ERDÉLYI TUDOMÁNYOS INTÉZET

XVI. SZÁZADI MAGYAR ORVOSI KÖNYV

Bevezetéssel ellátva közzéteszi
VARJAS BÉLA

Kolozsvár, 1943

TÁJÉKOZTATÓ

Az alábbiakban közöljük az orvosi könyv szövegét a Varjas Béla által kinyomtatott formában. Elhagytuk Varjas bevezetőjét, és a későbbi magyar és latin nyelvű bejegyzéseket. A különböző mértékegységek jeleit feloldottuk, kiírtuk a nevét.

Minthogy nemcsak nyelvészek olvashatják a szöveget, az olvasás megkönnyítése végett röviden összefoglaljuk a hangjelölési sajátságokat.

BETŰ	HANG	BETŰ	HANG
a	= a, á	i	= i, í, j (és római I)
aa	= á	j	= i (és római I)
b	= b	k	= k
c	= c, k, cs	l	= l
ch	= cs, c, k	li	= ly (és l+i)
chi	= cs, c, (és cs+i)	lÿ	= ly (és l+i)
chÿ	= cs, c, (és cs+i)	m	= m
ci	= c, cs, (és c+i)	n	= n
cÿ	= c, cs, (és c+i)	ni	= ny (és n+i)
cz	= c, cs	nÿ	= ny (és n+i)
czÿ	= c, cs	o	= o, ö
d	= d	p	= p
e	= e, é	r	= r
ee, eę	= é	s, ſ	= s, sz, zs
o̊e, o̊ę	= ö, ő	sz, sʒ	= sz, s
ew	= ö, ő, eü	ti	= ty, (és t+i)
f	= f	tÿ	= ty, (és t+i)
g	= g, gy	u	= u, ú, v
gh	= g, gy	v	= u, ú, ü, ű, v
gi, gÿ	= gy, (és g+i)	w	= ü, ű, v, u
h	= h, 0 (néma)	ÿ	= i, í, j, (és j+i)
		z, ʒ	= z, sz, s, zs
		ß	= sz, z, s

A szöveghez készítettünk egy szóalakmutatót, amely megjelent a Számítógépes nyelvtörténeti adattár 4. számaként (Debrecen, 1988).

Jakab László—Bölcskei András

+3

Embȯrÿ Teſtnek betegſegÿrȯl ualo oruoſſagok.

Agÿ Velȯrȯl.

Feÿedeth ha Telben Fodor Mentawal awagÿ (Tanuſ[ag])
Maÿorannal parlod, Nÿarban penÿgh Roſawal, Eʒ Agÿad
veleÿeth megh erȯſſitÿ, es Nathat nem hagÿ raÿtad ÿndulnÿ.
Agÿad veleÿeth mÿndenkoron igȯn tÿʒtÿttÿa, ha Sʒeekfweth,
vagÿ Bechÿfweth, vagÿ Feÿer mentath fȯß megh vÿʒben,
es aʒʒal parlod aʒ Feÿedeth.
Enheÿra pwßȯgnÿ igȯn haʒnos.
Agÿ velȯnek penÿgh ſemmÿ vgÿ nem aarth, mÿnth aʒ
Emeʒtetlenſegh, merth mÿndȯn Betegſegnek eʒ vgÿan gÿȯkere.

Aʒ Fȯrȯl.

Feÿedeth mÿndȯn keth awagÿ Harom hetben (Tanuſ[ag])
megh moſaſſad eccʒȯr. Aʒ Lugban penÿgh Bechÿ fweth, Spÿcanardoth,
Maÿoranth, awagÿ kapotnakoth vettes.
Feÿed Huſath napÿaban gÿakorta fÿſwlÿed fwſwel, igȯn
haʒnos aʒ Feÿednek.
Ha fȯrȯdnȯd akarʒ, elȯʒȯr aʒ Feÿedre [Heccʒȯr] melegh
vÿʒeth eoß, Feÿed nem faÿ aʒ fȯrdȯ [vthan.]
Fȯnek penÿgh megh bantaſa, aʒ mÿnth aʒ Orwoſlo Doctorok
aʒ Naponkenth valo gÿakorlaſbol eʒȯkben vȯttek, Harom
rendben leʒȯn. Awagÿ aʒ Hartÿakban: Awagÿ aʒ Agÿ velȯnek
allattÿaban; Awagÿ aʒ Folÿaſokban kÿth Deakul Meatuſoknak
hÿnak. Leʒȯn aʒerth Elȯʒȯr aʒokban aʒ keth Hartÿakban kÿk
aʒ Agÿ velȯth be takarÿak: Awagÿ penÿgh aʒ ÿnas hartÿaban
melÿ aʒ Agÿ kaponÿath aʒ Bȯr alath be takarÿa. Eʒ Hartÿaknak
+4
penÿgh bantaſÿbol kȯwetkeoʒÿk, Vÿonnan valo Fȯ faÿaſ:
Igȯn Erȯs Feo faÿas: Aʒ Fȯnek fel feleol valo faÿaſa.
([Maſodÿ]k) Maſodcʒor leʒȯn aʒ Agÿ Velȯnek allattÿaban, mÿkor
aʒ Elmenek, Aʒ Elmelkȯdeſnek, Es aʒ Emlekȯʒetnek Sʒekÿ es
eʒkȯʒe megh veß, awagÿ ereÿe es tehetſege el vetetÿk: Ha
megh veß, abbol kȯwetkȯʒÿk Hagÿmaʒ: Okoſſaghnekwl valo
kabalkodas melÿ leʒȯn aʒ Hagÿmaʒban: Eßnekwl valo Eÿelÿ

budoſas: Dwhẽs Bolondſagh. Ha penÿgh Ereÿe vetetÿk el,
abbol leʒẽn olÿ Bolondſagh, kÿben aʒ Okoſſagh, aʒ Emlekẽʒeth
is el veß: Balgatagſagh: Emlekẽʒetnek el veʒeſe:
Eÿel es Nappal nagÿ baggÿadwa aluwo Betegſegh: Alomnak
ʒertelen nagÿ kewanſaganak beteghſege: Hertelen valo el Sʒedwles,
kÿ mÿa aʒ egeʒ Teſtnek erʒekẽnſege es moʒgaſa el
([Harm]adÿk) vetetÿk. Harmadʒor, leʒẽn aʒ Agÿ velẽknek gÿomraÿban
awagÿ tartoÿban, es annak folÿaſÿban, Melÿ folÿaſok
(...nalis) altal, aʒ Agÿ Velẽbẽl aʒ Elewenÿtẽ Leleok, aʒ Erʒekẽnſegnek
(...us) ees moʒgaſnak eʒkẽʒÿben ʒarmaʒÿk, es ÿdeſtowa
el oʒtatÿk. Eʒ bantaſbol penÿgh kẽwetkẽʒÿk, Sʒedẽlgeſ:
Korſagh tẽres: Boʒorkanÿ Nÿomas: Guta wtes; Inaknak el
ʒakadaſa kÿth fel guta wteſnek hÿnak: Inaknak ẽʒwe vonodaſa
kÿth Meredẽknek awagÿ Gẽrchnek neweʒnek, Reʒketegẽſſegh,
Es Nathak.

(Cephalo... Soda.) **Vÿonnan ualo Fẽfaÿasrol.**
(Okaÿ) Eʒ vÿonnan ÿndulo Fẽ faÿas: Neha aʒ Nedweſſegẽknek
kÿwle valamÿ mertekletlenſegtwl; Neha aʒ Nedueſſegẽknek
Mÿnemwſegetwl; Neha aʒon Nedweſſegẽknek tele voltatul ʒarmaʒÿk,
mÿkor aʒ paraknak mẽnetelÿth be teoltÿk: Neha aʒ
Feonek erẽtelenſege mÿa mÿkor valamÿ Sʒel tamad valamÿ reʒeben
aʒ Fẽnek: Neha Gÿomornak vetketwl: Neha egÿeb dolgoktul
is.
(Oruoſs[agok]) Egÿ ẽregh Almath, ha penÿgh apro, tẽbbet,
ſws megh paraſban, aʒ Belÿth vẽd kÿ es aʒ Huſat tẽrd megh
egÿ Talban mÿnth egÿ pepẽth, Eos valamÿ kewes roſa olaÿt
bele, tẽrẽt kichÿn Saffrannÿal hÿnch megh, tẽrd ÿol ẽʒwe eʒẽketh,
melegẽn kẽſd aʒ Fẽrę.
Keth edẽs almat, keth Neheʒek Thẽmÿent, kÿlencʒ Baraʒk
magnak belÿth tẽrÿ eoʒwe, Eos egÿ kewes roſa awagÿ leuendula
vÿʒeth bele, kẽſd aʒ Fẽre.
Torma leweleth kenÿ megh Meʒʒel, hÿnch megh tẽrẽt Sowal
fẽlwl, kẽſd aʒ Fẽre.
+5
Sʒẽlẽnek kacchÿat tẽrÿ megh bwẽn moſarban, aʒ leweth
fachÿard kÿ ruha altal, egÿ kewes roſa Olaÿal es roſlÿʒtel chÿnalÿ
flaſtromot, kẽſd aʒ feore.
Thẽmÿent, galamb ganeÿat, roſlÿʒtẽth, egÿenlẽ mertekkel

habarÿ ȝwe tÿkmonÿ feÿerewel, Sha aȝ Homlok feleol faÿ aȝ
Fe, keſd aȝ Fenek hatulſo reȝere, Ha penÿgh aȝ Fenek hatulſoreȝe
faÿ, aȝ homlokara.
Feÿer Borſoth, Saffrant, egÿ mertekkel vegÿ ana drachma ij, Euforbiomot.
drachma j, Vadgalamb ganeth, drachma, j s. terd ȝwe Ecȝettel, keſd aȝ
homlokra es aȝ ket vak ȝemre.
Feldÿ Boroſtÿannak leweleth terd megh, es fachÿard
kÿ aȝ leweth, roſa olaÿal es Ecȝettel elegÿch eoȝwe, bocÿas aȝ
orraban benne, aȝ Homlokat is eȝȝel kennÿed.
Borſoth terÿ ȝwe Tengerÿ ȝelewel awagÿ aȝȝu ȝelewel, es
Tetwfwel. Enhera es eſtwe is vachÿora eleth eȝth ad ennÿ aȝ
Feÿe faÿonak, el veȝÿ aȝ Fe faÿaſth, aȝ Nathat is kÿ tÿȝtÿttÿa.
Fekete wrmeth aſßath feȝ megh feÿer borban, had megh
hwlnÿ, abban moſſad aȝ faÿo Feÿeth, aȝ wrmeth aȝ vthan
keſd rea.
Mÿrrhat, ȝerechÿen dÿot, konkolt, ana drachma, iij, Sot, Tek magnak
belÿth, ana drachma, j, terd porra es chÿnald ȝwe roſa olaÿal,
Trociſcoſokat chÿnalÿ belele, Smÿkor ȝwkȝegh, eggÿeth aȝȝonÿallat
teÿewel kÿ leant ȝoptath elegÿch ȝwe, telch fel aȝ Orban,
kÿ tÿȝtÿttia aȝ Fefaÿaſt.
Iſopoth, rutath, Cÿombort, Feldÿ boȝȝa gÿekereth, feȝ megh
feÿer borban fedel alat, eȝȝel moſſad aȝ Feÿet egÿ Nap keccȝeris
haromȝoris. Aȝ vthan aſßu rutat terÿ megh egÿ kÿs borban,
fachÿard kÿ ruha altal aȝ leweth, martogas ruhat ebben, aȝ
menÿ helÿen aȝ Fe faÿ ted rea, mÿnd eȝt chÿelekeggÿed,
Soha olÿ eres Fe faÿdalom nem lehet kÿt harmad napigh megh
nem gÿogÿth. Bebek Imreh probalta.
Maÿorannak fachÿard kÿ aȝ lewet, melegen keth awagÿ
harom cÿeppeth bochÿas fel aȝ Orban.

Hewſegbel ualo Fefaÿasrol. (...usis)

Fenek Hewſegbel valo faÿaſa leȝen legh ÿnkab aȝ (. .r)
Napnak hewſegetwl, mÿkor ſokaÿgh aȝ Feÿet altal ſwthÿ; Hertelen
ÿaraſtul is megh leȝen: Ferdetwl Langnak keȝel voltatul:
Haragtul: Buſulaſtul: Es melegh betegſegektwl.
Ennek Bÿȝonÿos ÿeleÿ eȝek, hogÿha tapaȝtod aȝ (Iegÿ...)
+6
Feÿet melegh es ȝaraȝ, aȝ ȝemek verefſek, es ha aȝ feÿeth
hÿdeggel erteted eremeſth ȝenwedÿ. Eȝ ilÿen faÿaſban nem ÿo

melegh helÿe̊n leonnÿ, hanem hÿwe̊s helÿe̊n, es hÿdegh vÿʒnek
egÿk edenbe̊l aʒ maſÿk edenbe ʒoraſawal is hwÿtenÿ kel aʒ
helt. Aʒ haʒban penÿgh, roſat, vÿolat, viʒÿ te̊knek vÿragath,
ʒe̊le̊ kaccÿath, ʒedernek leweleit, es effele hÿwe̊ſÿte̊ allatokat kel
hoʒnÿ es hÿntenÿ.
(Eledel) Aʒ Etel keweſes es hÿdegh termeʒetw legÿe̊n, vgÿ
mÿnth Salata, porcÿn, arpa dara, hÿgan ſwlt tÿkmonÿ, galambffÿ
egre̊ſſel fe̊we, ke̊wÿhal, Mondola teÿ mÿnd aʒ heawal eoʒwe
(Ital) te̊rwe. Ital penÿgh vÿʒ legie̊n egÿeb ſe, hanem ha
kÿnek aʒ gÿomra vÿʒ ÿtallal megh bomlanek, aʒ borth vÿʒʒel
iol megh elegÿtwen aggÿad ÿnnÿa, Awagÿ olÿ vÿʒeth a
(Tanuſagh) kÿben valamÿ kewes fa heat fe̊ʒtenek megh. Eʒ ilÿen
alugÿek es nÿugoggek, Aʒʒonÿallattal ne ke̊ʒe̊ſwlÿe̊n, ʒekÿt es
vÿʒeletÿth megh ne tartoʒtaſſa, de mÿhelt almabol fe̊l ſe̊rken,
eʒe̊ktwl magath mÿngÿaraſth megh wreſÿcche. Napfent, Munkat,
Fe̊rde̊t, haragot es buſulaſth es mÿnde̊n affele ÿndulatokat ige̊n
el tawoʒtaſſon.
(Oruoſsagok) Opiumoth, Natragula gÿe̊kerenek aʒ fe̊lſe̊ heath,
viʒÿ te̊knek vÿragath, Camfort, vegÿ egÿenle̊ mertekkel, es
viʒÿte̊knek lewelenek kÿ fachÿart leweben elegÿcd el es chÿnalÿ
trociſcoſokat bele̊le, aʒ vere̊fenÿe̊n ʒaraʒd megh, aʒ vthan te̊rd
porra, es mÿkor a ʒwkʒegh kewannÿa ennek aʒ poraban fuÿ
...ban, es aʒonnal megh ʒwnÿk aʒ faÿdalom.
Egÿ kewes roſa vÿʒeth ecʒettel elegÿch eoʒwe ʒÿtaſd fe̊l
aʒ orraban, mÿndÿaraſth megh laſſittÿa aʒ fe̊nek faÿdalmath.
Vadʒe̊le̊nek vÿragath roſa olaÿal es ecʒettel elegich
e̊ʒwe, es ke̊ſd aʒ homlokra.
Roſa olaÿth es vÿola olaÿth, Ecʒettel, Egre̊ſſel es Camforral
te̊rÿ ere̊ſſen e̊ʒwe moſarban, ke̊ſd eʒt aʒ homlokra es vak
ʒe̊me̊kre, megh giogÿttia aʒ faÿo feÿeth a kÿ vgÿan chÿe̊ngh es
harangoʒ.
Vÿolat, viʒÿte̊ke̊t Arpat, Feÿer fwʒnek leweleth, ʒe̊le̊nek
leweleth, feoʒd megh vÿʒben, es eotte̊ʒʒed eʒʒel aʒ faÿo feÿeth.
Sha akarod hogÿ alom ÿw[ie̊]n reaÿa, Eʒ vÿʒben feÿer maaknak
feÿet magwanekwl, es Salatath, feoʒ megh vÿonnan, Eʒʒel
moſſad aʒ feÿet, aʒ labfeÿet es aʒ ßarakat.
Roſa olaÿth uncia ij, roſa vÿʒeth uncia iij, Io Ecʒete̊th uncia j, ves
+7
valamÿ Sot bele, es tÿkmonÿ feÿerÿben habard ÿol ere̊ſſen e̊ʒwe,

march ruhat bele, es tȩ̊d aʒ homlokra.
Fwlben ereʒtȩ̊ fwnek vÿʒet, Salata vÿʒeth, ʒepʒȩ̊lȩ̊ vÿʒeth
ana uncia ij, ʒekfw vÿʒeth, Ecʒetȩ̊th, ana uncia j, elegÿcd eoʒwe eʒȩ̊keth,
march ruhat bele, es kȩ̊ſd aʒ homlokra es vak ʒȩ̊mȩ̊kre.
Kenÿer belÿth elegÿcʒ ȩ̊ʒwe Maak olaÿal ees mondola olaÿal,
tȩ̊rd ȩ̊ʒwe, keoſd aʒ homlokra.
Egÿ vÿ tÿkmonnak mÿnd ʒeket feÿeret habard ȩ̊ʒwe roſa
olaÿal es roſa vÿʒʒel, kȩ̊ſd aʒ homlokra es keth vak ʒȩ̊mȩ̊kre.
Bÿſalma magoth, B... magot ana drachma vj, Porchÿn fwnek
lewelet, drachma iij, ʒȩ̊pʒȩ̊leo lewelet drachma j, roſa olaÿt uncia ij, chÿnald ȩ̊ʒwe
eʒȩ̊ket es kend ruhara, kȩ̊ſd aʒ homlokra es vak ʒȩ̊mȩ̊kre.
Fanak vÿ mohat aʒtaſd megh roſa olaÿban, es eʒth kȩ̊ſſed
aʒ faÿo fȩ̊re.
Popiomoth, drachma j, roſa olaÿth, vÿola olaÿth, ana drachma iij,
viʒÿtȩ̊knek aʒʒu vÿragath ſcrupulus j, aʒʒu vȩ̊rȩ̊s roſat, ſcrupulus j, ehȩ̊ʒ tegÿ
vÿaʒth aʒ menÿ ʒwkʒegh es chÿnalÿ kenȩ̊ ÿreth, eʒʒel kennÿed
aʒ homlokot es keth vak ʒȩ̊mȩ̊th.
Vȩ̊rȩ̊s roſath fȩ̊ʒ megh Sawanÿu borban, eʒt keoſd aʒ
homlokra es vak ʒȩ̊mȩ̊kre.
Salatanak fachÿard kÿ aʒ leweth, roſa olaÿal ees Ecʒettel
elegÿch ȩ̊ʒwe, kȩ̊ſd aʒ fȩ̊re.
Mondolath tȩ̊rÿ megh, elegÿcd eoʒwe roſa vÿʒʒel es kȩ̊ſd
aʒ homlokra es vak ʒȩ̊mȩ̊kre.
Roſa vÿragoth, vÿola vÿragoth, manipulus s. Feÿer fwʒ leweleth,
Saarkerepeth, ʒekfweth, ana manipulus j. Feÿer malwa magoth, drachma iij,
Megh healt arpath uncia ij, eʒȩ̊ket fȩ̊ʒd megh vÿʒben libra ij, mÿnd
addigh hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, eʒʒel moſſad aʒ feÿeth.
Belend fwnek Nÿers leweleth, Fan awagÿ kȩ̊ʒÿklan termȩ̊th
mohot tȩ̊rÿ ȩ̊ʒwe roſa olaÿal, kȩ̊ſd aʒ fȩ̊re.
ʒȩ̊lȩ̊ kaccʒÿanak tȩ̊rd kÿ aʒ leweth, roſa olaÿal es arpa
lÿʒtel elegÿch eoʒwe, flaſtrom moggÿara chÿnald aʒ fȩ̊re, megh
giogÿttia. Probalth.

Gÿermȩ̊kchenek.

Aʒ Gÿermȩ̊kchenek mÿkor feÿe faÿ iol megh kel lathnÿ, ſha
aʒ ʒekÿ megh alloth, chÿappal megh kel ÿndÿtanÿ, aʒ vthan
teÿben march ruhat es aʒt tȩ̊d aʒ homlokara.
Roſa vÿʒeth uncia ij, Camfort. Saffrant. ana drachma s. march ruhat ebben
tȩ̊d aʒ feÿere.

+8
Vÿola olaÿth, roſa olaÿth, ana uncia j, Ecʒetȩth uncia s. Camforth drachma ij, elegÿch iol ȩʒwe, tȩd aʒ feore.
Tȩk vÿʒeth, roſa vÿʒeth uncia iij ana., vÿola vÿʒeth, viʒÿ tȩknek vÿʒeth ana uncia ij, eʒȩketh roſa olaÿal es tÿkmonÿ feÿerewel elegÿcd eoʒwe, egÿ kewes ecʒet is legÿȩn kȩʒthe, habard iol eoʒwe, march ruhat bele, teod aʒ homlokara.
(...riaſis) Ha aʒ feÿe igȩn forro aʒ gÿermȩknek, Tÿkmonnak aʒ ʒekÿth roſa olaÿal elegÿch eoʒwe, kend valamÿre, tȩd feolwl aʒ feÿere, de eʒth mÿnd vnos vntalan megh vÿchÿad awagÿ megh valtoʒtaſſad.
Tȩknek aʒ leweleth, vborkanak es dÿnnÿenek aʒ kwlſȩ hea faradekath, ʒepʒȩlȩ lewelenek kÿ fachÿarth leweth es roſa olaÿth, tȩrd eoʒwe eʒȩketh, es teod aʒ feÿe kaponÿaÿara.
([T]anuſagh.) Eʒth penÿgh igȩn eʒȩdben veogÿed, hogÿ a mÿkor aʒ feÿet keoteod, mÿndenkoron aʒ orwoſſagokath megh hwÿched, ÿegeth rakÿ melle, vagÿ hawath, vagÿ aʒ ruhat igȩn hÿdeg vÿʒben marchÿad, aʒ kÿre kenȩd es chÿnalod aʒ orwoſſagoth, es vgÿ kȩſd aʒ fȩre, De aʒ fȩnek hatulÿara ſoha aʒ orwoſſagoth ne tegÿed hanem aʒ Eleÿre aʒ homlok fele.

Hÿdegſegbȩl ualo Fȩ faÿasrol.

Fȩnek hÿdegſegbȩl valo faÿaſa leʒȩn aʒ hÿdegh Egtwl a
(Okaÿ.) melÿ kȩrwlwnk vagion, ÿelȩſben annak aʒ kÿ meʒÿtelen fȩwel ſokath mulath aʒ hÿdegȩn. Hÿdegh allattal aʒ feÿet ha kÿ mÿnden mod nekwl gÿakorta tartÿa, attulis megh leʒȩn.
([Ie]gÿȩk.) Ennek Biʒonÿos ÿeleÿ eʒȩk, hogÿha tapaʒtod aʒ feÿet, ſemmÿ melegſegȩth benne nem erʒes, aʒ orcʒaÿa Nem ʒaraʒ de igȩn ʒÿntelen. Aʒ ʒȩmȩk halwanÿ puffath ʒabaſuk. Eʒ ilÿen fȩ faÿaſban nem ÿo hÿdegh helÿen, hanem melegh helÿȩn kel leonnÿ.
(Eledelȩk.) Teÿeth es halat es mÿndȩn affele etelth aʒ kÿ megh hÿdegÿth, el kel tawoʒtatnÿ. Elÿȩn embȩr hÿgan ſwlt (Ital.) tÿkmonnÿal es apro Madarkakkal. Ital vekonÿ Bor legÿȩn, merth aʒ bor nem arth ſȩth ÿgȩn haʒnal, aʒerth merth aʒ bor (Tanuſagh.) melegÿt is vekonÿt is. Iarÿon mÿnd gÿalog mÿn[!] lowon, merth eʒȩk is melegſegȩth ÿndÿtnak, Melegh feordȩ is haʒnos. Felreʒenth valo aluua [!] is ÿo, de tȩbbet kel vigÿaʒnÿ hogÿ nem alunnÿ. Ʒomoruſagoth, Nehеʒ gondolatokath, es elmenek fȩl

haborodaſÿt el kel tawoʒtatnÿ.
(Oruoſsagok.) Kakukfweth, Fodormentath, kÿſſe̊ldÿ Boroſtÿanth,
+9
Chÿombort, Lo mentath, mÿnd egÿ mertekkel vegÿ, Es fe̊ʒd megh
eʒe̊ket Borban, Eʒʒel parolÿad aʒ feÿeth.
Boroſtÿannak het leweleth. Baraʒk magot kÿth megh hamoʒtal
aʒ belÿt heteth, fa olaÿban es ecʒetben fe̊ʒd megh, ke̊ſd
aʒ fe̊re es vak ʒe̊me̊kre.
Ke̊leſth es Soth melegÿch megh, es aʒʒal parolÿad aʒ hÿdeg
feÿeth.
Chÿombort es korpath melegÿch megh, es aʒʒal parolÿad
aʒ feÿeth.
Ʒekfweth es Meʒeÿ ke̊menth melegÿch megh, es aʒʒal parolÿad.
Rutath, Roſa olaÿth, viʒÿ mentath feoʒ eoʒwe, es Arpabol
chÿnalth pepe̊th is chÿnalÿ ke̊ʒʒe, eʒt ke̊ſſed aʒ homlokra.
Muſtarth es Ecʒete̊th teorÿ eoʒwe ÿol, aʒʒal kennÿed aʒ
homlokoth.
Euforbiomot roſa olaÿal elegÿch eoʒwe, melegÿcd megh es
vgÿ melege̊n, chÿepeges aʒ fwleben benne aʒ melÿ feleol aʒ feÿe
faÿ, ke̊ſd aʒ feÿereis, aʒth irÿa Galenus, hogÿ eʒʒel megh
giogÿul.
Konkolth aʒtas megh egÿ Eÿel es egÿ nap ecʒetben,
aʒ vthan ʒaraʒd megh es te̊rd megh, aʒt fuÿad aʒ orban, eʒ kÿ
tÿʒtÿttÿa aʒ orron aʒ hÿdegbe̊l valo feo faÿaſth.
Baraʒk magoth hamoʒ megh aʒ heatul, Nÿomd kÿ aʒ leweth,
elegÿch e̊ʒwe ʒaporafwnek aʒ vÿʒewel, eʒth chÿnald aʒ homlokra
es vakʒemekre.
Rutha olaÿth, kek liliom olaÿth, uncia j. Maÿoranath, Bakfweth,
Borſoth ſcrupulus j ana. Euforbiomoth Eoth ʒe̊me̊th, vÿaʒth aʒ menÿ
ehe̊ʒ elegh, chÿnalÿ ebbe̊l kene̊th, es eʒʒel kennÿed aʒ feÿeth.
Kakuk fwet feoʒ megh vÿʒben, Ecʒettel es roſanak olaÿawal
hÿnch megh, E melle fe̊ʒ Maÿoranat vÿʒben es Sarga gÿoparth,
elegÿch eoʒwe mÿnd eʒe̊keth, es ke̊ʒd aʒ feore.
Kakuk fwnek lewelet, Maÿorannath, rutath, ana manipulus s. Roſmarÿnth
manipulus j, Sʒe̊kfwt drachma j, Chÿomborth, lo mentath, ana drachma j s.
eʒe̊keth te̊rd eoʒwe, vard egÿ ruha vankoſba, melegÿcd megh eʒt
eleoʒe̊r, aʒ vthan ecʒettel eotte̊ʒd megh, es ke̊ſd aʒ feore.
Spÿcanard olaÿth, Laurus olaÿth, ana drachma j s. Aʒʒu Bakfweth,
ſcrupulus j, Rutath, ſcrupulus s. Maÿoranth, Sʒe̊kfweth, ana ſcrupulus s. hat ʒereche̊n

dÿoth, eʒe̊ket mÿnd porra te̊rwen elegÿch aʒ olaÿban, es egÿ
kewes vÿaʒʒal chÿnald e̊ʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ feÿeth melege̊n.
Eʒth iol eʒe̊dben ve̊gÿed hogÿ aʒ hÿdegh feo faÿaſth ([T]anuſagh.)
mÿndenkor meleggel ke̊ſſed es kennÿed.
+10

Szarazsagbol ualo Fe̊faÿasrol.

Fe̊nek ʒaraſſagbol valo faÿdalma eſÿk aʒ Eegnek ʒaraſſagatul,
ʒaraʒtho orwoſſagoktul, Ehſegtwl, Nagÿ munkatul.
Aʒʒonÿallattal valo ſok ke̊ʒe̊ſwleſtwl, Elmenek gÿakorlatoſſaggal
valo megh haborodaſÿtul.
(Ieleÿ.) Ennek biʒonÿos ÿeleÿ eʒe̊k, ha ige̊n kewes awagÿ vgÿan
ſemmÿ Nedwes rutſagh aʒ orbol kÿ nem ʒarmaʒÿk. Aʒ ʒe̊me̊k
kÿ kerekednek es be eſnek vgÿmÿnth, es alom nem ÿw aʒ embe̊rre
hanem alhatatlanſagh es vigÿaʒas.
(Eledele̊k) Eʒ ilÿen feo faÿo, Nedwes ege̊n ÿarÿon, ees Nedwes
eleſeggel elÿe̊n es ÿo ÿʒwel, Tÿkmonnak aʒ ʒekÿwel. kakaſnak
aʒ Monÿaÿwal es annak lewewel melÿbe megh feoʒtek, Faccʒÿannal,
Fogollÿal, es mÿnde̊n affelewel aʒ kÿ taplal es nedweſÿth.
(Ital) Vekonÿ bort ÿgÿek. Es me̊nnel te̊bbet alhatÿk, alugÿek. Ideſtowa
(Tanuſagh) Ne ÿarÿon hanem veʒtegh legÿe̊n es hevolkoggÿek
Nÿugoggÿek, Aʒʒonÿallattal valo koeʒe̊ſwles tawoʒtaſſek, es
ehſegh ʒomÿuſagh es effele ʒaraʒto dolgok ne eſſenek, Folÿo
vÿʒbe̊l melegÿttete̊th feorde̊ ige̊n haʒnos, merth ige̊n Nedweſÿth,
Eorwlÿe̊n vigaggÿon mÿnde̊n modon, es mÿnde̊n megh haborodas
tawol legÿe̊n.
Vÿola olaÿth es Edes mondolanak olaÿath elegÿch e̊ʒwe es
kennÿed eʒʒel aʒ homlokot es aʒ Orban is bochÿas benne.
Vÿola olaÿth, vÿʒÿte̊k olaÿth ana drachma j s. Borÿu faggiat, Tÿkhaÿat,
vÿ ſos vaÿath, ana drachma ij, elegÿcd e̊ʒwe eʒe̊ket es eʒʒel
kennÿed aʒ homlokoth.

Nedueſsegbe̊l valo Fe̊faÿasrol.

(Okaÿ) Fe̊nek Nedweſſegbe̊l valo faÿaſa leʒe̊n aʒ Egnek Nedweſſegetwl,
es Nedwes orwoſſagoktul, Feorde̊twl Melegh vÿʒbeol
kÿ chÿnaltatoth, awagÿ Banÿa fe̊rde̊twl, es mÿnde̊n affelektwl
kÿk Nedweſÿthnek.
(Iel[eÿ]) Ennek biʒonÿos ÿeleÿ vadnak, aʒ Orbol valo fe̊le̊tte
ſok takonnak kÿ ʒarmaʒaſa, Aʒ ʒe̊me̊knek fe̊l puffadaſa,
es feoleotteb valo nagÿ aluuas.
(Tanuſagh) Eʒ ilÿen fe̊ faÿo, ʒaraʒ ege̊n ÿarÿon, ʒaraʒtho

eleſeggel elÿe̊n ſwltel fe̊keppen es mÿnde̊n affelewel kÿth ʒaraʒnak
eoſmer, es ʒaraʒto orwoſſagokkalis eęlÿe̊n, kÿkre̊l ide alab
egÿeb helÿe̊ke̊n megh emleke̊ʒwnk.
+11
Ve̊re̊s awagÿ feÿer kapoʒtanak, aʒ lewet fachÿard ([O]ruoſſagh)
kÿ, awagÿ Ceclanak, awagÿ dÿʒno repanak, awagÿ Cÿnadonÿa
fewnek, te̊lch feol aʒ orban kÿ tÿʒtÿttÿa aʒ Nedweſſege̊keth.

Teleſegbe̊l valo Fe̊faÿasrol.

Teleſegbeol valo feo faÿas leʒe̊n mÿnd aʒoktul valamÿk (Okaÿ)
aʒ teſtben valo megh rakodaſth ʒe̊rʒÿk ſnewelÿk, mÿnth ÿo
ÿʒw etelnek ÿtalnak fe̊le̊tteb valo vetele, es hewolkodas, Munkanak,
Feoreodeſnek, verÿteoʒeſnek es mÿnde̊n termeʒeth ʒe̊renth
valo, es meſterſeggel valo megh wreſſÿteſnek el mulataſa es el
hewereſe.
Ennek biʒonÿos ÿeleÿ aʒ Orcʒanak es ʒe̊me̊knek ve̊re̊s (Ieleÿ)
voltha, Aʒ ereknek megh terÿedeſe mÿnd Nagÿ es vekonÿ ereknek
vgÿannÿra, hogÿ aʒ kÿt benne̊k tapaʒtalwa ſem erʒe̊ttel megh,
ʒe̊me̊ddel is megh latod. Aʒon ereknek nagÿ es fe̊le̊tte ere̊s feol
vereſe̊k. Vÿʒeletnek temerde̊k es ve̊rhe̊nÿe̊ʒÿnw voltha. Aʒ
vakʒe̊me̊n valo ereknek fe̊l vereſe, Es aʒ fe̊nek ÿge̊n Nehez
faÿaſa.
Eʒ ilÿen feÿe faÿo hÿdegh es ʒaraʒ ege̊n ÿarÿon es (Etele)
forgologgÿek. Huſth ne egÿek ſe hÿgh tÿkmonÿath, ſe ſemmÿt
affelet aʒ kÿ taplalÿa aʒ teſte̊th. Elÿe̊n arpa peppel awagÿ arpa
kaſawal, Hÿwe̊ſÿteo parekkal, Salatakkal katankorowal es affelekkel.
Bor ÿtal tawoʒtaſſek, legÿe̊n ÿtala chÿak vÿʒ aʒ (Itala)
kÿben valamÿ kewes arpa fe̊th awagÿ fa heÿ. Gÿakorlÿa ([Tanuſag]h)
magath es te̊re̊lteſſe, gÿakortha fe̊re̊ggÿek, de vgÿ, hogÿ
ele̊ʒe̊r aʒ teſthe megh wreſſÿteſſek, es vgÿ legÿe̊n aʒ feore̊des,
hogÿha Nÿnch betegſeggel. Felreʒenth alugÿek. Eorwlÿe̊n
vigaggion es mÿnde̊n megh buſulas tawol legÿe̊n.
Aʒ giogÿtas keʒdeſſek aʒ Er vagaſon el, kel (Oruoſſagok)
penÿgh megh vagnÿ aʒ karon valo ereth kÿth Cephalicanak aʒ
aʒ Fe̊nek erenek hÿnak, affeleol kel megh vagnÿ a honnet aʒ fe̊
legh ÿnkab faÿ. Ha penÿgh nem ʒenwedne aʒ Er vagaſth aʒ
ÿdetlenſege aʒ betegnek, ke̊ppe̊lÿeoket kel aʒ feÿen alol rea
vetnÿ es megh kel vagdalnÿ, veerth kel ve̊nnÿ. Merth legÿnkab
eʒ fe̊ faÿas leʒe̊n aʒ vernek Be̊ſegebe̊l. Eʒ is ʒwkʒege̊s hogÿ ha

termezetzeorenth az zek ÿol megh nem lezẽn, megh kel purgalnÿ
tÿztÿtanÿ.
Dÿnnÿe ÿzw fwnek kÿth deakul Borragonak hÿnak az veragath,
roſath, vÿolath ana manipulus s. Sebeſtent ees Bezterczeÿ zÿlwath
mÿndẽnÿkbẽl tÿzẽnket ket zẽmẽth, Tengẽrÿ zeolẽth, Tamarinduſth
+12
ana uncia j, Sarga mirobalanu heat, es kek mÿrobalanu heat,
Chebulos, Emblicos, Belliricos, ana drachma iij, folia Senith, zenth Ianos
kenÿereth ana uncia s, Liquiriciath uncia j, feold fwztÿth, venuſazzonÿ
haÿath, ana manipulus j. Thamariſcuſth, Gem nÿelwẽ fweth ana drachma iij,
Agaricumot drachma ij s. Gÿẽmberth drachma s. Dÿnnÿe magnak belÿt, vborkanak,
Tẽknek, Gẽreogh dÿnnÿenek, ana drachma ij, mÿnd ezeoketh fẽzd
megh folÿo vÿzben az menÿ ehẽz elegh, addigh hogÿ fele el
apaggÿon, az vthan zwrd megh zepẽn es kezzel fachÿard kÿ, es
az menÿ ennek edẽſÿteſehẽz elegh, annÿ Nadmezeth ves bele,
mÿndẽn rutſagatul megh tÿztÿtwan, enhera reggel agÿ ebbẽl uncia iiij
ÿnnÿa.
Apro Malwanak magwat, Bakzarwo fwnek mag... zekfwnek
es Sarkerepnek vÿragath chÿnal ẽzwe... awagÿ kapor olaÿal,
ezth kẽſſed az fẽre.

Sartul ualo Fẽfaÿasrol.

(Okaÿ) Fẽnek Sartul valo faÿdalma lezẽn mÿnd azoktul az
melÿek az egez teſtẽth de fẽkeppen az feÿet meg melegÿtÿk, es
termezeth ellen megh zaraztÿak, es az Saarth megh newelÿk,
Mÿnth zorgalmatoſſagh, Haragh, Banath, nagÿ munka, vigÿazas,
Etlenſegh es koplalas. Foghagÿmanak Parhagÿmanak es haſonlo
Sar chÿnalo etelẽkkel valo eles.
(Ieleÿ) Ennek penÿgh ÿeleÿ, haſonlok ahoz a kÿknek az feÿẽk
hewſegtwl faÿ, chÿak hogÿ ez ilÿen feo faÿaſban az fẽ ÿnkab
ragattatÿk es nÿlallÿk, es az Orcza halwanb. Az zaÿ megh keſerẽdÿk,
zẽmeÿ, Orra, es Nÿelwe zarad.
([Ta]nuſagh) Effele feÿe faÿo, hÿdegh es Nedwes egẽn forgologgek,
az mÿnth oda fẽl ÿrtunk errẽl az hewſeggel valo feo
faÿaſrol ahol ÿrtunk, es megh mutattuk, az haznak pagÿmontomath
ÿo hÿdegh awagÿ ÿeges vÿzzel ẽttẽznÿ, es hÿwẽſÿtẽ vÿragokkal
(Etel) be hÿntenÿ. Nedwes es ÿo ÿzw eledelẽkkel elÿẽn,
(Ital) Salatawal, Apro hallal es kẽwÿhallal. Itala legÿẽn vÿz chÿak
ẽzÿnten, awagÿ olÿ vÿz melÿben valamÿ kewes fa heat megh
fẽztenek. Bortul telÿeſſeggel megh oÿa magath, Nÿugoggÿek, es

ſokath alugÿek, Mertekletẽs fẽrdẽ es keues ÿo, vigaſagh haʒnos eʒ ilÿennek.
(Oruoſsagok) Ennek aʒ giogÿtaſa aʒ hogÿ aʒ Saart megh kel +13
ÿndÿtanÿ es kÿ kel vẽnnÿ, awagÿ olÿ orwoſſagoth kel adnÿ aʒ kÿ aʒ Sarth megh emeʒʒe, Eʒ legh ÿob.
Viola Iulepeth uncia j, viʒÿ tẽk vÿragabol chÿnalth... uncia s. katankoronak es roſanak vÿʒeth, ana uncia j, ... eoʒwe eʒẽketh io modon, es reggel enheÿra ... ÿnnÿa.
Aʒ Sarnak kÿ vetelere penÿgh, igẽn ÿo, hogÿ aʒ Feÿer wrmẽth aʒtaſd ſokaÿgh vÿʒben, awagÿ Aloeſth aʒtas, awagÿ hierapicrat, ad megh akar melÿketh ennek ÿnnÿa. Oda ala penÿgh ahol aʒ Sarbantaſrol ÿrunk, talalʒ tẽb erre valo orwoſſagokat is.
Ha aʒ Betegh nem alhatÿk, Maak olaÿban awagÿ viʒÿ tẽk vÿragh olaÿban, ves egÿ kis oppiumot, eʒʒel kennÿed be aʒ homlokat es vakʒẽmeÿth.

Nÿaltul valo Fẽfaÿasrol.

Fẽnek Nÿaltul valo faÿaſa leʒẽn mÿnd aʒokbol a (Okaÿ) melÿek aʒ Nÿalat Nemʒÿk aʒ fẽben, mÿnth hÿdeg es Nedwes Egh, Nÿalas etkek, mÿnth aʒ Hal, Teÿ, pareÿ, gÿwmẽlch, hewolkodas.
Etel vthan valo aluuas, es haſonlo effelekhẽʒ.
Ennek biʒonÿos ÿeleÿ, aʒ fẽ igẽn nehеʒ, aʒ orcʒa (Ie[leÿ]) igẽn megh feÿerẽdeoth es Nedwes, Aluuaſth kewan aʒ Betegh, rẽſth, aʒ erʒekẽnſegh nem elewenkẽdÿk hanem tunnÿa, es aʒ feÿe rakwa tele rutſaggal.
Effele feÿe faÿo, melegh es ʒaraʒ helÿen es egẽn (Ta[nuſagh]) forgologgÿek es legÿẽn, melÿ ha megh nem volna, tehat meſtẽrſeggel valoth kel chÿnalnÿ fa heÿbol, awagÿ Themÿenbẽl, ʒẽkfwbẽl es effelekbẽl vgÿ hogÿ eʒẽknek valamelÿket is megh kel gÿuÿtanÿ, ees fwſtẽlnÿ kel es melegÿtenÿ vele. Etele fẽkeppen ſwlth legÿẽn, aʒ melÿeth megh hÿnchẽn Borſal vagÿ akar mÿ fele melegÿtẽ allattal. Itala legÿẽn Bor de tÿʒta es vekonÿ.
Laſſu ÿaraſth mÿwelÿẽn es mÿnd aʒokath mÿwelÿe aʒ kÿketh megh ÿrtunk, aʒ hÿdegſegbẽl valo fẽ faÿaſrol ahol ÿrtunk.
Eʒnek orwoſſagath aʒon kel keʒdenÿ, ([Oruoſſa]gok) hogÿ aʒ Nÿalath vekonÿtanÿ kel. Tengẽrÿ hagÿmabol chÿnalth roſa meʒet, uncia j, Stecaſbol chÿnalt iulepeth uncia s. Iſop vÿʒeth, Apium vÿʒeth, Maÿoran vÿʒeth, ana uncia j. elegÿch eoʒwe eʒẽketh, es ad

megh ÿnnÿa.
+14
Kẽmennek, petreſelÿẽmnek, Apiumnak gÿẽkerÿbẽl ana uncia j:
Baſaroſa <tẽwet> gÿẽkeret drachma ij, kẽmenÿ magoth, Bechÿkẽmenÿ
magot kÿt aniſumnak hÿnak, vad kẽmenÿ magoth, ana drachma iij, Sarga
gioparth, Fekete gÿoparth, kakuk fweth, Maÿoranth, lo mentath,
Bakfweth, Salÿat, ana mn s. Fa heÿat, ȝerechendio vÿragoth ana,
drachma s. Ehẽȝ aȝ menÿ vÿȝ elegh fẽȝd megh benne amÿgh fele el
apad, aȝ vthan ȝwrd kÿ es Nad meȝȝel edẽſÿcched aȝ mÿnth
akarod, tegÿ ehẽȝ Hiſſop ÿulepet, es Ecȝetẽs Meȝeth ana uncia j s.
eȝẽket mÿnd eoȝwe elegÿtwen legiẽn ÿtal.
Gÿẽmbert, galbanumot, ȝerechÿẽn dÿo vÿragoth, ȝẽkfweth,
pÿmponÿath, Feÿer Themÿent, Saffrant, Faheat, ȝerechÿẽn dÿot,
Aniſumot, Liquiriciat magÿarul Edẽs gÿeokernek hÿiak, Cÿtwartoth,
Rutat, Salÿat, kẽmenÿ magoth, ana drachma iij, Aloes Epatici, drachma ij,
Nad meȝeth roſa vÿȝȝel elegÿch ẽȝwe aȝ menÿ ehẽȝ elegh,
feoȝd megh, awagÿ chÿnalÿ pogachakat beleole, enhera eſtwe is
ebben agÿ ẽnnÿ, Eȝ mÿndẽnfele Nÿalt, Nedweſſegẽth meeg
Sarth is kÿ tÿȝtÿth, verth megh tÿȝtÿth, fẽ faÿaſt el veȝẽn, ȝÿwet,
Maÿath, twdẽt, Lepeth megh tÿȝtÿth, horutoth el wȝ, emeȝteth,
odal faÿaſt es Nÿlallaſth megh enhÿth, ȝẽmẽth vÿlagoſÿth, ÿo
ȝÿnth chÿnal. gÿomroth megh melegÿth, es vÿȝeletẽth megh
ÿndÿth, melÿ vÿȝeletnek mẽneſe mÿa aȝ Nÿal igẽn keweſẽdÿk.
Effele fẽnek faÿaſaban, ÿo elnÿ pwȝẽgẽ ȝerȝamokkal
kÿket aȝ orban kel funÿ awagÿ tẽltenÿ.

Gÿomortul valo Fẽfaÿasrol.

(Okaÿ) Fẽnek faÿaſa leȝẽn aȝ gÿomorbol, mÿkor ẽmagaban
aȝ gÿomorban, de leg ÿnkab aȝ feolfẽ ȝaÿaban elẽs erẽs Nedueſſegh
rakodÿk es gÿwl, honneth megh veȝeoth parak mẽnnek
fẽl aȝ fẽben.
(Ieleÿ) Ennek nÿlwan valo ÿeleÿ, aȝ gÿomorban vagÿ aȝ
ȝaÿaban ragas vagÿon es ÿmẽlÿges, kÿ erẽltetÿ aȝ Betegẽth.
(Tanu[ſagh]) Effele nÿawalÿa aȝ kÿn vagÿon ne ehẽȝȝek, merth
aȝȝal aȝ betegſegh igẽn newekẽdÿk. Eȝ ÿlÿennek aȝ feÿere
ſemmÿ orwoſſagoth nem ȝwkȝegh tẽnnÿ, merth vagÿon eȝ aȝ
hÿtwan Nedweſſegẽktwl kÿk aȝ gÿomorbol fẽl mẽnnek aȝ fẽre,
(Oruoſs[agok]) aȝerth ennek igẽn ÿo aȝ okadas, ÿelẽſben ha aȝ gÿomor
ȝaÿaban vagÿon aȝ Nedueſſegh megh rakodwa, kÿth megh
ÿndÿthatnÿ Melegh vÿȝȝel, ha kwlẽmben nem lehetne aȝ okadas,

talʒalath kel aʒ Torokban bocÿatanÿ vgÿ is rea kel keʒe̊rÿtenÿ.
Ha penÿgh megh eoſmernÿ hogÿ ben vagÿon aʒ gÿomorban es
+15
ala nem akar aʒ belben ʒallanÿ, kereſd megh oda ala ahol ÿrunk
aʒ gÿomorrol, es orwoſſagal kel onneth kÿ tÿʒtÿtanÿ, es aʒ kÿ
tÿʒtÿtas vthan aʒ gÿomroth megh kel ere̊ſſÿtenÿ.

Reſze̊gsegtwl ualo Fe̊faÿasrol.

Fe̊nek faÿaſa reʒe̊gſegtwl leʒe̊n, aʒ Bornak melegh (Okaÿ)
paras, tÿʒtha es nem elegÿte̊th ſok voltatul. Ennek ÿeleÿ (Ieleÿ)
megh tecʒnek ke̊nnÿen merth megh erthetnÿ aʒ betegtwl.
Eʒth ket modon kel orwoſlanÿ, megh wreſſÿteſſel es
megh hÿdegÿteſſel. Aʒerth melegh vÿʒeth kel adnÿ ha meeg aʒ
Nÿers bor aʒ gÿomorban ʒawarogh, hogÿ kÿ okaggÿa onneth.
Es aʒ feÿet hwe̊ſÿte̊ allatokkal kel taplalnÿ, roſa vÿʒʒel vagÿ
olaÿal, Ecʒettel, awagÿ Boroſtÿannak es kapoʒtanak kÿ fachÿart
lewewel.
Kapoʒtanak aʒ lewelet fonnÿaʒd megh meleg vÿʒben, ke̊re̊ſke̊rwl
ragd es ke̊ſd aʒ feore.
Ennek vthanna ſokath alugÿek es nÿugoggÿek, aʒ ([Ta]nuſagh)
vtan mÿnd nap eſtÿgh folÿo vÿʒbe̊l chÿnalt feore̊deobe mÿnd
eſtweigh fe̊re̊ggÿek, aʒ vthan egÿek de ne melegÿteo etelt, hanem
arpa awagÿ Tatarka kaſat, hÿgan ſwlt tÿkmonÿath, Salatath
es kapoʒtath, vÿʒeth igÿek aʒ kÿ hoʒʒa ʒokot, de aʒ kÿ
vÿʒhe̊ʒ nem ʒokot pomagranatoth egÿek, awagÿ Tenge̊rÿ ʒe̊leot
egÿek, Megh ehetÿ aʒ ke̊rtwelt is ſwtwe, ÿele̊ſben aʒ Bÿſalma
ſwtwe ige̊n ÿo. Aʒ mÿgh aʒ fe̊ faÿas vagion, addigh nÿugodnÿ
es veʒtegh le̊nnÿ ÿob, de oʒton ha meeg ter aʒ betegſegh, ÿob
etel ele̊th ÿdeſtowa ÿarnÿ kelnÿ, Etel ele̊t ſokkal te̊bbet kel
ÿarnÿ, Etel vtan keweſbet. Ha meeg is volna valamÿ maradek
faÿas aʒ feoben, Nem roſa olaÿal kel, hanem ele̊ʒe̊r ʒekfw
olaÿal melege̊n, aʒ vthan kek liliom olaÿal kel kennÿ. Io Eſtwe
iſmeth keccʒe̊r haromʒor is feorde̊ben wlnÿ, es oth melegh
vÿʒʒel aʒ feÿeth megh kel e̊ttenÿ, es aʒon fe̊rde̊ben egÿel Salatath
Ecʒÿettel.

Hogÿ reʒegh megh ÿoʒanulÿon.

Agÿ Ecʒete̊s vÿʒet ÿnnÿa. Awagÿ megh ſawanÿodot Teÿeth.
Awagÿ arpa kaſat teÿel es ecʒettel fe̊wę Salatath egÿek.

Camffort ʒagolÿon. March ruhat ecʒetben es aʒ ket monÿa golÿobÿſſat takard bele.

+16

Hogÿ megh ne reʒe̊ge̊ggÿek.

Pomagranatnak aʒ leweth fachÿard kÿ es ad aʒth enheÿra megh ÿnnÿa.
Heth keſerw mondolanak aʒ Belÿth aggÿad megh e̊nnÿ enheÿra.
Boroſtÿanbol chÿnalt koʒoruth tegÿ aʒ feÿeben ha aʒt akarod hogÿ megh ne reʒe̊ge̊ggÿek.
Kapoʒtha magoth awagÿ Nÿers feÿer wrme̊th agÿ eonnÿ enhera.
Fechket eges megh, ſha annak aʒ poraban megh acʒ ÿnnÿa, megh nem hagÿ reʒe̊ge̊dnÿ ſoha is.
Feÿer kapoʒta magoth, Sawanÿu pomagranatnak kÿ fachÿarth leweth, ana uncia ij. Ecʒete̊th uncia j. forrald e̊ʒwe egÿ keweſſe eʒe̊ket, ſmÿnek ele̊tte aʒ bornak ÿtalahoʒ kellene keʒdenÿ, ebbe̊l agÿ egÿ latoth ÿnnÿa.
Mentath te̊rÿ eoʒwe borral awagÿ ecʒettel, ad megh ÿnnÿa enhera, aʒ nap megh nem reʒe̊ge̊dÿk.

Hogÿ hamar megh reʒe̊ge̊ggÿek.

Fa mohot ves aʒ Borban, awagÿ Aloeſnek faÿat, kÿth aʒ patÿkaban Agallochumnak neweʒnek.
Natragulanak aʒ kwlſe̊ heat faragd le aʒ gÿeo[ke]renek fe̊ʒd megh vÿʒben mÿnd addÿgh hogÿ aʒ vÿʒ megh ve̊re̊ſſwlÿe̊n, abban elegÿch aʒ vÿʒben bele a[ʒ] Borban, mÿnde̊n felele̊mnekwl megh adhatod ÿnnÿa merth megh nem bantÿa, chÿak megh reʒe̊githÿ.

Ere̊s Fe̊faÿaſrol.

Fe̊le̊tte ere̊s es ve̊rſe̊nÿe̊s fe̊ faÿas olÿan, hogÿ aʒ Betegh akar mÿ kewes alkolmatlanſagerth is megh buſul, annÿra hogÿ aʒ betegh chÿak aʒ ʒe̊rgeſth ſem ʒenwedhetÿ el, ſem nagÿon

---

Iuhnak... agÿ megh...
Puppenewer... holna alol... verth, val... borban aʒt...
megh adod... valakÿnek... te̊b borth... ÿhatÿk... dologh.

+17

ʒollaſth, ſem vÿlagoth, ſem bornak ÿtalath, ſem ÿo ʒagokat kÿk

aʒ feÿeth megh tȇltenek, ſem ſemmÿ moʒgaſth, De aʒ faÿdalomnak
nagÿ voltaerth, nÿugodalomban es chÿendeſſegben kewan
lȇnnÿ es ſetetſegben fekwnnÿ, kÿnek vgÿ teccʒÿk mÿnt ha
aʒ pȇrȇllel tȇrnek aʒ feÿeth, Nemelÿeknek mÿnt ha aʒ feÿȇk
kȇreoſkȇrwl mÿnd eoʒwe rontathnek es kÿ terwlne aʒ feÿe vgÿ
teccʒÿk. Sokaknak aʒ faÿdalom mÿnd aʒ ʒȇmȇk gÿȇkereigh el
megÿȇn. Eʒ betegſegben neha mÿnd ʒwnetlen valo faÿdalom vagion,
neha megh buſulas, neha moddal neha modnekwl valo
megh ʒwnes, Nemelÿek faÿdalÿak aʒ agÿ velȇ hartÿaÿth,
nemelÿek penÿgh aʒ Inas hartÿath melÿ aʒ agÿ kaponÿath be
takarÿa. Leʒȇn eʒ fȇnek faÿdalma aʒ feonek telÿes voltatul,
awagÿ aʒ Nedueſſegȇknek es paraknak elȇs voltatul, melÿ aʒ
agÿ kaponÿan beleol vagÿ kÿwl vagÿon forroſaggal es aʒ fȇnek
erȇtlenſegewel, ragaſawal es furaſawal.
Ha aʒerth aʒ faÿdalom nagÿ neheſſeggel ([F]aÿasoknak)
vagÿon, aʒ melÿben ragÿak es vgÿan altal furÿak ([bÿʒo]nÿos ÿeleÿ)
aʒ feÿet vgÿ teccʒÿk, eʒ aʒ Sarral elegÿwlth Nedweſſegȇktwl
paraktul vagÿon, melÿ aʒ hartÿakath banthÿa. Ha aʒ faÿdalom
chÿak fȇnek neheʒwleſewel vagÿon, megh rakodot voltat ÿelȇntÿ
aʒ fȇnek. Aʒ kÿ feol vereſſel leʒȇn, megh [tw]ʒeſwleſtwl vagÿon
es forroſagtul, merth vȇrȇs aʒ ...kÿ vgÿ mÿnth kÿ terÿedeſſel
teccʒÿk, es neheſſegh...
+18
Egÿ Nagÿ rakoth keres, awagÿ kȇʒepʒabaſut kettȇth,
ha kichÿn harmat, tȇrd megh es tȇlch egÿ Meʒȇlÿ Ecʒetȇt rea,
ʒwrd megh. Ennek aʒ lewewel moſſad aʒ ʒaÿath, es tÿʒtÿcchÿad
aʒ Nÿelweth. Eʒth gÿakorta mÿwelÿed, ſmegh gÿogÿul. Eʒ igȇn
megh probaltatoth.

Alom hoʒo oruoſsagok.

Sokkeppen es ſok Betegſegben ʒwkʒegȇs aʒ Alom hoʒo orwoſſagh,
eʒ Hagÿmaʒ penÿgh mÿvel hogÿ nagÿ alhatatlanſaggal
vagÿon es Ebrenſeggel, vgÿan ÿth akarok irnÿ alom hoʒo orwoſſagokrol.
Hagÿmaʒbelÿ Betegnek aʒ parnaÿa vankoſſa ala rakÿ Maaknak
aʒ feÿeth awagÿ Natragulanak almaÿat.
Feÿer maakot, feÿer Belendfwnek magwat teord megh,
elegÿch eoʒwe tÿkmon feÿerrel es aʒʒonÿ allath teÿewel, kȇſd
aʒ feÿere es rȇwÿd aalmat hoʒ.
ʒȇkfweth, vȇrȇs roſath, Malwath, vÿolat, feoʒ megh eggÿwt

vÿʒben, es eÿelre aʒban aʒ vÿʒben moſd megh aʒ labath, ÿo
modon valo aalmath hoʒ.
Belend fweth feoʒ megh Edes Borban, kend megh aʒ orrath,
Aÿakat, es fwleÿth vele.
Eokr̊ Nÿelwnek aʒ vÿʒeth aggÿad ÿnnÿa.
Tengr̊ÿ Baraʒk magwanak Belÿth es feÿer makot tr̊ÿ
eoʒwe egÿ moſarban, valamÿ tÿʒta papÿroſra flaſtrom moggÿara
kenÿ Meʒeth. Aʒ Maakot ees Baraʒk magoth r̊ttr̊ʒd megh roſa
vÿʒʒel es lewendula vÿʒʒel, es aʒ Meʒr̊n feolwl kend aʒ papÿroſra.
Eʒt ruhawal kr̊ſd aʒ ket vakʒr̊mre. Aʒ keʒ fr̊nek belr̊l valo
ÿnaÿra es Erekre. El aluʒÿk. Eʒ ÿgr̊n ſokʒor probalt dologh.
+19
Oppiomoth, Saffranth, Maaknak feÿeth. Caſſÿanak
aʒ heath, ana drachma ij, ezr̊ket tr̊rd megh, roſa olaÿal elegÿch r̊ʒwe,
abban chÿepeges aʒ orraban, aalmat hoʒ.
Ʒekfw vÿragoth, kapor vÿragoth, Sarkerepeth ana uncia ij, Natragulanak
aʒ gÿr̊kererr̊l le faragot heaban Caſſÿanak heath, ana
drachma iij, Maaknak aʒ heath, uncia ij, Aloes faÿath, drachma j s. ezr̊ket tr̊rd
megh, es aʒ menÿ roſa vÿʒ ehr̊ʒ elegh teod annÿban, aʒ ʒaÿath
chÿnald be, forrald eoʒwe twʒnel hogÿ aʒ harmad reʒe el
apaggÿon. Aʒ vthan Nÿſd fr̊l aʒ be dugoth ʒaÿath, tarchÿa arra
aʒ hagÿmaʒbelÿ, akar penÿgh akar mÿ fele Betegh embr̊r aʒ
orrat es aʒ orcʒaÿath aʒ parara. Aalmat hoʒ ketſegnekwl.
Salata magoth es feÿer maakot teorÿ eoʒwe, kr̊ſd aʒ vakʒr̊mr̊kre,
aalmat hoʒ.
Ʒekfwet es chÿombort forralÿ megh vÿʒben, es abban aʒ
vÿʒben mr̊nnel melegben el twrhetÿ tarcha aʒ ket labat terdÿgh
aʒ betegh embr̊r, de mÿkor nem hagÿmaʒban hanem maas Betegſegben
vagÿon. El aluʒÿk. Frater gÿeorgÿ kenchtarto probalta.
Popiomoth, Feÿer Belend fewnek magwath ana drachma ij, Vÿola
olaÿth. drachma iij, Natragula gÿeokerenek aʒ kwlſr̊ heat ſcrupulus s. opÿomoth
es Saffrant keweſeth, es egÿ kÿs ecʒetr̊th, vÿaʒth aʒ menÿ ehr̊ʒ
elegh, ebbr̊l chÿnalÿ kenr̊ ÿreth, aʒ ket vakʒr̊meth kennÿed aʒ
hagÿmaʒbelÿnek.
Aʒʒv vÿolat, roſath, vÿʒÿ tr̊knek vÿragath, ana, mn j s. Megh
healt arpath drachma j. Feÿer makoth, drachma ij, Salata magoth drachma iij, ezr̊ket
feoʒd megh folÿo vÿʒben vgÿ hogÿ harmad reʒe el apaggÿon,
keoſd aʒ fr̊re melegr̊n.

Feÿer Belendfwnek lewelenek kÿ (Nagÿ almat hoʒo oruoſsagh.)
fachÿarth leweth oppiom Thebaÿcumoth vthÿ fwenek
aʒ kÿ fachÿart leweth, Maakoth, Natragula leweth. Faÿ Boroſtÿannak
leweth. Ebʒe̊leo lewet, Salata magoth. Be̊re̊k leweth, ana
uncia j. eʒe̊ket moſarban te̊rd e̊ʒwe aʒ fweket, es aʒ porokat veſd
bele, had aʒon edenben egÿ nap eſtÿgh. Aʒ vthan annÿ Spongÿawal
kÿ aʒt fe̊l ÿhattÿa, ʒÿtaſd fe̊l, vere̊fenÿe̊n ʒaraʒd megh, de
ele̊ʒe̊r aʒ Spongÿath melegh vÿʒben ÿol megh kel moſnÿ es megh
ʒaraʒtanÿ, es aʒ vthan kel feol ʒÿtatnÿ. Smÿkor embe̊rt el akarʒ
alutnÿ, eʒ Spongÿath march melegh vÿʒbe, hogÿ chÿak legÿe̊n
paras Nedweſſege, aʒ embe̊rnek tarch aʒ ʒaÿan aʒ orra alath, egÿ
oranak ele̊tte el aluʒÿk. Sha oʒton feol akarod ſerkentenÿ,
Mas ſpongÿat march ecʒetben, es aʒth tarchÿad aʒ (Serkente̊ oruoſsagh)
orra ala. Awagÿ ke̊menÿ gÿe̊kerenek kÿ fachÿart lewet te̊lch aʒ
orraban. Eʒ orwoſſagh ige̊n el aluttÿa aʒ embe̊rth, annÿra hogÿ
+20
aʒ kÿnek valamÿ teſteth tagÿat el akraÿak is mettenÿ, eʒth kel
nekÿ ÿnnÿa adnÿ.
Kechke Baknak aʒ Twdeÿet aʒ mÿnth kÿ veʒÿk melege̊n, ha
aʒ kabalkodo hagÿmaʒbelÿ ferfÿunak aʒ feÿere keoteod nagÿot
ſegÿth. Ha penÿgh aʒ Ne̊ſten kechÿkenek aʒ twdeÿet aʒ aʒʒonÿallat
feÿere, annak aʒonth haʒnalÿa.

Egeſsege̊snek valo alomhoʒo.

Vÿkende̊r magoth feoʒ megh ere̊ſſen, chÿnalÿ Sufath bele̊le,
aʒth ad e̊nnÿ, aʒ feÿere is ke̊s benne.
Fenÿw magoth te̊rÿ megh es fe̊ʒd megh borban, reggel es
eſtwe is ębben agÿ ÿnnÿa.
Feÿer Maaknak ve̊d olaÿath, aʒ tenereth, talpat es vakʒe̊meÿth
kennÿed aʒʒal.
Salatanak fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch e̊ʒwe roſa
olaÿal, chÿnald aʒ homlokra es vakʒe̊mre.
Baraʒk magwanak aʒ belÿt te̊rd megh, annak aʒ leweth
fachÿard kÿ, aʒʒal kend be aʒ homlokot es vakʒe̊me̊kęth.

Gyerme̊kcheknek.

Feÿer Maaknak aʒ heat veogÿed, te̊rd ÿol megh, es Teÿel,
roſa vÿʒʒel, aʒ menÿ ahoʒ elegh elegÿch eoʒwe, kend be aʒ homlokat,
vakʒe̊meth, es ele̊l aʒ feÿenek is feleth fe̊n.

Salatanak olaÿath vegÿ egÿ latoth, kend aʒʒal vakʒe̊meth,
homlokat es aʒ feÿenek ele̊l aʒ feleth.
Egÿ lath Maak olaÿal kend be feÿet vakʒe̊mÿth es aʒ homlokath.
Maak olaÿth, Salata olaÿth, ana uncia j. Feÿer maaknak aʒ
heat te̊rd megh, es elegÿch iol eoʒwe, ke̊ſd rea homlokara, vakʒemeÿre,
es aʒ feÿenek elſe̊ reʒere.
Roſa olaÿth aʒʒonÿallat teÿewel elegÿch e̊ʒwe, march
ruhat bele es teod aʒ feore.
Feÿer makoth te̊rÿ megh, elegÿch e̊ʒwe aʒʒonÿallat teÿewel
es tÿkmonÿ feÿerewel, te̊d aʒ vakʒe̊me̊kre.
Salata vÿʒeth es vthÿfw vÿʒeth, awagÿ eʒe̊knek kÿ fachÿart
leweth, vÿola olaÿal elegÿch eoʒwe, march ruhat bele, te̊d aʒ
homlokara, vakʒe̊meÿre es feÿere.
+21

Ha rettegh almaban.

Aʒ kÿs gÿerme̊knek rettegeſe almaban attul vagÿon, hogÿha
ſok hÿtwan teÿeth ʒopoth, merth annak aʒ fwſtÿ megÿe̊n feol aʒ
agÿa veleÿre, es aʒ rettegtethÿ, aʒerth aʒ gÿerme̊ke̊t feol kel ve̊nnÿ
agÿabol, es ʒellel kel hordoʒnÿ, hogÿ aʒ Teÿ ala ʒalÿon aʒ
gÿomrabol. Aʒ vthan vegÿ fel kalan Meʒeth ige̊n tÿʒtath,
es ad megh aʒ gÿerme̊knek e̊nnÿ, merth eʒ ala nÿomÿa aʒ teÿeth
aʒ gÿomrabol. Chÿapot is chÿnalÿ meʒbe̊l aʒ al feleben, merth aʒ
ala vonʒa aʒ hÿtwan teÿeth.

Ha ÿge̊n aſÿth mÿkor aluʒÿk.

Len magoth te̊rÿ porra, ebbe̊l vegÿ fel Neheʒekeoth, tegÿ
ehe̊ʒ egÿ kewes tÿʒta meʒeth, kÿt aʒ ele̊t iol megh fe̊ʒtel es
taÿtekat el hantad, elegÿch eoʒwe ebben fel kalannÿth egÿ kewes
aʒʒonÿembe̊r teÿewel, Shad nÿalia eʒth aʒ gÿerme̊kchÿe.

Hogÿ ne ſirÿon ſokath.

Zarwas chÿontÿanak aʒ veleÿewel kennÿed aʒ kÿs gÿerme̊knek
keth vakʒe̊meÿth, Smegh ʒwnÿk.

Fekethe Sartul le̊th eʒtelenſegre̊l. (Melancholia Deſipiſcentia.)

Fekete Sarbol ÿwth eʒtelenſegh ſemmÿ nem egÿeb, hanem
aʒ Eʒnek el tawoʒaſa mordſaggal es komorſaggal, melÿben aʒ kÿ
eſÿk, valamÿth ʒol es gondol, de aʒ okoſſagtul idege̊n es (Ieleÿ)

modnekwl valo, a penÿgh leʒe̊n mÿnd felele̊mmel es Banattal,
kÿ biʒonÿos ÿegÿe aʒ fekete Sarnak. Aʒ kÿn eʒ keʒdetÿk, le
fwggeʒkeodÿk, tompa es el vete̊th tanacchÿal es elettel vagÿon,
ees a mÿ aʒ magaÿe is ſemmÿre nem kel nekÿ hogÿ eęl [me]eg
aʒt is Neheʒlÿ es keſerweſnek velÿ, noha aʒerth feel ige̊n hogÿ
ebbe̊l kÿ kel me̊nnÿ. Mÿkor oʒton eʒ Nÿawalia megh e̊regbe̊dÿk,
elmeÿeben es gondolkodaſaban eʒ ilÿen ſokath tetteth, es ÿdege̊n
dolgokat ʒol, haborodaſſal es ʒwrʒawarral, aʒokatis mÿnd banattoſokath,
Nemelÿ vgÿan ʒolnÿ is nem velÿ ÿonak le̊nnÿ, hanem
hanem aʒth hogÿ telÿes elethe halgataſban legÿe̊n. Aʒ
embe̊re̊k ke̊ʒe̊t valo nÿaÿaſſagtul el futh, es ʒÿn eleiben nem
+22
megÿe̊n, ſok ke̊ʒʒwleok maganak valo helth keres, es aʒ
Themeteſeoknek helÿen awagÿ valamÿ Barlangban budoſÿk es oth
lappangh, es gÿakortha farkas modra ordÿth. Veghetetlen ſok fele
Nemeÿ vadnak ennek merth valamÿth elteben annak ele̊tte
chÿelekeodeot awagÿ chÿak gondolt is, ſaʒ mÿnemw allapattÿa
eletÿnek volth, aʒ fekethe Sartul valo eʒtelenſegh es bolondoſkodas,
mÿnd abban viſelÿ magath.
(Okaÿ) Leʒe̊n penÿgh eʒ Nÿawalÿa, mÿkor aʒ fekethe ſarnak
paraÿa aʒ Elmet aʒ feoben fe̊leotteb el foglalÿa, es aʒ w mertekletе̊ſſeget
(Harom mondon leʒe̊n) el valtoʒtattÿa. Kÿ harom modon
(Ele̊ʒe̊r) leʒe̊n. Ele̊ʒe̊r a mÿkor aʒ egeʒ teſtben aʒ veer fekethe
Saroſſa leʒe̊n, es eʒ ke̊ʒe̊nſege̊s vete̊kert aʒ agÿ vele̊ is megh
(Maſodcʒor) bantatÿk. Maſodcʒor, mÿkor aʒ teſtben lewe̊ ver ſohol
nem artalmas, de aʒ melÿ ver vagÿon aʒ Agÿ vele̊ben megh
valtoʒÿk es fekethe ſaroſſa leʒe̊n. Aʒ penÿgh ketkeppen eſÿk,
merth awagÿ maſunath ʒarmaʒÿk oda, awagÿ vgÿan eo magaban
tere̊m aʒ agÿ vele̊ben, vgÿ hogÿ aʒ belſe̊ meleglegh, Sarga
Sarth vagÿ fekethe temerde̊k verth ſwth fe̊lwl aʒ agÿ vele̊re.
(Harmadcʒor) Harmadcʒor, leʒe̊n mÿkor aʒ Maÿ es lep feole̊th valo
hus, melÿ vagÿon aʒ Melÿnek porcʒogoÿa alat Hÿpochendrion
newe, megh twʒeſe̊dÿk, kÿ artalmas es fekethe Saros megh
egete̊th buʒt parat bocÿat feol aʒ agÿ vele̊re, Mÿnth ʒÿnthe mÿkor
aʒ gÿomorbol Nemÿnemw kormos es fwſte̊s buʒ, awagÿ temerde̊k
para mÿa aʒ ʒe̊mnek eleÿben ke̊nÿweʒes vettetÿk, ʒÿnthe
igÿ mÿkor aʒ fekethe Sar aʒ agÿ vele̊re mÿnth egÿ fwſte̊s kormos
buʒ fe̊l megÿe̊n, aʒ Nÿawalÿa aʒ elme ke̊rwl leʒe̊n.
(Tanuſagh arra mÿnth

ẽſmerhetnÿ megh.)
Bÿʒonÿos ÿegÿe penÿgh annak aʒ
megh eoſmeretre hogÿ kÿ mÿnth bantatoth, eʒ.
Merth aʒ kÿ aʒ egeʒ teſtben valo vernek fekete ſartul valo megh
veʒeſewel bantathÿk, annak abraʒattÿa vekonÿ, fekete, Sʒẽrẽs
ʒabaſu es komor, melÿet aʒ termeʒeth hoʒot, awagÿ valamÿ ʒorgalmatoſſag
mÿa leoth, vagÿ alhatatlanſagh es nagÿ vigÿaʒas
mÿa, awagÿ hÿtwan rothado eleſegẽk mÿa, vagÿ ferfÿunak vere
folÿaſanak kÿth Hemorrhoiſnak hÿnak, vagÿ aʒʒonÿallatnak hawÿ
ver folÿaſanak megh allaſa mÿa leoth. Aʒ kÿnek penigh aʒ Maÿ
es lep feolẽt valo huſnak megh twʒeſwleſe mÿa leʒẽn, annak ſok
Nÿerſeſeghe vagÿon beleol, kÿ ſok fele ʒelet chÿnal beleol, Elẽs
chÿpkeodẽ Beofeogeſẽket, forroſagoth, es aʒ Maÿ es lep fẽleot
valo huſnak Nehеʒ voltath, Melÿ hus, neha vgÿan feol vonodÿk
es feol tolÿatÿk ſneha forroſaggal bantatÿk, ÿelẽſben keʒdetÿben
aʒ Nÿavalÿanak. Aʒ has el ʒarad, keweſet alhatÿk, ruth es rettegẽ
+23
almakat lath, feÿe ʒedẽleogh, es aʒ fwleben ʒelnek nagÿ ʒugaſa
vagÿon.
Effele betegſegben lewẽnek Melegh es Nedwes Egẽn kel
forgolodnÿ, ÿo ÿʒw es Nedwes eleſeggel kel elnÿ, ÿol megh (Etel.)
ſwlth kenÿerrel, kappan Tÿk, fogolÿ es faccʒan huſſal, kẽwÿhallal
es tẽb affelekkel. Mÿndẽn affele eledelt el tawoʒtaſſon a
kÿ fekethe ſaart Nemʒene. Aʒ melÿ bort ÿʒÿk gÿeonge (Ital.)
awagÿ vekonÿ feÿer bor legiẽn, es ne legÿẽn igẽn o, veorẽs es
temerdẽk borth el tawoʒtaſſon. Folÿo vÿʒbeol chÿnalt (Tanuſagh)
Meleg feordẽwel elÿẽn, merth eʒ igẽn haʒnos. Aʒ aluuas feolẽtte
haʒnos es aʒ aʒʒonÿallattal fel reʒenth valo kẽʒẽſwles. Gÿakorta
hegedwlteſſẽn lantoltaſſon es Muſicaltaſſon, es mÿnd aʒon igÿekeoʒʒek
aʒ mÿ vigaſagoth es ẽrẽmeth hoʒhat nekj, hogÿ olÿan
forgologgÿek kẽrwle.
Aʒ kÿnek aʒerth vagÿon aʒ Egeʒ teſtben (Oruoſsagok)
valo vernek megh veʒeſetwl, annak orwoſlaſath kel el keʒdenÿ aʒ
Eer vagaſon es ver vetelẽn. Aʒ Mediana Ereth kel megh vagnÿ.
Ha penÿgh aʒ hÿtwan ver chÿak aʒ agÿ veleot foglalta el,
aʒolÿanon Ereth nem ʒwkʒegh vagnÿ, hanemha igẽn bẽ vere volna
es egeſſegnek megh tartaſaert vagnak megh. Eʒ fele betegſegh
aʒerth a mÿkor meeg vÿonnan keʒdeteoth, gÿakor fẽreodeſſel, io
ÿʒw eteleokkel es Nedweſſeokkel, es nem olÿakkal a kÿk ʒelet

hoʒhatnanak. Mertekleteos vigaſaggal, es nem valamÿ erẽs orwoſſaggal
kel eleÿth vẽnnÿ. Ha penÿgh ÿmmar aʒ Nÿawalÿa megh
ideſẽdeoth, hathatob orwoſſagokat es kwleomb kwleomb feleketh
kewan. Aʒ Er vagas vthan aʒerth egÿ nÿhanÿ Napokkal eʒ ÿtalt
igÿa haÿnalban mÿndẽn napon aʒ Betegh embẽr.
Eokẽr Nÿew vÿragoth, vÿolath, vad eokẽr Nÿelw vÿragoth,
ana manipulus j. Aʒʒu ʒẽlẽt kÿnek aʒ magwath kÿ ʒẽtted, awagÿ Tengeorÿ
ʒẽlẽth, uncia j. Lep fwet manipulus j. feoldfwſtÿth manipulus s. kaporna
gÿẽkerenek aʒ fẽlſẽ heat awagÿ ha aʒt Nem talalʒ, vad cÿproſnak,
Tamariſcuſnak, ana drachma j. s. kẽmenÿ gÿeokeret, petreſelẽm
gÿeokeret, Liquiriciat kÿt edes gÿeokernek hÿnak magÿarul ana,
drachma j. holdfweth, hodfw mellet termẽ foÿtofweth mÿnd aʒ ket
felebeol manipulus s. feoʒd megh eʒẽket harom font vÿʒben, annÿra hogÿ
harmad reʒe el apaggÿon, aʒ vthan ʒwrd iol megh, es tegÿ annÿ
Nadmeʒeth hoʒʒa hogÿ edes legiẽn, tegÿ ehẽʒ feoldfwſtÿbeol
chÿnalt ÿulepẽth, es holdfw mellet termẽ foÿto fwbeol chÿnalt
ÿulepeth ana uncia j. es eʒ legÿẽn aʒ ÿtal.
Eokẽr Nÿelw ÿuhlepẽth awagÿ Sÿrupnakis hÿiak, uncia j.
holdfw mellet termẽt foÿto fwbeol chÿnalt Sÿrupot, uncia s. Lep
+24
fwüeth, feoldfwʒtÿth, Endiuiat, aʒ melÿ vÿʒbe megh feoʒted
eʒẽket vẽgÿed, elegÿch bele aʒ Sÿrupokath, Eʒ is ÿo ÿtal.
Holdfw mellet termẽ foÿto fwnek vẽgÿed uncia s. es eʒth huʒon
Negÿ oraigh, kechke ſawoban uncia iiij Veſſed es tarchad, aʒ vthan
erẽſſen fachÿard kÿ es ʒwrd megh ÿol, es hÿnalban eʒth aggÿad
ÿnnÿa, eʒ alol tÿʒtÿttÿa kÿ aʒ Melancholiath.
Folia Sene uncia ij, Beʒtercʒeÿ ʒÿlwa ʒemeth xij, tẽrÿ eoʒwe
es veſd kechke Savoban, oth huʒonnegÿ oraÿg alÿon, ÿol fachÿard
kÿ es ʒwrd megh, haÿnalban eʒth aggiad ÿnnÿa.
Elhecʒ ilÿen porralis, Holdfweth uncia s. Armenius kẽweth,
agaricumoth, ana drachma j. Scamonÿath megh chÿnaltath, drachma j. ʒẽkfweth
xx ʒẽmẽth, eʒẽketh teord porra, es agÿ mÿndẽn egÿ hetẽn
ebben, drachma. j. awagÿ drachma. j. s.
Malwath, Apromalwath, vÿolat, ana manipulus j s. ʒekfweth, Sarga
gÿoparth ana manipulus s. vÿʒÿteoknek vÿragath, manipulus s. Salata magoth,
drachma j, katankoronak magwath drachma j s. feoʒd meg annÿ vÿʒben aʒ menÿ
ehẽʒ elegh, aʒ haÿat Nÿrd el, es eʒʒel eottẽʒʒed aʒ feÿeth. Io
aʒ feÿet viola olaÿalis kennÿ, awagÿ viʒÿ teok vÿraganak aʒ
olaÿawal.
Toabba, ha aʒ Nÿawalÿa vagÿon aʒ Maÿ es lep fẽlẽt valo

huſtul melÿ vagÿon aʒ Melÿnek chÿontÿa alath, tehat chÿombort
kel vÿʒben megh feoʒnÿ, es nem chÿak aʒ purgacÿonak oda adaſa
eleoth, de vthannais ebben kel ÿnnÿa adnÿ. Feÿer wrmẽth is ÿo
vÿʒben megh feoʒnÿ es gÿakortha aʒth kel ÿnnÿa adnÿ, merth
eʒ igẽn ÿo aʒ gÿomornak es haʒnak, aʒerth hogÿ onneth aʒ ʒelet
kÿ wʒÿ aʒ vÿʒeletẽth ÿndÿttÿa, es ÿo emeʒteſth chÿnal, annÿra
hogÿ chÿak eʒʒelis ſokan giogÿultanak megh.
Vÿʒeleteoth aʒ mÿ ÿndittÿa affele orwoſſagokatis ÿo
oda adnÿ. Aʒ porcʒogo alat valo huſrais rea kel gondolnÿ. Igẽn
io aʒerth parlanÿ, ruthawal, kaporral, feÿer wrẽmmel, chÿomborral,
Baber maggal, kakuk fwel es fekete wrẽmmel akar melÿket
vÿʒben megh fẽʒnÿ es aʒʒal parlanÿ, Merth aʒ faÿdalmath el
veʒÿk es aʒ ʒelet el oʒlattÿak, ÿeleoſben ha olaÿban feoʒeod
megh eʒ fwnek valamelÿketh es lagÿ flaſtrom moggÿara rea
kẽteod. Ha penÿgh aʒ gÿomorban is ʒel es nÿlallas vagÿon, kẽmenth
fẽʒ ecʒetben es chombort, aʒʒal parolÿad. Es Lagÿ flaſtromoth
is chÿnalÿ rea, Feoʒd megh aʒ Aniſumoth awagÿ Apiumot
olaÿban, keoſd rea. ha aʒth el veʒeod aʒ gÿomorrol, tegÿ
oʒthon rea feolwl aʒ porcʒogo alat valo huſra gÿapÿath ÿo
ʒeleoſſen, awagÿ ʒep kẽnÿw tÿʒta baranÿ beorrel feoggÿed be,
de elẽʒẽr Spicanard olaÿal kend megh. Kẽppeolt is kel rea vetnÿ,
de megh nem kel vagdalnÿ, ſha aʒ keoppẽlt el veʒeod onneth
+25
megh latod aʒth hogÿ aʒ kÿk ʒel mÿa gÿẽtretnek, annak faÿdalmatul
megh ʒabadulnak ees telÿeſſeggel megh gÿogwlnak.
Okadaſt is ÿo ÿndÿtanÿ aʒ kÿn ſokaigh vagÿon, de nem erẽs
okadadaſra[!] ÿndÿto ʒerʒammal kel elnÿ, mert aʒ gÿomornak bantaſth
es aʒ haſnak nÿawalÿath hoʒna, hanem melegh vÿʒeth
Ecʒetẽs meʒʒel elegÿch megh, aʒth ad megh ÿnnÿa, es aʒ vÿat
aʒ ʒaÿaban vetteſd hogÿ hamarab okaggÿek. Ilÿen ʒerʒambolis
ÿo okadaſra valo orwoſſagoth chÿnalnÿ.
Fenÿer hunÿort drachma j, meteld igẽn aprora, egÿ Nagÿ retkẽt vaÿ
megh es chÿnald bele aʒ hunÿort, harmad nap el mulwa, vẽd kÿ
aʒ hunÿort aʒ retẽkbeol, es aʒ retkẽth erẽſſen megh fachÿarÿad,
Ebbeol eʒ retẽknek lewebeol vegÿ drachma vj, Melegh vÿʒet
uncia iiij, Meʒes ecʒeteoth, uncia j, eʒẽket eoʒwe tÿmporalwan, ad megh
melegẽn ÿnnÿa.
Awagÿ penÿgh igh chÿnalÿad. Vegÿ feÿer hunÿort. drachma iij, aʒ
retẽknek vaÿ kÿ aʒ belÿben es teod bele aʒ hunÿort. had oth

egÿ Eÿel, Maſnap oʒthon vẽd kÿ aʒ hunÿorth, aʒ retkẽt igẽn
aprora metelÿed, es Meʒes ecʒetben ad megh ÿnnÿa melegẽn, de
ÿol eʒẽdben vegÿed hogÿ valamÿ aʒ hunÿorban oth Ne maraggÿon.

Dwhẽs buſulth bolondſagrol. (Mania, Inſan[ia] Furor.)

Aʒ Dwhẽs Bolond, ÿollehet mÿnd gondolattÿawal mÿnd
penÿgh ʒawawal es chelekẽdetÿwel haſonlo aʒ fekethe Sartul valo
bolondoſkodohoʒ, de eʒ ilÿen haragus, eoʒwe veʒẽ, weolthẽ, (Ieleÿ)
rutul tekentẽ es Neʒẽ es nagÿob munkawal faratſaggal, teſtenek
tẽredelmewel es elmeÿenek haborodaſawal vagÿon es farad, es
a kÿt elẽl talal, fenelkeodÿk mÿnd fogawal keormeÿwel mÿnt egÿ
fene Beſtia arra, es eokeollelis ʒokatlan Dwhẽſſeggel rea rohan.
Leʒẽn eʒ mÿkor aʒ Sarga Saar fẽleotte igẽn megh egh es (Oka)
fekete Sarra valtoʒÿk, awagÿ mÿkor aʒ ſok megh roſſadot ver
aʒ agÿ velẽre folÿ, melÿ megh tẽrtenÿk aʒ reʒẽgẽſẽkben.
Eleol ÿaro ÿeleÿ ennek eʒẽk. Aʒ fẽ faÿ, aʒ (Elẽl ÿaro ÿel[eÿ])
fwl harangoʒ. Aʒ ʒẽmẽk fęnlenek es vÿllagnak, Vigÿaʒas nagÿ
vagion, feonek vagion nagÿ Neheſſege es forgaſa. Eʒẽk penÿgh

Melancholicus Bolond Embẽrnek ha ÿgẽn aſſʒu aʒ ganeÿa,
es fekethe, ſoha megh nem gÿogÿul.
+26
wdẽwel mÿnd Newekeodnek, dwhẽs kewanſagok ÿndulnak,
aʒʒonÿallattal valo keoʒẽſwleſre nagÿ keʒẽn valoſagh. Sok eÿelÿ
maga megh veʒtẽgetes, aʒ aʒ, Nemʒẽ magnak el mẽneſe leʒẽn, aʒ
ʒẽmẽk vgÿan kÿ kerekẽdnek, es laſſan pÿllagnak chak aligh. Ha
chÿak aʒ vertwl leʒẽn eʒ bolondſagh, gÿakortha Neweteſth hoʒ aʒ
kÿn vagÿon, merth mÿndenkor teccʒÿk es forogh valamÿ
eleotte. Mÿkor penÿgh aʒ Sarga Sar eoʒwe elegÿẽdÿk aʒ verrel,
haragus es igẽn mereʒ akkor. De ha aʒ Sarga Saar is megh ſwl
es meg temerdẽkeodÿk, aʒ agÿ veleoth es annak hartÿaÿth
gÿakdoſſa es ʒurkalÿa, oktalan dwhẽſſe teʒÿ.
(Etel) Etele eʒ fele betegnek legÿẽn gÿeonge, hÿgh, lewes, a
kÿ aʒ ʒekẽt ÿol ÿndÿccha, es a kÿ igẽn kewes verth chÿnalÿon.
(Ital) Bor ÿtalth telÿeſſeggel el tawoʒtaſſon.
(Oruoſsagok) Aʒ giogÿtaſath eʒ betegſegnek ver vetelẽn kel keʒdenÿ,
mÿkor aʒ vernek bẽſegetwl eſÿk. Megh kel penÿgh vagnÿ
aʒ karon valo kwlſẽ ereth, Sha aʒ megh nem teccʒenek, tehat
aʒ Medÿanath. Aʒ aʒʒonÿallatokon penÿgh aʒ laba bokaÿanak

ereth kel megh vagnÿ. Annÿ vert kel penÿgh kÿ vȇnnÿ aʒ mÿnth aʒ erȇ ʒenwedÿ, merth aʒ forroſagh megh ʒwnwen, mÿngÿaraſth kwnnÿebſegh es meg vÿulas kȇwetkȇʒÿk, ha ʒenwedhetÿ penÿgh, aʒ verben io modon kÿ kel vȇnnÿ aʒ menÿth aʒ ʒwkʒegh kewan, merth aʒ ſok ʒeles es paras lelȇgʒetȇk vgÿ wreſſwlnek megh. Aʒ mÿkor aʒerth folÿ aʒ Erbȇl aʒ ver, gÿakorta kel aʒ Ernek moʒgaſath tapogatnÿ, kÿ mÿkor megh lankad, aʒonnal el kel hadnÿ es megh kel ʒwnnÿ teob vęrnek kÿ veteletwl.

Aʒ ver vetelnek vthanna roſa olaÿal es ecʒettel kel aʒ feÿet taplalnÿ, annak vthanna Nÿrth gÿapÿath kel fa olaÿban martanÿ es aʒ fȇnek elſȇ reʒere kel ragaʒtanÿ, es mÿnd vnos vntalan aʒth megh kel vÿtanÿ. Eſtwe mÿngÿaraſt aʒon kel leonnÿ hogÿ alugÿek, mert ha vigiaʒas ÿw rea, gonoʒba es kegÿȇtlenbę leʒȇn aʒ Betegh. Annakokaerth alom hoʒnÿ Nekÿ kel adnÿ Diacodiont vÿʒben mÿndȇn batorſaggal es feleleom nekwl. Merth aʒʒal gÿȇnÿeorwſegȇs alom ÿw rea. Annakokaęrt aʒ orwoſſagh vthan mÿkor aʒ Nap iol aluʒÿk, Iſmet aʒ vthan harmad napon megh oda kel adnÿ, Merth eʒ, aʒ vernek vetele es mertekletȇs etel vthan, gÿakortha veghȇʒ viʒÿ telÿeſſeggel aʒ megh giogÿulaſth. De tȇbʒȇr oda Ne aggÿad aʒ keccʒȇrnel. Alom hoʒo orwoſſagrol teobrȇlis ÿrtunk oda feolÿeb.

Aʒʒu vÿolath, vÿʒÿteoknek vÿragath, Feÿer Fwʒnek aʒ lewelet, roſath, Salatath, feÿer makoth feoʒ megh vÿʒben es aʒʒal eottȇʒʒed aʒ feÿeth, Vÿola olaÿ is ÿo aʒʒonÿ allat teÿewel, +27

aʒ mÿnth megh ÿrtuk aʒ hewſegbȇl valo feo faÿaſrol. Aʒ haſat is igȇn ÿo lagÿan tarthanÿ.

Eʒȇk megh lewen ha meegis ʒwkʒegȇs, aʒ homlokon valo ereth iſmeth megh kel vagnÿ. Awagÿ keorȇſkȇrwl aʒ feÿere de kÿwaltkeppen aʒ elſȇ reʒere, Nadalÿokat kel raknÿ hogÿ ʒÿiak aʒ vereth aʒ fȇnek.

Ha valakÿben aʒ ver Sarral leʒȇn elegÿ annak elȇʒȇr aʒ haʒat purgaciowal megh kel lagÿtanÿ Hierapicrat kel nekÿ adnÿ.

Ha penÿgh aʒ bolondſagh mÿa Nem akarna hoʒʒa vȇnnÿ, Eledelben vagÿ valamÿ falatban, akar penÿgh fwgeben kel chÿnalnÿ, es vgÿ kel vele megh chÿalnÿ. Aʒ betegſegh ha megh teer megh kel fȇrȇʒtenÿ. Ha kÿ ehȇʒ tȇbbet akar kereſnÿ, laſſa aʒ fekete ſartul leoth eʒtelenſegrȇl ÿraſunkath.

Emlekȩzetnek el tauoʒaſarol. (Memoria aboli[ta])
Aʒ mÿth Magÿarul egÿ ʒowal Bolondſagnak (Moroſis, Stul[ti]tia,
Fatuita.)
hÿnak, aʒ ſemmÿ nem egÿeb, hanem aʒ Elmenek
megh kichÿneodȩt es betegȩdȩt erȩtelen tehetſege. Awagÿ
aʒ Elmenek es Elmelkȩdeſnek el enÿeʒeſe es (auia, amenti[a].)
megh foʒtataſa aʒ eo ereÿetwl, kÿth Magÿarul Balgatagſagnak
vagÿ eʒtelenſegnek mondnak. melÿel aʒ kÿk bantatnak,
chak ʒÿnthe aʒ keʒdetÿben olÿanok mÿntha akkor keʒdenenek
tanulnÿ ʒolnÿ. Ennek aʒerth aʒ w rȩndÿbȩl valo, aʒ emlekeoʒetnek
el veʒeſe awagÿ el tawoʒaſais. Mÿnd eʒȩknek penÿgh
oka aʒ agÿ velȩnek hÿdegſege, kÿ mÿndȩn chelekeodetÿth (Okaÿ)
aʒ eo tÿʒtÿ ʒeorenth rȩſtę es tunÿaua teʒÿ: Nęha oka, aʒ agÿ
veleonek awagÿ aʒ vakʒȩmeoknek wteſtwl awagÿ Sebtwl valo
romlaſa. Megh leʒȩn aʒerth neha eʒ, hogÿ megh ʒabadulwan es
megh giogÿulwan abbol, feledekeonſegh marad helÿeben.
Aʒ agÿ velȩnek penÿgh allapattÿa neha Nedweſſeggel (Tanuſsagh)
elegÿttetȩth neha penÿgh ʒaraʒſaggal eoʒwe. Annakokaert
ennek aʒ okath igȩn eʒeben kel annak vȩnnÿ, aʒ kÿ
gÿogÿtanÿ akarÿa. Ha annakokaerth aʒ ʒaraʒ mertekletlenſegh (Ielȩk)
foglalta el aʒ agÿ velȩnek hatulſo reʒeth a hol vagion aʒ
emlekȩzetnek lako helÿe. Eʒth gÿakor vigÿaʒaſok kȩwetÿk. Ha
penÿgh aʒ Nedweſſegh foglalta el. Aʒth tunÿaſagok, es alunnÿ
valo kewanſagok kȩwetÿk, kÿk nagÿ hoʒʒu es Nehez aluuaſokat
hoʒnak. Ha penÿgh aʒ Nedweſſeggel aʒ hÿdegſeg is oth (Ielȩk)
vagÿon, Alomnak nagÿ kewanſaga es olÿ alom hoʒo Betegſegh
ÿw, a melÿbeol vgÿan verwe ſem verhetnÿ feol aʒ embȩrth.
+28
Aʒerth hogÿ aʒ kÿnek emlekȩʒetÿ el veʒȩth, annak aʒ aluuaſat
kel eʒeben vȩnnÿ embȩrnek, feolȩtteb aluʒnak e, kewelſe e,
awagÿ vgÿan nem aluʒnak. Aʒt is eʒeben kel veonnÿ, hogha
mÿnemwth hanÿ kÿ aʒ orrarol awagÿ aʒ ʒaÿarol, Melÿ aʒ fȩbeol
ʒarmaʒÿk le, ʒaraʒ ę, Nedwes ę.
(Oruoſsagok) Ennek giogÿtaſanak penÿgh ilÿen rȩndÿ legÿȩn,
hogÿha aʒ Nÿawalÿa, feolȩtteb erȩs purgalas mÿa, awagÿ akar
mÿ modon valo wreſſÿtes mÿa, awagÿ el aÿulaſnak Betegſege
mÿa, aʒ agÿ veleonek ʒaraʒſaga lewen aʒ emlekȩʒetnek
el tawoʒaſa ÿwth, ſemmÿ egÿeb orwoſſaggal eʒth nem kel giogÿtanÿ,
hanem chÿak olÿ etellel ÿtallal, aʒ kÿ aʒ ʒaraʒſagh

ellen haʒnal. Merth aʒ teſth feol eppwlwen es aʒ erẽ is megh
ÿwen, aʒ emlekeoʒet is helÿere al. Aʒ kÿ penÿgh ʒwkʒegẽs es
illendẽ aʒ Etel dolgahoʒ, ahol aʒ mÿndẽn napÿ ʒwntelen hidegh
leleſrẽl ÿronk, oth talalʒ arrol.
(Venſegh mÿ[a]) Ha penÿgh aʒ emlekẽʒetnek el veʒeſe leʒẽn aʒ
venſegh mÿa, orwoſſaggal heaban forgolodol akkeorwl, hanem
<ha> annakis aʒ io eledel ha mÿth haʒnalhat, de ſemmÿ annal
egÿeb nem.
(Tanuſagh) Ha kÿnek emlekeoʒetÿ igẽn hertelen veʒ el, es aʒ
tẽb reʒe ep egeſſegẽs mÿndẽnkeppen, feleo hogÿ arra aʒ Embẽrre,
korſagh tẽres, gutta wtes, awagÿ ÿnaknak el ʒakadaſa
kẽwetkeoʒÿk. Igẽn rea kel aʒerth vigÿaʒnÿ hogÿ ha mellÿket megh
aranʒod hogÿ el akar keowetkeoʒnÿ, aʒonnal aʒʒal orwoſolÿad,
aʒ mÿ arra valo orwoſſagh, es aʒth ne varÿad hogÿ ʒÿnthe el
kẽwetkeoʒʒek.
(Tanuſagh) Ha penÿgh valamÿ dẽgẽs Betegſegh mÿa leonne,
awagÿ alomnak nagÿ kewanſaganak Betegſege mÿa, aʒ emlekeoʒetnek
el veʒeſe, orwoſſagokkal kel erẽſſen aʒth giogÿtanÿ.
Sumaÿa penÿgh aʒ giogÿtaſnak aʒ Melegÿtes legÿẽn, hogÿha leot
aʒ betegſegh aʒ agÿwelẽnek el hwleſe awagÿ hidegẽdeſe mÿa.
Aʒerth melegÿtẽ orvoſſagokat kel belẽl is kÿwl is adnÿ. Kÿwl
(Oruoſsagok) keneſẽkkel kel forgolodnÿ Melegh olaÿokkal aʒ kÿk
melegÿtnek, mÿnt rutha olaÿ es egÿeb affelek. Telben penÿgh kek
liliom olaÿat kel erẽs ecʒettel elegÿtenÿ, Awagÿ lo mentath es
kakuk fwet kel megh feoʒnÿ benne, es aʒʒal kel kennÿ, ha borſot
vecʒ bele ſem aarth. Io aʒ Caſtoreumot is olaÿban elegÿtenÿ es
aʒ fẽnek elſẽ reʒere kennÿ.
Tegla olaÿth, Caſtoreum olaÿth, ana uncia j. Acorumnak
aʒ gÿẽkeret. Feoldÿ tẽmÿen gÿeokereth, ana ſcrupulus j. Gÿẽmbert rutath,
ana ſcrupulus s. aʒ menÿ vÿaʒ ehẽʒ elegh, chÿnalÿ kenẽ ÿreth. Beretwald
+29
el aʒ feonek hatulſo reʒerẽl aʒ haÿat, es eʒʒel kennÿed. Annak
vthanna.
Roſmarÿnth, Lauendulat, Faÿ boʒʒanak vÿragath, ana, manipulus j.
ʒerechÿẽn dÿoth, Aloeſth, Macert ana ſcrupulus j. Stÿcadoſt, drachma iij, teord
eoʒwe eʒẽketh, chÿnald ʒacʒkoban, melegÿcched eʒʒel aʒ feÿeth.
melÿet aʒ kenes vthan mÿngÿaraſth tegÿ rea melegẽn.
Beleol penÿgh effele orwoſſagokkal elteſſed: Nadmeʒʒel
chÿnalt acoruſſal. Nadmeʒʒel chÿnalt Bakfw vÿragawal, roſmarÿnnal,

lauendulawal, Spicanardal, hoʒʒa tewen Borſoth, ʒeokfweth,
faheat, effeleknek ʒaglaſÿ mÿnd haʒnoſok.
Ha aʒ emlekeoʒetnek el veſeſe lẽth hÿdegſegtwl es Nedweſſegtwl,
agÿ hierapicrat annak, eʒ mÿndẽn affelet aʒ mÿ artalmas
kÿ hoʒ onneth. Pwſeognÿ valo orwoſſagokat is agÿ awagÿ
ragnÿ valo orwoſſagokath, melÿek aʒ Orron es ʒaÿon hoʒʒak kÿ
aʒ rutſagoth, es onneth purgalnak. Eʒ ÿlien elÿen olÿ eledelẽkkel (Eledel)
kÿk aʒ feÿet melegitÿk, Mÿndẽn hÿdegÿtẽ etkeket el
kel tawoʒtatnÿ, parekat gÿwmẽlchẽt, Saÿtot, Teÿet, es mÿndẽn
affeleth aʒ melÿek ʒelet chÿnalhatnak, Feolẽtte igẽn el kel mÿndẽn
Nÿerſeſegẽth tawoʒtatnÿ mÿnth aʒ Elmenek es okoſſagnak,
nÿluan valo ellenſegeth. Italul igẽn vekonÿ tÿʒta feÿer (Ital)
bort kel adnÿ es o bort, merth aʒ Bor aʒ eo mertekletẽs melegſegewel
ſok ÿot chÿelekẽʒÿk. Aʒ ſok vÿʒ ÿtal penÿgh, annal
ÿnkab aʒ ſok Bor ÿtal feolẽtte gonoʒ, merth aʒ feÿet fẽleotte megh
Nedweſitÿ, ſemmÿ penÿgh feledekeonſegeoth ÿnkab nem
Nemʒ, mÿnth aʒ Nedweſſegh. Aʒ aluuas ÿo mertekleteoſſeggel
legÿẽn es ſok ne legÿẽn. Aʒʒonÿ allattal valo kẽʒẽſwles igẽn
rÿtka, merth eʒ mÿnd aʒ teſtnek egeſſegenek, mÿnd aʒ okoſſagnak
chelekeodetÿnek ha ſok leʒẽn Nem haʒnos. Feorẽdeſis megh
leheth.

Eÿel nappal nagÿ aluuo betegſegrẽl.

Eʒ Betegſegh olÿ Nehеʒ es melÿ Alom (Coma, Sopor, Marcor,
Vetern[us,] Capathora fomnolenta.)
hoʒo, hogÿ aʒ kÿn vagÿon, erẽſſen be hunnÿa
aʒ ʒẽmeÿth es aʒ Nagÿ alomnak mÿatta fẽl nem ſẽrkenhet.
Leʒẽn penÿgh abbol mÿkor aʒ agÿ velẽ feoleotte igẽn megh (Okaÿ)
ẽttẽʒtetÿk, mÿnth aʒ reʒẽgeoſnek leʒẽn. Hÿdegh leleſẽktwlis kÿk
mÿa aʒ Nedwes meleg parak alol aʒ feoben feol mẽnnek es aʒ
agÿ velẽt megh eottẽʒÿk, megh leʒẽn. Megh leʒẽn chÿak mÿkor
aʒ agÿ velẽt hÿdegh foglalÿa elis.
Ennek biʒonÿos ÿeleÿ eʒẽk, hogÿ aʒ betegh mÿkoron (Ieleÿ)
+30
aluʒÿk, le bocÿattÿa aʒ alath, es ha mÿkor feol ſerkentÿk is,
aʒonnal iſmeth el aluʒÿk.
(Oruoſsagok) eʒth e betegſegẽth aʒonokkal kel orwoſlanÿ, a
melÿekel aʒ Melÿ alomban bele holt Betegſegẽth, awagÿ aʒ alom
kewano betegſegeoth, elẽʒẽr aʒerth aʒ embẽrth megh wreſſÿtwen

purgalwan, aʒ hÿdegſegnek es Nedweſſegnek okaerth, melegÿteſſel
es ʒaraʒtaſſal kel giogÿtanÿ. Melÿk humor penÿgh ÿnkab
vralkodÿk eʒ betegſegben, igh eoſmerhetȩ̊d megh, merth ha aʒ
Nÿal feolwl halaggia aʒ Saart, aʒ Alom kewano orwoſſagokkal
kel elneod. Ha penÿgh aʒ Saar megh halaggÿa aʒ Nÿalath, ÿnkab
aʒ hagÿmaʒrol valo orwoſſagokkal kel elnȩ̊d. Aʒerth eʒ betegſegrȩ̊l
oth keres aʒ ket helÿen orwoſſagoth. Igȩ̊n ÿo chÿappal
elnÿ alol ebben eʒ Nÿawalÿaban.

(Cataphora non ſomnolenta.) **Vÿgÿaʒo Alomrol.**
Eʒ Eÿel es Nappal valo vigÿaʒo alom aʒ, Mÿkor aʒ Betegh
Nÿlth ʒȩ̊mmel nem vigÿaʒhat, hanem aʒ ʒȩ̊mȩ̊ket be hunnÿa:
alomnak remenſegeÿerth, de aʒerth vgÿan nem alhatÿk el hanem
vigÿaʒnÿ kel. Leʒȩ̊n eʒ, aʒ Sarral egÿbe elegÿttetȩ̊th Nÿaltul, es
nagÿob reʒere aʒ erȩ̊nek el ʒakaʒkodaſatul, hogÿ aʒ feol Nÿtoth
ʒȩ̊mnek heat ſe tarthaſſa megh.
(Ieleÿ) Effele betegſegben lewȩ̊k, ruth ektelenȩ̊ket ʒolnak,
ʒÿnthe vgÿ kabalkodnak mÿnth ʒÿnthe aʒ hagÿmaʒban valok.
(Oruoſsagh) Ennek orwoſlaſaban Neha aʒ hagÿmaʒrol valo orwoſſagnak,
Neha aʒ alom kewano orwoſſagnak vagion helÿe es
moggÿa.

Melÿ alomnak betegsegerȩ̊l.
(Caros, Subeth, Somnus profud) Eʒ olÿ nÿawalÿa es Betegſegh, melÿben
aʒ Betegh vgÿ el aluʒÿk, hogÿ mÿnd moʒgaſatul, mÿnd
erʒekȩ̊nſegetwl megh foʒtatÿk, megh maradwan aʒ leleogʒeth
vewes, annÿra aluʒÿk penÿgh, hogÿha feol ſeorkentȩ̊dis es bathor
feol erȩ̊ʒʒȩ̊nis, ſemmÿth nem ʒol es chÿak aʒ ʒȩ̊meÿt ſem nÿttÿa
(Ieleÿ) feol. Eʒ betegſegh penÿgh kwlȩ̊mbȩ̊ʒ aʒ alom kewano
betegſegtwl, merth aʒ kÿ abban vagion, aʒ kerdȩ̊nek megh felel,
es Nem fekʒÿk Nema modon. De aʒ kÿn eʒ vagion eʒ Betegſegh,
ha vgÿan erȩ̊ʒis, ſemmÿth nem ʒol, ſem aʒ ʒȩ̊meth feol nem
+31
Nÿttia, annÿra Meelÿ alom foglalÿa el. Toaba amannak vthanna
ÿw el aʒ betegſegh, de eʒth eleol veʒÿ es ÿgȩ̊n hertelen.
Amaʒ magatul valo betegſegh es magatul vagÿon letele, (Okaÿ)
de mas betegſegȩ̊kbȩ̊l, ÿw eʒ, tudnÿ illÿk, hÿdegleleſȩ̊kbȩ̊l, korſagh
wteſbeol. Agÿ velȩ̊nek megh ʒorulaſabol, neha agÿ
kaponÿanakis ʒorongaſabol, awagÿ aʒ hartÿanak melÿ eorʒÿ aʒ
Elſeo agÿ velȩ̊nek artoÿath, megh nÿomaſabol. Aʒ Gutta wteſtwlis

kwleombe̊ʒ, merth abban aʒ leleokʒet vetel ige̊n megh nÿomattatÿk
mÿnth mÿkor Nehezen vehetnÿ lele̊kʒete̊th. De ebben
telÿeſſeggel megh vagÿon aʒ lele̊kʒeth vetelnek ereÿe es tehetſege.
Etele ennek haſonlo legÿe̊n ahoʒ, aʒ mÿnemw kel aʒ (Eledel)
alom kewano betegnek kÿre̊l ÿde alab ÿrtunk. Aʒ gÿomorra ige̊n
ÿo lagÿ flaſtromokat es egÿeb orwoſſagokat chÿnalnÿ, kÿk melegÿchek
es ere̊ſſÿcchÿek, hogÿ aʒ nÿal a kÿ aʒ gÿomroth megh
hwÿte̊tte es nedweſite̊tte onneth ęl oʒlaſſek. erre penÿgh ÿok
aʒok, melÿeket ÿrunk ÿde alab, aʒ gÿomornak ere̊tlenſegere̊l eęs
megh veʒeſere̊l.

Moʒgaſnak es erʒeke̊nſegnek
el vetelenek betegsegere̊l.

Eʒ Nÿawalÿa aʒ Agÿ vele̊nek hatulſo (Catoche, Catalepsis, Congelatio.)
reʒenek megh hwleſetwl leʒe̊n, melÿ mÿa aʒ Betegh hertelenſeggel
mÿnd erʒeke̊nſegeth mÿnd penÿgh moʒgaſath aʒ Egeʒ teſtben
el veʒthÿ, aʒ lele̊kʒeth vetel chÿak eppen megh maradwan.
Awagÿ Elmenek es aʒ egeʒ teſtnek moʒgaſanak es erʒekeonſegenek
hertelen valo el foglalaſa, aʒ Betegh vgÿan aʒon formaban
lewen es abraʒatban aʒ mÿnth aʒ betegſegh el foglaltha, vagÿ
wlwe vagÿ alwa le̊th aʒ, vagÿ ʒe̊me be hunÿwa, vagÿ penÿgh feol
nÿtoth ʒe̊mmel. Leʒe̊n eʒ Nÿawalÿa Neha aʒ vernek ſokaſagatul, (Okaÿ)
melÿ aʒ fe̊ben megÿe̊n es el te̊ltÿ aʒ fęÿeth. Neha leʒe̊n
aʒ hÿdegh ʒaraʒ Nedweſſegtwl, aʒ agÿ vele̊nek hatulſo reʒeth kÿ
megh banthÿa.
Ennek biʒonÿos ÿeleÿ eʒe̊k. Aʒ embe̊rt hertelen (Ieleÿ)
el foglalÿa, ʒawath erʒekeonſeget el veʒÿ, aʒ leleokʒethnek

Caros, Eʒ ilÿen betegnek ragaʒ Egÿ Nadalt aʒ Homlokara.
ha megh nem ragaggÿa, megh aluth aʒ vere ÿmmar annak.
Catalepsis, Eʒ ilÿen betegh ha gÿakorta verÿte̊ʒÿk es hÿdegh
aʒ verÿteke, Megh hal harmadnapÿgh.
+32
be ʒÿwaſa nem teccʒÿk megh, ſemmÿth nem hal, ſemmÿt nem
felel, de mÿnth aʒ holt vgÿ vagÿon. Aʒ ʒekÿ es vÿʒeletÿ megh
aal, awagÿ ige̊n kewes leʒe̊n, Aʒ pulſus, kichÿn, lankadot es
Swrwn vagion. Aʒ orcʒa neha megh pÿroſſodÿk, mÿkor aʒ
Nÿawalÿa aʒ vernek beoſegetwl vagion. Neha penÿgh megh
kekwl, mÿkor aʒ hÿdegh Nedweſſegtwl vagion. Aʒ ʒeome̊k penÿgh

eʒ Nÿawalÿa mÿkor vagion, vgÿ alnak mÿnt ha megh fagÿtanak volna. Eʒ Betegʃegh kwlḛmbḛʒ aʒ Meelÿ alomnak betegʃegetwl, merth abban aʒ ʒḛmḛk mÿndenkor nÿthwa vadnak, de ebben Nÿha Nÿthwa talaltatnak: kwleombḛʒ aʒ Alom kewano betegʃegtwlis, merth noha mÿnd aʒ keth Nÿawalia leʒḛn aʒ ʒertelenwl valo hÿdegʃegtwl. De aʒ alom kewano betegʃeghben aʒ hÿdegʃegh elegÿḛdḛth eoʒwe aʒ Nedweſſeggel. De ebben, aʒ hÿdegʃegh aʒ ßaraʒʃaggal elegÿwlt eoʒwe.

(Etel) Etelet eʒ ilÿennek ahoʒ ʒabÿad aʒ mÿnemw okbol aʒ betegʃegh tamadoth, Mÿwel penÿgh hogÿ veʒḛdelmes Betegʃegh eʒ, igḛn megh kel latnÿ hogÿ aʒ Etelben es ÿtalban tewḛlÿeodes Ne eſſek, aʒ Betegh penÿgh neha mÿndḛn napon, Neha harmad napban egÿek. Etel legÿḛn Arpa kaʃabol kÿ Nÿomoth teÿ es affele, vÿʒet penÿgh ne igÿek merth artalmas, Merth aʒ ʒelet

(Ital) ḛregbitÿ, haborgaʃokat chÿnal, aʒ lepeth feol fuÿa. Legÿḛn aʒerth aʒ ÿtal Meʒes bor aʒ kÿth ÿol megh forraltal.

(Oruoʃsagok) Aʒ mÿ illÿk aʒ giogÿtaʃahoʒ. Ha aʒ orcʒa vḛrḛſlÿk es aʒ Betegh verrel igḛn bwḛlkeodÿk, es ereÿe megh vagÿon, aʒ karon valo kwlſḛ ernek vagaʃath el Ne halogaſſad. Sha aʒ feÿe hewnek teccʒÿk lḛnnÿ, aʒ kÿk aʒt megh hwḛſitÿk aʒʒal orwoʃolÿad. Erre igḛn ÿo aʒ Maaknak feÿeith magwa nekwl olaÿban megh fḛʒnÿ, aʒ feÿet aʒʒal kennÿ.

Sha aʒ orcʒa kek, Ennek aʒ feÿeth kennÿed olaÿal aʒ melÿben kakuk fweth feoʒtel megh, awagÿ kek liliom olaÿal, awagÿ kapor olaÿal, aʒth kÿwaltkeppen akkor kel chÿelekḛdnÿ, mÿkor aʒ feo hÿdeghnek laccʒÿk.

Ha aʒ vÿʒelethben valamÿ temerdeokʃegh teccʒÿk feoʒ megh vÿʒben, kaprot, vagÿ Apiomoth, vagÿ lo mentat, es abban aʒ vÿʒben agÿ ÿnnÿa.

Aʒ mÿ penÿgh ennek gÿogÿtaʃahoʒ ÿllÿk, Ahol irtuk aʒ Hagÿmaʒrol. Aʒ Fekete Sartul leoth eʒtelenʃegrḛl, Aʒ Alom kewano Betegʃegrḛl, talalʒ oth chÿak laſd megh.

+33

Alom keuanaʃnak betegʃegerḛl. (Lethargus.)

Eʒ Nÿawalÿa, Aʒ Agÿ velḛnek hatulſo reʒenek megh veʒeſe, kÿ igḛn ellenkḛʒḛ Betegʃegh aʒ hagÿmaʒʒal, eʒ betegʃegben vagÿon alomnak ʒertelenwl valo nagÿ kewanſaga, Elmenek el tawoʒaſawal es feledekḛnſeggel, vgÿ hogÿ aʒ mÿth beʒel ÿngÿen nem oda valo volna. Leʒḛn aʒ Nÿaltul, melÿ aʒ eo hÿdegh Nedweſſegewel

aʒ agÿ veleoth el foglalÿa, es alomra keʒe̊rithÿ.
Ennek ÿeleÿ eʒe̊k. Laſſu betegſeggel vagÿon, merth (Ieleÿ)
ebben aʒ Nÿalas Nedweſſegh vgÿan megh rothad, kÿ ÿʒgattÿa
aʒ Nagÿ alom kewanaſra, Aʒ pulſus aʒ Erben Nagÿon de rÿtkan
vagion Nem hamar, es vÿʒes. Aʒ lele̊kʒet vetelis ige̊n rÿtka es
ere̊telen. Aluʒekonſagh tunÿaſagh es ere̊tlenſegh vagÿon, akar
mÿnt keʒe̊rÿtteſſenek is, de alÿgh awagÿ Nagÿ keſeore ʒolnak.
Aʒ we̊lteſre mÿndenkor aʒ ʒe̊me̊th fel nÿttÿa de iſmet
aʒonnal be hunnÿa es aʒ alomra keʒe̊rÿttetÿk. Feledeke̊n es
Balgatagh Bolond. Gÿakorta aſÿth es aʒ Saÿath egÿ ideigh vgÿan
nÿtwa tarthÿa, el feleÿtÿ be fognÿ. Mÿkor ÿntetÿk arra hogÿ
vÿʒelÿek, Bathor aʒ eʒke̊ʒth melÿben vÿʒellenÿ kellene keʒeben
ad is, el feleÿth vÿʒellenÿ. Sʒekÿ eʒ ilÿennek lagÿas ʒabaſu.
Nemelÿek iſmeth megh kemenÿeodÿk. Viʒeletÿnek ʒÿne haſonlo
aʒ Barmokehoʒ. Nemelÿ ke̊ʒʒwle̊k rettegh es verÿte̊ʒÿk.
Etele effele betegſegben lewe̊nek vekonÿto, ʒaggato es (Etel)
ʒaraʒto legÿe̊n, a melÿ etel, vagÿ Apiommal vagÿ Aniſommal,
ke̊mennÿel, Borſal, fa heÿal, ʒeokfwel es effele io ʒagu allatokkal
legÿe̊n chÿnalwa. Hawaſÿ madarakkal, Tÿkfÿwal, fogollÿal, huroſmadarral,
Rigowal es affelewel taplalÿad. Sparga, ke̊menÿ ÿo,
Arpanak kÿ fachÿart teÿe is ÿo. Italul agÿ Nekÿ Meʒ ſe̊rth (Ital)
awagÿ vÿʒes Borth vekont es feÿerth, kÿ ʒorÿth valamenÿre.
Effele Betege̊th ige̊n fene̊s es vÿlagos helÿe̊n fekteſſed es melege̊n.
Ha ʒenwedÿ aʒ Ere̊, es valamÿ ok megh nem (Oruoſsagok)
tÿlth, mÿngÿaraſth aʒ Betegſegnek eleÿn verth vetes. Ha aʒ nem
engettetÿk, Ere̊s chÿpkeodeo Crÿſtelt agÿ be nekÿ, kÿnek aʒ
formaÿath megh talalod, ahol ÿrtunk aʒ gutta wteſre̊l.
Fÿlemÿlenek aʒ ʒe̊meth, Epeÿet, ʒÿweth, Nÿelweth te̊d aʒ
Betegnek vankoſſa ala, es kÿ wʒÿ aʒ aalmath attul aʒ kÿ raÿta
fekʒÿk, ha kÿ penÿgh eʒe̊keth megh ÿʒʒa, aʒth ÿrÿak rola hogÿ
ſoha el nem alhatÿk.
Aʒ Betegnek eo maga haÿaban eges megh, habard...
+34
(Scotoma, Vertigo.) **Sʒede̊lgesnek betegsegere̊l.**
Aʒ ʒede̊lges aʒ, mÿkor aʒ ʒe̊me̊k ele̊th megh ſe̊tete̊deſe̊k leʒnek,
(Okaÿ) es mÿnde̊ne̊k kere̊ngenÿ es forognÿ tecchenek. Leʒe̊n
eʒ aʒ agÿ vele̊nek megh bantaſatul, mÿkor vekonÿ es melegh
para megÿe̊n feol aʒ leleok lako Erekе̊n aʒ agÿ vele̊nek tartoÿban,
kÿ oth aʒ agÿ vele̊nek reʒeÿben mod nekwl es haborgaſſal

moʒogh. Eʒ penÿgh aʒ fe̊l mene̊ melegh para neha feʒket aʒ agÿ
veleoben ver, Nÿha aʒ gÿomorban, Neha penÿgh aʒ Męlÿnek
porcʒogoÿa alath valo huſban es egÿeb helÿe̊ke̊n is. Aʒerth hogÿ
aʒ ʒede̊lges, neha aʒ agÿ vele̊nek bantaſatul, Neha penÿgh
aʒ gÿomornak es egÿeb reʒeknek megh bantaſatul ęſÿk.
(Ieleÿ) Ennek biʒonÿos ÿeleÿ aʒ fe̊nek faÿaſa es Nehe̊ʒen
voltha, fwlnek chÿe̊ngeſe, ʒaglaſnak es hallaſnak megh bantaſa,
Gÿomornak ÿme̊lgeſe, Etelnek Nem kewanaſa, Sʒaÿnak keſerw
voltha, Es ʒÿwnek ragaſa Nÿlallaſa.
(Tanuſagh) Effele betegſegben lewe̊, tÿʒta es vÿlagos Eege̊n
legÿe̊n es forgologgÿek, ke̊nnÿen emeʒte̊ eledellel elÿe̊n, temerde̊k
es feolhe̊s eget es keode̊ſth ige̊n el tawoʒtaſſon, olÿ eledellel
(Eles) elÿe̊n aʒ kÿk ʒelet nem chÿnalnak, Faccʒannal, Tÿkkal,
Borÿuwal, ke̊wÿ hallal es affelekkel aʒ melÿek ke̊nnÿen emeʒte̊dnek.
Mÿnde̊ne̊ktwl otalmaʒnÿ kel olÿanoktul, melÿekbeol para
(Ital) mehetne aʒ fe̊ben. Vÿʒʒel elegÿ igÿek borth, gÿe̊nget feÿert
es Nem ige̊n o borth, awagÿ Meʒ ſe̊rt. Munkat fel reʒent chÿelekę̊ggÿek,
Nappalÿ aluwas tawoʒtaſſek, Eÿelÿ aluuas bator hoʒʒas
legÿe̊n, Mÿnde̊n keppen aʒon legÿe̊n hogÿ haboruſagtul oÿa magath,
ſoha olÿ dologra ne Neʒʒe̊n aʒ kÿ kere̊ngh awagÿ forogh.
awagÿ hamar megÿe̊n mÿnth aʒ haÿo, Magas helÿe̊n ſe
ÿarÿon.
Effele ʒede̊lgeſth ʒenwed aʒ Betegh, mÿkor aʒ Nap fenetwl
megh hewe̊l, vagÿ ha mas okbol aʒ feo megh melege̊dwen aʒ
Nedweſſege̊k ideſtowa kowaliognak. Smÿkor aʒ ʒede̊lges bantanÿ
keʒdÿ, ſok el is eſÿk bele, mÿwel hogÿ mÿnde̊n forognÿ lattatÿk
eleotthe.
(Oruoſlas) Oruoſlanÿ effelet legh ele̊ʒe̊r ÿo ʒagu allatokkal kel,
te̊rleſe̊kkel. Sha aʒ ereÿe el nem fogÿatkoʒoth ereth kel raÿtha
vagnÿ aʒ Cephalicat aʒ karÿan. De aʒ ver vetelben megh laſſad
hogÿ ſwrwn aʒ ver kÿ Ne veteſſek, aʒert merth akar mÿ kÿs
dologert is effele betegh el ʒedwl es el eſÿk.
Kende̊r magoth teorÿ megh fa moſarban, Nÿrd el aʒ haÿath,
kend ruhara aʒ kender magoth, ke̊ſd aʒ egeʒ feÿere telÿeſſeggel.
+35
Kaproth manipulus j Repa magoth, rete̊k magoth ana drachma j, rete̊k gÿeokeret
uncia s. vÿʒben aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh fe̊ʒd megh hogÿ harmadreʒe
el apaggÿon, ʒwrd meg ʒepe̊n, es Tegÿ ahoʒ, Tengeorÿ hagÿmabol
chÿnalt ecʒete̊s meʒet uncia j s. etel vthan ebben agÿ ÿnnÿa,

aʒ kÿnek aʒ gÿomra mÿa ʒedȯleogh feÿe, kÿt kȯnnÿen megh
ȯſmernÿ.
Harom lewelw fwet fonnÿas megh vÿʒben, ees parold aʒ
feÿeth annak aʒ vÿʒewel, es aʒ fwet keoʒd aʒ homlokra es vak
ʒȯmeokre.
Beʒtercʒeÿ ʒÿlwat eoth ʒȯmȯt, Mirobalanu citrinomot uncia ij,
aʒtas megh vÿʒben aʒ menÿ arra elegh, aʒ vthan vȯd kÿ tȯrd
megh es fachÿard kÿ aʒ leweth, ebben vegÿ uncia viij, Nadmeʒeth
uncia ij, Caſſÿat uncia iij, Diagridiomoth drachma iij, eʒȯket ʒepȯn eoʒwe
elegÿcched, chÿnalÿ ÿtalt belȯle, ad nekÿ maſod awagÿ
harmad nap, eʒ kÿ veʒÿ aʒ Nedweſſegȯth melÿ mÿa el ʒedwl.
Fȯldÿ Tȯknek tȯrd megh aʒ gÿȯkeret, eʒtendeÿgh mÿndȯn
napon egÿ Nehеʒekȯt agÿ megh ÿnnÿa.
ʒȯkfw vÿragoth tȯrÿ porra, elegÿch eoʒwe Nadmeʒʒel, gÿakorta
aggÿad eʒth eonnÿ.
Kochÿordot ecʒettel es roſa olaÿal teorÿ eoʒwe, kȯſd aʒ
feÿere.
Fa heÿnak vȯd vÿʒeth aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Maÿoran vÿʒeben elegÿch Mumÿath, bochÿaſd fȯl aʒ orraban.
Salÿat agÿ eonnÿ, Salÿarol ÿtaſſad, es aʒ feÿet is aʒʒal
parolÿad.
Salÿa vÿragabol es Nadmeʒbȯl chÿnalÿ lÿktariomot, aʒth
aggÿad eonnÿ.
Maÿonrarol [!] agÿ ÿnnÿa, awagÿ teord megh vgÿan es ad
megh ÿnnÿa, aʒ feÿere is keos maÿoranth.
Fwlfwnek aʒ melÿ terȯm aʒ Sÿndȯlÿen fachÿard kÿ aʒ leweth
vegÿ abbol, es ʒepʒȯleonekis kÿ fachÿart lewebȯl ana uncia iij, Roſa
ecʒetȯth uncia iiij, roſa vÿʒet uncia j, elegÿch eoʒwe eʒȯket keoſd aʒ
homlokra.
Keorȯs fereognek aʒ feÿeth, ʒarnÿat, labaÿt veſd el, vegÿ
abbol oʒton drachma j, igȯn erȯs kowaʒth drachma s., eʒȯket elegÿch Borban es
ecʒetben, vȯd vÿʒet aʒ alembiconban, aʒban aʒ vÿʒben oʒton
march ruhat, es keoſd aʒ ʒedȯlgȯ embȯrnek feÿenek hatulſo reʒere
aʒ fwle mege, oth Sebȯth chÿnal, es aʒon ʒÿia kÿ aʒ Neduеſſegȯth.
Igȯn io kȯppeoltis vȯnnÿ es aʒ helÿet meg vagdalnÿ, kel
penÿgh aʒ feÿe hatulſo reʒere vetnÿ.
Feordȯben is ÿo wltetnÿ, es aʒ feÿet eottȯʒeo ʒerʒamokkal
+36
ÿo oth eottȯʒnÿ, kÿreol ÿde feol ÿrtunk. Sha aʒ feordeoben
igȯn megh melegeodnek aʒ Feo, roſa olaÿba ecʒetȯth elegÿtwen

kel aʒ feÿet eottȩʒnÿ es hÿwȩſÿtenÿ.
Ha mÿnd eʒ orwoſſagok ſem haʒnalnak, aʒ vak ʒȩmȩn valo
ereket aʒ fwlek mellet kÿk vadnak, megh kel vagnÿ, de annak
elȩtte vagÿ purgaciowal vagÿ Clÿſterrel aʒ haſat megh kel
wreſſÿtenÿ.
Etel vthan penÿgh mÿndenkor ÿo olÿ etelt adnÿ leg vtolʒor,
a kÿ aʒ gÿomornak ʒaÿat be ʒorÿcchÿa, hogÿ aʒ parak aʒ feoben
fȩl ne meheſſenek, mÿnth aʒ kȩrtwelÿ, Bÿſalma, es effelek.

Korſagh wteſrȩl es tȩreſrȩl.

(Epilepsia. Sacer morb,
Hercule, Comtialis.)
Eʒ olÿ Nÿawalÿa, a kÿ el veʒÿ eccʒȩrſmÿnd
aʒ Elmet, aʒ Erʒeſt, aʒ ÿaraſth es aʒ
fȩn allaſth, kÿ leʒȩn aʒ teſtnek megh haborodaſawal es verekȩdȩ
raʒaſawal, le eſwen aʒ feoldre, es taÿtekot turwan aʒ ʒaÿawal,
kÿnek akkor mÿnd hallaſa mÿnd lataſa el vetetÿk es gÿakorta
(Okaÿ) vÿʒeletÿ awagÿ ʒekÿ is el megÿȩn. Leʒȩn eʒ nÿawalia, es oka
ennek belſȩ, aʒ Nÿalas Nedweſſegnek, <eſ> awagÿ fekete Sarnak
beoſegȩs volta, kÿ hertelenſeggel aʒ agÿ veleonek tartoÿth es
folÿaſÿth rakwa teoltwen Es megh tÿltva aʒ Elevenitȩ lelkȩt, aʒ
(Spus animalis) fȩldre le eſÿk aʒ betegh. Iollehet mÿndȩneoſtwl fogwa
ʒÿnte rakwa nem teolthÿk aʒ lelȩknek chÿeweÿth, de valamÿ
reʒet folÿak el, aʒerth hogÿ aʒ feo raʒodÿk es kÿ akarÿa magabol
aʒ artalmas dolgoth vethnÿ. Leʒȩn annakokaerth, attul hogÿ aʒ
agÿ veleonek allattÿa aʒ mergȩſſeggel megh bantatÿk, melÿ
valamenÿʒȩr megh moʒdul es aʒ agÿ veleorę megÿȩn, aʒt
bantwan...
...ala neʒeſtwl, feordȩben valo ſokaÿgh leteltwl, Ees
Nap melegenek feÿet igȩn megh ſwteſetwl, megh oÿa magath.
(Oru[oſsagok]) Egÿ Bekat mes kettȩ keſſel, vȩd kÿ aʒ maÿath,
melÿeth takarÿ be feÿes kapoʒtanak leweleben, egÿ Maʒos faʒekchÿaban
tȩd bele es egeſd megh, es mÿkor aʒ korſagh bantÿa
+37
aʒth a porth aggÿad borban megh ÿnnÿa, ha eccʒȩr Nem haʒnal,
iſmeth mas Bekabol olÿanth chÿnalÿ es mÿnd addigh eʒt chÿelekȩggÿed
mÿgh megh nem gÿogÿul. Ne legÿȩn penÿgh abban
ſemmÿ ketſegȩd, merth meg giogwl altalanfogwa.
Feÿer liliomnak chÿak aʒ Sarga vÿragawal tȩlch egÿ wegȩth
megh, arra tȩlch egetȩth borth, tȩd kÿ aʒ vereofenre, Smÿkor

valakÿth aʒ korſagh el wth, ebben harom vagÿ Negÿ chÿe̊ppe̊th agÿ ÿnnÿa, aʒonnal megh ʒabadul, awagÿ ſoha teobbe rea nem ÿw, awagÿ ha ÿwis, de ige̊n rÿtkan.
Saſkeſelÿw madarnak aʒ ʒÿweth, aʒ maÿath, es aʒ twdeÿet elewen twʒnel aʒald megh es te̊rd porra, mÿkor el wtÿ aʒ embe̊rt aʒ korſagh, aʒth aggiad megh ÿnnÿa Meʒ ſe̊rben, es aʒonnal el aal.
Aʒ Embeor ganeÿnak vÿʒeth kel alembiconban ve̊nnÿ, es abban kel ÿnnÿa adnÿ.
Vakondaknak aʒ Maÿath ſwſd megh, es enheÿra kenÿernekwl ad megh eonnÿ, aʒ vthan Negÿ oraÿglan ſe e̊nnÿ ſe ÿnnÿa ne hagÿ, ſoha aʒ korſag te̊bbe nem bantÿa ha Iſten akarÿa.
Chÿerfan terme̊th gÿeongÿnek aʒ faÿat meteld ige̊n [apr]ora te̊rd porra, es Negÿwen napÿgh, aʒt a port ad [ÿnnÿa].
[Pw]nke̊ſd hawaban ʒeggÿed aʒ The mondad fweth, arnÿekon ʒaraʒd megh es te̊rd porra. Eʒ porbol vegÿ egÿ kalannal, egÿ vagÿ ket tÿkmon feÿerewel elegÿch eoʒwe es ſwſd megh, ÿlÿenth agÿ eonnÿ Nÿolcʒ napon reggel es eſtwe aʒ korſagoſnak.
De eʒ wde̊ keoʒben mÿnde̊n be̊chÿw eledeltwl es ecʒete̊ſtwl magat megh tartoʒtaſſa.
Egÿ kÿs eb keolÿket aʒ kÿ meeg aʒ annÿat ʒopÿa, me̊nnel ke̊werbet talalhacʒ keres. Aʒ korſagos embe̊rnek nÿrÿek el aʒ haÿath. Aʒ keolÿket aʒ haſa fele̊l haſÿch megh mÿnd vegÿgh mÿnd feÿet ſmÿnd belÿth, vgÿ hogÿ ſemmÿ kÿ ne eſſek beleole, de aʒ hatafele̊l eppen maraggÿon, es mÿhelt megh haſÿttÿak, melege̊n ke̊ſſek aʒ embe̊r feÿere aʒonnal, harmad napÿgh tarchÿak oth raÿtha, Smegh gÿogÿul. Betlen farkas probalta.
Aʒ almanak Negÿed reʒeth hamoʒd megh, veod kÿ aʒ magwath, ad megh eonnÿ mÿkor el wthÿ, Varadÿ Imre̊h prepoſth orwoſſaga.
Hollot lwd megh, ve̊d kÿ gÿorſan aʒ Epeÿeth, egÿ kewes lÿʒtel chÿnald eoʒwe, aʒald megh, te̊rd megh, agÿ aʒ poraban ÿnnÿa, ſoha te̊bbe nem banthÿa. Varadÿ Imre̊h prepoſth orwoſſaga.
Ʒarkalab fweth aʒalÿ es teorÿ megh, annak vegÿ aʒ poraban, Mÿrrhat, aloeſt, ʒucarom candidumot. ana drachma s. ʒe̊kfwet granum iij, +38
eʒeoket teord porra es elegÿch eoʒwe mertekʒe̊renth aʒ menÿ eccʒe̊r elegh, egÿ ÿtal Borban forrald feol es melege̊n ad megh ÿnnÿa hold te̊ltere, Eʒ ÿtal vthan kÿlencʒed napÿgh vÿʒʒel aʒ

teſteth megh Ne erteſſek. Bort ſe igÿek tÿʒe̊n eoteod napÿgh.
Smegh gÿogÿul. Dragffÿ gaſparne orwoſſaga.
Elewen me̊nÿete̊th es fechket eges megh, aʒ por...
Fechke fÿakat keres, vagd el aʒ feÿeoket es ve̊d kÿ
aʒ vere̊ket, theomÿent teorÿ porra es tÿmporald aʒt aʒ verhe̊ʒ,
es te̊rd mÿnd addÿgh eggÿwth hogÿ olÿanna legÿe̊n, ſmegh kelÿe̊n
mÿnth egÿ kowaʒ, geombeolÿgeſd akkorawa mÿnth egÿ egÿ Bab
ʒe̊m, harom napon aʒth aggÿad eonnÿ. Sha meeg is rea ÿwne aʒ
korſagh te̊res, vgÿan eʒe̊nbeol elegÿch eoʒwe papa fwnek vÿʒewel,
es aʒth aggÿad ÿnnÿa. Probalt orwoſſagh eʒ.
Iſopnak vÿʒeth, gÿeongh vÿragh vÿʒeth, Harſſa vÿraganak
vÿʒeth, negÿ chÿe̊p fenÿw olaÿal elegÿch eoʒwe, ad megh ÿnnÿa.
Mÿkor aʒ hold fogÿnÿ keʒd es el akar fogÿnÿ, vegÿ Chÿerfa
vÿʒet aʒ menÿth akarʒ, Baſa roſat, Gÿe̊ngh vÿragoth, pawanak
ganeÿath, eʒ harom felebe̊l annÿt vegÿ mÿnth ʒÿnthe aʒ Chÿerfanak
vÿʒe egÿedwl, eʒe̊kheoʒ tegÿ egÿ kewes peſmath, ha aʒ nem
leonne egÿ kewes borſot, veod vÿʒet eʒe̊knek alembiconbol tÿʒta
wegben, olÿbol aʒ kÿth Balneum Marienak hÿnak deakul, mÿnde̊nnapon
ebbe̊l enhera egÿ awagÿ keth kalannal megh agÿ
ÿnnÿa. Smegh gÿogÿulth. Probalth dologh eʒ.
Papa fwnek aʒ vÿʒeben ad megh porul aʒth aʒ ke̊wechketh
melÿeth aʒ tehennek awagÿ aʒ Eoke̊rnek Epeÿeben talalnÿ.

Gyerme̊kchÿeknek.

Ha aʒ gÿerme̊keoke̊n eʒ Nÿawalÿa vagÿon, Nem ʒwkʒegh
mÿngÿaraſth orwoſlanÿ, Merth aʒ termeʒeth eo benne̊k naponkenth
aʒ Melegſegeoth es ʒaraʒſagot e̊regbÿtwen es aʒ etelben
mertekletе̊ſben eelwen, gÿakortha eʒ nÿawalÿa megh ʒwnÿk.
(Tanuſagh) ʒwkʒege̊s aʒerth hogÿ aʒ Daÿkanak legÿe̊n
eledelere gondviſeles, aʒ mellet aʒ gÿerme̊kre is. Aʒerth ʒwkʒegh
hogÿ aʒ Daÿka ÿo eledeleokkel elÿe̊n, ha aʒ gÿerme̊k aʒ chÿe̊chtwl
meeg el nem valaʒtatoth. Etel eleoth penÿgh dolgoth tegÿe̊n aʒ
daÿka, Ferfÿuwal valo keoʒe̊ſwleſtwl tawol legÿe̊n, merth attul
aʒ Teÿe megh veʒ, es ſawoſſa leʒe̊n, es hawÿ ver folÿaſth ÿndÿth.
+39
Elÿe̊n aʒerth olÿ etkekkel aʒ kÿ melegÿth es ʒaraʒth, hogÿ aʒ
Teÿe melegh es vekonÿ legÿe̊n.
Aʒ gÿerme̊kchenek penÿgh feÿet gÿakortha kapor (Oruoſſagok)
Olaÿal awagÿ kek liliom olaÿal, kÿben venus aʒʒonÿ haÿanak aʒ

porath kel awagÿ Maÿoraneth vethnÿ, ʒwkʒegh megh kennÿ.
Soha penÿgh aʒ gÿermȅkȅth ſe magath ſe feÿeth, ſe ſemmÿ
reʒeth akar melegh akar hÿdegh vÿʒʒel ne erteſſed, annal ÿnkab
megh ne fȅreoʒʒed.
Igȅn ÿo Meʒeth nÿalatnÿ aʒ gÿermȅkcʒewel olÿath kÿnek aʒ
taÿtekat el hantad.
Edes mondolabol is chÿnalÿ olaÿth es ahoʒ tegÿ igȅn ÿo
Nadmeʒeth, elegÿch eoʒwe es eʒt aggÿad nÿalnÿ.
Harſfa vÿraganak aʒ vÿʒeth, Iſthen kaſaÿanak vÿʒet, elegÿch
eoʒwe eʒȅket es eʒth agÿad ÿnnÿa.
Vegÿ velencʒeÿ Mÿthridatumot, uncia j. ʒerechȅn dÿoth, Baſa
roſa magoth ana ſcrupulus j, eʒȅket elegÿch valamÿ kewes roſa Meʒben
aʒ menÿ ehȅʒ elegh. Sha ʒoptatos aʒ gÿermȅk, aʒ ʒaÿaban tegÿ
ebbeol egÿ Bagolÿ Borſo ʒȅmnÿth, aʒ Annÿa vagÿ aʒ Daÿkaÿa
aggÿon Cÿȅcheoth mÿndÿÿaraſth[!] nekÿ rea hogÿ el nÿelÿe. Eʒ
orwoſſagh ÿgȅn ſokʒor megh probaltatoth.
Egÿ Babʒȅmnÿ Mÿthridatumoth elegÿch lewendula vÿʒben,
ad megh ÿnnÿa.
Gÿȅngÿ vÿragh vÿʒeth, Baſa roſa vÿʒeth, kȅkenÿ
vÿragnak aʒ vÿʒeth, ad megh ÿnnÿa.
Rutath teorÿ eoʒwe, ecʒettel, tȅd aʒ orra lÿkaban.
Tÿʒta feÿer borban, keccʒȅr haromʒoris napÿaban agÿ ÿo
fele peʒmath ÿnnÿa ha annÿ wdȅs aʒ gÿermȅk hogÿ megh leheth,
megh gÿogÿul. Probalt dologh.
Marthÿ lapunak aʒ vÿʒeben march lepȅdeoth, takard bele aʒ
gÿermȅkȅth es teod aʒ agÿra.
Chÿerfa gÿeongheoth ha heth eʒtendȅs gÿermȅk eʒÿ gÿakortha,
aʒth ſoha korſagh nem teorÿ.

Boʒorkanrol. (Ephialtes. Incubus.)

Aʒ melÿ Nÿawalÿat magÿarul Boʒorkannak hÿnak, ſemmÿ
nem egÿeb, hanem aʒ embȅrÿ teſtnek megh nÿomaſa es Eÿelÿ
fuladaſa, aʒ leleogʒeth vetelth aʒ kÿ megh banthÿa es aʒ ʒoʒatothis
el veʒÿ, kÿben ÿollehet aʒ Erʒekȅnſegȅk el nem vetethnek, de
aʒerth el aÿulnak megh baggÿadaſſal, mÿkeppen hogÿ aʒ Elme
es aʒ Elmelkeodeſis. Merth aʒ kÿ aʒʒal bantatÿk, Neha vgÿ
+40
teccʒÿk hogÿ valamÿ ellenſegh ÿwne rea, Neha penÿgh mÿntha
valakÿtwl olÿtul nÿomattatnek megh nagÿ terȅhel, aʒ kÿ kȅʒeoſwlnÿ

akarna vele, vagÿ effele ektelen lataſokat tetteth es elmelkeodÿk,
(Okaÿ) kÿk aʒerth mÿnd ſemmÿk. Leʒe̊n eʒ ʒabalaſtul
melÿbeol leʒe̊n temerde̊k Nÿal es megh ege̊t Sar, de nem aʒ agÿ
veleoben vagÿon, hanem aʒ Melÿnek porcʒogoÿa alat valo hus
ke̊rwl, melÿ hus aʒ ʒabalas es ſok nÿerſeſegh mÿa feol fuualkodwan,
amaʒ Inas es ere̊s hus aʒ melÿ aʒ ʒÿwet es twdeoth aʒ
Maÿtul es Lęptwl el valaʒtÿa, es aʒ twde̊ megh bantatÿk, es
onneth oʒthon aʒ temerde̊k para, feol aʒ Torokban es agÿwele̊ben
fe̊l me̊nwen, aʒ ʒoʒath megh nÿomattatÿk, aʒ Elme
es ertele̊m megh haborodnak, es ruth ʒomoru lataſokkal bantatÿk
megh. Eʒ Betegſegh ʒÿnthe rokonſaga aʒ gutta wteſnek. Es aʒ
korſagh vereſnek, valakÿn aʒert ſokat tarth, olÿanna valtoʒÿk
vegre.
(Oruoſsagok) Eʒ Betegſegben aʒ purgatio es aʒ Er vagas feole̊tte
haʒnos. kel aʒerth megh vagnÿ aʒ karon valo kwlſe̊ ereth.
Baſa roſa magoth Tÿʒe̊n eoth ʒe̊me̊th teorÿ megh, ad megh
vÿʒben ÿnnÿa, Aʒ feÿet penÿgh mÿkor alunnÿ megÿe̊n kapor
olaÿal Melege̊n megh kel kennÿ. Es aʒ feÿeben ſÿwege̊th tegÿe̊n
vgÿ halÿon.
Diagridiomoth drachma iiij. Fekethe hunÿorth drachma ij. Nÿtroniot drachma s.
Euforbiomoth drachma. s. Bbdeliomoth,[!] Aloes epatici ana drachma j. chÿnald
eoʒwe Stechaſnak Sÿrupÿawal eʒe̊keth, Ebben gÿerme̊knek agÿ
ſcrupulus j. Eoregh embe̊rnek drachma j.
Euforbiomoth drachma j. Scamoneath ſcrupulus j. olaʒ te̊knek heat Negÿedreʒ
Nehеʒeke̊th. Aniſum magoth granum xij. eʒe̊kbeol chÿnalÿ Stecaſbol
chÿnalt Sÿruppal pilulakath.

(A]poplexia. Morb attonitus) **Guta wteſre̊l.**
Eʒ Nÿawalÿa aʒ Agÿ vele̊nek ʒenwedeſe, melÿ el veʒÿ hertelen
es mÿngÿaraſth aʒ egeʒ teſtnek erʒeke̊nſeget es moʒgaſath,
eleoʒe̊r nagÿ kÿaltaſth tewen aʒ megh ʒorulaſęrt kÿ leʒe̊n aʒ
Elmeben es aʒ agÿ vele̊nek tartoÿban, kÿ mÿa hertelenſeggel le
eſÿk aʒ Embe̊r mÿnth egÿ agÿon wte̊th, es ha kemenÿ aʒ betegſegh,
el mereде̊t ʒe̊mmel fekʒÿk erʒeke̊nſegh, moʒgas, es Elme
nekwl, a holtul chak aʒʒal kwleombe̊ʒwen, hogÿ aʒ lele̊gʒet
vetele megh vagÿiõ, de aʒis nagÿ Neheſſeggel es hortÿogaſſal.

Ha aʒ Guta wte̊th Embe̊r taÿtekot tur, halalnak biʒonÿos ÿelę.
+41

Ha penÿgh laſſub aʒ guta wtes, aʒ erʒekeonſegh es moʒgas megh
vagion, de igẽn valotalan es eʒe veʒẽttwl, es akkor chÿak
valamelÿ egÿ tagÿa lankad es olwad el. Leʒẽn penÿgh eʒ (Okaÿ)
nÿawalÿa, Nÿalas hÿdegh es temerdeok Nedweſſegtwl, aʒ agÿ
velẽnek tartoÿth eccʒẽris maʒʒoris tele tẽltwen, kÿt aʒ ſok nÿerſeſegẽk
es feokeppen aʒ gÿakor reʒẽgſegeok chÿnalnak. Megh
eſÿk Neha Eſes awagÿ wtes mÿa is, melÿben aʒ agÿ velẽ megh
romol. Aʒ Egnek igẽn hÿdegſegetwlis megh leʒẽn, mÿkor aʒ agÿ
velẽnek Nedweſſegÿt es rutſagÿth aʒ hÿdegh eoʒwe keothÿ es
ʒorÿttÿa.
Ennek biʒonÿos ÿele, eʒth eʒ betegſegeoth eleol veʒÿ (Ieleÿ)
aʒ fẽnek megh rakodoth erẽs faÿdalma, aʒ Nÿakʒÿrton valo ereknek
feol fualkodaſa, ʒedẽlges, ʒẽmẽknek fenẽſſege, kwlſeo reʒeÿnek
embẽrnek modnekwl valo megh hwleſe, mÿnd aʒ egeʒ teſtnek
feol vereſe awagÿ dobogaſa. Nehеʒ moʒgas es ÿaras, aluuaſkor
valo fognak chÿkorgataſa, vÿʒeletnek olÿan ʒÿnw voltha
mÿnth aʒ reʒnek roſdaÿa, awagÿ fekete es kewes voltha, kÿnek
aʒ alÿa vgÿan korpas ʒabaſu leʒẽn ha veʒtegh aal valamÿben. Eʒ
Betegſegh gÿakorthab aʒ Nÿalas ven embẽreokẽn leʒẽn. Ha
kÿth penÿg ifiuſagaban es Nÿarban wth megh, eʒ feoleotthe nagÿ
choda ʒwkʒegeoth ÿeleonh.
Eʒ Betegſegh rÿtkan awagÿ ſoha ÿnkab megh (Oruoſsagok)
nem gÿogÿul, ÿeleoſben ha igẽn ereos aʒ guta wtes, mÿndaʒon
altal elteſd orwoſſagokkal.
Salÿa porul tẽrwe, Muſtar magh ana drachma s. hoʒʒu bors, Fenÿw
magh drachma j, ana. Bechÿ ʒappan ket penʒara, Caſtoreum drachma ij, eʒẽket
chÿnald eoʒwe Caſtoreum olaÿal aʒ menÿ ehẽʒ elegh, tarch
maʒos faʒekban, mÿndẽn nap haromʒor kennÿed aʒ Betegẽth.
Fa heÿnak es aʒ leuendulanak vÿʒet eoʒwe kel elegÿtenÿ, es
aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Tÿʒtha Meʒeth uncia iiij, Theoreok teokẽth, Agaricomoth,
Fekete hunÿorth, ana ſcrupulus ij, Soth ſcrupulus j, eʒẽketh tẽrd porra, es elegÿch
eoʒwe aʒ Meʒʒel, ebbẽl chÿnalÿ hat vÿ nÿomathnÿ hoʒʒu chÿapokath,

---

Aʒ Guta wteſben mÿkor aʒ Embẽr vgÿ fekwʒÿk mÿnth egÿ
holt, ſem keʒe ſem laba nem moʒogh, ſem lelẽkʒetẽth nem veʒẽn,
Eʒ ilÿen Embẽrth el ne temeſſed Hetwen keth oraÿgh, aʒ aʒ,
Harmadnapÿgh. Ha oʒton aʒ el telÿk, chÿnalÿ mÿndẽn lÿkakat be

aʒ haʒon, tegÿ valamÿ pe̊lÿhe̊t aʒ Sʒaÿara aʒ Orra eleÿben, arrol
megh eoſmere̊d hogÿha eęl.
+42
told feol nekÿ, de cherna legÿe̊n aʒ vegere chÿnalwa aʒert
ha mÿkor kÿ akarod vonnÿ megh leheſſe̊n. Eʒ vthan Beo melegh
olaÿal aʒ melÿben aʒ eleoth kakukfweth. Lo mentath, awagÿ kaproth
megh feoʒtel aʒ egeʒ teſteth megh kennÿed. Io ke̊ppeolt aʒ
vallaÿra vethnÿ. Aʒ feÿere̊l aʒ haÿat el nÿried, ʒekfw olaÿal,
awagÿ rutha olaÿal e̊tte̊ʒʒed.
Salÿa, Fekete gÿopar, Bakfw, Rutha ana manipulus j, Lomentha,
Iſop, Chÿombor, ana manipulus s. ke̊menÿ magh, vadke̊menÿ mag, ana
drachma iij, Feold Epeÿe manipulus j. Ede̊s gÿe̊ker drachma vj, Agaricum drachma iij.
Theore̊k
teoknek beleÿ drachma ij, eʒe̊ket feoʒd megh vÿʒben mÿnd addigh hogÿ
fele el apaggÿon. Ebbeol aʒ lewbe̊l oʒton vegÿ uncia xxx, hierapicrat
uncia j. Benedicta laxatiuat, Antidoti Indi, ana uncia j, Diafeniconth
drachma ij, Laurus olaÿth, Rutha olaÿth, Caſtoreum olaÿth, ana uncia ij,
roſa meʒeth uncia iij, Soth drachma j s., mÿnd eʒe̊ket eoʒwe elegÿched es
ebbe̊l crÿſtelt chÿnalÿ.
ʒe̊kfwet, Sarkerepeth, Salÿat, Cÿombort, Maÿorat, Fekete
gÿoparth, Lomentath, Borſſweth, fonnÿas megh vÿʒben, es eʒʒel
keoſd be.
Fa heat harom Neheʒeke̊t, gÿeombert, ʒe̊kfwet, drachma ij, ana. galangath
drachma j, Cubebet ſcrupulus ij, hoʒʒuborſoth drachma s. Spicanardoth ſcrupulus j,
eʒe̊keth teord e̊ʒwe es harom fonth ÿo Borban awagÿ fel font
maloſaban, es Negÿ lath ÿo ecʒetben feoʒd megh hogÿ fele el
apaggÿon, ʒwrd megh. tegÿ hoʒʒa, Specieru diambre, Spetieru
diamuſci ana drachma j. Nadmeʒeth uncia viij, egÿ keweſſe forrald eoʒwe es
reggel eſtwe eʒth aggÿad ÿnnÿa.
Salÿanak aʒ porath uncia j, hoʒʒu borſoth, fenÿw magoth,
ana uncia ij, Muſtar magoth uncia j, Bechÿ ʒappant keth penʒ arath. Caſtoreumoth
drachma ij, eʒe̊ket teord megh es elegÿch eoʒwe caſtoreum
olaÿal, es aʒʒal kennÿed.
(Etel) Ha latod hogÿ giogÿulaſra fordul aʒ Betegh, mÿnde̊nt
(Ital) olÿ etket agÿ eonnÿ aʒ kÿ Meʒes, es lagian tarthÿa aʒ haſat.
Borth egÿ cheppet ſe agÿ ÿnnÿa hanem Meʒ ſe̊rth, awagÿ Meʒes
vÿʒeth.

Ha valakÿth megh wth aʒ Guta, keʒe laba megh ſugorodÿk,
es kÿſſebb keʒd leonnÿ hogÿnem aʒ eleoth volth, higied hogÿ
gÿogÿulhatatlan aʒ a Betegſegh.
+43

Fel Guta wteſrẘl. (Hemiplexia.)

Felfeleol valo guta wteſnek aʒ kÿth mondanak Magÿarul, aʒ
ſemmÿ egÿeb nem, hanem aʒ Inaknak megh lagÿulaſa es le ʒakadaſa
erʒekẘnſegnek es moʒgaſnak el vetelewel kÿ (Paralÿsis...
leʒẘn. Awagÿ olÿ guta wtes eʒ, kÿ leʒẘn eggÿk oldalaban ſolutio neruo...)
aʒ Embẘrnek vagÿ ÿobfelẘl vagÿ Balfelẘl, holoth aʒ
erʒeſth es moʒgaſth el veʒthÿ. Neha penÿgh chÿak (Paraplexia)
leʒẘn a teſtnek valamÿ reʒeben, mÿnth keʒben, labban, Nÿelwben
es egÿeb reʒekben. Leʒẘn aʒ hÿdegh temerdẘk Nedweſſegẘktwl,
kÿk aʒ ÿnakat fẘlẘtteb megh Nedweſÿtÿk annal aʒ (Okaÿ)
mÿnth kellene, ees megh nÿvÿtÿak, melÿ mÿa eccʒẘrſmÿnd mÿnd
aʒ moʒgas, mÿnd penÿgh aʒ Erʒekeonſegh el vetetÿk egÿ feleol.
eʒ okbol aʒerth a hotul valo megh hÿdegwleſtlÿs es aʒ Teſthnek
kÿ igẘn ÿnas megh lagÿulaſatulis megh leʒẘn aʒ Inaknak megh
nÿulaſa es le ʒakadaſa, kÿ fel guta wtes.
Eʒ ilÿen betegh mÿndẘn etellel ʒaraʒʒal elÿẘn, es (Eleſegh)
Nedwes etket telÿeſſeggẹl el tawoʒtaſſon. Melegh es ʒaraʒ Egẘn
forgologgÿek, es aʒ elſẘ harom napokon igẘn vekonÿ eledellel
elÿẘn, es igẘn ehẘʒteſſe magath, megh elegẘggÿek arpa kaſawal
chÿak annakis aʒ lewevel es Meʒ ſẘrrel.
Swlteth egÿek chÿak, apro madarkakat, fogolÿ madarat,
hÿg tÿkmonÿat, Mondolath egÿek, kẘmenth, Maÿoranth,
Salÿat, Chÿomborth ÿo ẘnnÿ. Halat, gÿwmẘlchÿeot es mÿndẘn Nedwes
etkeket el tawoʒtaſſon es hÿdegẘket. Igẘn kichÿnth
igÿek, ſha lehet vgÿan nagÿ ʒomÿuſagotis el twrÿẘn. Meʒes (Ital)
vÿʒet igÿek a melÿben Salÿath awagÿ fa heat feoʒtek megh.
Borth mÿnd addigh ſem ÿo ÿnnÿa, mÿgh nem ʒÿnthe el megÿẘn
rola aʒ betegſegh. Awagÿ olÿan ſok ideigh el nem twrhetne aʒ
bor ÿtalt, vÿʒeſbort agÿ Nekÿ, de aʒt is keweſet, es akkor mÿkor
ÿmmar aʒ betegſegh megh terth raÿtha es giogÿulaſra fordulth.
Aʒ ÿaras es mwnka igẘn ÿo ha megh lehet twle, Nappal ne
alugÿek, Eÿelis chÿak kẘʒepʒẘrenth, Eorwlÿẘn ha lehet es
buſkodaſth el tawoʒtaſſon.
Ha ÿdeÿe vagÿon rea aʒ giogÿtaſth er vagaſon kel (Oruoſsagok)

el keʒdenÿ, es oth kel megh vagnÿ, ahol megh teccʒÿk aʒ megh
tẻltſegh, de felreʒent valo verth kel kÿ vẻnnÿ, hogÿ aʒ Teſth
megh ne hwlÿẻn. Aʒ werth penÿgh aʒ egeſſegẻs oldala feleol
kel veonnÿ.
Aʒ Er vagas vthan ÿo Clÿſtert is nekÿ be adnÿ, kÿt ÿmÿlien
modon chÿnalÿ.
Malwath, apro malwath, Tÿʒtẻs fweth, ʒekfweth, Salÿath,
+44
Bakfweth, ana manipulus j, Sticados uncia s. Rutath, Lo mentath ana manipulus s.
kẻmenÿmagoth, Ammÿ, ana drachma j. feoʒd megh eʒẻket vÿʒben hogÿ
harmad reʒe el apaggion. Ebbeol aʒ vthan vegÿ egÿ fontoth,
Benedicta luxatiuat uncia s. Antidotum Indi drachma iij, Roſa meʒeth uncia s.
Laurus olaÿth, kek liliom olaÿth, rutha olaÿth, ana uncia j, Soth drachma j,
mÿnd eʒẻket elegÿch ẻʒwe. Eʒʒel Clÿſterẻʒʒed. Toabba nem
chÿak egÿcʒẻr ʒwkʒegh aʒ betegẻt purgalnÿ, de gÿakortha.
Negÿ awagÿ Eoth napok el mulwan, De elẻʒeor laſſu
purgaciowal kel, aʒ vthan erẻſbel. Aʒ purgacio vthan penÿgh
maſod napon, Teorÿekẻt vagÿ Mithridatomoth nagÿ haʒonnal oda
adhacʒ nekÿ. Mÿkor oʒton ÿol megh purgalod, pwʒẻgtetẻ ʒerʒamokat
ÿo nekj adnÿ, es olÿakat melÿeket ʒaÿawal ragÿon es egÿeb
orwoſſagokat is melÿet ÿrtunk aʒ Nÿalaſſagtwl valo feo faÿaſrol.
Io aʒ feÿet is Caſtoreummal, kochordnak aʒ megh tẻrẻt gÿeokerewel,
Mentawal, Baber maggal, kekliliom olaÿal kennÿ, kÿheoʒ
megh forradot kÿchÿn ecʒeteoth io teonnÿ. kennÿ aʒ Megh wteoth
tagot is igẻn ʒwkʒegẻs olÿal, akÿ aʒ Nedueſſegẻth onnet oʒlaſſa,
kÿwaltkeppen aʒ Inakath. ʒeekfw olaÿal, kapor olaÿal, Spicanard
olaÿal, Feÿer liliom olaÿal kek liliom olaÿal. Aʒth aʒ odalt
penÿgh mÿndẻnwt melegel tartanÿ, roka beorrel vagÿ melegÿtẻt
lepẻdẻwel. Annak vthanna Ennel erẻſb kenẻ ʒerʒamokra kel
mẻnnÿ, kel kennÿ Coſtus olaÿal, Rutha olaÿal, Laurus olaÿal,
Tegla olÿal, Euphorbium olaÿal.
Coſtus olaÿ, uncia ij, Bors olaÿ, uncia j s. Euforbium olaÿ, drachma ij Egetẻth
bort uncia ij s. Salÿanak kÿ fachÿart leweth, kulchÿos fwnek kÿ

Fekethe wrmẻth mÿnd magoſtul, Eoregbÿk Eger farkath
mÿnd magoſtul, chÿalan magoth es Belend fw magoth gÿẻkereſtwl,
vÿaʒth, Fenÿw ʒurkoth, O haÿath, Vÿ Caſtoreumoth, Fa
Olaÿth, Gÿermẻkdÿd lonak awagÿ Sʒarwaſnak chÿontia veleÿeth,
Borth, eʒẻketh tẻrd mÿnd eoʒwe ÿol, aʒ uthan tẻd tÿʒta faʒekban,
es feoʒd ÿol megh aʒ borban, egÿ egeʒ oraÿgh, ʒwrd kÿ, eʒʒel

kennÿed reggel es eſtwe aʒ gutta wtȍth tagoth melegȍn.
Eʒtragh Fÿaknak ganeÿath mÿgh aʒ feʒȍkben vadnak, vȍgÿed
es tȍrd megh, ʒÿtald megh is, dÿʒno haÿath olwaʒ megh, elegÿch
bele aʒ porth. Eʒʒel kennÿed.
Egÿ Ludath melÿeʒ megh, vagdalÿ aprora Anguillath es
ragd bele, ſwſd megh, fogd megh aʒ kȍwerÿth, aʒʒal kennÿed.
Fekete machkath koppaʒ megh, ragd megh Muſtarral tele,
ſwſd megh es fogd megh aʒ kȍwerÿth, Eʒʒel kennÿed.
+45
fachÿart leweth ana uncia j s. Acorum gÿeokereth drachma iij, Stecaſth,
Roſmarÿnth, ana drachma j, pÿrethrumnak gÿeokereth, awagÿ ahelÿeben
gÿȍmberth, es Borſot, ana drachma s. Euforbiomoth drachma s. Aʒ mÿt eʒȍkbȇl
megh kel teornÿ teord megh, es feoʒd mÿnd addigh hogÿ aʒ Bor
es aʒ fweknek leweÿ el apaggÿanak, aʒ Olaÿa megh marad, es
aʒth ʒwrd ÿol kÿ, es tegÿ vÿaʒth hoʒʒa aʒ menÿ ahoʒ elegh
leʒȍn, chÿnalÿ lagÿ kenȍth aʒ kÿwel ʒep lagÿan kenheſſed aʒ
tagoth.
Ragado flaſtromoth is chÿnalÿ ilÿen modon.
Baber magoth, gÿȍmbert, Borſot, ana drachma ij, Acorumnak gÿȍkereth
drachma j, Stecaſt, Bakfweth, Faÿ boʒʒath ana drachma j s. Muſtarth, konkolth,
ana drachma s Euforbiomot, Caſtoreumot, ana, ſcrupulus s Coſtus olaÿth
uncia j s. Bors olaÿth uncia j. Euforbiom olaÿth drachma iij, vÿaʒʒal es terpentÿnawal
aʒ menÿ ehȇʒ elegh, chÿnalÿ flaſtromoth beleole.
Aʒ megh wteoth tagra kȍppȇlth is ÿo vethnÿ hogÿ oda melegh
verth vonnÿon, de aʒ keoppȇlÿ helÿeth megh ne vagdaltaſſad
es kÿ ne veod aʒ verth. Sha ʒÿnte oda aʒ helre nem vethednedis
aʒ keoppȇlt. Meegis oda keoʒel melle vetteſd.
Banÿaban feorȇdnÿ olÿanban a kÿ Saletromos, kenkȍwes,
awagÿ Themſos, igȍn ÿo feorȇʒtenÿ. Aʒ is ÿo hogÿ kochÿn awagÿ
Sʒankan ÿarÿanak.

Egÿ tagnak Guta wteſerȇl. (Paraplexia.)

Ha aʒ Guta wtes chÿak egÿ valamÿ tagÿaban vagÿon, vgÿmÿnth
keʒeben, lababan vagÿ feÿeben vagÿ akarhol.
Kochÿordoth Ecʒettel es roſa vÿʒʒel tȍrd eoʒwe, es aʒʒal
kennÿed aʒ kÿnek egÿ tagÿa vagÿon megh wtwę.
ʒȍkfw vÿragoth teorÿ megh, feoʒd megh vÿʒben aʒ Maÿoranth
awagÿ Bakfweth, hÿnch abban aʒ ʒeokfw vÿragoth, aʒth ad megh
ÿnnÿa.

Fenÿw magoth es tÿknak aʒ haÿat tȩ̊rd eoʒwe ÿol, es olwaʒd
eoʒwe, de eʒ mÿnd aʒ kettȩ̊ egÿ mertekre legiȩ̊n, eʒʒel kennÿed
aʒ guta wteoth tagoth.
Kȩ̊rtwelÿfa gÿȩ̊ngÿeoth fȩ̊ʒ eoʒwe Ohaÿal, aʒ melÿ tagot
megh wteoth aʒ guta, tȩ̊rȩ̊ld megh vele, es aʒ tȩ̊rles vthan
tarch aʒ twʒhȩ̊ʒ hogÿ bele oÿek.
Lo chÿontnak aʒ veleÿeth veod kÿ olwaʒd megh, aʒ melÿ
tagon aʒ guta wtes vagÿon, aʒʒal kennÿed. Aʒ ferfÿunak Men
lo chÿontÿa veleÿe ʒwkʒegȩ̊s. Aʒ aʒʒonÿallatnak pennÿgh kabola
lo cÿonth veleÿe.
+46
Medwe Talp fweth feoʒ megh fa olaÿban es ÿo Borban,
elegÿch caſtoreumoth bele, eʒʒel kennÿed aʒ guta wteoth tagoth,
merth nagÿot haʒnal.
Gutta wtes mÿa valamelÿ tag bantatÿk, vagÿ keʒ vagÿ lab
vagÿ akarmelÿ, ha vgÿan megh vonodot awagÿ horgadot volnais,
Twʒnel awagÿ Melegh ʒobaban egetȩ̊th borral kennÿed. Eʒth
gÿakorlÿad[!] Smegh gÿogÿul.

Gÿermȩ̊kchenek.

Meh koſarbol vegÿ Meʒeth uncia iiij, Armoniacumot uncia j, ʒekfwnek
aʒ vÿragath, Aniſumnak vÿragath ana, uncia iiij, Sʒurkot a kÿwel
aʒ haÿokath chÿnalÿak, uncia j. vÿ terpentinath aʒ mennÿ eheoʒ elegh,
chÿnalÿ flaſtromoth, ragaʒd aʒ gutta wteoth tagÿara aʒ kÿs
gÿermȩ̊knek.

(Cinicus Spaſm[us] Canina cōuulſio)

Sʒaÿnak es Orcʒanak felre mȩ̊neſerȩ̊l.

Legh eleoʒȩ̊ris ennek orwoſlaſahoʒ aʒ kel, hogÿ aʒ Nÿelwe
alath mÿngÿaraſth megh vagaʒd aʒ Ereth es aʒ Nÿak ʒÿrton ket
feleol keoppȩ̊lth vettes. Annak chÿnalÿ apro pogachÿakat ilÿen
modon.
Tethwfwnek magwath, Maſtixoth drachma j ana, hiſopoth,
fekethe gÿoparth, ana drachma i s, Muſtarth drachma ij, elegÿch ȩ̊ʒwe terpentÿnawal
es vÿaʒʒal chÿnalÿ pogachÿakat ebbȩ̊l, melÿeket ragnÿ kel,
awagÿ chÿapoth is ÿo beleole chÿnalnÿ es aʒ orraban feol tolnÿ.
(Tanuſagh, ha aʒ orcʒan) Igȩ̊n feoleotte ʒwkʒegȩ̊s ennek aʒ be
keotes, kÿre aʒok mÿnd ÿok aʒ kÿketh aʒ fel feleol valo guta
wteſrȩ̊l ÿrtham, de aʒth megh erchÿed, hogÿ aʒ orcʒath Nem
onneth kel keotnÿ aʒ melÿ feleol vonodwa vagÿon, hanem mas

Aʒ Sʒaÿnak Felre mẽneſe, mÿkor igẽn vagÿon es megh ẽrẽkeodeoth,
igẽn megh teccʒÿk, de ha keweſſe vagion, es vÿonnan
keʒdetẽth, chÿak akkor lacchÿk megh mÿkor ʒol awagÿ Neweth
aʒ Embẽr, merth akkor aʒ aÿak felre vonodÿk.
Aʒ Aÿaknak guta wteſeis aʒonth chÿelekeodÿ, de ennÿbe
kwlẽmbeoʒ, hogÿ ha guta wtes, aʒ Aÿak aʒ egeſſegẽs felere vonodÿk
felre. Ha penÿgh Georch, aʒ megh bantoth felere vonodÿk.
+47
felẽl kel be keotnÿ a honneth eppen vagion, hogÿ ÿmeʒth vÿʒʒa
vonnÿa, Olÿ legÿẽn penÿgh aʒ kẽtes aʒ kÿ vonʒon awagÿ vohat[!]
mas fele. Vgian eo maga is a kÿn aʒ Nÿawalia vagÿon,
erẽkeoggÿek iſmeth vÿʒʒa vonnÿ ʒaÿath es orcʒaÿath.
Ha penÿgh aʒ embẽrnek chÿak aʒ Nÿelwen (Aʒ nÿelwẽn)
vagion eʒ nÿawalÿa, eleoʒeor aʒth megh kel purgalnÿ, aʒ vtan
aʒ Nÿelwe alat valo Ereketh megh kel vagnÿ. Ees kẽppẽlt aʒ
Aala ala kel vethnÿ. Igẽn io Muſtartis ragnÿ aʒ ʒaÿawal. Oʒton
aʒ Nÿelweth ne nÿugoſſa hanem munkalottaſſa ʒolÿon vele. Aʒ
feonek hatulſo reʒeth penÿgh erẽs kenẽ ÿrekkel kel kennÿ.
Ha aʒ hoÿagan leʒẽn eʒ Nÿawalÿa, awagÿ hogÿ (Aʒ hoÿagon)
aʒ vÿʒeletÿ megh aal, awagÿ hogÿ akarattÿa ellen el megÿẽn,
igẽn ÿo aʒerth ennek valamelÿk leʒẽn raÿtha, kẽʒeonſegẽs orwoſſagoth
arrol kÿ ÿo, aʒ haſnak ʒÿnthe aʒ alſo reʒere es aʒ
ferfÿnak aʒ Teokÿ es Seggÿ lÿka keoʒẽth valo huſra kel teonnÿ.
Errwl penÿgh aʒ vÿʒelet el mẽneſrẽl awagÿ aʒ Megh allaſrol
talalʒ oda ala kÿth ÿrtunk. Aʒ Sʒeknek lÿkaban ÿo rutha olaÿt
bochÿatanÿ, awagÿ Nardus olaÿth, Spicanard olaÿth, awagÿ olÿ
olaÿth kÿben Machka tẽwÿſnek gÿeokereth, awagÿ rutath, awagÿ
keomenth, vagÿ kaproth feoʒtel megh. Ha akarod ÿo
vaÿath is, awagÿ Caſtoreumoth, vagÿ galbanumot kẽʒʒe elegÿteneod.
Aʒ hoÿagban is eʒth be bocÿatanÿ aʒ ʒẽmerẽm teſthnek
lÿkan igẽn haʒnal, es chÿak egÿedwlis ennek valamelÿk haʒnal.
Legh eleoʒẽr aʒerth aʒ kÿ nem vÿʒelhetÿk, aʒ ʒeomereom teſthnek
aʒ lÿkan feol kel tolnÿ aʒ Cÿewẽth melÿel aʒ vÿʒeleteoth
ʒoktak el ÿndÿtanÿ, annak vthanna eʒ orwoſſagoknak akar melÿketh
a kÿketh megh ÿrank, igẽn ʒoros lÿkw cÿewẽchken, kÿt egÿ
kis hoÿagochkara keotẽttel, hogÿ aʒ vÿʒelet ÿndÿto Cÿewnek aʒ
lÿkaban ferÿeon es oda ilÿek vgÿ chÿnalwan, mÿnt egÿ Clÿſterth
nÿomd be oda aʒ hoÿagban. Merth aʒth vgÿan nem mondhattÿa

embe̊r megh, aʒ vÿʒeletnek el ÿndulaſa vthan, melÿ choda ſok ÿok ke̊wetkeoʒʒenek ebbe̊l. Aʒ melÿ orwoſſagok aʒ vÿʒeleteot el ÿndÿttÿak, ÿo affeleket is ÿnnÿa adnÿ, Caſtoreumotis.
Ha penÿgh eʒ Nÿawalÿa aʒ gutha wtes aʒ ferfÿnak (Aʒ Sʒe̊mere̊m ʒe̊mere̊m teſten vagÿon, akkor nem aʒ vÿʒeletnek teſte̊n) leʒe̊n megh allaſa, hanem aʒ Nemʒe̊ magnak, es Nem lehet aʒ aʒʒonÿallattal valo ke̊ʒeoſwles, aʒ ige̊n megh bantatÿk. Eʒth is aʒon orwoſſagokkal kel giogÿtanÿ mÿnth aʒ hoÿagnak guta wteſeth. De kÿwaltkeppen aʒ vekonÿara es aʒ Chÿpe̊ chontoknak forgoÿra melegÿteo allatokath kel teonnÿ, es olÿakath aʒ melÿek aʒ ferfÿ ʒe̊mereom teſteth megh tagÿthaſſak, kÿreol ÿronk oth ahol annak helÿe leʒe̊n.
+48
Aʒ teobbÿ keoʒeoth ÿge̊n haʒnos ha aʒ ʒarwaſnak Cÿekit, mÿnth egÿ eowet altal tekerwe viſelÿ aʒ cÿombÿan es aʒ huſat gÿakortha eʒÿ, aʒ kÿnek ʒe̊mere̊m teſte bantatoth megh. Seregeltis io eonnÿ es haʒnos. Aʒ Caſtoreum penÿgh akar mÿ fele guta wteſnek orwoſlaſara haʒnos. Effele nÿawalÿaban eſeoth embe̊r penÿgh hÿdeg eteltwl es ÿtaltul ige̊n megh otalmaʒʒa magath, ſeoth olÿ eteltwl es ÿtaltulis, aʒ kÿ termeʒetÿ ʒeorenth hÿdegÿte̊.

(Tetanus. Rigor) **Inaknak e̊ʒue vonodaſarol,**
neruorum. **merewe̊deſere̊l, aʒaʒ Merede̊kre̊l.**
Diſtenſio.)
Merede̊knek aʒ mÿth magÿarul hÿnak, aʒ Semmÿ nem egÿeb, hanem aʒ Inaknak, es annak aʒ huſnak melÿ temerde̊k ÿnakkal es leleoklako Erekkel ke̊re̊ſkeorwl tele, kÿt deakul Muſculuſnak hÿnak, aʒ eo eredete̊knek ʒÿnthe eleÿ fele valo eoʒwe vonodaſok, akarattÿok ellen. Melÿ vagÿon Nÿha ige̊n nagÿ faÿdalommal, neha penÿgh laſſub faÿdalommal, kÿ ereÿeth is vgÿan el ʒakaʒtÿa Embe̊rnek. Rÿtka es ʒokatlan ÿollehet eʒ betegſegh, de feole̊tte ere̊s Nÿawalÿa, kÿ el vegre vgÿan ige̊n hamar Megh is Eolÿ aʒ embe̊rth. Eʒ Nÿawalÿa penÿgh neha mÿnd aʒ egeʒ teſte̊t, Neha penÿgh chak valamÿ reʒeth foglalÿa el. Ha mÿnd aʒ egeʒ teſtben vagion, aʒ olÿ ige̊n nagÿ ʒorÿtaſſal foglalÿa el aʒ teſte̊th, hogÿ megh ſem haÿolhat bele.
(Harom formaÿu) Harom fele formaÿa vagion penÿgh eʒ Nÿawalÿanak, Neha eleo haÿol es oda eleo vonodÿk aʒ Embe̊rnek

feÿe twle, Neha penÿgh hatra haÿol es vonodÿk. Neha olÿ
meren al aʒ Nÿak mÿatta hogÿ chÿak egÿ fele ſem haÿtogathatnÿ.
Ennek vagÿon eredetÿ aʒ hat gerenchnek ʒÿnthe fo̊n aʒ
eleÿn. Neha aʒerth aʒ vonodaſnak reʒe aʒ ʒo̊mben, Neha aʒ homloknak
beoreben, Neha aʒ Nÿelwnek gÿeokereben, Neha aʒ Aalkapcʒaban,
es Neha aʒ aÿakakban vagÿon. Neha aʒ karÿaban, aʒ
keʒeben, aʒ ʒaraban vagion aʒ embo̊rnek, abban aʒ Inban
tudnÿ illÿk es aʒ Muſculuſban, aʒ melÿ annak moʒgaſara valo
(Okaÿ) volna. Ennek iollehet ſok okaÿ vadnak, De Hÿppocrates
ket reʒre oʒtotta aʒokath es mongÿa okanak leonnÿ aʒ wreſſego̊th
awagÿ aʒ Teleſego̊th. Valamelÿ Mereo̊k aʒerth aʒ wreſſegtwl,
kÿ vagÿ forro hidegleleſbo̊l, vagÿ valamÿ hewÿto̊ orwoſſagh
vetelbeol, vagÿ ſok vernek kÿ foliaſabol, vagÿ ſok vigÿaʒaſbol.
vagÿ Etlenſegbo̊l, vagÿ ſok munka mÿa leʒo̊n, aʒ a megh wreſſwleſbo̊l
leʒo̊n, mÿnthogÿ, Sebtwl es aʒ Innak megh gÿakaſatulis
megh leʒo̊n. Ennek penÿgh biʒonÿos ÿeleÿ, megh twʒeſwles es
+49
forroſagh, kÿ megh banthÿa aʒ Inas reʒeketh es aʒ Agÿ veleoth,
es eʒ okokbol, aʒ tulaÿdon allapattÿa megh bomolwan aʒoknak,
aʒ Inak es hartÿak megh ʒaradnak es o̊ʒwe vonattatnak. Valamelÿ
Innak penÿgh eoʒwe vonaſa, Nÿlallo twʒes kelewentwl
kÿth aʒ Deakok Phlegmonnak hÿnak leʒo̊n, vagÿ ʒabalaſtul
reʒeogſegtwl, vagÿ valamÿ olÿ dolognak aʒ kÿt aʒ elo̊th kÿ ʒokot
volt aʒ embo̊r magabol wreſſÿtenÿ ben ʒorulaſa mÿa, vagÿ
ʒokoth maga gÿakorlaſanak el hagÿaſa mÿa, ko̊wetko̊ʒÿk. Eʒo̊k
mÿnd teleſegbeol leʒnek, merth aʒ Inak kÿ terÿednek es feol
vonodnak.
Leʒo̊n penÿgh eʒ Nÿawalÿa aʒ teleſegbo̊l igo̊n (Tanuſagh)
hamar, de aʒ wreſſegbo̊l laſſan laſſan es ſok wdeore ko̊wetko̊ʒÿk.
Vagÿon eʒo̊ko̊n kÿwlis Innak eoʒwe vonaſa egÿfele, (Spasmus. Go̊rch.)
Magÿarul eʒth Go̊rchnek hiÿak, kÿth igaʒan mondhatnÿ
ʒel mÿa lo̊th nÿawalÿanak. Ebben gÿakortha aʒ keʒnek,
awagÿ aʒ Labnak vÿaÿ, Neha aʒ Sʒarakis, vagÿ <kÿ> kÿ terwlnek
vagÿ eoʒwe vonodnak nagÿ faÿdalommal, de aʒ fele chÿak to̊rleſſelis
hamar el mulÿk. Ennek penÿgh oka aʒ hÿdegh temerdo̊k (Oka)
para, kÿ aʒ Inaknak eredetÿre feol megÿo̊n, kÿ aʒokath
nem kwlo̊mben mÿnth aʒ hegedw hurokath tele teolthÿ es eoʒwe
vonʒa. Eʒ nÿawalÿa penÿgh aʒokon ʒokoth gÿakortab leonnÿ, aʒ
kÿk magokat reſtſegnek es tunÿaſagnak attak, annak feoleotte Bor

ÿtalnak es ʒabalodaſnak.
Etele annak okaerth annak aʒ kÿn aʒ Meredȅk (Eledel)
teleſegh mÿa vagion, vgÿan aʒon legÿȅn mÿnth aʒ Fel guta wtȅtnek,
Melegh es ʒaraʒ. Annak penÿgh aʒ kÿnek wreſſwles mÿa vagÿon,
mÿndȅn eledele Nedwes legÿȅn, Eʒ ilien aʒerth leweſſel, es
kȅwer lewel, kȅnÿen fȅwȅ huſokkal kÿth hamar megh emeʒthethnÿ
elÿȅn. Itala legiȅn vekonÿ vÿʒes bor, melÿ aʒ teſtnek (Ital)
mÿndȅn reʒeÿben hamar el oʒol, ha valamÿ betegſegh Nem
leʒȅn aʒon. Awagÿ igek arpa vÿʒeth, vagÿ fa heacʒkawal feoth
vÿʒeth. Io alunnÿ is eʒ ilÿennek. Munkat el tawoʒtaſſon, ees
mÿndȅnth affeleth aʒ kÿk aʒ Teſtȅth megh wreſſÿthetÿk.
Aʒ Teleſeggel valo Meredeokeoth orwoſlanÿ (Oruoſsagok, aʒ)
leg elȅʒȅr aʒ Eer vagaſon kel el keʒdenÿ, ha valamÿ teleſegtwl)
ok megh Nem tÿlt attul. Batorſaggal verth vehecʒ penÿgh,
de ne eccʒȅrſmÿnd eccʒȅr, de egÿnÿhan vttal. kel penÿgh verth
bocÿatanÿ aʒ Medianabol. Aʒ vthan ha aʒ Betegnek teccʒÿk ÿo
Clÿſtert adnÿ, hogÿ tÿʒtulÿon megh aʒ Belÿ. Aʒ melÿ reʒekben
penÿgh aʒ Meredeok vagion, aʒth moʒgaſtul modnekwl valotul
igȅn kel otalmaʒnÿ, hanem kennÿ kel ÿo olaÿokkal, mÿnth rutha
+50
olaÿ, kek liliom olaÿ, awagÿ gÿapÿat kel bele martanÿ, es be
kel vele feodnÿ.
(Aʒ wreſſwleſtwl) Aʒ melÿ Meredeok penÿgh megh wreſſwleſtwl
leʒȅn, aʒ fȅleotte gonoʒ nÿawalÿa, es maÿd vgÿan gÿogÿulhatatlan.
Eʒ ilÿenȅketh Melegh olaÿal awagÿ vÿʒes olaÿal kel taplalnÿ.
Io feorȅʒtenÿ is de chÿak laſſu melegh vÿʒben, es olaÿal
ÿo tȅrlenÿ laſſuſaggal.
(Gȅrchrȅl ualo oruoſſagh) Ha aʒ Georch aʒ ʒarath vonʒa
eoʒwe, kȅppȅlt kel aʒ Chÿpȅknel es aʒ vegſȅ haat gerecʒ chÿontnal
alol ket felȅl rea vetnÿ. Ha aʒ keʒeth vonʒa eoʒwe aʒ hatara
ket felȅl es aʒ legh elſȅ hat gerecʒ chÿontnal vettes keoppȅlt rea.
Mÿkor annak ÿdeÿe kenkȅwes Banÿa vÿʒeben, vagÿ temſoſba,
vagÿ Soſban feorȅʒʒed, de ſokaÿgh benne Ne wlÿȅn, de aʒerth
mÿndȅn Nap keccʒȅr haromʒoris bele wlÿȅn. Ha affele Banÿa
Nÿnchen, chÿnalÿ ilÿen feordȅth. Aʒ vÿʒben forralÿ Iſthen
faÿath, Chÿomborth, feÿer wrmȅth, rutath, Salÿath, Cÿengȅfweth,
Maÿoranth es Bakfweth. Hÿdegh allattal aʒ mÿkeppen Hippocrates
mongÿa, aʒ Orwos vakmerȅkeppen eʒ kȅrwl ne forgologgÿek,
hanem iol megh laſſa melÿk meredȅk mÿth kewan, hogÿ aʒ orwoſlas

helÿeben valahogÿ halalt Ne ʒe̊re̊ʒʒe̊n.
Toabba, melegÿteo orwoſſagokath ebben gÿakortha vegÿe̊n
aʒ Betegh, Te̊rÿeke̊th, awagÿ Mithridatomoth, Mÿnde̊ne̊knel
penÿgh legh batorſagoʒb, ha Caſtoreumoth Borban elegÿteʒ egÿ
Nehеʒekkel, es egÿ kalanban megh adod ÿnnÿa. Melÿ Caſtoreommal
ha kÿwl kenÿkis, ÿo.
Fa olaÿth egÿ fontoth, vÿaʒth uncia iiij, Eʒe̊ket aʒ twʒnel olwaʒd
eoʒwe, rutath teorÿ uncia j, Caſtoreumoth uncia ij, veſd es elegÿcd bele,
eʒʒel kennÿed akar aʒ Meredeokeoth akar aʒ Georchÿeoth.
Kende̊rnek aʒ gÿeokeret feoʒd megh vÿʒben, teord megh
ere̊ſſen es aʒʒal kennÿed.
Roſmarÿnnak aʒ gÿe̊kereth teord megh, elegÿch eoʒwe
Vadocʒnak aʒ lÿztÿwel, es flaſtrom moggÿara ke̊ſd rea.
Kochÿordoth ecʒettel es roſa olaÿal teorÿ eoʒwe, es aʒʒal
kennÿed.
Maſtix olaÿth, ʒeekfw olaÿth ana uncia j s. elegÿcd eoʒwe es eʒʒel
kennÿed.
Saarkarepeth, katankoroth, kakukfweth, Bakfwet,
Mentath, Feoldepeÿeth, Maÿoranath, peſmafweth, Chombort, feÿerwrme̊th,
Apro boÿtorÿanth, Salÿath, Feÿer Malwat, ʒeekfweth,
fekete gÿoparth, leuendulath, ana manipulus j. folÿo vÿʒben eʒe̊ket forrald
megh es chÿnalÿ feorde̊th, ebbe wlteſſed aʒ Betege̊th, merth
aʒ megh vonth Inakat el oʒlattÿa es megh giogÿttia.
+51
Feÿerliliom olaÿal is ÿo kennÿ.
ʒarwaſnak, Medwenek, rokanak, vadmachkanak aʒ haÿawal
ige̊n ÿo kennÿ mÿnd Merede̊keoth mÿnd penÿgh georchÿe̊t, akar
eoregе̊n akar gÿerme̊ke̊n legie̊n.
Vÿola olaÿth, Fa olaÿth, vÿaʒʒal chÿnalÿ eoʒwe, es eʒʒel
kennÿed.
ʒamar vborka olaÿth, feÿer liliom olaÿth vÿola olaÿt,
elegÿch eoʒwe, es melege̊n eʒʒel kennÿed.
Kenÿerbelt vegÿ es iſmeth ʒÿnthe annÿ feÿer wrme̊th, eʒe̊keth
fe̊ʒd megh ÿo Ecʒetben, es aʒ mÿnth aʒ Betegh el twrhetÿ,
ke̊ſd rea melege̊n, harom vagÿ Negÿ keotes vthan megh ke̊nnÿebbeodÿk.
Eʒ ige̊n probalt dologh.
Bechÿ fweth, Bakfweth, roſmarÿnth, ana manipulus j. feoʒd megh
vÿʒben hogÿ fele el apaggÿon, march Spongiat bele es fachÿard
kÿ, aʒ Merede̊keos helÿet haromʒor vagÿ Negÿcʒe̊r parolÿad
vele, es ʒaraʒd megh iſmeth. Ees

Feÿer liliom olaÿth, rutha olaÿth ana uncia j, elegÿch ẚʒwe es
eʒʒel kennÿed aʒ parlas vthan.
Ʒamar vborka gÿeokereth feoʒd megh vÿʒben, abban moſſad
melegẚn.
Ʒarwas Bogarath vÿſelÿẚn nala, aʒ Melÿ embẚrth aʒ Gẚrch
fogh. Haʒnal.
Eʒÿs vagion, hogÿ aʒ In neha megh vonodÿk Mergẚs
allatnakis maraſatul. Eleoʒẚr aʒerth aʒon (Mergẚs allath maraſatul)
kel igÿekeoʒnÿ, hogÿ aʒ mergeth kÿ kel ʒÿtathnÿ, aʒth penÿgh
igh chelekẚggied. Aʒ Sebẚth megh ʒelẚſÿcched valamÿnthis
mÿngiaraſth, es aʒ Seb kẚrwl hanÿas keoppẚlÿeoketh, vagdaltaſd
megh, es ʒÿtaſd kÿ aʒ vereth. Aʒ Sebeoth oʒton ʒeleos ſwteo
vaſſal ſwſd megh twʒeſſel. Aʒ vthan parhagÿma magoth ſowal
tẚrÿ eoʒwe, vagÿ fogÿhagmath, vagÿ veorẚſhagÿmat, eʒeokkel
akar melÿkkel kend be, es aʒ Sebnek varanak el eſeſe vthan
Negÿwen awagÿ Hatwan Napÿgh is, aʒ Sebeoth be ne haggÿad
forradnÿ, Sha be akarna ſÿetnÿ forradnÿ is, ellene alÿ, ʒẚleo veʒʒẚnek
hamuÿawal. Igẚn io pẚʒercʒenek awagÿ Tÿkʒẚm fewnek
aʒ lewelewel megh teorwe be kẚtnÿ. Soſkanak gÿẚkeret feoʒd
megh vÿʒben, aʒʒalis ÿo moſnod, Mert eʒth Aetius doctor igẚn
ÿawalÿa. Io ha aʒ Tẚrÿekeoth roſa olaÿal eoʒwe elegÿteod, es aʒ
Sebre teʒẚd, aʒerth merth aʒ Mergẚth onnath alol feol vonʒa
fẚl ʒÿia.
+52
(Tromos. Trem[or]) **Reʒketegẚſsegrẚl.**
Aʒ reʒketes ſemmÿ Nem egÿeb, hanem megh veʒẚth Nehеʒ
moʒgas, kÿ aʒ Tagoth akarattÿa ellen eoʒwe wthÿ es dẚcʒÿeogtetÿ.
(Okaÿ) Thamad penÿgh aʒ reʒketes eʒ keth fele ÿndulatbol,
Eggÿkbẚl mÿkor aʒ tagh aʒ w nÿawaliaÿa es Neheſſege mÿa
keʒẚrÿttetÿk ala ereʒkeodnÿ, Maſÿkbol, merth aʒon Tagh iſmeth
aʒ tehetſegtwl kÿt aʒ deakok facultas corporiſnak hÿnak iſmeth
vÿʒʒa feol emeltetÿk, es eʒ keth dologh aʒ Neheſſegh es tehetſegh
vgÿ mÿnth eoʒwe vÿaʒkodÿk, Merth aʒ tehetſegh aʒ Megh
veʒeoth Tagoth iſmeth annÿra feol emelÿ, aʒ Menÿre ʒÿnthe aʒ
w Neheſſege mÿa ala hoʒatÿk.
Feo oka aʒerth ennek aʒ Inaknak erẚtlenſege, melÿ
nÿlwan megh laccʒÿk aʒ ven embẚreokben, Neha penÿgh aʒ erẚnek
el ʒakaʒkodaſa kÿ leʒẚn regÿ es Neheʒ betegſegtwl, Aʒʒonÿallath[!]
valo modnekwl valo keoʒẚſwles, Felelẚm, Elmenek megh

bantaſa, hÿdegleleſkor valo hÿdegh vÿʒ ÿtal, Bornak igẽn ſok
ÿtala es reʒẽgſegh, kÿnel ſemÿ nagÿobb oka nÿnchen aʒ reʒketeſnek.
Inaknak megh ʒorulaſais oka, kÿ leʒẽn aʒ hÿdegh temerdẽk
Nedueſſegnek bwẽlkeodeſe mÿa.
(Eledel) Eʒ ilÿen lewel, es lewes etkekkel elÿẽn, Madarkakkal,
es olÿ halakkal aʒ kÿknek lagÿ aʒ huſok, mÿndẽnnel olÿannal
elÿẽn, aʒ kÿ kwnnÿen Emeʒthetẽ. El kel penÿgh mÿnd aʒokat
tawoʒtathnÿ, valamÿk aʒ Inakath megh bantÿak, mÿnth aʒ ſok
(Ital) Bor ÿtal, Igiek vÿʒes borth, awagÿ Meʒes vÿʒeth.
(Oruoſsagh) Ennek penÿgh giogÿulaſara igh kel rea gondolnÿ,
hogÿ ha Nÿlwan vagÿon mÿ oka aʒ reʒketeſnek, attul kel otalmaʒnÿ
aʒ mÿ annak artana. A kÿ aʒerth aʒ Bor ÿtaltul reʒketegẽs,
annak Nem kel borth ÿnnÿa hadnÿ mÿnd addigh is mÿgh
nem abbol megh giogÿulnak, hanem Meʒes vÿʒeth igÿek kÿben
Bakfweth awagÿ Salÿat feoʒtenek megh. Ha penÿgh hÿdeg temerdẽk
Nedweſſegẽktwl tẽrtenth aʒ reʒketes, aʒʒal orwoſoliad, aʒ
mÿth ÿrtonk aʒ Teleſegtwl leoth Meredeokrẽl oda feol, chÿak
hogÿ verth nem ʒwkʒegh vẽnnÿ raÿtha, Aʒ kwlſẽ reʒketegẽs tagokath
Meleghÿtẽ olaÿokkal kel kennÿ, es lagÿ gÿapÿuwal feolwl
be kel takarnÿ. Toabba, kẽppẽlÿeoket kel aʒ feolſẽ Nÿak chigolÿatul
fogwa mÿnd aʒ vekonÿaigh ala, aʒ aʒ a chÿontigh ahol
megh ẽweccʒÿk rea hannÿ, de aʒ kẽppeolÿ helÿet megh nem
kel vagdalnÿ hogÿ verth veonnel raÿth Eʒth penÿgh
aʒerth kel chÿekekeodnÿ, hogÿ aʒ temredẽk Nedweſſegẽk, kÿk
+53
aʒ haat gerecʒ chÿontokat tele tẽltẽttek, kÿ veteſſenek onnath
aʒ Bwrnek feolſeo Ees kwlſẽ reʒere, es oth hamarab el oʒolÿanak.
Igẽn haʒnal eʒ is hogÿ mÿndẽn nap effele reʒketegẽs vegÿẽn
magahoʒ eoth ʒeom Borſoth megh teorwe egÿ poharka Meʒes
borban, aʒ aʒ, uncia j s.
Vagÿon aʒ mÿ haʒnal egÿebis aʒ reʒketegeoſnek, tudnÿ
Caſtoreum, Apro Malwanak aʒ gÿeokere, Machka tẽwÿs, ha eʒẽketh
megh feoʒÿ es hoʒʒa veʒÿ. Nÿulnak io aʒ agÿa veleÿethis
eonnÿ. Mÿndẽn orwoſſaghok aʒ mÿth irtonk oda feol aʒ fel guta
awagÿ valamÿ reʒenek aʒ teſtnek megh wteſereol mÿnd ÿok, aʒ
veer veteltwl megh valwa.

Natharol: Fȇnek Chiorgasarol. (Catarrhus. Deſtillatio)

Nathanak Magÿar nÿelwȇn aʒ kÿth mondnak, ſemmÿ nem
egÿeb, hanem heaban valo Nedweſſegȇknek aʒ fȇbȇl valo le ʒallaſa
aʒ alſo reʒekre. Oka aʒerth aʒ Nathanak mÿbeol leʒȇn, (Oka)
aʒ fȇnek ganeÿa Merth aʒ fȇnek ʒelȇs es eoregh veleÿe ſok elteteſnekwl
ʒwkȇlkeodÿk, kÿtwl ʒwkʒegȇs hogÿ ſok rutſagokis
terȇmÿenek, ÿelȇſben hogÿha hÿdegh Nedweſſegȇktwl, awagÿ
egÿeb okbol aʒ Agÿ welȇ erȇtlen leʒȇn, es eo Nekÿ vagÿ feoleotteb
igȇn beoſegȇs, vagÿ nem elegge illendȇ taplalaſa ʒolgaltatÿk.
Eʒ okokerth leʒȇn aʒerth mÿndȇnwth aʒ ſok rutſagnak gÿwleſe.
Mÿkor penÿgh aʒ rutſagh fel reʒenth vagion, aʒ, mÿnd aʒ
agÿ velȇnek elſȇ tartoÿaban gÿwl, aʒ melÿ tartok vgÿan arra
vadnak rendeltethwen. De mÿkor fȇlȇtteb vagÿon aʒ ruthſagh, aʒ
Agÿ veleonek es aʒ hartÿaÿnak kȇrwle is el lab es el oʒol,
ahowa aʒ belſȇ ereknek eredetÿtwl eontetÿk. Aʒ agÿ velȇnek
tartoÿ aʒ ʒaÿnak Ine altal kȇnnÿen megh tÿʒtulnak: Aʒ
teob reʒeÿ penÿgh Neha aʒ Inak altal, aʒ Or, aʒ Fwl, aʒ ʒeom
altalis. Annakokaerth ha aʒ Agÿ veleok Nedweſȇk, es aʒ Or
ʒaraʒ, Nathanak es feonek Nÿawalÿaÿ kȇwetkȇʒnek: Toabba eʒ
Agÿ velȇnek rutſagath aʒ Termeʒethis kȇwetÿ, es mÿwel hogÿ
Nÿalas, de vekonÿ, vÿʒes es Edes, es hogÿ aʒ Agÿ veleonek tartoÿban
ſokaÿgh oda ragadwa vagion, gÿakortha wdȇwel, Sos, erȇs,
Chÿpkeode allapatot vezȇn feol. Aʒ Feonek penÿgh kwlſeo reʒeÿben
mas ruthſagh gÿwl ennel, legh ÿnkab aʒ Feo teteÿenek
bȇre alath, ahol Aʒ orcʒanak es vakʒeomeoknek altala aʒ
Ereknek kÿk aʒ feoben feol mȇnnek vegeÿ vadnak. Merth
valamenÿʒȇr eʒeok ſok Nedweſſeg mÿa megh fuualkodnak, aʒ
Eledeleoknek maradekÿath ees heaban valoÿath aʒ Bwr ala
+54
ȇntÿk, kÿk oʒtan aʒ bȇrnek ſwrw es temerdȇk voltaerth onneth
kÿ nem parolkodhatnak. Ennek aʒerth ʒwnetlen valo megh Newekȇdeſewel
annÿ megh gÿwles leʒȇn, hogÿ abbol Nehez dagadas
kȇwetkeoʒÿk, kÿ aʒ beorth megh ſwrÿthwen, aʒ agÿ kaponÿatul
vgÿan el valaʒtÿa. Eʒ penÿgh mÿndȇn kwlſȇ Nedweſſegȇknek le
ʒallaſanak kutfeÿe es taploÿa, kÿth meeg aʒ regÿ Oruos doctorokis
eʒȇkben nem vȇttenek volth. Inneth vÿtetÿk es ʒal le aʒ Nedweſſegbȇl
leoth rutſagh es chÿorgas aʒ teſtnek kwlſȇ reʒeÿre.
Aʒ ʒȇmre, Aʒ Aalra, Aʒ fogakra, Aʒ Nÿakra, aʒ Val keoʒre, Aʒ
karokra, Aʒ oldalra, Aʒ hatra, Aʒ vekonÿokra, Aʒ Chÿpȇkre, Aʒ

ʒarakra, Es mÿndẽn Iʒekre. Es mÿndẽn ÿʒekben valo Nÿawalÿaknak
es kwlſẽ faÿdalmaknak eʒ aʒ oka. Aʒ Melÿ Chÿorgaſok
penÿgh aʒ Agÿ velẽnek tartoÿbol, awagÿ aʒ helÿekrẽl aʒ melÿek
aʒ Agÿ kaponÿa alat vadnak ÿwnek es ʒarmaʒnak, aʒok aʒ teſtnek
belſẽ reʒeÿben ʒarmaʒnak, es oth ſok betegſegẽth
Nÿawalÿath ÿndÿtnak. Ha aʒ Inaknak eredetÿre megÿẽn, Guta
wteſth, Inaknak le ʒakadaſath, El aÿulaſth, Reʒketeſth ʒẽreoʒ.
Ha aʒ Erʒekẽnſegnek eʒkẽʒÿben ʒal, Vakſagoth, Sÿketſegẽth,
Chÿẽngeſt, ʒagolaſnak Nem erʒeſeth, chÿnal. Ha aʒ Orban
megÿẽn Nathat. Ha aʒ torokra vagÿ Leleokʒeth vewẽ Chÿewre,
be rekedeſth. Ha aʒ Twdeore, Horutoth, Fuladoʒaſth, ʒaraʒ betegſegeoth.
Ha aʒ gÿomorban. Nÿerſeſegẽth. Aʒ Beleokben, haſmẽneſth.
Ha aʒ Maÿban lewẽ Erekben ʒal es oth megh temerdẽkeodÿk,
aʒ Ereketis aʒ Maÿban de egÿeb belſeo tagokat is
megh teolth es megh rekeʒth. Igÿ aʒerth aʒ le chÿorgas ſok betegſegẽknek
ʒẽrʒẽ oka. Eʒʒel penÿgh aʒ feobeol le chÿorgo Nÿawalÿawal,
chak aʒerth bantatÿk aʒ teob allatok keoʒeoth aʒ
Embẽr merth ʒeleos Agÿ velẽwel vagÿon a kÿ feon is vagion,
kÿbeol aʒ rutſagh mÿndẽn reʒeÿre aʒ Teſtnek kẽnnÿen ala
ʒalhath, es aʒth aʒ reʒth megh eottẽʒhetÿ. Aʒ penÿgh aʒ ruthſagh
valamÿgh aʒ agÿ veleoben vagion, vgÿmÿnth vÿʒes Es Sauohoʒ
haſonlo, Melÿ oʒton aʒ Agÿ velẽnek allattÿabol aʒʒal aʒ vekonſaggal
teleſegẽth veʒẽn vgÿmÿnth. Melÿel oʒton gÿakorta lattatÿk
aʒ Or aʒ hÿdegeok altal chÿepegnÿ. Eʒ ilÿen annakokaerth a
kj elẽʒẽr vagÿ aʒ Twdeore ʒal, vagÿ Egÿeb belſẽ reʒekre, es
vgÿan helt ver oth, Es vgÿan eʒ ilÿen a kÿ aʒ fẽnek teteÿebẽl
aʒ teſtnek kwlſẽ reʒeÿre es aʒ Labnak Iʒeÿre ala ʒal es folÿ. De
aʒerth Eʒ rutſagh aʒ melÿ reʒekben ʒalloth, annak melegſege
laſſan laſſan megh temerdẽkẽdÿk, es aʒ rutſagnak vekonÿ reʒeth
el oʒlattÿa, Es igÿ aʒ vÿʒes vekonÿ heaban valo Nÿalbol, takonÿ
ʒÿnwth, aʒ vthan feÿer ʒÿnwth, aʒ vthan wegh ʒÿnwth ees Maaʒ
ʒÿnwth, aʒ Melegſegnek aʒ w ereÿre chÿnal.
+55
Mÿkor penÿglen aʒ hÿdeg chÿorgas valamÿ reʒeben
aʒ Teſtnek ʒal, Melÿ vagÿ aʒ kwlſẽ vagÿ aʒ belſẽ reʒebẽl aʒ
feonek ÿwth, megh kel aʒth eoſmernÿ aʒ ÿeleokbeol, kÿketh megh
ÿrtunk, es aʒokbolis aʒ Melÿek aʒ feonek kwlſẽ faÿaſath aʒ
belſẽtwl megh valaʒtÿak.
Aʒ feobeol valo rutſagnak penÿgh le chÿorgo allattÿat

chÿnalÿak es ẘregbitÿk, aʒ Merteknekwl valo es igẘn Nedwes
eledelẘk, es aʒ feonek erẘtlenſege, es hÿdegh mertekletlenſegh.
Eʒ okokbol aʒ Megh gÿwlth rutſagh ha ſokaigh helÿen marad,
aʒ Betegſegeoket es Nÿawalÿakat vgÿ hoʒʒa megh. Le wʒÿ
penÿgh aʒ fẘbẘl aʒth mÿndẘn aʒ, a kÿ helÿebeol aʒth kÿ moʒdÿthattÿa.
Mÿnth aʒ Megh Nehezÿteſnek beoſege, kÿ fachÿaro
hÿdegh, Olwaʒto hewſegh. Lagÿto es ʒelẘſÿtẘ fẘrdẘ. Megh haborÿto
munka. Es elmenek megh buſulaſa. Aʒerth hogÿ aʒ rutſagh
aʒ eo Neheſſege mÿa aʒ alſo reʒekben ala ʒalÿon, Okaÿth aʒ le
ʒallaſnak megh kel erthenÿ. Aʒ Moſtanÿ vÿ Orwoſoknak ſokaſaga,
allattÿa ennek aʒ le chiorgaſnak allattÿath Aʒ Auicennanak
bÿʒonÿtaſabol kÿ Nem elegſegẘs: es aʒt allattÿak: Aʒ Maÿnak
Melegh Nedweſſegenek hogÿ ſok paraÿa megÿẘn feol aʒ fẘben,
kÿ oʒthon aʒ Agÿ velẘnek hÿdegſegetwl vÿʒʒe valtoʒwan aʒonnal
le ʒalÿanak, ʒÿnthe mÿnd aʒ feoldnek paralkodaſÿ kÿk
feolhẘkke Newekeodwen, mÿndgÿaraſth eſſẘkke leʒnek, Awagÿ
Mÿkeppen aʒ paranak Bwʒʒa feol vÿtetwen, megh ſwrwdÿk es
vÿʒʒe leʒẘn. De a bÿʒon dologh, hogÿ igh chÿak egÿ kis rutſagh
gÿwlhet. Merth aʒoknak is aʒ kÿknek vagÿ Mertekletẘs vagÿ
hÿdeg Maÿok vagÿon. Effele feo

Zẘmnek ſetetſegerẘl. (Glaucoma. vl Amauroſis. Obſcuritas.)

Setetſege aʒ ʒẘmnek ſemmÿ Nem egÿeb, hanem aʒ ʒẘmnek
harom Nedweſſegÿ keoʒʒwl aʒ eggÿknek a kÿth wegh ʒÿnw Nedweſſegnek
hÿnak, kek awagÿ Seteth ʒÿnre valtoʒaſa: Aʒ kÿk
eʒʒel bantatnak, olÿan mÿntha valamÿ fwſth awagÿ kẘd altal
Neʒnenek. Ha penÿgh tẘrteneth ʒẘrenth mas ʒÿnth veʒẘn maganak,
aʒ mÿre Neʒ, aʒis mÿnd olÿan ʒÿnwnek teccʒÿk. Eʒ rÿtkan
eſÿk, de bÿʒon dologh hogÿ ha aʒ Nedweſſegẘknek mÿ voltath
el valtoʒtattÿa maßÿnre aʒ oʒthon megh giogÿulhatatlan.
Eʒ penÿgh eʒ Nÿawalÿa, laſſan laſſan keowetkẘʒÿk, Neha
+56
olÿ hertelen teortenÿk, hogÿ igẘn kichÿnth awagÿ egÿcheppet
ſem lathatnÿ aʒ ʒẘmmel. Aʒ laſſan ÿwẘ ſetetſegnek penÿgh ſok
okaÿ vadnak, merth awagÿ aʒ ʒẘmnek Spirituſi, aʒ aʒ a mÿwel eok
elnek megh temerdeokẘdÿk, vagÿ aʒ ʒẘmnek be takaro ruhaÿ
hartÿaÿ megh ſwrwdnek, awagÿ aʒ ʒẘmnek Nedweſſegÿ Spirituſi
nem chÿak megh temerdẘkeodnek, de laſſubbak leʒnek.

(Okaÿ) Eʒth penÿgh megh hoʒʒa, aʒ mÿnd vntalan valo Ees igẘn

hoʒʒu betegſegh. Aʒ Nagÿ banath, aʒ Nedweſſegẽknek teſtowa valo el oʒlaſa mÿa melÿet vgÿ mÿnth aʒ ʒẽmnek megh ſẽmẽrgẽʒeſe keoweth, Setetſegeth aʒ ʒẽmnek megh hoʒʒa.
Aʒ hertelen valo Setetſegnek penÿgh oka, merth aʒ latas ʒolgaltato Inak, aʒ temerdẽk es laſſu Nedweſſegẽktwl kÿk oda eſnek, megh ʒorÿttatnak es megh lagÿulnak.
Eʒth penÿgh megh ʒẽrʒÿk, gÿakor Nÿerſeſegẽk, Sok Bornak ÿtala. Napnak hewſegen valo mulathſagh, Fẽnek megh hewẽleſe awagÿ megh hÿdegwleſe. Etel vtan valo ſo[k] tanulas, Feordeok, okadaſok, feolẽtteb es alkolmathlanul aʒʒonÿallattal valo kẽʒẽſwles, aʒ lelẽkʒetnek erẽwel valo megh tartoʒtataſa amelÿ gÿakortha aʒ Trombÿtaſoknak megh eſÿk, eʒẽk ha moddal leʒnek, (Haebetudo) ʒẽmnek lataſanak kettẽʒeſeth hoʒʒak, de ha feolẽtteb (Obfuſcatio.) leʒnek, Setetſegeoth hoʒnak es ʒeorẽʒnek.
Toabba neha megh eſÿk aʒ ʒẽmnek ſetetſege aʒ Feonek igẽn megh wteſeÿerth, awagÿ magas helrẽl valo le eſeſerth, aʒ lataſnak ÿna ha megh ʒakad, awagÿ chÿak aʒerthis mÿkor aʒ lataſnak Inaÿban ſok Nedweſſegh ʒal, de eʒ legh kẽnnÿeb giogÿulaſra aʒ tẽbbÿ kẽʒẽth. Ha wteſmÿa awagÿ eſes mÿa leʒẽn, eleoʒẽr kÿ dagad aʒ ʒẽm de aʒ vtan be eſÿk vgÿmÿnth. Sha aʒ Nedweſſegẽknek ſokaſaga mÿa leʒẽn aʒ Inaknak megh teleſe. Feonek nagÿ Nehezen lethe, aʒ ʒẽmẽknek gÿeokerÿben keowetkẽʒÿk.
Ha aʒerth valakÿt aʒ Sʒẽmnekſetetſege hamarſaggal el foglal, es igẽn megh teolth mÿndẽnnel aʒ Embẽr, aʒ karon valo kwlfẽ ereth kel megh vagnÿ awagÿ aʒ Medianat, Iſmeth egÿ Nÿhan Nap el mulwan, aʒth mongÿa Aetius, hogÿ aʒ Nÿakat ruhawal megh kel ʒorÿtanÿ, es megh kel odnÿ, iſmeth megh ʒorÿtanÿ ſmegh odnÿ, harmadcʒor is aʒth kel mÿwelnÿ hogÿ aʒ erekben lako leleok ÿobban megh moʒdulÿon, es aʒ Nedweſſegtwl leoth be ʒorÿtaſok ÿnkab megh nÿlÿanak. Annak vthanna aʒ Ornak keth feleol aʒ ʒegeletẽn valo Ereketh, megh kel vagnÿ es bẽſeggel valo verth kellene kÿ bochÿatanÿ, es aʒt mongÿ[!] Aetius hogÿ eo eʒ Erekbẽl Nÿha kÿ veoth. Annak vthanna oʒthon ÿo aʒ feonek hatulſo reʒere kẽppẽlth vetnÿ es megh vagdalnÿ aʒ helÿet es verth kÿ veonnÿ, Megh leoth dologh eʒ, hogÿ
+57
aʒ kẽppẽlÿ aʒ fẽn meeg raÿtha lewen, lathnÿ keʒdẽt aʒ Embẽr.
Aʒ keth vakʒẽmẽkreis ÿgẽn ÿo Nadalÿokath ragaʒtanÿ. Igẽn ÿo megh purgalnÿ is olÿ purgatiowal a kÿ aʒ temerdẽk Nÿalath

kÿ hoʒʒa.
Ha penÿgh aʒ ʒe̊mnek ſetetſege laſſan laſſan ÿwth,
aʒ Ornak ʒegeletÿn valo Erekbe̊l kel verth ve̊nnÿ, eʒt penigh
ige̊n eleÿn kel chÿelekeodnÿ hogÿha kewes verw aʒ kÿn aʒ
Nÿawalÿa vagion. De ha Be̊ verw, aʒ Karon valo Ereth kel megh
vagnÿ ele̊ʒe̊r. Aʒ vthan ke̊ppe̊lt kel aʒ feÿe hatulÿara vethnÿ
megh vagdalaſſal. Io megh is purgalnÿ aʒ Teſte̊th.
Etele eʒ ilÿennek olÿ fele eledel legÿe̊n a kÿ ige̊n (Eledel)
hamar emeʒthe̊, Seteth helÿe̊n ideſtowa valo ÿaras ige̊n ÿo,
Bornak ÿtala tawol legÿe̊n. Se̊th aʒ vÿʒnek ÿtalatulis ige̊n (Ital)
twrteſſe magath. Mÿnde̊n temerde̊k eledelt el tawoʒtaſſon (Tanuſagh)
es AʒʒonÿallattaI valo gÿakor ke̊ʒe̊ſwleſth. Napnak
hewſegen valo ÿaraſth Feorde̊t, Delÿ alwaſth, eʒe̊ket mÿnd el
kerwlÿe. Etel vthan nem ÿo magath ÿge̊n moʒgatnÿ. Tanulnÿ,
Irnÿ ſem ÿo etel vthan. Elmenek feole̊tteb valo megh haborodaſa
Haragh, Nagÿ gondok es mÿnd effelek, etel vthan ige̊n el tawoʒtaſſanak.
Gÿakor okadaſoktul oÿa magath. De ar[!] Orcʒÿath
mÿnde̊n napon ÿo megh moſnÿ hÿdegh vÿʒʒel ÿeleoſben eſſe̊
vÿʒʒel.
Bakfwnek vÿʒeth, ruthanak, ʒapora fwnek Cʒÿnadonÿanak, (Oruoſsagok)
Eufraſianak, ke̊mennek, es roſanak vÿʒeth, ana uncia i,
hoʒʒu borſoth drachma i, Aloeſth ſcrupulus ij, Mÿrrhat ſcrupulus j, aʒ kÿk arra valok
teord porra, chÿnalÿ ʒe̊mnek valo vÿʒeth, eʒth bochÿaſd bele.
Feÿer Borſoth, Saffranth, Balſamumot, Saſkeſelÿw Epeÿeth,
ha penÿgh aʒth nem talalnÿ Borÿu awagÿ ige̊n haragus kakas
Epeÿeth ana ſcrupulus ij, ʒep tÿʒta Meʒet kÿt fe̊l forraltal es taÿtekat el
hantad uncia iiij. Io Borth libra iij, ke̊mennek kÿ fachÿarth leweth libra j,
Eʒe̊ket ilÿen modon chÿnalÿad eoʒwe: Aʒ Borſoth es
Saffrant te̊rd megh ʒep lagÿan, aʒ vthan elegÿcd aʒ Borban, es
aʒ vthan veſd aʒ ke̊mennek kÿ fachÿarth leweth bele, es elegÿch
ÿo modon e̊ʒwe eʒe̊keth. Aʒ vthan mÿnd aʒ Balſamumoth, Epeth,
Meʒet, veſd bele, es mÿnd addÿgh kewerÿed te̊rÿed hogÿ ʒepe̊n
e̊ʒwe elegÿe̊ggÿek, es aʒ bornak ſemmÿ hÿgſaga megh Ne teſſek.
Oʒthon mÿkor eʒ olÿan leʒe̊n mÿnth aʒ Pep, Cÿpros fabol chÿnalt
edenben te̊lchÿed es tarchÿad, mÿkor aʒ ʒwkʒegh kewannÿa,
EʒʒeI kennÿed aʒ ʒe̊me̊th, Smegh latod hogÿ olÿ hatalmas
orwoſſagh eʒ, a kÿwel ſok Setete̊s ʒeome̊k giogÿultanak megh.
Haʒnal aʒerth ʒe̊mnek Setetſegere̊l, homalÿarol, vÿʒketeſere̊l, es
a kÿ ÿmmar vgÿan Nem latna is: arrol. Auguſtus Chÿaʒar kÿ

+58
Chriſtus vronk ʒwleteſe koran vralkodoth, Eʒʒel eʒ orwoſſaggal elth, merth hÿtuan ʒe̊meÿ volthanak. Ebben vgÿan ſemmÿ ketſege̊d ne legÿe̊n.

Ze̊mnek Venſegtwl ualo ſetetſegere̊l.

Pomagranatnak aʒ leweth megh annÿ Mertekw tÿʒta Meʒʒel elegÿcʒd eoʒwe, aʒʒal kennÿed. De eʒ orwoſſagh me̊nnel toab aal annal haʒnoſb, ha aʒ Napon tartod hogÿ oth megh erÿek. Eʒ orwoſſagh ſok kep ÿroknak es ÿraſban munkalkodoknak haʒnalth. (Hipochiſis. Suffuſio. Cataracta.) ʒe̊mnek ke̊nÿben labbaſarol.
Eʒ Nÿawalÿa, aʒ Termeʒeth kÿwl valo Nedueſſege̊knek megh aluuaſa, vagÿ aʒ ʒe̊m fenÿe̊n, vagÿ aʒ hartÿanak aʒ melÿben aʒ ʒe̊m fen vagÿon, es aʒ Crÿſtalÿ ʒÿnw Nedweſſegnek kÿth hÿnak, keoʒeotteok valo megh alwaſa. Eʒ penÿgh
(Oka) ʒarmaʒÿk ala aʒ Agÿ vele̊beol aʒ Lataſra melÿ Inak ʒolgalnak aʒokon ige̊n laſſan laſſan, annÿra hogÿ ele̊ʒe̊r chÿak megh ſem eoſmerhetnÿ. Mÿnde̊n ʒe̊mnek ke̊nÿwes voltha melÿ aʒ ʒe̊m fenÿ eleoth vagÿon eʒth chÿelekedÿ, hogÿ aʒ eleotte valo abraʒatokat es ʒÿne̊keth megh nem tuggÿa valaʒtanÿ, es nemÿs
(Ieleÿ) Neʒhetÿ valoban aʒokath. Eleoʒe̊r aʒerth mÿkor annÿra vekonÿ aʒ Nedweſſegh hogÿ chÿak alÿgh eoſmernÿ megh, akkor mÿntha valamÿ fwſth, awagÿ para, awagÿ pokhalo forogna aʒ ʒe̊m eleoth vgÿ teccʒÿk. De aʒ vthan mÿntha valamÿ legÿek volnanak ele̊tte. wde̊wel penÿglen annÿra megh temerde̊ke̊dÿk, hogÿ ʒÿnthe aʒ lataſth is el veʒÿ ha aʒ ʒe̊m feneth telÿeſſeggel el borÿttÿa. Ha penÿgh chÿak valamÿ reʒeth foglalÿa el aʒ ʒe̊m fennek, eʒ ilÿen akarmÿ allatnak is aʒ mÿ aʒ ʒe̊m eleoth forogh, chÿak valamÿ reʒeth nem haggÿa lathnÿ. Mÿndeʒe̊kbe̊l eʒeben vehetÿ embe̊r, aʒ Themerde̊k eoʒwe aluth feÿer Nedweſſege̊th.
(Oka) Ennek aʒerth aʒ Nÿawalÿanak oka aʒ mÿth mondottunk vgÿan aʒ: De megh leʒe̊n Neha attulis hogÿ aʒ lataſnak lelkeÿ (Spirituſi deakul) megh hwlnek es ere̊tlene̊dnek. Eʒ penÿgh ÿnkab megh teortenÿk aʒ ven Embe̊re̊ke̊n es aʒ hoʒʒu betegſegben fekwe̊ke̊n. Ige̊n Nehezen valo okadaſtul es wteſtwl is megh leʒe̊n.
(Oka) Eʒ Nÿawalÿa penÿglen Neha chÿak aʒ ʒe̊mnek vetkes voltatul leʒe̊n. De Neha aʒ gÿomortulis vagÿon: Ha aʒ gÿomorban lewe̊ hÿtwan Nedweſſege̊ktwl vagÿon, mÿnd aʒ keth ʒe̊me̊n leʒe̊n.

+59
Ha penÿgh chÿak aʒ ʒe̊mtwl vagÿon, nem keʒdetÿk eccʒe̊rſmÿnd
mÿnd aʒ keth ʒe̊me̊ke̊n. hanem Neha eggÿketh, neha mÿnd
aʒ keth ʒe̊me̊th banthÿa, de nem eccʒe̊rſmÿnd es nem haſonlatoſkeppen
foglalÿa el. Megh valaʒtathatÿk aʒ wde̊nek mÿ voltabol
is, merth ha harom vagÿ Negÿ holnapÿa vagÿon annak hogÿ aʒ
ʒe̊mnek ke̊nÿwel valo labbaſa megh teccʒÿk, de Neʒwen aʒ ʒe̊mnek
feneth ſemmÿ ſetete̊ſſegh raÿtha megh Nem teccʒÿk, aʒ gÿomornak
Nÿawalÿaiabol vagÿon eʒ. Ha penÿgh annÿ ſok wde̊
mulas nem volth benne, megh kel aʒ Betege̊th kerdenÿ ele̊ʒe̊r,
hogÿ eʒ nÿawalia aʒ mÿ vltha fogwa keʒdete̊th, ʒwntelen mÿnde̊n
napon ke̊ʒbe veteſnekwl raÿtha volth e aʒ ʒe̊me̊n, vagÿ Neha
vgÿ teccʒe̊th hogÿ ʒÿnthe megh gÿogÿult volna aʒ ʒe̊m, Merth aʒ
ʒwntelen valo raÿtha letel biʒonÿos ÿegÿe hogÿ chÿak aʒ ʒe̊mtwl
magatul vagÿon aʒ Nÿawalia, De ha volt valamÿ ke̊ʒben vetes
es tagÿtas, Aʒ gÿomornak nÿawalÿaiabol vagÿon, annÿwal ÿnkab
penÿglen, hogÿha aʒ Etelnek megh emeʒteſe vthan ſemmÿ affele
nÿnchen ke̊nÿ labbas aʒ ʒe̊me̊n. Se̊th eʒ is biʒonÿos ÿele, hogÿ
a mÿkor affele ke̊nÿwel labnak aʒ ʒe̊me̊k es aʒ gÿomor ʒaÿais
faÿ akkor, es okadwan aʒ gÿomornak faÿaſa aʒonnal megh
laſſodÿk. Ha chÿak eggÿk ʒe̊m fen teccʒÿk penÿgh ſetete̊ſnek
awagÿ ʒawaroſnak nem tÿʒtanak, aʒ Nÿawalÿanak elſe̊ keʒdetÿth
ÿeccʒÿ.
Eʒ Nÿawalÿaban lewe̊ embe̊rnek, vekon es ʒaraʒto (Eleſegh)
eledellel kel elnÿ, telÿes aʒ orwoſlaſnak ÿdeÿe koran bor (Ital)
ÿtalt el tawoʒtaſſon, es Meʒes vÿʒeth, awagÿ fa heawal feoth
vÿʒeth igÿek. Valamÿk megh te̊ltÿk aʒ feÿeth, mÿnd (Tanuſagh)
aʒokath el tawoʒtaſſa. Ne feore̊ggÿek hanem ha valamÿ Nÿerſeſegnek
el oʒlaſaerth volna ʒwkʒege̊s aʒ feorde̊, de akkoron is aʒ
fe̊rde̊nek paraÿan ſokat mulathnÿ nem ÿo hanem hamar
kÿ kel bele̊le kelnÿ. Halath, gÿwme̊lcheoth es valamÿ aʒ teſteoth
megh Nedveſÿthetÿ, ſemmÿt olÿath megh ne egÿek.
Orwoſlaſath ennek ige̊n ÿo Er vagaſon keʒdenÿ, (Oruoſsagok)
aʒ Cefalicat kÿ vagion aʒ karon, Magÿarul Fe̊ erenek hÿak
kel megh vagnÿ. Ere̊s Clÿſtere̊keth is ÿo be adnÿ. Orwoſſagokat
is ige̊n ÿo adnÿ, kÿre̊l oda feol a hol aʒ Fe̊nek nÿawalÿaÿarol
ÿrtham, talalʒ emlekeoʒete̊th.
Tenge̊rÿ hagÿmabol, kÿt Deakul Scillanak hÿnak chÿnalth
Meʒes ecʒete̊th vegÿ uncia j, Roſa Meʒeth uncia s, Ke̊menÿ vÿʒeth,

Bakfw es maÿoran vÿʒeth, ana uncia j, elegÿcʒ eoʒwe eʒe̊keth es ad
megh ÿnnÿa.
+60
Mÿkor oʒthon megh purgalod ÿol, aʒ fe̊nek hatulÿara ÿo
ke̊ppe̊lt vethnÿ megh vagdalaſſal es verhe̊teſſel. Aʒ mÿnemw
etete̊ Cauteriomoth ÿrtham oda feolÿeb aʒ feo ʒedwleſre̊l ÿo aʒth
aʒ Nÿakra hatul ke̊thnÿ.
Ke̊menÿ vÿʒeth uncia ij, Cÿnadonÿa vÿʒeth es Eufraſia vÿʒeth
mÿnd aʒ ketfelet uncia j s, ʒaraʒ fenÿw vÿaʒth drachma j, Cadmiath drachma ij,
elegÿcʒ eoʒwe eʒe̊keth es chÿnalÿ ʒe̊mnek valo vÿʒeth, eʒth
bocÿaſd aʒ ʒe̊mben.
Mÿrrhat, Maſtixoth, Tÿkmon feÿereth, Feoldÿ apro gÿlÿʒtath,
Chÿgath, Aloeſth, eʒeoket teord eoʒwe, keoſd aʒ ʒe̊mre.
Rutath te̊rÿ porra, tÿʒta Meʒʒel egÿenle̊ mertekkel elegÿch
e̊ʒwe, eʒʒel kend aʒ ʒe̊meoth.
Leweſticomnak aʒ leweleth te̊rd megh, es annak aʒ leweth
o borral elegÿch eoʒwe, aʒ ʒe̊me̊th Tal ʒallal aʒʒal kennÿed.
Mÿrrath, Borſoth egÿenle̊ mertekkel vegÿ, elegÿcd eoʒwe
tÿʒta Meʒʒel es aʒʒal kennÿed.
Mÿnde̊n fele Epewel ha ke̊menÿ vÿʒewel eoʒwe elegÿteod,
ige̊n ÿo kennÿ.
Eʒ orwoſſagokkal ÿdeÿen kel elnÿ, mert ha gÿe̊keret
ver aʒ Nÿawalÿa, halÿagh fogh ke̊wetkeoʒnÿ beleole.

+61

Ze̊m fennek megh terÿedeſere̊l. ([M]ÿdriaſis. Alintiſar Pupillae dilatatio.)
Ʒe̊mnek fenenek megh terÿedeſe, aʒ mÿkor mÿnde̊n kÿſſebnek
teccʒÿk annal aʒ menÿ volna. Eʒ vagÿ aʒ betegſegnek eleÿn
awagÿ annak vthanna teortenÿk, aʒ ʒe̊mnek fenenek ʒÿne (Iele)
ſemmÿben megh nem valtoʒÿk, de aʒert ſokkal ʒele̊ſb leʒe̊n aʒ ʒe̊m
fen annal aʒ mÿnth ʒokoth volna le̊nnÿ, annÿra hogÿ aʒ Maſodÿk
kwlſe̊ kerekſegre is el kÿ terÿed, kÿ mÿa aʒ latas Neha telÿeſſeggel
megh bantatÿk. Neha penÿgh annÿra, hogÿ lath aʒ Betegh
de ſetete̊ſſen lath. Leʒe̊n eʒ abbol, hogÿ aʒ ʒe̊m hartÿaÿath (Oka)
a kÿ megh vagÿon furwa, es aʒ ʒe̊m fen abban aʒ furaſban vagÿon,
megh te̊lthÿ ige̊n aʒ hÿtwan Nedweſſegh, kÿ oʒton aʒth megh
terÿeʒtÿ mÿnd aʒ hartÿath mÿnd aʒ lÿkath.
Etele mÿnde̊n affele legÿe̊n eʒ ilÿennek a kÿ aʒ (Etele)
haſath lagÿan tarthÿa, Borth ne igÿek mÿnd addigh is a (Itala)

mÿgh megh gÿogÿul. Sok ÿdeigh valo ÿaraſok Seteth (Tanuſagh)
helÿe̊n haʒnoſok, Feoreodnÿ gÿakortha Nem ÿo, ha penÿgh
feordeoben me̊nneis, aʒ feÿeth nem ÿo megh moſathnÿ.
Oruoſlanÿ eʒtis aʒ betegſege̊th legh ele̊ʒe̊r Er (Oruoſsagok)
vagaſon kel keʒdenÿ, megh kel vaknÿ aʒ karon aʒ Cefalica Ereth,
purgacioth is ÿo adnÿ. Ha penÿgh Nem lehetne ſem aʒ Er
vagaſa ſem aʒ purgacio adas valamÿ okbol, aʒ Ornak keth ʒegeletÿn
kel ereth vagnÿ, es ke̊ppe̊lth kel vethnÿ aʒ fe̊nek hatulſo
reʒere. Mÿnde̊n igÿekeoʒet penÿgh aʒon legÿe̊n hogÿ aʒ ʒe̊mre̊l
aʒ Nedweſſegh ala vonattaſſek. Sos vÿʒʒel aʒ homlokoth es ʒe̊me̊th
ÿo moſnÿ, de ne legÿe̊n ige̊n ſos. Telben meleggel, Nÿarban
hÿdeggel, vgÿan aʒon vÿʒʒel aʒ egeʒ orcʒadat mÿndis ÿo megh
moſnÿ, Meeg annalis ÿob hogÿ bele merÿcche, es aʒ
ʒe̊meth nÿtwa tartwan egÿ ideigh vgÿ benne tarchÿa. Ha Tenge̊r
vÿʒet kaphat embe̊r, aʒ legh ÿob erre. Eʒʒel orwoſold penÿgh aʒ
ʒe̊me̊th.
Saffranth, Aloeſth, Mÿrrhat, ana drachma ij, pompholiginis lotot,
drachma s, Litÿ drachma s, Io Borth uncia ij, Meʒeth uncia iij, Eleoʒe̊r egÿ kewes
borban elegÿch el aʒ Saffrant, aʒ vthan aʒ te̊bbÿth, mÿkor megh
ſwrwdÿk aʒ vthan vtolʒor elegÿch aʒ meʒeth hoʒʒa, aʒ vthan te̊d
wegben. Elÿ vele mÿkor aʒ ʒwkʒegh kewannÿa.

Ze̊m fennek megh ʒorulaſarol. (Phtiſis. Tabes Pupillae diminutio.)
ʒe̊mnek fenenek megh ʒorulaſa olÿ nÿawalÿa melÿben aʒ
ʒe̊m fen ʒorultab termeʒetÿnel. Seteteb magaban es ße̊me̊rge̊ʒe̊tteb
+62
(Oka) leʒe̊n. Eʒ penÿgh attul leʒe̊n mÿkor aʒ ʒe̊mnek harom
Nedweſſegenek aʒ kÿwel lath aʒ embeor, aʒ eggÿk kÿth wegh
ʒÿnwnek hÿnak, valamÿ okbol megh emeʒte̊dÿk, merth aʒʒal aʒ
is aʒ hartÿa Melÿben aʒ ʒe̊m fene aal, egben vonodwan es megh
ſe̊me̊rge̊ʒwen, aʒ lÿkath melÿben aʒ ʒe̊m fen al megh ʒorÿttia,
ʒaraʒſagbol leʒe̊n egÿ ʒowal. Ettwl vagion aʒ hogÿ eʒ ilÿen,
veʒe̊delmes ere̊tlenſeggel es ʒe̊rnÿw nagÿ feo faÿaſſal ke̊wetkeoʒÿk
wde̊wel le̊nnÿ aʒ embe̊re̊n.
(Eleſegh) Etele eʒ ilÿennek legÿe̊n mÿnde̊n affele a kÿ
(Tanuſagh) Nedueſith, lew, lewes ete̊k. Sarga ʒÿnw io ʒagu bor,
Mÿhelt eʒÿk aʒonnal el alugÿek. Fe̊re̊dnÿ is ige̊n io, es aʒ feÿet
meleg vÿʒʒel mÿnd vnos vntalan megh moſnÿ.
(Oruoſsagok) Oruoſlaſa ennek eʒ, hogÿ aʒ feolſe̊ tagÿaÿt

embe̊r ige̊n gÿakorolÿa, vallaÿth, karÿaÿth, aʒ lele̊gʒetnek megh
tartoʒtataſawal, aʒ feÿeth es orcʒad ige̊n ereoſſen kel te̊rlenÿ,
es aʒ ʒe̊me̊keth is vÿawal embe̊rnek ÿo te̊rlenÿ vnos vntalan es
meleggel aʒ orcʒÿath ÿo taplalnÿ. Es aʒ feÿeth olÿal
kennÿ kÿ felreʒenth megh melegitÿ, mÿnth aʒ kek liliom olaÿ.
Toaba, aʒ ʒe̊m heat keweſſe fe̊l vonwan eʒʒel ÿo kennÿ aʒ
ʒe̊me̊th.
Ammoniacum drachma j, Litÿum drachma iij, Saffran drachma ij, Reʒ roſda
drachma j, te̊rd megh vÿʒben eʒe̊keth, eʒʒel kennÿed

([N]ephelion. Nubecula. **Ze̊mnek homalÿoſsagarol.**
Albugo tenuis.)
Ʒe̊mnek homalÿa olÿ Nedweſſegh aʒ kÿ aʒ kerekdÿd hartÿahoʒ
(Ieleÿ) ragad, melÿ mÿnd aʒ egeʒ ʒe̊me̊th be takarÿa. a kÿn
vagÿon eʒ Nÿawalÿa vgÿ teccʒÿk nekÿ mÿntha fe̊lhe̊ awagÿ
valamÿ fwſth es para altal Neʒne mÿnde̊ne̊keth. Eʒ oʒthon megh
temerde̊keodwen chÿnalÿa aʒ Halÿagoth.
(Eledel) Effele nÿawalia aʒ kÿn vagion, mÿnde̊n ere̊s, Sos
es temerde̊k eteltwl oÿa magath, es bornak ſok ÿtalatul, mÿnde̊n
eledellel olÿal elÿe̊n melÿet hamar megh emeʒthet.
(Tanuſagh) Ha mÿkor orwoſlanÿ akarod aʒ ʒe̊me̊th Etel eleoth
mÿweld aʒth mÿkor aʒ tegnapÿ vachÿorat ÿmmar megh emeʒte̊tte
es ÿmmar ʒekÿ me̊nth, feÿe is megh kwnÿwde̊t.
(Oruoſsagok) Lo Teÿet elegÿch eoʒwe Meʒʒel, eʒʒel kennÿed.

Eufraſiat ʒeogÿ, es aʒ gÿeokereth hand el, ʒaraʒd arnÿekon
+63
Tÿkʒe̊m fwnek kÿth hÿnak, annak aʒ vÿraganak fachÿard
kÿ aʒ leweth, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, bochÿaſd aʒ ʒe̊mben.
Haÿnalÿ harmatoth, Feÿer ʒe̊le̊ lewelenek kÿ fachÿart
leweth es aʒ ruthanak is veogÿed es elegÿch eoʒwe, eʒth bochÿaſd
aʒ ʒe̊mben.
Feoldÿ The̊mÿen fweth feoʒ megh borban, es abban bochÿas
aʒ homalÿos ʒe̊mben.
Eorwenÿe̊s borth agÿ ÿnnÿa gÿakortha.
Aʒ Feÿer fwʒ mÿkor vÿragoʒÿk, vagd megh aʒ fwʒ fa oldalath,
es aʒ melÿ vÿʒ abbol kÿ chÿorogh, aʒth bochÿaſſad aʒ
ʒe̊mben.
Veres kapoʒtanak kÿ fachÿarth leweth feoʒd megh

Meʒben, aʒ ʒe̊me̊knek vegeÿth bele̊l aʒʒal kennÿed.
Ke̊menth, rutath, te̊rÿ eoʒwe, es elegÿcd io Borral megh,
fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal kennÿed aʒ homalios ʒe̊m ke̊rnÿeketh.
Rutha vÿʒeth Eger fark vÿʒʒel elegÿcd eoʒwe, eʒth bochÿaſd
aʒ ʒe̊mben.
Celidonianak, ke̊mennek, Ruthanak (awagÿ iob aʒ helÿeben
Iſthen faÿanak) kÿ fachÿart lewe̊kbe̊l vegÿ mÿnde̊nÿkbeol
egÿ kalannÿth, es keth kalan tÿʒta Meʒeth. Ebbe̊l reggel, del
vthan, Eſtwe, egÿ tolʒalrol bochÿas be aʒ ʒe̊me̊dben, de oʒton
eʒe̊n feolwl aʒʒonÿallatnak teÿeth bochÿaſſad aʒ ʒe̊mben a kÿ
ferfÿ gÿerme̊keoth ʒoptath, eʒth penÿgh aʒerth kel oda bocÿatanÿ,
annak ere̊s voltat hogÿ enhÿcche es hÿwe̊ſÿcche, De aʒ aʒʒonÿallat
teÿet akkor feÿeſſed kÿ, mÿkor ÿmmar etel vthan emeʒteoth
aʒ aʒʒonÿallath.
Saſkeſelwnek Epeÿeth, pe̊ʒercʒenek aʒ kÿ fachÿarth lewewel
awagÿ porawal elegÿcd eoʒwe Meʒʒel egg'wt, tolʒallal ebben
bochÿas aʒ ʒe̊mben.
Ʒapora fweth te̊rÿ eoʒwe dÿʒno haÿal. Eÿelre ke̊ſd aʒ
ʒe̊mre, maſnap ve̊d el rola, megh tÿʒtul aʒ ʒe̊m.
Ke̊mennek, leweleth Nÿerſen, Bakfwnek lewelet megh annÿth
te̊rÿ eoʒwe es eʒʒel kennÿed.

---

megh es teord porra, elegÿch feÿer Borban, es enheÿra Negÿwen
napigh ilÿenth igÿal reggel egÿ kalanban kÿ ferne, ʒeomnek eʒ
el veʒÿ homalÿoſſagath, aʒ lataſth megh tÿʒtÿttia, es aʒ Embeornek
elmeÿet is megh vÿttÿa. Eʒ orwoſſagh megh probaltatoth ſok
ven Embe̊re̊ke̊n kÿk lataſokban megh fogÿatkoʒtanak, kÿk aʒ
vthan ʒÿnthe vgÿ lattanak mÿntha ifÿak voltak volna.
+64
Kechke Sawowal es teÿel melege̊n, tÿʒe̊n eoteod napÿgh
taplalÿad aʒ ʒe̊me̊th, ſmegh tÿʒtittia.
Tÿʒtha fa olaÿban ves pe̊ʒercʒe leweleth es egÿ falka
ÿdeigh had fonnÿaggion benne aʒ olaÿban, aʒ vthan veſd kÿ aʒ
fweth aʒ olaÿbol, ebben aʒ olaÿban bochas aʒ ʒe̊mben.
Menthanak kÿ fachÿart leweth is io aʒ ʒe̊mben be bochÿatanÿ,
merth el tÿʒtÿttia.
Kÿs feold Epeÿenek kÿ fachÿart leweth elegÿcʒ
e̊ʒwe Meʒʒel, aʒth bocÿaſd aʒ ʒe̊mben.

Lo ſoſkanak magwath es vthÿ fw magwath egeſd megh
maȝos faȝekachkaban, aȝt a porth hÿnched bele.
Cȝÿnadonÿath aȝȝath, iſmeth aȝ kÿ fachÿart lewebe̊lis vegÿ
drachma iij, Ammi magoth drachma j, Nadmeȝet ȝep feÿert drachma j, te̊rd megh
porul eȝe̊keth, es eȝth hÿnchÿed aȝ ȝe̊mben.

(Leucoma. Craſsa albugo.) **Ze̊mnek Halÿagarol.**
Aȝ Halÿagh, temerde̊k es feÿer Nedweſſegh abban aȝ
(Oka) hartÿaban a kÿben aȝ ȝe̊m fen aal, awagÿ feoleotte annak
kÿ olÿ ige̊n megh aluȝÿk es ſwrwdÿk oth, hogÿ aȝ ȝe̊mnek lataſanak
eleoſſegeth el veȝÿ, merth aȝ ȝe̊m fenÿe̊n feolwl vagion.
(Eleſegh) Etel es ÿtal feleb̊el vgÿ elÿe̊n aȝ mÿnth aȝ ȝe̊mnek
homalÿoſſagaban ÿrtuk.
(Oruoſsagok) Meȝeth, ke̊mennek kÿ fachÿarth leweth ve̊d
mÿnd egÿ aranth, Fogol madar Epeÿeth is annÿth ana uncia j. Balſamumoth
uncia iij aȝ nÿnchÿen igaȝ Spicanard olaÿt, eȝe̊keth elegÿcd
e̊ȝwe es teod moſarban, te̊rd ere̊ſſen megh, te̊d valamÿ Edenben
aȝ Nap fenre, es tarch oth Negÿwen napÿglan, eȝȝel kennÿed.
Egÿ vÿ Tÿkmonÿath vegÿ es teod ere̊s ecȝetben aȝth, alÿon
mÿnd addigh benne aȝ mÿgh aȝ heat el emeȝthÿ hogÿ chÿak
aȝ hartÿacȝkaÿa marad, ve̊d kÿ aȝ vthan es aȝ hartÿachkath
ȝakaȝd feol, abban vÿȝeth talalȝ, aȝth bochÿaſd aȝ haliagos
ȝe̊mben.
Gÿe̊mberth, Nadmeȝeth, ere̊ſſen megh ſwlth tÿkmon feÿereth
ve̊gÿed, te̊rd mÿnd eoȝwe eȝe̊keth, tÿȝtha ruha altal fachÿard
kÿ, es aȝȝal aȝ vÿȝȝel kennÿed aȝ haliagos ȝe̊me̊th.
Hath vÿ tÿkmonÿath egÿ kis faȝekban feode̊ alath
fe̊ȝ ere̊ſſen megh, de vÿ faȝekban es vÿ feode̊ alat fe̊ȝȝed,
mÿkoron kemenÿe̊n megh fe̊ttenek ve̊d kÿ, haſÿcd megh e̊ket es
aȝ ȝekeÿth veſd el, oȝton mÿnde̊nÿknek aȝ feÿeriben teolch eȝ
porban aȝ kÿ ke̊wetke̊ȝÿk, aȝ vtan ruha ke̊ȝÿben kel te̊nnÿ aȝ
+65
tÿkmonÿath, es ere̊ſſen kel fachÿarnÿ hogÿ aȝ lewe kÿ ÿwie̊n
mÿnde̊nÿk Tÿkmonak. Aȝ por penÿgh eȝ: Vitriolum romanu drachma ij,
Camfor drachma j, gÿe̊mber is drachma j, eȝe̊ket porul elegÿcȝ eoȝwe, eȝth kel
aȝ tÿkmonÿakban te̊nne̊d, aȝ melÿ vÿȝeth oȝton aȝ tÿkmonÿakbol
kÿ fachÿarȝ, aȝth bocÿaſd aȝ ȝe̊mben.
Chÿganak aȝ heat, teord porra, elegÿch eoȝwe Meȝȝel, eȝȝel
kennÿed.

Feÿer pokot hoʒʒu labuth teorÿ megh ÿol, es teod fa olaÿban,
ebben bocÿas aʒ ʒe̊mben, el rontÿa aʒ halÿagoth.
Cʒÿnadonÿanak aʒ leweleth, Feÿer wrme̊th, ke̊menth, te̊rÿ
eoʒwe moſarban egÿenle̊ mertekkel, ÿol eoʒwe te̊rÿed, te̊re̊th
temſoth is elegÿch keoʒÿben es ehe̊ʒ egÿ kÿs Borth is, fachÿard
kÿ ruha altal eʒe̊keth ere̊ſſen, te̊d wegben es ebben bochÿas aʒ
ʒe̊mben.
Fogolÿ Madarnak Epeÿeth, es raÿ Meʒet, ve̊gied egÿenle̊
mertekkel, elegÿch eoʒwe eʒe̊keth, es harmad napÿgh alÿon vgÿ.
Harmadnap el mulwan, eʒʒel kennÿed aʒ haliagos ʒe̊me̊th. Iſthen
ſegÿtſegebeol el veʒÿ aʒ halÿagoth.

Ze̊mnek maculaÿarol. (Hÿpopion, Sug[il]latio, vl mac[ula] Oculi.)

Ʒe̊mnek Maculaÿ leʒnek, mÿkor valamÿ wtes mÿa megh
te̊rÿk es megh romol aʒ ʒe̊m aʒ mÿben al, es aʒ ʒe̊mnek be (Oka)
takaro hartÿaÿban valamÿ ver gÿwl, es oʒthon aʒ ʒe̊mnek
kwlfe̊ reʒeÿben ver chÿeoppe̊k teccʒenek mÿnth valamÿ pontok.
Ennek giogÿtaſawal ſÿetnÿ kel eʒerth, hogÿ (Tanuſagh)
megh ne alugÿanak es fekete̊ggÿenek oth, merth oʒton ha oth megh
aluʒÿk, neheʒeb aʒ vthan onneth el oʒlatnÿ. Mÿvel hogÿ aʒ Erek
tartoÿa, a melÿbe̊l aʒ ver kÿ ÿw meg romol: El oʒlatowal kel
orwoſlanÿ:
Ke̊menth, Rutath, Eufraſiath, ʒapora fweth vadke̊menth, (Oruoſsagok)
Tormentillat, Bakfweth, Dÿʒno keke̊th, Sarga liliom
gÿe̊kereth, egÿ mertekkel ve̊gÿed eʒe̊keth, es te̊rd eoʒwe. Elfe̊
napon te̊d borban, Maſod napon ferfÿ gÿermeok vÿʒeletÿben, ved
vÿʒeth aʒ vthan Alembiconon. Eʒ vÿʒ mÿnde̊n maculat el veʒe̊n
aʒ ʒe̊mre̊l, es aʒ lataſth megh ere̊ſſithÿ.
Ke̊menÿ magoth, petreſelmeth, Apiomoth, Aniſumoth, kakas
tareÿ fweth, mÿnd aʒ ketfele Celidonianak gÿe̊kereth, Sarga
liliomnak Bak fwnek aʒ leweleth, Apro Boÿtorÿanth, Eufraſiat,
Rutath, Tormentillat, ʒaporafwet, eʒe̊ket egÿ merteke̊n vewen
teord eoʒwe eoketh, Elfe̊ napon te̊d ferfÿ gÿerme̊k vÿʒeletÿben,
+66
Maſod napon feÿer borban, Harmadnapon ʒamar Teÿben, Negÿed
napon ve̊d vÿʒeth, eʒ vÿʒ megh tÿʒtittia aʒ ʒe̊me̊th es aʒ lataſat is
megh ere̊ſſithÿ.
Menÿethnek aʒ Epeÿeth ke̊mennek aʒ lewewel egg'wt
bochÿaſd aʒ ʒe̊mben.

Cʒÿnadonÿanak kÿ fachÿart leweth aʒʒonÿallath teÿewel
eggÿwth bochÿaſd aʒ ʒe̊mben.
Ʒe̊kfw vÿragot teorÿ megh, elegÿch Eufraſia vÿʒben bochÿaſd
aʒ ʒeomben.
Kechke teÿeth mÿnd egÿ mertekw borral elegÿch e̊ʒwe,
bocÿaſd aʒ ʒe̊mben.
Aʒʒonÿ embeor teÿewel elegÿch eoʒwe ÿol megh
te̊re̊th The̊mÿent, bocÿaſd aʒ ʒe̊mben.
Galambnak awagÿ vad galambnak ve̊d vereth aʒ ʒarnÿa alath
eʒth bocÿaſd bele.
Melegÿch megh aʒ Tÿkmon feÿereth bocÿaſd aʒ ʒe̊mben,
awagÿ kend valamÿ ruhara es te̊d reaÿa.
Megh ſwlt tÿkmonnak aʒ ʒekÿt elegÿcʒ borban es kend aʒ
ʒe̊mre feolwl, awagÿ kend valamÿ giapÿura es teod reaÿa.
Roſa lewelet es aʒ vÿragat is teord eoʒwe Borral, es gÿeonge
arpa lÿʒtel, haʒnal.
Ha penÿgh megh feketе̊dÿk aʒ ver aʒ ʒe̊me̊n, tehat Retke̊th
ke̊s aʒ ʒe̊mre feolwl.

(Pterÿgion Vngula. Vnguis Sebel.) **Ze̊mnek ke̊rmere̊l.**
Ʒe̊mnek ke̊rme ſemmÿ nem egÿeb, hanem aʒ ʒe̊mnek nagÿob
ʒegeletÿn aʒ Or fele̊l, valamÿ Inas hartÿanak fe̊l newekeodeſe,
kÿ mÿnd aʒ ʒeom fennek kwlſe̊ kerekſegeigh el megÿe̊n, es
(Oka) wde̊wel ha megh neweke̊dhetÿk aʒ ʒe̊mnek fenethis el burÿttia.
Leʒe̊n ʒe̊mnek ruth rwheſſegetwl, awagÿ temerde̊k Nedweſſege̊knek
laſſan laſſan oda chÿorgaſatul. Fekete halÿogh
magÿarul.

Ke̊menth, Sʒapora fweth, Rutath, Roſath, Eufraſiath, vad
ke̊menth, Bakfweth, Cÿnadonÿath, venus haÿath, mÿnd egÿ aranth
ve̊d eʒe̊keth, te̊rd megh es te̊d feÿer borban, egÿ nap eſtÿgh
alÿon benne, Maſnap aʒ Alembiconban ve̊d vÿʒeth, ebben te̊lch
aʒ Sʒe̊mben, akar mÿ fele maculakath el tÿʒtith.
+67
Etele eʒ ilÿennek olÿ legÿe̊n a melÿ aʒ temerde̊k (Eleſegh)
Nedweſſege̊keth megh vekonÿchia, kÿk mÿnemwek legÿenek, oda
feolÿeb elegeth ÿrtunk feleole.
Ele̊ʒeor eccʒe̊r purgatiot kel adnÿ annak aʒ kÿnek (Oruoſsagok)
effele Nÿawalÿaia vagÿon. Annak vthanna Malwath, apro malvat,
awagÿ ʒeekfweth. Len magoth feoʒ megh, aʒʒal moſſad. Eʒe̊k

vthan iſmeth, ÿo galÿcʒkȇwel, reʒnek heawal awagÿ dÿʒno epewel giogÿtanÿ. Tengȇr taÿtekat eges megh Borban elegÿch megh, es kend be vele.
Kechke Epeÿeth elegÿch eoʒwe fekethe wrȇmnek kÿ fachÿart lewewel es Meʒʒel, aʒʒal kennÿed.
Galÿcʒkȇweth drachma iij gumÿth drachma j s. tȇrd megh eʒȇketh Borral elegÿch eoʒwe, kend rea.
Galÿcʒkȇweth, gumith, Ammoniacum ſoth ana drachma ij. Eʒȇket tȇrd megh es ecʒetben elegÿched, mÿkor ʒwkʒegh ebben bocÿas aʒ ʒȇmben.

Zȇmȇn valo Fakadekokrol. (Phlÿctaene Veſicae.)
Ʒȇmȇn valo fakadekoknak Newezÿk aʒ ʒȇmnek kwlſȇ hartÿaian valo hoÿagochkakath aʒ ʒȇme feÿeren feolwl, kÿk leʒnek (Oka) forroſagtul, es aʒ hÿmlȇſȇkȇn legh ÿnkab megh leʒȇn. Aʒ ʒÿne penÿgh kwleombȇʒȇ effele pattagoʒaſnak. Merth aʒ ʒȇmnek be takaro hartÿaÿan vagÿ ʒÿnthe fȇn aʒ ʒÿnȇn vagÿon, vagÿ el oda be melÿén. Merth mÿwel hogÿ aʒ ʒȇm be takaro hartÿa mÿndȇnȇſtwl fogwa Negÿ vekonÿ hartÿabol aal, Leʒȇn neha eʒ, hogÿ aʒ elſȇ hartÿa alath ÿndul, es akkor feketebnek teccʒÿk. Neha aʒ maſodÿk vagÿ harmadÿk alath, aʒ Feÿerbnek teccʒÿk merth el oda be Melÿen vagÿon, Merth effele pattagoʒaſnak aʒ ʒÿne termeʒetÿ ʒȇrenth fekethe. Ʒʒ ʒȇm be takaro hartÿa penÿgh olÿan feÿer mÿnth aʒ ʒep feÿer Sʒaru, ees fenȇs. Menÿwel aʒerth aʒ pattagoʒas Melÿebben vagion, annÿwal feÿerb, faÿdalmaſb es Nehezeb.
Orwoſlaſa ennek ÿmÿlien modon legÿȇn. Effele (Oruoſsagok) nÿawalÿaban lewȇk keweſeth ʒolÿanak, pwſegeſth igȇn el tawoʒtaſſanak, haragoth, lelȇkʒeth vetelnek megh tartoʒtataſath feolȇtteb valo fenȇſſegeoth, Oʒton igȇn kewes etellel ÿtallal elegeoggÿenek megh.
Ha aʒ teſth igȇn megh rakodot, aʒ wdȇ engedÿ es valamÿ okok megh nem allattÿak, aʒ feolſȇ Cefalicath kel megh vagnÿ, ÿeleoſben aʒ hoÿagok ha nagÿok es valamÿkeppen vȇrheonÿegȇſis.
Io Erȇs Clÿſtert is be adnÿ hogÿ aʒ Nedweſſegȇk ala ʒalÿanak. Aʒ haſatis megh kel ÿnditanÿ, Tÿkhus lewewel,
+68
vagÿ Aloeſſel, vagÿ valamÿ affele keoʒȇnſegȇs dologgal, merth Erȇs purgatioth a kÿ aʒ gÿomroth megh banthÿa, Nem ÿo adnÿ.

Ha latod hogÿ megh twʒeſwlne, laſſu orvoſſagokkal es
kȇnnÿekkel[!] kel hoʒʒa nÿulnÿ, kÿth gÿeonge ruhara kel kennÿ, es
mÿnd aʒ vakʒȇmeth, pofaÿth es ʒȇmȇldȇkȇn fȇlwl be kel keotnÿ,
kÿ ha megh ʒarad aʒt le vȇgÿed, es iſmeth vÿath tegÿ reaÿa.
Tÿkmonnak aʒ ʒekÿth Saffrannÿal es egÿ kewes Opiummal
elegÿcʒ eoʒwe, eʒt kend ruhara.
Forroth Muſtban kenÿereth kewerÿ mÿnd egÿ pepȇt, aʒth
keoſſed rea.
Bÿſalmat feoʒd megh ÿol, aʒ huſat magwa nekwl tȇrd megh
es kȇſd rea.
Pomagranatnak aʒ heat feoʒd megh vÿʒben ÿol, es kȇſd
aʒt rea.
Eʒt penÿgh igȇn eʒeodben veod, hogÿ aʒ ʒȇmeoth ʒoroſſan
be ne keoſſed, ſeoth valamÿhelt aʒ twʒeſſegh el megÿȇn rola,
aʒonnal megh ʒwnnÿel aʒ keoteſtwl, hanem ʒȇmnek valowal
elteſſed ÿlÿennel.
Licium es Saffranÿ mÿnd ketfele drachma s. Acacia ſcrupulus j, roſa vÿʒeth
uncia j, eʒȇket elegÿcʒ eoʒwe, es chÿȇppȇnkent bochÿaſd aʒ ʒȇmben.
Bakʒarwo fweth aʒ magwat, awagÿ len magoth feoʒ megh
vÿʒben, awagÿ Sarkerepeth eʒʒel parolÿad aʒ ʒȇmȇt awagÿ cheppenkent
bocÿas aʒ ʒȇmben benne.
Telÿes aʒ mÿgh eʒ nÿawalÿat orwoſlod, Bort ne igÿek aʒ
betegh, hanem vÿʒet kÿben kewes fa heat fȇʒtel megh, es ÿgȇn
lagÿan tarto eleſegȇth egÿek.

(Opthalmia. Phlegmon oculj) **Zȇmnek faÿasarol.**
ʒȇmnek faÿaſa ſemmÿ nem egÿeb hanem aʒ ʒeomnek kwlfȇ
hartÿaÿanak aʒ kÿ mÿnd aʒ egeʒ ʒȇmȇth be takarÿa es tartÿa
mÿnd aʒ teob hartÿakkal eoʒwe megh twʒeſwleſe, melÿ ÿw aʒ
(Ieleÿ) ʒȇmnek ʒȇgletÿbeol, Eʒ Nÿawalÿaban aʒ ʒȇmnek vekonÿ
ereÿ megh dagadnak, es noha annak elȇtte lathatatlanok voltanak
aʒ ʒeom feÿerȇn, de moſt lathatok leʒnek, es valamÿ feÿer
volth aʒ ʒeomben aʒ mÿnd megh vȇrȇſſeodÿk. Nagÿ egȇ faÿdalommal
vagion, kÿ mia elȇs kȇnweknek gÿakortha le chorgaſok
vagion, Ees neha aʒ ʒȇmnek aʒ kȇrnÿekewel egÿetȇmben meeg
aʒ pofak is megh fuualkodnak. Mÿkor aʒ ʒeom faÿas megh
eoregbȇdÿk, aʒ veorȇſſelleo ʒȇm feÿer annÿra fȇl Newekeodÿk
hogÿ aʒ feketeÿenel aʒ ʒȇmnek fȇlÿeb aal, es meeg aʒth is be
+69

feodÿ. Leʒe̊n eʒ Nÿawalia, attul hogÿ aʒ vekonÿ fekethe ver (Okaÿ)
aʒ ʒeomre chÿorogh, aʒ vakʒe̊me̊ke̊n es egÿeb ʒegletе̊ke̊n lewe̊
Erekbe̊l: Aʒ kÿknek effele ver folÿas mÿa aʒ ʒe̊me̊k ere ÿmmar
kÿ nÿlatkoʒoth, aʒoknak aʒonnal megh twʒeſe̊dÿk es faÿ aʒ ʒe̊me̊k
akar mÿ okbol, ha ige̊n megh teoltÿ etellel es ÿtallal magath,
ha Napnak ſwte̊ hewſegere megÿe̊n, awagÿ ha valamÿben ere̊ſſen
mwnkalodÿk, es egieb effele akar mÿ fele kwlſe̊ dolgoktul.
Effele betegh ige̊n ſeteth helÿe̊n legÿe̊n, es aʒ (Tanuſagh)
ʒe̊m faÿaſnak okath lathwan, vagÿ melege̊n vagÿ hÿdege̊n ha aʒ
vÿlagoſra ÿw ʒe̊m feodele fekete, ʒeold awagÿ Eg ʒÿnw legÿe̊n
merth aʒ faÿo ʒe̊me̊knek lataſath effele ʒÿne̊k vgÿan megh
vÿtÿak.
Eledellel vekonnÿal elÿe̊n es keweſſel, Huſth ne egÿek (Eledel)
ſe teÿeth, Borth ſe igÿek ÿeleoſben aʒ eleÿben, hanem fa (Ital)
heaüal feoth vÿʒeth, awagÿ arpa vÿʒeth. De ha aʒ ʒe̊m faÿas
vagÿon valamÿ temerde̊k Nedweſſege̊kbeol Meʒ ſe̊rth,
awagÿ vekonÿ Borth, vagÿ vÿʒes borth ÿo ÿnnÿa. Nÿugodnÿ ÿo,
fe̊n ÿarnÿ Nem ÿo, Mÿnde̊n haborodaſÿ elmenek tawol legÿenek.
Ha ige̊n megh te̊ltſegtwl vagÿon aʒ ʒeom faÿas (Oruoſsagok)
Ees twʒes ige̊n, mÿngÿaraſth aʒ Cefalica ereth kel megh vagnÿ,
es ige̊n beoſege̊s verth kel kÿ veonnÿ, arrol iſmere̊d penÿgh aʒth
megh, hogÿha ige̊n faÿ aʒ ʒeom es ve̊re̊s ige̊n es forro, aʒ melÿ
keonwek beleole kÿ chÿorognak, aʒok is ige̊n forrok. Ha penÿgh
vagÿon aʒ temerde̊k Nedweſſege̊ktwl, vekonÿ Sos, ele̊s es melegh
keonwek chorognak kÿ beleole. Eʒth purgaciowal kel kÿ ve̊nnÿ.
Keth vagÿ harom Edes almath ſws megh aʒ hamuba, ve̊d
kÿ keth tÿkmonnak aʒ ʒekÿth, es aʒ feÿerewel elegÿch eoʒwe
aʒ almath, ebbeol chÿnalÿ flaſtromoth egÿ kis roſa olaÿth hoʒʒa
elegÿtwen, aʒ faÿdalmat megh enhitÿ.
Ruthanak vÿʒeben, Eufraſianak, ke̊mennek vegÿ ana uncia ij,
Tucÿat, ſcrupulus j, Aloeſth ſcrupulus s. Eʒe̊keth elegÿch e̊ʒwe mÿnde̊nnapon
keccʒe̊r haromʒoris ebbe bochÿas aʒ ʒe̊mben.
Nÿulnak twdeÿet ha aʒ faÿo ʒe̊mre ke̊te̊d, megh enhitÿ aʒ
faÿaſath.
Tÿkmonÿat ſws megh ve̊d kÿ aʒ ʒekÿth, apiommal Saffrannÿal
es Meʒʒel teord eoʒwe, ke̊ſd aʒ ʒe̊mre, el veʒÿ faÿaſat es
dagadaſath.
Galleſt teorÿ megh elegÿcd eoʒwe arpa lÿʒtel vÿʒben, ke̊ſd
aʒ ʒe̊mre.

Feÿer wrȩmnek leweth fachÿard kÿ aʒʒonÿallath teÿeben kÿ
ferfÿ gÿermȩkeoth ʒoptath, roſa vÿʒʒel es tÿkmonÿ feÿerrel
elegÿcʒed eoʒwe eoketh, flaſtrom moggÿara keoſd aʒ ʒȩmre.
+70
Bȩrȩknek aʒ lewelet tȩrd megh keoſd aʒ homlokra,
ʒȩm faÿaſt es dagadaſth el veʒȩn.
Caſtoreumoth drachma ij, Feÿer makoth drachma vj, Saffrant drachma j, Belend
fwet drachma iiij. Megh ſwlt tÿkmon ʒekÿth No v. aʒ menÿ Meʒ ehȩʒ
elegh teord eoʒwe, kȩſd aʒ ket vakʒȩmȩkre, el veʒÿ aʒ faÿaſth
es dagadaſth.
Vȩrȩs kapoʒta lewelet teorÿ porra. Megh ſwlth tÿkmonnak
ʒekÿth, Aʒʒonÿallat teÿeth, Egÿ kewes meʒet, tÿmporald eoʒwe
eʒȩketh, kȩſd aʒ faÿo ʒȩmre.
Eufraſia vÿʒeth, roſa vÿʒeth, rutha vÿʒet, egÿenlȩ mertekkel
vegÿ es tÿmporald eoʒwe eoketh, eʒt bochaſd aʒ faÿo ʒȩmben.
Petreſelÿemnek ʒȩd megh aʒ leweleth, tȩd folÿo hÿdeg vÿʒben,
egÿ tÿkmonnak feÿereth habard megh temſowal, martogaſd
abban aʒ petreſelȩm leweleth, keth tÿʒta ruha kȩʒeoth keoſd
aʒ ʒȩmre.
Epȩrÿeth aſd kÿ mÿnd tȩweſtwl feoʒd megh vÿʒben maʒos
faʒekban, hwch megh, keth ruha keoʒȩth kȩſd aʒ faÿo ʒȩmre.
Kakonÿ ferencʒ orwoſſaga.
Pÿmponÿa vÿraganak vȩd vÿʒeth, aʒt bochÿaſſad aʒ faÿo
ʒȩmben. Melÿth gȩrgÿ orwoſſaga.
Sal ammoniacu, uncia j, Nÿl uncia 10, Tunciaia praeparata drachma j, Io nadmeʒ,
Camfor, vitriolium romanu, ana drachma j, eʒȩket teord eoʒwe, teod wegben,
teol [!] roſa vÿʒet rea, egÿ Meʒel bort is, mÿkor eʒ megh
tÿʒtul, ebben chÿȩppench egÿ kichÿnt aʒ ʒȩmben. Kenchtarto
barath.
Kȩmennek gÿȩkereth moſd megh ʒepȩn, es faragd le mÿnth
aʒ Cicoreath aʒ gÿermȩkdÿd felet, tÿkmon feiert temſowal habarÿ
eoʒwe es mÿnd elegÿch eoʒwe eoketh, ebben ket ruha keoʒʒe
vegÿ annÿth mÿnth egÿ Mogÿoro volna, keoſd aʒ ʒȩmre, Sha
megh ʒarad megh vÿobbat kȩs. Palatÿcʒ Ianos orwoſſaga.

Len magh olaÿnak aʒ Elſȩ Sonkolÿat awagÿ teorkȩlÿet,
elegÿch eoʒwe gummi arabicommal es kos tȩwÿſſel. tegÿ ahoʒ
egÿ kewes Maſtixoth es igȩn kichÿn camforth, aʒ varas

chÿpas ʒe̊m heakath es ve̊re̊s ʒe̊me̊keth megh ʒepitÿ ha rea kene̊d,
es ʒepe̊n neʒeſth chÿnal.

+71

Ze̊mnek Vere̊ſsegere̊l.

Fagÿal fa vÿraganak veod vÿʒeth aʒth bochÿaſſad aʒ vere̊s
ʒeomben.
Baboth healÿ megh es teord megh, ke̊ſd aʒt aʒ homlokra.
Teomÿenth te̊rÿ porra, tÿkmon feÿerewel habard eoʒwe keoſd
aʒ ʒe̊mre.
Viʒÿ Baſilicont keth Nehezekeoth teorÿ megh es elegÿcd meʒben,
aʒʒal kennÿed.
Aʒʒonÿ embe̊r teÿet a kÿ ferfÿ gÿerme̊keot ʒoptat elegÿch
eoʒwe te̊reoth Saffrannÿal, aʒʒal kennÿed.
Kechke lagÿ Saÿtoth es vaÿath mos megh ſokʒor ige̊n ÿol,
tÿkmonÿ feÿerrel es roſa vÿʒʒel elegÿch eoʒwe, chÿnald aʒ
ʒe̊mre.
Boʒʒa fan melÿ gomba tere̊m aʒtaʒd megh melegh vaÿas
borban, aʒ vthan ke̊ſd aʒ ʒeomre, de ne legie̊n ige̊n hew. Eʒ
orwoſſagh ſokʒor meg probaltatoth.
ʒapora fwnek aʒ lewelet teord megh, egÿ kÿs te̊re̊t ſowal
elegÿch eoʒwe es ke̊ſd aʒ ʒe̊mre, Maſnap ve̊d el rola, megh latod
hogÿ el tÿʒtult aʒ ver aʒ ʒe̊mre̊l. Eʒ is probalt orwoſſagh.
Bakfwnek aʒ gÿeokereth feoʒd megh vÿʒben hogÿ harmadreʒe
el apaggÿon, aʒʒal taplalÿad ʒe̊me̊det, vgÿan aʒon fwnek aʒ
lewelewel penÿgh keoſd be aʒ ʒe̊me̊det es homlokodath.
Rutath ke̊mennÿel te̊rÿ eoʒwe, tÿkmonÿ feÿerrel habard
e̊ʒwe, ke̊ſd aʒ ʒe̊mre, fe̊le̊tte ige̊n meg tÿʒtÿttia.
...vÿʒben aʒ Tuciat habard mÿnd addigh hogÿ ...vÿʒnek
aʒ ʒÿne megh valtoʒʒek, aʒt a vÿʒet ... aʒ ʒe̊mben.
Ke̊menth aʒalÿ megh es te̊rÿ megh, elegÿch eoʒwe
tÿkmon feÿerewel es kenÿer bellel, ke̊ſd aʒ ʒe̊mre.
Hÿſopoth teorÿ megh es ke̊ſd ket ruha ke̊ʒʒe. Eoſd megh
Melegh vÿʒʒel es Parold aʒʒal aʒ ʒe̊me̊th.
Kaproth es fekete gÿoparth teorÿ megh wte̊geʒd megh elegÿch
e̊ʒwe aʒʒonÿallat teÿewel, keoſd aʒ ʒe̊mre.
Camfort roſa vÿʒʒel chÿnalÿ eoʒwe, march ruhat bele es
te̊d aʒ ʒe̊mre.

Tucÿath drachma ij, Sanguis Draconis, Nadmeʒ, ana drachma j, tȩ̊rd megh
eʒȩ̊ket es ʒÿtald megh, eʒ porban ves egÿ kichÿnth aʒ ʒȩ̊mben,
Nem felelmes. Feolȩ̊tte megh probaltatoth es Bÿʒonÿos orwoſſagh
eʒ.

+72
(Lippitudo) **Zȩ̊mnek chÿpaſsagarol.**
Aʒ Chÿpas ʒȩ̊m Neha chÿak aʒ ʒȩ̊mȩ̊n feolwl Neha penÿgh
belÿeb vagÿon. vagion Nÿha varaſſaggal neha annekwl, Megh
(Oka) leʒȩ̊n feo faÿas mÿa is, de legh ÿnkab mÿkor aʒ ʒȩ̊m megh
twʒeſȩ̊dÿk es aʒ ver aʒ ʒȩ̊mre kÿ omol, aʒ ʒȩ̊m megh chÿpaſodÿk.
(Oruoſsagok) Porchÿn fwnek lewelet tȩ̊rd megh es fachÿard
kÿ aʒ leweth, eʒth teod fȩ̊lwl aʒ ʒȩ̊mre.
Roſa vÿʒeth, kȩ̊menÿ vÿʒeth, Eufraſia vÿʒeth ana uncia ij,
Aloeſth drachma j, Elegÿcd eoʒwe eʒȩ̊keth, ebben bochÿas bele.
Kȩ̊mennek gÿȩ̊keret egÿenlȩ̊ mertekw fa olaÿban es vÿʒben
feoʒd megh erȩ̊ſſen mÿnd addÿgh hogÿ aʒ vÿʒ el apaggÿon, eʒʒel
kennÿed eʒ olaÿal. Eʒ igȩ̊n megh probaltatoth orwoſſagh.
Maaknak aʒ lewelet, pomagranatnak heat, Arpa kaſath, teord
eoʒwe eʒȩ̊keth, kȩ̊ſd aʒ ʒȩ̊mre.
Vthÿ fwnek leweth fachÿard kÿ, aʒt bochÿaſſad bele aʒ
ʒȩ̊mben.
Spongÿath eges megh, elegÿch eoʒwe aʒth porul
Eufraſia vÿʒʒel, aʒth bocÿaſſad aʒ ʒȩ̊mben.

(Pruritus) **Zȩ̊mnek Vÿʒketeſerȩ̊l.**
Roſa olaÿth drachma vj, Maſtixot, Nÿl, ana uncia ij, feÿer vÿaʒt aʒ menÿ
ehȩ̊ʒ elegh, fȩ̊ʒd eoʒwe Eʒʒel kennÿed.
Foghagÿmanak belſȩ̊ reʒeth tȩ̊rd eoʒwe Meʒʒel, es aʒ
vÿʒketȩ̊ ʒȩ̊mȩ̊th aʒʒal kennÿed.
Hewÿch megh valamÿ tÿʒta vaſath kÿ nem roſdas, tegÿ aʒ
hew vaſra Buʒa ʒȩ̊mȩ̊keth, annak aʒ olaÿath borral elegÿcd
ȩ̊ʒwe, aʒʒal kennÿed.
Aʒ vÿʒketes ha Napnak megh egeteſetwl awagÿ portul vagÿon,
gÿakortha chÿak melegh vÿʒʒel moſſad aʒth a melÿben vagÿ
roſath, vagÿ chÿpket vagÿ lenchÿet fȩ̊ʒtel megh.
Ʒaraʒ roſath teorÿ eoʒwe borral, teod aʒ ʒȩ̊mre Neha neha
fa olaÿal is kennÿed.

(Nÿctalopia. Nocturna caecitudo.) **Zm̊nek Farkas Halÿagarol.**
Farkas halÿog aʒ Magÿarul, mÿkor valakÿ ÿol lath nappal,
Napnÿugath vthan kewefſe, De oʒthon Eÿel ſemmÿth nem lath.
Eÿelÿ vakſagnak modhatnÿ. Leʒe̊n eʒ Nÿawalÿa aʒ fe̊nek ere̊telenſegetwl,
+73
ÿeleoſben aʒ lato (Spirituſnak) leleoknek es (Oka)
egÿeb Nedwefſege̊knek megh temerde̊ke̊deſetwl.
Ele̊ʒeor aʒerth io ereth vagnÿ aʒ Cefalicath es aʒ (Oruoſsagok)
ʒe̊mnek ʒe̊geletÿn valo ereketh. Io Cliſtert is be adnÿ.
Borſoth, Tethw fwet, ana ſcrupulus j, Muſtarth drachma j es ſcrupulus j, te̊rd megh
eʒe̊keth chÿnalÿ chÿapoth beleole ilÿen modon. Aʒ Ceclanak
gÿe̊kerenek fachÿard kÿ aʒ leweth, es aʒʒal elegÿch e̊ʒwe aʒ <chÿ>
porokath, hogÿ olÿ ſwrw legÿe̊n mÿnth aʒ Meʒ volna, Eʒe̊ket
eoʒwe elegÿtwen told feol aʒ orban, eʒt penÿgh hath
vagÿ het nap chÿelekeggÿed.
Etel eleoth ige̊n ÿo mÿndenkoron porul Hiſſopot vagÿ rutath
vagÿ fekete gioparth ÿnnÿa megh adnÿ.
Ha eʒʒel megh nem giogÿul chÿnalÿ ilÿen purgaciot.
Scamoneat drachma s. Caſtoreumoth ſcrupulus j, Soth drachma s. eʒt penigh aʒ ige̊n
vaſtagoknak aggÿad, aʒ gÿe̊ngebbeknek penÿgh elegh adnÿ
Scamoneath ſcrupulus j, Eʒ purgatio fele̊l aʒth mogia Aetius doctor, hogÿ
eʒʒel hertelen megh gÿogÿult effele vakſagbol aʒ embe̊r, awagÿ
aʒ Nÿawalÿath ige̊n megh kÿſſebbÿte̊tthe.
Meʒeth forralÿ feol es aʒ taÿtekatul tÿʒtÿcd megh, ves
te̊reoth temſoth bele, es aʒt bochÿaſd aʒ ʒe̊mben, de aʒ vthan be
hunwa tarchÿa aʒ ʒe̊meth.
Dÿʒno kenÿernek awagÿ repanak melÿ fwet hÿnak awagÿ
veore̊s hagÿmanak fachÿard kÿ akar melÿknek eggÿknek aʒ
leweth, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, awagÿ aʒʒonÿallath Teÿewel, eʒt
bochÿaſd aʒ ʒe̊mben. De aʒerth ige̊n gÿakorta ebben bele ne
bochÿas mÿwel hogÿ ere̊s es chÿpkeode̊ orwoſſagh.
Kechke Baknak aʒ Maÿath te̊rÿed ere̊ſſen aʒ keʒed ke̊ʒe̊th,
es aʒ haſadaſÿn aʒ mÿnemw lew kÿ ÿw, aʒth te̊lchÿed tÿʒe̊nketteod
napÿgh aʒ ʒe̊mben.
Awagÿ vgÿan affele Maÿath tegÿ aʒ elewen twʒre, mÿkor
verÿte̊ʒÿk ve̊d verÿteketh, aʒʒal kennÿed.
Vgÿan aʒon kechke Baknak aʒ Epeÿewel awagÿ fogolÿ madar
Epeÿewelis ÿo aʒ ʒe̊me̊th kennÿ.

Sʒamar mÿkor vÿonnan ganellÿk, mÿngÿaraſth annak
fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒ tȩ̊lched aʒ ʒȩ̊mben.

Zȩ̊mnek latasarol.

Ha melÿ ʒȩ̊m Meʒʒe feoldre ÿol lath de kȩ̊ʒel Nem.
Varÿunak epeÿeth, keſelÿwnek epeÿeth, fogolnak
epeÿet, Darunak epeÿeth vȩ̊gÿed ana drachma j. Aʒ meʒeth forrald fȩ̊l
+74
hand el aʒ taÿtekath, es vegÿ aʒ tÿʒta Meʒbȩ̊l drachma j, Balſamum
olaÿth drachma ij, elegÿch eoʒwe eʒȩ̊ket es mÿndȩ̊n napon eʒth bocÿaſſad
aʒ ʒȩ̊mben.
Hollonak Epeÿeth, Eolÿwnek epeÿeth, Fogol madarnak
epeÿeth, Darunak epeÿeth, chÿnald mÿnth feolwl megh ÿrtuk, eʒ
is ÿo.

Ha aʒ Zȩ̊m ʒep, de keueſet latnÿ vele.

Tormentillat feoʒ megh Borban, mÿndȩ̊n napon aʒth aggÿad
ÿnnÿa, egÿebfele ÿtalt Ne igÿek.
Aʒ Tormentillat penÿgh mÿndȩ̊n napon meg fȩ̊ʒʒed es aʒth
aʒ ʒȩ̊mȩ̊dre kȩ̊ſſed Negÿ awagÿ Eot holnapig is.

(Inflammatio.) **Zȩ̊mnek Twʒeſwleserȩ̊l.**

Eokȩ̊r nÿelw fwnek kÿth Deakul Borragonak hÿnak vȩ̊d
vÿʒeth, ebben bocÿas aʒ ʒȩ̊mben, es kÿwl is eʒʒel kennÿed aʒ
ʒȩ̊meoth.
Ʒepʒȩ̊leonek mÿnd lewelet gÿwmȩ̊lcheth vegÿed es fachÿard
kÿ aʒ leweth, march ruhat bele, kȩ̊ſd aʒ homlokra.
Iſten faÿat Biſalmawal feoʒ ȩ̊ʒwe, kȩ̊ſd rea.
Maknak aʒ kÿ fachÿart leweth fȩ̊t Tÿkmonnak ʒekÿwel es
tȩ̊rȩ̊th ſaffrannÿal chÿnald eoʒwe, es keoſd aʒ ʒȩ̊mre.
Belend fwnek lewelet es magwath chÿnald ȩ̊ʒwe lÿʒtel es
kȩ̊ſd rea.
Thȩ̊mÿenth gÿwch megh, aʒʒonÿallat teÿet es roſa vÿʒeth
elegÿch eoʒwe, es aʒ megh gÿwtoth Themÿenth ſwſd abban, aʒban
tȩ̊lch aʒ ʒȩ̊mben.
Fȩ̊ldÿ chÿgath teorÿ eoʒwe egÿ Nÿers Tÿkmonnÿal,
kend ruhara es kȩ̊ſd aʒ homlokra.

(Ecpieſmos. Exitus oculj.) **Zẽmnek kÿ dẽlledeſerẽl.**
Eʒ Nÿawalÿaban aʒ ʒẽmẽk annÿra kÿ mẽnnek helÿẽkbẽl
mÿnth ha vgÿan kÿ toltak volna onneth, es vgÿ aalnak, hÿiak eʒth
(Oka) ʒẽmnek kÿ Mẽneſenek is. Megh tẽrtenÿk penÿgh eʒ Nÿawalÿa
aʒ kwʒkeodẽkẽn, mÿkor aʒ nagÿ kwʒkeodeſben megh
fuladnak, awagÿ aʒ kÿk maſkeppen is ha megh fuÿtatnak, kÿ
Mered aʒ ʒẽmẽk. Aʒ aʒʒonÿallatokon is megh leʒẽn eʒ, mÿkor aʒ
+75
ʒwleſnek faÿdalmanak ÿdeÿen erẽlkeodÿk ʒegenÿ a ʒwleſre. Aʒ
feobẽl valo ſok chÿorgaſtulis melÿ hertelen ÿw aʒ ʒẽmre
megh eſÿk.
Ha aʒ fuladaſtul vagÿ ʒwleſnek faÿdalmatul lẽt (Oruoſsagok)
aʒth megh erthetnÿ. De ha aʒ Nedueſſegeoknek le chiorgaſatul
leoth, feo faÿaſſal leʒẽn, aʒ ʒẽm hea is megh dagad es nagÿob
leʒẽn.
Ha aʒerth ʒwleſben aʒʒonÿallaton vagion, mÿkor oʒton megh
tÿʒtul ÿol aʒ aʒʒonÿallath, aʒ ʒẽm is helÿere al es megh
giogÿul.
Ferfÿn ha vernek vetele awagÿ purgatio vetele vthan tẽrtenth
es megh nem ʒwnÿk, keoppẽlt kel aʒ fẽnek hatulſo reʒere
vethnÿ, de megh nem kel vagdalnÿ.
Meʒeth es teoreoth Saffranth elegÿch eoʒwe, kend tÿʒta
gÿapÿura, tẽd aʒ ʒẽmre, es keccʒẽrẽs ruhawal kẽſd altal ʒepẽn.
Sos vÿʒʒel igẽn ÿo aʒ homlokot moſnÿ.

Zẽmnek kechke Halÿogarol. (Aegilops)
Aʒ kechke halÿogh egÿ kis fakadek mÿnth egÿ kÿs
ʒẽmẽlchÿẽ, aʒ ornak chÿontÿa es aʒ Nagÿobbÿk ʒẽm ʒẽglet
kẽʒẽth leʒẽn, kÿ mÿkor megh fakad, melÿ lÿka leʒẽn, es aʒth
oʒton igẽn Nehеʒ leʒẽn megh giogÿtanÿ. Leʒẽn eʒ aʒ hÿtwan (Oka)
vetkes nedweſſegẽktwl, melÿek oda aʒ helre le ʒarmaʒnak.
Eʒ Nÿawalÿath aʒ teſthnek vekonÿſagaert ahol (Tanuſagh)
vagion es aʒ chÿontnak kÿ alatta vagÿon megh veʒeſeÿerth nehеʒ
gÿogÿtanÿ, Nem chÿak eʒerth penÿgh nem gÿogÿulhato, de
aʒert is hogÿ ſok lagÿ orwoſſaggal kel hoʒʒa nÿulnÿ, hoʒʒa ÿo
modon Nem fernÿ aʒ helÿert ahol vagÿon, merth aʒ ʒẽmben is
chÿorogh be abban, hoʒʒa ſem fernÿ penÿgh kwlẽmben aʒ
kẽteſſel, hanemha mÿnd aʒ ʒẽmẽth is be kẽtÿk, Melÿ dologh
elegh nehеʒ leʒẽn, mÿwel hogÿ ſok ÿdeigh lehet aʒ megh
gÿogÿulas.

Aʒ Nÿawalÿa aʒerth mÿkor keʒdetÿk, aʒ teſth (Oruoſsagok)
ha igẽn megh tẽltẽʒeoth, aʒ Nÿawalia melÿ feleol vagion, onnet
aʒ Cefalica Ereth kel megh vagnÿ.
Igẽn erẽs es elẽs chÿpkeodeo orwoſſagokkal nem kel elnÿ,
merth aʒ ʒẽm megh bantatÿk, es aʒ twʒeſwles is megh eoregbeodÿk.
Kẽ rontho fweth kÿt parietarianak hÿnak vegÿ, es fachÿard
kÿ aʒ leweth, elegÿch eoʒwe teorẽt ſaffranÿal, aʒt teod rea, de
+76
eʒ orwoſſagoth gÿakorta valtoʒtaſſad es vÿat vÿat kẽʒ reaÿa.
Trallianus aʒth irÿa, hogÿ eo eʒʒel aʒ orwoſſaggal aʒ kechke
halÿogh vÿonnan eredwen, ſokakat gÿogÿtoth megh.
Tenkẽlth fẽʒ megh Ecʒetben, teord ÿol megh, kẽſd rea, Eʒ
nem chÿak aʒ vÿonnan keʒdẽtteth, de aʒ kÿ vgÿan megh
genÿetſegẽſẽdeot is, megh fakaʒtÿa es megh is giogÿttÿa es
mÿnd aʒ chontÿgh haʒnal.
Rutath ves lugban, es feoʒd megh benne tẽrd megh eʒth
kẽſd rea.
Aʒ Lugos rutha ÿollehet igẽn eʒÿ eleoʒẽr, de aʒ
vthan megh laſſodÿk, es igẽn is haʒnal.
Eʒ penÿgh nagÿ dologh, hogÿ aʒ Sebnek ſemmÿ helÿet nem
haggÿa, awagÿ ha hagÿ is Nem rutoth es Nem igẽn lathatoth
hagÿ vthanna aʒ megh giogÿulaſnak eʒ halÿogh.
Feoldÿ chÿgakath teorÿ megh mÿnd heaſtul, elegÿch abban
Aloeſth vagÿ Mÿrrhat, aʒt kẽſd rea aʒ mÿgh meeg megh nem
genÿetſegẽſẽdeoth, de ha oʒton vgÿan megh fakad is, el ʒaraʒtÿa
eʒ orwoſſagh.

Gÿermẽkchenek Zẽmenek nÿaualÿaÿrol.

Tÿkmonnak aʒ feÿereth habard megh, bocÿaſd aʒ ʒẽmben,
hewſegeth es gÿakdoſaſath aʒ ʒẽmnek el veʒÿ.
Tÿkmonnak aʒ ʒekÿth roſa vÿʒben feoʒd megh, awagÿ roſa
olaÿal habard eoʒwe, kend aʒ ʒẽmre, aʒ faÿaſat el veʒÿ rola.
Roſath tegÿ Egÿ Sakcÿoban, forrald ÿol megh, tẽd aʒ ʒẽmre,
dagadaſath faÿdalmath el veʒÿ.
Bakfwnek aʒ leweleth, kẽmennek aʒ gÿẽkereth feoʒd megh
vÿʒben, aʒʒal moſſad aʒ kẽnÿweʒẽ ʒẽmet el ʒaraʒtÿa.
Balha fweth tegÿ tÿʒta vÿʒben. Egÿ Eÿel alÿon benne, eʒʒel
akar kÿwl moſſad aʒ ʒẽmẽth, akar bele bocÿas benne, aʒ ʒẽmnek
vÿʒketeſeth es keonÿweʒeſeth megh giogÿttia.

Tÿkmonÿ ʒekÿth roſa vÿʒʒel es lÿʒtel, es aʒʒonÿembe̊r
teÿewel elegÿcd eoʒwe, kend rea, es hatra verÿ aʒ ʒe̊mre̊l aʒ
ke̊nÿweʒeſth.
Ʒarka lab vÿʒeth ha kÿs gÿerme̊knek aʒ ʒeomeben
eontÿk mÿnde̊n fele Nÿawalÿarol haʒnal.
Ʒapora fweth te̊rÿ eoʒwe tÿkmon feÿerewel, ke̊ſd rea Eÿel,
aʒ Nedweſſege̊th el veʒÿ.
+77
Baboth tÿʒtÿch megh aʒ heatul, teord porra, elegÿch eoʒwe
tÿkmon feÿerewel, ke̊ſd aʒ ket vak ʒe̊me̊kre, megh tartoʒtattÿa
aʒ Nedweſſege̊keth, es nem bocÿattÿa aʒ ʒe̊mre.
Akar mÿchoda halnak aʒ ke̊werÿth folÿo vÿʒben fogoth
halnak, olwaʒd eoʒwe fa olaÿal, es aʒt oʒthon elegÿch egÿbe
meʒʒel, ʒe̊me̊th ige̊n vÿlagoſÿth ha Eÿelre rea ke̊teod aʒ ʒe̊m
heara.
Kek vÿola vÿʒeth awagÿ roſa vÿʒeth ha ʒeomeben chÿe̊ppenteʒ
aʒ gÿerme̊kchÿenek, ʒe̊me vÿlagath eppitÿ.
Camfort roſa vÿʒʒel elegÿch eoʒwe, march gÿapottat bele,
te̊d aʒ ʒe̊mre, faÿaſath el veʒÿ.
Io Saffranth tÿkmonÿ ʒekÿwel elegÿcd eoʒwe ke̊ſd aʒ ʒe̊mre
faÿaſath el veʒÿ.
Opiumoth roſa vÿʒben tÿmporalÿ eoʒwe, eʒth chÿepegeʒd aʒ
ʒe̊mben, ige̊n faÿaſath el veʒÿ aʒ ʒe̊mnek, hewſeget el oltÿa es
dagadaſath is megh giogÿttÿa.
Laurus olaÿth, tÿkmonnak aʒ ʒekÿth, roſa olaÿth, Terpentinath,
Maſtixot, ana uncia s. te̊rd porra aʒ kÿ arra valo, elegÿch aʒ
Laurus es roſa olaÿhoʒ vÿaʒth drachma ij, tÿmporald eoʒwe twʒnel aʒ
porokkal, ved kÿ hwÿch megh, eʒʒel kennÿed aʒ kis gÿerme̊knek
ʒe̊me heath ha megh dagadoth.
Maſtixot te̊rÿ megh tÿkmonÿ feÿerrel elegÿch e̊ʒwe, eʒʒel
kennÿed be aʒ ʒe̊me heat. Seoth ha aʒ Aala dagadnais, haʒnal
mÿnd eʒ keth orwoſſagh rola.

Ze̊mnek Varaſsagarol. (Vlcus)

Varaſſaga aʒ ʒe̊mnek Nÿha aʒ legh kwlſe̊ Neha aʒ maſodÿk
hartÿaÿan leʒe̊n. Neha aʒ ʒe̊mnek aʒ hean awagÿ aʒ (Okaÿ)
ʒegletе̊ke̊n Teortenÿk wteſbeol, egÿeb effele dolgokbolis, kÿk
kwlſeo okaÿ. De legh nagÿob aʒ Belſe̊ oka, aʒ Ele̊s Nedweſſege̊knek
etele es ragaſa.

Ha aʒ kwlſe̊ okbol leʒe̊n aʒ varaſſagh, aʒth ke̊nnÿen (Ieleÿ)
megh erthetnÿ annak ʒawabol aʒ kÿn vagÿon. Ha penÿgh vagÿon
aʒ Ere̊s Nedueſſege̊ktwl, vÿʒketeſbeol, faÿdalombol es egÿeb
affelebeol aʒt is megh tudhatnÿ. Nem olÿan felelmeſe̊k es veʒe̊delmeſe̊k
penÿgh aʒ olian varaʒaſok kÿk aʒ kwlſe̊ hartÿan vadnak
mÿnt aʒ melÿek aʒ maſodÿkon. De legh veʒe̊delmeſb aʒ
melÿ aʒ maſodik hartÿan aʒ ʒe̊m fennek mellette te̊rtenÿk, Merth
eʒ ÿlÿentul aʒ ʒe̊m heanak le ʒakadaſa ke̊wetkeoʒÿk ige̊n
hamarſaggal.
+78
(Oruoſsagok) Aʒ Teſth aʒerth ha fe̊leotteb megh vagion
rakodwa aʒ ſok eteltwl ÿtaltul es abbol leoth hÿtuan Nedueſſege̊ktl,
mÿngÿaraſth aʒ Cefalica Ereth kel megh vagnÿ. Ha
penÿgh Nedweſſege̊knek ele̊s voltatul vagion aʒ var, purgatiot es
Clÿſtert kel nekÿ adnÿ, hogÿ ala ʒalion aʒ ſok hÿtwan
Nedweſſegh.
Legh eleoʒeor gÿeonge orwoſſagokkal kel hoʒʒa nÿulnÿ. Ha
aʒerth twʒeſſegh vagÿon aʒ ʒe̊m ke̊rwl es valamÿ faÿdalom is
meeg, Aʒʒonÿ embeor teÿeth kel bele bocÿatanÿ.
Tÿkmonÿath mÿnde̊ne̊ſtwl es roſa olaÿth es Melegh borth
elegÿch eoʒwe, kend gÿapÿura, te̊d aʒ ʒe̊mre.
Ennek vtanna oʒthon, roſath awagÿ Sarkerepet feoʒ megh
aʒʒal taplalÿad moſſad es aʒʒonÿallath teÿewel elegÿch tÿkmon
feÿert e̊ʒwe. Melege̊n abba bocÿas aʒ ʒe̊mben.
Affele keneſeokkelis taplalÿad aʒ melÿeket oda
feol meg ÿrtham aʒ ʒe̊mnek twʒeſwleſere̊l, ÿeleoſben aʒ Maaknak
feÿebe̊l es Sarkerepbeol es kenÿerbeol a melÿ keʒwl.
Gengÿek[!] legÿenek penÿgh aʒ kene̊ ÿrek es chÿak aʒ feolſe̊ ʒe̊m
heat kel megh kennÿ, hogÿ aʒ ke̊nweknek kÿ chiorgaſaerth megh
nÿthaſſa aʒ ʒe̊me̊th. De ha aʒ var rutſagos leʒe̊n, tehat Meʒes
bort kel chÿnalnÿ aʒ kÿben valamÿ kichÿn vÿʒis legie̊n, aʒʒal
kel moſnÿ. Awagÿ aʒ Bakʒarwo fweth ige̊n ʒepe̊n tÿʒtÿcd megh
es ige̊n ere̊ſſen megh moſſad, aʒ vthan egÿ Nap es egÿ Eÿel
tÿʒta vÿʒben alÿon maʒos faʒekban, vgÿ feoʒd megh oʒton, es
annak aʒ vÿʒehe̊ʒ elegÿch egÿ kis Meʒet es aʒʒal moſſad aʒ
ʒe̊meoth. De eʒt is eʒeodben ve̊gÿed hogÿ aʒ Bakʒarwo fw aʒ
melÿ vÿʒben eÿel es nappal allot, aʒth el kel eottenÿ, es vÿ
vÿʒet ʒep tÿʒtath kel rea teoltenÿ, abban fe̊ʒʒed megh, aʒtis
penÿgh ne feoʒʒed fwſth mellet, hanem tÿʒta ʒeneth kÿ tegÿ

maganak es aʒon feoʒʒed. Eʒert kel penigh aʒ elſ̊ es maſod
vÿʒet el vethnÿ aʒ Bakʒarwo fwnek hogÿ mÿnd̊n keſerwſege
abban marad. Harmadcʒor aʒerth aʒ melÿ tÿʒtha vÿʒben megh
feoʒ̊th, ʒep̊n be feoggÿed es vgÿ feoʒʒed annÿra penÿgh mÿnth
Egÿ hÿgh ʒabaſu Meʒ volna. Oʒton veod kÿ es egÿ ruhan ʒwrd
altal aʒ lewet, de aʒ fwet Ne fachÿard hanem aʒ mÿnth chÿak
aʒ ruhan altal eo magatul ʒwrenk̊ʒik, es eʒt tarchÿad aʒ
ruthſagnak tÿʒtÿtaſara. Eʒth penÿgh tarthatnÿ legh towab maſod
awagÿ harmad Napra, merth aʒ vthan megh ecʒet̊ſeodÿk ſnem
io leʒ̊n.
Ha mÿkor oʒton aʒ varnak rutſaga el tÿʒtul, aʒonal megh
tartoʒʒal es aʒ Bakʒarwo fwnek lewewel ne moſſad, hanem
olÿal orwoſolÿad aʒ kÿ be newelheti huſſal es be forraʒthattÿa.
+79
Igÿ chÿnalÿ aʒerth annak valo orwoſſagoth.
Ammoniacu, Sarcocola mÿnd eʒ ketfeleb̊l drachma v, Themÿenth, drachma x,
Saffranth teor̊tteth drachma ij, eʒ̊keth mÿnd teord megh, es Bakʒarwo
fwnek kÿ fachÿarth leweben elegÿccʒed, es eʒʒel kennÿed.
Eʒʒel feol Newelwen aʒ huſth ʒÿnwl aʒ mÿnt lehet, aʒ vthan
aʒ Sebnek helÿenek el veʒteſere ilÿen ken̊ ÿreth chÿnalÿ.
Pompholiginis elotae, drachma iij, plumbi vſti, drachma ij, Saffranth, drachma j, Reʒnek
heat kÿt hÿnak Squama aevis, drachma ij, gumith uncia iij, eʒeoket teord
megh, es elegÿch eoʒwe eſſ̊ vÿʒben ÿol, eʒʒel kennÿed eʒ ÿrrel.
Cancamumoth ves borban, had alÿon benne, es aʒth kel aʒ
ʒ̊mben bocÿatanÿ, a hol Seb̊s, aʒʒal kel moſnÿ oth.
F̊ldÿ Chÿgakath eges megh, annak aʒ hamuÿat elegich
̊ʒwe meʒʒel, aʒʒal kennÿed.
Emb̊r vÿʒeleteoth forralÿ feol reʒ Medencʒebe awagÿ
valamÿ reʒ edenben, aʒt t̊lch hÿdeg̊n bele.
Bor Seoprwth eges megh, teord megh, aʒʒal hÿnched.
Mÿrrhat teorÿ megh es aʒʒal hÿnched.
Kalarÿſth teorÿ porra, aʒʒal hÿnched.

Z̊mnek wteſer̊l. (Ictus oculj)

Ha aʒ ʒ̊m megh wttetÿk es Sebe leʒ̊n, aʒonnal t̊rÿ
Th̊mÿenth porra, elegÿch eoʒwe aʒʒonÿ emb̊r Teÿewel es aʒth
bochÿaſd bele.
Vad galambnak ʒÿligh galambnak, Gerlÿcʒenek Fogolÿnak
aʒ verewel kennÿed megh.

Zo̊mnek lataſanak kettǫ̊zeserǫ̊l. (Amblÿopia Haebetudo)
Feÿer Nÿarfanak aʒ mÿnemw Bÿmboÿ legh elǫ̊zǫ̊r
kÿ chÿraʒnak, teord eoʒwe Meʒʒel, es aʒʒal kennÿed.
Muſtar magoth teorÿ megh elegÿch eoʒwe Meʒʒel es aʒʒal
kennÿed.
Tÿkʒo̊m fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, es bochÿaſd feol aʒ
orraban.
Feÿer wrmo̊th teorÿ eoʒwe Meʒʒel aʒth bochÿaſd bele.
Ruthanak fachÿard kÿ aʒ leweth, egÿ pomagranathnak aʒ
heaban tǫ̊lchÿed es twʒnel forraʒd feol, veod kÿ es ahoʒ fachÿarÿ
keomennek leweth, elegÿch eoʒwe aʒ vthan Meʒʒel, eʒth teolched
aʒ ʒo̊mben.
+80
Vad ruthanak kÿ fachÿart leweth, Borral, Meʒʒel, Tÿknak
Epeÿewel, es ko̊mennek kÿ fachÿart lewewel elegÿthwen, teolch
aʒ ʒo̊mben.
Io effele embǫ̊rnek veorǫ̊s kapoʒtath gÿakorta ǫ̊nnÿ.

(Mÿopiasis Luſcioſcitas) **Zo̊mnek latasarol.**
Ha Melÿ ʒo̊m Eſtwe vagÿ Eÿel ÿol lath, de delbe awagÿ
nappal keweſeth, aʒth igh orwoſolÿad.
Kechke Maÿath awagÿ Bak maÿath keres, ſwſſed aʒth, es
mÿkor ſwl aʒ leweth ʒeod megh annak, aʒth bochÿaſſad aʒ
ʒo̊mbe.
Erdeÿ kechkenek aʒ Epeÿewel kennÿed aʒ ʒo̊mo̊th.
Galambnak, vadgalambnak, Gerlÿcʒenek awagÿ fogolnak aʒ
vereth bochÿaſd aʒ ʒeomben.
Kechke Maÿath gÿakortha agÿ eonnÿ.

(Epiphora Lacrÿma) **Zo̊mre walo chÿorgasrol.**
Ha aʒ ʒo̊mre valamÿ fluxus chÿorogh aʒ Feobeol eʒ
orwoſſagokkal alÿ ellene hogÿ rea ne chÿorogÿon.
Saffranth teorÿ megh elegÿch eoʒwe aʒʒonÿ embǫ̊rnek teÿewel,
es aʒʒal kennÿed.
Tho̊mÿenth teorÿ porra, Tÿkmonnak akar aʒ ʒekÿben chÿak,
akar aʒ feÿereben chÿak elegÿcd bele, es aʒth tegÿed aʒ ʒo̊mre.
ʒarwas ʒarwath egeſd megh, moſd megh iol aʒ vthan, es
porul aʒth veſſed aʒ ʒo̊mben.
Baboth healÿ megh, teord megh, es aʒth keoſſed mÿnth egÿ

flaſtromoth aʒ homlokara. Egÿe is aʒ Baboth.
Viʒÿ Baſalicomoth aʒ magwath teord megh, elegÿch eoʒwe
Meʒʒel, aʒ Baſalicom magh keth nehеʒek legiẽn, aʒth keoſſed
awagÿ kennÿed rea.

(Crithe. Hordeolũ.) **Zẽmnek hean valo arparol.**
Arpath feoʒ megh vÿʒben, melegẽn aʒth kẽſſed rea.
Legÿnek aʒ feÿeth es ʒarnÿath meteld el, tẽrd eoʒwe ʒep
feÿer vÿaʒʒal, Melegẽn aʒth tegÿed rea.
Arpa lÿʒtẽth elegÿch eoʒwe galbanummal, aʒʒal keoſſed aʒ
arpa ʒẽmeoth.
+81
Buʒa lÿʒtbeol chÿnalth kowaʒth, elegÿch eoʒwe egÿ kÿs
Sowal, aʒʒal keoſd be.
Kenÿereth melegÿch megh, es gÿakortha rea tegÿed megh
melegÿch iſmerth rea teod.

Zẽmnek hea ha megh dagad. (Emphÿsma. Inflatio)
Laurus olaÿth, Tÿkmonnak aʒ ʒekÿth, roſa olaÿth, Terpentÿnath,
Maſtixoth, ana uncia s, teord porra aʒ kj arra valo, elegÿch
aʒ Laurus es roſa olaÿhoʒ vÿaʒth drachma ij, tÿmporald eoʒwe aʒ
porokkal Twʒnel, veod kÿ onneth es hwÿch megh, aʒʒal
kennÿed aʒ dagadaſth.
Maſtÿxoth teorÿ megh, tÿkmonÿ feÿerrel elegÿch ẽʒwe,
eʒʒel kennÿed aʒ dagadaſth, Seoth ha aʒ orcʒak dagadnanak megh
is, mÿndẽnÿk orwoſſagh ÿo arrol is.

Zemnek hea twʒeſwleserẽl. (Inflammatio)
Maÿorannak aʒ leweleth tẽrd eoʒwe arpa lÿʒtel, es aʒʒal
keoſd be.
Tÿkhurt teorÿ eoʒwe arpa lÿʒtel, aʒʒal kẽſſed.
Choda fanak aʒ lewelet teord eoʒwe Arpa lÿʒtel, es flaſtrom
moggÿara teod rea.

Zẽmnek hea rwherẽl. (Pſorophtalmia Scabies)
Vẽrẽs hagÿmanak aʒ leweth fachÿard kÿ, es megh anni
Spodiummal elegÿch eoʒwe, aʒth tẽd rea.
Aloeſſel kennÿed aʒ is ÿo.
Fÿge lewelenek aʒ Teÿewel kennÿed.

Szȯmben ualo Swlÿrȯl.

Eokȯr chÿontnak veleÿeth, Tÿkmonnak ʒekÿth es fa olaÿth
feoʒd eoʒwe ſerpȯnÿȯben, fachÿard kÿ, eʒʒel kennÿed aʒ Swlth,
ruha[!] is tegÿ benne, es teod rea aʒ Swlÿre.

+82

(Phalangoſis Prauitas or...) **Zȯmnek hamÿs Sʒȯreÿrȯl.**

Aʒ ʒȯmnek Feolſeo vagÿ Alſo hean, Neha ket awagÿ harom
rȯnd ʒȯrÿs Newekeodÿk, aʒth hÿiak Hamÿs ʒȯm ʒȯrȯknek.
Fechke fÿakath eges megh, aʒ hamuÿath elegÿch ȯʒwe Eb
Teÿ fwnek aʒ teÿewel, aʒ hamÿs ßȯrth ʒaggaſd kÿ elȯʒȯr, kend
rea, tȯbbe kÿ nem newekeodÿk.
Borÿu Epeth egÿ penʒ nÿomatnÿth, Caſtoreumoth annÿth,
gummÿth annÿth, tÿʒta vÿʒʒel teord ȯʒwe eʒȯket, es aʒ ʒȯmnek
heat fordÿch feol, ʒaggaſd kÿ aʒ hamÿs Sʒȯrth, kend megh aʒ
helÿet eʒʒel, ſoha oth teobbe affele hamÿs Sʒȯr nem keel.
Nÿul Salatanak aʒ leweth fachÿard kÿ, ha aʒʒal
kenȯd, igȯn el hannÿa aʒ hamÿs Sʒȯreoketh.
Ʒenth Iwan hawaban ʒegÿ Eotwen Nadalth, teod egÿ vÿ
faʒekban eoketh, feod be es Agÿaggal tapaʒd be ÿo erȯſſen, teod
aʒ hew kemȯncʒeben, alÿon oth hat oraÿgh, veod kÿ es tȯrd
porra aʒ Nadalÿokath moſarban. Annak vthanna eʒ porbol vegÿ
feol annÿth menÿth aʒ keth vÿoddal feol vehecʒ, teod egÿ kis
reʒ moſarkaban aʒth, tȯlch rea igȯn erȯs ecʒetȯth aʒ menÿ ahoʒ
elegh, mÿnd addÿgh teord hogÿ lagÿ kenȯ ÿr ʒabaſu legÿȯn. Aʒ
Sʒȯrth ʒaggaſd kÿ mÿnd tȯweſtwl, elegÿch eoʒwe Meʒʒel aʒ
ÿreth, aʒ helÿeth Negcʒȯr is megh kennÿed egÿ oraÿgh.

(Madaroſis Glabrities) **Zȯmnek Sʒȯre koppadasarol.**

Ha aʒ Sʒȯmnek ʒȯre hullanÿ keʒd es koppadnÿ. Fȯldÿ
chÿgakath ʒeoggÿed, tȯwel gÿakdoſd altal eoketh, aʒ mÿnemw
vÿʒ abbol kÿ chÿorogh, aʒʒal kennÿed ſnem hul el.
Igaʒ Narduſth feoʒ megh vÿʒben, keoſd rea vagÿ penÿgh
kend be aʒʒal.

(...otoſis [De]fluuium) **Zȯmȯldȯk Sʒȯrnek hullasarol.**

Ha aʒth akarod, hogÿ aʒ ʒȯmeoldȯk ʒȯre el ne hulÿon, Mogÿoronak
aʒ Belÿth egeſd megh, elegÿch ȯʒwe kechke awagÿ Medwe
haÿal, aʒʒal kennÿed. Nem hul el.

Belendfweth drachma ij, Eger ganeÿath drachma j, kakas tareÿ fweth drachma ij, kek liliom olaÿth uncia j, eʒ̊keth teord es elegÿch eoʒwe, aʒʒal kennÿed.
Kegÿonak aʒ Bwreth kÿth el veth egeſd megh, akar penÿgh
+83
aʒ konkolth tɛ̊rd megh, elegÿch liliom olaÿal akar melÿketh eoʒwe ennek, aʒʒal kennÿed, es el Nem hul aʒ ʒɛ̊mɛ̊ldɛ̊k ʒɛ̊r.
Ha penÿgh el hulloth ÿmmar aʒ ʒɛ̊mɛ̊ldɛ̊k ʒɛ̊r, Ladanumoth Borral tɛ̊rÿ eoʒwe, eʒth Mÿrtus olaÿal elegÿch eoʒwe, eʒʒel kennÿed. Skÿ Nɛ̊.

Zɛ̊mɛ̊ldɛ̊k zɛ̊r hogÿ kÿ ne kelÿɛ̊n.

Ha aʒ ʒɛ̊mɛ̊ldeok ʒeorth <eſ> kÿ ʒaggatod, es akarod hogÿ maas annak helÿeben ne kelÿɛ̊n.
Fekethe gÿoparth eges megh es tɛ̊rd porra, elɛ̊ʒɛ̊r aʒ ʒɛ̊rth ʒaggaſd kÿ, aʒ porral hÿnch be aʒ helÿeth.
ʒɛ̊ld gÿkot fɛ̊ʒ megh fa olaÿban, ʒaggaſd kÿ aʒ ʒɛ̊rth, es aʒʒal kennÿed aʒ helÿeth.
Piliſke fwnek gÿeokereth tɛ̊rd megh, es aʒ ʒɛ̊ld leanÿ bekanak verewel elegÿcd ɛ̊ʒwe, ʒaggaſd kÿ aʒ ʒɛ̊rth, aʒʒal kennÿed aʒ helÿeth.

Aʒ Fwlrɛ̊l.

Ha Fwlnek hallaſath megh akarod tartanod: Feÿer wrmɛ̊th vÿʒben forralÿ megh awagÿ chÿombort, annak aʒ vÿʒe mÿkor chÿak melegh leʒɛ̊n, tarch aʒ paraÿara aʒ fwleth.
Saros es vndok vÿʒben ne fɛ̊rɛ̊ggÿel hogÿ annak aʒ ruthſaga fwledben ne mɛ̊nnÿɛ̊n.
Malomnak ʒɛ̊rgeſeth, vÿʒeknek nagÿ ʒugaſſal valo folÿaſath, es akarmÿ egÿebfele ʒɛ̊rgeſth, nem ÿo hallanÿ ÿelɛ̊ſben affele embɛ̊rnek aʒ kÿ Sÿketɛ̊s.

Fwlben valo keleuenrɛ̊l. (Phlegmon Inflāmatio)

Aʒ Fwlben gÿakortha twʒes kelewenÿ keęl. Eʒ ilÿen kelewenÿ, aʒ Agÿ velɛ̊nek temerdɛ̊kbÿk hartÿaÿa. Es aʒ hallaſnak chÿewe elɛ̊th melÿ hartÿa kÿ terÿed, eʒ kettɛ̊ kɛ̊ʒɛ̊th ʒokoth megh gÿwlnÿ. Leʒɛ̊n eʒ chÿpkeodɛ̊ es ÿgɛ̊n vekonÿ vertwl, (Oka)
melÿ aʒ Agÿvelɛ̊ hartÿaÿanak belſɛ̊ reʒebɛ̊l oda chÿoroghwan, vegre oʒton meg rothad.
Ennek bÿʒonÿos ÿele aʒ forroſagh es nagÿ faÿdalom. (Iele)

merth aʒ Nedweſſegnek chÿpkȇdȇ voltha, Nÿlaltattÿa, es ſokaſaga
annak vgÿan terÿtÿ es ʒaggattÿa es gÿwÿtia. Aʒ megh rothadoth
+84
allat oʒton laſſan laſſan genÿetſegge valtoʒÿk, melÿ genÿetſegtwl
aʒ hallaſnak hartÿaia megh ʒakadwan es fakadwan, kÿ chÿorogh
aʒ genÿetſegh aʒ fwlnek lÿkan. Es eʒʒel oʒton aʒ Nagÿ faÿdalom
megh laſſodÿk, es aʒ Nehеʒſegh is megh kȇnnÿebbȇdÿk. Ha
kÿnek erȇtelen betegȇs Agÿa veleÿe vagÿon ees rutſaggal tele,
annak fwle ſokaÿgh chÿorogh.
Eʒ okokbol aʒerth gÿakorta aʒ fwlnek rutſagos kelevenÿe
leʒȇn, valamÿkor aʒ genÿetſegh vagÿ aʒ Nedweſſegh aʒ melÿ kÿ
folÿ, igȇn erȇs es chÿpkȇdȇ. Aʒ Nedweſſegȇs kelewenbȇl oʒthon
ha aʒ ÿdeÿen es hamarſaggal el nem ʒarad, hus Newekeodÿk,
Melÿ aʒ Fwlnek lÿkath be dugÿa, es aʒ hallaſth megh bantÿa.
Vgÿ aʒon bȇſegȇs ruthſagok ha oth ben megh aluʒnak es meg
kemenÿȇdnek is, es kÿ nem folÿhatnak, Be rekeʒtÿk aʒ fwleth:
Aʒ ſok ÿdeiglen valo ben ʒorulth genÿetſegh mÿa oʒton terȇm
ferȇgh aʒ Fwlben.
Immar aʒ Faÿdalom, Cÿȇnges, Nehеʒen hallas es aʒ hallaſnak
mÿndȇn fele megh bantaſa, gÿakortha vgÿan eʒȇn okokbol
leʒnek es ʒarmaʒnak: Merth aʒ Twʒes kelewentwl
1. kegÿȇtlen faÿdalom vagÿon. Haſonlatoſkeppen aʒ lelȇkʒetnek
2. Sʒeleÿtwl kÿ aʒ hartÿak kȇrwl megh gÿwl es kÿ nem
meheth, de aʒokath terÿtÿ, Nÿuÿthia, es aʒ chÿontul el
valaʒtÿa, megh vagÿon aʒ erȇs faÿfalo. Chÿak ennÿben
kwlȇmbȇʒ eʒ kettȇ egÿ maſtul, hogÿ ebbe ſem forroſagh, ſem
Neheſſegh nÿnchen, chÿak vagÿon aʒ terÿedes nagÿ chÿȇngeſſel
3. es ʒȇrgeſſel. Annak penÿgh kÿth aʒ Enÿwes, hÿdegh
es temerdȇk Nedueſſegh aʒ Fwlnek ʒÿnthe belſȇ reʒeben ÿndÿth,
kȇnnÿeb ees kÿſſeb faÿdalma vagÿon, es mÿndȇn forroſagh, Neheſſeg,
terÿedes nekwl el oda be vagÿon. Oka penÿgh ennek aʒ
ſok Nÿalnak heaban valo bwȇlkeodeſe.
De aʒerth bÿʒonÿoſkeppen aʒ Fwlnek Swȇlteſe, Chÿȇngeſe,
ʒugaſa, ʒȇrgeſe, es aʒ hallaſnak bantaſa, aʒoknak moʒgolodaſoktul
leʒnek, a melÿek aʒ Fwlnek belſȇ reʒeth foglaltak el. Eʒȇk
(Swȇltes) penÿgh mÿwel hogÿ kwlȇmb kwlȇmb felek, kwlȇmben is
ʒȇnȇgnek: Aʒ Swȇltes aʒerth, aʒ gÿeonge es vekonÿ Sʒelnek kÿ
(Chÿȇnges) ÿweſetwl vagÿon: Aʒ Chÿȇnges, annak aʒ Sʒelnek
(Zugas) folÿaſanak megh ʒaggataſatul: Aʒ ʒugas, temerdȇk Sʒelnek

(Zẚrges) kÿ omlaſatul vagÿon: Aʒ ʒẚrges, vagÿon aʒ Nagÿ
(Haborodas) erẚlteteſtwl: Aʒ megh ÿndulas penÿgh es meg haborodas,
vagÿon aʒ Nedweſſegnek kÿ veteſetwl. Mÿnd eʒẚk penÿgh
ſoha ſem leʒnek es nem hallattatnak, ha a mÿtwl vagÿon, annak
aʒ oka oth ben aʒ Fwlben megh ʒwnÿk.
Eʒ is vagÿon, hogÿ valamÿkor aʒ Forro es ruth Ewes
+85
kelewenÿ ſok genÿetſegẚth chÿorgath kÿ, ha annak aʒ helÿe ÿol
eoʒwe nem forrad, mÿndeltÿgh ʒugh es ʒẚrẚgh aʒ Fwl.

Heuſegbẚl ualo Fwl faÿasrol.

Ha megh Twʒeſwleſbẚl ÿndul aʒ faÿdalom, mÿngiaraſt aʒ
karÿan valo erbẚl verth kel vẚnnÿ affeleol aʒ Melÿ felẚl aʒ
Fwl faÿ.
Pẚʒerchenek kÿ fachÿart leweth, roſa olaÿal awagÿ roſa
ecʒettel elegÿch eoʒwe, eʒth tẚlched melegẚn aʒ fwlben.
Roſa olaÿth uncia j, ʒepʒẚlẚnek kÿ fachÿarth leweth drachma ij roſa
ecʒetẚth drachma j. s. elegÿch eoʒwe, eʒth bochÿaſſad aʒ faÿo fwlben
melegẚn.
Tÿkmonÿ feÿerth habarÿ eoʒwe aʒʒonÿallat teÿewel, melegẚn
eʒt bocÿaſſad aʒ Fwlben.
Caſtoreumoth Aʒʒonÿ embẚr teÿewel elegÿch eoʒwe, es
tẚlch aʒt melegẚn bele.
Feÿer fwʒnek fachÿard kÿ aʒ leweth, es bochÿaſd aʒth
melegẚn aʒ Fwlben.
Nÿar fa lewelenek kÿ fachÿarth leweth bochÿaſd melegẚn aʒ
Fwlben.
Nÿers kẚrẚſfath tegÿ fẚlwl aʒ egẚʒenre, aʒ mÿnemw lew kÿ
chÿorogh annak aʒ fanak aʒ vegebẚl, melegẚn bochÿaſd aʒ fwlben,
aʒ faÿdalmat el veʒÿ, aʒ hallaſtis megh eppitÿ.
Ha mÿkor oʒthon megh fakad aʒ Fwl es genÿetſeggel keʒd
kÿ chÿorganÿ awagÿ chak valtoʒnÿ. Len magoth fachÿarÿ megh,
es annak aʒ leweth elegÿch eoʒwe roſa vagÿ ʒeekfw olaÿal, aʒt
tẚlch melegẚn aʒ fwlben.
Feÿer fwʒfa heanak es lewelenek fachÿard kÿ aʒ leweth,
roſa olaÿal egÿ tÿʒta Serpẚnÿeoben forrald eoʒwe, es aʒʒal
kennÿed aʒ Fwl kẚrnÿeketh.
Tÿkmon ʒekÿnek aʒ olaÿath tẚlch aʒ Fwlben.
Opiomoth. Mondola olaÿth, Saffranth, Mÿrrhat,
elegÿch eoʒwe es tẚlch melegẚn aʒ fwlben.

Coriandrum leweth fachard kÿ es elegÿch eoʒwe aʒt aʒʒonÿ embȇr teÿewel, teolch aʒ fwlben. Eʒ orwoſſagh feolȇtte igȇn haʒnal.
Parhagÿmanak aʒ leweleth mÿkor ʒȇld, fachÿard kÿ es annak aʒ leweth bocÿaſd aʒ fwlben melegȇn. Sha megh fakad, iſmeth vgÿan aʒon leweth elegÿch ȇʒwe tÿknak kȇwerÿwel, vgÿ bocÿaſd be ſmegh gÿogÿul.
+86
Fel fonth ecʒetȇth, Tÿʒȇneoth nehezek Meʒeth fȇʒ ȇʒwe igȇn laſſan vÿ maʒos faʒekban, aʒ taÿtekat mÿkor feo egÿ Tal ʒallal el hannÿad, mÿkor oʒton nem leʒȇn ſemmÿ taÿteka, melegȇn abban tȇlch aʒ Fwlben, es dugd be gÿapottal aʒ lÿkath. Ʒaraʒ roſath fȇʒ megh Borban, annak aʒ leweth bochaſd aʒ Fwlben melegȇn.
Malwanak kÿ fachÿart leweth teolch melegȇn aʒ fwlben.
Folÿo vÿʒben lako rakokath tȇrÿ megh, es annak aʒ leweth bocÿaſd melegȇn aʒ fwlben.
Vÿ Dÿoth mÿkor meeg ʒȇld, ʒegÿ ÿo bwȇn. Egÿ ȇreg wegben tegÿed es tȇlch igȇn ÿo fa olaÿt rea, aʒ verȇfenÿȇn erlelÿed aʒth. Aʒ vthan vaÿd kÿ aʒ pomagranatoth aʒ heabol es a heat aʒald megh, tȇlch abban aʒ Dÿos olaÿban es tȇd aʒ melegh hamuban. Es mÿkor aʒ olaÿ megh melegȇdÿk, tȇlch abban melegȇn aʒ fwlben, mÿndȇn Sebȇketh oda be ha regÿ is, faÿdalmakath es bwdȇſſegȇth megh gÿogÿth.
Mÿkor aʒ fwlben orwoſſagoth bochÿatas, mÿndenkor be dugÿad gÿapottal aʒ lÿkath.

Hÿdegſegtwl Valo Fwl faÿasrol.

Eʒ ÿlÿen Fwl faÿaſth melegÿtȇ allatokkal hamar megh gÿogÿthatnÿ, Rutha olaÿal. Laurus olaÿal, Choda magh olaÿal, Kapor olaÿal, Spicanard olaÿal es Liliom olaÿal, chak melegȇn akar melÿk felet ennek aʒ fwlben bocÿaſſad.
Rutath feoʒ megh fa olaÿban, vagÿ Borſoth, vagÿ Caſtoreumoth, es melegȇn tȇlch aʒ fwlben.
Vȇrȇs hagÿmath vagÿ foghagÿmath feoʒd megh fa olaÿban, es aʒth bocÿaſſad aʒ fwlben.
Vaÿd kÿ egÿ Nagÿ veorȇs hagÿmanak aʒ belÿth, tȇlch fa olaÿth bele es paraſban tegÿed, oth keweſſe melegÿcd megh es teolch aʒ fwlben.

Fa heat teorÿ megh es elegÿchd fa olaÿban, eʒth bochÿaſſad melegn̊ aʒ faÿo fwlben.
Vr̊s hagÿmath, parhagÿmanak kÿ fachÿarth lewet, feÿer wrm̊nek kÿ fachÿarth leweth, elewen twʒnel aʒʒonÿ embr̊

Retkth̊ tÿʒtÿch megh es haſogaſd megh, teod egÿ kis talachkaban, ſoſd megh, es annak aʒ lewet bochÿaſd aʒ fwlben.
Eʒ pbalt [!] orwoſſagh.
+87
teÿewel feoʒd eoʒwe es fachard kÿ, ebben tl̊ch melegn̊ aʒ fwlben, dugd be, reggel oʒton nÿſd feol aʒ fwledet, fordÿch ala, aʒ rutſagoth tÿʒtÿch kÿ. Eʒ probalth dologh.
Bakfwnek leweleth facÿard kÿ, es aʒ lewet roſa olaÿal melegÿch megh eggÿwth, tl̊ch aʒ fwlbe, ees dugd be gÿapottal.

Nedueſsegk̊twl awagÿ Szeltwl valo Fwl faÿasrol.

Ha aʒ Nedweſſegk̊twl awagÿ aʒ Sʒeltwl vagÿon aʒ Fwl faÿas, olÿ orwoſſagokkal kel elnÿ, kÿk aʒ megh ʒorulaſth el veʒÿk, el ʒaggattÿak es megh nÿttÿak. Es mÿndn̊ keſerwk effelek, a kÿk ragaſnekwl tÿʒtÿtnak. Eʒk̊ keoʒʒwl valo, Kek liliom, Mÿnd aʒ ketfele farkas alma, keſerw mondola. Feÿer fl̊dÿ tknek̊ aʒ gÿk̊ere, Kÿs fl̊d Epeÿe fwnek aʒ fwrtÿ, Faheÿ, Mondola olaÿ.
Parhagÿmanak kÿ fachÿart leweth melegÿch megh es bocÿaſd aʒ fwlben.
Vr̊s hagÿmanak fachÿard kÿ aʒ leweth, Meʒʒel elegÿch eoʒwe, es melegn̊ tl̊ch aʒ fwlben.

Vÿʒtwl ualo Fwl faÿasrol.

Ha vÿʒ mn̊th aʒ fwlben, el foglalta aʒ hallaſth es ha faÿ is awagÿ nem faÿ, gÿakorta olaÿth kel bele bocÿatanÿ, es moſnÿ kel, gÿapottal aʒt kÿ kel tr̊lenÿ, es iſmeth olaÿt kel bele tl̊lenÿ.
Tÿkmonnak aʒ feÿere ign̊ ſegitÿ es enhitÿ, aʒonkeppen aʒ aʒʒonÿallat teÿe.
Ludnak keowerÿth awagÿ rokanak aʒ haÿath, olwaʒd megh es melegn̊ tl̊ch aʒ fwlben.
Sok vÿʒnek penÿgh kÿ vetelere ſemmÿ ÿob nÿnchen, mÿnth aʒ Sʒaÿal valo ßÿwas, kÿ megh lehet Nad cÿew altal.

Alÿon fel labra, es aʒ melÿ feleol aʒ fwlben vagÿon aʒ
vÿʒ, haÿolÿon le haÿtoth fe̊wel arra aʒ felere, es vgÿ ʒeokdeche̊lÿe̊n
fel labanal fogwa, vgÿ aʒ vÿʒ ke̊nnÿen kÿ wʒetÿk aʒ
fwlbeol, ebben ne legÿe̊n ſemmÿ kętſege̊d.
+88
(Dÿſcria) **Hallaſnak megh veſzereser̊el.**
Neha aʒ Fwlnek bantaſa, kÿwlis megh veß aʒ hallas, aʒ
Fe̊nek enge̊delmebe̊l, kÿ vgÿan is nem aʒ fwlben tamad, hanem
aʒ fe̊nek mÿnde̊n lele̊k lako ereÿben kÿ omol. Megh leʒe̊n penÿgh
eʒ, aʒ hÿdegh leleſben valo forroſagtul, melÿ forroſagh aʒ feoben
vagÿon. De aʒerth hÿdegh leles kÿwlis megh leʒe̊n, mÿkor aʒ
belſe̊ tagokbol hew es bwſege̊s para megÿe̊n fe̊l aʒ fwben[!] Merth
akar effele parakkal, akar penÿgh Sʒeles lele̊kʒete̊kkel, aʒ lele̊k
lako erek megh telwen es megh terwlwen, fe̊le̊tteb vernek fe̊l,
es aʒ agÿ vele̊ben es aʒ Fwlben hew lele̊kʒete̊keth e̊nthnek kÿ,
es bator aʒ hallaſnak eʒke̊ʒÿ egeſſegben legÿenek is, de eʒe̊k mÿa
ʒawaroſſan es megh haborodaſſal hal aʒ fwl.

(Comphoſis Surditas) **Sÿketſegre̊l es nehezen hallaſrol.**
(Okaÿ) Eʒ Nÿawalÿak leʒnek vagÿ aʒ Agÿ vele̊nek, vagÿ
aʒ hallaſnak eʒke̊ʒenek megh bantaſatul vagÿ vgÿan megh ſerteſetwlis.
Merth aʒ Saros Nedweſſegh kÿ fe̊l megÿe̊n, awagÿ aʒ
temerde̊k vÿʒes Nedweſſegh, kÿ aʒ hallaſth be ʒarolÿa chelekе̊dÿ
eʒth. Neha aʒ rutſagtulis megh eſÿk, mÿkor aʒ fwlnek chÿeweÿth
be dugÿa. Aʒ melÿ Sÿketſegh penÿgh es Nehezen hallas aʒ
embe̊rnek ʒwleteſe napÿatul fogwa vagÿon, aʒ Nem eʒ okokbol
leʒe̊n, awagÿ, vagÿ annak hallaſra valo eʒke̊ʒe nÿnchen, awagÿ
ha vagÿon is, de vetkeſe̊n vagÿon es nem igaʒ formaban.
(Ieleÿ) Ieleÿ ennek: Ha Saartul vagÿon mÿhelÿe̊n aʒ Saar feol
megÿe̊n aʒonnal megh bantatÿk aʒ hallas, aʒ Orcʒanak
es aʒ egeʒ teſthnek abraʒattÿa Saros ʒÿnwe leʒe̊n. Ha penÿgh
aʒ temerde̊k vÿʒes Nedweſſege̊ktwl vagÿon, Aʒ Fe̊ nehеʒ.
(Oruoſsagok) Foghagÿmath, ve̊re̊s hagÿmath Ludnak haÿawal
te̊rÿ eoʒwe, olwaʒd megh, ʒwrd megh, bocÿaſd aʒ fwlben
melege̊n.

Aʒ Embe̊r ha Sÿkete̊n ʒwletÿk, ſoha megh nem gÿogÿulhat,
de ha aʒ vthan Sÿkete̊de̊th megh es chÿak keth eʒtendeÿe, megh
gÿogÿul.

+89
Hangÿanak monÿath tȩ̊rd megh, annak aʒ lewet ßwrd kÿ es
bocÿaſd aʒ fwlben, akar melÿ regÿ ſÿketȩ̊ſſegȩ̊t is megh gÿogÿth.
Tehennek teÿeth, kechke epeÿewel elegÿcʒd ȩ̊ʒwe, es melegȩ̊n
tȩ̊lch aʒ fwlben, Nehezen hallaſth eʒ megh gÿogÿth.
Hunÿort bocÿas aʒ fwlben, es harmad napÿgh legÿȩ̊n oth.
Fȩ̊ldÿ tȩ̊knek kÿ fachÿart leweth elegÿcʒd ȩ̊ʒwe tÿʒta mezʒel
es melegȩ̊n erezd aʒ fwlben.
Retȩ̊knek aʒ leweth, Edes es keſerw mondola olaÿal es
feÿer borral elegÿch eoʒwe, melegÿch megh, es tȩ̊lch aʒ fwlben.
Vȩ̊rȩ̊s hagÿmanak vaÿd kÿ aʒ belſȩ̊ rezeth, kȩ̊menÿ magnak
aʒ porawal teolch tele, paras hamuban ſwſd megh, melegȩ̊n annak
aʒ lewet tȩ̊lch aʒ fwlben.
Eorwnek epeÿeth, es vÿʒeletÿth melÿet reggel hugÿk,
egÿenlȩ̊ mertekkel vaÿal elegÿch eoʒwe, es melegȩ̊n tȩ̊lch aʒ
fwlben. Ha nem termezetʒȩ̊rent valo aʒ ſÿketſegh, ha vgÿan ſok
eʒtendeiſ[!] hogÿ nem halloth, megh giogÿttÿa.
Bak kechkenek ʒarwaban tȩ̊lch vgÿan aʒon Baknak
vÿʒeletÿth, tȩ̊d fȩ̊l aʒ fwſtre kÿlencʒed napÿgh, es annak vtanna
tȩ̊lch aʒth aʒ fwlben.
Vȩ̊rȩ̊s hagÿmanak vaÿd kÿ aʒ Belÿth, tȩ̊lch fa olaÿth bele,
es ruta gÿeokerenek es lewelenek kÿ fachÿarth leweth, chÿnald
be aʒ hagÿmath, es elewen twʒȩ̊n feoʒd eoʒwe ÿol, tȩ̊lch aʒth aʒ
fwlben.
Fȩ̊ldÿ gelÿʒtath, Hangÿanak aʒ Monÿath, Rutanak leweleth
tȩ̊rd eoʒwe, es fa olaÿban forrald ȩ̊ʒwe melegȩ̊n abban bocÿas
egÿ chÿȩ̊ppȩ̊th aʒ fwlben.
Nÿulnak Epeÿeth Roka haÿal olwaʒd eoʒwe, es Spicanard
olaÿal elegÿch eoʒwe, tȩ̊lch aʒ fwlben.
Fwlfwnek kÿ fachÿart leweth, parhagÿmanak leweth, Fa
olaÿth, Aʒʒonÿallat teÿeth a kÿ ferfÿ gÿermȩ̊kȩ̊th ʒoptath, tȩ̊d

---

Soth tegÿ egÿ tÿʒta faʒekban, feod be igȩ̊n ÿol es tapaʒd
be hogÿ ſemmÿ para belȩ̊le kÿ ne meheſſȩ̊n, tȩ̊d aʒ twʒben,
futaſd annÿra aʒ twʒeth alatta, hogÿ aʒ So megh olwaggÿon es
ȩ̊ʒwe is forraggÿon, vȩ̊d kÿ aʒ vthan es hwÿch megh, tȩ̊rd megh,
Egÿ retkȩ̊th, vagÿ repath, vagÿ kapoʒta torſath keres, meſd el
aʒ pupÿath, furd megh, tȩ̊d abban aʒ Soth, chÿnald rea fȩ̊lwl aʒ
pupÿath, aſd el pÿncʒeben Nedwes es erȩ̊s feoldben, vgÿ hogÿ

el feoggÿed, alÿon oth harmad napÿgh, vẽd kÿ aʒ vthan, tẽlch wegben, es ebben tẽlch aʒ Sÿketh fwlben. Eʒ orwoſſagh megh probaltatoth.
+90
eʒẽket egÿ maʒos faʒekban, awagÿ tÿʒta wegben, harom Eÿel es Nappal alÿon benne, de be ne legÿẽn aʒ ʒaÿa chÿnalwa, Megh hoʒʒa aʒ hallaſth, es aʒ ſÿketſegeoth el veʒÿ, ha ebbe aʒ fwlben bocÿatnak melegẽn.
Vthÿ porcÿn fwnek kÿ fachÿart leweth, ees hangÿa monÿath tẽrÿ ẽʒwe, eʒth ruha altal ʒwrd megh, tẽlch aʒ fwlben melegẽn, regÿ ſÿketſegẽth megh gÿogÿth.
Recʒenek haÿath edes pomagranattal tẽrd ẽʒwe, borban feoʒd megh, flaſtrom moggÿara kẽſd aʒ fwlre.
Ha aʒ Sÿketſegh faÿdalommal vagÿon, vÿʒben fẽʒd eoʒwe aʒ Nÿul lab fweth, papa fweth, Eokẽr farkath, vÿolanak aʒ leweleth. Gÿk fweth, Eʒẽketh fẽdẽ alath fẽʒʒed. Annak vthanna tẽd aʒ faʒekra aʒ fwledeth, had mẽnnÿẽn bele ennek aʒ paraÿa.

(Sÿriſmus Tinnitus) **Fwlnek chengeserẽl es Zugasarol.**
(Okaÿ) Eʒ Nÿawalÿa leʒẽn aʒ Sʒeles lelẽkʒettwl mÿnth oda fẽl megh ÿrtuk. Neha aʒ hallaſnak erʒekẽnſegenek cʒÿpkẽdẽ megh bantaſatul: Neha leʒẽn attul, mÿkor aʒ fwlnek hallo Inaÿnak Nedweſſegÿ betegſegh mÿa megh emeʒtetnek. Thamad kwlſẽ okokbolis neha, vgÿ mÿnth, hÿdegtwl, hewſegtwl, es wteſtwl.
(Ieleÿ) Ieleÿ eʒẽknek: Ha aʒ Cÿẽnges es ʒugas kẽʒben kẽʒben veteſſel leʒẽn, es megh ßwnÿk, bÿʒonÿos ÿele hogÿ aʒ Sʒeles leleokʒetnek ben rekedeſetwl es kÿ nem meheteſetwl vagÿon, Melÿ nagÿ erẽkẽdeſſel kÿ akarwan onneth mẽnnÿ, ʒẽrʒÿ aʒ ʒẽngeſth, ÿelẽſben, mÿkor olÿ etelth vẽth be annak elẽtte, Melÿ Nÿers es fuualkottato. Ha penÿgh aʒ Cÿẽnges nem hertelenſeggel hanem chÿak laſſan laſſan leʒẽn, es mÿntha valamÿ terẽh volna aʒ fwlben olÿan neheſſegh teccʒÿk es olÿ etelth vẽth be annak elẽtte kÿ nÿerſeſegeoth chÿnal, eʒ vagÿon temerdẽk es laſſu Nedweſſegẽktwl. Ha kwlſẽ okokbol vagÿon, aʒth megh erthetnÿ aʒ betegh ʒawabol: Ha aʒ hallaſnak erʒekẽnſegenek chÿpkẽdẽ megh bantaſatul vagÿon, bÿʒonÿos ÿele annak eʒ, hogÿ ha mÿkor aʒ olÿan embẽr megh ehẽʒtetÿ magath, (es) aʒ nÿawalÿa akkor ẽregbẽdÿk, Sha ʒabalÿk es megh tẽltÿ gÿomrat akkor megh laſſodÿk.

(Oruoſsagok) Gÿogÿtaſath aʒerth eʒ Nÿawalÿanak aʒ okokhoʒ kepe̊ſth chÿelekе̊ggÿed. Ha aʒerth aʒ temerde̊k eęs enÿwes Nÿaltul vagÿon aʒ fwlnek chÿe̊ngeſe, ÿge̊n ÿo aʒ fwlben keſerw mondolanak olaÿath melege̊n teoltenÿ, awagÿ olÿ olaÿth a melÿben te̊re̊th Caſtoreumot elegÿte̊ttel. Awagÿ feoʒ megh vÿʒben,
+91
Feÿer wrme̊th, Maÿoranth, Feÿer mentath, Fekete gÿoparth,
es ennek paraÿara tarchÿa aʒ fwleth hogÿ bele me̊nnÿe̊n.
Ruthanak fachÿard kÿ aʒ leweth, es pomagranath heaban
melegÿch megh twʒnel, aʒt te̊lch aʒ fwlben.
Bakfweth, Sarga gÿoparth, ʒekfwet, Maÿoranath, chÿnalÿ
Sakcÿoban. melegÿch megh, chÿnald aʒ fwlrę.
Ha aʒ hallaſnak erʒeke̊nſegenek megh bantaſatul vagÿon,
ige̊n ÿo gond viſeleſnek kel arra leonnÿ. Ele̊ʒe̊r ke̊nÿw orwoſſagokkal
kel elnÿ, es ha aʒ ʒwkʒegh kewannÿa, aʒ vthan kel
ere̊ſbekkel elnÿ.
Roſa olaÿban elegÿch egÿ awagÿ keth opium magoth, aʒth
te̊lch melege̊n aʒ fwlben.
Natragulanak kÿ fachÿarth leweth es aʒ fekete maaknak,
melege̊n aʒ fwlben te̊lteſeth, ige̊n dicherÿ eʒ Nÿawalÿarol
Galenus.
Ha hÿdegh leleſbeol vagÿ valamÿ betegſegbe̊l eſÿk aʒ Fwlnek
chÿe̊ngeſe, Nem kel aʒth orwoʒlanÿ, merth magatulis wde̊wel
aʒ megh gÿogul. De ha aʒ betegſegh vthan, awagÿ feo faÿas
vthan raÿta leʒe̊n embe̊re̊n, Feÿer wrme̊th kel vÿʒben megh
feoʒnÿ, es aʒʒal kel aʒ fwleth giogÿtanÿ. Awagÿ.
Ecʒete̊th roſa olaÿal elegÿch eoʒwę, es aʒ[!] teolched melege̊n
aʒ fwlben.
Rete̊knek aʒ leweth fachÿard kÿ, roſa olaÿal elegÿch eoʒwe,
es melege̊n aʒth te̊lched aʒ fwlben.
Sha eʒe̊k nem haʒnalnanak. Fekethe hunÿort te̊rÿ
porra, veſd ecʒetben, es aʒth te̊lch melege̊n bele.

Ke̊ʒe̊nſege̊s oruoſsagok.

Aſßu fÿgeth te̊rÿ eoʒwe Muſtarral, fachÿard kÿ aʒ leweth,
es te̊lch melege̊n aʒ fwlben.
Meʒeth elegÿch eoʒwe ʒep tÿʒta Sowal, aʒth bochÿaſſad
melege̊n aʒ fwlben.
Parhagÿmanak kÿ fachÿarth leweth, teore̊th te̊mÿent, Ecʒettel

es aʒʒonÿ embe̊r teÿewel elegÿch eoʒwę, es melege̊n teolch aʒ fwlben.
Dÿʒno kenÿer fwnek gÿe̊kereth, meteld Roſa, Mondola, awagÿ ʒeekfw olaÿban, ahoʒ tegÿ Egÿ kÿs Borth, melegÿch megh es te̊lch aʒ fwlben.
Dÿʒno kenÿer gÿe̊kereth, Baraʒk magnak ees keſerw mondolanak aʒ heawal teord eoʒwe, harmad napÿgh aʒth tarch Egete̊th
+92
borban, fachÿard kÿ aʒ vthan annak aʒ leweth, aʒt te̊lch melege̊n aʒ fwlben.
Fe̊ldÿ te̊ke̊th, Meʒeth, Feÿer hunÿorth, Roſa olaÿth, elegÿch eoʒwe, melege̊n bocÿaſd aʒ fwlben.
Rokanak haÿat olwaʒd megh, es melege̊n aʒth bocÿaſſad aʒ fwlben.
Spicanard olaÿth bocÿas melege̊n aʒ Fwlben.
Baboth healÿ megh ʒepe̊n, fe̊ʒd ere̊ſſen Maʒos faʒekban vÿʒben, mÿkor forranÿ keʒd, fe̊d be egÿ fe̊de̊wel a kÿnek feolwl raÿta lÿk legÿe̊n, aʒ melÿ para kÿ ÿw, arra tarchÿad aʒ fwledeth hogÿ bele me̊nnÿe̊n, Eʒth gÿakorolÿad mÿnd addigh aʒ mÿgh el al aʒ fwled chÿe̊ngeſe.
Feÿer es Fekete hunÿorth, Caſtoreumoth, Mÿrrhat, Ruthanak magwath, Aniſumoth, Maſtixoth, Te̊mÿenth, te̊rd eʒe̊keth porra, es ecʒetben elegÿthwen, melege̊n te̊lch aʒ fwlben aʒ kÿ ʒugh es harangoʒ.

Fwlben valo Fere̊gre̊l.

Meʒeth es Bÿka Epeÿeth fe̊ʒ megh ÿo borban, had megh hwlnÿ es te̊d wegben, mÿkor ʒwkʒegh melegÿch megh, es abban bocÿas aʒ fwlben.
Tÿkmonÿ feÿeÿereth[!] elegÿch eoʒwe fa olaÿal, Sowal, es Ecʒettel, te̊rd ere̊ſſen e̊ʒwe hogÿ legÿe̊n olÿan mÿnth aʒ vÿʒ, poʒto altal ʒwrd megh, bochÿaſd aʒ ferges fwlben melege̊n, dugd be es tarch benne egÿ oraÿgh. Sha mÿkor ʒe̊ngeſth hallaʒ aʒ fwlben, tuggÿad hogÿ aʒ fergek hamar megh halnak.
Fwʒ fa lewelenek, Feÿer wre̊mnek, Fekethe wre̊mnek ve̊d vÿʒeth, elegÿch eoʒwe, te̊lch aʒ fwlben.
Tehen hus pe̊chÿe̊nÿeth mÿkor ſwtnÿ fogʒ, annak aʒ mÿnemw lewe chÿorogh, melege̊n gÿakorta aʒth te̊lch aʒ fwlben, de eoʒwe elegÿcʒd pe̊ʒercʒenek aʒ vÿʒewel.

Feÿer wrȇmnek kÿ fachÿart leweth, awagÿ Baraʒk fa lewelenek aʒ leweth tȇlch melegȇn bele ſkÿ hoʒʒa aʒ fergeketh.
Kendȇrth fȇʒ megh vÿʒben, awagÿ fachÿard chÿak aʒ leweth kÿ, melegȇn tȇlch aʒ fwlben.
Kechkenek vÿʒeletÿth melegȇn bocÿaſd aʒ fwlben.

[K]eſelÿw fwnek aʒ vÿʒet teolched aʒ fwlben, megh ȇlÿ aʒ fergeketh.
+93
Fÿge lewelnek kÿ fachÿarth leweth bocÿaſd.
Menthanak kÿ fachÿarth leweth, egÿenlȇ merteknÿ
Meʒʒel elegÿcd eoʒwe, melegÿch megh, keth awagÿ harom nap mulwa ebbȇl tȇlch aʒ fwlben melegȇn, ha ȇſmerȇd hogÿ megh giogÿttÿa, laſſad, Sha nem, Ehȇʒ eos egÿ kewes ecʒetȇth, vgÿ bocÿaſſad melegȇn aʒ fwlben.
enhera valo embȇr nÿalat bocÿas aʒ fwlben, ſmegh eolÿ aʒ fergeketh ketſegnekwl.

Fwlnek ruthſaga tÿʒtÿtasarol.

Saletromoth fȇʒ megh es teod aʒ fwlben, tȇlch ecʒetȇth fȇlwl rea, dugd be gÿapottal, egÿ eccʒaka alÿon vgÿ, maſnapon reggel melegh fa olaÿal moſd kÿ beleole.
Ha penÿgh aʒ fwleth valamÿ aluth weer rekeʒtȇtte megh, parhagÿmanak kÿ fachÿart leweth elegÿch ȇʒwe ęcʒettel, es melegȇn tȇlch bele.

Fwl melleth ualo keleuenÿrȇl. (Parotides)

Fwl mellet valo twʒes kelewen leʒȇn aʒ Fȇbȇl aʒ (Oka) bȇſegȇs bew vertwl, kÿ awagÿ Sarga Saros ver, awagÿ Fekethe ſaros ver, Awagÿ Nÿalas ver, es eʒnek valamelÿk oda folÿ aʒ fwl melle aʒ feobeol, neha erȇs betegſegtwl (Neha betegſegh nekwl is)a melÿ betegſegben aʒ fȇ vagÿ faÿdalommal, vagÿ Neheſſeggel, vagÿ kabalkodaſſal gÿȇtretÿk.
Len magoth tȇrÿ megh, tȇd rea flaſtrom moggÿara. (Oruoſsagok)
Babnak lÿʒtÿth es Bakʒarwo fweth Meʒʒel elegÿch ȇʒwe, es keoſd rea.
Vthÿ fweth Nagÿ boÿtorÿannal tȇrÿ ȇʒwe mÿnd tȇweſtwl, fȇʒd megh borban, kȇſd rea.
Ceclath fȇʒ megh vÿʒben, tȇrd megh erȇſſen, kȇſd rea, ſmegh erlelÿ.

Rutath, Iſopoth, tȅrÿ porra egÿenlȅ mertekkel. aʒʒu fÿgeth keth annÿth tȅrÿ es elegÿch ȅʒwe eʒȅketh, egÿ kewes Meʒeth is tegÿ hoʒʒa, aʒ fakadek igȅn gÿorſan megh erÿk.

Hangÿa monÿa[th] ves Meʒben, e[gÿ] Eÿel alÿon be[nne] reggel fachÿa[rd] kÿ ruha altal, [eſ] bochÿaſd aʒ fwl[ben].
+94
Kek liliomnak gÿȅkereth tȅrd porra. Arpa lÿʒtel elegÿch ȅʒwe, Meʒ Sȅrben awagÿ Meʒes vÿʒben fȅʒd megh, es kȅſd rea.
Vthÿ fweth igȅn o haÿal tȅrÿ ęoʒwe, kȅſd rea ſmegh giogÿttia.
Ʒepʒȅlȅnek leweleth tȅrd eoʒwe ſowal, kȅſd rea es el oʒlattÿa.
Eokȅrnek awagÿ kechkenek ganeÿath fȅʒd megh ecʒetben, tȅd rea, ſmegh giogÿttÿa.
Ohaÿath, Belendfw magoth, Sʒurkoth, Fa olaÿt, Sʒarka ßÿnw tÿknak ganeÿath, egÿenlȅ mertekkel chÿnald eoʒwe, kȅſd rea.

Gÿermȅkchÿeknek Fwlȅk nÿaualÿaÿrol.

Feÿer Temſoth drachma ij, Saffranth egÿ penʒ nÿomathnÿth, tȅrd porra eʒȅketh, Meʒeth uncia j. s. aʒ menÿ ehȅʒ elegh vȅrȅs borral elegÿch eoʒwe, eʒ ʒerʒamban melegȅn keth chÿȅppeoth chÿȅppench aʒ fwlben, vgÿan eʒȅn ʒerʒamban gÿapottath awagÿ ruha mohath march, es dugd be aʒ fwleth, Chorgo fwleth aʒ gÿermȅknek eʒ megh gÿogÿttÿa.
Keſerw mondola olaÿth uncia s. Rutha olaÿth, uncia s. aʒ fȅlwl megh ÿrth ʒerʒamoth elegÿch eʒʒel eoʒwe, es aʒ mÿnth megh ÿrtuk vgÿ chÿelekeoggÿel.
Vȅrȅs hagÿmat vaÿ kÿ, tegÿ rutha olaÿth bele, iſmet megh tȅrȅth kȅmennek porath tegÿ egÿ penʒ nÿomatnÿth bele, ſwſd megh melegh paras hamuban, de be fȅggÿed aʒ hagÿmanak teteÿeth valamÿwel, abban bochÿas keth vagÿ harom chÿȅppȅth melegȅn aʒ fwlben. Faÿaſa el mulÿk.
Keſerw mondola olaÿth, uncia s. Feÿer liliom olaÿth uncia s. elegÿch ȅʒwe, Smelegȅn keth vagÿ harom cheppeth cheppench aʒ fwlben melegȅn, dugd be aʒ fwleth egÿ keweſſe, el mulÿk faÿaſa aʒ fwlnek. De igÿ hogÿ mÿngÿaraſth aʒ vthan, Sʒeekfwet, Maÿoranath, Bechÿ fweth, Fekete gÿoparth, Lo mentath, vegÿ

mÿndȩnÿkbȩl fel fel marokkal, eʒȩketh borban es vÿʒbe forrald
megh, vgÿ hogÿ fele el apaggÿon. Ebben march Spongÿat,
fachÿard kÿ aʒ menÿre illÿk, eʒ Spongÿath teod aʒ fwle kȩrwl aʒ
gÿermȩknek Napÿaban keccʒȩr haromʒoris.
Saar kerepeth egÿ marokkal melegÿch megh Vÿʒ nekwl, es
kȩſd aʒ Fwl kȩrwl, el mulÿk faÿaſa.
+95

Az Orrol.

Aʒ Orrok, aʒ Agÿ velȩnek tÿʒtulaſara valok ees rȩndȩltȩttenek,
es aʒoknak aʒ Nedweſſegȩknek kÿk altala kÿ folnak
chÿpkȩdȩ elȩſſegetwl gÿakortha meg varaſodnak. Neha wteſtwl,
Eſeſtwl, Sebtwl, es egÿeb nÿlwan valo okoktul is megh bantatÿk.
Aʒ Ornak penÿgh vara es Fȩkelÿe lathatatlan, aʒerth hogÿ aʒ
mÿkor oʒton megh vndokul es aʒ vekonÿ chÿontokath eßÿ. Mÿkor
aʒerth vÿonnan keʒdetÿk eʒȩn ȩſmerhetnÿ megh, hogÿ valamÿ
veerth gÿakorta kÿ buggÿanth, ÿelȩſben mÿkor megh fogod es
erȩltetȩd aʒ orroth, mÿwel hogÿ effele ver mÿndenkoron vagÿon
aʒ Orban. Melÿ ha oth megh ȩrȩkeodÿk, fekete ßaraʒ varacʒkawal
be borÿttatÿk, melÿ var aʒ Ornak kÿ fuuaſawal gÿakortha
kÿ is eſÿk.

Ornak varaſsagarol.

Ha aʒ varaſſaga nem ÿgȩn vagÿon. Fȩldfwſtÿnek vÿʒeben
ſokʒor moſd megh aʒ vaÿath, es aʒʒal kend aʒ varath, hogÿ el
eſſek onneth.
Faÿ Boroſtÿannak aʒ leweleth ʒeggÿed es fachÿard kÿ aʒ
leweth, ha rothadas eſnek aʒ orban, aʒt tȩlch belę.
Sʒamarnak kȩrmeth egeſd megh, tȩrd megh, fud aʒ orban
megh gÿogÿttÿa aʒ varath.
Farkas Almath drachma 3. Galbanumoth drachma 2. vÿaʒt drachma 2. Thȩmÿenth
drachma j. Terpentinath drachma 5. Regÿ fa olaÿth drachma 6. eʒȩket chÿnald eoʒwe
es mÿndȩn var ellen elÿ eʒʒel.
Vÿola olaÿth, Mondola olaÿth, Thehen ʒara chÿontja
veleÿeth, Malwanak magwath, eʒȩketh egÿ kÿs viaʒʒal elegÿch
ȩʒwe, es gÿakorta eʒt tegÿed aʒ varra.
Pomagranatnak leweth feoʒd erȩſſen hogÿ fele el apaggÿon,
eʒʒel kennÿed ha lewes aʒ var.
Gȩrȩgh feÿerth drachma j. Eʒwſth taÿtekoth drachma 3. Onnak ßarath
drachma 2. eʒȩketh moſd megh feoldfwſtÿ vÿʒeben, aʒ vthan Mÿrtus

olaÿal elegÿch eoʒwe, es ÿrrel kennÿed aʒ varath.

Ornak twʒes fakadaſarol.

Ludnak haÿath elegÿch eoʒwe parhagÿmanak kÿ fachÿarth
lewewel, es eʒʒel kennÿed.
+96
Arpa lÿʒtȇth, roſath, vegÿ mÿnd egÿ mertekkel, tegÿ ehȇʒ
Negÿedreʒenÿ Camforth mÿnth aʒ roſa volna, eʒth roſa vÿʒben
awagÿ Sawanÿu pomagranatnak aʒ leweben elegÿch eoʒwę, eʒʒel
kennÿed mÿnd kÿwl belȇl.

Orban ualo rothath huſrol.

Ha valamÿ rothadas eſÿk aʒ varnak helÿere, legh elȇʒȇr,
vagÿ borral, vagÿ Meʒʒel, vagÿ kÿs gÿermȇk vÿʒeletÿwel megh
kel moſnÿ. Aʒ vthan eʒ orwoſſagal elÿ: Eʒwſth taÿtekath uncia j,
Nÿers rutath, drachma 2. Temſoth drachma 2. elegÿch eoʒwe, Mÿrtus olaÿal, es
eʒʒel kel eʒ ÿrrel kennÿ.
Parhagÿmath kÿ nem aʒ feoldben hanem kÿwȇl vagÿon,
vegÿ aʒ menÿ elegh, ahoʒ tȇrÿ egÿ kewes Bor kȇweth, elegÿcʒ
ȇʒwe eʒȇketh ʒeold vÿaʒʒal aʒ menÿ ehȇʒ elegh, eʒʒel kennÿed
aʒ rothadoth huſu orroth gÿakortha.

(Ozaena) **Orban valo Fȇkelÿrȇl.**

Ornak Melÿ es rothado Feokelÿe, kÿbȇl Nehеʒ es bwdȇs
(Oka) Sʒagh ÿw kÿ, leʒȇn aʒ Erȇs chÿpkȇdȇ Nedweſſegȇkbȇl kÿk
aʒ orban megh gÿwlnek. Merth aʒ regÿ megh rothadot Fȇkelÿbeol
ruth es bwdȇs Takonÿ ÿw kÿ. Es a kÿnek ilÿen nÿawaliaÿa
vagÿon orraban, ȇ maga is nehеʒen ʒenwedÿ, maſnak is leleokʒeth
vetelenek aʒ vndok bwdȇſſegh feoleotte igȇn nehеʒ. Gÿakorta
eʒȇknek regÿ rothadot Sebeÿ el futnak, kÿk vagÿ aʒ
ornak keth feleol valo huſaÿth, vagÿ aʒ cʒÿmpaÿath, vagÿ aʒ oth
ben valo vekonka chÿontaÿth kÿ ragÿak es el rothaʒtÿak, fȇlȇtte
nagÿ rutſaggal. Es aʒ Sʒaÿnak Ineÿt is kÿ rothaʒtwan megh
lÿkaʒtÿak mÿkor fene ʒabaſu aʒ var.
(Oruoſsagok) Elȇʒȇr aʒerth eʒ ÿliennek aʒ Feÿerȇl aʒ Haÿath
mÿnd el kel nÿrnÿ, aʒ vthan aʒ igȇn apro fele Chÿgakban
ketʒaʒath tȇrÿ megh, ahoʒ tegÿ ket Lat Mÿrrhat, es keth lath
Thȇmÿenth porul, eʒt ȇʒwe elegÿtwen kend valamÿre es tȇd aʒ
Feÿere, kÿlencʒed napÿgh raÿtha tarchÿad. Addigh penÿgh aʒ

Ha aʒ Orbol ruth Fekete vagÿ ʒe̊ld genÿetſegh ÿw kÿ, eʒ
biʒonÿos ÿele, hogÿ Fene vagÿon oda be aʒ Orban.
+97
lo menthanak kÿ fachÿart leweth, mÿnde̊n nap aʒ orraban
te̊lchÿed, awagÿ aʒald megh aʒ lo mentath, es annak porath
fuÿad aʒ Orban.
Pomagranatnak heat vegÿ drachma 16. Bÿka epeth drachma 8. Lo mentath drachma 8. Saffranth drachma 2. Feÿer hunÿort, drachma 2. te̊rd porra eʒe̊keth es elegÿch eoʒwe aʒ Bÿka epewel, te̊lch aʒt aʒ Orban.
Pomagranath heat drachma 3. Bÿka Epeth drachma 4. Mÿrrhat drachma 4. Lo mentath drachma 4. galÿcʒke̊weth drachma 3. Saffrant, drachma j, mÿnd eʒe̊keth teord porra, elegÿch eoʒwe, eęs fud aʒ Orban.
Feÿerʒe̊leo veſſße̊nek lewelebe̊l uncia 6. The̊mÿent drachma 3. galÿcʒke̊weth drachma 3. Farkas alma lewelet, drachma 3. te̊rd porra eʒe̊keth, fud aʒ Orban.
Acʒelnak Sʒarath Negÿ aranÿ nÿomonÿth. Galicʒ ke̊weth harom aranÿ nÿomonÿth. Fekete hunÿort egÿ aranÿ nÿomoth. Arſenicumoth egÿ penʒ nÿomoth, te̊rd porra eʒe̊keth es fud aʒ Orban.
Ruthanak es Feÿer wre̊mnek magwath te̊rd megh, es eʒ porth fud aʒ orban.
Sʒamarnak aʒ hugÿawal moſſad beleol aʒ Orroth, es feold epeÿenek aʒ melÿ fweth hÿnak, porra te̊rd, es fud aʒth aʒ Orban.
Feÿer hunÿorth drachma j, kek liliomnak gÿe̊kereth, drachma j. hoʒʒu borſoth, drachma s. eʒe̊ket teord porra, vÿola olaÿth es Saffranÿ olaÿth aʒ menÿ eʒ porokhoʒ elegh, egÿ kewes vÿaʒʒal elegÿch eoʒwe mÿnd eʒe̊keth, es chÿnalÿ lagÿ kene̊ ÿret bele̊le, aʒ kÿs vÿodnak vegeth march bele, mÿkor reggel fe̊l kelʒ agÿadbol, es vachÿoradnak is egÿ orawal ele̊tte te̊rwlÿed bele̊l aʒ orroth, es aʒ vthan kÿ kel aʒ orroth funÿ aʒ mÿnth aʒ ʒwkʒegh kewannÿa.

Orban ualo terme̊th huſrol. (Polÿpus Sarcoma)

Eʒ Hus Neweke̊des mÿkor vÿonnan leʒe̊n, es rea nem gondolnak, olÿ naggÿa neweke̊dÿk hogÿ vgÿan ala fwgh es fÿtÿe̊gh aʒ Orbol, awagÿ aʒ Torokban el ala Nÿul: Ennek penÿgh mÿnde̊nÿk be rekeʒtÿ aʒ Orrot es aʒ lele̊kʒet vetelnek Cÿewÿth es vtath, kÿ aʒ ʒolaſtis megh banthÿa es megh veʒte̊gethÿ. Eʒ Nÿawalÿa nemÿnemw keppen maÿd haſonlo aʒ Nathahoʒ kÿ aʒ orban vagÿon, chÿak hogÿ eʒ ſokaÿgh tarth.

Effeleth aʒerth igÿ kel gÿogÿtanÿ: Keres egÿ (Oruoſsagok)
alkolmas deſath, annak aʒ feneketh Hat vagÿ het helÿe̊n furd
megh, tegÿ annak aʒ fenekere Negÿ vÿ nÿomatnÿ temerde̊k
Meßeth, aʒon fe̊lwl iſmeth Chÿerfa hamuÿat tegÿ Negÿ vÿ nÿomatnÿ
+98
temerde̊kſegwth. Iſmeth Meßet. Iſmeth hamuth mÿnd
addÿgh hogÿ aʒ Deſaban fe̊lwl chÿak Negÿ vÿ nÿomathnÿ wres
maraggÿon, fwggeʒd fe̊l aʒ Deſath, es te̊lch teledе̊n tele
vÿʒʒel, aʒ Deſa ala tegÿ valamÿ edenth hogÿ abban chÿorogÿon
aʒ vÿʒ: Maſodcʒor iſmeth aʒon vÿʒeth te̊lch feol, mÿkor le
chÿorog iſmet fe̊l te̊lch. Negÿedcʒe̊ris feol teolch ha le chÿorog
aʒon vÿʒeth. Aʒ vthan aʒth a vÿʒeth te̊d aʒ Twʒhe̊ʒ, es mÿnd
addigh feoʒʒed amÿgh vgÿan megh aluʒÿk. Aʒ vthan valamÿ
Edenben ragd bele olÿan darabochkakban mÿnth Egÿ Egÿ Bab
ʒe̊m, de aʒ Edenÿ wegh legÿe̊n ne egÿeb valamÿ, Mÿkor oʒthon
olÿan modon bele rakod, aʒ Sʒaÿath annak vÿaʒʒal chÿnald be
ere̊ſſen, merth ha nÿtwa hadnad megh olwadna es vÿʒʒe leonne.
De vgÿ mÿnd kemenÿe̊n maradnak aʒ darabok. Annak vthanna
chÿnaltas onbol, egÿ vÿnÿ hoſßu ʒerʒamoth olÿath kÿnek temerde̊kſege
annÿ legÿe̊n hogÿ aʒ Ornak lÿkaban bele me̊nnÿe̊n, es
aʒ melÿ vegenek aʒ Orban kel me̊nnÿ, vaÿoth legÿe̊n mÿnth Egÿ
pe̊ſſe̊lÿ ʒabaſulan, abban oʒton aʒ chÿnalt ʒerʒamban bele kel
te̊nnÿ es aʒ orraban vgÿ kel feol tolnÿ, hogÿ aʒ Newekeode̊t hus aʒ
On chÿewnek aʒ lÿkaban me̊nnÿe̊n, De aʒ Orranak ßeleth
mÿnde̊nwth megh erÿe aʒ On chÿewnek aʒ ßele, hogÿ egÿebwt
aʒ Or megh ne bantaſſek, Egÿ oraÿgh aʒth aʒ chÿewe̊th tarchÿa
aʒ Orraban aʒ faÿdalmas embe̊r. Aʒ vthan ve̊d kÿ beleole aʒ On
chÿewe̊th es tegÿ vaÿath reaÿa, Eʒth mÿnd addÿgh kel chÿelekeodnÿ,
mÿghlen mÿnd kÿ eßÿ aʒ Newekе̊deoth huſth aʒ Orbol.
Ha vegre valamÿ varaſſaga le̊nne, aʒth aʒʒal kel gÿogÿtanÿ, aʒ
melÿeketh aʒ Ornak varaʒaſarol ÿrtunk.

(Haemorragia) **Ornak verenek ÿaraſarol.**
(Okaÿ) Aʒ Ornak verenek chÿorgaſa leʒe̊n vagÿ kwlſe̊ vagÿ
belſe̊ okokbol: Kwlſe̊ okaÿ Magas helre̊l valo le eſes, wtes, Ere̊s
munka. Es nap hewſegen valo keſe̊dele̊m. Belſe̊ okaÿ, aʒ vernek
vagÿ ige̊n vekonſaga vagÿ bwſege.
1. Chÿorogh penÿgh eʒ harom okbol aʒ Or ver. Awagÿ hogÿ
aʒ lele̊klako ereknek es aʒ apro ereknekis ʒaÿok melÿek aʒ Fe̊ben

2. es aʒ Orban vadnak, be ʒaroltatÿk: Awagÿ megh ʒakad es
3. ketfele valÿk: Awagÿ altal hat raÿtha aʒ veer mÿnth aʒ
verÿtek raÿtha. Be ʒarlatÿk penÿgh aʒ Lelȅklako es apro
ereknekis ʒaÿok, magok erȅtlenſegetwl, de aʒ vernek ſokaſagatul
is, melÿ ſok veer aʒ eernek ʒaÿara hertelen rea rohan. Keth fele
valÿk penÿgh aʒ Eer, Sebtwl, Tȅreſtwl, ßakadaſtul, awagÿ kÿ
+99
ragaſtul mÿkor aʒ ver kÿ ragÿa magath, es verÿtek modon vgÿ
mÿnth altal megÿȅn, mÿkor aʒ VErnek tartoÿa megh rÿtkwl, es
aʒ ver benne megh vekonodÿk. Ieleÿ eʒȅknek: Aʒ kwlſȅ (Ieleÿ)
dologrol aʒ betegh tud ʒolanÿ. Aʒ vernek bȅſegeth aʒ Orcʒarol
es ʒȅmrȅl megh eoſmerhetnÿ, merth aʒok vȅrȅſſek igȅn Nehеʒ feo
faÿaſſal.
Etele es ÿtala eʒ ÿlÿennek olÿ legÿȅn aʒ mÿ temerdȅkÿthi (Eledele)
es hÿdegÿthÿ aʒ verth. Hÿdegh Egȅn lakÿek aʒerth,
ÿo ÿʒw es kȅnnÿęn emeʒtȅ eledelth egÿek. Ha mÿkor forro aʒ
vere, Salatawal elÿȅn, katankorowal, kȅrtwellÿel, Bÿſalmawal,
Swlth Tÿkfÿwal, awagÿ egrȅſſel fȅttel. Vȅrȅs temerdȅk bort
ÿgÿek. Aʒ feÿer vekonÿ borth ne igÿa. Awagÿ ha rea ʒoktatta
magath aʒ hÿdeg vÿʒ ÿtalra, awagÿ fa heÿawal feoth
vÿʒre, igÿa aʒt hÿdegȅn. Keweſeth ʒolÿon, mÿndȅn haborodaſth
es teſtnek ÿndulatÿth kÿwaltkeppen haragot el tawoʒtaſſon.
Magas feo alÿon fekwgÿek.
Chÿalannak magwath tȅrd megh, roſa olaÿal (Oruoſsagok)
elegÿch ȅʒwe, es igȅn megh vagdalth gÿapÿath march bele, es
dugd feol aʒ orban. Aʒ ket fwlet is dugd be vagdalth gÿapÿuwal
de ßaraʒʒal. Smegh allattÿa aʒ Or ver chÿorgaſth.
Spongÿat eges megh es teorÿ megh, annak aʒ hamvat fud aʒ
orban.
Nÿers lo ganeth teorÿ megh ÿol, elegÿcd eoʒwe fekete
Sʒurokkal es kend aʒ homlokra, aʒ Nÿakra is tegÿ benne,
mÿngÿaraſth megh ʒorÿttatnak aʒ erek.
Retȅknek aʒ leweth, teolch affeleol valo fwlben aʒ melÿ or
lÿk feleol aʒ ver chÿorogh, es dugd be gÿapottal.
Thȅmÿenth teorÿ porra, pok halot, Fa olaÿth, egÿ tÿkmonnak
feÿereth, elegÿch mÿndȅʒwe eʒȅket, es teolch aʒ orban.
Maſtixot, Themÿenth, Sanguis draconis, Nÿulnak megh

[P]otÿka halnak aʒ [f]eÿebe̊l ve̊d kÿ aʒ [k]e̊wet kÿ ot tere̊m
es te̊rd porra, aʒt fuÿad aʒ orban fe̊l.
Sʒenth gÿeorgÿ Napÿanak vagÿ ele̊tte vagÿ mÿngÿaraſth
vthanna, ʒe̊ggÿed aʒ Beka lenchÿeth, ebbe̊l chÿnalÿ koʒoruth, ha
kÿnek orra vere ÿar, te̊d aʒ feÿeben vgÿ hogÿ aʒ orrath erÿe ala,
Chÿnalÿ gÿwrwth is aʒon Beka lenchÿebe̊l, te̊d aʒth aʒ Newetlęn
vÿaban, mÿnde̊n ketſegh nekwl megh aal.
+100
egete̊th ßerÿth, tÿkmon feÿerrel porul e̊ʒwe elegÿched, chÿnald
eʒth aʒ homlokra.
Vthÿ fw vÿʒeth ige̊n ere̊s ecʒettel elegÿch eoʒwe, march
ruhat ebben, ke̊ſd aʒ tenerere, aʒ Talpara, es aʒ oldalara ÿob
fele̊l, aʒ aʒ, aʒ Maÿara.
Ve̊re̊s hagÿmanak kÿ fachÿart leweth, ige̊n ere̊s ecʒettel
elegÿch eoʒwe, te̊lch aʒ orban.
Bakfwnek leweleth te̊rd eoʒwe Sowal, es annak aʒ leweth
te̊lch aʒ Orban.
Eger farkath aʒalÿ megh es teorÿ megh, aʒt a porth
fud aʒ Orban:
Faÿ boʒʒanak aʒ leweleth egeſd megh teord megh, aʒth a
port fuÿad aʒ orban.
Ruhat eges megh, es teolch ere̊s ecʒete̊th es meteleo hagÿmanak
aʒ leweth reaÿa, te̊d aʒ orban.
Rutath te̊rÿ megh es eʒth ere̊s ecʒettel elegÿch e̊ʒwe, te̊d
aʒ orban.
Tÿkmonnak heath teorÿ megh, galleſt is teorÿ megh, aʒ
tÿkmon hea ket annÿ legÿe̊n mÿnth aʒ galles, eʒth fuÿad aʒ
orban.
Malomke̊weth egÿ daraboth twʒeſÿch megh, veſd ecʒetben,
es annak aʒ paraÿath ʒagoltaſſad.
Dÿʒno ganeÿnak kÿ kel aʒ leweth fachÿarnÿ, es aʒth kel
aʒ orban te̊ltenÿ.
Baboth healÿ megh es teord megh, aʒ porat fud fe̊l aʒ orban.
Eʒ aʒ Sebnek verethis megh allattÿa.
Aʒ melÿ or ver kÿ folÿ, abbol eges megh es te̊rÿ megh porra,
aʒt fud aʒ orban.
Fekwgÿek meʒÿtelen hanÿatta fe̊l, es ecʒete̊th hÿdegh
vÿʒʒel e̊ʒwe elegÿtwen, chÿorgaſd aʒ orcʒara.

Chÿereprål awagÿ feodårål reʒelÿ le aʒ egåth fål̊dben, kÿ
fachÿarth chÿalannak lewewel elegÿch megh aʒth, bochÿaſd aʒ
Orban, aʒonnal megh allattÿa aʒ verenek chÿorgaſath.
Tÿk Tallath eges megh tård porra, fud aʒ orban.
Talmoſo fweth, Rutath, Cÿalanth teorÿ eoʒwe, tåd eʒth aʒ
Orban.
Aʒ Or verth melÿ kÿ chÿorogh egeſd megh
chÿerepbe, es tård megh, annak aʒ porabol vegÿ drachma 3. Bolus
armenuſth drachma j. megh tårth porchÿn fwnek porat ſcrupulus j, eʒåket tÿkmon
feÿerrel es egÿ kewes ecʒettel elegÿch åʒwe, es kewerd hogÿ
olÿan ſwrw legÿån mÿnth aʒ Meeʒ, ruhara kennÿed eʒth, es aʒ
+101
homlokra kåſſed. Ha aʒ ʒwkʒegh kewannÿa, keth awagÿ harom
ʒåm Opiomoth is tårhecʒ kåʒÿben.
Vårås Bagolÿ borſoth tegÿ egÿ teglara bwån, ʒaraʒd iol
megh aʒ twʒnel es aʒald megh. de vgÿ hogÿ megh ne egÿån, tård
porra, fud aʒ orban, megh ʒwnÿk mÿngÿaraſth aʒ chÿorgaſa.
Bolus armenuſth elegÿch eoʒwe ecʒettel, eʒt kåſſed aʒ
homlokra es aʒ keth vak ʒåmre, awagÿ chÿak rea kennÿed, de
roſa olaÿt is elegÿch hoʒʒa, Aʒ vthan aʒ keth karÿat, es aʒ keth
ʒarath keoſd megh, fekwſd hanÿatta feol, aʒ labath meleg vÿʒben
tarchia, aʒ ʒåmeÿth be hunnÿa, Aʒ orcʒaÿath hÿdeg vÿʒʒel
elegÿtåth ecʒettel eottåʒʒed.
Kechke Maÿath eges megh es teorÿ megh, pokhalot,
Cÿnobriomoth tårÿ megh porra, ecʒettel habard eoʒwe eʒåketh,
tål̊ch aʒ orraban, ſmegh aal aʒ vere.
Papÿroſſath eges megh, Aʒʒu tåknek is aʒ kwlſeo heat
egeſd megh. Thåmÿenth, Opiumoth, Egetåt temſot, eʒåketh
mÿnd egÿ mertekkel porul elegÿcd eoʒwe ÿo ecʒettel, ebben tegÿ
aʒ Orban, kÿwlis megh kennÿed aʒ orrath vele, aʒ homlokra is
eʒth keoſſed. Eʒ orwoſſagh Galenuſnak feo es igån tÿtkos orwoſſaga
volth aʒ Or ver chÿorgaſrol.
Mÿkor valakÿnek orra vere chÿorogh, hogÿha aʒ
Orranak Balfelål valo lÿkabol chÿorogh aʒ veer, egÿ åregh
kåppål̊th, awagÿ a kÿ rea tuggÿa vetnÿ, Egÿ åregh chÿuproth aʒ
Lepere kel vetnÿ aʒ aʒ a vekonÿara. Ha penÿgh aʒ ÿob feleol
valo orra lÿkabol ÿar aʒ veer ÿob feleol aʒ Maÿara kel vetnÿ, de
ha mÿnd aʒ keth orra lÿkabol chÿorogh, mÿnd ket feleol kel vetnÿ.

Ornak Vere el ÿnditaſarol.

Mentath Meʒʒel elegÿch eoʒwe, tẘd aʒt aʒ orban, el ÿndul
aʒ vere chÿorgaſa.
Pẘrÿenek vÿragath tẘd aʒ orban, el ÿndÿttÿa aʒ vereth.
Pÿrÿto fwnek leweleth teord eoʒwe fa olaÿal, tẘrẘld eʒʒel
aʒ orroth beleol, el ÿndul.

Aʒ Arwa chÿalãt[h] ronch megh erẘſſe[n] fachÿard kÿ aʒ
leweth, es bochiaſ[d] aʒ orban, aʒ Or vereth el ÿndittia.
+102

Gÿermẘkchÿeknek Orrabelÿ nÿaualÿaÿrol.

Agÿagoth teorÿ megh elegÿcd eoʒwe roſa vÿʒʒel es ecʒettel,
ha Orra vere chÿorogh, chÿnalÿ flaſtromot ebbẘl aʒ homlokara.
ʒarwaſnak ʒarwath, awagÿ aʒ Eokẘrnek egeſd megh, tẘrd
porra es elegÿcd eoʒwe ecʒettel, kẘſd aʒ homlokara, awagÿ
ʒÿtaſd feol aʒ orraban, megh allattÿa aʒ or ver ÿaraſth. Aʒ roſanak
aʒ pora is awagÿ aʒ Thẘmÿennek ʒÿnthe olÿan haʒnos.
Vthÿ fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth. Nÿulnak meg egetẘth
ʒẘreth teord porra, elegÿch ẘʒwe, es flaſtrom moggÿara kẘſd aʒ
homlokra. Eʒ igẘn megh allattÿa.

Orra kÿs Gÿermẘknek ha be reked.

Salatanak kÿ fachÿarth leweth, es megh tẘrth Fÿgenek aʒ
leweth elegÿch eoʒwe, tẘlch aʒ orraban.
Ecʒetẘth melegÿch megh, es annak aʒ paraÿath bochÿaſſad
aʒ orra lÿkaban.
Bechÿ fwet fẘʒ megh vÿʒben, annak aʒ paraÿath bocÿaſd
aʒ orra lÿkaban.
Feÿer liliom olaÿth olwaʒtoth vaÿal elegÿch ẘʒwe, aʒʒal
kennÿed aʒ orra lÿkath beleol.

(Korÿʒa Grauedo) **Orban chÿorgo Natharol.**

Iolleheth oda feolÿeb beoſeggel ÿrtunk aʒ Feobẘl valo le
chÿorgaſrol kÿt Magÿarul Nathanak hÿnak, De ÿth is melto emlekeoʒnÿ
(Oka) rola: Eʒ le chÿorgaſnak aʒerth oka aʒ Agÿ velẘ,
melÿ aʒ hÿdegſegtwl megh hwl, kÿ megh tẘrtenÿk aʒokon valakÿk
kÿ Nÿtoth fẘwel hertelenſeggel aʒ hÿdegre mẘnnek. Aʒ hÿdegſegh
oʒton aʒ Nedweſſegẘketh kÿk aʒ Agÿ veleoben vadnak, megh
ʒorÿttia, (mÿkeppen aʒ Embẘr keʒe aʒ vÿʒʒel tele Spongÿat

mÿkor megh ʒorÿttia) es vgÿ bocÿattia ala aʒ alſo reʒekre. Toabba,
valamÿk aʒ Feÿet fe̊le̊tteb megh te̊ltÿk, mÿnd aʒ olÿanok, Nedueſſegnek
ala ʒarmaʒaſath ʒe̊rʒÿk. Mÿnth feoleotte ſok megh
ÿth bornak emeʒtetlenſege, Es hew vÿʒʒel fe̊nek ſokaÿgh valo
moſaſa, ÿele̊ſben ha annekwl is melegh termeʒetw aʒ Feo. Aʒ
Etel is a melÿ aʒ haſban Nÿerſenſokaÿgh aal, es aʒ ʒeke̊n kÿ
nem megÿe̊n, Es affelek is mÿnd aʒ melÿek aʒ Feoben fe̊l parolkodnak.
+103
Ieleÿ eʒe̊knek: Aʒ kÿnek hewſegbe̊l vagÿon aʒ Natha
raÿtha, annak aʒ Feÿe megh hewe̊l, es vekonÿ chÿpke̊de̊
Nedweſſegh folÿ kÿ awagÿ aʒ Orran, awagÿ aʒ ʒaÿan. Aʒ
orcʒaÿa meg ve̊re̊ſſe̊dÿk aʒ orra is, es eʒ ÿlÿenth legÿnkab betegſegh
ke̊wethÿ. Aʒ kÿknek penÿgh hÿdegſegbe̊l vagÿon, annak feÿe
es homloka mÿnde̊n fele kÿ terwl vgÿ mÿnth ees aʒ Or cʒÿmpaÿaban
lewe̊ chÿatornak be rekednek, annÿra hogÿ meeg aʒ ʒoʒath
ſem ÿwhet ala aʒ orrara. Eʒ ilÿennek Nÿalesÿ temerde̊k Nedweſſegh
chÿorogh kÿ aʒ orrabol.
Effele betegſegben lewe̊k el tawoʒtaſſak aʒ (Maga tartaſa)
ige̊n melegh awagÿ ige̊n hÿdegh Egeth, ÿeleoſben feorde̊ vthan,
Delÿ ʒeleketh es Feol ʒeleketh, es mÿnde̊nth affeleketh, valamÿk aʒ
Nedueſſege̊keth aʒ Agÿ vele̊ben megh be̊witÿk. kwnnÿen (Eledele)
emeʒte̊ eledellel elÿenek, es ÿo ÿʒwekkel. El tawoʒtaſſanak ve̊re̊s
hagÿmath, Foghagÿmath, Muſtarth, retke̊th, es mÿnde̊n melegÿte̊
ʒagokath. vachÿoran keweſebbet egÿenek mÿnth Ebede̊n. Italok
Meʒes vÿʒ legÿe̊n, awagÿ Arpa vÿʒ melÿben egÿ kÿs fa heat
megh feoʒtenek. Delben ne alugÿanak. Eÿel is hanÿatta ne
fekwgÿenek.
Ve̊re̊s kapoʒtanak leweth fachÿard kÿ, te̊lch aʒ (Oruoſsagok)
orban, aʒ Feÿeth megh tÿʒtÿttÿa, es aʒ faÿdalmath el veʒÿ.
Ve̊re̊s Ceclanak gÿe̊kerebe̊l fachÿarÿ annÿ lewet kÿ mÿnth
egÿ kalanban ferne, annak harmadreʒenÿth, ahoʒ elegÿch egÿ
kalan Meʒeth, te̊lch vgÿ aʒ orraban hogÿ ÿol be me̊nnÿe̊n, mÿnde̊n
turha Natha le ʒal ſkÿ chÿorogh, eʒ megh probaltatoth. Sha
mÿkor akarod hogÿ iſmet megh ʒwnnÿek, Fa olaÿt agÿ aʒ
ʒaÿaban.
Konkolth es kek liliomoth teorÿ megh, aʒ leweth eʒe̊knek
elegÿch e̊ʒwe Meʒʒeltelchfeol aʒ orban.
Tÿʒte̊s fwet feoʒ megh vÿʒben, te̊lch ÿo melege̊n
Mede̊ncʒeben, Borÿch be aʒ feÿedet es haÿolÿ ala aʒ Mede̊ncʒere,

hogÿ annak paraÿa ʒaÿadon es orrodon be mẽnnÿẽn. Smÿnd
addÿgh vgÿ tarchÿad mÿgh aʒ vÿʒ chÿak alÿgh leʒẽn melegh.
Aʒ vthan aʒ vÿʒʒel moſd megh aʒ feÿedeth, es teod ÿo helre aʒt
a vÿʒeth. Megh latod maaſnap hogÿ aʒ vÿʒ rakwa leʒẽn fẽlwl
megh aluth Nedweſſeggel. Maſodnapon iſmeth vgÿ chÿelekẽggÿel.
Harmadnapon oʒton hogÿ iſmeth megh moſod, megh latod hogÿ

Aʒ Napnak penÿgh hewſegetwl aʒ Agÿ velẽ megh melegẽdÿk
ees megh telÿk.
+104
aʒt aʒ vÿʒeth tÿʒtabnak talalod, merth aʒ ſok Nedweſſegh megh
tÿʒtult leʒẽn aʒ feÿedbẽl. Eʒ orwoſſagoth Een Lenchÿes Gẽrgÿ
megh probaltam, es igẽn igaʒnak talaltatoth.
Vegÿ edes Muſtoth, feoʒd annÿra aʒth hogÿ chÿak harmadreʒe
maraggÿon, abban egÿ kẽtes Iſopot, Egÿ kẽtes fekete gÿoparth,
tegÿ, es harmadnapÿgh benne tarchad, aʒ vthan ʒwrd megh
es chÿnald valamÿ edenben. Es eʒʒel eʒtendeo altal mÿndẽn
holnappban harom harom napon melegẽn aʒ torkodath moſſad.
Ha eʒth mÿndẽn holnapba megh chÿelekeodeod, Nem chÿak feÿedben
leʒes egeſſegẽs aʒ Nathatul, de aʒ Melÿed es aʒ gÿomrodis
eppwl.
Boroſtÿannak aʒ leweth fachÿard kÿ, aʒ acʒelth mÿkor megh
twʒeſÿtÿk, aʒ vÿʒbe martÿak, arrol marad aʒ vÿʒben valamÿ
apro mÿnth egÿ keoles ʒẽm. Acʒelnak aʒ vÿraganak hÿiak, teord
megh aʒth, es elegÿch ẽʒwe aʒ Boroſtÿan lewewel, es roſa olaÿt
is elegÿch kẽʒʒe, eʒth tẽlch aʒ Nathas orban, eʒ erẽſſen megh
tÿʒtÿttÿa, awagÿ meegh ÿob hogÿha aʒ acʒel vÿragawal megh
elegÿttetẽth Boroſtÿan leweth eleoʒẽr aʒ orban tẽlteod,
hogÿ oʒton aʒ ẽnnÿ keʒdÿ aʒ orroth, aʒ vthan tẽlch aʒ roſa olaÿth
aʒ Orban.

(Sternutatio) **Pwſẽgeſth el ÿnditaſrol.**
Ha kÿ pwʒẽgeſth akar ÿndÿtanÿ, Baſalicomnak aʒ leweth
fachÿard kÿ, awagÿ aʒ magwath tẽrd megh, es tẽlch awagÿ fud
feol aʒ orban.
Vad Apiomoth kÿth kakas tareÿnak is hÿnak, aʒald megh
tẽrd megh, es fud aʒ orban.
Fenÿer hunÿort tẽrÿ megh es fud fẽl aʒ orban.
Muſtar magoth teorÿ megh es fud aʒ orban.

Kÿs Gÿermȇk hogÿ ne Pwʒȇgÿȇn.

Ha aʒ kÿs gÿermȇk igȇn pwʒȇgh, tȇlch aʒ Feÿere awagÿ aʒ Orra lÿkaban, roſa awagÿ Tȇk olaÿth, eęs affele hÿwȇſÿtȇ olaÿth akar mÿ feleth. Megh allattÿa.

Aʒ kÿ gÿakorta pwʒʒenth es ſemmÿth nem vethet, ſemmÿ Buʒth nem ęrȇs hogÿ fȇl ÿwne, ha eʒ ſokaigh tarth, es hoʒʒa nem lath magahoʒ, hertelen halallal hal megh.

+105

Az Sʒaÿrol.

Sʒaÿrol gondoth viſelÿ. Etel eleoth aʒ aʒ enhera, es etel vthan is melegh vÿʒben ha megh moſod, aʒ melÿ Nedueſſegȇk aʒ Fȇbȇl le ʒallanak aʒ Inȇdre, megh tÿʒtittÿa.

Tȇrȇth ʒȇkfwel vagÿ ʒerechÿȇn dÿowal awagÿ Spÿcanardal ha mÿndȇn enhera megh tȇrleod aʒ Sʒaÿad. Ne felÿ bwdȇs Sʒaÿtul.

Cʒÿtwartoth ragÿ mÿndȇn reggel es wdȇkeoʒben is, nem leʒȇn bwdȇs aʒ Sʒaÿad.

Ha aʒ Sʒaÿad Twdȇdnek megh veʒeſe mÿa bwdȇs Nÿers Salÿa leweleth egÿel mÿndȇn reggel es eſtwe Negÿwen napÿgh.

Maſtÿxoth tȇrÿ megh, elegÿch roſa olaÿban, aʒʒal kennÿed aʒ ÿnȇdeth, megh eorʒÿ bwdeoſſegtwl es vgian megh is erȇſſitÿ. Roſmarÿnnak leweleth es vÿragath, Mÿrrhat, Faheat, Fȇʒ megh feÿer borban, gÿakorta eʒʒel moſſad aʒ ʒaÿadath.

Szaÿnak bwdȇſsegerȇl.

Aʒ Nehеʒ es megh bantho Bwdȇs Sʒaÿ, vagÿon legh (Okaÿ) ÿnkab aʒ fognak rothadoth huſaÿtul, awagÿ aʒ Ferges fogaktul, awagÿ Etȇk maradekanak oth maradaſatul. Nemÿkoron aʒ Sʒaÿnak Bȇrenek melegh voltatul is. Neha megh veʒȇth es megh rothadoth nedweſſegȇktwl is, kÿk aʒ gÿomornak ʒaÿahoʒ ragattanak. Eʒis megh tȇrtenÿk nÿha, hogÿ aʒ Sʒaÿnak awagÿ aʒ Twdȇnek megh varaʒaſatul, aʒ Sʒaÿnak leheſe nehеʒ. Ieleÿ (Ieleÿ) eʒȇknek: Ha aʒ fognak rothadot huſatul vagion vagÿ ferges Fogaktul, vagÿ etelnek oth lewȇ maradekatul, aʒth kȇnÿw megh lathnÿ. Ha penigh aʒ Sʒaÿnak melegſegetwl Thamadoth, melegh aʒ Sʒaÿ es igȇn ʒomehoʒtath. Ha aʒ gÿomornak Sʒaÿatul vagÿon,

akkor etelnek előtte mÿnek előtte nem őnnek aʒ Embőr, aʒ Sʒaÿnak
lehefe nehez es ʒenwedhetetlen. Ha aʒ Sʒaÿban valo varaktul
vagÿon, aʒ lathato. Ha aʒ Twdőnek megh Sebőfwlefetwl
vagÿon, aʒ egeʒ Tefth megh vekonodÿk aʒ hÿtwankodÿk, kÿt
oʒton horuth kőweth.
Cÿerfanak heath vefd borban, aʒth aggÿad (Oruofsagok)
ÿnnÿa, es megh gÿogÿwl aʒ Bwdős ʒaÿ.
Chÿomborth es kakukfwet ʒaraʒ megh, tőrd porra, eʒth
Meʒʒel elegÿch eoʒwe, ad megh őnnÿ.
Mÿkor alunnÿ megÿőn aʒ Bwdős ʒaÿu, ÿo ecʒettel mofſa
+106
megh aʒ Sʒaÿath, aʒ vthan borral mofſa aʒ kÿben Maftixot
elegÿteoth porul.
Tengőrÿ hagÿmas Ecʒettel mofſa aʒ Sʒaÿath.
Vÿ Apiom magoth kÿ megh eerth, tőrÿ megh kÿlencʒ Nehezekőth,
vefd egÿ korfochka Muftban, aʒʒal mofſad.
Cÿprofth es Apiomoth feoʒ megh valamÿ ÿo ʒagu borban.
Eftwetwl fogwa vÿrrattÿgh alÿon vgÿ, reggel aʒʒal mofd erőffen
aʒ Sʒaÿath es fogakath, eʒth keccʒőr ees haromʒoris megh chÿelekeoggÿed
egÿ napon, leg vtolʒor elÿs Nÿelÿ benne egÿ kewefeth.
Apÿum magwath ragÿa erőffen, es tarchÿa Sʒaÿaban ÿo
ÿdeigh aʒ bwdős Sʒaÿu.
Kek liliomnak gÿőkereth aʒtafd erőffen o borban, eʒʒel
gÿakortha mofd aʒ Sʒaÿath, es benne tarch fokaÿgh.
Fodor mentath Ecʒetben es vÿʒben feoʒ megh, aʒʒal gÿakorta
mofd aʒ Sʒaÿath.
Soth, Tengőrÿ taÿtekot, Fekete gÿoparth porul, ana drachma 2. kek
liliomnak gÿőkereth, drachma j, eʒőketh teord eoʒwe, ha aʒ fogtul bwdős
aʒ Sʒaÿ eʒʒel kennÿed. Nagÿoth haʒnal.
Arpath es Soth egÿenlő mertekkel egÿ ruhaban be takarwan
eges megh, es teorÿ megh, Meʒʒel elegÿcʒ eoʒwe, eʒʒel tőrőld
aʒ fogakath ha attul bwdeos aʒ Sʒaÿ.
Kakuk fwet feoʒ megh borban, aʒʒal mofſad aʒ Sʒaÿath.
Rofth tőrÿ megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, aʒʒal
tőrőld ha fogak mÿa vagÿon aʒ Sʒaÿnak bwdőffege.
Melegh awagÿ pÿrÿtoth kenÿerben reggel es eftwe Negÿ
awagÿ eoth chÿőp fenÿw olaÿth egÿek megh, ha eʒth gÿakorolÿa,
aʒ Bwdős Sʒaÿ megh gÿogÿul es ÿo ʒagu leʒőn. Eʒ megh probaltatoth
fok fw embőrőktwl.

Bwdȩs Sʒaÿu embȩrnek ÿo ragnÿ Aniſumoth, Kek liliom
gÿȩkereth, Liquiriciat, vagÿ penÿgh ʒerechȩn dÿot mÿndenkoron.
Sʒȩkfweth es Apium magoth feoʒ megh borban, aʒth ſokaÿgh
tarcha aʒ Sʒaÿban, es aʒ vthan Nÿelÿe el, ha aʒ gÿomortul
vagÿon aʒ Sʒaÿnak bwdeoſſege.

(Apthae Alcola) **Sʒaÿban valo hew fakadoʒaſrol.**
Aʒ Sʒaÿban valo fakadoʒaſok nem ÿgȩn melÿ fakadekok,
eʒȩk aʒ Sʒaÿnak akar mÿ reʒeben is megh leʒnek es el folnak,
hol aʒ Inekre, hol aʒ fogaknak huſaÿra. Neha aʒ Nÿelwnek odalÿra
es gÿȩkerere is. Eʒ legh ÿnkab aʒ gÿermȩkcÿeket bantÿa.
(Okaÿ) de aʒ Eoregh embeorȩkȩn is megh leʒȩn aʒ melegh lelȩkʒettwl,
+107
Melÿ ÿw fȩl aʒ Maÿnak es aʒ Saarnak forroſagabol. Megh
ʒȩrʒÿ Neha aʒ Fȩbȩl aʒ Fȩbȩl ala ʒallo Sos Nÿal is. Hÿdeglelȩ
betegſegben eʒ gÿakorta megh leʒȩn. Neha vgÿan annekwl is.
Mÿnth hogÿ aʒ Hawÿ ver folÿaſnak megh allaſatul is megh leʒȩn.
De aʒ kÿk aʒ Francʒus embȩrȩkȩn leʒȩn, aʒ Nem effele.
Galleſth fȩʒ megh borban, aʒʒal moſſad aʒ (Oruoſsagok)
Sʒaÿath, vgÿan aʒon galleſth tȩrd porra, elegÿch eoʒwe Meʒʒel
es tȩrȩth roſawal, aʒʒal kennÿed be.
Fagÿalfanak leweleth ſok ÿdeigh ragaſd, es benneis tarchÿa
aʒ Sʒaÿaban.
Sʒaraʒ roſath tȩrÿ megh, elegÿch eoʒwe roſa Meʒʒel
es aʒʒal kennÿed.
Ȝarwaſnak ʒarwath egeſd megh, teord megh, aʒth hÿnchÿed
rea.
Kȩmennek gÿȩkereth egeſd megh, tȩrd megh es Meʒʒel
elegÿch ȩʒwe, megh giogÿttia, es nem ÿs haggÿa toab terwlnÿ.
Vthÿ fweth facharÿ kÿ, aʒ leweth tarchia aʒ Sʒaÿban, es
aʒ gÿȩkeret is ragÿa, aʒ ragottath ſok ÿdeigh oth tarchia
Sʒaÿaban.
Ȝȩdȩrnek aʒ leweleth ʒȩggÿed, feoʒd megh borban es aʒʒal
moſſad.
Tormentÿllat feoʒ megh borban, tegÿ ahoʒ egÿ kewes Meʒeth,
aʒʒal moſſad.
Fekete gÿoparth, Sʒȩkfwet, Temſot, fȩʒ megh borban, eʒʒel
moſſad.
Nÿarfath furÿ megh, es annak aʒ melÿ vÿʒe kÿ chÿorogh,

aʒʒal moſſad.
Egrẽſnek leweth libra s. Meʒeth, drachma 4. fẽʒ eoʒwe erẽſſen hogÿ
harmad reʒe el apaggÿon, eʒʒel moſſad.
Ʒẽdẽrnek aʒ leweleth, Cÿerẽſnÿenek leweleth, Soſkath,
Atracʒelnak leweleth feoʒd megh borban, es eʒʒel moſſad aʒ
ʒaÿath.
Thẽmÿenth roſa MeʒʒeI elegÿch eoʒwe, aʒʒal kennÿed. Awagÿ,
fẽʒd megh borban es aʒʒal moſſad.
Aauanÿu pomagranatnak leweth fẽʒd ẽʒwe MeʒʒeI es aʒʒal
kennÿed.
Healt Lenchÿeth, drachma 5. vẽrẽs roſath. AʒʒuCoriandrachmaom
magwath. Bolus armenuſth, galleſth, ana drachma 2. s. porchÿn fwnek
magwath, drachma 3. s. Camforth drachma i. es ſcrupulus j. mÿnd eʒẽketh teord porra
es elegÿch eoʒwe ÿol. Fẽʒ arpa vÿʒeth aʒerth, es eleoʒẽr moſd
aʒʒal megh aʒ SʒaÿathI, de roſa meʒʒel elegÿcched eoʒwe aʒth
aʒ arpa vÿʒeth, hogÿ iol megh moſod, aʒ vthan hÿnch feolwl aʒ
+108
porth rea. Ha mÿnd SʒaÿadonI, Nÿelvedẽn es Torkodban leʒẽn is
aʒ hewſegtwl valo fakadoʒas, mÿnd megh gÿogÿttÿa.

Gÿermẽkchÿeknek valo.

Cÿẽch ʒopo gÿermẽkeoknek is gÿakorta aʒ SʒaÿokI megh
fakadoʒ, LeʒẽnI penÿgh gÿakorta attul, hogÿ aʒ DaÿkaTeÿe hÿtwan,
awagÿ penÿgh hogÿ aʒ gÿermẽk ÿol megh nem emeʒthetÿ
aʒ TeÿethI. Harom ʒÿnw penÿgh effele fakadoʒas. Veorẽs, Feÿer,
es Fekethe. Ha aʒerth vẽrẽs leʒẽn, legh elẽʒẽr keonÿw ʒerʒammal
kel moſnÿ, olÿal aʒ kÿ megh hÿweoſÿtÿ es ʒorÿttÿa, tudnÿ,
vẽrẽs roſa vÿʒewel kel moſnÿ, vthÿ fwnek vÿʒewel awagÿ Soſka
vÿʒʒel. Ha penÿgh megh feÿerẽdÿk, ʒaraʒto ʒerʒammal kel vele
bannÿ. Tudnÿillÿk, Thẽmÿennel, Maſtixal, MÿrrhawalI. Ha
oʒthon megh feketẽdÿk ſmegh is eweſẽdÿk, olÿal kel giogÿtanÿ,
aʒ kÿk el oʒlattÿak es ſemmÿe teʒÿk, vgÿmÿnth, Saarkerep,
SʒeekfwI, Kapor, BakʒarwoI fw, es mÿnd effelek. De aʒerth vgÿan
ehẽʒ is hoʒʒa kel aʒt aʒ ʒerʒamoth elegÿtenÿ aʒ kÿ ʒorÿttÿa.
El vegre oʒthon ha latod hogÿ aʒ fakadaſok rothadnÿ
keʒdnek, akar gÿermẽknek, akar penÿgh ẽregnek, Galleſth teorÿ
megh, vÿʒben feoʒd megh, tegÿ ahoʒ meg annÿ megh ʒwrth tÿʒta
Meʒeth aʒ vthan hogÿ ÿmmar aʒ galleſth megh feoʒted. Iſmeth
maſodcʒoris fẽʒd megh hogÿ aʒ galles aʒ MeʒʒeI ẽʒwe elegÿeoggÿek.

Eʒʒel vgÿ elÿ mÿnth feo orwoſſaggal. Vegÿ aʒ vÿodra
ebben, es ſokaÿgh kennÿed vele aʒ fakadoʒaſth, awagÿ vegÿ
egÿ foltochka barſonth, arra vegÿ benne es aʒʒal tȓelÿed.
Fȓld Epeÿe fweth aʒald megh, tȓrd megh, eʒ porth elegÿch
eoʒwe Meʒʒel, eʒʒel kennÿed el allattÿa aʒ rothadaſth.
Aloeſth, drachma 2. Mÿrrhat, drachma 6. Saffranth drachma 4. Bort es Meʒeth
aʒ menÿ ehȓʒ elegh, chÿnald ȓʒwe eʒȓketh, rothado Sʒaÿnak igȓn
io orwoſſagh.

Chÿak Fakadoʒaſrol ualo.

Vthÿ fwnek, porchÿn fwnek, Ebʒȓlȓnek, mÿndȓnÿknek aʒ
kÿ fachÿarth lewebȓl vegÿ ana uncia j. elegÿch eoʒwe es fel kalannÿth
tegÿ eccʒȓr aʒ kÿs gÿermȓk ʒaÿaban.
Egrȓſnek kÿ fachÿart leweth, megh erth ʒȓdȓrÿeth, vegÿ
mÿndȓnÿkbȓl ana uncia s. egÿ kalan teÿben elegÿch ȓʒwe, ad eʒth
aʒ gÿermeok Sʒaÿaban.
Galleſth, uncia j. Teÿeth, drachma j. Temſoth drachma s. vtÿfw vÿʒet, uncia s. tȓrd
+109
eoʒwe eʒȓketh es forrald eoʒwe, eʒʒel moſſad aʒ gÿermȓknek
Sʒaÿath.
Porchÿn fwnek chÿak aʒ kÿ fachÿart lewewel moſſad es
kennÿed is, fȓlȓtte nagÿoth haʒnal.
Ha aʒ fakadek igȓn futh, kȓmennek aʒ gÿȓkeret egeſd megh,
meʒʒel elegÿcched ęs aʒʒal kennÿed.

Sʒaÿnak nÿalaſkodaſarol.

Fekethe gÿoparth tȓrÿ megh es ʒÿtalÿ megh, eʒʒel kennÿed
aʒ Inȓdeth es aʒ fogaÿdat, el veʒÿ eʒ aʒ Nÿalaſkodaſth, Meeg aʒ
Inȓdnek dagadaſath is.
Sʒeekfwet teorÿ megh. Borban feoʒd mÿnd addigh hogÿ fele
el apaggÿon, eʒʒel moſſad aʒ Sʒaÿath, es megh gÿogÿul.

Sʒaÿan aʒ kÿ aluth verth hanÿ.

Roſath fȓʒ megh vÿʒben es ecʒetben, Smÿkor aʒ megh hwl
moſſad aʒ Sʒaÿat aʒʒal, es el is Nÿelÿ benne.
Sʒȓlȓnek kaccÿath, awagÿ aʒ Nÿers ʒȓlȓ veſßȓnek aʒ
vegeth fȓʒd megh vÿʒben, eʒʒel moſſad aʒ Sʒaÿath.
Roſanak aʒ Sarga belſȓ reʒeth, es maſtixot tȓrÿ porra, Borban

elȯʒȯr ʒȯdȯrÿet awagÿ roſath feoʒ megh, aʒ borth ʒwrd
megh, es aʒ port abba elegÿtwe ad megh ÿnnÿa.

Sʒaÿban ualo apro fakadekokrol.

Apro Boÿtorÿanth fȯʒ megh vÿʒben, aʒʒal moſſad gÿakorta
aʒ Sʒaÿath.
Kechÿke awagÿ Iuh teÿeth elegÿch eoʒwe Meʒʒel, es melegȯn
aʒʒal moſſad aʒ Sʒaÿath.
Lenchÿet healÿ megh, elegÿch eoʒwe Ecʒettel, ees aʒʒal
moſſad.
Kemȯncʒe fenekrȯl vaÿ egÿ teglat fȯl, tȯrd megh, elegÿch
eoʒwe Meʒʒel es aʒʒal kennÿed.

Eʒ olÿ apro fakadek, hogÿ aʒ Sʒaÿnak bȯre is feol hamol
mÿatta faÿdalommal.
+110
Dÿonak Nÿers leweleth ragÿad, ha vgÿan megh varaſodoth
volna is aʒ fakadek. igȯn haʒnal.
Feÿer Mentath es galleſth teorÿ porra, elegÿcʒ ȯʒwe
aʒʒal hÿnched aʒ fakadekoth.
Effele fakadekoth aʒ gÿermȯkchÿekȯn, Nad meʒʒel kÿth
Camforral megh elegÿtȯttel kel hÿntenÿ.
Meʒ Sȯrrel igȯn ÿo effe[!] Sʒaÿath moſnÿ.

Az Fogrol.

Fogaÿdnak ilÿen gongÿath vÿſelÿed: Mÿkoron eʒȯl es ÿʒol,
aʒ fȯlȯtte melegh fȯlȯtte hÿdegh ſe legȯn. Erre is gond viſeles
legÿȯn, hogÿ aʒ hew es hÿdegh etel, ne hamar, hanem kȯʒbe
veteſſel es vartathwa legÿȯn egÿ mas vthan.
Sawanÿuth, vaſlaloth, poſſattath es enÿweſth olÿanth mÿnth
madar fogo lep hogÿ ragado, ÿgȯn el tawoʒtas.
Teÿel valo gÿakortha eles feoleotte igȯn megh arth aʒ fogaknak.
fogaÿdat gÿakorta megh tÿʒtÿcchÿad, melÿ dologh fȯlȯtte
igȯn megh tartÿa aʒ fogakath veʒeſtwl Ees mÿndȯn rothadaſtul.

Fognak bantaſÿrol.

Aʒ Fogak ſok modon bantatnak megh: Neha ÿgȯn kÿn
wlnek: Neha hoʒʒak: Neha elÿs tȯrnek valamÿ okbol: Neha megh
vaſlodnak aʒ hÿdegh Nedweſſegnek rea chÿorgaſatul, vagÿ Nÿers

ſawanÿu gÿwmẽlchnek eteletwl: Megh is feketwlnek es ruth roſdawal
be burÿttatnak aʒ gondviſeletlenſegh mÿa. Melÿ leʒẽn
aʒ Edẽs es melegh eledelẽktwl, Megh leʒẽn affele Nÿers
leheſtwlis kÿ aʒ ſok ʒabalodaſbol vagÿon. Inognak is aʒ fogak,
mÿkor aʒ gÿẽkerẽk ſok Nedweſſegnek oda chÿorgaſatul leweſẽkke
leʒnek, es feʒkeÿ aʒ fogaknak megh tagulnak es megh lagÿulnak.
Nagÿ faÿaſſal oʒthon megh bantatÿk aʒ rea chÿorgo Nedweſſegerth,
kÿ nÿha vekonÿ, Nÿha hÿdegh, Melÿ vagÿ aʒ Aal kapchÿaknak
hartÿaÿra (vagÿ aʒ alſo vagÿ aʒ fẽlſẽ Aal kapcʒanak)
vagÿ aʒ fogaknak ÿnaÿra, vagÿ ʒÿnthe aʒ fogakra chÿorogh.
Es ha melÿ fogh ferges, aʒ olÿanra legh ÿnkab vtha vagÿon es
rea chÿorogh. Aʒ hÿdegh chÿorgaſtul megh dagad aʒ pofa. De aʒ
vekontul igẽn rÿtkan, Aʒ hÿdegnek faÿdalma laſſub. Aʒ vekonnak
kegÿẽtlenb. Oʒton aʒ gÿakorta valo chÿorgas aʒ fogakat megh
+111
eßÿ, megh odwaſÿttia, megh rothaʒtÿa, es neha aʒ Agÿabol kÿ
bontakoʒtattÿa.

Fognak faÿasarol. (Odontalgia Dentiū dolor)

Aʒ mÿnth fẽlÿeb is ÿrank rola, Aʒ fogh faÿas leʒẽn (Okaÿ)
vagÿ hÿdegh vagÿ Melegh Mertekletlenſegtwl, Neha aʒ Nedweſſegẽktwl
kÿk aʒ Fẽbẽl aʒ Fogaknak tẽweÿre le chÿorognak, kÿk
aʒ w chÿpkẽdẽ erẽſſegẽkkel megh odwaſÿttÿak, awagÿ valamÿ
haſonlo nÿawalÿat ʒẽrẽʒnek aʒ w ſokaſagokkal, mÿnemw aʒ Fognak
huſos felen aʒ megh twʒeſwles.
Aʒ Fogaknak faÿaſa, awagÿ aʒ Fogh huſanak megh twʒeſwleſe,
Neha magokban, neha penÿgh aʒ Inban melÿ aʒ fogaknak
gÿẽkereben be oltwa vagÿon tamad.
Ieleÿ: Ha chÿak valamÿ maga mertekletlenſegtwl (Ieleÿ)
eſÿk aʒ fogh faÿas, nem ÿgẽn nehеʒ aʒ. Ha aʒ hew mertekletlenſegtwl
vagÿon, vẽrẽs orcʒarol, es aʒ eleol ÿaro melegh
etelrẽl ẽſmertetÿk megh. Aʒ hÿdegh mertekletlenſegnek iſmeth
ellenkẽʒẽ ÿeleÿ vadnak eʒʒel. Ha penÿgh valamÿ ſok Nedweſſegh
le chÿorgaſatul vagÿon, nem chÿak aʒ fogakban vagÿon aʒ
Nehеʒ faÿdalom, de egÿeb reʒekben is aʒ kÿkẽn altal megÿẽn.
Aʒ melegh Nedweſſegh erẽſb faÿdalmat. Aʒ hÿdegh laſſubbath
ʒẽrẽʒ.
Foghagÿmath tẽrÿ megh, aʒ melÿ felẽl aʒ fogh (Oruoſsagok)
faÿ, kẽſd affelẽl valo keʒre, arra aʒ Erre, kÿt pulſuſnak hÿnak

aʒ Doctorok.
Ecʒetben fȩʒd megh aʒ kegÿonak bwreth, aʒʒal moſſad aʒ
fogakath es ʒaÿath, hogÿ aʒ melÿ fluxus aʒ fȩbȩl ala ʒal, aʒ fogra,
aʒth el oʒlaſſa, igh aʒ fogad faÿaſa hamar el mulÿk.
Aʒ Faÿo fogath elȩʒȩr tagÿch feol aʒ huſatul, tegÿ kowaʒth
rea es tarch raÿta fel oraÿgh. Aʒ vthan aʒ vȩrȩs kapoʒtan valo
hernÿo fergeth, teod aʒ faÿo fogra, de aʒ tȩb fogakath megh ne
erteſſed vele, kÿ eſſÿk aʒ faÿo fogh. De ha aʒ fogad fȩlwl faÿ,
aʒ kapoʒtanak aʒ feolſȩ felerȩl vegÿ hernoth, Ha penÿgh alol
faÿ fogad, aʒ alſo reʒerȩl vegÿ aʒ kapoʒtanak.
Ammoniacumoth, Belendfewnek kÿ fachÿart lewewel elegÿch
ȩʒwe, eʒʒel kend, ſkÿ eſÿk aʒ faÿo fogh.
Vȩrȩs kalarÿſth teorÿ porra, tȩd aʒ Odwaban a fognak ha
faÿdalmas kÿ rontÿa onneth.
Erdeÿ Tȩketh teorÿ megh es fȩʒd megh, erȩs ecʒettel
kewerd es elegÿch eoʒwe aʒth, hogÿ legÿȩn annÿra valo
ſwrwſege mÿnth aʒ Meeʒnek, aʒ Fogrol aʒ huſth tagÿch fȩl es
+112
tȩd rea eʒth, aʒ ʒaÿadat fogd be, es egÿ kewes wdȩ mulwan
fogÿad aʒ fogadath aʒ vÿoddal, ſwȩd kÿ onneth faÿdalomnekwl.
Borſoth, ʒȩdȩrÿ gÿeokerenek le faragoth heath, Natragulanak
gÿȩkereth, kȩrontho fweth, ana drachma j. feÿer belend fwnek magwaban,
drachma s. fȩʒd megh eʒȩketh vȩrȩs borban, vgÿ hogÿ harmad
reʒe el apaggÿon, ʒwrd megh, tarchÿa aʒ ʒaÿaban, es mÿkor megh
hÿdegȩdÿk pȩkÿe kÿ.
Temſoth, Feÿer Belend fw magoth, ana drachma 4. Borſoth, drachma 3. tȩrd
megh eʒȩketh es elegÿch eoʒwe ÿo ecʒettel, es chÿnalÿ apro
pogacÿachkakath beleole, aʒ faÿo fogra ebben tegÿ, es fÿrkald
vele aʒ fogat es aʒ fogh huſath.
Boroſtÿan fan aʒ melÿ enÿweth talalʒ, kochÿordnak gÿȩkereth,
Borſoth, Baraʒk magwanak belÿth, tȩrd ȩʒwe eʒȩketh es
tȩd aʒ fogra.
Fenÿw olaÿth tarch aʒ faÿo fogon.
Bakfweth o borban fȩʒ megh, es melegȩn aʒ fogon aʒth
tarchÿa.
Kegÿo Trangoth aʒ gÿȩkereth chÿak aʒald megh es tȩrd
megh, temſowal elegÿch eoʒwe porul, es teod aʒ odwas fogban.
Nÿers vȩrȩs kapoʒtath ragÿ aʒ faÿo fogaddal, es el oʒlattÿa
aʒ faÿaſath.
Eoth lewelw fweth mÿnd gÿȩkereſtwl feoʒ megh

ecʒetben awagÿ borban, tarch aʒ fogaÿdon. Merth valakÿ enhera eʒth chÿelekeodÿ, es addÿgh tartÿa hogÿ vgÿan el olwad aʒ fogan. Soha foga nem faÿ.

Nÿers kȇmenth ragÿ, awagÿ aʒ kÿ fachÿart leweth tarch melegȇn aʒ ʒaÿadban.

Fȇldÿ gÿlÿʒtakath eges megh, annak hamwath tȇd aʒ odwas fogban, megh giogÿttia.

Thȇmÿenth, Laurus magoth forralÿ megh borban, tarch ʒaÿadban valamÿgh leheth.

Fogadnak ſemmÿ nÿawalÿaia nem leʒȇn, ha enheÿra mÿndȇnnapon aʒ fogaÿd ala Sʒem ſot teʒ, es addÿgh tartod oth hogÿ el olwad.

Puʒpangnak leweleth, kapornak leweleth, teorÿ megh, eos ecʒetȇth rea, fȇʒd addÿgh hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, melegȇn aʒth tarch aʒ ʒaÿban.

Bakfweth, vthÿ fweth, forralÿ megh borban hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, tarch ʒaÿadban melegȇn es gÿakorta kÿ pȇkÿed.

Mÿndȇn holnapban eccʒȇr, aʒ Eb teÿnek gÿȇkereth, borban ha megh fȇʒȇd, es aʒʒal moſod aʒ Sʒaÿath, megh gÿogÿtod aʒ faÿo fogath.

+113

Igȇn erȇſſen mÿkor faÿ aʒ fogh, Fȇldÿ boroſtÿannak kÿ fachÿarth leweth eoſd aʒ fwledben aʒ melÿ felȇl faÿ aʒ fogad. Faÿ aʒerth keweſſe, de aʒ faÿas aʒonnal ees hamar megh ʒwnÿk.

Konkolnak lÿʒtÿth tȇd aʒ odwas fogban, es igȇn hamar el mulÿk aʒ faÿaſa.

Feÿer Belend fwnek aʒ magwath teod aʒ Elewen ʒenre, chÿewȇn annak aʒ paraÿath bochÿaſd aʒ fogadban, el veʒÿ faÿdalmath, Sha ferȇgh leʒȇn benne is, megh ȇlÿ.

Cicoreanak kÿ fachÿart leweth tȇlch aʒ orrodban, akar aʒ fwledben, aʒ faÿo fogad megh gÿogwl.

Egÿ fȇ ʒȇleoth facÿar kÿ, aʒ ʒȇdȇrnek gÿȇkereth fȇʒd megh abban hogÿ felÿgh el apaggÿon, aʒʒal moſſad aʒ Sʒaÿath es fogakath.

Porchÿn fwnek gÿeokerewel gÿakorta tȇrȇld aʒ fogath, kÿ wʒÿ aʒ fergeketh, es aʒ ʒertelen faÿaſat is el weʒÿ.

Kek vÿolath fȇʒ megh borban, mÿkor aʒ fogad igȇn erȇſſen faÿ, tarch melegȇn raÿtha.

Eb teÿ fwnek aʒ Teÿeth habard eoʒwe buʒa lÿʒtel, ſwſd megh, ha eʒt aʒ fognak odwaban bele teʒeod, el tȇrÿ aʒth a fogath.

Salÿat, rutath, Iſopoth, Fekete hunÿort, Sʒamar vborkanak gÿe̊kereth, lo menthanak gÿe̊kereth, Fekete gÿoparnak koroÿath, fe̊ʒd e̊ʒwe borban, es ebbeol valamÿ reʒth elegÿch eoʒwe egÿ kÿs fa olaÿal, Es aʒ melÿ feleol faÿ aʒ fogad, bochÿaſd aʒ fwledben.

Ha fe̊leotteb ige̊n faÿ, Tÿkmonnak feÿereth egÿ keweſſe ſws megh, opiummal habard e̊ʒwe, te̊d aʒ faÿo fogra.

Hollonak ganeÿath ha aʒ odwas fogban teʒe̊d faÿdalmat el veʒÿ, merth el ronthÿa aʒ fogath.

Iſopoth forralÿ megh ecʒetben, aʒʒal parolÿad aʒ faÿo fogath, el veʒÿ hamar aʒ faÿdalmath.

Fekete belend fwnek gÿe̊kereth ere̊ſſen melegÿch megh te̊d aʒ faÿo fogra es aʒ te̊were, kÿ eÿtÿ aʒ fogath, de aʒ te̊bbÿt ige̊n megh oÿad hogÿ ne erÿe, merth mÿnd kÿ hullananak.

Boroſtÿan magwaban e̊teh[!] feoʒ megh roſa olaÿal pomagranatnak heaban, ha aʒt aʒ ÿobbÿk fwledben te̊lteod, bal feleol valo fogad faÿaſath el veʒÿ, Ha penÿgh bal feleol te̊lteod aʒ fwledben, ÿob fele̊l valo fogh faÿaſth veʒe̊n el.

Sparganak gÿeokereth te̊rd megh, march abban egÿ kÿs gÿapottath, te̊d aʒ faÿo fogra, kÿ vonʒa aʒ fogath faÿdalom nekwl.

Ve̊re̊s kalarÿſt teorÿ megh, te̊d aʒ odwas fogban, mÿnd te̊weſtwl kÿ te̊rÿ.

+114

Epe̊rÿnek leweleth ragÿad ha fogad faÿ, el veʒÿ aʒ faÿdalmath mÿngÿaraſth, probalt dologh.

Nagÿ lapunak gÿe̊kereth paras hamuba melegÿch megh, gÿakorta te̊d aʒ faÿo fogra, nem ſok wde̊ mulwa kÿ eÿthÿ onneth.

Erdeÿ Te̊knek gÿe̊kereth teod aʒ odwas fogban, kÿ te̊rÿ onneth.

Fe̊ldÿ gÿlÿʒtakat faʒekban eges megh, es te̊rd porra aʒokath, aʒ fogadnak huſat mÿnd keth feleol meſd fe̊l, hÿnc be aʒ fogath bwe̊n aʒ porral, Egÿ nap es egÿ eÿel el mulwan, ʒabad akarattÿa ʒe̊renth kÿ eſÿk onneth aʒ fogh.

Fekethe makoth, Feÿer The̊mÿenth fe̊ʒ eoʒwe vÿʒben, aʒʒal parolÿad aʒ faÿo fogath.

Ve̊re̊s kapoʒtanak lewelen melÿ hernÿo vagion, aʒt gÿakorta te̊d aʒ faÿo fogra, kÿ eſÿk aʒ fogh.

Buʒa lÿʒte̊th, fÿge lewelenek teÿewel habarÿ e̊ʒwe, aʒ faÿo fogra aʒt tegÿed, aʒ vthan tegÿ aʒon fe̊lwl vthÿ porchÿnnak leweleben

rea, tarch raÿta egÿ kewes ÿdeigh, mÿndẽn faÿdalomnekwl
kÿ eſÿk aʒ fogh.
ʒapora fwnek gÿẽkereth tẽrd megh, teod aʒ faÿo fogra, megh
giogÿttia mÿngÿaraſt. Probalth.
ʒaraʒ vÿolath fẽʒ megh borban, tarch melegẽn aʒ ʒaÿadban,
ha aʒ fẽbeol ʒallot ala aʒ Nedueſſegh, megh giogÿttia.
Muſtar magoth teorÿ megh, elegÿch eoʒwe borral es olÿ
meʒʒel aʒ kÿnek taÿtekat el hantad, melegẽn aʒʒal moſſad aʒ
Sʒaÿath, ha aʒ fẽbeol ʒallot aʒ fogra aʒ faÿas, megh giogÿttia.
Fekete maakot, Feÿer tẽmÿenth feoʒ ẽʒwe vÿʒben, parolÿad
aʒʒal aʒ faÿo fogath.
Pap monÿa fwnek golÿobiſſaban vegÿ nÿolcʒat, olwaʒ vÿaʒt
megh, teord eoʒwe es oʒd harom reʒre. Egÿ faʒeknak feneketh
ÿʒʒaʒd megh, aʒ eoʒwe metelt ʒerʒamoth hand bele, tegÿ egÿ
tẽlchÿert aʒ faʒek fenekere, es aʒ teolcher vegeth tarch aʒ ʒaÿadban,
ha aʒ feÿedbeol ʒallot aʒ fluxus aʒ fogaÿdra es attul faÿnak,
megh giogÿttÿa.

Fagÿalfanak veſd el... heath, tẽd faʒekban... fẽʒd erẽſſen
hogÿ... eʒÿ aʒ foga huſath, ... gÿakorta, Smegh g...
+115
ʒep fekete feoldet tegÿ egÿ faʒekban eoregben, tẽlch vÿʒeth
rea es fẽʒd erẽſſęn, mÿkor igẽn megh fẽ, takard be aʒ feÿedet,
tacʒ fẽl aʒ ʒaÿadat hogÿ aʒ paraÿa io melegẽn mẽnnÿẽn aʒ
Sʒaÿadban.
Fel eÿtẽlnÿ tÿʒta vÿʒeth tegÿ maʒos faʒekban aʒ
twʒhẽʒ forradnÿ, ves fel dionÿ tẽrẽth temſoth bele, Egÿ Dionÿ
tẽrẽth ſoth, egÿ tÿkmonnÿ Meʒeth, habard iol el egÿ fa kalannal,
aʒ vthan aʒ mÿnth el twrhetẽd, vegÿ aʒ Sʒaÿadban egÿ kalannal
benne, mÿnd addÿgh moſſad fogaÿdath vele mÿgh el al aʒ faÿdalma.
Elſẽ nap nem haʒnal. Maſodnap keweſeth, Harmadnap ÿol
megh erʒẽd. Negÿed nap ÿobban. Eoteodÿk Nap telÿeſſeggel el
mulÿk. Smegh giogÿul.
Iſopoth, ʒeekfwnek aʒ vÿragath, Faÿ Boʒʒanak aʒ belſẽ ʒẽld
heat, de olÿ agnak a kÿ aʒon eʒtendẽben newekẽdẽth, eʒẽket erẽs
ecʒetben fẽdel alath feoʒd megh, melegẽn ebben vegÿ aʒ faÿo
fogadra, tarch raÿtha, eʒth gÿakorta mÿwelÿed, ketſegh nekwl
megh gÿogÿul.

Gÿermȍkchenek.

Camforth ves ecʒetben, twʒnel forraʒd eoʒwe keweſſe tartaſd aʒt aʒ faÿo fogan.

Opiomoth tÿkmonÿ ʒekÿwel habarÿ eoʒwe, fȇʒd ȇʒwe igȇn keweſſe, aʒth kȇſd kÿwl reaÿa.

Gÿermȇchkenek Foga hogÿ hamar kelÿȇn. (Odontophia Dentatio)

Kechke teÿel es Nÿulnak Agÿa veleÿewel, ha aʒ kichÿn gÿermȇknek ÿneth tȇrleod, faÿdalom nekwl kÿ newelÿ aʒ fogath.

Vaÿath Meʒʒel elegÿch eoʒwe, es aʒ kÿs gÿermȇk ÿneth aʒʒal kennÿed.

+116

(Lentor) **Fognak feketesegerȇl.**

Roſa pogachÿat feoʒ megh borban vagÿ erȇs ecʒetben, aʒʒal moſſad fogaÿdath.

Alabaſtrom kȇweth kÿth elȇʒȇr megh egettel drachma 8. Egȇth tengȇr taÿtekoth, drachma 4. Egeteoth Soth drachma 3. teord megh eʒeoketh, es tȇrȇld eʒ porral.

Aʒʒu gÿȇkereth aʒ kek liliomnak veſd ÿoʒagu borban, alÿon benne, aʒʒal moſſad aʒ fogaÿdat. Galenus orwoſſaga eʒ.

Dÿʒno kenÿernek aʒ leweth fachÿard kÿ, Meʒʒel elegÿch ȇʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ fogath.

Borſoth tȇrÿ megh, elegÿch feÿer melegh borban aʒʒal moſſad.

Chÿombort aʒalÿ megh, tȇrd eoʒwe feÿer ſowal, aʒʒal tȇrȇlÿed aʒ fogakath.

Kechke ʒarwath eges megh, teord megh, aʒʒal tȇrȇlÿed aʒ fogaÿdath.

Ȝarwas ʒarwath eges megh, teord porra, aʒʒal tȇreold aʒ fogaÿdath.

Arpat teorÿ megh, Soth eges megh, tȇrd eoʒwe es eʒʒel teorȇld aʒ fogaÿdath.

Tengȇrÿ Taÿtekoth twʒeſÿch megh feÿer borban olch bele, Maſodcʒor is twʒeſÿch megh, es olch aʒ orban. Harmadcʒor is twʒeſÿch megh, es had hwlÿȇn megh aʒon modon, tȇrd megh, eʒʒel tȇrȇlÿed aʒ fogaÿdath, ennel ſoha ÿob orwoſſaga nem lehet, merth olÿ feÿerȇk leʒnek aʒ fogak, mÿnth aʒ Teÿek.

Fognak Ingoſagarol.

Ʒarwaſnak ʒarwath egeſd ÿol megh, tȇrd megh es ʒÿtald megh, Naranch heat is teorÿ megh, eʒȇket elegÿch eoʒwe, aʒ fogaÿdat es aʒ huſat eʒʒel tȇrȇlÿed.

Papa fweth feoʒ megh, Sawanÿu pomagranatnak lewewel elegÿch ȇʒwe, aʒʒal moſſad.

Fagÿal fanak aʒ fȇlſȇ heath veſd el, aʒ alath valo ʒȇld heath ragÿa aʒ kÿnek ÿnognak fogaÿ, es annak aʒ leweth tarcha ſokaÿgh aʒ fogakon, megh giogÿul ketſegnekwl.

+117

Pÿlÿſke fwnek gÿȇkereth Borſal es vÿaʒʒal elegich ȇʒwe es tȇd rea.

Tengȇrÿ hagÿmabol chÿnalth ecʒettel elegÿch ȇʒwe ʒarwas ʒarwanak kÿth megh egettel aʒ porath, aʒʒal tȇreolÿed aʒ fogaÿdath.

Tengȇrÿ taÿtekoth feoʒ megh borban, aʒʒal moſſad aʒ fogaÿdat es aʒ huſath.

Soth keth annÿth, Temſoth megh egȇtteth felenÿth eges megh, es hewen veſd ecʒetben, eʒʒel tȇrȇlÿed aʒ fogaÿdat, aʒ vthan borral moſd megh.

Maſtixot, Thȇmÿenth, Egetȇth ʒarwas ʒarwath, fȇld epeÿe fwnek gÿȇkereth, venus haÿat, eʒȇketh tȇrd porra, vÿaʒʒal, Meʒʒel es fa olaÿal elegÿch ȇʒwe mÿnth egÿ kemenÿ kenȇ ÿreth, eʒʒel kennÿed.

Temſoth ecʒettel es Meʒʒel elegÿch eoʒwe, melegȇn aʒʒal moſſad.

Noſpolÿat fȇʒ megh, melegȇn tarch aʒt aʒ Sʒaÿban.

Epȇrÿ leweleth mÿnd gÿȇkereſtwl feoʒ megh ÿo borban aʒʒal moſſad.

Somoth awagÿ Berekÿneth, vagÿ Barkocʒath feoʒ megh erȇs borban aʒʒal moſſad.

Tengeorÿ taÿtekoth, Belendfwnek magwath, mÿnd egÿ mertekkel tȇd aʒ elewen twʒre, aʒʒal fwſtȇld aʒ fogaÿdath.

Ʒem Soth elegÿch eoʒwe Meʒʒel, takard papiroſban aʒth, tȇd elewen twʒre hogÿ megh twʒeſwlÿȇn, eʒth olch megh borban, ʒaraʒd megh aʒ vthan es tȇrd porra. Eʒ porbol vegÿ uncia j. Mÿrrhat, Tengȇr taÿtekat, Fa heath, Aloeſth, Cÿpros fanak dÿoÿath, ana drachma 2. tȇrd mÿnd porra eʒȇketh, tȇd egÿ Sacÿkoban, aʒʒal

teorẟlÿed aʒ fogakath, awagÿ eʒ porokat elegÿch eoʒwe Meʒʒel,
aʒʒal kennÿed.

Odwas Fogak Ingosagarol. (Caries)

Fekethe hunÿorth Meʒben feoʒ megh, ebben aʒ fogh odwaban
tegÿ annÿth mÿnth egÿ Lednek ʒẟm. Galenus dicherÿ eʒth.
Gÿẟmberth Meʒes ecʒetben feoʒ megh, tẟrd ÿol megh,
ebbẟl tegÿ aʒ fognak odwaban, es kÿwlis aʒ fogra tegÿ benne.
+118

Fognak huſanak nÿaualÿaÿrol.

Aʒ fogaknak huſaÿ kÿth Magÿarul Innek is hÿwonk neha
igẟn megh Newekeodnek, annÿra hogÿ meeg aʒ fogat is el
borÿttÿak, fẟkeppen aʒ olÿ embẟrẟknek aʒ kÿknek lagÿ aʒ fogok
huſa, mÿnth aʒ kÿk vÿʒes es Nedwes helÿẟn laknak awagÿ forgolodnak.
Mÿnth aʒ Haÿoſok. Neha penÿgh megh rothadnak,
mÿkor aʒ chÿpkẟdẟ erẟs ſok nedweſſegẟk rea ragadnak, es aʒ
fogaknak tẟweÿth megh ſebẟſÿtÿk, awagÿ fakadekokkal be
borÿttÿak.
Vaÿath es Meʒeth elegÿch ẟʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ
fogad huſath hogÿha vÿʒketh.
Chÿombort tẟrÿ porra, aʒʒal tẟrẟlÿed aʒ Inẟdeth ſmegh
erẟſſitÿ.
Sʒÿlwanak leweleth fẟʒd megh borban, es eʒʒel moſſad aʒ
fogad huſath. igẟn megh ʒorÿttÿa.
Sʒederÿ fanak gÿẟkeret fẟʒd megh borban, aʒʒal moſſad aʒ
fogad huſat ha verẟs.
Roſanak kẟʒepÿben aʒ melÿ Sarga vÿragh vagÿon aʒald megh,
tẟrd megh, aʒʒal hÿnch fogadnak huſaÿth hogÿha Nedweſſegẟk
ʒalanak reaÿa.
Roſmarÿn faÿath eges megh hogÿ twʒes legÿẟn. Borſẟprwth,
eʒ keth felebẟl vegÿ egÿ aranth, tẟrd porra, aʒ vthan aʒ vÿodath
march borban es eʒʒel vegÿ feol aʒ porbol, tẟrẟlÿed aʒ fogad
huſath, aʒ vtan iſmeth moſd megh borban a melÿben Salÿat fẟʒtel
megh, eʒ orwoſſagh tÿʒtan tartÿa aʒ fogad huſath.
Ʒarwas ʒarwabol reʒelÿ egÿ Neheʒekeoth, vẟrẟs kalarÿſth
megh annÿth, egÿ fonth ÿo feÿer borban fẟʒd ẟʒwe erẟſſen, es
ʒwrd megh, eʒʒel moſſad aʒ Inẟdeth.

Fogh huſanak rothadasarol.

aʒ aʒ Iʒ etelrȯl.

Sʒÿn Meʒeth, harom ʒerechÿȯn dÿot, ʒȯkfweth egÿ Nehеʒekȯth, keth dionÿ Themſoth, Egÿ Dionÿ grÿſpanth, Eger farkat, egÿ kichÿn ʒerechȯn dÿo vÿragoth, Borſoth, mÿnd eʒȯketh aʒ Meʒben fȯʒd egÿ oraÿgh, Reggel, Delbe, Eſtwe, eʒʒel kennÿed aʒ Sʒaÿadath es fogad huſath.

Kȯkennek gÿȯkereth moſd megh, aʒ heat faragd le tȯrd megh, feoʒd megh erȯſſen ecʒetben temſowal, es eʒʒel moſſad aʒ fogad huſath.

+119

Borkȯweth es Thȯrȯt gÿeombert elegÿch eoʒwe, chak rea tȯd aʒ ÿnȯdre.

Roſa pogachÿath, Salÿat, rutath, feoʒ megh borban fȯdel alath, eʒ igȯn ʒep Sarga leʒȯn, tȯlch eʒt wegben, ha ʒÿnthe el rothadna aʒ Iʒ etel mÿa is aʒ fogad huſa, ha eʒʒel moſod megh giogÿttÿa.

Keſerw gombanak aʒ Sʒarath aʒald megh es tȯrd megh, eʒ porral hÿnched aʒ fognak huſath.

Fagÿalfanak aʒ kȯʒepſȯ ʒȯld heat, Nadmeʒet es egÿ kewes temſoth, feoʒ ÿol megh vÿʒben, aʒʒal moſſad.

Galÿcʒkȯwet, Themſoth, egÿ kewes Borſot Meʒben es ecʒetben fȯʒ megh, eʒʒel kennÿed. Probalth.

Vȯrȯs roſath, Temſoth es Nadmeʒeth, feoʒ meg vÿʒben, eʒʒel moſſad aʒ fogad huſath.

Io fele tȯrÿekȯth habarÿ ȯʒwe borral, es mȯnnel melegben lehet, vgÿ tarchÿad aʒ ʒaÿadban.

Kapor leweleth aʒalÿ megh teord megh, elegÿch ȯʒwe egÿ kewes Meʒʒel, aʒʒal kennÿed.

Vadʒȯlȯnek lewelet aʒald megh, tȯrd porra. Meʒʒel elegÿch ȯʒwe, aʒʒal kennÿed.

Iſopoth egÿ marokkal, tȯrȯth ʒerechȯn dÿot, temſot, ʒȯkfwet, Thȯmÿenth, Nadmeʒet bwebben, eʒȯket maʒos faʒekban fȯʒd megh ÿo borban, eʒʒel moſſad fogaÿd huſat ha Iʒ eßÿ.

Aʒʒu kȯrȯſfanak vȯd vÿʒeth, es aʒʒal moſſad.

Eoſtȯrth eges megh, tȯrd megh ʒÿtald megh, es elegÿch ȯʒwe egÿ kewes Meʒʒel, kend ruhara es ahol aʒ Iʒ eʒÿ, egÿnÿhanʒor vÿobbat vÿobbat tegÿ rea, es vgÿ kennÿed aʒ fogad huſath vele.

Salÿath, rutath, Iſopoth, Naranch heat, Temſot bwe̊n, fe̊ʒ megh tÿʒta vÿʒben feodel alath, chÿnalÿ ruhat egÿ kÿs fara, march ebben, vgÿ kennÿed eʒʒel aʒ rothat huſth. Smegh gÿogÿul. Probalth orwoſſagh.

Keth ʒerechе̊n Dÿot, megh annÿ Themſot te̊rÿ megh, Egÿ marok Salÿat, Egÿ e̊regh kalan Meʒeth, fe̊ʒd megh eʒe̊keth egÿ pÿnth vÿʒben borban feodel alath hogÿ fele el apaggÿon, aʒʒal moſſad ere̊ſſen aʒ Ine̊det haromʒoris Negcʒe̊ris ele̊ʒe̊r, de aʒ vthan oʒton chÿak laſſan moſſad Smegh gÿogwl.

Egÿ awagÿ keth Chÿnka fogath mÿnd Ala kapcʒaſtul egeſd megh te̊rd megh, vegh megh annÿ ʒerechе̊n dÿot, Saffrant annÿth, ʒe̊kfwet annÿth, Borſot annÿt, Temſot annÿth, eʒe̊ket te̊rd megh es Meʒben forral megh maʒos faʒekban, lapocʒkawal ere̊ſſen kewergeſſed, es egÿ fe̊l forradas vthan ve̊d kÿ. Eʒʒel te̊re̊lÿed +120

reggel es eſtwe aʒ Ine̊deth, Egÿ nÿhan oraÿgh rea ne igÿal megh gÿogÿttÿa aʒ Iʒ eteleth.

Petre̊ſelÿe̊mnek leweleth aʒald es te̊rd megh, ketreʒ legÿe̊n petre̊ſelÿem, harmadreʒenÿ Bors legÿe̊n. Egÿ kewes tÿʒta meʒben melegÿch megh, eʒʒel te̊reold aʒ fogh huſath. Laʒlo kÿralÿ orwoſſaga eʒ.

Fodor Mentath feoʒ megh ecʒetben, aʒʒal moſſad ha aʒ fogad huſa rothad.

Ve̊re̊s kalarÿſth te̊rÿ megh, moſd megh ele̊ʒe̊r aʒ fogad huſath Sos vagÿ Temſos vÿʒben, te̊re̊ld aʒ vthan aʒ kalarÿſſal.

Laurus Magwath, ʒerechÿe̊n dÿoth, Temſoth Epe̊rÿ leweleth, Cÿomborth, Malwa roſath, Salÿath mÿnd egÿ mertekre te̊rd porra eʒe̊keth, es elegÿch e̊ʒwe e̊keth, reggel es eſtwe eʒʒel te̊re̊ld aʒ fogad huſath. Rothadaſat ine̊dnek el veʒÿ es aʒ Ingo fogakat is megh ere̊ſſÿtÿ.

Ammoniacumoth, Meʒeth, feoʒ eoʒwe vÿʒben, moſd eʒʒel aʒ fogad huſath, ha vgÿan rothadas eſe̊th volna rea is megh gÿogÿttÿa.

(Phlegmon Parulis)

Fognak huſan ualo kelewenre̊l aʒ aʒ, Innek megh keleſere̊l.

Aʒ kelewen leʒe̊n aʒ fognak te̊wenel aʒ Huſon, vagÿ kÿwl vagÿ bele̊l, aʒ fogh huſanak fe̊l neweke̊deſevel annÿra hogÿ aʒ ke̊rwl valo helÿekis twle megh dagadnak, megh ve̊re̊ſſeodnek es

megh hewẘlnek, faÿnak is. Aʒ fẘlſẘ Aal kapcʒÿara ʒokoth ʒallanÿ aʒ Sʒẘmnek nagÿobbÿk ʒegletÿrẘl. Aʒ alſo aal kapcʒÿara, aʒ vakʒẘmẘkẘn valo erekbẘl ÿw ala. Ebbẘl leʒẘn oʒthon aʒ kelewenÿ, kÿnek genÿetſege nem aʒ Orcʒanak bwrere, de aʒ fogaknak tẘwere, kÿ vekonÿon vagÿon be takarwa, omol.
Vẘrẘs Borban fẘʒ meʒeth megh, ha megh dagadoth aʒ fognak huſa, aʒʒal moſſad melegẘn.
Arpath, Fÿgeth, fẘʒ megh vÿʒben, melegẘn tarch aʒth aʒ Sʒaÿadban ha megh dagadoth aʒ Inẘd.
Porchÿn fwnek kÿ fachÿarth leweth, Sos vÿʒʒel ẘʒwe elegÿch, aʒʒal moſſad aʒ Inẘd dagadaſath, ha eoſmerẘd hogÿ aʒ Fẘbẘl ʒalloth ala.
+121

Gÿermẘkcheknek Foga huſa nÿaualÿaÿrol.

Fa olaÿth elegÿch ẘʒwe vÿaʒʒal es olwaʒd megh, eʒʒel kennÿed aʒ gÿermẘk Ineth mÿkor faÿ es vÿʒketh nekÿ.
Faÿ Epẘrÿnek faÿanak heanak aʒ leweth, elegich ẘʒwe vthÿ fwnek kÿ fachÿarth lewewel, aʒʒal moſſad aʒ kÿs gÿermẘk Ineth ha faÿ es vÿʒketh.
Lenchÿet healÿ megh Negÿ latoth, tẘrd megh erẘſſen, es tẘd aʒ gÿermẘk Inere, nem haggÿa fẘl fakadoʒnÿ.
Feÿer Tẘwÿſnek gÿẘkereth fẘʒd megh, aʒʒal moſſad aʒ kÿs gÿermẘk Ineth, ha fakadoʒ aʒ Inę.
Kẘkennek gÿẘkerenek fẘlſẘ heat tÿʒtÿch megh, moſd megh vÿʒben, faragd le aʒ vthan es fẘʒd megh vÿʒben elegÿch roſa vagÿ vÿola Meʒeth ahoʒ, aʒʒal moſſad ha ÿmmar aʒ Ine megh fakadoʒoth.
Mÿkor aʒ kÿs gÿermẘk foga kÿ akarna haſadnÿ vegÿ egÿ Marok ʒẘkfweth, egÿ Marok Saarkerepeth, egÿ Marok kaproth, forrald megh eʒẘketh vÿʒben hogÿ harmad reʒe el apaggÿon.
Eʒʒel eʒ vÿʒʒel harmatoʒʒad aʒ kÿs gÿermẘk feÿeth, mÿkor aʒ foga kÿ akarna kęlnÿ.
Ha aʒ gÿermẘknek Ine megh dagad mÿkor aʒ foga kÿ akarna kelnÿ, es vgÿan megh is eweſſẘdÿk, Nÿomd kÿ laſſan aʒ Eweth beleole, aʒ vthan kend megh Tÿk haÿal. Awagÿ.
Vegÿ ʒẘkfw olaÿth egÿ latoth, Meʒeth megh annÿth, elegÿch ẘʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ dagadas vagÿ aʒ Seb helÿęth.
Awagÿ vegÿ Maſfel lath Terpentinath, megh annÿ Meʒeth elegÿch ẘʒwe es eʒʒel kennÿed.

Az Nÿelwrȯl.

Nÿelwnek dagadasarol.

Fekethe gÿoparth, pomagranatnak heat, tȯrd megh, es tȯrȯth ſowal elegÿch ȯʒwe, aʒʒal tȯrȯlÿed.

Elȯʒȯr ęcʒetȯs roſa vÿʒʒel moſd megh, aʒ vthan ha aʒ ʒwkʒegh kewannÿa, vagd megh aʒ Nÿelw alat valo keth Ereth.

Salatanak leweth fachÿard kÿ, aʒʒal moſſad.

Fÿgeth, Muſtarth fȯʒ ȯʒwe, ves Soth bele, aʒʒal moſſad aʒ dagadot Nÿelweth.

Muſtarth tȯrÿ megh, Meʒʒel eggÿwth fȯʒd megh vÿʒbe, ha aʒ Nÿelw tȯwen vagion aʒ dagadas, eʒʒel moſſad.

Parhagÿmanak aʒ kÿ fachÿart leweth, veres hagÿmanak

+122

leweth, ſowal elegÿch ȯʒwe, ha annÿra megh dagadna is aʒ Nÿelw hogÿ vgÿan kÿ fwggene aʒ ʒaÿbol chak kend eʒʒel erȯſſen, Smegh gÿogwl.

Gÿermȯkchenek.

Galnanak es Cÿtromnak fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿcʒ ȯʒwe, es aʒʒal moſſad aʒ Nÿelweth.

Salÿa vÿʒeth keth reʒth, Roſa ecʒetȯth egÿ reʒth, elegÿch ȯʒwe, eʒʒel moſſad.

Iſopoth fȯʒ megh ecʒethben, eʒʒel moſſad aʒ Nÿelwet. Aʒ Iſopnak vÿragath tȯrd megh, es aʒ moſas vthan hÿnch aʒ Nÿelwre, megh ßal aʒ dagadaſa.

Feÿer wrȯmnek fachÿard kÿ aʒ lewet, aʒʒal moſſad.

(Batrachus Ranula) **Nÿelw alath valo dagadaſrol.**

Aʒ Nÿelw alath, tudnÿ aʒ Nÿelwnek kȯtelen kÿn aʒ Nÿelw vgÿan raÿtha wl, dagadas leʒȯn, kÿth Bekanak hÿnak aʒ Magÿarok, kÿ Neha twʒes modu, Neha penigh lagÿ es faÿdalomnekwl vagion, kÿth ha megh vagnak olÿan takonÿ ʒabaſu ÿw kÿ beleole mÿnth aʒ tÿkmon feÿerę.

Teÿel moſſad igȯn erȯſſen.

Roſa vÿʒel moſſad.

Bablÿʒtȯth, Bakʒarwofw magwanak lÿʒtÿth, elegÿch ȯʒwe meʒʒel, aʒʒal moſſad es kennÿed.

Ʒamar vborkanak fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal moſſad.

Fȯld epeÿe fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal moſſad es tȯrwlÿed.

Meʒeth Sowal elegÿch eoʒwe, aʒʒal tȇrȇlÿed.
Mÿndȇn orwoſſagok aʒok, melÿeket ÿrtunk oda fȇl aʒ Sʒaÿban valo fakadoʒaſrol melÿ leʒȇn hewſegbeol, igȇn ÿo orwoſſagok errę.
Ha oʒthon aʒ ʒwkʒegh kewannÿa, hew horgas vaſſal is kÿ ʒaggaſd onneth, awagÿ Bretwawalis kÿ meſſed, ha latod hogÿ egÿeb orwoſſagok nem fognak.
+123

Nÿelwnek Gutaÿarol. (Paralÿsis)

Aʒ Nÿelwnek Gutaÿath Magÿarul, Madar korſagnak (Oka) hÿiak. Leʒȇn attul hogÿ aʒ Nÿelw mÿndȇnȇſtwl fogwa megh aluʒÿk es Nem erȇʒ, a mÿkor aʒok aʒ Inak telÿeſſeggel megh bantatnak, kÿk aʒ Agÿ velȇnek hetedÿk ȇʒwe foglalaſatul kȇʒel aʒ Haat gerech veleÿenek keʒdetÿnel ʒarmaʒnak. Neha penÿgh aʒ Nÿelwnek chÿak eggÿk fele ÿob awagÿ Bal fele wttetÿk megh aʒ Guttatul. De aʒ koſtolaſnak ÿʒÿ megh marad es megh nem bantatÿk. Mÿkor egeʒlen foglaltatÿk gutta wteſtwl el aʒ Nÿelw, felȇ hogÿ egeʒlen megh wttetÿk aʒ aʒ Embȇr aʒ Gutatul. Aʒ kÿnek Nÿelwen egeʒ guta wtes leʒȇn. Megh Nemul.
Elȇʒȇr eʒ ilÿen embȇrth megh kel purgalnÿ, aʒ (Oruoſsagok) vthan aʒ Nÿelwe alath valo ereketh megh kel vagnÿ, es kȇppȇlth kel aʒ ala ala vethnÿ.
Sarga liliomoth fȇʒ megh Salÿawal eggÿwt borban, aʒth tegÿed aʒ Nÿelwre.
Caſtoreumoth tarch aʒ Nÿelwȇn ſokaÿgh.
Muſtar magoth tȇrÿ megh valamenÿre, chak megh wtȇgeſſed, tȇd aʒ Nÿelwre.
Baſa roſa magwath harmÿncʒ ʒȇmȇt healÿ megh, tȇrd megh, borban aʒt aggÿad megh ÿnnÿa.
Tormanak magwat ragÿad, aʒ Sʒaÿadban tarchÿad, aʒ Nÿelwedre is rea ragaʒʒad.
Sarga gÿopart tȇrÿ megh tȇd aʒ Nÿelwre.

Sʒaua aʒ kÿnek megh Veſz.

Ha aʒ ʒolas megh bontakoʒÿk, fa heÿnak vÿʒet tarch aʒ Sʒaÿadban, es igÿad is aʒth.

Ha kÿ hertelen megh nemul.

Galbanumoth tegÿ Ecʒetben, ʒwrd megh aʒ vthan, tȇd aʒ orra ala, oth tarchÿad.

Ha kÿ nem Szolhat.

Chÿomborth agÿ megh ÿnnÿa melegh̊en ecʒetbe kÿt megh
feoʒtel, es keoſd aʒ orrara is, choda hamar megh ʒolal.
+124
Chÿomborth drachma 4. Lemagoth, Borſoth, lo mentath,
ana drachma 2. Petreſelÿmeth drachma i., Meʒeth aʒ menÿ eh̊ʒ elegh, eʒ̊ket
elegÿch ̊ʒwe es chÿnald g̊embe̊lÿwn g̊embe̊lÿwn[!], tarch aʒ
Sʒaÿadban, aʒ vthan Nÿeld el.

Nÿelwnek ſzaradasarol.

Eok̊er Nÿewlnek[!] gÿ̊kereth wt̊geſd megh ÿo modon, pomagranatnak
Magwath t̊erd megh valamenÿre, t̊ed Borban eʒ̊keth,
aʒʒal moſſad aʒ ʒarado Nÿelweth.

Aalnak kapcʒaÿarol.

Aʒ alſo Aaal[!] kapcʒath neha Guta wtes, Neha G̊erch is
bantÿa, de gÿakrabban aʒ f̊eb̊el valo le chÿorgas, kÿ aʒ Fwlnek
t̊ewenel aʒ aal kapchÿanak Iʒeÿben ʒarmaʒwan, olÿa chÿnalÿa
aʒ Aal kapcʒath hogÿ nem moʒoghath, kÿ faÿdalommal es kemenÿ
dagadaſſal lathato keppen vagion. Eʒ chÿorgas penÿgh ʒÿnthe aʒ
F̊enek teteÿer̊el ʒarmaʒÿk ala aʒ kwlſ̊ B̊er alath.

Pelÿpsegr̊el es Reb̊ge̊ſr̊el.

Aʒ Nÿelw hogÿ aʒ Sʒoth ÿgaʒan kÿ nem mondhattÿa, vagÿ aʒ
Nÿelwnek r̊ewÿdſege oka, vagÿ temerd̊ekſege. Neha aʒ Agÿ
vel̊beol valo b̊eſeg̊s Nedwe̊ſeg̊knek le ʒallaſatulis leʒ̊n aʒ
Nÿelwnek bantaſa. Neha penÿgh aʒ reʒ̊gſegtwl. Neha f̊el̊tteb
valo megh ʒaradaſtul.

Az Torokrol.

Aʒ Torokban es Sʒaÿban, a koſtolaſnak Iʒÿ el veß neha aʒ
Inaknak megh lagÿulaſatul, melÿek aʒ Agÿ veleonek
harmadÿk foglalaſabol ÿwnek kÿ, megh hwlwen aʒok, es valamÿmodon
megh ʒorulwan, Awagÿ aʒ Agÿ vel̊nek a reʒe megh bantatwan,
ahonneth aʒoknak eredet̊k vagion.
Aʒ megh veʒ̊th Sʒaÿ ÿʒ penÿgh, aʒaʒ, Mÿkor aʒ Sʒaÿnak
akar mÿ is idegn̊ ÿʒwnek teccʒÿk, t̊ertenÿk abbol. Mÿkor aʒ
Nÿelw eo maga, awagÿ aʒ a hartÿa melÿel aʒ Nÿelw be vagÿon
burÿttatwa, megh veʒ̊th, vetkes, es hÿtwan Nedwe̊ſeg̊ktwl

megh ẟttetÿk, Melÿ Nedweſſegh vagÿ ẟmaga, vagÿ penÿgh aʒoknak
kÿk megh etetnek ÿtatnak mÿvoltatul megh elegÿeodwen,
+125
Aʒ Nÿelw huſaban es lagÿ Inaban be hath, es aʒ w mergewel
aʒth megh ẟttÿ. Es akkor teccʒÿk oʒthon, Sos, keſerw, Ecʒetẟs,
es affele valamÿ ektelen Iʒ, kÿnek hogÿmar vagÿ aʒ Eteltwl vagÿ
aʒ Italtul volna letele, maga nem attul. Eʒ Nedweſſegh penÿgh es
para kÿ aʒ Sʒaÿ Iʒÿth el veʒthÿ, gÿakorta onneth alol fẟl ÿwen,
aʒ Geget es aʒ Nÿelwet moſſa es ẟttẟʒÿ megh. Neha folÿ le aʒ
Agÿ velẟbẟl es attul eſÿk.

Torok elẟth walo huſoknak dagadaſarol. (Tonſillarū
Amigdalax tumor
Anthÿades Pariſthmia)

Eʒẟk aʒ huſok vadnak aʒ Torok elẟth ʒÿnthe aʒ Nÿelw
tẟwenel, kÿk gÿakortha megh eottẟʒtethnek hÿdegh Nedweſſeggel
es megh dagadnak, Es akkor megh laccʒÿk aʒ dagadas aʒ fogaknak
feolſẟ kapcʒaÿa alath oda be, kÿt megh tapogathatnÿ, kÿ
mÿnth egÿ valamÿ darabcha hus aʒ Torokhoʒ ragadwan, aʒ Torkot
megh nÿomÿa, es ellen aal, hogÿ aʒ Toroktul ſe aʒ Etel ſe
aʒ Ital el Ne Nÿele...heſſek. Eʒ penÿgh leʒẟn ʒomÿuhoʒas es
Twʒeſſegh nekwl. De neha megh twʒeſwles is banthÿa aʒokath aʒ
huſokath, faÿdalommal, vẟrẟſſeggel, gÿuladaſſal es
ʒomÿuhoʒaſſal leʒẟn eʒ. Mÿkor oʒton megh erÿk kẟnnÿen megh
fakad, es aʒ genÿetſegh aʒ Torokra es aʒ Sʒaÿra chÿorogh, Ebbẟl
leʒẟn oʒthon rutſagos kelewenÿ, kÿbẟl nehеʒ ʒagh ÿw kÿ. Effele
kelewen gÿakortha tamad twʒeſſeghnekwlis Sos awagÿ chÿpkeodẟ
nedweſſegeoktwl kÿk aʒokath aʒ lagÿ Melegh huſokath ragÿak
es eßÿk.
Leʒẟn eʒ Nÿawalia aʒokon aʒ kÿk bẟ verwÿek, aʒok vagÿ
Eoregẟk vagÿ gÿermẟkeok. Megh eſÿk aʒ Chÿẟchÿẟmẟ gÿermẟkeokẟn
aʒ Teÿtwlis. Aʒ ẟregẟkẟn neha megh tẟrtenÿk ſok bor
ÿtal mÿa, es elẟs etelnek nagÿ kewanſaggal valo ſok be tẟlteſetwl.
Mÿkor twʒeſwlnÿ keʒdnek eʒ huſok, akkor Eteltwl (Obſeruacio
megh kel magath tartoʒtathnÿ, vÿʒeth kel ÿnnÿa, Tanuſagh)
awagÿ olÿ vÿʒeth aʒ melÿben igẟn kichÿnke fa heÿ vagÿon megh
feoʒwe. ÿeleoſben mÿkor Betegh vele aʒ embẟr, Etele legÿẟn
lewes, es Suma ʒeorenth mÿnd affele, aʒ melÿekkel egÿeb (Eledele)
megh twʒeſwleſben megh ÿrtuk hogÿ Elÿẟn aʒ embẟr.

Sʒÿlwanak leweleth feoʒd megh borban, aʒʒal (Oruoſsagok)
moſſad ha megh dagattanak.
Iuh teÿeth vegÿ melegẽn aʒ Sʒaÿadban, aʒʒal moſſad.
+126
Galamb ganeÿat teorÿ megh, veſd melegh borban es aʒʒal
moſſad.
Rokanak veſeÿeth aʒald megh teord megh, Meʒʒel ẽʒwe
elegÿched, aʒʒal kennÿed melegẽn.
Fechket eges megh, annak hamwath elegÿch eoʒwe Meʒʒel,
aʒʒal kennÿed.
Len magoth, es kaproth fa olaÿban es vÿʒben fẽʒ megh,
kÿwl aʒt tẽd rea flaſtrom moggÿara.
ʒẽdẽrnek leweleth tẽrd megh, fachÿard kÿ aʒ leweth
ÿo ſwrwn, kÿwl aʒ Torokra aʒth kennÿed.
Mondola olaÿal kennÿed kÿwl melegẽn, es aʒon olaÿban eos
aʒ fwleben aʒ melÿ felẽl faÿ.
Egrẽſth fẽʒ megh edes borban es Meeʒben, aʒʒal moſſad belẽl
aʒ Sʒaÿath.
Mÿkor oʒthon eweſẽdnÿ keʒd es igẽn keʒd faÿnÿ, Tÿkhurt
fẽʒ megh Teÿben es chÿnald flaſtrom moggiara, kẽſd rea kÿwl,
aʒ faÿdalmat laſſÿttÿa, es megh is erlelÿ.
Kenÿernek belÿth Teÿel habard eoʒwe, feoʒd ẽʒwe is
keweſſe, kẽſd rea, eʒ is laſſÿttia faÿdalmat es erlelÿ.
Melegh Teÿel gÿakorta moſſad beleol, eʒ igẽn haʒnal nekÿ.
Ha oʒthon aʒ kÿ fakadaſſal keſnek, Eer vago vaſſal vagd
megh, vÿʒben elegÿch Meʒeth, aʒ Sebet eʒʒel moſſad. Awagÿ
Apra vÿʒeth feoʒ, aʒt elegÿch megh roſa Meʒʒel, aʒʒal moſſad.

(Hion. Columelle longitudo) **Nÿelw Cÿapnak megh nÿulasarol.**
Aʒ Nÿelw chÿap nagÿ gÿakortha megh bantatÿk, merth megh
nÿulwan es megh hoſßabowan aʒ Torokra es aʒ gegenek eleÿre
(Oka) le ßal. Leʒẽn eʒ aʒ fẽlwl le ʒallo ſok Nedweſſegẽknek megh
ẽttẽʒeſetwl.
(Oruoſsagok) Dÿonak feolſẽ heat mÿkor ʒẽld teord megh, annak
aʒ leweben vegÿ uncia, 12, Meʒeth uncia, 2, feoʒd ẽʒwe eʒt, hogÿ valamenÿre
megh ſwrwggÿek, es affelewel enhera, chak annÿwal aʒ
menÿ egÿ kÿs kalankaban ferne, moſſad aʒ Nÿelw chÿapoth.
Bakfwet feoʒ megh ecʒetben, ſokaÿgh tarch aʒ
ʒaÿadban, de melegẽn, moſſad is vele aʒ Nÿelw chÿapoth.

Feÿer wrȩmnek fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal Nÿomd fȩl aʒ
Nÿelw chÿapoth.
Muſtar magoth elegÿch eoʒwe ecʒettel es meʒʒel, aʒʒal
moſſad aʒ Nÿelw chÿapoth.
+127
Ʒedernek leweleth feoʒd megh borban, aʒʒal moſſad aʒ
nÿelw chapoth de melegȩn.
Chÿalannak leweth fachÿard kÿ, es melegȩn aʒʒal moſſad
aʒ Nÿelw chÿapoth.
Galleſth, egetȩth Temſoth, kek liliom vÿragoth, tȩrd ȩʒwe
eʒȩketh egÿenlȩ mertekkel, enheÿra eʒʒel nÿomd fȩl aʒ Nÿelw
chÿapoth.
Vȩrȩs kapoʒtanak Nÿers leweleth nÿomogaſd megh es tȩrd
megh, aʒʒal aʒ lewel melegȩn moſanch[!] megh aʒ nÿelw chÿapoth.
Kȩkennek leweleth fȩʒd megh Sawanÿu borban, es melegȩn
eʒʒel moſſad.
Pomagranatnak de Sawanÿunak fachÿard kÿ leweth, roſa
Meʒet Negÿedreʒenÿt tegÿ ahoʒ a mÿnt aʒ pomagranath lewe,
fȩʒd vgÿ hogÿ valamenÿre megh ſwrwggÿek, abban vegÿ egÿ kÿs
fa lapocʒkara, nÿomd feol aʒ ala ʒalloth Nÿelw chÿapoth.
Kaproth mÿnd gÿȩkereſtwl tegÿ egÿ faʒekban, es aʒ faʒekat
ÿol be fȩggÿed, egeſd annÿra hogÿ vgÿan megh ʒeneſȩggÿek aʒ
kapor, tȩrd megh aʒ vthan, ees eʒʒel emeld feol eʒ porral aʒ
Nÿelw chÿapoth.

Nÿelw Chÿapnak dagadasarol es twʒesȩdeserȩl. (Tumor cum Inflāmatione)
Aʒ Nÿelw chÿap neha megh twʒeſȩdÿk es megh dagad
vȩrȩſſeggel es gÿuladaſſal, es akkor vagÿon hogÿ aʒ Torokban
le ʒalwan, nagÿob neheſſeggel hogÿnem mÿnth mÿkor chÿak le
nÿul, fuÿtogattÿa aʒ embȩrth. Leʒȩn eʒ a rea chÿorgo (Oka)
vertwl es egÿeb Nedweſſegȩktwl, kÿk aʒ fȩbeol ßalnak le.
Eledele eʒ ilÿennek olÿan legiȩn mÿnth aʒ egÿebfele (Eledele)
megh twʒeſwleſȩkben. Nÿugoggÿek, halgaſſon ees ehȩʒʒek.
Vachÿoran kichÿnt egÿek awagÿ ſemmÿth.
Tȩrȩth temſoth elegÿch eoʒwe Meʒʒel, aʒʒal (Oruoſsagok)
kennÿed. De ha latod hogÿ dagatton dagad es kÿ akar fakadnÿ,
ſÿes arra hogÿ hamar megh erlelÿed, kÿre igȩn ʒolgal aʒ Fÿgeth
megh fȩʒnÿ es aʒʒal moſnÿ melegȩn, kÿth ilÿen modon chÿnalÿ.
Fÿgeth, Tengȩrÿ ʒȩleoth, kek liliomnak gÿȩkereth, Naranch vÿragoth,
talalnÿ aʒ patÿkaban, awagÿ cÿperuſth, awagÿ Mÿrrhat, eʒȩketh

chÿnald eoʒwe, es eʒʒel moſſad.
Aloes is igẽn ÿo, chÿak teord megh es aʒt fud rea.
Sʒurkoth, galbanumoth, Lo mentath, chÿnalÿ ẽʒwe, tẽd hatul
fẽn aʒ Nÿakʒÿrtra ahol vgÿan vapas eggÿk reʒeth, Maſÿk reʒeth
+128
tẽd aʒ fẽnek teteÿere, de el kel aʒ Haÿath onneth nÿrnÿ, igẽn
feol vonʒa aʒ Nÿelw chÿapoth.
Fẽʒd megh erẽſſen aʒ Tÿkmonÿath vÿʒben, hamoʒd megh es
lapÿch ÿol megh, kẽſd aʒ feonek teteÿere.

(Squinantia Angina Sÿnanche) **Torok Gÿkrol.**
Torok gÿknak kÿth aʒ Magÿarok hÿnak awagÿ Torok faÿaſnak,
olÿ Nÿawalÿa, kÿ aʒ gegenek aʒ melÿ altal aʒ Etel ÿtal ala
megÿẽn, Es aʒ lelẽkʒet vewẽ Cÿewnek is fẽlſẽ reʒeÿth el foglalÿa.
Ebben lelẽkʒetẽth Nehezen vehetnÿ, Nÿelnÿ alÿgh
vagÿ vgÿan nem leheth, es aʒ Ital aʒ Orran ÿw kÿ, kegÿẽtlen
faÿdalom foglalÿa el aʒ Torkot, kÿ bÿʒonÿos ÿele mÿndẽn Torok
faÿaſnak. De aʒerth kwlẽmbẽʒnek egÿ maſtul, merth Nemelÿ igaʒ
Torok Gÿk igaʒ Torok faÿas, de nemelÿ fattÿu Torok faÿas.
(Negÿfele Torok faÿas) Aʒ ÿgaʒ Torok faÿas Negÿ fele: Elſẽ, a kÿ
1. mÿndẽnÿknel veʒẽdelmeſb, mÿkoron ſem aʒ Torokban ſem aʒ
Sʒaÿnak oda be valo reʒeÿben, ſem aʒ Nÿaknak kerwletiben
ſemmÿ megh nem teccʒÿk, merth eʒ ilÿennek twʒes voltha el
vagÿon reÿtettetwen. Eʒ veʒẽdelmes nÿawalÿa, merth felẽ
fuladaſtul. Ebben gÿakorta chÿak Tÿʒẽn Nÿolcʒ oraÿgh is
megh hal aʒ Embẽr, mÿndẽn eße es erʒekẽnſege nala lewen.
2. Maſodÿk. Mÿkor aʒ lelẽkʒet vewẽ chÿewnek es aʒ Toroknak
Muſculuſÿ Nÿlwan es lathato keppen megh twʒeſẽdnek, es fakadekkal
technek megh. Eʒ is elegh kegÿẽtlen nÿawalÿa, denem
olÿan veʒẽdelmes mÿnth aʒ elſẽ, mÿwelhogÿ lathato
dagadaſſal leʒẽn, ehẽʒ hoʒʒa fernÿ orwoſlaſſal is, es aʒ Sʒaÿon
3. megh is tÿʒtÿttathatÿk. Harmadÿk, Aʒ Toroknak belſẽ
reʒeÿth es kwlſẽ reʒeÿth foglalÿa el, melÿben aʒ dagadas aʒ
vẽrẽſſegh, lathato es nÿlwan megh teccʒÿk. Vagÿon penÿgh eʒ
hewſeggel es faÿdalommal. Eʒ is elegh nagÿ nÿawalÿa es
Nem is kẽnÿw, de gÿogÿulaſra ebben nagÿob remenſegh
leheth, mÿwelhogÿ aʒ Twʒeſſegh kÿ wthwen, el oʒlathatnÿ,
4. awagÿ megh fakaʒthatnÿ. Negÿedÿk. Eʒ mÿndẽnÿknel
kẽnnÿeb es batorſagoſb, merth eʒ nem aʒ Toroknak belſẽ

reʒeÿth, hanem kwlſo̊ reʒeÿth es Muſculuſith foglalÿa el,
kÿnek dagadaſa mÿa aʒ lelo̊kʒeth vewo̊ Chÿewnek is belſo̊
Muſculuſÿ aʒerth megh ʒorÿttatnak, es aʒ oda meno̊ lelo̊kʒeto̊k
ʒorongattatnak.
(Okaÿ) Mÿndeʒo̊knek okaÿ, aʒ Saaros awagÿ aʒ vero̊s chÿorgas
+129
melÿek aʒ Torokban lewo̊ Ereknek agaÿbol ÿde folwan
vagÿ gÿwladaſth vagÿ Twʒes fakadekoth chÿnalnak.
Aʒ Fattÿu Torok faÿaſban nÿnchen Beteghſegh. (Fattÿu Torok faÿas
Eʒ penÿgh leʒo̊n, mÿkor aʒ Nÿalas chÿorgas Okaÿ ennek)
aʒ Torokban es aʒ Nÿaknak Muſculuſiban be ʒal. es neha
vagÿon ennek dagadaſa, de vo̊reoſſegh, gÿuladas es betegſegnekwl.
Eho̊ʒ ʒÿnthe haſonlo affele Torok faÿas is, mÿkor aʒ Toroknak
ſemmÿ bantaſa nÿnchen, hanem aʒ Nÿak chÿga chÿontok
othben le Nÿulnak es vgÿmÿnth le oldatnak, es aʒ Toroknak, aʒ
gegenek, aʒ lelo̊kʒet vewo̊ chÿewnek eleÿth nÿomÿak es ero̊ſſen
megh ʒorÿttÿak, Eʒ ilÿent ebbo̊l eoſmerhetnÿ megh, merth ſemmÿ
affele ÿelo̊k nÿnchenek mÿnth aʒ to̊b torok faÿaſban vadnak, De
aʒ Nÿak neheʒen es faÿdalommal haÿol megh. Eʒ neha megh
eſÿk wteſbo̊l awagÿ eſeſbo̊l is, awagÿ mÿkor valamÿ termeʒet
kÿwl valo Nedweſſegh aʒ forgo chontoknak keoteleÿth megh
lagÿttÿa, vagÿ aʒokath aʒ w ſokaſagawal onneth helÿeokbeol
kÿ vethÿ.
Len magoth es Aniſumoth feoʒ megh vÿʒben, es (Oruoſsagok)
kend aʒ Torok gÿkra kÿwl.
Feÿer wrmo̊th Saletrommal, Meʒʒel teorÿ eoʒwe, ko̊ſd aʒ
Torok gÿkra.
Kek liliom olaÿal kend megh. Feoʒd megh gÿo̊keret aʒ kek
liliomnak meʒes vÿʒben, aʒʒal moſſad belo̊l.
Embo̊r ganeth melego̊n, Faÿ gÿeongÿel es Meʒʒel elegÿch
eoʒwe es kowaſßal, es kakas haÿal, eʒ kÿ ʒÿia, megh erlelÿ es
megh fakaʒtÿa, eʒ olÿ igo̊n feo orwoſſagh.
Varadÿchiot tegÿ hew vÿʒben, ko̊ſd aʒ torok gÿ... mo̊nnel
hewebben el twrhetÿ.
Peſma fweth kÿth magÿarul Rwh fwnek is hÿnak
vegÿ libra j. egeto̊th borth, uncia j, elegÿch eoʒwe eʒeoketh, ko̊ſd aʒ
Torok gÿkra. Harom oraÿgh megh giogÿul.
Apium magoth Tÿʒo̊nket ʒo̊mo̊th, Tetwfw magwath annÿ
ʒo̊mo̊th, Borſot kÿlencʒ Neheʒekeoth, eʒo̊keth faʒekba egeſd megh,

tȇrd porra, elegÿch meʒʒel ȇʒwe, kend oda be aʒ Torokban Tal
ʒallal.
Eordȇgh harapta fweth fȇʒ megh vÿʒben, moſſad belȇl aʒ
Torkot aʒ vÿʒewel, aʒ fweth flaſtrom moggÿara kÿwl keoſd aʒ
Torok gÿkra.
Fechÿket eges porra, vegÿ aʒ porbol drachma s. tȇreoth Spicanardot
drachma s. Saffrant es Caſſianak fȇlſeo heath tȇrwe, mÿndȇnÿkbeol eoth
+130
penʒ nÿomonÿth, Megh ʒaradot Tȇknek feolſȇ heanak porath,
Aʒʒu menthanak porath, es Malwanak porath, ana ſcrupulus 2, eʒȇket
elegÿch eoʒwe, es fud be aʒ torokban.
Feÿer eb ganeÿath galleſſel tȇrÿ eoʒwe, es fud aʒth aʒ
Torokban.
Kechke epeÿeth, Lud epeÿeth, erdeÿ vborkanak magwabol
kÿ fachÿart lewel, es Meʒʒel elegÿch eoʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ
Torok gÿkoth. hamar haʒnalʒ eʒʒel.
(Hogÿ ʒolhaſsõ) Ecʒetben feoʒ rutath megh, ros lÿʒtbȇl eʒʒel
eoʒwe chÿnalÿ hÿg ʒabaſu pepȇth, Nÿſd megh aʒ Sʒaÿat hogÿ
ebben el nÿelheſſȇn, aʒ kÿ nem ʒolhatna, chÿodalatos hamar
ʒoltatnÿ keʒdÿ.
Fÿgeth feoʒ megh es eb ʒarth vÿʒben, eʒʒel moſſad aʒ Torkoth
belȇl, megh nÿttÿa hamar.
Ʒapora fweth kȇs rea kÿwl aʒ dagadaſra, megh...ÿa aʒ
ʒaÿat, el oʒlattÿa aʒ dagadaſt, ſmegh giogÿttia.
Liquiriciat, uncia 2, Tengȇrÿ ʒȇleoth uncia j, Hath Fÿgeth,
Bakʒarwo fweth, drachma 2. Iſopoth egÿ marokkal, Iſthen faÿat egÿ
kichÿn marokkal, eʒȇketh egÿ fonth vÿʒben feoʒd megh hogÿ
fele el apaggÿon, ʒwrd megh ʒepȇn, ees ehȇʒ tegÿ roſa Meʒeth,
uncia 3. Meʒes ecʒetȇth uncia 2. mÿnd eʒȇketh eoʒwe elegÿtwen, moſſad
aʒ Torkoth.
Len magoth, Bakʒarwo fwnek gÿwmeolchenek magwath, Arpa
lÿʒtȇth, ana uncia 2, Malwat, ʒeekfw vÿragath, ana manipulus j. Malwa magoth
drachma 3. Saar kerepeth manipulus j. feoʒd megh eʒȇketh vÿʒben mÿnd addÿgh
hogÿ megh lagÿulÿon, tȇrd megh moſarban, es keoſd aʒ Nÿakara.
Vgÿan eʒȇnbȇl valamenÿth elegÿch ȇʒwe ʒeękfw olaÿal, es
feÿer liliom olaÿal, harom lat Eʒ ket fele olaÿal, forrald eoʒwe,
chÿnalÿ flaſtromoth ebbeol, es keoſd aʒ Torokra.
Kenÿer belt morſolÿ megh, tÿkmonnak feÿeret es ʒekÿt
temſowal habarÿ eoʒwe, teorȇt Saffranth is ves bele, tȇrd eoʒwe

erȯſſen, teod chÿeopwre, kȯſd aʒ Torokra.
Feÿer eb ʒarth teorÿ megh, ad megh ÿnnÿa awagÿ egÿ
chÿewȯn fuÿak aʒ Torkaban, vgÿan eʒȯn eb ʒarban Meʒʒel
elegÿch eoʒwę, keoſd aʒ Torokra, De ehȯʒ Arpa hamuth es egÿ
kÿs Soth is elegÿch. Adorÿan doctor orwoſſaga.
Cÿproſth, rutath, Iſthen faÿath, Iſopoth, egÿenleo mertekkel
vegÿ es meteld megh apron mÿnd veʒʒȯſtwl vÿʒben fȯʒd megh
annÿra hogÿ felÿgh el fȯÿȯn, ves egÿ darab Temſoth bele, aʒʒal
+131
moſſad beleol aʒ Sʒ... es Torkoth. Eʒ megh probaltatoth orwoſſagh.
Torok gÿk valakÿn vagÿon, de harmad napÿgh Meʒes
vÿʒnel egÿebet ne ÿgÿek.
Parthÿ fechket eges megh, Ha aʒ Nem leheth, Erdeÿ fechket
Ha aʒ is nem lehet haʒÿ fecÿketh, ennek aʒ porat valamÿkor megh
eßȯd, abban aʒ eʒtendȯben Ne felÿ Torok gÿktul.

Torok dagadasrol. (Paraſinanche)

Feÿer eb ʒarth tȯrÿ megh, elegÿch ȯʒwe Bÿÿÿÿÿÿka epewel keoſd
aʒ faÿo torokra.
Cÿȯchʒopo gÿermȯk ganeÿath, tȯrȯt Arpawal ees len maggal
elegÿch eoʒwe, keoſd aʒ dagadot torokra.
Feÿer ebʒarth, Soth, tȯrȯt fenÿw magoth, meʒeth aʒ menÿ
ehȯʒ elegh elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ flaſtromot, es kȯſd aʒ
Torokra.
Len magh pogachÿath, Feÿer eb ganeÿath, Chÿȯngȯ fwnek
vÿragath, egÿenlȯ mertekkel teord porra, Sws megh vȯrȯs hagÿmath
es lagÿan teord megh, elegÿch ȯʒwe aʒ porokkal, fȯʒd megh
Meeʒben, kend ruhara es kȯſd aʒ faÿo Torokra. Igȯn probalt
orwoſſagh ſokʒor eʒ en magam altal.
Fekete gÿoparnak kÿ fachÿart leweth veogÿed, es aʒʒal
moſſad aʒ torkoth.
Chalannak kÿ fachÿart lewewel moſſad.
Sulÿomnak Belÿth elegÿch eoʒwe Meʒʒel, keoſd aʒ dagadot
Torokra.
Faÿ Egrȯſnek leweth fachÿard kÿ, aʒʒal moſſad belȯl aʒ
Torkoth.
...u fÿget fȯʒ megh vÿʒben, aʒʒal moſſad beleol.
Salatanak leweth fachÿard kÿ, elegÿch eoʒwe
Nara...k kÿ fachÿart lewewel, aʒʒal moſſad.
Cÿaʒar ʒakala fweth feoʒ megh igȯn ſawanÿu borban, aʒʒal

moſſad aʒ torkoth beleol.
Fe̊ldÿ Boʒʒa gÿe̊kerenek leweth melegÿch megh, abban
march ruhath, es te̊d rea feolwl.
Ege̊th Soth Meʒʒel elegÿcʒ e̊ʒwe, keoſd rea kÿwl.
Peſma fweth feoʒ megh vÿʒben, aʒʒal moſſad beleol aʒ
+132
torkodat, aʒ fwet kÿwl keoſd aʒ torkodra, es aʒ vÿʒeben vgÿan
megh is igÿal. Biʒonÿ orwoſſagh.
Fÿgeth feoʒ megh Meʒʒel eoʒwe vÿʒben, tegÿ feÿer eb ganeth
is bele porul, aʒʒal moſſad aʒ torkodath.
Retke̊th ecʒetben es Meeʒben feoʒ megh, aʒʒal kel aʒ Torkot
moſnÿ.
Kechÿke ganeÿath, Meʒeth, Sʒurkoth, elegÿch eoʒwe, ke̊ſd
aʒ torokra kÿwe̊l.
Eʒwſth taÿtekoth, uncia 2. eos erre annÿ viola olaÿth es len
magh olaÿth hogÿ eoʒwe alugÿek, Balha fwnek belfe̊ magwat
uncia s. Feÿer malwanak magwath, pe̊ʒerche magoth ana uncia j. Mondola
fan terme̊th enÿweth, ves coriandru vÿʒben kÿ eÿel es Nappal
abban aalÿon, aʒt ʒwrd megh, es abbolis vegÿ uncia 2. es abban aʒ
ket lath vÿʒben porra te̊re̊th ʒeekfw vÿragot ves drachma 2. Saar
kerepeoth annÿth, Mÿnd eʒe̊keth ige̊n ÿol e̊ʒwe elegÿtwen ere̊ſſen
kel kewernÿ, de harom vÿ Tÿkmonÿat is ws ke̊ʒÿben, ere̊ſſen
eoʒwe chÿnald es habard, es chÿnald eʒth aʒ faÿo torokra.
Teÿel vnos vntalan moſſad bele̊l, faÿdalmat ige̊n oltÿa.
Egete̊th Fechkenek hamuÿat uncia 8, Saffranth drachma j. s.
Spicanardoth annÿth, elegÿch eoʒwe eʒe̊keth meʒʒel, mÿkor porra
te̊re̊d, kend be kÿwe̊l aʒ faÿo es dagadot Torkoth.
Kek liliomnak gÿe̊kereth te̊rd eoʒwe kowaʒʒal, ruha altal
fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿcʒ e̊ʒwe aʒt Dÿʒno teÿel, forrald
eoʒwe egÿ kewefſe, aʒʒal moſſad aʒ Torkoth, Smegh fakaʒtÿa.
ʒanototh teorÿ porra, elegÿch eoʒwe roſa olaÿal. Aniſumoth,
Bakʒarwo fweth vÿʒben feoʒ megh, elegÿch e̊ʒwe eʒe̊keth, igÿek
ebben egÿ latoth.
Fechkeket eges megh egÿ faʒekban es te̊rd porra, elegich
e̊ʒwe meʒʒel, egÿ Tal ʒallal kenÿ ebben aʒ Torokban. Fe̊ orwoſſagh
eʒ.
Gÿapÿat vagdalÿ megh aprora, Iſopoth feoʒ megh fa Olaÿban,
kewerd abban aʒ gÿapÿath, kÿwl aʒ Torkoth takard mÿnde̊neoſtwl
bele.

(Tanuſagh) Eʒth igen eʒeben kel veonnÿ mÿndo̊nnek hogÿ
aʒ Nÿelw gÿo̊kerenel keth cÿew vagÿon, kÿnek aʒ eggÿken etel
ÿtal megÿo̊n ala. Aʒ maſÿkon aʒ lelo̊kʒeth ÿar ala. Ha mÿkor
aʒerth aʒ kelewenÿ aʒ Etelnek Chÿewÿn vagÿon, es eʒ feolwl
megh ÿrth orwoſſagokkal ſem el nem oʒol ſem megh nem fakad;
Vÿaʒ gÿertÿath melegÿch megh aʒ keʒedben told ala melego̊n
aʒth aʒ Torkodban, mÿnd addigh hogÿ megh fakaggÿon aʒ kelewen.
Aʒ vthan Arpa vÿʒeth elegÿch eoʒwe Meʒʒel, es aʒʒal moſſad.
Ilÿen ÿegbo̊l eoſmero̊d penÿgh aʒth megh mÿkor aʒ Etelnek
+133
chÿewÿn vagion, Nem Nÿelhet, de lehet aʒ embo̊r. De mÿkor aʒ
lelo̊kʒet vewo̊ chÿewo̊n vagion, Nÿelheth, de nem lęheth, Smÿkor
aʒ leleokʒet chÿewÿn vagion akkor ne bochÿas ſemmÿt aʒ Torokban,
merth ha vgÿan bocÿatnÿ akarnalis aʒ Lelo̊kʒet vewo̊
chÿewo̊n be nem meheth, mÿnth aʒ maſÿkon, hanem aʒth
chÿak Flaſtrommal es moſaſſal orwoſolÿad. Effele nÿawalÿaban
igo̊n ÿo aʒ Nÿakra ko̊ro̊ſkwl[!] ko̊ppo̊lÿo̊keth vethnÿ es aʒ keth
lapocʒka ko̊ʒre is.
Ha latod hogÿ aʒ kelewen megh eerth, ves egÿ darab fath
aʒ Sʒaÿban, Neʒd ÿol megh hol vagion aʒ kelewen, ha vgÿan ÿol
megh nem eerth is, Mas hegÿes fawal gÿagd megh, ennel ÿob nem
leheth.

Erlelo̊.

Dealteath, Bakʒarwo fw magoth porul, Len magoth porul
ana uncia 2. Caſſia fiſtulanak belÿth, Sotalan Iros vaÿath, ana uncia j,
Teoro̊th fÿgeth, drachma 3. Mondola olaÿth drachma 8. chÿnalÿ ebbęol flaſtromoth,
to̊d rea.

Gÿermo̊kchÿenek.

Vÿola vÿraganak vÿʒeth, awagÿ Aʒʒu vÿolath, fo̊ʒ megh
vÿʒben, aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Ʒo̊do̊rnek vÿʒeben fonnÿas megh aʒʒu fÿgeketh, awagÿ
vgÿan feoʒd megh, varas torkath kÿs gÿermo̊knek eʒʒel moſſad.
Eako̊r Nÿelw vÿʒeben elegÿch ʒucharom candidomoth, kÿs
gÿermeok megh ſebeoſwlth torkath aʒʒal moſſad.

Toroknak es aʒ Lelo̊kʒeth vewo̊ Cÿewnek repedo̊ʒo̊t voltarol.

Mÿrrhat tegÿ aʒ Nÿelwe ala, es olwaggÿon oth el.
Eoth lewelw fwet fo̊ʒ megh vÿʒben, aʒʒal gargariʒalÿon.

Teÿeth vegÿ̊n ʒaÿaban, aʒʒal gargariʒalÿon.
Muſtar lewelenek fachÿard kÿ aʒ leweth, es aʒʒal gargarÿʒalia aʒ torkath.
Kos tȇwÿſſeth tȇrÿ megh, Meʒʒel feoʒd ȇʒwe, es aʒban nÿelÿ̊n el nÿalogatwa.
Luquiricia gÿeokernek awagÿ lewelenek kÿ fachÿart leweth vȇgÿe Nÿelwe ala.
+134

Torokban ha ualamÿ tȇneÿek.

Ha valamÿ Tȇwÿs awagÿ halnak chÿontÿa akadna aʒ Torokban ben, Sos vÿʒʒel olaÿth elęgÿch eoʒwe es aʒ Torkoth aʒʒal moſſad.
Cÿtromnak belſȇ belÿth fachÿard kj ecʒettel elegÿch ȇʒwe ha Nadal ragadot aʒ Torokban, moſd eʒʒel, Smegh ȇlÿ. Aʒ fȇldÿ Boʒʒanak aʒ lewe is aʒth chÿelekeodÿ.
Okadaſra erȇkeoggÿek mÿngÿaraſth aʒ, valakÿnek Torkaban valamÿ tȇmÿk beleol, vÿath veſſe aʒ ʒaÿaban awagÿ vÿaʒ gÿertÿat Nÿuchon aʒ torkaban ala. Ha penÿgh eʒ nem haʒnalna: Feoth tehen huſth, egÿ darabot kȇs erȇs temerdȇk cʒÿernawal altal, aʒth nÿelÿe el de aʒ cʒÿernanak eggÿk vege keʒben legÿ̊n, ſmÿkor aʒ huſth el Nÿelÿ, laſſan laſſan vond fȇl aʒ cʒernan, aʒʒal mÿnd eggÿwth kÿ vonodÿk aʒ mÿ aʒ Torokban akadoth, vagÿ Tȇwÿs, vagÿ Hal cÿonth, vagÿ valamÿ leʒ̊n. Sokan ÿrÿak aʒth is, hogÿ aʒ Machkanak ganeawal kel aʒ Torkoth kÿwȇl teorlenÿ, es ala megÿ̊n awagÿ kÿ ÿw onneth.

(Branchus Raucedo) **Torokban lewȇ Natharol.**

Harom lewelw fweth feoʒ megh vÿʒben, abbol agÿ ÿnnÿa, eʒ mÿnd̊n turhat kÿ hanÿath.
Muſtart, Repa magoth, ana uncia j. Borſoth Huʒ ʒemeth, Tormath, Fekete gÿoparth, Apiumoth, ana uncia j, elegÿcched ecʒetben es meʒben eʒȇketh porul, eʒʒel moſſad aʒ Torkoth melegȇn.
Muſtar magoth ket kalanban aʒ mÿ ferne feoʒd megh, elegÿch egÿ kalannÿ Meʒes borban, melegÿch megh. Es tarch ſokaÿgh aʒ ʒaÿadban, Nÿſd megh aʒ ʒaÿadat, es aʒ Nÿal es Turha vgÿan kÿ futh.
Malwanak magwath teord megh es vȇrȇs Borban elegÿch megh, aʒʒal moſſad aʒ Torkoth.
Tetw fwnek aʒ magwabol vegÿ harmÿncʒȇteoth, egÿ ...s Maſtixal elegÿch eoʒwe, ragÿad aʒth, ſkÿ hanÿod ...h.

Iſopoth egÿ marokkal feoʒ megh egÿ Meʒe̊lÿ vÿʒben
vgÿ hogÿ ſelÿgh el apaggÿon, ves meʒeth aʒ vtan bele drachma 10.
Ecʒete̊th drachma j. s. aʒ Iſopoth ve̊d kÿ bele̊le, es aʒ lewewel moſſad
aʒ Torkoth.

Arpa kaſath feoʒ megh, es annak aʒ lewewel gargarÿʒalÿa
aʒ Torkath.
+135

Fuladaſrol. (Strangulatio)

Aʒ Embe̊rnek neha megh eſÿk hogÿ aʒ Torkaban fuladas
leʒe̊n, merth vagÿ iol megh nem ragÿa aʒ falatoth, vagÿ ige̊n
aʒʒu aʒ kenÿer. Gÿakorta eſÿk eʒ is, hogÿ aʒ falath ige̊n nagÿ,
Neha penÿgh aʒ Etel awagÿ aʒ Ital aʒ Torokban nem megÿe̊n
arra aʒ chÿewre melÿ aʒ etelnek ÿtalnak Cÿewe, tudnÿ illÿk
aʒ gegere, hanem talalkoʒÿk me̊nnÿ arra aʒ vthra melÿ aʒ lele̊kʒet
veweſnek Cÿewe, kÿ mÿkor te̊rtenÿk, aʒonnal aʒon kel ere̊ke̊dnÿ
hogÿ okaggÿek aʒ Embe̊r, ÿele̊ſben ha aʒ falath aʒ Etelnek
Chÿewenek aʒ Eleÿn akadoth megh. Ha penÿgh aʒ lele̊kʒetnek
chÿewÿre me̊nth. Aʒ Nÿakat kel hatul wthnÿ, es aʒ Torkot keʒʒel
nÿomogatnÿ kel, oʒthon me̊nnel nagÿobban es ere̊ſſebben lehet,
lehellenÿ kel. Ha penÿgh valamÿ chÿontochka vagÿ valamÿ akadna
megh, arrol ÿrtunk oda feol.
Aʒ fuladas Neha megh eſÿk gonoʒ es nem ÿo (Oruoſſagok)
eledeltwlis, mÿnth gonoʒ gombatul ige̊n megh eſhetÿk.
Errwl valo orwoſſagh. Tÿk ganeth ʒaraʒth teorÿ megh porra,
ecʒettel, vÿʒʒel, Meʒʒel, Borral elegÿch e̊ʒwe, ad megh ÿnnÿa,
haÿolÿon le es kÿ okattattÿa.
Sos Meʒeth eogÿek, eʒ is ige̊n haʒnal gombanak aʒ e̊ merge̊ſſege
ellen.
Eʒe̊rÿo fwnek es feÿer wre̊mnek fachÿard k... leweth, ad
aʒth ÿnnÿa.
Kechke ganeÿath Meʒʒel es olwaʒtoth ʒurokkal
e̊ʒwe elegÿcched aʒʒal kennÿed kÿwl be aʒ Torkoth.
Ve̊re̊s hagÿmanak kÿ fachÿart leweth, elegÿch e̊ʒwe Meʒʒel,
ad megh ÿnnÿa.

Eÿelÿ hortÿogasrol.

Kaproth tegÿ feÿe ala hogÿ ne tuggÿa, Nem ʒol almaban es
Nem is hortÿogh Eÿel.

Almaban ualo ʒolasrol.

Iſthen faÿath fe̊ʒ megh Ecʒetben, ad megh ÿnnÿa, ſnem ʒol almaban.

+136

Nÿaknak faÿasarol.

Rutath fe̊ʒ megh Fa olaÿban es vaÿban, eʒʒel kend aʒ nÿakath.

Kapor olaÿth, Ludhaÿat, ʒarwas ʒarwa veleÿet, harom penʒ Nÿomatnÿ te̊reoth Camforth, elegÿch e̊ʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ Nÿakath.

Bak fweth Sawanÿu borban feoʒ megh, eʒ is iol haʒnal ha aʒ Nÿakra rea ke̊teod.

Ha Fluxus vagion aʒ Nÿakadban, kÿ mÿa ÿol nem moʒgathatod aʒ Nÿakadath. Dÿʒno haÿath, Lud ganeÿath olwaʒd eoʒwe egÿ Serpe̊nÿe̊ben, keoſd aʒth melege̊n aʒ Nÿakra, eʒth gÿakortha mÿwelÿed, merth me̊nnel ÿnkab gÿakorlod, annal ÿnkab haʒnal.

í **Az Twde̊re̊l.**

Twde̊re̊l walo gond vÿſeleſe̊d ilÿen modon legÿe̊n.

Feÿer Bagolÿ Borſoth healÿ megh es te̊rd e̊ʒwe Nadmeʒʒel, kechke Teÿben awagÿ vÿ vaÿban fe̊ʒd megh, eʒth egÿed, merth aʒ Twde̊t eʒ ige̊n eltetÿ, vÿttÿa es ere̊ſſithÿ.

Kel kapoʒtanak leweth fachÿard kÿ, hÿggaggÿon megh, annak aʒ Tÿʒtaÿawal melegÿch Meʒeth eoʒwe aʒth egÿed. Twde̊det eʒ ere̊ſſitÿ es megh tarthÿa, aʒ Torkodath is tÿʒtÿttia.

Vÿ Edes Borth forralÿ feol, hand el aʒ taÿtekat. Etel ele̊th, Etel vthan is eʒth igÿad, Twdeodnek eʒ mÿnde̊nnel te̊bbet haʒnal, merth Cÿeweÿth is mÿnd fe̊n ſmÿnd alath ige̊n megh tÿʒtÿttia.

Liquiritianak gÿe̊kereth tÿʒtÿcd megh, fe̊ʒd megh vÿʒben, aʒth igÿad.

Kechke Teÿeth enheÿra ÿnnÿa ige̊n haʒnos, merth eltetÿ, vÿttÿa es ere̊ſſitÿ aʒ Twde̊th.

Raakoth e̊nnÿ gÿakortha Twde̊nek haʒnos.

Aʒ Twde̊nek penÿgh ige̊n ſok fele bantaſÿ leʒnek, Magaban valo merteklet lenſegh, megh ʒorulas, Megh twʒeſwles, Genÿetſege̊s fakadas, es Aʒʒu korſagh. Neha Sʒel is ßorul aʒ Twde̊ben de termeʒeth ellen es ige̊n rÿtkan. Es akkor aʒ ke̊rwl valo reʒeketh vgÿan kÿ terÿtÿ kÿ Nÿütÿa es ha moʒogh faÿlalÿa aʒ Twde̊th, es Neha vgÿan Nagÿ ere̊ʒakkal is kÿ akarÿa magath onneth wthnÿ. Aʒ magaban valo mertekletlenſegh ÿele̊ſben aʒ kÿ hÿdegh

aʒ Sʒaraʒ is melÿ aʒ Toroknak arteriaÿth megh daraboſÿtÿa ʒaraʒ
hurutoth hoʒnak, melÿ huruttal ſemmÿ Nedweſſegh kÿ nem vettethetÿk,
Eʒ igẽn rÿtka ʒabaſulan veʒẽn... es melegh Egre,
+137
melegh ÿtalrais aad kewanſag... Aʒ Melegh mertekletlenſegh
penÿgh, hÿdegh Egeth es hÿdegh ÿtalth kewan, es igẽn
gÿakor lelẽkʒetẽt veʒẽn, es ha igẽn nagÿ leʒẽn aʒ Mertekletlenſegh,
faÿdalmat hoʒ.

Twdẽnek megh ſʒorulaſarol. (Obſtructio)

Twdẽnek megh ʒorulaſa gÿakor betegſegh es igẽn nagÿ
dologh is, merth horutoth hoʒ es Nehezen leheſth, kÿ annÿwal
nagÿob, menÿwel aʒ Twdẽnek megh ʒorulaſa nagÿob: Ennek Sok
okaÿ vadnak. Nedweſſegnek ſokſaga, Nedweſſegnek megh (Okaÿ)
temerdeokeodeſe. Nedweſſegnek kẽwe valtoʒaſa, Nÿers darab hus
mÿnth egÿ ʒẽmẽlchẽ. eʒẽkrẽl ʒwkʒegẽs eggÿenkenth ÿrnÿ.
Aʒ Nedweſſegnek ſokaſaga arra aʒ hartÿara, aʒ kÿ aʒ lelẽkʒeth
vewẽ chÿewnek eleÿth be takarÿa ha rea chÿorogh es el
borÿttÿa, megh rekeʒtÿ aʒ Sʒoʒatoth ees rekedẽʒeſth ʒẽrẽʒ. Vgÿan
aʒonth chÿelekeodÿ aʒ Toroknak awagÿ aʒ lelẽkʒeth vewẽ
chÿewnek is darabos voltha, aʒ vagÿ fwſtwl, vagÿ wẽlteſtwl vagÿ
hÿdegtvl leoth. De ha aʒ Nedweſſegnek chÿorgaſa, aʒ lelẽkʒet
vewẽ chÿewnek elſẽ reʒenek heʒagÿaban megÿẽn be, aʒ nemÿnemw
chÿpkẽdeſſel valo kÿs horutoth ʒẽrẽʒ. Ha penÿgh aʒ a Nedweſſegh
aʒ Melÿben awagÿ aʒ Twdẽben ßal ala, valoba valo igaʒ
horutoth chÿnal. Aʒ kÿ aʒ Melÿnek alſo reʒebẽl ÿw es ʒarmaʒÿk
fẽl. Merth eʒ leʒẽn attul, hogÿ aʒ termeʒeth aʒth aʒ mÿ megh
ʒorÿtaſra es chÿpkeodeſre igÿekeoʒÿk, eo is fẽlẽtte nagÿ erẽlkeodeſſel
es leleokʒetnek kÿ fuuaſawal akarÿa aʒth kÿ vethnÿ,
ʒÿnthe olÿan modon, mÿnth mÿkor aʒ ... es ÿtal kẽʒeoth
valamÿ be ʒalad aʒ lelẽkʒeth vewẽ Cÿewben. Aʒ mÿ penÿgh
aʒ Twdẽben be chÿorogh, ha aʒ igẽn vekonÿ Nedweſſegh
leʒẽn chak horuttal nehezen vethetnÿ kÿ, merth aʒ lelẽkʒetnek
kÿwl valo be vetele melÿeth be ʒÿwonk aʒt elẽl talalwan,
vÿʒʒa verÿ, es aʒ Twdẽre vÿʒʒa megÿẽn. De meeg ennelis nehezebben
hanÿattatÿk kÿ, aʒ kÿ igẽn feolẽtte temredẽk es laſſu
keſẽdelmes Nedweſſegh, mert aʒt aʒ lelẽkʒet ſem tẽreolhetÿ el,
kÿ ſem moʒdÿthattia helÿebẽl, fẽl ſem hoʒhattÿa kwnnÿen.
Mÿkor vÿonnan vagÿon es meegis ÿwtẽn ÿw es chÿorogh aʒ

Nedweſſegh, annak chÿpkeodȩ voltatul aʒ lelȩkʒet vewȩ Chÿewnek
eleÿ vgÿan Eegh es ragattatÿk, es gÿakorta valo horutochkawal
+138
bantatÿk megh, melÿ horuttal valamÿ kichÿn ÿw kÿ, vagÿ
vgÿan ſemmÿ ſem ÿw. De mÿkor aʒ oʒthon megh allapodÿk es
aʒ Twdȩhȩʒ ragad, rÿtkabban leʒȩn aʒ horutas, kÿ aʒ lelȩkʒet
vewȩ Chÿewnek eleÿnek egeteſe nekwl, valamÿ temerdȩkȩth hoʒ
feol, aʒ Melÿnek alſo reʒebeol. Mÿkor penÿgh kewes es kȩnÿw
aʒ chÿorgas, keweſeb neheſſeggel vagion. De ha Nagÿ es Nehеʒ
aʒ Chÿorgas, nemÿnemw lelȩkʒethnek vgmÿnth megh fuÿtaſa
ʒorongath, gÿakor ees hamarſaggal valo aʒ leleokʒeth vetel awagÿ
be ʒÿwas, de aʒerth kewes Eeg ʒÿtathatÿk be. Aʒ Melÿben es es [!]
aʒ Hath gerecʒben Nemÿnemw Neheſſegh leʒȩn, ʒÿnthe oth ahol
aʒ Twdȩ fwgh es aʒ hartÿakhoʒ vagion ragadwan. Melegh legÿȩn
e penÿgh aʒ Nedweſſegh aʒ kÿ ala chÿorogh, aʒ Chÿpkeodeſbȩl
ʒomÿuhoʒaſbol es aʒoknak ÿeleÿbeol melÿeket megh ÿrtũk aʒ
Chÿorgaſrol, megh eoſmerȩd. Toabba ... temerdȩk es Nedweſſegh,
aʒ Twdeoth es ... arteriaÿth el foglalwan igȩn ʒaraʒ
horuth kȩwetkȩʒÿk kÿwel vgÿan ſemmÿ kÿ nem vettetÿk. Eʒ
ilÿen igȩn neheʒen lehet, aʒ leheſben valamÿ Swȩlteſth awagÿ
hortÿogaſth mÿwel, aʒerth hogÿ aʒ Twdȩnek lelȩkʒet vewȩ cÿewÿhȩʒ
vagÿon erȩſſen ragadwa, es aʒ lelȩkʒetnek vtath el ʒorÿttÿa
melÿȩn kÿ mȩnne aʒ lelȩkʒeth.

(Tuſsis) **Horuthrol.**

(Okaÿ) Aʒ Horutnak penÿgh vgÿan Sok okaÿ is vadnak. Merth
1. aʒ lelȩkʒeth vewȩ eʒkȩʒnek hÿdegh mertekletȩſſege is megh
2. ʒȩrʒÿ. Aʒ feobȩl mÿkor aʒ lelȩkʒeth vewȩ Chÿewben Nedweſſegȩk
3. chÿorognak, vgh is megh leʒȩn. Aʒon lelȩkʒet
4. vewȩ chÿewȩth mÿkor valamÿ ʒaraſſagh belȩl kȩrwl veʒÿ,
5. horutoth ʒȩrȩʒ. Aʒ Etel ÿtal mÿkor fel fele megÿȩn, aʒ is
horutoth hoʒ. Aʒ gÿlÿʒtak mÿkor aʒ gÿomroth bantÿak, aʒis
6. kewes horutot chÿnal. Erȩs chÿpkeodȩ Nedweſſegh ha aʒ
7. gÿomroth megh bolgattÿa is es haborgattÿa, es valamÿth aʒ Torokban
8. fȩl veth aʒ is horutoth ʒȩrȩʒ. Aʒ Twdȩben valo Nedweſſegh
9. es Derekban, Twdȩnek megh twʒeſwleſe. Oldaſ[!]
10. faÿas es raÿtha keles kÿ nagÿ Nÿlallaſſal vagÿon. Aʒʒu korſagh,
11. eʒȩk aʒ horutnak mÿnd okaÿ. Kwlſȩ dolgok is megh hoʒʒak aʒ
12. Horutoth. Fwſth, por es mÿndȩn affele awalamÿ aʒ lelȩkʒeth

vewẽ Cÿewẽth megh ʒaraʒtÿa.
+139
Par hagÿmath melegh hamuban ſws megh, es mÿkor (Oruoſsagok)
alunnÿ megÿ aʒth egÿed igẽn gÿakorta.
Chÿerẽſnÿe fanak Enÿweth Borral elegÿch ẽʒwe, ...gÿad.
Egÿ Bab ʒẽmnÿ Mÿrrhat nÿelÿ el.
Vÿolath, vÿʒÿ teoknek vÿragath ana manipulus j. Maloſa
awagÿ Tengẽrÿ ʒẽleoth, Liquiriciat aprora metelwe, ana uncia i.
Marthÿ lapunak gÿẽkereben drachma j. Eorwenÿ gÿeokereth drachma s. Arpa
kaſath manipulus s. eʒẽket fẽʒd megh vÿʒben, ʒwrd le aʒ leweth es
fachard kÿ, elegÿch megh Nadmeʒʒel aʒ mÿnth ʒeretẽd, ebben
napÿaban ÿgẽn gÿakorta hẽrpẽges.
Edẽs Mondolanak olaÿath Iros vaÿal elegÿcd ẽʒwe laſſu
ʒennel, es aʒ Melÿeth aʒ porcʒogotul fogwa mÿnd aʒ torkaÿgh
fẽl gÿakorta kennÿed, Sarga vÿaʒt lapÿch megh, es melegẽn aʒth
tẽd feolwl aʒ Melÿre.
Boʒʒa fanak vÿragath verẽfenÿẽn ʒaraʒd megh, de megh
oltalmaʒd hogÿ eſſẽ ne ęrÿe, aʒ vthan tẽrd porra, es egÿ kalannÿ
borban elegÿch ebben, eʒ porban, eʒth igÿad gÿakortha. Probalt
dologh.
Egÿ edẽs Almanak meſd el aʒ pupÿath, aʒ belÿt vaÿd kÿ
es tẽlch megh Saffrannÿal es tẽmÿennel, de aʒ mÿnd kettẽ egÿaranth
legÿẽn, takard vÿʒes Sʒẽſben aʒ Almath, meleg paraſban
ſwſd megh iol erẽſſen, hamoʒd megh, meſd Neggÿe mÿnd
Saffranÿoſtul Thẽmÿenẽſtwl, egÿe megh Negÿ falatban aʒ hurutos
embẽr, Erre fẽlwl egÿ pohar Borban agÿ Thẽrẽth Saffranth es
tẽmÿenth megh ÿnnÿa, takard erẽſſen be aʒ vthan, eʒth harom
reggel mÿwelÿed enheÿra. Smegh giogÿul.
Len magoth es Borſoth teorÿ megh, Meʒʒel eʒth elegÿch
eoʒwe, eʒth egÿed.
Mondola olaÿth igÿal gÿakortha.
Retkẽt ſws megh aʒth egÿed, regÿ horutot megh giogÿth.
Haÿ Newelẽ fwnek gÿeokereben igÿal meg porul
harom Neheʒekeoth.
Foghagÿmath feoʒ megh aʒth egÿed ha regÿ horut vagÿon
raÿtad.
Salÿat, Feÿerwrmẽth, kẽmennek gÿẽkereth, fẽʒd megh feÿer
borban enhera aʒth igÿad.
Hiſſopoth, Fenÿw magoth feoʒ megh borban, timporald ẽʒwe
Nadmeʒʒel, ÿgÿad aʒth.

Kapoʒtanak magwath, Chÿalannak magwath tȇrÿ megh es
elegÿch eoʒwe Meʒʒel, fȇʒd megh vÿʒben, Es aʒth igÿad.
+140
Egÿ marok petreſelmȇth, kȇmenth gÿeokereſtwl, Retkȇth,
feoʒ megh borban, egÿ ideigh eʒth igÿad, es ha vgÿan amaʒ megh
fuÿto horuth volna is raÿtad, megh giogÿth. Probalt orwoſſagh eʒ.
Kakuk fweth aʒalÿ megh tȇrd porra es kewerd Meʒben, eod
megh, kÿ tÿʒtittÿa aʒ horutoth.
Harom fȇ foghagÿmath, aʒ menÿ Dÿʒno haÿ ehȇʒ elegh,
tȇrd eoʒwe, eſtwe mÿkor le akarʒ fekwnnÿ twʒnel erȇſſen megh
keneſſed aʒ Talpadat, aʒ hatad gerenchÿth is valamenÿrę. Harom
nap chÿelekȇggÿed eʒth, mÿndȇn nagÿ horutaſtul megh giogÿth.
Hiſſopoth, Fÿgeth, Rutath, Meʒʒel ȇʒwe fȇʒ megh vÿʒben,
es aʒth igÿad.
Maaknak heath feoʒd addÿgh vÿʒben hogÿ fele el apaggÿon,
elegÿch meʒeth ahoʒ, aʒth Nÿeld el.
Sarga liliomoth fȇʒ megh vÿʒben, annak aʒ pa... Nÿelÿed
es ʒÿiad be aʒ Sʒaÿaddal.
Repcʒeth fȇʒ megh vÿʒben, elegÿch ȇʒwe Nadmeʒʒel
aʒth igÿad.
Salÿa vÿʒeth igȇn gÿakorta igÿal.
Chÿombort egÿ marokkal, Lo mentath annÿth, Bakfwet
annÿth, Cÿcoreath gÿeokereſtwl, kȇmenth gÿeokereſtwl kel[!]
liliomoth gÿeokereſtwl, ana uncia j, eʒȇketh egÿ icʒe vÿʒben feoʒd
annÿra hogÿ chak fele maraggÿon, enhera mÿndȇn reggel igÿad.
Eorwenÿ gÿeokeret teorÿ porra, Meʒʒel elegÿch ȇʒwe es
Nÿeld el.
Egÿ vȇrȇs hagÿmanak meſd el aʒ pupÿath, tȇlch megh
Bechÿ tȇretlen Saffrannÿal, chÿnald be, ſwſd megh paraſban,
hamoʒd megh aʒ vthan es fachÿard tÿʒta ruha altal egÿ poharban,
ÿd megh melegȇn mÿkor le fekwʒȇl eſtwe agÿadban.
Machka tȇwÿſnek gÿȇkeret feoʒd megh feÿer Borban, ÿd
aʒth reggel es eſtwę.
Kenkȇweth fel latoth teorÿ porra, Belʒoÿnomoth mas fel
penʒ nÿomonÿth, reggel es eſtwe hÿg tÿkmonba eʒth egÿed, ha
eʒth mÿweleod harom napon, megh gÿogulʒ, vÿonnan valo hurutrol
ÿo orwoſſagh.
Fÿgeth, Maloſa ʒȇleoth, Liquiriciat, vaÿat, Saffrat, fȇʒ megh
borban hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, eʒt igÿad reggel es eſtwe.

Kek liliomnak leweleth, Feoldÿ tȩ̊knek leweleth, parhagÿmat
gÿȩ̊mberth, Borſoth, ʒȩ̊kfweth, fa olaÿt mÿnd egÿenlȩ̊ mertekkel
eʒȩ̊keth feoʒd megh, ʒwrd megh eʒʒel keneſd melegȩ̊n aʒ
Melÿedeth.
+141
Fenÿw magoth mÿnd leweleſtwl tȩ̊rd megh, tȩ̊d egÿ
faʒekban, tȩ̊lch vȩ̊rȩ̊s Borth rea, es alÿon hatod napÿgh raÿtha.
Aʒ vthan Iros vaÿal es ohaÿal fȩ̊ʒd ȩ̊ʒwe, abban ves Ebʒȩ̊leot es
Diptamuſth, eʒth iſmeth fȩ̊ʒd ÿol erȩ̊ſſen eoʒwe, hogÿ megh feo,
Sarga poʒton ʒwrd kÿ, aʒʒal keneſd aʒ Melÿedet mÿndȩ̊nȩ̊ſtwl.
Liliom olaÿth, Mondola olaÿth, ana drachma 3. kappan vagÿ Tÿk
haÿat, drachma j s. Iros vaÿath Sotalanth, drachma 2. Bak ʒarwo fwnek kÿ
fachÿarth leweben drachma j. Nagÿ Malwa gÿȩ̊kereben, Eorwen gÿeokereben,
kek liliomnak porul aʒ gÿeokereben ana drachma j, Saffrant ket
penʒ nÿomonÿth, Aʒ menÿ vÿaʒ ehȩ̊ʒ elegh feoʒd eoʒwe, eʒʒel
keneſd aʒ Melÿedeth.
Mogÿoronak belÿth Meʒes vÿʒben igÿad.
Anÿa laputh kÿt Martÿlapunakis hÿnak, fȩ̊ʒd megh vÿʒben,
aʒ paraÿath ʒÿiad be melegȩ̊n.
Kochÿordnak leweth igÿad, awagÿ egÿed Tÿkmonban, haʒnal.
Eokȩ̊r farkat feoʒ megh vÿʒben, aʒt ÿgÿad ha igȩ̊n regÿ
horuth vagion raÿtad.
Maſtixoth, Camforth, ana uncia j., teord porra eʒȩ̊ket, es aʒ
menÿ ecʒet egÿ tÿkmon heaban ferne, Smegh annÿ fa olaÿth,
Smegh annÿ vaÿath, mÿnd ȩ̊ʒwe kel elegÿtenÿ, eʒʒel aʒ embȩ̊rnek
aʒ Agÿekath ÿo melegȩ̊n kel reggel es eſtwe kennÿ.
ʒegenÿ embȩ̊r orwoſſaga. Aʒ menÿre lehet tarch megh aʒ
lelȩ̊kʒetȩ̊th, Mÿndȩ̊n napon erȩ̊ſſen fuÿad ...eth mÿndȩ̊n kedweʒeſnekwl.
hÿg tÿkmonba ... tȩ̊rȩ̊th kenkȩ̊weth.

Gÿermȩ̊kcheknek.

Ha ʒoptatos aʒ kÿs gÿermȩ̊k, vÿonnat feÿȩ̊t kechke Teÿeben
elegÿch egÿ kÿs vÿʒeth, ad megh ÿnnÿa.
ʒab ʒalmaban kel fȩ̊reoʒtenÿ.
Tengȩ̊rÿ ʒȩ̊leoth tÿʒtÿcchon megh aʒ daÿka, aʒth ragÿa igȩ̊n
ereoſſen megh, aggÿa aʒ gÿermȩ̊knek: Mondola is ÿo aʒon modon.
Maſtixoth, Tȩ̊mÿenth, aʒʒu fÿgeth, teorÿ eoʒwe, aʒ melÿ kÿs
gÿermȩ̊kche Nathatul horuth, Eʒt fȩ̊n aʒ feÿere kȩ̊ſſed.
Teÿben ves ʒucharom candidomoth, liquiricia gÿȩ̊kerenek egÿ
kÿs leweth, agÿ ebben ÿnnÿa.

Kẘmenÿ vÿʒben ves ʒucharom candidumoth, ha aʒ nÿnchen
chÿak Nadmeʒeth, ebben agÿ ÿnnÿa. probalt orwoſſagh eʒ.
+142
Kendẘr magoth teorÿ megh, annak leweben tegÿ ʒucharom
candidumoth, vagÿ Nadmeʒeth, ad aʒt ÿnnÿa.
Tehen teÿeben forrald feol aʒ kos tẘwÿſſeth, es ad aʒth
ÿnnÿa.
Kẘmenth mÿnd gÿẘkereſtwl egÿ marokkal, fẘʒd megh vgÿ
hogÿ keth reʒe Bor, harmadÿk reʒe Meeʒ legÿẘn, liquiricia gÿeokerenek
kÿ fachÿarth leweben tegÿ egÿ Nehеʒekẘth hoʒʒa, reggel
es eſtwe melegẘn aggiad eʒth ÿnnÿa.
Petreſelÿeomnek es kẘmennek fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch
eoʒwe aʒʒonÿ embẘr Teÿewel, eʒth aggÿad ÿnnÿa.
Iros vaÿal kennÿed aʒ kÿs gÿermeok Melÿeth, aʒ
vthan kẘmennek megh tẘrẘth porawal hÿnch be, aʒ melÿeth, aʒ
vthan melegh gÿapottal vagÿ meleg ruhawal ÿol be fẘggÿed es
takarÿad, mÿnd reggel Smÿnd eſtwe eʒth chÿelekeoggÿed.
Len magoth, Bakʒarwo fwnek magwath, forrald megh folÿo
vÿʒben, aʒ vthan ʒwrd ÿol kÿ, tegÿ ehẘʒ valamÿ kewes vaÿath,
Melegẘn eʒʒel kennÿed melÿeth reggel es eſtwe aʒ kÿs gÿermẘkchÿenek.
Tÿkhaÿat, Ludhaÿat, Recʒe haÿath, vÿ vaÿath, ana drachma 3.
Feÿer liliom olaÿth, Mondola olaÿth, ʒeekfw olaÿt, ana drachma 3. Borÿu
chÿontÿanak veleÿeth, drachma 2. ehẘʒ aʒ menÿ vÿaʒ illendẘ chÿnalÿ
kenẘ ÿreth, melegẘn eſtwe Es reggel, aʒ melÿeth, haſath, oldalat,
Eʒʒel kennÿed.
(Aſthma, Anheloſitas, Suſpirioſitas) **Nehеʒen lehesrẘl es fuladoʒaſrol.**
(Okaÿ) Eʒ nehеʒen leheſnek awagÿ lelẘkʒet vetelnek ÿnkab
aʒ ẘ nÿawaliaÿa, leʒẘn mÿkor aʒ ſok Nedweſſegẘt kÿ nem pẘkhetÿ
Embẘr aʒ Horuttal mÿndẘnẘſtwl, hanem valamÿ maradeka
annak, aʒ lelẘkʒet vewẘ chÿewnek awagÿ Twdẘnek wregeben
megh marad, es igẘn oda ragad, annÿra hogÿ onneth fẘl nem
ʒakadhat, de ÿnkab wdẘwel megh temerdẘkeodÿk es vgÿan oda
ʒarad. Kÿ mÿkor oʒthon aʒ melegſegnek ereÿewel wűegh awagÿ
Maaʒ ßÿnw nÿalla valtoʒÿk, Es oʒton aʒ kẘrẘſkeorwl valo ſok

Aʒ kÿ Nehеʒen veʒẘn lelẘkʒeteoth, ha ennek el tẘlt harom
eʒtendeÿe, ſoha megh Nem gÿogÿul. Ha ven Embẘrẘn vagÿon is
gÿogÿulhatatlan. Ha eʒ ilÿen embẘr vntalan de kichÿn lelẘkʒetẘth
veʒẘn es hÿdegh aʒ, nem er eʒtendẘth, megh hal fuladaſſal.

+143
chÿorgaſoknak mÿndȇnÿkebeol ehȇʒ eʒ temerdȇk wegh ʒÿnw
Nÿalhoʒ valamÿ reʒechke maratton oth maradoʒ, Es Laſſan laſſan
oʒton annak nagÿ ſokaſaga aʒ Twdeonek Chÿeweÿben es
wregeben megh gÿwlekeoʒÿk, Leʒȇn oʒton aʒ Lelȇkʒetnek Nehezȇn
vetele. Eʒ penÿgh gÿakortha aʒ olÿanokon leʒȇn, aʒ
kÿk aʒ feobeol valo chÿorgaſſal kÿth Magÿarul Nathanak hÿnak,
gÿakorta bantatnak. Es aʒ horutoſokõ, ÿelȇſben aʒ ven emebȇrȇkȇn,
Es aʒ kÿknek igȇn ʒoroʒ twdeÿȇk vagÿon. Aʒ lelȇkʒetnek
nehezen vewȇ Nÿawalÿaÿabol kȇwethkeoʒÿk oʒthon, Maſſele
Nÿawalÿa, aʒ aʒ Olÿ lehes pÿhes, melÿ kȇnnÿen leʒȇn (Ortophnaea)
amÿkor embȇr egÿenȇſſen vagion, de ha le fekwʒÿk, el fulad.
Eʒ Nÿawalÿa megh ȇregbȇdwen, aʒ Nedweſſegh (Hÿpopeia
megh ſwl es vgÿan keowe is valtoʒÿk, mÿnth hogÿ Grando)
lattatoth es talaltatoth aʒ Anathomicuſoktul, mÿkor aʒ Twdȇt feol
meccʒȇttek, kemenÿ kȇwek, Saÿth ʒabaſu kȇwek, Megh ſwlth
Nÿalak, kÿknek mÿndȇnÿknek vgÿan hartÿaÿa volth. Lattatoth olÿ
Embȇris, a kÿ munkaban mÿkor igȇn megh hewȇlth, horutanÿ
keʒdwen, aʒ Twdȇbeol kemenÿ kȇweketh pȇkeoth kÿ akkorukath
mÿnth egÿ egÿ arpa ʒȇm, olÿakat ÿs mÿnth egÿ eoregh borſo ʒȇm,
de aʒerth vgÿan ÿo egeſſege volth, chÿak hogÿ nehezen leheoth,
es aʒ Melÿenek kȇʒepÿben valamÿ Neheſſegȇth erʒȇth. Eʒ Betegſegh
penÿgh nemelÿekȇn leʒȇn fuÿtogataſnekwl valo nehezen
leheſſel, Nemelÿekȇn fuladaſſal valo Nehezen leheſſel. Eʒʒel aʒ
kÿk bantathnak, fȇlȇtte nagÿ ʒorÿtaſſal chÿak nem megh fuladnak,
es Nagÿ hoſßu lelȇkʒeth vetelnek altala, ſok hÿwȇs Egeth
akarnak es igÿekȇʒnek be ßinÿ, merth annekwl igȇn ʒwkȇlkeodÿk
aʒ Sʒÿw. Mÿndȇneoket affeleket Nehez lelȇkʒetwknek es fuladoʒoknak
mondhatnÿ, valakÿk Enhera, awagÿ Nÿuktokban, es tÿʒta
lewen aʒ Eeg, ÿobban vehetnek lelȇkʒetȇth, De mÿkor aʒ bennȇk
valo hÿtwan ʒerʒam hÿdegh awagÿ Nedwes Eeggel, awagÿ ſok
ʒabalodaſſal megh Nedweſȇdwen es vgÿmÿnth megh dagadwan
megh ÿobban megh ȇntetÿk, vÿobban valo Nehezen
leheſſel bantatÿk aʒ megh vgÿmÿnth, Annÿwal ÿnkab penÿgh
hogÿ ha tȇbʒȇr is iſmeth iſmeth tȇrteneth ʒȇrenth valamÿ vÿonnan
valo chÿorgas aʒ regÿ gonoʒʒal megh bantatoth arterÿakra aʒ aʒ
lelȇk lako Erekre omol. Melÿ mÿa megh leʒȇn aʒ, hogÿ effele
hertelen ket nehez ok mÿa, megh fulaggÿon aʒ Betegh. Gelenus
iolleheth aʒt mondotta, hogÿ ſem aʒ chÿorgaſtul, Sem aʒ Twdȇnek

Twʒeſwleſetwl, Sem aʒ Twdȇben termȇth Huſtul, Sem aʒ megh gȇnÿetſegȇſwleſtl, hertelen nem fulad megh aʒ embȇr, hanem chak aʒ olÿan Torok gÿktul, a kÿnek ſem aʒ Torkaban ſem aʒ Nÿakaban annak moggÿa kÿ nem teccʒÿk.

+144

(Sphÿma) Nÿers ʒabaſu huſochkaÿs terȇm aʒ Twdȇnek leleok lako ereÿben, es aʒokath megh ʒorÿttÿa, kÿtwl aʒon modü Nÿawalÿaiok leʒȇn mÿnth aʒ Nehezȇn leheoknek. De ennÿbȇl megh valaʒtatÿk, hogÿ eʒ laſſan laſſan newekȇdÿk es ſemmÿ chÿorgaſnak eoſmeretÿ annak elȇtte nÿnchen, es effeleknek hortÿogaſnekwl es Melÿe Sÿwaſa nekwl valo leleokʒeth vetelȇk vagÿon. De aʒerth Sumaʒȇrent vgÿan mÿndȇn regÿ ʒorulas aʒ twdȇben, akar mÿ okbol tȇrtenth legÿȇn igȇn vȇrſȇnÿȇs. Ha penÿgh aʒ aʒ Nÿers ʒȇmȇlchÿeo ʒabaſu huſochka annÿra be hath mellÿȇn, hogÿ nem chÿak aʒ temerdȇk lelȇk lako erekben, hanem aʒ vekonÿ erekben is kÿk ʒomʒedoſok aʒ Sʒÿwel be ragad, Nem chÿak nehezʒ lelȇkʒeth vetelth ʒȇrȇʒ, de kwlȇmbkwlȇmb fele es egÿenȇtlen gÿakorta valo feol vereſth <leʒȇn,> aʒ mÿnth Magÿarul mongÿak lebȇgeſth. Es akkor oʒthon aʒ Sʒÿwnek dobogaſa, El aÿulas, es Sʒÿw fogas kȇwetkȇʒÿk, mÿkor ÿmmar aʒ Sʒÿw is vgÿan megh nÿomattatÿk.

Feÿer wrmȇth tȇrÿ megh es ÿd megh ecʒetben, haʒnal aʒ fuladoʒwa valo lelȇkʒet vetelrȇl.

(Eledele) Eʒ ilÿen Nÿawalÿaban lęwȇnek mÿndȇn eledele ʒaraʒ es melegh legÿȇn. El kel tawoʒtatnÿ hÿdegh es Nedwes Egeth. Elnÿ kel, fogollÿ huſſal, Tÿkkal, kappannal. Apro madarkakkal. Hal etelth, gÿwmȇlchȇth eęs mÿndȇn bȇchw eledelt, lenchÿet, Borſot, es valamÿk temerdȇk Nedweſſegȇth chÿnalnak, el kel tawoʒtatnÿ. Gÿakorta elÿȇn Hÿſoppal es kȇmennÿel.

(Itala) Borth igiek es vgÿan ÿo modon bathor chÿak hogÿ feÿer vekonÿ Bor legÿȇn. Etel elȇth tegiȇn munkat es magat gÿakorlaſth de igȇn laſſuſaggal es ne hertelenſeggel. Aʒ melÿet melegh ruhaual tȇrlenÿ igȇn ÿo, Elmenek bantaſatul es haragtul igȇn oÿa magath es banattul.

(Oruoſsagok) Fȇldÿ Thȇmÿenth, liquiriciawal es Tengȇrÿ ʒȇlȇwel Aniſum maggal vÿʒben fȇʒ ȇʒwe, aʒth igÿad.

Vȇrȇs hagÿmath feoʒ megh vÿʒben, awagÿ Swſd megh ſaratnak twʒben, aʒt a hagÿmath vaÿal es Nad-Meʒʒel elegÿch eoʒwe, es ȇd megh.

Muſtarnak magwath akar Etelben egÿed, akar penigh ÿtalban igÿad.
Fekete pe̊ȝerchenek fachÿard kÿ aȝ leweth, awagÿ fe̊ȝd megh vÿȝben, aȝth igÿad.
ȝerechÿe̊n Dÿonak olaÿath igÿad.
Chÿombort te̊rÿ porra, elegÿch eoȝwe Aloeſſel es Meȝȝel, ÿd megh vÿȝben.
+145
Fe̊ldÿ Te̊kbeol es Meȝbe̊l chÿnalÿ lagÿ Lÿktariomoth es aȝth egÿed.
Bors fweth es Meȝet fe̊ȝ megh vÿȝben, aȝth igÿad.
Iſthen faÿanak magwath teord megh, es Meȝes vÿȝben aȝt igÿad megh.
Chÿpketh, Fÿgeth, egÿ kÿs Saffranth, feoȝ megh tÿȝta vÿȝben fe̊del alath, mÿnd vntalan eȝth igÿad melege̊n.
Feÿer wrme̊th, Salÿat, ke̊mennek gÿe̊kereth feoȝd megh vÿȝben, ebben igÿal melege̊n.
Kapor olaÿth, rutha olaÿth. ana uncia j. Tÿk haÿat, Recȝe haÿath ana drachma 2. kek liliom gÿe̊keret, Eorwen gÿe̊keret, ana drachma j. len magoth, drachma s. Caſtoreumoth drachma 3. vÿaȝth aȝ menÿ eheoȝ elegh, chÿnalÿ kene̊ Ireth beleole, de legh ele̊ȝe̊r mÿkor megh akarod kennÿ eȝȝel, aȝ Melÿnek porcȝogoÿat temerde̊k ruhawal te̊re̊lÿed, hogÿ aȝ Melÿnek Chÿeweÿ megh tagulÿanak, es aȝ vthan kennÿed aȝ ÿrrel.
Fÿgeth, vadocȝnak lÿȝtÿth, Sha aȝ nÿnchen, Arpa lÿȝte̊th Meȝȝel es vÿaȝȝal chÿnalÿ eoȝwe, lagÿ flaſtrom moggÿara ke̊ſd aȝ Melÿnek porcȝogoÿara fe̊lwl.
Tenge̊rÿ hagÿmath fe̊ȝ megh Meȝ ſe̊rben, de ele̊ȝe̊r megh ſwſd aȝ Tenge̊rÿ hagÿmat, aȝ vthan feoȝd megh. Es aȝth igÿad melege̊n.
Rokanak twdeÿet aȝald megh, te̊rd porra, es aȝth ÿd megh borban.
Fekethe pe̊ȝercȝenek kÿ fachÿart leweth hat Neheȝeke̊t, elegÿch e̊ȝwe Bechÿ fwel, Babÿch fwet fe̊ȝ megh vÿȝben abban elegÿch aȝ pe̊ȝerche leweth es aȝ Bechÿ fwnek porat, ÿd megh melege̊n.
Boluſarmenuſth elegÿch eoȝwe ȝep tÿȝta feÿer borral es vÿȝȝel, eȝth ige̊n haȝnos ÿnnÿa melege̊n.
Talmoſo fwnek gÿe̊kereth, akar meg igÿad, akar twȝre te̊gÿed es aȝ paraÿat torkodban bocÿaſſad, ha vgÿan benne ke̊lt volna

aʒ Melÿedbe is megh fakaʒtÿa. Aʒon talmoſo fwnek aʒ leweleth gÿ̊kereſtwl feoʒd megh vÿʒben, aʒt igÿad.
Hiſſopoth, Chalannak magwath, Liquiriciat, Tengerÿ ʒ̊lt̊, kek liliomoth, Feÿer pʒecʒeth, ana uncia j. Venus haÿath, egÿ marokkal, Fÿgeth Tÿʒet, fʒd megh eʒ̊keth tÿʒta vÿʒben hogÿ fele el apaggÿon, eʒ vÿʒeth ʒwrd megh mÿnd̊n haÿnalban melegn̊, hath latoth igÿal megh ebben, ha vgÿan regÿ fuladoʒas es regÿ horut volna raÿtadis, megh giogÿth eʒ orwoſſagh.
Kegÿo fweth tẘeth teord megh, es Meʒben chÿnalÿ lagÿ Lÿktariomoth, aʒth egÿed.
+146

Gÿermẘkchenek.

Mondola olaÿth, uncia 2. s. So nekwl valo vÿ vaÿath, uncia j. Tr̊th Saffranth granum 3. tegÿ ehʒ egÿ kÿs vÿaʒth eʒʒel kennÿed aʒ kÿs gÿermẘk Melÿeth. Aʒ Fwle tẘeth penÿgh fa olaÿal kennÿed ala.

(Peripneumonia) **Twdn̊ek Twʒeſwleſer̊l.**

Twdn̊ek megh twʒeſwleſe, neha forroſaggal walo megh dagadaſſal, melÿ dagadas kemenÿ es faÿo, leʒn̊. Neha verb̊l es Sarga Sarbol ʒwe elegÿtteteoth feol fuualkodoth dagadaſſal (Ieleÿ) leʒn̊. Ennek bÿʒonÿos ÿeleÿ eʒ̊k, hogÿ aʒ leleokʒeth vetel nagÿ Neheſſeggel vagion, aʒ Pofak feol̊tteb valo Twʒeſſeggel (Twʒeſwleſtl) vr̊ſſelnek, aʒ Sʒm̊k megh fuualkodnak. Ha Twʒes dagadaſtul vagÿon (aʒt mongÿa) hogÿ ver̊ſth p̊k, hanemha ign̊n Nÿers aʒ Nÿawalÿa, Aʒ Egeʒ Melÿnek es porcʒogoÿa alath valo huſnak ket fel̊l, nagÿ ʒorongaſa vagÿon es aʒ Haatnak nagÿ Neheſſege, de eʒʒel feoleotteb kemenÿ betegſegh nem tartÿa. Aʒ (Vertwl ees ſarga ſartul) verbeol es Sarga Saarbol ha vagÿon, horuttal Sarga Nÿalat hanÿ, aʒ kÿ nem f̊l̊tteb elegÿ̊s verrel. Eʒ aʒ Melÿnek kÿſſeb ʒorulaſawal vagion es Neheſſegewel, de aʒ Beteghſegh nagÿob gÿuladaſſal gÿ̊trÿ es egethÿ. Mÿnd aʒ keth fele penÿgh, awagÿ magatul aʒ Twd̊twl leʒn̊, awagÿ Torok gÿktul, vagÿ aʒ Nÿlallo oldal faÿas vthan leʒn̊, mÿkor aʒ Torokbol awagÿ aʒ oldalbol aʒ Nedweſſegh hertelen aʒ Twd̊re megÿ̊n. Aʒerth hogÿ aʒ Twdn̊ek twʒeſwleſe amÿkor aʒ oldal faÿaſbol leʒn̊, ign̊n feol̊tte gonoʒ. Valamelÿ Twdn̊ek gÿuladaſa, magatul veʒn̊n eredet̊th, leʒn̊n aʒ vekonÿ es Saros vertwl, aʒ Sʒÿwnek ÿob feleol valo Sʒarwabol, aʒ lel̊k lako Ernek altala, kÿ oda aʒ Twd̊re feol̊tteb b̊ſeggel kÿ ęontetÿk. Aʒ penÿgh nem chÿak aʒ

Twdẽben valo apro Ereketh, es leleok lako ęreketh, de vgÿan
eomagath aʒ Twdẽt is fẽleotteb megh tẽltwen es megh terÿtwen,

---

Aʒ melÿ Embẽrẽn eʒ Betegſegh vagÿon, ha aʒ horuth vthan
ʒẽld ʒÿnw Saroſth es vereoſth pẽk, igẽn gonoʒ ÿel. Ha halalos
aʒ betegſegh, nem alhatÿk, kÿlſẽ reʒeÿ hÿdegẽk, aʒ kẽrmeÿ
kekẽk es megh horgadnak, Negÿed awagÿ legh towab hatod
napÿgh, eʒ ÿlÿen oʒton megh hal.
+147
megh ʒorÿttÿa, megh rothaʒtÿa, es aʒ Twdẽnek twʒeſwleſeth
vgÿan feol gÿwÿtia. Igẽn rÿtka aʒerth aʒ Twdẽnek igaʒ kelewenÿe.
Hogÿha penÿgh, vekonÿ, chÿpkẽdẽ ſok chÿorgas aʒ Agÿ
velẽrẽl ʒal le aʒ Twdẽre, Neha termeʒeth kÿwl feol gÿulad, forroſagoth
es betegſegẽth hoʒwan. Eʒt is ÿgẽn ſokan Twdẽ kelewennÿenek
Neweʒÿk, kÿben horuttal es Nehеʒ leleokʒeth vetellel
es laſſu betegſeggel bantatÿk laſſan laſſan, kelewen nekwl es ruth
verẽs pẽkęſnekwl de maga.
Kechkę ʒakalth, męlÿ fweth annak hÿnak, aʒ (Oruoſſagok)
leweleth gÿẽkereth es vÿragath, arpa vÿʒben fẽʒd megh, aʒth
igÿad.
Kechke Teÿeth awagÿ ʒamar Teÿeth igÿal aʒ igẽn ÿo, ha
twdẽn kelewen vagion ſha rothad is.
Beka Lenchÿenek vẽd vÿʒeth, aʒth igÿad.
Arwa chÿalannak magwath tẽrd porra. Meʒʒel
elegÿch ẽʒwe es aʒth egÿed.
Meʒes vÿʒeth igÿal gÿakortha.
Kek Liliomnak gÿẽkereth, Eorwen gÿẽkereth feoʒ megh Arpa
vÿʒben, aʒth igÿad.
Rutha olaÿth, Spicanard olaÿth, ʒarwas chÿontÿanak veleÿeth,
elegÿch eoʒwę, kek liliomoth, Hiſſopot, Fekete pẽʒercʒeth, tẽrd
porra, elegÿch ẽʒwe eʒẽketh, tegÿ Terpentinath hoʒʒaÿa, ebbẽl
chÿnalÿ ragado flaſtromoth Irhara, aʒ Melÿe porcʒogoÿatul fogwa
aʒ oldalath aʒ Twdeÿe felẽl burÿch be velę.
Borſoth, Mÿrrhat, Opiumoth, Stÿraxoth, Caſtoreumot mÿnd
eʒẽketh egÿ mertekkel chÿnald ẽʒwe, chÿnalÿ pilulakath belẽle
olÿanokat mÿnth aʒ Lednek magwa. Smÿkor eſtwe le fekwʒẽl,
eggÿket mÿndenkoron Edẽs Borban elegÿch eoʒwe es ÿd megh,
Eʒʒel mÿnd vgÿ Elÿ, ha rothadas volna ÿmmar aʒ Twdẽnis,
haʒnal.

Twdȇnek keleuenÿerȇl. (Vomica)

Twdȇnek vagÿon es eſÿk valamÿ kÿs kelewennÿe, es aʒ Twdȇnek valamÿ reʒeben is genÿetſegnek ȇʒwe gÿwleſe, melÿ genÿetſegh vgÿan maga hoÿagaban ⟨olÿ⟩ igȇn be ʒorul, eʒerth hogÿ aʒ Sʒÿwre valamÿ hÿtwan vndok ʒagoth ne bochÿaſſon. Eʒ igȇn gÿakortha megh vagÿon aʒ Aʒʒukorſagh belÿekȇn, de vgÿan annekwlis gÿakorta megh leʒȇn, mÿkor aʒ megh ʒakadoth, megh Nÿlth, awagÿ kÿ Etettetȇth Eerbȇl aʒ ver, aʒ Twdȇnek valamÿ kichÿn reʒechkeÿeben be megÿȇn, oth megh rothad, es laſſan laſſan genÿetſegge valtoʒÿk, es fȇlwl megh ʒaradwan, maganak +148

hoÿagot chÿnal. Elȇʒȇr igȇn tÿtkos es lappango Betegſegh eʒ, kÿth gÿakorta ſem aʒ Betegh ſem aʒ giogÿto doctor nem eoſmer megh, Merth aʒ kÿn vagÿon mÿndȇn dolgath el kȇwethetÿ, magath betegnek ſem velÿ, es aʒ eo halalanak okath nem tudwan, halalath maganal ben viſelÿ. Egÿ Ifÿu fȇlȇtteb valo munka mÿa, mÿkor erȇs es ʒwntelen valo horutaſſal bantatnek Es gÿȇtretnek. Egÿ Galamb monnÿ effele keleventh pȇkeoth kÿ, melÿeth megh fakaʒtwan, ʒÿnthe feÿer genÿetſegh talaltatoth benne. Es aʒ Ifÿu keth nap eſtÿgh aʒ vthan, ruth verȇſth pȇkeoth, es teſtenek haborodaſawal nagÿ betegſegben volth, de maga vgÿan megh gÿogÿulth. Sokan ettwl hertelenſeggel egÿ Negÿed reʒ oraÿgh megh holtanak, kÿket mÿkor feol meccʒȇttenek, ſemmÿ egÿeb okat nem talaltak halalanak, hanem effele kÿs kelewenkęnek hertelen valo megh fakadaſath aʒ Twdȇben, kÿbeol aʒ genÿetſegh aʒ ʒÿwnek Varaban be hatoth, aʒ Sʒÿwnek aʒ eo ereÿeth megh oltwan es el burÿtwan. Eʒȇk keoʒȇth noha kettȇ vgÿan fȇ Orwos doctor volth, de Meeg is aʒ reaÿok el kȇʒelgetȇ halaloknak ÿdeÿeth, ſemmÿkeppen eʒȇkben nem vȇttek, Nem heaban mongÿa aʒerth Hippocrates: Valakÿknek aʒ genÿetſegh teſtȇknek aʒ w reÿtȇk reʒebȇl kÿ nem teccʒÿk, aʒ vagion vagÿ aʒ helnek vagÿ aʒ genÿetſeghnek temerdȇkſegetwl, Valakÿkȇn effele nÿawalÿa vagÿon, mÿnek elȇtte eʒ kelewenke megh fakadna, ſok wdȇwel aʒ eleoth Verȇſth pȇknek aʒ Twdȇrȇl. horutaſſal, kÿknek lehelletȇk nehеʒ es bwdȇs, Aʒ teſteok nehеʒ, aʒ Melÿȇknek valamÿ keweſſe valo megh ʒorulaſa es leheſe vagÿon, kÿknek eʒ ilÿenȇknek kȇwetȇ es kȇʒel valo Tarſok (de rÿkan,[!])

aʒ Aſßu korſagh. De aʒerth eʒe̊k aʒ ÿele̊k vgÿan Maas egÿeb Betegſege̊kbenis gÿakortha megh teccʒenek.

(Tabes Phtiſis) **Twde̊nek ſebe̊ſwleserе̊l: Aſsʒu korſagrol.**
Aʒ Twde̊nek megh Sebe̊ſwleſe olÿ, hogÿ attul aʒ egeʒ Teſth vgÿan megh olwad. kÿnek keʒdetÿben ſok horuth Banthÿa aʒ Betege̊th, melÿben valamÿ vere̊ſth pe̊k kÿ faÿdalom nekwl. Eʒ Nÿha el aal, Es aʒ horuttal valamÿ rutſagoth veth kÿ es aʒ vthan genÿetſege̊th, Aʒnak vtana valamÿ laſſu hideg lele̊ Betegſegh ke̊wetke̊ʒÿk, kÿnek ſemmÿ ʒwnetÿ nÿnchen, Melÿ oʒthon ʒwntelen valo hÿdegh leleſſe valtoʒÿk. Aʒ Sebe̊ſwles toab towab terÿedwen es megh ondokodwan, genÿetſegh pe̊ketÿk kÿ, es leʒe̊n (aʒ mÿnth Hippocrates mongÿa) aʒ ver pe̊keſbe̊l oʒthon genÿetſegh pe̊kes. Eʒ Betegſegh mÿkor oʒthon regÿ leʒe̊n ſmegh
+149
e̊re̊keodÿk, aʒ Twde̊nek el veʒeſetwl Bwde̊s darab pe̊kes ÿw kÿ, es aʒ a pe̊kes ha aʒ Ege̊ twʒre vettetÿk fe̊le̊tte ige̊n bwde̊s, noha annekwl vgÿan magatulis Bwde̊s. Melÿ Bwʒ ſokakath megh banth es megh is betegÿth. Eʒ ilÿen betegſege̊th ige̊n ke̊nÿw megh eoſmernÿ, merth mÿnde̊n teſthe el ʒarad eęs el Aſʒ, es vgÿan el roſſad. Haÿaÿ el hulnak, ke̊rmeÿ megh horgadnak, pofaÿ megh kekwlnek aʒ vndok paratul, melÿ oda megÿe̊n. Aʒ orra megh hegÿeſwl, aʒ vakʒe̊meÿ be eſnek, aʒ ʒe̊meÿ kÿ kerekeodnek, Aʒ Chÿontoknak vegeÿ aʒ nagÿ ʒaraſſagnak mÿatta feol horgadnak, es aʒ Lapocʒkaÿ olÿ kÿn wlnek mÿnth valamÿ Madarnak ʒarnÿaÿ, horutnak, Nehеʒen veʒnek lele̊kʒete̊th. Aʒ Nÿawalÿa megh e̊regbe̊dwen, aʒ Has megh bantatÿk, ige̊n ere̊s ʒomÿuſagh vagion raÿtok es aʒ termeʒeth ʒe̊renth valo melegh el fogÿwan, megh... Aʒ kÿ aʒerth eʒ Betegſegben vagion, es haſme̊nes eſÿk reaÿa, halalos; Ha haÿa keʒd hullanÿ es aʒ haſa is (Halalnak megie̊n, ketſegnekwl aʒ olÿan megh hal. Sha aʒ ÿeleÿ) peokÿis bwde̊s.
Eʒ Nÿawalÿa aʒerth fe̊le̊tte Nehеʒen giogÿulo,
Merth horut nekwl megh nem tÿʒtulhath aʒ Twde̊, Aʒ horutban penÿgh fakad megh aʒ kelewen, mÿwelhogÿ aʒ twde̊ mÿndenkoron moʒogh annekwl is aʒ w leheſeÿerth, es aʒ horuttol is bantatÿk. Aʒ megh fakadoth kelewenÿ penÿgh chÿe̊ndeſſege̊th kewanna aʒ megh giogÿulaſra. Aʒ orwoſſagh is penÿgh ſoha addigh aʒ Twde̊he̊ʒ nem ÿuthath, hanem ele̊ʒe̊r aʒ gÿomorban megÿe̊n, onnath

aʒ Maÿban, aʒ vthan ÿuth oda aʒ Twdeore.
Eʒ Betegſegnek kettȇ aʒ oka: Eggÿk aʒ Twdȇnek (Okaÿ)
vetkes voltha: Maſÿk aʒ rago Nedweſſegh. Twdȇnek vetkes
voltath mondom es nem valamÿ mertekletlenſegȇth, de aʒ Lagÿ,
gÿeonge, es rothadaſra keʒwlth Twdȇnek allattÿath, Merth ſokan
vgÿan aʒ ʒwleteſȇkben hoʒʒak aʒ Twdȇnek veʒȇth voltath
Attÿoktul vagÿ Annÿoktul, kÿ mÿa oʒton el aßnak, hogÿha
vgÿan ſemmÿ vagÿ valamÿ kichÿn chÿorgas megÿȇn aʒ Agÿ velȇrȇl
vagÿ maſunan rea. Aʒ kÿknek Melÿeok termeʒeth ʒȇrenth
ßoros, gÿakorta aʒok leʒnek Aſßu korſagoſok. Maſÿk oka, aʒ
fȇbȇl valo rago es chÿpkȇdȇ le chÿorgas, Awagÿ aʒ Sʒÿwrȇl aʒ

Eʒ ilÿen betegſegben lewȇ ha ſokath ſÿnlik es el fonnÿad
huruth es vert is pȇk, pȇkÿȇn aʒ elewen twʒre, Sha igȇn bwdȇs,
hamar megh hal aʒ aʒ Embȇr.
+150
Twdȇre vettetȇth erȇs Nedweſſegh, melÿ gÿakorta Eoßÿ wdȇben
gÿwl. Awagÿ olÿ genÿetſegh kÿ aʒ Melÿben be gÿwlth. Aʒerth
mongÿa Hippocrates. Aʒ Genÿetſeg pȇkȇk, ha Negÿwen napÿgh
megh nem tÿʒtulnak, aſßu korſagban eſnek. Eʒ ket dologh aʒerth
akar mÿnemw egeſſegȇs twdȇth, laſſan laſſan, vgÿan faÿdalomnak
erʒeſe nekwl megh ſebȇſith.
Immar ha aʒ twȇdȇnek Erę valamÿmodon Eſeſbȇl, Munkabol,
awagÿ űwȇlteſbeol megh ʒakad, hewſegtwl, fȇrdȇtwl. Melegh
es ſok Eteltwl Italtul, vagÿ Hawÿ ver folÿaſnak ſokaſagatul (kÿ
gÿakorta megh eſÿk) aʒ Eer ha be ʒarlatÿk, gÿakorta igȇn ſok
bew verth pȇketh kÿ, kÿth ſemmÿ Aʒʒu korſagh nem
kȇweth. Effelek aʒerth gÿakorta ʒÿnthe kÿ tÿʒtulnak es megh
gÿogÿulnak. Merth valamÿ kȇʒ Eernek megh ʒakadaſawal
(chÿak aʒ Twdȇnek allattÿa legÿȇn ep) ſenkÿ megh nem aß es
megh nem roſſad. Ha penÿgh abbol Aʒʒu korſagh kȇwetkȇʒnek
is, aʒ attul leʒȇn, hogÿ aʒ ver aʒ Sebȇſwleſbeol aʒ Twdȇnek
allattÿara folÿ, es aʒ megh twʒeſȇdwen vegre megh rontÿa es
megh veʒthÿ aʒ Twdeoth.
(Eledele) Ilÿen modon elÿȇn aʒerth aʒ Aſßu korſagbelÿ embȇr:
Sʒaraʒ Egȇn legÿȇn, Melegh es hÿdegh keoʒȇth valo mertekletȇs
haʒban legÿȇn. Arpa kaſat egÿęk, Mondola teÿeth, hÿgh
tÿkmonÿath. Apro madarakath, Faccʒanth, Foglÿoth, Rÿgoth,

Huroſmadarath, Tÿkoth, kappanth, Borÿuhuſth, es ʒoptatos kechke
fÿat. Halath affeleth a kÿnek hea vagÿon, kẘwÿhalath. Folÿo
viʒÿ rakokath. De mÿndẘn eledelnel legh ÿob effele betegnek aʒ
Teÿ, legh elẘʒẘr aʒ Embẘr teÿ, Aʒ vthan Sʒamar teÿ, Ees aʒ
vthan kechke Teÿ, kÿth ha lehet vgÿan aʒon Chÿẘchbẘl ʒopÿon
aʒ Betegh, awagÿ mÿngÿaraſth hogÿ kÿ feÿk es vgÿan melegh,
aggÿak megh ÿnnÿa. De ennek vthanna mÿngÿaraſth maas eledelt
ſemmÿth ne ẘgÿek, fẘkeppen bort rea ne igÿek.
Aʒ kÿ eʒʒel fẘleotte Betegh es rothaʒto hÿdegh leles vagon
raÿtha, nem ÿo annak aʒ Teÿ ÿtal. Gÿwmẘlch feleben Tengẘrÿ
ʒẘlẘt egÿek, Edẘs mondolath, Aʒʒu fÿgeth, palma fa gÿwmẘlcheth,
Ha annÿ erẘben vagion, aʒ laſſu ÿaras nem aarth etel
elẘth es aʒ Setalas. de etel vthan nÿugoggÿek. Eÿel alugÿek es
akkoris keweſeth. Haragot el tawoʒtaſſon. Banatoth, Sok vigÿaʒaſth,
Ehſegẘth, ʒomÿuſagoth, Aʒʒonÿallattal valo kẘʒẘſwleſth, es
mÿndẘn affeleth valamÿwel aʒ Teſth megh wreſſẘdÿk. Itala
vÿʒes Bor legÿẘn es vekonÿ. Ha penÿgh nagÿ aʒ Betegſegh,
olÿ vÿʒeth igÿek, melÿben egÿ kichÿn fa heath feoʒtenęk
+151
megh. Io Meʒes vÿʒet awagÿ Meʒ Sẘrth ÿnnÿa. Es arpa vÿʒeth
kÿth Meʒʒel es Nadmeʒʒel fẘʒtenek megh. Feolẘtte igẘn ÿo
Roſas ʒuccharomoth ẘnnÿ.
Fÿgeth Iſoppal eggÿwth fẘʒ megh vÿʒben, es igÿa (Oruoſsagok)
aʒth gÿakortha aʒ Betegh.
Terpentinat, Iegenÿefa Enÿweth, Stÿraxot, Maſtixot, Sandaracath,
ʒarwas ʒarwanak veleÿeth, ana uncia j, Eʒẘketh elegÿch eoʒwe
es reggel aʒ betegnek agÿ ebben megh eonnÿ, drachma j. Smÿkor le
fekʒÿk is Oſtÿaban takarwa, melj Oſtÿat Borban march elẘʒẘr.
Bakfwbeol meʒʒel elegÿ chÿnalÿ lÿktariomoth, aʒth aggÿad
ẘnnÿ.
Vẘrẘs kapoʒtath feoʒ gÿakortha, aʒth ad eonnÿ, kÿben
tengẘrÿ ʒeoleoth feoʒ megh, es aʒth is egÿe.
Liquiriciath vÿʒben feoʒ megh, aʒt ad ÿnnÿa gÿakorta.
Berekben aʒ mÿnemw chÿgakath talalʒ, aʒ heabol tÿʒtÿch
kÿ, es Tehen teÿben Marthÿ lapuwal eggÿwth fẘʒd megh, es ad
aʒth eonnÿ.
Arwa chÿalanth feoʒ megh borban mÿnd gÿẘkereſtwl, mÿndẘn
napon reggel eſtweis mÿkor el akar alunnÿ, abba agÿ ÿnnÿa.
Swl dÿʒnoth feoʒ megh kek kapoʒtawal, ad aʒth megh eonnÿ.

Vthÿ fwnek es aʒ feold fwſtÿnek vÿʒeth, egÿenleo mertek ʒe̊renth elegÿch eoʒwe, mÿnde̊n napon aʒt ad ÿnnÿa. Cherе̊dÿ Borbala orwoſſaga.

Ige̊n ÿo roſa lÿktariomoth gÿakorta e̊nnÿ, aʒ kÿt Nad-Meʒʒel chÿnaltanak megh, mÿnde̊nnap annÿt egÿek ebben, valamÿth megh ehetÿk.

Ʒarwaſnak ʒarwath meteld megh feoʒd megh ere̊ſſen vÿʒben aʒ vthan eoſd kÿ valamÿben hogÿ megh alugÿek mÿnh[!] Egÿ hal lewe, aʒʒal kennÿed aʒ melÿeth mÿnde̊n napon keccʒe̊r de melege̊n.

Fekethe pe̊ʒercʒenek kÿ fachÿarth leweth uncia 12. Meʒeth uncia 14. Feÿer borth, uncia, 18, Feÿer borſoth, uncia i, Mÿrrhat, The̊mÿenth ana uncia i, Ele̊ʒe̊r aʒ Borth es aʒ pe̊ʒercʒe leweth fe̊ʒd megh hogÿ chÿak harmad reʒe maraggÿon, aʒ vthan te̊d aho ʒ aʒ Meʒeth, es eggÿwth feoʒʒed vgÿ aʒ Mÿnth Sÿrupoth ʒoktanak fe̊ʒnÿ, aʒ te̊b ʒerʒamoth teorwe porul veſd abban es te̊lch üwegben, abbol Ebed es vachÿora ele̊th agÿ egÿ kalannal megh ÿnnÿa.

Marthÿ laputh, Dÿʒno haÿat aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh, es Egÿ vÿ Tÿkmonÿath teorÿ eoʒwe, es Sws pogachath beleole, kÿlencʒed napÿgh mÿnde̊n reggel ilÿenth agÿ megh eonnÿ enhera aʒ Betegnek, megh chodalod the magad haʒnos voltath eʒ orwoſſagnak. Probalth dologh.

+152

Ve̊re̊s fenÿwnek gÿwme̊lchet Meʒʒel te̊rd e̊ʒwe, aʒth aggÿad eonnÿ.

Tekene̊s Bekath aʒ melÿeth Berekben talalʒ, aʒ feÿet es labat meſd el, feoʒd mÿnd addÿgh eo magath hogÿ aʒ Huſa aʒ chÿontÿatul el valÿęk, Borſal, Fa heÿawal hÿncʒ megh, es vaÿal vagÿ mondola olaÿal, aʒ Betegnek eʒth aggÿad megh e̊nnÿ. De ere̊ſſen be takartaſd mÿngÿaraſth hogÿ megh ÿʒʒaggÿon, es aʒ melÿ vÿʒben megh feoʒted aʒ Bekath, w magath kÿwe̊l aʒʒal parolÿad hogÿ be me̊nnÿe̊n aʒ para aʒ Torkaban.

Galagonÿanak leweleth vÿragath feoʒd ÿol megh wſtben abbol chÿnalÿ olÿ feordeoth, hogÿ aʒ Betegnek aʒ holna alÿat feol erÿe, gÿakorta ebben feore̊ʒʒed aʒ Aʒʒukorſaghbelÿ embeorth.

Rokanak Twdeÿeth aʒald megh, abbol vegÿ drachma 2.

Liquiricianak kÿ fachÿart leweth, drachma j. venus aʒʒon haÿath, ke̊menÿ magoth, ana drachma j. teord porra aʒ kÿk arra valok, Meʒnek taÿtekat tÿʒtÿcd el, es abbol aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh fe̊ʒd megh mÿnth

lÿktariomoth, Eʒʒel elÿe̊n.
Galbanumot, ʒereꝙche̊n dÿoth vÿragoſtul, ʒe̊kfweth, Chÿabaÿreth,
The̊mÿenth, Fa olaÿth, Aniſumoth, Cʒÿtwartot, Rutath,
Salÿath ana uncia j. ke̊menÿ magoth, Nadmeʒeth, Aloes Epaticuſth
ana uncia, 3. eʒe̊keth teord porra es elegÿch mÿnd eoʒwe eoketh, ebbeol
reggel es eſtwe is a mÿth harom vÿoddal feol vehecʒ egÿel megh,
merth eʒ Embe̊rnek twdeÿeth, Maÿath, veſeÿth, megh giogÿttia,
Sʒÿwre̊l aʒ Nÿlallaſth el tagÿttia, korſagtul megh ʒabadÿth, es
mÿnde̊n hÿtwan veeꝙrth kÿ tÿʒtÿth. Probalth.

Az Derekrol.
Oldal harthÿan valo twzes kelewenÿre̊l. (Pleuritis)
Eʒ Nÿawalÿa, aʒ oldal chÿontok melleth valo huſos hartÿanak

Eʒ Betegſegh hogÿha halalos. Aʒ betegh ige̊n vigÿaʒ, ha
alhatÿk is de ige̊n keweſeth, kwlſe̊ reʒeÿ hÿdege̊k. Ereÿe el ʒakad
es aʒ Nÿala ruth Fekete. Keormeÿ keke̊k es megh horgadnak,
Negÿed awagÿ hatodÿk Napra eʒ ilÿen megh hal. Ha pokol var
leʒe̊n raÿtha, aʒon Nap megh hal. Ha penÿgh Haſa megÿe̊n, awagÿ
be̊fege̊s verth hanÿ aʒ Sʒaÿan kÿ, biʒonÿos ÿele hogÿ gÿogulaſra
fordulth.
+153
megh twʒeſwleſe, awagÿ kelewennek raÿta keleſe, kÿ Nÿlwan
valo igaʒ oldal faÿas. Aʒ Oldalth penÿgh kwleomb kwleomb fele
nÿawalÿak talalÿak, Melÿ Nÿawalÿak allath ʒe̊renthis kwle̊mbeoʒnek
egÿ maſtul. De aʒʒal is hogÿ nem egÿ helÿe̊n leʒnek aʒ
oldalban. Hellÿel ÿgh kwle̊mbe̊ʒnek, hogÿ Nemelÿknek oka vagÿon
aʒ oldal chÿontok es aʒ huſos hartÿa ke̊ʒeoth melÿ aʒ oldal
chontokat be takarÿa bele̊l. Nemelÿnek vagion aʒ Muſculuſokban,
aʒ aʒ, abban aʒ huſban, melÿ eleo Erekkel es Inakkal ke̊rwl vetete̊th
moʒgaſnak okaerth, aʒ oldal chÿontoknak ke̊ʒÿ ke̊ʒeoth.
Nemelÿknek vagion oka, aʒokban, aʒ Muſculuſokban,
kÿk kÿwe̊l aʒ oldal chÿontokon raÿtha fekwʒnek. Eʒ vtolſo
nÿawalÿa penÿgh, nem termeʒeth ʒe̊rent valo nÿawalÿa, es nem
Nÿlwan valo, de fattÿu oldal faÿas, De aʒ kÿ aʒ ke̊ʒÿ ke̊ʒe̊th
vagÿon aʒ oldal chÿontoknak Muſculuſÿnak, awagÿ aʒ oldal
chÿontok es aʒth beleol be takaro huſos hartÿa keoʒe̊th, awagÿ
eʒe̊knek mÿnd kette̊ ke̊ʒeoth aʒ helÿeheoʒ kepeoſth, ÿgaʒ oldal
faÿas. Allattÿok ʒeorenth is ennÿbeol kwleombeoʒnek egÿ maſtul,

hogÿ Nemelÿk twʒes kelewentwl. Nemelÿk aʒ Feobeol valo
chÿorgaſtul, Nemelÿk aʒ Sʒeltwl tamad.
Leʒe̊n penÿgh aʒ kelewenÿ rÿtkabban aʒ temerdeok de (Oka)
gÿakortab aʒ vekonÿ es Saaros vertwl, kÿ aʒ Sʒÿwnek ÿob
felе̊l valo Erębeol, (kÿth Aʒigoſnak hÿnak) aʒ oldal chÿontoknak
vekonÿ Ereÿben nagÿ hertelenſeggel be megÿe̊n, kÿketh megh
Nÿthwan awagÿ vgÿan megh ʒakaʒtwan, megÿe̊n aʒ oldal chÿontoknak
ke̊ʒÿke̊ʒe̊t valo Muſculoſokra, awagÿ aʒ oldal chÿonth es
annak be takaro hartÿaia ke̊ʒʒe, es oth megh gÿwlwen, kelewent,
es ÿgaʒ oldal faÿaſth chÿnal. Mÿkorpenÿgh aʒ Ver aʒ oldalnak
kwlſe̊ Muſculuſiban ontatÿk kÿ, Eʒis ÿolleheth igaʒ oldal faÿaſt
chÿnal alattÿa ʒeorenth. De aʒ helÿe ʒe̊renth fattÿu oldal faÿaſth
chÿnal. Oka penÿgh annak aʒ mÿ aʒ vernek folÿaſath rohanaſat
ÿndÿttia, aʒ vernek fe̊leotte ſok voltha, awagÿ ige̊n vekonſaga,
awagÿ forroſaga es aʒ hewſegtwl valo ÿʒgataſa, vagÿ Feorde̊twl,
vagÿ Munka teteltwl, vagÿ haraggal valo fe̊l ge̊rÿedeſtwl, wteſtwl,
hertelen valo megh hwleſtwl, awagÿ hidegh ÿtaltul, kÿ aʒ Melegh
es moʒgo veęrth, ideſtowa wʒÿ es hannÿa aʒ eo hÿdegſegewel.
Aʒ oldal faÿas penÿgh nem mÿndenkoron egÿ 1.
modu, de aʒ vernek mÿvoltha ʒeorenth, es aʒ helÿ ʒeorent is
ahowa rohanth aʒ ver, vagÿon: Merth aʒ vekonÿ Saros vertwl
aʒ melÿbeol twʒes kelewen leʒe̊n, kegÿe̊tlenb faÿas: Aʒ TÿʒtaAwagÿ aʒ Nÿalas vertwl penÿgh, laſſubb faÿdalom ke̊wetke̊ʒÿk. 2.
+154
Aʒ oldal faÿas vÿʒontagh a Melÿ leʒe̊n aʒ Feobeol valo le
chÿorgaſbol, aʒ kwlſe̊ reʒeketis el foglalÿa, tamad penÿgh eʒ,
aʒ hÿdeg Nedweſſegtwl melÿ aʒ feonek teteÿebe̊l, aʒ Nÿakʒÿrton
ala, aʒ Lapocʒkakra, es onneth aʒ Oldalnak kwlſe̊
Muſculuſira, Neha aʒ Elſe̊kre, Neha aʒ hatulſokra me̊nnek.
Iolleheth eʒ Nem igaʒ oldal faÿas volna, de oth ha megh
allapodÿk, gÿakorta beleole igaʒ oldal faÿas leʒe̊n, kÿbeol
oʒton vndok pe̊kes is ke̊wetke̊ʒÿk. Aʒ Sʒeltwl valo oldaſ[!]
3. faÿas is ige̊n feoleotte ere̊s, valamÿkor aʒ kwlſe̊ awagÿ aʒ
belſe̊ hartÿakban maganak helth ver, es aʒokath kÿ Nÿűÿtia,
es aʒ mÿhe̊ʒ vadnak ragadwa, aʒoktul vgÿan fe̊l ʒaggattÿa.
Aʒ oldal faÿas aʒerth awalamÿtwl leʒe̊n, de aʒ lele̊kʒet
vetelth el fogÿa, es ʒabadon valo leleokʒeth vetelth nem enged.
de aʒerth ennÿbeol ige̊n kwleombe̊ʒnek egÿ maſtul, merth aʒ
Sʒeltwl valo oldal faÿas, budoſo es ſokaÿgh aʒon egÿ helÿe̊n

nÿnchen, Oʒthon Meleggeteſſel es parlaſſal megh ʒwnÿk, es Neha vgÿan el is oʒol, merth eredethÿ is aʒ hÿdegſegtwl vagÿ valamÿ Sʒeles okoktul vagÿon. De aʒ Chÿorgaſbol leoth faÿdalomnak elẽl ÿaro biʒonios oka vagion. Merth elẽʒẽr vagÿ aʒ Nÿakʒÿrton vagÿ aʒ keth lapocʒka kẽʒẽt gÿẽtrẽth, onneth ÿwth aʒ oldalra ala, kÿ parlaſokkal ſemmÿkeppen el nem vetethetÿk.
(Ieleÿ) Aʒ kwlſẽ, es belſẽ ÿgaʒ oldal faÿaſnakis ilÿen ÿeleÿ vadnak ʒwntelen valo Betegſegh, Nehezen valo es laſſu lelẽkʒet vetel. Terÿedẽ es Nÿlallo faÿdalom, Elẽʒẽr ßaraʒ horut melÿben ſemmÿth nem pẽkhetnÿ. De aʒerth eʒ kettẽ is, aʒ kwlſẽ es belſẽ oldal faÿas igẽn kwleombeoʒnek magokban, Merth aʒ kwlſẽ faÿas, tapogataſſal es nÿomogataſſal megh twʒeſẽdÿk, es aʒ Betegh aʒ faÿo oldalara nehezen fekʒÿk. De aʒ faÿdalomnekwl valora keonnÿen, Aʒ kezeben valo pulſuſſa eʒ ilÿennek, ʒwntelen es nem igÿenlẽ, ſem kemenÿ ſem terÿedẽ. Aʒ Belſeo ÿgaʒ oldal faÿaſnak penÿgh Betegſege, ʒwntelen valo es erẽs, merth aʒ megh bantatoth helnek, aʒ Sʒÿwhẽʒ kẽʒel valo ʒomʒedſaga vagion, Lelẽkʒet vetele is ennek gÿakorb es igẽn laſſu, Nÿlallo es terwle faÿdalommal vagÿon, Merth ha aʒ oldal chÿontok be takaro huſos hartÿaianak aʒ fẽlſẽ reʒe twʒeſẽdeoth megh, Egeʒlen mÿnd aʒ Torokÿk es Nÿakÿk feol megÿẽn aʒ Nÿlallas, Ha penÿgh aʒ hartÿanak alſo reʒe twʒeſẽdeoth megh, aʒ Melÿ porcʒogoÿa alat valo huſÿgh megÿẽn ala, Aʒ oldalnak penÿgh nÿomogataſawal es tapogataſawal, eʒ megh nem bantatÿk, aʒ Betegh ſokkal kẽnnÿebben fekʒÿk aʒ faÿo oldalara hogÿnem mÿnth aʒ egeſſegẽs oldalara, Merth aʒ faÿdalomnak allattÿa kÿ ÿmmar aʒ oldal chontok es aʒ huſos hartÿa kẽʒẽth megh gÿwlth, aʒ egeſſegẽs oldalara ha
+155
fekʒÿk, aʒ hartÿath ÿnkab Nÿwÿtia es ʒaggattÿa es kegÿẽtlenb horut kẽwetkẽʒÿk, aʒ Eerben gÿakor pulſus es nem egÿmodu, kemenÿ es kÿ terÿedẽ. Aʒ penÿgh legh ÿnkab akkor vagÿon, mÿkor aʒ oldal hartÿa twʒeſẽdÿk megh, hogÿ nem mÿnth amÿkor aʒ oldal chÿontoknak kẽʒepÿben valo Muſculuſok, twʒeſẽdnek megh. Ebben elẽʒẽr ʒaraʒ horutas vagion, aʒ vthan chÿak hamar Nedwes, aʒ kÿnek aʒ Nÿala ʒÿnẽs lezẽn oʒthon. Merth elẽʒẽr igẽn hÿg es feÿer Nÿal pẽketÿk kÿ, mÿkor meeg aʒ Nÿal chÿak aʒ Twdẽrẽl, de aʒ megh bantoth oldalrol ſemmÿ feol nem ʒakadoth. Annak vthanna, Sarga, mÿkor ÿmmar tagaſb vtha vagÿon aʒ vernek kÿ ÿweſenek. <El vtolʒor oʒthon, aʒ megh

eerth kelewennek.> El vtolʒor oʒthon aʒ megh erth kelewennek
genÿetſegenek kÿ pȅkeſe kȅwetkȅʒÿk.
Eledele ilÿen legÿȅn effele Betegnek, Elſȅ keth (Eledele)
nap Arpa kaſabol kÿ fachÿarth lewel megh elegȅggÿek, Aʒ vthan
megh tÿʒtÿtoth mondolaüal eggÿwth fȅth arpa kaſawal elÿȅn,
aʒʒal is reggel. Eſtwe mondola Teÿet ȅgÿek, vagÿ Tÿkhus leweben
be morſolth kenÿer belth ÿelȅſben mÿkor igȅn erȅtelen aʒ
Betegh. Kȅwÿ halat is adhacʒ ȅnnÿ ÿeleoſben mÿkor ÿmmar
megh teęr aʒ Betegſegh. Mÿndȅn Sawanÿu es ʒorÿto eledel el
tawoʒtaſſek. Itala legÿȅn fa heawal feoth vÿʒ, hÿdeg vÿʒ ÿtalth
mÿnth halalth vgÿ el tawoʒtaſſon aʒ Betegh, Bor ÿtaltul is
telÿeſſeggel wres legÿȅn. Aʒ Faÿo oldalan fekwgÿek. Haragoth es
banatoth el tawoʒtaſſon, es elmenek mÿndȅnfele megh bantaſath.
Ennek penÿgh gÿogÿtaſath igȅn ʒwkʒegȅs mÿngÿaraſth (Oruoſlas)
el keʒdenÿ Eer vagaſon, kel penÿgh megh vagnÿ aʒ karon
valo Ereth melÿet Maÿ Ernek hÿnak. Aʒon karon kel penÿgh
megh vagnÿ, aʒ Melÿ oldalan aʒ faÿas vagÿon. Aʒ melÿ orwoſſagok
penÿgh ʒolgalnak aʒ pȅknek kÿ hoʒaſara mÿnd vnos vntalan
eltethnÿ kel olÿannal aʒ Betegȅth.
Mÿhelÿȅn eʒ Betegſegben eſÿk valakÿ, faÿ aʒ oldala es
nÿlallÿk, aʒonnal aʒ Tȅwiſſes Lapunak kÿt Pilÿſke fwnek is
hÿnak, aʒ leweth fachÿard kÿ, es ad megh ÿnnÿa, kȅnnÿebſegȅth
erȅʒ mÿngÿaraſth aʒ ÿtal vthan.
Egÿ olwaſo ʒȅmnÿ kalariſth teorÿ megh, ad megh ÿnnÿa
vÿʒben es takard be. Ferencʒ doctor.
Egÿ marok chÿombort, egÿ marok ʒeekfweth. Egÿ
marok feÿer wrmeoth, fȅʒ megh vÿʒben, hogÿ harmadreʒe el
apaggÿon, ÿo melegȅn agÿ ÿnnÿa ebben, es takard ÿol be. Barbelÿ
Mathe.
Paraſth eos megh ecʒettel, hogÿ aʒ parlodÿk, fekwſd arra,
aʒ vthan kȅſd aʒ faÿo helre, aʒ mÿnth el twrhetÿ, igÿek megh is
+156
aʒ paraſban egÿ aranÿ Nÿomonÿth, iol erȅſſen be takarÿad hogÿ
megh verÿtȅʒʒek.
Fel fonth Len magh olaÿth igÿek megh melegȅn, iol be takard
hogÿ megh ÿʒʒaggÿon. Probalt eʒ.
Dÿʒno haÿat mos megh Borban, Meſßel es hamuval tȅrd
ȅʒwe, kȅſd aʒ faÿo helÿre.
Mondolat tȅrÿ megh, annak fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒth

aggÿad melegẘn ÿnnÿa.
Sarga almath edẘſſeth es ÿo ʒaguth, tÿʒtÿch meg aʒ belſẘ magwatul, feÿer tẘmÿennel tẘlch tele aʒ Almath, aʒ pupÿath iſmeth tẘd rea, Smelegh hamuban ſwſd megh vgÿ hogÿ megh ne Egÿẘn, de ÿol megh ſwlÿẘn, Eʒ almath aʒ vthan meſd Neggÿę, es ad megh aʒ betegnek eonnÿ. Megh fakad aʒ oldalon valo kelewenÿ, eęs kÿ pẘkÿ aʒ Betegh.
Aʒ Malomhaʒban melÿ lÿʒth ÿmÿth amoth feol ragadoʒot vẘgÿed, forras awagÿ folÿo vÿʒben chÿnalÿ akkora pogachÿakat beleole mÿnth egÿ koʒorunak kerwlethÿ, Aʒ vthan Scorpio olaÿban feoʒd megh, es tẘd melegẘn aʒ Nÿlallo oldalra, ha eggÿk megh hÿdegẘdÿk, iſmeth maſÿkat melegẘth tegÿ rea, Ha chÿak Tÿʒ vttal eʒth chÿelekeodeod is, megh fakad aʒ oldalan valo kelewenÿ, es kÿ pẘkÿ aʒ Betegh.
Erdeÿ Kannak fogath tẘrd megh ÿgẘn aprora,
awagÿ reʒeld vgÿan megh, fẘʒ megh vÿʒben vẘrẘs Bagolÿ borſoth, es annak aʒ vÿʒeben awagÿ Arpa vÿʒben, agÿ megh aʒ fognak poraban ÿnnÿa egÿ Nehеʒekęoth.
Feÿer kenÿereth kẘʒep aranth mes kettẘ, mÿnd aʒ ketfelet ÿo tẘrÿekkel kend megh, Twʒnel aʒ vthan melegÿch iol megh, aʒ eggÿk reʒeth aʒ kenÿernek kẘſd aʒ feleol valo oldalra ahonneth nÿlallÿk. Aʒ maſÿk reʒeth aʒ maas oldalra, ruhawal kẘſd altal hogÿ helÿebẘl aʒ kenÿer kÿ ne mẘnnÿẘn. De egÿ Eÿel es egÿ Nappal, awagÿ ʒÿnthe aʒ mÿgh aʒ kelewenÿ megh fakad, aʒ kẘtes raÿtha alÿon. Probalt dologh eʒ, hogÿ Egÿ awagÿ keth oraÿgh eʒ kẘteſſel megh fakadoth. Ha mÿkor aʒerth aʒ kelewen megh fakad, aʒ kenÿereketh le vegÿed aʒ oldalakrol, es aʒ Betegẘt olÿmodon fekwſſed, hogÿ aʒ genÿetſegh aʒ Melÿebeol kÿ ʒarmaʒʒek ſkÿ pẘkheſſę. Eʒ vthan aʒ Betegh alugÿek el, Smegh giogÿul ÿgẘn hamarſaggal.
Edes Almath hamuban ſws megh, liquiritianak leweth fachÿard kÿ es march abban, awagÿ hÿnch megh aʒʒal aʒ Swlth Almath, hogÿ megh meteleod, hÿnch tẘreoth Nadmeʒeth rea, aʒth ad megh eonnÿ.
+157
Chÿganak heat teord megh erẘſſen, Arpa kaſawal fẘʒd ẘʒwe valamenÿre, kẘſd aʒ faÿo oldalra.
Papafwnek vÿʒeben, elegÿch papa fw magwaban porul fel nehеʒekeoth, igÿa aʒth vÿʒben.

Kechÿke ganeth, vÿaʒʒal es fa olaÿal e̊ʒwe chÿnald es ke̊ſd
rea melęge̊n.
Arpa lÿʒte̊th, Saar kerepeth, Maaknak heath, feoʒd megh
Meʒes vÿʒben, kend rea, awagÿ keoſd rea melege̊n.
Ve̊re̊s kapoʒtanak Nÿers leweleth egeſd megh,
elegÿch e̊ʒwe Dÿʒno haÿal, kend aʒʒal.
Ʒeekfw vÿragoth, Eoke̊rfark vÿragoth, kapor vÿragoth, ana
manipulus s. Len magoth, kechke ʒarwo fwnek vÿragath, ana drachma 3. Aniſum
magoth, drachma j. Arpa lÿʒte̊th manipulus s. eʒeoketh te̊rd mÿnd addÿgh mÿgh
olÿan leʒe̊n mÿnth aʒ Meeʒnek ſwrwſege, ehe̊ʒ oʒton tegÿ, ʒeekfw
olaÿth, uncia 3. forrald e̊ʒwe eʒe̊keth, es keth Tÿkmon ʒekÿth is
ws keoʒÿben, Saffranth porul, ſcrupulus i. flaſtromoth chÿnalÿ ebbe̊l. Es
keoſd aʒ oldalra melege̊n.
Ʒeekfw olaÿth, Mondola olaÿth, Feÿer liliom olaÿth, ana drachma 3.
Sotalan vaÿath, Tÿk haÿath ana drachma 2. kechke ʒarwo fwnek kÿ
fachÿart leweben, Lenmagoth, Nagÿ Malwath, ana drachma j. ehe̊ʒ aʒ
menÿ vÿaʒ elegh, chÿnalÿ ebbe̊l ÿreth, es eʒʒel kennÿed aʒ faÿo
es Nÿlallo oldalath melege̊n.
Erdeÿ vad kannak Agÿarath teord porra, feoʒd megh aʒ
liquiricianak gÿe̊kereth vÿʒben, aʒ porban agÿ annak aʒ vÿʒeben
megh ÿnnÿa egÿ Aranÿ Nÿomonÿth, ha penÿgh nem volna Liquiricia,
feoth Sʒÿlwanak aʒ leweben aggÿad. Sha vad kannak foganak
ʒe̊rÿth nem tehetned, aʒ Chÿnkanak aʒ ala chÿontÿat
te̊rÿed megh. Eer vagaſth penÿgh ne halogas, de ha annÿ wdeos
aʒ Betegh, hogÿ Er vagas megh leheth raÿtha, mÿngÿaraſth aʒ
karÿan aʒ Medianath vagaſd megh. Temerdeok ees meg hewÿte̊
etketh ne egÿek. Borth ſemmÿkeppen ne igÿęk.
Cherfan terme̊th gÿe̊ngÿben teorÿ megh, Borban agÿ megh
ÿnnÿa abban egÿ Neheʒekeoth, de ehe̊ʒ papa fwnek vÿʒeth is
elegÿch valamÿ keweſeth.
Health Arpanak fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch e̊ʒwe
Meʒ Se̊rrel, aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Sarga vÿaʒth, Borÿu Sʒara chÿontÿa veleÿeth, ana uncia 6. olwaʒd
megh es ʒwrd megh mÿnde̊nÿket eʒ ket felenek, ees aʒ vthan
merd kÿ aʒ hat hat lototh. Recʒe haÿat, Tÿkhaÿat, Len magnak
feolſe̊ heaban, ana uncia 6. Len magh olaÿth aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh,
chÿnalÿ ebbe̊l kene̊ ÿreth. Aʒt keoſd rea, eʒ megh ÿndittÿa.
+158
Rutath harom marokkal feoʒ megh ecʒetben, chÿnald ruhara

flaſtrom moggÿara, es keoſd aʒ faÿo oldalra.
Fÿgeth teorÿ megh, elegÿch eoʒwe ʒeękfw olaÿal Es dÿʒno
haÿal, ha nem ÿgaʒ oldal faÿas, hanem chÿak valamÿ ʒeltwl vagion,
keoſd eʒth rea, el al aʒ Nÿlallas.
Raknak ʒ̊meÿth t̊rd porra, Baraʒkfa lewelenek viʒeben ad
megh ÿnnÿa, aʒ kÿnek nem igaʒ oldal faÿas vagÿon megh
giogÿttia.

(Empÿema Suppuratio) **Genÿethſeg̊s P̊keſr̊l.**
Eʒ Nÿawalÿa ſemmÿ nem egÿeb, hanem aʒ genÿetſegnek aʒ
dereknak wreſſegeben valo megh gÿwleſe, es annak kÿ p̊keſe,
kÿnek vndokſagaban aʒ Twd̊ vgÿan be merÿttetik mÿnd̊neoſtwl
fogwa. Oda penÿgh folth vagÿ aʒ Torok gÿktul, vagÿ aʒ Twd̊nek
twʒes kelewenÿetwl, vagÿ aʒ oldal faÿaſtul. Merth aʒ olÿanok
aʒ horutaſtul ÿol megh nem tÿʒtulwan, tamad genÿetſeg̊s kelewen,
kÿ oʒton meg fakaduan nagÿ gÿakorta aʒ genÿetſegh aʒ
egeʒ dereknak wreſſeget el folÿa, es oda nagÿ ſokaÿgh aʒ vndok
kelewenb̊l aʒ rutſagh chÿpegten chÿepeg, es el vegre nagÿ ſok
megh foÿto rutſagh gÿwlekeoʒÿk. Neha aʒerth aʒ kelewenbeol aʒ
genÿetſegh aʒ ʒaÿra megÿ̊n f̊l es kÿ p̊ketÿk, es vgÿ ʒabadul
megh. aʒ genÿetſegnek gÿwlek̊ʒeſetwl, Merth aʒ
genÿetſegnek ̊ʒwe gÿwleſe es letele, kÿwaltkeppen aʒ, a melÿ
aʒ Melÿnek awagÿ aʒ Haſnak huſanak belſ̊ wregÿben leʒ̊n.
(Ieleÿ) Imilÿen ÿel̊kb̊l eoſmerhetnÿ penÿgh megh aʒ genÿetſegh
gÿwleſeth: Ha aʒ Torok faÿaſbol, Twd̊nek Twʒeſwleſeb̊l,
vagÿ er̊s oldal faÿaſtul vagion, ſemmÿth aʒ Betegh nem p̊k.
Twd̊nek nehezen voltha, aʒ Toroknak vagÿ aʒ oldalnak faÿaſa,
es aʒ Betegſegnek er̊s voltha, hertelenſeggel megh laſſodÿk, Es
vÿonnan valo Neheſſeg̊t aʒ Melÿnek alſo reʒeben, aʒ ÿnas es
er̊s huſnal, kÿ aʒ Maÿath es lepeth, aʒ Twdeotwl es Sʒÿwtwl el
valaʒtÿa er̊ʒ aʒ Betegh, es veʒtegh fekwen, vagÿ valamelÿk oldalara
fordulwan, valamÿth oda vgÿmÿnt be folnÿ es haboʒnÿ
er̊ʒ, kÿnek aʒ ʒeorgeſeth is vgÿan megh halÿa. Nagÿ horutaſa
vagÿon, de olÿ ʒaraʒ, hogÿ ſemmÿth awagÿ ig̊n kichÿnth p̊k
kÿ. Aʒ betegſegh ʒwntelen baggiadaſſal vagion r̊ndnekwl, hogÿ

Meʒeth f̊ʒ eoʒwe kechke teÿel, march ruhat abban, teod aʒ
faÿo es nÿlallo oldalra, megh aal aʒ Nÿlallas.
+159

alÿgh tudnÿ feleole ÿteleteoth tȇnnÿ, Merth ha aʒ genÿetſegh
helÿeben ſokaÿgh allando lȇnne, ʒaraʒ korſagoth hoʒ. Mÿwel
hogÿ penÿgh aʒ Dereknak wreſſege kȇʒep aranth ketfele vagÿon
valaʒtva, (kÿt deakul Mediaſtinomnak mondnak) es igh aʒ ÿob
felȇl valo oldal, aʒ Bal feleol valotul megh valaʒtatÿk. Neha
tȇrtenÿk hogÿ aʒ genÿetſegh gÿwles, chÿak eggÿk oldalth banthÿa,
Neha penÿgh mÿnd aʒ kettȇth el foglalÿa, kÿt embȇrnek igȇn ÿol
eʒeben kel vȇnnÿ. Aʒ torok faÿaſtul es Twdeonek Twʒes fakadekatul
kelewenÿetwl, aʒ genÿetſeg aʒ oldalnak mÿnd aʒ Bal
Smÿnd aʒ Iob feleben el folÿ, De aʒ oldal faÿaſnak betegſegeben,
chÿak aʒ eggÿk oldalban folÿ, aʒ kÿ aʒ faÿdalommal gÿȇtretÿk.
Ebbeol ȇſmerȇd penÿgh megh, Melÿk oldalban gÿwlt aʒ
genÿetſegh, merth aʒ aʒ oldal, neheʒeb es heweb, es aʒ
Betegh ha aʒ egeſſegȇs oldalara fekʒÿk, vgÿ erʒÿ mÿnth ha
valamÿ terȇh fekwnnek aʒ Melÿere, kÿ vgÿan megh ʒorÿttia aʒ
Melÿeth, Ees aʒ horutaſth megh ȇregbitÿ es ÿnkab megh
ÿndittÿa.
Aʒ Horuth penÿgh aʒ, mÿkor valamÿ artalmaſſagh aʒ lelȇkʒeth
vetelnek eʒkȇʒÿth megh bantÿa, melÿet ÿgiekȇʒÿk aʒ termeʒet
onneth kÿ wʒnÿ, Aʒ lelȇkʒetnek penÿgh eʒkeoʒÿ eʒȇk,
Torok, leleokʒet vewȇ Cÿew, Twdȇ, es aʒ Melÿnek Belſȇ fele,
Eʒȇknek Nÿha bantaſokra vadnak aʒ termeʒeth fȇleoth valo nedweſſegȇk,
kÿk awalamelÿkre ennek rea mȇnnek, de Nedweſſeggel
valo horutoth hoʒnak. Mÿnth megh hwles, megh varaſodas,
huſnak oth Newekeodeſe, aʒ kÿknek allattÿok onneth neheʒen
wʒettethetÿk kÿ, es eʒȇkbȇl ʒaraʒ horuth leʒȇn. Mÿwel hogÿ
penÿgh aʒ Nÿawalÿa hol legÿȇn, aʒ horutaſnak mÿvoltha mutattÿa
megh, Aʒ torokbol es Sʒaÿbol, aʒ mÿ bantas vagÿon, pȇkeſnek
altala tÿʒtul kÿ, Aʒ Lelȇkʒeth vewȇ Cÿewbeol penÿgh, kichÿn
horutochkawal, ahol valamÿ moʒgas es vgÿan valamÿ ÿngeorlȇ
hewſegh gÿakorta erʒetÿk. Aʒ Twdȇbeol ʒertelen nagÿ horutaſſal
tÿʒtul kÿ. Aʒ melÿ horuth penÿgh wdȇkʒȇrenth eʒtendȇ altal neha
neha ÿw embȇrre hol keccʒȇr hol haromʒor is, aʒ olÿan leʒȇn aʒ
Feobeol ala omlo chÿorgaſbol. De iſmet aʒ Melÿ horuth, ʒwntelen
es mÿndȇn keoʒbe veteſnekwl banth. Aʒ Twdȇnek vetkes voltatul
es megh bantaſatul vagÿon aʒ, awagÿ regÿ megh ʒorulaſtul.
Awagÿ valamÿ belſeo allando eorȇkȇs nÿawalÿatul.
Eʒ ilÿen Betegh a kÿn genÿetſegȇs pȇkes vagÿon (Eledele)
ʒaraʒ Eegȇn lakÿek, ÿo ÿʒw eledellel elÿȇn es kȇnnÿen

[emeʒthe]tȇwel. Tÿknak lewewel es huſawal, Tÿkfÿwal, hegiȇn...
+160
[a]pro madarakkal, Bagolÿ borſot feoʒʒȇn megh hÿſoppal.
Meʒes vÿʒeth igÿek es feÿer gÿeonge borth, Ha ennek
aʒ giogÿtaſawal nem ſÿeth embȇr es aʒ genÿetſegh megh gÿwl
aʒ Twdȇ megh ſebȇſſȇdÿk, amaʒ Aʒʒu korſagh ÿw belȇle, Elȇʒȇr
aʒerth parlaſokkal es lagÿ Flaſtromokkal kel hoʒʒa nÿulnÿ, kÿket
Fÿgebeol, Arpa lÿʒtbeol, Bakʒarwo fwbeol, Len magnak lÿʒtÿbeol,
Galamb ganeÿabol, Malwabol es Fenÿw vÿaʒbol kel chÿnalnÿ.
Vÿaʒos flaſtromokathis chÿnalÿ, vaÿbol, kekliliombol. Baber magbol
es ruthabol.
(Tanuſagh) Mÿkor oʒton megh fakad iol eʒeodben veod howa
es melÿ fele chÿorog aʒ genÿetſegh. Ha aʒ Haſra megiȇn, aʒ
mÿwel giogÿtanÿ akarod, aʒ orwoſſagh lagÿto legiȇn. Ha penÿgh
horutas altal kel megh leonnÿ, ſoha ſemmÿ ÿob nÿnch mÿnth aʒ
Dara awagÿ Arpanak lÿʒtÿ Meʒʒel elegÿthwe. Aʒ genÿetſegnek
penÿgh kÿ tÿʒtitaſara fȇlȇtte io orwoſſagh, Meʒes vÿʒeth, kek
liliommal ees ſok liquiritiawal megh feoʒnÿ. Aʒ Edȇs gÿȇkereth
ragnÿ is igȇn ÿo.
(Oruoſsagok) Kek liliomoth aʒerth feoʒ megh Meʒes vÿʒben,
aʒt igÿa.
Liquiritiat feoʒ megh vÿʒben, gÿakorta igÿa.
Iſopoth, kek liliomoth, pȇʒercʒeth feoʒd megh vÿʒben
aʒth igÿa.
Bakfweth chak aʒ leweleth tȇrd porra, elegÿch egÿ poharka
Meʒes vÿʒben, ad megh ÿnnÿa de melegȇn.
Fenÿw fabol chÿnalth es megh feoʒeoth ʒurkoth, a kÿt fenÿw
vÿaʒnak hÿnak, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, aʒth egÿe.
ʒÿlfanak lewelet nap kelet felȇl ʒeggÿed, aʒ menÿ leʒȇn aʒ
lewele megh annÿ bors ʒȇmeoth vegÿ, teord ÿol megh es maloſaban
ad megh ÿnnÿa.
Varfwnek awagÿ Rwhfwnek kÿth hÿnak, aʒ leweth
fachÿard kÿ, Meʒʒel elegÿch eoʒwe, gÿakorta es mÿndȇn napon
aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Nagÿ lapunak aʒ gÿȇkereth vȇrȇs fenÿw fanak gÿwmȇlchÿewel
ad eonnÿ eggÿwth.
Hÿſſopoth es Talmoſo fweth fȇʒ megh Meeʒben mÿnth egÿ
lÿktariomoth, aʒth aggÿad eonnÿ.
Arpa vÿʒben chÿalannak aʒ leweleth feoʒd megh, kek liliomnak

gÿeokerewel ęggÿwth, ebben mÿndeon haÿnalban NÿolchLath
nÿomonÿth agÿ megh ÿnnÿa.
+161

Veernek Pe̊keſere̊l. (Haemoptoſis)

Aʒ Veer pe̊kes leʒe̊n, mÿkor kwle̊mb kwle̊mb helÿekre̊l aʒ
ver kÿ ÿw, kÿth ige̊n ÿo megh eoſmernÿ honnet leʒe̊n aʒ ÿweſe.
Merth aʒ melÿ wer kÿ pe̊ketÿk, aʒ gegebe̊l awagÿ aʒ gÿomorbol 1.
ÿw okadaſſal. Ha aʒ fognak huſabol, Nÿelwbeoles Inbeol 2.
ÿw, termeʒeth ʒe̊renth valo pe̊keſſel vagÿon ÿweſe. Ha aʒ Torokbol 3.
es Nÿeldeklerÿl ÿw, kakogaſſal. Ha aʒ Lelekʒet vewe̊ 4.
Chÿewnek eleÿbeol, horutochkawal, Ha penÿgh aʒ Twde̊beol
es Derekbol, horuttal vettetÿk kÿ: Aʒ mÿ penÿgh horuttal
vettetÿk kÿ, ha vekonÿ es taÿtekos es faÿdalomnekwl vagÿon, 5.
aʒ Twde̊twl vagion. Ha penÿgh temerde̊k, darabos es fekethe 6.
ʒabaſu, aʒ oldalnak is valamÿ reʒe faÿ, aʒ derekbol vagion aʒ. 7.
Mÿnde̊n ver pe̊keſben penÿgh ige̊n eʒeben ve̊gÿe Embe̊r, (Tanuſagh)
hogÿ ha aʒ ele̊t valo wde̊kbę folt orra vere aʒ Betegnek, merth
nagÿ gÿakortha aʒ Or veer ÿaraſbol aʒ Torokban megÿe̊n aʒ
verben, awagÿ aʒ Twde̊ben, awagÿ aʒ gÿomorban, kÿ oʒthon oth
megh daraboſodÿk es vgÿan eoʒwe Swl.
Eledele legÿe̊n eʒ ilÿennek nemÿnemwkeppen (Etele)
ʒorÿto, mÿnth aʒ Rÿſkaſa, Tatarka kaſa, es affele egÿeb eteleok,
kÿheoʒ ige̊n ÿo aʒ pomagranat lewe awagÿ keortwelnek.
Galambot, de vad galambot, huroſmadarat, fogol madarath ÿo
egre̊ſſel fe̊ʒnÿ. Biſalmath, ke̊rtwelth, Sawanÿu Almath, ʒedeorÿeth
es mÿnde̊nt affelet kÿth ÿrtunk aʒ or wer ÿaraſrol ÿo ehe̊ʒ.
Temerde̊k Swrw veore̊s Borth ÿo ÿnnÿa, awagÿ olÿ vÿʒeth, (Itala)
a melÿben Twʒes acʒelth oltottanak. We̊lteſth, gÿakor ʒolaſth,
teſtnek moʒgaſat ÿaraſth es haragoth el kel tawoʒtatnÿ.
Spongÿath eges megh teord porra, elegÿch eoʒwe (Oruoſsagok)
ÿo ecʒettel, ad aʒth megh ÿnnÿa.
Baboth awagÿ Maakot egÿek, mÿnde̊nÿk ige̊n ÿo.
Belendfwnek magwaban ketteoth teorÿ megh, ees ad megh
ÿnnÿa vÿʒben awagÿ ecʒetben.
Porchÿn fweth ha eʒÿk, regÿ ver pe̊keſth megh allath.
Ve̊re̊s kalarÿſth eges megh drachma j. gummi arabicumoth, drachma j. te̊rd
porra eʒe̊keth, Tÿkmonÿ feÿerrel elegÿch megh vÿʒben eʒth ad
megh ÿnnÿa.
Kakuk fweth aʒ kÿ fachÿart leweth drachma 2. elegÿch e̊ʒwe
Ecʒettel, ad megh ÿnnÿa.

Kechkenek ganeÿath teord megh, vÿʒben awagÿ ecʒetben
ad megh ÿnnÿa.
Vthÿ fwnek aʒ leweth fachard kÿ, vÿʒben awagÿ ecʒetben
ad megh ÿnnÿa.
+162
Iegẽnÿe fan termẽth gombath fel neheʒekeoth teorÿ megh,
meʒeſvÿʒben ad megh ÿnnÿa.
Salÿanak kÿ fachÿarth leweth elegÿch ẽʒwe meʒʒel, goliobiſokban
chÿnald. vgÿ Nÿeleſd el.
Menthanak kÿ fachÿart leweth ecʒettel ad ÿnnÿa.
Geʒtÿnenek aʒ belſẽ vekonÿ heath tẽrd porra, ad męgh
ÿnnÿa Ecʒethben.
Noſpolÿa fanak lewelet teord megh porra, es ad aʒth ÿnnÿa
ecʒetben.
Paſtor Erʒenÿenek melÿ fweth hÿnak, es vthÿ fweth, fẽʒ
megh eſſẽ vÿʒben, tegÿ Bolus armenuſth hoʒʒa, es ad megh
ÿnnÿa.
Dÿʒno porchÿnnak fachÿard kÿ aʒ leweth, ad ÿnnÿa.
Arwa leanÿ haÿanak melÿ fwet hÿnak, feoʒd megh vÿʒben,
ad aʒth ÿnnÿa.
Vadʒẽleonek vÿragath teord megh, es ʒẽlẽ lewelebẽl kÿ
fachÿart lewel elegÿch eoʒwe, ad aʒth ÿnnÿa.
ʒẽlẽ veʒʒẽth eges megh, olch megh Ecʒetben, tegÿ ahoʒ
meeg is egÿ kewes ecʒetẽth, ʒwrd megh, elegÿch iſmet ahoʒ egÿ
kewes vÿʒet is, abbol ÿnnÿa agÿ mÿnth egÿ kalanba ferne,
awagÿ tẽbbeth.
Parhagÿmanak magwath, vad ʒẽlẽnek vÿragath, tẽrd porra,
elegÿch eſſẽ vÿʒben, ad megh ÿnnÿa.
Eger ganeth fel neheʒekeoth, teorÿ megh, fel poharnÿ vthÿfw
vÿʒeben elegÿcched, es tegÿ ahoʒ egÿ kewes Nadmeʒeth is, haÿnalban
eʒth aggÿad ÿnnÿa, es Eſtwe is mÿkor le akar fekwnnÿ,
eʒʒel ha valamenÿ Nap Eel aʒ Betegh, megh giogÿul.

Melÿnek nÿaualÿaÿrol.

Aʒ melÿ faÿaſth, Ebed elẽth es mÿkor le akarʒ fekwnnÿ
...wal kel melegẽn kennÿ. Ioſa doctor.
Talmoſo fwnek gÿẽkereth teord porra es aʒt aggiad
megh ÿnnÿa melegẽn. Awagÿ aʒon fwet fẽʒd megh vÿʒben es

parolÿa aʒʒal magath vgÿ hogÿ aʒ Sʒaÿan be mn̊nÿn̊, ha kÿnek
Melÿeben keolth megh fakaʒtÿa.

Sʒaÿadban ʒerechn̊ dÿot gm̊bl̊ÿges nem haggÿa ala aʒ
Melÿre ʒallanÿ aʒ Nathath.
+163
Kek liliomnak gÿeokereth, Muſtar magoth, Eorwen gÿk̊ereth
Borſoth, eʒk̊ket teord porra, es veſd egÿ Meʒl̊ÿ vÿʒben, laſſu
ʒennel feoʒʒed es kewergeſſed, vgÿ fb̊ʒʒed hogÿ aʒ porok Nÿerſenÿ
ne maraggÿanak, aʒ kÿ ign̊ horuth es Melÿe ign̊ Sÿw,
eʒth igÿa.
Fenÿw magoth uncia i, ʒerechn̊ dÿot uncia j s. Borſot uncia, 2, egetb̊th
borth aʒ menÿ eheoʒ elegh, valakÿnek aʒ Melÿe ign̊ megh ʒorulna,
eʒth aggÿad ÿnnÿa.
Parhagÿmat feoʒ megh Meeʒben, ha Melÿe faÿ, aʒth aggÿad
eonnÿ.
Liquiricianak kÿ fachÿart leweth igÿa.
Thengr̊ÿ ʒl̊eoth uncia, 2. Liquiritia gÿk̊ereth drachma, 10. healt
arpath manipulus 2. Lenchÿeth, manipulus j. Mehfweth, manipulus s. vr̊s̊ kalariſth
libra s. eʒk̊eth 8 libra vÿʒben forrald annÿra hogÿ keth reʒe el
apaggÿon, ʒwrd kÿ aʒ vthan aʒth aʒ vÿʒeth, es tegÿ ahoʒ roſa
Meʒeth, uncia, 6, ha kÿnek melÿe ign̊ Sebeoſwlth beleol, eʒth
aggÿad ÿnnÿa.
Liquiriciat, Hÿſſopoth, Salÿat, Aniſumoth, km̊enth, Tengr̊ÿ
ʒl̊lt̊h, Meʒeth, Nadmeʒeth, feoʒ megh edes borban eʒk̊ben aʒ
menÿth akarʒ, vgÿ hogÿ harmad reʒe el apaggion ha penÿgh ign̊
nagÿ aʒ ßaraʒ horuth aʒ Melÿeben, fele apaggÿon el, Agÿ ebbeol
egÿ ÿo ÿtalt ÿnnÿa. Ees wdk̊eoʒben is aʒ ÿtalt mÿnd eʒʒel kel
elegÿtenÿ, es vgÿ kel ÿnnÿa adnÿ.
Vborka magoth healwa, drachma 6. Liquiricianak kj
fachart leweth, drachma 5. porchÿn fw magwaban, drachma 2. tr̊d megh porra
es tÿkmonÿ feÿerrel elegÿch eoʒwe, aʒ vtan egÿ egÿ Bab
ʒm̊nÿn chÿnald, ha valakÿ be rekedb̊th aʒ ʒaraʒ horuth mÿa,
ebben eggÿeth eggÿeth agÿ aʒ Nÿelwealaÿ, hogÿ oth el olwaggÿon
mÿnd addÿgh tarchÿad, ʒomÿuſagrolis ign̊ ÿo eʒ.
Chÿalanth eo magath, vagÿ aʒ magwath merth aʒ ÿob, fb̊ʒd
megh Arpa vÿʒben, aʒ Melÿet megh tÿʒtittia, mÿndn̊ Nedweſſegk̊twl,
chak ad eʒth ÿnnÿa.
Eorwenÿ gÿeokeret chÿnalÿ eoʒwe Meʒʒel, aʒ kÿ aʒth megh

eßÿ, kẘnnÿen kÿ hannÿa aʒ Nÿalath.
Vaÿath, Mondolath, Nadmeʒeth, teorÿ eoʒwe, Nÿeld el, aʒ
Nÿalat keonnÿen kÿ hanÿattÿa.
Eoregh Malwanak gÿẘkereth tÿʒtÿcd megh, metelÿ fel fontoth

Roſath es ʒenth Ianos kenÿereth feoʒd megh ÿol borban, aʒth
aggÿad ÿnnÿa, reggel es eſtwę.
+164
benne, Peſma fwnek, kelÿs fwnek gÿeokereben es fweben, ana libra j,
papa fweth manipulus j. tÿʒtÿtoth Arpath, libra j s. Fÿgeth uncia, 4. Megh health
tengẘrÿ ʒẘleoth uncia 3. megh metelwe Edes almath No 3, Theomÿenth
uncia j, Roſa meʒeth libra s. eʒẘketh elegÿch eoʒwe, es feoʒd ÿol
tÿʒta vÿʒben hogÿ el elegÿeoggÿenek, aʒ vthan ʒwrd kÿ iol, aʒ
Betegh gÿakorlatoſſaggal eʒʒel elÿẘn, merth mẘnnel tẘbbeth iʒÿk
ebben, annÿwal ÿob, chak hogÿ igẘn laſſan kel ÿnnÿa, hogÿ hertelen
ÿtal mÿa aʒ Twdẘre ne mẘnnÿẘn.
Health Arpanak fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch [eoʒw]e
Meʒ Sẘrrel, Melÿedet es Twdeodet aʒ turhatul eʒ [megh]
tÿʒtittÿa, ha megh ÿʒod.
Chÿalannak magwath teord megh es elegÿch eoʒwe
meʒ ſẘrrel, ad eʒth ÿnnÿa, igẘn tÿʒtÿttia aʒ Melÿeth.
Sarga vÿaʒth, Borÿu ʒara chÿontÿanak veleÿeben, ana uncia 6,
eʒth olwaʒd megh, ʒwrd megh es vgÿ vẘgied aʒth kÿ mÿkor
tÿʒta. Recʒe haÿath, Tÿkhaÿat, Len magnak feolſẘ heaban,
ana uncia 6. ehẘʒ aʒ mẘnÿ len magh elegh chÿnalÿ kenẘ ÿreth ebbeol,
eʒʒel kennÿed aʒ Melÿeth, eʒ megh ÿndittÿa aʒ pẘkeoth, Nÿalat
es akarmÿ rutſagot ÿgẘn hamar.
Fẘldÿ Boʒʒanak gÿẘkereth meteld aprora, tẘrd erẘſſen megh,
eos borth rea, ʒwrd megh ruha altal, haromʒor agÿ olÿanth ÿnnÿa
ha melÿeben keolth.
ʒeek fweth eos megh melegh ecʒettel, keoſd rea aʒ Melÿre
hogÿha faÿ.
Ecʒetẘth, feÿerwrmeoth, Fodor mentath, tẘrÿ eoʒwe fa
olaÿal, es elegÿch Negÿ tÿkmon feÿereth hoʒʒa. Sos vÿʒeth is
elegÿch bele, melegÿch megh twʒnel, ees kẘſd aʒ Melÿre ha faÿ.
Rutath feoʒ megh Borban, ʒwrd megh, es melegẘn ad aʒth
ÿnnÿa, legh ottan megh ʒwnÿk aʒ Melÿ faÿas.

Oldalnak faÿasarol.

Ha aʒ oldal chÿak valamÿ betegſegnekwl faÿ: Kechke ganeÿath, fa olaÿal es vÿaʒʒal elegÿch eoʒwe, es aʒth keoſſed rea. Arpa lÿʒtȇth, Sar kereppel es Maaknak aʒ kwlſeo feÿeÿwel. Meʒes vÿʒben chÿnald eoʒwe, megh ÿob ſokkal Meʒes borban feoʒd megh, keoſd rea.

Vȇrȇs kapoʒtanak leweleth aʒald megh, dÿʒno haÿal tȇrd ȇʒwe, aʒʒal kęnnÿed.

Aranÿ gÿȇkernek melÿ fweth hÿnak aʒ gÿȇkereth tȇrd megh, agÿ egÿ aranÿ nÿomonÿth borba megh ÿnnÿa.

+165

Gencʒ fwnek gÿeokeret teord megh, borban agÿ egÿ neheʒekȇth megh ÿnnÿa, akar aʒ gÿeokerenek kÿ fachÿart leweben agÿ egÿ Neheʒekȇth.

Hÿm farkas Almath teorÿ megh, vÿʒben ad megh ÿnnÿa, igȇn haʒnal.

Nagÿ roponcʒnak gÿeokereth aʒald megh, teord megh, Borban aʒth aggÿad ÿnnÿa.

Fekethe pȇʒercʒenek leweleth, tȇrd eoʒwe Meʒʒel. kȇſd be aʒʒal.

Egÿ Bab ʒȇmnÿ Mÿrrhat agÿ megh eonnÿ.

Feoldÿ teokeoth chÿnalÿ eoʒwe lagÿan mÿnth egÿ lÿktariomoth, aʒt aggÿad eonnÿ.

Terpentinath kenÿ ruhara, es melegȇn keoſd rea.

Hatha faÿaſarol gÿermȇknek.

Roſa olaÿth vegÿ aʒ menÿ Egÿ Tÿkmonnak heaban ferne. Egÿ mogÿoronÿ vÿaʒth. olwaʒd ȇʒwe laſſu twʒnel. tȇlch hÿdegh vÿʒeth aʒ vthan rea mÿnd annÿʒor, hogÿ megh feÿerȇggÿek, aʒʒal kennÿed aʒ kÿs gÿermȇk faÿo Hatath, merth ketſegnekwl megh gÿogÿul.

Az Sʒÿwrȇl.

Aʒ Sʒÿweth mÿndȇn fele nÿawalÿa el foglalÿa es banthÿa, ÿeleoſben aʒ Mertekletlenſegh termeʒeth kÿwl, Nedweſſegnek ſokaſaga, melÿ aʒ Sʒÿwnek be takaro hartÿaÿaban rakodÿk. Es termeʒet kÿwl valo mÿndȇn dagadas. De legh gÿakortab es ÿnkab, aʒ Mergȇs Nedweſſegh bantÿa, kÿ aʒ Sʒÿwnek eltetȇ ereÿenek igȇn ellenkeoʒeoÿe.

Aʒ Mertekletlenſegh, aʒ erȇth el ʒakaʒtÿa, es aʒ Teſtȇth el

lankadoth Betegẽſſe chÿnalÿa, mÿwelhogÿ aʒ melegh es eltetẽ
leleok ʒenwed, kÿnek megh bantaſa mÿnd aʒ egeʒ teſtre kÿ terÿed.
Aʒ Melegh mertekletlenſegnek ÿeleÿ, aʒ gÿakor, hamar es Nagÿ
moʒgaſa aʒ ʒÿwnek es feol vereſe, aʒ leleokʒeth vetel is haſonlatos
ahoʒ, kÿth gÿakorta hÿdegh lehes kẽweth, es melegh lehes.
Aʒ hÿdegh mertekletlenſegnek ÿeleÿ, ellenkeoʒẽk eʒʒel. Aʒ
Nedwes mertekletlenſegnek fẽl vereſe es moʒgaſa tele, puha es
+166
lankadoth. Aʒ Sʒaraʒ mertekletlenſegnek kichÿn, terÿedẽt es
kemenÿ. Aʒ Sʒÿwnek penÿgh aʒ w mertekletlenſege aʒ kÿ ÿmmar
igẽn megh newekẽdẽth aʒ Sʒÿwnek haſonlo reʒeÿben is bele oltatÿk
es vgÿan bele ſwttetÿk, aʒ melÿ reʒek engedwen aʒ Sʒÿwnek vgÿ
mÿnth feÿeoknek, eok is feoleotte igẽn megh Melegeodnek, megh
hÿdegẽdnek, megh ßaradnak, awagÿ megh Nedweſeodnek, kÿert
oʒton aʒ halal is el kẽʒelgeth.
Aʒ Sʒÿwnek egÿeb bantaſÿth, igẽn nehеʒ eoſmernÿ, hanem
chÿak aʒ giogÿulhatokath kẽnnÿen, kÿk aʒok is a mÿgh lathatok
leʒnek, gÿakorta valo es Nagÿ el aÿulaſokath ʒẽrẽʒnek, es aʒoknak
is tarſul mellettẽk vagÿon aʒ hertelen halal, es megh eſÿk
aʒ mÿth mondot Hippocrates: Valakÿk gÿakortha mÿndẽn nÿlwan
valo oka nękwl ÿgẽn el aÿulnak, aʒok hertelen megh hal[na]k.
Legh ÿnkab aʒerth aʒ Sʒÿwnek Nÿawaliaÿa eʒ kettẽ,
El aÿulas, kÿth aʒ Magÿarok Sʒÿw fogaſnak neweʒn[e]k, Maſÿk.
Sʒÿwnek dobogaſa es reʒketeſe.

(Sÿncopis Affect9 Cordis) **Sʒÿw Fogasrol.**
Aʒ melÿ Nÿawalÿat aʒ Magÿarok Sʒÿw fogaſnak hÿnak,
Semmÿ nem egÿeb aʒ, hanem, Erẽnek hertelen valo el ʒakaʒkodaſa.
Ebben vagÿ ſemmÿ feol vereſe, vagÿ igẽn laſſu vagÿon aʒ
Sʒÿwnek, aʒ Teſtnek fẽlſẽ reʒeÿ hÿdegẽk, aʒ vak ʒẽmeok, aʒ Nÿak,
aʒ Derek hÿdegh verÿtekkel verÿtẽʒnek. Aʒ orcʒa herwath, es
aʒ Egeʒ teſth el ʒakaʒkodÿk el eſÿk, aʒ Elme es mÿndẽn erʒekẽnſegh
(Okaÿ) el fogÿatkoʒÿk. Leʒẽn eʒ Nÿawalÿa Sʒÿwnek
mÿndẽn Nÿawalÿaÿtul, Nagÿ felelẽmtwl, Teſtnek gonoʒ kewanſagatul,
awagÿ ÿnkab gÿẽnẽrkeodeo kewanſagatul, Erẽs Banattul,
Nehеʒ faÿdalomtul, Munkatul, Etlenſegtwl, Sok vernek kÿ veteletwl.
Haſnak fẽleotteb valo megh wreſſÿteſetwl, hertelen ÿaraſtul,
vigÿaʒaſtul. Sok verÿtekẽʒeſtwl, rettegeſtwl, es elmenek
affele ſok megh haborodaſÿtul. Sok Nÿers Nedweſſegẽknek

bwſegetwl, Twʒeſwleſnek nagÿſagatul, Vetkes vekonÿ Nedueſſegȇktwl,
Es Bwdȇs Egnek be ʒÿwaſatul.
(Sÿncopis Sȇth mÿndȇn fele Nehеʒ nÿawalÿa, melÿ leʒȇn aʒ
Ventriculj) gÿomornak ʒaÿaban, kÿth magÿarul Iha feÿenek
hÿnak, megh ʒȇrʒÿk aʒ El aÿulaſth es megh hoʒʒak, kÿth, aʒ
orwos Doctorok Gÿomortul valo el aÿulaſnak Neweʒnek. Leʒȇn
penÿgh eʒ mÿkor oth aʒ gÿomor ʒaÿaban, Nÿers chÿpkeodeo es
rago Nedweſſegh megh gÿwl es bwȇlkȇdÿk. [Aʒ ÿ]lÿenȇknek aʒ
+167
Melÿe porcʒogoÿa alat valo Hus megh ...ÿk es aʒ egeʒ
teſthe megh neheʒeodÿk mÿnth ha valamÿ nagÿ terȇh
nÿomtha volna megh. Sʒÿne el veʒ el feÿerȇdÿk es megh valtoʒÿk,
es maÿd vgÿan haſonlo aʒ vÿʒ korſagban lewȇ Teſthȇʒ, Es
aʒ gÿomor ʒaÿaban vntalan valo ragas es chÿpkeodes vagÿon.
Ha valakÿre El aÿulas eſÿk es ʒÿw faÿas, aʒth (Igȇn megh wreſÿteʒtwl)
mÿngÿaraſth hÿweoſÿteo allattal, roſa vÿʒʒel, awagÿ (Tanuſagh)
chak hÿdegh vÿʒʒel kel aʒ orcʒaÿath eotteoʒnÿ, aʒ kwlſȇ
tagaÿth vaʒonnal tȇrlenÿ kel, es megh kel erȇſſen kȇtnÿ. Terdet,
labaÿth, es aʒ kereʒth cÿontoth altal. Aʒ Sʒaÿat penÿgh feol
Nÿſſad, fath ves bele, Aʒ fwleÿt be dugÿad, es aʒ Orrath is ȇʒwe
ʒorÿchad, hogÿ aʒ melÿ Egeth be ʒÿw, mȇnnÿȇn aʒ Sʒaÿaban be,
keʒeÿth es labaÿt teteſd melegh vÿʒben. Toabba agÿ egÿ falat
kenÿereth nekÿ ha megh Ebredÿk, a melÿ kenÿereth pomagranatnak
kÿ fachÿart leweben be march. Mÿndȇn ÿo ʒagu fweket
ʒagoltas vele, awagÿ chÿak roſa vÿʒet is. Igȇn ÿo Swlt Tÿkoth
gÿorſon kettȇ Mettenÿ awagÿ megh ʒaggatnÿ, es aʒth aʒ orra
ala tartanÿ, hogÿ aʒ ßaga fȇl mȇnnÿȇn aʒ feÿeben. Eʒ orwoſſagh
legh ÿnkab aʒoknak valo aʒ kÿkȇn aʒ El aÿulas eſÿk veer veteltwl
vagÿ valamÿ igȇn megh wreſſwleſtwl.
Eʒ ilÿennek Etele lew es heorpȇgethetȇ Etel legÿȇn (Eledele)
a kÿ gÿorſan megh emeʒthetȇ, Vekonÿ es vÿʒes borth igÿek, Aʒ
hol fekʒÿk, aʒ Haʒ hÿwȇs legÿȇn, es ÿgȇn vÿlagos ne legÿȇn.
Alatta bator legÿenek parnak, de aʒ paplant rola el vonnÿad es
chak valamÿ puha allattal lepȇggÿed be. Aʒ pagÿmontomoth
megh ȇtt[ȇʒed] hogÿ hÿwȇs legÿȇn, es ʒȇleo lewellel, Chÿerfa
le[wellel] chÿpke lewellel awagÿ, roſawal hÿnch be.
Ha igȇn verÿteoʒÿk, Mÿrtus olaÿal, Roſa olaÿal (Verÿtektȇl
vagÿ Bÿſalma olaÿal kennÿed, aʒ Nÿakat, aʒ Holna ha leʒȇn)
alÿath. Aʒ Melÿeth, es aʒ Chÿombÿa kȇʒÿth. Io ʒagu allatokat

tarch orra ala, roſath, Sandalum fath, Biſalmath, Camforth, viʒÿ
teoknek vÿragath. Eʒkor penÿgh nem ʒwkʒegh aʒ teſtnek kwlſe̊
reʒeÿth megh ke̊tnÿ.
Ha faÿdalomtul leʒe̊n aʒ El aÿulas, Sha nem (Faÿdalomtul)
annÿra valo Betegh, eʒ ilÿene̊n ereth vagas, es purgacioth is
agÿ nekÿ.
Ha Elmenek valamÿ megh bantaſa, Banat es (Elmenek megh
egÿeb mÿa leʒe̊n, eʒe̊keth olÿannal kel orwoſlanÿ bantaſatul)
valamÿk annak ellenkeoʒe̊ÿ.
Ha Nÿers nedweſſege̊knek ſokaſagatul (Ha nedueſsege̊ktwl)
+168
vagÿon, eʒth te̊rleſſel kel orwoſlanÿ, Aʒ terdetwl fogwa aʒ
Sʒaraÿt es aʒ vallatul fogwa aʒ egeʒ karÿath, vaʒonnal ala kel
te̊rlenÿ, vgÿ hogÿ mÿnde̊n ÿʒek megh melege̊ggÿenek. Annak
vthanna kapor olaÿal kennÿed awagÿ ʒeękfw olaÿal es mÿkor
ÿmmar io melege̊k leʒnek mÿnde̊n ÿʒek, teoreold el bator aʒ
olaÿth aʒ Teſtre̊l. Annak vthanna mÿngiarth aʒ vaʒonnal te̊reolÿed
aʒ Egeʒ haat gerencʒeketh, aʒ vtan iſmeth olaÿal.
Maſodcʒor iſmeth terÿ aʒ Sʒaar es aʒ kar keneſre, aʒ vaʒonnal,
aʒ vthan aʒ olaÿal, egÿ egeʒ nap is mÿnd eʒth kel chÿelekeodnÿ. Eʒ
ilÿene̊knek Meʒes borban Hiſſopoth feoʒ, aʒt igÿa, de ſe eonnÿ,
ſe ÿnnÿa vÿʒeth egÿ che̊ppeoth ſe agÿ, hanem harmad napÿgh ad
aʒ Meʒes borth ÿnnÿa, es te̊reolte̊n te̊re̊lteſd eʒ harom Nap
alath, chÿak akkor hagÿ nÿugodalmat nekj, mÿkor aluʒÿk. Aʒ
alom penÿgh ige̊n kewes legÿe̊n. Ha ilÿennek aʒ pulſus Ere
kichÿn es laſſu feol vereſſel vagÿon, awagÿ ige̊n igÿene̊tlennel,
tuggÿad hogÿ ige̊n ke̊ʒel vagÿon aʒ veʒe̊delem̊, de
aʒerth vgian el kel ÿarnÿ aʒ te̊rleſſel.
(Vekonÿ Ha kÿk vekonÿ Nedweſſegtwl vadnak eʒ nÿaualiaban,
nedweſsegh) aʒokath gÿakorta es laſſan laſſan purgalnÿ kel,
eʒerth hogÿ nagÿ wreſſÿteſth eccʒe̊rſmÿnd el nem ʒenvedhetnenek.
Eʒ ilÿennek a hol fekwʒÿk hÿwe̊s legÿe̊n haʒa, kenÿeret es tatarka
kaſath agÿ e̊nnÿ. Tÿkmonnak aʒ ʒekÿt aggÿad eonnÿ, Dÿnonak[!]
agÿa veleÿeth, de awagÿ Swthwe awagÿ feowe kaporral, Vÿʒes
bort agÿ ÿnnÿa de aʒ Etel vthan. Ha valamÿ ÿora fordul aʒ
Betegnek allapattÿa, Negÿed nap mulwa, huſt is agÿ keweſeth
bator eonnÿ.
(Twʒeſwlestwl) Ha valamÿ nagÿ Twʒeſwleſtwl vagÿon, te̊rlenÿ
kel vaʒonnal aʒ ÿʒeketh, aʒ keʒeth labat megh kel keothnÿ

vÿgÿaʒtatnÿ kel eʒ ilÿennel, Eteltwl ÿtaltul el kel fognÿ telÿeſſeggel.
(Giomornak Ha aʒ gÿomornak Sʒaÿanak rago es chÿpkeodeo ragaſatul) Nedweſſegetwl vagÿon, aʒʒal okadtatnÿ kel, kÿ ha nem fog haʒnalnÿ, haſat kel megh ÿnditanÿ, es affelekkel kel giogÿtanÿ aʒ mÿth ide alab megh irÿwk aʒ hol aʒ gÿomor faÿaſrol ÿronk.
(Fe̊rde̊twl) Ha kÿnek te̊rtennek hogÿ feorde̊ben aÿulnÿ kéʒdene hamar kÿ kel vinnÿ, de feoleotteb ſok vÿʒnek e̊tte̊ʒeſewel nem kel bantanÿ. Ha penÿgh ÿmmar El aÿulth, aʒtis hamar kÿ kel vinnÿ, es valamÿ keonÿw ruhawal kel chÿak be takarnÿ. Aʒ orcʒaÿat kel vÿʒes Spongÿawal, awagÿ roſa vÿʒʒel e̊tte̊ʒnÿ, Aʒ orchaÿath gÿomrath es labath te̊rlenÿ kel, Aʒ Sʒaÿat is feol kel Nÿthnÿ. Es aʒon kel mÿnden modon igÿekeoʒnÿ, hogÿ aʒ aÿulaſnak +169
ʒe̊rʒe̊ oka aʒ Nedweſſegh kÿ okattaſſek, aʒ Sʒaÿaban melegh vÿʒeth chÿorgatwan, Aʒ kÿk eoregh allapatban vadnak, aʒ haÿath ʒaggatnÿ kel, es egÿ embe̊rnek we̊lteſe haʒnos, de ha ſokan we̊ltnek eccʒe̊rſmÿnd, aarth. Ha mÿkor eʒ ilÿene̊k feol giogÿulnak, feol ebrednek, ſem aʒ hÿdegh ſem aʒ Melegh vÿʒben nem ÿo feore̊dnÿeok.
Effele Betege̊knek ÿo hogÿ vborkath ʒagolÿanak.
Cÿomborth te̊rÿ ecʒettel e̊ʒwe, annak aʒ ʒagath tarch aʒ orra ala.
Eoke̊rnÿelw fweth agÿ ÿnnÿa akar mÿ modon.
Betege̊s Sʒÿwe valakÿnek vagÿon, annak haʒnos ige̊n gÿakorta hÿgh vÿ tÿkmonÿath e̊nnÿ, mert aʒ Sʒÿvet megh ere̊ſſitÿ, es ÿo verth chÿnal. Banatot es haragoth el tawoʒtaſſon aʒ, a kÿnek aʒ Sʒÿwe Betege̊s.

Sʒÿwnek reʒketeſere̊l dobogaſarol ees Nÿlallaſarol. (Tremor Palpitatio Punctio)

Aʒ Sʒÿwnek reʒketeſe, dobogaſa awagh Nÿlallaſais, ſemmÿ nem egÿeb, hanem aʒ Sʒÿwnek moʒgaſanak megh veʒeſe es modnekwl valo eoʒwe vereſe, kÿ aʒ leheſnęk es aʒ be ʒÿwaſnak ige̊n nagÿ bantaſawal vagÿon.
Leʒe̊n eʒ Nÿawalia mÿnde̊ntwl affeletwl, valamÿ aʒ (Okaÿ) Sʒÿwet termeʒeth kÿwl megh banthattÿa. Mÿnth vernek ſokſaga, Nedweſſegnek ſokaſaga, melÿ aʒ hartÿahoʒ aʒ kjbe aʒ Sʒÿw aal mÿnth egÿ Erʒenben, hoʒʒa ragad es tele rakÿa.
Ennek penÿgh olÿ nagÿ Ereÿe vagion, hogÿ aʒ ke̊ʒel valo

dereknak chÿontaÿth el ronthÿa. Ees aʒ mÿ feolwl aʒ Chÿe̊che̊n
vagion, tulaÿdon helÿebeol kÿ hannÿa. Ees gÿakorta aʒ Leleok
lako Ereketh is kÿ tolÿa, Merth aʒ Sʒÿwnek megh bantaſawal
aʒ lele̊k lako Erek feoleotteb vernek feol es kÿ terÿednek,
ÿeleoſben kÿk oda fe̊l aʒ Nÿak es Torok fele vadnak. Eʒ Nÿawalÿa
neha megh ʒwnÿk, ÿele̊ſben nÿugodalomkor, de
fe̊leotte igeon megh e̊reghbeodÿk ſok munkatul. Nap (Eoregbe̊dÿk
hewſegetwl, hew fe̊rdeotwl Aʒʒonÿ embeorrel valo eʒe̊kkel)
ke̊ʒe̊ſwleſtwl, ʒabalodaſtul, Sok Bor ÿtaltul, es fe̊l ge̊rÿede̊t
haragtul. Ebben aʒ betegſegben gÿakortab aʒok eſnek, <a kÿknek>
aʒ kÿknek aʒ Melÿe̊k porcʒogoÿok alat valo huſok fekete
Sar mÿa bantatnak, es aʒ kÿknek Lepe̊k, fekete Saarnak beoſegete̊l
megh puffattanak.
Aʒ Melegh mertekletlenſegben, hÿdegh leles, es aʒ pulſus
+170
Eernek nagÿ gÿorſon fe̊l vereſe. Aʒ Hidegben ellenke̊ʒe̊ eʒʒel.
Ha penÿgh aʒ Nedweſſegnek ſokſaga vagÿon aʒ Sʒÿwnek tartoÿaban
es attul vagion aʒ Sʒÿw dobogas, aʒ Ernek pulſuſſa puha es
lankadoth.
(Eledele) Elethe eʒ fele betegnek legÿe̊n aho̊ʒ kepe̊ſth aʒ mÿ
okbol aʒ Betegſegh es Nÿaualÿa vagÿon. Aʒ melegh mertekletlenſegben,
aʒ Egnek fel reʒenth valo hÿdegnek kel le̊nnÿ. Aʒ
hÿdegh mertekletlenſegben, keweſſe Meleghnek. Ke̊ʒe̊nſege̊ſkeppen
penÿgh valamÿchodak aʒ ele̊ lelke̊t megh haborÿttÿak, mÿnth
aʒ feole̊tteb valo hewſegh, haragh. Ehſegh, vigÿaʒas, Aʒʒonÿallattal
valo ke̊ʒe̊ſwles, fe̊le̊tteb valo hÿdegſegh. hÿtwan eledele̊k,
el kel aʒokat tawoʒtatnÿ. Ha penÿgh aʒ Sʒÿwnek reʒketeſe Nÿawaliaÿa
vagion aʒ ʒÿwnek be takaro hartÿaÿaba valo ſok Nedueſſegtwl,
annak Etele ÿtala telÿeſſeggel vekonÿto legÿe̊n.
(Ital) Ital aʒ Melegh mertekletlenſegben, vÿʒes bor legÿe̊n:
valakÿke̊n penÿgh eʒ Nÿawalia aʒ Melegh mertekletlenſegh mÿa
vagÿon, aʒth hÿweoſite̊ orwoſſaggal kel giogÿtanÿ. Aʒ kÿkben
penÿgh hÿdeg mÿa, aʒth melegÿte̊wel.
Aʒ Sʒÿwnek reʒketeſe, dobogaſa es Nÿlallaſa
ſokakon mÿnd Ifÿakon mÿnd elemẽteoſeoke̊n, aʒ kÿk egÿeb
aranth ÿo egeſſegben vadnak is megh vagÿon es megh te̊rtenÿk,
kÿketh feole̊tte ige̊n megh ſegÿth mÿngÿaraſth aʒ Er vagas.
(Tanuſagh) Megh kel penÿgh vagnÿ aʒ Mediana Ereth, aʒ vthan
egÿeb fele orwoſſagokkal giogÿtanÿ.

(Oruoſsagok) Fenÿw fa gÿwmẽlchet veſd vÿʒben, egÿ Eÿel es egÿ nap alÿon benne, aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Len magnak lÿʒtÿth, awagÿ len magh pogachÿat tẽrÿ megh, ʒÿtald megh, chÿnalÿ egÿ chÿupor par lugoth. forrald fẽl es tÿʒtÿcʒ iol megh, bochÿas vaÿath bele, aʒ vthan aʒ ʒÿtalth lÿʒtẽth veſd bele, eʒẽketh mÿnd addigh habarÿad eoʒwe aʒ lugban, valameddigh megh ſwrwdÿk, aʒt keoſſed aʒ Sʒÿw fogaſra es Nÿlallaſra, merth mÿndẽnÿkre ÿo.
Daraſnak feʒketh aʒald megh, es mÿkor ʒwkʒegh tẽd vÿʒben, abban agÿ ÿnnÿa aʒ betegnek, es aʒonnal megh ʒwnÿk aʒ Nÿlallas.
Nÿers ʒeekfw vÿragoth tẽrÿ megh moſarban, tẽd maʒos faʒekban, tẽlch fa olaÿth reaÿa, forrald megh keweſſe, fachÿard el aʒ olaÿath, iſmeth maas ʒeękfwet tegÿ bele aʒ olaÿban, aʒtis fachÿard el aʒ olaÿat. Es harmadʒoris vgÿ chelekẽggÿel, Annak vthanna aʒ tÿʒta olaÿat tẽd aʒ Twʒhẽʒ hogÿ pẽʒdwlÿẽn megh, es aʒʒal kennÿed aʒ Nÿlallaſth es aʒ Sʒÿw fogaſth.
+171
Feÿer Eb ʒarth tẽrÿ megh erẽſſen, tẽlch vÿʒeth rea, ʒwrd megh es ad megh ÿnnÿa.
Fenÿw magoth, Meʒeth, ʒeekfwet fẽʒ erẽſſen eoʒwe, kẽſd oda ahol nÿlallÿk, awagÿ ʒÿwe ahol faÿ.
Feÿer wrmẽth feoʒ megh Edes Borban, es tẽd aʒ Sʒÿwre.
Cÿtromoth, Naranchÿoth, Lemonÿat, fẽt kẽrtwelth, effeleketh agÿ eonnÿ.
Lewendula vÿʒeth awagÿ Spicanard vÿʒeth agÿ ÿnnÿa aʒ Betegnek.
Cÿtwartoth agÿ eonnÿ, awagÿ ad megh porul ÿnnÿa vÿʒben.
Katankorot Arpa lÿʒtel tẽrÿ eoʒwe, tẽd aʒ ʒÿwre.
Fẽldÿ ʒedernek leweleth teord megh es kẽſd rea.
Eokeor farkath, Nadmeʒeth, Sanguis draconis, Bolus armenus, gÿẽmberth, tẽrd ẽʒwe eʒẽketh, es ad megh ÿnnÿa.
Roſat teorÿ eoʒwe, fachÿard kÿ aʒ leweth, es ad megh ÿnnÿa.
Fekethe Eokẽr farkath porul ad megh ÿnnÿa borban.
Ʒaboth feoʒ megh teord megh, ves haÿath keoʒʒeÿe, keth Tÿkmonÿath ws bele, feoʒd eoʒwe Serpẽnÿẽben, eos egetẽth bort rea, kẽſd aʒ Sʒÿwre.
Pimpinellat fẽʒ megh borban, enhera ad aʒth ÿnnÿa.

Fekethe peoʒercʒenek aʒ kÿſſebbÿknek kÿth Deakul Cardiacanak
hÿnak, fachÿard kÿ aʒ leweth, Nadmeʒʒel elegÿch eoʒwe,
ad aʒth megh ÿnnÿa.
Vgÿan aʒon pe̊ʒercʒe fwnek aʒ vÿʒeth, kakas Tareÿ fwnek
vÿʒeth, Baſalicomnak vÿʒeth, elegÿcʒ e̊ʒwe, es ad megh ÿnnÿa.
Varga ʒurkoth tegÿ aʒ Sʒÿwre flaſtrom moggÿara ha
Nÿlalljk.
Kÿſſebbÿk fekete pe̊ʒercʒeth, Baſalicomot, Meh
fwet Spicanardot, kakas tareth, ve̊re̊s roſath, mÿnd eʒe̊keth
mentha vÿʒben forrald megh, chÿnalÿ flaſtromot bele̊le ragaʒd
aʒ Sʒÿwre feolwl, aʒ reʒketeſet, aʒ Nÿlallaſat is aʒonnal el veʒÿ.
Egÿ marok chÿomborth, ʒeekfwet annÿth, Feÿer wrme̊th
annÿth, feoʒ megh borban feodel alath hogÿ harmad reʒe el
apaggÿon, agÿ ÿnnÿa io melege̊n benne, fekwſd le, takard ÿol be
hogÿ megh ÿʒʒaggÿon.
Salÿath, vad Salÿath, Iſthen faÿath, Cÿproſth, te̊rd porra
eʒe̊keth, aʒ vthan egÿ eoʒwe marok lÿʒte̊th Negÿ vagÿ Eoth Tÿkmonnÿal
eggÿwth gÿurÿ e̊ʒwe aʒ porokkal, vaÿat is ves bele aʒ
menÿ elegh, chÿnalÿ pogachÿath ebbeol es te̊d aʒ Nÿlallaſra
+172
feolwl melege̊n, Effele pogachÿa kette̊ legÿe̊n, eggÿk ha el hwl,
megh aʒ maſÿkath te̊gÿed rea.
Lonak ganeath vgÿan akkor hogÿ ganelÿa ve̊gied, de ʒabos
loeth, fachÿard kÿ aʒ leweth, es ad megh ÿnnÿa mÿngÿaraſth.
Frater Donatus.
Viʒÿ Teok vÿragath, ve̊re̊s roſath, vÿolath, ana manipulus s. ve̊re̊s
es feÿer Sandalom fath raſpollÿal porra kel chÿnalnÿ, Spodiomoth,
Soſkanak magwath ana drachma j. te̊rd megh moſarban, te̊lch egÿ
gÿolchbol chÿnalt vankoſkaban, teglat melegÿch es teod arra, aʒ
vthan ted vgÿ melege̊n aʒ Sʒÿwre, Meleghe̊n tegÿed.
Ele̊wÿʒeth vagÿ Egeteoth borth, Bakfweth, papa fweth,
Iſopoth, mÿnd egÿ mertekre eʒe̊keth feoʒd megh feÿer borban,
ad eʒth ÿnnÿa, ha kÿnek Seb mÿa aʒ Sʒÿwere Sʒal aʒ veer.
Roſa olaÿth, vÿola olaÿth, viʒÿ te̊k vÿragnak
olaÿath ana drachma 2. ve̊re̊s kalariſth, ve̊re̊s Sandalom fath, ve̊re̊s
roſath ana ſcrupulus j, Camforth granum 2. feÿer vÿaʒth aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh
chÿnalÿ kene̊ ÿreth, eʒʒel kennÿed aʒ Sʒÿw ke̊rnÿeketh es aʒ
Haath gerechÿeoth, aʒ Sʒÿw aranth.

Gÿermȍkcheknek.

Mondola olaÿth, vaÿath, kappan haÿath, olwaʒd ȍʒwe eʒȍketh,
eʒʒel kennÿed aʒ gÿermȍk Sʒÿweth.
Feÿer liliom olaÿth, ʒeękfw olaÿth, vaÿath, elegÿch ȍʒwe, es
eʒʒel kennÿed aʒ Sʒÿweth.
Sʒarka labnak aʒ vÿʒeben olwaʒ Nadmeʒeth el, de lehethſegȍs
aʒ ʒucharum candidum legÿȍn, agÿ abban ÿnnÿa. Eʒ orwoſſaggal
het eʒtendȍs gÿermȍk giogÿulth megh. Probalth.
Machka meʒelkenek vÿʒeth, Bakfwnek, vad Salÿanak, fekete
pȍʒercʒenek kÿſſebbÿknek, Fekete gÿoparnak, roſanak vegÿ mÿndȍnÿkben
keweſeth keweſeth, elegÿch eʒȍkben Camforth hat penʒ
nÿomonÿth, Saffrant ket penʒ nÿomonÿth egÿ kichÿn tȍrÿekȍt is,
elegÿch iol eoʒwę, march ruhat ebben, melegȍn teod rea aʒ
Sʒÿwre.
Tÿk haÿath, Lud haÿat, Recʒe haÿath, vÿ vaÿath, ana drachma 4.
ʒeekfw olaÿth, Feÿer liliom olaÿth, Mondola olaÿth, ana drachma 3.
Borÿu chÿontÿanak veleÿeth, drachma 2. Ehȍʒ tegÿ aʒ menÿ tÿʒta vÿaʒ
elegh, chÿnalÿ kenȍ ÿreth beleole, eʒʒel aʒ Sʒÿweth, Melÿeth es
aʒ oldalaÿt melegȍn reggel es eſtwe kennÿed.
+173

Aʒ Cÿȍchrȍl.

Chÿȍchnek dagadaſarol. (Tumor)

Aʒ Chÿȍchnek dagadaſa leʒȍn aʒ Benne valo Teÿnek megh
veʒeſetwl, melÿ igȍn gÿakorta megh tȍrtenÿk.
Lenchÿenek lÿʒtÿth, Len magnak lÿʒtÿth, roſa olaÿal elegÿch
eoʒwe, flaſtrom moggÿara teod rea.
Vÿʒes ecʒetben march Spongÿath legh eleoʒȍr is teod eʒth
aʒ Cÿeochre.
Kȍronto fÿweth, Nÿerſet, kÿt Deakul parietarianak hÿnak
teorÿ megh, roſa olaÿal es vÿaʒʒal chÿnald eoʒwe, chÿnalÿ
flaſtromoth, tȍd aʒ Cÿȍchre.
Tÿkmonÿath roſa olaÿal habarÿ ȍʒwe, es lagÿ flaſtrom
moggÿara tȍd aʒ Cÿȍchre de vÿaʒ is legÿȍn kȍʒte, teod aʒ
Cÿeochre.
Arpa lÿʒtȍth, Bab lÿʒtȍth, ana drachma j. kechkeʒarwo fwet, Bakʒarwo
fwnek is hiÿnak, Len magoth, ana drachma s. Saffrant ſcrupulus j, eʒȍket
porul elegÿch ʒeekfw olaÿban, es chÿnald aʒ Cÿȍchre fȍlwl.
Ledneknek lÿʒtÿth tÿmporald eoʒwe roſa olaÿal teod aʒth
aʒ Cÿȍchre.

Feoldÿ fenÿw fweth teorÿ eoʒwe Meʒʒel, es chÿnald aʒth
aʒ Cÿe̊chre.
Chÿoda fanak leweleth, ʒab lÿʒte̊th chÿnalÿ eoʒwe Meʒʒel,
es chÿnald rea.
Fodor mentath te̊rÿ megh, teod aʒ Cÿeochre.
Feÿer Malwath forralÿ megh vÿʒben, es teod rea.

Cÿe̊chnek Twʒeſwleſere̊l. (Inflammatio)

Aʒ Cÿeoch megh Twʒeſeodÿk es Benne keel aʒ
mÿnth Magÿarul mongÿak, kÿ teortenÿk neha aʒ Bw melegh

Baboth te̊rÿ megh porra, elegÿch e̊ʒwe egÿ faʒekban ferfÿ
gÿerme̊kchenek vÿʒeletÿwel, fe̊ʒd ÿol eoʒwe, tegÿ Meʒeth ehe̊ʒ,
te̊d aʒ Chÿeochre flaſtrom moggÿara.
Ha purgacio vthan, awagÿ okadas vthan chÿokol aʒ betegh
embe̊r, de ha ige̊n chÿokol, hamar megh hal eʒ ilÿen.
+174
vernek aʒ Cÿe̊chben valo folÿaſatul: Neha penÿgh mÿkor aʒ
Teÿ mÿnth aʒ Saÿth aʒ Cÿeochben megh aluʒÿk, es vgÿan kÿ is
fakad oʒtan. Aʒ Elſe̊ megh leʒe̊n meeg aʒ olÿan aʒʒonÿallatokon
is a kÿk nem Nehezkeoſeok, Aʒ Maſodÿk aʒokon eſÿk, a kÿknek
Teÿel tele aʒ Cÿeoche̊k. Ha aʒerth aʒ vernek beoſegetwl vagÿon,
mÿngÿaraſthmegh kel vagnÿ aʒ Mediana Ereth, de vgÿ ha
aʒ hawÿ verfolÿas raÿtha nÿnchen, De ha raÿtha vagÿon, aʒ
Terde̊n vagÿ aʒ Lab Bokaÿan ÿob Ereth vagnÿ.
Fwlben ereʒte̊ fweth, Feÿerbÿk ʒep ʒe̊leoth, roſa olaÿt.
Tÿkmonÿath, habard eoʒwe eʒe̊keth, es hol hÿdege̊n hol melege̊n
teod aʒ Cÿe̊chre.
Arpa lÿʒte̊th, Len magoth, Bolus armenuſth, Dÿʒno haÿath,
Roſa olaÿth, chÿnald eoʒwe eʒeoketh es teod rea.
Tÿkmonÿath roſa olaÿ[!] habarÿ ÿol e̊ʒwe, es keoſd aʒ
Cÿe̊chre.
Rÿſkaſat feoʒ megh, te̊rd eoʒwe Meʒʒel, chÿnald rea aʒ
Cÿe̊chre.
Dÿoth Rutawal es Meʒʒel teorÿ eoʒwe, teod rea.
Bab lÿʒte̊th, Bakʒarwo fweth, Len magoth ana uncia j, Saar kerep
vÿragath, ʒeekfw vÿragath, ana drachma 2. s. Buʒa kenÿer belÿth
uncia 5. Mÿrrhat, drachma s. feoʒd megh vÿʒben aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh, hogÿ
annÿ ſwrwſege legÿe̊n mÿnth aʒ Meeʒnek. Aʒ vthan ʒeekfw

olaÿth, kapor olaÿth, ana uncia, 3. ves bele, Iſmet forrald eoʒwe, es
ves harom Tÿkmonak Sʒekÿth kȩʒÿben, Saffranth drachma i. chÿnalÿ
flaſtromoth belȩle es chÿnald aʒ Cÿeochre. El oʒlattÿa.
Bÿſalmath feoʒ megh, teorÿed ȩʒwe Meʒʒel, teod rea.
Ha latod oʒton hogÿ el nem akar oʒlanÿ feÿer Malwath,
Apro malvat, kek viola leweleth, Sʒeekfweth, ana manipulus j. s. Nagÿ
Malwanak gÿȩkereth drachma j. feoʒd megh eʒȩketh vÿʒben, teord megh,
es chÿnald aʒ Cÿeochwre, megh erlelÿ, es kÿ fakaʒtÿa.
Len magoth, Bakʒarwo fw magoth, aʒʒu fÿgeth, feÿer Nagÿ
Malwanak gÿeokereth, es feÿer liliom gÿeokereth elegÿch eoʒwe
ʒeekfw olaÿal, feÿer liliom olaÿal, Dÿʒno haÿal, Tÿkhaÿal, kÿ
fakaʒtÿa.
Ha latnad hogÿ megh genÿetſegȩſeodȩth es kÿ Nem akarna
fakadnÿ, vagaſd kÿ.
+175

Cÿeochnek kÿ fakaʒtaſarol.

Malwanak vÿragath, vÿola vÿragoth. Apiom vÿragot, ʒeekfw
vÿragoth, ana manipulus j. Tÿʒta arpath manipulus s. forrald es fȩʒd eoʒwe
eʒȩketh valamÿ kewes vÿʒbȩn a kÿ ehȩʒ elegh, tegÿ viola olaÿth
hoʒʒa, kend ruhara, melegȩn tȩd oda ahol kÿ akarna fakadnÿ,
awagÿ kÿ fakadoth.
Cÿeclat feoʒ megh fa olaÿban ereoſſen, ʒwrd kÿ es chÿnald
eoʒwe vÿaʒʒal, kend ruhara, teod aʒ Cÿeochre.
Arpa lÿʒtȩth, Bab lÿʒtȩth, ana uncia 8, elegÿch eʒȩketh olÿ
vÿʒben aʒ melÿben annak eleotte nagÿ Malwath erȩſſen megh
fȩʒtel, legÿȩn annÿ ſwrwſege mÿnth aʒ Meʒnek, ehȩʒ tegÿ ʒeękfw
olaÿth, roſa olaÿth, ana uncia, 2, Teorȩth Saffranth ſcrupulus j, Tÿkmon
ʒekÿth ketteoth, elegÿch eoʒwe eʒȩketh, chÿnalÿ lagÿ flaſtromoth
es teod aʒ Cÿeochre.
Vȩrȩs kapoʒtath teorÿ megh, annak aʒ lewewel moſſad es
aʒ kapoʒtaÿath flaſtrom moggÿara, keoſd aʒ Cÿȩchre fȩlwl.
Vad kendȩrt teorÿ megh, chÿnald eoʒwe dÿʒno
haÿal tȩd aʒt rea mÿkor latod hogÿ aʒ Cÿȩch kÿ akar fakadnÿ,
Sȩth ha vgÿan kÿ fakadoth volna is, eʒ a ruthſagath kÿ tÿʒtÿttÿa,
es megh is giogÿttÿa.
Porchÿn fweth teorÿ megh, elegÿch eoʒwe roſa olaÿal, teod
aʒ Cÿeochre aʒ fakadekra.
Boroſtÿannak leweleth fȩʒd megh erȩſſen vÿʒben, annak aʒ
lewewel moſſad, es aʒ Boroſtÿannÿath flaſtrom moggiara tȩd aʒ

Cÿe̊ch fakadekara.
Fechke fweth de aʒ gÿeokereth, kÿth mere̊gh gÿe̊ʒeo fwnek
is hÿnak, teord megh, teod aʒ fakadekra.
Ha penÿgh te̊rtennek hogÿ aʒ Cÿe̊chÿe̊n valamÿ feketeſegh
teccʒenek, es rothadaſtul fele̊ volna, Bolus Armenuſt, drachma s. Camfforth
gr 2. Tÿkmon feÿereth chÿnalÿ eoʒwe, es teod oda ahol aʒ
feketeſegh teccʒÿk.

Cÿe̊chnek bÿmboÿanak megh haſadoʒaſarol.

Eʒwſth taÿtekoth, Gÿeomberth, Mÿrrhat, ana uncia 4. Dÿʒno
haÿath, drachma, j s. vÿola olaÿth, drachma 3. vÿ vÿaʒth uncia j, chÿanld eoʒwe
eʒe̊kęth, eʒʒel kennÿed.
Tÿkmonÿ heanak veod olaÿath, aʒʒal kennÿed aʒ Cÿe̊ch
Bÿmboÿanak repede̊ʒeſeth.
Ragado fweth teorÿ megh, annak aʒ lewewel, kÿth abbol
kÿ fachÿarʒ, kennÿed.
+176

Cÿe̊chben Teÿnek megh aluuaſarol es megh ke̊ueʒesere̊l.

Aʒ Cÿe̊chben valo megh aluuaſa aʒ Teÿnek, leʒe̊n
aʒ Teÿnek be̊ſegetwl, mÿkor aʒ Cÿe̊chben ſokaÿgh leʒe̊n es kÿ
nem ʒopatÿk. Megh leʒe̊n melegh mertekletlenſegtwlis mÿkor aʒ
melegſegtwl, aʒ mÿ aʒ teÿben legh vekonbÿk reʒ volna, megh
emeʒte̊dÿk es el oʒol, es aʒ maradeka megh ſwrwdÿk ſmegh aluʒÿk.
Megh leʒe̊n hidegh mertekletlenſegtwl is, merth aʒ Teÿ mÿwel
hogÿ hÿgh allat, hoʒʒa vonʒa aʒ hÿdege̊th es megh aluʒÿk
aʒ Teÿ vele, Neha penÿgh attulis megh leʒe̊n, hogÿ aʒ Teÿ magaba
ige̊n ſwrw temerde̊k, Saʒerth aluʒÿk megh.
Rutath feoʒ megh vÿʒben, abban aʒ vÿʒben fonnÿaʒ megh
Buʒa korpath, te̊th[!] aʒ megh ke̊weʒe̊th cÿeochre.
Belend fwnek teord megh magwath, elegÿch eoʒwe Borral,
kend aʒ Cÿeochre.
Chÿoda fanak teord megh aʒ leweleth, aʒt keoſd rea aʒ megh
ke̊weʒe̊th chÿe̊chrę.
Egerfarkath te̊rÿ eoʒwe dÿʒno haÿal, flaſtrom moggÿara
ke̊ſd rea. Megh probaltatoth.
Vÿaʒʒal chÿnald be mÿnde̊ne̊ſtwl aʒ Cÿeochÿeoth, ſoha nem
haggÿa megh keoweʒnÿ chÿe̊cheodet, es aʒ teÿet ſem haggÿa
benne megh alunnÿ.
Bor Seoprwel kend be aʒ Cÿeoche̊deth, aʒ ſem haggia megh

kȩweʒnÿ.
Apiumnak, Bakʒarwofwnek, Fodor menthanak, fachard kÿ
aʒ leweth, kend rea aʒ Cÿeochre, awagÿ march ruhat bele es teod
rea feolwl.
Lenchÿet feoʒ megh, aʒ vÿʒewel moſſad aʒ Cÿeochÿȩth, aʒ
lencheÿet teord megh es chÿnald rea, ha vgian megh aluth aʒ
Teÿed is, megh lagÿttÿa.
Feÿer malwath, Bakʒarwo fweth, fȩʒ megh vÿʒben
aʒʒal moſſad aʒ Cÿeochÿȩdeth.
Kechke Teÿfeolth, drachma, 6, Feÿerwrmȩth, uncia, 3, keomenÿ magoth,
kapormagoth, Aniſum magoth, ʒeekfweth, ana manipulus j. kaporth, manipulus 3.
Arpa lÿʒteoth, uncia, 5, feÿer wrȩm olaÿth, Recʒe haÿath, ana uncia, 6,
aʒ melÿeket eʒeokben megh kel fȩʒnȩd vÿʒben feoʒd megh elȩʒȩr,
aʒ vthan aʒ olaÿth es aʒ haÿath elegÿch kȩʒÿben, chÿnalÿ
flaſtromoth, melegȩn tȩd rea.
Feoldÿ Boʒʒanak lewelet feoʒd megh vÿʒben, abban parolÿad
aʒ Cÿeochȩth, megh lagÿul aʒ megh aluth Teÿ.
Meʒeth, uncia j. Stÿraxoth drachma, 3, Eokȩr Epeÿeth drachma, 2. Mÿrrhat,
uncia, 5, Thȩmÿenth annÿth, ʒeekfw olaÿth, uncia 2. tÿmporald eoʒwe
+177
eʒȩketh, chÿnalÿ flaſtromoth, es tȩd aʒ Cÿȩchre, de megh oltalmaʒd
aʒ Bÿmboÿat, hogÿ megh ne erÿę.
Kenÿer belt teorÿ eoʒwe ecʒettel, flaſtrom moggiara chÿnald
aʒ cÿȩchre, ha penÿgh akarod hogÿ erȩſb legÿȩn aʒ orwoſſagh,
tegÿ mentath es Apiomoth hoʒʒa.
Meʒeth, uncia, s. Stÿraxoth, drachma. 3. Eokeor Epeÿeth, drachma, 2, ʒeęffw
olaÿth, uncia j, Mÿrrhath Teomÿenth mÿnd aʒ keth feleth, uncia 2. s.
elegÿch eoʒwe flaſtrom moggÿara, teod aʒ Cÿȩchre, de aʒ Bÿmboÿara
Ne tegÿed.

Cÿȩcben Teÿnek megh keueſÿteserȩl. (Sparganoſis)

Vagÿon aʒ hogÿ Neha aʒ Teÿnek bȩſegetwl aʒ cÿȩchȩk megh
telnek megh is dagadnak, es annÿra kÿ terwlnek hogÿ aʒ Teÿnek
ſokaſaga alÿgh fer bele, Leʒȩn eʒ aʒ Sok vernek ÿo voltatul.
Legh elȩʒȩris eʒȩn Ereth kel vagnÿ vagÿ aʒ Medianat vagÿ aʒ
Terd ereth.
Bagolÿ Borſoth feoʒ megh vÿʒben, ad aʒth ÿnnÿa.
Rÿſkaſath Tÿʒʒȩr mos megh, es annÿʒor megh is ʒaraʒʒad
tȩrd porra aʒ vthan, igȩn ʒep Teÿben fȩʒd megh, chak vgÿan
elewen Twʒnel, aʒ fȩʒeſben ÿo feÿer Nadmeʒeth veſbele aʒ menÿ

elegh, chnalÿ pepe̊th ebbe̊l, ad eʒth megh eonnÿ, igaʒ elegh Teÿe leʒe̊n.

Az Gÿomorrol.

Aʒ gÿomor ʒÿnthe olÿan aʒ Embe̊rÿ teſtben, mÿnt aʒ Fanak gÿe̊kere. Aʒ gÿomornak aʒerth ÿawara vagÿon, hogÿha egÿholnapban eccʒe̊r okadol, melegh vÿʒeth egÿ kÿs ecʒettel megh ÿwan,
+178
merth eʒ megh tÿʒtittÿa aʒ gÿomroth mÿnde̊n gonoʒ Nedweſſege̊ktwl.
Aʒʒw ʒe̊le̊th awagÿ Tengeorÿ ʒe̊leoth ennÿ enhera ige̊n ÿo gÿomornak.
Feÿer wrme̊th borban megh ÿnnÿa ÿo.
Bÿſalmat roſa vÿʒʒel es Maſtixal eonnÿ ÿo.
Maſtix olaÿal aʒ gÿomroth kennÿ ige̊n ÿo.
Gÿomornak altalmara vagion, hogÿha Ebed es vachora ke̊ʒeoth aʒ aʒ wdeo keoʒben hÿdegh vÿʒeth ÿʒol. Mÿnde̊n fele Nÿers gÿwmeolchÿeoth, es aʒʒonÿallattal valo ke̊ʒe̊ſwleſt el tawoʒtas ha hÿtwan gÿomrod vagÿon. Sokaÿgh valo fe̊n vigÿaʒas ſem haʒnos. Se̊r es Muſth ÿtal hÿthwan gÿomru embe̊rnek ige̊n artalmas. Fe̊le̊tteb valo ʒorgalmatoſſagoth, Sok kwleomb kwleomb fele etelth, Sok ÿtalth. Aʒtalnal ſokaÿgh valo mulataſth, Etelkor, el tawoʒtaſſon hÿtwan gÿomru Embe̊r.
Gÿomrod ha megh veʒ. Mÿnde̊n harmad napon megh fe̊re̊ggÿel, es aʒ feorde̊ben rakoth egÿel mÿnd heaſtul, ha eʒth mÿweleod megh gÿogÿul aʒ gÿomrod.

Gÿomornak bantaſÿrol.

Gÿomornak Betegſege aʒ Mertekletlenſegh chak w magaban kÿ vagÿon. Neha penÿgh olÿ, a kÿ valamelÿ Nedweſſeggel e̊ʒwe elegÿe̊dÿk. Aʒ gÿomroth rÿtkan banthÿa aʒ megh twʒeſwles, annal rÿtkabban dagadaſſal valo kelewenÿ, de neha genÿetſegh vagÿon bennę.
Mÿkor aʒ mertekletlenſegh melegh, ʒwntelen valo ʒomÿuſagh vagÿon es megh nem elege̊dhetÿk, hÿdeg etelnek ÿtalnak kewanſaga, es annak keonnÿen megh emeʒteſe, ha hÿdege̊th teʒnek aʒ gÿomorra vgÿan megh vÿul wele. Tÿʒta borral, es akarmÿnemw melegh etellel ÿtallal megh bantatÿk, es fe̊le̊tte megh hewe̊l, es vgÿan pe̊rʒ Bwʒwth Beoke̊k[!] feol. De ha melegh Saros veęr bwe̊lkeodÿk, eʒ fe̊lwl megh ÿrth ÿeleok eʒʒel te̊bbwlnek megh, hogÿ aʒ Sʒaÿban keſerw ÿme̊lges vagÿon. Etelnek vtalaſa, es valamÿ

ragaſnak erʒeſe aʒ gÿomorban. Aʒ hÿdegh mertekletlenſegnek
ÿeleÿ, Nem ʒomÿuhoʒas, Melegh etelnek es ÿtalnak kewanſaga,
kẚſẚ emeʒtes, ha hÿdegeoth teʒnek aʒ gÿomorra meg bantatÿk,
ÿßonÿodas, megh hwles, es vgÿan Ecʒetẚſth Bẚfẚgh fẚl. Es ha
temerdẚk es hÿdegh ragad ẚʒwe mÿnth aʒ Nÿal, aʒ gÿomor megh
Nehezẚdÿk ragaſnekwl, aʒ Sʒaÿnak keſerwſege nekwl, de imẚlÿgeſe
es lankadaſa leʒẚn aʒ gÿomornak. Aʒ Nedwes gÿomor
+179
gÿeonÿeorkeodÿk es megh erẚſſeodÿk, temerdẚk es ʒaraʒ eledellel,
de aʒ ÿtalnak ſoka es Nedwes etelnek ſokaſaga, annÿ[ra]
megh bantÿa aʒ gÿomroth hogÿ mÿnth egÿ le ʒakaʒkodoth
olÿan leʒẚn, Betegeoſkeodÿk, es ha aʒ gÿomorban ſok
vÿʒes Nedweſſegh lewegh awagÿ vgÿan hoʒʒaÿa ragadoth. Sok
pẚk ÿw aʒ Sʒaÿra, kÿtwl leʒẚn horutnekwl valo ſok pẚkes.
ʒaraſſagath penÿgh aʒ gÿomornak keowetÿ, Nedwes etelnek es
ÿtalnak kewanſaga, es aʒʒal valo eoreommel eleſe, temerdẚk es
ʒaraʒ Etelnek vtalaſa es Nehezen valo megh emeʒteſe annak, de
abban nÿnchen ſemmÿ giomor ragas, ſemmÿ Nehezʒegh, es
Semmÿ Imẚlges vagÿ okadas.

Gÿomornak Twʒeſwleſerẚl. (Inflammatio)

Aʒ gÿomornak megh Twʒeſwleſe vezẚn eredeteoth, aʒ (Oka)
veertwl aʒ Erekrẚl melÿekkel taplaltatÿk aʒ Maÿnak kapuÿrol.
ieleÿ ennek aʒ nagÿ merhetetlen faÿdalom, es ʒwntelen (Ieleÿ)
valo, kÿ maÿd vgÿan ſemmÿ orwoſſaggal megh nem chÿẚndezÿttethetÿk.
Annak feolẚtte dagadas kÿt megh tapogathatnÿ es neha
vgÿan lathatnÿ is, kÿ vagÿon hewſeggel. Aʒ ver aʒerth aʒ gÿomorban
megh rothadwan, erẚſſen gÿakdoʒtatÿk vgmÿnth aʒ gÿomor,
Nagÿ feol gerÿedẚt betegſegh, Teſtnek nagÿ Nÿukhatatlanſaga
es hanÿodaſa, telhetetlen ʒomÿuſagh, Ees okadas, alhatatlanſagh,
es Neha eʒnekwl valo bolondoſkodas.
Eʒ twʒeſwles ha valamÿmodon megh genÿetſegẚſẚdÿk, vagÿ
aʒ haſnak kerwletÿben vagÿ aʒ gÿomornak wregeben megÿẚn, vagÿ
kÿ vettetÿk es okattatÿk.
Eledele eʒ ÿlÿen Betegnek Arpa kaſa legÿẚn. (Eledele)
Huſth es ſemmÿ melegÿtẚ allatoth ne egÿek. Borth ſe igÿek, hanem
igÿek vÿʒeth kÿben kewes faheath megh feoʒtel, Sowanÿu
Narancʒ leweth igÿa, awagÿ egÿeb hÿdegh gÿwmeolcheoknek aʒ
kÿk ʒorÿthnak aʒ leweth ʒopÿa es ʒÿia. keweſeth

alugÿek, es fe̊leotte ſokat Ne ʒolÿon, beʒelÿe̊n. Aʒ menÿre lehet
banatoth el tawoʒtaſſon, es forgologgÿek valamenÿre hÿwe̊s Ege̊n.
Porcʒÿn fweth te̊rÿ eoʒwe arpa lÿʒtel, es keoʒd (Oruoſsagok)
aʒth aʒ Twʒes gÿomorra.
Venus aʒʒonÿ haÿath teord megh, aʒ leweth fachÿard kÿ es
aʒʒal kennÿed aʒ gÿomroth.
Katankoroth tegÿ Ecʒetben, aʒʒek ÿol megh bennę, aʒth
aggÿad eonnÿ.
+180
Liquiritia lewelenek fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒth aggÿad
megh ÿnnÿa.
Ke̊menÿ magoth teorÿ megh, hÿdegh vÿʒben aʒth aggÿad
megh ÿnnÿa.
Dÿʒno porchÿnth teorÿ megh, aʒʒal kennÿed.
Ʒepʒe̊leonek leweth ragd rea aʒ gÿomorra.
Ʒe̊leonek leweleth te̊rd eoʒwe arpa lÿʒtel, aʒt te̊d aʒ
gÿomorra.
Ʒarka labnak vÿragath teord megh, kend aʒʒal.
Ʒeękfw olaÿth, kapor olaÿth, Bÿſalma olaÿth, ana drachma, 3, Feÿer
Malwanak gÿeokereth, Feÿer wrme̊th, Len magoth porul, ana ſcrupulus j,
vÿaʒth aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh, chÿnalÿ kene̊ ÿreth, eʒʒel kennÿed.
Len magoth, kapor magoth, Bakʒarwo fwęth, ʒeekfw vÿragoth,
Saarkerep vÿragoth, ana uncia j, Feÿer wrme̊th, ve̊re̊s roſath,
ana drachma, 2, Ʒeękfw olaÿth, liliom olaÿth, Roſa olaÿth, Maſtix olaÿth,
ana uncia j, Tÿk haÿath, Lud haÿath drachma, 2, mÿnd eʒe̊keth chÿnald eoʒwe,
flaſtromoth chÿnalÿ...
The̊mÿenth, drachma, 10. Maſtixoth Nagÿ aranÿ nÿomonÿth,
mÿnd aʒ ketfele farkas almabol awagÿ chak aʒ e̊regbÿkbe̊l, ket
aranÿ Nÿomonÿth. Aloeſt egÿ aranÿ nÿomonÿth ve̊re̊s roſath,
reubarbaromoth, Aniſomoth, ana drachma. 4. te̊rd megh es ʒÿtald megh,
Meʒben a kÿnek taÿtekath el hantad, eʒe̊ket chÿnald eoʒwe. Ebed
eleoth egÿ orawal, agÿ ebben egÿ mogÿoronÿth e̊nnÿ.

Gÿomornak emeʒteſere̊l.

Wrme̊s Borth igÿal mÿngÿaraſth etel vthan, ÿol megh
emeʒte̊d aʒ mÿth megh e̊ttel.
Bakfwnek leweleth te̊rd eoʒwe Meʒʒel tÿʒtawal, aʒ kÿnek
taÿtekath el hantad es megh forraltad, abbol egÿ Babʒeomnÿth
eogÿel megh, ÿol megh emeʒte̊d aʒ mÿth megh eottel.
Muſtarth egÿel aʒ Etel ke̊ʒben, ige̊n ÿo.

Borſoth akarmÿmodon igẽn ÿo eonnÿ, Gÿẽmbert is ÿo merth
mÿndẽnÿk emeʒteth.
Feÿer wrmẽth egÿel, awagÿ aʒ haſadra kẽſſed.
Tengẽrÿ hagÿmat fẽʒ megh meʒben, aʒth ẽd megh.
Chÿombort teorÿ megh, ÿd megh borban.
+181
Egÿ nÿhan darab Alabaſtrom kẽweth twʒeſÿch megh, egÿ
Taalban tegÿ fa olaÿth, olch abban aʒ kẽweketh, eʒth penÿgh
haromʒor vagÿ Negcʒÿẽr chÿelekeoggÿed, aʒ vthan tẽrd megh aʒ
kẽweketh igẽn aprora, es iſmeth veſd aʒ olaÿban aʒ Melÿben
bele oltottad vala, ehẽʒ elegich vẽrẽs olwaʒtoth vÿaʒth aʒ menÿt
ahoʒ elegnek eoſmerʒ, aʒ vthan ʒwrd megh ÿol. Ehẽʒ annak
vthanna megh tẽrwe elegÿch iſmeth keth Neheʒek Mÿrrhat. Eʒth
aʒ olaÿth tarch megh. Smÿkor gÿomrod hÿtwan es nem
emeʒtheth eʒ olaÿbol vegÿ egÿ keweſeth, es feÿer wrẽmmel Maʒos
faʒekban feoʒd eoʒwe, de ne ſok ÿdeigh. Eſthwe mÿkor le fekwʒẽl
melegẽn eʒʒel kennÿed aʒ gÿomrodath.
Vad kẽmennek gÿeokereth es magwath teord megh, es id
megh borban.
Spÿcanard olaÿal, Feÿer wrẽm olaÿal. ʒeekfw olaÿal ennek
akar melÿkewel etel eleoth fel orawal melegẽn igẽn ÿo kennÿ
aʒ gÿomroth, es aʒ vthan melegh ruhat kel feolwl rea tẽnnÿ.
Soſkath. Eorwen gÿẽkereth ÿo ẽnnÿ. Eorwenÿẽs bort is ÿo
ÿnnÿa. Eʒẽk ÿol emeʒtethnek.

Gÿliʒta mÿa ha nem emeʒthetne.

Vẽrẽs kalarÿſth, keſerw Baboth, konkolth, Egetẽt ʒarwas
ʒarwath, tẽrd porra eʒẽketh, es mÿndẽnÿkbeol vegÿ ana ſcrupulus j. tẽd
es elegÿch eʒ porokath vÿola olaÿban, uncia 4. Egÿ pomagranatnak
vaÿd kÿ aʒ Belÿth, tẽlch aʒ heaban eʒ ʒerʒamoth, tẽd paras
twʒben hogÿ oth megh forraggÿon aʒʒal kennÿed aʒ gÿomroth es
aʒ pomagranath heat keoſd fẽlwl aʒ gÿomorra.
Aloeſt, Diptamuſth, genchfweth, porchÿn fwnek magvat,
Bÿka Epeth, ana drachma j. Scamoneath, ſcrupulus j, Eʒẽketh chÿnald eoʒwe
vaÿal. Ebbeol tẽlch megh fel wres dÿo heath, teod aʒ kẽldeokre
es kẽſd altal, chÿudalatos keppen aʒ giliʒtakat megh eolÿ.

Gÿomornak ʒertelen nagÿ ehſegerẽl. (Addephagia Bulimos Fames magna)
Aʒ ʒertelenwl valo nagÿ vntalan valo megh ehẽʒes, leʒẽn
aʒ gÿomornak hÿdegſegetwl, ʒwkʒegetwl, es erẽtlenſegetwl, (Okaÿ)

es vezo̊n telÿeſſeggel valo eredeteoth az kwlſo̊ hÿdegtwl.
Merth az ſok ideſtowa ÿaras es hozzu vtak, ÿelo̊ſben az
hawon melÿ lezo̊n, megh hozzak ezth. ieleÿ ennek, Elo̊zo̊r nagÿ
ehſegh vagÿon, a kÿ iſmeth hamar el mulÿk, es ſokaÿgh nem
+182
tarth, merth ozton az effele betegſegben lewo̊k hamar el baggÿadnak
az kwlſo̊ tagoknak megh hwleſewel, es el aÿulaſſal.
(Tanuſagh) Az kÿko̊n azerth az vthon ÿaraſbol eſÿk, azth Eczettel
kel eltethnÿ, awagÿ Cÿomborral. ezo̊ket kel zagoltatnÿ vele,
awagÿ feoldet kel Eczettel megh eotto̊znÿ es azth kel vele zagoltatnÿ,
awagÿ keortwelth, awagÿ bÿſalmath. Awagÿ vÿonnan
ſwlth kenÿereth, awagÿ ÿo Saÿtoth, Swlth, awagÿ feoth Dÿzno
Huſth. Merth ez ilÿeno̊knek zagolaſok altal megh vÿulnak es
taplaltatnak, fo̊l Ebrwlnek, kwlſo̊ Tagaÿth megh kel zorÿtanÿ, es
az kezе feÿet es laba feÿeth melegh vÿzben kel teonnÿ, Az fwlet
vonnÿ kel, az haÿat is hogÿ feol ebrwlÿo̊n, kÿ ha megh lezo̊n,
Boros kenÿereth agÿ Nekÿ, vagÿ higan ſwlth tÿkmonÿath, awagÿ
tatarka kaſath. Ha vgÿan o̊nnÿ nem akarna is, ero̊wel eonnÿ kel
ezth adnÿ. Merth azonnal mÿnd az Ehſegtwl mÿnd az el Aÿulaſtul
megh zabadulnak.
Ha Betegſegben lezo̊n ez Nagÿ ehſegh, kÿ nem giakorta eſÿk,
mÿndo̊n felelo̊mnekwl Etelt agÿ az olÿannak.

(Sitis) **Gÿomornak Szomehozaſarol.**
Az Szomÿuſagh hÿdegh es Nedwes ÿtalnak kewanſaga. Ez
nÿnchen, mÿkor az gÿomornak Szaÿa, Edes, ſok, es hÿdegh Nedweſſeggel
(Oka) vagÿon megh o̊tto̊zwe. De mÿkor megh zarath vgÿ
mÿnth, akkor lezo̊n az Modnekwl valo nagÿ Szomÿuſagh, vagÿ
Italnak zwk voltatul. vagÿ az Teſtnek el tÿkkadaſatul.
az hewſegnek awagÿ az feordeonek mÿatta, awagÿ mÿkor az
gÿomorban Sos Nedweſſegh, vagÿ Ero̊s melegh nedveſſegh vagÿon,
mÿnth az megh teortenÿk Sos eteltwl es Eleos lewes, Borſos
eledeltwl, Sok bor ÿtaltul, ÿeleoſben penÿgh az forro Betegſegtwl.

Tanuſagh.
Valakÿ Betegſegh mÿa hewo̊l es zomÿuhozÿk, ees ÿtallal
akarÿa magath taplalnÿ, bwo̊n zwkzego̊s annak ÿnnÿa, de ne hertelen,
hanem laſſan laſſan es hoſßaſon, Merth ÿgh az gÿomroth

bȩſeggel megh nedueſitÿ,es aʒ ÿtal nem mÿngÿaraſth megÿȩn be
aʒ hoÿagban. Aʒ kewes ÿtal penÿgh aʒ ßomiuſagoth ſem oltÿa el,
aʒ hewſegȩth ſem enhitÿ megh, ſȩth ÿnkab eoregbitÿ.
+183
Vborka magoth healÿ megh, tȩrd megh, ÿd megh (Oruoſagok)
vÿʒben, hewſegbeol valo ʒomÿuſagnak igȩn haʒnal.
Salatanak awagÿ porchÿn fwnek magwath, teord megh, vÿʒben
ÿd megh, awagÿ chak vgÿan vgis io megh eonnÿ.
Erth Epȩrÿeth egÿek aʒ kÿ ʒomÿuhoʒÿk.
Citromoth, Lemonÿath, Naranchÿot, keortwelth egÿel.
Liquiritianak gÿȩkereth feoʒd megh vÿʒben, awagÿ aʒ lewelenek
fachÿard leweth, aʒt ad ÿnnÿa.
Porchÿn fwnek lewelet tarch aʒ Nÿelwed alath.
Nÿarban aʒ kÿk Betegȩſkeodnek, aʒoknak igȩn ÿo Meʒes
vÿʒeth ÿnnÿok.
Vborka Magoth healÿ megh, teorÿ abban megh, uncia, 2, kos
Tȩwÿſſeth uncia j. ʒÿtald megh ʒepȩn, tÿkmon feÿerewel elegÿch
eoʒwe, arnÿekon ʒaraʒd megh, de eleoʒȩr mÿnth egÿ egÿ Babʒȩm
mÿnd vgÿ chÿnalÿad, es vgÿ ʒaraʒd megh. Mÿkor aʒ ʒomÿuſagh
raÿtad vagion, ebben eggÿeth tegÿ aʒ Nÿelwed ala, es aʒ mÿkor
el olwad. Nÿeld el.
Fȩʒ Arpa vÿʒeth igȩn erȩſſen feoʒʒed, abban ves roſat vÿolath,
Eokȩr nÿelw fweth, Manus chriſtit, eʒȩketh mÿnd eggÿwth
feoʒd megh, es ebben igÿal erȩſſen es vgÿan ſokat. Soha ÿob
nÿnchen ennel orwoſſagh Erȩs ʒomÿuhoʒaſrol.

Gÿomornak nÿerſesegerȩl. (Apepſia Cruditas)

Gÿomornak Nÿerſeſege ſemmÿ nem egÿeb, hanem
aʒ hogÿ aʒ Etelth megh nem emeʒthetÿ, Oka ennek, aʒ gÿomornak (Okaÿ)
merteketletlenſege, Termeʒeth ellen valo dagadas, es 1.
mÿndȩn affelek valamÿk aʒ gÿomornak ęmeʒteoſegeth megh
bontÿak. Neha penÿgh Bathor aʒ gÿomornak ne legÿȩn Nÿawalÿaiais, 2.
aʒ eledeleok nÿerſen maradnak aʒ gÿomorban, aʒ ſok 3.
etelnek ÿtalnak ʒabalodaſnak emeʒtetlęnſege mÿa, awagÿ aʒ 4.
Eledeleoknek vetkes volta mÿa, awagÿ alkolmatlan wdȩbe es 5.
mod nekwl valo vetele mÿa, vagÿ rȩwÿd alom mÿa. Neha es 6.
vgÿan gÿakorta aʒ Maÿnak, Lepnek, Es aʒ Bel tarto temerdȩk,
Inas es erȩs hartÿanak vetkȩs voltatul vgÿan aʒ egeſſegȩs
gÿomor is megh bantatÿk es el fordittatik. Igÿ aʒ Maÿa
faÿoknak awagÿ Maÿa dagattaknak, kÿknek aʒ w melegh

maÿok Sok Saarral awagÿ Epewel bwe̊lke̊dÿk aʒ gÿomor
ere̊tlenb leʒe̊n. Igÿ aʒ komor embe̊reoknek is aʒ kÿk Melancholicuſok,
es aʒ kÿknek haſok nagÿ vetkes Nedweſſeggel 7.
+184
bantatoth megh, aʒ gÿomor gonoʒul emeʒth, ha aʒʒal aʒ hÿtwan
Nedweſſeggel haborgattatÿk.
(Ieleÿ) Aʒ Sok etelnek ÿtalnak be veteletwl ha vagÿon, aʒt megh
erthetnÿ aʒ Betegh ʒawabol, ha aʒ alkolmatlanſagtul es re̊wÿd
alomtul, vagÿ nagÿ vigÿaʒaſtul, aʒt is megh tudhatnÿ.
Aʒ Eledele̊knek vetkes voltok penÿgh eoſmertetÿk megh aʒ
Sʒagokbol es Beofeogeſe̊kbeol, Merth peorʒ Bwʒ ʒagok aʒ Melegh
es Saaros Nedweſſegtwl, Ecʒete̊s aʒ hÿdeg es Nÿalas Nedweſſegtwl
ÿw feol aʒ Torokra.
(Tanuſagh) Aʒ kÿ aʒerth el akarÿa eʒ Nÿawalÿath tawoʒtatnÿ,
eʒth chÿelekeoggÿe: Igaʒ mertekʒeorenth eogÿek. Ne annÿth aʒ
menÿth aʒ Teſth kewan, hanem aʒ menÿt aʒ gÿomor megh
emeʒthet. Toabba elſe̊ʒe̊r hÿgh etkeket egÿel aʒ vthan kemenÿe̊keth.
Es vÿʒʒa is ne chÿelekeoggÿel aʒ Etel dolgaban
hogÿ ele̊ʒe̊r Biſalmath vagÿ valamÿ affelet egÿel, aʒ vthan oʒton
maas etket lagÿath, merth eʒ vÿſßa valo es modnekwl. Aʒ alkolmatlanſagoth
is el tawoʒtaſd, nem ÿo hol ÿmekkor hol amakkor
eonnÿ, hanem Eteleodnek ÿdeÿe legÿe̊n, es akkor egÿel mÿkor
ęrʒe̊d hogÿ aʒ ele̊t valo eteleodet ÿmmar megh emeʒte̊tted. Ke̊wer
etketh, Sʒÿwolth Sos allatokath ne egÿel ÿele̊ſben regÿeketh.
Eretlen es Edes gÿwme̊lche̊keth el tawoʒtas. Etel vthan hertelen
valo ÿaraſtul es moʒgaſtul oÿad magadath, forroſagtul es megh
hwleſtwlis. Eÿel aʒon igÿeke̊ʒʒel hogÿ alugÿal es abban megh ne
bantaſſal. Feÿed alÿa magaſſan alÿon, es Balfeledre fekwgÿ, Sha
mÿkor feol ſeorkenʒis es nem alhatol, ne forgologgÿal hanem
veʒtegh legÿ aʒ agÿban es aʒ oldaladon fekwgÿ.
Borſoth es kÿwaltkeppen elewen gÿe̊mberth effelenek etel
ele̊th enhera ige̊n ÿo eonnÿ.

(Pneumatoſis Ructus) **Gÿomornak be̊fe̊geserе̊l.**
Aʒ Sʒeel awagÿ Be̊feoges kÿ aʒ gÿomorbol fe̊l ÿw awagÿ
aʒ gÿomorban be rekeʒtwe Nagÿ korgaſſal es ʒe̊rgeſſel vagÿon,
Fÿatala aʒ Nÿerſeſegnek, es annak is vgÿan aʒonok okaÿ, merth
onneth veʒnek eredeteoth, de kÿwaltkeppen aʒ Merteknekwl valo

es Sʒeles eledeltwl, es vʒkalo labbo ÿtaltul, ÿeleoſben a mÿkor
Saar vagion aʒ gÿomor feneken.
(Oruoſsagok) Egÿ Nehezek Taplot agricomoth, egÿel megh.
Ag kappan lewet igÿal.
+185
Bakfwnek leweleben teorÿ megh annÿth, aʒ menÿth Egÿ
Bab ʒ̊m megh nÿomna, teord megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel aʒ
kÿnek taÿtekat el hantad aʒ forraʒtaſban. Es eod megh.
Corÿandromoth egÿel annÿth aʒ menÿ egÿ kalanba
fernę.
Etel vthan Edes pomagranatoth egÿel, merth eʒ nem hagÿ
B̊feognd̊. Leweſticom magot vagÿ gÿ̊keret igial.
Fekethe gÿoparth igÿal borban. Awagÿ Caſtoreomot.

Gÿomornak Cÿoklaſarol. (Ligmos Singultus)
Aʒ Cÿoklas, aʒ gÿomornak megh ÿndulaſa, aʒ melÿel aʒth
akarÿa kÿ wʒnÿ aʒ mÿ hoʒʒaÿa ragadoth, kÿ ʒÿnte aʒon modon
mÿnth aʒ horuth, keoʒbe veteſſel leʒ̊n. Eʒth Hippocrates (Okaÿ)
mondotta leonnÿ, awagÿ aʒ teleſegb̊l awagÿ aʒ megh wreſwleſbeol.
Aʒ Teleſegtwl leʒ̊n aʒ gÿerm̊keoknek es aʒoknak kÿk aʒ
ʒabalodaſth megh ʒoktak, Es mÿkor Bors vagÿ valamÿ er̊s allat
veteteoth be aʒ gÿomorban kÿ vgÿan hoʒʒa ragadoth, aʒt aʒ gÿomor
Chÿokklaſſal awagÿ pwʒ̊geſſel neha kÿ er̊lkeodnÿ vethnÿ.
Aʒ wreſſegbeol leʒ̊n, mÿnth ſok vernek kÿ veteletwl, es ſok purgaciotul.
Eʒ̊k ÿollehet aʒ okaÿ de teobis vagÿon. Merth nagÿ
gÿakortha aʒ gonoſſagos para aʒ gÿomornak Sʒaÿan be m̊nwen,
gonoſb Cÿoklaſth ʒeor̊ʒ hogÿ nem mÿnth akar melÿ ereos es
rago Nedweſſegh, melÿeth eʒeben veheth akar kÿ is, d̊g̊s es
merÿg̊s wdeoben, es aʒ Maÿnak Twʒeſwleſe vagion es aʒ Sʒÿw
is annak gonoſſagatul megh bantatÿk.
Le l̊kʒet̊th megh kel tartoʒtatnÿ, es pwʒeognÿ (Oruoſsagok)
kel aʒ Cÿoklas hamar el aal.
Len foÿto fweth teorÿ megh, ÿd megh Ecʒetben, megh allattÿa
aʒ Cÿoklaſth.
Egÿ gummÿth teorÿ megh, Mÿrrhawal es Apiom maggal f̊ʒd
eoʒwe, ÿd megh.
Ruthanak magwabol keth ʒ̊m̊th egÿel megh.

...gÿeokereth vḝgÿed, es moſd megh
...hamoʒd le aʒ gÿeokernek heath, fḝʒd
...hogÿ harmada el apaggÿon,
...gÿḝn aʒ faÿo fogra melegḝn, aʒ
...ÿ aʒ embḝr, de el ne Nÿelÿe,
+186
Pap monÿa fwnek olaÿaban elegÿch melegh vÿʒben mÿnth
egÿ kalanba kÿ fer, ÿd megh.
Caſtoreomoth igÿal melegh borban, chÿodalatos igḝn megh
allattÿa.
Dÿptamuſth, Lo mentath, Maſtixot fḝʒ megh borban, ÿd
megh aʒth.
Dÿʒno kenÿernek melÿ fweth hÿnak, tḝd aʒ orraban, pwʒḝgnÿ
keʒd aʒonnal es aʒ chÿoklas el aal rola.
Kḝmenth teorÿ megh. Ecʒetben ad megh ÿnnÿa.
Eorwenÿ gÿeokereth feoʒ megh borban, abbol igÿal melegḝn.
Gÿm Nÿelw fwnek leweleth teord megh, es ad megh Borban
ÿnnÿa melegḝn.
Kapor magoth melegÿch megh es aʒth ʒagolÿa.
Mÿkor valakÿ Cÿoklanÿ keʒd eʒeben ſe veogÿe, ÿgḝn hÿdegh
vÿʒʒel eoſd arcʒÿul.
Rutath, kḝmenth, teorÿ eoʒwe Mÿrtus olaÿal, keoſd aʒ gÿomor
Sʒaÿara, kÿth Iha feÿenek hÿnak magÿarul.
Spongÿath march melegh Ecʒetben, kḝſd aʒ Iha feÿere.
Rutath, keomenth, Feÿerwrmeoth, feoʒ megh fa olaÿban
kḝſd aʒ Iha feÿere.
ʒamar Teÿben awagÿ Tehen teÿben melÿet mÿngiaraſt feÿtenek,
healt vborka magoth kÿt megh teortel, elegÿch ḝʒwe es
ÿd megh.
Katankoronak leweth fachard kÿ, ÿd megh.
Porchÿn fwnek kÿ fachÿarth leweth ÿgÿad.
Apium magoth teorÿ megh, Meʒes vÿʒben aggÿad ÿnnia.
Nadmeʒʒel chÿnalt roſa lÿktariomot agÿ eonnÿ.
Kapor magoth keos gÿolch ruhaban, io borban forrald feol,
aʒt ʒagolÿad melegḝn, megh allattÿa aʒ Cÿoklaſth, probalt
orwoſſagh.
Tengḝrÿ hagÿmas ecʒetḝth hḝrpḝgetwe igḝn ÿo ÿnnÿa.
Chÿalannak magwat teord megh, Meʒes vÿʒben aʒth megh
ÿnnÿa melegḝn.

Kaporth, drachma, 2, Cÿtwartoth, Aloeſth, Maſtixot, vȇrȇs kalariſth,
ʒerechÿȇn dÿoth, ana drachma, 3, Eʒȇketh teord porra ad megh akar

---

...ÿa, es aʒ vthan kÿ pȇkÿe, megh
...uʒon eʒ kÿ, de <mÿndȇn> egÿ oraban
...kȇggÿe eʒth, vagÿ toab egÿ oranal,
...h giogittÿa, Neha chÿak egÿ
+187
etelben akar ÿtalban eʒth nekÿ, aʒonnal mÿngÿaraſth el aal aʒ
Cÿoklas.
Elewen gÿeomberth egÿel, aʒ is el allattÿa.

Gÿermȇkchenek.

Kapor magoth, kȇmen magoth, kakukfweth, fodor mentath,
ruthanak magwath, Cÿomborth, Feÿerwrmȇth, mÿndȇnÿkbȇl vegÿ
keweſeth, feoʒd megh es chÿnalÿ lagÿ flaſtromot, kȇſd aʒ kÿs
gÿermȇk gÿomrara, megh aal aʒ Cÿoklas.
Viʒÿ Apiomoth teorÿ eoʒwe kenÿer bellel, chÿnalÿ lagÿ
flaſtromoth, keoſd aʒ Iha feÿere.
Maſtixoth, tÿkmonÿ feÿerrel es Ecʒettel chÿnalÿ ȇʒwe, kȇſd
aʒ Iha feÿere.
Teomÿenth teorÿ porra. Mentanak kÿ fachÿart lewewel es
egÿ kÿs ecʒettel forrald eoʒwe, chÿnalÿ flaſtromoth kȇſd aʒ Iha
feÿere.
Maſtixot, kȇmenth. Baber magoth, ana uncia, 2, teord
eoʒwe eʒȇketh rutanak kÿ fachÿarth lewewel, kend chÿȇpwre es
teod aʒ gÿomrara, chÿoda dolgoth lacʒ melÿ hamar el allattÿa
aʒ kÿs gÿermȇk chÿoklaſath.

Gÿomornak Imȇlgeſerȇl, Okadaſarol. (Nauſea Vomitus)

Aʒ Imȇlges aʒ mÿkor okadnÿ kewanna aʒ gÿomor, de gÿakorta
vgÿan erȇkeodeſnekwl is fenȇs Nÿal futh es chÿorogh kÿ
aʒ Sʒaÿon. Aʒ okadas penÿgh aʒ, amÿkor aʒ gÿomorban aʒ mÿ
vagÿon, aʒ kÿ vetȇdÿk merth aʒ okadas aʒth tÿʒtittia kÿ aʒ mÿ
aʒ gÿomorban vagÿon, Aʒ <Cÿoklaſ> ÿmȇlges penÿgh aʒt aʒ mÿ
hoʒʒa ragadoth. Aʒ Imȇlgeſnek es okadaſnak mÿnd <egÿ> aʒonok
aʒ okaÿ, de aʒ ÿmȇlgeſnek kÿſſeb, aʒ okadaſnak nagÿob. Sok fele
okaÿ vadnak penÿgh. Eggÿk aʒ gÿomornak erȇtelenſege, kÿ (Okaÿ)
mÿa aʒ Eledelt ÿol be nem vehetÿ megh ſem tarthattÿa. Eʒ erȇtlenſege
penÿgh leʒȇn aʒ Nedwes mertekletlenſegtwl ÿelȇſben,

awagÿ aʒ Sÿma es kẽwer hÿgſagtul, kÿ mÿa aʒ mÿ be vetetẽth
iſmet vÿʒʒa ÿw, vagÿ valamÿ idegeon mÿſegtwl mÿnth aʒ Mergẽs
es deogeos qualitas, kÿwel valakÿk meg futatnak aʒok mÿnd
vnos vntalan okadnak. Egÿeb bantaſi is vadnak aʒ gÿomornak kÿk
Imẽlgeſth awagÿ okadaſth ʒẽrẽʒnek, Mÿnth megh emeʒtetlen ſok
Eledel, akÿ aʒ termeʒetnek neheʒ. Neha aʒ keſerwſegh mÿnt aʒ
Sar, Neha aʒ vndokſagh mÿnth aʒ Nÿal, Nÿha ÿdegẽn dologh
+188
mÿnth megh rothadot es bwʒʒẽth Etel. Ilÿen oka is talaltatnak
neha, hogÿ mÿkor aʒ Nÿers eledel aʒ gÿomorban lewen Nÿalla
valtoʒÿk, awagÿ mÿkor megh egwen Sarra valtoʒÿk, awagÿ
valamÿ idegẽn allattha megh veß. Neha aʒ vetek egÿeb
helÿekrẽlis folÿ oda, Aʒ Maÿrol, Aʒ Leprẽl. Aʒ Belẽketh melÿ
hartÿak tartÿak arrol, Aʒ Belẽkrẽl, Aʒ Agÿ veleorẽl. Es mÿnd aʒ
egeʒ Teſtrẽl aʒ Maÿnak Ereÿ altal. Immar melÿk fele Nedweſſegh
ÿndittÿa aʒ Okadaſth, ha meeg megh nem lẽthis ſok ÿelẽkbeol megh
eoſmerhetnÿ. Aʒ Bẽfeogeſrẽl ees annak ÿʒÿrẽl, kÿ vagÿ Ecʒetẽs,
keſerw, vagÿ pẽrʒ Bwʒw, vagÿ Erẽs. Aʒ faÿaſanak is tulaÿdonſagatul
megh eoſmerhetnÿ, Merth vagÿ Nÿlallo, vagÿ megh neheʒẽdeoth,
es aʒ vagÿ melegnek vagÿ hÿdegnek erʒeſewel vagion.
Vtolʒor abbol eoſmerhetnÿ megh, aʒ mÿchodas aʒ a mÿth kÿ okad
aʒ gÿomor, ÿeleoſben a mÿkor artalmas Nedweſſegh hoʒʒaÿok
elegÿẽdÿk aʒ Melegſeghẽʒ awagÿ aʒ hÿdegſeghẽʒ, merth aʒ
keʒẽritÿ ÿollehet aʒ okadaſra aʒ gÿomroth, de eo maga kÿ nem
ÿndul hanem vgÿan oth marad. Hogÿha aʒerth effele gonoʒ Neduefſegh
aʒ gÿomorban termẽth ę es oth legÿẽn annak oka, awagÿ
maſunnath folth oda, igh valaʒtatÿk megh. Merth aʒon gÿomorban
termẽth nedweſſegh, regvltha gÿeotrÿ es kenoʒʒa. De aʒ Melÿ
aʒ Maÿtul vagÿ Leptwl ʒarmaʒoth, vagÿ valahonneth maſunnath,
annak aʒ reʒnek megh bantaſa aʒ ÿelẽnſegeoth megh mutattÿa
hogÿ onneth vagion aʒ Eredetÿ.
(Oruoſsagok) Io borban ves teorẽth gÿeomberth, es keth annÿ
Saffrat mÿnth aʒ gÿeomber, egÿ kewes meʒeth, egÿ kewes fa
olaÿtis, eʒẽketh melegÿch megh, aʒ kÿnek gÿomra ÿmẽlÿeogh
awagÿ okadÿk, melegẽn keccʒẽr vagÿ haromʒor ad megh ÿnnÿa,
probalt dologh eʒ.
Maſtixot, Fa heat, ʒẽkfweth, ana drachma j, tẽrd meg eʒẽketh, egÿ
ʒeleth kenÿereth march meleg ecʒetben, hÿnch aʒ porokat aʒ
gÿomorra feolwl, annak vthan[!] keoſd rea aʒ kenÿeret fẽlwl,

megh allattÿa.
Kẽmennek gÿẽkereth, gÿermeokdÿd feÿer wrẽmmel
tẽrd ẽʒwe, aʒth aʒ karÿa haÿlekara, aʒ Terde haÿlaſara kẽſd es
tarch raÿtha.
Ebechkenek kÿth kedwere tartottanak vẽd ganeÿat, tẽrd
porra, elegÿch borban awagÿ Tehen hus leweben, ad megh ÿnnÿa.
Apro Boÿtorÿannak fachÿard kÿ leweth aʒ fwenek, ad megh
ÿnnÿa. Smegh allattÿa.
Chÿerẽſnÿe magoth egÿek, nem ÿmẽlÿẽg aʒ gÿomra.
Bakfweth feoʒ megh kechke teÿben, ha kÿ megh nem emeʒtÿ
aʒ etelt aʒt aggÿad ÿnnÿa.
+189
Eoregbÿk Egerfark fweth tẽrÿ eoʒwe borral, annak aʒ
leweth aggÿad ÿnnÿa melegẽn.
Bolus armenuſth, uncia j, Saffranth, kakukfwet, ana uncia, 2, harom
Tÿkmon ʒekÿth, roſa vÿʒeth aʒ menÿ ehẽʒ elegh, chÿnald eoʒwe,
kẽſd aʒ gÿomrara aʒ kÿ okadÿk.
Dÿptamus gÿẽkereth, Fa heat, teorÿ eoʒwe, feoʒd ẽʒwe vÿʒben,
aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Teÿeth twʒes acʒellal forralÿ feol erẽſſen, aʒt ad melegẽn
ÿnnÿa.
Mogÿoronak Belÿth teord ÿol megh es Meʒʒel gÿurÿ pogachÿat
ebbeol, keoſd aʒ Iha feÿere.
Feÿer wrmẽth nÿerſeth, feoʒ megh fa olaÿban, vgÿ hogÿ
mÿnth egÿ Ir olÿan legÿẽn, aʒʒal kennÿed aʒ Iha feÿeth, Smegh
giogÿul.
Dÿʒno Epeÿewel kend megh aʒ gÿomrath, Ees hatul aʒ
gÿomor aranth aʒ valla keoʒÿth, de ha ferfÿ aʒ Kan dÿʒnonak
Epeÿeth veogÿed. Ha penÿgh aʒʒonÿallat, aʒ Eme dÿʒnoÿeth.
Sawanÿu pomagranatoth chak aʒ kÿ fachÿarth
leweth libra, 3, Mentha leweth, es ʒep tÿʒta meʒeth egÿ fontoth,
fẽʒd ẽʒwe maʒos faʒekban, gÿakorta kewergeſſed, hogÿ Sÿrup
formaÿu legiẽn mÿnd addÿgh feoʒʒed, etel eleoth ebben agÿ egÿ
kalannÿth megh eonnÿ.
Egÿ ʒelet kenÿereth pÿrÿch megh aʒ Twʒnel, aʒt eoſd megh
maloſawal, es hÿnch megh teoreoth ʒerechẽn dÿowal es ʒẽkfwel,
kẽſd aʒ gÿomorra, megh emeʒtetÿ aʒ Etelt es ÿo aalmat is hoʒ.
Ioſa Doctor.
Egÿ falath kenÿereth rach[!] megh meʒben, aʒth tẽrẽt
ʒerechẽn dÿowal hÿnch megh ÿol, enhera ẽd megh aʒth, megh
marad aʒ Etel aʒ gÿomorban, es kÿ nem okadod. Ioſa Doctor.

Bÿſalmat tÿʒtÿch megh ʒepe̊n, es ÿo Ecʒetben feoʒd megh,
aʒ vthan teord megh, es ehe̊ʒ tegÿ te̊re̊th Muſtar magoth, elegÿch
ÿol eoʒwe es kend ruhara, fe̊lwl erre hÿnch teore̊th ʒe̊kfweth,
eʒth eccʒe̊r vagÿ keccʒe̊r ke̊ſd aʒ gÿomorra melege̊n, megh gÿogÿul
aʒ Betege̊s gÿomor ha nem emeʒthet.
Fa mohoth teorÿ megh, Borban ad megh melege̊n ÿnnÿa,
megh allattÿa aʒ okadaſth.
Spicanardnak gÿe̊kereben teorÿ megh egÿ Aranÿ nÿomonÿth,
+190
iſmeth megh annÿ Borſoth, ÿd megh melegh borban. Snem
ÿmeolÿeogh aʒ gÿomor. Awagÿ meegh ÿob hogÿ aʒ porokath
takard oſtÿaban, aʒth Nÿeld el eccʒe̊r ę, keccʒe̊r ę, aʒ vthan
igÿal ÿo Borth rea.
Mentath teorÿ porra, fachÿard kÿ aʒ Naranchnak leweth,
elegÿch abban es ÿd megh.
Baſa roſanak aʒ Magwath teord porra, es ve̊re̊s Borban
ÿd megh.
Gench fw gÿe̊kerenek fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒth
aggÿad vÿʒben megh ÿnnÿa.
Bÿſalmakat fonnÿaʒ megh, aʒ vthan fachÿard kÿ aʒ bÿſalma
leweth, ad megh ÿnnÿa.
Baboth fe̊ʒ megh ecʒete̊s vÿʒben, ad megh e̊nnÿ.
Sawanÿu Almat Sws megh paraſban, aʒt e̊gÿed.
Lenchÿeth Huʒ ʒe̊me̊th healÿ megh, aʒth egÿed.
Noſpolÿath aʒalÿ megh teord porra, ʒe̊kfweth, ʒereche̊n
dÿot, ve̊re̊s kalariſth, eʒe̊keth is te̊rd porra, roſanak fachÿard kÿ
aʒ lęweth, veſd bele aʒ porokat, ad megh ÿnnÿa.
Nagÿ Malwanak magwath teord megh, ve̊re̊s Borban ad megh
ÿnnÿa.
Roſmarÿnth te̊rÿ porra, kenÿerrel ad megh e̊nnÿ.
Tÿwknak aʒ Haſath haſÿch megh, beleol aʒ melÿ hartÿa
ʒabaſu hus aʒ haſaban vagion, aʒald megh aʒth es te̊rd megh,
ÿo borban ad megh ÿnnÿa.
Feÿer Te̊wÿſnek aʒ gÿe̊kereth teord megh, borban aʒth ad
megh ÿnnÿa.
Bakfweth egÿel, es mÿngÿaraſth igÿal vÿʒes bort rea fe̊lwl.

Betegh embe̊rnek valo.

Aʒ okadaſth gÿakorta Noſpolÿanak, Bÿſalmanak, ke̊rtwelnek,
pomagranatnak aʒ kÿ fachÿarth lewe is megh allattÿa, de
ha effelek ſemmÿth nem haʒnalnanak, es ha aʒ Betegh embe̊rnek

gÿomra aʒ Etelth megh Nem tarthatna, mȇnnel nagÿob
kȇppȇlth leheth, olÿanth kel aʒ agÿekara vethnÿ, es oth
kel tartanÿ valamÿgh eʒÿk, Smegh aʒ vthan is.
+191

Tengȇrȇn ÿaroknak valo.

Ha aʒth akarod hogÿ ne ÿmȇlȇgÿȇn aʒ gÿomrod mÿkor aʒ
Tengȇrȇn ÿarʒ. Feÿer wrmeoth es Cÿombort tȇrÿ eoʒwe fa
olaÿal es Ecʒettel, aʒ orrodath beleol aʒʒal kennÿed gÿakortha.
Apium magoth teorÿ megh, aʒth igÿad, aʒ gÿomrod nem
ÿmȇleogh, Seoth ha ÿmȇlgene is, megh allatna.

Gÿermȇkcheknek.

Roſath, Cÿerfanak heath feoʒd megh ecʒetben, ebben march
lagÿ gÿapottath, tȇd aʒ kÿs gÿermȇk gÿomrara es keoldeokere,
melegȇn.
Tÿkmonÿath Sws megh, vȇd kÿ aʒ ʒekÿth, Maſtixot es
Thȇmÿenth tȇrÿ porra, Menthanak fachÿard kÿ aʒ leweth, tegÿ
ahoʒ egÿ kÿs Ecʒetȇth is, teod ebben aʒ ʒerʒamokat es tȇrd eoʒwe,
chÿnald aʒ gÿermȇk gÿomrara. Buʒa kenÿerbȇl ʒelÿ egÿ ʒeletȇth,
march Ecʒetben, aʒ ʒerʒamoth tȇd aʒ gÿomrara, es fȇlwl aʒ
ecʒetȇs ßeleth kenÿereth, de melegȇn mÿndȇnÿketh.
Maſtixot, Bolus armenuſth, Tÿkmonÿ feÿert, Ecʒetȇth,
chÿnalÿ ȇʒwe, tȇd aʒ kÿs gÿermȇknek gÿomrara flaſtrom
moggÿara eʒ ʒerʒamoth melegȇn.
Teglat tȇrÿ megh, chÿombornak vÿragat, gÿȇmbert tȇrÿ
megh es ʒÿtald megh, kewerd tÿkmonnak aʒ ʒekjben kend len
chÿeopwre, kȇſd aʒ gÿomrara melegȇn.
Sarkerepeth feÿer mentawal es feÿer wrȇmmel forralÿ ȇʒwe
Borral, melegȇn keoſd aʒ gÿomrara.
Gÿeombert teorÿ megh, kewerd be Meʒben, kend
ruhara kȇſd aʒ gÿomrara es aʒ keth keʒe feÿere, Oʒthon, aʒ
Sʒep ʒȇleonek aʒ leweleth vaÿal tȇrd eoʒwe, aʒʒal kennÿed,
aʒ keʒet, labath, haſath es feÿeth aʒ kÿs gÿermȇkchenek melegȇn.
Vȇrȇs kalariſth viſelÿȇn aʒ kÿs gÿermȇk, vgÿ hogÿ aʒ
Nÿakarol ʒÿnthe aʒ haſaÿgh ala erÿȇn, aʒ Teÿet nem haggia kÿ
okadnÿ es igȇn emeʒteth vele.

Gÿomornak wer okadaſarol.

Verth okad neha Embȇr aʒ gÿomrabol, de kwleomb erȇkȇdeſſel
hogÿ nem mÿnth aʒ horutaſban, es nagÿob bȇſeggel. Aʒ

okadaſſal kÿ leʒe̊n aʒ a ver, Etellel, ÿtallal vagÿ nÿallal
+192
elegÿe̊dwe vagÿon, es darabban darabban aluth eoʒwe, nem
vekonÿ ſem ve̊re̊s de temerde̊k, Es aʒ megh aluuaſban ÿmmar
vgÿan megh fekete̊deoth. Eʒ ver okadas vthan Neha ke̊wetkeoʒÿk
fekete has me̊neſis, eʒerth hogÿ aʒ ver mÿkor okadtatÿk, valamÿ
reʒe annak aʒ Beleokre megÿe̊n, kÿ aʒ nagÿ kere̊ngeſnek altala
megh feketeodÿk holÿ[!] olÿan leʒe̊n mÿnth aʒ Sʒurok. Valamÿ
penÿgh ver aʒ gÿomorbol kÿ okattatÿk, vagÿ aʒ Maÿtul vagÿ aʒ
leptwl, vagÿ ke̊ʒel valo hęlÿe̊kreol folt volth oda, aʒ penÿgh vagÿ
aʒ Eernek megh Nÿlatkoʒaſabol, vagÿ megh ʒakadaſabol, vagÿ
hogÿ altal eotte magat aʒ Ere̊n aʒ vęer.
Egÿ Neheʒek vaÿath, Meʒeth, megh annÿth, elegÿch e̊ʒwe,
ad megh ÿnnÿa, Smegh allattÿa aʒ ver okadaſth, es mÿnd kÿ is
tÿʒtÿttia.
Aʒ retke̊th te̊rd eoʒwe gÿeomberrel, ereʒ egÿ kÿs meʒeth
hoʒʒaÿa, aʒ menÿ egÿ Dÿo heaban ferne, agÿ annÿt ÿnnÿa ebben
aʒ kÿ verth okadÿk.
Kakuk fweth Negÿ Neheʒekeoth teorÿ megh porra,
es ad megh ÿnnÿa aʒ kÿ verth okadÿk.

Gÿomorban okadaſnak ÿnditaſarol.

Ha aʒth akarod hogÿ gÿomrod okaggÿek. Boʒʒafa gÿe̊kerenek
aʒ leweben vegÿ annÿth mÿnth Egÿ Tÿkmonÿ heaban ferne.
Iſmeth harmadreʒenÿ Meʒeth, elegÿch annÿ borban mÿnth egÿ
Tÿkmon heaban ferne, melegÿch megh, ÿd megh enhera es okadol.

Feÿer The̊mÿenth, gÿe̊mbert, te̊rÿ ere̊ſſen eoʒwe, aʒ Betegnek
Ihat kend megh ele̊ʒe̊r Meʒʒel, aʒ vthan aʒ te̊reoth porral
hÿnch be, tÿʒta ruhawal vard be, harmad napÿgh alÿon raÿtha,
pÿrÿtot kenÿereth tarch aʒ orra alath kÿth megh martottal Ereos
ecʒetben, ſmegh allattÿa aʒ ver okadaſth.
Retke̊t hamoʒ megh es meteld megh, veſd vÿʒben, ʒe̊d kÿ
iſmeth beleole es agÿ eonnÿ benne. Bolus armenuſth, tÿkmonÿ
feÿereth, len magh pogachÿath, roʒ lÿʒteoth, Nadalÿ fweth, mÿnd
eʒe̊keth teord eoʒwe, es keoſd aʒ Ihara, megh allattÿa aʒ ver
okadaſth.
Salÿath feoʒ megh borban, Reggel enhera Negÿ napon aʒth
aggÿad ÿnnÿa.

Retkȯ̊t hamoʒ megh, martogaʒd ʒÿn Meʒben, es ad aʒth eonnÿ.
+193
Dÿnnÿenek aʒʒu gÿeokereben vegÿ Egÿ neheʒekeoth, tȯ̊rd megh, ÿd megh Meʒes vÿʒben.
Foghagÿmath, Menlo ganeath, ecʒetben teord megh, ruha altal fachÿard kÿ, ad megh ÿnnÿa, aʒonnal okadÿk. probalt dologh.
Retȯ̊knek vȯ̊d vÿʒeth, aʒt igÿad es okadol.
Ecʒetȯ̊th vÿʒʒel elegÿ igÿal melegȯ̊n.
Labdanak magwath tȯ̊rd megh, ÿd megh Melegh vÿʒben, es okadtath.
Ʒamar vborkanak kÿ fachÿart leweth, roſa olaÿal es vÿʒʒel elegÿcd eoʒwe, aʒ Nÿelwenek gÿȯ̊kereth es aʒ Nÿelw kȯ̊rnÿeketh ha eʒʒel kenȯ̊d, feoleotte igȯ̊n okattattia aʒ Embeorth.

Gÿomornak ragaſarol.

Aʒʒonÿ Embȯ̊r Teÿeth agÿ ÿnnÿa.
Katankoronak aʒ leweth fachÿard kÿ, aʒt ad ÿnnÿa.
Chÿomborth Ecʒetȯ̊s vÿʒben feoʒ megh, aʒth ad ÿnnÿa.
Baſa roſanak magwath teord porra, veoreos borban ad megh ÿnnÿa.
Porchÿnnak aʒ leweth fachÿard kÿ arpa lÿʒtȯ̊t elegÿch bele, keoſd aʒ gÿomorra melegȯ̊n.
Venus aʒʒonÿ haÿat fachÿard kÿ aʒ leweth, melegȯ̊n aʒʒal kennÿed aʒ gÿomroth.
Liquiritianak kÿ fachÿart leweth igÿad.
Kȯ̊menth igÿal hÿdegh vÿʒben.
Ʒep ʒȯ̊leonek aʒ lewelet teord megh, keoſd aʒ gÿomorra de melegȯ̊n.
Sʒȯ̊leonek lewelet es aʒ kacchaÿth teord megh. Ees flaſtrom moggÿara keoſd aʒ gÿomorra.
Egÿel katankoroth Ecʒettel aʒ is ÿo.
Vad ʒeolȯ̊nek aʒ vÿragawal keoſſed.

Gÿomorban ha ſwlÿ uagÿon.

Kȯ̊rtwel trangoth, ʒakadoth ʒanÿkorth, Nagÿ Sʒarka lab,at, fȯ̊ʒd megh eʒȯ̊keth feÿer borban, ad eʒth ÿnnÿa.
Swl dÿʒnoth eges megh, ad aʒth ÿnnÿa.
+194

(Empieumatoſis) **Gÿomornak fe̊l fualkodaſarol.**
Ʒe̊leonek leweleth feoʒd megh vÿʒben, melege̊n aʒt ke̊ſd aʒ
gÿomorra, el veʒÿ aʒ dagadaſath.
Ʒenth Ianos kenÿereth, megh tÿʒtÿtoth arpath, ana uncia j, keth
pÿnth forras awagÿ folÿo vÿʒeth feoʒ eoʒwe, eʒth ʒwnetlen igÿa
melege̊n reggel is eſtwe is, kÿnek vtanna be takaroggÿek agÿaban,
es egÿ oraÿgh veʒtegh fekwgÿek.
Belend fwnek leweleth fachÿard kÿ, buʒa lÿʒtel
habard e̊ʒwe, keoſd aʒ gÿomorra.
Arpa lÿʒteoth, Len magoth, Bakʒarwo fwnek magwat te̊rd
eoʒwe eʒe̊keth es keoſd rea.

Aʒ Gÿomor feol fualkodÿk S megh dagad aʒ benne valo
Sʒelektwl. Leʒe̊n aʒ Nÿalas Nedweſſege̊ktwl, awagÿ aʒ Eledele̊ktwl
kÿk aʒ Melegſegnek fogÿatkoʒaſa mÿa aʒ gÿomorban parakka
leʒnek, Merth aʒ hÿdegſegh ſemmÿ fualkodaſth nem ʒe̊reoʒ,
Merth aʒ eledelth, ſem megh nem vekonÿthattia, ſem megh nem
emeʒthetÿ, ſem el nem oʒlathattÿa. Aʒ nagÿ Melegſegh penÿgh,
nagÿ reʒere megh gÿeoʒwen aʒokath aʒ kÿkhe̊ʒ ragaʒkodÿk, aʒ
eledelt megh vekonÿttÿa, chÿak hogÿ aʒ aʒ w termeʒetÿ ʒeorenth
aʒ Eledel Sʒelle ne valtoʒʒek, De aʒert effele Sʒel aʒ kÿ igh
tere̊m haborgo leʒe̊n, kewes, es keweſſe maradando, annÿra hogÿ
chÿak egÿ awagÿ Mas Beoffentes altal is ſemmÿe leʒe̊n. De aʒ
Meleghſegh is kÿ aʒ Eledel keorwl chÿelekeodÿk hogÿha ere̊telen
leʒe̊n, hogÿ aʒ eledelt chak ÿmÿgh amugÿ oʒlattÿa megh, vgÿ ÿol
megh nem emeʒthÿ, a honneth oʒton Sʒelnek kel leonnÿ. Ieleÿ
ennek, Gÿomornak Neheſſege es kÿ terÿedeſe, Neha aʒ gÿomor
ʒaÿanal valo dagadas es feol fuualkodas. Laſſu Be̊fe̊geſe̊k.
Aʒ Sʒeleknek megh allaſa aʒ kÿknek alol kellene aʒ ʒeke̊n kÿ
meonnÿ. Neha mÿnd aʒ Egeʒ derekban vagion, neha hatul aʒ
Hatban es aʒ hat gerechben es annak forgo chÿontÿaiban is bele
megÿe̊n. Neha mÿnd keth feleol eleol is hatul is oth vagion.
Leleokʒetnek vetelenek Neheſſege, annak aʒ Inas huſnak aʒ kÿ
aʒ Twdeot es aʒ ʒÿwet megh valaʒtÿa aʒ Maÿtul es leptwl megh
ʒorÿtaſaerth, annÿra mÿntha vgÿan megh fuladaſth erʒene aʒ
Embe̊r twle. Korſagok vadnak oda be. Megh ke̊nnÿebbeodnek
hogÿha alol ÿol megÿe̊n aʒ Has. vgh is ha aʒ Sʒel vagÿ alol vagÿ
feolwl kÿ megÿe̊n.
+195

Kochÿordnak leweth fachÿard kÿ, ad megh eonnÿ, hÿgh tÿkmonÿban.
Ʒeekfwet feoʒ megh vÿʒben, ad megh ÿnnÿa.
Kapor magoth, Apium magoth, konkolÿ lÿʒtẽth, Fẽld epeÿe fwnek leweleth teord eoʒwe, eʒeoketh es keoſd aʒ gÿomorra.

Gÿomorban vernek megh aluaſarol.

Fÿge fath eges megh, annak aʒ hamwabol chÿnal lugoth, aʒt ad megh ÿnnÿa.
Sarga gÿoparnak aʒ vÿragath teord megh, awagÿ feoʒd megh edes borban, awagÿ meeg ÿob Meʒes borban, ad aʒth melegẽn ÿnnÿa.
Lonak, Nÿulnak, Barannak, kechkenek, Borÿunak, Tehennek teÿ oltoÿabol, borban agÿ maſſel penʒ nÿomonÿth.

Gÿomornak chÿorgaſarol.

Venus aʒʒonÿ haÿath feoʒd megh borban, aʒt igÿa melegẽn aʒ kÿnek Nÿalaſkodÿk gÿomra.
Aſßu Baraʒkoth feoʒ megh Borban, aʒth igÿa megh melegẽn.
Fonnÿaʒd megh aʒ Bÿſalmath, annak aʒ leweth igÿa melegẽn aʒ Nÿalas gÿomru.

Gÿomornak Saar bantaſarol. (Cholera)

Eʒ Nÿawalÿa aʒ gÿomornak megh bantaſa, es fẽlwl alol aʒ Saarnak kÿ meoneſe, fẽlwl okadas altal, Alol aʒ ʒek altal. Elẽʒẽr lagÿab ÿw kÿ annak vthanna temerdẽkb. Es eleoʒẽr halwan feÿer Sarga ʒÿnw, aʒ vthan vẽrẽs Sarga, aʒ vthan ʒẽld ʒabaſu, vegre fekethe. Eʒ Nÿawalÿa, Erẽs, kegÿẽtlen es egÿ eleoben Elẽs betegſegh, kÿben aʒ gÿomor es aʒ belſẽ reʒek igẽn gÿeotretnek aʒ Beleok, es aʒ Sʒeelnek ſokſagatul vgÿan kÿ terÿednek, ʒomÿuſagh vagion es gÿeotẽr, aʒ pulſuſnak feol vereſe gÿors es gÿakor, neha eʒ mÿa el aÿulaſis kẽwetkẽʒÿk. Oka penÿgh aʒ Saar (Oka) ennek, melÿ Saar wdẽwel, vagÿ aʒ maga hoÿagaban, vagÿ aʒ Maÿban, vagÿ aʒ Lepben, vagÿ aʒ gÿomor alat valo kẽwer hus kẽrwl vagÿ aʒ gÿomor es aʒ Belẽk keorwl megh gÿwl. Smÿkor oʒton annak ſokaſaga es Newekeodeſe aʒ termeʒetnek nehеʒ
+196
ſmegh bantaſara keʒd leonnÿ, ideſtowa hanÿattatÿk es folÿ, es aʒ kÿk vele bantathnak mÿntha merẽgh volna bennẽk vgÿ teccʒÿk nekÿk.

(Oruoſsagok) Ha megh nem ÿndul magatul aʒ Saar, okadaſſal
is megh kel ÿndÿtanÿ.
Melegh vÿʒeth, uncia, 14, Meʒes ecʒetȩth, uncia, 2, Ecʒetȩth, uncia, 2,
Eʒth elegÿch eoʒwe es ad megh ÿnnÿa, veſd aʒ Sʒaÿadban aʒ
vÿodat es okaggÿal.
Melegh vÿʒeth igÿal gÿakorta merth eʒ igȩn moſſa aʒ
gÿomrodath.
Roſa lÿktariomoth, uncia j, ehȩʒ aʒ menÿ Nadmeʒ elegh, gȩmbȩlÿch
megh, fȩlwl aranÿaʒd megh. Nÿeld el.
Pomagranatnak heat teord megh Borral awagÿ Ecʒettel,
eoʒwe es keoſd aʒ gÿomorra.
Kenÿereth metelÿ aprora, ʒaraʒd megh, aʒ vthan
veſd ſwrw vȩrȩs borban, teord megh aʒ vthan hogÿ mÿnth egÿ
flaſtrom olÿan legÿȩn. Aʒ vthan tȩrÿ fa heath feÿerwrmȩth,
ʒeokfweth, Mentath, elegÿch ȩʒwe eʒȩkęth es flaſtrom moggÿara
teod aʒ gÿomorra.
Kȩmennek gÿeokereth, petreſelem gÿeokereth, ana uncia, 2, kek
liliom gÿȩkereth, Iſopoth, venus aʒʒonÿ haÿath, ana drachma, 3, Meʒeth
uncia, 4, eʒȩketh Negÿ fonth folÿo vÿʒben feoʒd megh vgÿ hogÿ fele
el apaggÿon, eʒth igÿad enhera, mÿndȩn Nedueſſegȩket Flegmakat
es Saarth kÿ kergeth.
Durancia ʒÿlwath tÿʒ ʒȩmȩth, kȩmenÿ gÿȩkereth, uncia, 4, venus
aʒʒonÿ haÿath, uncia j, tÿʒta megh healt arpath, drachma j, fȩʒd megh
annÿ vÿʒben hogÿ fele el apaggÿon, eʒth igÿad.
Papa fweth fȩʒ megh vÿʒben aʒth igÿad.
Feÿer gÿeomberth, galbanumoth, ʒerechȩn dÿo vÿragoth,
ʒȩkfweth, pimponiath, Feÿer Thȩmÿenth, Saffrant, Fa heat,
ʒerechȩn dÿot, Aniſumot, liquiriciat, Cÿtwartoth, Rutath, Salÿat,
kȩmenÿ magoth, vegÿ mÿndȩnÿkbeol ana drachma, 3, Aloes Epatici, drachma, 2.
Nadmeʒet elegÿch roſa vÿʒʒel eoʒwe aʒ menÿ ehȩʒ elegh leʒȩn,
feoʒd megh abban, awagÿ meeg ÿob, chÿnalÿ pogachÿochkakath
beleole, enhera Eſtweis ebben egÿel, merth mÿndȩn Saart. Nedueſſegeoth,
kÿ tÿʒtÿth, verȩdet megh tÿʒtÿttia, fȩ faÿaſth el
veʒȩn, Sʒÿwedet, Maÿadat, Twdȩdet, lepedet, megh tÿʒtittÿa,
Horutoth el wʒ, Emeʒteth veled, Oldal faÿaſth awagÿ Nÿlallaſth
megh enhÿth, ʒemeÿdet velagoſittia, ÿo ʒÿnth chÿnal, gÿomrodat
melegithÿ, es vÿʒeletȩdeth kÿ ÿndittÿa.
Pomagranatnak leweth fachÿard kÿ tȩd maʒos faʒekban, tegÿ
egÿ nÿhan agachka mentath bele, feoʒd vgÿ hogÿ annÿ ſwrwſege
+197

legÿe̊n mÿnth aʒ Meʒnek, hogÿ feoʒe̊d ÿo modon kewergeſſed.
Ebben igÿal merth eʒ feo orwoſſagh.

Gÿomornak faÿasarol.

Aʒ gÿomrot, kÿ aʒ Emeʒteſnek vgÿan Mÿhelÿe. Nagÿ (Okaÿ)
faÿas banthÿa gÿakorta, kÿnek oka aʒ Benne ʒorulth Sʒel, a kÿ
ige̊n Nÿuÿtia aʒ gÿomroth, ʒÿnthe vgÿ mÿnth aʒ Colicanak faÿaſaban
vagÿon: Awagÿ Neduеſſegh Es rago Ere̊s eledel kÿ
hoʒʒaÿa ragadoth: Awagÿ termeʒet kÿwl valo dagadas: Awagÿ
megh Sebeoſwles. Aʒ mertekletlenſegh penÿgh chÿak magatul nem
ige̊n vagÿ chÿak aligh banthÿa. Faÿ Neha aʒ gÿomor aʒerth is,
mÿkor valamÿ olÿ tagh kÿ keoʒel vagÿon hoʒʒa, megh dagad es
aʒ gÿomron fekwʒÿk, vagÿ ha ſok Neduеſſegh fekwʒÿk raÿtha
aʒ gÿomron aʒ is faÿaſth ʒe̊reoʒ.
Effele nÿawalÿaban lewe̊nek hÿdegÿte̊ eledellel kel (Eledele)
elnÿ, es olÿal aʒ kÿ megh ere̊ſſitÿ aʒ gÿomroth. Io ehe̊ʒ aʒ
Salatha, prochÿn fw ecʒettel, pomagranat, Cÿtrom, ke̊rtwelÿ,
Egre̊s, Hÿdegh vÿʒben ÿegeſben aʒoth kenÿer, Tÿkfÿ, Fogolÿ,
Apro madarak egre̊ſſel fe̊wę, ke̊wÿhal, Soban ecʒetben, Lemonÿa.
Ital legÿe̊n vÿʒ, a melÿben valamÿ kewes Fa heat vete̊ttek
es megh feoʒtek, awagÿ Vÿʒes Bor.
Ke̊menÿ magoth, Apium magoth, petreſelÿe̊m (Oruoſsagok)
magoth aʒalÿ megh es te̊rÿ megh, vÿaʒth es Sotalan vaÿat olwaʒ
e̊ʒwe, ruha altal ʒwrd megh, es aʒ porokat elegÿch ke̊ʒʒe, egÿ
keweſſe te̊d aʒ Twʒhe̊ʒ, chÿnald aʒ vthan flaſtrom moggÿara, es
melege̊n teod aʒ gÿomorra.
Aʒʒu mentath, Feÿer wrme̊th, ʒeekfweth, ve̊re̊s roſat, Chÿomborth,
Lo mentath, Rutath, ana manipulus s. Fa heat, Aloeſt, galangath,
Calamus aromaticuſt, ana drachma. j. te̊rd ere̊ſſen megh eʒe̊keth, chÿnald
gÿolch ʒachkoban, hewÿch teglat megh, melegÿch megh aʒ
Sacʒkoth, te̊d aʒ gÿomorra.
Harmÿncʒket vagÿ harmincʒharom rakoth, de Ne
legÿe̊n keweſeb ragd el talban, te̊lch tÿʒta vÿʒet rea, mas fa
tallal feod be, aʒ keth Taal keoʒe̊t raʒd mÿnd addÿgh, aʒ mÿgh
aʒ lewe mÿnd egÿ chÿeoppÿgh kÿ megie̊n beleole, eʒth haromʒor

---

Teglat melegÿch megh olwaʒtot o haÿal es borral e̊ſd megh,
es ſoſd megh, takard ruhaban, te̊d rea aʒ gÿomorra. Io eʒ aʒ
has faÿaſra is.

+198
chÿelekeoggÿed mÿndenkor vÿob vÿob vÿʒeth rea tℓltwen.
Annak vthanna aʒ Talbol ʒℓd kÿ es eggÿenkenth megh raʒʒad
keʒʒel ÿol, es hand egÿ reʒ moſarban, oth mÿnd cÿontoſtul ronch
eoʒwe, aʒ vthan tℓd egÿ vÿ faʒekban, teolch keth pÿnt bort
feÿert rea, tÿʒta kalannal kewerÿed erℓſſen. Aʒ faʒek ʒaÿath
keccʒℓr ruhawal erℓſſen keoſd be. Eʒ vthan Negÿed nap mulwa
mÿkor eʒ eo magaban ÿol ℓʒwe for, ʒwrd ʒepℓn megh es teolch
maas tÿʒta faʒekban, hogÿha aʒ keth pÿnt bornak valamÿ hea
lℓnne, rea telÿeſÿcched, twʒnel aʒt forrald erℓſſen megh hogÿ
mÿndℓn taÿtekabol kÿ tÿʒtulÿon. Annak vthanna, Meʒeth, Borſoth,
Saffrant, gÿeombert, (de aʒ gÿℓmber tℓb legÿℓn) chÿnalÿ
igℓn ʒepℓn bele, ebben agÿ ÿnnÿa mÿnd etelekor ſmÿnd wdeo
keoʒben aʒ mÿgh abban tarth, de egÿeb ÿtaltul es vÿʒ ÿtaltulis
megh oÿa magath, annak vthanna egÿ falkaÿgh.
Kenÿernek belÿth ʒeld megh ʒelℓſſen, pirÿch megh, tℓd
moſarban tℓlch ÿo veorℓs bort rea, teord megh hogÿ legÿℓn
mÿnth Egÿ pep. Aʒ vthan, vℓrℓs roſat, vℓrℓs kalarÿſth, chÿnalt
Coriandru magoth, Roſa chÿpkenek aʒ magwath, ʒℓkfwet, ʒerechℓn
dÿo vÿragoth, ana drachma s. chÿnalÿ eʒeokbeol lagÿ porth, elegÿch
eoʒwe aʒ Moſarban tℓrth ʒerʒammal, chÿnalÿ flaſtromoth, keoſd
aʒ gÿomorra.
Aʒ kenÿer mÿkor aʒ kemℓncʒeben megh ſwl, vℓd kÿ meſd
kettℓ, fa olaÿal es Meʒʒel hÿnch megh melegℓn aʒ kenÿereth,
keoſd aʒ gÿomorra.
Ʒep ʒℓlℓnek fachÿard kÿ aʒ leweth, Feÿer wrℓmnek
leweth, ana uncia, 4. Arpa lÿʒtℓth, vℓrℓs roſath megh tℓrve porul
ana uncia, 2. Maſtixoth, uncia. j, tÿmporald eoʒwe eʒℓketh, kℓſd aʒ
gÿomorra.
Aʒ gÿomor ha Nÿalas Nedweſſegtwl faÿ, okadnÿ kel elℓʒℓr,
aʒ vthan Mentabol chÿnalth Sÿrupoth es roſa vÿʒbℓl chÿnaltath
eoʒwe kel elegÿtenÿ, aʒth kel ÿnnÿa, feolwl oʒthon Spicanard
olaÿal kel aʒ gÿomroth megh kennÿ.
Ha penÿgh aʒ gÿomorban valamÿ olÿan ʒel vagion, mÿnth
aʒ kÿ ideſtowa ʒokoth embeorben budoſnÿ, nagÿ kℓppℓlt kel aʒ
kℓldeokre vethnÿ, hogÿ aʒ gÿomorbol aʒ Sʒeleth ala ʒÿia, eʒth
gÿakorta rea kel vethnÿ, Es aʒ vthan aʒ gÿomroth, rutha olaÿal,
vagÿ ʒeękfw Olaial kel kennÿ, es fℓlwl rea, fa heat, ʒℓkfweth,
Ees kalarÿſth teorwe kel hÿntenÿ.

Ha aʒ gÿomor Sartul faÿ, Eleoʒe̊r kÿ kel okadnÿ aʒ Saarth,
aʒ vthan vegÿ kÿ aʒ kemẽncʒebeol egÿ kenÿeret melege̊n haſÿch
kette̊, hÿnch megh roſa vÿʒʒel es egÿ kewes ecʒettel, aʒon feolwl
hÿnch megh te̊re̊t roſanak porawal, keoſd aʒ gÿomorra.
+199
Ha hÿdegh vÿʒ ÿtaltul faÿ aʒ gÿomor, melege̊th egÿel es
igÿal, Melegh ruhat awagÿ Melegh teglath kel aʒ gÿomorra ke̊thnÿ.
Arwa leanÿ haÿath teor porra, ad megh borba ÿnnÿa aʒ
gÿomra faÿonak.
Aſßu Baraʒkoth fe̊ʒ megh borban, ad megh ÿnnÿa.
Bÿſalmat fonnÿaʒ megh, fachÿard kÿ aʒ vthan annak aʒ
leweth, ad megh ÿnnÿa.
Feÿer wre̊m olaÿth, Sʒeękfw olaÿth, kapor olaÿth,
ana uncia j, Mentath porul, Feÿer wrmeoth porul, ana drachma, j. Maſtixoth
porul, ſcrupulus j, Len magoth, drachma. j s. Bakʒarwo fweth, drachma, j s. feÿer
vÿaʒʒal eʒe̊keth chÿnald eoʒwę, legÿe̊n kene̊ ÿr, eʒʒel kennÿed
aʒ gÿomroth.
Feÿer wrmęoth, Mentath, ve̊re̊s roſath, Corÿandrumot, ana
manipulus j. Maſtixoth, drachma j. Fa heath, drachma, 2. Sʒe̊kfweth drachma. s. Spicanardoth
drachma j. teord porra eʒe̊keth, chÿnald Sakchoban, melegh teglan melegÿch
megh. teod aʒ gÿomorra.

Gÿomornak ʒaÿa faÿasarol. (Cardiaca)

Vad ke̊mennek aʒ gÿe̊kereth es magwath teord megh, ad
megh borban ÿnnÿa, el veʒÿ faÿdalmath es ragaſath aʒ Ihod
feÿenek, ÿnkab aʒ gÿomor ʒaÿanak.
Kakuk fwnek magwath teord megh, ad megh borban ÿnnÿa,
el veʒÿ faÿdalmath.
Machka Meʒeth egÿel enhera, ige̊n haʒnal aʒ megh hwlt
gÿomornak, es aʒ kÿnek ʒaÿa faÿ, emeʒteth is.
Aniſumoth Meʒes vÿʒben feoʒd megh, aʒth aggÿad melege̊n
megh ÿnnÿa.
Farkas Almanak leweleth teord megh, Borban ad megh melege̊n
ÿnnÿa.
Fekethe wreomnek leweleth te̊rd e̊ʒwe fa olaÿal, keoſd aʒ
Iha feÿere melege̊n.
Viʒÿ Teoknek gÿeokereth teord megh, keoſd aʒth aʒ Iha
feÿere.
Rontho fwnek lewelet feoʒd megh tenge̊rÿ ʒe̊le̊wel borban, ad
aʒth ÿnnÿa.

Alabaſtrom kḛweth teorÿ megh, chÿnald ḛʒwe oluaʒtoth
vÿaʒʒal, kend ÿrhara, kḛſd aʒ Iha feÿere.
Ʒeekfwnek vÿragath, Feold Epeÿenek vÿragath,
Farkas Almanak vÿragath, vḛd egÿ mertekkel eʒḛketh Meʒnek aʒ
taÿtekat forraʒd kÿ, es elegÿch bele aʒ ʒerʒamokath, de megh
+200
tḛrwe porul, feÿer wrḛm vÿʒeben ad megh ÿnnÿa. Negÿ Nehеʒek
nÿomonÿth melegḛn. Eʒ igḛn fḛ orwoſſagh.
Ʒeekfwnek aʒ leweth fachÿard kÿ, Saarkerepnek is aʒ leweth
fachÿard kÿ, ana drachma, 2. melegḛn ÿgiad eʒth, chodalatos igḛn haʒnal.
Ha penÿgh eʒ fwekęth nÿerſen megh nem talalnad, eʒ keth fele
fwnek leweleth ha ʒaraʒ feoʒd megh kappannak vagÿ Tÿknak
leweben, Saffranth tegÿ hoʒʒa granum, 6, vgÿ feoʒʒed hogÿ fele el
apaggÿon, ʒwrd megh, ad aʒt melegḛn ÿnnÿa annak aʒ kÿnek
Iha feÿe faÿ.

Chÿḛmḛrrḛl.

Mÿhelÿḛn aʒ Chÿḛmeorth megh erʒeod aʒ gÿomorban, Lo
mentath fonnÿaʒ megh vÿʒben, keth ruha keoʒeoth melegḛn keoſd
aʒ gÿomrara, mÿnd kÿ vettetÿ.
Chÿombort mÿnd vÿragoſtul aʒalÿ megh es tḛrÿ megh,
habard bele vagÿ Nÿolcʒ tÿkmonnak aʒ ʒekÿben, Sws pogachÿat
aʒ tÿkmonnak feÿerebeol twʒben, ad megh eonnÿ aʒ pogachÿakath,
aʒ ʒeekÿt keoſd aʒ gÿomrara melegḛn.
Almath Soʒ megh es ḛd megh, igḛn ÿo chÿḛmḛrleſrḛl.
Lemonÿaban eggÿet vagÿ ketteoth egÿel megh, igÿal ÿol aʒ
leweben is rea, el mulÿk chÿḛmeorleſḛd.
Ha aʒ Ferfÿ gÿakorta chÿḛmḛrleo, vḛd aʒ kakaſnak ʒuʒʒan
valo Sarga belſḛ hartÿaiath, moſd es tÿʒtÿcd ÿol megh, aʒald
megh teord porra, ad megh ÿnnÿa borban, enhera, ha vÿʒben
adodis ÿo, harom reggel aggÿad eʒth megh ÿnnÿa, ſoha
tḛbbe megh nem chÿḛmḛrlÿk. Aʒ Aʒʒonÿallatnak penÿgh, aʒ Toÿo
tÿknak ʒuʒʒanak Sarga hartÿaÿat aggÿad.

Aʒ melÿ Embḛrḛn nagÿ Fḛ faÿas vagÿon. Aʒ vÿʒeletÿ igḛn
feÿer, es ſem ḛnnÿ ſem ÿnnÿa Nem kel awagÿ ha megh allot aʒ
ʒawa, aʒ ilÿen Embḛr vagÿ megh hal, vagÿ nagÿ Nÿawalÿawal
giogul megh.

...ʒe̊le̊t tegÿ vÿʒ nekwl faʒekban mÿkor ige̊n megh melege̊dÿk
teod aʒ gÿomorra.
+201

Tekere̊ Chÿe̊me̊rre̊l. (Tormina)

Egÿ kenÿernek kerekÿch el aʒ Teteÿeth, pÿrÿch megh, ere̊s
ecʒettel eoſd megh, hÿnch teore̊th gÿeomberth aʒ ke̊lde̊kre, arra
fe̊lwl chÿeope̊ges Meʒeth, aʒ kenÿereth teod rea melege̊n.

Hÿdegh chÿe̊me̊rre̊l.

Aʒ keolde̊keoth keore̊lkeorwl Meʒʒel kend megh, hÿnch
te̊re̊th Saffrant reaÿa, arra feolwl iſmeth meʒeth chÿepeges,
iſmerth hÿnch be te̊reoth Saffrannÿal, aʒ vthan levelenkenth rakÿ
Salÿat rea, komlo vÿragoth eos megh forrowal, aʒ mÿnth el ʒenvedhetÿ
ÿo melege̊n teod rea es ke̊ſd rea, harmad napÿgh alÿon
raÿtha.

Aʒ Maÿrol.

Ha aʒ Maÿra gondoth akarʒ vÿſſelne̊d. Apro Chÿgakath ʒegÿ
aʒ Te̊wÿſſeke̊n kÿt talalʒ, vad kekkel eggÿwth fe̊ʒd megh vÿʒben,
abbol vegÿ, uncia, 9. Farkas Maÿath teorÿ megh porul, aʒt hÿnch
abban aʒ vÿʒben, ad megh melege̊n ęnhera ÿnnÿa, Maÿnak mÿnde̊n
nÿawalÿaÿrol ige̊n haʒnos eʒ orwoſſagh. Ha penÿgh aʒ
Chÿgakath megh ehetnę es megh emeʒthetne, ÿge̊n ÿo volna.
Aʒ Maÿ Sokkwleomb kwleomb fele Betegſeggel bantatÿk
megh, kÿk eʒe̊k: Magatul, es Neha aʒ Nedweſſege̊knek vetketwl
valo Mertekletlenſegh; Allattÿanak megh veʒeſe, Sʒorulas, Kemenÿ
dagadas, Twʒeſwles, Kelewęnÿ es megh Sebe̊ſwles.
Mÿkor aʒ magatul valo Nedweſſegh hew, aʒ akarmÿ okbol leoth.
Etelnek de kÿwaltkeppen aʒ huſnak vtalaſa vagÿon, (Mÿndaʒon
altal aʒ Etlenſegh ÿge̊n artalmas) Ere̊s ʒomÿuſagh vagÿon, Mÿnd
aʒ egeʒ Teſth, de legh ÿnkab aʒ Tenerek es aʒ Talpak, hewek,
Sha aʒ ʒaraſſagh oth vagÿon aʒ hewſegh melleth, aʒok is Nedweſe̊k.
Aʒ hÿdegh mertekletlenſegbeol penÿgh, Nagÿob kewanſaga
aʒ Etelnek, es ʒomÿuſagh nÿnchen ÿele̊ſben ha chÿak Nedwes.
Soha penÿgh aʒ magatul valo Nedweſſegh. chÿak vgÿan magaban
megh Nem maradhath, hanem re̊wÿd wde̊n, Nedweſſegnek
valamÿ vetketh vonʒa magahoʒ: Merth valamÿnemw Ereÿe aʒ
eledeleoknek, awagÿ aʒ Eegnek, awagÿ akar mÿ egÿeb okoknak
vagÿon. Aʒ Maÿ aʒoknak mertekletlenſege̊keth annÿwal keonnÿebben
el valtoʒtattÿa, es magahoʒ haſonlowa chÿnalÿa, Se̊th ÿnkab

vgÿan maga eredetÿtwl is aʒ Maÿ Mertekletlen, mÿwel hogÿ aʒ
+202
Nedweſſegẽknek megh chÿnalaſanak eo vgÿan mÿhelÿe, es
valamÿnemw rẽndbe eo leʒẽn, vgÿan aʒonnal banthÿa megh aʒ
Nedveſſegẽket is. Ha feoleotte Hew leʒẽn, hew ees Saros Nedweſſegẽth
Newel es tẽbbÿth: Ha penÿg hÿdegh, hÿdegeoth es
Nÿalaſth. Annakokaerth, aʒ Hew mertekletlenſegh, aʒokat aʒ
Nedweſſegẽketh, kÿk aʒ Maÿ Erek altal mẽnnek, aʒokat is kÿk
aʒ Maÿban vadnak es mÿnd aʒ egeʒ teſtre aʒ Maÿ el oʒlath, Megh
egethÿ. Aʒ Hÿdegh penÿgh, temerdeok, rẽſth, es Nÿers Nÿalaſſagokat
chÿnal: Aʒ Sʒaraʒ iſmeth, ßwrwth, ʒaraʒth es Nehеʒeth,
feold termeʒetwth: Aʒ Nedwes, vekonth es vÿʒeſth. Igÿ bantatÿk
megh aʒ Maÿ aʒ Nedweſſegeoknek bweolkeodeo vetkeÿtwl. Ieleÿ
Aʒ hew Nedweſſegẽknek bwẽlkeodeſenek, Saar, aʒ kÿ
vagÿ okadaſra vagÿ haſmẽneſre kÿ eottetÿk, kÿ legh elẽʒẽr vekonÿ
es halwanÿ, aʒ vthan temerdẽk, Sarga es bwdẽs, ʒaÿnak
keſerwſege, Etelnek vtalaſa. Nagÿ ʒomÿuſagh, es gÿakorta
hÿdeg leleſis, aʒ penÿgh vagÿ kẽʒben, veteſſel valo, vagÿ harmadnapÿ,
vagÿ Budoſo, awagÿ laſſu, kÿwel mÿndẽnÿkkel el vanʒorodÿk
aʒ Teſth es el ʒarad. Aʒ hÿdegh Nedweſſegẽknek penÿgh
bwẽlkeodeſenek aʒ Maÿban ÿeleÿ eʒẽk, Sʒeknek Nem gÿakorta
valo mẽneſe, ſem ſok, ſem igẽn ßÿnẽs, ſem bwdẽs mÿnth aʒ hew
Nedweſſegnek, Etelnek kewanaſa vagÿon, de ʒomÿuhoʒas nÿnchen,
ſem hÿdegh leles, aʒ teſtnek is ſemmÿ vekonÿodaſa.
Aʒ Maÿnak allattÿanak ʒÿnthe vgÿ megh leʒẽn bantaſa
mÿnth aʒ Twdẽnek, valakÿ penÿgh ebben eʒ nÿawaliaban eſÿk,
laſſan laſſan vgÿan el roſſad. Aʒ penÿgh leʒẽn mÿndẽn Nedweſſegeokbeol,
gÿakortab penÿgh aʒ Saaros vndokſagbol, aʒ kÿ aʒ
Maÿnak allattÿaban bele eontetÿk, kÿ oʒton laſſan laſſan megh
roſſadwan, aʒ Maÿnakis allattÿat megh veʒthÿ. Eʒ ilÿen penÿgh
aʒ eledelẽknek vetketwl vonattatÿk, kÿk vagÿ megh veʒtenek,
vagÿ rothadaſhoʒ valo ereÿẽk vagÿon. Aʒ ÿo Bornakis feoleotte
nagÿ ʒabadſaggal valo ÿtala, aʒon vetket hoʒʒa, Melÿ nem chÿak
hogÿ megh hewitÿ es ʒaraʒtÿa aʒ Maÿath, de meg rothadot
pÿnÿʒth es rutſagoth gÿwÿth. Igÿ aʒert mÿwelhogÿ aʒ Maÿa megh
bantattaknak nÿawalÿaiok, vgÿ mÿnth laſſan es ballagwa newekeodÿk,
aʒ Erẽnek vaʒtagſaga ſok ÿdeigh megh bantatlan marad,
vgÿannÿra hogÿ mÿndẽn dologhoʒ hoʒʒa lathath aʒ Embẽr. Aʒ
keʒdetÿn penÿgh eʒ Nÿawalÿanak ſemmÿ Betegſegh nem teccʒÿk.

eleb eleb mẽnwen aʒ Nÿawalÿa, meegis vgÿan chÿak
laſſu, Aʒ ʒomÿuſaghis feolẽtteb nÿnchen, mÿwel hogÿ meeg aʒ
hewſegnek forroſaga feol nem gerÿedẽth, es aʒ Melÿ porcʒogo alath
valo huſban is meeg ſemmÿ dagadas nÿnchen. De aʒerth aʒ
Nÿawalÿat vgÿan megh eoſmerhetnÿ ebbeol, hogÿ aʒ igẽn tÿʒta
+203
bornak kewanſaga igẽn vagÿon es annak megh ÿtalanak, ʒÿnthe
vgÿ mÿnth aʒokon aʒ kÿk aʒ Twdeonek megh veʒeſewel bantattak
megh. Eledelẽknek, de kÿwaltkeppen huſnak nagÿ vtalaſa vagÿon,
annÿra hogÿ meeg aʒ Melegh huſnak chÿak aʒ para is
Nehеʒ es Imẽlgeſth ÿndÿth. Aʒ megh rothadot vndokſagtul, ruth
es bwdẽs lehes vagion. Nagÿob es gÿakortab valo Elmenek es
teſtnek el fogÿatkoʒaſa, hogÿ nem mÿnth aʒ Aſßu korſagnak
betegſegebe. Elẽʒẽr ÿollehet kẽnnÿeb, aʒ vthan hÿdegh verÿtek
kÿ wtwen Nehеʒeb es veʒẽdelmeſb, kÿkkel el vegre aʒ Betegh
vntalan erẽʒakkal megh nÿomattathwan, Nekÿ fekʒÿk aʒ Nÿawalÿanak.
Eʒ Maÿnak Nÿawalÿaiath kẽwethÿ Erẽtlenſegh, merth aʒ
mÿkeppen hogÿ mÿndẽn reʒnek Epſege Es mertekletẽſſege, mÿnd
maganak, mÿnd tehetſegenek ereÿeth otalmaʒʒa, ʒÿnthe vgÿ aʒ
Mertekletlenſegh, es aʒ allathnak megh veßeße, mÿndẽn reʒeknek
megh hoʒʒa aʒ erẽtlenſegẽth. Annakokaerth, ha aʒ Maÿnak
tehetſege aʒ magahoʒ valo ʒÿwaſra erẽtelen, igẽn hÿgak es feÿer
ʒÿnwk meonnek kÿ aʒ haſbol aʒ Sʒekre, meeg ha aʒ gÿomornak
ſemmÿ bantaſa, es aʒ Maÿ Ereknek ſemmÿ ʒorulaſa nÿnchen is.
Ha penÿgh aʒ megh tartaſra valo ereÿe aʒ Maÿnak erẽtelen, aʒ
has aʒonkeoʒben (de igẽn rÿtkan) hÿgat es genÿetſegeoſth ad kÿ,
haſonloth aʒ Nÿers hus moſadekahoʒ. Gÿakortha mÿkor
eʒ Nÿawalÿa megh ẽregbeodÿk, aʒ Erekbẽl aʒ Ver ʒabad akarattÿan
kÿ folÿ, vagÿ aʒ Orron, Vagÿ aʒ ʒemerẽm teſthen
aʒʒonÿallatnak, vagÿ aʒ al felben valo erekẽn, vagÿ aʒ pẽkes
altal. Sẽth neha aʒ Ver aʒ kwlſeo erechkekbeol kÿk aʒ Bẽr
kẽʒẽth vadnak, ſok helÿẽn kÿ wth, kÿ ſemmÿ forroſaggal aʒerth
megh nem kekwl. Ha aʒerth aʒ Vernek ereÿe erẽtelen. Nÿerſeſegẽk
tamadnak, kÿkkel elẽʒẽr aʒ Labak, aʒ vthan aʒ tẽb tagok is
megh dagadnak ʒÿnthe vgÿ mÿnth aʒ olÿanoknak kÿk nagÿ
betegſegbeol tamadnak feol. Es mÿnth aʒ vÿʒ korſagoſoknak es
kemenÿ dagadaſuaknak, SSar vÿʒ folÿaſawal bantattaknak. Merth
aʒ Erek, mÿkor aʒ Maÿnak Nÿawalÿaia vagÿon, bankodnak
vgÿmÿnth, es vele eggÿwth ʒenwednek aʒerth hogÿ onneth vagÿon

nekÿk eredetȩk, Mÿnthogÿ aʒ Inak is bankodnak aʒ Agÿ velȩnek
nÿawaliaÿan, aʒerth hogÿ onneth vagÿon nekÿk eredeteok.
Aʒ Maÿnak aʒerth hew mertekletlenſegeben Elnÿ kel Arpa
kaſanak kÿ fachÿart lewewel, es olÿ eledellel aʒ kÿ felreʒenth
hÿdegÿtȩ, mÿnth Salata, katankoro, Cicorea, es egÿeb affelek.
Vÿʒes kenÿer, Tÿkfiak, Fogolÿ, Apro madarak, Borÿu hus
egrȩſſel awagÿ Lemonÿawal, Edes mondola. Aʒ Bornak telÿeſſeggel
ellene mondaſſek, hanemha aʒ gÿomor volna erȩtelen, Merth
+204
olÿankor vekonÿ es lagÿ Bort kel ÿnnÿa. Aʒ Bor helÿet legÿȩn
ÿtal pomagranatnak kÿ fachÿart lewę. Ecʒetȩs Nadmeʒ arpa
vÿʒben. Mÿndȩn Meʒeſtwl megh kel tÿlodnÿ es igȩn melegtwl,
aʒ akar Etel akar ÿtal fele legÿȩn.
Mÿkor penÿgh hÿdegh mertekletlenſegh vagÿon aʒ Maÿban
kȩnÿw emeʒtȩ es Melegÿtȩ eledelȩkkel kel elnÿ Hÿſſopoth,
kȩmenth, Borſfweth, Salÿath kel ȩnnÿ. Aʒ etkeketh megh
kel fa heaʒnÿ, ʒȩkfweʒnÿ, Borſolnÿ es mÿnd affelewel erȩſſÿtenÿ.
Vekonÿ Barna ʒÿnw, ÿo ʒagu bort kel ÿnnÿa. Hal etelt el kel
tawoʒtatnÿ, hÿdegh gÿwmeolchȩth, es hewolkodaſth, es mÿndȩnt
aʒ Mÿ megh hÿdegÿtene.
Maÿnak mÿndȩn mertekletlenſegetwl lȩt nÿawaliarol[!] feolȩtte
igȩn ÿo, aʒ Farkaſnak Maÿath megh aʒalnÿ es megh tȩrnÿ,
es aʒ porban egÿ Neheʒekeoth, vÿʒʒel elegÿtȩth Edes borban megh
ÿnnÿa. Eʒ megh bÿʒonÿoſulth.

(Oppilatio Obſtructio Aſtrictio) **Maÿnak megh ſʒorulaſarol.**
Maÿnak fȩleotte ȩſmerkeodeoÿe aʒ ʒorulas, rekedes. Merth
eʒʒel ſemmÿ fele reʒe vgÿ nem keſergettetÿk embeornek mÿnth
aʒ Maÿa, Merth aʒ aʒ Er, melÿ aʒ megh emeʒtetȩt eledelth aʒ
gÿomorbol aʒ Maÿnak wreſſegeben ala vÿʒÿ es ʒiÿa, aʒ Maÿnak
allattÿaban aʒ, igȩn vekonÿ erekre el oʒolwan, oth marad megh.
Es vgÿan eʒ helre tȩb vekonÿ Erek is abbol aʒ Erbeol kÿ aʒ Maÿtul
ÿmmar megh keʒÿtteteoth verth, mÿnd aʒ egeʒ embeorÿ teſtben,
elteteſnek okaerth kÿ ʒarmaʒtattÿa, gÿwlnek be.
(Ieleÿ) Ennek eʒ Nÿawalÿanak bÿʒonÿos ÿeleÿ vadnak: merth
Neheſſegh es megh terwles vagÿon faÿdalommal keweſſel, aʒ
ÿob felȩl valo oldal chÿontok alat valo huſalath, akkor kÿwaltkeppen
eʒ erȩʒhetȩ, mÿkor aʒ Etel vthan mÿngÿaraſth valamÿ
dologhoʒ keʒd eʒ ilÿen embȩr. Eʒ penÿgh dagadas es Betegſegh

nekwl vagion. Okaÿ ennek eʒ ʒorulaſnak, aʒ Temerdeok rȇſth
laſſu Nÿal, es Sok. Effele nÿha aʒ Agÿ veleobeol ßal le aʒ gÿomorban,
kÿ annak vthanna altal folwan laſſan laſſan aʒ Maÿnak
vekonÿ Ereÿn aʒ eledeleokkel eggÿwth, aʒokat megh ʒorÿttia.
megh rekeʒtÿ, Iollehet aʒ temerdȇk eledelȇktwlis es
Enÿweſȇktwl leʒȇn aʒ megh ʒorulas, mÿkor aʒ feorȇdeſre, vagÿ
aʒ eteltwl fȇl kelwen, erȇs ÿaraſra fogÿa embȇr magath es hertelenwl
valora, merth aʒok aʒ enÿwes eledelȇk aʒ vekonÿ Erekre
+205
ragattatnak: De Neha aʒ Sarga Sartul is, aʒ kÿ aʒ Maÿban ſok
ÿdeigh aal, es ÿdeÿen kÿ Nem tÿʒtul, ſmegh temerdȇkȇdjk,
Neheʒ es veʒȇdelmes megh ʒorulaſa leʒȇn aʒ Maÿnak. Merth aʒ
a Sar nÿha vgÿan aʒ hoÿagaban is megh kȇweʒÿk.
Eʒ ilÿen nÿawalÿaban valoknak melegh eledel (Eledele)
adaſſek, mÿnth, parhagÿma, Meʒes ecʒettel, Sparga, kȇmenÿ,
kaporna, es mÿndȇn affele eledel melÿeth fevʒerʒammal megh
feoʒnek. El kel tawoʒtatnÿ mÿndȇn temerdȇk eledelt, es Etel
vthan valo feordȇt, is, es egÿeb munkakath. O borral es ʒep
vekonnÿal kel elnÿ.
Sawanÿu Mondolath Meʒben es Teÿben teorÿ (Oruoſsagok)
eoʒwe, es eccʒȇr eccʒȇr, egÿ mogÿoronÿth agÿ nekÿ.
Genchfwnek gÿȇkereth feoʒd megh vÿʒben, es aʒth aggÿad
ÿnnÿa.
Spicanardot awagÿ leuendulath feoʒ megh vÿʒben, ad megh
ÿnnÿa.
Vȇrȇs Bagolÿ borſoth feoʒ megh vÿʒben, ad megh ÿnnÿa.
Katankoronak vȇd vÿʒeth, Bagolÿ borſoth tȇrÿ megh hogÿ
mÿnth aʒ lÿʒth olÿan legÿȇn, fȇʒd eoʒwe, kend aʒ Maÿra.
Keſerw baboth, rutath, feoʒ megh borſal eggÿwth, es ad
megh eonnÿ.
Feoldÿ fenÿw fwnek aʒ leweleth teord megh, heted napÿgh
aʒth aggÿad borban ÿnnÿa.
Ceclat teorÿ megh Muſtarban awagÿ Ecʒetben, ad megh
ÿnnÿa aʒth.
Karo repanak aʒ magwath teord megh, pȇʒercʒet
feoʒ megh vÿʒben, ves aʒ porban bele egÿ Neheʒekeoth, eʒth
aggÿad ÿnnÿa gÿakorta.
Dÿʒno kenÿernek kÿ fachÿart leweben vegÿ keth neheʒekeoth,
elegÿch Meʒes ecʒetben, ad megh ÿnnÿa.

Apiomoth, petreſelmeth, teorÿ eoʒwe Nadmeʒʒel, ad megh eonnÿ.
Apro fele Eger fwleth feoʒ megh borban, awagÿ vẽd vÿʒeth, ad aʒth ÿnnÿa.
Porchÿn fweth teorÿ eoʒwe roſa vÿʒʒel, keoſd rea aʒ megh ʒorult maÿra.
Ʒepʒẽleonek fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch Camforth bele, keoſd rea.
Sandalom olaÿal ÿo kennÿ aʒ Maÿath.
Viʒÿ Mentath feoʒd megh Borban, ad meg ÿnnÿa aʒ leweth, aʒ fwet keoſd aʒ Maÿra.
+206
Vẽrẽs Fenÿwnek leweleth teord porra, agÿ vÿʒben ebben megh ÿnnÿa egÿ Neheʒekeoth.
Machÿka tẽwÿſſet teorÿ megh, borban ad meg ÿnnÿa.
Ʒeekfwet feoʒ megh borban, ad megh ÿnnÿa.
Bakfwet teorÿ egÿ Neheʒek nÿomonÿth, Meʒes borban es ecʒetben ad megh ÿnnÿa.
Ʒarwas Maaknak gÿeokereth teord megh, Borban ad megh ÿnnÿa.
Liquiricia lewelenek fachÿard kÿ aʒ leweth, ad aʒt ÿnnÿa.
Reubarbaromoth akar mÿnth aggÿad.
Nagÿ roponcʒnak gÿeokereth, kÿt ʒenth Ilona aʒʒonÿ fwenek is hÿnak, porul ad megh Borban ÿnnÿa.
Kÿs feold Epeÿe fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, es ad megh ÿnnÿa.
Komlonak vÿragath tẽrd megh, ad megh ÿnnÿa, akar mÿben.
Apro boÿtorÿannak fachÿard kÿ aʒ leweth, awagÿ feoʒd megh vÿʒben, ad megh aʒth ÿnnÿa.
Tÿʒ awagÿ kÿlencʒ Alenxandriaÿ[!] Dÿoth, kÿt aʒ patÿkaban piſtaciumnak hÿnak, veſd Eÿelre maloſaban, had fonnaggÿon benne es aʒʒek, haÿnalban ad megh ẽnnÿ aʒokath, ſoha ennel fẽb orwoſſagh nem leheth.
Kek liliomnak gÿeokereth, Feoldÿ fenÿw fwnek gÿẽkereth.
Aniſum magoth, Apium magoth, ana, drachma, 2. kapotnakoth drachma 2. s.
Fa heat, gÿẽmbert, ʒeekfweth, Bechÿfweth, ana drachma j, pẽʒercʒeth, genchfweth, ana drachma, 2. elegÿch eoʒwe eʒẽketh, Tengeorÿ hagÿmabol chÿnalth Meʒes vÿʒʒel aʒ menÿ ehẽʒ elegh. Eʒ igẽn ÿo orvoſſagh.

Agÿ ebben megh eonnÿ, de mÿkor oʒthon ʒÿnthe aʒ vtolſo ʒwkʒegh
kewannÿa es egÿebbel ſe̊mmÿwel megh nem gÿogÿthatod.

Wne̊nek ʒaraʒ ganeÿath, Cÿalannak kÿ fachÿart leweth,
harom tÿkmonÿath, ÿo fa olaÿth, kenke̊weth, eʒe̊keth tÿmporald
mÿnd eoʒwe es chÿnalÿ flaſtromoth, eʒt ke̊ſſed aʒ megh rekede̊th
Maÿra, akar aʒ rekede̊th Lepre, aʒ Saar vÿʒ el folta betegre, eʒ
fe̊lotte ÿo orwoſſagh.
+207

Maÿnak kemenÿ dagadaſarol. (Schirrhus)

Eʒ Nÿawalÿa aʒ Maÿban Nagÿ kemenÿ dagadas, kÿ nem
faÿ kwleomben, hanem ha ige̊n feoleotte nÿomnak. Eʒth keonnÿen
megh eoſmernÿ tapogataſſal, ÿeleoſben ha vekonÿ es Nem ke̊wer
aʒ has, aʒt is legh ÿobban vgÿ ha igÿene̊ſſen fe̊n aal, awagÿ aʒ
ÿob felere haÿol aʒ betegh, hogÿnem mÿnth mÿkor
hanÿatta fekʒÿk, meeg vgh is Nÿomogataſſal eoſmernÿ megh.
Aʒ ÿob felen ke̊nnÿen fekʒÿk de aʒ Balfelęn neheʒen, merth vgÿ
teccʒÿk akkor mÿntha valamÿ nagÿ tere̊h megh fuÿto fekwnnek
aʒ gÿomron es aʒ porcʒogo alath valo huſon Bal fele̊l. Eʒ
Nÿawalia veʒe̊n eredeteoth aʒ engeodetlen regÿ Maÿ (Oka)
ʒorulaſtul. mÿndenkoron, Aʒ Maÿ Twʒeſwleſetwl ige̊n rÿtkan
awagÿ ſoha nem, Merth aʒ Belſeo reʒekben valamelÿ termeʒeth
ʒe̊renth melegh es Nedwes, mÿnde̊n Twʒeſwles, veʒe̊delmes kelewennÿe
valtoʒÿk. Aʒ Nedweſſegh aʒerth aʒ kÿ chÿnalo oka aʒ
Maÿ ʒorulaſnak, eleoʒe̊r aʒ Maÿnak apro Ereÿth teolthÿ es
rakottattÿa megh. Eʒ oʒton tele lewen, ÿnneth mÿnde̊n Belſeo
reʒeknek allattÿara el arad, es aʒokat is ʒÿnthe mÿnth aʒ Ereketh
be ʒorÿttia, hogÿha annalis ÿobban megh telnek aʒ Erek.
Aʒ Maÿat feoleotte ʒele̊ſſen kÿ terÿtÿ el Nÿuÿtia, es akkor
oʒton aʒ Maÿ dagath es feol fuualkodot leʒe̊n. Wdeowel oʒton,
aʒ Nedueſſegh aʒ Melegſegnek ereÿetwl megh ʒarad, es aʒ vekonÿ
reʒe el oʒlattatÿk, aʒ maradeka penÿgh megh kemenÿe̊dÿk,
es annak elegÿwleſewel aʒ Maÿnak allattÿa megh bontakoʒÿk, es
abbol leʒe̊n aʒ kemenÿ dagadas.
Eʒ dagadas kwleombeoʒ aʒ keoʒeonſege̊s dagadaſtul, (Keth fele)
merth eʒ ſok wde̊re Newekeodÿk, de amaʒ ige̊n hamar leʒe̊n.
Hogÿ penÿgh aʒ vetkes megh chÿnalo ok, Neha Nÿalas, Neha
Saaros, ʒÿnthe vgÿ aʒ kemenÿ dagadaſok is kwleomb kwleomb

felek, kÿketh ÿol gondolkodwa kel megh eoſmernÿ. Merth aʒ
Nÿawalÿa ÿelẽn lewen, mÿnd hathatoſaggal mÿnd veʒeodelẽmmel
egÿ maſtul kwleombeoʒnek. Merth aʒ melÿk Temerdeok es
Nÿalas Nedueſſegeoth gÿwlth, aʒth eleol vẽttek aʒ okok. Aʒ
Melÿk Saaroſath, aʒth is. Eggÿkben aʒ hÿdegh Nÿalas
Nedweſſegnek vralkodaſa teccʒÿk megh aʒ Maÿban: Maſÿkban
aʒ Megh ſokaſodoth Sarnak es megh hewẽltnek ÿeleÿ technek
megh. Es eʒbẽl leʒẽn aʒ Saar el folÿaſanak Betegſege, kÿwel
vele vagion aʒ reoſth betegſegh, de aʒ hÿdegtwl Nem leʒẽn,
hanem Aʒ hoʒʒa el aʒ vÿʒ betegſegeoth.
+208
Vagÿon Neha nagÿ dagadas, kÿ aʒ Maÿnak be takaro hartÿaÿban
leʒẽn, es Neha olÿa leʒẽn, hogÿ mÿnd aʒ egeʒ oldal
chÿontok alat valo huſth tele teoltÿ, annÿra hogÿ aʒ vegʒeo
oldal cÿontoth is aligh vehetÿ embẽr eʒeben, es aʒ vÿaith is
ala Nem nÿomhattÿa aʒ oldal chÿontnak, aʒ Maÿnak is ſemmÿ
allapattÿa kÿ nem teccʒÿk mÿatta. Leʒẽn eʒ aʒ Sʒeltwl, awagÿ aʒ
vekonÿ Nÿerſeſegtwl, melÿet vagÿ ſok hÿdeg vÿʒ ÿtal, awagÿ
wdẽkeoʒben valo gÿwmẽlch etelnek alkolmatlanſaga es ſokſaga,
vagÿ ʒabalas es feoleotteb megh rakodas, hoʒoth es chÿnalt, Eʒ
penÿgh Nem megh Nehezwleſth, hanem kÿ terwleſth ʒẽrẽʒ, kÿ
hamar wdẽn leʒẽn. Neha penÿgh leʒẽn, aʒ temerdeok laſſu, awagÿ
Saros, awagÿ Nÿalas Nedueſſegtwl, Melÿ terhet aʒ Maÿ twle
el taʒÿtwan, aʒ keorwl, valo hartÿaban veteoth. Eʒ ÿnkab igÿekeoʒÿk
es aʒ eo terhes voltawal Nÿom, es ſok ÿdeoreis gÿwl, es
hamar Nem, hanē iſmet ſok wdẽre oʒlattatÿk el.
(Oruoſsagok) Armoniacumot, uncia 4. Saffranth, drachma, 5. ʒeekfw olaÿth,
uncia, 8. kek liliom olaÿth, uncia, 8. elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ flaſtromoth es
keoſd aʒ Maÿra.
Saffranth, Narduſth, Caſſia faÿath, ana drachma 2. Mÿrrhat, Cÿperuſth,
Cicoreanak gÿeokereth, drachma j, Tÿʒta meʒeth a kÿnek taÿtekat
el hantad, drachma, 16, elegÿch eoʒwe eʒẽketh, mÿndẽn Nap ebed eleoth
ket orawal, egÿ mogÿoronÿt egÿel ebben.
Apiumnak kÿ fachÿarth leweth, libra s. Apiumot megh
tẽrwe porul, uncia j. Ecʒeteoth libra s. Fa olaÿth, uncia, 2. Serapiumoth,
drachma, 2. Ammoniacumoth megh tẽrwe porul. drachma, 3. eſtwe elegÿch
eoʒwe eʒeoketh, es egÿ eÿel alÿon vgÿ, reggel feoʒd annÿra
hogÿ fele el apaggÿon, aʒ vthan Sarga liliomoth teorÿ porra, es
aʒ menÿt ehẽʒ elegnek aranʒas, tegÿ annÿt hoʒʒa, es eʒʒel

giogÿichad aʒ Maÿath, keoſſed vele.
Ammoniacomoth ha megh ach chak magathis eonnÿ, ÿo, ha
kẽteod vele vgh is haʒnos.

(Hepatis Inflammatio) **Maÿnak Twʒeſwleſerẽl.**

(Oka) Maÿnak twʒeſwleſe aʒ, mÿkor aʒ veer egÿ reʒeben aʒ Maÿnak eoʒwe gÿwlwen feol gÿulad. Leʒẽn penigh eʒ, mÿkor aʒ Ver vagÿ bweolkeodeſebol vagÿ vekonſagabol vagÿ buſulaſabol, vagÿ erẽſſegebẽl, vagÿ kwlſeo okoknak keʒẽrÿteſebẽl, modnekwl aʒ Erekbeol el kÿ omolwan, aʒ Belſeo tagnak teſteben beoſeggel bele megÿẽn, es akkor aʒ eo helÿe kÿwl aʒ ver megh roſſad es megh twʒeſwl, es aʒ Huſos reʒnek allattÿath kÿben
+209
ÿmmar bele elegÿẽdeoth, megh bantÿa es megh veʒtẽgetÿ: Eʒ Twʒeſſegbeol gÿakorta, vẽlgÿes Seb is kẽwetkeoʒÿk. Elẽʒẽr aʒert aʒ ver el valtoʒÿk rothadot rutſagga, es akkor vagÿon aʒ twʒeſwles: Aʒ rutſagh iſmet aʒ termeʒetʒẽrent valo Meleghſegnek ÿo voltabol, genÿetſegge leʒẽn: Annak oʒthon aʒ genÿetſegnek eoʒwe gÿwleſe mondatÿk kelewennek. Aʒ genÿetſegh oʒthon kÿ omolwan, marad ruth es vẽlgÿes Seb helÿ. Eʒ ſok valtoʒaſnak rendÿbẽl penÿgh, mÿnth aʒon kuth feobeol, ſok vetkek ʒarmaʒnak, kÿk mÿwel hogÿ kwleomb kwleomb Newel Neweʒtetnek, vgÿ mÿndẽnÿk gÿogÿulaſnak mas moggÿat kewannÿa. Mÿndẽnÿketh penÿgh ilÿen ÿeleokbeol eoſmerhetnÿ megh. Aʒ Twʒeſwleſnek ÿeleÿ eʒeok, Nagÿ Neheſſegh. Es aʒ ÿob feleol valo oldal chÿontok alath lewẽ huſnak faÿaſa, Melÿ faÿas aʒ Melÿ chÿontÿgh feol vagÿon, mÿnd aʒ fattÿu oldal chÿontokÿgh ala. Melÿ kÿ terÿedwe vagion aʒ oth ben rekędẽth rutſagnak eoʒwe gÿwleſe mÿa, kÿ aʒ Melÿnek be takaro hartÿaÿath megh bantÿa es ʒorÿttia. Eʒ okbol vagÿon lelẽkʒet vetelnek nehеʒ volta. Ees valamÿ kichÿn horutas aʒ melÿben ſemmÿt kÿ Nem vethnÿ: Eʒ ÿelẽkkel aʒerth es aʒ faÿdalmak[!] is helÿewel kwlẽmbeoʒ, amaʒ Nÿlallo oldal faÿaſtul, kÿth hÿnak Pleuritiſnek. Aʒ Maÿnak twʒeſwleſeben, forro es erẽs betegſegh vagÿon, megh elegÿthetetlen ʒomÿuſagh, Nÿewlnek[!] daraboſſaga es repedẽʒeſe kÿheoʒ vgÿan pÿnÿʒ ragadoth, eleoʒeor Sarga ʒÿnw, de aʒ vthan fekete, Imẽlges, Etelnek vtalaſa. Neha megh foÿto Chÿoklas. aʒ Teſth gÿakorta valo Saarnak el folÿaſawal megh rutÿttatÿk, aʒ vÿʒelet temerdẽk, vẽrẽs es ʒawaros, Neha Tÿkmonÿ ʒek ʒÿnw Saarnak

okadaſa, Neha roſdas ʒÿnw, es gÿakorta valo megh ÿndulth Sʒek,
Melÿbe̊l oʒthon gÿakorta Nagÿ has me̊nes awagÿ veer has ke̊wetke̊ʒÿk.
Ha aʒ Twʒeſſegh penÿgh forro fe̊l fualkodot dagadaſſal
vagÿon, Betegſegh, feol gÿuladas, Okadas es te̊b Nehеʒ ÿeleok
vadnak, el vegre el fonnÿadas es aſßuſagh keowetÿ. Eʒe̊k mÿnde̊n
twʒeſwleſnek ÿeleÿ vgÿan ke̊ʒeonſege̊ſſek. De ha reʒ ʒe̊renth
valo aʒ Twʒeſwles, es aʒ Maÿnak wregeben megÿe̊n be, ÿeleÿ
annak eʒeok. Etelnek vtalaſa. Ime̊lges, ʒomÿuſagh, Sarral
okadas, ere̊ſſen ere̊lteteo Saros haſme̊nes. Aʒ Bal felre valo
fekwes Nehеʒ, es aʒ megh twʒeſwlt Maÿ dagadaſa megh nem
teccʒÿk es nem tapogathato. Ha penÿgh aʒ Twʒeſwles aʒ Maÿnak
feolſe̊ horgas reʒeth foglalÿa el. leleokʒet vetelnek Neheſſege,
horuth, es Nehеʒ faÿdalom vagÿon, kÿ aʒ Melÿ chÿontaÿth magahoʒ
vonwan, aʒok is bantatnak, aʒ ÿob felre valo fekwes
Nehеʒb hogÿ nem mÿnth aʒ Balra, merth aʒʒal mÿwel hogÿ aʒ
megh bantatoth reʒ aʒ fekweſben nÿomattatÿk, aʒ Nÿomaſſal aʒ
+210
faÿdalom eoregbeodÿk. Es aʒ dagadaſa ennek Nÿlwan valo,
ſmegh lathatnÿ. Aʒerth eʒe̊k aʒ ÿele̊k teccʒenek megh mÿkor aʒ
Twʒeſwles nagÿ es fe̊leotte valo. De mÿkor kichÿn, aʒ ÿele̊k is
akkor ige̊n kichÿne̊k, ſok holnapigh is aal eʒ gÿakortha. Melÿben
aʒ oldal chÿontok alat valo huſnak vagÿon Nehеʒ faÿdalma, kÿth
ÿnkab eoſmerhetnÿ megh aʒ Nehеʒen valo leleokʒeth veteltwl,
hogÿ nem mÿnth embe̊r megh tapogathatna. Mÿkor penÿgh aʒ
Egeʒ Haſnak huſa Muſculuſſa, aʒ aʒ, huſa aʒ kÿ eleo erekkel es
ÿnakkal vetete̊t keorwl, aʒ Maÿnak kÿ terÿedeſetwl chÿak eo
maga twʒeſe̊dÿk megh, aʒ feolwl megh ÿrth ÿele̊kben chak egÿ
ſÿnchen, hanem aʒ Betegſegh ha vagÿon, eʒth ÿnkab bantÿa aʒ
ʒaggato es gÿakdoſo faÿdalom, es vgÿan kÿ teccʒÿk aʒ dagadas,
hoſßan ʒabaſulan kÿth meg is tapaʒtalhatnÿ, merth aʒ kÿ terÿede̊t
Be̊r, ve̊re̊ſſellÿk es Hew.
(Eledele) Eledele effele Nÿawalÿaban eſteknek olÿ legÿe̊n
es affele, aʒ kÿ aʒ ʒorulaſth Nÿttÿa, affelek penÿgh mÿnd aʒok
aʒ kÿk gÿe̊nge eledeleok, es Nem ragok, mÿnth aʒ Arpa kaſa es
Meʒes bor, es ehe̊ʒ haſonlok. Io eledel aʒerth effeleknek,
aʒ arpa kaſanak kÿ fachÿart lewe, kÿ olÿan mÿnth aʒ Teÿ, kÿben
Apiomoth kel megh feoʒnÿ. Tÿknak es kappannak megh fe̊t
leweis ÿo, melÿben petreſelme̊th feoʒtenek megh. Itala legÿe̊n
Meʒes Bor awagÿ Arpa vÿʒ, vagÿ katankoro vÿʒ, olÿ aʒ Melÿben

katankorot feoʒtenek megh.
(Abſceſsus) Mÿkor oʒton kelewennÿe leʒe̊n aʒ Twʒeſwles, es aʒ
megh rothadoth ruthſagh genÿetſegge valtoʒÿk, a faÿdalom, es
aʒ Betegſegh megh e̊regbeodÿk. gÿakorta modnekwl valo dermede̊
hÿdege̊k bantÿak megh, kÿth oʒton aʒ hewſegnek eoregbeodeſe
ke̊weth. Megh gÿwlwen ÿmmar aʒ genÿetſegh, mÿnde̊ne̊k
megh laſſodnak, es aʒ forroſagh is megh kÿſſebbe̊dÿk, de aʒerth
aʒ betegnek ereÿe ÿnkab el ʒakad, es leʒe̊n aʒ pulſus kichÿn, es
(Pus) lankadoth, Leʒe̊n gÿakor el ʒakaʒkodaſa is aʒ Betegnek. Mÿkor
penÿgh megh fakad aʒ kelewenÿ, es aʒ genÿetſegh kÿ omol,
aʒ e̊ vndok bwʒÿwel aʒ Sʒÿw el bamlatÿk, kÿ oʒton ſok el
baggÿadaſth es el aÿulaſth hoʒwan, aʒ Betege̊th eʒ vÿlagbol el
viʒÿ, es ebbeol oʒton ſenkÿ megh nem gÿogÿulhat ſoha is. De
mÿkor aʒ kelewen kichÿn, es aʒ Ere̊ helÿen vagÿon, aʒ genÿetſegh
neha okadaſſalis kÿ vettetÿk, awagÿ aʒ vÿʒeleth awagÿ aʒ
Sʒek altalis el megÿe̊n.
(Vlcus) Aʒ kelewentwl leoth Seb penÿgh aʒ Melÿbeol ÿmmar
aʒ genÿetſegh kÿ folt, mÿwel hogÿ Eledellel vntalan moſatÿk es
aßtatÿk, attul eo megh roſſad, es ſoha megh nem gÿogÿulhat.
Akkor aʒerth aʒ melÿ verth aʒ Maÿ chÿnal, ige̊n vetkes Nem ÿo,
+211
es aʒʒal aʒ Teſth nem taplaltattÿk, hanem ÿnkab el aß,
aʒ haſnak me̊neſe, rothadot, vndok es aluth verrel elegÿ, es Neha
olÿan mÿnth ha valamÿ el olwadoth deognek aʒ teſte volna. Aʒ
vÿʒelet is penÿgh elegÿ rutſaggal es vndokſaggal. Ha penÿgh aʒ,
haſnak huſanak aʒ kerwletÿben mehet be, mÿnde̊nnel gonoʒb es
Nehe̊ʒb betegſegeoth tudnÿ vÿʒ korſagoth tamaʒth, kÿ aʒ Agÿeknak
es aʒ Cÿomb keoʒÿnek Neheſſegewel es dagadaſawal leʒe̊n
nÿlwan valowa, hogÿha ereÿe annÿra hathato leʒe̊n.
(Oruoſsagok) Arpa lÿʒte̊th egÿ latoth, uncia j, Biſalmanak huſat
megh te̊rwe, drachma, 3. Feÿer wrme̊th, Sarkerepnek vÿragath, ana drachma, 2.
Len magoth drachma j. Roſa olaÿth, Bÿſalma olaÿth, ʒeekfw olaÿth, Feÿer
wre̊m olaÿth, ana uncia j. Iuncus odoratuſth drachma, 2, Ecʒete̊th uncia 2, eʒe̊keth
chÿnald eoʒwe flaſtrom moggÿara, ke̊ſd aʒ Maÿra melege̊n.
Roſath, vthÿfwet, Feÿerwrme̊th, ʒeękfweth feoʒ megh vÿʒben,
march ruhat bele es teod aʒ maÿra melege̊n, eʒt gÿakorta
chÿelekeggÿed. Eʒeoknek megh veoth vÿʒe̊k is ʒÿnthe olÿan ÿo.
Fÿgenek chak aʒ belſeo huſath vegÿ drachma, 3, Oborban aʒtas
megh ÿo modon Mÿrrhat, es abbol is vegÿ, drachma, 2, Stÿraxoth Maſtixoth,

ana drachma, 2. Sarkerep vÿragath, Feÿer wrmẘth, ʒeekfweth,
ana drachma. j. s. Saffranth drachma. s. Bÿſalma olaÿth, Maſtix olaÿth,
Roſa olaÿth ana uncia, 2, ehẘʒ tegÿ tÿʒta vÿaʒth, es Fenÿw vÿaʒt is
aʒ menÿ elegh, chÿnalÿ beleole ragado flaſtromoth, kend ÿrhara,
es ragaʒd aʒ Maÿra melegẘn. Eʒt vgÿan tudnÿ kel embẘrnek
hogÿ awalamÿkor aʒ Maÿ vagÿ aʒ Lep megh twʒeſẘdÿk, hÿdegẘn
ſemmÿth rea nem kel tẘnnÿ, hanem mÿndẘnt melegẘn.
Roſa vÿʒeth, Dÿʒno keknek vÿʒeth, ana uncia, 12. vẘrẘs
roſath, Spodiomoth aʒ aʒ, Elefanth chÿontoth, patÿkaban megh
talalnÿ, Feÿer Sandalom fath, vẘrẘs Sandalom fath, ana drachma. j. teord
porra aʒ kÿ arra valo eʒẘkben, elegÿch eoʒwe aʒ vÿʒekkel, march
ruhath ebben, es melegẘn teod aʒ Maÿra.
Bÿſalmath Negÿet awagÿ ẘtẘth feoʒ megh roſa vÿʒbe es
Ecʒetben, de aʒ roſa vÿʒ harom annÿ legÿẘn mÿnth aʒ Ecʒeth,
mÿkor aʒth ÿol megh feoʒẘd, vegÿ abbol egÿ fontoth, ehẘʒ tÿmporalÿ,
Feÿer Sandalom fat, vẘrẘs Sandalom fath porul, vẘrẘs
roſath, Spodiomoth, ana drachma, 2. Roſa olaÿth aʒ menÿ ehẘʒ elegh,
chÿnalÿ ebbẘl flaſtromoth, kend ruhara es teod aʒ maÿra
melegẘn.
ʒeekfweth, Sarkerepẘth, kaproth, Feÿer wrmẘth, ana manipulus. j.
Len magh lÿʒteoth, Bakʒarwo feonek magwanak lÿʒtÿth. Arpa
lÿʒtẘth, ana uncia, 4, aʒ fweket forrald megh vÿʒben erẘſſen aʒ menÿ
ahoʒ elegh, vgÿ hogÿ fele el apaggÿon, tẘrd eoʒwe moſarban aʒ
ʒerʒamokath. Ees ves annÿ Roſa es ʒeękfw olaÿth bele aʒ menÿ
+212
ahoʒ elegh, chÿnalÿ flaſtromoth, keoſd aʒ Maÿra melegẘn.
Roſa olaÿth, Edes mondola olaÿth, Len magh olaÿth, awagÿ
healt len magoth, teord eoʒwe eʒeoketh, eʒʒel kennÿed melegẘn
aʒ Maÿath.

Ha Genÿetſegẘth hanÿ es okadÿk.

Ha mÿkor arra megÿẘn aʒ dologh, hogÿ aʒ Betegh genÿetſegeoth
keſd kÿ hannÿ es okadnÿ, Feÿer Malwanak gÿeokereth, uncia,
3, Bakʒarwo fwnek magwat. drachma, j. s. Lenmagoth, drachma. j. s. Feÿer
malwa leweleth, Eoregh Malwa leweleth, ana manipulus. j,
Fÿgeth, 6. forrald vgÿ megh vÿʒben eʒẘketh hogÿ megh lagÿulÿanak
ÿol aʒ vthan teord megh, chÿnalÿ lagÿ flaſtromoth, es tẘd
aʒ Maÿra melegẘn.
Arpa lÿʒtẘth, Bakʒarwo fw magnak lÿʒtÿth ana drachma, j. s. Feÿer
Malwa gÿẘkereth, uncia j, Feÿer liliom gÿẘkereth drachma, 3. Len magoth,

drachma, j. ȝeekfw vÿragoth es Sarkerep vÿragoth mÿnd aȝ ket felebeol,
manipulus. s. forrald eȝe̊ket vÿȝben mÿnd addÿgh a mÿgh megh ſwrwdÿk.
Aȝ vthan tegÿ ehe̊ȝ ȝeękfw olaÿth, uncia, 2, Feÿer liliom olaÿth, uncia, 3.
Iſmeth forrald vÿonnan eoȝwe, ebbe̊l chÿnalÿ flaſtromoth, es
keoſd aȝ Maÿra melege̊n.

Maÿnak hÿdegwleſere̊l.

Sarga Liliomoth akar mÿ modon veogÿed, vagÿ Etelben vagÿ
ÿtalban mÿnd ÿo.
Ȝe̊kfweth aȝonmodon akar etelben akar ÿtalban ve̊gÿed
mÿnd ÿo.
Reubarbaromoth teorÿ megh, elegÿcȝ eoȝwe tenge̊rÿ ȝe̊leowel,
aȝth egÿed.
Bechÿ fweth, awagÿ Narduſth teorÿ porra, es aȝth igÿad ÿo
Borban.
Fenÿw fanak, awagÿ Fekethe fenÿwnek aȝ lewelet te̊rd megh,
es ÿd megh Meȝes borban, akar vÿȝben.
Amomumoth feoȝ megh Borban es ÿd megh.
Spÿcanardoth fe̊ȝ megh borban, ÿd megh melege̊n.
+213

Maÿnak kemenÿe̊deſere̊l.

Armoniacumoth, uncia, 4, Saffranth drachma, 5, ȝeękfw olaÿt
uncia, 8. kek liliom olaÿth, uncia 8. elegÿch eoȝwe, chÿnalÿ flaſtromoth,
ke̊ſd aȝ Maÿra melege̊n.
Apiomnak kÿ fachÿart leweth, libra s. Apiomot megh te̊rwe
porul, uncia, j, Ecȝete̊th libra s. Fa olaÿth, uncia, 2, Serapiomoth, drachma, 2.
Armoniacumoth porul, drachma, 3, elegÿch e̊ȝwe eȝe̊keth eſtwe, es egÿ
Eÿel alÿon vgÿ, reggel feoȝd annÿra, hogÿ fele el apaggÿon, aȝ
vthan teorÿ porra Sarga liliomoth, aȝ menÿth ehe̊ȝ elegnek aranȝas,
elegÿch mÿnd eoȝwe, es ke̊ſſed melege̊n aȝ Maÿra.
Saffranth, Narduſth, Caſſia faÿath, ana drachma, 2, Mÿrrhat, Cÿperuſth,
Cicoreanak aȝ gÿe̊kereth, ana drachma, j, tÿȝta meȝet aȝ kÿnek
taÿtekat el hantad, drachma, 16, elegÿch eoȝwe eȝe̊keth, mÿnde̊n napon
ebed eleoth ket vagÿ harom orawal ebben egÿ mogÿoronÿth
egÿel megh.
Ammoniacomoth ha chak magath eȝe̊l megh is, es ha chak
magawal ke̊teod is, ige̊n ÿo.

Maÿnak faÿaſarol. (Holimos, Iecoris dolor)

Sarga liliomoth feoȝ megh Edes borban, aȝt aggiad ÿnnÿa
melege̊n.

Feÿer wrmȯth, Tengeorÿ ʒeoleoth feoʒ megh borban, aʒt ad ÿnnÿa, aʒ Maÿra is keoſd aʒth.
Kek liliomnak vÿragabol chÿnalt olaÿal kennÿed melegȯn aʒ Maÿath feolwl. Mondola olaÿ is ÿo, Laurus olaÿ is ÿo.
Apro Boÿtorÿanth feoʒ megh Borban, awagÿ aʒ leweth fachÿard kÿ, ad megh ÿnnÿa.
Edȯs pomagranatoth, awag Tengȯrÿ ʒȯleoth, awagÿ fÿget agÿ gÿakortha eonnÿ.
Eoregh Malwanak fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch ȯʒwe Meʒʒel, ad megh ÿnnÿa.
Eoth lewelw fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, es ad megh ÿnnÿa.
Bÿſalmath, Arpa lÿʒteoth, Bakʒarwo fwnek magwa lÿʒtÿth, feoʒ eoʒwe, chÿnalÿ lagÿ flaſtromoth, kȯſd rea.
Len magoth healÿ megh es teorÿ megh, Meʒʒel elegÿch eoʒwe, keoſd aʒ Maÿra melegȯn.
Len magoth feoʒ megh Edȯs Borban, chÿnalÿ ebbȯl lagÿ flaſtromoth, keoſd aʒ Maÿra melegȯn.
+214
Fÿgeth, Arpa lÿʒtȯth ÿo Borban feoʒ eoʒwe, chÿnalj lagÿ flaſtromoth, keoſd aʒ Maÿra melegȯn.
Mogÿoroth agÿ ſwtwe megh eonnÿ.
Legh eleoʒȯr feoʒ fekete gÿoparth megh vÿʒben, es ʒeekfweth, aʒʒal parolÿad. Annak vthanna kend Laurus olaÿal megh. Aʒ vthan aʒ rutath fȯʒd megh Meʒes vÿʒben, chÿnalÿ eʒ keoʒʒe mondola olaÿth, ebbȯl oʒton chÿnalÿ flaſtromoth, es keoſd aʒ Maÿra melegȯn. Ha eʒ nem haʒnalna, Maÿfwnek kÿ fachÿart leweth egÿ fontoth, vadkek leweth, Salata leweth, ana libra j. vÿolanak vÿragath, uncia j. Thengeorÿ ʒȯleoth, uncia j. Durancÿa ʒÿlwat, het ʒȯmȯth, elegÿch eoʒwe eʒȯketh, ʒwrd megh, es aʒ megh ʒwres vthan aʒ menÿre akarod edeoſÿch megh Nadmeʒʒel ÿowal, ebben Sÿrup leʒȯn, Enhera es vachora vthan is, agÿ ÿnnÿa ebben, uncia, 6. awagÿ uncia, 8.

Az Eperȯl.

Aʒ Epenek hoÿagath foglalÿa el, es vagÿon effele Nÿawaliaÿa. Megh ʒorulas, Megh teles igȯn, Ees megh wereſſȯdes. Aʒ megh ʒorulaſa vagÿon vagÿ aʒban aʒ Mȯnetelben, melÿ ʒolgal aʒ Maÿrol eo rea, awagÿ vag'on abban aʒ mȯnetelben, aʒ melÿbeol aʒ Belſȯ reʒekre kÿ omol. Mÿnd aʒ ketfele nÿawalÿaban, aʒ has

kemenÿ es rȇſten ʒolgal, aʒ ganeÿok feÿerȇk, aʒ vÿʒelet Sarga
es temerdeok annÿra, hogÿ neha vgÿan megh feketwl. Aʒ Saar
awagÿ aʒ Epe, ha verrel elegÿ aʒ Teſtnek ʒÿnere kÿ omol. Saar
vÿʒ folÿaſſal aʒ egeʒ teſtȇth megh rutÿttia. Aʒ elſȇ reondȇn valo
megh ʒorulas mÿa, aʒ Epe hoÿagh megh wreſſeodÿk. Aʒ vtolſoban
aʒ Epenek ſokſaga kÿ tęrwl, es ſok nÿawalÿa kȇwetkȇʒÿk.
Aʒ Epenek hoÿagaban gÿakorta kȇ Newekeodÿk fekete, kÿ
olÿ kȇnÿw hogÿ aʒ vÿʒben ha veteoth feon lewegh, es nem ßal
ala mÿnth aʒ veſeben awagÿ aʒ vÿʒeleth hoÿagaban termȇth keo.
Leʒȇn eʒ aʒ Sarga Saartul, kÿ aʒ eo helÿeben ſokaÿgh megh
ʒorulwan es ÿdeÿen kÿ nem wreſſwlwen, hanem vÿonnan valo
folÿaſſal megh tȇbbwlwen, feoleotte igȇn megh kemenÿeodÿk. Eʒ
penÿgh akkor leʒȇn mÿkor aʒ Epe hoÿaganak mÿnd aʒ keth
mȇnetelÿ be ʒarlodÿk es megh ʒorul. Ennek bÿʒonÿos ÿeleÿ
nÿnchenek, Nehеʒ betegſeggel ſÿnchen, aʒerth hogÿ nagÿ tÿtkon
leheth eʒ Nÿawalÿa. De lehet ketſegh aʒ olÿan beteghȇʒ, aʒ kÿ
ſok wdȇtwl fogwa volth Saar vÿʒʒel el folÿwa. Egÿ Ven Embȇr
aʒ haragra feolȇtte feol georÿedȇ volth, kÿth halala vthan fȇl
meteltenek aʒ Doctorok, Es ahol aal aʒ Epe mÿnd
hoÿagoſtul oth egÿ keowet talaltanak, De mÿnd Epeÿet, mÿnd
+215
hoÿagath megh emeʒtȇtte volth. Seoth aʒ regÿ Saar el folÿas mÿa
is, haſmȇnes ÿndulwan, lattatoth eʒ hogÿ aʒ ʒekȇn kȇwek
meonthenek kÿ aʒ embȇrbȇl mÿnth egÿ arpa ʒȇm akkorak.
Aʒ Epe awagÿ aʒ Saar aʒ eo maga hoÿagaban Neha annÿra
megh Newekeodÿk es megh ſokaſul, hogÿ aʒ hoÿagoth feolȇtte
naggÿa terÿtÿ. Es akkor Neheſſegnek terhewel, Nÿomaſſal, es
fuÿtaſſal bantatÿk, Bȇfȇgeſſel, gÿuladaſſal, ʒomÿuſaghal, haragra
ÿndulaſſal, es ha aʒ vgÿan megh rothad oʒton, keoʒben keoʒben
vetteteoth hÿdegh borʒogataſſal es leleſſel. Ebbȇl igȇn Nehеʒ
Betegſegeok tamadnak, mÿkoron aʒ kÿ omol. Merth aʒ hoÿagh
mÿkor telÿeſſeggel megh wreſſȇdÿk, ees mÿndȇn Sarath, Epeÿeth
kÿ aggÿa kÿ eonthÿ, vagÿ Saros okadaſokath, Saar bantaſokath,
Has meoneſth, ver haſth, vagÿ ehȇʒ haſonlo Nÿawalÿakath ÿndÿth.
Igȇn ſokan holtanak megh, kÿketh mÿkor feol meteltenek aʒ doctorok,
halalanak egÿeb okat nem talaltak, hanem aʒ Epe hoÿagnak
megh wreſſwleſeth telÿeſſeggel.

Az Leprål.

Aʒ Lepnek legh nagÿob Nÿawaliaÿ eʒåk, Terwlå dagadas, megh ʒorulas, Kemenÿ dagadas, es Megh Twʒeſwles. Aʒ Lepnek allattÿa rÿtka es Nÿulo, igån kewes okbol megh terwlheth, Es mÿwel hogÿ eo arra rendeltetåth hogÿ aʒ vernek Seoprwÿeth be veogÿe, eʒthis de egÿeb rutſagokatis kånnÿen be bocÿath, kÿwel megh telwen megh dagad, ſokkal gÿakrabban awagÿ hamarab hogÿnem mÿnth aʒ Maÿ, es kemenÿ dagadaſnekwl. Aʒ dagadas akkor megh teccʒÿk aʒ oldal chÿontok alath Bal felål, el nÿulth de nem magas, kÿ gÿakortha aʒ Lepnek allattÿanak formaÿath tartÿa megh, de Nÿha mÿnd aʒ egeʒ oldal chÿontok alat valo huſth is megh tåltÿ, es el megÿån mÿnd aʒ keoldeokÿk, es eʒ artalmas allat be megÿån aʒ Cÿepåʒ haÿban is mÿndånwe. Eʒ penÿgh kwleomb kwlåmb fele: Nÿers, vÿʒes, es Nÿalas Nedweſſegh folÿ oda neha, aʒ olÿanoknak kÿwaltkeppen aʒ melÿ Embeoreok Nedwes awagÿ Tohoʒ keoʒel valo helÿåkån laknak, es aʒ kÿk ſok hÿdegh ÿtallal es Nedwes parekkal elnek, aʒoknak is kÿk hÿdegh, Nedwes, es hoʒʒu betegſegbeol gÿogÿultanak kÿ. Gÿakorta ÿnkab aʒ Mord kedwetlen es feold termeʒetw Nedweſſegh, kÿ aʒ vernek Sara es ſeoprwÿe aʒ Lepben be ragattatÿk.

Oth megh ſokaſul, aʒerth merth awagÿ ſok volth affele aʒ verben, awagÿ hogÿ aʒ w termeʒeth ʒeorenth valo megh wreſſwleſe, kÿnek vagÿ aʒ gÿomorra vagÿ aʒ haſra ʒokot leonnÿ månеſenęk[!]

+216

megh vagÿon fuladwa. Ennek aʒerth megh gÿwleſe eleoʒår megh Nÿulth dagadaſth ʒåråʒ. Ennek Ieleÿ, Nehеʒ es gÿakor lelåkʒeth vetel, ÿeleoſben dologban es futaſban, awagÿ mÿkor aʒ ÿob oldalra fekʒÿk is, Merth aʒ Lepnek megh terwleſe, ÿeleoſben. mÿkor Etellel tele vagÿon aʒ gÿomor, aʒ Dÿaphragmath, aʒaʒ, aʒ Erås ÿnas huſth, melÿ aʒ Sʒÿweth es aʒ Twdåth, aʒ Maÿtul es Leptwl ketfele valaʒtÿa, Megh nÿomÿa. Aʒ Etelnek kewanaſa megh aal, de aʒ gÿomor nem emeʒtheth, melÿbeol Nÿers es vÿʒes emeʒtetlenſegh ideſtowa laab, kÿ mÿa gÿakorta aʒ Sʒaÿ Nedwes, es ſok påkes leʒån. Sok Sʒel ÿar es wth kÿ feolwl es alol, awagÿ aʒ Bal feleol valo oldal chÿontok alath valo hartÿaban, huſban, ſok korgas es ʒeorges hallattatÿk, kÿ mÿndåneoſtwlfogwa vagÿ aʒ gÿomorban, vagÿ aʒ Eoteodÿk temerdåk hurkaban melÿ aʒ Lephåʒ keoʒel vagÿon, gÿwlth. Eʒ Nedueſſegnek paraÿatul aʒ Sʒÿw megh bantatÿk, es aʒ egeʒ teſth, råſth eråtelen es megh

lankadoth leʒ̊n, es neha valamÿ laſſu el aÿulaſſal is megh bantatÿk.
Feonek nehez volta, ʒokatlan aluʒekonſagh, es aʒ Nehez
es ʒawaros vagÿon, Reſthſegh, felelm̊, tunÿaſagh, ſemmÿwel nem
gondolas, es mÿndn̊nnek megh vtalaſa vagÿon. Halwanÿ, felreʒent
valo kek awagÿ teſtnek mÿndeon reʒenek, de kÿwaltkeppen aʒ
Orcʒanak ruth vndok ʒÿne vagÿon. Eʒ̊keth penÿgh akkor chÿelekeoʒÿ,
mÿkoron aʒ Lepben, aʒ termeʒetʒ̊rent valo Melancholia
bwn̊ vagÿon, kÿ iollehet aʒ vernek ſ̊prwÿe, de aʒerth lagÿan es
vgÿ mÿnth folhato vgÿ marad, merth kwleomben aʒ vekonÿ Erechkek
altal, oda nem folhatna.
Mÿkor penÿgh aʒ Melancholianak lagÿ folÿhato b̊ſeg̊s
volta, aʒ eo ÿdeÿe koran kÿ nem tÿʒtuland, aʒ Megh temerdeokeodÿk,
es akkor aʒ apro Erekben es aʒ leleok lako Erekben is
megh ʒorulaſth chÿnal. Es ettwl vagion aʒ Nehe ſſegh aʒ oldal
chÿontok alat valo hartÿaban Bal feleol, awagÿ Neha faÿdalom
is aʒ Lepben. De mÿkor ſok leʒ̊n aʒ Melancholia, nem chÿak aʒ
Ereketh, de mÿnd aʒ Egeʒ Lepeth megh teoltÿ tele, es el terÿtÿ,
es annak vekonÿ reʒe el oʒolwan, aʒ temerdeok reʒe oth marad,
es aʒ Lep mÿndeoneoſtwl megh ʒorul.
Eʒ oʒthon aʒ hewſegnek awagÿ Melegſegnek ereÿewel ÿnkab
ÿnkab temerdeokeodÿk, es laſſan laſſan aʒ Lepnek megh kemenÿ̊dÿk
dagadaſa mÿnth aʒ k̊. Eʒ penÿgh leʒ̊n attul, mÿkor
aʒ dagadaſth ecch̊pne ſem gÿogÿttÿak, awagÿ ha gÿogÿttÿak is,
de nem ÿol giogÿttÿak vetkes orwoſſagal. Eʒ lepeth aʒ
kemenÿ dagadas neha mÿndeon̊ſtwl maga allattÿath foglalÿa el,
Neha penÿgh aʒ k̊ʒel valo reʒekre is kÿ megÿ̊n, annÿra hogÿ aʒ
haſnak telÿeſſeggel aʒ Bal feleol valo reʒeth mÿnd el foglalÿa
+217
es be teoltÿ. Eʒ <oʒton> ſok wdeore leʒ̊n, es nem olÿan hamar
mÿnth aʒ Nÿulo es magatul valo dagadas, Sha nÿomod nem enged
ſemmÿth, es aʒ magatul valo dagadaſnak nÿawalÿaÿnal, Nehezeb
es Nÿlwan valob nÿawalÿakath ʒ̊r̊ʒ.

Lepnek faÿaſarol. (Dolor)

Lepebelÿ nÿawaliaÿa aʒ kÿnek vagÿon, annak Etel vthan
ig̊n haʒnos okadnÿ, es ha annÿ wd̊s hogÿ megh leheth, ig̊n
ÿo Ereth raÿtha vagnÿ, aʒ Newetlen es kÿs vÿa keoʒeoth aʒ Bal
keʒen. Toabba eʒth ig̊n megh kel tartanÿ, hogÿ aʒ Lepnek akar
mÿchoda Nÿawaliaÿa legÿ̊n, de mÿnd̊n keoteſth meleg̊n kel

rea tȇnnÿ. Vÿʒeth penÿgh egÿ chȇppeoth ſe igÿek aʒ olÿan Embȇr.
Ha kÿnek chak faÿ aʒ lepe, es mas nÿawaliaÿa aʒ Lepnek nÿnchen, aʒth kek liliomnak vÿragabol chÿnalth olaÿal kel melegȇn kennÿ. Awagÿ Laurus olaÿal. Awagÿ feÿer liliom olaÿal Melegȇn.

Lepnek ſʒorulaſarol: rekedeſrȇl. (Obſtructio)

Valamÿnemw orwoſſagokath aʒ Maÿnak ʒorulaſarol ÿrtunk oda feolÿeb, aʒok mÿnd haʒnos orwoſſagok aʒ Lepnek is megh ʒorulaſarol, mÿnd kwlſȇ mÿnd belſȇ orwoſſagok.
Agaricumoth Meʒes ecʒettel elegÿ, agÿ ÿnnÿa egÿ Nehezekȇth.
Kapothnakoth feoʒ megh borban, aʒth igÿa gÿakorta de melegȇn.
Eorwen gÿȇkereth teord megh, aʒ porath erȇs oborban ad megh ÿnnÿa.
Vȇrȇs kapoʒtath feoʒ megh, annak aʒ leweth igÿa.
Ceclat feoʒ megh ecʒetben, aʒth aggÿad eonnÿ.
Vȇrȇs Bagolÿ Borſoth feoʒ megh, annak igÿa aʒ leweth melegȇn.

Lepnek kemenÿwleſerȇl.

Aʒ Lepnek kemenÿeodeſeth, awagÿ kemenÿ dagadaſath aʒ Magÿarok Raʒtnak hÿiak.
Ammoniacomoth agÿ akar Etelben akar ÿtalban, merth megh lagÿttÿa aʒ Lepnek kemenÿ dagadaſath.
+218
Farkas almat Teÿben es vaÿban feoʒ megh, ad eʒth enheÿra ÿnnÿa melegȇn, el oʒlattÿa.
Meʒʒel kend megh kÿwȇl aʒ lepeth, Sowal hÿnch be feolwl, aʒ vȇrȇs hagÿmat ʒep kerekȇn metelÿed, ragd rea, es keoſd be ereoſſen.
Fȇldÿ Teokeoth Fÿgewel feoʒ eoʒwe, ebbȇl chÿnalÿ flaſtromoth, keoſd rea melegȇn.
Ebʒȇleonek fachÿard kÿ aʒ leweth, march ruhat bele, melegȇn, es teod aʒ Lepre.
ʒabot feoʒ igȇn ereoſſen megh, teord eoʒwe ÿol o haÿal, kend ruhara es keoſd rea melegȇn, harmad napÿgh alÿon raÿtha, eʒth mÿwelÿed egÿnÿhanʒor. Annak vthanna aʒ ʒab keweth vagdald aprora es feoʒd megh erȇſſen, egÿnÿhanʒor abban feoreoſßed.

Belend fwnek Leweleben nap tamadat elȯth ʒakaʒ
Heteth, kȯſd aʒ Nap aʒ Raʒtra, Maſod napon ʒakaʒ hatoth, nap
tamadat eleoth, teod aʒ raʒtra. Harmad napon ʒakaʒ Eotȯth, es
aʒtis chÿnald rea, Negÿed napon ʒakaʒ vgÿan aʒ wdȯben Negÿet,
es keoſd rea, Eotȯdnapon ʒakaʒ harmat, Hatodnapon ketteoth,
Hetednapon Eggÿeth, de Nap tamadat elȯth mÿndenkoron, Bÿʒonnÿal
hÿggÿed hogÿ iſthen megh giogÿth.
Tormanak ruha altal fachÿard kÿ aʒ leweth, tȯd kwlȯn egÿ
faʒekban, teorÿ retkeoth megh es fachard kÿ annak is aʒ leweth,
de keth annÿ legÿȯn aʒ retȯk lew, Veres hagÿmanak is fachÿard
kÿ aʒ lewet, de eʒ mÿndȯnÿknel keweſeb legÿȯn. Feoldÿ Boʒʒanak
kÿ fachÿarth lewe ÿs legÿȯn keoʒthe. Aʒ menÿ aʒ retȯk
lewe, tȯlch keth annÿ egȯth borth reaÿa, ves tÿkmonÿ feÿerth
bele. Temſoth eges ÿo bwȯn, es megh teorwe aʒth is veſd bele,
Bechÿ ʒappant ſÿkarolÿ keoʒÿben, eʒȯketh elegÿch ÿol eoʒwe,
eʒʒel kennÿed aʒ Lepeth melegȯn.
Gȯreogh dÿnnÿeth mÿnd heaſtul takarÿ teʒtaban, ſwſd megh
kemȯncʒeben, aʒ dÿnnÿenek belÿ mÿnd vÿʒʒe leʒȯn, abban agÿ
ÿnnÿa mÿndȯnnapon aʒ kÿbe raʒth vagÿon, kÿ veʒthÿ beleole.
Frater gȯrgÿ Kenchtarto Barath orwoſſaga.
Tekenȯs chÿgath, rakot mÿnd heaſtul, Baranÿ faggÿat,
vÿaʒth egÿenlȯ mertekkel, tȯrÿ eoʒwe erȯſſen, tȯd faʒekban,
tȯlch bort rea, feoʒd erȯſſen es ʒwrd megh, annak aʒ feolÿ megh
aluʒÿk, aʒʒal kennÿed melegȯn, Kun gothard orvoſſaga.
Feÿer Malwanak veod vÿʒeth, abban reggel ees
eſtwe agÿ ÿnnÿa egÿ kalannal. ʒȯrȯs Ambrus.
Kechkenek ganeÿath feoʒ megh Teÿben, kend ruhara keoſd
aʒ raʒtra melegȯn. Probalt orwoſſagh eʒ, Krechmer ÿanos altal.
+219
Eorwennek gÿeokereth teord porra, egÿ nÿhan napigh abban
agÿ ÿnnia borban egÿ penʒ nÿomonÿth megh, nagÿoth haʒnal.
Eoregh chÿalanth, Kȯ rontho fweth, Deakul parietaria
Newe, Feÿer Malwath, ana manipulus. 4. eʒȯket feoʒd megh egÿ kewes
vÿʒben vgÿ hogÿ aʒ vÿʒe mÿnd el apaggÿon, moſarban teord megh,
elegÿch ehȯʒ Arpa lÿʒteoth aʒ menÿ elegh, chÿnalÿ flaſtromoth,
keoſd aʒ lepre de melegȯn.
Kÿs feold Epeÿeth, Lepfweth, Rutath, ana manipulus. j. Tamariſcus
gÿȯkereth, uncia j. feoʒd megh erȯs ecʒethben, ennek aʒ leweben
march Spongÿath, Melegȯn tȯd aʒ lepre.

Faÿ Boʒʒanak Nÿers leweleth, Saar kerepeth, vegÿ egÿ
mertekkel, Aloes harmad reʒenÿ legÿe̊n, eʒeoket te̊rd eoʒwe Ecʒettel,
kend ruhara es keoſd rea melege̊n.
Apro Boÿtorÿanth feoʒ megh Borban, ad aʒth ÿnnÿa. Eʒ
penÿgh olÿ hogÿha ſokaÿgh elne eʒʒel, mÿnd el emeʒtene telÿeſſeggel
aʒ Lepeth.
Faÿ Boroſtÿannak leweleth feoʒd megh Ecʒetben, aʒ vthan
fachÿard kÿ aʒ Boroſtÿannak aʒ leweth. Thamariſcuſnak awagÿ
gÿm Nÿelwnek vÿʒeben elegÿthwe agÿ abba ÿnnÿa egÿ keweſeth.
De mÿnek ele̊tte eʒth megh adnad ÿnnÿa, ÿarÿon ÿdeſtowa aʒ
eleot aʒ Raʒtos embe̊r hogÿ megh melegwlÿe̊n.
Feÿer wrme̊th vagÿ kaproth Thamariſcuſnak gÿeokerewel
eggÿwth, feoʒ eoʒwe fa olaÿban, es ele̊ʒe̊r eʒʒel parold
megh aʒ Lepeth. Aʒ vthan chÿnalÿ ÿlÿen flaſtromoth. Hÿm Farkas
almath, Boroſtÿan gÿe̊kerenek heath, Muſtarth, ana uncia j, Fÿgeth
huʒath, aʒ ʒerʒamokath te̊rd porra es ʒÿtald megh, aʒ vthan
mÿnd eʒe̊ket fe̊ʒd megh Meʒes ecʒetben, ebbeol chÿnalÿ flaſtromoth,
teod aʒ Lepre Melege̊n, tarch mÿnd addigh raÿtha, valamÿgh
aʒ Lepnek kemenſege el megÿe̊n.
Eb ʒe̊leoth, ʒanototh, Fekete Nadalÿ fweth, fe̊ʒ ÿol e̊ʒwe
folÿo vÿʒben, ebben feore̊ʒʒed, de ne legÿe̊n ige̊n hew. Aʒ feorde̊
vthan: Ebʒe̊leonek es ʒanotnak lewelet foʒd le, eoſd megh forro
Borral, keoſd aʒ Lepre, De ele̊ʒe̊r haromʒor fe̊re̊ggÿek megh,
reggel, delben, Ees eſtwe, es vgÿ keoſd be eʒʒel. Aʒ feordeoth
penÿgh Nÿers vÿʒʒel megh ne elegÿched, hanem chÿak aʒ fweke̊n
fe̊th vÿʒben feore̊ʒʒed kÿlench napÿgh, es chÿak mÿnde̊n
ęccʒakara kel be keothnÿ.
+220
(Inflammatio) **Lepnek Twʒeſwleſere̊l.**
Megh twʒeſwles nem gÿakorta leʒe̊n aʒ Lepe̊n, merth aʒ
Tÿʒta ver aʒ kÿ oka aʒ Twʒeſwleſnek, oda nem gÿakorta de
rÿtkan hath. Ha penÿgh valaha megh teortenendÿk, haſonlokeppen
(Oka) es aʒon okokbol mÿnth aʒ Maÿnak, leʒe̊n aʒ megh
twʒeſwleſe. Gÿakor ees forro Betegſegh vagÿon, aʒ Nÿelw
feketellÿk, megh olthatatlan ʒomÿuſagh vagÿon, Etelnek vtalaſa,
aʒ Bal feleol valo oldal chÿontok alat valo huſnak kÿ terwleſſel
valo dagadaſa. Moʒgo faÿdalom. Aʒ ÿobra valo fekwes Neheʒ es
Nÿha aʒ Balra is, es te̊b fele nÿawalÿak is bantÿak aʒ
Bal felet, mÿnth ʒÿnthe aʒ Maÿ twʒeſwleſęerth aʒ ÿob feleth. Ha

penÿgh aʒ vernek tÿʒta voltatul volna is aʒ męgh twʒeſwles, de
aʒerth aʒ helÿnek termeʒetÿtwl vgÿan vonʒon magahoʒ aʒ Melancholicuſſaghoʒ
illendeo nÿawalÿakban, kÿt ha kelewenÿ kȯweth,
awagÿ abbol valo Sebȯſwles, nem egÿeb okokerth leʒȯn,
ſem mas ÿelȯkbeol nem eoſmertetÿk megh, hanem aʒonokbol aʒ
mÿnth aʒ Maÿban talaltatÿk.
(Oruoſsagok) Valamelÿ orwoſſagokat megh ÿrtunk oda feol aʒ
Maÿnak Twʒeſwleſerȯl, mÿnd haʒnoſok aʒok aʒ lepnek is. Ha
aʒerth nem feoleotteb valo leʒȯn, igȯn erȯs oborth fa olaÿal elegÿch
eoʒwe, melegȯn ÿtaſd feol eʒth gÿapottal, ſteod aʒ Lepre.
Ha penÿgh nagÿ aʒ hewſegh, roſa olaÿth, Bÿſalmaolaÿth, ʒeekfw
olaÿth, ana uncia, 2, igȯn ÿo Ecʒeteoth fel latoth, elegÿch eoʒwe eʒȯketh,
eʒʒel kennÿed, awagÿ ha melegȯn parlod is vele, igȯn ÿo.
Chÿpke tȯwÿſnek leweleth es Bÿſalmathfȯʒ megh fa olaÿban,
feÿer wrȯm es Chÿombor is legiȯn kȯʒȯtte. Eʒʒelkȯſſed
awagÿ parolÿad melegȯn.
ʒȯleo veʒʒȯnek hamwath, rutath, elegÿch eoʒwe roſa ecʒettel,
aʒʒal kennÿed be.
Tamariſcuſth feoʒ megh borban, ad aʒth ÿnnÿa.
ʒarka lab vÿragath tȯrd megh, ad megh borba ÿnnÿa.
Tamariſcuſnak gÿeokereth, uncia, 2. Ecʒeteoth, uncia, 6, vÿʒet libra j.
aʒ gÿeokereth teord ÿol megh eleoʒȯr, feoʒd eoʒwe hogÿ el
apaggÿon harmad reʒe, ebbeol eccʒȯr eccʒȯr, uncia, j s. agÿ ÿnnÿa,
es eʒt gÿakorlÿad.
Fÿgeth feoʒ megh Meʒes vÿʒben, teord eoʒwe feÿer wrȯmel,
keoſd rea.
+221

Az Fekete Sarrol. (Atra bilis)

Aʒ Fekete Saar, ÿgȯn ſok Nÿawalÿaknak chÿnaloÿa, ʒokoth
megh gÿwlnÿ aʒ Lepben, es egÿeb keoʒel valo mas helÿekben is.
Leʒȯn penÿgh aʒ Sarga Saarbol, kÿ megh eghwen es artalmas (Oka)
termeʒetwe valtoʒwan, vagÿ vgÿan magatul aʒ Leptwl ʒÿtatÿk
be, vagÿ aʒ Maÿnak Ereÿetwl aʒ Lepben, Es neha aʒ gÿomor
alath valo kȯwer Huſban, vagÿ penÿgh aʒ Beęl kȯʒeoth valo Inas
erȯs hartÿakban, Melÿek ÿnneth kÿwl aʒ Belt eoʒwe ragaʒtÿak,
be tolÿatÿk. Egÿeb aranthis penÿgh, Eʒ fekete Sar leʒȯn aʒ termeʒeth
ʒȯrenth valo Melancholiabol, kÿ regtwl fogwa aʒ Lepben
bele ragaʒkodwan, aʒ Melegh eledellel, hewſeggel, munkawal,
awagÿ vgÿan aʒ regÿſeggel is, gonoʒ fekethe Sarnak termeʒetÿth

veʒÿ feol, kÿth aʒ Lepnek dagadaſarol valo ÿraſunkban megh
ÿeccʒe̊ttwnk. Eʒ Fethe[!] Sar gÿakortab dagadaſnekwl, ige̊n rÿtkan
vagion dagadaſſal, merth aʒ termeʒeth aʒth nem engedÿ.
Nÿnchen aʒerth aʒ Bal feleol valo chÿontok alat ſemmÿ dagadas
es ſemmÿ terÿedes. de aʒ oldal chÿontok alat valo huſban nagÿ
hewſegh vagÿon, ÿeleoſben mÿkor bort ÿʒÿk aʒ embe̊r vagÿ
melegh eledelth eʒÿk, tamad ſok Sʒel es Beofeogeſeok, kÿ ʒÿnthe
vgÿ rotÿogh, mÿnth a mÿkor aʒ Twʒnel aʒ vaſfaʒekban aʒ vÿʒ
rotÿogh, Merth ſem aʒ Nÿal ſem aʒ egÿeb Nedweſſege̊k haſonlo
Sʒelet nem chÿnalhatnak aʒ Eteltwl mÿnth eʒ Fekete Sar. Aʒ
oldal chÿont alat leweo huſban melÿ leleok lako Erek vadnak es
aʒ ke̊ldeok feoleoth, aʒok megh terwlnek, es feole̊tteb vernek fe̊l,
Sʒÿwnek Nagÿ es gÿakorta valo dobogaſa leʒe̊n, es Neha
aʒ el aÿulas is megh teortenÿk. Ha mÿkor penÿgh aʒ para feol
megÿe̊n aʒ feoben, aʒ orchÿa twʒeſſeggel ve̊reoſſe̊dÿk megh, aʒ
elme el fordul rettegeſſel, felele̊mmel, es ʒomoruſaggal gÿeotretÿk
mÿntha ÿmmar vgÿan megh kellene halnÿ, es Nem volna
ſemmÿ remenſegh aʒ Elethe̊ʒ.

Aʒ Bel keoʒe̊t valo hartÿarol, es (Meſenterium
Gÿomor alat ualo Ke̊wer huſrrol. Pancreas)

Heaban valo Nedweſſege̊knek annÿ ſokaſaga gÿwl neha,
hogÿ aʒ termeʒettwl arra rendeltete̊th tagokban es helÿekben ſem
fer be. Es olÿankoron, nem kewes reʒe annak aʒ ke̊ʒel valo
helÿekben is be folÿ, legh nagÿobban penÿgh aʒ gÿomor alath
+222
valo ke̊wer huſban es aʒ kemenÿ temerdeok Inas es ere̊s hartÿakban,
kÿk aʒ Bel keoʒeoth vadnak, es aʒ Belth ere̊ſſen tartÿak
hogÿ ala Ne eſſenek. Aʒ kÿknek aʒerth gÿakortha valo ʒabalaſbol,
mÿnd aʒ Sarga es aʒ Fekete Sarnak is es aʒ Nÿalnak eoʒwe
gÿwleſe ſok leʒe̊n, es aʒok ÿo ÿdeÿen kÿ nem tÿʒtulnak, aʒ Egeſſege̊s
es vaſtagh termeʒeth gÿakorta aʒokath, aʒ gÿomor alath
valo ke̊wer huſban, es aʒ Bel keoʒeoth vala[!] hartÿakban, mÿnth
alab valo helÿekben aʒ fw reʒeknel, vethÿ: Aʒth penÿgh telÿeſſeggel
aʒ Maÿbol es lepbeol, aʒnak aʒ Ernek agaÿ altal, aʒ Melÿ
Eer a megh emeʒte̊th eledelth aʒ gÿomorbol aʒ Maÿnak wreſſegeben
ala viʒÿ es ʒÿia, kÿknek nem aʒ Bele̊kben, de aʒ Bel keoʒe̊t
valo hartÿakban es aʒ gÿomor alath valo ke̊wer huſban
vagÿon aʒ vege̊k.

Eʒe̊ke̊n aʒ helÿeoke̊n es huſokon wde̊wel kwle̊mb kwle̊mb
fele nedweſſege̊k gÿwlnek, kÿk ele̊ʒe̊r Nÿulo es lagÿ dagadaſth,
aʒ vthan ʒaraʒth, kÿn wleoth es ige̊n kemenÿ dagadaſth chÿnalnak.
Olÿ ige̊n kemennek talaltatoth Neha effele, hogÿ aʒ ke̊ldeok
alath valo belſe̊ reʒekben, mÿnt ha Chÿonth awagÿ ke̊ neweke̊de̊th
volna, vgÿ ÿtelteteoth. Annakokaerth ha aʒ Egeʒ Has nagÿ
ʒele̊ſſen es termeʒetkÿwl dagadoth megh, es aʒ mÿnde̊n haborgaſnekwl
vagÿon, es haſnak regÿ megh allaſa nekwl, vÿʒ betegſegnek
gÿanoſaga nekwl, honneth es mÿ okbol te̊rtenth aʒ, igh
kel abban valaʒtaſth teonnÿ. MÿkorAʒ Haÿnakſokaſagatwl
kÿn wle̊ aʒ Has, mÿwel hogÿ aʒ Haÿ aʒ feolſe̊ bwrheoʒ vagÿon
ragadwa, keʒʒel megh foghatnÿ es aʒ Haſnak huſanak leleok lako
ereÿtwl el valaʒthatnÿ es aʒ haſnak teob reʒe el marad. De
mÿkor aʒ dagadas aʒ haſnak huſanak leleok lako ereÿwel eoʒwe
oltatoth, aʒth megh tapogathatnÿ, Sha nÿomod, Sha nem nÿomod
is gÿakorta faÿ, merth aʒ a reʒ erʒeke̊nſeggel eppiteteoth fe̊l, aʒ
Beleoket megh nem ʒorÿttÿa, es aʒ haſnak me̊neſeth is megh nem
keſlelÿ. Aʒ Bel ke̊ʒe̊t valo Inas hartÿaknak penÿgh dagadaſat,
mÿwelhogÿ Mellÿen vagion oda be, kwleomben aʒth eʒeben nem
vehetnÿ, hanem nÿomaſſal. Nem faÿ merth aʒ a reʒ Nem faÿhat,
De aʒ eo terhes voltawal Nÿomwan es ʒorÿtwan, aʒt chelekeʒÿ
gÿakorta, hogÿ aʒ has re̊ſth legÿe̊n, es aʒ ganeÿ keſe̊bre me̊nnÿe̊n
ala. Aʒ dagadas penÿgh hogÿha mÿnd aʒ egeʒ hartÿath foglaltae
el. vagÿ annak chÿak valamÿ reʒeth, es melÿketh nem foglalta
el. Lagÿ vagÿ kemenÿ legÿe̊n ę, aʒth tapogataſſal eoſmerhetnÿ
megh. Toabba aʒ Belnek hartÿaÿban melÿk Nedweſſegh bwe̊lkeoggÿek,
aʒth Nem tapogataſbol, hanem aʒokbol aʒ ÿegÿe̊kbeol
melÿet ÿrtunk aʒ MaÿbanLepben leonnÿ, eoſmertetÿk
megh, melÿ ÿele̊k ebben aʒerth ke̊nnÿebbek es ſetete̊ſbek. Ennek
+223
penÿgh ſeteth voltha[!] hogÿ nem tuttak, es eʒe̊knek eʒ reʒe̊knek
bantaſÿth aʒ regÿek megh nem ÿrtak. ſokaknak tudatlanſaga
volth oka. De e bÿʒon dologh, hogÿ aʒ Saarnak, aʒ ʒomoru vernek,
haſme̊neſnek, verhaſnak, Abraʒatnak el veʒeſenek, laſſu es
budoſo hÿdegh leleſe̊knek, es ſok tÿtkon valo Betegſege̊knek
okaÿth, ebben eʒ helÿekben talalhatnÿ megh.
Aʒ ÿgaʒ Twʒeſwlesleʒe̊n aʒ Belnek hartÿaÿban akkor, mÿkor
annak Ereÿth aʒ ver megh ʒakaʒtÿa, awagÿ altal eʒÿ magath
raÿtha, es termeʒeth ellen valamelÿ helÿe̊n eoʒwe gÿwlwen, megh

rothad, es oth megh genÿetſegẽſwlwen kelewennÿe leʒẽn. Effele twʒeſwles nÿlwan valo faÿdalomnekwl vagÿon, es chÿak vagion valamÿ Neheſſege. Aʒ Betegſegh kẽnnÿen valo es laſſu, ʒomÿuſagh nekwl es nehеʒ bantaſnekwl vagÿon, aʒ Betegẽth ſem eÿthÿ mÿndeoneoſtwl fogwa el le. Eleoʒẽr vẽrẽs ruthſagh, annak vthanna aʒ kelewenÿ megh lewen, feÿer genÿetſegh ʒarmaʒÿk kÿ aʒ haſbol aʒ ʒekẽn, de mÿnd aʒ keth modu elegÿẽʒlegh leʒẽn aʒerth ganeÿal. Neha penÿgh chÿak tÿʒtan kwleon, mÿkor aʒ Twʒeſſegh aʒ Belnek vtolſo reʒeÿ fele ʒaal, Merth akkor aʒ genÿetſegh aʒ kẽʒel valo Eer altal, aʒ Eotẽdÿk huſos temerdeok Belnek wregeben folÿ be, es tÿʒtan chÿak maga aʒ genÿetſegh, nagÿ bẽſeggel mÿndẽn faÿdalom nekwl adatÿk kÿ, kÿn ſok fẽ orwos Doctorok chÿodalkoʒtanak es vẽrſẽngẽttenek is raÿtha. De eʒth kẽnÿw volth volna megh eoſmernÿeok, hogÿ nem maſunnath, hanem aʒ Belnek Inas hartÿaÿbol ʒarmaʒÿk kÿ, Merth ſem aʒ megh twʒeſwlth Belẽkbeol, ſem aʒ gÿomorbol, nagÿ faÿdalomnekwl effele nem ÿwhet kÿ. Aʒ Maÿnak penÿgh es aʒ Lepnek twʒeſſegebẽl, Nagÿ gÿẽtrẽ Betegſegh es mÿndẽn nÿawalÿak vadnak nehеʒſeggel, es ilÿen chÿak maganak valo tÿʒta genÿetſegh kÿ nem ÿwheth aʒokbol, aʒ vthanak hoſßu voltaerth. Aʒ megh bantatoth veſekis penÿgh nem onneth, hanem aʒ vÿʒelet altal tÿʒtulnak megh. Aʒerth aʒ haſnak wregeben chÿak eʒ Egÿ Bel keoʒẽt valo hartÿa talaltatÿk, kÿ aʒ megh mondoth ÿeleokbeol aʒ twʒeſwleſſel bantatÿk.

Saarnak aʒ bẽr ala kÿ omlaſarol. (Ictericia Aurigo Arquatus)
Sok Nÿawalÿaknak vagÿon eredetẽk aʒ Maÿtul es aʒ Leptwl, merth aʒok aʒ tagok es belſẽ reʒek, aʒ Nedweſſegẽknek chÿnalaſaban es el oʒtaſaban igẽn foglalatoſok. Aʒok penÿgh, Saarnak kÿ omlaſa Ees el folÿaſa, Fekethe Saar, Theſtnek el ʒaradaſa. Aʒ orcʒanak gonoʒ abraʒattÿa, vÿʒkorſagh es annak reʒeÿ. Aʒ
+224
Saar el folÿas penÿgh ſemmÿ nem egÿeb, hanem aʒ Saros Nedweſſegnek, (Ieleÿ) aʒ Teſtnek feolſẽ ʒÿnere valo kÿ omlaſa. Ebben aʒ ʒeomnek feÿerÿ, es aʒ vak ʒeomeok kẽrwl valo reʒek, es gÿakortha mÿnd aʒ Egeʒ bẽrę alÿa aʒ Teſtnek, vagÿ halwanÿ, vagÿ feÿer Sarga, vagÿ vẽrẽs Sarga ʒÿnw Saarral megh eottetÿk, Es eʒ Magÿarul hÿwattatÿk Sargaſagnak. Aʒ Sarral megh folÿatoth Teſth, nehеʒen verÿtẽʒÿk megh, hanem gÿakor vÿʒketeſſel

bantatÿk, es mÿntha nagÿ terȩ̊h volna raÿtha El Tunÿul. Aʒ Elme
es aʒ Erteleom megh eltelenȩ̊dÿk, es ſok ÿmeʒ amaʒ fele dolgokat
formal gondolattÿaban. Aʒ Saar el folÿaſnak penÿgh kwleomb
(Elſȩ̊ oka) kwleombfele okaÿ vadnak: Eggÿk oka, Mergȩ̊s allatoknak
mÿnth aʒ vipęra kegÿo megh maraſa. Awagÿ megh
ÿth merȩ̊gh, akÿnek ereÿewel aʒ ver el veʒthÿ aʒ elebbÿ tÿʒtaſagath,
vȩ̊rȩ̊s vagÿ Sarga Sarra valtoʒÿk, kÿ mÿndȩ̊nȩ̊keth altal
(Maſodÿk oka) folÿwan, aʒ bȩ̊rth megh veʒthÿ. Maſÿk oka, aʒ Sartul
valo betegſegh, kÿwel aʒ artalmas eʒkeoʒth aʒ termeʒeth, a
teſtnek belſeo reʒebȩ̊l, ÿde kj aʒ ʒÿnere wʒÿ. Eʒ hertelen leʒȩ̊n,
es aʒ Betegeoſkeodęſnek megh ʒwneſe leʒȩ̊n, de aʒerth aʒʒal eʒ
(Harmadÿk oka) Sar el folÿas el nem veʒ. Harmad oka, Aʒ maÿnak
megh Twʒeſwleſeÿebȩ̊l, aʒ veernek
nagÿ reʒe Sarra leʒȩ̊n, es aʒ Teſtnek mÿndȩ̊n reʒere ÿdeſtowa kÿ
ȩ̊ttetÿk. Ebben nagÿ forro betegſegh leʒȩ̊n, aʒ oldal chÿontok
alath valo huſnak ÿob feleol, faÿdalommal valo neheſſege leʒȩ̊n.
Aʒ ʒek es aʒ vÿʒeleth Sarral elegÿ megÿȩ̊n. Eʒȩ̊k penÿgh eʒ okok
rÿtkabban eſnek es mÿndȩ̊neoſtwl fogwa nem magatul valok. De
aʒ magatul valo Sar el folÿas kÿ gÿakrabban leʒȩ̊n. aʒ Maÿnak
vagÿ aʒ Epe hoÿaganak vetkes voltatul leʒȩ̊n. Merth mÿkor aʒ
Melegh Maÿban beoſegeoſb Saar terȩ̊m annal, aʒ menÿ aʒ Epe
hoÿagatul megh tÿʒtÿttathatnek, annak ſokſaga ÿdeſtoua kÿ
wttetÿk es ontatÿk, es vagÿ aʒ verrel vagÿ aʒ vernek Savoÿawal
eoʒwe elegÿȩ̊dwen, aʒ Teſtnek bȩ̊reth megh rutÿttÿa. De mÿkor
aʒ, A Maÿban gÿwl is, allattÿath aʒ Maÿnak el terÿtÿ, es lathatokeppen
fȩ̊l dagaʒtÿa, es aʒ megh temerdeokeodwen, nem chÿak
megh ʒorulaſth, de vgÿan affele kemenÿ dagadaſat is aʒ Maÿnak
mÿnth aʒ keo, megh ʒeorʒÿ, kÿth oʒton aʒ vÿʒ Betegſegh kȩ̊weth.

Aʒ Sargaſagban lewȩ̊ Betegh embȩ̊rnek, mÿkor mÿndȩ̊n ʒÿne
el veʒ, vagÿ tÿʒta Sarga, vagÿ Fekete kek Sarga, aʒ ilÿennek ha
megh all vÿʒeletÿ, es ſem ȩ̊nnÿ ſem ÿnnÿa nem kel, fel eʒtendeigh
megh hal ha rea nem gondol.
+225
Eʒ Saarnak el folÿaſaban, Betegſegh vagÿ ÿgȩ̊n kichÿn, vagÿ
ſemmÿ nÿnchen, es ÿolleheth aʒ vÿʒeleth ʒawaros, temerdȩ̊k, es
Saffranÿ ʒÿnw, de aʒerth aʒ haſnak meoneſe aʒ ʒekȩ̊n feÿerȩ̊s
noha aʒ Epe hoÿagabol es aʒ Maÿbol ſok Saar ȩ̊ttetÿk

be aʒ Haſban. Aʒ Saar el folÿas penÿgh kÿ aʒ Epe hoÿaganak
mẽnetelÿnek aʒ Maÿbol, megh ʒorulaſawal leʒẽn, aʒ Embẽrt hertelen
el bamlÿa, de Betegſegnekwl, Erẽnek es Teſtnek el ʒakaʒkodaſa
nekwl leʒẽn, Es ebbe aʒ Haſnak mẽneſe aʒ ʒekẽn feÿer.
Aʒ vÿʒeleth megh temerdẽkeodÿk, es vẽrẽſſellÿk es vgÿan megh
is feketeodÿk. Aʒ ÿob felẽl valo oldal chÿontok alat aʒ Hus faÿ,
lathato dagadaſnekwl.
Aʒ Fekethe Saarnak penÿgh el folÿaſa, Nem egÿeb (Atra Bilis)
hanem aʒ ʒomoru Nedweſſegnek, aʒ Teſthnek ʒÿnere aʒ bwr ala
folÿaſa. Ebben el veʒ aʒ Sʒep ßÿnnek vÿraga es (Ieleÿ ennek)
ʒepſege, Es aʒ vÿdam orcʒa helÿẽth, elẽʒẽr ſetetẽs, aʒ vthan kek
ʒabaſu es feketes ʒabaſu ßÿn valtoʒÿk, noha annak ſemmÿ
lathato oka nem teccʒÿk megh. Aʒ Teſth ÿollehet ebben, keweſbe
Nehezwl megh hogÿ nem mÿnth aʒ Maſÿk Saar el folÿaſban, de
aʒ Elme kwlẽmb kwlẽmb fele dolgoknak formalaſawal igẽn megh
haborodÿk, kÿ felelẽmmel es ʒomoruſaggal elegÿ vagÿon. Ennek
legh keoʒelb valo oka aʒ ʒomoru Nedweſſegh, kÿ aʒ Egeʒ (Oka)
teſtre verrel eggÿwt kÿ ẽttetÿk, eʒ okerth, Merth aʒ, vagÿ aʒ
verben vagÿ penÿgh aʒ Maÿban ÿgẽn megh ſokaſodoth. Es aʒ
Lepnek ereÿętwl mÿndẽnẽſtwl fogwa el nem tÿʒtÿttathatÿk,
awagÿ hogÿ aʒ Lep ÿmmar tele lewen effelewel, tẽbbet magaban
be nem veheth: Vagÿ annak feol fuualkodoth ſokaſaga, valamÿ
reʒeth aʒ Erekre ẽtthÿ, es akkoron Leʒẽn aʒ Lepnek dagadaſa
es Neheſſege, Smegh nÿomaſa: Vagÿ penÿgh aʒ Eęr melÿ aʒ
Maÿbol, aʒ vernek ſẽpreÿeth igÿenẽſſen be viʒÿ aʒ Lepben, es
megh tÿʒtÿttia, megh ʒorulth es megh rekedẽth.
Etele eʒ ilÿenẽknek vekonÿ es kẽnnÿen (Eledele)
emeʒtẽ legÿẽn. Apro madarak, kẽvÿ halak, es olÿ parek kÿk aʒ
vÿʒeletẽth ÿndÿttÿak, katankoro, Sparga, kẽmenÿ: Vad huſth ÿo
eonnÿ akarmÿ felet, de Tehen huſth nem. Gÿwmẽlchtwl oÿa
magath, Mondolath megh ehetÿk de keweſeth, ees aʒ Twʒẽn
keweſſe megh pẽrkeolth Borſooth cÿchÿrÿth es aʒ Borſonak kÿth
megh feoʒẽth leweth is igẽn ÿo ÿnnÿa. Borth feÿerth es (Itala)
vekonth igÿek, de igẽn O Borth Ne.
Gÿm Nÿelw fweth, ʒapora fwnek gÿẽkerewel tẽrd (Oruoſsagok)
eoʒwe, fachÿard kÿ aʒ leweth, es ad megh ÿnnÿa.
Eoth lewelw fwnek leweth fachÿard kÿ, ad megh Borban
ÿnnÿa.
+226

Sarga liliom gÿe̊kereth feoʒd megh vÿʒben, ʒwrd megh, abban aʒ vÿʒben feoʒ ve̊re̊s Bagolÿ borſooth megh, agÿ annak aʒ leweben ÿnnÿa. Eʒ ige̊n feoleotte ÿo orwoſſagh.

Ʒeekfweth es feoldÿ fenÿwth teorÿ megh, fachard kÿ aʒ leweth ad megh ÿnnÿa.

Celidonianak leweleth ʒeod megh, raʒd megh hogÿ Bogar ne legÿe̊n ke̊ʒeotte, megh ne moſſad, hanem chak vgÿ takard bele aʒ ket Sʒarath es labaÿth, es aʒ keth karÿath ke̊nÿe̊kÿgh. Eÿelre iſmeth maſth ke̊s rea, Megh probalt orwoſſagh eʒ bÿʒonnÿal.

Euforbiomoth, Olaʒ Te̊keoth, Aloeſth, petreſele̊m magot, vad repath, feÿer Borſoth te̊rÿ eoʒwe egÿenle̊ mertekkel, Meʒes vÿʒben eccʒe̊r eccʒe̊r egÿ kalannÿth agÿ ÿnnÿa.

Olaʒ The̊keoth vaÿd kÿ aʒ Belÿth, te̊lch bort aʒ heaban, aʒon Te̊kben melegÿch megh aʒ Borth, melege̊n ad megh ÿnnÿa.

Keſerw mondolath megh healwa, drachma, 4, Aniſumoth, Feÿer wrme̊th, ana drachma. 2. Spicanardoth, kapotnakoth ana drachma. j. te̊rd megh eʒe̊keth es ʒÿtald megh, vÿʒʒel chÿnalÿ apro pogacÿachkakat beleole, Meʒes vÿʒben mÿndenkoron egÿ Neheʒekeoth agÿ megh ÿnnÿa.

Fekete pe̊ʒercÿenek kÿ fachÿarth leweth ʒÿtaſd feol aʒ orraban, haʒnal.

Lo ſoſka gÿe̊kerenek fachÿard kÿ aʒ leweth, de iol megh te̊rÿed ele̊ʒe̊r, harmad napÿgh ad aʒth ÿnnÿa, mÿnde̊n reggel, uncia, 3. harmadnap mulwa megh giogÿul.

Baſa roſanak gÿe̊kereth te̊rd megh, ad megh borban ÿnnÿa, Nagÿot haʒnal.

Kenke̊weth teorÿ porra, ad megh hÿg tÿkmonban eonnÿ, haʒnal.

Farkas alma leweleth meʒes vÿʒben megh te̊rwe porul agÿ megh ÿnnÿa.

Kapothnakot ves muſtban, had alÿon benne harom holnapÿgh, aʒ vthan ʒwrd megh, ad eʒth ÿnnÿa, Eʒ chodalatos fe̊ orwoſſagh, Sargaſagrol, viʒÿ korſagrol. Eʒth el hÿggÿed.

Fekethe pe̊ʒercʒeth, arwa lean haÿat, ana manipulus. j. feÿer borban forrald megh olÿban kÿ Nem ere̊s de tÿʒta, harmad reʒe el apaggÿon, ebben ęccʒe̊r agÿ uncia, 3, megh ÿnnÿa, de Nadmeʒʒel megh elegÿch.

Chÿereſnÿe fanak leweleth keth marokkal, te̊retlen Saffranth keth penʒ arath, egÿ Meʒe̊lÿ Ede̊s Teÿben forralÿ megh, es mÿkor eſtwe le fekwʒe̊l, eʒth igÿa, reggelis enheÿra aʒon modon.

Retȇk lewelenek fachÿard kÿ aʒ leweth, ad aʒth
megh ÿnnÿa, aʒ vthan wlÿȇn melegh feordȇben.
+227
Chÿȇngȇ fweth, venus aʒʒonÿ haÿath feoʒ meg borban, ad
aʒth ÿnnÿa.
Tamariſcuſth fȇʒ megh ecʒetben, ad megh ÿnnÿa.
Feÿer pȇʒercʒeth mÿkor meegh vÿragaban aal, es Aran
fonalath kÿt len foÿto fwnek is hÿnak, vegÿ mÿndenÿkbȇl egÿ
egÿ marokkal, lagÿ feÿer borban egÿ Meʒȇlben feoʒd megh, tegÿ
ehȇʒ egÿ Meʒȇlÿ Cicorea vÿʒęth, mÿnd addigh feoʒʒed hogÿ harmad
reʒe el apaggÿon, aʒ leweth ßwrd le aʒ vthan. Nad meʒeld
megh aʒ mÿnth ʒeretȇd, ebben mÿndȇn nap igÿal megh, uncia, 3. de
mÿnd megh ÿgÿad egÿ ÿtalban.
Fekete pȇʒercʒeth aʒalÿ megh es teord porra. Meʒʒel elegÿch
eoʒwe, es ʒÿtaſd feol aʒ orraban.
Erdeÿ vborkanak leweben mÿnth egÿ Bab ʒȇmnÿth aʒʒonÿ
embȇr teÿewel elegÿch eoʒwe, tȇlch feol awagÿ ʒÿtaſd feol aʒ
orraban.
Konkolth tȇrÿ megh, aʒ porath keoſd igȇn rÿtka ruhaban,
aʒth ʒagoltaſd gÿakorta.

Fekete Saarol.

Aloeſth, drachma, 7. Sʒenth Ianos kenÿereth, vad Saffranth, olaʒ
tȇknek magwath, ana uncia, 2, Maſtixoth, uncia j, Caſſiath, drachma, 2, Spicanardoth
uncia s. teord megh eʒȇket es ʒÿtald megh, elegÿch eoʒwe tÿʒta
Meʒʒel a kÿnek aʒ eleoth taÿtekat le tÿʒtÿtottad, ebbeol enhera
agÿ drachma j. borban ÿnnÿa, kÿ wʒ mÿndȇn ʒomoru verth es Saarth.
Sargaſagrol aʒ gÿakorta valo pwʒȇges igȇn haʒnos.

Aʒ oldal chÿontok alat ualo
huſos hartÿakrol.

Bantaſa mÿnd aʒ keth huſos hartÿaknak kÿk (Hÿpocondria Affectio)
aʒ oldal chÿontok alath ket feleol vadnak, aʒ Maÿnak, de legh
ÿnkab aʒ Lepnek magʒattÿa. Eʒ keth fele, Aʒ eggÿk ʒÿlÿgÿeb,
de aʒ Maſÿk gonoʒb. Aʒ elſȇ aʒ ʒomoru Nedweſſegbȇl (Elſȇnek okaÿ)
es aʒ vernek ſȇprwÿebȇl veʒȇn eredetȇth, kÿ aʒ Lepben es
aʒ kȇʒel valo helÿekben fȇlȇtteb megh gÿwlwen, dagadaſth
ʒȇrȇʒ, kÿbȇl ruth Bwʒ megÿȇn feol, Aʒ Lepnek aʒonkeoʒben
nagÿ dagadaſa teccʒÿk megh, Sar el folÿaſnekwl es orcʒa abraʒattÿanak
el veʒeſe nekwl. Eʒ penÿgh akkor leʒȇn, mÿkor ʒÿlÿdeb

aʒ Nedweſſegh es megh is enhÿttetÿk. De mÿkor oʒton eʒ aʒ
+228
tulaÿdon helÿebeol kÿ wth, es aʒ Erekben megÿe̊n, vagÿ Saar el
folÿaſth, vagÿ orcʒa abraʒattÿanak el valtoʒaſath chÿnalÿa. Mÿkoron
penÿgh termeʒeth ellen megh hewe̊l, vagÿ alab valo allapatban
valtoʒÿk, feketeʒÿnw parath bocÿath kÿ magabol, es aʒ
elmeth kwle̊mb kwleomb modon megh haborÿttÿa.
(Ieleÿ) Ennek ÿeleÿ eʒe̊k: Sok ÿdeigh valo gondolkodas, gonoʒ
dolgoknak formalaſa es velekeodeſe, ʒe̊merme̊ſſegh, maga megh
ʒegÿe̊nles, ʒorgalmatoſſagh, ʒomoruſagh, felele̊m, tunÿaſagh, maga
el vnas, es vgÿmÿnth ketſegben eſes. Elmenek es erteleomnek
megh homalÿoſodaſa, ʒawaros alom, dolgoknak vÿʒʒa valo
velekе̊deſe, es mondnekwl valo ÿteleth. Eʒe̊k aʒerth ÿeleÿ aʒ
ʒÿlÿd ʒomoru Nedweſſegbeol valo bantaſoknak. De aʒ
(Maſiknak oka[ÿ]) Maſÿk kegÿe̊tlenb ennel: Aʒ leʒe̊n aʒ Fekete Sartul,
kÿ vagÿ aʒ Nehеʒ vernek feole̊tteb megh melegwlth es megh
ege̊th ſe̊preÿebe̊l, Vagÿ aʒ Sarga Sarbol ʒarmaʒoth.
(Ieleÿ) Eoʒwe gÿwl eʒ gÿakorta aʒ Lepben de gÿakortab aʒ gÿomor
alath valo ke̊wer huſban, es aʒ Beel ke̊ʒe̊th valo hartÿakban
hÿntetÿk, dagadaſnak ÿele̊nſege nekwl, Es mÿkor eʒ Nedweſſegh
ere̊s es veʒe̊delmes leʒe̊n ennek chÿak ÿge̊n kÿs reʒeis, kegÿeotlen
nÿawalÿaknak leʒe̊n chÿnaloÿa. Aʒ melÿ Sar folÿas leʒe̊n
aʒerth eʒ ʒomoru Nedweſſegbeol, aʒ aʒ, Melancholiabol, eʒ fe̊lwl
megh ÿrth ÿeleokbeol eoſmertetÿk megh. Toabba aʒ oldal chÿontok
alath valo hartÿas huſok, gÿakorta nagÿ forroſaggal vadnak,
es aʒ Leleok lako ereknek fe̊l vereſÿ, vaſtagon vadnak aʒokban,
Smÿkor aʒ para akar mÿ okbol tamadwan fe̊l megÿe̊n, aʒ Sʒÿw
dobogh es megh nÿomatÿk es aʒ Elewenſegh el fogÿatkoʒÿk, aʒ
orcʒa ve̊re̊s leʒe̊n, es vgÿan Eegh, aʒ ʒe̊me̊k tele telnek chÿorgaſſal
es megh homalÿoſodnak, aʒ Elme megh haborodÿk, es
annÿra el foglaltatÿk, hogÿ mÿnde̊n ÿo dolognak varaſa kÿwe̊l,
aʒ Eleth feleol nagÿ ketſegh vagÿon, es ſemmÿ ʒep ʒoknak bÿʒtataſoknak
ereÿewel, arra nem vÿtethetÿk, hogÿ aʒ megh gÿogÿulas
feleol ÿo remenſegh leheſſe̊n. De valahogÿ el fogÿwan
vagÿ el oʒolwan valahogÿhogÿ eʒ para, aʒ Nÿawalÿakis megh
laſſodnak. Eʒ gonoʒ, ha aʒ Agÿ vele̊ben fe̊l hat es oda ragadand,
Buſulaſth es ʒwntelen valo Hÿdegh leleſth hoʒ, es kÿbeol oʒton
leʒe̊n aʒ Aſßu korſagnak Betegſege.
Eʒe̊kheoʒ haſonlokat hoʒ Nemÿnemw keppen aʒ magatul

valo Sar is, a melÿ bwe̊lkeodÿk aʒ Maÿ ke̊rwl Nagÿ forroſaggal.
Es leʒe̊n aʒ a forroſagh el aÿulaſſal, Egeo ve̊re̊s orcʒawal, ʒe̊mnek
el homalÿoſodaſawal es ke̊nÿben labbaſawal, Sha aʒ gonoʒ
nÿawalÿanak Ereÿe megh Nem laſſodÿk, megh haborodwan aʒ
Elme, feol gerÿed haragra, gÿakorta hankodÿk, boʒʒu allaſra
+229
keʒe̊rÿttetÿk, es eʒʒel vgÿan megh emeʒtetÿk aʒ Teſth,
ha fekete Sarra nem valtoʒÿk.

Teſtnek el ſʒaradaſarol. (Maraſmus)

Aʒ Teſthnek el ʒaradaſa ſemmÿ nem egÿeb, hanem aʒ (Oka)
taplalaſban valo vete̊k, kÿwel laſſan aʒ Teſth el ʒarad es el
emeʒtetÿk. Ha eledelnek ʒwk voltaerth, vagÿ fe̊le̊tteb valo megh
wreſſwleſerth, vagÿ ere̊s betegſegerth, vagÿ valamÿ bÿʒonÿos
okokerth aʒ Teſth megh hÿtwanodÿk, aʒ Nem mondatÿk el ʒaradaſnak,
hanem chÿak aʒ, a kÿ laſſan es ballagwa ſemmÿ oka nem
lewen, Eledellel elwen aʒ Teſth nem taplaltatÿk. Mÿkor chÿak
valamelÿ egÿ reʒth foglal el eʒ ʒaraſſagh, oka annak valamÿ
kÿwaltkeppen valo vetkes voltha annak aʒ reʒnek. Annak penÿgh
aʒ kÿ mÿnd aʒ egeʒ teſteoth el foglalÿa, oka annak valamelÿ
Belſeo fw reʒben vagÿon, kÿ aʒ Melegſegnek es aʒ termeʒeth
ʒe̊renth valo Eltete̊ leleoknek ereÿeth megh tompÿttia awagÿ el
nÿomÿa el oltÿa. Annak okaerth, aʒ Sʒÿw bantas, es leg feolÿeb
aʒ ʒwntelen valo hÿdegh leles, es aʒ Twde̊nek megh ſebe̊ſwleſe,
mÿwel hogÿ maganak es mÿnde̊n reʒeÿnek Eltete̊ lelkeÿth labbowa
teʒÿk es megh haborÿttÿak, megh hoʒʒak aʒ Teſtnek el
ʒaradaſath. Se̊th meeg aʒ gÿomornak Nehe̊ʒ Nÿawalÿaÿa is. Lepnek
es Maÿnak Melegh ees ʒaraʒ mertekletlenſege is, aʒ Sarga
es Fekete Saarnak ſokaſaganak kÿ omlaſa is, megh hoʒʒak. Eʒ
aʒerth aʒ ok mÿwelhogÿ aʒ termeʒeth ʒe̊renth valo Eltete̊ lelkeoth
ees melegſegeoth megh ronthÿa, aʒerth hogÿ haʒnos verth Ne
chÿnalhaſſon, el ʒaraʒtÿa aʒ Embe̊rth. Ebben eʒ betegſegben
ÿollehet ſok eledel kewantatÿk, kÿ mÿa aʒ Erek ſok Nedweſſeggel
fe̊l fuualkodnak, de aʒerth aʒ teſth vgian Nem taplaltatÿk,
merth aʒ a Nedweſſegh aʒ Melegſegtwl, es allattÿanak
ÿoʒagatul el hagÿattatoth.

Teſtnek gonoʒ allapattÿarol. (Cachexia Malus habit)

Aʒ gonoʒ es vetkes allattÿa aʒ Teſtnek mÿkor vagion, eʒ Nÿawalÿa alath, ſok terhe vagÿon aʒ Teſtnek, es mÿnd allattÿaban, ſmÿnd ʒÿneben vetkes leʒe̊n. Aʒ Teſth Nem olÿan (Ieleÿ) keß es nem olÿan vÿdam, mÿnth aʒ kwʒkeode̊kben lattÿuk, de Nehеʒ es ere̊telen, ſnem elewen ʒÿnnel vÿragoſkodÿk, hanem vagÿ herwadoth, vagÿ megh kekwlt ʒÿnw, vagÿ ve̊reos Sarga mÿnth aʒ +230

(Okaÿ) Cÿtrom, es vgÿ vndokÿttatoth megh. Eʒ gonoʒ Nÿawalÿa aʒ tÿʒtatalan es megh veʒe̊th eledeleoktwl leʒe̊n. Ha penÿgh eʒe̊k nÿnchenek aʒ vetkek, gÿomornak es aʒ belſe̊ reʒeknek ere̊tlenſege vagÿ tÿʒtatalanſaga oka. Aʒ ere̊telenſegh emeʒtetlenſegeoth es Nÿerſeſege̊th ʒe̊re̊ʒ, melÿ aʒ Erekben es aʒ Teſtnek allattÿaban ÿo eledel gÿanant ragattatwan, mÿnde̊n reʒeÿben be megÿe̊n es hoʒʒa ragad, de aʒerth igaʒan hoʒʒa haſonlo nem leheth. Aʒ Belſe̊ reʒeknek tÿʒtatalanſaga, vagÿ aʒ kemenÿ dagadaſtul, vagÿ aʒ megh veʒe̊th Nedweſſegnek kÿ omlaſatul, awagÿ aʒ maga allattÿanak megh veʒeſetwl ÿw, de vetkes es megh rothat verth ʒe̊reoʒ, kÿ oʒton mÿnde̊n reʒekre el oʒolwan es oth megh Newekeodwen, vetkes taplalaſth chÿnal, aʒ ÿoth es aʒ haʒnoſth onneth el oʒlatwan. Innet ÿmmar aʒ Vernek mÿwolta ʒe̊renth, aʒ teſtnek allattÿanak megh veʒeſe kwleomb kwleomb fele, Nemelÿ Nÿers es Nÿalas, Nemelÿ Saaros, Nemelÿ megh veʒe̊th es kwle̊mb kwle̊mb modon megh rothadoth, melÿet aʒ eledeleoknek termeʒetÿ, es aʒ belſe̊ reʒeknek gonoʒ el re̊nde̊leſe hoʒoth. Aʒ Nÿalaſſagtwl valo vetkes allattÿa aʒ teſtnek, Melÿel aʒ ʒwʒeknek ʒep fenle̊ orcʒaÿok megh vndokÿttatÿk, es aʒ Elewenkeode̊ ʒep ʒÿne̊k el veʒ, ÿeleontÿ megh hogÿ aʒ vÿʒ Betegſegh el keowetke̊ʒÿk, mÿnt hogÿ aʒ ʒomoru Nedweſſegnek vetkes volta mÿkor aʒ teſtnek allattÿan kÿ mutatodÿk, Bel pokloſſagoth ÿeleonth. Eʒ Teſtnek allattÿanak aʒerth vetkes volta aʒ Teſtnek megh ʒaradaſatul ſokkal kwleombe̊ʒ, merth abban el vekonÿodwa aʒ Teſth laſſan laſſan el aß, el ʒarad, es vgÿan el roſſad. De eʒben nagÿ Nehеʒʒe leʒe̊n. Aʒ ʒaraʒ betegſegben aʒ mÿ aʒ erekben vagÿon, aʒ Nem Newekeodÿk, ſem aʒ reʒhe̊ʒ Nem ragad, De ebben eʒ Teſtnek allattÿa veʒeſeben, Newekeodÿk, aʒ taplalo reʒhe̊ʒ hoʒʒa ragad, es ÿolleheth Nÿalas, ʒomoru, vagÿ egeb aranth is vetkes, de aʒerth vgÿan vernek newеʒtetÿk.

Eʒ Betegſegben aʒ ven embeore̊k ÿnkab eſnek es aʒ gÿerme̊keok,

kÿk megh ſem giogÿulnak keonnÿen, aʒ eltetȯ tehetſegnek
erȯtlenſegeÿerth. De aʒ kÿk ereÿȯkben vadnak eʒben nem eſnek,
ſha bele eſnek is, de keonnÿen megh ʒabadulhatnak. Eʒ gonoʒ
nÿawalia ha ſokaÿgh tarth embȯrȯn, vÿʒ korſagoth hoʒ, aʒerth
ennek giogÿtaſath nem kel halogatnÿ.
(Eledele) Eledele eʒ ilÿennek telÿeſſeggel ʒaraʒ es vekonÿ
legÿȯn es aʒ melÿ keonnÿen megh emeʒtȯdÿk, es ÿo verth chÿnalhath.
Feÿer bor legÿȯn aʒ ÿtal.
+231

Vÿʒ korſagrol. (Hÿdrops Aqua intercus)

Aʒ melÿ Betegſegȯth magÿarul vÿʒ korſagnak hÿnak harom
fele: Eggÿk Bȯr keoʒeoth valo: Maſÿk aʒ Haſnak hartÿaÿaban
valo: Harmadÿkis aʒon haſnak hartÿaban valo, De eʒeoknek
mÿndeonÿknek kwleomb kwleomb okaÿ vadnak.
Aʒ Bȯr keoʒeoth valo vÿʒ betegſegh, aʒ (Anaſarcha)
Teſtnek lagÿ puha Newekeodeſe, es el puffadoʒaſa. Ennek aʒ
keʒdetÿben dagadoʒnak aʒ labak ÿelȯſben Eſtwe, es Munka (Ieleÿ)
vthan is, es mÿkor ſokaÿgh le haÿolwa vagÿon embȯr, Sha be
nÿomod aʒ dagadaſth, feol nem ÿw aʒ Nÿomaſnak helÿe, hanem
vgÿan vgÿ vapaſon marad. Reggel penÿgh es eccʒaka aʒ nÿugodalomnak
ÿdeÿen, el oʒol ſemmÿe leʒȯn aʒ dagadas. Toabban
ebben ſem aʒ orcʒa, ſem aʒ kariaÿ embȯrnek ſem egÿeb reʒeÿ,
ſeoth aʒ haſnak huſa is megh nem dagadoʒ, de aʒerth mÿndȯn
teſth puha, lagÿ es el herwadoth, es akar mÿ kichÿn munkatul,
vgÿan el olwad es el erȯtleneodÿk, es mÿndȯn chÿelekeodetÿ
lankadaſſal es faradaſſal vagion. Raÿta koroſkenth aʒ Betegſegh
de laſſu, eʒ ilÿennek feÿer aʒ vÿʒeletÿ es laſſu. Eʒ
penÿgh attul leʒȯn, merth aʒ egeʒ Teſth Nÿerſeſeggel, (Oka ennek)
Nÿalas es feÿer ʒÿnw verrel, awagÿ ha igaʒban akarod mondanÿ,
laſſu es eoʒwe fagÿot vÿʒʒel, megh teoltetÿk; ÿnneth aʒerth eʒ
Nÿawalÿa igaʒan hÿwatÿk Bȯr keoʒeoth valo viʒÿ Betegſegnek,
melÿ vÿʒnek ſokaſagatul aʒ termeʒeth ʒeorenth valo Melegſegh
el rontatÿk. Eʒ aʒʒal kwleombȯʒ aʒ Teſtnek abraʒattÿanak el
veʒeſetwl, merth ebben aʒ Teſth nagÿobban puffad es dagad
megh. De mÿnd aʒ kettȯnek egÿ oka es vgÿan aʒon vagion,
Tudnÿ illÿk, aʒ Maÿnak es aʒ Ereknek feolȯtteb valo megh
hwleſe, kÿ awagÿ magatul valo, awagÿ aʒ Sʒÿwnek, aʒ Lepnek,
gÿomornak, Maÿban lewȯ emeʒtȯ ereknek, es egÿeb reʒeknek
kÿk aʒ emeʒteſnek ʒolgalnak vetkes voltatul vonattatoth, es aʒ

bele oltatoth melegſegnek es leleoknek el oʒlaſa is oka. Lathato
dolgok penÿgh hwÿtÿk megh aʒ belſeo reʒeketh, es
rontÿak el aʒ melegſegẽt, ſok hÿdegh es hÿtwan vÿʒnek ÿtala,
Salatanak ees gÿwmẽlchnek modnekwl valo etele, ÿeleoſben
mÿkor Nÿarÿ hewſegh awagÿ munka mÿa aʒ Teſth meg hewẽl.
Aʒ ben valo melegſegeoth es lelkeoth penÿgh oʒlattÿak el, aʒ

Effele betegnek ha aʒ Orra vÿʒket, aʒ haſa es aʒ vÿʒeletÿ
megÿẽn, harmad napigh Nem eęl.
+232
nagÿ erẽs betegſegh, aʒ orbol valo bẽ ver folÿas, vagÿ aʒʒonÿallatnak
bẽ ver folÿaſa, vagÿ Swlÿbẽl valo ver folÿas, eʒẽk mÿkor
fẽleotteb modnekwl folnak, es effelek mÿndẽneok egÿebek is aʒ
kÿk megh emeʒtÿk aʒ eltetẽ Belſeo reʒeknek Ereÿth.
(Aſcites) Aʒ Haſnak huſa alat valo hartÿakeoʒeoth es aʒ
Belẽk kẽʒeoth vÿʒes es Sawos Nedweſſegẽknek eg'ben gÿwleſewel
megh teolth Has; Merth aʒ Has laſſan megh telÿk es el terÿedwen
(Ieleÿ) feoleotte feol dagad. Aʒ teſtnek teob reʒe penÿgh el
ʒarad es vgÿan el olwad. Ha aʒ dagadaſth nÿomod, aʒ Inas es
erẽs Hus, melÿ aʒ ʒÿwet es aʒ Twdeoth el valaʒtÿa aʒ Maÿtul
es leptwl, neheʒen veʒẽn leleokʒeteoth es neheʒen ad leheſth. Ha
aʒ teſth valamelÿk oldalara fordul vgÿan megh kordul aʒ Haſban
aʒ vÿʒ mÿnth aʒ melÿ teomleo ʒÿnthe tele nem volna. Aʒ vÿʒelet
feolẽtte kewes, temerdeok es vẽrhẽnÿegẽs ʒÿnw, ÿelẽſben ha aʒ
Maÿtul vagion eredetÿ aʒ Nÿawalÿanak, Aʒ Sawos Nedweſſegh
mÿndẽnẽſtwl fogwa aʒ Haſnak huſa ala rekeʒtetÿk. Neha penÿgh
annak valamÿ reʒe aʒ Cÿombra es aʒ labakban, kÿvaltkeppen
ÿaraſnak vthanna. Neha aʒ ʒẽmerẽm teſtnek tẽkÿben, aʒ Melÿnek
wregeben is bele megÿẽn Neha. Neha aʒ aʒʒonÿallatnak aʒ
(Oka ennek) Meheben is. Ennek eredetÿ nem chÿak aʒ taplalo reʒeknek
megh hwleſetwl, ſem aʒ Nÿerſeſegtwl vagÿon, de ÿnkab
aʒoknak aʒ reʒeknek es aʒ Edenÿeoknek kÿkben aʒ Humorok
ʒoktanak leonnÿ gÿakor megh ʒaladaſatul. Annakokaerth
aʒ Bẽrkẽʒẽt valo vÿʒ Betegſegben, aʒ Nÿerſeſegh aʒ Belſeo
reʒekbeol aʒ Erekẽn mÿnd aʒ Egeʒ Teſtre el megÿẽn, De eʒ
haſnak hartÿaÿa es Bel keoʒeoth leweo vÿʒ Betegſeghben mÿwel
hogÿ valamÿ megh ʒakadoth, vagÿ megh nÿlth, vagÿ megh haſadoth,
es megh valaʒtoth vekonÿ Nedweſſegh awagÿ chÿak veer eo

maga, (aʒ mÿnth hogÿ ʒokta) aʒ veſek altal kÿ leʒe̊n, aʒ has huſanak wregeben folÿ be, nem kwleomben mÿnth aʒ Nÿlallo genÿetſege̊s oldal faÿas kÿ ewen es megh ʒakaʒtwan aʒ oldal chÿontok hartÿaÿth, be omol aʒ Melÿnek wregeben, mert ſoha kwleomben oda nem gÿwlhetne.
(Timpanias) Aʒ Sʒaraʒ korſagh, aʒ Has huſanak kÿ terwleſe mÿkor aʒon helre mÿnth aʒ Maſodÿk vÿʒ betegſegben, nem vÿʒ hanem ſok Sʒel gÿwl, es annak wregebe be rekeʒtetÿk. Eʒ
(Ieleÿ) keweſeb Neheſſeggel vagÿon aʒ Maſodÿknal, nem haboʒ vgÿ ʒellel mÿnth aʒ, hanem nagÿ feol fuualkodaſſal vagÿon es morgaſſal oda be, es ha megh wteod aʒ keormeoddel, olÿanth
(Oka ennek) ʒeondwl mÿnth Egÿ Dob, Ennek penÿgh ʒeorge̊ oka
+233
aʒ Sʒel, Melÿ aʒ ere̊telen emeʒtetlenſegbeol es Nÿerſeſegbeol, ʒarmaʒoth, kÿ mÿkor ſok aʒ gÿomorban awagÿ aʒ Bele̊kben, mÿkeppen aʒ Colicanak faÿaſaban vagion, Megh tÿltatik aʒ Sʒel es termeʒeth ʒe̊renth valo kÿ me̊neſth nem talal. Es aʒ w rohanaſawal maganak vtath kereſwen, aʒ vekonÿ me̊neteleoke̊n aʒ
Haſnak hartÿaÿban, Nagÿ gÿeotrelmekkel magath be viʒÿ, Es annak vthanna kwleomb kwleomb modon keʒe̊rÿttetwen, aʒ haſnak wregeben be megÿe̊n es vgÿan be forogh. Erreol Hippocrates
aʒth mongÿa: Valakÿketh ke̊lde̊k ke̊rwl valo tekereſeok faraʒtnak es Agÿeka faÿok, Sha orvoſſaggal, vagÿ valamÿ maſmodon aʒ el nem oʒol, Sʒaraʒ effele feol fuualkodoth betegſegge
leʒe̊n aʒ.
Eledele mÿnd eʒ harom fele betegſegben eſteknek (Eledele) ke̊ʒeonſege̊s. Aʒ mÿnth megh eʒÿk ke̊nnÿen emeʒte̊ legÿe̊n es ʒaraʒ. Merth aʒ Nedwes eleſegh, ke̊nnÿen fordul aʒ vÿʒ termeʒethre.
Aʒ kenÿerben aʒerth ÿo Bele ſwtnÿ ke̊menth Bechÿ ke̊menth, es Soth, es aʒ kenÿer ÿomodon kowaʒos legÿe̊n, merth vgÿ keweſbe ʒorÿth. Madarak keoʒʒwl, fogolÿ, Gerlÿcʒe, Huroſmadar, Rigo, es ehe̊ʒ haſonlok. Nÿul Tÿkfÿ ſwtwe, Raak, Tÿkmonÿ.
Aʒ parekat vgÿan Ne egÿe ha leheth, de petreſelme̊th, Muſtarth ve̊re̊s kapoʒtath, Foghagÿmath, veore̊s hagÿmat es Teÿes paar hagÿmath megh ehetÿk. Be̊chw eledeltwl telÿeſſeggel megh oÿa magath. Ecʒete̊s borſos eteok nem gonoʒ. Itala (Itala) legÿe̊n me̊nnel keweſeb leheth merth aʒ ſok ÿtal ige̊n artalmas effele Betegſegben lewe̊knek, hanem ige̊n vekonÿ Bor legie̊n ÿtala. Edeos borth el tawoʒtaſſon es Meʒes borth. Aʒ Ecʒet ige̊n

megh enhitÿ effeleknek ʒomÿuſagokath. Oʒton ſokkal tȇbbet
egÿenek vachÿoran hogÿ nem Ebedȇn. Sok gÿwmȇlcheot es wdȇkeoʒben
valo etelth el tavoʒtaſſon. De dÿoth, Mondolath, pomagranatot,
fȇt kȇrtwelth es fÿgeth megh ehetÿk, De effeleketh
aʒerth ne mÿndȇnapon egÿek, hanem neha neha, Igȇn ÿo veteoth
agÿa Ne legÿȇn. Io aʒ agÿath be hÿntenÿ Chÿomborral (Tanuſagh)
Lo menthawal, fekete gÿoparral. Munkath tegÿȇn, de feÿe be
legÿȇn feodęoʒwe, Sha nÿnch melegh wdeo, Sʒen melleth munkaloggÿek
aʒ melegȇn. Haʒnos ÿdeſtowa lowaglanÿ, De ha annÿ
erȇben vagÿon aʒ Betegh, ÿo gÿalogh ÿdeſtowa ÿarnÿ
es neha futhnÿ is. Io aʒ Betegȇth aʒ Naptul megh Melegwlth
feowenben is takarnÿ. Io mÿndȇn nap keccʒȇr haromʒoris tȇrleſſel
elnÿ, kel penÿgh teorlenÿ Melegh Sos vÿʒʒel, awagÿ Melegh
Sos olaÿal, Io Temſos vÿʒʒel aʒ vthan, vagÿ kenkȇweſſel, vagÿ
Soſſal aʒ vthan moſnÿ. Oruoſſagoth penÿgh olÿakat kel adnÿ aʒ
kÿk aʒ vÿʒeleteoth ÿndÿttÿak.
+234
(Iwendȇles) Aʒ kÿ effele Betegſegben vagion. Ha aʒ Feÿe,
Talpa, es tenere hÿdegeok leʒnek, aʒ haſa penÿgh es oldalaÿ es
aʒ Aala melegeok, gonoʒ ÿel. De ha mÿndȇneoſtwl fogwa melegh
aʒ Betegh, ÿo ÿel. Ha ʒȇldʒÿn Sarvÿʒ aʒ vÿaÿth es kȇrmeÿth el
futtÿa, halalnak Bÿʒonÿos ÿele. De chÿak eʒȇk ne legÿenek aʒ
keormeÿben, ha mÿndȇn teſteth el futtÿa is, ÿo remenſegh
leheth feleolę.
(Oruoſsagok) Pÿnkeoſd hawaban vȇgÿed aʒ ʒȇld eretlen dÿokath,
tȇrd megh moſarban es vȇd vÿʒeth, Es egÿ wegnÿ dÿo vÿʒben
ves keth lath Nadmeʒeth, Eʒ vÿʒ akar melÿ giogÿulhatatlan vÿʒ
korſagoth egÿ holnapigh megh giogÿth, chak mÿndȇn napon reggel
es eſtwe kichÿn feÿer borban keth penʒ Nÿomonÿ Bor keowel
eggÿwth poharban vgÿ mÿnth ket vÿ nÿomnÿ borban igÿek megh.
Aʒ vÿonnan valo vÿʒ betegſegȇt penÿgh tÿʒȇn eoteod napra
megh giogÿttia. Hog'ha penÿgh Borkeo nekwl egÿ kis borban
mÿndȇn reggel valakÿ ebben ÿʒÿk, korſagoth, felfelȇl valo feofaÿaſth,
ʒedeolgeo feÿeth, kȇnÿveʒeo ʒȇmeoth megh gÿogÿth, es
aʒ Aʒʒonÿ embȇrnek Teÿęth, megh hoʒʒa, ebben ketſegȇd ne
legÿȇn.
Salÿath, Nagÿroponcʒoth, Caſtoreumoth, tȇrÿ eoʒwe
tÿʒta lepes Meʒʒel, chÿnalÿ pilulakath beleole, es ebben eggÿet
enhera, egÿel awagÿ tȇbbet is, annak vthanna meleg borban ves
galbanumoth, ʒȇkfweth es Borſoth tȇrȇtteth, mȇnnel melegben

lehet ad megh ÿnnÿa rea.
Kek liliomnak gÿe̊kereth teord megh, annak aʒ leweth ʒwrd
le. Nadmeʒʒel eggÿwth feoʒd megh Sÿrup moggÿara, mÿnde̊n
haÿnalban agÿ ebben, uncia j, awagÿ uncia j s. chÿoda ige̊n kÿ hoʒʒa aʒ
Sarga ʒÿnw vÿʒeth aʒ Betegbeol.
Papa fweth, pe̊rÿeth feoʒ megh Borban, eʒth aggÿad ÿnnÿa
aʒ vÿʒ korſagoſnak.
Venus aʒʒonÿ ke̊ldeokenek melÿ fweth hÿnak, Meʒes Ecʒetben
aggÿad ÿnnÿa, ige̊n haʒnos.
Magnes ke̊weth teorÿ porra, Meʒes vÿʒben aggÿad ÿnnÿa aʒ
vÿʒ korſagoſnak.
Swl dÿʒnonak aʒ Huſath aggÿad eonnÿ.
Vÿaʒth, Fenÿw fa Enÿweth, ʒurkoth, Baber magoth, fe̊ʒe̊th
Soth Ammoniacomoth, olwaʒtoth borÿu faggÿath kÿth ʒepe̊n megh
ʒwrtenek, eʒe̊kbeol mÿndeonÿkbe̊l ana uncia. 2. chÿnalÿ ragado flaſtromoth
ÿrhara ebbe̊l, ees ragaʒd aʒ dagadaſra.
Vad ruthanak magwath teord porra, teord eoʒwe dÿʒno
haÿal, chÿnalÿ flaſtromoth beleole.
Wne̊nnek aʒ ganeÿath awagÿ kechkenek ʒaraʒd megh, te̊rd
+235
porra ʒepe̊n, fe̊ʒd megh Meʒes ecʒetben, elegÿch ahoʒ te̊re̊th
kenkeoweth Negÿed reʒenÿth, chÿnalÿ lagÿ flaſtromoth beleole,
keoſd rea.
Embe̊r ganenak ve̊d vÿʒeth alembiconban, ad aʒth megh
ÿnnÿa.
Te̊nke̊lnek Lÿʒtÿth, Moharnak lÿʒtÿth, ana uncia, 2,
te̊re̊th Themÿenth, uncia, j, Dÿʒno haÿal kÿt eleoʒe̊r Borban mos ÿol
megh, teorÿ eoʒwe, chÿnald flaſtrom moggÿara es ke̊ſd rea.
Fÿgebeol, Feÿer wreombeol, arpa lÿʒtbe̊l flaſtromoth chÿnalÿ,
de eleoʒe̊r eoʒwe feoʒʒed eʒe̊keth ere̊ſſen, te̊d aʒ megh dagadoth
haſra, megh apaʒtÿa.
Arpa Lÿʒte̊th, Bablÿʒteoth, Bakʒarwo fw magwath, Fe̊ldÿ
boʒʒanak gÿe̊kereth, Baber magoth, Feÿerwrmeoth, Fekete gÿoparth,
feoʒd megh Borban, chÿnalÿ flaſtromoth, te̊d rea aʒ
egeʒ haſra.
Galamb ganeath es kechke ganeÿath, Eoke̊r ʒe̊mnek aʒ melÿ
fweth hÿnak, ʒeękfweth, mÿnd egÿ mertekkel ve̊d eʒe̊keth es
teord megh, ige̊n ereos ecʒetben es Meʒben feoʒd megh, ke̊ſd aʒ
dagadoth Haſra.

Chÿgakath mÿnd huſoſtul tő̊rÿ megh ÿo Bwő̊n, tő̊d aʒth aʒ dagadaſra.
Fa heaÿnak[!] vÿʒet veod, aʒth gÿakorta igÿa.
Tatorÿannak magwath teorÿ megh egÿ Nehеʒekeoth, pő̊ʒercʒeth feoʒ megh borban, annak aʒ leweben egÿ mas vthan ſok napokon, egÿ egÿ Nehеʒek tatorÿan magot agÿ megh ÿnnÿa.
Muſtar magoth teorÿ megh, kichÿn gÿermő̊k hugÿaban elegÿch, aʒʒal kennÿed.
Dÿʒno kenÿernek fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch egÿ kÿs reubarbaromoth hoʒʒa es Nadmeʒeth, ad eʒth ÿnnÿa.
Apro Boÿtorÿanth feoʒ megh Borban, gÿakorta aʒth ÿgÿa a mÿkor ʒomÿuhoʒÿk.
Choda fanak magwath aʒtaʒd ſokaÿgh kechke Teÿben es aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Faÿ Boʒʒa gÿeokerenek vő̊d vÿʒeth alembiconban, Feoldÿ Boʒʒa gÿő̊kerenek is vő̊d vÿʒeth, harmÿncʒ napigh mÿndő̊n reggel igÿek ebben harom latoth, de aʒ faÿ Boʒʒa vÿʒe legÿő̊n keth lath, aʒ Feoldÿ Boʒʒaÿe egÿ, vgÿ kel mÿndenkor eoʒwe elegÿtenÿ aʒ ÿtalth.
+236

Az Belő̊krő̊l.

Aʒ Belő̊k Mertekletlenſeggel nem bantatnak megh, hanem aʒ eo Nehеʒ Nÿawalÿaÿok ÿmeʒő̊k: Megh rekedes, Megh ʒorÿtas, Megh twʒeſwles, Genÿetſeggel valo kelewenÿ, Ennek oʒton megh (Obstructio) Sebő̊ſwlt helÿe. Aʒ megh rekedes, vagÿ aʒ Eledelnek ala mő̊neſeth aʒ Belő̊kben, vagÿ aʒ Eledelbő̊l megh lő̊th ganenak aʒ ʒekő̊n kÿ mő̊neſet, ʒakaʒtÿa keoʒben. Aʒ penÿgh (de igő̊n rÿtkan) tamad termeʒet kÿwl aʒ Belnek allattÿaban, Melÿ rekedes annÿra megh Newekő̊dÿk, hogÿ aʒ Beleoknek Meonetelÿt es vtath megh tő̊ltÿ ʒÿnthe. Neha penÿgh aʒ megh ʒaradot ees be rekeʒtő̊th ganeÿoktul leʒő̊n, kÿk aʒ Belő̊knek tekergeſiben es kerő̊ngeſÿben lewen, onneth nagÿ Nehеʒen ÿndulhatnak kÿ. Megh ʒaradnak aʒerth valamÿkor keſen mő̊nnek ala, awagÿ mÿkor kwlſő̊ dolgokkal es munkakkal megh tÿltatnak aʒ ala meheteſtwl, es iſmet vÿʒʒa fő̊l ternek. Ebben eʒ Nÿawalÿaban ſemmÿ faÿdalom, ſem lathato dagadas nÿnchen. Megh is odathatÿk eʒ ilÿen rekedes kő̊nnÿen. Neha leʒő̊n iſmeth, aʒ temerdő̊k es reoſth Maaʒ ʒabaſu nÿalaſſagtul, kÿ laſſan megh gÿwlekő̊ʒwen es erő̊ſſen aʒ Belő̊khő̊ʒ ragadwan, mÿndő̊n wregÿth aʒ Belő̊knek megh teoltÿ.

Aʒ heaban valo Nÿal ÿollehet aʒ Agÿ velo̊ben aʒ Gÿomorban,
Es aʒ Beleokben ʒokoth tero̊mnÿ, De aʒ Agÿ veleoben
vekonÿ es vÿʒes aʒ Nÿal, Aʒ gÿomorban penÿgh es aʒ Belo̊kben,
temerdo̊k es ro̊ſth, merth effele Nÿal, tulaÿdon rutſaga aʒ Belo̊knek
es aʒ Gÿomornak, es nem aʒ keoʒeonſego̊s eledelbo̊l leoth
ganeÿa aʒ Haſnak. Merth hogÿ aʒ gÿomornak es aʒ Beleoknek
allattÿa hÿdegh es hartÿas, temerdo̊k Ees Enÿwes rutſagoth chÿnal
magabol, olÿanth mÿnth aʒ reſth laſſu Nÿal. Eʒ aʒerth termeʒetʒo̊renth
ʒarmaʒÿk es megh Newekeodÿk aʒ Beleokben, kÿkbeol
Neha eʒ Nÿal aʒ ganeÿ ko̊rwl lewen, ʒabad akarattÿan ala ʒokoth
ÿwnÿ, Neha penÿgh aʒ Crÿſtellel kÿ hoʒatnÿ, Neha Veer haſnak
folÿaſaban nagÿ ero̊wel ala vgÿan ragwa ÿwnÿ. Mÿkor aʒerth
annak aʒ Nÿalnak kÿ mo̊neſe chÿak keweſſe leʒo̊n, es laſſan
laſſan megh to̊bbwlwen, aʒ Melegſegnek ereÿewel aʒ Belo̊kben
vgÿ temerdo̊ko̊dÿk megh, hogÿ aʒ Belo̊keth megh rekeʒtwen,
telÿeſſeggel megh do̊glelÿ, Es ſok tÿtkos es Neheʒ Nÿawalÿaknak
leʒo̊n oka. Peldanak okaerth: Carol chÿaʒarnak egÿ ko̊wete
nagÿ faÿdalommal gÿo̊tretÿk vala, Ees aʒ ÿob feleol valo oldal
chÿontok alat valo hartÿas hus megh dagadwa vala, kÿ el Nÿul
vala aʒ haſon altal alath ʒÿnthe aʒ Bal feleol valo hartÿas huſra
is. Eʒt telÿes hat egeʒ eʒtendeigh mÿkor mÿnd affele orwoſſagokkal
giogÿtottak volna, mÿnth affele kemenÿ dagadaſt aʒ kÿth
+237
deakul Scirrhuſnak hÿnak, annak vthanna ero̊s Criſterth be adwan,
aʒ ʒeknek letelekoran, valamÿ ero̊s es kemenÿ vgÿ mÿnth egÿ
lab nÿomatnÿ hoʒʒu el nÿulwan kÿ ÿwe, kÿth aʒ Betegh veel
vala aʒ Belÿnek leonnÿ. De mÿhelÿo̊n megh keonnÿebbeodek
vthanna, es tanachot tartwan felo̊le, es Maſodcʒor, harmadcʒoris
Criſtelt adwan, iſmeth olÿan allat ÿwe kÿ, es aʒ vthan
mÿngÿaraſth megh giogÿula. Maſÿk is volt aʒ kÿnek effelewel
volth betegſege, kÿnek aʒ haſa fo̊lo̊tteb megh dagadwan, megh
holt, es fo̊l metelwen aʒ Doctorok aʒth, talaltatoth aʒ Temerdeok
Eoto̊dÿk bel o̊ʒwe ſwlt nÿallal olÿ telen, hogÿ vgÿan mero̊nek
ÿteltето̊th leonnÿ, aʒ kÿ aʒ ʒekre ſemmÿ ganeth ala nem
bochÿatoth. Iollehet eʒo̊k igaʒak, De eʒth Galenus nem hÿnne,
igaʒnak ſem lattatnek nekÿ leonnÿ. Toabba, Eʒ Nÿal aʒ temerdo̊k
Belnek apro lÿku cʒellaÿban ſokaÿgh lewen, neha vgÿan ko̊we
newekeodÿk, olÿkorukka mÿnth egÿ Geʒtÿne awagÿ egÿ Dÿo, kÿ
vgÿan lattatoth is. Eʒ gonoʒokath aʒerth chÿnalÿa aʒ megh Newekedet

Nÿal, kÿ bwe̊lkeodwen oʒton, mÿnd aʒ ere̊, mÿnd aʒ Elewenſegh
betege̊ſkeodnÿ keʒd, aʒ gÿomornak Nÿerſeſege vagÿon,
es aʒ ʒeknek keſe̊delmes me̊neſe, Morogh aʒ ſok Sʒel aʒ haſban.
Hÿdegh aʒ has, es neha Colicahoʒ haſonlo faÿaſawal gÿe̊tretÿk.
Aʒ megh rekedeſnek ke̊ʒel valo Sogorſaga aʒ megh (Coarctacio
ʒorÿtas, kÿ leʒe̊n aʒoknak ereÿe̊kbeol aʒ mÿchodak Aſtrictio)
be vetetnek aʒ Embe̊rtwl, aʒok vagÿ Eteleok mÿnth aʒ Bÿſalma,
vagÿ ʒorÿto Criſtere̊k. Se̊th aʒ ke̊wer es ere̊s hartÿanak melÿ aʒ
Bele̊kkel eoʒwe vagion ragadua, megh dagadaſatul es egÿeb fele
belſeo tagoknak dagadaſÿtul is, aʒ kÿk aʒ Bele̊kre rea fekwʒnek,
megh leʒe̊n ige̊n gÿakorta. Aʒ olÿan te̊ke̊ſſegtwl is kÿben aʒ Bel
aʒ Te̊kben le ʒal, es aʒʒal mÿnth egÿ keotellel vgian megh
ʒorÿttatÿk.
Aʒ megh twʒeſwles aʒ vekonÿ Beleokben nem (Inflammatio)
gÿakorta eſÿk, de aʒ temerde̊ke̊kben kÿk huſoſok es vere̊ſeok,
legh ÿnkab penÿgh aʒ legh alſo temerde̊k hatodÿk Belben, Legh
ele̊ʒe̊r ebben aʒ faÿdalom ere̊s es vgÿan ʒaggato, Es
nem olÿan budoſo es rago mÿnth aʒ verhaſnak folÿaſaban vagÿon,
es olÿan keoʒben veteſſel volna mÿnth aʒ, hanem aʒon egÿ
helÿe̊n mÿntha le ʒegeʒtek volna, vgÿ aal es gÿe̊te̊r. Aʒ Febris
is forrob ebben hogÿ nem mÿnth aʒ Ver haſban, es aʒ kÿn
vagÿon, aʒth nagÿ keſerwes es mod nekwl valo deodeorgeſſel
faraʒtÿa. Ebben penÿgh ʒekre valo me̊neſnek kewanſaga chÿak
heaban vagÿon, merth aʒ megh rekede̊th dagadaſnak nagÿſaga
mÿa, ſemmÿ awagÿ ige̊n kichÿn ʒek megÿe̊n. De aʒ Ver haſban
megÿe̊n valamÿ es gÿakortha.
+238
(Abſceſsus) Eʒ kelewennÿe lewen es megh fakadwan, Eleoʒe̊r
vndok genÿetſegh vere̊s, aʒ vthan feÿer megh eerth ÿw kÿ aʒ
Alfelbe̊l, es aʒ vagÿ chak kwle̊n maga ÿw kÿ, vagÿ ele̊tte aʒ
ganenak, Melÿ ganetul keʒe̊rÿttetÿk kÿ ÿwnÿ. Akkor oʒton mÿnd
aʒ faÿdalom, mÿnd aʒ Febris es egÿeb nÿawalÿak is megh
laſſodnak. Smegh menekedwen oʒton aʒ Bantaſtul, ʒabadon
megÿe̊n aʒ ʒek.
(Vlcus) Aʒ kelewennek rothadaſatul le̊th megh ſebe̊ſwles, aʒ
verhaſtul is, aʒ Ere̊tlenſeggel valo haſme̊neſtwlis megh leʒe̊n,
Ennek faÿdalma vgÿan oda ʒegeʒtete̊th vgÿ mÿnth, kÿnek erʒeſebe̊l
aʒ Betege̊ſkeodeo Bele̊k gÿakorta aʒ w terhe̊ket le vetÿk,
es kÿ ontnak Neha vere̊s, Neha penÿgh genÿetſege̊s vndokſagoth.

Sha aʒ Seb vẘlgÿes leʒẘn, (mÿwelhogÿ Nedwes helÿẘn aʒ ganenak
vtan vagion) es oth ſokaÿgh genÿetſegẘſſẘn marad, Nehezen
forrad be, es ha ÿo gond vÿſeles nem leʒẘn rea, hoʒʒu darabos
es melÿ lÿku. Taſkas Seb leʒẘn, awagÿ Fenewe valtoʒÿk.

Haſnak nem meheteſerẘl kÿth Colicanak

(Colica) **ʒoktanak hÿnÿ.**

Aʒ Belẘk ſok kemenÿ Nÿawalÿakkal gÿeotretnek
1. Melÿek eʒẘk: Aʒ huſos temerdẘk Belben lewẘ faÿdalom,
2. 3. aʒ kÿth Colicanak hÿnak. Aʒ apro hurkakban valo ragas,
4. 5. Sʒeknek nehezen valo mẘneſe. Emeztetlen haſmẘnes, a
6. 7. kÿ genÿetſeggel vagÿon. Foſas, Haſnak ÿgẘn Meoneſe. Veer
8. 9. has mẘnes. Erẘtlenſeggel valo gÿakor has mẘneſnek kewanſaga,
10. Tÿʒta ver mẘnes, Es kwleomb kwlẘmb fele gÿlÿʒtak.
Aʒ temerdeok Eotẘdÿk huſos Beel mÿwel hogÿ igẘn
tagas es Nÿulo, es ſok tekergẘʒeſſel vẘlgÿes, ſok materiakat
veʒẘn be, kÿknek ſokaſagatul faÿdalma vagÿon es gÿeotretÿk.
(Okaÿ) Leʒẘn eʒ penÿgh Negÿ okbol: Elſẘ oka, aʒ temerdẘk
(Elſẘ oka) Sʒel kÿ oth aʒ Belben ʒokot gÿwlnÿ es termenÿ, kÿ
mÿa ſokʒor hallattatÿk korganÿ es morganÿ aʒ Bel, merth aʒ
termeʒeth vgÿan nem reondeolth annal egÿeb helÿet aʒ Sʒelnek
be vetelere, Melÿ Sʒeleth aʒ gÿomornak aʒ Elſẘ megh
(Maſodik oka) emeztеſe ʒẘrʒẘth. Maſod oka, aʒ Reſth Nÿalas nedweſſegh,
(Harmadik o[ka]) Harmadÿk oka, aʒ Rago es chÿpkeodẘ
Saros Nedweſſegh, Melÿ oʒton Neha twʒeſwleſt is gÿwÿt feol,
(Negÿed oka) es ebbeol leʒẘn Negÿedÿk oka. Annakokaerth ebben
eʒ Belben ſok Sʒel gÿwlwen, ha aʒ rekedeſtwl melÿ aʒ kemenÿ
es megh ʒaradoth ganetul es egÿeb okoktul lewen, aʒ bel megh
+239
nem ronthattÿa, Aʒ Belth erẘwel kÿ nÿwÿtia es ʒaggattÿa, nagÿ
kegÿẘtlen faÿdalommal, Effele Sʒelnek gÿwleſetwl talaltatnak
olÿ Embẘrẘk, aʒ kÿknek alſo reʒebeol haſoknak ſok kerẘngeſſel
aʒ Sʒel aʒ gÿomorra fẘl ÿw, kÿt bẘfeogeſſel bocÿath el. Es aʒ
fÿngas helÿeoth, aʒ bẘfeoges vagÿon. Ieleÿ, Ezẘknek: aʒ (Ieleÿ)
Sʒel mÿa lẘth Colica aʒ haſath megh teritÿ igẘn budoſo es
alhatatlan, ſok helÿẘn faÿ, gÿakorta ʒẘrẘgh, morogh (Sʒel mÿa lẘth
es mÿkor ʒoroſſa igẘn megh reked, ſem aʒ ʒaÿon colica)
ſem penÿgh alol kÿ nem wthÿ magath. Aʒ temerdẘk reſth es
wegh ʒÿnw nÿaltul leoth colica, kÿ aʒ Belhẘʒ vgÿan (Wuegh ſʒÿnw

hoʒʒa ragad, es ragÿa ʒaggattÿa, es vgÿan furÿa Nÿaltul lo̊th)
mÿntha furowal furnak, kÿ mÿa nagÿ colica)
aʒ faÿdalom, kÿ ÿmo̊lgeſt es okadaſth ÿndÿth, es eʒ ſem
bo̊feogeſſel ſem fÿngaſſal megh nem ko̊nnÿebbeodÿk, kÿnek
eredetÿ lo̊th aʒ ʒabalodaſtul es hewolkodaſtul, kÿk Nÿerſeſego̊th
es temerdo̊k Neduesſego̊t chÿnaltanak. Aʒ Ero̊s ([E]ro̊s chipko̊do̊
chÿpko̊do̊ Nedweſſegtwl leoth Colica, Awagÿ aʒ [n]edueſsegtwl
Twʒeſwleſtwl tamadot, kÿ feolo̊tte igo̊n aʒ Belho̊ʒ [l]o̊th colica)
ragad, Eʒ vagÿon valamÿ kichÿn Febriſſel, forroſaggal,
ʒomÿuhoʒaſſal es vigÿaʒaſſal. Igo̊n megh o̊regbeodÿk penÿgh aʒ
Melegh eteło̊ktwl es Melegÿto̊ ÿtaloktul, merth vgÿan aʒoktul
vagÿon eredetÿ is. Effele igaʒ Colicaÿ Nÿawalÿak aʒ igaʒ orwoſſagokkal
ko̊nnÿen megh gÿogÿulnak. De neha aʒ veſeknek
faÿaſa mÿa is mÿkor aʒ fo̊wenÿ awagÿ aʒ (Veſek faÿasa
ko̊wechke kÿ nem ÿndul, gÿakorta Colicanak mÿa lo̊th colica)
teccʒÿk. Toabba maſſele faÿdalmak is aʒ (Maſſele faÿdalmak)
haſonlatoſſagerth vgian Colicanak ÿteltetnek, kÿknek aʒerth
helÿo̊k nem aʒ huſos temerdo̊k Belben vagÿon, hanem vagÿ aʒ
hartÿaban aʒ kÿ mÿndo̊n oda be aʒ haſban valo tagokat be takar,
vagÿ penÿgh aʒ hartÿaban melÿ aʒ haſath be kerwlte. Eʒo̊k
bÿʒon dologh hogÿ igo̊n neheʒek es hoʒʒu ÿdeigh allandok, kÿket
ſem Criſtelo̊kkel, ſem orwoſſagokkal, ſem parlaſokkal, ſem aʒ
olÿan orwoſſagokkal kÿkkel aʒ igaʒ Colicat megh (Okaÿ aʒ Maſſele
laſſÿthatnÿ el nem to̊ro̊lhetnÿ. Eʒ ilÿeno̊knek faÿdalmaknak)
ʒo̊rʒo̊ oka, aʒ vekonÿ Sʒel, vagÿ aʒ Ero̊s es roſdas Nedweſſegh,
kÿk aʒ hartÿaknak wres helÿeiben be ragattanak, a honnet igo̊n
neheʒ kÿ vonnÿ. Eʒth ko̊wetÿk ſok ÿdeigh valo Febriſo̊k, es egÿeb
Saros nÿawalÿak, kÿketh neheʒ el oʒlatnÿ, merth aʒ termeʒeth
aʒ artalmas Nedweſſegnek kÿ wʒeſeth, oda ala aʒ ʒekre igÿeko̊ʒwen
nÿomnÿ, de arra valo vtath ſohul nem talalwan, onneth
aʒ Erekbo̊l es belſo̊ reʒekbo̊l, forditÿa gÿakorta aʒ hartÿakban,
+240
holot oʒthon nagÿob faÿdalmak ÿndulnak aʒ Elebbÿeknel.
(Deiectio ta...) Aʒ Sʒeknek penÿgh ro̊ſto̊n valo keſo̊delmes
mo̊neſe aʒ, mÿkor aʒ ganeÿ es aʒ Eledelnek maradeka, rÿtkan es
Nem aʒ eledelnek vetele ʒo̊renth ʒal ala aʒ Sʒekre. Eʒo̊k mÿa
aʒ ganeÿok megh kemenÿo̊dnek, mÿwel hogÿ ſok ÿdeÿgh ben
maradwan, aʒ melegſegnek ereÿetwl ʒwntelen ʒaraʒtatnak, es
aʒoktul mÿndenkoron valamÿ Nedweſſego̊th hoʒʒaÿok vonʒnak

aʒok aʒ Erek, kÿk aʒ Bel kȩʒeot valo kȩwer es erȩs hartÿaban
vadnak, melÿ Nedueſſegȩk oʒton Nem chÿak aʒ vekonÿ Belȩkben
de aʒ temerdȩkeokeben is el oʒlatnak. Aʒ Sʒeknek keſȩ
mȩnetelÿtwl penÿgh, aʒ Feo megh bantatÿk parawal, aʒ Teſth
megh nehezȩdÿk, es aʒ gÿomornak emeʒteſe megh bantatÿk. Eʒ
(Okaÿ) penÿgh aʒ Sʒeknek keſȩ meoneſe vagÿ ÿnkab megh allaſa,
nagÿ gÿakorta leʒȩn es tamad, ʒaraʒ es ſawanÿu vaſlalo eleſegȩktwl
es igȩn ʒorÿtoktul, ÿeleoſben mÿkor legh elȩʒȩr affelet eʒÿk
aʒ Embȩr, Megh leʒȩn feoleotte ſok eteltwl is, melÿeth aʒ termeʒeth
kewes ÿdeigh ſem megh nem gÿȩʒheth, ſem el nem oʒlathat.
Megh leʒȩn hanÿatta hewereſtwl, hewolkodaſtul es ſok
(Harom Fȩ oko[k]) alomtulis. Ennek aʒerth ilÿen harom fȩ oka is
(Elſȩ) vagÿon aʒ kÿ ʒȩrʒÿ aʒ Sʒeknek Nem meheteſeth, Elȩʒȩr,
aʒ Eltelen awagÿ megh tompulth erʒekȩnſegh, melÿet hoʒ aʒ
nagÿ alhato betegſegben lewes, aʒ guta wtes egeʒlen, es aʒ Inaknak
(Maſodÿk) el ʒakadaſanak betegſege. Maſodcʒor, aʒ Erȩkeodeſnek
ʒwk volta, Aʒ Sarga Sar mÿkor aʒ Belȩketh aʒ
Mȩneſre kezȩritÿ, de aʒ megh tÿltatÿk, kÿ megh leʒȩn gÿakorta
aʒ Sarwÿʒnek aʒ egeʒ teſtȩn el folÿaſanak betegſegeben.
(Harmadÿk) Harmadcʒor. Aʒ Belȩknek megh rekedeſe vagÿ megh
ʒorÿtaſa. Melÿ ok ſokkal gÿakortab megh leʒȩn aʒ tȩbbÿnel. Aʒ
megh ʒorÿtas, aʒ Belȩk keoʒȩt valo Erȩs kȩwer hartÿanak
vagÿ egÿeb belſȩ tagoknak megh dagadaſatul leʒȩn, kÿ
aʒ Belȩketh aʒ eo megh nÿomaſawal megh ʒoroſſÿttia. Neha
penÿgh aʒ Belnek aʒ Tȩkben valo ala ʒallaſatul megh leʒȩn. Aʒ
rekedes penÿgh, vagÿ aʒ ʒaraʒ kemenÿ ganektul, vagÿ aʒ temerdȩk
laſſu Nÿaltul, vagÿ aʒ Eoʒwe ſwlt keotwl aʒ Belben, vagÿon.
(Etel es ÿtal) Aʒ kÿnek aʒerth Colicaÿa vagÿon aʒ temerdeok
Sʒeltwl, vÿʒes borth es hÿdegh vÿʒeth ſe igÿek, Teÿ eteltwl es
mÿndȩn hÿdegÿteo eledeleoktwl oÿa magath, Seoth tÿʒta Borral,
es melegÿteo eledellel elÿȩn. Aʒ kÿnek penÿgh aʒ rȩſth nÿalas
Nedweſſegtwl vagÿon, vÿonnan ſwlt kenÿeret egÿek kÿ ÿol
megh ſwlt legÿȩn, Madarak huſath, Tÿk huſth, Fogolÿ es vad
galamb huſth, gerlÿcʒe huroſmadar es galamb huſth egÿek. Olÿ
+241
madaraknak huſatul kÿk aʒ vÿʒeth lakÿak telÿeſſeggel el kel
lȩnnÿ, Borÿu huſth es kechke fÿ huſat ÿo eonnÿ. Lenchÿet borſot
es mÿndȩnt affelet el kel tawoʒtatnÿ, chÿak keonnÿen emeʒtȩ
eledelt kel megh eonnÿ, Borth feÿerth, vekonth, tÿʒtath, es nem

igẽn o borth kel ÿnnÿa, de keweſeth. Aʒ rago es chÿpkeodeo
Saros Nedweſſegtwl ha vagÿon, Arpa kaſath, len magbol chÿnalt
etketh egÿek.
Valakÿn aʒ Colica vagÿon, ſemmÿth nem ʒwkʒegh (Obſeruatio
varakoʒnÿ, hanem legh eleoʒeor criſtellel aʒ alſo reʒth Tanuſagh)
megh kel ÿnditanÿ, merth ha feolwl orwoſſagot veʒẽn addigh
mÿgh aʒ megh nem ÿndul, igẽn felelmes aʒ orwoſſagh megh
ʒorulaſtul. De aʒerth legh eleoʒẽr chak gÿẽnge Criſtellel kel
chÿelekeodnÿ.
Ros lÿʒtẽth tÿkmonÿ feÿerrel gÿürÿ eoʒwe (Oruoſsagok)
mÿnth aʒ cʒÿpoth. Chÿuporban forralÿ vÿʒeth, aʒ teʒtara borÿch
rea aʒ forro vÿʒeth, aʒ kẽldẽket Melegh MeʒʒeI kend megh,
tẽrẽth gÿẽmberrel hÿnch megh feolwl, Aʒ Teʒtath lapÿch
megh, es kẽſd aʒ gÿomrara egÿ keʒkenẽwel, harmad napÿgh
tarch raÿtha; ketſegnekwl megh gÿogwl.
Egÿ Dionÿ ʒep tÿʒta MeʒʒeI kend megh aʒ haſath, ʒep vekonÿon
egÿ garaſnÿ vekonÿ kenÿer heat tegÿ aʒ kẽldẽkre, aʒ
vthan tẽrẽth ʒẽkfwel mÿndẽnwt hÿnch be aʒ haſath, aʒ wrmẽth
parold megh teod rea, megh allattÿa eʒ aʒ faÿdalmath.
Apro Malwath, Cecla leweleth, korpath, Tÿkmonʒekẽt, fa
olaÿth, Soth, feoʒd eoʒwe eʒẽketh akar borban akar vÿʒben, ad
megh ÿnnÿa, higgÿed hogÿ megh gÿogÿul.
Nÿers Mentath feoʒ megh Borban, es harmadnapÿgh aʒth
aggÿad ÿnnÿa melegẽn, probalt orwoſſagh.
Malwath, ʒeekfweth, tÿʒtẽs fweth, kẽronto fweth kÿt parietarianak
hÿnak, Chÿomborth, ana manipulus. j. Egÿ marok korpath kÿth
ruhaban be varÿ, feoʒd megh eʒt igaʒ elegh vÿʒben, es aʒ vthan
ʒwrd kÿ ÿo modon. Ebbẽl eʒ vÿʒbeol vegÿ uncia, 16, tegÿ ehẽʒ tẽrẽt
ſoth drachma, 5. egÿ tÿkmonnak aʒ ʒekÿth, Fa olaÿth uncia, 4, elegÿch eoʒwe,
es melegẽn eʒʒel criſtelÿẽʒʒed.
Borth egÿ meʒẽllÿel, keth tÿkmon ʒekÿth. egÿ ʒerechẽn
dÿot tẽrwe, ʒerechẽn dÿo vÿragot fel neheʒekeoth. gÿẽmbert is
annÿth. Saffrant egÿ Neheʒeknek Negÿed reʒeth, Egÿ kewes
MeʒeIh, Soth, feoʒd eoʒwe eʒẽket hogÿ fele el apaggÿon, es
melegẽn eʒth aggÿad ÿnnÿa.
Fenÿw olaÿth Negÿ awagÿ Eoth chÿẽppẽth ÿgẽn ÿo melegẽn
megh ÿnnÿa. Awagÿ ha eʒ Negÿ chÿẽp olaÿth pÿrÿtoth kenÿerben
+242
adod nekÿ is, igẽn ÿo. Vgÿan effelewel aʒ keoldẽket is megh
kennÿ melegẽn, ÿo.

Mondola olaÿban Enhera Eoth latoth kel melegẽn ÿnnÿa
megh adnÿ, de vthanna oʒthon Nÿolcʒ oraÿgh ſemmÿth ne egÿek
es ne igÿek.
Kẽmennek es kapornak gÿeokereth, Arpath, Fa
heath annÿth hogÿ chak aʒ ʒaga erẽʒʒek megh benne. Fÿgeth
annÿth hogÿ megh edẽſÿcche, feoʒd ÿol megh eʒeoketh Borban
vgÿ hogÿ Negÿedreʒe el apaggÿon, vẽd kÿ es melegẽn ad aʒth
ÿnnÿa.
Korpa cʒÿbereth tẽlch maʒos faʒekban, Egÿ penʒara Bechÿ
ʒappanth vakarÿ bele, keth penʒ nÿomatnÿ ÿo Bechÿ ſaffrant
tẽrẽtteth, Borkeowet es Vereb ganeth ves annÿ chÿomoth bele
mÿnth egÿ kÿs tÿkmonÿ volna, de aʒ Bor keowe tẽb legÿẽn, Aʒ
vereb ganeth es Bor kẽweth egÿ ruhaban keoſſed, es aʒ Cʒÿbereƀen
erẽſſen forralÿad, oʒton kÿ vẽgÿed es bele facharÿad aʒ
Cʒÿbereƀen, ſwtẽs melegẽn ad megh ÿnnÿa. Ha eccʒẽr megh nem
ÿndittÿa hamar, keccʒẽris effeleth ÿnnÿa agÿ, es mÿnd addigh
agÿ mÿgh nem ÿndÿth. Eʒ ſemmÿth nem erẽlteth, ſem nem arth
aʒ termeʒetnek, de fẽleotte igẽn tÿʒtÿttia aʒ Beleoketh es aʒ
gÿomroth, Kÿral fia probalt orwoſſaga eʒ.
Vẽrẽs kapoʒtanak Magwath valamenÿre ronch megh, tehen
hus leweƀen forrald megh, melegẽn ad aʒth ÿnnÿa.
Egÿ Agh kappanth elewenẽn melÿeʒ megh, aʒ vthan egÿ
veʒʒẽwel verd megh ÿol, veſd kÿ aʒ Belÿth, tegÿ aʒ haſaban
ʒenth Ianos kenÿereth, Folia Senit, Vad Saffrannak magwath, Varadichoth,
kaproth, Soth, tẽlch egÿ nagÿ faʒekban vÿʒeth es
feoʒʒed erẽſſen hogÿ fele el apaggÿon, es aʒ vthan tẽd kÿſſeb
faʒekban. Iſmet ha ʒwkʒegh annalis kÿſſeb faʒekban, vgÿ feoʒʒed
hogÿ aʒ leweƀen maraggÿon keth vagÿ harom fonth, Ebbẽl agÿ
melegẽn egÿ fontoth megh ÿnnÿa, awagÿ legh fẽlÿeb Maſſel
fontoth, etelnek elẽtte ʒÿnthe ket orawal.
Sʒeekfweth fẽʒ megh kappan leweƀen, etel elẽth
melegẽn egÿ ÿo ÿtalt agÿ megh ÿnnÿa.
Sʒappanbol chÿnalÿ hoʒʒu chÿapoth, Bÿkanak Epeÿewel kend
megh, told aʒ fenekeƀen.
Folia Senit, uncia j, Gÿẽmberth egÿ gÿẽkereth, ʒẽkfweth
tÿʒẽnket ʒẽmẽth, Reubarbaromoth, drachma j. ʒÿlwa ʒẽmẽth tiʒet fẽʒd
megh eʒẽket borban, mÿkor megh feo elegÿch megh Nad MeʒʒeƖ,
ad megh melegẽn ÿnnÿa. Ha penÿgh Nem ÿnditana egÿ Neheʒeƙ
Scamonÿat kel hoʒʒa tẽnnÿ.
Tÿknak aʒ ganeath Melegh borban ad megh ÿnnÿa.

+243
Feoldÿ Boʒʒanak magwath ʒe̊d megh e̊ʒʒel, moſd kÿ ʒepe̊n
es aʒald megh, Borban feoʒd megh hogÿ harmadaigh el apaggÿon,
ad megh ÿnnÿa melege̊n ſmegh tÿʒtÿttia, de porra te̊rd aʒ boʒʒa
magot ʒepe̊n, es vgÿ feoʒd aʒ borban.

Gÿerme̊kcheknek.

Aʒ gÿerme̊kchÿenek valamÿth e̊nnÿ ach, de mÿnd megh
Meʒelÿed aʒth. Oʒton Sos Meʒbe̊l chÿapot chÿnalÿ aʒ alfeleben
nekÿ, Sha igh ʒekÿ nem megÿe̊n. Egÿ Borſo ʒe̊mnÿ Terpentÿnath
agÿ megh eonnÿ.
Mondola olaÿth vegÿ harom Nehеʒekeoth, Iros vaÿat is
annÿth, ele̊ʒe̊r olwaʒd megh aʒ vaÿath, elegÿch hoʒʒa aʒ mondola
olaÿth, es melege̊n aʒʒal kennÿed aʒ haſath.
Mocharÿ Mentath te̊rÿ megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, melege̊n
eʒʒel kennÿed aʒ haſath.
Tehen teÿehe̊ʒ tegÿ ʒuccarum candidomoth, es ad aʒt eonnÿ
aʒ gÿerme̊kchenek.
Kek liliomnak aʒ gÿe̊kerebe̊l chÿnalÿ chÿapoth, teod aʒth be
aʒ gÿerme̊k fenekeben.
Tÿk haÿat, Lud haÿat, Recʒe haÿat, Iros vaÿat ana
drachma, 4, Sʒeekfw olaÿth, Feÿer liliom olaÿth, Mondola olaÿt ana drachma, 3,
Borÿunak Sʒara chÿontÿanak vele̊ÿeth, drachma, 2, Ehe̊ʒ aʒ menÿ vÿaʒ
elegh, chÿnalÿ kene̊ ÿreth bele̊le, Melÿet, Oldalath, Haſath, reggel
es eſtwe melege̊n eʒʒel kennÿed.
Eger ganeth egÿ Nehеʒekeoth teorÿ megh, Ne̊ſten kechkenek
awagÿ Baknak aʒ veſeÿenęk ke̊werÿwel eggÿwth, ebbe̊l chÿnalÿ
vekonÿ es re̊wÿd chÿapokat, kÿketh feol tolÿ aʒ al feleben egÿcʒe̊ris
maʒʒor is ha ʒwkʒegh.
Feÿer viʒÿ Menthanak hatoth aʒ leweleben te̊rÿ ÿol megh
aʒ keʒed ke̊ʒe̊th, te̊d be aʒ gÿerme̊k alfeleben.
Mondolat es Nadmeʒeth te̊rÿ ÿol e̊ʒwe, es ad eʒth eonnÿ
aʒ gÿerme̊kchenek.
Eoke̊rnek Epeÿewel kennÿed aʒ ke̊lde̊keth es aʒ Melÿe
chÿontÿa porchogoÿath feolwl aʒ keolde̊ken Melege̊n.
Dÿʒno kenÿer fwnek kÿ fachÿart lewewel kennÿed melege̊n
aʒ keolde̊ket es aʒ Melÿe porcʒogoÿath.
Bÿkanak Epeÿeth, Aloeſt, Soth, fa olaÿal elegÿch e̊ʒwe,
Melege̊n eʒʒel kennÿed megh mÿnd kÿwl bele̊l aʒ gÿerme̊knek

alfelenek lÿkath.
Erdeÿ vborka gÿwmȩ̊lchenek kÿ fachÿart leweth, Iſopoth,
+244
Ißalagoth, Bÿka Epeÿet, vegÿ mÿnd egÿenlȩ̊ mertekkel, Fÿget
ehȩ̊ʒ aʒ menÿ elegh, tȩ̊rd eoʒwe eʒȩ̊keth, es flaſtrom moggÿara
kȩ̊ſd aʒ keoldȩ̊kere, es aʒon alol is aʒ haſara.
Eger ganeth tȩ̊rÿ eoʒwe vaÿal, tȩ̊lch megh fel dio heath
eʒʒel, keoſd aʒ keoldȩ̊kere. Probalt oruoſſagh eʒ.
Eger ganeth teorÿ megh, teolch tele aʒ gÿermeoknek kȩ̊ldȩ̊ket
eʒʒel, megh ÿndÿttÿa aʒ haſath.
Fÿgeth feoʒ megh Borban, abban aʒ Borban aʒ
vtan feoʒ Sʒamar vborkanak es feÿer malwanak gÿȩ̊kereth megh,
tȩ̊rd ȩ̊ʒwe eʒȩ̊keth, keoſd aʒ keoldȩ̊kere es haſara.
Malwath es Tÿʒtȩ̊s fwęth fȩ̊ʒ megh Tehen hus leweben,
ad megh ÿnnÿa Etel elȩ̊th, de eʒ Nem gÿermȩ̊knek hanem ȩ̊regh
embȩ̊rnek valo orwoſſagh ÿnkab awagÿ Eoregh gÿermȩ̊knek.
Nadmeʒeth, roſameʒeth, Tÿkmonnak ʒekÿth, es Caſſiat keth
neheʒekȩ̊th, elegÿch eoʒwe tehenhus lewewel, es eʒʒel crÿſtelȩ̊ʒd
megh ha egÿebkeppen megh nem ÿndulna.

(Ileus, Tors... Voluulus) **Haſnak ragaſarol.**
Aʒ Sʒeknek vtha mÿndȩ̊neoſtwl fogwa be rekedwen ʒȩ̊rʒÿ
aʒ Neheʒ es halalos faÿdalmakath aʒ Apro hurkakban, melÿ
Nÿawalÿaban, aʒ ganeÿok aʒ ʒekre ala nem mehetnek.
(Okaÿ) Okaÿ ennek, aʒ eledelnek ʒwntelen valo megh rothadaſa aʒ
Nÿerſeſegh mÿa, ÿelȩ̊ſben kȩ̊wer huſoknak etelebȩ̊l kÿ leʒȩ̊n,
kÿk mÿkor oʒton megh rothadnak valoban es oth maradnak, aʒ
apro hurkakban megh rekedeſt chÿnalnak. Tamad neha oth aʒ
helÿȩ̊n valo wteſtwl is ahol aʒ Apro hurkak vadnak. Igȩ̊n feoleotte
nagÿ hÿdegſegh is ennek aʒ oka, kÿ megh tartÿa es ben ʒorÿttia
aʒ ganekath. Hÿdegh ÿtaltulis megh eſÿk, ÿeleoſben a mÿkor
megh ÿʒʒadoth Embȩ̊rtwl leʒȩ̊n aʒ. Megh leʒȩ̊n attulis mÿkor aʒ
Beel aʒ Megh ʒaradoth ganewal eggÿwth, vagÿ aʒ Tȩ̊kben, vagÿ
aʒ megh ʒakadoth keoldeokben eſwen vÿʒʒa nem nÿomattathatÿk.
Neha chÿelekeodÿ penÿgh aʒ megh kemenÿwlt ganeÿ is, Es aʒ
(Ieleÿ) Belnek termeʒet kÿwl valo megh dagadaſa. Ebben eʒ
Nÿawalÿaban ſemmÿkeppen aʒ Etel ſem meheth ala, ſem aʒ
Crÿſter be adas feol nem meheth, Vagÿon aʒ Beleoknek veʒȩ̊delmes
morgaſa ʒȩ̊rgeſe, valamÿ kÿs dagadaſochka is laccʒÿk oth

aʒ taÿon ahol aʒ Apro hurkak vadnak, ʒÿnthe olÿan
modu mÿntha ot aʒ helÿe̊n valamÿ ke̊telecʒket ge̊nbe̊lÿgettenek
volna e̊ʒwe, vagÿon tekere̊ faÿdalom, ſok heaban valo be̊fe̊ges,
ÿme̊lges. Aʒ gÿomor is feole̊tteb Nedwes, kÿ mÿa vagÿon Nÿalnakꝛ
+245
es Sarnak okadaſa, valamÿth megh eʒÿk es ÿʒÿk aʒ Embe̊r,
ÿollehet aʒ Belben ala megÿe̊n, de onneth ÿſmeth vÿʒʒa feol ÿw
nagÿ ganeÿ bwʒʒel elegÿe̊dwe. El vegre mÿkor oʒton ʒÿnthe
halalahoʒ ke̊ʒel vagÿon, ſok rettenete̊s ganeth okadÿk kÿ, mÿkor
ʒÿnthe aʒ Teſte is ÿmmar megh hÿdegwlth, es hÿdege̊th is
verÿte̊ʒÿk.
Eʒ Betegſegh legh ÿnkab vagÿon aʒ gÿerme̊kchÿeke̊n. (Tanuſagh)
Aʒ Ven Embe̊re̊ke̊n penÿgh ige̊n rÿtkan eſÿk. De ha leʒe̊n
valamelÿ ven Embe̊re̊n, ſoha megh nem gÿogÿul beleole.
Farkas Almanak aʒ gÿe̊keret fe̊ʒd megh borban, (Oruoſsagok)
ad aʒth ÿnnÿa Melege̊n.
Kappant fe̊ʒ megh, es annak oʒthon aʒ leweben, Sʒęek Fwnek
es Saarkerepnek vÿragath feoʒd megh, ad megh ÿnnÿa melege̊n.
Chÿombort es viʒÿ Mentath chÿnalÿ e̊ʒwe Caſtoreumal,
ke̊ſd aʒ haſara, megh allattÿa aʒ has tekereſth.
Baber magokat tÿʒtÿch ʒepe̊n megh aʒ heatul, te̊rd megh,
es ebbe̊l merÿ Eotwen negÿ Nehezeke̊th kÿ, elegÿch melegh Borban
es ad megh ÿnnÿa.
Machka te̊wÿſnek aʒ gÿeokereth feoʒd megh Borban, melege̊n
ad aʒth ÿnnÿa.
Roſmarÿnt ʒaraʒ megh teord porra, elegÿch melegh borban
es ad megh ÿnnÿa.
Fenÿw magoth fe̊ʒ megh borban, es melege̊n ad aʒth ÿnnÿa
haſragaſrol.
Kaporth, Rutath, viʒÿ Mentath feoʒ megh fa olaÿban es
eʒʒel parolÿad aʒ haſath.
Lenmagbol, Arpa lÿʒtbe̊l, Rutabol, Kapor magbol,
Apiumbol, chÿnalÿ lagÿ flaſtromoth, eʒʒel ke̊ſd be aʒ haſath.
Ha kÿnek aʒ Belÿ ala ʒallot aʒ Te̊kÿben, es attul vagÿon aʒ
haſa tekereſe, aʒonnal aʒth fekteſd hanÿatta, es aʒ le ʒallot Belth
nÿomaſſal ere̊lteſd hogÿ vÿʒʒa me̊nnÿe̊n aʒ haſban, de ige̊n laſſu
nÿomaſſal chÿelekeoggÿel, aʒ vthan keoſd altal ruhawal.
Ha te̊rtennek hogÿ valamÿ Merge̊s orwoſſagtul awagÿ purgaciotul
volna aʒ haſtekeres, mÿngÿaraſth agÿ ſok melegh vÿʒeth

megh ÿnnÿa, es aʒon erẘlteſſed aʒ Betegẘth hogÿ okaggÿek. Aʒ vthan iſmeth agÿ melegh fa olaÿt, vagÿ ÿgẘn kẘwer hus leweth megh ÿnnÿa, hogÿ annalis tẘbbet okaggÿek. Egÿnÿhan Nap el mulwa aʒ vthan, tẘrÿekeoth agÿ Melegh borban megh ÿnnÿa.
+246

Gÿermẘkchenek.

Tÿk Hurnak vẘd vÿʒeth, ad aʒth ÿnnÿa. Aʒ fweth penÿgh len magh olaÿban racd megh, es keoſd aʒ haſara.
Feÿer pẘʒercʒeth teorÿ megh. Fa olaÿban feoʒd megh, kẘſd aʒ haſara, Chÿoda igẘn megh gÿogÿttÿa.
Kapor olaÿth, Sʒeekfw olaÿth, mÿndẘnÿkben vegÿ hat latoth.
Rutha olaÿth harom latoth, viʒÿ Mentha porath harom lototh, eʒẘketh forrald ÿol ẘʒwę, es ʒwrd megh es mÿkor aʒ ʒwkʒegh kewannÿa eʒʒel kennÿed Melegẘn aʒ faÿo haſath. Probalt orwoſſagh eʒ.

Ha aʒ Crÿſtelÿ oda be rekedne.

Egÿ pohar fa olaÿal elẘʒẘr Crÿſtelẘʒd megh. Aʒ vthan nem ÿgẘn regÿ Eger ganeÿath keres, es ehẘʒis tegÿ harom vagÿ Negÿ chÿẘp fa olaÿth, tẘrd ẘʒwe, es chÿnalÿ ebbẘl ÿo ẘregh hoʒʒu chÿapoth, aʒ Olaÿal valo Crÿſtelẘʒes vthan told fẘl aʒ Embẘrnek al feleben mÿngÿaraſth. Probalt.

Haſnak Faÿaſarol.

Egÿ ÿo Marok kẘmenth feoʒ megh fa olaÿban, ʒwrd kÿ Crÿſtelben aʒt ad fẘl. Sigiſmundus de prato.
Feÿer Malwath metelÿ igẘn aprora, vaÿban pẘrkẘld megh, kẘſd aʒ faÿo haſra.
Gÿẘmbert metelÿ igẘn aprora fẘʒd erẘſſen megh borban annak aʒ leweben agÿ ÿnnÿa. More peter.
Dÿonak aʒ Belÿ es hea kẘʒeoth melÿ hartÿa terẘm, ʒaraʒd megh es tẘrd porra. Aniſomoth is tẘrÿ porra, eʒ poroknak mÿndẘnÿkebẘl vegÿ annÿth aʒ menÿ fel dÿonak heaban ferne, veſd egÿ pohar vẘrẘs borban, habard el es melegÿch megh, ad megh ÿnnÿa es takard ÿol be agÿaba.
Chombort aʒalÿ megh es teord porra, es aʒ por kẘʒÿben ws keth vÿ tÿkmonÿath mÿndẘneoſtwl, tegÿ ahoʒ fel annÿ Saffrat es habard eoʒwe eoketh flaſtrom moggÿara. Olÿ tÿʒta Meʒʒel aʒ kÿ aʒ lepebeol ʒarmaʒÿk, kend megh aʒ gÿomra aranth kÿwẘl, tẘrẘth gÿẘmberrel hÿnch megh. Aʒ megh mondoth ʒerʒamoth

chÿnald ruhara, es Melegẽn kẽſd oda ahol aʒ Meʒʒel megh kented.
Eʒ flaſtrom alÿon harmadnapÿgh raÿtha. Harmadnap vthan
aʒon modon chelekẽggÿel iſmeth, mÿnd addigh a mÿgh megh
+247
ÿndittÿa aʒ haſath, Ennel ſoha ÿob orwoſſagh nem leheth. Es igẽn
megh is probaltatoth.
Kẽleſth, Sowal es Sʒęekfwel tẽrÿ eoʒwe, de aʒ Sʒeek fwnek
chÿak aʒ vÿragawal, tẽd Sakban eʒ porth, melegÿch megh es
keoſd aʒ haſra.
Cÿnadonÿat mÿnd gÿeokereſtwl teorÿ eoʒwe, ʒeekfw olaÿba,
forraʒd megh, kẽſd aʒ kẽldẽkere.
Rutath forralÿ megh vÿʒben, Buʒa lÿʒth korpaÿat aʒʒal chak
aʒ vÿʒewel elegÿch eoʒwe, kẽſd aʒ haſra.
Vẽrẽs kapoʒtanak leweben feoʒ megh erẽſſen igẽn
Agh kappanth, melegẽn agÿ annak aʒ leweben ÿnnÿa.
Eſſẽ vÿʒeth Soʒ megh es melegÿcd megh, ad aʒt ÿnnÿa.
Farkaſnak ganeÿath kÿth fẽn talalʒ valamÿ Bokron es nem
aʒ fẽldẽn, tẽrd megh, Borban awagÿ vÿʒben ad megh ÿnnÿa, es
kẽſd aʒ haſara is.
Vẽrẽs kapoʒtanak magwath tẽrd ÿol megh, es tehen hus
leweben forrald megh, ad eʒt melegẽn ÿnnÿa.

Gÿermẽkcheknek.

Raknak aʒ apraÿath tẽrd megh elewenẽn Moſarban, kẽſd aʒ
gÿermẽkchÿe haſara.
Spongiath march melegh vÿʒben, aʒʒal parolÿad aʒ kÿs
gÿermẽk haſath.
Fa olaÿban ves valamÿ kewes tẽreoth Saffranth, march ruhat
abban, es tẽd aʒ haſara melegẽn.
Saar kerepẽth, Sʒeekfweth, Aniſumoth, kẽmenth, Meʒeÿ
kẽmenth, mÿndẽnÿkbẽl vegÿ fel marokkal, es annÿ vÿʒben aʒ
menÿ eʒẽkhẽʒ elegh forrald addÿgh hogÿ fele el apaggÿon, march
Spongÿath ebben, haromʒor vagÿ Negÿcʒẽris eʒʒel parolÿad aʒ
haſath. Aʒ vthan, Sʒeekfw olaÿth, Feÿer liliom olaÿth, kapor
olaÿth, vegÿ mÿndẽnÿkbẽl fel latoth, elegÿch eoʒwe eʒ olaÿokath,
eʒʒel kennÿed mÿngÿaraſth aʒ parlas vthan aʒ haſath.
Kapor olaÿth, ʒeekfw olaÿth, Ruta olaÿth, ana drachma, 6. porra
tẽrẽth kẽmenth, drachma, 2. forrald mÿnd eoʒwe eʒẽketh, ʒwrd megh,
eʒʒel kennÿed melegẽn aʒ faÿo haſath.

Feÿer wrm̊nek aʒ gÿn̊gÿs̊ Vÿragath keoſd eoʒwe, es
tm̊d roſtellra, pirÿch ÿol megh, annak egÿ reʒet km̊ſd aʒ haſra,
mas reʒeth aʒ vak ʒm̊mm̊kre. Eoregnekis ÿo oruoſſagh.
Feÿer Malwath mÿnd gÿeokereſtwl ronch megh,
es vaÿban rachad megh, melegn̊ keoſd aʒ haſra.
+248
Naranch heat tm̊rÿ porra es ʒÿtald megh, ad megh aʒth
tÿkmonban n̊nnÿ awagÿ Borban ÿnnÿa. Eoregnekis ÿo.
Meʒʒel kend megh aʒ keoldm̊keth, Mÿlle ſowal hÿnch be
fn̊lwl es keorwle is, Salÿat ronch megh, fn̊lwl tm̊d rea, es aʒon
fn̊lwl burÿch be lapuwal, es vard be ruhawal, Eoregh embm̊rnek
is ÿo orwoſſagh.
Malwath, km̊ronto fwet kÿth parietarianak hÿnak, Boroſtÿanth,
Sʒęekfwnek vÿragath, Buʒa lÿʒth korpaÿath, Bak ʒarwo
fwnek magwanak aʒ lÿʒtÿth, vad Saffrannak gÿm̊kereth, mÿndm̊nÿkbeol
eʒm̊kbeol vegÿ Egÿ penʒ Nÿomatnÿth awagÿ tm̊bbet, tm̊d
Sakban es feoʒd megh eʒm̊keth vÿʒben, km̊ſd aʒ haſara, awagÿ
ſokkal ÿob, ha aʒ vÿʒeben fn̊rm̊ʒtm̊d, ÿeleoſben ha aʒ haſa ign̊n
tekerm̊gh.

Haſnak mn̊neſÿrn̊l kwln̊mb kwln̊mb keppen.

(Okaÿ) Aʒ Haſnak hamar valo mn̊neſe, ellenkm̊ʒm̊ okokbol
leʒn̊n aʒokkal aʒ melÿek aʒ haſat megh allattÿak, tudnÿ illÿk
mÿkor aʒ Etel lagÿ, Sÿma vagÿ feoln̊tte km̊wer, a kÿ aʒ eo
ſokaſagawal aʒ gÿomroth es Beleoketh mÿnth egÿ valamÿ tern̊hwel
vgÿan megh neheʒitÿ. Es mÿkor aʒon gÿomrot es Beleoketh
valamÿ chÿpkeodeo ern̊ſſegh gÿakdoſſa es chÿklangÿa, aʒ, vagÿ
orwoſſagh, vagÿ megh roſſadoth eledel, vagÿ penÿgh Saaros es
ern̊s ſn̊prwÿe legÿn̊n aʒ teſtnek, kÿ oda aʒ Beln̊kbe es gÿomorban
maſunath folth, vagÿ vgÿan oth termn̊th. Eʒm̊k megh lagÿttÿak
aʒ haſat, es lagÿab ʒekm̊t chÿnalnak annal aʒ mÿnth aʒ termeʒetʒm̊renth
valo Sʒek volna. Mÿkor aʒerth aʒ Haſbol, ʒwntelen valo
vÿʒʒel elegÿ Nÿerſeſegh, feÿer vagÿ hamu ʒÿnwen es bwdm̊ſſen
ÿw kÿ, ſemmÿ faÿdalom nekwl chÿak aʒ haſnak ʒm̊rgeſewel vagÿ
morgaſawal. Eʒ nÿawalÿa, vagÿ olÿ haſmn̊nes hogÿ aʒ
(Coeliaca) mÿ kÿ ÿw embm̊rbeol valamenÿre megh emeʒtm̊deoth
de nem mÿndn̊m̊ſtwl fogwa: Awagÿ ʒÿnthe olÿan Nÿerſen ÿw
(Lienteria) kÿ es emeʒtetlenſeggel aʒ mÿnth aʒ gÿomorban be
bochÿattatoth. Aʒ elſm̊ haſmn̊neſbe aʒerth egÿ modu megÿn̊n kÿ

aʒ haſbol, kÿ haſonlo ahoʒ aʒ mÿth aʒ Embe̊r gÿomra megh
emeʒth es aʒ Maÿra bochÿath, aʒ penÿg olÿan feÿer mÿnth aʒ
Buʒa ʒe̊me̊knek kÿ fachÿarnad aʒ leweth. Ennek penÿgh eʒ
(Elſe̊ haſmeneſnek oka) elſeo haſme̊neſnek, Nem aʒ Nÿerſeſegh, ſem
aʒ gÿomornak emeʒtetlenſege oka, hanem aʒ ÿmmar megh emeʒte̊th
eledelnek gonoʒul es te̊kelletlenwl valo el oʒlaſa, kÿth vagÿ
aʒ Bel ke̊ʒe̊t valo ę̨re̊s hartÿanak, vagÿ aʒ lepnek, vagÿ aʒ Maÿnak
aʒ w megh rekedeſe̊k, es aʒ hoʒʒaÿok ʒÿwaſra valo ere̊telenſege̊k,
+249
vagÿ penÿgh aʒ Eledeleoknek, ÿele̊ſben hamar rothado
gÿwmeolcheoknek, es aʒ ÿtalnak feoleotteb valo ſokaſaga chÿnalth.
Merth eʒ mÿnde̊ne̊ſtwl fogwa el nẽ oʒoltathatÿk, hanem aʒ
Haſnak belſe̊ huſaban otben aal megh. Eʒ okokbol oʒton ſok
vndokſagh gÿwleke̊ʒÿk, melÿ laſſan laſſan aʒ vekonÿ hurkakban
megh eoregbeodwen, vagÿ aʒ Gÿomorban, vagÿ aʒ Bel keoʒe̊t
valo hartÿakban, vagÿ aʒ Belſe̊ reʒek keorwl valahol, wde̊wel
megh rothad. Smÿkor oʒthon aʒ w ſokaſaga mÿa Nehеʒ keʒd
leonnÿ, vgÿan magatul vagÿ feolwl vagÿ alol kÿ megÿe̊n, vagÿ
aʒ termeʒettwl is keʒe̊rÿteſſel kÿ wʒettetÿk. Neha laſſu Crÿſtellelis
kÿ ÿw. Ebben aʒ pulſus Ernek gÿakor fe̊l vereſe es hamar (Ieleÿ)
valo vagÿon, mÿnth aʒ Febriſben, es aʒ el baggÿadas ke̊wetÿ
vgÿmÿnth. Eʒ Nÿawalÿanak penÿgh kÿ nÿlatkoʒaſanak ele̊tte, aʒ
Haſnak belſeo huſa megh terwl es aʒ Has feol fuualkodÿk, es aʒ
vthan ÿndul el eʒ haſme̊nes. Aʒ mÿkor oʒthon mÿnde̊n heaban
valo Nedueſſeghtwl megh wreſſeodÿk aʒ Has, Ettwl valo Me̊neſtwl
is aʒonnal megh ʒwnÿk, es ʒabad akarattia ʒe̊renth megh aal.
Neha vgÿan aʒon Napon a mÿkor ÿndul, neha maſod Napon,
Neha harmad napon.

Nÿerſeseggel valo Haſnak me̊neſere̊l (Lienteria
[I]nteſtinorum liuor)

Eʒ Haſnak me̊neſeth melÿ vagÿon Nÿerſeſeggel Ees Emeʒtelenſeggel[!],
Magÿarul Feÿer vernek hÿiak. Ennek penÿgh oka (Okaÿ)
nem aʒ eledele̊knek el oʒtaſanak bantaſa, hanem aʒ elſe̊ megh
emeʒteſnek ere̊tlenſege, melÿ mÿa aʒ Eledel nÿerſen es mÿnde̊n
valtoʒaſnekwl megÿe̊n ala. Eʒerth, merth aʒ gÿomor awagÿ hogÿ
ere̊telen aʒ megh emeʒteſre, awagÿ hogÿ ige̊n Sÿma, es ere̊ſſen
addÿgh megh nem tarthattÿa aʒ Eledelt aʒ mÿgh megh emeʒte̊dnek.
Ere̊telen penÿgh aʒ gÿomor aʒ megh emeʒteſre, megh

hwleſtwl, melÿ leʒe̊n aʒ ſok hÿdegh ÿtaltul, ÿeleoſben mÿkor aʒ
Teſth megh hewe̊l. Sÿma awagÿ Sÿkos, Melegh vÿʒtwl, Olaÿtul,
Vaÿtul, ke̊wer huſtul, Sʒÿluatul, Malnatul es eʒe̊khe̊ʒ haſonlo
eledele̊ktwl. Neha penÿgh ÿdege̊n allapatuis leʒe̊n aʒ gÿomor,
melÿeth ʒe̊re̊ʒ, gombanak, vborkanak, Sarga dÿnnÿenek es egÿeb
rothado gÿwme̊lche̊knek etele alkolmatlanul, Teſthnek bÿʒonÿos
reʒeÿnek akarattÿokbolis megh leʒe̊n eʒ fele haſme̊nes, mÿkor
aʒoktul valamÿ vetkes allath aʒ gÿomorban eſÿk, mÿnth aʒ Nÿal,
melÿ aʒ Agÿ veleobe̊l ʒal ala, merth eʒ megh hwÿtÿ es megh
lagÿttÿa aʒ gÿomroth. Aʒonkeppen aʒ Maÿbol kÿ ontatoth Saar
is, ÿʒgattÿa aʒ gÿomroth, es aʒ Nÿers eledeleoketh, kÿketh meeg
+250
aʒ gÿomor ÿol megh nem feoʒeoth, ala nÿomÿa aʒ haſban. Megh
ʒeorʒÿ effele haſme̊neſth gÿakorta, aʒ Haſnak belſeo huſanak
kelewennÿe, awagÿ aʒ Twde̊nek is genÿetſege̊s kelewenÿe. Aʒ
Melÿnek es aʒ veſeknek is genÿetſege̊ſwleſe kÿk aʒ Sʒÿwre es
aʒ gÿomorra vndok Bwʒth eontenek, kÿbe̊l leʒe̊n veʒe̊delmes haſme̊nes,
es eʒ aʒ embe̊rth olÿan ruth ʒÿnwę chÿnalÿa, mÿnth aʒ
kÿ ʒÿnthe keoʒel vagion ÿmmar megh halaſahoʒ.
Akar mÿnemw okbol tamadot legÿe̊n aʒerth eʒ
(Ieleÿ) haſme̊nes, de ÿlÿen ÿele̊kbeol eoſmere̊d megh. Aʒ Betegh
etelenek ÿʒÿth nem erʒÿ, es feole̊tte gonoʒ allapattÿa vagÿon teſtenek,
ruth ʒÿnw. Es ʒwntelen valo Nÿers ganeÿ megÿe̊n kÿ
beleole, feÿerʒÿnw vÿʒes, de ver awagÿ Saar nÿnch bele elegÿe̊dwę.
Nagÿ forroſagh vagÿon aʒ oldal chÿontoknak alatta valo
huſokban ahol aʒ Maÿ es lep vagÿon. kÿ vgÿan terwleo, kÿbe̊l
oʒton ke̊wetke̊ʒÿk aʒ Etelnek vtalaſa.
(Eledele) Eledele legÿe̊n eʒ ÿlÿennek apro madarkak, Swlt
Tÿk fÿ, kÿnek haſaban Maſtixot te̊ttel es vgÿ ſwte̊tted megh,
keweſeth egÿek es ke̊nnÿen emeʒte̊th. Ha penÿgh aʒ Has me̊nes
valamÿ Sarral es chÿpkęodeſſel vagÿon, Rÿſkaſathawagÿ
kel eonnÿ adnÿ, Melÿben ʒorÿto allatoth feoʒtel megh, mÿnth,
keortwelth, Bÿſalmath, Noſpolÿath, vagÿ valamÿth effeleth.
Forralt teÿ is ige̊n ÿo. Borth feÿert es gÿeongeth kel ÿnnÿa.
(Itala) Mÿnd etel ÿtal penÿgh kewes legÿe̊n, merth mÿnde̊n haſmeoneſben
aʒ ſok Etel ÿtal veʒe̊delmes.
(Oruoſsagok) Sʒerechÿe̊n dÿoth ſws megh melegh hamuban,
ha lehet męren nÿeleſd el aʒth vele.
Ke̊leſnek heat te̊rd porra, habard eoʒwe Tÿkmonÿ ʒekÿwel,

ſwſd megh es ad megh eonnÿ.
Indiaÿ Borſot ʒaraʒ megh, Nÿeles el benne awagÿ eteſd
megh vele.
Lo ſoſkanak magwat tȩ̊rÿ, ad megh ÿnnÿa borban.
Sʒeekfweth ſws megh, akar etelben akar ÿtalban ad oda.
Reubarbaromot ſws megh es tȩ̊rÿ megh, Sawanÿu borban
awagÿ vthÿ fw vÿʒenek kÿ fachÿart leweben ad megh ÿnnÿa.
Valamelÿ orwoſſagokat oda ala ÿrtam aʒ haſmȩ̊neſrȩ̊l mÿndȩ̊nȩ̊kkel
aʒokkal ÿo aʒ haſat kÿwȩ̊l keotnÿ.
Lÿʒtȩ̊th ʒÿtalÿ megh es tÿkmonnÿal gÿurd eoʒwe,
Nÿüch megh mÿnth aʒ Chÿk makoth, lapoſſÿch megh aʒ vthan,
keres egÿ mogÿoro fabol chÿnalt fa nÿaſſath, ragaʒ vÿaʒth hoʒʒaba
+251
aʒ Nÿaſra mÿnth egÿ egÿ Bors awagÿ Bab ʒȩ̊mnÿth, aʒ el
lapÿtoth teʒtawal feolwl takard be, ſwſd megh es ad megh
eonnÿ aʒ betegnek.
Aʒ Sʒü lÿʒtȩ̊th tÿkmonban ad megh haromʒor ȩ̊nnÿ.
Harom ʒerechÿȩ̊n Dÿoth tȩ̊rÿ eoʒwe Nadmeʒʒel, harom tÿkmonÿ
feÿerewel habard ÿol eoʒwe, es lÿʒtel gÿurd ȩ̊ʒwe,
ſws pogachÿat beleole, haromʒor enhȩra ȩ̊gÿe megh aʒt aʒ
pogachÿath.
Vȩ̊rȩ̊s hagÿmanak vȩ̊d kÿ aʒ vȩ̊lgÿeth, tegÿ fenÿw ʒurkot
bele, teod aʒ twʒben had ſwlÿȩ̊n megh oth, Ees melegȩ̊n aʒ mÿnth
el twrhetÿ keoſd aʒ keoldȩ̊kerȩ.

Haſnak high mȩ̊neſerȩ̊l. Foſasrol. (Diarrhoea Alui profluuiũ)
Iollehet hogÿ mÿndȩ̊nfele ʒeknek mȩ̊neſe Magÿarul Haſmȩ̊neſnek
mondatÿk, de tulaÿdonkeppen ÿęccʒÿ aʒt, aʒ mÿkor aʒ
tÿʒtab Nedueſſegȩ̊k, nagÿ faÿdalomnak erʒeſe nekwl folnak,
Merth nÿha maganak chak kwlȩ̊n aʒ Nÿal, Neha chÿak Sarga
Saar, Neha Fekete Saar tÿʒtan teccʒÿk megh. Aʒ temerdȩ̊k taknÿos
Nÿal aʒ temerdȩ̊kb Belȩ̊kbeol ʒarmaʒÿk, merth (Nÿaltul)
aʒokban ʒokoth gÿwlnÿ es newekȩ̊dnÿ, gÿakorta aʒ Bel keoʒȩ̊th
valo kȩ̊wer huſos hartÿaban is mÿkor megh gÿwl, vagÿ kemenÿ
vagÿ lagÿ dagadaſth ʒokot chÿnalnÿ, Ees mÿndȩ̊n Nÿalas haſmȩ̊nes
ÿnneth veʒȩ̊n eredeteoth. Aʒ vekonÿ taÿtekoʒo Nÿalat
penÿgh mondotta Hippocrates, hogÿ aʒ Fȩ̊beol ʒal aʒ gÿomorban,
es aʒ gÿomorbol aʒ Belȩ̊kben. Aʒ Edȩ̊s es megh elegÿeodȩ̊t
Nÿalat penÿgh aʒ teſthnek mÿndȩ̊n reʒeÿbȩ̊l mondotta ʒarmaʒnÿ.

Melÿ okbol aʒth mondotta, hogÿ aʒ Bȅr alat valo vÿʒbetegſegȅth
effele haſmȅnes el ÿndÿttia es el emeʒtÿ. Aʒ Saarral valo
has mȅnes aʒ, mÿkor aʒ Sarga Saar vagÿ Cÿtrom (Sarga Sartu[l])
ʒÿnw forro Saar, kÿ neha taÿtekoʒo is megÿȅn kÿ, haſnak nem
igȅn nagÿ gÿeotrelmewel, mÿwel hogÿ aʒ megh nÿlatkoʒot,
vtakon ʒabadon folÿhat. Eʒ gÿakorta aʒ hew Maÿtul, awag' aʒ
Epenek hoÿagatul ontatÿk aʒ Belȅkben, Neha penÿgh aʒ Bel
keoʒȅt valo erȅs huſos kȅwer hartÿatulis, Melÿ Bel kȅʒʒe valo
hartÿaban mÿndȅn heaban valo Nedueſſegȅketh aʒ megh Nÿawalÿodoth
termeʒeth ʒokoth be tȅnnÿ es el reÿtenÿ. Neha eʒ
Saar ontatÿk aʒ Belȅkben (de rÿtkabban) aʒ Eoregh Erektwl es
aʒ teſtnek allapattÿanak mÿ voltatul is. Aʒ Fekethe (Fekete Sartu[l])
Sartul valo haſmȅnes, vagÿ aʒ Leptwl vagÿ aʒ Bel keoʒȅt valo
kȅwer hartÿatul ʒarmaʒÿk, mÿkoron aʒ megh nÿawalÿodot termeʒeth,
+252
vagÿ aʒ termeʒet ʒȅrenth valo fekete Sarth, vagÿ aʒ
Megh egȅth Saart, aʒ haſban be onthia es oth megh ʒawarÿa. Eʒ
penÿg aʒ tȅbbÿnel ʒokatlamb haſmȅnes, Merth neha olÿ igȅn
fekethe aʒ ganeÿ mÿnth aʒ Sʒurok vagÿ aʒ Caſſÿanak Belÿ. Aʒ
penÿgh bÿʒonnÿal aʒ vertwl leʒȅn, Melÿ ver valamenÿʒȅr aʒ
oldal chÿontoknak alatta valo huſban, kÿ aʒ Maÿ es lep feolȅt
vagÿon, aʒ Er megh ʒakad vagÿ megh Nÿlÿk, ʒal aʒ Belȅkben ala,
es aʒ hoſſu mȅnetellel megh ſwl es megh feketeodÿk, hogÿ ʒÿnthe
Sʒurok ʒÿnw leʒȅn. De aʒ Belȅknek megh oluadaſais Haſnak
(Oluadaſtul) mȅneſe kȅʒʒe ʒamlaltathatÿk, Melÿben aʒ mÿ ala ÿw
ʒÿnthe olÿan mÿntha olaÿal vagÿ oluaʒtoth haÿal eottȅttek
volna megh. Effele haſmȅnes leʒȅn aʒ dȅgȅs betegſegȅkben, aʒ
Forro hÿdeg leleſben, ʒwntelen valo hÿdegleleſben, El aßoth
betegſegben, es belſȅ reʒeknek megh twʒeſwleſeben.
(Tanuſagh) Aʒ Haſmȅneſth ÿol megh kel lathnÿ es ÿtelnÿ,
Merth ha aʒ termeʒeth aʒt aʒ mÿ Nekÿ artalmas es heaban
valo aʒ haſmȅnes altal akarÿa kÿ wʒnÿ, es aʒok aʒ kÿkȅn eʒ
vagÿon kȅnnÿen ʒenwedhetÿk, aʒ termeʒetnek folÿaſath
megh kel varnÿ, ſȅth ſegÿtenÿ is kel ÿnkab hogÿ meheſſȅn, es
nem kel megh allatnÿ, Merth ha aʒ olÿan haſmȅneſth megh
allatnak, nagÿob betegſegȅth hoʒnak vele. Merth aʒ megh tÿltoth
dolgok feol mȅnwen, Fȅ faÿaſth, vagÿ Hagÿmaʒth, vagÿ keptelen
aluuaſnak kewanſaganak betegſegeth, vagÿ fwl mellet valo
keleweneth, ʒȅrȅʒnek. Aʒerth elȅʒȅr aʒokat kÿk aʒ Teſtnek

ÿawara vadnak, nem ʒwkʒegh megh allatnÿ. Mÿkor oʒton
ſokaÿgh tarth aʒ has mẽnes, es aʒ ſok heaban valoſagoth aʒ teſtbẽl
kÿ vÿtte annÿra hogÿ aʒ Teſth is vgÿan el lankadot erẽtlenẽdẽt
mÿatta, akkor kel oʒton ellene allanÿ mÿndẽnnel.
(Oruoſſagok) Gÿẽmberth, Borſot, Mochÿarÿ Mentath, Sʒẽkfweth
kwleon kwlẽn mÿndẽnÿketh teord megh es ʒÿtald megh,
aʒ kẽldeoktwl fogwa aʒ haſat ʒÿnthe mÿnd aʒ gÿomorigh ʒep

Aʒ melÿ embẽrnek gÿomra ʒorult megh valamÿ megh aßoth
ganetul, vagÿ etẽknek buggÿanaſatul. kÿth aʒ Deakok ventoſîtaſnak
mondnak, es igẽn erẽſſen Faÿ, Colica Newe. Ha penÿgh
effele ala chÿußot aʒ gÿomorbol aʒ hurkaban, es aʒt ʒorongattÿa,
Has tekeres Newe. Effele Nÿawalÿabelj embẽr hogÿha vntalan
igẽn bwdẽſſet beoffenth, bathor buchÿudat vẽgÿed twle. Ha igẽn
okadÿk, aʒ is gonoʒ. Meeg annalis gonoʒb ha koppad aʒ Haÿa.
+253
tÿʒta Meʒʒel kend megh, hÿnch rea eleoʒẽr aʒ gÿẽmberth mÿnd
ʒellel, aʒ vthan aʒ borſoth, aʒ vthan aʒ Mochÿarÿ Mentath,
vtolʒor aʒ ʒẽkfwęth. Egÿ Eoregh kenÿernek aʒ feneketh meſd el
pÿrÿcd megh, fẽlwl burÿch rea melegẽn, es ruhawal vard rea aʒ
haſara erẽſſen. Sha vgÿan purgacio adas mÿa mẽnne erẽſſen is
aʒ has, Megh allattÿa. Eʒ igẽn probaltatoth orwoſſagh.
Roſa olaÿth, uncia j. Maſtixot, drachma j. galleſth, vẽrẽs roſat, Chÿpke
roſanak magwat, ana drachma j. teord porra eʒẽketh, ʒeekfw olaÿal kend
megh aʒ haſath, es hÿnch be eʒ porral.
Tormentilla gÿeokereth porra tẽrwe, Chÿerfanak is aʒ leweleth
ana drachma, 2, Eʒẽrÿo fweth, Dÿchẽſegẽs fwet, ana drachma. s. teord porra
eʒẽketh, es ebben egÿ Nehezek nÿomonÿt agÿ megh vthÿ fw
vÿʒeben ÿnnÿa.
Roſa pogachat vÿʒben es Ecʒetben melegÿch megh, kẽſd
aʒ haſra.
Bolus Armenuſth, galleſth, fẽʒ megh borban, ad
aʒth ÿnnÿa aʒ kÿnek haſa megÿẽn.
Kẽleſnek heat teord megh, elegÿch ẽʒwe tÿkmonnak ʒekÿwel
ſwſd megh hew teglan, ad megh eonnÿ.
Pẽrkẽld megh aʒ rÿſkaſath, feoʒd megh aʒt olÿ teÿben,
melÿben annak elẽttel twʒes kẽwechÿeoket hantal volt, es ad
megh ęonnÿ. Awagÿ ha chÿak aʒ rÿſkaſath vgÿan vgÿ feoʒẽdis

megh teÿben igẘn ereoſſen ÿo. Es eʒ, ha purgatiotul mẘnne igẘn
feolẘtte is aʒ has, megh allattÿa, Probalt orwoſſagh.
Sʒẘkfwet eges megh es teorÿ megh, mÿnd etelben ÿtalban
eʒth aggÿad.
Sʒerechÿẘn dÿot teorÿ megh, ad nekÿ mÿnd etelben mÿnd
ÿtalban.
Epẘrÿnek gÿẘkereth es aʒ lewelet is ʒaraʒd megh es tẘrd
megh, borban aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Baſa Roſanak gÿeokeret feoʒd megh borban, es ad aʒth
ÿnnÿa.
Eoth lewelw fwnek gÿeokeret feoʒd megh borban, es ad
aʒt ÿnnÿa.
Tehen ganeth elegÿch eoʒwe ecʒettel, keoſd aʒ haſara.
Aʒ melÿ Eb chÿontoth ragh, annak aʒ ganeÿat tẘrd porra,
ad megh eonnÿ Tÿkmonban, igẘn erẘſſen megh allattÿa.
Sʒarwaſnak ʒarwat egeſd megh es tẘrd porra. Magwat aʒ
chÿalannak is tẘrd porra, aʒ chÿalannak ẘ maganak fachÿard kÿ
aʒ leweth, mÿnd eʒeoket elegÿch Melegh eſſẘ vÿʒben, ad megh
ÿnnÿa. Eʒ akar melÿ nagÿ haſmẘneſtis megh allath. De ſokat aʒ
ʒarwas ʒarwaba bele ne elegich mert igẘn allath.
+254
Tehen awagÿ kechke Teÿben tẘlch Negÿedreʒenÿ
vÿʒeth mÿnth aʒ Teÿ volna. forrald mÿnd addÿgh hogÿ fele el
apaggÿon. Aʒ forradaſban penÿgh mÿndẘn taÿtekat el hannÿad,
ebben twʒes acʒelt ſws bele egÿnÿhanʒor, awagÿ twʒes kẘwechÿeoket
hanÿ bele, ad megh ÿnnÿa, Soha ennel ÿelẘſb orwoſſagh nem
leheth, aʒ kÿnek Sartul meg'ẘn aʒ haſa es erẘſſen foßÿk.
Eretlen Sʒẘdẘrÿet aʒ kÿ meeg vgÿan feÿer, heteth tẘrÿ megh,
ehẘʒ tegÿ keth lat roſa olaÿth, vÿaʒt egÿ latoth, chÿnalÿ ragado
flaſtromoth ÿrhara, kẘſd aʒ haſra.
Eretlen Sʒẘdẘrÿet tegÿ aʒ verẘfenre, ʒaraʒd ÿol oth egÿ
nÿhan napÿgh, tẘd el, es mÿkor aʒ ʒwkʒegh kewannÿa, tẘrd megh
es ad megh borban ÿnnÿa, chÿoda igẘn megh allattÿa aʒ haſmẘneſth.
Chÿẘngẘ fwet tẘrÿ porra, ha kÿn erẘs haſmẘnes vagÿon es
nem betegh vele, borban aggÿad megh ÿnnÿa, de ha betegh vele
vÿʒben aggÿad.
Arpa lÿʒtẘth teorÿ ÿol eoʒwe vad kẘrtwellÿel, es eʒt kẘſd
aʒ haſara melegẘn.
Saÿtoth forras fẘl ÿomodon vÿʒben, vẘd kÿ es ſwſd megh aʒ

ſaÿtot mÿngÿaraſth, ad aʒt megh eonnÿ.
Lenchÿet mÿnd heaſtul feoʒ megh Ecʒetben, es paraſon ad aʒth megh ęonnÿ.
Soſkanak magwat tȇrd megh, borban awagÿ vÿʒben ad aʒth megh ÿnnÿa.
Vthÿ fwet feoʒ megh ecʒetben, vȇd kÿ aʒ fwet es ſoʒd megh, ad megh eonnÿ.
Vȇrȇs Crętat tȇrÿ megh, tÿkmonba ad megh ȇnnÿ.
Eokȇr farknak vÿragat es gÿeokeret aʒald megh, tȇrd megh, borban aʒth ad ÿnnÿa.
Kaproth mÿnd aʒ Magwawal eggÿwt feoʒ megh vÿʒben, es ad aʒth ÿnnÿa.

Gÿermȇkcheknek.

(Tanuſagh) Mÿkoron aʒ kÿs gÿermȇknek foga kel, akkor haſa ʒokot mȇnnÿ, aʒ Nÿalert penÿgh melÿeth aʒ Inerȇl nÿeltȇn el Nÿel, Ha aʒert feoleotteb nem megÿȇn aʒ haſa, Nem ʒwkʒegh orwoſſaggal bantanÿ. Ha penÿgh feoleotteb mȇnne kelletÿnel, vgÿ kel megh allatnÿ.
Vȇrȇs roſath, kȇmenth, ana libra. s. forralÿ megh ecʒetben, aʒ menÿ ehȇʒ elegh, vȇd kÿ aʒ ecʒetbȇl es tȇrd ÿol ȇʒwę, Eretlen +255
ʒȇdȇrnek fachÿard kÿ aʒ leweth es elegÿch hoʒʒa, kend ruhara es keoſd aʒ haſara.
Kechke oltoth egÿ penʒ nÿomatnÿth agÿ megh Egÿ kalan vÿʒben ÿnnÿa, de aʒ Nap ʒopnÿ Ne hagÿ aʒ gÿermȇknek, hanem tÿkmonnak ʒekÿt es kenÿer morſath aʒtas megh vÿʒben es ad aʒth eonnÿ.
Buʒa lÿʒtȇth, vthÿ fwnek porath egÿ kÿs ęcʒettel es tÿkmon feÿerrel habarÿ eoʒwe, ehȇʒ tegÿ roſat, Tȇmÿent, Maſtixot, Bolus armenuſt, Sanguis draconiſt, feÿer wrmȇth, Eʒȇket forrald megh annÿ eſſȇ vÿʒben aʒ menÿ ehȇʒ elegh, vgÿ hogÿ felenel teob el apaggÿon aʒ vÿʒben. Ebbeol parold megh aʒ haſat, aʒ vthan march ruhat bele, es kȇſd be mÿndȇnȇſtwl aʒ haſat vele.
Feÿer Malwanak gÿȇkeret hamoʒd megh es moſarban tȇrd erȇſſen megh, roʒ lÿʒtel gÿurd eoʒwe gȇmbȇlÿwe mÿnth egÿ almath, egÿ Bȇgre forro vÿʒʒel eonch megh, eęs aʒ beogreth burÿch feolwl rea. Aʒ vthan tȇrÿ Rak ȇrwenth megh, lapÿch megh Teʒtath, es aʒ rak ȇrwent hÿnch rea, melegȇn

keoſd aʒ keoldȯkere. Eʒ orwoſſagh eoregh embȯrnek is ÿo es haʒnal.

Haſnak Verrel valo mȯneſerȯl. (Dÿſentria Tormen)

Aʒ Haſnak verrel valo mȯneſet, kÿ Nagÿ faÿdaloⁿal es ragaſſal leʒȯn, Magÿarul Ver haſnak hÿiak. Harom (Haromfele Ver haſ) formaÿu penÿgh aʒ ver has. Elſȯ, aʒ Melÿben aʒ Belȯknek 1. taknÿa ÿw kÿ, es vthanna aʒ Belȯkre ragadot kȯwerſegh valamÿ kichÿn verrel elegÿ. Maſodÿk, mÿkor aʒ 2. Beleoknek aʒ belſȯ reʒe awagÿ chÿuhaÿa (hogÿ igh ʒolÿunk) le ragattatÿk, es aʒnak bwrȯchkeÿ megh technek abban aʒ mÿ aʒ Sʒekȯn kÿ ÿw megh elegÿȯdwe. Harmadÿk, mÿkor 3. Melÿebben be hat aʒ ragas, es aʒ megh ſebȯſwleſnek mÿatta, aʒ Belnek tulaÿdon huſa es allattÿa el ragattatwan es megh rothadwan, ÿw kÿ. Aʒ Sebȯſwles penÿgh legh ÿnkab melÿk (Ieleÿ) Belben vagÿon, Elȯʒȯr abbol eoſmerhetnÿ megh ahol aʒ faÿdalom vagion. Aʒ vthan aʒ elegÿedeſnek formaÿabol, Merth ha aʒ ver es le ragoth allath aʒ ganewal nÿlwanſaggal ȯʒwe elegȯdik, aʒ feolſȯ Belȯk ſebeoſſeok. Ha penÿgh aʒ ver chak vgÿan maga ÿw kÿ aʒ ragot dologgal eggÿwth, es nem ȯʒwe elegÿeodwe aʒ ganewal, hanem aʒ ganeÿ is kwlȯn maganak, aʒ alſo temerdȯk Belȯk Sebeoſȯk es ragatnak. Effele verhaſnak Nemebeol aal affele haſmȯnes, aʒ kÿth Magÿarul Feÿer vernek hÿnak, Melÿ aʒ alſo temerdȯk hurkanak megh ſebeoſeodeſe. Eʒ Nÿawalÿa penÿgh

+256

gÿakorta ÿʒgattÿa aʒ Embȯrth aʒ Sʒekre, de aʒert ſemmÿ egÿeb (Okaÿ) kÿ nem megÿȯn aʒ Sʒekȯn valamÿ Nÿalnal, Oka penÿgh mÿnd aʒ ver haſnak, mÿnd aʒ Feÿer vernek kÿth aʒ Magÿarok erȯtlenſegnek is hÿnak, aʒ erȯs eęs gÿakdoſo Nedweſſegh, kÿ Nem ÿgÿenȯſſen de aʒ Belȯknek ſok tekergeſÿn vgÿmÿnth vgÿan erȯʒakkal ala mȯnwen es bele ragaduan, aʒokat megh ſebȯſitÿ, es aʒ w erȯs chÿpkȯdeo voltawal ragÿa. Aʒ penÿgh awagÿ Sarga Saar, awagÿ fekete Saar, awagÿ Sos Nÿal. Neha penÿgh affele orvoſſagok is aʒ melÿek vgÿan ragnak, Es aʒ Erȯs eledelȯkis kÿk ÿol beleragaʒtÿak magokat aʒ Belekhȯʒ, Megh ʒȯrʒÿk aʒ ver haſth. Toabba aʒ Erȯs Nedueſſeghis aʒ Belben rohan, Neha, aʒ Bel keoʒȯth valo erȯs kȯwer huſos hartÿabol, kÿben regȯn megh gÿwlekeoʒȯt volth, kÿ aʒon tȯrtenÿk megh gÿakorta, aʒ kÿnek nagÿ haſa vagÿon. Neha penÿgh aʒ

Maÿbol, Neha aʒ Lepbe̊l, awagÿ ahoʒ keoʒel valo helÿekbeol,
Neha aʒ Nagÿ Erekbeol, es aʒ teſtnek mÿnemwſegebe̊l awagÿ
allapattÿabol. Eʒe̊keth ige̊n ÿol megh kel eoſmernÿ, merth vagÿ
lehet aʒ bÿʒonios gÿogÿtas, Nem mÿnde̊n ver has vagÿon penÿgh
nagÿ betegſeggel, hanem chak aʒ Melÿ ver has feole̊tte ere̊s Nedueſſeggel
vagÿon, es aʒ Belſe̊ reʒekbeol awagÿ aʒ Erekbeol, aʒ
teſtnek nagÿ haborodaſawal eottetÿk kÿ.
(Maſfele Ver folÿaſok) Vagÿon Haſnak olÿ ver folÿaſais, Nem
ilÿen mÿnth aʒ kÿket ide feol megh ÿrtham, aʒ Melÿ leʒe̊n leg
rÿtkabban aʒ Maÿnak ere̊telenſegetwl, de gÿakortab aʒ alfelben
valo ver ereknek megh nÿlatkoʒaſatul. Aʒ melÿ ver aʒ Betege̊s
Maÿbol ʒarmaʒÿk, aʒ nem ÿgaʒ ver formaÿu, hanem megh elegÿttete̊th,
es haſonlo ahoʒ aʒ vÿʒhe̊ʒ. melÿbe Nÿers huſth aʒtattanak
volna megh. Eʒ ver folÿas, ige̊n rÿtkan lehet nÿlwan valowa,
merth fe̊leotte ʒokatlanul eʒ e rutſagh aʒ Bel keoʒe̊t valo ere̊s
hartÿanak Ereÿn vÿtetÿk aʒ Bele̊kben. Aʒ melÿ Ver penÿgh tÿʒtan
es ve̊re̊ſſe̊n ÿw kÿ, leʒe̊n aʒ a megh nÿlatkoʒoth Ereÿbeol
aʒ alfelnek, Melÿet bocÿath kÿ Neha aʒ ʒek letelenek eleÿn,
neha vgÿan aʒ Sʒeknek me̊neſe koran, Neha penÿgh aʒ
ʒeknek megh letelenek vthanna.
Aʒ igaʒ verhaſnak folÿaſa aʒerth ha aʒ feolſeo Beleokbeol
vagÿon ÿob aʒ olÿanth megh ÿwo orwoſſagokkal giogÿtanÿ, Ha
penÿgh aʒ alſo temerdeok Bele̊kbeol vagÿon, ÿob aʒth crÿſtellel
gÿogÿtanÿ.
(Eledel) Aʒ kÿn aʒerth ver vagÿon aʒ olÿan nÿugoſſa magath
ees keweſeth egÿek. Ha aʒerth nem feoleotteb betegh vele, ige̊n
ÿo vÿonnan feÿe̊th teÿet mÿngÿaraſth melege̊n megh ÿnnÿa.
Awagÿ olÿ teÿet kÿben twʒes ke̊wechÿeoket hantal eleoʒe̊r bele.
+257
Teÿbeol chÿnalt etkek mÿnde̊ne̊k ÿok. Mÿnth RÿſKa [!] teÿel,
es olÿ teÿ kÿben tÿkmonÿat habartal, Io pepe̊th chÿnalnÿ ʒaraʒ
kenÿerbeol is kÿben ke̊rwelÿ [!] lewet vagÿ Biſalma lewet
fachÿartal. Huſetel eʒ ilÿene̊knek nem fe̊leotteb haʒnos, mÿndaʒon
altal aʒ kÿke̊n ſok ÿdeÿe ÿmmar hogÿ vagion aʒ ver has, adhatnÿ
fogolÿ Madar es vad galamb huſat, Es apro madarakat is, Nÿul
huſtis ehetÿk. Itala legÿe̊n Eſſe̊ vÿʒ, ha aʒ Nem volna (Ital)
forras vÿʒ Melÿben twʒes acʒelt ſwte̊ttel be. Ha aʒ gÿomor betege̊ſkeodnek
ettwl, vagÿ ha ʒÿnth [!] el ʒakaʒkodoth volna aʒ
Betegh, Borth is adhatnÿ eʒ ÿlÿennek ige̊n ſawanÿuth de o bort

Ne kÿ igẘn regÿ o Bor. Aluuas feoleotte haʒnos eʒ ilÿen betegnek.
Bÿſalmat vagÿ Nÿerſen vagÿ fẘwe agÿ ẘnnÿ (Oruoſsagok)
awagÿ fachÿard kÿ aʒ leweth, es ad megh ÿnnÿa.
Somoth agÿ gÿakorta ẘnnÿ, awagÿ fachard kÿ aʒ leweth,
es ad megh ÿnnÿa.
Feoldÿ chÿgakat mÿnd heaſtul eges megh es tẘrÿ megh,
elegÿch tẘrẘth galleſt es feÿer borſot hoʒʒaÿa, tÿkmonban vagÿ
egÿeb etelben is ad megh ẘnnÿ.
ʒarwaſnak ʒarwath tẘrd porra, aʒ menÿ keth kalanba ferne,
ad megh ÿnnÿa.
Tÿkmonÿath ſws megh hÿgan. ves annÿ megh tẘrẘth
es megh ʒÿtalt ebʒarth bele feÿert, aʒ menÿ Soth harom tÿkmonban
vetnel, ad megh ÿnnÿa.

Embẘr chÿontot teorÿ porra, ad megh vẘrẘs borban ÿnnÿa.
merth megh allattÿa aʒ Ver mẘneſth, kÿth aʒ Mummia is megh
chelekeoʒÿk, ÿelẘſben ha egÿ kÿs vÿʒa hoiagot elegÿteʒ hoʒʒa.
Ha verhas vagion valakÿn, es aʒ Bal fwlen egÿ pokol var
keel, hußad Napra megh hal.
Naeuus.
+258
Nÿul Sʒar golÿobiſth tẘrÿ megh hatoth, Meʒʒel elegÿch
ẘʒwe, tÿkmonnak chÿak aʒ feÿerebẘl ſws pogachÿath, eʒth martogaſd
aʒ Meʒben, ad megh eonnÿ. Eʒ igẘn probalt orwoſſagh.
Vthÿ fwnek magwat tẘrÿ porra, elegÿch el melegh olwaʒtoth
vaÿban, ws tÿkmonÿath bele, tegÿ bele valamÿ kewes
tẘretlen Saffrant is, eʒt aʒ ratottath aggÿad ẘnnÿ, ketſegnekwl
megh gÿogÿul. Megh probaltatoth.
Huʒ awagÿ huʒon eoth dÿot vegÿ, tẘrd megh Eęs tÿʒtÿch kÿ
aʒ Belÿth, valamenÿre ronch megh es keʒed kẘʒẘth ſodord megh
hogÿ aʒ hea le hulÿon, aʒ vthan tẘrd ÿol megh, Egÿ tÿʒta chÿuporban
tegÿ Meʒeth aʒ twʒhẘʒ, aʒ megh tẘreoth Dÿo Belt morſold
bele es kewerÿed hogÿ megh ne ragaggÿon, Vegÿ egÿ araʒnÿ
hoʒʒu mogÿoro fath, annak aʒ eggÿk vegeth tẘd aʒ Saratnak
twʒben, Es aʒ Maſÿk vegere ragaʒ egÿ Babnÿ len ruha mohot,
de egÿ feÿßet tegÿ alaÿa, aʒ a Fa megh vÿʒeſẘdÿk, es hogÿ aʒ
ruha moha vÿʒes leʒẘn, vẘd egÿ kalanban, es march aʒ twʒnel
valo Meʒben, aʒ vthan aʒ mohot ragaʒd aʒ chÿupornak aÿakara,
aʒ Meʒes dÿoth ad megh eonnÿ aʒ Betegnek, vtolʒor oʒton aʒ
ruha mohot is ad megh eonnÿ. Eʒt mÿwelÿed haroʒor vagÿ Negÿcʒẘr

reggel enheÿra, altalan fogwa megh gÿogÿul.
Crÿſtalt teorÿ igẽn aprora porra, aʒt aggÿad megh ÿnnÿa
eſſẽ vÿʒben.
Talmoſo fwet tẽrÿ porra, ad megh ÿnnÿa vÿʒben awagÿ lagÿ
borban. Probalt orwoſſagh.
Chÿerlewelw fwet tẽrÿ megh, aʒ poraban agÿ megh
ÿnnÿa keth neheʒekeoth.
Boroſtÿannak vÿragath tẽrd megh, es annak poraban harom
vÿoddal aʒ mÿth feol vehęcʒ, mÿndẽn napon eſtweis reggel is
annÿth agÿ borban megh ÿnnÿa.
Chÿerfa lewelenek vẽd vÿʒeth, es aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Pomagranatoth ſws megh melegh kemeoncʒeben, tẽrd megh,
es aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Tÿkmonÿath feoʒ megh kemenÿẽn erẽs ecʒetben, es ad aʒth
ẽnnÿ.
Teÿben ves megh twʒeſÿttetẽth kẽwechÿẽketh, vẽd kÿ iſmeth
aʒ kẽwechẽket aʒ teÿbẽl, Feÿer Eb ganeth tẽrÿ megh porra, veſd
aʒ Teÿben, es ad aʒth ÿnnÿa.
Aʒ melÿ teÿben twʒes kẽwecheoket hantal, affele teÿben
feoʒ rÿſkaſath, es ad aʒth ẽnnÿ.
Vthÿ fwet mÿnd aʒ keth feleth tẽrÿ porra, Es egÿ tÿkmonnak
chÿak aʒ Sʒekÿwel elegÿcd ẽʒwe, twʒeſÿch megh egÿ teglath,
ſwſd aʒon megh, ad megh ẽnnÿ.
+259
Geʒemÿcʒet, vthÿfwet, Bolus Armenuſt vegÿ, aʒ fweket
feoʒd megh eſſẽ vÿʒben, ʒwrd megh, aʒ Bolus armenuſt veſd
abban porul, ad aʒt ÿnnÿa.
Reubarbaromot Twʒnel ſws megh es tẽrÿ porra, elegÿcd
ſawanÿu borban es vthÿ fw vÿʒeben, ad aʒth ÿnnÿa.
Egÿ teglat vaÿ vgÿ megh hogÿ egÿ Tÿkmonÿ bele ferÿẽn,
aʒ teglat hewÿcd ÿol megh es ws egÿ tÿkmon ʒekÿth bele, aʒ
melÿ tÿkmonnak ʒekÿben eleoʒẽr megh tẽrwe egÿ ʒerechẽn dÿot
bele elegÿtẽttel, ſwſd megh, eʒth enhera harom nap ad megh
eonnÿ. Probalth.
Egÿ darab kenÿerecʒketh tẽrẽth temſowal hÿnch
megh, egetẽth borral ẽſd megh aʒ vthan, aʒ gÿwÿch megh hogÿ
vgÿan ÿol megh egÿẽn, kecchẽr enhera effelet agÿ ẽnnÿ.
Egÿ vẽrẽs hagÿmanak vaÿd kÿ aʒ Belÿth, tẽlch megh fenÿw
ʒurokkal es chÿnald rea iſmeth aʒ pupÿath, takard chÿẽpw
keoʒʒe es melegh paraſban ſwſd megh vgÿ mÿnth egÿ oraigh, aʒ

vthan veſd el iſmet aʒ pupÿat, es keoſd aʒ kẻldẻkere melegẻn aʒ mÿnth el twrhetÿ, de vgÿ haſſal fẻl harom nap eſtÿgh es eccʒÿakaÿgh fekwgÿek. Eſtwe penÿgh mÿndẻn nap vÿat tegÿ reaÿa.
Sʒẻkfwet, Sʒerechẻn dÿot, tẻrwe vegÿ mÿndẻnÿkbẻl egÿ aranÿ nÿomonÿth, harom tÿkmonnÿal eʒth habard ÿol ẻʒwe, Egÿ vÿ teglat hewÿch io modon megh, ſwſd megh aʒon ebbẻl ebed elẻt is egÿ orawal, vachora eleoth is aʒonkeppen mÿnth egÿ eoregh dÿonÿt agÿ aʒ Betegnek eʒben megh ẻnnÿ. Smÿnd addÿgh eʒt chÿelekẻggÿed, mÿghnem el aal aʒ ver has.
Arpa lÿʒtẻth kemenÿ ſaÿtoth, kechke teÿet vegÿ, Ees eʒẻkbeol fẻʒ lagÿ pepẻth, melegẻn eʒt ad eonnÿ.
Faÿ Boʒʒanak magwat aʒald megh es tẻrd megh, ad megh ÿnnÿa borban, awagÿ tÿkmonban ẻnnÿ.
Malwa roſanak vÿragat tẻrd porra, tÿkmonÿban ad aʒth megh ẻnnÿ.
Nÿulnak melegh vereben habarÿ arpa lÿʒtẻth, ſws pogachÿat beleole, ad aʒth ẻnnÿ.
Palant magot tẻrÿ megh, elegÿch eoʒwe lÿʒtel, egÿ tÿkmonnak ʒekÿt bwẻn hÿnch megh vele, keth hew tegla kẻʒẻth ſwſd megh, Enheÿra effelet agÿ haromʒor ẻnnÿ.
Temſoth egetẻttet, Sot, gÿeombert tẻrÿ megh, tÿkmon ʒekkel es lepes meʒʒel awagÿ chak ʒÿn meʒʒel elegÿcd ẻʒwe, Melegÿcd megh es kend chÿẻpwre, ÿo ſwtẻſẻn kẻſd aʒ kẻldẻkere egÿ nÿhan eſtwe.
Borſoth, Saffrant, Soth, vthÿfweth tẻrÿ porra,
+260
tÿkmonnÿal, Meʒʒel, ʒÿtalth lÿʒtel elegÿch eoʒwe ęs chÿnalÿ kalachÿot vagÿ pogachÿat belẻle, ad megh ẻnnÿ.
Pokhalot elegÿch eoʒwe Meʒʒel, ÿo melegẻn kẻſd aʒ kẻldẻkere, takard be ÿol eo magat hogÿ megh ÿʒʒaggion.
Embẻr chÿontoth tẻrÿ porra, vẻrẻs borban ad megh ÿnnÿa, megh allattÿa aʒ ver haſth.
Bogachkoronak leweth fachÿard kÿ, gÿakorta ad aʒt ÿnnÿa, regÿ veer haſat is megh gÿogÿth.
Pomagranat gÿwmẻlchenek aʒ belſẻ aʒʒu magwath elẻʒẻr aʒtaʒd megh ÿol borban, vẻd kÿ aʒ vthan Ees ʒaraʒd megh, tẻrd porra es etelben aggÿad nekÿ.
Lenchÿeth Chÿpkenek gÿeokerewel eggÿwth feoʒ megh vÿʒben eggÿwt, aʒ lenchÿeth oʒton olaÿoʒd megh keweſſe, es ad aʒth eonnÿ.

Gÿe̊ngḛ̊th tḛ̊rÿ porra, es ad megh e̊nnÿ.
Harom tÿkmonÿath ves ecʒetben, es harmadnapigh had oth
aʒnÿ, chÿnalÿ aʒʒal Semlÿe pogachÿat es ſwſd megh, aʒ vthan
veſd borban, es ad vgÿ megh e̊nnÿ.
Galleſnek belſe̊ reʒet teord porra es ʒÿtald megh, ʒÿtalt
Buʒa lÿʒtel elegÿch eoʒwe es tÿkmonÿ feÿerewel habard e̊ʒwe,
es abbol ſws apro cʒÿpokath, Meteld megh hand borban, ad
aʒth e̊nnÿ.
Sʒarka lab fwnek gÿe̊kereth feoʒd megh ve̊re̊s borban, ad
aʒth ÿnnÿa, megh allattÿa aʒ verth, es aʒ Belnek Sebeÿt is megh
gÿogÿttÿa.
Bÿſalmath feoʒ megh roſa olaÿban, vÿaʒʒal eoʒwe chÿnalÿ
flaſtromot beleole, te̊d aʒ haſra mÿkor ige̊n faÿ, Eʒ megh enhitÿ
aʒ faÿdalmath.
Egÿ tÿkoth fe̊ʒ megh eſſe̊ vÿʒben, annak aʒ vthan
aʒ leweben tegÿ koſte̊wÿſſet, es had benne aʒnÿ, ve̊d kÿ aʒ vthan
iſmet beleole aʒth, es aʒ lewehe̊ʒ fachÿarÿ vthÿ fwnek aʒ leweth,
eʒʒel crÿſteleoʒd megh.

Gÿerme̊kcheknek.

Vÿʒa hoÿagoth fe̊ʒ megh ve̊re̊s Borban, kecche̊r vagÿ haromʒor
is fe̊l forraʒʒad, ebben agÿ ÿnnÿa.
Fel neheʒek terra ſigillatat tḛ̊rÿ porra, keth kalannÿ vthÿ fw
vÿʒeben ad megh ÿnnÿa.
Egÿ lat vÿʒa hoÿagoth forras feol annÿ vÿʒben aʒ menÿ
ehe̊ʒ elegh, harom ke̊wechÿe̊t twʒeſÿch megh, es aʒ vÿʒʒel e̊ſd
+261
agÿon aʒ ke̊wechÿe̊ket egÿ talban, aʒ vthan aʒʒal aʒ vÿʒʒel chÿnaltas
mondola teÿet, es harom tÿkmonnak feÿeret is wttes ke̊ʒÿben,
kÿt ige̊n ÿol eoʒwe habarÿ ſokaÿgh, ad eʒt e̊nnÿ.
Chÿerfa lewelet egÿ marokkal, Eoke̊rfark lewelet egÿ marokkal,
Spicanard lewelet egÿ marokkal, fe̊ʒ megh vÿʒben, ad
eʒth ÿnnÿa.
Cʒÿtwartot ragas enheÿra vele, ſokaÿgh tartaſd aʒ ʒaÿaban,
aʒ vthan Nÿeleſd el vele.
Rutha vÿʒet, Feÿer wre̊m vÿʒeth, Iſthen faÿa vÿʒet ana uncia j,
Eʒe̊rÿo fwnek megh te̊re̊t porath elegÿch eʒe̊khe̊ʒ, drachma j, ad eʒth
ÿnnÿa. Egÿ hetÿgh ha eʒth adod ÿnnÿa megh gÿogÿul, de aʒ ÿtal
vtan mÿndenkor me̊nnel toab lehet ehe̊ʒteſſe magath.
Eoke̊r awagÿ Kos Maÿat ſws annÿra hogÿ porra te̊rheſſek,

Teÿben twʒes acʒelt ſws bele, awagÿ teÿbe forralÿ Eokȅr farknak
vÿragath megh, veſd bele aʒ Maÿnak porath, ad eʒt ÿnnÿa.
Igȅn probalth eʒ.

Haſnak nÿalas mȅneſerȅl. (Teneſmon Tenſio)

Eʒ haſmȅneſben fȅlȅtte ʒwntelen kel aʒ ʒekre mȅnnÿ aʒ
Embȅrnek aʒ kÿn vagÿon. vgÿan Nemÿs teheth ſemmÿkeppen
egÿebet benne, de aʒert egÿeb ſemmÿ nem megÿȅn aʒ ʒekȅn
valamÿ kÿs taknÿos Nÿalnal. Eʒth Magÿarul hÿiak Erȅtlenſegnek,
hÿiak Nehеʒ has meneſnek is. Leʒȅn eʒ nÿha kwlſȅ (Okaÿ)
hÿdegtwl, Erȅs es Saaros chÿpkȅdȅ nedweſſegtwl, Sos nÿaltul,
Megh ſebȅſwleſetwl aʒ Belnek, es aʒ legh alſo es vegſȅ nagÿ
hurkanak megh twʒeſwleſetwl. Ha valamÿ hÿdegh okbol (Ieleÿ)
leot, aʒt aʒ betegh megh tuggia mondanÿ, hogÿha aʒ alfelewel
hÿdeg allaton valamÿn ſokaigh wlt, awagÿ Telben ha feoleotte
megh faʒot, awagÿ hÿdegh vÿʒben ſokaÿgh fȅrȅdȅth. Ha aʒ Nedweſſegh
melÿ aʒ Sʒekȅn kÿ ÿw, Saaros awagÿ Nÿalas leʒȅn, aʒt
is megh ȅſmernÿ. Ha aʒ Beel ſebȅs, genÿetſegȅk awagÿ verrel
elegÿ rutſagok ÿwnek kÿ, Aʒ alſo hurkanak megh twʒeſwleſeben,
aʒ a vegſȅ hurka igȅn faÿ es Febriſſel vagÿon.
Elȅʒȅr eʒ ÿlÿenth megh kel Crÿſtelÿȅʒnÿ ilÿennel, (Oruoſsagok)
iwh Teÿben awagÿ kechke teÿben awagÿ wnȅ teÿben megh
twʒeſwlth keowechÿȅketh hanÿ elȅʒȅr, es oʒton melegȅn aʒʒal aʒ
Teÿel crÿſtelÿȅʒʒed.
Mÿrrhat, Maſtixot, Thȅmÿenth, ana drachma, 2, tȅrÿ porra es ʒÿtald
megh, habard ȅʒwe tÿkmonÿ feÿerrel es chÿnalÿ chÿapokat
beleole, aʒ chÿapokat megh kend roſa olaÿal akkor mÿkor aʒ alfeleben
fȅl tolÿod.
+262
Bakʒarwo fwet fȅʒ megh vÿʒben, aʒʒal criſtelÿȅʒd.
Fekete wrmȅt melegh teglan melegÿch megh, wlÿȅn aʒon.
Vaſnak ʒarath kÿt kowach ʒarnak hÿnak twʒeſÿch
megh, ecʒettel aʒth ȅnteoʒʒed, es annak fwſtÿt bochÿaſſa be aʒ
alfele lÿkan.
Baknak faggÿabol chÿnalÿ chÿapoth aʒth tolÿad aʒ alfeleben.
Igȅn regÿ tapaʒ agÿagoth melÿet aʒ fwſt is vgian megh
fogoth, teorÿ megh, melegh ecʒettel ȅſd megh, kȅſd ruhaban,
Smÿkor aʒ ʒekre kel mȅnnÿ hogÿmar, akkor melegȅn wlteſd
erre fȅlwl.

Affele apro fenÿwnek aʒ kÿnek fenÿw magwa vagion aʒ
faÿanak heabol es lewelebe̊l chÿnalÿ flaſtromoth, ke̊ſd rea.

Gÿerme̊kcheknek.

Eoke̊r farknak vÿʒeth aggÿad ÿnnÿa.
Eoke̊r farkat fe̊ʒ megh vÿʒben, melege̊n arra aʒ fwre wlteſſed.
Aʒ alfelet is affele fwel kennÿed megh, mÿkor magath megh
veʒte̊getÿ. Parolÿad is eʒʒel eʒ fwel aʒ alfele lÿkat oda be.
Rutath forraʒ feol vÿʒben, teord megh es flaſtrom moggÿara
chÿnald aʒ alfelere. Ha penÿgh ʒwkʒeg kewannÿa chÿnalÿ effelebeol
chÿapot Nekÿ.
The̊mÿent, ʒerechе̊n ke̊menth, ana drachma j, Opiumot drachma. s. Saffrant,
drachma. 2. te̊rd porra eʒe̊keth, chÿnald eoʒwe Meʒʒel, es chnÿalÿ
chÿapokat beleole.
Terpentinat tegÿ elewen twʒre, annak fwſtÿwel fwſte̊lÿed
aʒ al felet.
Fekete gioparth, ke̊menth vagÿ fodor mentath vegÿ egÿ
aranth es te̊rd porra, olwaʒ vaÿat elegÿch ke̊ʒʒe aʒ porokath,
eʒʒel kennÿed beleol aʒ al feleth.
Fekete gÿoparth, Viʒÿ Mentath, Rutath, Chÿomborth
fe̊ʒ megh vÿʒben, ennek aʒ paraÿat bochÿaſd oda be aʒ al
fele lÿkaban. Aʒ vthan aʒ leweben march Spongÿat, kÿwe̊l melege̊n
teod aʒ alfelere.
Ha aʒ fe̊leotteb valo ere̊ke̊des mÿa kÿ eſnek remeſe, ʒarwas
ʒarwat eges megh te̊rd porra, aʒʒal hÿnched megh es vgÿ
tolÿad be nekÿ.
+263

Bele̊knek megh ſebe̊ſwleſere̊l.

Talmoſo fwnek gÿe̊kereth es leweleth teord megh, ad megh
vÿʒben ÿnnÿa.
Nÿul ganeth es aʒ haſa alat valo ʒe̊rth, feoʒd megh Meʒben
ere̊ſſen, gÿakorta agÿ ebben egÿ bab ʒe̊mnÿt e̊nnÿ.
Dÿʒno kenÿer gÿe̊kerenek ve̊d vÿʒeth, ebbe̊l vegÿ hat latoth,
elegÿch megh ÿo Nadmeʒʒel, ad eʒt ÿnnÿa.
Kegÿo Nÿelw fweth te̊rÿ porra, ad megh ÿnnÿa Talmoſo
fwnek vÿʒeben.
Momordÿkat te̊rÿ porra egÿ kalanban aʒ Menÿ ferne vtÿ
fwnek vÿʒeben ad megh ÿnnÿa.
Ha penÿgh attul feltened aʒ Sebe̊ſwles hogÿ megh varaſodnek,
twʒes ke̊wechÿe̊ket ves teÿben, aʒth aggÿad ÿnnÿa.

Gÿljʒtakrol aʒ belo̊kben. (Lumbrici)

Aʒ Gÿlÿʒtak legh ÿnkab aʒ Belt foglalÿak el, ÿollehet lattatoth
eʒ hogÿ aʒ veſekbenis termo̊th igo̊n apro fero̊gh, es aʒ
vÿʒelettel eggÿwt ÿwth kÿ, tero̊m aʒ...
ÿdeſtowa magokat aʒ agÿban, Belo̊l nagÿ hewſegeok
vagÿon, aʒ kwlſo̊ reʒo̊k penÿgh ʒertelenwl megh hwl, melÿ ÿw
reaÿok Eÿel vagÿ Nappal, ʒÿnthe harom vagÿ Negÿ orakor taÿban.
Eʒ fele gÿlÿʒtaknak fo̊l maʒaſok mÿa, olÿ reʒketes es fuladaſnak
felelme eſÿk, hogÿ gÿakorta aʒ gÿermo̊kchÿek eʒʒel meghis
holtanak.

Aʒ Sʒelo̊s gÿlÿʒtaknak ÿeleÿ eʒo̊k: Aʒ gÿomornak (Ieleÿ aʒ Sʒel[o̊s])
fo̊leotte es nagÿ ʒwntelen valo kewanſaga Gilÿʒtaknak)
vagion aʒ Etelre, es vgÿ teccʒÿk mÿntha kÿ ragnak aʒ
gÿomroth, eʒert vagÿon penÿgh aʒ Etelnek kewanſaga, merth
valamÿ ala megÿo̊n aʒ gÿomorbol aʒ Belo̊kben, aʒ gÿlÿʒtak vgÿan
el ragaggÿak, Sha gÿakorta nem o̊nnek effele gÿlÿʒtas embo̊r, aʒ
Belÿt is megh o̊nnek. Effele embo̊rnek mÿndo̊n tagÿaÿ igo̊n el
ero̊tlено̊dnek. Cÿalhatatlan es biʒonÿos ÿele penÿgh ennek eʒ,
hogÿha aʒ Sʒeko̊n aʒ ganeÿa ko̊ʒo̊t eʒ ilÿennek gÿakortha olÿak
ÿwnek kÿ mÿnth aʒ Tho̊k magok.

+264

(Apro fele gÿlÿʒtaknak Aʒ Harmadÿk fele gÿlÿʒtachkakank kÿk
Ieleÿ) vgÿan mÿnth egÿ fergechkek ÿeleÿ eʒo̊k.

Aʒ Alfelben nagÿ ʒertelenwl valo vÿʒketego̊th ÿndÿtnak, turaſokkal.
Sʒekre mo̊neſre is fo̊leotte Nagÿ gÿakorta ero̊ltetnek.
Smÿkor Sʒekÿ lehet aʒoknak aʒ kÿk eʒʒel bantathnak ſokkal
ko̊nnÿebben vagÿon dolgok.

(Eledelo̊k) Eledelo̊k aʒ gÿlÿʒtaſoknak legÿo̊n Melegh es ʒaraʒ,
Mÿndo̊n affele eledel el tawoʒtaſſek valamÿbeol aʒ Nÿalas Neduesſegh
tero̊mhetne. Sokat egÿenek penigh es ne eho̊ʒʒenek,
hogÿ legÿo̊n aʒ gelÿʒtaknak mÿth o̊nnÿk, oʒton olÿkor egÿek,
mÿkor meeg telÿeſſeggel ʒÿnthe mÿndo̊no̊ſtwl megh nem wreſwlth
aʒ Sʒeko̊n, Vÿʒes borth igÿanak penÿgh.

(Tanuſagh) Eʒth penÿgh mÿndo̊n megh tanulÿa, hogÿ
legh elo̊ʒo̊r akar melÿk fele gelÿʒtakath aʒ kettо̊ felenek, megh
kel o̊lnÿ elo̊ʒo̊r, es vgÿ kel kÿ wʒnÿ aʒ Belo̊kbeol.

(Go̊mbo̊lÿw gÿlÿʒtakrol Ha aʒ gÿlÿʒtak aʒ gÿomor ʒaÿat, kÿt mÿ
ualo oruoſsagok) Iha feÿenek hÿwonk, bantÿak, enheÿra aʒ

olÿannak tegÿ lepes Meʒet aʒ Sʒaÿaban, mÿngÿaraſth feol mȍnnek aʒ Sʒaÿara es aʒon mȍnnek kÿ.
Coriandrum magwath es Hiſſopoth vegÿ mÿnd egÿ mertekkel, es meʒʒel elegÿcd eoʒwe ʒepȍn, mÿnth egÿ lÿktariomoth tarch megh, aʒ mÿkor aʒ ʒwkʒegh kewannÿa ebben agÿ egÿ geʒtÿnenÿth megh ȍnnÿ, valamenÿ gÿlÿʒta leʒȍn, de egÿ oraÿgh mÿnd megh ȍlÿ.
Baraʒk magwanak aʒ olaÿat, keſerw mondola olaÿawal elegÿcd eoʒwe, eʒʒel kend aʒ kȍldȍkeoth es megh eolÿ aʒ gÿlÿʒtakath.
Menthanak, vthÿ fwnek, Fwlben ereʒtȇ fwnek, baraʒk lewelenek, fachÿard kÿ aʒ leweth, Erȇs Ecʒetȇth Eokȇr epeÿeth, Baraʒk magh olaÿat, keſerw bab lÿʒtÿth, Apium magwath, valamÿt aranʒas eʒȇkbȇl elegÿch ȇʒwe es chÿnalÿ kenȇ Iret beleole, es kȇrȇſkȇrwl aʒ kȍldȇket, kend megh eʒ ÿrrel, mÿndȇn gÿlÿʒtak megh halnak.
Aʒ Aloes igȇn keſerw, es aʒ kÿs gÿermȇk aʒth be nem veʒÿ, de teord megh ʒepȇn, aʒ gÿermȇknek nÿſd megh aʒ Sʒaÿat, es ȇregh lÿkw Nad chÿewȇn, aʒ Torokban el ala kel funod, megh eolÿ aʒ gÿlÿʒtakath.
Erdeÿ kannak aʒ vÿʒelet hoÿagat vȇgÿed, aʒon kannak aʒ veſeÿebȇl valo haÿbol vegÿ Maſfel Dionÿth, bochÿaſd aʒ hoÿagban hogÿ aʒ vÿʒelethȇʒ mȍnnÿȇn, aʒ hoÿagnak kȇſd be ÿol aʒ Sʒaÿat, es tȇd vgÿ fȇl aʒ fwſtre hogÿ aʒ Twʒnek melege ne erÿe, de aʒert erÿę valamÿ kÿs melegſegh, had oth aʒ fwſtȇn
+265
Nÿolcʒ awagÿ Tÿʒ napÿgh, aʒ olÿ fekete leʒȇn mÿnth aʒ Tentha, igȇn bwdȇs is leʒȇn. Mÿkor aʒ gÿermȇk gÿlÿʒtawal betegȇſkȇdÿk, keth vÿodat bochÿaſd be aʒ hoÿagban, kend megh aʒ keth vak ʒȇmeth, aʒ orra lÿkaÿth, aʒ gegeÿet, aʒ gege alat valo chÿontoth, es aʒ keoldeoketh.
Fara folÿo Borſonak ʒalmaÿabol chÿnalÿ feordeoth, fȇrȇʒd ebben megh, es aʒon ʒalmaban eges megh, es aʒ poraban agÿ megh egÿ kichÿnth ÿnnÿa. Somliaÿ Bathorÿ Andras.
Feÿer wrȇmnek Nÿers leweleth, Rutath, Varadichot, komlo vÿragoth, mÿndȇnÿkbȇl vegÿ fel fel marokkal, tȇrd ȇʒwe ÿol eʒȇketh es teod ruhara, Tehennek aʒ Epeÿeth fakaʒd rea oʒton fȇlwl, eʒth keoſſed vagÿ haromʒor aʒ haſra.
Bor kȇwet tȇrÿ megh, ecʒetben forraʒd megh, ad eʒth ÿnnÿa enheÿra, ha ʒÿnthe aʒ Torokra huddoʒnek is aʒ gÿlÿʒta, <merth> alol megÿȇn kÿ.

Lÿʒth langath vegÿ keth Nehezekₒth, es erre forras vagÿ
folÿo vÿʒeth eos keth Nehezek nÿomoth, habard ₒʒwe hogÿ olÿan
legÿₒn mÿnth aʒ Teÿ, ad megh ÿnnÿa Teÿ gÿananth aʒ gÿermₒkchÿenek,
mÿkor ʒekÿ leʒₒn megh latod mÿnth ÿwnek kÿ
beleole.
Egÿ pomagranatnak meſd el aʒ pupÿath, vaÿd kÿ feleth aʒ
Belÿnek, es tegÿ helÿeben laurus olaÿth, es rutanak, feÿer wrₒmnek
is kÿ fachÿart leweth, Tₒrÿekₒt, keſerw Babnak lÿʒtÿth, fₒʒd
eoʒwe eʒₒket valamÿ keweſſe aʒ twʒnel aʒon pomagranat heaban.
Eʒʒel aʒ pomagranatban valowal kend megh aʒ Sʒÿweth,
aʒ kₒldₒketh, vakʒₒmeÿth, Orra lÿkaÿth, es aʒ pulſuſokat,
megh chÿodalkoʒol raÿtha eʒ orwoſſagh mÿth chÿelekₒʒÿk.
Io egetₒth Borral kend megh aʒ gÿermₒknek Melÿeth, es
Haſath mÿngÿaraſth hÿnch be tₒrₒth Mÿrrhawal, had vgÿ hanÿatta
fekwnnÿ egÿ ideÿgh, Mÿkor rea ÿuth aʒ Sʒeknek el mₒneſe,
mÿndₒn gÿlÿʒtak kÿ ÿwnek belₒle.
Eʒ megh bÿʒonÿttatoth es megh probalth dologh, aʒ gÿermₒkchÿek
gÿlÿʒtaÿok kÿ tÿʒtul, ha enheÿra gÿakorta Tengₒrÿ
ʒₒleoth ach ₒnnÿ, es hertelen mas fele eledelt rea nem acʒ ₒnnÿ.
Egÿ Teglat melegÿch megh annÿra, hogÿ aʒ kÿ ÿwt gilÿʒtaban
eggÿet aʒalÿ megh raÿtha es tₒrd porra, ad be valamÿmodon
nekÿ, merth aʒ tₒb gÿlÿʒtakath mÿnd kÿ wʒÿ.
Feÿer wrₒm olaÿth, Sawanÿu mondola olaÿth, ana uncia j, Feÿer
wrmₒth, Mentath, Chÿombort, ana drachma j, Dictamuſt, Tormentillat,
Cÿtwartoth, ana ſcrupulus, 3. tₒrd porra mÿndₒnÿketh, tegÿ vÿaʒt hoʒʒa
es oluaʒd ₒʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ haſath.
Feÿer wrₒm vÿragath, pₒʒercʒeth, Baraʒk lewelet mÿndₒnÿkbₒl
+266
vegÿ egÿ marokkal, tₒrd ₒʒwe ₒketh, melegÿch egÿ ÿo ₒregh
teglat megh, tₒd rea aʒ megh rontoth fweketh, igₒn erₒs ecʒettel
hÿnch ÿol megh, eʒʒel kₒſſed aʒ haſath.
Feÿer wrₒmnek leweth fachÿard kÿ, olaʒ tₒknek Belÿnek
is aʒ leweth, tegÿ annÿ Bÿka awagÿ Eokeor epeÿeth ehₒʒ aʒ
menÿ elegh, chÿnalÿ flaſtromot belₒle, kₒſd aʒ haſra annÿ melegₒn
aʒ mÿnth twrhetₒ, merth haʒnos orwoſſagh.
Feÿer wrₒmnek leweleth, Baraʒk fa leweleth, ana
manipulus. j. s. konkolÿ magoth, Muſtar magoth, ana uncia j, Tormentillat,
Dictamuſth, ana manipulus. s. Cÿtwartoth, drachma. s. aʒ menÿ ehₒʒ elegh annÿ
folÿo vÿʒben fₒʒd ÿol erₒſſen megh, aʒ vthan tₒrd ₒʒwe moſarban,

es feÿer wrḝmnek es Sawanÿu mondolanak olaÿawal chÿnald eoʒwe flaſtrom moggÿara keoſd aʒ haſra.
Teÿeth es Meʒeth elegÿch ḝʒwe, kend megh aʒ Al fel lÿkat mÿnd kÿwl beleol eʒʒel. Awagÿ gÿapotbol chÿnalÿ kemenÿ chÿapoth, kewerd bele es Nÿomd fḝl aʒ alfele lÿkaban, onneth fḝlwl aʒonnal ala ÿwnek aʒ gÿlÿʒtak aʒ edḝſſegre.
Kÿſſebbÿk papradnak gÿḝkereth tḝrd porra, elegÿch eoʒwe meʒʒel, es ad eʒth eonnÿ, kÿ wÿʒ aʒ gÿlÿʒtakath.
Pḝʒercʒeth tḝrÿ porra, keſerw babnak lÿʒtÿth megh annÿth tegÿ hoʒʒaÿa, kḝſd aʒ keoldḝkre, kÿ wʒÿ aʒ gÿlÿʒtakath.
Vadkekeoth, keſerw Salatath, Boÿtorÿanth, tḝrd ḝʒwe eʒḝketh es keoſd aʒ haſra.
Baraʒk lewelet es iſthen faÿat tḝrÿ ḝʒwe, kḝſd aʒ kḝldḝkre, megh eolÿ es kÿ is wʒÿ aʒ gÿlÿʒtakath.
Feÿer wrmḝth es kÿs fḝld epeÿenek melÿ fweth hÿnak tḝrÿ ḝʒwe, kḝſd aʒ keoldḝkre.
Sʒarwas ʒarwanak porath egÿ Neheʒekḝth, agÿ megh ÿnnÿa vthÿ fwnek kÿ fachÿart leweben, aʒ vthÿ fweth penÿgh tḝrd megh es kḝſd aʒ keoldḝkere.
Ecʒetben ves Borſoth es rutath, keſerw babnak aʒ lÿʒtÿth, ad megh ÿnnÿa, kÿ wʒÿ aʒ gÿlÿʒtakath.
Sʒaraʒ lemonÿanak vḝd vÿʒeth, ad aʒth ÿnnÿa, es kÿ wʒÿ aʒ gÿlÿʒtakath.
Vad kḝrtwelÿ vÿraganak vḝd vÿʒeth, ad megh ÿnnÿa, kÿ wʒÿ aʒ gilÿʒtakath.
(Sʒelḝs Gilÿʒtakrol walo oruoſsagok) Sʒederÿ fa gÿḝkerenek feolſḝ heat hanch le ees fḝʒd megh vthÿ fwnek vÿʒeben, eʒt ad ÿnnÿa.
Mÿnd eteleben mÿnd penÿgh ÿtalaban foghagÿmat agÿ annak aʒ kÿben ʒelḝs gÿlÿʒta vagÿon.
+267
Buʒaban termḝ kek vÿragu konkolÿ fwet feoʒ megh vÿʒben, ad aʒth ÿnnÿa es aʒ fwet kḝſd aʒ kḝldḝkerę.
Galÿcʒkḝwet egÿ Neheʒekḝth tḝrÿ porra, ad megh ḝnnÿ aʒ kÿben ʒelḝs gÿlÿʒta vagÿon.
Faÿ Sʒedernek aʒ feolſḝ heat tḝrd megh, keoſd aʒ haſara, megh eolÿ aʒ ʒelḝs gÿlÿʒtakath.
Dÿoth vnos vntalan es nagÿ gÿakorta agÿ ḝnnÿ annak aʒ kÿben ʒelḝs gilÿʒta vagÿon.

Aʒ Apro fergechke ʒabaſu gÿlÿʒtak, ha leʒnek (Apro Gilÿʒtakrol
aʒ gÿermeokchÿenek alfeleben, Sos Meʒʒel oruoſsagok)
chÿnalt chÿapokkal kel legh ÿnkab kÿ hoʒnÿ. Aʒ Eoregȅkbȅl
penÿglen erȅs crÿſtelÿȅkkel, kÿth kel chÿnalnÿ feÿer wrȅmbȅl,
lo mentabol, keſerw Babbol, Chÿomborbol, kÿkhȅʒ keſerw mondolanak
olaÿath, es Baraʒk magh olaÿath kel elegÿtenÿ. Aʒ vthan
aʒ vegſȅ nagÿ hurkath aʒ hol laknak, ʒorÿto ʒerʒamokkal kel
kennÿ, Soſka lewewel vagÿ valamÿ affelewel, merth aʒ a vegſȅ
Hurka mÿkor megh ʒorÿttatÿk, ſbe ʒorul, nem terȅmth aʒ vtan
fergeketh, Eeoth ha kÿk oth vadnak is, kÿ rekeʒtÿ.
Nadmeʒeth Teÿel es tÿkmonʒekkel elegÿch ȅʒwe, es ha nem
igȅn betegh vele, eʒʒel criſtelÿȅʒʒed.
Lo mentath tȅrÿ porra es veſd teÿben, elegÿcd el
es eʒʒel crÿſteleoʒd megh.
Kÿs fȅld epeÿet, Iſopoth, vad Saffranth, feoʒ megh vÿʒben,
ves egÿ kis Sot bele, eʒʒel crÿſtelÿȅʒʒed.

Az Alfelrȅl.

Aʒ Alfelben eʒȅk aʒ Nÿawalÿak leʒnek, Twʒes dagadas, es
annak genÿetſegge valtoʒaſa, Melÿ lÿku Seb, Haſadaſok, Chÿomoʒaſok,
Ver ereknek aʒ Alfelben megh nÿlatkoʒaſok es folÿaſok.

Alfelnek megh Twʒeſwleſerȅl. (Inflammatio)

Leʒȅn aʒ Alfelnek megh twʒeſwleſe aʒ vernek bȅſegetwl (Oka)
melÿ ÿw ala aʒ Maÿ Erbȅl, aʒ vegſȅ nagÿ hurkanak ereÿ altal
aʒ alfelnek lÿkara. Eʒ ÿollehet egÿeb okokbolis, de legh ÿnkab
aʒ ſok lowon valo erȅs ÿgeteſtwl leʒȅn, Ebben fȅlȅtte erȅs (Ieleÿ)
es gÿȅtrȅ faÿdalom vagÿon, kÿt ha Embȅr nÿomogath annal
ÿnkab faÿ, Merth nÿha vgÿan kÿn wl. Aʒ Sʒek neheʒen es nagÿ
gÿȅtrȅdeſſel megÿȅn, es Neha vgÿan ſok napÿgh is megh al
aʒ Sʒek.
+268
(Oruoſsagok) Nÿers chÿorbakat tȅrÿ megh ÿol erȅſſen, es vgÿ
leweſȅn kend be aʒʒal.
Saar kerepȅth, Lenmagoth, Bakʒarwo fwnek lÿʒtÿth, de aʒ
magwanak, eʒȅket teord eoʒwe edȅs Muſtban, es chÿnald rea.
Malwanak gÿȅkeret fȅʒd megh vÿʒben, tȅd rea flaſtrom
moggÿara.
Nadalfwnek gÿȅkeret rontho fwnek lewelewel tȅrd ȅʒwe,
flaſtrom modra tȅd rea.

Rontho fwnek lewelet es vÿragath tȇrd eoʒwe Egÿ
kewes Borral, chÿnald rea.
Lenchÿet, Sarkerepeth, Aʒʒu roſath, Bÿſalmat, roſa olaÿal
chÿnald eoʒwe, es tȇd rea.
Roſmarÿnnak leweleth tȇrd ÿol megh, es mÿnth egÿ flaſtromot
chÿnald rea.
Vthÿ fwnek Nÿers leweleth teord megh, es kȇſd rea mÿnth
egÿ flaſtromoth.
Eokȇr farknak akar fwebȇl akar vÿragabol chÿnalÿ flaſtromot,
tȇd rea.

Alfelben lewȇ genÿetſegrȇl.

Aʒ Genÿetſegh marad oʒton aʒ Twʒes dagadas mÿa mÿkor
aʒ megh fakad, Melÿ genÿetſegh aʒ vegſȇ hurkanak wregeben
gÿakortab omol be, hogÿ nem mÿnth aʒ Bȇr kȇʒʒe, mÿwelhogÿ
aʒ puhab es lagÿab reʒben maganak kȇnnÿebben vtath chÿnal
aʒ genÿetſegh. Megh fakadas vthan leʒȇn Ewes es rutſagos Seb,
mÿnemw nÿha leʒȇn, abban aʒ haſmȇneſben kÿth aʒ Magÿarok
erȇtlenſegnek hÿnak, mÿkor arra gondot nem vÿſſelnek es nem
gÿogÿttÿak. Aʒ penÿgh oʒton rȇwÿd wdȇn, Melÿ lÿku ideſtowa
valo taſkas es darabos Seb leʒȇn, ha aʒ faÿdalma el ʒwnÿk is,
Ebben aʒ genÿetſegh vagÿ kwlȇn maganak aʒ ganetwl, vagÿ
penÿgh aʒ Sʒeknek eleÿn ÿw kÿ.

Alfelnek lÿkanak megh dagadaſarol.

Tÿkmonÿat feoʒ megh vȇd kÿ aʒ Sʒekÿth, tȇrd
ȇʒwe roſa olaÿal es roſa Sÿruppal es kos tȇwÿſſel, eʒth chÿnald
Flaſtrom moggÿara rea.
Feÿer Maaknak vgÿan aʒ fwenek teteÿet, Belend fwet,
porchÿn fweth, megh feoth tÿkmonnak Sʒekÿth, roſa olaÿth, kenÿer
morſath, flaſtrom moggÿara chÿnald rea.
+269
Len magoth, Bakʒarwo fw magoth, kapoʒta lewelet, gummith,
Sʒeekfw olaÿth aʒ menÿ ehȇʒ elegh, chÿnalÿ flaſtromoth eʒȇkbeol
es tȇd rea.

Alfel ha megh hoÿagoʒÿk.

Pomagranatnak heat fȇʒd megh borban, de igȇn erȇſſen, aʒ
vthan tȇrd eoʒwe roſa olaÿal, chÿnald flaſtrom moggÿara es
tȇd rea.

Alfelnek megh tő̊rő̊deſerő̊l.

Vthon lowon valo igeteſben ha aʒ Alfel lÿka megh tő̊rő̊dÿk,
eges ʒarwas ʒarwath megh, tő̊rd porra aʒth, es aʒʒal hÿnched.

Alfelnek lÿkanak haſadoʒaſirol. (Ragades)

Aʒ Haſadaſok hoʒʒu Sebő̊k leʒnek, kÿkkel megh haſadoʒnak
aʒ Remeſnek lÿkaÿ, mÿnth aʒ Aÿakak mÿkor megh haſadoʒnak.
Ebben nagÿ forroſaggal valo faÿdalom vagÿon, es aʒ haſadoʒaſoknak (Ieleÿ)
vege ÿth kÿn aʒ Alfel lÿkanak vegeben megh teccʒÿk.
Leʒnek penÿgh eʒő̊k aʒ kemenÿ darabos ganektul, vagÿ Erő̊s (Okaÿ)
chÿpkeodeo, es Sos Nedueſſegő̊knek eteletwl.
Roſa olaÿth, uncia j. s. galleſth, Mÿrrhat, Terra ſigillatat,
ana ſcrupulus j. Nadalfwnek gÿő̊kereth, ſcrupulus s. Temſot, Egető̊t fekete
onath, ana ſcrupulus s. Megh ſwlt tÿkmonnak aʒ ʒekÿt es ehő̊ʒ aʒ menÿ
vÿaʒ ʒwkʒegh, chÿnalÿ eʒő̊kbő̊l kenő̊ ÿreth, aʒʒal kennÿed mÿndő̊n
Napon haromʒor.
Lenmagh olaÿnak aʒ feolſő̊ Ső̊prwÿet fő̊ʒd annÿra reʒ Medő̊ncʒeben
hogÿ annÿra megh ſwrwggÿek mÿnt aʒ Meʒ, es eʒʒel
kennÿed.
Folÿo vÿʒbelÿ rakokath eges megh, Meʒʒel fő̊ʒd ő̊ʒwe, es
aʒʒal kennÿed.
Bogachkoronak gÿő̊keret feoʒd megh borban, tő̊rd megh es
teod rea.
Feÿer olaʒ vÿragoth chÿnalÿ ő̊ʒwe vÿaʒʒal, Ees flaſtrom
moggÿara tő̊d rea.
Fenÿw magoth tő̊rÿ ő̊ʒwe roſa olaÿal, es eʒʒel kennÿed aʒ
haſadoʒaſokath.
Vthÿ fwnek nÿers lewelet tő̊rd megh, es eʒʒel kennÿed.
+270
Kechke rago fanak magwat tő̊rd eoʒwe vÿʒʒel es kend aʒʒal.
Tÿkmon heabol chÿnalÿ olaÿth, aʒʒal kennÿed.
Len magh olaÿal kennÿed aʒ haſadoʒaſokath.

(Vlcus) **Alfelnek megh varaſodaſarol.**

Aʒ alfel ha megh varaſodÿk vagÿ megh Sebő̊ſő̊dik is Thő̊mÿenth
tő̊rÿ porra, Teÿel elegÿch ő̊ʒwe, kend valamÿ ruhara es
tő̊d rea.
Aloeſth tő̊rd porra, es aʒʒal hÿncÿed.
Pomagranathnak fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒt fő̊ʒd

ꝺʒwe Meʒʒel, aʒʒal kennÿed.
Gÿk fwt, awagÿ Sʒakat feÿw fwet tꝺrÿ porra, es aʒʒal
hÿncÿed.
Megh nÿrꝺth gÿapÿu kꝺʒꝺt aʒ melÿ ʒennÿes Sÿr vagion, aʒʒal
kennÿed.
Medwe fwl fwet tꝺrÿ megh nÿerſen, aʒʒal kennÿed, awagÿ
aßalwa tꝺrd porra es aʒʒal hÿnched.
Eoregbÿk Egꝛr fwl fwet tꝺrd megh, es aʒʒal kennÿed, awagÿ
aʒalwa tꝺrd porra es aʒʒal hÿnched.
Eokꝺr fark fwnek kÿth hÿnak, akar melÿk felet tꝺrd megh,
es hÿnch aʒʒal.
Papa fwet fꝺʒ megh borban, aʒʒal moſſad aʒ Sebꝺket awagÿ
aʒ varakath.
Gꝺrꝺgh feÿert, Eʒwſth awagÿ Aranÿ taÿtekot megh moſottath,
ana drachma 5, Thꝺmÿent, Squinantomot, ana drachma 3. Saffrant, ſcrupulus, j, ehꝺʒ annÿ
Bort es Fa olaÿt tegÿ aʒ mÿnÿ elegh, eʒʒel eʒ kenꝺ ÿrrel kennÿed.
Roſat, gꝺrꝺgh feÿert, Tengꝺr taÿtekat, vÿaʒth, Megh moſoth
eʒwſth taÿtekot borban, Sarkerepꝺth, ana drachma 2. Squinantomot, Maakot,
Iuh bꝺr gÿapÿa kꝺʒꝺt valo Sÿrth ana drachma j. megh ſwlt tÿkmon
ʒekÿt j, vthÿfwnek kÿ fachÿart leweth, uncia, 3, Roſa olaÿt aʒ menÿ
ehꝺʒ elegh, chÿnalÿ eʒꝺkbꝺl kenꝺ ÿreth, es eʒʒel kennÿed.
Tengꝺrÿ ʒꝺleoth tꝺrÿ eoʒwe Rutawal, chÿnald rea, Eʒ mÿndꝺn
ſebꝺt megh gÿogÿth, ha vgÿan tÿtkos Seb volna is oda be,
Sꝺt ha vgÿan Fene ÿndult volna is oda be raÿtha. Eʒ probalth
orwoſſagh.
+271

Alfelnek lÿkaban termꝺth chÿomokrol. (Condÿloma)

Aʒ Sʒek lÿkan ket feleol terꝺmnek kemenÿ darab huſok,
kÿk vagÿ olÿan ʒabaſuk mÿnth aʒ ʒꝺmꝺlchÿꝺ, vagÿ mÿnth aʒ
ʒꝺlꝺ magok, vagÿ mÿnth aʒ Megh erth ʒederÿ, vagÿ mÿnth aʒ
Fÿge. Aʒ Magÿarok eʒ ilÿent Swlÿnek hiÿak. Leʒꝺn aʒ (Oka)
ʒomoru fekete vertwl, kÿ ot laſſan laſſan megh gÿwl es megh
Newekꝺdÿk, kÿ nem fꝺlꝺtteb faÿ, de elegh nehеʒ oth lete.
Ha olÿanok mÿnth aʒ Sʒꝺmꝺlchÿꝺk awagÿ ÿnkab Egÿ egÿ
Bab ʒꝺmnÿ is vagÿon, es oth megh ꝺrꝺkꝺdhetÿk, ʒwntelen ver
folÿ kÿ beleole, es Nehеʒis megh giogÿtanÿ. Mÿndaʒon altal
eʒꝺknek valamelÿkkel orwoſolÿad.
Temſot, drachma, 2. vÿaʒth drachma, 8, Saffranth, drachma, 4. Edꝺs (Oruoſsagok)
mondola olaÿth, uncia j. Hiſſoppoth, uncia j. Aloeſt, Temÿent, ana uncia s.

chÿnald eoʒwe eʒe̊keth, eʒʒel kennÿed. Awagÿ chÿnalÿ gÿapotbol
chÿapoth, march ebben es told fe̊l aʒ Alfelben.
ʒedernek Nÿers lewelet te̊rd megh, es flaſtrom moggÿara
chÿnald rea.
Nÿers bÿſalmat te̊rÿ megh, es flaſtrom moggÿara chÿnald rea.
Egÿ tÿkmonÿat ſws megh, aʒ ʒekÿt ve̊d kÿ, Roſa olaÿal es
te̊re̊th Saffrannÿal chÿnald e̊ʒwe, kend rea.
Kapor magoth eges megh es te̊rÿ megh, annak aʒ porawal
hÿnchÿed.
Roſmarÿnnak Nÿers lewelet te̊rd megh, chÿnald rea.
Fekete pe̊ʒercʒenek leweleÿt melegh hamuban ſwſd megh,
te̊d aʒt rea.
fwet, aʒ deſanak ʒaÿath chÿnald ÿol be deʒkawal,
aʒ ke̊ʒepÿn penÿgh aʒ deʒkanak legÿe̊n egÿ lÿk. Aʒ melÿ embe̊rnek
derekaban vagÿon aʒ Swlÿ, wlteſd erre aʒ Alfelewel, de
aʒ alfele lÿkat ÿol ketfele vonnÿa, hogÿ bele meheſſe̊n aʒ paraÿa.
Bÿʒonnÿal higgÿed hogÿ megh gÿogÿul. Eʒe̊n orwoſſagh haʒnal
aʒ Alfelben valo Swlre̊lis aʒ kÿnek vere chÿorogh.
Ha penÿgh aʒ Swlÿnek vere chÿak keweſſe folÿ (Tanuſagh)
nem kel bantanÿ, de ha el nem ʒenwedhete̊, ilÿen modon kel
megh fognÿ. Aloeſth, The̊mÿent, Bolus armenuſt, Sanguis draconiſt,
Nÿulnak ige̊n aprora metelth ʒe̊reth, eʒe̊knek mÿnde̊nÿkebeol
vegÿ Egÿ egÿ Nehe̊ʒek nÿomatnÿth, elegÿch eoʒwe es ʒep lagÿan
te̊rd megh moſarban, aʒ vthan elegÿch eoʒwe pokhalowal, ke̊ſd
+272
rea, Smegh allattÿa. Se̊th aʒ melÿ Sebnek vere megh nem allana
is, eʒ orwoſſagh annak megh allataſarais feo orwoſſagh.

Gÿerme̊kchÿeknek.

Dÿʒno haÿat de ige̊n regÿth, ʒarwaſnak haÿat, eʒe̊ket ve̊d
mÿnd egÿ merteke̊n, olwaʒd megh aʒ haÿat es aʒ ʒarwas haÿat
is, porra te̊reoth cÿnobriomoth elegÿch bele, eʒʒel kennÿed.
Probalth.
ʒarwaſnak faggÿath olwaʒd megh laſſu twʒnel, elegÿch eoʒwe
kek gemnek haÿawal, eʒʒel kennÿed. Probalt orwoſſagh.
(Sÿcoſes)Ahol penÿgh aʒ Swlÿeoke̊n apro fakadekok vadnak
olÿanok mÿnth aʒ fÿge magwaÿ, igh gÿogÿcchÿad. Galleſt te̊rÿ
porra, Roſa ecʒettel elegÿch eoʒwe, teod aʒ fakadedokra [!],
Swalamenÿʒe̊r megh ʒarad, iſmeth march megh aʒ
ruhat, es iſmet rea chÿnalÿad. Ha penÿgh aʒ fakadekok aʒok

megh nem fakattanak vgÿ tegÿed leweſe̊n eʒ orwoſſagot rea. De
ha megh fakattanak ÿmmar, chÿak ige̊n ʒaraʒon chÿnald rea.

(Hemorrhoides) **Alfelbe̊l valo elewen ver folÿasrol.**
(Oka) Eʒth is ÿollehet aʒ vernek folÿaſat aʒ Magÿarok Swlÿnek
neweʒÿk, kÿ tere̊m aʒ Alfelben aʒ Fekete ʒomoru vernek
ſeopreÿetwl, melÿ ala omol aʒ alſo nagÿ hurkanak vegeben, de
onneth aʒ helnek kemenſegetwl hertelen kÿ nem ÿwhetwen, oth
gÿwl megh, aʒt ige̊n megh teoltÿ es megh terÿtÿ, es vgÿan fÿge
formaÿuva chÿnalÿa. Kwleombe̊ʒ mÿnd aʒon altal is aʒ alfelben
lewe[!] chÿomoktul awagÿ aʒ Swlÿtwl is aʒ kÿ igaʒan Swlÿ. De hogÿ
(Keth fele eʒ Ver errel igaʒat tugÿ erthenÿ. Eʒ Nÿawalÿa ket
folÿas) modon vagÿon. Eggÿk fele megh dagad, es kichÿn
vert vagÿ vgÿan ſemmÿth nem bochÿath, ennek nagÿ faÿdalma
vagÿon mÿkor aʒ Sʒek leʒe̊n. Aʒ Maſÿk fele penÿgh olÿ, hogÿ aʒ
Erek bÿʒonÿos wdeokben megh nÿlatkoʒnak aʒ alfelben, es ſok
verth ontnak kÿ, annÿra valot hogÿ annak Nÿlwan kel le̊nnÿ.
Eʒbe̊l aʒerth ÿmeʒ keth dologh es nÿawalÿa is megh te̊rtenÿk,
awagÿ vernek fe̊leotteb valo kÿ omlaſa, Awagÿ annak Me̊neſenek
megh allaſa, Eʒ penÿgh mÿnd aʒ kette̊ termeʒeth kÿwl vagÿon, es
oka ennek akar melÿk ige̊n Nehеʒ betegſege̊knek. Aʒ Veęr me̊neſenek
oka, vagÿ aʒon verben vagÿon, kÿ awagÿ hogÿ ſok, vekonÿ
ere̊s, es ere̊ʒakkal kÿ wthÿ magat, Awagÿ vagÿon oka
+273
aʒ Erekben, aʒ Melÿek megh nÿlnak, megh ʒakadnak, awagÿ kÿ
ragattatnak aʒ ver mÿa. Aʒ megh allaſanak penÿgh, ehe̊ʒ ellenkeoʒe̊
dolgoktul vagÿon iſmeth oka.
Aʒ elſe̊ aʒert aʒ kÿn vagÿon nagÿ (Faÿdalmarol oruoſsagok)
faÿdalommal, haſat kel annak lagÿtanÿ, hogÿ mÿkor ʒekÿ leʒe̊n,
ne eſſek olÿan nagÿ faÿdalma es gÿe̊dre̊deſe [!].
Kenÿer morſakat aʒtaʒ megh teÿben, es feoʒd eoʒwe
tÿkmon ʒekkel, chÿnald flaſtrom moggÿara es te̊d rea.
Kaproth te̊rÿ megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel es tÿkmon feÿerrel,
te̊d eʒt rea ha kÿ teccʒÿk.
Swlÿ fwet es Eoke̊r fark fwet feoʒ megh vÿʒben, es eʒʒel
moſſad aʒ Ereket aʒ nagÿ hurkaban.
Aʒ vÿ Nÿers huſbol nÿomd kÿ aʒ Nedweſſege̊th, aʒʒal te̊re̊lÿed,
awagÿ march gÿapottath bele, es te̊d rea fe̊lwl.
Ha kÿ teccʒÿk aʒ dagadas, pÿʒkaloccʒal hÿnch megh es el
ʒaraʒtÿa. Ha penÿgh oda be vagÿon. Aʒ kochÿordnak fachÿard

kÿ aʒ leweth, es crÿſtelÿeoʒd aʒʒal hogÿ oda be aʒ Erek megh
moſoggÿanak, aʒ vtan egÿ chÿewe̊n aʒ pÿʒkalocʒot fud be, awagÿ
futaſd hoÿaggal be aʒ Alfeleben.
Tÿknak haÿat, Recʒe haÿat, ana uncia j. Roſa olaÿth uncia 2, vÿaʒt
aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh, olwaʒd megh es hwch megh, aʒ vthan tegÿ
Opiomot hoʒʒa, drachma j. Saffrant drachma s. vÿ tÿkmon ʒekkel habard eoʒwe,
chÿnald rea, aʒ faÿdalmat eʒ olÿ ige̊n megh enhitÿ, hogÿ
haſonlo alÿgh lehet eʒ orwoſſaghoʒ.
ʒerechÿe̊n dÿo olaÿal kennÿed, el veʒÿ aʒ faÿdalmat.
Saar kerepeth fe̊ʒ annÿra edes borban hogÿ vgÿan
el roſſaggÿon, tegÿ ahoʒ, Bablÿʒteoth, Bakʒarwofw magwanak
lÿʒtÿth, len magnak lÿʒtÿth, eʒe̊ket vÿ tÿkmon ʒekÿwel es
vÿola olaÿal chÿnald eoʒwe flaſtrom moggÿara, te̊d rea es el
veʒÿ aʒ faÿdalmath.
Sʒęekfw vÿragoth, Sarkerepeth, ana drachma 2. Saffrant drachma s. eʒe̊keth
lenmagnak kÿ fachÿart leweben elegÿched es eʒʒel kennÿed, el
veʒÿ aʒ faÿdalmath.
Len magh olaÿal awagÿ Baraʒk magwanak olaÿaval kennÿed,
el veʒÿ faÿdalmat.
Vthÿ fwnek Nÿers lewelet te̊rd megh ÿol, chÿnald rea, el
veʒÿ faÿdalmath.
Belendfwnek es porchÿnfwnek leweleth te̊rd e̊ʒwe tÿkmon
ʒekkel, kenÿer morſawal es roſa olaÿal elegÿch eoʒwe es chÿnald
flaſtrom moggÿara, aʒonnal el veʒÿ faÿdalmat ha rea teʒe̊d.
+274
(Ver el ÿndito oruoſsagok) Ha penÿgh eʒ orwoſſagok nem haʒnalnanak Es aʒ faÿdalma is el nem mulnek, aʒ vereth megh kel ÿndÿtanÿ.
Fÿge lewelet vegÿ, aʒʒal ige̊n ere̊ſſen te̊re̊lÿed aʒ dagadaſth,
el ÿndÿttia aʒ vereth.
Nÿers veoreos hagÿmat te̊rÿ megh ecʒetben, te̊d rea, es el
ÿndÿttia.
Bÿkanak vagÿ Eoke̊rnek Epeÿewel te̊reolÿed, aʒ el ÿndittÿa.
Nadalfwnek aʒ lewelewel teoreolÿed ÿge̊n ere̊ſſen, el
ÿndÿttia.
Dÿʒno Sertewel gÿakdoſſad neha, awagÿ Eer vago vaſnak
aʒ vegewel, vagÿ ves egÿ kichÿn ke̊ppe̊lt aʒ Alfelnek lÿkara.
Dÿʒno kenÿernek lewet fachÿard kÿ, march gÿapottat
abban, es told feol aʒ alfeleben.

Alexandriaÿ Teoknek Belÿth, ſawanÿu Mondola olaÿal tȇrd
eoʒwe, aʒʒal kennÿed, es el ÿndÿttia.
Fȇrȇʒd megh, awagÿ wlteʒd melegh vÿʒben, aʒ vtan igȇn
erȇs vȇreos hagÿmanak lewewel kÿbe galamb ganet elegÿteottel
kend be, el ÿndittÿa.
Galamb ganeÿat, uncia s. Tetwfw magwabol es keſerw Babbol,
eʒȇkbeol mÿnd ket felebȇl, drachma j s. keſerw mondolat, drachma j. Olaʒ
tȇknek belÿth, drachma s. Dÿʒno kenÿernek kÿ fachÿart leweth, vȇrȇs
hagÿmanak lewet, ana drachma s. chÿnalÿ eʒȇkbȇl flaſtromot tȇd rea, es
el ÿndÿttia aʒ verth.
Dÿʒno kenÿernek gÿȇkerebeol chÿnalÿ hoʒʒu chapot, nÿomd
feol aʒ Alfeleben, el ÿndÿttia.
Naadban chÿnalÿ vgÿ nadalÿokat hogÿ chÿak aʒ feÿȇket
dughaſſak kÿ belȇle, es tȇd rea hogÿ el ÿndicchÿak aʒ verth. Aʒ
vthan ha el nem vehetned ſemmÿkeppen rola ȇketh, hÿnch megh
hamuwal aʒ feÿȇketh, ȇmagok le hulnak.
(Ver folÿast megh allato oruoſsagok) Ebben penÿgh vgÿ chÿelekeoggÿel hogÿ aʒ Ver folÿaſt oʒton mÿkor megÿȇn hertelen
megh nem kel allatnÿ. Ha penÿgh feoleotteb ſok ver keʒdene
oʒton folnÿ hoʒʒu ÿdeigh, hogÿ vgÿan el ʒÿntelenȇdnek es
erȇtlenȇdnek aʒ Embȇr mÿatta, megh kel oʒton allatnÿ mÿngÿaraſth.
Arrul penÿgh mÿnd ÿok aʒok aʒ orwoſſagok is melÿeket
oda feol ÿrtam aʒ Ver pȇkeſreol, chÿak ęlteſd aʒʒal, es oda be
ad aʒt nekÿ.
Vÿʒes Borban elegÿch megh tȇrȇth Aloeſth, tȇd
rea megh allattÿa aʒ ver folÿaſth.
Fenÿw magoth tȇrÿ eoʒwe roſa olaÿal, eʒʒel kennÿed megh
allattÿa.
+275
Egÿ darab malom kȇwet hewÿch megh, Eokeor farknak aʒ
lewelet tȇd rea, aʒʒal fwſtȇlÿed, megh allattÿa.
Eokȇr fark vÿragoth, kek vÿragu folÿo fwel, kÿt Berwÿngnek
is hÿnak, par hagÿmanak lewelewel, es tÿkmon ʒekÿwel
tȇrd eoʒwe, aʒʒal kennÿed be, ſmegh allattÿa aʒ ver folÿaſth.
Roſmarÿnt tȇrÿ megh, flaſtrom moggÿara teod rea, megh
allattÿa.
Kapor magot es Chÿalan magot tȇrÿ megh, Meʒʒel elegÿch
ȇʒwe es eʒʒel kennÿed, megh allattÿa.
Gȇrȇgh feÿerbȇl es egetȇth feÿer onbol chÿnalÿ hoʒʒu chÿapoth,
nÿomd aʒ alfeleben, megh allattÿa.

Thẽmÿent egÿ reʒth, Aloeſt felenÿth, tẽrd porra, eʒẽketh,
tÿkmon feÿerewel ſwrwn elegÿch eoʒwe, Nÿul ßẽrt metelÿ
apron keoʒʒe, chÿnald rea, Ees megh allattÿa aʒ ver folÿaſth.
Egÿ Nehеʒek Bdeliumbol chÿnalÿ Eot pilulakat, haÿnalban
ad megh ẽnnÿ, chÿoda igẽn megh allattia aʒ ver folÿaſth.
Ha penÿgh vgÿan megh akarod gÿogÿtanÿ (Gÿogÿto oruoſsagok)
Eʒ Nÿawalÿat. Bogachkorot feoʒ megh borban, eʒʒel moſſad,
beleol valo ver folÿaſt megh giogÿth.
Pẽʒercʒet ſws megh hamuban, aʒ melÿ dagadaſbol meeg ver
nem folÿ, tẽd rea, ſmegh giogÿttia.
Vaßart tẽrÿ igẽn aprora. Eokẽr farknak kÿ fachart
lewewel elegÿch ẽʒwe, march gÿapotbol chÿnalt erẽs chÿapoth
bele, nÿomd feol aʒ Alfeleben.
Porchÿn fweth feoʒ erẽſſen megh vÿʒben, tẽd rea, megh
allattÿa megh is gÿogÿttia aʒ ver folÿaſth.
Kek liliomnak gÿẽkeret feoʒd megh vÿʒben, aʒʒal melegÿched
es parolÿad, megh gÿogÿttia.
Tÿkmonnak ʒekÿth roſa olaÿal es Saffrannÿal es Sarkereppel
chÿnald ẽʒwe, tẽd rea, el veʒÿ aʒ dagadaſat es megh
giogÿttia.
Kapor magoth eges megh, elegÿch ẽʒwe Meʒʒel, chÿnald rea
ſmegh gÿogÿttia.
Nÿers ʒẽdẽrnek leweleth tẽrd megh, chÿnald rea, megh
giogÿttia.
Meʒeth, uncia, 3. Erẽs ecʒetẽth, uncia, 2. galÿcʒkẽweth drachma, j. Reʒnek
vÿragath, drachma. j, Tucÿat, drachma. s. Eʒwſth awagÿ aran taÿtekot, drachma. s.
Megh egetẽt fekete onath, drachma. s. Aʒ Meʒet es ecʒetẽth elẽʒẽr forrald
annÿra hogÿ eoʒwe alugÿek, es mÿkor megh keʒd melegẽdnÿ
tẽlch moſarban, aʒ tẽb ʒerʒam poraÿth chÿnald bele, aʒʒal
kennÿed. Eʒ el ʒaraʒtÿa meeg aʒ Swlth is.
Faÿ Boʒʒanak lewelet vÿʒben fonnÿaʒd ÿol megh, chÿnald
+276
egÿ tenernÿ Scarlat poʒtora melegẽn, de aʒ elẽt aʒ betegẽt haſſal
ala fekwſſed, fa olaÿal aʒ dagadaſth melegẽn megh kennÿed, es
aʒ boʒʒa leweleth, mÿnd poʒtoſtul melegẽn tẽd rea. Maas darab
Scarlat poʒtod is legiẽn, arra is chÿnalÿ aʒ Boʒʒaban, Sha aʒ
elſẽt el veʒẽd, aʒonnal aʒ maſÿkat rea tegied, ha mÿnd
egeʒ ecchÿaka eʒt mÿwelẽd is attul ÿob. De ha aʒ nem lehetne
annÿʒor legÿẽn aʒ menÿʒẽr megh lehet. De aʒert aʒ Betegnek

alunnÿ kel hadnÿ ha alhatÿk. Smegh gÿogÿul eʒʒel.

(Longanonis Paralifis Anj.) **Alfelnek Remeſenek kÿ fordulasarol.**
Aʒ Remes kÿ ÿw awagÿ kÿ fordul, neha ʒabad akarattÿan
aʒ Sʒek mẽneſnek erẽkeodeſetwl, es megh teccʒÿk aʒ Remes
(Oka) mÿndẽneoſtwl kÿ fordulwa. Ennek oka aʒ oth valo Muſculuſnak
lagÿ volta, awagÿ megh nÿulaſa aʒ ſok Nedweſſegnek
ẽttẽʒeſe mÿa. Eʒ okbol aʒ chÿẽch ʒopo es Newendekẽn gÿermẽkeokẽn
vagÿon eʒ ÿnkab, es nem aʒ elemẽtẽs embeorẽkẽn.
(Tanuſagh) Iol megh laſſad aʒ kÿnek aʒ Remeſe kÿ eſÿk,
chak eo ʒÿnthe vagÿon ę vagÿ megh twʒeſẽdęoth. Ha nÿnchen
(Oruoſsagok) ſemmÿ twʒeſſege, Melegh roſa olaÿal kend megh es
vgÿ nÿomd be, awagÿ Sawanÿu borral moſd megh es vgÿ nÿomd
be, Oʒton Soſkat tẽrÿ eoʒwe Borral, aʒ lÿkat kÿwẽl aʒʒal kennÿed
melegẽn. Awagÿ aʒ mÿkor be nÿomod aʒ Remeſeth, hÿnch megh
Bolus armenuſſal, awagÿ Sanguis Draconiſſal, vagÿ Soſkawal,
vagÿ Mÿrrhawal, vagÿ ʒarwas ʒarwanak tẽrẽth porawal, es vgÿ
nÿomd be.
Tÿkʒẽmnek aʒ Sarga vÿragath tẽrd porra, es aʒʒal hÿncÿed
aʒ Remeſeth.
Dÿʒno kenÿernek fachÿard kÿ aʒ leweth, tegÿ annÿ Meʒeth
hoʒʒaÿa, fẽʒd megh reʒ medẽncʒeben, hogÿ mÿnt aʒ kenẽ ÿr
olÿan legÿẽn, aʒth ragaʒd rea, awagÿ aʒʒal kennÿed be.
Aloes Epaticumot oluaʒ megh, aʒ vthan hÿnch megh
kend megh aʒ Remeſth eʒʒel, es vgÿ nÿomÿad vÿʒʒa, es mÿnd
addigh eʒth chÿelekẽggÿed mÿgh nem megh gÿogÿul.
Parhagÿmanak fachÿard kÿ aʒ leweth, es melegÿch megh,
gÿapotbol chÿnalÿ chÿapoth, mach[!] bele, es told feol aʒ alfeleben,
Mÿkor aʒ megh hwl kÿ vonnÿad, es aʒ melegh lewben marchÿad,
keccʒẽr, haromʒor, Negcʒẽr is bele tolÿad egÿ maſvthan
melegẽn. Igẽn bÿʒonÿos orwoſſagh eʒ.
Fẽʒ Bÿſalmat vÿʒben megh, es arra wlteſſed aʒ Remeſewel
mÿkor meeg aʒ melegh.
+277
Dÿʒno kenÿeret feoʒ annÿra vÿʒben hogÿ annÿra ſwrwſege
legÿẽn mÿnth aʒ Meʒnek, eʒʒel kennÿed aʒ Remeſeth megh, es
vgÿ nÿomd be.
Nÿers vthÿ fw lewelet teorÿ megh, aʒʒal kennÿed aʒ remeſeth
es vgÿ nÿomd be.

Eokȓfark vÿragat es magwat tȓrd megh, ahoʒ elegÿch
Sʒeekfwnek chÿak aʒ vÿragath, eʒȇket vȇrȇs fenÿw enÿwewel
chÿnald eoʒwe, eʒʒel fwſtȇlÿed aʒ lÿkath oda be.
Fȇldÿ boʒʒanak gÿȇkeret tȓrd porra, es eʒʒel hÿncÿed aʒ
remeſeth.
ʒarwas ʒarwat eges megh, Fenÿw vÿaʒth, Thȇmÿenth, Maſtixot,
tȓrd porra eʒȇketh, eʒʒel hÿnched aʒ remeſeth, de elȇʒȇr
aʒ Remeſeth vÿʒes ęcʒettel megh parolÿad.
Malwat feoʒ megh vÿʒben, aʒʒal moſd megh, es vgÿ nÿomd
be aʒ remeſeth.
Fenÿw vÿaʒth olwaʒ megh, kend megh vele aʒ remeſeth,
hÿnch megh fȇlwl tȇreoth Aloeſſel, es nÿomd vgÿ be.
Ha penÿgh teortennek hogÿ aʒ Remes megh (Twʒeſwleſrȇl)
twʒeſȇdÿk, es nem ȇrȇmeſth is megÿȇn helÿere, Mÿngÿaraſt
melegh vÿʒben wlteſſed. Annak vthanna: Sʒęekfwet, Malwat, lenmagoth,
feÿer malwat, Bakʒarvo fÿwet fȇʒ eoʒwe vÿʒben, es
mÿkor aʒ melegh vÿʒbȇl kÿ kel, eʒȇkre wlteſſed. Aʒ vthan melegh
Sʒeękfw olaÿal kend megh aʒ Remeſeth, es nÿomd be. Aʒ fȇlwl
megh mondoth fweknek penÿgh aʒ leweben, march Spongÿat. Ees
tȇd rea kÿwȇl. Ala fekwgÿek penÿgh haſſal.

Az Veſekrȇl.

Aʒ veſekben ÿmeʒ Negÿ Betegſegh talaltatÿk, Megh twʒeſwles,
Megh rekedes, Kelewenÿ, eęs annak genÿetſegȇs (Twʒeſwles)
Sebe. Aʒ twʒeſwles kÿ tulaÿdonkeppen hÿwattatÿk veſek faÿaſanak,
igȇn rÿtkan gÿulad fȇl aʒ veſekben, oka merth aʒ veſek
huſa mÿwelhogÿ kemenÿ ʒabaſu, folÿaſth es chÿorgaſth kÿtwl aʒ
gÿuladas leʒȇn nęheʒen bocÿathnak oda. Megh leʒȇn (Okaÿ)
mÿndaʒonaltal is olÿankor mÿkor wteſtwl vagÿ eſeſtwl aʒ veſek
megh romolnak. Awagÿ mÿkor aʒ ket Erek altal, melÿek aʒ vernek
Savoÿat aʒ veſekben ʒÿiak, valamÿ fluxuſt ʒÿnak aʒ veſekben.
Aʒ Twʒeſwlt veſeknek penÿgh ilÿen ÿeleÿ vadnak, (Ieleÿ)
fȇleotte nagÿ gÿuladas forroſagh, Nehеʒ es vgÿan feol verȇ
faÿdalom aʒ vegſȇ oldal chÿonth es chÿpȇ chÿonth keoʒȇt valo
heʒagon. Melÿ faÿdalom aʒ keoʒel valo helÿeket is kÿk aʒ alſo
+278
oldal chÿont alat vadnak, aʒ vekonÿok alath, aʒ Chÿpeo es
agÿek chÿont alath, el foglalÿa, es ʒaggattÿa. Sȇt meeg
aʒ ʒȇmerȇm teſtȇt is. aʒ kwlſȇ reʒeÿ embȇrnek megh hwlnek, es

aʒ Terdnek el lankadaſa erȇtlenȇdeſe, gÿakor viʒelles de nagÿ
Nehezen es forroſaggal leʒȇn. Elȇʒȇr vekonÿ es Nÿers vÿʒelet ÿw
kÿ, aʒ vthan temerdȇkb es vgÿan mohos ʒabaſu. Aʒ Sʒeknek
mȇneſe is megh bantatÿk es rȇſten leʒȇn. Aʒ Has ettwl vgian
megh terwl, ʒwntelen valo febris vagÿon, Imȇlges, Bȇfȇges, es
gÿakorta valo okadas.
(Eledel) Effele nÿawalÿaban lewȇ embȇrnek igȇn puha agÿon
ʒwkʒegh fekwnnÿ, es elfȇ nap ſemmÿt ne egÿek, de aʒerth ſok
napokon ne ehȇʒteſſe magath, Merth aʒ ehȇʒes mÿa aʒ vÿʒelet
tÿʒtabba es erȇſbe leʒȇn, ees nagÿob chÿpkeodeſth mÿwel. Annak
(Ital) okaerth, arpa kaſat awagÿ arpa darat egÿek leweſȇn. vÿʒet
igÿek a melÿben egÿ kis fa heat feoʒtenek megh. Sumaʒȇrent aʒ
Etel es ÿtal vekonÿon legÿȇn aʒ mÿnt ʒÿnthe egeb fele twʒeſwleʒben.
(Oruoſsagok) Legh elȇʒȇr aʒerth Eret kel vagnÿ affeleol aʒ
melÿ feleol aʒ twʒeſwlt veſe vagÿon, vagÿ aʒ Terdeon vagÿ
penÿgh aʒ Bokan. Aʒ vthan lagÿ flaſtromokkal, parlaſokkal,
keneſȇkkel, kÿk aʒt megh hÿwȇſſitÿk kel gÿogÿtanÿ, melÿeket
ÿrtonk oda fȇlÿeb aʒ Maÿnak es lepnek megh twʒeſwleſerȇl. Ha
effelekkel megh nem ʒwnnek, aʒ Agÿekra es aʒ vekonÿokra is
kȇppȇlÿȇket kel vetnÿ, es onnet ÿo modon kel verth kÿ vonatnÿ,
Aʒ vthan Spongiawal kel parlanÿ, de fȇleotte igȇn el kel
ÿlÿenkor tawoʒtatnÿ, hogÿ vÿʒelet ÿndÿto orwoſſagoth oda nem
kel adnÿ, Tÿʒtÿto purgacÿot ſem ÿo Nekÿ adnÿ, De gÿeonge
crÿſteleoket be adhatnÿ, melÿet chÿnalnak Malwabol vagÿ len
magbol, awagÿ arpa kaſanak kÿ fachÿarth lewebȇl,
kÿkheoʒ vÿola vagÿ Sʒeękfw olaÿt kel tȇnnÿ, de crÿſtelt igȇn keweſet
kel adnÿ. Fȇrdȇt penigh es pilulakat effele embȇr fȇleotte
igȇn el tawoʒtaſſon, Mÿkor oʒton aʒ veſenek twʒeſwleſe megh
laſſodÿk, kÿt ezȇn ȇſmernÿ megh, merth oʒton ſok es temerdȇk
vÿʒeleth ÿw kÿ, akkor oʒton igȇn ÿo vÿʒelet ÿndÿto orwoſſagokat
is adnÿ aʒ Betegnek.
(Abſceſsus Ha penÿgh effele orwoſſagokkal megh nem ʒwnÿk
Genÿetſegh) ſem aʒ faÿdalom el nem mulÿk, es aʒ beteg Nehezen
es chÿepegetwe es nagÿ gÿakorta vÿʒellÿk. Eʒ annak bÿʒonÿos
(Iele) ÿele hogÿ genÿetſegh vagÿon oth, eʒ mÿa neha aʒ vekonÿok
es agÿek kȇrwl dagadas leʒȇn, es reʒketeſſel valo Nehez betegſegh
ÿw aʒ embȇrre. Aʒon kel aʒerth leonnÿ aʒ mÿnth onneth
(Oruoſsagok) aʒ genÿetſegȇt kÿ hoʒhaſſad. Errȇl penÿgh igȇn haʒnos
+279

hogÿ fa olaÿos vÿʒben march Spongÿath, es rea aʒ veſere tewen
aʒʒal parolÿad. Vgÿan eʒe̊n dologra haʒnoſok aʒok aʒ orwoſſagok
melÿeket ÿrtam oda feol aʒ Maÿnak megh genÿetſege̊ſwleſere̊l.
Aʒ kelewennek penÿgh megh fakadaſa ha keſe̊delmes le̊nne,
mÿngÿaraſth chÿombort feoʒ megh vÿʒben, awagÿ ke̊menth,
awagÿ fekete gÿoparth, es ennek aʒ vÿʒet ad ÿnnÿa, merth
eʒe̊knek akarmelÿk megh fakaʒtÿa, es aʒ genÿetſege̊t kÿ hoʒʒa
aʒ vÿʒelettel eggÿwth. Rutath is ÿo Meʒes Borban ÿnnÿa adnÿ.
Arpa vÿʒet is Caſſiawal eggÿwt. Megh fakadwan oʒton aʒ kelewenÿ,
aʒ genÿetſegh ala vÿtetÿk aʒ vÿʒelettel eggÿwth, es neha
vndokſagok awagÿ valamÿ rothadot hus ÿw aʒ veſeknek allattÿabol
ala aʒ vÿʒelettel eggÿwth.
Aʒ kelewenÿ oʒton megh wreſſe̊dwen aʒ, (Vlcus Seb)
genÿetſegtwl, es kÿ tÿʒtulwan, marad Sebe̊ſwles, merth aʒ veſenek
valamelÿ reʒe rothadaſſal eccʒe̊r kÿ etete̊th, aʒ meg nem
eppÿttethetÿk ſem be nem forrad ſoha, mÿwelhogÿ aʒ vÿʒelet
aʒon ʒwntelen altal folwan, nem engedÿ hogÿ e̊ʒwe forradhaſſon.
Annakokaerth mÿndeltigh vndokſagoſſan marad, ha megh nem
ſÿetÿk gÿogÿtanÿ, kÿnek ÿele eʒ, hogÿ neha genÿetſegh, neha
taknÿos Nÿal ÿw kÿ aʒ vÿʒelettel egÿwth, es ettwl aʒ vÿʒelet
ʒawaros feÿer leʒe̊n, haſonlo aʒ Teÿnek ſawoÿahoʒ. Gÿakorta es
ÿnkab vgÿan mÿndenkoron, aʒ ke̊nek aʒ veſeben valo megh ʒorulaſatul
megh leʒe̊n effele ſeobeoſwles, kÿ aʒ e̊ terhewel megh
teorÿ aʒ veſeth es kÿ eʒÿ. Es eʒert ſokʒor lattatoth eʒ, hogÿ aʒ
veſenek huſa ees allattÿa igh el etetwen, mÿnth egÿ Erʒenben,
vgÿ aʒ veſeben bele̊l eggÿwth forgottanak aʒ genÿetſegh es aʒ ſok
ke̊. Aʒ kÿnek aʒert veſeÿe Sebe̊s annak aʒ agÿekaban nagÿ (Ieleÿ)
faÿdalom vagÿon, De aʒerth ʒabadon bantaſnekwl vÿʒelhetÿk,
Nem vgÿ mÿnth mÿkor aʒ hoÿagh Sebe̊s. Effele embe̊r (Eledel)
hÿdegh ÿtalt feoleotte ige̊n el tawoʒtaſſon, es aʒʒonÿallattal valo
ke̊ʒe̊ſwleſth, kÿwaltkeppen ha ÿmmar venſegre me̊nende̊ aʒ
Embe̊r, Nÿerſet ſemmÿth ne egÿek es ʒÿnte torkÿgh eleget ſe
egÿek, Nehеʒ emeʒte̊t es aʒ kÿ feol fuualkodtath ſemmÿt ne
egÿek. Mÿnde̊n ere̊s es chÿpke̊deo eledelt, Aʒ kÿ ſaart chÿnalhatna
el tawoʒtaſſon affele dolgokat is, mÿnth ʒomÿuhoʒaſth, nagÿ
ehe̊ʒeſth, munkat, haragoth, ʒorgalmatoſkodaſth, munkatetelt,
vigÿaʒaſth, es ſok lowon valo ÿaraſth is ne chÿelekе̊ggÿek.
Vÿonnan ſwlt kenÿeret egÿek. Apro madarachkakat es

kechke fÿakat, kẘwÿ halakath, folÿo vÿʒ rakÿaÿth, arpa kaſath,
es teÿel chÿnalth lÿʒth pepẘth ʒepẘn megh feoʒwe, kÿ vgÿan
oruoſſag is Iuh teÿet, es Tÿknak kẘwer leweth, hÿgh tÿkmonÿat,
Gÿwmẘlch felebẘl tengẘrÿ ʒẘleoth egÿek, Mondolat de megh
+280
healtath. vÿʒes bort igÿek kÿ keweſſe ʒorÿto ʒabaſu bor legÿẘn,
kechke teÿet awagÿ Iuh teÿet awagÿ mondola teÿet ÿo ÿnnÿa.
Valamÿ vÿʒeletẘth ÿndÿt aʒ olÿant mÿnd el kel tawoʒtatnÿ. Igẘn
rÿtkan legÿẘn aʒ fẘrẘdes ha leʒẘn is. De aʒ termeʒet ʒẘrent valo
hew vÿʒekben ÿo fẘrẘdnÿ, ÿeleoſben aʒ Melÿ vÿʒ temſos es
kenkẘwes, Hÿdegh vÿʒben io feorẘdnÿ.
(Oruoſsagok) Vthÿ fweth mÿnd gÿẘkereſtwl es tengẘrÿ ʒẘlẘt
fẘʒ megh vÿʒben, eʒth aggÿad ÿnnÿa.
Meʒes Borth igẘn gÿakorta agÿ ÿnnÿa.
Aʒ ẘregbÿk fenÿw fanak gÿwmẘlchet tẘrd megh elegÿch ẘʒwe
Meʒʒel awagÿ Nadmeʒʒel, eʒt ad ẘnnÿ.
Talmoſo fweth fẘʒ megh vÿʒben, awagÿ veod vgÿan vÿʒeth,
ad aʒt ÿnnÿa.
Sarga dÿnnÿenek magwath tẘrd megh, Meʒes vÿʒben aʒth
aggÿad ÿnnÿa.
Vÿonnan feÿeoth teÿet Meʒʒel elegÿch eoʒwe, aʒt ad megh
ÿnnÿa melegẘn.
Kechke Sawot es vgÿan mÿndẘn fele teÿeth ÿo melegẘn ÿnnÿa
megh adnÿ.
Tengẘrÿ ʒẘleoth, awagÿ liquiriciat fẘʒ megh vÿʒben, aʒt
aggÿad ÿnnÿa.

(Nephritis Renum dolor.) **Veſenek faÿasarol.**
Aʒ veſe faÿas, aʒ veſeknek rettenetẘs kegÿeotlen kenʒodaſa,
awagÿ penÿgh aʒ vÿʒelet chÿewẘknek mẘneſenek, Eʒ faÿdalom
vgÿan bele vagÿon ʒegeʒwe aʒ veſekben, chÿak hogÿ neha aʒ
vÿʒeletnek chÿeweÿn el hat aʒ Chÿpeore es aʒ ʒẘmerẘm teſtre is.
(Ieleÿ) Ennek faÿaſa nem vgÿ vagÿon mÿnth aʒ Colicaban valo
faÿas, melÿ a haſnak kẘʒepÿn es mÿndẘn kerwletÿben nagÿ
morogwa budoſÿk. De aʒ haſnak megh wreſſwleſe bwẘn megh
lewen, es aʒ ßelek mÿnd el oʒolwan is ſoha megh nem laſſodÿk
eʒ faÿas, de nagÿ kegÿẘthlenſeggel aʒ Erẘs hartÿat, melÿ mÿndẘn
belſẘ reʒeket twdẘt, Maÿath, lepeth, es Sʒÿwet be takar aʒ haſban,
kegÿẘtlenſeggel mondom ʒaggattÿa, kÿ mÿa mÿnd aʒ belſẘ
reʒek es aʒ gÿomor feol fordulnak, es leg elẘʒẘr Saaroſth, annak

vthanna Nÿalaſth okadtath. Ennek eʒ nÿawalÿanak keʒdetÿben aʒ
vÿʒelet kewes, vekonÿ, es neha megh ʒorÿttatÿk, Annak vthanna
Bẽſegẽs, temerdẽk es fẽwenÿẽs vÿʒelet ÿw kÿ, es nagÿ forroſaggal
gÿakorta keʒẽrÿth aʒ vÿʒeleſre. Ha aʒ faÿo oldalra leʒẽn
aʒ fekwes, laſſodÿk aʒ faÿdalom. Ha arra aʒ oldalra aʒ kÿ nem
+281
faÿ, megh newekẽdÿk aʒ faÿdalom. Ennek eʒ kennak oka, (Oka)
ſem aʒ megh Twʒeſwles, ſem aʒ darabos veęr, ſem aʒ temerdẽk
Nedweſſegh, hanem chÿak aʒ kẽ oka, kÿ valamenÿre nagÿochka
es darabos lewen, mÿkor aʒ vÿʒeletnek chÿeweÿn megÿẽn, aʒth
nagÿ erẽʒakkal kÿ terÿtwen es ʒaggatwan, ʒertelenwl kenoʒ. Aʒ
kÿk penigh ſok wdẽtwl kenʒatnak effele veſe faÿaſſal, aʒoknak
vÿʒeletẽknek chÿewe annÿra megh terwl, hogÿ aʒ
Nagÿ vÿ is bele ferne aʒ lÿkaban, kÿ altal oʒthon aprolek kẽ,
bantaſnekwl mẽnthẽn megÿẽn, kÿ aʒ elẽt nagÿ kennal mẽnth el.
Aʒ kÿk penÿgh rÿtkan bantatnak effele veſe faÿaſſal, chÿak
akarmÿ kÿs kẽwechke mÿa is, igẽn gÿẽtrẽdnek es kenʒodnak.
Igẽn Nehеʒ aʒ Colica faÿaſtul eʒt megh valaʒtanÿ.
Bakʒarwo fweth aʒ magwath, drachma, 4. Apium magoth (Oruoſsagok)
es vadkẽmennek magwath ana ſcrupulus 2. eʒẽket hat lath vÿʒben feoʒd
vgÿ hogÿ fele el apaggÿon, ʒwrd megh es abban oʒton elegÿch
vÿola Sÿrupoth, uncia j. s. aʒ kÿnek fẽleotte igẽn faÿ aʒ veſeÿe
haÿnalban eʒth aggÿad ÿnnÿa. Ha penÿgh Telben vagÿon aʒ
veſenek faÿaſa, agÿ elẽʒẽr egÿ Nehеʒek tẽrÿekẽt megh eonnÿ, es
aʒ vthan ad aʒ orwoſſagoth.
Tÿk haÿat, uncia j, kapor olaÿth, drachma, 3. olwaʒd ẽʒwe eʒẽketh,
melegẽn ebben march gÿapottath, tẽd aʒ faÿo helre es parolÿad
vele.
Kapor olaÿth, Edes mondola olaÿth, ana drachma, 2, Sʒeekfw olaÿth,
drachma j. s. Tÿkhaÿat, Recʒe haÿat, ana ſcrupulus j, Sotalan vaÿath, drachma j. vÿaʒt
aʒ menÿ ehẽʒ elegh, chÿnalÿ ebbẽl lagÿ kenẽth, es eʒʒel kennÿed
aʒ faÿo veſeth es aʒ Agÿekoth.
Lo mentath, Fekete gÿoparth, Fodor mentath, Malwa leweleth,
forralÿ megh vÿʒben, eʒʒel parolÿad.
Buʒa lÿʒtẽth, len magot, Bakʒaruo fw magoth, keſerw baboth,
kochÿordnak gÿẽkeret ÿgẽn apron metelwe, Sʒeękfwet,
mÿnd eʒẽkbẽl chÿnalÿ lagÿ flaſtromot, kẽſd aʒ veſere.
Kenÿer belt fẽʒ megh edẽs borban, kẽſd aʒ veſerę.
Harom lath Diaquillont kenÿ ÿrhara mÿnth Egÿ

tenernÿre, ragaʒd aʒ veſere, es mÿndenkoron oth vÿſelÿed, Sha
megh ʒarad iſmeth megh vÿchÿad.
Petreſelÿ̊m tẘet fel marokkal, kẘmenÿmagoth egÿ kalannal,
Tengẘrÿ ʒ̊leot aʒ fontnak NegÿedreʒetLiquiriciat, maſſel
latoth, meteld megh eʒ̊keth es feoʒd megh maſſel pÿnth vÿʒben
vgÿ hogÿ Negÿedreʒe el apaggÿon, ʒwrd megh es tarch megh.
Smÿkor faÿnÿ keʒd aʒ veſe, ebben elegÿch tÿʒta feÿer borban,
ees aʒ Nap mÿnd eʒth aggÿad ÿnnÿa, egÿebet ne igÿek.
Kẘmennek gÿ̊kereth haſogas megh, feÿer Borban fẘʒd megh
+282
erẘſſen vgÿ hogÿ ſok lewe ne legÿ̊n, egÿ kalanban ad megh aʒth
ÿnnÿa. Aʒ vthan mÿndÿaraſth aʒ Noſpolÿanak magwat teord
megh, es aʒon fele borban aʒt is ad megh ÿnnÿa. Annak vthanna
agÿ iſmeth aʒ kẘmenÿ̊s borban ÿnnÿa, ketſegnekwl haʒnal aʒ
veſe faÿdalmarol.
Gÿermẘkdÿd ʒ̊ld Dÿoth mÿkor meeg aʒ belſẘ hea megh nem
kemenÿeodÿk ʒenth Iwan hawaban vẘgÿed, ʒapora fweth is keres.
Aʒ dÿot ßeldeld vekonÿon megh mÿnth egÿ almath, es aʒ vÿʒweo
Alembiconban rakÿ egÿ rẘnd dÿot, maſrẘndeoth ʒapora fweth,
mÿnd addÿgh rakÿad igh, mÿglen aʒ Alembicon ʒÿnthe megh
telÿk, vẘd vÿʒet, ʒ̊rẘʒd egÿ palaʒkban, Mÿkor aʒ keo mÿa aʒ
faÿdalom el ÿw, agÿ alkolmaſul ÿnnÿa ebben, igẘn rẘwÿd wdẘn
megh tagittÿa aʒ veſet aʒ faÿdalom. Eʒ igẘn ſok Embẘrẘkẘn megh
probaltatoth.
Retkẘth, petreſelmẘth, Bagolborſot, papmonÿath,
porchÿnt, feoʒ megh borban, ad megh ÿnnÿa aʒ borat, aʒ fwet
penÿgh keoſd aʒ veſere.

(Obſtructio) **Veſeknek megh rekedeſerẘl.**
Aʒ veſek rekedeſenek kwlẘmb kwlẘmb fele okaÿ vadnak,
Fẘwenÿ, kẘ, Temerdẘk enÿwes nedueſſegh, Iollehet rÿtkan awagÿ
vgÿan ſoha nem talaltoth[!] aʒ, hogÿ aʒ reſth temerdẘk Nedueſſegtwl
chÿak, aʒ veſe mÿndẘnẘſtwl megh rekedne, de aʒ fẘwentwl
es kẘtwl igẘn gÿakorta, kÿktwl aʒ vÿʒeletnek is mẘneſe megh
(Fẘwenÿ) tartoʒtatÿk. Aʒ Fẘwenÿeok terẘmnek aʒ veſenek belſẘ
wregeben, kÿnek allattÿatul kemennÿe es vẘrẘſſe leʒnek a fẘwenÿ̊k
es annak ʒÿneth tartÿak megh. Es onneth aʒ vÿʒeletnek
folÿaſanak altala aʒ vÿʒeleth chÿewẘkẘn hoʒatnak aʒ hoÿagban,
(Kẘ) es igh leʒ̊n aʒ fẘwenÿ̊s vÿʒeleth. Ha ennek gÿogÿtaſara

ÿdeÿen rea Nem gondol embe̊r, wde̊wel aʒok megh vaſtagodnak
awagÿ egÿmaſban forradoʒnak aʒ veſekben, es ke̊ leʒe̊n beleoleok.
Ith oʒton aʒ veſetwl aʒ wregeben be vettetÿk, es mÿkor oʒton
onneth kÿ moʒdÿttatik, aʒ veſenek aʒ reʒet ahowa ragadwa volth
ʒaggatwan, vere̊s genÿetſege̊th chÿnal oth, kÿ oʒton aʒ vÿʒelettel
eggÿwth ÿw kÿ, es aʒth temerdeokke, ʒawaroſſa, es fekete ʒÿnwe
chÿnalÿa. Aʒ ke̊ penÿgh aʒ veſeben ha kichÿn, nem ſok wde̊re
aʒ vÿʒelet mene̊ Cÿewnek eleÿre megÿe̊n, honnet oʒton Nagÿ
ere̊ʒakkal es faÿdalommal aʒ hoÿagban eſÿk be. Ha penÿgh aʒ
keo e̊rege̊chke, darabos es kemenÿ, keſe̊bben megÿe̊n el, es aʒ
vÿʒeletnek chÿeweÿt nagÿ gÿe̊treleommel ʒaggattÿa. Neha penÿgh
+283
aʒ veſekben is ſokaigh oth marad, mÿkor e̊regſege mÿa
aʒ vÿʒeletnek chÿeweÿ nÿnchenek annÿ tagaſſaggal hogÿ el
mehetne raÿtok. De mÿkor oʒton abban megÿe̊n eleb eleb, retteneteos
nagÿ faÿdalmath ÿndÿth, ÿele̊ſben mÿkor aʒ vÿʒeletnek
chÿeweÿnek ⟨mÿkor⟩ ʒÿnthe aʒ eleÿben ʒal be. Sha onnet aʒ ke̊
megh teer iſmeth aʒ veſenek wregeben, akkor aʒ faÿdalom iſmeth
megh kÿſſebbe̊dÿk. Eʒ ke̊ aʒerth leʒe̊n neweke̊dÿk aʒ ſok fe̊wennek
e̊ʒwe gÿwleſetwl es eoʒwe forradoʒaſatul, kÿ nem mÿndenkoron
egÿkoru, ſem egÿ formaÿu, ſem egÿ ʒÿnw. Aʒ megh e̊re̊ke̊deoth
ke̊ megh teoltÿ aʒ veſenek wregeth, es aʒ fe̊wennek
ʒokot kÿ me̊neſeth megh tÿltÿa, es aʒ veſenek regÿ faÿdalmÿt
vgÿmÿnt vgÿan el fe̊de̊ʒÿ. Iele aʒ veſeben valo ke̊nek: Olÿ (Ieleÿ)
Neheſſegh vagÿon aʒ veſeben hogÿ aʒ mÿa aʒ haat gerecʒ chÿont
alÿghſag haÿol megh, melÿ faÿdalomnak kÿwe̊l ſemmÿ dagadaſa
nÿnchen. Aʒ veſe faÿas wde̊keoʒben is el ÿw neha vgÿan aʒ ke̊nek
bantaſakÿwlis, Nagÿ munka tetel mÿa, awagÿ lowon ÿgetes
mÿa. Vere̊s vÿʒelet megÿe̊n penÿgh kÿ, merth aʒ keo aʒ e̊ neheſſegewel
es nÿomaſawal, aʒ veſeth megh te̊rÿ es megh ſebe̊ſÿtÿ,
kÿbeol leʒe̊n oʒton aʒ vere̊ʒ vÿʒeleth. Aʒ ke̊nek allattÿa leʒe̊n
aʒ temerde̊k Enÿwes Neduеſſegtwl, kÿ aʒ verrel es aʒ vernek
Savoÿawal mÿnd eggÿwt aʒ veſeben be megÿe̊n, Melÿ Neha aʒ
Nÿerſeſegbe̊l, Neha aʒ megh ege̊th feold termeʒetw Nehеʒ verbeol
ʒarmaʒÿk. Megh ʒe̊rʒe̊ okanak mÿnde̊ne̊k (Okaÿ aʒ ke̊nek)
mongÿak leonnÿ, aʒ veſenek modnekwl valo nagÿ hewſeget, kÿ
aʒ Nedweſſege̊ket megh egetwen, megh ʒaraʒtwan, es megh kemenÿtwen,
ke̊we chÿnalÿa aʒ temerde̊k enÿwes Nedweſſege̊th,
De aʒerth vgÿan maſis aʒ fe̊wennek es aʒ ke̊nek letelenek

oka, merth eʒ leʒe̊n aʒ Athÿanak Nemʒeſekoran is, es eʒ olÿ
e̊re̊ke̊s Betegſegh, hogÿ aʒ Nemʒeſnek ÿdeÿen aʒ Atÿatul leʒe̊n,
es vgÿan eggÿwth aʒ veſenek letelekoran tere̊m aʒ kÿs gÿerme̊kben
vgÿan oth Annÿanak Meheben. Eʒth oʒton wde̊wel newelÿk,
aʒ hewolkodas, es aʒ Nappalÿ aluuas ÿeleoſben hanÿatta fe̊l.

Fe̊venre̊l es ke̊re̊l aʒ Veſekben. (Arena & Calculus)

Aʒ Fe̊wennek es aʒ ke̊nek nÿawalÿawal[!] ÿnkab bantatnak
aʒ ÿdeſe̊k hogÿnem aʒ gÿerme̊keok, Legh ele̊ʒe̊r aʒerth (Tanuſagh)
mÿkor aʒ fe̊wenÿ vagÿ aʒ keo bantanÿ keʒd valakÿth, mÿngÿaraſth
aʒ veſeÿeth Scorpio olaÿal kennÿed. aʒ vthan rontho fwet,
Es ke̊ ronto fwet, deakul eʒt parietarianak hÿiak, hew teglan
melegÿcd megh, es aʒʒal parolÿad, Awagÿ vgÿan eʒe̊n fweketh,
+284
feÿer borban fonnÿaʒd megh vagÿ fa olaÿban fonnÿaſſad egÿ
ſerpe̊nÿe̊ben, es eʒʒel vgÿ parolÿad. Sha aʒ faÿdalom megh nem
ʒwnÿk es aʒ Arena megh nem ÿndul, Belſeo orwoſſagokkal
is elÿ.

(Oruoſsagok) Chÿukanak ala kapcʒaÿat te̊rd porra feÿer borban
abban agÿ egÿ Neheʒekkel megh ÿnnÿa.

Malwanak vÿʒeth elegÿch eoʒwe ke̊ronto fwnek kÿth deakul
Saxifragianak hÿnak, aʒ vÿʒewel, Es Nadmeʒʒel, Ebed ele̊t ket
orawal ebben agÿ ÿnnÿa.

(Tanuſagh) Nem kel megh ʒwnnÿ aʒ parlaſoktwl, kenee̊ktwl
es ke̊teſe̊ktwl is, de ha aʒok nem fognak oʒton haʒnalnÿ, es nem
ÿndul megh aʒ fe̊wenÿ, Belſeo ÿtalokkal es Feorde̊wel
kel orwoſlanÿ. Eʒth is penÿgh eʒe̊dben ve̊gÿed, aʒ mÿkor aʒ faÿdalom
tarth, ees flaſtromoth teʒ rea, mÿndenkoron keth flaſtromod
legie̊n, ha eggÿk megh hwl raÿtha, aʒonnal aʒ maſÿkath teod
melege̊n rea, merth aʒ hÿdegſegh ige̊n ʒorÿth, ees mÿnd aʒ veſekben
mÿnd penÿgh aʒ vÿʒeletnek Chÿevÿben ige̊n megh keſlelÿ aʒ
fe̊wenth. Ha penÿgh ket flaſtrom nem lehetne, meeg is melegh
ruhat tegÿ addigh rea mÿgh aʒ flaſtromot megh melegÿte̊d, Aʒ
melÿ orwoſſagok penÿgh aʒ vÿʒelete̊t megh ÿndÿttÿak es aʒ
ke̊wet megh rontÿak, akkor kel adnÿ mÿkor aʒ nagÿ faÿdalmak
el mulnak, aʒ penÿgh vgÿ leʒe̊n mÿkor aʒ ke̊ kÿ ÿndul helÿebe̊l.
Sha aʒ ke̊ ige̊n oda ragadoth aʒ veſehe̊ʒ ſok ÿtalt ige̊n el
tawoʒtas.

(Fe̊rde̊) Rontho fweth, ke̊ ronto fwet, parietaria deakul, kapoʒta lewelet, kaprot, Iſthen faÿat, Maſſele ke̊ ronto fwet kÿt Saxifragianak hÿnak deakul, Sʒeek fw vÿragoth, Sarkerepeth, mÿndenÿkbe̊l eʒe̊kbeol vegÿ egÿ eoʒwe marokkal, Madar ke̊leſt harom latot, Len magoth egÿ latoth, ke̊menÿ magoth egÿ latoth, Aniſum magot egÿ latoth, Bakʒarvo fw magot egÿ latoth, vad ke̊menÿ magoth egÿ latoth, Malwath mÿnd magoſtul Maſſel marokkal, Eʒe̊ket annÿ vÿʒben forralÿad hogÿ harmadreʒenek el kel apadnÿ. Es vgÿ aranÿoʒʒad hogÿ mÿkor aʒ betege̊t bele wltete̊d, aʒ ke̊lde̊keth feol erÿe, eʒben feore̊ʒʒed aʒerth Es chÿak kepe̊s ʒe̊renth valo melegh legÿe̊n aʒ fe̊rde̊. Ebben eʒ feorde̊ben agÿ, Litontripon Iuſtini Imperatoris aʒ kÿt ennek hÿnak aʒ patÿkaban, feÿer borban egÿ Neheʒekkel. Nem wl egÿ Negÿed reʒ oraÿgh aʒ fe̊rde̊ben, aʒ faÿdalom el mulÿk. Sha aʒ ʒwkʒegh aʒt kewannÿa, keccʒe̊r haromʒoris bele me̊nnÿe̊n aʒ fe̊rde̊ben merth ennel ÿob orwoſſagh nem leheth.

Genciana gÿe̊keret teord porra, wlÿ aʒ fe̊rde̊ben ebbe̊l fel aranÿ nÿomonÿth elegÿch e̊ʒwę Negÿed reʒ aranÿ nÿomatnÿ Nad +285

meʒʒel, takard Oſtÿaban, es ad megh e̊nnÿ mÿkor aʒ fe̊rde̊ben wl, Egÿ napon kęccʒe̊r kel eʒth mÿwelnÿ. De mÿkor oʒton aʒ Arena megh ÿndul Napÿaban chÿak eccʒe̊r kel oʒton adnÿ, mÿgh nem vere̊s ʒabaſut vÿʒellÿk, akkor oʒton megh ʒwnnÿel aʒ orwoſſagh adaſtul. valamÿgh penÿgh aʒ faÿdalom raÿtha vagÿon, megh ne ʒwnnÿek, de aʒ feorde̊ben me̊nnÿe̊n. Aʒonkeoʒben aʒ veſeÿth populeonnal awagÿ Dealteaval keneſd. Etele g'enge legÿe̊n, Tÿk fÿ es apro ke̊wÿ halak, Apro Madarachkak, Mÿnde̊n Nÿers etelt el tawoʒtaſſon, Ianos kÿral fÿa eʒʒel orwoſlotta magath.

Kechke teÿben fe̊ʒd megh aʒ Eb almat, ke̊ſd aʒ faÿo helre, aʒ ke̊wet mÿngÿaraſth ele̊ ÿndittia.

Vÿ maʒos faʒekban tegÿ vÿ fenÿw magoth, de chÿak felÿgh teolched aʒ faʒekat megh vele, vÿʒʒel es borral te̊lch tele, fe̊ʒd vgÿ hogÿ harmada el apagg'ion, abban agÿ eccʒe̊r vagÿ keccʒe̊r ÿnnÿa. Aʒ faÿdalom megh ke̊nnÿebbeodÿk, aʒ ke̊ megh ÿndul, es eleb megÿe̊n helÿebeol.

Sʒaraʒ lemonÿanak leweth fachÿard kÿ, elegÿch e̊ʒwe ede̊s borral, ad megh ÿnnÿa. Eʒ kÿ wʒÿ aʒ fe̊wenth aʒ veſekbeol.

Aſßu bogachkorot vegÿ harmath, gÿwch megh aʒ eggÿket
elȩʒȩr, es mÿkor twʒes leʒȩn, egÿ pohar feÿer borban

Kȩ rontho fwnek kÿth deakul Saxifragianak hÿnak aʒ gÿȩkereth,
kȩmennek, petreſelÿeomnak gÿȩkereth, egÿenlȩ mertekkel
vȩgÿed, Lapu gÿȩkereth annÿth mÿnth mÿnd aʒ harom fele,
meteld aprora mÿndȩnÿketh, tȩd annÿ vÿʒben aʒ menÿ ahoʒ
elegh, forraʒd vgÿ hogÿ harmadreʒe el apaggÿon, Ebben agÿ
ÿnnÿa fel fel poharral reggel es eſtwę, Sha eʒ vÿʒ ÿgȩn keſerwnek
teccʒenek, Edȩs gÿȩkereth vethecʒ kȩʒʒe aʒ forradaſkor
valamenÿth akarʒ. Ha vÿ aʒ Betegſegh, Nÿolcʒ Napra megh gÿogÿul
aʒ Betegh, Ha regÿ penÿgh, Tÿʒȩn ȩteod napra.
Kȩmennek, petreſelÿȩmnek, Apiumnak fachÿard kÿ aʒ leweth,
ebben morſolÿ kenÿer belth, kȩſd aʒ veſekre awagÿ aʒ hoÿagra,
Eʒ nem chÿak aʒ vÿʒeletȩth ÿndittia megh, de aʒ kȩweth is el
tȩrÿ akar aʒ veſekben, akar aʒ hoÿagban legÿȩn. Bÿʒoniosorwoſſagh.
Sarga dÿnnÿenek tȩrd megh aʒ Magwath, fȩʒd megh borban,
tegÿ egÿ kewes Nadmeʒeth hoʒʒa, melegȩn eʒth aggÿad ÿnnÿa,
megh gÿogÿul ha vgÿan kȩʒel volna halalahoʒ is. Bÿʒoniosorwoſſagh.
+286
ſwſd bele, Aʒ maſÿkat is twʒeſÿch megh es ſwſd bele aʒ borban.
Aʒ harmadÿkat is aʒon modon, ʒwrd megh aʒ vthan, es ad megh
melegȩn ÿnnÿa, kÿ ÿndÿttia aʒ Feowenth. Probalt orwoſſagh.
Papmonÿa fwnek aʒ gÿwmȩlchet megh annÿ megh ert ʒȩleowel
tȩrd eoʒwe, Sha ket annÿ leʒȩn aʒ ʒȩleo is ÿo, igȩn erȩſſen
eoʒwe tȩrÿed deſaban, es egÿnÿhan napÿgh had forÿon eggÿwth,
aʒ vthan ʒwrd le es chÿnald valamÿ Edenben, Ebbȩl valakÿnek
Negÿ lat nÿomonÿth megh acʒ ÿnnÿa, chÿodalatoſkeppen kÿ wʒÿ
aʒ fȩwenth, es megh tÿʒtÿttia aʒ veſeketh. Matthiolus irÿa.
Baber magoth, Temſot, Saarkerepet, Tarkonth, Sʒeekfwvÿragoth, Muſtart, fenÿw magot, parietariat, vȩrȩs bagolÿ borſoth,
vadkȩmenth, Retkȩth, Apiomot, vad Apiomoth, ana uncia s. tȩrd
porra eʒȩketh, liliom olaÿal es kapoʒtanak kÿ fachÿart lewewel
elegÿch ȩʒwe flaſtrom moggÿara, Melegȩn keoſd aʒ veſekre, eʒ
chÿodakeppen haʒnal.
Fÿget tÿʒȩnkettȩth awagÿ tÿʒȩnhatot metelÿ kettȩ kettȩ,
tȩd folÿo vÿʒben faʒekban es forralÿad vgÿ hogÿ harmadreʒe el

apaggÿon. Aʒ vthan Egÿ kenÿernek aʒ Belÿt vaÿd kÿ, tȇd aʒt
fȇld faʒekban, aʒ fÿge leweth tȇlch rea, es had raÿta hogÿ fȇl
igÿa. Teod oʒton moſarban aʒ kenÿer belt; tegÿ ahoʒ Maſſel lat
ſotalan ÿros vaÿath, ket tÿkmonnak ʒekÿt, Hat arpa ʒȇm nÿomonÿ
tȇrȇt ſaffrant, tȇrd eoʒwe iol eʒȇket, es chÿnald ruhara flaſtrom
moggÿara, tȇd aʒ faÿo veſere melÿben aʒ fȇwenÿ vagÿon, Megh
tagÿttÿa vtath aʒ Arenanak hogÿ hamarab ala ʒalÿon. Probalt
orwoſſagh.
Nÿulnak veſd kÿ aʒ Belÿt es mÿndȇn ʒerʒamath,
aʒ huſath mÿnd ʒȇrȇſtwl bwrȇſtwl vagdald aprora, Alembiconban
vȇd vÿʒet ennek, eʒth aggÿad ÿnnÿa, ha igȇn erȇs volna aʒ vÿʒ
hogÿ megh nem ÿhatna embȇr, pȇrÿenek vÿʒewel elegÿcd ȇʒwe,
es vgÿ aggÿad megh ÿnnÿa.
Kÿs aʒʒonÿ hawaban mÿkor aʒ hold telÿk, igȇn haÿnalban
tÿʒta wdȇn, ʒegÿ chÿalan magot mÿnd harmatoſtul, ʒaraʒd megh
arnÿekon es teord porra. Ebbȇl vegÿ egÿ aranÿ Nÿomonÿth, es
Maloſaban awagÿ ÿo feÿer borban ad megh ÿnnÿa enheÿra de
ket nappal aʒ elȇth mÿkor aʒ hold megh telÿk, awagÿ penÿgh
mÿkor megh vÿul aʒ hold, Eʒth chÿelekȇggÿed mÿndȇn holnapban.
legh eleoʒȇr ʒÿnthe akkor aggÿad nekÿ, aʒ melÿ holnapban
rea ʒokoth ÿwnÿ, Maſodcʒor aʒ Melÿ holnapba rea ʒokot ÿwnÿ
aggÿad. Aʒ vthan Nÿolch awagÿ Tÿʒ holnapÿgh aggÿad, tȇbbe nem
bantÿa affele nÿawalia.
Bakfwet, vad chÿalant, Bagolÿ borſot, Pap monÿath, ʒapora
fwet, Chÿaba ÿret, Chÿȇngȇfwet, mÿnd gÿȇkereſtwl feÿer borban
+287
megh kel feoʒnÿ, hogÿ fele el apaggÿon, ad aʒt haromʒor
ÿnnÿa.
Ú Egÿ Nÿulat eolÿ megh fuÿtwa, veſd mÿndȇn Belÿt kÿ,
es vagdald feol egÿ faʒekban, egeſd porra twʒnel, Ehȇʒ tegÿ
porul Chÿerfa leweleth. Negÿ latoth, Saxifragiat fel fontoth.
vÿola magot egÿ fontoth, porul eʒȇket elegÿch ÿol ȇʒwe. Ebbȇl
enheÿra agÿ egÿ Neheʒekȇt awagÿ Maſſelet feÿer borban megh
ÿnnÿa. Aʒ kÿben kȇ vagion, tȇb porth agÿ annak megh ÿnnÿa.
Probalt dologh.
Pap monÿa fwnek tȇrd megh aʒ gÿwmȇlchÿet, egÿ
nÿhan vttal teolch melegh bort rea es ʒwrd le iſmet, eʒert
penÿgh hogÿ aʒ Bor ÿʒ raÿta maraggÿon. Aʒ vthan vagÿ Meʒʒel
vagÿ Nadmeʒʒel, chÿnald ʒepȇn lÿktariom moggÿara, ad eʒt ȇnnÿ.
Vekonÿ feÿer bort elegÿch ȇʒwe keſerw lapunak vÿʒewel, ha

eʒt adod ÿnnÿa, aʒth mongÿa Galenus, hogÿ aʒ veſekben aʒ
Hoÿagban is el rontÿa aʒ kẘweth.
Kẘmennek, petreſelẘmnek, Apiumnak fachÿard kÿ aʒ lewet,
ebben march kenÿer belth, melegẘn tẘd aʒ veſere <vagÿ> Es aʒ
hoÿagra, aʒ vÿʒeleteoth megh ÿndÿttia es aʒ kẘwet is el
ronthÿa.
Feÿer fwʒnek lewelet teord porra, elegÿch ẘʒwe chÿereoſnÿe
fanak enÿwewel, ad megh feÿer borban ÿnnÿa, el tẘrÿ es kÿ wʒÿ
aʒ kẘweket es fẘwenÿẘket, aʒ veſekbeol es Hoÿagbol, megh is
nÿttÿa Chÿewÿth aʒ megh ʒorult vÿʒeletnek.
Nÿulnak vereth es aʒ Bẘrÿth mÿnd ßẘrẘſtwl egeʒd megh egÿ
faʒekban, enheÿra ebben Melegh vÿʒben agÿ egÿ egÿ kalannal
ÿnnÿa, el tẘrÿ Ees kÿ wʒÿ aʒ kẘweth.
Vẘrẘs bagolÿ Borſoth fẘʒ megh vÿʒben, annak aʒ lewet
aggÿad ÿnnÿa melegẘn, megh tÿʒtittÿa aʒ veſeketh, es el is tẘrÿ
aʒ kẘweth.
Mogÿoro heat, Baraʒk magwa heat aʒ kÿ Nem durancia fele,
Chÿpke magwat, tẘrd porra eʒẘketh, es chÿnald mÿnd egÿ mertekre,
mÿkor aʒ veſek faÿnak, ebben oſtÿaban takarwa egÿ aranÿ
nÿomot agÿ oda. Ha penÿgh mÿndẘn hetẘn eccʒÿẘr oda adod
is igẘn ÿo es haʒnos.
Pÿnkẘſd hawaban aʒ Meʒẘn vegÿ Tehen ganeth kÿ
ſem igẘn vÿ, de igẘn megh ſem aßoth, aʒ menÿ elegh vẘd vÿʒeth,
melÿ vÿʒ igẘn fẘleotte gonoʒ ʒagu leʒẘn. Retkẘt metelÿ igẘn
aprora, veſd ÿo feÿer Borban, es tẘd aʒ verẘfenre. Ebbẘl oʒton
aʒ Borbol vegÿ keth latoth, Epẘrÿ vÿʒet egÿ latoth, Lemonÿanak
kÿ fachÿart leweth Negÿ chÿẘppẘth, es aʒ megh egẘth Nÿulnak
aʒ tẘb ʒerʒammal eoʒwe, aʒ mÿnth oda fẘlÿeb megh ÿrtuk ahol
+288
ilÿen ÿel vagÿon Ú abban aʒ porban egÿ Neheʒekẘt, Nadmeʒet
ehẘʒ awagÿ roſa Meʒet tegÿ annÿth aʒ menÿ elegh, ad megh eʒt
ÿnnÿa. Eʒ chÿoda fẘ orwoſſagh aʒ kẘnek rontaſara. Mert nemelÿek
eʒ ÿtaltul fel ora mulwa, annÿ kẘwechkeket vÿʒellẘttenek
kÿ, hogÿ egÿ Tÿkmon hea megh tẘlth volna vele. Eʒ megh
probaltatoth.
Kẘmennek, kẘronto fwnek kÿt Saxifragÿanak hÿnak, es petreſelẘmnek
vẘd egÿarant gÿẘkerẘketh, keſerw lapu gÿẘkeret
annÿt mÿnth mÿnd aʒ harom fele gÿẘker, meteld aprora, es annÿ
vÿʒben aʒ kÿ eheoʒ elegh, forrald annÿra hogÿ harmadreʒe el

apaggÿon, ʒwrd le aʒ vthan, es aʒ menÿ liquiriciat akarʒ eʒ vÿʒben fe̊ʒ megh hogÿ aʒ keſerwſegeth el vegÿe, aʒ kÿn aʒ Fe̊wenÿ megh ÿndul oʒton, ebbe̊l reggel enheÿra agÿ fel poharral megh ÿnnÿa. Eſtwe is aʒon modon. Ha aʒ Betegſegh chÿak vÿonnan valo. Nÿolcʒ Napra megh gÿogÿttia. Ha penÿgh regÿ aʒ Betegſegh, tÿʒe̊n eoteod napra gÿogÿttia megh.

Gÿerme̊kchenek.

Sarga vÿolanak olaÿat egÿ fontoth, Edes mondola olaÿt hat latoth, Feÿer liliom olaÿt hat latot, Iros vaÿat Negÿ latoth, te̊re̊t ſaffrant ket neheʒekeoth, feÿer vÿaʒt fel fontoth, kapor magh olaÿth ket Neheʒeke̊t, Recʒe haÿat ket neheʒeke̊t. Mÿnd eʒe̊kbeol chÿnalÿ kene̊ ÿreth, es legh vtolʒor habarÿ harom tÿkmonÿ ʒekÿt hoʒʒaÿa. Sha aʒ veſeÿe faÿ aʒ gÿerme̊knek, melege̊n eʒʒel kennÿed.

Laurus olaÿal kend megh ele̊ʒe̊r aʒ veſeÿeth aʒ gÿerme̊knek, awagÿ ha alat aʒ teſteben vagion aʒth kennÿed megh, es aʒ vthan ÿmeʒ flaſtromot chÿnald rea. Harom tÿkmonÿat fe̊ʒ megh ige̊n ere̊ſſen vÿʒben, aʒoknak chÿak aʒ ʒekÿth Spicanard olaÿal te̊rd e̊ʒwe, Eorwennek lewelewel, parietariawal, Saxifragiawal es petreſelÿe̊mmel, vgÿ hogÿ flaſtro moggÿara legÿe̊n, te̊d rea eʒth melege̊n. Es aʒ vthan, Machka te̊wÿſnek vÿʒeben agÿ he̊rpe̊getwe ÿnnÿa, merth eʒ mÿnd aʒ veſekben mÿnd aʒ hoÿagban megh emeʒtÿ aʒ ke̊weth.

Keſerw lapunak vÿʒet ige̊n tÿʒta feÿer borral elegÿch eoʒwe, ad megh ÿnnÿa, el rontÿa aʒ ke̊weth.

+289

Ke̊nek megh akadaſarol.

Ha aʒ veſebe̊l aʒ ke̊wek aʒ Hoÿagban ala ʒalnak, es aʒ ke̊nek nagÿſaga mÿa aʒ hoÿagnak nÿakaban megh alnak, nagÿ veʒe̊deleomben hoʒʒak aʒ Betege̊th aʒ faÿdalommalis, de hogÿ nem is vÿʒelhetÿk. Effeleth aʒert arcʒal feol kel fekwtnÿ (Tanuſagh) vgÿ hogÿ aʒ Tomporaÿ ÿol feol alÿanak, es mÿnde̊nkeppen ere̊ſſen kel aʒ betege̊t moʒgatnÿ, hogÿ aʒ ke̊ aʒ vÿʒeletnek chÿewÿbe̊l kÿ eſſek, ere̊ltetnÿ is kel magat aʒ betegnek ha leheth hogÿ vÿʒelÿek. Sha meeg is aʒ vÿʒelettel eggÿwth aʒ ke̊ kÿ nem ÿw, iſmet ere̊ſſen kel moʒgatnÿ aʒ betege̊th mÿnde̊nkeppen.

Ha penÿgh eʒ moddal vgÿan ſemmÿt nem haʒnalhatnÿ, chÿewe̊t kel aʒ ʒe̊mere̊m teſtnek lÿkaban be dugnÿ, es aʒʒal kel

aʒ kȇwet aʒ vÿʒeletnek Chÿevÿbȇl hatra nÿomnÿ, es vgÿ kel
vÿʒeletÿth megh ÿndÿtanÿ. Es mÿngÿaraſth aʒon kel meſtȇrkeodnÿ
ÿtalokkal es mÿndȇn orwoſſagokkal, hogÿ aʒ kȇ megh romolÿon
aʒ hoÿagban.
Ha penÿgh aʒ kȇ aʒ hoÿagbol el ÿw, de aʒ ʒȇmerȇm teſtnek
ʒÿnthe aʒ kȇʒepÿn al megh, es megh ſebȇſÿtuen aʒ teſtȇth
nagÿ veʒȇdelmet akar hoʒnÿ, feolwl aʒ ʒȇmerȇm teſtȇt laſſan
laſſan melegh vÿʒʒel kel ȇttȇʒnÿ, mÿnd addÿgh hogÿ megh
vȇrȇſſȇggÿek. Awagÿ aʒ ʒȇmerȇm teſtȇth melegh olaÿban kel
tȇnnÿ, Es affele orwoſſagokat kÿk aʒ vÿʒeletȇth megh ÿndÿttiak
ÿo bwȇn kel adnÿ, Megh is kel aʒ betegnek hadnÿ, hogÿ ſok vÿʒeleteoth
gÿwchÿȇn, aʒth oʒton igȇn Nagÿ erȇwel vÿʒelÿe kÿ, Merth
eʒ okbol gÿakorta aʒ kȇ kÿ ʒokoth eſnÿ. Eʒ Feordȇ (Oruoſsagh)
penÿgh fȇlȇtte ÿo arrol, mÿkor aʒ kȇ megh akad, nem is vÿʒelhetnÿ.
Folÿo fweth kÿnek olÿan feÿer vÿraga vagÿon mÿnt aʒ
harangh, aʒ ȇregbÿk felet, magat, gÿeokeret, vÿragat mÿnd
eggÿwth ʒȇggÿed, magabol es vÿragabol chÿnalÿ feordȇth, es
ebben wlteſd aʒ betegȇt, aʒ gÿeokeret penÿgh aʒald megh melegh
twʒhelÿȇn igȇn hamar es tȇrd porra, elegÿch eʒ port Meʒes Borban,
Smÿkor aʒ feordȇben wl aʒ Betegh ad megh ÿnnÿa melegȇn,
megh ÿndÿttia eʒ a vÿʒeletȇth, ha aʒ porban haromʒor
vagÿ Negÿcʒȇr acʒ ÿnnÿa is attul ÿob, merth hamarab el ÿndul.
Eʒ igȇn feolȇtte ſok embȇrȇkȇn megh probaltatoth orwoſſagh.
Apaffÿ Iſtwan eʒ orwoſſagot magan probalta megh, es igȇn igaʒnak
talaltha.
Vegeʒetre, ha ſemmÿ forman kÿ nem ÿwne aʒ kȇ, ketelenſegh
alath megh kel aʒ ʒȇmerȇm teſtȇt mecchenÿ, de fȇlwl kel
megh mecchenÿ akkoran mÿnth egÿ Mak bele mehetne aʒ lÿkaban,
Alol penÿgh ſemmÿkeppen nem ÿo megh meccenÿ, merth
+290
ſoha ÿol be nem giogÿul, es mÿndeltigh aʒon megÿȇn el aʒ
vÿʒeleth.

Aʒ Sʒȇmerȇm Teſthȇʒ ualo Chÿevȇkrȇl.

Aʒ Ferfÿ ʒȇmerȇm teſtehȇʒ valo chÿew, kÿt feol kȇl tolnÿ
(Ferfiunak ualo) aʒ ʒȇmerȇm teſtben, ha aʒ ʒwkʒegh kewannÿa harom
modunak kel leonnÿ, aʒ wdȇnek allapattÿahoʒ kepȇſth, es aʒ
ʒȇmerȇm teſtnek is menÿſegehȇʒ kepȇſth, Aʒ eggÿk tÿʒȇn eoth
vÿ nÿomatnÿ hoʒʒu legÿȇn, es eʒ legh temerdȇkb legÿȇn, Maſÿk

tÿʒe̊nket vÿ nÿomatnÿ legÿe̊n, es aʒ elſe̊nel eʒ valamÿwel vekonb legÿe̊n. Harmadÿk, kÿlencʒ vÿ Nÿomatnÿ hoʒʒu legÿe̊n, Es eʒ legh vekonb is legÿe̊n.
(Aʒʒoniallatnak ualo) Aʒ Aʒʒonÿallat Nemnek valo cÿew ket fele legie̊n, aʒ Nagÿobbÿk kÿlencʒ vÿ Nÿomatnÿ es temerde̊kb, aʒ kÿſſebbÿk Het awagÿ hat vÿ nÿomatnÿ es vekonb.
Aʒ Cÿewe̊k penÿgh horgaſok legÿenek, de aʒ ferfÿ ʒe̊mere̊m teſtehe̊ʒ valok horgaſbak legÿenek, hogÿnem mÿnth aʒ Aʒʒonÿallatnak valo chÿewe̊k.

Veſekben hogÿ Fe̊venÿ ne tere̊mÿe̊n.

(Tanuſagh) Eʒtende̊ben kecczе̊r kel purgaciot ve̊nnÿ, Tawaʒʒal es Eoʒʒel, kÿt igh chÿnalÿ, merth eʒ ige̊n haʒnos.
Beʒtercʒeÿ ʒÿlwat Tÿʒ ʒe̊me̊th, Liquiriciat egÿ nehеʒeke̊t, Tenge̊rÿ ʒeoleot egÿ Nehеʒeke̊t, Arpath fel marokkal, venus haÿat fel marokkal, Aniſum magot egÿ nehеʒeke̊t, ke̊menÿ magoth egÿ nehеʒeke̊t, Malwa magoth harom nehеʒeke̊t, eʒe̊ket egÿ font vÿʒben feoʒd megh hogÿ chÿak harmadreʒe maraggÿon aʒ vÿʒnek, ʒwrd megh, tegÿ ahoʒ tÿʒ Nehеʒek vÿ Caſſiath, Egÿ lat vÿola Sÿrupoth, Ebed ele̊t egÿ orawal ad eʒth ÿnnÿa.
Iege̊nÿe fanak Enÿweben maſſel latoth aʒtas megh ÿol borban, takard Oſtÿaban es haÿnalban Nÿeleſd el, ige̊n ÿo es haʒnos.
Chÿalant agÿ Nÿerſen e̊nnÿ, awagÿ ʒaraʒd megh es te̊rd porra, ad aʒt e̊nnÿ akar mÿfele etelben.
ʒanotnak magwat aggÿad eonnÿ, megh tÿʒtÿttia eʒ aʒ veſeket mÿnde̊n nedweſſege̊ktwl, es Nem haggÿa oth megh ragadnÿ es ke̊wechkekke valtoʒnÿ, Ebbeol penÿgh keth vagÿ harom Nehеʒekeoth agÿ, akar roſa meʒben porul, akar vÿʒben aʒ melÿben Roſa Meʒeth elegÿte̊ttel.
+291
Sarga Dÿnnÿenek magwat fe̊ʒd megh vÿʒben, aʒt aggÿad ige̊n gÿakorta aʒ vÿʒeth.
Nagÿ Malwat fe̊ʒ megh kappan leweben, tegÿ ahoʒ egÿ Nehеʒek vÿ vaÿath, es Meʒet awagÿ Nad Meʒeth egÿ Nehеʒeke̊t, ebbe̊l agÿ ÿnnÿa ket orawal ebed ele̊t egÿ fontoth megh melege̊n, fe̊leotte ige̊n tÿʒtÿttia aʒ veſeketh.

Bel kȡrwl valo hartÿanak megh ʃʒakadaʃarol. (Peritonium Siphac)

Aʒ melÿ hartÿa Belȡl aʒ haʃban mÿndȡn oda be
valo reʒeketh be takar, mÿkor valamÿ okbol, eʃeʃbȡl vagÿ valamÿ
ʃerweʃbeol eʒ megh ʒakad, es dagadnÿ keʒd fȡn aʒ Agÿekban,
de aʒ Tȡkben meeg ala nem ʒalloth, eʒth igȡn ʃÿetwe megh kel
gÿogÿtanÿ.

Tȡmÿenth, Bdeliumot, Ammoniacumot, Sarcocolat, Acaciat,
Glutinis piſcis, eʒȡket aʒ patÿkaban talalod megh, igȡn erȡs
ecʒetben habard eoʒwe eʒȡketh, de eʒȡk mÿnd egÿ mertekre
legÿenek, es mÿhelt eoʒwe chÿnalod, mÿngÿaraʃth hertelen kend
aʒ ʒakadaʃra, es kȡʃd altal ruhawal hogÿ rea ʒaraggÿon, Aʒ
megh ʃerwȡt embȡr pęnÿgh hanÿatta fekwgÿek, igȡn ÿoʒanon
elÿȡn, es olÿ eledellel ne elÿȡn aʒ kÿ ʒelet ʒȡreoʒhetne haʃaban.
Sʒarka lab fwnek gÿeokeret tȡrd eoʒwe ęcʒettel, kȡʃd aʒʒal
aʒ ʒakadaʃth.

Egÿk fele harom lewelw fwnek ʒenth haromʃagh fwe newe,
feÿer chÿȡpȡgeʃȡk vadnak raÿtha. Sarga aʒ vÿraga, tȡrd porra
eʒth, egÿ nÿhan napÿgh agÿ eʒ porban megh ÿnnÿa Borban,
enheÿra reggel vgÿ mÿnth fel kalanbelÿth, megh gÿogÿttÿa.

Eoth lewelw fwet teorÿ porra, ad aʒt ÿnnÿa borban, rea is
keoʃʃed aʒ fweth.

Aprofele Eger fwl fweth, Talmoʃo fweth mÿnd gÿȡkereʃtwl,
Geʒemÿcʒenek gÿȡkereth, Fȡldÿ tȡmÿent pȡchÿetȡs fwet, tȡrd
eoʒwe mÿnd eʒȡket hogÿ porul legÿenek, ebben ha ÿnnÿa acʒ
reggel enheÿra, Awagÿ ha aʒ ʒakadaʃra kȡtȡd is, choda haʒnoʃok.

Kechke feÿet mÿnd ʒȡrȡʃtwl fȡʒ megh vÿʒben, ad eʒth
ÿnnÿa, mÿndȡn belʃȡ ʒakadaʃth megh gÿogÿth.

Nÿulnak ganeÿat chÿnald eoʒwe Meʒʒel, mÿndȡn
napon ebben agÿ egÿ Babʒȡmnÿth megh eonnÿ, megh forraʒtÿa
mÿndȡn ketʃegnekwl, megh is giogÿttia.

Elewen vakondakot haʃÿch kettȡ, aʒonnal kȡʃd aʒ ʒakadaʃra,
es aʒon modon haggÿad fekwnnÿ agÿaban Eotȡdnapÿgh, aʒ kȡtes
penÿgh raÿtha alÿon, vgÿan regÿ ʒakadaʃrolis eʒ igȡn haʒnos,
+292
mÿgh aʒ Teokben nem ʒallot meeg oda ala. Eʒ penÿgh igȡn megh
probaltatoth orwoʃʃagh.

Tormentillat, kegÿo Trang gÿȡkeret, Fekethe Nadal fwet,
Feÿer malwath, Bakʒarwo fwet, Thȡmÿent, Galbanumoth, ana uncia j.
Bolus armęnuʃt uncia s. chÿnald eoʒwe eʒȡket, es keoʃd aʒ ʒakadaʃra.
Sok Eb chÿontoth eges megh es tȡrd porra, kend megh

Meʒʒel aʒ ʒakadaſth, es hÿnch be fe̊lwl aʒ porral vard ÿol be ruhawal, bÿʒonnÿal hÿggÿed hogÿ ha nagÿ ʒakadas vagÿon is raÿta, megh gÿogÿul.
Petreſelme̊t fe̊ʒ megh ere̊s Ecʒetben mÿnd gÿe̊kereſtwl leweleſtwl ige̊n ereoſſen, keoſd aʒ agÿekara.

Gÿerme̊kchenek.

Varadÿchot fel latoth te̊rÿ porra, tÿkmon feÿerrel habard eoʒwe, kend valamÿ vaʒonra, keoſd ere̊ſſen aʒ ʒakadaſra oda aʒ agÿekara.
Keſerw habot eges megh es vegÿ abbol ket neheʒeke̊t, forrald megh ſwrw ve̊re̊s borban, te̊rd e̊ʒwe aʒ vthan tÿkmon feÿerewel es kend ruhara, ke̊ſd ere̊ſſen rea.
Be̊re̊knek lewelet fonnÿaʒd megh vÿʒben, te̊rd megh es ke̊ſd rea, tÿʒe̊nketteod napra megh gÿogÿttia.
Koſnak aʒ bwret nÿuʒaſd le, ke̊ſd melege̊n aʒ ʒakadaſra.
Momordicanak lewelebeol chÿnaltas olaÿth, aʒʒal kend aʒ agÿekat, nagÿot haʒnal.
Lo nÿelw fwet teorÿ porra, ebben agÿ enhera egÿ kichÿnt borban megh ÿnnÿa, e̊ʒwe forraʒtÿa aʒ ʒakadaſt, ÿollehet ele̊ʒe̊r mÿntha mÿnde̊n belÿt kÿ tekerne ſtolna vgÿ teccʒÿk, de ere̊ſſen megh kel ke̊tnÿ aʒ ʒakadaſth.

(Vmbilicorum Tumor) **Aʒ Ke̊lde̊kre̊l.**

Aʒ kÿs gÿerme̊knek keoldeoke ÿeleoſben aʒ mÿkor el meccʒÿk megh dagad, kÿth igh kel orwoſlanÿ.
Bechÿ fweth negÿ penʒ nÿomonÿt te̊rÿ porra, elegich eoʒwe terpentinawal, ke̊ſd aʒ keolde̊kere.
Keſerw baboth eges megh, Lenbe̊l chÿnalt vaʒnat eges megh, vegÿ mÿnde̊nÿkbeol ket ket neheʒekeot es te̊rd porra, elegÿch
+293
eoʒwe tÿkmon feÿerrel, kend ÿrhara akkorara mÿnth aʒ dagadas, ke̊ſd rea ere̊ſſen.
Temſoth, drachma 5. Borke̊wet drachma 7, Aʒʒu roſath, drachma 10. eretlen galleſth, drachma 2. eʒe̊ket teord megh porra, es aʒ vthan borral teord vgÿ eoʒwe hogÿ olÿan ſwrw legÿe̊n mÿnth aʒ Meʒ. Eʒʒel kennÿed aʒ keoldeoketh march Spongÿat Ecʒetben, fachÿard kÿ, es fe̊lwl ke̊ſd aʒt rea.
Balha fwet te̊rÿ megh, veſd vÿʒben hogÿ valamÿ ſwrwſege

legÿe̊n, kend ÿrhara, ke̊ſd aʒ ke̊lde̊kre.
Balha fwet fenÿw vÿaʒʒal elegÿch eoʒwe, keoſd aʒ keolde̊kre.

Gÿerme̊kchenek haſa dagadaſarol. (Tumor Ventris)

Ha aʒ kÿs gÿerme̊kchenek haſa es akar mÿ egÿeb
tagÿaÿ dagadoʒnak, igh orwoſolÿad.
Faÿ awagÿ feoldÿ Boʒʒanak ʒeod megh aʒ fwrtÿth, feÿer
borban fonnÿaʒd megh, melege̊n aʒ gÿerme̊ke̊th abban takarÿad,
megh apad ketſeghnekwl.
Fekete gÿopart, Sʒeękfwet, Sʒepʒe̊le̊t, fonnÿaʒ megh vÿʒben,
es egÿ napon kecche̊ris aʒʒal parolÿad. Sha vgÿan megh puffadoʒot
volna is, Nagÿot haʒnal.
Ha penÿgh chÿak aʒ haſa, vagÿ laba, vagÿ karÿa, dagad,
Rutath fonnÿaʒ megh fa olaÿban awagÿ Apiom magoth, aʒʒal
kennÿed, awagÿ keoſſed aʒ fwevęl.

Vekonÿ faÿasrol. (Lumbi dolor)

Erdeÿ Eoke̊r NÿelW fwet de chÿak aʒ gÿe̊kereth, te̊rd ereoſſen
megh es keoſd rea.
Marthÿ laput teorÿ ere̊ſſen megh, ke̊ſd rea.

Serueſre̊l.

Egÿ Meʒe̊lÿ Meʒeth vegÿ, meteld rakwa ve̊re̊s hagÿmawal,
ves egÿ marok ſot bele, fe̊ʒd eoʒwe hogÿ ÿrre valtoʒʒek, kend
ruhara es keoſd rea, harmad napÿgh alÿon raÿtha.

ʒabot fe̊ʒ megh ige̊n ere̊ſſen vÿʒben es te̊rd megh aʒ vthan

Fekete nadalÿ fwet mÿnd gÿeokereſtwl leweleſtwl aſd kÿ,
ohaÿal teord eoʒwę es te̊d egÿ faʒekban, te̊lch egete̊t bort rea,
te̊re̊t bechÿ Saffrant ves bele, Bechÿ ʒappant, fa olaÿth, teolch
rea es feoʒd ere̊ſſen e̊ʒwe, aʒ vthan kend valamÿre es ke̊ſd aʒ
Serweſre, tarch harmad napÿgh raÿtha.
Ve̊re̊s hagÿmath te̊rÿ megh moſarban, mÿkor te̊re̊d hÿnched
laſſan laſſan ros lÿʒtel, eʒt ket ruha ke̊ʒe̊t ke̊ſd rea.
Nadalÿ fwnek gÿe̊keret moſd megh es ronch megh,
fe̊ʒd megh ohaÿal es roʒ lÿʒtel eggÿwt, aʒ mÿnt twrhetÿ melege̊n
keoſd aʒ Serweſre.
Fekete wre̊m gÿe̊keret teord megh ohaÿban, ad megh ÿnnÿa.

Hars fat eges megh, aʒ holt ʒeneth ronch megh, ʒÿtald
megh es habard olwaʒtoth haÿban, Smÿkor aʒ ſerwes raÿta eſÿk
aʒ embe̊re̊n, eʒth ha megh adod ÿnnÿa, telÿes eletÿben ſoha aʒ
Serwes megh nem ÿndul raÿtha.
Aʒ forras helÿe̊n valo Salatath melÿ mÿnd Telbe nÿarban
ʒe̊ld es aʒ vÿʒ ʒÿne̊n fe̊n aal, Deakul eʒt Lauernek hÿiak, eoſd
megh eʒth vaÿas forro borral, eʒʒel keoſſed aʒ Serweſth.
Harſfanak lewelet es laurea Baccat, aʒ menÿ eʒnek eggÿk
felenÿ The̊mÿenth, Fa olaÿth, Egete̊th Borth, feoʒd mÿnd egÿben
eʒe̊keth, ad megh ÿnnÿa.
Harſfanak aʒ elewen ʒeneben harmath tegÿ egÿ kÿs magas
faʒekban, te̊lch egÿ kÿs ÿtal borth reaÿa, de aʒ chÿuprot ÿol be
dugÿad hogÿ aʒ paraÿa kÿ Ne me̊nnÿe̊n hanem egÿ keweſſe had
alÿon raÿtha, eʒt ÿo melege̊n ad megh enhera ÿnnÿa, haromʒor
chÿeleke̊ggÿed eʒth, de mÿndenkor le fekteſd vthanna valamenÿʒe̊r
megh ÿſſʒa es ÿol be takartaſd.
Bor ſe̊prwben ves Salÿath feoʒd megh benne, es ÿo melege̊n
ke̊ſd aʒ Serweſre awagÿ vgÿan varraſd ÿol reaÿa.
Ecʒete̊s korpawal elegÿ ke̊s feÿer wrme̊th aʒ keolde̊kere,
vard rea, alÿon raÿta harmad vagÿ Negÿed napigh is.
Iſthen faÿat te̊rÿ e̊ʒwe ohaÿal, keoſd aʒ Serweſre.

ÿol, teolch rea egÿ ÿcʒe egete̊th borth. o haÿat olwaʒ megh es
feoʒd eoʒwe mÿnd eʒe̊keth, de vÿʒet teolch keoʒÿben es vgÿ
kewerÿed, Fekete Nadalÿ fwet porul hÿnch bele aʒ kewereſkor,
hogÿ oʒton ÿol eoʒwe chÿnalod, flaſtrom moggÿara kend ruhara,
ke̊ſd aʒ Serweſre, harmad napigh raÿtha alÿon, de mÿnde̊n ke̊tes
vthan valamÿ kewes popÿommal vagÿ Dealtheawal megh
kennÿed.
+295
O haÿat, Fekete retkeoth, fa olaÿth teorÿ eoʒwe,
ke̊ſd aʒ Serweſre, ketſegnekwl megh gÿogÿul.

Aʒ Hoiagrol:
Es abba lewe̊ ke̊re̊l.

Aʒ hoÿagh gÿakorta bantatÿk ke̊twl, Twʒeſwleſſel genÿetſege̊s
kelewennÿel rÿtkan, de megh Sebe̊ſwleſſel Neha. Aʒ Hoÿagban
valo ke̊, Nagÿſaggal, Allattal, Sʒÿnnel, formawal, gÿakorta
kwleombeoʒ, es nem egÿmodunak laccʒÿk mÿnde̊ne̊kben, es ebbe̊l

vagÿon hogÿ aʒ Nÿawalÿak is kwleomb kwleomb bantaſth chÿelekeodnek.
Ennek okat mÿndȩnȩk legh ÿnkab aʒ temerdeok (Oka)
Nÿers Nedueſſegȩth mongÿak, kÿ aʒ Erek altal aʒ vÿʒelettel
eggÿwth aʒ hoÿagh wregebe be folÿ, melÿben oth mÿnth ʒÿnthe
valamÿnek aʒ ſȩprwÿe le wlwen, es a helnek melegſegetwl megh
ʒaradwan, laſſan laſſan kȩwe leʒȩn. De ſeoth ÿnkab eʒ hÿtwan
ſaar (hanemha aʒ hoÿagnak nÿaka igȩn ʒoroʒ awagÿ megh
rekedeot volna) annÿ ſok ideÿgh hogÿhogÿ maradhatna oth,
Nehеʒ aʒert ennek igaʒnak leonnÿ, merth meeg aʒ ver darabochkakis
es genÿetſegh, es olÿ ſwrw rȩſth Enÿwes Nÿal mÿnth aʒ
takonÿ, es annal ſokkal temerdȩkb allatok is, kÿ folnak onneth
aʒ vÿʒelettel eggÿwth. Aʒ hoÿagban valo kȩ aʒerth veʒȩn eredetȩth
aʒ veſekbeol, Melÿ veſekbeol aʒ faÿas altal be eſwen aʒ
hoÿagban aʒ keo, hogÿha eoregȩchke aʒ, oth mulath aʒ hoÿagban
ÿdeigh, es gÿakorta oth is marad, es aʒ oda chÿorgo rutſagoknak
hoʒʒa valo ragadaſawal, megh eoregbeodÿk vgÿ hogÿ igaʒan kȩ
leʒȩn. Ennek igaʒ volta ebbȩl teccʒÿk megh, merth ſoha
nem talaltatÿk olÿ Embȩr aʒ kÿnek hoÿagaban kȩ vagÿon, kÿth
annak eleotte veſenek faÿaſa nem bantoth es nem gÿȩtrȩth volna.
Sȩth aʒ melÿ kȩwet aʒ hoÿagbol kÿ męchnek, ha aʒt megh
tȩrÿk, beleol mÿntha belÿ volna olÿ maganak valo kȩwet talalnÿ
benne, Es eʒ aʒ a kȩ, kÿ aʒ veſebeol ÿwth ala, kÿnek mÿnd
ʒÿne, mÿnd allattÿa kwlȩmbȩʒ attul aʒ kȩtwl aʒ melÿ kȩwel
be takartatoth fȩlwl. Aʒ Hoÿagban valo kȩnek bÿʒonÿos
ÿeleÿ eʒȩk, Aʒ Agÿek chÿontnal, aʒ Sʒȩmerȩm teſth es aʒ (Ieleÿ)
Segh kȩʒȩt valo huſnal, nemÿnemw heaban valo budoſo chÿklandas,
Merth akkor meeg ÿgȩn kichÿn aʒ kȩ es kȩnÿw, de
mÿkor oʒton megh eoregȩdÿk, Nagÿ Nehеʒ le fwggȩ terȩh
erʒetÿk, melÿ mÿa, darabos vthon valo ÿaras nehеʒen es nagÿ
faÿdalommal leheth, annal is Nehеʒebben penÿgh aʒ ʒȩkeolles.
+296
Vÿʒeleſnek kewanſaga olÿ gÿakorta leʒȩn, hogÿ mÿnd vnos
vntalan vÿʒellenÿ kel, es alÿgh tarthatnÿ megh is aʒ vÿʒeleteoth.
Ees mÿkoron vÿʒellenÿ kel, aʒ vÿʒeleſnek folÿaſa hertelen megh
tartoʒtatÿk, merth eleÿben al aʒ kȩ, kÿnek okaert egÿ vegben
nem vÿʒelhetnÿ, hanem tartoʒtatwa es ʒaggatwa ʒaggatwa, Es
akkor aʒ faÿdalom Neha mÿnd aʒ ʒȩmerȩm teſtȩth, Neha cÿak
aʒ Makÿat gÿȩtrÿ es bantÿa, es aʒ faÿdalom legh erȩſben vagion
akkor mÿkor aʒ vÿʒelet el vegeʒȩdÿk, Mÿkor ÿmmar aʒ keo aʒ

vÿʒeletnek mẽneſewel feol ÿndulwan mÿntha kÿ akarna mẽnnÿ,
aʒ Remeſeth erẽſſen megh ʒorÿttÿa. Aʒ vÿʒeleſnek igÿekẽʒetÿt
kẽwetÿ aʒ Sʒek mẽneſenek is kewanſaga, merth aʒ kẽnek nagÿſaga,
mÿnth ʒÿnthe aʒ hoÿagnak nÿakat, ÿgaʒ vgÿ aʒ vegſẽ
hurkat is ÿʒgattÿa. De Neha mÿkor aʒ kẽ aʒ hoÿagnak
feolſẽ reʒehẽʒ vagion ragadwa, eʒ megh mondot ÿeleokben
chÿak egh is megh nem teccʒÿk nÿlwan, es talaltatnak olÿ embẽrẽk,
kÿk mÿndẽn faÿdalomnekwl ſok ÿdeigh el hordoʒʒak aʒ
kẽwet aʒ hoÿagban. Aʒ vÿʒelet feÿer, temerdeok es ʒawaros,
kÿnek aʒ alÿa mÿkor le wl aʒ Edenben, genÿetſegẽs vagÿ aʒ
Orban valo takonhoʒ haſonlo. Iollehet eʒ feolwl megh mondot
ÿeleokben, akkor is ſok megh vagÿon, mÿkor aʒ hoÿagh nÿakanak
wrege genÿetſegẽſſen megh Sebeoſeodÿk, kÿ aʒokon leʒẽn,
aʒ kÿktwl aʒ termeʒet, aʒ aʒ Nemʒẽ magh mẽnthẽn megÿẽn
vgian akarattÿok ellen. Awagÿ aʒ kÿk kurwalkodaſok mÿa megh
veʒtenek. Ha genÿetſegẽs ſebẽſwles vagÿon aʒ hoÿagh nÿakaban,
ſokkal aʒ eleoth is aʒ olÿannak akarattÿa ellen is meontẽn mẽnt
aʒ Nemʒẽ Magwa. Ha penÿgh keo vagÿon, annak elẽtte aʒ olÿannak
igẽn faÿt aʒ veſeÿe, es aʒ kẽwet, vÿʒeleſe koran kÿ nem
vÿſelhette. De nagÿob probanak okaerth, aʒ vÿodat dugd feol aʒ
Seg lÿkaban, awagÿ aʒ ʒẽmerẽm teſtnek lÿkaban aʒ kẽhẽʒ valo
chÿeweoth told feol, aʒ mÿ ketſegẽs es bÿʒontalan volth, aʒt megh
erʒẽd, es biʒonÿoſſa leʒ benne.
(Oruoſsagok) Aʒ veſekben valo kẽrẽl valamÿth megh ÿrtunk,
mÿnd aʒok ÿo orwoſſagok aʒ hoÿagban valo kẽrẽl is.
Fa odvaba lako vęrębęchketh melÿeʒd megh, veſd kÿ belÿt
es ſoſd megh egeʒʒen, vgÿan vgÿ Nÿerſenadmegh ẽnnÿ, aʒ
betegſegẽth megh gÿogÿttia telÿeſſeggel, merth aʒ megh termẽt
kẽweket kÿ vÿʒeltetÿ, es aʒ vthan Nem is haggÿa megh tereomnÿ.
Gem Nÿelwfwettẽrÿ porra, borban ad megh ÿnnÿa.
Baknak veret ad megh ÿnnÿa feÿer borban. El tẽrÿ
+297
aʒ kẽweth aʒ Hoÿagban, aʒ veſeben is. El veʒÿ faÿdalmath, aʒ
vÿʒeletẽn kÿ wʒÿ, es tẽbbe nem haggÿa oth megh terẽmnÿ.
Eoregh chÿganak feÿeben aʒ melÿ kẽwet talalʒ, vẽd kÿ es
tẽrd megh, ad megh feÿer borban ÿnnÿa, el teorÿ aʒ kẽweth.
Venus aʒʒonÿ kẽldeoke fwet aʒ gÿẽkeret chÿak, baba
kalacchÿa fwnek is aʒ gÿeokeret feoʒd megh vÿʒben, es Nadmeʒʒel
aʒt aʒ gÿeokeret aggÿad eonnÿ.

Mondolat, Monÿorot, Cÿtrom magwat, tÿʒtÿch megh aʒ magwatul eʒe̊ket, es mÿndeonÿkbe̊l vegÿ Egÿ Neheʒek nÿomonÿth, vad keomen magot hat Neheʒeke̊th, Saffranth annÿth, Malwanak magwat is annÿth, es Opiomot is annÿth, Feÿer belend fwet is annÿth, Apiom magot is annÿth, te̊rd megh mÿnd eʒe̊ket. Es olÿ Meʒben kÿt annak ele̊tte aʒ taÿtekatul megh tÿʒtÿtottal, chÿnalÿ Trociſcoſokat, Mÿnde̊n reggel harmÿncʒhat arpa ʒe̊m aʒ mÿnÿt megh nÿomna, annÿt agÿ megh ÿnnÿa Meʒ ſe̊rben, vagÿ Meʒes vÿʒben.

Apiom magoth, Aniſum magoth, petreſele̊m magot ana drachma 4.

Saffrant, drachma j. s. koſte̊wÿſſet, vadke̊menÿ magot ana drachma j. s. feÿer borſot drachma j. teord megh eʒe̊ket es elegÿch e̊ʒwe aʒʒu ʒe̊leobeol chÿnalt borral es vÿʒʒel, awagÿ ha aʒ nÿnchen Edes borban elegÿched es ad megh ÿnnÿa, de enheÿra aggÿad, es egÿ Neheʒekeot agÿ eccʒe̊r eccʒe̊r megh ÿnnÿa.

Madar ke̊leſt, Saxifragÿat, Faheat, venuſaʒʒonÿ haÿat, liquiriciat, ana drachma j s. Sarga dÿnnÿe magoth. Spargat, ana uncia j, te̊rd porra eʒe̊keth, borban agÿ eʒ porban ÿnnÿa.

Eger te̊wÿſnek gÿe̊keret, Sparganak gÿe̊keret, es ke̊mennek gÿe̊keret, tÿʒtÿcd ÿol megh eʒe̊ket, veſd folÿo vÿʒben ket oraigh hogÿ oth megh lagÿulÿanak aʒ vthan moſd ʒepe̊n kÿ, es mÿnde̊nÿkbe̊l egÿ arant tegÿ egÿ faʒekban, es aʒ faʒekat te̊lch tele folÿo vagÿ forras vÿʒʒel, teʒtawal tapaʒd ÿol be fe̊lwl aʒ faʒekat de aʒ ke̊ʒepÿn feolwl hagÿ egÿ lÿkat, te̊d aʒ twʒhe̊ʒ es feoʒd mÿnd addÿgh hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, ve̊d kÿ aʒ twʒtwl, ebben mÿnde̊n reggel heted vagÿ Nÿolcʒad napÿgh, enhera fel poharkawal agÿ Megh ÿnnÿa, es Negÿ ora mulwan egÿek ebedeot vthanna, Ennek nagÿ haʒnalattÿat e̊ſmere̊d megh.

Gÿerme̊knek.

Ha aʒ gÿerme̊kchenek ke̊ vagÿon aʒ Hoÿagaban nagÿ (Iele̊k) faÿdalma vagÿon, es aʒ vÿʒeletÿt chak chÿe̊pe̊getÿ vekonÿon, vÿʒellÿk, vÿʒket aʒ teʒte̊chkeÿe es Meredwe aal. Legh

+298

(Tanuſagh) ele̊ʒe̊r hogÿ eʒe̊ket latod, mÿngÿaraſth mÿnd eteleben ÿtalaban aʒ gÿerme̊knek, Baſa roſanak gÿe̊keret ves porul. Eʒ ige̊n nagÿot haʒnal nekÿ, Es mÿnde̊n napon ʒep melegh vÿʒben fe̊re̊ʒʒed, aʒ fe̊rde̊ben penÿgh ilÿen orwoſſagoth agÿ Nekÿ.

Te̊mÿent es Madra fwet te̊rÿ egÿenle̊ mertekkel megh, eʒt Meʒʒel elegÿch eoʒwe, reggel es eſtwe is egÿ mogÿoronÿth agÿ

ebben megh ęonnÿ.
(Oruoſsagok) Heth nÿers dÿokat mÿnd heaſtul tȩrÿ megh erȩſſen, par hagÿmat iſmet egÿ marokkal, Eʒ ket felenek fachÿard kj aʒ lęwet es ʒwrd megh, hetednapÿgh aʒ gÿermȩknek ad eʒt ÿnnÿa, es mÿkor el akarÿak alutnÿ, aʒ teſtȩchkeÿet, aʒ Monÿaÿt, es aʒ Seggÿ es Monÿaÿ keoʒȩt valo huſth, fa olaÿal meleggel kend megh. Bÿʒonÿos orvoſſagh eʒ.
Kakuk fwnek magwat fȩʒd megh vÿʒben, parold
aʒʒal aʒ hoÿagath.
Mondola fanak Enÿweth, ad megh borban ÿnnÿa, el ÿndÿttÿa
aʒ kȩweth.
Ha penÿgh aʒ kȩ megh akad, fekwſd hanÿatta, es aʒ terdeÿt fȩl vonaſd vele, es erȩſſen moʒgaſſad ideſtoua hogÿ aʒ kȩ ÿnkab megh ÿndulhaſſon benne, awagÿ penÿgh nÿomd aʒ Chÿewel vÿʒʒa Nekÿ.

(Inflammatio Veſicae) **Hoÿagnak Twʒeſwleſerȩl.**
Aʒ Melÿ twʒeſwles megh eolÿ aʒ Embȩrt, noha ſokan aʒth mongÿak hogÿ aʒ hoÿagh kȩrwl vagÿon aʒ, De affele twʒes dagadas, nem leʒȩn aʒ hoÿagban ſemmÿkeppen merth aʒ hoÿagh vekonÿ es vernekwl valo, haneem leʒȩn aʒ Remes nÿakanak Muſculuſſaban, aʒ aʒ, abban aʒ huſaban kÿ elȩ erekkel es (Ieleÿ) ÿnakkal vagÿon. Eʒ Nÿawalÿaban vagÿon forro erȩs betegſegh, aʒ ʒȩmerȩm teſth es aʒ Segh kȩʒȩt valo hus, ʒaggato faÿdalommal es forroſagal gÿȩtretÿk. Aʒ vÿʒelet nem mehet noha ÿgȩn ȩrȩmeſth kewan es tȩrekȩdnek vÿʒellenÿ aʒ Betegh, Aʒ Sʒeknek mȩneſe is megh ʒorÿttatÿk, merth aʒ vegſȩ nagÿ hurka aʒ Twʒes dagadaſnak nagÿſagatul ʒorÿttatÿk es aʒ agÿek aʒ vÿʒeletnek ſokaſagatul mÿnd aʒ kȩldȩkÿk kÿ terwl. Aʒ ʒȩmerȩm teſtben melÿ chÿewȩt feol ʒoktanak tolnÿ, aʒt ſem tolhatnÿ fȩl aʒ nagÿ megh ʒorulaſerth, ſȩt vgÿan veʒȩdelmes is volna aʒt erȩʒakkal chÿelekȩdnÿ, merth eʒ Nÿawalÿa gÿakorta vgÿan magatulis holt huſſa valtoʒÿk, kÿbȩl oʒton ſoha ſenkÿ meeg megh nem gÿogÿulhatoth. De ha megh genÿetſegȩſȩdÿk, akkor mÿndȩnȩk ÿnkab megh Nehezȩdnek, kÿ ha megh fakad,
+299
aʒ genÿetſegh kÿ folwan, aʒ dagadas megh apadwan
es aʒ ſok vÿʒeleth kÿ mȩnwen, megh laſſodnak mÿndȩn gÿȩtrelmek.
Aʒ genÿetſegnek kÿ chÿorgaſa vthan, aʒ Remeſben vȩlgÿes

vndok Seb helÿ marad, kÿbe̊l aʒ temerde̊k vÿʒelettel eggÿwth
oʒton Neha vere̊s eweſſegh, Neha be̊ſege̊s genÿetſegh es bwde̊s
ÿw kÿ, melÿ aʒ vÿʒeletnek fenekere ala ʒal hogÿha valamÿben
megh fogod aʒ vÿʒeleteoth. Eʒ Nÿlwan lattatoth, hogÿ effele
genÿetſege̊s vndokſagh, aʒ ʒe̊mere̊m teſth es aʒ Segh keoʒe̊t
melÿ hus vagÿon, aʒon fakadot kÿ, es Neha aʒ vÿʒelet is aʒon
ÿwt kÿ, Neha penÿgh aʒ Segh lÿkon.
Effele nÿawalÿaban lewe̊nek legh ele̊ʒe̊r is aʒ (Oruoſsagok)
Terde̊n a kel ereth vagnÿ, aʒ Terd haÿlaſa alath, awagÿ aʒ
Boka ereth kel megh vagnÿ. Mÿnth egÿeb megh twʒeſwleſben is,
ebben is aʒ eledel dolgabol ahoʒ kel magat aʒ Betegnek tartanÿ,
Bor ÿtaltul telÿeſſeggel oÿa magath, hanem Fa heas vÿʒet ÿgÿek.
Inneth kÿwl olÿ dolgokat kel rea te̊nnÿ chÿnalnÿ aʒ melÿek
aʒ faÿdalmath megh enhÿtÿk. Annakokaert Fa olaÿban kaprot,
len magoth, rutath es Malwat fe̊ʒ megh, es melege̊n eʒʒel
kennÿed. Semmÿkeppen penÿgh hÿdegh orwoſſaggal Ne ÿlleſſed.
Nagÿ faÿdalomban, Opiomot, Mÿrrhawal es Saffrannÿal ÿo
eggÿwth gÿapotra kennÿ es aʒ Seg lÿkban te̊nnÿ.
Len magoth, fenum grecomnak Magwat, Apro malwa gÿe̊keret
feoʒ megh vÿʒben, es abban aʒ vÿʒben wlteſſed aʒ betege̊th,
ſha lehet oth huddoʒʒek. Mÿwel hogÿ penÿgh aʒ hoÿagh ere̊telen
aʒ vÿʒeletnek kÿ bochÿataſara, aʒ Betegh laſſuſaggal nÿomÿa aʒ
Agÿekot, de ne fe̊le̊tteb hogÿ aʒ faÿdalom megh ne e̊regbe̊ggÿek.

Hoÿagnak meg ſebe̊ſwlesere̊l.

Aʒ Hoÿagoth es aʒ vÿʒeletnek chÿeweÿth neha foglalÿa el
Sebe̊ſwles, melÿel aʒ belfe̊ bwreochkeÿe bantatÿk es gÿe̊tretÿk.
Leʒe̊n penÿgh, neha aʒ ke̊nek ragaſatul es te̊reſetwl, Neha (Okaÿ)
aʒ Ele̊s vÿʒelettwl melÿet ʒeorʒeoth aʒ ſok bornak ÿtala, es aʒ
fe̊leotte melegh etel, vagÿ aʒ Chÿpke̊de̊ es Sos nedweſſegnek
e̊ʒwe elegÿe̊deſe. Ennek mÿnde̊nÿkebe̊l valamenÿre temerde̊k
leʒe̊n aʒ vÿʒelet, es Neha verrel, Neha kichÿn genÿetſeggel elegÿe̊dwe
valamÿ Be̊re̊chkek, vagÿ hal hea, vagÿ valamÿ korpa
ʒabaſuk ÿwnek kÿ eggÿwth aʒ vÿʒelettel. Toabba, aʒ vÿʒeletnek
chÿeweÿben lewe̊ ſebe̊ſwleſtwl, vagÿon aʒ faÿdalom (Iele̊k)
aʒ veſe es aʒ agÿek keoʒe̊th, es aʒ genÿetſeg vekonÿon lab aʒ
vÿʒeletben mÿnth egÿ haÿ ʒal. Aʒ Hoÿagban valo ſebe̊ſwleſtwl
+300

penÿgh, aʒ vÿʒelet nem tartoʒtathatÿk megh, de vnos vntalan vÿʒelnÿ keʒe̊rÿth, es effele nÿawalÿaban lewe̊ ʒÿnthe igÿene̊ſſen feol nem alhat. Veghetetlen es fe̊leotte nagÿ gÿe̊trele̊m bantÿa aʒ hoÿagoth, aʒ agÿekot. Es aʒ ʒe̊mere̊m Teſth es Segh keoʒe̊t valo huſth, es annalis legh nagÿobban, aʒ mÿkor vÿʒellÿk. Effele megh ſebe̊ſwles ige̊n gÿogÿulhatatlan nÿawalÿa, Merth mÿwel hogÿ aʒ vÿʒeleth ere̊s es mÿndenkoron erÿ es eʒÿ nem haggÿa ſemmÿkeppen be forradnÿ aʒ Sebeoth. Es noha ÿolleheth igaʒ eleget vÿʒelhetÿk embe̊r twle, de mÿndenkoron aʒ vÿʒeletben megh marad aʒ hoÿagban valamÿ kewes, melÿ mÿndenkoron aʒ Sebe̊th eʒÿ. Aʒ Hoÿagh es veſek Sebe̊ſwleſe ke̊ʒe̊th ilÿen kwleombſegh vagÿon, Ha aʒ Veſe Sebe̊s, aʒ vÿʒeletnek aʒʒal bantaſa nÿnchen. De ha aʒ hoÿagh Sebeos, nagÿ Nehеʒen es forroſaggal leʒe̊n aʒ vÿʒelles, mÿntha vgÿan megh egetne. Es aʒ ʒe̊mere̊m Teſthis feol meredwe aal mÿatta, Olÿ nagÿ kennÿa vagÿon penÿgh mÿnth ʒÿnthe aʒ gÿerme̊k ʒwle̊ aʒʒonÿallatoknak ʒokoth leonnÿ.

(Oruoſsagok) Apro Chÿgakat mÿnd heaſtul te̊rÿ megh, de ele̊ʒe̊r megh egeſſed, ebbe̊l vegÿ Negÿ reʒth, Eretlen chÿer fa gubaÿat is teorÿ megh, es ebbe̊l vegÿ keth reʒth, te̊re̊t borſot vegÿ Egÿ reʒth, eʒe̊ket elegÿch eoʒwe porul, hÿnch rea aʒ Etelre, ad megh eonnÿ akar mÿ fele etel ke̊ʒe̊th. Smegh giogÿttia.

Talmoſo fweth teorÿ porra, ve̊d vÿʒet is aʒ fwenek aʒ porat veſd aʒ vÿʒben, ad vgÿ ÿnnÿa.

Viʒÿ Te̊keoth teorÿ porra, de chÿak aʒ gÿe̊kereth, ad megh vÿʒben ÿnnÿa.

Sʒamar Teÿeth vagÿ kechke teÿet agÿ mÿnde̊n reggel harom latoth ÿnnÿa.

Papmonÿanak aʒ gÿwme̊lchet te̊rd e̊ʒwe feÿer Maakkal, vachÿora vthan keth orawal eʒt aggÿad megh ÿnnÿa, egÿ Neheʒek nÿomonÿth eccʒe̊r.

Feÿer te̊pe̊th ʒe̊leot agÿ eonnÿ. Aʒ vborkanakis magwat heald megh teord megh Teÿben, es aʒth ad megh ÿnnÿa vnos vntalan.

Mumÿat kechÿke Teÿben agÿ megh ÿnnÿa.

Aʒ faÿdalomert eʒ is ʒwkʒege̊s, hogÿ Neha Neha aʒ Chÿewe̊n (kÿt Deakul Catheternek hÿnak) ʒwkʒege̊s aʒ hoÿagban orwoſſagot be teoltenÿ, vÿonnan feÿth Teÿet, awagÿ Aʒʒonÿallat teÿet, vagÿ roſa olaÿth. Ha ſemmÿt effelet nem kaphatnal, tÿʒta

ʒep Melegh vÿʒet is ÿo bele bochÿatanÿ, ÿelő́ſben mÿkor igő́n
eʒÿ aʒ hoÿagot vÿʒelet vagÿ valamÿ rutſagh.
+301

Az Viʒeletrő́l.

Aʒ vÿʒeletnek Nÿawaliaÿ eʒő́k: Aʒ vÿʒeletnek mod nekwl
valo kÿ ÿweſe. Vÿʒeletnek megh nem tatoʒtathataſa. Vÿʒeletnek
nem meheteſe. Vÿʒeletnek nehezen valo mő́neſe. Vÿʒeletnek
verrel valo mő́neſe awagÿ penÿgh genÿetſeggel.

Vÿʒeletnek emeʒtetlen kÿ mő́neſerő́l. (Diabes Tranſitus)

Vÿʒeletnek modnekwl el mő́neſe aʒ, mÿkor ÿʒÿk aʒ Embő́r,
es chÿak el ſem valtoʒÿk hanem hamarſaggal kÿ huddoʒtatÿk.
Aʒ kÿknek haſok vagÿ egÿeb Teſtő́k, vÿʒes Nedweſſegnek ſokaſawal [!]
fő́l dagadot, aʒoknak vÿʒelető́k nagÿ rohanaſſal ſokkal
tő́b ÿw kÿ, hogÿnem mÿnth megh ÿttanak. Lattatoth eʒ, hogÿ egÿ
temerdő́k kő́wer Embő́r effele betegſegben eſwen, Nÿolcʒ Napiglan
valo ſok huddoʒas mÿa, chÿodalatos igő́n megh vekonÿodot, es
aʒ hus le eſő́th rola. Aʒ kÿk aʒerth ſokat ÿʒnak ſokat is huddoʒnak.
Eʒ leʒő́n tulaÿdon aʒ veſeknek nÿawalÿaÿatul, melÿ veſekben
nagÿ hewſegh, awagÿ fő́l gÿuladot Nedweſſegh be ragadwan,
aʒ vernek Sawoÿanak hoʒʒa valo ʒÿwaſara feoleotteb keʒő́ritÿ aʒ
veſeketh, Melÿ aʒerth, mÿwel hogÿ erő́telen aʒ megh tartaſra,
mingÿaraſth aʒ hoÿagban ÿw ala. Toabba, aʒ eges Teſth (Ieleÿ)
aʒ ʒomÿuſagh es nagÿ hewſegh mÿa, el emeʒtő́dÿk es megh
ʒarad. De eʒ veſek mÿa lő́th nÿawalia igő́n rÿtkan leʒő́n.
Teÿnek Sawoÿath igő́n ÿo ÿnnÿa. Awagÿ megh (Oruoſsagok)
ſawanÿodot Teÿet is ÿo. Arpa vÿʒeth es gÿwmő́lchő́t (Eledel)
ÿo ennÿ, de aʒ kÿnek hewſegbő́l vagÿon eʒ Nÿawaliaÿa.
Fő́ldÿ gÿlÿʒtakat roſa vÿʒʒel tő́rÿ eoʒwe, flaſtrom
moggÿara kend ruhara, keoſd aʒ veſekre es aʒ hatara.
Sawanÿu pomagranatnak lewet fachÿard kÿ, aʒth aggÿad
ÿnnÿa.
Galnanak fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Porchÿnnak fachÿard kÿ aʒ leweth, es veoreos Borban
ad megh ÿnnÿa, de affele porchÿnnak aʒ kÿth ver ÿndÿto
porchÿnnak hÿnak.

Aʒ vÿʒeletÿ Embő́rnek egÿ Nap eſtÿgh ha Haccʒor megÿő́n,
ÿgaʒ vÿʒeles eʒ, de ha tő́bʒő́r megÿő́n, vagÿon aʒ valamÿ gonoʒ

vetȩktwl.
+302
Beka lenchÿet, Salatat, Sʒȩlȩnek leweleth roſa Ecʒettel tȩrÿ
eoʒwe, keoſd aʒ haſara, aʒ kȩldȩketwl fogwa mÿnd ala aʒ
agÿekaÿgh.
Arpa lÿʒtȩth, Ecʒetȩth, roſa olaÿt, elegÿch ȩʒwe, ʒÿnthe aʒ
kȩldeoke arant keoſd altal aʒ haſan.
Arpa lÿʒtȩth feol[!] marokkal, ʒeolȩ lewelet is fel marokkal.
Feÿer fwʒnek aʒ fwrtÿbȩl mÿnd leweleſtwl fel marokkal,
Geʒemÿcʒet fel marokkal, pomagranat heat harmad fel neheʒekȩt,
porchÿnt egÿ egeʒ marokkal, Biſalma magwat egÿ Neheʒekkel,
ʒaraʒ vȩrȩs roſath Maſſel marokkal, eʒȩket forrald mÿnd addÿgh
vÿʒben hogÿ mÿnth aʒ Meʒnek annÿ ſwrwſege legÿȩn. Aʒ vthan
ehȩʒ tegÿ keth lat roſa olaÿth, ʒȩdȩrnek kÿ fachÿart lewet egÿ
latoth, iſmeth forrald vÿonnan megh, ebbȩl chÿnalÿ flaſtromoth,
keoſd aʒ haſara es Agÿekara, Ha penÿgh ragado flaſtromoth
akarʒ chÿnalnÿ, tegÿ eheoʒ Fenÿw vÿaʒth, tÿʒta vÿaʒt is, kend
ÿrhara es vgÿ tegÿed rea.
(Tanuſagh) Effele nÿawaliaÿu Embȩr, fekwgÿek veʒtegh agÿaban
es takarÿa be magath, aʒ labaÿt tegÿe melegh vÿʒben, annÿra
hogÿ oth megh ÿʒʒaggÿon erȩſſen, Merth aʒ verÿtekȩn ÿgȩn kÿ
megÿȩn effele nÿawalia.
Hÿdegſegbȩl effele Nÿawalÿa igȩn rÿtkan eſÿk,
De affele ha leonne, melegh teorleſȩkkel es parlaſokkal kel affelet
taplalnÿ, legh ÿnkab penÿgh feordȩwel.

(Dÿamnes Scurria) **Vÿʒeletnek megh nem tartoʒtathataſarol.**
Eʒth magÿarul alaÿa huddoʒaſnak hÿiak, kÿ vgian akarath
(Okaÿ) es mÿndȩn erʒekeonſegnekwl megÿȩn el. Leʒȩn penÿgh
attul, hogÿ aʒ Hoÿagnak Nÿaka ÿgȩn megh oldatÿk, es aʒ Inak
kÿk annak Nÿakanak Erȩs huſaÿban vadnak, le ʒakadnak,
awagÿ magÿarul aʒ mÿnth ʒolunk, aʒ Gutatul megh wttetnek.
Eʒ neha leʒȩn wteſtwl, Neha eſeſtwl, Neha megh hwleſtwl, awagÿ
valamÿ chÿorgaſtul kÿ oda chÿorgoth. Aʒ kÿk Almokban magokat
megh huddoʒʒak mÿnt aʒ gÿermȩkȩk, aʒoknak nem guta
wteſtwl leot, hanem chÿak megh lagÿult aʒ Hoiagok nÿaka kÿ
ſem ſokaſagat, ſem chÿpkeodȩ voltath aʒ vÿʒeletnek el nem

Apro boÿtorÿant kẽs ʒachkoban, es o borban fẽʒd ÿol
erẽſſen megh hogÿ harmadreʒe el apaggÿon, ves egÿ kis Sot bele,
es eʒth aggÿad ÿnnÿa.
+303
ʒenwedhetÿ, ÿleoſben aʒ mÿkor almokban aʒ Eltetẽ Erek le
chÿendeʒwltenek es laſſan munkalodnak.
Swlÿ Dÿʒnot eges megh, vegÿ aʒ poraban harom (Oruoſsagok)
neheʒekeoth, Apro Boÿtorÿant keth latoth, Aʒ Melÿ vekonÿ
hartÿa aʒ Tÿknak haſaban vagÿon egÿ latoth, tÿmporald eoʒwe
eʒẽketh, Smÿkor alunnÿ megÿẽn ad megh eonnÿ.
Kakaſnak gegeÿet egeſd megh es tẽrd porra, eʒt aggÿad
melegh vÿʒben enheÿra ÿnnÿa.
Rokanak monÿaÿth ʒaraʒd megh teord megh, igẽn ÿo borban
ad megh ÿnnÿa.
Egereth Nÿuʒ megh, ſwſd megh es ad megh ẽnnÿ.
Lo mentath, Mÿrrhat, teorÿ porra, vachÿora elẽt
ad megh vÿʒben ÿnnÿa.
Harom lud Nÿelwetfeoʒ megh harom napon egÿmas vthan,
mÿndẽnnap eggÿket eggÿket ad megh eonnÿ.
Vad rutanak magwat tẽrd megh, harom nap egÿ mas vthan
ad megh etelben ẽnnÿ.
Apro Boÿtorÿant tẽrÿ megh, ſmÿkor alunnÿ megiẽn agÿ
megh ÿnnÿa egÿ Neheʒekeoth borban.
Tÿknak aʒ haſaban valo vekonÿ bwreth aʒald es tẽrd megh,
egÿ Neheʒekeot agÿ Borban ÿnnÿa.
Fekete kechkenek, akar iuhnak, akar Bÿkanak aʒ hoÿagat
ʒaraʒd megh es teord porra, mÿkor alunnÿ megÿẽn vÿʒes Ecʒetben
ad megh ÿnnÿa, chÿoda igẽn haʒnal eʒ affele nÿawalÿarol.
Dÿʒnonak awagÿ vad kannak hoÿagath ſwſd megh, ÿnkab
aʒald megh, tẽrd porra, ad megh borban ÿnnÿa.
Nÿulnak agÿa veleÿet ad megh borban ÿnnÿa.
Kechÿke gẽdẽlÿenek twdeÿet ad megh eonnÿ, awagÿ
flaſtrom moggÿara keoſd rea.
Rutath, Caſtoreumoth, M knak keopwÿet, ʒederÿet, Thẽmÿent,
feoʒ megh eʒẽket borban, ad aʒt ÿnnÿa.
Makkoth egÿ latoth, Thẽmÿent harmÿncʒ neheʒekẽt, aſßu
coriandrum magoth tÿʒ Neheʒekeoth, Bolus armenuſth Tÿʒ
Neheʒekeoth, gummÿt tÿʒ Neheʒekeoth, tẽrd porra eʒẽketh, reggel
agÿ megh eʒ porban ÿnnÿa harom Neheʒekeoth borban, Eſtwe

is aʒon modon annÿt agÿ ÿnnÿa.
Kechkenek hoÿagath awagÿ Iuhnak egeſd megh es
tȩ̊rd megh, lo mentath, ʒederÿet, eʒȩ̊ket mÿnd egÿ mertekre
tȩ̊rd porra, eʒȩ̊kheoʒ Nÿulnak monÿath is aʒalÿ es aʒt is porra
teorÿed mÿkor oʒton alunnÿ meg'ȩ̊n igȩ̊n ÿo borban agÿ eʒ
porban maſſel neheʒekȩ̊t megh ÿnnÿa eſtwe.
Mentath, Eokȩ̊r farkath, roſath, Maknak kȩ̊pwÿet, vegÿ
+304
mÿnd egÿ aranth, feoʒd megh vÿʒben, aʒʒal moſſad aʒ agÿekat
es ʒȩ̊merȩ̊m teſteth, aʒ fweth penÿgh fachÿard kÿ es kȩ̊ſd
mÿndȩ̊nwth rea.

(Iſchuria Suppreſsio) **Vÿʒeletnek nem meheteſerȩ̊l.**
Vÿʒeletnek megh allaſa es Nem meheteſe aʒ, mÿkor annÿra
megh reked aʒ vÿʒeleth, hogÿ ſemmÿ abban kÿ nem ÿwhet.
Ennek okath Galenus mongÿa leonnÿ gÿakorta, aʒ Hoÿagnak
erʒekeonſegenek megh veʒeſeth, kÿ mÿa Nem erʒÿ magath hogÿ
megh telÿk, es aʒ kÿ huddoʒaſra ſemmÿth nem igÿekeoʒÿk. De
a bÿʒon dologh hogÿ valamÿgh aʒ vÿʒeletnek Nÿtoth ʒabad vtha
vagÿon (mÿnth aʒokban aʒ kÿk kȩ̊nek okaerth megh meccʒettenek)
mÿndȩ̊n keʒȩ̊rÿteſnekwl is ala ʒal es ʒabad akarattÿan kÿ
ÿw. Aʒ vÿʒeletnek aʒerth nem meheteſenek chÿak eʒ egÿ
(Oka) oka vagÿon, aʒ Megh rekedes: Eʒ penÿglen, awagÿ aʒ
vÿʒelet chÿeveÿnek eleÿth, melÿek aʒ veſekbeol aʒ hoÿagban
ÿwnek, awagÿ aʒ hoÿagnak Nÿakat tȩ̊lthÿ es rekeʒtÿ megh. Ha
aʒ vÿʒelet chÿewÿnek chak eggÿk reked megh (merth kettȩ̊ aʒ)
akkor megh nem reked aʒ vÿʒelet, mert aʒ maſÿk chÿevȩ̊n ala
megÿȩ̊n. De mÿkor mÿnd aʒ kettȩ̊ megh ʒorÿttatik, aʒ leʒȩ̊n
(Ieleÿ) oʒton aʒ megh rekedes, kÿ ebbȩ̊l megh laccʒÿk,
mert aʒ betegh mÿnd aʒ ket veſeÿet faÿdalÿa, aʒ vekonÿanak
nagÿ Neheſſege vagÿon, Ees aʒonkȩ̊ʒben mÿndȩ̊n feleol nagÿ
faÿdalommal valo gÿȩ̊trȩ̊deſe, vÿʒeleſnek kewanſaga chÿak egÿ
chÿeopnere ſÿnchen, aʒ Agÿekaban ſem faÿas ſem dagadas
nÿnchen, es ha vgÿan nÿomogatod is affelet nem erʒes oth, aʒ
hoÿagh wres, vgÿannÿra, hogÿ aʒ Eʒwſth Chÿewȩ̊t fȩ̊l bochÿatod
is aʒ ʒȩ̊mereom teſtnek lÿkaban, vtanna ſemmÿ vÿʒelet kÿ nem
ÿw. Aʒ hoÿagnak penÿgh Nÿaka ha mÿkor megh reked, es aʒ
vÿʒeletȩ̊th nem bochÿattÿa el, akkor huddoʒaſra valo kewanſagh
nagÿ vagÿon, es nagÿ igÿekȩ̊ʒeth aʒ megh gÿwlt vÿʒeletnek

ſokaſaga mÿath, aʒ Agÿek megh terwl es faÿ, es ha aʒ vas
awagÿ eʒwſt chÿew ekkor feol bocÿattatÿk aʒ hoiagban, vgÿan
rohanaſſal ſok vÿʒelet ÿw le, kÿ kn̊ÿwſegere leʒn̊ aʒ Betegnek.
Aʒ vÿʒeletnek chÿeweÿnek eleÿkben valo megh rekedes, leʒn̊
aʒ Eoregeochke kn̊wektwl kÿk oda ragattanak, De rÿtkabban aʒ
temerdn̊k Nedweſſegn̊ktwl, vagÿ aʒ Darab vertwl, annal is rÿtkabban
aʒ megh Twʒeſwlęſtwl vagÿ aʒ genÿetſegtwl. Aʒ hoÿagnak
Nÿakaban leʒn̊n gÿakorta vagÿ aʒ kn̊twl, vagÿ aʒ benne
Newekn̊dn̊t huſtul kÿ olÿan mÿnth egÿ darabos ʒn̊mn̊lchÿw,
+305
rÿtkabban aʒ temerdn̊k Nedweſſegtwl, vagÿ aʒ genÿetſegtwl,
vagÿ aʒ darab vertwl. Eʒn̊k penÿgh ſokaÿgh megh nem maradhatnak
aʒ vthon, de aʒ vÿʒeletnek keʒn̊rÿteſebeol mÿnd eggÿwt
aʒ vÿʒelettel kÿ keʒn̊rÿttetnek ÿwnÿ. Egÿ harmÿncʒ eʒtendn̊s
Embn̊r lattatoth, kÿnek hoÿaganak Nÿaka megh rekedn̊t volna,
aʒ vÿʒeletÿ vnos vntalan aʒ kn̊ldeoken folt kÿ egÿnÿhan holnapigh,
mÿndn̊n dagadaſnekwl, es aʒ haſnak bwreben
valo mÿndn̊n vÿʒnek gÿwleſe nekwl, es mÿndn̊n egeſſegenek bantaſa
nekwl.
Chÿern̊ſnÿe fanak enÿwet ad megh feÿer borban (Oruoſsagok)
ÿnnÿa megh nÿttia aʒ vÿʒeletnek chÿewÿth, es aʒ mÿ oth leʒn̊n,
kÿ wʒÿ onneth.
Arpat feoʒ megh vÿʒben es kn̊menÿ magoth, ad megh borban
ÿnnÿa, el ÿndittia aʒ vÿʒeleteoth.
Viʒÿ Mentath, papradnak gÿeokereth, kn̊ronto fwet, forraʒ
megh borban, tn̊d valamÿ Sachkoban melegn̊n aʒ Agÿek chÿontra,
el ÿndittia aʒ vÿʒeletn̊th.
Apium magoth es kapotnakot fn̊ʒ megh borban, ad aʒth
megh ÿnnÿa.
Pn̊rÿeth es Talmoſo fweth feoʒ megh borban, ad megh aʒt
ÿnnÿa.
Swl dÿʒnonak bn̊reth gÿvch megh, fwſteold aʒʒal, ha kn̊
mÿa nÿnchen aʒ vÿʒeletnek megh allaſa, el ÿndittÿa.
Kaproth agÿ megh borban ÿnnÿa, es lagÿ flaſtrom moggÿara
keoſd aʒ kaproth aʒ agÿek chÿontra.
Chÿmaʒokath tn̊rÿ megh, aʒ vÿʒeletnek lÿkaban aʒ ʒn̊mern̊m
teſtben bochÿaſd be, el ÿndÿttia.
Mondola olaÿth agÿ ÿnnÿa, es aʒ ʒn̊mern̊m teſtnek is chÿewÿben
aʒt tn̊lchÿed.

Baber magoth, Fenÿw magot, Foghagÿmat, eʒe̊ket korpawal
te̊rd eoʒwe, teod melegh teglara, borral hÿnch megh, te̊d aʒ
Agÿek chÿontra melege̊n.
Ʒapora fwnek gÿe̊keret feoʒd megh borban awagÿ Meʒ ſe̊rben,
ad megh ÿnnÿa.
Tatorÿan magoth annÿth mÿnth egÿ kalanban ferne

Egÿ kalanban aʒ men... vthÿ fw magwa... terne, ad meg
meleg... borban ÿnnÿa vgi... vgÿ te̊retlen, el ÿndittia hęrtelen
e... aʒonnal.
+306
te̊rÿ megh len magot is tegÿ egÿ Neheʒekeot hoʒʒaÿa, Borban
ad megh ÿnnÿa, el ÿndÿttia aʒ vÿʒeleteoth.
Retkeoth metelÿ ige̊n aprora, petreſelÿe̊m gÿe̊keret is
metelÿ aprora, olaÿban vagÿ vaÿban es Borban melegÿch megh,
ke̊ſd aʒ Agÿek chÿontra.
Ve̊re̊s hagÿmat mes kette̊, aʒ hartÿaÿat melÿ vagion ke̊ʒeotte
te̊d aʒ ʒe̊mere̊m teſtnek feÿere, Aʒ vakondak turaſth e̊ſd megh
melegh borral, keoſd aʒ agÿekara, Peſtÿ Andras orwoſſaga.
Retke̊t feoʒ megh feÿer borban, keres Nÿulbe̊rt, es ket
faʒek ke̊ʒe̊t aʒt egeſd megh, annak aʒ hamuÿath elegÿch aʒ
Borban a kÿben aʒ retkeot megh fe̊ʒted, ad megh ÿnnÿa.
Pap monÿat, Fekete retke̊t, ha aʒ nÿnchen, feÿer rete̊k is
ÿo, te̊rd eoʒwe eʒe̊ket fa moſarban, borral elegÿch megh es
fachÿard kÿ, feorde̊ben ad megh ÿnnÿa, altalan fogwa el
ÿndittÿa.
Ke̊ronto fwnek kÿt parietarianak hÿnak vÿʒeth, uncia, 8. Madar
keoleſt, venus aʒʒonÿ haÿat, ana uncia j, forrald eoʒwe borban laſſu
twʒnel hogÿ fele el apaggion, eʒth ere̊ſſen fachÿard kÿ, es vegÿ
ebbeol, uncia, 3, pÿrito fwet porul tegÿ ehe̊ʒ, drachma, 3, elegÿch eoʒwe
ad megh melege̊n ÿnnÿa, harom awagÿ Negÿ ora mulwa megh
latod mÿth chÿelekeodÿk, es Melÿ ige̊n el ÿndÿttia aʒ vÿʒelete̊th.
Len magot, feÿer makot, megh healt vborka magoth, ana drachma 2.
kos te̊wÿſſet is, drachma j. te̊rd megh eʒe̊keth, chÿnalÿ pogachkakat[!]
beleole vÿʒʒel, ad nekÿ.

(Stranguria Stillicidium) **Vÿʒeletnek chÿe̊pe̊gve ualo me̊neſere̊l.**
Vÿʒeletnek chÿeope̊geſſel valo Meoneſe kÿ Neha nagÿ
ere̊ke̊deſſel mÿnde̊n faÿdalomnekwl, Neha nagÿ faÿdalommal es
keʒe̊rÿteſſel leʒe̊n. Aʒ kÿ ſemmÿ faÿdalomnekwl leʒe̊n, annak

(Okaÿ) aʒon okaÿ vadnak mÿnth aʒ vÿʒelet megh rekedeſenek, de aʒerth kȇnnÿebben. Aʒ kÿ erȇs faÿdalommal leʒȇn, aʒ vÿʒeletnek megh Rekedeſenek vagÿ Nehezen valo mȇneſenek vgÿmÿnt ȇʒwe elegÿtȇth okaÿbol vagÿon, Merth hogÿ chÿȇpȇgwe megÿȇn, aʒ vÿʒeleth rekedeſenek okabol vagÿon aʒ, hogÿ penÿgh forron es gÿakdoſon megÿȇn vgÿmÿnth, aʒ vÿʒelet nehezen mȇneſenek okabol.

(Eledel) Aʒ kÿnek vÿʒeletÿ chÿak chÿepegwe megÿȇn, Sos es erȇs chÿepkeodeo eledeltwl eorÿʒʒe magath, Bortul, Erȇs munkatul, haragtul, Teÿet igȇn ÿo Melegȇn ÿnnÿa, ſȇth vÿʒet is +307

melegh ʒabaſuth igÿek. Feoʒʒȇn liquiriciat, vÿʒben, eʒt igÿa mÿndenkoron.

Sarga dÿnnÿet, Cÿtrom magoth, vborka magoth (Oruoſsagok) mÿndȇnÿket heald megh eʒȇknek, es vegÿ ana drachma, 3. tȇkmakbol healwa, porchÿn magoth, Salata magoth, ana drachma 2. vȇrȇs roſath, drachma j. liquiricianak kÿ facharth lewet, drachma j. s. tȇrd porra eʒȇket, es mÿndȇn napon enhera ebbȇl roſa awagÿ viola Iuleppel eggÿwth agÿ maſſel nehezekȇt megh ÿnnÿa.

Thȇmÿent, Chÿombort, feoʒ megh borban, ʒwrd megh, melegh feordȇben ad megh ÿnnÿa.

Terpentinat mos megh roſa vÿʒben, ebbȇl mÿndȇn enheÿra agÿ keth ʒerechÿȇn dÿonÿth megh ȇnnÿ.

Fodor menthanak magwat tȇrd megh, aʒth aggÿad Borban megh ÿnnÿa.

Vȇrȇs hagÿmat es Sparganak gÿȇkeret fȇʒ megh borban, aʒt aggÿad ÿnnÿa.

Dÿʒno porchÿnnak lewet fachÿard kÿ, ad aʒt ÿnnÿa.

Eger Tȇwÿſnek lewelet, gÿȇkeret es gÿwmȇlcheth mÿnd eggÿwt feoʒd megh, ad aʒt ÿnnÿa.

Sarga gÿoparth chÿak aʒ vÿragat, feoʒd megh Borban, ad aʒth ÿnnÿa.

Vÿola olaÿal kÿben egÿ kewes tȇrȇth Camfort vetȇttel, aʒ agÿek chÿontot melegȇn kęnnÿed.

Vÿʒeletnek nehezen mȇneſerȇl. (Diſsuria Anguſtia Difficultas)

Aʒ vÿʒeletnek Nehezen mȇneſe aʒ ʒȇmerȇm teſtben, ʒÿnthe olÿan mÿnth aʒ Beleokben aʒ verhas mȇnes, merth aʒ vÿʒelet nagÿ kennal es faÿdalommal, neha bwebben, neha penÿgh chÿeoppȇnkenth megÿȇn. Ennek oka vagÿ aʒ vÿʒeletben (Okaÿ)

vagÿon, vagÿ aʒ hoÿagnak nÿakaban. Aʒ vÿʒeletben, Merth
chÿpkẻdẻwe es erẻſſe lẻth aʒ vÿʒeleth, aʒ penÿgh lẻt vagÿ
wteſtwl, vagÿ hewſegtwl, vagÿ Saarnak megh elegÿẻdeſetwl, vagÿ
chÿpkẻdeo genÿetſegtwl. Aʒ Hoÿagh nÿakaban, merth aʒ Nÿak
vagÿ megh ſebẻſſẻdẻt, vagÿ megh twʒeſẻdeoth, melÿẻn hogÿ altal
megÿẻn aʒ vÿʒeleth igẻn eʒÿ es gÿakdoſſa.
Swl dÿʒnonak huſath ʒaraʒd megh es aʒald megh (Oruoſsagok)
tẻrd porra, es eccʒẻr egÿ Nehеʒekẻt agÿ aʒ porbol borban megh
ÿnnÿa.
Rakot ẻnnÿ effel embẻrnek igẻn haʒnos.
Tẻrÿekẻt agÿ melegh borban megh ÿnnÿa.
+308
Aʒ Agÿekat melegÿtẻ olaÿokkal, rutha olaÿal, liliom kapor
vagÿ Scorpio olaÿokkal kennÿed.
Sʒeękfwet, Iſthen faÿat, Fekete wrmẻth, rutath awagÿ lo
mentath vÿʒben fonnÿaʒ megh ÿo modon, eʒt chÿnald Sachkoban,
melegẻn aʒʒal parolÿad, awagÿ vgÿan rea keoſſed aʒ agÿek
chÿontra. Vgÿan eʒẻn fwekbẻl ÿo feordẻt is chÿnalnÿ, aʒ vÿʒe
annak annÿ legÿẻn hogÿ aʒ keoldẻkeoth el erÿe.
Malwat feoʒ megh vÿʒben, aʒʒal parolÿad.
Saſkakkal fwſtẻlÿed parolÿad, ÿeleoſben ha aʒʒonÿallaton
vagÿon aʒ Nÿawalÿa.
Iſthen faÿanak magwat tẻrd megh, melegh vÿʒben ad megh
ÿnnÿa.
Petreſelẻmnek magwat tẻrd megh, ad megh ÿnnÿa melegh
borban.
Tẻwÿſſes lapunak kÿt pÿlÿſke fwnek is hÿnak, aʒ gÿẻkeret
fẻʒd megh borban, ad aʒth ÿnnÿa.
Feÿer malwat facÿarÿ kÿ, annak aʒ lewet ad megh borban
ÿnnÿa.
Pẻrÿenek gÿẻkereth feoʒd megh borban, ad aʒt ÿnnÿa.
Lo ſoſkanak fẻʒd megh gÿẻkeret borban, ad ÿnnÿa.
Kẻmennek es petreſelẻmnek gÿẻkereth feoʒd megh vÿʒben,
ad aʒt ÿnnÿa.
Vẻrẻs hagÿmat metelÿ ſokat kettẻ, tẻd faʒekban tẻlch vÿʒet
rea es forraʒd feol, ket faʒekkal legiẻn effele, Sʒekẻn eʒʒel parolÿad,
ha aʒ eggÿk megh hwl aʒ maſÿkat tẻd alaÿa. El ÿndul
aʒ vÿʒelet. Eʒ ſokakon megh probaltatoth.
Vẻrẻs hagÿmanak hartÿaÿbol chÿnalÿ vekonÿ kerẻchketh,
hogÿ aʒ ʒẻmerẻm teſtnek lÿkaban fẻl meheſſẻn, aʒ

kerȩchket veſd feÿer liliom olaÿban, egÿ oranak Nÿolcʒad reʒeÿgh alÿon benne, aʒ vthan told feol aʒ ʒȩmerȩm teſtnek lÿkaban, es feolwl tegÿ veoreos hagÿmanak hartÿaÿaban rea eleol, kÿt megh aʒtattal aʒ feÿer liliom olaÿban. Bÿʒon dologh hogÿ megh ÿndul aʒ vÿʒeleth. Eʒ igȩn feo orwoſſagh.
Nagÿ lapunak fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch ȩʒwe Meʒʒel, ad megh ÿnnÿa.

Gÿermȩkchenek.

Kȩronto fwet kÿt parietarianak hÿnak, fonnÿaʒd megh fa olaÿban, kȩſd aʒ agÿek chÿontÿara, Probalt.
Paprad gÿȩkerenek vȩd vÿʒet, egÿ kichÿnth agÿ abban megh ÿnnÿa. Probalt orwoſſagh.
+309
Tÿk haÿat, Lud haÿat, Madar keoleſth, keo rontho fwet Saxifragiat, Baknak vereth, eʒȩkbȩl chÿnalÿ flaſtromoth, keoſd aʒ agÿek chÿontra.
Machka tȩwÿſſet feoʒ megh Sʒeekfw olaÿban, es melegȩn keoſd aʒ agÿek chÿontra, Bÿʒon dologh hogÿ el ÿndÿttÿa.
Machka tȩwÿſſet feoʒ megh borban, elegÿch megh Nadmeʒʒel, aʒt ad ÿnnÿa.
Bagolÿ borſot feoʒ megh vÿʒben, aʒ gÿermȩknek ÿdeÿehȩʒ kepȩſth reggel es eſtwe ebben agÿ ÿnnÿa.

Vernek vÿʒelleſerȩl. (Mictio cruẽta)

Aʒ verȩs awagÿ verrel elegÿ vÿʒelles aʒ, aʒ kÿ verrel eggÿwt ÿw kÿ. Aʒ Tÿʒta ʒep vernek kÿ omlaſa, aʒ ʒȩmerȩm teſtnek belſȩ reʒenek chÿewebeol, ſemmÿkeppen vÿʒeletnek nem mondathatÿk, mÿwelhogÿ vÿʒeletnekwl, es mÿndȩn akaratnekwl, aʒ Megh Nÿlt, vagÿ megh ʒakadot, vagÿ kÿ ragattatoth Erbȩl ÿwiȩn eʒ veer. De mÿkor aʒ vÿʒelettel eoʒwe elegÿȩdÿk aʒ ver, ha aʒ beoſeggel valo, aʒ veſekbȩl ʒakad aʒ kÿ, vagÿ penÿgh aʒ Remeſnek Nÿakanak Inas huſaÿbol, merth ſem aʒ vÿʒeletnek abbol aʒ chÿewÿbeol melÿek aʒ veſekbȩl ÿwnek ala, ſem aʒ Hoÿagbol ȩ magabol ſok veȩr nem ʒarmaʒhatÿk. Aʒ melÿ veȩr folÿ aʒ veſekbeol, tÿʒtan eoʒwe elegÿȩdÿk aʒ a vÿʒelettel, kÿ igȩn vekonÿ ver, es le ʒal aʒ vÿʒeletben vȩrȩſſen hÿgan es nem ȩʒwe ſwlwe. Eʒ Nÿawalÿa ha ſem eſeſbȩl ſem wteſbeol (Okaÿ) nÿnchen, tehat aʒ kȩtwl vagÿon, kÿ aʒ teſtnek munka tetele mÿa, aʒ veſeket es abban valo Ereket vgÿan megh tȩrÿ, es veerth

onth kÿ. Es chÿak aʒ vernek vÿʒelleſe is gÿakorta nÿlwan valowa
teʒÿ aʒ kẽweth, kÿth ſemmÿ Maſſele ÿelẽnſegbẽl annak elẽtte
nem velhetẽth Embẽr hogÿ oth legÿẽn. Teob okaÿ ennek, kÿk
mondatnak tudnÿ, veſeknek erẽtlenſege, aʒoknak megh nÿlaſa,
Maÿnak betegſege, Teſtnek megh rakodaſa, Hawÿ ver folÿaſnak
megh rekedeſe, Aʒ alfelbeol valo ereknek folÿaſanak megh
allaſa, Eʒẽk ʒokatlanak es rÿtkan tẽrtennek, awagÿ eʒẽknek ſoha
chÿak eggÿk is magatul ver vÿʒelleſth nem hoʒoth. Aʒ melÿ ver
penÿgh aʒ Remeſnek Inas Muſculuſſabol aʒ hoÿagnak wregeben
chÿẽpẽgh es verẽſth vÿʒelteth, aʒ vÿʒeleteoth nem egÿ aranth
elegitÿ megh, es aʒ fenekre ʒalwan darabba darabba ſwl, kÿnek
valamelÿ reʒe neha vgÿan aʒ vÿʒeletnekwl is kÿ eſÿk.
Aʒ vÿʒeſben [!] gÿakorta nagÿ faÿdalom bant es gÿẽtẽr, es aʒ
ʒẽmerẽm teſtnek gÿeokeret egethÿ.
+310
(Mictio purulenta) Aʒ genÿetſegẽs vÿʒelet neha aʒ veſekbeol,
neha aʒ ʒẽmerẽm teſtnek mẽnetelÿbeol vagÿon. Aʒ veſekbẽl kÿ
vagÿon, ẽʒwe elgÿẽdeoth aʒ a vÿʒelettel, awagÿ ha mÿ vagÿon
temerdeok ʒabaſu benne, aʒ vÿʒeletnek el vegeʒeſe vthan ÿw aʒ
kÿ. Aʒ ʒẽmerẽm teſthnek mẽnetelÿbeol penÿgh aʒ melÿ vagÿon,
legh eleoʒẽr chÿak maga aʒ genÿetſegh ÿw kÿ, melÿ vagÿ aʒ
ʒẽmerẽm teſtnek nÿakabol vagÿ tẽwebeol, vagÿ aʒ Nemʒẽ magnak
tartoÿabol ÿwth volt kÿ, Eʒ vthan ÿw oʒton kÿ aʒ vÿʒeleth.
(Mictio turbida) Ʒawaros es fekete ʒÿnw vÿʒelet mÿndẽn faÿdalom
nekwl vagÿon, ha aʒ Saar vÿʒ el folÿaſtul (kÿth aʒ magÿarok
Sargaſagnak hÿnak) nÿnchen, tehath aʒ kÿ ÿndult kẽ
mÿa vagion, kÿ oʒton aʒ veſebẽl nagÿ bantaſſal ÿw kÿ. Aʒ
(Mictio mucoſa) taknÿos vÿʒelet vagÿon aʒ hoÿagnak megh ſebẽſwleſetwl
vagÿ kẽwetwl. Aʒ Cÿernas awagÿ haÿʒallal elegÿteoth
vÿʒelles, aʒ reſth nÿaltul vagÿon, kÿ aʒ vÿʒeletnek Chÿeweÿben
leʒẽn, vagÿ aʒ Nemʒẽ magnak tartoÿaban, aʒ Ferfÿ magwanak
ſẽprwÿebẽl, es oth veʒÿ aʒ hoʒʒuſagoth is.
(Oruoſsagok) Temſoth, drachma j. koſtẽwÿſſeth, drachma, 2, gumi arabicomot
granum, 12, tẽrd porra eʒẽketh, elegÿch ÿol eoʒwe, agÿ ebben eccʒẽr
megh ÿnnÿa harom penʒ nÿomatnÿth, edes borban.
Vẽrẽs hagÿmat, keſerw hagÿmat, Foghagÿmat, Egÿ ÿcʒe vÿʒben,
feoʒd megh erẽſſen hogÿ chÿak harmada maraggÿon, had
megh hwlnÿ es ad megh ÿnnÿa.
Heth foghagÿma feÿet fẽʒ megh Egÿ ÿcʒe vÿʒben,

erȩſſen hogÿ harmad reʒe el apaggion, ad aʒth ÿnnÿa.
Eger farkath egÿ latoth teorÿ porra, tegÿ ahoʒ egÿ nehezek
bolus armenuſth, ad megh tehen teÿben ÿnnÿa.
Sarga gÿoparnak vÿragath tȩrd porra, Meʒes Borban ad
megh ÿnnÿa.
Baſa roſa magwat tÿʒȩnket ʒȩmȩth tȩrÿ porra, ad megh
meʒes vÿʒben ÿnnÿa.
Meʒes ecʒetȩth agÿ ÿnnÿa, eʒ megh olwaʒtÿa aʒ aluth verth,
es eggÿwt aʒ vÿʒelettel kÿ hoʒʒa.
Ecʒetȩs Sos vÿʒeth kel aʒ ʒȩmerȩm teſtnek lÿkaban aʒ
Cÿewȩn feol crÿſtelÿȩʒnÿ, ha megh romlot keowek mÿa vagÿon
aʒ ver vÿʒelles.
Dÿʒno porchÿnnak kÿ fachÿart leweth, awagÿ vthÿ fwnek,
awagÿ Eger farknak, elegÿch eoʒwe Bolus armenuſnak porawal,
eʒt is ÿo fȩl crÿſtelȩʒnÿ.
Aʒ melÿ orwoſſagokat, Feordeoket, kenȩ ÿreketh aʒ veſeknek
kȩweÿrȩl oda feol megh ÿrtham, ebben mÿnd haʒnoſok aʒok.
Aʒ mÿnemw lagÿ awagÿ ragado flaſtromokath aʒ ver pȩkeſrȩl
+311
es aʒ ver haſrol ÿrtam oda fȩlÿeb, affelekkel is mÿnd ÿo
orwoʒlanÿ.

Vÿʒeletnek forroſagarol. (Ardor)

Papmonÿabol chÿnalÿ trociſcoſokat, ebbȩl agÿ vachÿora
vtan ket orawal megh ÿnnÿa, igȩn tÿʒta edes borban egÿ Nehezekeoth.
Awagÿ takard be boros oſtÿaban, es nÿelÿe ęl.
Viʒÿ Tȩknek gÿȩkeret aʒald megh es tȩrd megh,
ad megh ÿnnÿa borban.
Liquiriciat fȩʒ megh vÿʒben, etelkoran aʒ melÿ bort iʒÿk aʒʒal
elegÿched megh, es ad vgÿ ÿnnÿa.
Caſſiath neha neha Ebed elȩth, tehen hus leweben egÿ
orawal ÿgȩn ÿo ÿnnÿa adnÿ. Awagÿ chÿak aʒ Caſſiat ad megh
eonnÿ, es aʒ lewet ad megh ÿnnÿa reaÿa feolwl.
Igȩn higan ſwlt tÿkmonÿat gÿakorta agÿ megh ÿnnÿa. Tÿk
huſnak lewet igÿek. Edes mondola olaÿt igÿek. Laſſu melegh vÿʒben
gÿakorta bele wlÿȩn es fȩrȩggÿek. Arpa kaſath egÿek.
Liquiricia gÿȩkeret tÿʒtÿch megh, es abbol vegÿ uncia, 2, Tȩkmagoth,
uncia. 3, vborka magoth, Dÿnnÿe magot, Cÿtrom magoth,
ana uncia, 3, porchÿn magot, vad kekeoth, katankorot, ana drachma. j. s. Feÿer
Maaknak magwath, drachma, 2, Fa heat, drachma, 2. s. Nadmeʒet, uncia, 10, eʒȩkbȩl

chÿnalÿ port, elegÿch e̊zwe, es ebbeol enheÿra agÿ mÿnde̊n reggel feÿer borban egÿ Nehezeke̊t megh ÿnnÿa.

Az Szé̊mere̊m Teſtre̊l.

Egÿ Nÿawalÿa eſÿk az ferfÿnak ze̊mere̊m teſteben, (Satÿriasis) kÿ ez, az Szé̊mere̊m teſte zwntelen fe̊l meredwe aal, melÿ vagÿon nagÿ kewanſaggal es faÿdalommal. Ez Nÿawalÿa (Okaÿ) lezé̊n az veſeknek nagÿ hewſegetwl, awagÿ az Nemzé̊ magnak ſok voltatul.

Fekete onbol chÿnalÿanak igé̊n vekonÿ pleheth, (Oruoſsagh) te̊d az veſekre, az hewſege̊t el vezÿ, es az Nemzé̊ magot is keweſitÿ.

Camfort tarch kezedben, zagolÿad azth, nem haggÿa fe̊l allanÿ az vÿrgath, akar mÿnth haraguggÿek.

Vizÿ Te̊knek lewelet zé̊ggÿed, ecczaka ragd az veſekre nagÿoth hazнal.

+312

(Priapiſmus) **Szé̊mere̊m Teſtnek meredeſre̊l.**

Az Szé̊mere̊m teſtnek vagÿon feol allaſa es Neweke̊deſe de termezet kÿwl valo, merth zwntelen feon al. De azzonÿallatnak mÿnde̊n kewanſaga nekwl. Ez Neha twzeſwleſſel, Neha penÿgh (Oka) annekwl vagion. Oka ennek az Szé̊mere̊m Teſtben valo Szel, kÿ az leleok lako ereketh es az hezagh lÿkas ÿnat az zé̊mere̊m teſtben feol fuÿa es kezé̊ritÿ is. Az penÿgh az temerde̊k enÿwes Nedweſſegtwl (kÿ melegſegnek zwke̊s)tamad, vagÿ penÿgh az Nemzé̊ magnak be̊ſegetwl es ſokaſagatul vagÿon. Megh eſÿk effele nÿawalÿa neha, de igé̊n zokatlan. Oluaſſuk azth hogÿ ez nÿawalÿawal megh holt volt egÿ ferfÿ, kÿnek ket nap mulwa is az Szeomere̊m Teſte, feol meredwe allot, noha ÿmmar megh hwlt volth. Igé̊n hamar el vez ezzel az Embe̊r ha hamar gondvÿſeles nem lezé̊n reaÿa.

(Eledel) Legh ele̊zé̊r is azerth ez ilÿen Embe̊ré̊n Ereth kel vagnÿ az Medianat, vekonÿ eledellel elÿé̊n, es bort ſemmÿkeppen ne igÿek, ſe̊th zomÿuhoztaſſa igé̊n magath. Okaggÿek, merth ez igé̊n hazнos. Semmÿkeppen ez ilÿen purgaciot magahoz Ne vegié̊n ha vgÿan megh kemenÿeodnek az haſa is, hanem gÿeonge Crÿſtellÿel elÿé̊n. Ha ſokaigh tart ez nÿawalÿa keoppe̊lÿé̊znÿ kel megh vagdalaſokkal. Nadalÿokkalis ÿo zÿtathnÿ.

Sʒepʒe̊le̊t, porchÿnfwet, Belendfweth, Fwlben ereʒte̊
fweth rakÿ aʒ agÿekara.
Aʒ Alfele es ʒe̊mere̊m teſte ke̊ʒeot valo huſth, mÿnd vntalan
hÿwe̊ſÿte̊ allattal kel moſnÿ. Erre penÿgh aʒ hÿdegh vÿʒ ige̊n
ÿo. Roſa olaÿ is ige̊n ÿo. Hol eggÿkkel hol maſÿkkal moſſad mÿnd
ʒe̊mere̊m teſteth mÿnd penÿgh Agÿekath.
Vÿaʒth mos megh tÿʒʒe̊r hÿdegh vÿʒben, kÿbe̊l vegÿ harom
latoth, Camfort ket neheʒekeoth, elegÿch eoʒwe chÿnald Irhara,
te̊d aʒ Agÿekra.
Mÿnde̊n orwoſſagok melÿet ÿrok eʒ vthan aʒ Nemʒe̊ Magnak
el folÿaſarol ige̊n ÿok erre.
(Tanuſagh) Eʒ ilÿen Embe̊r ſoha hanÿatta ne fekwgÿek, hanem
mÿndenkoron aʒ oldalan.
+313

Nemʒe̊ magnak akarattÿa ellen ualo
el me̊neſere̊l. (Gonorrhoea)

Aʒ Nemʒe̊ magnak akaratnekwl valo feole̊tteb el me̊neſe,
ʒe̊mere̊m teſtnek feol meredeſe es Aʒʒonÿallattal valo keoʒeoſwles
nekwl leʒe̊n, ige̊n kichÿn awagÿ vgian ÿnkab ſemmÿ gÿe̊nÿeorwſegnek
erʒeke̊nſege nelkwl. De neha vagÿon eʒ, hogÿ ige̊n kichÿn
okbol aʒ Nemʒe̊ magh el bocÿattatÿk, tudnÿ illÿk, mÿnth aʒ
Criſtelnek be adaſaban. Lattatoth eʒ is hogÿ aʒ Nemʒe̊ magnak
el bocÿataſanak regtwl fogwa valo ʒokaſabol, Almaban es chÿak
gondolattÿaban is tÿʒta ver bochÿattatoth aʒ Ferfÿtul, nem kÿſſeb
gÿe̊nÿe̊rwſeggel mÿntha aʒ Nemʒe̊ magoth bocÿatotta volna el. Eʒ
nÿawalÿa ʒÿnthe vgÿ aʒ Aʒʒonÿallaton is megh leʒe̊n
mÿnth aʒ Ferfÿn, kÿben ige̊n Nÿers, vÿʒes, es hÿgh nemʒe̊ magh
bocÿattatÿk el, nem vekonÿ ſem mÿnde̊ne̊ſtwl fogwa feÿer. Ennek
oka vagÿon aʒ Nemʒe̊ magnak tartoÿaban, kÿ aʒ Nemʒe̊ (Okaÿ)
magoth vagÿ ÿol megh nem feoʒhetÿ magaban, vagÿ penÿgh
megh nem tarthattÿa addigh, aʒ mÿgh megh feoʒhetne es megh
temerdeokÿthetne. Annakokaerth gÿakortab aʒokon leʒe̊n eʒ
nÿawalÿa, aʒ kÿk meegh vgÿan Eretlen ÿdeÿeokben, Sʒe̊rnekwl
valo gÿerme̊k ÿdeÿe̊kben, Nem ÿamborul es hanÿat homlok aʒ
venus aʒʒonÿ mÿwere aggÿak magokath, Merth aʒ Nemʒe̊ magh
tartok megh ere̊tlene̊dnek, kÿkben aʒ hoʒʒu ʒokaſnak mÿatta aʒ
Nedueſſege̊k bwſeggel e̊ʒwe folnak. Mÿkor aʒ Venus mÿwere̊l
valo almadoʒaſban, awagÿ annak gondolkodaſaban megÿe̊n el aʒ
Nemʒe̊ magh. Nem olÿan modon leʒe̊n aʒ, mÿnth aʒ Nemʒe̊ magnak

akaratnekwl valo el mẽneſe, kÿ Nÿers, vÿʒes, es erʒekeonſegnekwl valo, hanem nagÿ gÿẽnÿẽrwſeggel megÿẽn ebben el. Ennek kÿ folÿaſanak oka, vagÿ aʒ Magnak ſokaſaga, vagÿ aʒ Melegſegh Es chÿpkẽdẽ erẽſſegh, kÿ aʒ termeʒetẽth ÿʒgattÿa: Avagÿ penÿgh oka aʒ Nemʒẽ magh reʒeÿnek Nagÿ Ereÿe, kÿnek bÿʒonſaga eʒ, hogÿ mÿndenkoron nagÿ gÿẽnÿẽrwſeggel megÿẽn el.
Fekete onbol chÿnaltas vekonÿ plehẽt, aʒt viſelÿe (Oruoſsagh) aʒ ket veſeÿen, Aʒ hatara penÿgh kechke rago fanak agath es rutath rakÿ es kẽs. Es aʒon kechke ragonak es rutanak magwat ad ẽnnÿ. Aʒ mÿnt Galenus irÿa eʒʒel igẽn ſokan giogÿultanak megh.
Fwlben ereʒtẽ fweth, Sʒep ʒẽleoth, porchÿnfweth,
Dÿʒno porchÿnth, venus aʒʒonÿ kẽldẽketh, elegÿch ẽʒwe es viſelÿe aʒ veſeÿen.
Atracʒelt ʒegÿ bwẽn, chÿnalÿ fẽrdẽt beleole, es fẽrẽʒd eʒben, megh allattÿa.
+314
Feÿer kapoʒtanak magwat Nadmeʒʒel ad megh ẽnnÿ, es vÿʒÿ tẽknek gÿẽkereth es magwat tẽrd megh, es ad aʒt megh ÿnnÿa rea.
Machka tẽwiſſeth agÿ Nÿerſen megh ẽnnÿ.
Kek liliomnak gÿẽkeret tẽrd megh es roſath is elegÿch eoʒwe Nadmeʒʒel, ad megh eonnÿ.
Kendẽr magoth ſws megh es ad aʒt ẽnnÿ.
Salatanak magwat is ÿo ẽnnÿ adnÿ.
Lo mentath es feÿer vÿolat agÿ eonnÿ, mert eʒ vgÿan el is ʒaraʒtÿa aʒ Nemʒẽ magoth.
Thẽmÿent teorÿ megh, agÿ megh egÿ Neheʒekẽt ÿnnÿa vÿʒÿ tẽknek aʒ vÿʒeben.
Belendfwnek olaÿawal kennÿed aʒ veſeÿth, es aʒ ʒẽmerẽm teſteth, de aʒ keth monÿath.
Camfort es gÿantath tẽrÿ megh, viʒÿ Tẽknek vÿʒeben ad megh ÿnnÿa, kÿwl is aʒʒal kennÿed.
Aʒ roſa vÿragban beleol melÿ kÿs Sargak vadnak, tẽrd megh es ad megh ÿnnÿa.
Feÿer viʒÿ Mentath es cicoreat tẽrÿ megh, es aʒ lewet fachÿard kÿ, ad megh ÿnnÿa, es aʒ ʒẽmerẽn [!] Teſth ket golÿobiſſat kend megh vele.
Kapor magoth es aʒ wſtẽket is mÿnd magoſtul fẽʒd megh, es igẽn gÿakorta aʒt aggÿad ÿnnÿa.

Mÿnd aʒ ketfele madar kℓleſbeol vegÿ hatodfel Nehezekℓth,
Lepfwbℓlis kÿt Scolopendrianak hÿnak deakul annÿth vegÿ, hat
penʒ nÿomonÿ gÿantath, porchÿnnak kÿ fachÿart leweben ſok
napÿgh mÿnd eʒt aggÿad ÿnnÿa.
Harom awagÿ Negÿ chÿℓp terpentinat elegÿch ℓʒwe nadmeʒʒel,
es chÿnalÿ harom vagÿ Negÿ pilulat beleole, Enhera
nÿeld el, vachora vthan iſmeth, megh allatÿa aʒ Nemʒℓ magnak
folÿaſath.
(Tanuſagh) Ha penÿgh eʒ Betegſegh nagÿ gÿwÿtokwannÿal
vagÿon Liquiriciat feoʒ megh vÿʒben, es aʒ Borth aʒʒal elegÿtwe
igÿa. Agÿat is igℓn ÿo kechke ragobol nekÿ chÿnalnÿ. Vÿʒes
borban march Spongÿat vagÿ rutath es teod aʒ agÿekara. Sʒederÿet
es vtÿ fwet igℓn ſawanÿu borban feoʒ megh, abban
wlteſſed.
+315

Nemʒeſre ualo elegtelenſegrℓl. (Impotentia)

Aʒ Sʒℓmerℓm Teſtnek fℓkeppen eggÿk nÿawaliaÿa aʒ Nemʒeſre
valo elegtelenſegh, kÿ leʒℓn attul, merth aʒ Ferfiuſagh megh
aluuan embℓrben, Nemʒℓ magh otben nem terℓm, awagÿ kÿ nem
bochÿattathatÿk. Megh aluʒÿk penÿgh aʒ Ferfiuſagh venſegtwl, (Okaÿ)
Betegſegtwl es mÿndℓn affele okoktul kÿk aʒ ben valo
lelkeoth es erℓth el ʒakaʒtÿak. Varaſlatnak gonoſſagatul. Es
olÿ orwoſſagoktul kÿk aʒ Nemʒℓ magoth vagÿ tulaÿdonſagokal,
vagÿ nÿlwan valo mÿnemwſegℓkkel megh tartoʒtattÿak megh
leʒℓn eʒ nÿawalÿa. Kÿ nem bochÿattatÿk penigh aʒ Nemʒℓ magh,
aʒ Nemʒℓ magh tartoÿanak igℓn nagÿ megh rekedeſetwl,
es aʒ Sʒℓmerℓm teſtnek ÿnanak le ʒakadaſatul, kÿt Magÿarul guta
wteſnek mondunk. Aʒ Ferfÿſagnak el veʒteſeben ÿollehet aʒ
kewanſagh megh vagÿon, de aʒ Sʒℓmerℓm teſtnek rℓſtſegetwl
veghℓʒ aʒt nem vÿhetnÿ. Aʒ Nemʒℓ magnak akaratnekwl valo el
mℓneſeben penÿgh, aʒ kewanſagh nÿnchen.
Lenmagoth, Borſot tℓrÿ megh erℓſſen, elegÿch ℓʒwe meʒʒel,
es ad megh eonnÿ, vagÿ kend megh aʒ virgat velę.
Repath agÿ feowe ℓnnÿ, es aʒ Repcʒenek magwat tℓrd megh,
ad megh ÿnnÿa ÿo Borban.
Arwa chÿalannak magwat tℓrd megh, ad aʒth edℓs borban
megh ÿnnÿa.
Bodogh aʒʒonÿ Mentaÿanak fachÿard kÿ aʒ leweth aʒth
aggÿad ÿnnÿa.
Chÿoda fanak olaÿaban chÿnalÿ peſmath, aʒʒal kennÿed aʒ

virgath.
Ʒerechÿe̊n dÿo olaÿal kend megh.
Sʒarwaſnak Cÿekÿt aʒald megh te̊rd porra, ige̊n ÿo borban
ad megh ÿnnÿa.
Sʒe̊kfwet te̊rÿ megh negÿ Neheʒekeoth, kechke awagÿ Tehen
teÿben ad megh ÿnnÿa.
Fekete feoldÿ Te̊knek gÿeokeret ſwſd megh paraſban, te̊rd
megh awagÿ chÿak vgÿan vgÿ Sowal es borſal hÿnch megh, ad
aʒt eonnÿ.
Farkaſnak Cÿekÿth meteld aprora, ʒaraʒd megh aʒ fwſte̊n,
tarch abban ʒaÿadban egÿ daraboth. &c.
Muſtar olaÿth elegÿch eoʒwe kan dÿʒnonak epeÿewel aʒʒal
kend aʒ virgath.
Nagÿ fenÿwfanak dioÿat, petreſelme̊th, megh aʒalt
chÿekÿt aʒ ʒarwaſnak, Terpentinat de ÿege̊nÿe faÿeth, ana, uncia j.
Borſoth, uncia s. te̊rd megh es legÿch eoʒwe meʒʒel, eʒt akar megh
+316
aggÿad eonnÿ, akar borba agÿ ÿnnÿa benne mÿkor venus
aʒʒonhoʒ akarʒ me̊nnÿ.
Ve̊re̊s bagolÿ borſot keth reʒth, fenÿw fa Dÿoÿat ket reʒth,
Repcʒe magot egÿ reʒth, Feÿer borſot egÿ reʒth te̊rd porra eʒe̊keth,
es aʒ menÿ Meʒ ehe̊ʒ elegh, chÿnald eoʒwe, ad megh borban
ÿnnÿa.
Parhagÿma magot te̊rÿ megh, ad megh Teÿben ÿnnÿa, ere̊s
leʒe̊n aʒ virga.
Fogol madarnak monÿat es rokanak megh aʒalth chÿekÿt
teord porra, ad megh borban ÿnnÿa.
Bÿkanak chÿekÿt ʒaraʒd megh es teord porra, hÿgh tÿkmonban
ad megh eonnÿ.
Verebeknek agÿa veleÿet ad eonnÿ, Sarga repat awagÿ repat,
es ve̊re̊s Bagolÿ borſot aʒ melÿ vÿʒbe megh feoʒtel aʒt aggÿad
ÿnnÿa.
Tÿʒafanak gÿwmeolchet teord megh es vÿʒben ad megh ÿnnÿa,
harmad Napigh is el ʒolgal aʒ virga, de aʒ mÿnth ÿrnak rola,
mere̊ mereogh aʒ Tÿʒa fa mÿnd gÿwme̊lche̊ſtwl, ha teccʒÿk
aʒert talam ÿob annekwl le̊nne̊d.
Repcʒet feoʒ megh Tehen huſſal, ves feÿer borſoth bele, ad
megh ÿnnÿa.
Babot healÿ megh feoʒd megh vÿʒben, Feÿer borſal es gÿe̊mberrel,
es ede̊s mondola teÿel aggÿad eonnÿ, hoʒʒa ſegÿt bator
hÿggÿed aʒ dologhoʒ.

Kẻrẻs ferget hanÿ fa olaÿban, es rothaggÿanak el benne, ha aʒ labadnak eoregbÿk vÿat megh kenẻd eʒʒel, ÿo modon fẻl allattÿa aʒ virgath. Sha akarod hogÿ megh ʒwnnÿek, moſd el aʒ labad vÿarol aʒ olaÿth.

Euforbiomot, piretrumot, ana uncia j, vÿʒet ket fontoth fẻʒd megh faʒekban hogÿ fele el apaggÿon, ʒwrd megh, aʒ ʒwreʒhẻʒ tegÿ fa olaÿth, uncia 4, iſmet feoʒd maʒʒor is megh hogÿ aʒ vÿʒ ʒÿnthe el apaggÿon, kend aʒʒal megh aʒ ʒẻmerẻm teſtẻth, nem ʒwnÿk megh aʒ fẻn allaſtul.

Faÿ boʒʒanak olaÿaban chÿnalÿ Euforbiomot, aʒʒal kennÿed aʒ virgath.

Sʒarwaſnak aʒ farkat mÿnd ʒẻrenekwl egeſd megh, elegÿch eoʒwe borral, aʒth aggÿad ÿnnÿa, kend megh aʒ virgaÿat is vele.

Vad lennek vẻd olaÿat ad eʒt ÿnnÿa, eʒ igẻn ſokaſÿttia aʒ Nemʒẻ magoth.

+317

Sʒẻmerẻm Teſtnek megh kẻtteteſerẻl. (Maleficiatũ)

Aʒ megh kẻttetẻth embẻr mÿndẻn Teſteth varÿunak epeÿewel kennÿe megh, es vad len olaÿawal.

Sarka madarath agÿ megh eonnÿ.

Holt embẻrnek fogawal fwſtẻlÿed aʒ megh kẻteoth embẻrth, ketſegnekwl megh gÿogÿul.

Tẻrÿekeoth agÿ eonnÿ chÿeongẻ fwnek kÿ fachÿart leweben awagÿ ÿnkab megh ÿnnÿa, aʒ fwet penÿgh kẻſd aʒ veſeÿere.

Keres olÿ paſÿtoth aʒ kÿ megh lÿkaʒtot kẻwẻn termẻth, ad megh borban ÿnnÿa.

Egÿ Tolnak ʒaraban tẻlch kenẻſẻth, chÿnald iol be vÿaʒʒal, tẻd aʒ megh kẻttetẻth Embẻrnek vankoſſa ala, awagÿ aſd aʒ kẻʒẻb ala aʒ melÿẻn aʒ haʒban be megÿẻn, ketſegnekwl megh oldatÿk aʒ kẻtes.

Fekete Ebnek verewel kend megh aʒ haʒnak falaÿth megh oldatÿk aʒ kẻtel.

Fẻldÿ Tẻknek gÿẻkereth aʒʒan valakÿ vele hordoʒʒa, mÿndẻn varaſlaſtul ÿo.

Fekete wrmẻth akaʒ feol aʒ haʒnak feolſẻ kwʒẻbere mÿndẻn varaſlaſth el wʒ.

Kalarÿſth tarch aʒ haʒban, megh old mÿndẻn varaſlo dolgoth.

Ha valamelÿ Aʒʒonÿallattul valakÿ megh kẻttetÿk, es aʒt aʒ aʒʒonÿallatoth eoſmernÿ, aʒ mÿth reggel ganelÿk vgÿan vgÿ melegẻn teteſd aʒ megh kẻttetẻtnek Saruÿaban valamÿ reʒeth,

mÿhelt annak aʒ ßagat megh erʒÿ aʒ Embe̊r, aʒonnal megh oldatÿk.
Fechke fÿakat kÿket kÿs aʒʒonÿ hawaban ke̊lte̊ttenek elewene̊n te̊d faʒekban, chÿnald iol be aʒ faʒek ʒaÿat es te̊d aʒ ſwte̊ kemе̊ncʒeben hogÿ porra legÿenek. Ha eʒ porban olÿanoknak acʒ aʒ kÿk egÿmaſt chÿokolgattÿak vagÿ megh kene̊d vele, annal is nagÿob ʒerelmet hoʒ ke̊ʒÿkben. Vÿʒontagh ha olÿanoknak adod aʒ kÿk farral wlnek komoron egÿ maſhoʒ, awagÿ meg kene̊d vele, annal nagÿobb gÿwleolſege̊t ʒe̊rʒes ke̊ʒteok.
Me̊nnÿe̊n aʒ Erde̊re aʒ megh ke̊teoth embe̊r, aſſon gÿe̊ngh vÿragot gÿe̊kereſtwl leweleſtwl, fe̊ʒʒe megh borban kenÿer heÿ alath haromʒor vÿobban vÿobban, es eʒth igÿa aʒ gÿe̊tre̊deo Embe̊r.
Aʒ melÿ lowon aʒ Napon ÿartanak vÿd aʒ vÿʒre, wlteſd rea aʒt a kÿth megh ke̊teottenek, vigÿe be aʒ lowat aʒ vÿʒben, es hogÿ aʒ lo ÿnnÿa keʒd, ranchÿa fe̊l aʒ ʒaÿath, es aʒ melÿ vÿʒet aʒ lo aʒ ʒaÿabol kÿ bochÿath, tartchÿa alaÿa aʒ
+318
Sÿwege̊th, es abban aʒ melÿ vÿʒet megh foghat, igÿa megh, ſmegh ʒabadul.
Kek liliomnak gÿeokeret ronch megh es fachÿard kÿ aʒ leweth, lÿʒt langal chÿnalÿ abbol pogachÿat, ſwſd megh, ad megh eonnÿ.
Me̊nnÿe̊n aʒ folÿo vÿʒre aʒ megh ke̊ttete̊th Embe̊r, aʒ melÿ fa aʒ folÿo vÿʒben feon aal es lopochkodÿk, tarchÿa alaÿa aʒ markath aʒ melÿ vÿʒet aʒ ala fe̊l hanÿ, harom marokkal abban igÿek megh.
Ahol aʒ Se̊wenÿben vendegh karo vagÿon, vegÿe kÿ aʒth es aʒ hegÿn meſſe̊n egÿ ke̊re̊ʒte̊th, iſmeth aʒ ke̊re̊ʒte̊s felewel dugÿa be aʒ Se̊wenÿben, es aʒ te̊wewel haggÿa feol.
Sʒabliaÿat veogÿe kÿ hwelebe̊l, aʒ hwelt aʒ folÿo vÿʒe̊n, ala aʒ vÿʒ me̊ntere merÿcche megh ne fe̊lwl, aʒt igÿa, ſmegh ʒabadul.
Keres le te̊th kereketh, aʒ melÿ felewel aʒ ʒekerben ÿarth affele̊l huddoʒtaſd altal aʒ kerek agÿan.
(Tanuſagh) Aʒ melÿ Embeorth elſeo eÿelÿ halaſanak ÿdeÿen aʒ matkaÿawal megh veʒtnek. Aʒ wle̊ galambnak feʒkebe̊l vegÿe̊n el fe̊lwl egÿ marokkal, hÿnchee aʒ agÿra keth lepe̊de̊ keoʒʒe. Ha penÿgh ket vagÿ harom ʒalachkat aʒ agachkakban kÿt legh fe̊lwl

talal megh tȇr es megh ÿʒʒa borban, ſemmÿ dolga nem leʒȇn.
Probalt dologh eʒ.

(Pruritus) **Sʒȇmerȇm Teſtnek Vÿʒketeſerȇl.**
Salÿath feoʒ megh borban es aʒʒal moſſad aʒ ʒȇmerȇm
teſtȇt ha vÿʒketh.
Terpentÿnawal kennÿed aʒ vÿʒketeſeth.

(Thÿmus) **Sʒȇmerȇm Teſtnek Sʒȇmȇlchÿȇÿerȇl.**
Eʒ fele ʒȇmȇlchÿeo ʒabaſu, kÿ Elȇs, repedȇʒȇt, es vgÿan
verrel vȇrȇſſellÿk, leʒȇn annÿ mÿnt Egÿ Bab ʒȇm is, terȇm mÿnd
aʒ ferfÿunak mÿnd aʒ Aʒʒonÿallatnak ʒȇmerȇm teſthen, Tenerȇn
labon is neha megh terȇm.
+319
Iuhnak ganeÿat elegÿch eoʒwe echÿettel, ees aʒʒal kennÿed
eʒ ʒȇmeolchÿeoth.
Hold fwet tȇrÿ megh, es flaſtrom moggÿara kȇſd rea ruhawal.
Rutath Borſal es megh feoʒȇt ſowal mÿnt Nemet orʒagban
aʒ kuf ſonak kÿt hÿnak, elegÿcd eoʒwe, es aʒʒal tȇrȇlÿed.
Tÿʒtȇs fwnek kÿ fachÿarth lewewel moſſad es kennÿed is.

Sʒȇmerȇm Teſth megh veʒeſerȇl.
Mÿkoron elȇʒȇr megh dagad awagÿ mÿndeonȇſtwl awagÿ chÿak
aʒ rud orra, keth marok lenchÿet feoʒ megh ecʒetben hogÿ aʒ
hea el mȇnnÿȇn, aʒ vtan tȇrd megh, elegÿch ahoʒ arpa lÿʒtȇth,
Bab lÿʒtȇt ana uncia, 6, Roſa vÿragoth fel marokkal, vÿolat
is fel marokkal, ebbeol chÿnalÿ flaſtromot, es teod rea aʒ latorra.
Vȇrȇs roſa vÿʒeben, vagÿ ʒepʒȇleo vÿʒeben, awagÿ porchÿnnak
vÿʒeben, elegÿch tÿkmonÿ feÿert, abban march ruhat, es
ha dagadaſa vagÿon elȇʒȇr aʒt teod rea. Annak vthanna chÿnalÿ
ilÿen porth nekÿ.
Aloeſth, drachma, 2, galleſth, drachma, j. s. Sanguis Draconiſt, Bolus
armenuſt, pompholigot, ana drachma j, farkas alma gÿȇkereth, drachma s.
Mÿrrhat, ſcrupulus j, gummÿ arabicomoth, drachma, 2, Egetȇt temſot drachma, s. tȇrd
porra eʒȇketh igȇn ʒep lagÿan es elegÿch eoʒwe, aʒʒal poroʒʒad
aʒ Sebȇt, De ha Nedwes aʒ Seb, elȇʒȇr kechke Teÿel awagÿ
Meʒes borral moſd megh, es vgÿ hÿnch be aʒ porral.
Awagÿ mÿkor vÿonnan valo aʒ Ebnek megh veʒeſe Folia
Senit teord porra lagÿan, Aʒ ʒȇmerȇm teſtȇt moſd megh elȇʒȇr
ÿol melegh feÿer borban, aʒ vtan hÿnch rea eʒ porth. Aʒ melegh

borban march ruhath es takard bele aʒ virgat, harom nap mÿnd
eʒth chÿelekeoggÿed.
Ha penÿgh ÿmmar ſok ÿdeÿe volna aʒ Sebnek pomagranath
heat tȩ̊rd megh, es aʒʒal hÿncÿed, de aʒ melegh borban megh
moſſad mÿndenkor eleoʒȩ̊r. Soha eʒȩ̊knel ÿob orwoſſagok nem
lehetnek.
Ha aʒ Seb Nem melÿ chÿak aʒ Bwrȩ̊n fȩ̊n vagion, Tȩ̊kȩ̊t
eges megh es Temſoth, tȩ̊rÿ megh Aloeſt, es eʒʒel hÿncÿed, ÿo
Thȩ̊mÿent is bele vethnÿ.
Cÿnadonÿanak gÿeokeret egeſd megh es teord porra hÿnch
aʒʒal, cÿodalatos igȩ̊n megh giogÿttÿa, ha aʒ Seb vÿonnan valo.
Thȩ̊mÿent es Aloeſt teorÿ porra, regÿ ſebȩ̊t eʒʒel
hÿnch es megh giogÿttia.
Papÿroſſat eges megh, ʒaraʒ kaprot is eges megh, Aloeſt
+320
tȩ̊rÿ porra, eʒȩ̊ket eoʒweelegÿtwen eʒʒel hÿnched, ha dagadaſnekwl
vagÿon aʒ Seb.
Farkas almat tȩ̊rÿ porra aʒʒal hÿncÿed.
Sʒeekfw vÿragoth egÿ egeʒ marokkal ves vÿʒben, fȩ̊ʒd
annÿra, hogÿ chÿak aʒ harmad reʒe maraggÿon, ves egÿ Dionÿ
Meʒeth bele, teteſd bele aʒ latrath tarchÿa benne valamelÿ
melegȩ̊n el twrhetÿ, Aʒ vÿʒ mÿkor megh hwl, veteſd kÿ aʒ
ʒȩ̊merȩ̊m teſteth, es ruhawal ʒaraʒtaſd megh, aʒ vthan Aleopaticom
porawal hÿncÿed. Ha penÿgh igȩ̊n feoleotte Sebȩ̊s volna,
igȩ̊n kȩ̊wer Tÿknak aʒ haÿawal kend megh elȩ̊ʒȩ̊r, es aʒ vtan
hÿnch rea aʒ Aleopaticomoth. Eʒth mÿndȩ̊n napon keccʒȩ̊r
chÿelekȩ̊ggÿed.
Camfort es Fenÿw magoth eges megh, olwaʒ megh egÿ
tÿkmonnÿ haÿat, elegÿch eoʒwe eʒȩ̊keth, melegȩ̊n eʒʒel kennÿed.
Roſa vÿʒeth, Tÿʒta vÿʒet, Maſtixot, Fa olaÿth, Temſot,
grÿſpant chÿak egÿ kichÿnt, chÿnald ȩ̊ʒwe es ha lÿka vagÿon
eʒʒel leoÿed.
Roſa Meʒben march bele aʒ ruha mohot kÿt chÿnaltal, fȩ̊lwl
hÿnch megh hÿm farkas almanak porawal, tȩ̊d aʒ Sebre, Eʒ kÿ
eʒÿ aʒ holt huſth beleole akar hol legÿȩ̊n.
Dÿʒno porchÿnnak kÿ fachÿart lewet kÿt aʒ eleoth borban
fȩ̊ʒtel megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel es teod aʒ Sebre.
Rak ȩ̊rwenth teorÿ megh eoʒwe Borkȩ̊wel, hÿnch
aʒʒal aʒ Sebeoth.
Vadʒȩ̊leonek vÿragath, Meʒʒel, roſa olaÿal es Saffrannÿal

Iſthen faÿanak porawal elegÿch e̊ʒwe, megh giogÿttia ha holt hus
volna is aʒ Sebben.
Ha folioſo awagÿ Orbancʒ ÿndulna raÿta. Eʒ arrol ige̊n
feoleotte fe̊ orwoſſagh. Sʒedernek aʒ belſe̊ lagÿ heat, Roſa fanak
aʒ belſe̊ lagÿ ʒeold heath, Ecʒete̊th, ana uncia, 2, Te̊mÿent, Maſtixot,
ana drachma, 3, Aranÿ taÿtekot, uncia j. ÿo maloſat, uncia, 6, Fwlben ereʒte̊
fwnek kÿ fachÿart leweth, uncia, 3, Aqua vitet, awagÿ ÿo egete̊th
bort, uncia, 4, ʒeold reʒeth, drachma. 2. s. Galÿcʒke̊wet, drachma. j. s. Egeteoth
temſot, drachma j s. Alexandriaÿ Tuciath megh chÿnaltat, drachma, 2, Camforth,
drachma. j. Roſa olaÿth, uncia, 6. eʒe̊kbeol aʒ kÿk arra valok te̊rd
porra es ʒÿtald megh, aʒ Camfor kÿwl laſſu twʒnel feoʒʒed
eoket, mÿgnem aʒ maloſa es egÿeb lewek el emeʒte̊dnek, es kene̊
ÿr formaÿu leʒe̊n. Eheoʒ tegÿ annÿ vÿaʒth aʒ menÿ elegh,
vtolʒor oʒton veſd bele aʒ Camforth. O gÿolch ruhabol faragÿ
keſſel ruha mohot, kenÿ rea aʒ ÿrben es teod aʒ Sebre. Annak
vthanna tegÿ egÿ kÿs gÿolch ruhat, rea kÿt eʒ vÿʒben martottal
be, melÿet igh chÿnalÿ, Roſa vÿʒeth, vthÿ fw vÿʒeth, ke̊ken
+321
vÿʒeth, vegÿ mÿndeonÿkbeol ana uncia 2, ʒepʒe̊leo vÿʒeth, uncia 3, ʒe̊ld
reʒeth, drachma, 2. Alexandriaÿ chÿnalt Tucÿath, uncia s. Camfort, drachma s.
elegÿch eoʒwe eʒe̊keth, es ebbe march aʒ ruhat kÿt feolwl rea
teʒes.
Moſtanÿ wde̊ben aʒ Embe̊reok ke̊ʒe̊th talaltatÿk
aʒ paraʒnaſagh mÿa egÿ Nÿawalÿa, kÿ maÿd haſonlo aʒ Nemʒe̊
magnak akaratnekwl valo el bochÿataſahoʒ, Melÿet Bwde̊s es
Merge̊s magh el bochÿataſanak newezhetwnk. Merth ele̊ʒe̊r feÿer
awagÿ Cÿtrom ʒabaſu bwdeos merge̊ſſeggel ÿw kÿ aʒ Nemʒeo
Magnak tartoÿabol, mÿnde̊n erʒeke̊nſegh nekwl, aluaſkor ʒÿnthe
vgÿ mÿnth fe̊n vigÿaʒaſkorth. Ennek oka aʒ Nemʒe̊ magh tartonak
es aʒ Monÿaknak ere̊tlenſege̊k es betegſege̊k, kÿk aʒ paraʒnaſagnak
merge̊s megh veſeſetwl leʒe̊n, Merth eʒ ʒÿnthe elegh
arra hogÿ valamÿ aʒ Nemʒe̊ magh tartoÿaban be gÿwl, bwde̊s
vndokſagga es mereogge tegÿe. Melÿ oʒton megh veʒth akar
melÿ Embeort is aʒ ke̊ʒe̊ſwleſnek mÿatta. Wde̊wel oʒton eʒ Merge̊s
Nemʒe̊ magh megh rothad, es ere̊s chÿpkeode̊we leʒe̊n, kÿ aʒ
ʒe̊mere̊m teſtnek me̊netelÿth hogÿ raÿtha altal megÿe̊n, megh
eßÿ es megh ſebe̊ſitÿ. Melÿnek oth letelet aʒ faÿdalom mutath
megh aʒ kÿ oth ÿndul, es aʒ vÿʒeleſkor ere̊ſſen gÿakdoſſa, mÿnth
ʒÿnthe aʒ vÿʒeletnek nem Meheteſeben, kÿ mÿa ſokan aʒt velÿk

hogÿ kẘ vagÿon aʒ Hoÿagban. Neha penÿgh annÿra melÿen be eʒÿ magat aʒ Seb, hogÿ aʒ ʒẘmerẘm teſtnek kwlſẘ bwreigh el ÿw. Sha eʒ mergẘs vndok folÿas megh reked es otben megh gÿwl aʒ genÿetſegh, Neha ʒÿnthe aʒ Monÿak mellet, Neha aʒ Tẘk es Segh kẘʒẘt valo huſon fakad kÿ.
Ʒokoth lẘnnÿ aʒ Sʒẘmerẘm Teſtnek regÿ Sebẘſwleſe is kÿ ſoha magatul megh nem gÿogiul. Ha aʒerth arra gondot Nem viſſelnek, vagÿ huſos ʒẘmẘlchÿẘ terẘm oth, vagÿ aʒ oda gÿwlekẘʒẘth rutſagh darabos huſſa kemenÿẘdÿk, aʒ penÿgh aʒ Mẘnetelnek nem chÿak egÿ helÿen, de keth awagÿ harom helÿen is. Aʒ oth valo ʒẘmẘlcheo ʒabaſu huſnak, awagÿ kemenÿ darabos rutſagnak oth megh gÿwleſenek ÿele ÿmeʒ. Aʒ vÿʒelet megh reked, awagÿ olÿ vekonÿon megÿẘn mÿnth egÿ chÿerna ʒal, es Nem olÿan telÿeſẘn aʒ mÿnth kellene.

Az Sʒẘmerẘm Teſtnek Tẘkÿrẘl.

Aʒ Tẘk es aʒ Monÿak kÿk abban vadnak, Megh twʒeſwleſſel, kemenÿ dagadaſſal, es tẘkẘſſeggelis megh bantatnak.
Aʒ twʒeſwleſth aʒ vekonÿ es termeʒet kÿwl valo (Inflammatio) +322
forro ver gÿwtÿa feol, kÿ aʒ Teokben es Monÿakban folÿ be.
(Ieleÿ) Aʒ Teok dagadaſſal megh terwl, kemenſege vagÿon, hew forro es gÿeotreodẘ faÿdalma vagÿon, kÿt ha chÿak alÿgh tapaʒtanÿ megh is, megh ẘregbeodÿk faÿdalma, eʒʒel mÿndenkoron forro betegſegh vagÿon. Hogÿha aʒ Twʒeſwles chÿak aʒ Monÿakat foglalta el, eʒẘk oda be vadnak, aʒerth tapogataſſal ẘſmerhetnÿ megh ÿnkab eʒt hogÿnemmÿnth lataſſal. Ha penÿgh aʒ Tẘkben vagÿon, kÿwl is lathato aʒ. Eʒ Twʒeſwles ha nem ÿol gÿogÿttatik megh, gÿakorta aʒ hewſegh, aʒ Twʒes vẘreoſſegh es aʒ faÿdalom el mulÿk, de igẘn nagÿ kemenſegh marad oth, kÿnek valamÿ reʒe gÿakorta giogÿulhatatlanul oth marad.
(Oruoſsagok) Feÿer wrẘm leweleth ragd egÿ Sakchÿoban, feoʒd megh vẘrẘs borban, kẘſd aʒ golÿobiſra, faÿdalmat megh chÿẘndeʒÿtÿ. Bagolÿ Borſot es Lednekeoth feoʒ megh vÿʒben, kẘſd aʒ dagadaſra.
Baboth fẘʒ megh borban, tẘrd megh lagÿ flaſtrom moggÿara, chÿnald rea.
Rontho fweth aʒ lewelet es vÿragat tẘrd megh, lagÿ flaſtrom

moggÿara kȩſd rea.
Sarkerepeth tȩrÿ megh, flaſtrom moggÿara keoſd rea aʒ
twʒes dagadaſra.
Soth, fekete gÿoparth es kowath chÿnalÿ es tȩrÿ ȩʒwe, kȩſd
eʒʒel be.
Coriandrum magoth aʒʒu ʒȩleowel teorÿ ȩʒwe, kȩſd rea
mÿnth egÿ flaſtromoth.
Feÿer liliomnak gÿȩkeret vagdald iol megh awagÿ tȩrd
megh Belend fwel es Buʒa kowaʒʒal chÿnald ȩʒwe, mÿnth egÿ
lagÿ flaſtromoth, kȩſd rea.
Belendfwnek magwath tȩrd megh, Borral elegÿch ȩʒwe es
keoſd rea.
Bakʒarwo fwnek magwanak lÿʒtÿth Meʒes vÿʒben feoʒd
megh tegÿ dÿʒno haÿat hoʒʒa, keoſd rea.
Bagolÿ borſonak lÿʒtÿth vegÿ keth reʒth, Apro malvanak
porath egÿ reʒth, tȩrd megh ecʒetben, kȩſd rea.
Fenkȩwet vakarÿ le bwȩn, aʒʒal kȩſſed be.
Kaproth eges megh, teord porra, ha megh ſebȩſȩdÿk aʒ
dagadas aʒʒal hÿnchÿed.
Papa fweth fȩʒ megh borban, ha megh dagadoth kȩſd rea
flaſtrom moggÿara.
+323
Baboth teorÿ megh, aʒ lÿʒtÿth hÿnch kapoʒta lewelre, ha
megh dagadoth keoſd rea.
Petreſelmȩth feoʒ ÿol megh vÿʒben, kȩſd rea.
Bab lÿʒtȩth, Fenumgrecum magwat, Sʒeekfwet,
megh forraʒtoth vaÿath vegÿ mÿnd egÿ mertekkel, elegÿch ȩʒwe
forroth Muſtal kÿben eleoʒȩr fÿget feoʒtel megh, kȩſd rea.
Sʒȩmerȩm Teſtnek aʒ lÿkaban, Faÿ boʒʒanak olaÿat es pirito
fwnek kÿ fachÿart leweth ȩʒwe elegÿtwen tȩlch, chÿodalatos fȩ
orwoſſagh eʒ.
Bdeliomot, Ammoniacomoth, Serapinumot, ana drachma, iij, Ecʒetben
aʒtaſd megh eʒȩknek hogÿ kÿ fachÿart lewe legiȩn, Bakʒarwo
fwet, Len magot, apro malwath, ana drachma j, Sʒekfw vÿragoth, Sarkerep
vÿragoth, ana manipulus. s. vȩrȩs kapoʒta magoth, uncia s. chÿnald eoʒwe
eʒȩketh, aʒ kÿket illÿk tȩrÿ porra bennȩk. Fÿget feoʒ megh vÿʒben
igȩn erȩſſen, annak oʒton aʒ vÿʒeben elegÿch eoketh, Bablÿʒtȩth
is tegÿ hoʒʒaÿa uncia s. kȩſd rea. Eʒ igȩn fȩ orwoſſagh, ha
ſok wdȩtwl fogwa dagadas volna is, megh giogÿttia. Probalt

orwoſſagh eʒ.
Erẽs par lugoth es erẽs Ecʒetẽth vegÿ egÿ aranth, ves Soth
bwẽn bele es forrald megh, Spongiat march bele es keoſd aʒ
dagadaſra.
Bab lÿʒtẽth, drachma, x, kapoʒta magoth megh tẽrwe, Corÿandrum
magwa lÿʒtÿth, Bagolÿ borſo lÿʒtÿth ana drachma, iij, aʒ menÿ Meʒ
eheoʒ elegh elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ flaſtromot es tẽd aʒ
dagadaſra.

Gÿermẽkchenek.

Pomagranat heat porul, uncia j. s. Bab lÿʒtẽth, uncia s. Roſa olaÿth
aʒ menÿ ehẽʒ elegh, Ecʒeth taÿtekath, uncia s. Saffrat drachma s. fẽʒd megh
eʒẽketh ʒepʒẽleonek es vthÿ fwnek vÿʒeben, kẽſd rea flaſtrom
moggÿara.
Feÿer vÿragu folÿo fweth forralÿ megh vÿʒben,
aʒ mÿnth el twrhetÿ kẽſd aʒ dagadaſra melegẽn.
Malwanak leweleth es egÿ kewes roſath fẽʒ megh vÿʒben,
fachÿard kÿ ÿol es tẽrd megh, aʒʒal aʒ vÿʒʒel roſa olaÿt es Bab
lÿʒtẽth elegÿch eoʒwę hogÿ mÿnt egÿ pep olÿan legÿẽn, fẽʒd
megh vÿonnan hogÿ megh ſwrwggÿek. Melegẽn keoſd rea.
Babot fẽʒ megh aʒ gÿermẽk vÿʒeletÿben, chÿnald flaſtrom
moggÿara es kẽſd rea.
Bab lÿʒtẽth, kapoʒta magoth ana uncia iij, Sʒeękfw viragot
Bakʒarwo fweth, Len magoth, ana uncia j. s. Arpa lÿʒtẽth, uncia ij. Rutha
+324
olaÿt, uncia j. Egÿ kewes ecʒetẽth, ebbẽl chÿnalÿ flaſtromot es
kẽſd rea.
Rutath, Sʒeękfwet, Baboth, Bakʒarwo fweth feoʒ megh vÿʒʒel,
elegÿtẽth borban, tẽd Sachkoban, es tẽd rea.
Sʒeekfw olaÿth, Teÿfeolt, Iros vaÿath elegÿch ẽʒwe, es
melegẽn eʒʒel kennÿed.
Sʒeękfwnek vÿragath, korpat, roſath, vÿolath, kẽ rontho
fwet, parietaria deakul, vad Saffranth, ana manipulus. j. len magh olaÿban
fẽʒd megh, es chÿnalÿ flaſtromoth, tẽd rea.
Malwawal parolÿad aʒ dagadaſt, megh giogÿttia.
Malom porth, uncia, iij, Fenumgrecom lÿʒtÿth, uncia, j, bab lÿʒtẽth,
drachma. vj, Tÿkmonʒeketh N° iij, eʒeoket roſa olaÿal elegÿch eoʒwe,
melegẽn keoſd rea.
Feÿer bagolÿ Borſot eges annÿra melegh ſwtẽ kemẽncʒeben
hogÿ vgÿan megh feketẽggÿek, teord megh es chÿnald rea.

Borÿʒw fwet fȩʒ megh borban, tegÿ ahoʒ tÿkmonnak
ʒekÿth aʒ menÿ ahoʒ elegh, flaſtrom moggÿara chÿnald es
tȩd aʒ dagadaſra.
Kȩrontho fwet kÿt parietarianak hÿnak feoʒd megh Borban,
legÿȩn aʒ fw harom eoʒwe marokkal, eʒth tȩd rea melegȩn.
Faÿ Boʒʒanak aʒ belſȩ ʒȩld heat feoʒd megh borban, agÿ
abban egÿ kalannal megh ÿnnÿa.

Golÿobiſoknak vÿʒketeſerȩl.

Gȩrȩgh feÿerth hat Nehezekȩt, kenkeoweth keth Nehezekeoth,
Opiomot egÿ Nehezekeoth, ezȩketh teord ȩʒwe vÿʒʒel es Ecʒettel,
haromʒor vagÿ Negÿcʒȩr kend eʒʒel.
Fȩldÿ Boʒʒath fȩʒ megh vÿʒben, eʒ is ÿo, ha vgÿan megh
dagadot volna is, chÿak parolÿad eʒʒel.
Aʒʒonÿallatnak ʒȩmerȩm Teſthe vÿʒketeſerȩl aʒ mÿth ÿde
ala ÿrtunk ÿo orwoſſagh errȩl.

(Hernia Auptura Ramex) **Tȩkȩſsegrȩl.**

Aʒ Tȩkȩſſegh vagÿon neha aʒ Cÿomb kȩʒȩth, Melÿ mÿnd
Ferfiunak Aʒʒonÿallatnak kȩʒeonſegȩs. Neha vagÿon chÿak aʒ
(Oka) Ferfÿak Tȩkÿben, kÿ chÿak aʒ ferfÿake. Leʒȩn abbol
mÿkor valamÿ ʒal le es oth dagadaſth chÿnal. Aʒ le eſeſnek
penÿgh oka aʒ vekonÿ Erȩs hartÿanak aʒ kÿ aʒ haſban aʒ
+325
Belȩket be takarÿa, megh ʒakadaſa awagÿ megh terwleſe. Mÿkor
penÿgh aʒ belſȩ hartÿanak megh ʒakadaſa vagion chÿak, merth
kettȩs aʒ hartÿa, aʒ dagadas aʒ Cÿomb kȩʒȩt vagÿon, De mÿkor
eʒnek megh ʒakadaſa mellet megh terwleſe kȩwetkȩʒÿk,
aʒ maſik hartÿanakis melÿ aʒ Tȩkben ala Eer, akkor aʒ Tȩkis
kÿ terwl. Kwleomb kwleomb felek ʒallanak ala penÿgh, melÿekbeol
aʒ Tȩkeoſſegben kwleombſegȩth tehetnÿ. Vagion Belnek le
ʒallaſa, Chÿepȩʒ haÿnak, vÿʒes Nedweſſegnek, vagÿon Huſos
Tȩkȩſſegh is. Aʒ Beelnek es Chÿepȩʒ haÿnak le ʒakadaſaban, (Inguinalis)
maradando dagadas nÿnchÿen, merth hanÿatta fekwen,
mÿnd aʒ Belȩk, mÿnd aʒ Cÿepȩʒ haÿ, vagÿ ʒabad akarattÿan,
vagÿ laſſu nÿomogattaſſal vÿʒʒa mȩnnek helÿȩkre. Aʒ Belȩk nagÿ
korgaſſal, es ſʒeles morgaſſal. Aʒ Chÿepȩʒ haÿ penÿgh neheʒebben
es ſemmÿ ʒȩrgeſſel morgaſſal. Aʒ vÿʒes nedueſſegnek (Aquoſus)
le ʒallaſaban es aʒ Huſos Tȩkȩſſegben is, mÿndeltÿgh valo

dagadas vagÿon, Sha keʒe̊rÿte̊dis aʒ Haſban be nem megÿe̊n.
Ennÿ kwleombſegh vagÿon penÿgh ke̊ʒe̊tte̊k, hogÿ aʒ vÿʒes Te̊keoſſegnek
dagadaſa lagÿab, es ha wte̊d vgÿan ʒe̊ne̊gh, nem
terhes, lathato is. De aʒ Huſos te̊keoſſegh kemenÿ (Carnoſus)
dagadaſſal vagÿon, es Nehezʒel mÿnth aʒ kÿ ſok wde̊twl fogwa
Neweke̊de̊th. Mÿkeppen penÿgh aʒ Ferfÿaknak Te̊ke̊kben, ʒÿnthe
vgÿ aʒ Aʒʒonÿallatoknak ʒe̊mere̊m teſte̊kben, aʒ Belnek, aʒ
Chÿepe̊ʒ haÿnak, es aʒ vÿʒnek, le ʒallaſa megh vagÿon, es vgÿ
fwgh le mÿnth egÿ Sakchÿoban. Se̊th aʒ ke̊lde̊knek is megh
ʒakadaſat aʒ Te̊keoſſegh ke̊ʒʒe ʒamlalhatnÿ, merth aʒ keolde̊k
fe̊leotteb megh dagadüa vagion mÿkor aʒ bele̊k oda aʒ Bwr ala
me̊nnek. Eʒe̊k eʒ nÿawalÿak megh leʒnek wteſbeol, Sʒe̊keſbe̊l, (Okaÿ)
Nagÿ ere̊s kÿaltaſbol, es fe̊le̊tte nagÿ tęre̊h emeleſbeol.
Orwoſlaſa ennek ilÿen modon lehet, ha aʒ Bel (Oruoſsagok)
vagÿ aʒ Cÿepe̊ʒ haÿ ʒallot ala. Aʒ Betege̊th fekwſd hanÿatta, aʒ
Terdeÿt veſſe ket fele, aʒ Belÿ vagÿ chÿepeʒ haÿa ha
magatul hatra nem megÿe̊n, laſſan laſſan nÿomd hatra helÿere,
annak vthanna eʒ flaſtromoth chÿnald rea kÿt megh ÿrok, de
annak ele̊tte keʒe̊n kel ennek leonnÿ.
Fenÿw ʒurkoth kÿwel aʒ haÿokat kenÿk, Maſtixoth, ana drachma, iij,
Theomÿenth, drachma ij, Hipociſtiſt, Sarcocolath, Acaciat, ana drachma j. s.
+326
Sanguis draconiſt, Aloeſth, ana drachma 2. Bolus armenuſt, Fekete nadalÿ
fwnek gÿe̊kereth, galleſth, Almanak heat, ana drachma iij, Chÿerfa mohot,
drachma j s. Mÿnd aʒ ketfele farkas almabol, drachma ij, Rhoiſt, Balauſtiumoth,
ana drachma s. Baknak faggÿat, drachma, ij, Eʒe̊khe̊ʒ tegÿ annÿ Terpentinat
es vÿaʒt aʒ menÿ elegh. Legh eleoʒeor penÿgh aʒ ʒerʒamok
ke̊ʒʒwl aʒ mÿ gummÿ, aʒokat borral elegÿte̊th ecʒetben megh
kel aʒtatnÿ, es vgÿ kel oʒthon aʒ Flaſtromot megh chÿnalnÿ,
Melÿ ʒerʒamokat koſnak aʒ bwrere kel kennÿ es vgÿ kel rea
keotnÿ, Heted napigh penÿgh el nem kel rola oldanÿ. Aʒ Betegh
harmÿncʒ napigh agÿban maraggÿon, Es mÿnde̊n eledeltwl aʒ kÿ
(Eledel) ſʒelet chÿnalna, vgÿ mÿnth Repa, Retek, kapoʒta, Borſo,
lenchÿe es effelek te̊bbek, megh oÿa magath, Borth is ſokat ne
igÿek. Ere̊s moʒgaſtul, Sʒe̊keſtwl, Futaſtul, we̊lteſtwl eʒ ilÿen
embe̊r mÿndenkoron ige̊n oÿa magath. Arrais rea kel vigÿaʒnÿ,
hogÿ Etellel olÿal elÿe̊n, hogÿ haſa megh ne kemenÿe̊ggÿek,
merth aʒ Ere̊lkeodeſben iſmeth le ʒal aʒ Belÿ.
(Tanuſagh) Ha penÿgh te̊rtenetʒe̊renth ke̊rnÿwl nagÿ faÿdalom,

dagadas es Twʒeſwles volna, es aʒ Beęl[!] ſemmÿkeppen attul hatra
helÿere nem nÿomhatnad, annak lagÿto orwoſſagoth kel chÿnalnÿ,
a kÿ mÿnd aʒ faÿdalmath el vehetÿ, mÿnd aʒ twʒeſſeget megh
enÿhÿthetÿ, Parlaſokkal, keneſe̊kkel, Feorde̊wel kel penÿgh eʒth
el ve̊nnÿ, melÿeket kel chÿnalnÿ, Malvabol ʒeękfwbe̊l,
kaporbol, lenmagbol. Bakʒarvo fwbeol, Aniſumbol eęs effelekbeol.
Gÿapÿat vagdalÿ ige̊n aprora, march aʒth fa olaÿos borban,
te̊d aʒ faÿo helre. Mÿkor penÿgh aʒ Belt oʒton hatra nÿomod,
vgÿ igÿeke̊ʒʒel aʒ ke̊teſſel fe̊l ke̊tne̊d, hogÿ megh tartaſſek ÿol
aʒ Beel.
Eʒth penÿgh aʒonkeoʒben ige̊n ÿo ÿnnÿa adnÿ. DÿʒnO porchÿnt,
kek vÿragu folÿo fweth, ke̊ken te̊wÿſnek leweleth, Hÿm
vthÿ fweth, Mÿnd ket fele Saniculat, eʒe̊kbe̊l mÿndeonÿkbeol fel
fel marokkal. Gÿk fweth, Fekete nadalÿ fweth, kegÿo nÿelw fwet,
Apro boÿtorÿant, penʒ lewelw fweth, eʒe̊kbeol mÿndeonÿkbe̊l egÿ
egÿ e̊ʒwe marokkal, Fekete nadal fwnek gÿe̊keret, Es Atracʒelt
fel neheʒekeoth, Aʒ hatodÿk fele daru orru fwnek gÿeokerebeol,
hat Neheʒekeoth, Mÿrtus fa magwabol haro neheʒeke̊th, palma fa
gÿwme̊lchÿe magwabol ket neheʒeket, Laurus lewelet maſſel
neheʒekeoth, veore̊s borban Es vÿʒben aʒ menÿ elegh ehe̊ʒ, forrald
megh hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, aʒ vthan ʒwrd megh,
Nadmeʒeth tegÿ hoʒʒaÿa, es mÿnde̊n haÿnalban agÿ ebben ÿnnÿa
Negÿ latoth.
Sʒeekfw olaÿt vegÿ egÿ reʒth, Ede̊s mondola olaÿt egÿ
reʒth, pecʒÿe olaÿt keth reʒth, Roſanak porat Negÿ reʒth, Haſas
+327
lonak vÿʒeletÿth egÿ fontoth, eʒe̊keth feoʒd megh hogÿ harmad
reʒe el apaggÿon, Eʒʒel ke̊ſſed, ÿge̊n feo orwoſſagh eʒ.
Laurus olaÿth uncia 2. Mÿrrhat, Aranÿtaÿtekot, Feÿer hunÿort,
ana drachma j. s. vÿaʒth drachma j. elegÿch eoʒwe eʒe̊keth, es eʒʒel kennÿed.
Medwe fwl fweth teorÿ porra, ſok napÿglan mÿnd aʒt aggÿad
borban ÿnnÿa.
Lo nÿelwe̊ fwnek gÿe̊kereth te̊rd porra, akar penÿgh
aʒ leweleth, Aʒ fekete nadalÿ fwet fe̊ʒd megh vÿʒben, es aʒ porban
abban aʒ vÿʒben agÿ maſſel neheʒeke̊t meg ÿnnÿa.
Kÿſſebbÿk chÿllagh fweth ʒaraʒd megh es te̊rd porra, vgÿan
affele fwnek aʒ vÿʒeben aggÿad megh ÿnnÿa.
Nagÿ laputh feoʒ megh borban, awagÿ te̊rd porra es borban
aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Fekete nadalÿ fweth teorÿ megh es Flaſtrom moggÿara keoſd

aʒ Teokre.
Talmoſo fwnek lewelet es gÿeokeret tő́rd eoʒwe, kő́ſd aʒ Teokre.
Aloeſſel emplaſtrum moggÿara kend be.
Bdeliomot Eh nÿallal elegÿch eoʒwe reggel, es flaſtrom moggÿara chÿnald rea.
Nÿulnak ſʒő́rÿth melÿ aʒ haſan vagÿon es ganeÿat fő́ʒd megh ÿol Meʒben, es egÿ Babʒő́mnÿth abban gÿakorta agÿ ő́nnÿ.
Kegÿo Nÿelw fweth tő́rÿ megh, es flaſtrom moggiara chÿnald aʒ Teokre.
Maÿfweth kÿnek harom lewele es kek vÿraga vagÿon, tő́rd porra, es Sawanÿu borban ſok napigh agÿ eʒ porban ÿnnÿa fel fel kalannal.
Apro fele eger fwlnek aʒ porath egÿe akarmÿben, awagÿ ſawanÿu borban igÿa.
Aʒ vÿʒes Tő́keoſſegő́th affelewel gÿogÿchad aʒ kÿk melegÿtnek es ʒaraʒtnak, mÿnth Bablÿʒth, Baber magh, Len magh, Malwa, konkolÿ, es tő́b effelek. Affele orwoſſagok mÿnd ÿok erre melÿeket oda feol ÿrtham, aʒ haſnak huſa alat valo hartÿa es aʒ Belő́k keoʒő́th eoʒwe gÿwlt vÿʒ Betegſegreol.

Gÿermő́knek.

Thő́mÿent, egÿ kewes galleſth, gÿantath, awagÿ ha aʒ nÿnchen Balha fweth, Tÿkmon feÿerrel elegÿch ő́ʒwe, keoſd ÿo ʒorÿtoſon be vele.
Vthÿ fweth, Lenchÿet, feoʒ eoʒwe vÿʒben, kő́ſd eʒʒel.
+328
probalt dologh hogÿ harmadnapra gÿogÿult gÿermő́k eʒ orwoſſaggal megh.
Swlÿfwnek gÿő́keret, venus aʒʒonÿ haÿat, rutath, Medwefwl fweth, ana manipulus. j. teord megh es feoʒd megh vaÿban es Tÿk haÿban, eʒʒel melegő́n gÿakorta kennÿed, awagÿ Bathor vgÿan be kő́ſſed. Probalt orwoſſagh.
Eorwennek kÿ fachÿart leweth, uncia iij, Feÿer hunÿornak lewebeol, uncia s, Dÿʒno haÿat, uncia 2. s. elegich ő́ʒwe eʒő́keth, es ſokaigh tő́rÿed hogÿ kenő́ ÿr legÿő́n beleole, Eʒʒel kennÿed aʒ Agÿekat es Thő́kÿth.

Az Aʒʒonÿallatnak madraÿarol.

Aʒ Aʒʒonÿallatnak Madraÿat awagÿ Mehet ſok kwlő́mb kwlő́mb fele betegſegő́k bantÿak, Twʒeſwles, Genÿetſegő́s kelewenÿ,

Sebe̊ſwles, Fenę, kemenÿ dagadas, wʒe̊gh, Feol fualkodas,
vÿʒ Betegſegh, Es Ke̊. Aʒ Nÿakat penÿgh aʒ Madranak Haſadoʒas,
Sʒe̊me̊lchÿeo ʒabaſu huſnak benne Newekeodeſe, Es vernek
folÿaſa aʒ Erekbe̊l.
Eʒe̊ke̊n kÿwl ilÿen tulaÿdon Nÿawalÿa [!] is vadnak
aʒ Madranak, Hawÿ ver folÿaſnak megh rekedeſe, Aʒon Hawÿ
ver folÿaſnak fe̊leotteb valo me̊neſe, Feÿer genÿetſege̊s chÿorgaſa,
Nemʒe̊ magnak kęt keppen valo el me̊neſe, Megh fuladaſa,
Feol me̊neſe, Le ʒallaſa, Le eſeſe, es magath e̊ʒwe vonaſa awagÿ
ſugorÿtaſa. Eʒe̊k feoleot, Buſulaſa, faÿdalma, Meddwſege, gÿerme̊k
el veʒteſe, es nehezkeoſſegben valo ſok nÿawaliaÿaÿa.[!]

(Inflammatio) **Madranak twʒeſwleſere̊l.**
Aʒ Madranak twʒeſwleſe leʒe̊n aʒ forro verbeol kÿ vekonÿ,
(Oka) Es aʒ Maÿ Erbe̊l aʒ apro Erek altal nem aʒ Madranak
wregeben hanem vgÿan aʒ allattÿaban omol be, kÿ oth e̊ʒwe
gÿwlwen, fe̊l gÿuladwan es megh rothadwan, Twʒes keleventh
chÿnal. Eʒ gonoʒ nÿawalÿa penÿgh, gÿakortab leʒe̊n aʒ Madranak
nÿakaban hogÿ nem mÿnth eo magaban. Mÿkor mÿnde̊ne̊ſtwl
aʒ Madra megh twʒeſe̊dÿk, mÿnde̊nwth nagÿ ere̊s nÿlallo faÿdalma
(Ieleÿ) vagion. Ha aʒ elſe̊ reʒeben vagion aʒ twʒeſwles, aʒ
Agÿek alat faÿ, es nehezen vÿʒellÿk awagÿ chÿeopeogetwe. Ha
penÿgh aʒ hatulſo reʒeben vagÿon, aʒ vekonÿok faÿnak, es aʒ
Sʒeknek me̊neſe megh ʒorÿttatÿk. Ha vÿʒontagh aʒ keth oldala
+329
twʒeſe̊dÿk megh aʒ chÿombok ke̊ʒÿ vgÿan kÿ terwlnek, es aʒ
ßarakon alÿgh ÿarhatnÿ olÿ ige̊n megh nehezge̊dnek. Ha aʒ
Madranak Sʒaÿa twʒeſe̊deoth megh, aʒ Cÿepe̊ʒ haÿ arant faÿ
beleol aʒ has, es ha aʒ vÿodat be nÿuÿtod aʒ Madranak Sʒaÿa
kemenÿ es forro, es ige̊n is faÿ.
Aʒ Rothadot weęr mÿkor genÿetſegge valtoʒÿk (Abſceſsus)
akkor aʒ feolwl megh ÿrth ÿegÿe̊k megh eoregbeodnek,
forroſaggal valo reʒketeſe̊k ke̊wetkeoʒnek, rendnekwl valo hÿdegh
leleſe̊k, De mÿnde̊ne̊k megh laſſodnak iſmet mÿkor aʒ chÿpkeode̊
es rago genÿetſegh vtath Nÿth maganak es kÿ fakad. Effele (Eledel)
Betegnek lagÿ ete̊kkel kel elnÿ, darabol chÿnalt peppel, es hÿgh
tÿkmonnÿal, Bort ſemmÿkeppen ne igÿek, hanem fa heas vÿʒeth.
Aʒ kÿn penÿgh eʒ nÿawalÿa vagÿon, annak aʒ (Tanuſagh)
ʒe̊mere̊m teſthe ige̊n vÿʒketh es aʒ haſais beleol, Liquiricianak

aʒerth gÿe̊keret te̊rd eoʒwe pomagranatnak kÿ facÿart lewewel,
es mÿkor vÿʒellÿk, aʒ vthan eʒʒel kennÿed aʒ ʒe̊mere̊m Teſteoth.
Roſa Ecʒetben march gÿagÿat[!] akar gÿapottath, te̊d aʒ
agÿekara es annak alatta valo chÿontra.
Bÿſalmat feoʒ megh borban es aʒ vthan roſa olaÿal elegÿch
eoʒwe, ted aʒ agÿekra es aʒ Cÿontra.
Legh ele̊ʒe̊r mÿnde̊n feleleom nekwl eʒ ilÿene̊n (Tanusagh)
vagÿ terden vagÿ bokaÿan kel ereth vagnÿ.
Len magnak lÿʒtÿth veogÿed, Sar kerepet, vtÿfwet lenchÿet,
porchÿnth, Fwlben ereʒte̊ fweth, te̊rd eoʒwe eʒe̊keth, es flaſtrom
moggÿara ke̊ſd rea.
Roſa olaÿban, porchÿn fwnek kÿ fachÿart leweben, fwlben
ereʒte̊ fwnek leweben, march gÿapottat, es te̊d feol aʒ ʒe̊mere̊m
teſteben.
Kechke rago fanak lewelet es magwat feoʒd megh vÿʒben,
aʒʒal parolÿad, Chÿomborral is ige̊n ÿo.
Saar kerepeth edes borral teorÿ eoʒwe, flaſtrom moggÿara
te̊d oda ahol faÿ.
Madra fwet feoʒ megh vÿʒben, wlteſd aʒ vÿʒben
hogÿ feol erÿe aʒ Madraÿat aʒ aʒʒonÿallatnak.
Feÿer Malwat fe̊ʒ megh, Lud haÿal awagÿ dÿʒno haÿal vagÿ
terpentÿnawal elegÿch eoʒwe aʒ leweth, chÿnalÿ chÿapot gÿapotbol,
kewerd bele, es nÿomd feol aʒ ʒe̊mereom teſteben aʒ
aʒʒonÿallatnak.
Sarga vÿaʒth, ʒarwas ʒara chÿontÿanak veleÿeth, Recʒe haÿat,
Terpentÿnat, mÿnd egÿ arant ve̊gÿed egÿ kichÿn opiomot, elegÿch
eoʒwe cʒÿpros olaÿal, chÿnalÿ chÿapoth, ÿtaſd feol eʒe̊keth, told
+330
feol aʒ ʒe̊mere̊m teſteben, Twʒeſwleſre̊l, Fenęre̊l, Sebreol, kelewenre̊l,
eʒ ige̊n feo orwoſſagh.
Vaÿat, roſat, Opiomoth, es Meʒeth teorÿ eoʒwe es chÿapon
told aʒ ʒe̊mere̊m teſtben, Madranak twʒes voltarol, es kelewenÿere̊l,
ige̊n feo orwoſſagh.
Ha aʒ Nÿawalÿa megh terend, Bakʒarwo fwet fe̊ʒ megh
vÿʒben, awagÿ feÿer malwath, awagÿ eoregh malwath, awagÿ Len
magoth, Neha neha fekete wrme̊th pe̊ʒercʒeth, Salÿat, ebben
wlteſſed hogÿ aʒ agÿekaÿgh feol erÿe̊n.
Arpa lÿʒteoth, Bakʒarwo fw magwanak lÿʒtÿth, meʒes borban
elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ flaſtromoth beleole, te̊d fe̊n aʒ

agÿekara es aʒ agÿek chÿontra. Ha akarod vgÿan eʒe̊n felebeol chÿapot is tolÿhacʒ fe̊l aʒ ʒe̊mere̊m teſteben.

(Vlcus) **Madranak Sebe̊ſwleſere̊l.**

Megh fakadwan es kÿ tÿʒtulwan aʒ genÿetſegh aʒ Madrabol, marad oth vndok Seb. Aʒ genÿetſegh penÿgh aʒ Madranak Teſtebeol aʒ wregeben ʒal, es onneth folÿ kÿ, vagÿ aʒ haſnak belſe̊ bwrenek wregeben be hatwan, aʒ Beleok keoʒe̊t ragad es marad megh, vgÿ hogÿ aʒ haſnak alſo reʒeth aʒ eo ſokaſagawal vgÿan megh teritÿ, es Nehe3 voltawal vgÿan nÿomÿa. (Iele̊k) Aʒ Madranak Nÿakaban megh fakadot kelewenÿ, tapogataſſal megh eoſmertetÿk, es Neha aʒ genÿetſege̊th chÿak aʒon madra nÿakaban e̊ntÿ kÿ, es oʒton onneth bochÿattia kÿ. Neha penÿgh aʒ hoÿagban eottÿ, es akkor aʒ vÿʒelet ʒwnetlen folÿ, aʒ Madra Nÿakan, kÿ mÿa lattatoth eʒ, hogÿ aʒ vÿʒelet nem aʒ eo termeʒet ʒe̊rent valo lÿkarol ÿwth kÿ. Neha penÿgh aʒ vegſe̊ nagÿ hurkaban eottÿ. es akkor valamÿ ganeÿochka ÿw kÿ aʒ Madra Nÿakan.

Neha kennÿe̊b Sebe̊ſwles leʒe̊n aʒ Madraban es aʒ Nÿakaban, kÿ chÿak keweſſe aʒ belſe̊ bwre̊chkeÿet ragÿa. Eʒ penÿgh leʒe̊n aʒ Neheʒen ʒwleſtwl, mÿkor nagÿ gÿerme̊k ʒwletÿk, awagÿ hogÿ vÿʒʒa ʒwletÿk, awagÿ oth aʒ Madraban el roſſadwan ere̊wel vonatÿk kÿ onneth. Megh leʒe̊n aʒ nagÿ ere̊ʒakkal es ʒabola nekwl valo ke̊ʒe̊ſwleſtwl is aʒ ferfÿwal. Es aʒ ſok ÿdeigh valo ere̊s es rago feÿer vndok folÿaſatul aʒ aʒʒonÿallathnak. Mÿnde̊n fele Sebeoſwleſtwl penÿgh vagÿon Chÿpkeodeo es nÿlallo faÿdalom, es ſok eoʒwe gÿwlt vndokſagh folÿ kÿ, melÿ mÿnd ʒÿnewel, mÿnd ſokaſagawal kwle̊mbe̊ʒ egÿmaſtul, Neha Bwde̊s, Neha ʒagoſſagh nekwl valo. iollehet hogÿ kwleombeoʒʒe̊n aʒ

+331

Feÿer vndok folÿaſatul aʒ aʒʒonÿallatnak, aʒth ige̊n Neheʒen eoſmerhetnÿ megh.

Vÿaʒth, Mÿrrhat, Dÿʒno haÿath, elegÿch e̊ʒwe (Oruoſsagok)

Meʒʒel, ÿtaſd feol gÿapottal, told feol aʒ ʒe̊mere̊m teſteben aʒ aʒʒonÿallatnak.

Tÿkmon heat kÿth megh ſwte̊ttel, te̊rÿ megh, vad ke̊mennÿel es roſawal te̊rd e̊ʒwe, es te̊d fel aʒ ʒe̊mere̊m Teſthben.

Fekete wrme̊th, Lud haÿal es roſa olaÿal elegÿch e̊ʒwe, es

teod bele aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Bogachkoroth feoʒ megh borban, elegÿch Meʒet hoʒʒaÿa es
te̊d bele.
Gÿkfwnek es Sʒakat feÿw fwnek leweth fachÿard kÿ, Crÿſter
moggÿara te̊lch aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Ke̊wechÿe̊keth twʒeſÿch megh, es veſd teÿben e̊keth, Crÿſter
moggÿara te̊lch aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Bakʒarwo fwnek lewelet te̊rd ÿol megh, aʒ vthan veſd Ecʒetben,
aʒʒal kennÿed.
Healt Arpanak aʒ leweth te̊rd es fachÿard kÿ, Meʒʒel elegÿch
eoʒwe, es aʒʒal kennÿed.
Meʒes borban olÿban, aʒ kÿnek ket reʒe bor, es aʒ harmad
reʒe Meʒ, tegÿ kek liliomnak kÿ fachÿarth lewet, awagÿ feoʒ
farkas almat megh aʒ Meʒes borban, te̊lch aʒt aʒ Aʒʒonÿallatnak
ʒe̊mere̊m teſteben, Eʒ ige̊n megh tÿʒtÿttia aʒ keleventh es aʒ
Sebe̊th.
Ha Fekete ruth gÿenÿetſegh keʒdene folnÿ kÿ onnet aʒ
Madrabol, bwde̊ſſeggel. Sʒep ʒe̊le̊nek vtÿfwnek, procÿn fwnek
fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿcd eoʒwe tÿkmon ʒekÿwel es Aʒʒonÿ
embe̊r teÿewel, te̊lch aʒth Crÿſtel modra aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Roſath Chÿerfa Makÿat, Bakʒarwo fweth, Eger fark gÿe̊kereth,
Apiomnak es kochÿordnak gÿeokereth, feoʒd megh vÿʒben, wlteſd
ebben aʒ aʒʒonÿallatoth, ebben wlÿe̊n.
Ha penÿgh aʒ Madraban valo Erek megh rothattak
volna, Sanguis Draconiſt, The̊mÿent, Hÿm Farkas almat, Bolus
armenuſt, Mÿrrhat, elegÿch eoʒwe Meʒes vÿʒben porul, te̊lch be
Crÿſtel moggÿara.
Fel font Meʒes vÿʒben tegÿ Apiumnak kÿ fachÿart leweth
keth latoth, Mÿrrhat fel nehe̊ʒekeoth porul, te̊lch be Crÿſtel
moggÿara. Eʒ ige̊n megh tÿʒtÿttia aʒ Madrat.
Ha ʒertelen nagÿ faÿaſa vagÿon. Saffranÿ olaÿth (Tanuſagh)
Madrafw vÿraganak olaÿath, ana uncia j. Sarga vÿola olaÿth, uncia 2.
Mÿrrhat, Sarcocolat, Oppoponacumot, ana drachma j. ieg̊nÿe fa terpentinaÿath,
+332
drachma, 6. vÿaʒt aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh, ebbeol chÿnalÿ lagÿ
kene̊th. Aʒ vthan Apiomnak kÿ fachÿart leweben forraʒd feol
twʒnel annÿra hogÿ aʒ Apiom lewe ʒÿnthe el apaggÿon, gÿapotbol
chÿnalÿ chÿapoth, ÿtaſd feol eʒt io modon told fe̊l aʒ Aʒʒonÿallat
ʒe̊mere̊m Teſteben.

(Tanuſagh) Aʒ kelewenÿ tÿʒtulaſa vthan aʒ genÿetſegtwl, aʒ
Sebnek helÿe igh gÿogÿulhat be, Kÿſfeold epeÿeth fel fontoth,
kek liliom gÿe̊keret harom fel marokkal, gÿkfw gÿeokeret, Sʒakat
feÿw fw gÿe̊keret ana manipulus. j s, Sarcocolat, koſte̊wÿſnek gÿwme̊lcheth,
ke̊kenth, Mumÿath, ana drachma j, mÿnd eʒe̊keth harmÿncʒ fonth
vÿʒben feoʒd vgÿ hogÿ fele el apaggÿon, ʒwrd megh es tegÿ ahoʒ
megh chÿnalt vas ʒarth drachma 10. aʒ vthan iſmet feoʒʒed egÿ keweſſe,
ʒwrd megh, es wlÿe̊n bele aʒ aʒʒonÿallath.
Feÿer vÿaʒth egÿ latoth, Roſa olaÿth harom latot, eʒe̊ket
olwaʒd eoʒwe laſſu twʒnel, valamenÿre hwch megh, aʒ vthan te̊d
moſarban, AʒʒonÿallatTeÿewel awagÿ olÿ kechke teÿel
kÿt aʒonnal feÿtenek aʒ Moſar te̊re̊wel elegÿch iol eoʒwe annÿra
hogÿ mÿnde̊ne̊ſtwl megh feÿere̊ggÿek. Aʒ vthan aʒ Feÿeth ʒwrd
le rola aʒ mÿ le ʒwre̊dÿk. Iſmet tegÿ maas teÿet hoʒʒaÿa, elegÿch
eoʒwe, tegÿ ahoʒ teore̊t Saffrant harom penʒ nÿomonÿth, roſa
olaÿth, keth latoth, Ludnak haÿat es chÿontÿa veleÿet mÿnd ket
felet, fel latoth, chÿnalÿ mÿnd eʒe̊kbeol flaſtromoth ÿrhara, aʒ
Aʒʒonÿallatnakte̊d aʒ haſara es chÿpe̊ÿere.
Aʒ veſeknek es Hoÿagnak Sebe̊ſwleſere̊l valamÿt orwoſſagoth
oda feol ÿrtham, mÿnd ÿok eʒre is.

(Cancer) **Madranak Feneÿere̊l.**
Aʒ Madranak oʒton gonoʒ Sebe̊ſwleſe, mÿwel hogÿ aʒ
vndokſagnak es rothadaſnak oth helÿe vagÿon, vagÿ vndok
genÿetſege̊s Sebbe, vagÿ Fenewe valtoʒÿk. Aʒ genÿetſegh naponkenth
ÿnkab ÿnkab ewen ragwan, egÿeb fele kelewenÿe̊knel
bwdeoſb, vndokſagoſb, ees nagÿob genÿetſege̊th chÿnal, Melÿnek
eredetÿ vagion aʒ oda ragadoth ere̊s chÿpkeode̊ rago Neduelſſegtwl.
(Oka) Fene leʒe̊n penÿgh aʒ oda chÿorgoth Neduelſſegtwl,
melÿ oth megh gÿwlwen, aʒ hewſegnek ereÿetwl megh twʒeſwl
es megh gÿulad. Eʒ penÿgh aʒ Twʒeſwleſtwl ennÿwel kwle̊mbe̊ʒ,
mert eʒ regÿ, es aʒ faÿdalma keweſebbe gÿe̊te̊r, aʒ betegſegh is
nem olÿan forro ebben. Kwle̊mbe̊ʒ aʒ kemenÿ dagadaſtulis, Mert
eʒben hewſegh es faÿdalom vagÿon, de abban aʒ kemen dagadaſban
(Ieleÿ.) nÿnchen. Aʒ Fenetwl penÿgh aʒ Madra Nÿakanak
+333
aÿakÿ (Aʒ ʒe̊mere̊m teſth) dagadot es kemenÿ, es aʒ e̊ʒwe ſwlt
rutſagtul, vndok es fekete kek ʒÿnw, kÿbe̊l bwde̊s
ruthſagh folÿ kÿ, vekonÿ es fekete, awagÿ Neha Barna ʒÿnw

ʒabaſu. Eʒ is bÿʒonÿos ÿele, hogÿ aʒ haſban es ʒe̊mere̊m teſtben
mÿnth ha te̊wÿſſek volnanak es valamÿ fa, ÿge̊n faÿ, es Neha
ige̊n ige̊n vere̊ſſet vÿʒellÿk aʒ aʒʒonÿallath.
Feÿer Ceclat, Temſoth, Saletromot, fa moſarban (Oruoſsagok)
te̊rd ÿol megh eʒe̊keth, chÿnalÿ lagÿ flaſtromot ke̊ſd rea aʒ
Teſtre.
Sʒepʒe̊le̊nek kÿ fachÿarth leweth, Lud haÿal elegÿch e̊ʒwe,
tegÿ egÿ kÿs te̊reoth Saffrant hoʒʒaÿa, chÿnalÿ chÿapot gÿapotbol
ÿtaſd feol, told fęol aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.

Madranak kemenÿ dagadaſarol. (Schirru[s])
Aʒ Madra megh kemenÿe̊dÿk ſmegh dagad mÿnt aʒ ke̊ neha
mÿnde̊ne̊ſtwl, neha chÿak valamÿ reʒe, Es effele dagadas (Ieleÿ)
hanÿomodis ſemmÿth nem enged aʒ Nÿomaſnak es vgÿan ſemmÿ
vagÿ chÿak alÿgh erʒe̊ faÿdalma vagÿon. Fe̊n alwa, nagÿ Nehеʒ
tere̊h eʒ, mÿnth ʒÿnte aʒ egÿeb fele dagadaſok is, merth ala
fwgh ʒÿnthe aʒ ʒe̊mere̊m Teſtre, veʒtegh wlwe penÿgh awagÿ le
fekwen, aʒ eo Nehеſſegewel aʒ vegſe̊ nagÿ hurkath nÿomÿa. Aʒ
me̊neſben nehеʒſege̊th ʒe̊re̊ʒ, Merth re̊ſte teʒÿ aʒ labakath es
mÿnd aʒ egeʒ teſte̊th. Leʒe̊n eʒ aʒ temerde̊k Nehеʒ Nedweſſegtwl, (Okaÿ)
kÿ aʒ Madraban be e̊ttetÿk es oth megh Neweke̊dÿk,
Awagÿ leʒe̊n aʒ olÿan twʒeſwleſtwl, kÿ ſem el nem oʒol, ſem
genÿetſege̊s kelewennÿe nem valtoʒÿk.
Fodor mentath, Ruthanak aʒ lewelet te̊rd megh, (Oruoſsagok)
es vaÿal es olwaʒtoth fenÿw vÿaʒʒal elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ
chÿapot gÿapotbol, ÿtaſd fe̊l, nÿom fe̊l aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Fe̊ldÿ Boʒʒanak leweleth es gÿeokeret feoʒd megh
vÿʒben, aʒʒal melegÿched es parolÿad. Aʒ boʒʒanak penÿgh aʒ
magwat ad megh Borban ÿnnÿa.
Momordica olaÿth es Feÿer liliom olaÿth elegÿch eoʒwe, es
aʒʒal kennÿed.
Feÿer liliomnak leweleth es gÿe̊kereth fonnÿaʒd megh vÿʒben,
ke̊ſd rea.
Kek liliomoth es Bakʒarwo fweth feoʒ megh vÿʒben martogas
ruhat bele es te̊d aʒ kemenſegre.
Reechenek haÿawal kennÿed, Smegh lagÿul altalan fogwa aʒ
Madra.
+334
Bakʒarwo fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, te̊rd e̊ʒwe lud

haÿal, gÿapotbol chÿnalÿ chÿapoth, ÿtaſd feol vele, es told feol aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.

(Inflatio) **Madranak fualkodaſarol.**

(Okaÿ) Aʒ Madra megh fuualkodÿk Neha es kÿ terwl aʒ Sʒelnek ſokaſagatul, kÿk aʒ ʒwleſnek vthanna aʒ Madranak wregeben me̊ntenek be, Awagÿ valamÿ mas okbol megh tere̊mwen

(Ieleÿ) oth ʒorultanak. Ebben aʒ haſnak alſo reʒe es aʒ agÿek fe̊l fualkodÿk es faÿdalommal bantatÿk, Melÿ faÿdalom gÿakorta aʒ Inas es Ere̊s huſra melÿ aʒ Sʒÿweth es aʒ Twde̊th aʒ Maÿtul Ees Leptwl ket fele valaʒtÿa, el hath, es aʒ Cÿomb ke̊ʒÿreis, Es moʒogwan aʒ Teſth, Neha valamÿ ʒe̊nges hallattatÿk, es ha vÿoddal aʒ haſat megh wte̊d, meg ʒe̊ndwl mÿnth aʒ Dob. Es aʒ Sʒel vgÿan Nÿlwan megÿe̊n kÿ aʒ Madra nÿakabol.

(Oruoſsagok) Effele betege̊n ige̊n ÿo Ereth vagnÿ, purgalnÿ is, es ehe̊ʒtetnÿ kel effeleth.

Bodogh aʒʒonÿ Mentaÿath ſws megh Bele̊ſben, ad megh e̊nnÿ, ha aʒ madraÿa feol fualkodoth.

Bodogh aʒʒonÿ mentaÿanak leweleÿth march lÿʒtbe̊l chÿnalt pepben, vaÿban racʒd megh, ad megh e̊nnÿ.

Rutath feoʒ megh olaÿban, es aʒt aʒ olaÿth teolch chÿewe̊n aʒ aʒʒonÿallat ʒe̊mere̊m teſteben.

Daru orru fwet mÿnd gÿeokereſtwl teorÿ megh, ebben agÿ egÿ nehe̊ʒekeoth borban megh ÿnnÿa.

Rutabol, Cÿomborbol, Lo mentabol, pe̊ʒercʒebeol, Fekete wre̊mbeol, Malwabol, chÿnalÿ olÿ feorde̊t kÿ aʒ Madrat feol erÿe, wlteſd abban.

Apiomot, ke̊menÿ magoth, vad ke̊menÿ magoth, Aniſumot, te̊rÿ es chÿnalÿ eoʒwe lagÿ flaſtrom moggÿara, te̊d kÿwl aʒ Madrara.

(Ventoſitas) Ha penÿgh aʒ Sʒel aʒ Sʒe̊mere̊m Teſtbeol kÿ nem ÿwhetne valamÿ eoʒwe forradoʒot nÿalak mÿa, ÿeleoſben aʒ orwoſſagok vthan, Aʒ Baba kennÿe megh aʒ vÿath feÿer liliom olaÿal, Nÿulÿon be aʒ aʒʒonÿallat ʒe̊mere̊m teſteben, es laſſan oʒlaſſa el egÿ maſtul aʒ Nÿalat, es hoʒʒa kÿ onneth.

Sʒarwas chÿont veleÿeth te̊rd eoʒwe roſawal hogÿ olÿan ſwrwſege legÿe̊n mÿnth aʒ Meeʒnek, march ebben aʒ gÿapotbol chÿnalth chÿapoth, told fel aʒ ʒe̊mere̊m teſtben, kÿ hoʒʒa eʒ aʒ Sʒeleth.

+335
Mÿrrhat teorÿ megh, ad megh vȩ̊rȩ̊s borba ÿnnÿa.
Aʒ haſanak alſo reʒeth, kek liliom olaÿal, Laurus olaÿal, es
Bors olaÿal kennÿed.
Ha penÿgh ſokaÿgh tartana eʒ betegſegh, Erȩ̊ſb
orwoſſagokkal kel elnÿ.
Iſten faÿat, Fekete gÿopart, Lo mentath, mÿnd eʒ harom
felebeol vegÿ ket neheʒekeoth, kechke rago fanak magwabol hat
penʒ nÿomonÿth, kÿs feold Epeÿet egÿ Neheʒekȩ̊th, Meʒeÿ kȩ̊menth
es ʒerechÿȩ̊n keomenth fel neheʒekeoth, Caſſiat harom
penʒ nÿomonÿth, Bdeliumot, Ammoniacumot, mÿnd aʒ ket felebeol
maſſel neheʒekeoth, Ruta es kapor olaÿt mÿnd ket felebeol,
egÿ latoth, Eʒȩ̊khȩ̊ʒ tegÿ annÿ vÿaʒth es Terpentinat aʒ Menÿ
ehȩ̊ʒ elegh, chÿnalÿ ÿrhara ebbeol flaſtromot, es chÿnald aʒ
aʒʒonÿallat Madraÿara.

Madranak wſʒȩ̊gerȩ̊l. (Mola)

Eʒ ʒÿnthe olÿan mÿnth egÿ eoʒwe ſwlt darab hus, melÿ
aʒ Madranak wregeben terȩ̊m, kÿ neha mutath valamÿ formath.
Eʒ gÿakorta ruth darab allath, es Bȩ̊rrel vagÿ hartÿawal kȩ̊rwl
vetetwe vagÿon, es beleol abban lagÿ eoʒwe ʒawarodoth hus
vagion, kÿ ſok apro Erechkekkel megh hÿnteteoth, de chÿontok.
Belſȩ̊ reʒek, tagok, es Beleok nekwl vagÿon. Eʒ maganak elteteſth
aʒ Erek altal ʒÿw, es ʒÿnthe vgÿ newekȩ̊dÿk mÿnth aʒ plantak,
Annÿra meg terÿtÿ penÿgh aʒ haſath mÿnth aʒ Nÿolcʒ holnapÿ
gÿermȩ̊k. Neha eʒ igȩ̊n oda ragad aʒ Madrahoʒ, hogÿ Nemelÿ
Aʒʒonÿallatok keʒȩ̊rÿttetnek eʒth el vÿſſelnÿ Negÿ awagÿ Eoth
eʒtendȩ̊ÿgh is, Neha penÿgh vgÿan telÿes eletȩ̊kben oth vÿſelÿk
Madraÿokban. Neha penÿgh olÿ keweſſe ragad aʒ Madrahoʒ,
hogÿ harmad vagÿ Negÿed holnapra kÿ eſÿk onneth, es ʒÿnthe
megh newekȩ̊deſere nem meheth. Ennek eʒ (Okaÿ)
wßȩ̊gnek nem chÿak aʒ Aʒʒonÿallat Hawÿ ver folÿaſanak vere
oka, ſem aʒ aʒʒonÿallat Nemʒȩ̊ magwa ʒȩ̊rʒÿ es chÿnalÿa chak
eʒth, merth ſoha Nem lattatoth eʒ vÿlagon olÿ aʒʒonÿallat kÿben
ferfiu nekwl eʒ wʒȩ̊gh megh termȩ̊th volna. De oka ennek aʒ
Ferfiunak magwa, kÿ awagÿ meg rothadot, awagÿ valamÿ okbol
erȩ̊telen, kÿ aʒ Eledelt magahoʒ vonhattÿa ÿollehet, de ſemmÿth
megh nem formalhat. Aʒ wʒȩ̊gh hordoʒaſban, ʒÿnthe mÿkeppen
aʒ gÿermȩ̊k fogadaſban, aʒ hawÿ ver folÿaſok megh alnak, Aʒ

Cÿe̊chÿe̊k megh Newekeodnek domborodnak, Etelnek vtalaſa
vagÿon, Aʒ Has laſſan laſſan feol Newękeodÿk, kÿ mÿa aʒth
+336
velne Embe̊r hogÿ ÿgaʒ gÿermeok fogontatoth. De aʒ ÿgaʒ fogadot
gÿerme̊ktwl ennÿbeol kwleombe̊ʒ, Merth aʒ gÿerme̊k laſſan es
nagÿ ke̊nnÿen moʒogh, De aʒ wße̊gh nagÿ Neheſſeggel aal otben,
awagÿ aʒ melÿ felere aʒ Aʒʒonÿallat fekwʒÿk, nagÿ rohanaſſal
fordul arra. Aʒ wße̊gh vÿſeleſben aʒ Aʒʒonÿallat neheʒben ÿar,
es mÿnth egÿ Nagÿ tere̊h vgÿ fwgh le aʒ Madraÿabol, Tagaÿ
megh vekonÿodnak, es aʒ Haſath gÿakorta valo faÿdalom gÿeotrÿ,
kÿkben chÿak egÿ ſÿnchen aʒ ÿgaʒ gÿerme̊k fogontotaſban,
ÿeleoſben ha egeſſege̊s aʒ aʒʒonÿallath.
Eʒ Betegſegh ige̊n gÿogÿulhatatlan, hanemha gÿogitaſahoʒ
ige̊n ÿdeÿen hoʒʒa keʒdnek. De aʒerth valamÿnth leʒe̊n, vgÿan
(Eledele) hoʒʒa kel orwoſſaggal nÿulnÿ, Legh ele̊ʒe̊r aʒerth ÿo ʒagu
etkekkel, de bor ÿtallal keweſſel elÿe̊n. vÿʒ ÿtalt el tawoʒtaſſon.
Es laſſu ÿaraſokkal ÿarÿon. Feorde̊wel ige̊n elÿe̊n, es veʒtegh
fekwteben aʒ labaÿth mÿndenkoron magaſſan tarchÿa fe̊l.
(Oruoſsagh) Lagÿ Flaſtromokkal, parlaſokkal Chÿapokkal,
kene̊ ÿrekkel, kemenÿ flaſtromokkal kÿk megh lagÿttÿak
ÿo orwoſlanÿ, mÿnth Nagÿ Malwa, Feÿer malwa, Sʒekfw, Saarkerep,
Len magh, Bakʒarwo fw, es te̊b effelek.
Dealteaval kennÿed aʒ kemenſege̊th, awagÿ chinalÿ ÿrhara
Diaquillont, es ragaʒd rea.
Ede̊s Mondola olaÿth, drachma iij, Feÿer liliom olaÿth, drachma ij s.
Tÿknak es ludnak ke̊werÿbe̊l mÿnd kette̊be̊l drachma j. s. Len magbol
kÿ nÿomot leweth, drachma s. Bakʒarwo fwnek magwabol kÿ nÿomot
leweth, drachma. s. Ammoniacomot, drachma j. Bdeliomot drachma j. Feÿer malwanak
gÿeokeret, ſcrupulus j. konkolth, ſcrupulus j. vadkeomenth, ſcrupulus j. vÿaʒt aʒ menÿ
ehe̊ʒ elegh, chÿnalÿ kene̊ ÿreth, de legh eleoʒe̊r is aʒ Bdeliomot
es Ammoniacomot Borban megh aʒtaſſad, es vgÿ chÿnalÿad megh
aʒ ÿreth, Eʒʒel kennÿed aʒ kemenſege̊th.
Vaÿath, Dÿʒno haÿat, ʒarwas ʒaranak veleÿet, Tenge̊rÿ
ʒe̊leoth. Len magot, Bakʒarwo fweth, de eʒ ketfelenek magwabol
aʒ melÿ lewet kÿ fachÿarʒ chÿnalÿ chÿapoth gÿapotbol, march
ebben melege̊n es told feol aʒ ʒe̊mere̊m teſteben.
Kapotnaknak, Sarga liliomnak, pirÿto fwnek aʒ gÿe̊kereÿbeol,
drachma ij, ruta magoth es konkolt mÿnd aʒ keth felebeol, drachma s,
Maÿorant, ʒereche̊n dÿot, Sʒe̊kfwet, Baber magoth, mÿnd eʒ Negÿ

felebeol drachma j. Cÿpros fat, ſcrupulus j. Caſtoreumot, Euforbiomot, mÿnd eʒ keth felebe̊l, ſcrupulus s. te̊rd megh es ʒÿtald megh aʒ kÿk arra valok, aʒ vtan chÿnald e̊ʒwe terpentinawal, chÿnalÿ chÿapot, ÿtaſd feol, es told aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.

Affele melegh vÿʒekben mÿnth aʒ varadÿ hew vÿʒ feole̊tte ige̊n haʒnos feore̊dnÿ.

+337

Aʒ Hawÿ ver folÿaſnak megh ÿnditaſarol Melÿ orwoſſagokat ÿde ala ÿrtham, mÿnd ÿok erre.

Mÿnde̊n orwoſſagh ÿo erre, awalamelÿ lagÿth es ronth, melÿek feleol igaʒ eleget ÿrtam oda fe̊l, ahol aʒ viʒÿ Betegſegnek orvoſlaſarol ÿrtham.

Madranak Vÿʒ betegsegere̊l. (Hÿdrops)

Megh dagad aʒ Madra nÿha vÿʒnek ſokaſagatulis, kÿ bÿʒonnÿal aʒ Madranak vÿʒ Betegſegę. Ebben eʒ nÿawalÿaban, (Ieleÿ) fuualkodas vagÿon, nagÿ Neheſſegh es ʒe̊nges, mÿnth valamÿ vÿʒnek haboʒaſanak ʒe̊ngeſe. Ennek aʒon oka vagÿon (Oka) mÿnth aʒ Beor keoʒe̊t valo vÿʒ betegſegnek, tudnÿ aʒ Maÿ vagÿ aʒ Lep vetkes volta. Aʒ vÿʒ mÿndaʒon altalis aʒ haſnak wregebe̊l ʒokatlan es lathatatlan vtath chÿnal aʒ Madraban. Gÿakorta aʒ maÿban lewe̊ Nagÿ Er is, melÿ aʒ verth ÿdeſtowa aʒ Erekre oʒtÿa, vernek Sawoÿath bochÿattia aʒ Madraban, Egÿ Aʒʒonÿallat volt eʒ Nÿawalÿaban, kÿnek mÿkor aʒ hawÿ ver folÿaſnak ÿdeÿe el ÿwth volna, Eleoʒe̊r effele vÿʒes Moſlekot annÿth e̊tte̊th kÿ aʒ Madrabol ÿde ala aʒ Nÿaka altal, hogÿ Hat vagÿ Nÿolcʒ Medencʒe is megh te̊lth vele, kÿ Cÿtrom ʒÿnw es forro volth, kÿnek kÿ eotteſe vthan aʒ haſa mÿngÿaraſt megh ʒalloth.

Es annak vthanna, aʒ Hawÿ ver folÿas ke̊wetke̊ʒe̊th reaÿa aʒ termeʒetnek folÿaſa ʒe̊renth. Maſodÿk holnapbanis ʒÿnthe megh vgÿ folth. El vegre oʒton ʒÿnthe megh tÿʒtult, es annak vthanna megh terheſe̊deoth, es ÿo egeſſege̊s gÿerme̊keoth ʒwlth.

Effele aʒʒonÿallatnak aʒ orra mÿndenkor taknÿos, ʒe̊meÿ feketek, Es mÿndenkor lankadas vagÿon raÿtha.

Fodor Mentath, Tenge̊rÿ ʒe̊leoth, Egÿ kewes Soth, te̊rd e̊ʒwe eʒe̊keth, teod aʒ Madrara.

Chÿpket fe̊ʒ megh vÿʒben, aʒth aggÿad enheÿra ÿnnÿa aʒ Aʒʒonÿallatnak.

Fenÿw magoth es rutath facÿarÿ kÿ feÿer Borban, agÿ abban enheÿra Eoteodfel latoth ÿnnÿa.

Madranak faÿasarol.

Aʒ Madranak olÿ igẘn nagÿ aʒ eo faÿdalma aʒ kÿn vagÿon mÿnth ha vgÿan ragna valamÿ, Effele faÿdalom vagÿon, Eleol, hatul, aʒ Agÿekban, Far tetemben, es mÿndẘnẘſtwl aʒ haſban.

+338

Mÿkor penÿgh mÿnd eʒẘk faÿnak, aʒ Aʒʒonÿallat feol ſem kelheth. El ſem alhatÿk, Chÿnald aʒert eʒt nekÿ eʒ orwoſſagoth.

Vaÿat elegÿch eoʒwe ʒarwas ʒara chÿontÿanak aʒ veleÿewel, kend valamÿre es tẘd aʒ faÿo helre.

Mÿkor penÿgh aʒ Agÿeka chontÿa, haſa es hata faÿ, aʒ homlokaÿs faÿ, es eʒth ſokaÿgh nem ʒenwedhetÿ, Ludhaÿat roſa Meʒʒel elegÿch eoʒwe, ÿo Borral tẘrd ẘʒwe eokęth, kend ruhara es tẘd aʒ faÿo helre.

Baſa roſanak gÿẘkeret teord megh, awagÿ aʒ kek liliomnak, ad borban megh ÿnnÿa.

Dÿʒno porcÿnnak magwaban teorÿ megh tÿʒẘnẘteoth, ad megh borban ÿnnÿa.

Chÿalannak leweth fachÿard kÿ, march ruhat, vntalan bele, es tẘd aʒ faÿaſra.

Mehfwnek lewelet feoʒd megh borban, tẘd aʒth aʒ faÿo helre.

Rutath nÿerſeth teorÿ megh, elegÿch ẘʒwe vaÿal es Dÿʒno haÿal, aʒʒal kennÿed melegẘn.

ʒerechÿẘn Dÿot, Madra fwnek gÿẘkereth, fẘʒd megh feÿer borban, ad megh ÿnnÿa.

Cÿnadonÿat gÿẘkereſtwl tẘrÿ megh, ʒeekfw olaÿban forrald megh, keoſd aʒ haſnak alſo reʒere.

Feÿer liliom olaÿth es len magh olaÿth elegÿch ẘʒwe, gÿapottal ʒÿtaſd feol es keoſd melegẘn aʒ haſara.

Fodor mentath, Madra fweth, tegÿ melegh teglara, hogÿ aʒ fwek megh melegwlÿenek, tÿʒta borral aʒth ẘttẘʒd megh es keoſd aʒ haſara.

Baber magoth tẘrÿ megh, chÿnalÿ flaſtromot belẘle tẘd aʒ Madrara feolwl.

Fa mohot feoʒ megh vÿʒben, Melegẘn wlÿẘn bele aʒ aʒʒonÿallat hogÿ feol erÿe aʒ Madraÿath.

Natragulanak fachÿard kÿ aʒ leweth, march abban gÿapotbol chÿnalt chÿapoth, nÿomd fẘl aʒ teſteben.

Len magoth fẘʒ megh vÿʒben, es tẘlch feol aʒt aʒ vÿʒeth chÿewẘn aʒ ʒẘmerẘm teſteben.

Malwat feoʒ megh vÿʒben, parolÿad aʒʒal aʒ Madrat awagÿ
aʒ vÿʒet tẘlch be aʒ ʒẘmerẘm teſtben.
Porchÿn fwet fẘʒ megh vÿʒben, tẘlch be aʒ ʒẘmerẘm teſtben
igẘn haʒnos.
Kaprot feoʒ megh vÿʒben, wlteſd abban melegẘn
hogÿ feol erÿe aʒ Madraÿath.
Sʒapora fwnek leweleth vÿ Dÿʒno haÿal tẘrd ẘʒwę, vagÿ
penÿgh roſa olaÿal, es chÿnald rea.
+339

Madranak sʒorulaſarol. (Phimosis Vteri)

Aʒ Madranak Sʒaÿa vagÿ aʒ Nÿaka annÿra megh reked es
megh ʒorul, hogÿ aʒ Ferfÿ Nemʒẘ magwat be Nem bochÿattÿa,
awagÿ ha be bochÿattÿa is, megh nem tartÿa, merth aʒ Darabos
hus mÿa kÿ oth termẘt vgÿan Nem ʒÿhattÿa ÿol be aʒ Nemʒẘ
magoth. Neha aʒert tẘrtenÿk hogÿ be bochÿattÿa aʒ Nemʒẘ
magoth, es megh tartatÿk oth aʒ Madra ʒoros ʒaÿaban, vgÿan
meghis fogonodÿk. De aʒ fogontototh gÿermẘk aʒ ʒwleſkor,
halalra valo alkolmatoſſagoth ʒẘrẘʒ aʒ Aʒʒonÿallatnak, merth aʒ
ʒoros helÿrẘl kÿ nem ÿwhet. Aʒ Madranak penÿgh effele (Oka)
nÿawaliaÿa teortenÿk aʒ Megh twʒeſẘdes mÿa, melÿ raÿtha volth,
merth aʒ megh kemenÿẘdÿk. Awagÿ penÿgh teortenÿk aʒ kelewenÿ
mÿa. Ennek biʒonios ÿeleÿt tapogataſſal megh eoſmerhetnÿ.
Bakʒarwo fwet feoʒ megh vÿʒben, abban aʒ vÿʒben (Oruoſsagok)
elegÿch olaÿos vÿʒeth, march ruhat abban, es aʒʒal melegÿched
es parolÿad.
Iuhnak gÿapÿan aʒ Melÿ Sÿros kẘwerſegh vagÿon, Terpentinat,
Soth, eʒẘket elegÿcd eoʒwe, es chÿnalÿ chÿapot, kewerd bele
es told fẘl aʒ ʒẘmerẘm teſtben.
Lagÿto orwoſſagok mÿndeoneok haʒnalnak ennek, Nagÿ
Malwa, Feÿer malwa, konkolÿ, Bakʒarwo fw, len magh,
Ammoniacum, Bdeliom, Terpentinak, Haÿak, mÿnd io eʒẘkbeol
flaſtromokat chÿnalnÿ.
Ha aʒ Betegſegh regÿ leʒẘn, ÿo ʒagu fwekkel, Es fa heÿal
fwſtẘlÿed alol.
Sha oʒton megh keʒdene lagÿulnÿ valamenÿre, Sʒaraʒ
Spongiat vegÿ, kẘſd erẘs cʒÿernara, told feol aʒ ʒoros helÿre,
hogÿ megh tagulÿon. Sha aʒ Spongia magatul kÿ eſÿk, iſmet
temerdẘkb Spongÿat nÿomÿ bele. Es leg'ẘn keʒen ſok modu
Spongÿad ahoʒ valo. Annak vthanna. Erdeÿ vborka gÿwmẘlcheth,

tȩrȯt temſot, Meʒęth, elegÿch eoʒwę, ʒÿtaſd feol Spongÿawal, es
told feol aʒ ʒȯmerȯm teſtben.
Sha eʒ vthan kÿ veʒȩd onnath aʒ Spongÿath, es meg is aʒ
helÿ nem elegh tagaſnak laccʒÿk, Vegÿ kek liliom olaÿth, uncia ij,
Terpentinat, drachma ij. Lud haÿat drachma j. kek liliom gÿȩkereth es Thȯmÿent
mÿnd eʒ kęth felebeol, drachma s. vÿaʒth aʒ menÿ eheoʒ elegh, ebbeol
chÿnalÿ ÿreth, kend megh aʒ Spongÿat vele, es told fȩl iſmet
aʒ ʒȯmerȯm teſteben.
Sha aʒ helÿ megh twʒeſȩdeoth valamÿmodon, tehat aʒ kek
+340
liliom olaÿ helÿeben, roſa awagÿ viola olaÿt chÿnalÿ aʒ ʒerʒam
keoʒÿben.
Mÿkor oʒton aʒ Twʒeſwleſe megh ʒwnÿk, es aʒ helÿ is megh
nÿlatkoʒÿk, Roſa olaÿbol es Lud haÿbol chÿnalÿ ʒerʒamoth,
kend aʒʒal megh aʒ Spongiath, es ʒÿnthe aʒ Sebnek helÿeigh told
feol, hogÿ laſſan laſſan megh erȯſſȩggÿek. Aʒ Spongÿat penÿgh
mÿnd addigh oda kel nÿomnÿ mÿgh nem megh gÿogÿul ÿol, hogÿ
aʒ Madranak ʒaÿa iſmeth be ne ʒorulÿon.

(Haemorrhois Vterj) **Madrabol valo Ver folÿasrol.**
Effele ver folÿas vagÿon Neha aʒ Madra ʒaÿabol, neha
penÿgh aʒ ʒeomereom teſtnek chÿak aʒ ʒaÿabol, merth aʒ ver
folÿas kÿ vagÿon aʒ Ereknek megh Nÿlaſabol ʒÿnthe vgÿ megh
terȯm eʒ keth helÿȩn, mÿnth ʒÿnthe aʒ aʒ Alfelben. Eʒt aʒ magÿarok
Swlÿnek Neweʒÿk. Megh eoſmernÿ eʒth aʒ faÿaſbol es
aʒ vernek kÿ omlaſabol, ÿeleoſben mÿkor aʒ ferfÿ vele keoʒȩſȩdÿk.
Feoldÿ Sʒȩdeorÿȩn aʒ melÿ Spongia ʒabaſu terȯm, awagÿ
aʒ geʒtÿnenek feolſȩ gÿakdoſo heat, tȩrd megh, aʒʒal hÿncÿed.
Swlÿ fweth es Eokeor farkat feoʒ megh borban es vÿʒben,
march ruhat bele, es tȩd rea.
Aʒ alfelben valo verfolÿaſrol valamÿth oda fȩl ÿrtham,
mÿnd ÿo orwoſſagh errȩl.
Madranak hÿdegſegerȩl.
Ha aʒ Madra hÿdegh es Faÿ, ver ÿw kÿ belȩle, es hÿdegh
verÿtȩkeos. Meʒeth, Terpentinat, lud haÿat mÿnd egÿ mertekre
elegÿch eoʒwe eʒeoketh chÿnalÿ chÿapoth gÿapotbol, kewerd eʒ
ʒerʒamban, es told feol aʒ ʒȯmereom teſtben.
Fekete wrmeoth, Lud haÿat, roſa olaÿt, elegÿch ȩʒwe,
march gÿapot chÿapot bele, es told feol aʒ ʒȯmerȯm teſtben.
Bors olaÿban kewerd aʒ Cÿapot es told feol.

Madranak hewſegerel.

Lud haÿath, uncia j. Opiomot, drachma j. Roſa Meʒeth, uncia ij. Roſa olaÿth, uncia j. vÿaʒt aʒ menÿ ehęʒ elegh, elegÿch ęʒwe tÿkmon feÿerrel es aʒʒonÿ embęr teÿewel, es flaſtrom moggÿara chÿnald aʒ Madrara.

+341

Hawÿ ver folÿaſnak megh rekedeſerel. (Suppreſsio)

Aʒ Hawÿ ver folÿas ÿndul megh termeʒet ʒęrenth tÿʒęn Negÿ eʒtendęs korban, es veget teʒęn Eothwen eʒtendęs korban. Nemelnek keʒdetÿk tÿʒęnketh eʒtendęs korban, es megh aal Hatwan eʒtendęſkorban. Nagÿ ſokaknak keſębbenis keʒdetÿk, es hamarab vege leʒęn. Ennek oka aʒ termeʒetnek es aʒ Eletnek (Oka) kwleombeoʒeſe, kÿ Nemelÿeknek bwſegęſben ʒęrʒÿ effele ver folÿaſth, Nemelÿeknek penÿgh chÿak igęn keweſſe. Annak okaerth ennek tÿʒtulaſanak melto es ÿllendę moggÿa chÿak aʒ, a kÿ aʒ termeʒettel es aʒ Eletnek Nemewel egÿenlę. Kÿ chÿak eʒ egÿ ÿegÿbeol eoſmertetÿk megh, hogÿ mÿkor aʒ folÿas megh aal, aʒ Eręth el ſem ʒakaʒtÿa, megh ſem Neheʒÿtÿ aʒ aʒʒonÿallatoth. Hawÿ ver folÿaſnak aʒerth megh allaſa vagÿ megh rekedeſe aʒ megh erth wdęben ha megh Neheʒkęſwles nekwl leʒęn, Termeʒeth ellen valo aʒ. Ebbęl ÿlÿen bantaſok keowetkeoʒnek, (Ieleÿ) ÿmęlges, Etelnek vtalaſa, vekonÿoknak, val keoʒnek, Feonek, es mÿnd aʒ egeʒ teſtnek neheſſege, egÿ vgÿmÿnt valamÿ el faradaſnak faÿdalma. Aʒ vÿʒelet temerdęk es ʒawaros, vęręs es gÿakorta vgÿan fekete ʒÿnw, kÿkbeol oʒton aʒth mongÿa Hippocrates, hogÿ Neheʒ es hoʒʒu betegſegęk kęwetkeoʒnek.

Nÿlwan valo es lathato chÿnalo okaÿ ennek, (Okaÿ)

Aʒ Etelnek ÿtalnak kewes volta, fęleotteb valo munka, (Kwlſę) ſok verÿtek, vernek modnekwl valo folÿaſa, vagÿ aʒ Orbol, vagÿ aʒ Alfelnek megh nÿlth ereÿbeol, vagÿ aʒ Megh vagoth Erbeol, Okadas, Sʒeknek fęleotteb valo męneſe, aʒ Teſtnek megh hÿtwankodaſa valamÿ betegſegh mÿa. Sęth aʒ Nagÿ gondviſeles, aʒ banath, aʒ ÿʒonÿo felelęm, gÿakorta megh rekeʒtÿk aʒ Madrath.

Belſę okaÿ penÿgh vadnak vagÿ aʒ fę tagokban, vagÿ (Belſę) aʒ egeʒ teſtben, vagÿ chÿak aʒon Madraban. Aʒ feo tagokban, mÿnth aʒ Maÿban, aʒ lepben, aʒ gÿomorban, aʒ Twdeoben, Merth eʒękben ha valamÿ hÿdegh mertekletlenſegh newekeodeoth, vagÿ

Soha addigh aʒ Aʒʒonÿallat megh nem Eoßwl mÿgh nem aʒ
hawÿ ver folÿaſa megh reked, awagÿ ÿnkab el aal rola de termeʒet
ʒe̊renth, De ha mÿkor oʒton megh aal es el reked, es ſoka
eel aʒ vthan, ke̊ʒwenÿeos, korſagos, vagÿ chÿe̊me̊rle̊ leʒe̊n, es
Megh Eoßwl.
+342
Nagÿ rekedes, vagÿ feoleotte kemenÿ dagadas ke̊wetkeoʒÿk.
Mÿnth aʒ Sar vÿʒ el folÿaſban, aʒ Abraʒatnak ruth megh valtoʒaſaban,
aʒ vÿʒ betegſegben, aʒ fuladoʒaſban, es egÿeb betegſege̊kben,
kÿknek vetkes voltokbol aʒ Erekben valo ver megh veʒ,
es megh ere̊tlene̊dÿk, es aʒ mÿa ſemmÿkeppen nem leheth hogÿ
aʒ Hawÿ ver folÿas, igaʒan es aʒ termeʒetnek rendeleſe ʒe̊renth
folÿhaſſon. Mÿkeppen hogÿ attul ſem leheth aʒ hawÿ ver folÿas,
hogÿha temerde̊k es Enÿwes eledelbe̊l, awagÿ ſok hÿdegh ÿtalbol,
awagÿ Nappalj hewolkodaſbol, aʒ ver hÿdegge, laſſuua, es
temerde̊kke leʒe̊n aʒ Egeʒ teſtben. Aʒ Madraban leweo ok penÿgh
eʒ hogÿ aʒ hawÿ ver folÿas nem lehet, Megh hwles, Megh rekedes,
olÿ a kÿ chak magatul vagion, olÿ is kÿ dagadaſtul leʒe̊n, mÿnth
aʒ keo ʒabaſu kemenÿ dagadaſtul es aʒ Twʒeſwleſtwl. Madranak
el fordulaſais oka, es valamÿ aʒ Madra ʒaÿat othben be
rekeʒthetÿ, mÿnth eoʒwe ſwlth ver, Newekeodeoth darab hus, ſok
ke̊werſegh, raÿta keolt es neweke̊de̊t Be̊re̊chke, othben valo
Sebnek gonoʒul valo eoʒwe forradaſa, awagÿ aʒ termeʒetnek
formalaſanak vetke. Melÿ vete̊kbeol lattatoth egÿ aʒʒonÿallat,
kÿnek hawÿ ver foliaſa ſoha, ſem egÿeb valamÿ nem folth aʒ
Madraÿabol, de mÿndaʒon altalis telÿeſſeggel ÿo egeſſegben eelt
ʒÿnthe hatwan eʒtende̊ÿgh.
(Oruoſſagok) Varÿulab fwet teorÿ porra, ad megh borban ÿnnÿa
es aʒon fwet feoʒd megh vÿʒben, es chÿnald ala aʒ aʒʒonÿallatnak
parolÿad vele. Awagÿ aʒon fwnek fachÿard kÿ aʒ
leweth, gÿapotbol chÿnalth chÿapot march bele es told aʒ ʒe̊mere̊m
teſtben.

Vÿolath es Mirrhath tegÿ faʒekban, te̊lch tele aʒ faʒekath
eſſe̊ vÿʒʒel, chÿnald es tapaʒd ÿol be aʒ faʒek ʒaÿath vgÿ hogÿ
aʒ paraÿa kÿ ne ÿwheſſe̊n, forrald feol aʒ Twʒnel, Heth egeʒ
oraÿgh egÿ vegben mÿnd fe̊ʒʒed, ve̊d kÿ aʒ vthan, es aʒ Aʒʒonÿallath
wlÿe̊nrea, annak aʒ paraÿa me̊nnÿe̊n fe̊l aʒ derekaban

aʒ ʒe̊mere̊m teſte̊n, vgÿ hogÿ me̊nnel melegben el twrhetÿ. Eʒ olÿ
orwoſſagh, hogÿ aʒ kÿnek ſoha Hawÿ ver folÿaſa nem volth is,
el ÿndÿttia raÿtha.
Rutath drachma iij, Dictamuſth drachma ij, Dÿoth iiij, te̊rd eoʒwe eʒe̊keth,
Fekete wrme̊th vagÿ chÿomborth fe̊ʒ megh borban, es abban ad
+343
Feoldÿ fenÿw fwet teorÿ megh, flaſtrom moggÿara chÿnald
aʒ aʒʒonÿallat ʒe̊mere̊m teſtere, megh tÿʒtÿttia aʒ Madraÿat, el
ÿndÿttia hawÿ ver folÿaſat, Es ha megh hwlt volna aʒ Madra
attulis haʒnal.
Lo mentath, rutath, ʒederÿfanak heath, feoʒd megh borban,
ad eʒth ÿnnÿa.
Mÿrrhat, konkolt, pirÿto fwet teorÿ porra, es ad megh borban
ÿnnÿa.
Kapotnakot, Meʒeÿ keomenth, Apiom magot te̊rÿ e̊ʒwe, ad
megh borban ÿnnÿa, feole̊tte ige̊n megh ÿndÿttia aʒ hawÿ ver
folÿaſth, meeg aʒ vÿʒelete̊this.
Cÿpros fath aʒ melÿbeol ladat chÿnalnak teord porra, ad
megh ÿnnÿa borban, Ennel orwoſſagh ſemmÿ ÿob nem leheth
annak megh ÿndÿtaſara.
Keth fÿgeth es valamÿ kewes Sot te̊rÿ eoʒwe, kend
gÿapotbol chÿnalt chÿapra, told feol aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Ve̊re̊s fenÿw fanak teorſeoken melÿ gomba tere̊m, Agaricum
Newe, teord porra, dÿʒno kenÿer fwnek aʒ lewet fachÿard kÿ,
elegÿch eoʒwe, valamÿ Sʒeękfw olaÿt is elegÿch hoʒʒa, chÿnalÿ
chÿapoth, melege̊n kewerd ebben, told feol aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Borſot, Tetwfweth, teorÿ porra, wlteſd fe̊rde̊ben es eʒ port
ad megh borban ÿnnÿa, awagÿ meeg ÿob mÿkor aʒ feordeobeol
kÿ kel ÿʒʒadwa es akkor adod megh ÿnnÿa. Eʒ ige̊n hamar haʒnal.
Mÿkor kenÿeret akarʒ ſwtnÿ, aʒ melÿ vÿʒben aʒ kowaʒth
megh elegÿteod, agÿ abban ÿnnÿa.
Ʒereche̊n ke̊mennek vÿragath, Erdeÿ rutath, kapotnakot,
Sʒeekfwnek vÿragath, ke̊menth, gencianat, pirÿto fwet, Spicanardot,
Feoldÿ fenÿw fwet, Aniſumot, Babÿch fwet, ana drachma, x, feoʒd
megh harom fonth vÿʒben annÿra hogÿ keth reʒe el apaggÿon,
ʒepe̊n ʒwrd megh, es eʒ lewben elegÿch egÿ Nehezek Ammoniacumot,
ebbeol oʒton reggel reggel [!] hat latot agÿ megh ÿnnÿa.
Cÿodalatos feo orwoſſagh.
Kek liliomot teorÿ porra, ad megh borban ÿnnÿa, eʒ porth,

awagÿ parolÿad aʒ fwewel.
Fa heat agÿ ÿnnÿa Borban, awagÿ Mÿrrhawal eggÿwt
chÿnalÿ chÿapot beleole, told aʒ ʒeomerm̊ teſtben fęol.

---

megh ÿnnÿa aʒ ʒerʒamokath, chÿodalatos fe̊ orwoſſagh es ige̊n
megh probaltatoth, aʒ Hawÿ ver folÿaſnak el ÿnditaſara.
Rutath es Feÿer wrmm̊eth fe̊ʒ megh borban, tegÿ ahoʒ Eoth
ʒe̊m borſoth teorwe, ad megh ÿnnÿa.
+344
Mÿrrhat feÿerwre̊mmel es rutanak kÿ fachÿarth lewewel
chÿnalÿ eoʒwe, te̊d aʒ ʒe̊merm̊ teſthbę.
Kechke ragonak magwaban porul agÿ megh borban
egÿ Nehezekeoth ÿnnÿa.
Ve̊re̊s hagÿmat teorÿ megh, es aʒ ʒe̊merm̊ teſte̊th beleol
kend megh vele.
Tÿk es Lud haÿal kend aʒ ʒe̊merm̊ teſte̊t beleol.
Lenmagot feoʒ megh vÿʒben, aʒʒal parolÿad megh Sʒeke̊n
vagÿ faʒekon.
Keſerw babot feoʒ megh vÿʒben, annak aʒ lewet Mÿrrhawal
es Meʒʒel elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ chÿapot gÿapotbol, kewerd bele
es told aʒ ʒe̊merm̊ teſtben.
Machka te̊wÿſſet feoʒ megh, ad aʒth ÿnnÿa.
Rete̊knek kÿ fachÿart lewet ad megh ÿnnÿa.
Vadocʒot te̊rÿ megh, annak lÿʒtÿt elegÿch eoʒwe ve̊re̊s
kapoʒtanak kÿ fachÿart lewewel, chÿnalÿ chÿapot, march ebben,
told feol aʒ ʒe̊merm̊ teſtben.
Faÿ Boroſtÿannak agaÿnak vegſe̊ fwrtÿth te̊rd megh, teod be
aʒ Teſteben aʒ aʒʒonÿallatnak.
Agaricomot teorÿ megh, ad megh Meʒes ecʒetben ÿnnÿa,
haʒnal.
Barſon vÿragh fwet feoʒ megh vÿʒben, es kend aʒʒal aʒ
ʒe̊merm̊ teſteoth beleol.
Feÿer liliomnak gÿeokeret egeſd megh, elegÿch eoʒwę roſa
olaÿal, teod feol aʒ ʒeomerm̊ teſtben.
Fekete wrmm̊eth feoʒ megh vÿʒben, aʒʒal parolÿad.
Sʒeękfwet fe̊ʒ megh vÿʒben, aʒʒal parolÿad.
Feÿer olaʒ vÿragnak magwaban keth Nehezekeoth
te̊rÿ megh, borban ad megh ÿnnÿa.
Baſa roſanak gÿe̊kereth teord megh, agÿ borban megh ÿnnÿa
egÿ mondolanÿth.

Feÿer awagÿ fekete hunÿornak fachÿard kÿ aʒ leweth
chÿnalÿ chÿapot gÿapotbol, march abban, es teod feol aʒ ʒ̊merm̊
teſtben.
Mÿnd aʒ ketfele farkas Almaban vegÿ huʒ aranÿ nÿomonÿth,
kek liliom gÿeokereth, drachma, 8, Igaʒ laccat, Fekete p̊ʒercʒeth, ana drachma, 8,
Reubarbaromoth, drachma, 30, Spicanardot huʒ aranÿ nÿomonÿth, Aloes
faÿat huʒ aranÿ nÿomonÿth, Squinanthumot, drachma, 8, teord megh
eʒ̊ket ʒÿtald megh, tÿʒta Meʒʒel chÿnald eoʒwe, aʒ melÿnek
taÿtekat el hantad, Ebb̊l egÿ vttal harom Nehеʒekeoth agÿ megh
ÿnnÿa Melegh vÿʒben, de olÿanban aʒ melÿben kapotnakot vagÿ
Sʒeękfwet feoʒtel megh. Eʒ er̊ſſen megh ÿndittia aʒ hawÿ ver
+345
folÿaſth, Madranak faÿdalmat el veʒÿ, Es aʒ gÿomroth is megh
er̊ſſitÿ.
Liliom olaÿth, ruta olaÿth, ana uncia j, Fekete wr̊m lewelet,
Chÿombort, Lo mentath, ana ſcrupulus j. kek liliom gÿ̊keret, ſcrupulus 2,
Iſopoth, Fekete es veor̊s gÿoparth, ana drachma, j, tegÿ hoʒʒa aʒ menÿ
vÿaʒ elegh, chÿnalÿ keneo ÿreth, eʒʒel kennÿed aʒ haſat es
Madraÿat.
Sʒeekfwbeol, Fekete wr̊m lewelebeol, Feÿer viʒÿ Mentabol
chÿnalÿ feordeoth es feor̊ʒd ebben. Aʒ f̊r̊des vthan Caſtoreumoth
drachma j. Feÿer mentath, drachma s. t̊rd porra eʒ̊keth, Er̊s O borban
ad megh aʒonnal ÿnnÿa.
Chÿombort feoʒ megh borban, ad megh ÿnnÿa, el
ÿndittÿa aʒ hawÿ ver folÿaſth. Haʒnal arrolis eʒ ÿtal aʒ kÿ
ig̊n fÿngÿk.
Maÿoranth. kakuk fwet, Lo mentath, Sʒeękfwet, Chÿombort,
Fekete wrm̊th, kek liliom gÿeokereth, f̊ʒd megh faʒekban vÿʒben
eʒ̊ket, de aʒ faʒekat f̊lwl ÿol be tapaʒʒad, es aʒ keoʒepÿre
tolÿ egÿ Nadbol chÿnalt cÿeẘt, hogÿ aʒ aʒʒonÿ allat rea wlwen
aʒ ʒekre, es aʒ faʒekat ala tewen, aʒ Cÿew veget aʒ ʒ̊merm̊
teſteben tegÿe hogÿ aʒ paraÿa oda feol m̊nnÿ̊n, igh parolÿad.
vgÿan eʒ̊n fwekbeol ÿo f̊rd̊t is chÿnalnÿ, es keoldeokeigh
wltetnÿ aʒ vÿʒeben.
Farkas almat hÿmeot, kek liliomnak gÿ̊kereth, laccat, ana,
elegÿch eoʒwe vÿʒben a melÿben Apro Boÿtorÿanth feoʒtel megh,
melegh vÿʒben reggel agÿ eccʒ̊r ebben Negÿ Nehеʒekeoth
megh ÿnnÿa.
Iſten faÿat f̊ʒ megh vÿʒben, aʒ aʒʒonÿallath ʒ̊merm̊
teſtet moſd megh eʒʒel beleol. Aʒ vthan feÿer wrm̊t es fekete

wrmẽth feoʒ megh Dÿo olaÿban gÿapotbol chÿnalÿ chÿapot,
aʒtaʒd megh ębben, told feol aʒ ʒẽmerẽm teſtben.
Mehfwet ⟨fwet⟩ feoʒ ÿol megh vÿʒben, melegẽn agÿ abban
ÿnnÿa, ſok ÿdeiglen valo hawÿ ver folÿaſnak megh allaſat is el
ÿndÿttia.

Hawÿ Ver folÿaſnak termeʒeth kÿwl
valo mẽneſerẽl. (Profluuium)

Aʒ fẽlẽtteb valo Hawÿ ver folÿas penÿgh, aʒ aʒ
termeʒetnek kÿwle vagÿon, kÿben vagÿ bẽweb wer annal aʒ mÿnth
kellene, vagÿ penÿgh gÿakortab, vagÿ tẽb ÿdeigh, awagÿ nem
akkor mÿkor aʒ eo ÿdeÿe volna, folÿ. Mÿndẽn beoſegẽs (Ieleÿ)
es feoleotteb valo hawÿ ver folÿaſnak ÿeleÿ aʒ Erẽtlenſegh, es
+346
aʒoknak termeʒeth kÿwl valo bantaſok, kÿk aʒ modnekwl valo
hawÿ ver folÿaſt kẽwetÿk, mÿnth, Etelnek nem kewanaſa,
Nÿerſeſegh, orcʒanak ruth ʒÿne. Labnak es egÿeb teſtnek olÿ
lagÿ megh dagadaſa, kÿ faÿdalom es forroſagh nekwl vagÿon.
(Okaÿ) Leʒẽn penÿgh eʒ megh wreſſwleſnek bẽſege, mÿnd aʒokbol
aʒ okokbol aʒ melÿek aʒ verth annÿra megh hewÿtÿk, megh
vekonÿttÿak, es Nemÿnemw keppen vgÿan keʒẽrÿtÿk is, hogÿ
aʒ Ereknek ßaÿok telÿeſſeggel megh nÿlatkoʒʒek, es aʒ ver
olÿan nagÿ rohanaſſal ÿwiẽn hogÿ aʒ termeʒetnek ereÿetwl
ſemmÿkeppen megh ne tartoʒtathaſſek. Megh leʒẽn aʒ megh
rakodas mÿa is, kÿ neha annÿra fẽlẽtteb vagÿon, hogÿ nem
chÿak aʒ erek ʒaÿath Nÿttÿa megh, de aʒ Erek keoʒʒwl aʒ vekonÿat
vgian megh is ʒakaʒtÿa. Melÿ dologh megh eſÿk aʒokon,
kÿknek hawÿ verfolÿaſok ſok wdeotwl fogwa megh rekedẽt volt,
es annak vtanna ſwrwbben es hamarab megh ÿndult. Es aʒokon
is megh eſÿk aʒ kÿk valamÿ okbol gÿermẽkeot veʒtnek. Aʒ
Nehezen ʒwles vtan is megh tẽrtenÿk, mÿkor aʒ ʒwleteoth
gÿermeok Nagÿ, vagÿ vÿʒʒa ʒwletÿk, kÿ mÿa aʒ Erek vagÿ Megh
ʒakadnak, vagÿ feoleotteb megh nÿlnak, aʒ vernek modnekwl
valo ſokaſaganak folÿaſa, erẽʒakkal is megh leʒẽn.
Aʒ gÿakortab valo Hawÿ tÿʒtulas, vagÿ keccʒẽr
vagÿ haromʒor leʒẽn aʒon egÿ holnapban, de ha bẽſeggel leʒẽn,
vgÿan aʒon okokbol leʒẽn, Merth aʒ termeʒeth ſem rẽndÿt, ſem
menÿſeget ennek megh nem mertekẽlhetÿ, Es eʒẽk aʒ modnekwl
valo kÿ omlaſok ſwrwſeggel es hertelen leʒnek.

Vagÿon aʒ Madranak Cÿe̊pe̊geſe is, awagÿ ſok wde̊twl fogwa
valo chÿorgaſa, melÿben aʒ veęr chÿak laſſan laſſan, es mÿnde̊n
re̊ndnekwl chÿorogh le, Neha tÿʒtan, Neha Sawoſſan, es Nemÿnemw
vere̊s genÿetſege̊s ßÿnwen is Neha, Es leʒe̊n aʒ ʒwntelen
neha, wde̊nek valamÿ keoʒbe veteſewel Neha. Ennek oka aʒ
Ernek maga kÿ etele, vagÿ aʒ Ernek aʒ Sebbel valo eoʒwe
ʒe̊rke̊ʒeodeſe, kÿ Neha aʒ Madraban, de gÿakortab aʒ Nÿakaban
leʒe̊n megh. Mÿkor chÿak aʒ Ernek kÿ etele oka, akkor vagÿ
ſemmÿ, vagÿ laſſu faÿdalommal vagion. De ha aʒ Sebe̊ſwles is
vele vagÿon, aʒ faÿdalom nagÿ es Nÿlwan valo, ÿeleoſben mÿkor
aʒ vÿat Embe̊r be bocÿattia aʒ ʒe̊mere̊m teſtben es tapogattÿa.
Galenus aʒth irÿa, hogÿ aʒ Aʒʒonÿallat Meheben Cÿewe̊n
vthÿ fwnek kÿ fachÿart lewet bocÿatotta Negÿ Nap egÿ mas
vthan, aʒʒal allatta megh aʒ ver folÿaſth, melÿet ſemmÿ orwoſſaggal
annak ele̊tte megh nem allathatoth. Huʒ Neheʒekeoth kel
penÿgh eccʒe̊r bele te̊ltenÿ.
(Tanuſagh.) Legh ele̊ʒe̊r mÿnd aʒon alatalis, Eʒ nÿawalÿat
+347
laſſan ʒwkʒege̊s orwoſlanÿ. Aʒert aʒ keth veſeÿet Sandalom
Olaÿal kel kennÿ, Nÿugoggÿek ÿaraſtul ige̊n oÿa
magath. Bort ſe igÿek, Swltet egÿek legh ÿnkab, es (Eledel)
mÿnde̊n melegiteo allattul kÿ aʒ termeʒete̊th melegÿtene, ÿge̊n
oÿa magath. Aʒ Cÿe̊cheÿ ala keoppe̊lÿe̊ket vethnÿ ige̊n ÿo, de
aʒ keoppe̊lÿ helÿet megh Nem kel vagdalnÿ.
Coriandrumot, Baſalicont, aʒald megh teord megh (Oruoſsagok)
es kewerd eoʒwe Ecʒettel, chÿnalÿ gÿapotbol kere̊th. Lo ſoſkanak
fachÿard kÿ aʒ leweth, march abban aʒ kere̊th, kend rea
aʒ vtan aʒ Coriandrumoth es Baſalicomot, told feol aʒ ʒe̊mere̊m
teſtben.
Fel Neheʒek Filoniomot takarÿ Boros Oſtÿaban, vachÿora
vthan keth orawal ad megh eonnÿ, ſemmÿ orwoſſagh ennel
ÿnkab megh nem allattÿa.
Egÿ Neheʒek gÿantabol chÿnalÿ Trociſcuſth, ad megh ÿnnÿa
porchÿn fw vÿʒeben, awagÿ penigh geʒemÿcʒe vÿʒeben, vagÿ
vtÿ fw vÿʒeben.
Cÿpros fanak Dioÿat, kochÿordnak gÿe̊kereth egÿenle̊ mertekkel
teord eoʒwe, borban ad megh ÿnnÿa.
Sʒe̊leo ʒeomnek magwat teord megh, ad megh Borban ÿnnÿa.
Ve̊re̊s Calarÿſth te̊rÿ megh, Egete̊th ʒarwas ʒarwat is te̊rÿ

megh, vȩrȩs borban ad megh ÿnnÿa.
Bÿſalmat feoʒ megh, melegȩn teod feol aʒ ʒeomerȩm
teſteben.
Thȩmÿenth, galleſth, ana drachma, j, gummÿt, porchÿn fweth, gÿantat,
egeteoth ʒarwas ʒarwat, ana drachma ij. Bolus armenuſt, ſcrupulus ij, tȩrd porra
eʒȩket, chÿnalÿ chÿapot gÿapotbol, Eleoʒȩr kend megh aʒ chÿapot
roſa olaÿal, aʒ vthan hÿnch es kewerd rea aʒ porth,
told feol aʒ aʒʒonÿallat ʒȩmerȩm teſteben.
Feÿer pȩʒercʒeth feoʒ megh Seorben, ad aʒt ÿnnÿa, reggel
melegȩn, de eleoʒȩr harom vagÿ Negÿ Tÿk monÿat agÿ megh
eonnÿ.

Machkanak ganeÿath, Fenÿw fa Enÿweth, es roſath chÿnalÿ
eoʒwe, eʒt told aʒ aʒʒonÿallath teſteben chÿap modra feol, megh
allattÿa aʒ hawÿ ver folÿaſth.
Coriandrum magoth tȩrÿ megh, vthÿfw vÿʒeben ad megh aʒ
aʒʒonÿallatnak ÿnnÿa, aʒonnal megh allattÿa aʒ Hawÿ ver
folÿaſth, Meeg aʒ has mȩneſth is. Igȩn bÿʒonÿos orwoſſagh.
+348
(Fluor muliebris) **Feÿer genÿetſegȩs folÿaſrol.**
Aʒ Melÿęt aʒʒonÿallat Madra folÿaſanak Neweʒnek, awagÿ
feÿer genÿetſegȩs folÿaſnak is hÿnak, kwlȩmbȩʒ eʒ aʒ Hawÿ ver
folÿaſtul, merth nem tÿʒta ver, hane valamÿ megh rothadot
dologh chÿorogh kÿ, Awagÿ tartoʒtatwa awagÿ mÿndȩn rȩndnekwl.
Eʒ penÿgh neha hÿgh es feÿer, haſonlo aʒ Sawohoʒ, awagÿ
aʒ Arpa kaſanak kÿ fachÿart lewehȩʒ. Neha penÿgh Cÿtrom
ʒÿnw, vagÿ halwanÿ, es Erȩs chÿpkeodeo, annÿra hogÿ ahol aʒ
teſtȩt megh erÿ, aʒt kÿ eßÿ, awagÿ megh Sebeoſÿtÿ es megh
varaſittÿa. Iſmeth eʒ folÿas neha ruth bwdȩs, Neha penÿgh
(Okaÿ) ſemmÿ ʒaga nÿnchen. Oka penÿgh ennek, kÿ eʒ megh
(Elſȩ) rothadot Nedueſſegȩt ʒeorʒÿ vntalan, Neha aʒ Madraban,
Neha aʒ feo tagokban vagÿon. Igȩn heaban chÿachognak aʒert
aʒok, aʒ kÿk mÿndȩnnek aʒoknak aʒ melÿek aʒ Madraban
ʒarmaʒnak (mÿnt aʒ Madranak megh rekedeſe) okat chÿak aʒ
egÿ Madraban mongÿak. Merth aʒ melÿ aʒʒonÿallatoknak megh
hwlt, megh rekedȩt, vagÿ kemenÿ dagadaſſal el foglaltatot, aʒ
belſȩ reʒȩk, aʒoknak Nÿerſeſegȩth, gonoʒ ʒÿnth, es beor keoʒȩt
valo viʒÿ betegſegȩth hoʒtanak. Aʒ megh rothadot Nedweſſegh
ſok fele oʒolwan, gÿakorta aʒ Madrabanis be ʒal, es

onneth kÿ folwan aʒ Teſteoth megh tÿʒtÿttÿa, melÿ tÿʒtulas
nemelÿeknek aʒ veſek altal, vagÿ aʒ has altal tȇrtenÿk megh
leonnÿ. Eʒ nÿawalÿa ſok aʒʒonÿallatnak keoʒȇnſegȇs, de kÿwaltkeppen
aʒ olÿan aʒʒonÿallatokon, kÿknek aʒ vÿʒ betegſege
mÿndȇn holnapban aʒ Madraÿa altal (mÿnth feolÿeb megh ÿrtam)
leʒȇn megh es tÿʒtul kÿ. Eʒ bantas penÿgh nem chÿak aʒ Embȇrſegre
ÿutoth aʒʒonÿallatokat, de aʒ olÿan ʒwʒeket is kÿknek
orcʒaÿokath aʒ haluanſagh megh ʒÿntelenitÿ, el foglalÿa, Mÿnth
hogÿ eʒ Nÿaualÿawal lattatoth Egÿ Nÿolcʒ eztendeos Leanka,
hogÿ ſok ideigh bantatoth, Eʒ aʒert gÿakortab valo oka ennek
(Maſodik oka) eʒ folÿaſnak. Maſod oka (de eʒ ſokkal rÿtkab aʒ
Elſȇnel) aʒ Madrabol vagÿon, Aʒ penÿgh vagÿ aʒ hÿdeg
mertekletlenſegh, vagÿ aʒ erȇtlenſegh, melÿ vagÿon aʒ gÿermȇk
hordoʒaſtul, Aʒ Sʒwleſtwl, aʒ Tȇrȇdeſtwl kÿk kwlſȇ okbol leʒnek,
Aʒ ragaſtul, Aʒ varas Sebȇſwleſtwl, melÿ aʒ Twʒeſwleſtwl vagÿ
aʒ genÿetſegȇs kelewentwl hagÿattatoth oth aʒ Madraban. Eʒ
okokkal aʒerth aʒ Madra megh bantathwan, es aʒ mÿwel nekÿ
eelnÿ kellene, aʒt gonoʒul chÿnalwan, ſok vndokſagoth ʒȇrȇʒ, kÿk
oʒthon kÿ ÿwnek. Aʒ okok penÿgh igh eoſmertetnek megh, merth
ha aʒ Madranak bantaſatul vagion, keweſeb aʒ folÿas, De ha aʒ
+349
Belſȇ reʒeknek es aʒ egeʒ teſtnek bantaſatul vagion, bȇſegȇſb aʒ
folÿas. Es aʒ Melÿ reʒ megh vagÿon bantathwan, aʒ megh is
teccʒÿk.
Tÿkmonnak heat teord ÿo lagÿan megh, vÿaʒʒal (Oruoſsagok)
es Thȇmÿennel elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ chapot ebbȇl told feol aʒ
teſteben.
Bor tȇrkeolth feoʒ megh vÿʒben, Cÿewȇn eʒʒel eʒ
vÿʒʒel crÿſtelÿȇʒʒed aʒ aʒʒonÿallat ʒȇmerȇm teſteth.
Faÿ ſoſkat agÿ eonnÿ, es aʒ kÿ fachÿart leweth aggÿad ÿnnÿa,
regÿ ver folÿaſt is megh allat eʒ.
Galleſt ket reʒt, Squinantumot egÿ reʒth, teorÿ megh es ʒÿtald
megh, elegÿch borral eoʒwe, march ruhacʒkakat bele, melÿeket
ʒaraʒ megh aʒ vtan, eggÿket eccʒeor tȇd aʒ ʒȇmerȇm teſtben oda
be, egÿ ÿdeigh alÿon oth, aʒ tȇbbÿt is aʒ vthan eggÿenkent
oda tegÿed.
Vad Baſalicomot teorÿ porra, aʒth aggÿad megh ÿnnÿa borban.

Nemʒ̊ magnak akarath ellen el mn̊eſer̊l. (Gonorrhoea)

Aʒ Aʒʒonÿallath Feÿer genÿetſeg̊s folÿaſanak ʒÿnthe maÿd Sogorſaga aʒ Nemʒ̊ Magwanak el mn̊eſe. Melÿ aʒ Aʒʒonÿallatokat ʒÿnthe vgÿ bantÿa mÿnth aʒ Ferfÿakath, ſ̊th ÿnkab aʒ Aʒʒonÿallatokath, mÿwelhogÿ eʒ̊knek Nemʒ̊ magwok Nÿerſeb es hÿgab, es nem olÿan ig̊n alhat megh mÿnth aʒ Ferfÿaknak. Folÿ penÿgh eʒ mÿnd̊n kewanſagh nekwl, Nem vnoſvntalan, ſem mÿnd̊n napon mÿnth aʒ Madranak genÿetſeg̊s folÿaſa, hanem valamÿ k̊ʒbe vete ſſel, Nem aʒ Madranak wregeb̊l, de aʒ Nemʒ̊ magnak tartoÿbol aʒ Madra Nÿakaban, Es eʒ ÿollehet feÿer Sawos, de gonoʒ ʒagh es chÿpk̊deſnekwl vagÿon, es mÿnd̊n̊ſtwl fogwa is kewes. Ennek oka ʒÿnthe aʒon mÿnth aʒ Ferfÿ (Oka)

Nemʒ̊ Magwanak el mn̊eſenek. Aʒ Madranak feÿer genÿetſeg̊s folÿaſatul meeg ÿobban ebb̊l ̊ſmer̊d megh, hogÿ nem aʒ Madrabol ÿw kÿ eʒ, mÿnth aʒ Madranak folÿaſa, hanem aʒ Nemʒ̊ magnak tartoÿabol, Merth mÿkor aʒ termeʒet ʒ̊renth valo Hawÿ ver folÿas raÿta vagion is aʒ Aʒʒonÿallaton, eʒ megh nem ʒwnÿk, de aʒʒal eggÿwth, aʒon kÿwl is folÿ. Aʒ Madra folÿaſa penÿgh aʒ hawÿ ver folÿaſban megh ʒwnÿk, Smegh aʒ vthan is neha egÿ ÿdeigh.

eʒth aʒon orwoſſagokkal kel orwoſlanÿ mÿnth aʒ ferfÿ nemʒ̊ magnak el mn̊eſer̊l oda f̊l megh ÿrtam.

+350

(Strangulatus Suffocatio) **Madranak megh fuladasarol.**

Ig̊n nehe ʒ nÿawalÿa aʒ Madranak megh fuladaſa. Eʒ nÿawalÿanak mÿkor el̊ʒeor kichÿn es keonÿw oka vagion, aʒ Madrabol feol mn̊wen aʒ para, es aʒ belf̊ reʒeketh aʒ gÿomrot is bantwan, Nemÿnemw ÿm̊lgeſth ÿndÿth, kÿth aʒert aʒ okadas nem gÿakorta k̊weth, hanem vagion aʒ Etelnek valamÿ vtalaſa, haſnak neha korgaſawal, neha annekwl. Mÿkor penÿgh aʒ para aʒ Inas er̊s huſra melÿ aʒ Twd̊t es ʒÿweth aʒ Maÿtul es Leptwl ketfele valaʒtÿa, es aʒ Dereknak t̊b reʒeÿreis, f̊l megÿ̊n, megh ʒorÿtaſſal valo laſſu de gÿakor lel̊kʒet vetelt ʒ̊r̊ʒ aʒ Melÿeben, kÿ ha aʒ Sʒÿwet is el foglalÿa, gÿakorta valamÿ k̊nÿw el aÿulaſth hoʒ; Innet oʒton aʒ Betegʒ̊th retteges es ketſegh foglalÿa el, annÿra valo, hogÿ aʒonnal megh halÿon aʒth velÿ magafeleol, es ſemmÿ okon nem remenlÿ toab eletÿth. Eʒ gonoʒ annal feolÿeb aʒ Torokban mn̊wen, vgÿ teccʒÿk mÿntha aʒ Torkot k̊tellel ʒorÿtana megh, es aʒ lelegʒeteoth megh fuladaſnak

(Furor Vteri...) felelmewel gatolna megh. Mÿkor oʒton annal is feolÿeb aʒ agÿ veleoben fe̊l megÿe̊n, megh ÿndÿttia aʒt aʒ Nÿawalÿat, kÿt aʒ doctorok Madra buſulaſanak ʒoktanak mondanÿ, chÿachÿogaſſal, haraggal, es nÿukhatatlanſaggal, awagÿ maſſele bolondſagoknak nemeÿt ÿndittia, kÿk rakwak leʒnek feleleommel, Ees rettegeſſel. Neha Melÿ almat hoʒ, kÿwel aʒ aʒʒonÿallat le eſwen, mÿnt egÿ Guta wte̊th vgÿ fekʒÿk, moʒgas es erʒeke̊nſeghnekwl, olÿ kewes leleogʒet veteſſel penÿgh, aʒ kÿ vgÿan alÿgh teccʒÿk megh, vagÿ ÿnkab ſemmÿnek teccʒÿk, ſmÿnth egÿ megh holt vgÿ fekwʒÿk, De mÿndaʒonaltalis aʒ pulſus Eer ÿol es elegh vaſtagon megh vagÿon, Neha penÿgh aʒ is laſſu hogÿ megh ſem erʒenÿ.

(Ieleÿ) Ennek eʒ Nÿawalÿanak el ÿweſenek kwle̊mb kwle̊mb re̊ndÿ es formaÿ vadnak, kÿk kerwle̊ben ÿwnek el mÿnth aʒ korſag te̊res, Nemelÿeknek gÿakrabban, Nemelÿeknek (mÿkor annak oka el oʒloth) rÿtkabban. Aʒ el ÿweſnek vegeben oʒthon, aʒ Aʒʒonÿallatnak ʒe̊mere̊m teſtebeol valamÿ Nedweſſegh ÿw kÿ, aʒ Bele̊k korognak es morognak, aʒ Sʒe̊meÿ feol Nÿttathnak, aʒ pofaÿ megh ve̊re̊ſſeodnek, aʒ Ertele̊m, aʒ Erʒeke̊nſegh, es aʒ moʒgas megh adatÿk, es aʒ egeʒ Teſth ere̊ſſeodnÿ keʒd. Nagÿ gÿakorta megh e̊ſmertete̊th eʒ, hogÿ olÿankor aʒ Feobeol aʒ Nÿakon ala, aʒ lapocʒkak ke̊ʒʒe es aʒ karokban, hÿdegh ʒallot ala, kÿ erʒekeonſegnek el tawoʒaſath es moʒgaſnak nehеʒ voltat ʒe̊rʒe̊tte,
Ees Inaknak le ʒakadaſanak valamÿ Spetieſſet mutatta, kÿ aʒerth iſmeth nem ſok wde̊re el oʒlot es el multh.

+351

Oka eʒ fuladaſnak ÿweſenek aʒ Madraban valo para (Oka) kÿ nem chÿak aʒ leleok lako es apro Erekе̊n, de aʒ reÿte̊k es lathatatlan leheſe̊ke̊n is feol vÿtethwen, olÿ Merge̊s, artalmas, es veʒe̊delmes, hogÿ valamelÿ reʒe̊kre el eęr, aʒoknak tehetſege̊ket es tÿʒte̊k ʒe̊renth valo munkaÿokath megh bantÿa es megh ele̊ʒÿ. Ha aʒ paranak termeʒetÿt megh neʒʒwk, aʒ Sok merge̊s okoktul, hÿdegh eʒ es komor. Ennek twʒhelÿe aʒ Madra, kÿben vagÿ aʒ Hawÿ ver folÿaſnak vere, vagÿ aʒ Be ʒorult Nemʒe̊ Magh, vagÿ valamÿ maſſele Nedueſſegh rothad megh, es leʒe̊n ilÿen Merge̊s artalomma. Mÿkeppen nÿlwan vagÿon eʒ (Pelda) ſokʒor, hogÿ aʒ korſagh te̊reſnek betegſege, meeg aʒ Nehеʒke̊s Aʒʒonÿallatokban is tamad aʒ Madratul, kÿbeol aʒ Merge̊s Nedweſſegh bwde̊s parath bocÿath fe̊l aʒ Agÿ vele̊re, Melÿ

korſagh tȅreſnek oʒton, vege leʒȇn aʒ gÿermȇk ʒwleſben. Igÿ kel
aʒ Madranak megh fuladaſarol is hÿnnÿ es ertenÿ. Eʒ Madranak
fuladaſat penÿgh, En alÿgh hÿhetȇm el (noha Sok fȇ Doctorok
vgÿ ertnek feleole) hogÿ aʒ Hawÿ ver folÿaſnak veretwl, vagÿ
aʒ Nemʒȇ Magtul tamadna, Merth aʒ olÿan Aʒʒonÿallatokatis
kÿk ÿol megh tÿʒtulnak, awagÿ ha Nehezkeoſȇk, awagÿ ha
ferfÿuwal keoʒeoſwlnek is, gÿakorta bantÿa eʒ Betegſegh.
Lattÿuk eʒt is, hogÿ legÿȇn Eotʒaʒ Apaccʒa bator egÿ (Pelda)
Claſtromban, kÿk aʒ ferfÿuwal valo keoʒȇſwleſth regȇn hattak
el, Nem bantatnak Madra fuladaſſal. Mÿndȇn Nedueſſegh penÿgh
kÿ aʒ Madraban ÿlien modon rothadot megh, effele mergȇs
parath bocÿath feol aʒ helnek termeʒetÿtwl. Ees ahonnath Eleth
tamad, vgÿan onneth Merȇgnek nagÿ veʒȇdelmes volta is tamad.
Inneth leʒȇn, hogÿ ÿollehet aʒ Ferfÿaknak megh aal ſokaÿgh aʒ
Alfelnek vegſȇ hurkaÿban valo Ereknek ver folÿaſa, awagÿ
aʒ Aʒʒonÿallattal valo kȇʒȇſwles el hagÿatÿk, De aʒerth
aʒ Madra fuladaſahoʒ haſonlo Nÿawalÿa nem bantÿa ȇketh.
Eʒ Madratul valo fuladas mÿkor nagÿ, kȇnnÿen megh
ȇſmertetÿk, De mÿkor kichÿn, Nehezen, mÿwelhogÿ nem kwlȇmbeoʒ
olÿankor aʒ gÿomor ʒaÿanak faÿaſatul, Es aʒ Melancholiatul.
Ha mÿndaʒon altal aʒ Hawÿ ver folÿaſanak megh (Hawÿ Ver
allaſatul vagÿon eʒ Nÿawalÿa, aʒ ver folÿaſth megh kel folÿaſtul)
ÿndÿtanÿ. Toabba orwoſlas kȇʒben kȇtnÿ kel aʒ Madraÿat
feolwl, Pwʒȇghtetnÿ es okadtatnÿ igȇn ʒwkʒegȇs, de aʒ vthan
hogÿ aʒ Madra fuladas ÿmmar megh ʒwnth. Harmad nap el
mulwa, aʒ vekonÿra es aʒ agÿekara kȇppeolt kel vetnÿ, vagdalaſſal.
Es heted nap mulwa igȇn ÿo purgaciot adnÿ Agaricombol
chÿnaltath. Es orwoſſaggal mÿngÿaraſth mÿndȇn napon ilÿennel
tarchÿad. Caſtoreumot es Aniſumot tȇrÿ porra, abban egÿ
+352
aranÿ Nÿomonÿth Neha vekonÿ borban, Neha wrȇm vÿʒben,
Neha Meʒes borban aggÿad ÿnnÿa.
(Nemʒȇ mag[tul]) Ha penÿgh aʒ Nemʒȇ magnak ben tartaſatul
vagio, aʒ olÿan Ferhȇʒ mȇnnÿȇn vagÿ Eoʒwegÿ vagÿ Apaccʒa.
Ebbeol neha aʒ Madranak ʒaÿaban nagÿ faÿdalom eſÿk, kÿ mÿa
megh is Sebeoſeodÿk ha gond viſeles nem leʒȇn hamarſaggal
reaÿa. Eʒ ilÿen Sawanÿut pȇk mÿntha Ecʒetȇs vÿʒʒel volna tele
aʒ Sʒaÿa. Aʒ Sʒaraÿ hÿdegeok, Aʒ Feÿe es Nÿelwe pȇʒeogh
mÿnt ha valamÿ hangÿak volnanak benne, Aʒ ʒawa is laſſu es

vgÿan Nema ʒabaſu.
(Tanuſagh) Legh elo̊ʒo̊r aʒerth mÿngÿaraſth, mÿkor eʒ nÿawalia
valamelÿ aʒʒonÿallatra el ÿw, gÿapottath kel martanÿ
Maÿoran olaÿban, vagÿ akar mÿnemw ÿo ʒagu Maſfele Olaÿban,
es aʒ Aʒʒonÿallatnak ʒo̊mero̊m teſteben ʒÿnthe fo̊l kel tolnÿ aʒ
Madraÿa ʒaÿaigh, aʒ Chÿapnak akkora hoʒʒunak kel leonnÿ. Aʒ
orra ala penÿgh valamÿ gonoʒ ʒagu allatoth kel gÿwtanÿ, galbanumot,
vagÿ Aſſa fetidat, es aʒ mÿnth megh ÿrok pwʒo̊geſt
kel es okadaſt ÿnditanÿ. Ha penÿgh egÿeb nÿnchen, aʒ orra ala
gÿwÿch Saru Talpath, Tallat, Haÿat, kechkeʒarwat, vagÿ
valamÿ affele bwdo̊s allatoth. De ha eʒo̊k nem haʒnalnanak,
poʒtoth kel kenkeoben martanÿ, aʒth kel megh gÿutanÿ, es aʒ
orra ala tartanÿ. Ennek penÿgh ilÿen oka vagÿon mÿert kelÿo̊n
chÿelekeodnÿ. Merth aʒ Madra termeʒeth ʒo̊renth ÿo ʒagoth igo̊n
ʒereth, gonoʒ ʒagoth penÿgh igo̊n gÿwleol, Hogÿ aʒert alol aʒ
ÿo ʒagu olaÿth feol toltad aʒ ʒo̊mero̊m teſtben, aʒ Madra eoro̊meſth
le ʒal aʒ ÿo ʒagra, Es hogÿ aʒ gonoʒ ʒaggal onneth feolwl
fwſteoleod kÿth ÿgo̊n gÿwleol, annal ÿnkab ala ʒal es vgÿ helÿere
aal aʒ mÿnth kel. Merth hogÿ megh ercʒed, aʒ Madra aʒ fuladaſban,
megh terwl vgÿ mÿnth es oda feol vonodÿk.
(Mÿho̊ʒ tarcha magath) Effele aʒʒonÿallat ÿo reggel mÿndo̊n
napon ÿarion ÿdeſtowa, ʒekero̊n ÿarÿon, vagÿ Haÿon ÿdeſtowa,
fo̊n valo ʒollas, es Enekles, weoltes haʒnos eʒ ilÿennek. Egÿeb
fele feordeoben rÿtkan feoro̊ggÿek, hanem ha termeʒet ʒo̊renth
valo hew vÿʒben mÿnth aʒ varadj Banÿa, kÿ vgÿan haʒnos is.
(Eledele) Etellel ÿtallal igo̊n kewefſel elegeoggÿek megh, es ʒaraʒto
eledelo̊kkel elÿo̊n.
(Oruoſsagok) Mÿkor vÿonnan keʒdetÿk eʒ Nÿawalÿa, ÿo parlanÿ
ÿgo̊n ÿo fwekkel, Feÿer wro̊mmel, Fekete gÿoparral,
Bakfwel, Sʒeękfwel, Feÿer wro̊mmel, Chÿomborral, Len maggal,
es to̊b effelekkel. Eʒ fweknek akar melÿketh, Sakchÿoban chÿnalÿad
melego̊n, es aʒ haſnak legh alſo reʒere es aʒ Agÿekra
chÿnald.
+353
Nÿulnak Sʒÿweth aʒald megh es to̊rd megh, ad megh borban
ÿnnÿa.
Vo̊ro̊s kapoʒta magot keth reʒth, konkolth egÿ reʒt to̊rÿ
porra, agÿ effelet borban ÿnnÿa.
Roka monÿath feoʒ megh igo̊n o fa olaÿban, gÿapotbol
chÿnalÿ chÿapot, march ebben, es told feol aʒ ʒo̊mero̊m teſteben.

Baſa roſanak magwat tÿʒe̊n eoth ʒe̊me̊t te̊rÿ megh, Meʒes
vÿʒben ad megh ÿnnÿa, hamar haʒnal.
Leweſticomnak gÿe̊kereth te̊rd eoʒwe Dÿʒno haÿal, ke̊ſd aʒ
keolde̊kere.
Chÿmaʒokat teorÿ megh keweſſe, kend aʒt aʒ orra lÿkaÿban.
Kenke̊wet elegÿch eoʒwe Ecʒettel, march bele aʒ vÿodat,
kend aʒʒal beleol aʒ Orra lÿkat.
Te̊lch melegh ecʒete̊th aʒ orra lÿkaban, es aʒ vtan ve̊re̊s
hagÿmat, Feÿer hunÿort, vagÿ Caſtoreomath megh te̊rwe tegÿ
aʒ orra lÿkaban.
Fenÿw magot te̊rÿ megh, ad megh borban ÿnnÿa.
Aʒ Aʒʒonÿallat maga vÿʒeletÿth, fagÿalfanak olaÿawal
elegÿch eoʒwe, forrald eoʒwe twʒnel. Es chÿewe̊n teolch aʒ
ʒe̊mere̊m teſtben feol.
Muſtart te̊rÿ megh, kend megh aʒ orra lÿkaÿt vele,
es vthÿ fwnek vÿʒet aggÿad ÿnnÿa.
Rutath te̊rÿ megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, kend aʒ ʒe̊mere̊m
teſtre es aʒ Sʒek lÿkara.
Viʒÿ vthÿ fwnek gÿe̊keret te̊rd porra, Borban aʒth aggÿad
ÿnnÿa.
Bakfwnek leweleth te̊rd megh, Meʒes vÿʒben agÿ egÿ Nehe̊ʒekeoth
megh ÿnnÿa.
Neha megh te̊rtenÿk eʒ, hogÿ aʒ parak bele me̊nnek (Tanuſagh)
aʒ Hoÿagbanis es aʒ faÿdalmat megh e̊regbÿtÿk, eʒ ilÿennek
aʒ Sʒaraÿ poſognak mÿnth ha hangÿak volnanak benne, aʒ
vÿʒeletÿ is megh ʒorul. Eʒth aʒerth ÿmÿgh orwoſolÿad megh.
Rutath elegÿch eoʒwe ʒep tÿʒta Meʒʒel, aʒ kÿnek Twʒnel
el hantad aʒ taÿtekath, el oda feol aʒʒal kennÿed aʒ Madranak
Sʒaÿath.
Lenchÿet te̊lch bele Borban, aʒ vthan te̊rd e̊ʒwe ÿol aʒ
Borral mÿkor ÿmmar megh aʒoth, gÿapottal ÿtaſd feol aʒ
lenchÿes Borth, es melege̊n teod oda fe̊l aʒ ʒe̊mere̊m Teſtben,
Chÿoda fe̊ orwoſſagh eʒ.
Megh tepe̊th Ih gÿapÿat awagÿ gÿapottat, kewerÿ olwaʒtoth
Fenÿw vÿaʒban melege̊n, te̊d aʒth feol aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
+354
(Deſcenſus Prolapſus) **Madranak le ʒallaſarol, es le eſeſere̊l is.**
Aʒ Madranak fe̊l Meoneſe, le ʒallaſa, le eſeſe, es e̊ʒwe
vonodaſa, aʒ Aʒʒonÿallatokat gÿakorta faraʒtÿak.

Iollehet Galenuſnak ertelme ʒe̊rent aʒt kellene hÿnnwnk hogÿ
aʒ Madra ige̊n kewеſſe awagÿ egÿche̊pnere ſem me̊nne kÿ
helÿebe̊l. De aʒ Betege̊s Aʒʒonÿallatoknak latogataſokbol, eʒ
vgÿan tapogataſſal bÿʒonÿttatoth megh, hogÿ aʒ Madra vgÿ
ÿwth feol aʒ gÿomorra mÿnth Egÿ golÿobis, es megh ʒorÿtotta
aʒ Madrat. Es ÿnneth keʒʒel nÿomatoth ala, es nagÿ Nÿlwan
helÿere keʒeorÿtteteoth meonnÿ. Eʒ ne teſſek penÿgh lehetetlennek
mÿnth ʒÿnthe aʒ Madranak le eſeſe, aʒ Melÿben telÿeſſeggel
mÿnde̊ne̊ſtwl fogwa le eſÿk. Aʒ Feol me̊neſben nem aʒon ÿeleok
vadnak mÿnth aʒ Megh fuladaſban, chÿak hogÿ faÿ aʒ aʒʒonÿallatnak
aʒ lepe es Maÿa feoleoth valo huſaÿ aʒ oldal chÿontok
alath, es Nehеʒen leh, es vgÿmÿnt valamÿ el aÿulaſſal, de aʒ
vagÿon feleleom es Bolondoſkodaſnekwl, Nem vgÿ mÿnth aʒ megh
fuladaſaban aʒ Madranak.
(Le ſʒallas) Aʒ Madranak ala awagÿ le ʒallaſanak Newеʒtetÿk
mÿkor aʒ Madra aʒ alſo reʒekre ala forogh. Eʒth aʒ Baba eʒeben
(Ieleÿ) veʒÿ hogÿ aʒ ʒe̊mere̊m teſtben ala ʒallot. Aʒ kÿ penÿgh
eʒʒel bantatÿk, ha igÿene̊ſſen fe̊n aal, ige̊n Nehеʒ terhet ere̊ʒ
fwggenÿ aʒ ʒe̊mere̊m teſterę. Ha penÿgh wl vagÿ hanÿatta
fekwʒÿk, vagÿ haſat ke̊nnÿebbitÿ. Aʒ vegſe̊ nagÿ hurka vgÿmÿnt
valamÿ nagÿ tere̊hel nÿomattatÿk. Ha haſſal fekwʒÿk ala, vÿʒeletnek
nehеʒ voltha leʒe̊n, Es aʒ ferfiwal valo ke̊ʒe̊ſwleſtwl ige̊n feęl.
(Le eſes) Aʒ ala Eſes, aʒ le ʒallaſnal nehеʒeb, merth aʒ Madra
megh fordulwan ÿde kÿ eſÿk, es aʒ e̊ feneke kÿ teccʒÿk, es
keʒʒel vgÿan megh tapogathatnÿ, Ees akkoru mÿnth Egÿ Lud
monÿ. Leʒe̊n aʒerth aʒ le Eſes aʒ ʒwleſnek nagÿ
igÿeke̊ʒetÿtwl, mÿkor aʒ Aʒʒonÿallath nehеʒen Sʒwl, es aʒ
gÿerme̊k maſſanak kÿ vonaſa koran megh fordÿtwan magath,
nagÿ rohanaſſal le eſÿk. Neha penÿgh aʒ tudatlan Babanak is
vakmere̊ſege, aʒ Madrat mÿnd gÿerme̊keoſtwl, awagÿ aʒ gÿerme̊k
tartoval e̊ʒwe el forditÿa es ala vonʒa. Neha megh leʒe̊n
holt gÿerme̊k ßwles mÿa is. Aʒ kÿknek aʒerth Madraÿoknak
fwggeoÿ aʒ mÿn fwgnek megh lagÿulnak, eʒe̊knek Madraÿok
valamÿkor keʒe̊rÿttetÿk, vagÿ Feol, vagÿ ala, vagÿ akar melÿk
odalra el haÿol. Keʒe̊rÿttetÿk penÿgh magaban lewe̊ termeʒetkÿwl
valo dologerth, awagÿ kwlfe̊ dolgokkal valo megh bantaſaerth,
kÿ megÿe̊n aʒert aʒ w helÿebeol Neha maſfele budoſuan
+355
hogÿ aʒ mÿ nekÿ artalmas es ellenſege̊s, aʒ ele̊t el fuſſon, es

aʒ mÿ kedwes aʒt keoweſſe. Hogÿ eʒ igh legÿe̊n, Aʒ Embe̊rÿ
allatban valo Erʒeke̊nſegh eʒeben ve̊tte eʒth, kÿert Cÿodalhato
Galeanus hogÿ Plato fele̊l ÿtelete̊th teoth, es aʒt mondotta hogÿ
aʒ Madra egÿche̊pne ſem moʒogh, awagÿ chak kichÿnne moʒogh,
aʒ is penÿgh leʒe̊n aʒ moʒgas Nem magatul aʒ Madratul, hanem
chÿak aʒ ke̊telektwl aʒ Melÿeken fwgh, es kÿkhe̊ʒ hoʒʒa vagÿon
ragadwa, mÿkoron aʒok aʒ Teleſegtwl e̊ʒwę vonodnak es re̊wÿdebbe
leʒnek. Iollehet hogÿ aʒ Madra ʒabad akarattÿabol moʒogh
es budoſÿk, nem kel aʒert ebbe̊l eoteth Ele̊ allatnak ÿtelnÿ
vgÿmÿnth, merth aʒ gÿomor is kÿ aʒ is termeʒet ʒe̊renth valo
reʒ, vgÿan akaratnaknekwl [!] is megh moʒdul, mÿkor olÿ
idege̊n dologgal kÿt eo Nem ʒereth keʒe̊rÿttetÿk, es aʒth nagÿ
rohanaſſal el kÿ okaggÿa. Awagÿ mÿkor nagÿ ehe̊ʒes mÿa
megh wreſſe̊dÿk, es aʒ gÿe̊nÿe̊rwſege̊s etelnek e̊rwlwen
eleÿben ſÿeth, es mÿkor meegh Embe̊r Sʒaÿaban ÿol megh
ſÿnchen ragwa, el ragaggÿa, es aʒ el ragattath nagÿ kewanſaggal
olÿ ere̊ſſen megh tartÿa hogÿ vgian hoʒʒaÿa ʒorÿttia, es magat
mÿnde̊n feleol eoʒwe vonwan, annak megh tartaſara igÿekeoʒÿk.
Eʒe̊k aʒerth ha lathato dolgok aʒ gÿomorban, kÿnel ennelis aʒ
Sʒÿwben nagÿob lathato dolgok vadnak. Aʒ Madraban mÿerth
nem lehetne megh, ha tuggÿuk ÿol aʒth, hogÿ aʒ mÿkor ele̊ʒe̊r
fogad aʒ Madra, aʒ Nemʒe̊ magoth hoʒʒa vonnÿa, es aʒ formaltatoth
gÿerme̊keoth kÿlencʒ holnapigh megh tartÿa. Es mÿkor
ÿmmar aʒ gÿerme̊k vgÿ mÿnth megh Erÿk (mÿntha e̊ſmerettel
volna feol eke̊ſÿttetwen) aʒ gÿerme̊keoth magabol kÿ aggÿa es
kÿ rekeʒtÿ.

Mÿkor eʒ Nÿawalÿa vÿonnan vagÿon, aʒon kel (Tanuſagh)
le̊nnÿ hogÿ mÿngÿaraſth helÿere teteſſek aʒ Madra, merth akkor
ÿdeÿen es e̊re̊meſth megh marad aʒ eo helÿen, ÿeleoſben ifÿu
Aʒʒonÿallatnak, De ha eltes aʒʒonÿallatnak ʒÿnthe helÿere
tetetÿk is, akar Mÿ kichÿn okerth iſmeth le ʒal.

Mÿkor aʒerth aʒ Madra le ʒal de kÿ nem teccʒÿk (Oruoſsagok)
Apiomoth, Bakʒarwo fweth, rutath, fe̊ʒ megh borban ad megh
ÿnnÿa aʒ aʒʒonÿallatnak.

Agaricomot, Aſſaltomoth, vthÿ fwnek magwat, Bors fw
magoth, te̊rÿ megh es borban ad megh ÿnnÿa, awagÿ feoʒd megh
Meʒben, es ad megh e̊nnÿ.

Gÿapÿat vagÿ gÿapottath march fa olaÿal e̊ʒwe elegÿteoth

Borban, es teod aʒ kẽldẽkere melegẽn.
ʒabot hÿntẽges megh, aʒ vthan egÿ kewes wdeo mulwan tẽd
Sakcÿoban, melegÿcd megh aʒth, es tẽd aʒ agÿekara.
+356
Eʒben eʒ Nÿawalÿaban mÿndẽn ÿo ʒagu allatot
(Tanuſagh) ʒagoltas, es vgÿan aʒ orra lÿkaÿban tegÿed, peſmath,
Ambrath, Spicanardot, Stÿraxoth, es effele ÿo ʒagu allatokath.
Alol penÿgh aʒ ʒẽmerẽm Teſthe feleol, mÿndẽn Bwdẽs allatokkal
fwſtẽlÿed, merth effele gonoʒ ʒagnak mÿatta aʒ Madra
ẽrẽmeſth fẽl megÿẽn helÿere.
Maſtixot, Ladanumot, ana drachma iij, Galbanomot, uncia s. gumÿth,
Stÿraxot, ana drachma ij. tẽrd megh eʒẽketh moſarban melegÿteoth
moſar tẽrẽwel, kend rea kerekdÿd vekonÿ ÿrhara, tẽd aʒ keoldẽkere,
tarchÿa oth. Eʒ biʒonÿos es igẽn megh probaltatoth
orwoſſagh.
Ha penÿgh aʒ Madra le ʒal, de kÿ nem ÿw aʒ ʒwles vthan
mÿngÿaraſth, Elẽʒẽr aʒ megh melegÿttetẽt ʒabot aʒ Sakchÿoban
tẽd aʒ agÿekra es aʒʒal parolÿad. Aʒ vthan, Iegẽnÿe fanak
Terpentinaÿat Borÿu ʒara chÿontÿanak kÿth aʒonnal ẽltenek
megh aʒ veleoÿet eoʒwe olwaʒtwa es megh ʒwrwe, Opiomot,
roſath Tẽrẽth Saffranth, mÿndẽnÿkbẽl vegÿ keweſet keweſet.
Gÿapotbol chÿnalÿ chÿapot, ÿtaſd feol, told fẽl aʒ ʒẽmerẽm
Teſteben.
Ha penÿgh nem ʒwles mÿa vagion, de valamÿ maas okerth.
Spongiat march Ecʒetben, tẽd rea es mÿngÿaraſth hatra nÿomÿa
es hatra ʒorÿttÿa.
Chÿalannak lewelet Nÿerſen teord megh, flaſtrom moggÿara
teod rea, kÿ nem haggÿa ÿwnÿ.
Sʒarwaſnak ʒÿweben melÿ chÿontoth talalnÿ, tẽrd porra
aʒth, es ebbeol vegÿ drachma j. Laurus fa leweleth drachma j. Mÿrrhat, ſcrupulus j.
tẽrd porra eʒẽketh, ad borban megh ÿnnÿa. Aʒ Madrat hatra
viʒÿ helÿere.
Puʒpangnak agaÿwal lewelewel fwſtęolÿed alol igẽn haʒnal.
Feÿer wrẽmnek kÿ fachÿart leweth Ammoniacummal
elegich ẽʒwe, es Talʒallal kend aʒ haſara. Aʒ vthan, vegÿ
Caſtoreumot, rutath, Fekete wrmẽth, feoʒd megh borban hogÿ
ket reʒe el apaggÿon, ʒwrd megh es ad megh ÿnnÿa.
Buʒath fẽʒ megh vÿʒben, teod Sakcÿoban melegẽn, tẽd aʒ
haſara es keoldẽkere, parolÿad vele. Aʒ vtan hÿnch megh aʒ

kÿ ÿwth Madrat, palmafa gÿwmẽlche magwanak porawal kÿt
igẽn lagÿan megh tẽrtel annak elẽtte ees elẽʒẽr megh egettel,
awagÿ Mumÿanak aʒ porawal. Awagÿ AʒʒU fÿgewel keoſd be.
Chÿnalÿ fẽrdẽt nekÿ, Galleſt ves aʒ vÿʒben, Roſath, pomagranat
fa heath, Makkoth, Sumaxoth, Mÿrtilluſth, es Beka lenchÿeth, aʒ
fẽrdẽ annÿ legÿẽn hogÿ aʒ keoldẽken feolwl erÿẽn, Awagÿ
feoreoʒd megh chÿak melegh vÿʒben, es aʒokal aʒ ʒerʒamokkal
+357
chÿewẽn fwſtẽld megh alol. Ees valamenÿʒẽr kÿ tolÿa magath aʒ
Madra, annÿʒor megh hÿncÿed aʒ fẽlwl megh ÿrth porokkal, de
aʒ BuʒawaI mÿndenkoron eleoʒẽr megh parolÿad, Es hanÿatta
fekwgÿek mÿndenkoron aʒ Aʒʒonÿallath.
Egÿ kẽweth as kÿ aʒ feoldbeol melÿet aʒ Napnak fene nem
erth, twʒeſÿch megh erẽſſen, aʒ vthan tẽd egÿ deſaban, helÿhẽʒteſd
rea aʒ aʒʒonÿallatoth, ẽteoʒd ecʒettel aʒ kẽweth, igh
parold ÿol megh. Aʒ vthan fekwſd aʒ agÿra hanÿatta, aʒ
Madraÿat chÿnaltaſd helÿere aʒ mÿ annak aʒ moggÿa. Eʒth
haromʒor is megh chÿelekeoggÿed egÿ mas vthan.
Ʒarwaſnak ʒara chÿontÿa veleÿebẽl, vÿ Lud haÿat, vẽrẽs
vÿaʒth, vaÿath, ana uncia j, Aʒ vtan Bakʒarwo fweth es len magoth
feoʒ megh iol vÿʒben laſſu twʒnel, ʒwrd megh aʒth, aʒ feolwl
megh ÿrt ʒerʒamokath tẽd ehẽʒ, iſmet vÿonnan fẽʒd
eoʒwe egÿ keweſſe, chÿnalj cÿapot gÿapotbol, ÿtaſd feol eʒ
ʒerʒamoth vele, tẽd aʒ ʒẽmerẽm teſteben, ala Nem ʒal aʒ Madra,
ſem megh nem kemenÿeodÿk.
Aʒ Remeſnek kÿ eſeſerẽl valamÿ orwoſſagokat ÿrtam oda fẽl,
eʒ nÿawalÿaban is haʒonnal elhecʒ aʒokkal.
Ha teortennek hogÿ aʒ aʒʒonÿallatnak Sʒekÿ eęs (Tanuſagh)
vÿʒeletÿ megh allana, es mÿwel hogÿ aʒ Madra aʒ Nagÿ vegſẽ
hurka es aʒ hoÿagh keoʒẽt vagÿon helÿhẽʒtetwe es aʒ megh
ʒorulas mÿa helÿere nem mehetnę, megh kel mÿnd aʒ Sʒekẽt
ſmÿnd aʒ vÿʒeletẽth ÿndÿtanÿ.
Aʒ Betegẽt annak vthanna hanÿatta kel aʒ agÿon fekwtnÿ,
vgÿ hogÿ aʒ fara feolÿeb alÿon aʒ derekanal. Aʒ Terdeÿt penÿgh
feol vonnÿa, es aʒ labaÿth ketfele terÿcche. Aʒ le eſẽt Madrat,
Melegh olaÿal vagÿ Melegh vaÿal kennÿed, awagÿ feÿer Malwanak
megh feoth lewewel melegÿched es parolÿad. Len magot feoʒ
megh vÿʒben eʒʒelis igẽn ÿo parlanÿ.
Eʒẽknek vthanna chÿnalÿ gÿapÿubol egÿ Laptath, kÿt tÿʒta

vekonÿ gÿolcÿal feolwl burÿch megh. De igẽn megh aranÿoʒʒad,
aʒ laptath ʒÿnthe akkoru, temerdẽkẽn ęrẽkẽggÿel chÿnalnÿ, aʒ
mÿnt aʒ aʒʒonÿallatnak Madraÿanak alſo allapattÿa vagÿon,
hogÿ aʒ Lapta oda bele ÿlÿek. Annak vtanna kẽkennek tẽrd kÿ
aʒ leweth, elegÿch eoʒwe borral, es abban aʒtaſd ÿol megh aʒ
laptath. Es ʒep laſſan nÿomd es ʒorÿcd feol aʒ Madrat aʒ laptawal
hogÿ helÿere mẽnnÿẽn. Vÿʒes borban march Spongiat,
fachÿard kÿ, es kÿwẽl oʒton teod aʒ ʒẽmerẽm teſtere aʒth. Aʒ
+358
aʒʒonÿallat penÿgh veʒtegh fekwgÿek, aʒ labaÿt akkor ÿol ẽʒwe
ʒorÿtwa tarchÿa, Smegh ha aʒ laba feÿetwl fogwa aʒ Terdeÿgh
ruhawal mÿnd tekerÿk is eoʒwe aʒ labaÿth, ſokkal ÿob.
(Madra ha Ha penÿgh megh dagadot volna aʒ Madra, aʒ
megh daga[d]) ſok wdẽtwl fogwa valo le ʒallas mÿa, kÿtwl
helÿere nem nÿomhatnak. Ceclat fẽʒ megh vÿʒben, aʒʒal moſogaſſad
melegẽn, aʒ vthan eos Ecʒeteoth rea aʒ Madrara, es
tẽrẽth Sowal hÿnch be feolwl, Smÿkor aʒ dagadaſa megh eſÿk,
nÿomd helÿere aʒ vthan aʒ mÿnth megh ÿrtuk.
Eʒẽknek vtanna aʒ kẽldẽkere es aʒ vekonÿra vettes kẽppẽlÿẽket
ſok langakkal, de megh ne vagdalÿak aʒ kẽppẽlÿ helÿet
es vert kÿ Ne vẽgÿenek, Aʒ orra ala ʒwntelen ÿo ʒagu allatokat kel
tartanÿ. Harmadnap el mulwa aʒ Lapta meeg otben aʒ Madra
Nÿakaban lewen, Sawanÿu vẽrẽs borban aʒ kÿ keweſſe melegh
wlÿẽn, awagÿ aʒ Melÿ vÿʒben chÿpket feoʒtel megh. Eʒẽk megh
lewen, iſmet fekwſd hanÿatta aʒ agÿon vgÿ hogÿ aʒ fara fẽlÿeb
alÿon aʒ derekanal, es aʒ gÿapÿu Laptath kÿ vewen aʒ ʒẽmerẽm
teſtebeol, megh maaſt chÿnalÿ ʒÿnthen aʒ elebbÿ modʒẽrenth oda.
Lagÿ flaſtromoth is Beka lenchÿebeol awagÿ Fÿgebeol chÿnalhacʒ
aʒ haſara fẽlwl Chÿnalhacʒ kemenÿ flaſtromot is ÿrhara, Maſtixbol,
Aloes faÿabol, Thẽmÿenbeol, Ladanumbol, ʒerechÿẽn dÿobol,
gummibol, es kos tẽwÿſbeol. Es valamÿgh ʒÿnthe megh giogÿul
aʒ aʒʒonÿallat, es aʒ Madra helÿen marad, mÿndẽn harmadnapon
ilÿen moddal kel chÿelekeodnÿ, aʒ Laptath valtoʒtatnÿ kel, es aʒ
flaſtromoth vÿtanÿ. Valamÿgh penÿgh aʒ aʒʒonÿallat megh gÿogÿul,
(Eledele) Moʒgaſth es pwʒẽgeſth el tawoʒtaſſon. Olÿ etellel
elÿẽn kÿ aʒ haſat lagÿan tarchÿa, hogÿ aʒ Nehez Sʒek letel mÿa,
aʒ Madra helÿebeol le ne eſſek. Feoleotte ſokat ſem ÿo eonnÿ
awagÿ ÿnnÿa.
Vegeʒetre ha aʒ gondvÿſeletlenſegh mÿa, mÿwel

hogÿ ſok wdȩtwl fogwa allot aʒ Madra le eſeſben, es valamÿ reʒe el rothadot volna, es aʒ vÿʒeletnek el mȩneſe mÿath vgÿan megh ſebeoſeodeot volna, aʒ mÿ nem ÿo aʒ Madraban, meſd el onneth, awagÿ ſwſd el mÿndȩn felelȩm nekwl, merth aʒ igȩn nÿlwan megh leoth dologh, hogÿ egÿ Aʒʒonÿallatnak aʒ Madraÿa mÿndȩnȩſtwl el roſſadot volth, kÿt onnet kÿ vȩttek, es aʒ Aʒʒonÿallat megh eęlt.

(Tanitas) Aʒ mÿnth oda feolÿeb megh ÿrtam, hogÿ kȩwet hewÿch megh, melÿet aʒ Napnak fene ſoha nem eęrth, es aʒt ecʒettel ȩtteoʒʒed es vgÿ parolÿad aʒ Madrath, annak vgÿ kel leonnÿ, hogÿ aʒ para ÿol el be haſſon es mȩnnÿȩn aʒ Aʒʒonÿallat +359
ʒȩmerȩm teſteben. Aʒ parlas vthan hogÿ aʒ aʒʒonÿallat le fekwʒÿk, mÿngÿaraſth eʒt chÿelekeoggÿed.

Rutanak leweth fachÿard kÿ, aʒ gÿapÿubol chÿnalt lapta ʒabaſu kerȩth march abban, told fel aʒ ʒȩmerȩm teſteben. De mÿndenkoron affele kerȩkre erȩs fonal ʒalat chÿnalÿ es kȩs, hogÿ aʒon kÿ vonhaſſad.

Eʒȩk vthan, Dÿno kenÿeret es rutath tȩrÿ ȩʒwę, regÿ fa olaÿban feoʒd erȩſſen hogÿ harmadreʒe el apaggÿon, vȩd kÿ es fachÿard olÿ erȩſſen megh hogÿ mÿndȩn allattÿa kÿ fachÿaroggÿek, Iſmeth tȩd edenben, tegÿ egÿ kewes vÿaʒt hoʒʒaÿa, melegich megh aʒ twʒnel es olwaʒd eoʒwe, Eʒʒel eʒ kenȩwel kennÿed aʒ veſeketh, annak vthanna keoſd altal melegh ruhawal, Aʒ aʒʒonÿallat penÿgh mÿndenkoron hanÿatta fekwgÿek, Eʒth penÿgh mÿndȩn harmad napon kel chÿelekeodnÿ, Smÿkor haromʒor megh chÿelekȩdendȩd, lehetetlen hogÿ megh ne gÿogÿulÿon.

Megh ʒabadul bÿʒonnÿal higgÿed ha Harmÿncʒ eʒtendȩs volna is eʒ betegſegh. Etele mÿndenkoron affele legÿȩn aʒ kÿ melegÿth. Galamb, Tÿk, gÿakorta elÿen fw ʒerʒammal feoʒȩt ętkekkel. Igȩn ÿo borth igÿek penÿgh reaÿa.

Madranak ȩʒue vonodaſarol. (Conuulſio)

Madranak ȩʒwe vonodaſa aʒ, mÿkor aʒ Madra valamelÿk chÿomban eoʒwe ſugorodÿk, Akkor es nagÿ gÿakorta aʒ Cÿomb kȩʒÿnek es aʒ Chÿpȩknek fȩleotte nagÿ faÿdalma vagÿon, kÿ ha kegÿeotlenkeodnÿ keʒd, aʒ oʒton Madranak Buſult haragÿanak neweʒtetÿk aʒ Doctoroktul, Ebben mÿnd egeʒlen aʒ Lab, de kÿwaltkeppen aʒ Cÿomb megh lankad es megh hÿdegȩdÿk.

Effele kwleomb kwleomb fele ÿndulatÿ es budoſaſÿ aʒ Madranak
aʒokon tȓtenÿk megh, kÿknek aʒ Madraÿok aʒ mÿn fwgh megh
lagÿulnak ſmegh Nÿulnak, Aʒ penÿgh aʒ Nehezkeoſſegben valo
terȓh hordoʒaſtul, vagÿ Eſeſtwl, vagÿ tȓreſtwl, vagÿ Nedweſſegnek
ſokaſaganak oda ȓtteſetwl, leʒnek.
+360
(Sterilitas) **Az Meddwſegrȓl.**
Aʒ Meddwſegh mÿnth egÿeb nÿawalÿak is, Neha aʒ Madranak
es aʒ ʒȇmerȇm teſtnek, Neha penÿgh aʒ belſȇ tagoknak
(Okaÿ) vetketwl leʒȇn, mÿnd aʒ ferfÿaknak mÿnd aʒʒonÿallatoknak.
Meddwk es nem ʒaporodok aʒ gÿermȇkeok es aʒ Ven
(Mÿtwl meddwk) Embeorȇk, merth aʒoknak Nemʒȇ magwok, vekonÿ,
(aʒ Ferfÿak) vÿʒes, es erȓtelen, Aʒok is Meddwk vgÿan aʒ
Erth embȇrſegben is, aʒ kÿk Erȇs awagÿ ſok ÿdeigh valo betegſeggel
megh bantatnak. Melÿ betegſegh vagÿ aʒ Nedweſſegȇket,
vagÿ aʒ Feo leleokʒetȇketh megh bantÿa. Ide valok
aʒok is, kÿknek fȇ reʒȇkben, gÿomrokban, Maÿokban, Lepȇkben,
Twdeÿȇkben, vetȇk vagÿon, tudnÿ illÿk, Mertekletlenſegh, olÿ
kemenÿ dagadas mÿnth aʒ kȇ, Megh rekedes, Sar vÿʒ el folÿas
vÿʒ korſagh, Aʒʒu Betegſegh, Teſtnek el fonnÿadaſa. hÿdegh
leles, vagÿ valamÿ regÿ megh veʒȓth Nedweſſegbeol leoth nÿawalÿa.
Merth aʒ melÿ Ferfÿak ennek valamelÿktwl bantatnak
megh, vagÿ hogÿ Nemʒeſre valo magwok nem leʒȇn, vagÿ hogÿ
ha leʒȇn is de heaban valo, nem ʒaporodo leʒȇn. Aʒ Aʒʒonÿallatok
(Mÿert meddwk kȇʒʒwl penÿgh, ha kÿk ennek valamelÿkkel
aʒ aʒʒonÿallatok) megh bantathnak, awagÿ hogÿ aʒ ferfÿnak
Nemʒȇ magwa aʒ Madraban be nem vetetÿk, awagÿ ha be
vetetÿk is, de aʒ aʒʒonÿallat magwatul el hagÿattatÿk. Ees
aʒonnal kÿ eſÿk, awagÿ ha megh tartatÿk is, de aʒ fȇ reʒeknek
vetkeÿtwl megh rontatwan ſemmÿe leʒȇn, vagÿ mÿndÿaraſt vagÿ
valamÿ wdȇwel annak vtanna. Eʒ okokbol penÿgh, nem chÿak
aʒ Meddwſegh, de wʒȇgh, es nem ÿgaʒ formara valo gÿermȇk,
vanÿcha gÿermȇk, vagÿ penÿgh gÿermȇk veʒtes leʒȇn, ſokkal
gÿakortab penÿgh, hogÿnem mÿnth aʒ Madranak tulaÿdon vetkebȇl.
Immar aʒ Sʒȇmerȇm Teſtben valo vetkek kÿk aʒ Meddwſegȇth
hoʒʒak, aʒ ferfÿakban eʒȇk. Aʒ Sʒȇmerȇm teſtnek ÿnaÿnak
le ʒakadaſa, kÿt Magÿarul guta wteſnek is hÿnak, Nemʒȇ magnak
akarath ellen valo el folÿaſa, Nemʒȇ magh tartoÿanak
megh rekedeſe, megh ʒorulaſa, es megh teoreſe, Aʒ Sʒȇmerȇm

teſtnek Es monÿoknak vekonſaga es kichÿn voltha. Aʒ Aʒʒonÿallatokban
penÿgh vgÿan aʒon modon mÿnth aʒ Ferfÿaknak, aʒ
Monÿokban es Nemʒe̊ magnak tartoÿban valo vetkek. Aʒ Madra
ʒaÿanak awagÿ Nÿakanak is fe̊le̊tteb valo ʒeleoſſege,
+361
tagaſſaga, vagÿ ʒoroſſaga. Megh rekedeſe, Felre me̊neſe. El fordulaſa,
es ebbe̊l tamadot Hawÿ ver folÿaſnak megh allaſa, kÿk
eʒe̊k mÿnd lathatok. Eʒe̊k mellet aʒ Madranak Nagÿ mertekletlenſege
akkor, mÿkor aʒ ferfÿ Nemʒe̊ magwat be kellene ve̊nnÿ,
Merth aʒ Aʒʒonÿallatnak ʒe̊mere̊m teſthe legh melegb akkor,
mÿkoron (mÿnth aʒ Iffÿu aʒʒonÿoknak) aʒ Nemʒe̊ teſth vÿʒketh
es chÿklandÿk aʒ Ferfÿwal valo keoʒeoſwleſre, es aʒ Hawÿ ver
folÿas mertekleteoſſen es munkawal megÿe̊n, es aʒ w hewſegewel
aʒ ʒe̊mere̊m Teſte̊th megh ſebe̊ſitÿ. Legh hÿdegb penÿgh akkor aʒ
Aʒʒonÿallat ʒe̊mere̊m teſthe, mÿkor aʒ Ferfÿwal valo ke̊ʒe̊ſwleſre
re̊ſth, Aʒ Hawÿ ver folÿaſok megh rekednek, vagÿ chak ige̊n
laſſan folnak, es akkor aʒ vekonÿoknak, aʒ Agÿeknak es aʒ labaknak
erʒeke̊nſegenek megh lankadaſa vagÿon. Nedweſb akkor aʒ
aʒʒonÿallat ʒe̊mere̊m teſthe, mÿkor vekonÿ, vÿʒes, es be̊ſege̊s
Hawÿ ver foliaſa megÿe̊n, aʒ mÿkor aʒ Feÿer genÿetſege̊s folÿas
vagion, vekonÿok es Agÿeknak faÿaſa vagÿon. Megh bantÿa eʒ
is aʒ fogontataſth, mÿkor aʒ ÿge̊n ke̊wer chÿepe̊ʒ haÿ megh
ʒorÿttia is aʒ Madrath, kÿtwl aʒ Madra megh fualkodÿk. Valamelÿ
aʒʒonÿallat aʒerth megh eęrth ÿdeÿeben eʒ vetkekkel nem
bantatÿk, Es ÿol allo ÿol formalt Teſtel taggal vagion, Nem Aſßu,
ſem ke̊wer, Sʒele̊s chÿpe̊ÿw es terÿede̊t haſu, ʒaporodo Aʒʒonÿallat
eʒ ÿlÿen. Hippocrates ilÿen probaÿt irÿa ennek: Ha (Probak)
aʒ aʒʒonÿallatoth be takarod es alol fwſte̊leod, es aʒ fwſtnek
ʒaga aʒ teſthe altal aʒ Sʒaÿara es orrara fe̊l hat, ʒaporodo eʒ.
Ha penÿgh aʒ Sʒagh oda nem eer hanem vtaban el
aluʒÿk, Meddw eʒ. Ha aʒ foghagÿmath megh tÿʒtÿtwan, chÿapoth
chÿnalʒ beleole, ſmÿkor aʒ aʒʒonÿallat aluʒÿk, aʒt feol tolÿod aʒ
ʒe̊mere̊m teſteben, es annak ÿʒÿ awagÿ ʒaga aʒ Sʒaÿaigh feol
hat, ʒaporodo eʒ. De ha nem hath feol, Meddw.
Keth feold faʒekat keres, ÿegÿeoʒd mÿndeonÿketh megh
hogÿ megh eoſmerÿed, ves mÿnd aʒ ketteoben Arpath, eggÿkben
vÿʒelÿek aʒ Ferfÿ, Maſÿkban aʒ Aʒʒonÿallat, tÿʒe̊n ketteod
napÿgh tarch hÿdeg helÿe̊n. Aʒ Meddwſegnek aʒ leʒe̊n oka aʒ
kÿnek arpaÿa megh nem cÿraʒÿk.

Arpat aʒtas megh aʒ Ferfiunak, aʒ aʒʒonÿallatnak is vÿʒeletÿben,
temeſd feoldben ket fele eoketh, ha melÿk arpaÿa
Tÿʒed napra kÿ ÿw aʒ feoldbeol ʒaporodaſt, ha melÿke kÿ nem
ÿw. Meddwſegȩth ÿelȩnth.
Keth faʒekban tegÿ Buʒa korpath, eggÿkre vÿʒelÿek aʒ
Ferfÿ, Maſÿkra aʒ aʒʒonÿallat, kÿlencʒed napÿgh had aʒon modon.
Aʒ vetȩk aʒe leʒȩn, valamelÿk faʒekban fergek talaltatnak
es aʒ vÿʒelet is megh bwʒʒȩſÿk. Ha mÿnd kettȩben vgÿ talaltatÿk,
+362
mÿndȩnÿk Meddw, De ha eggÿkben ſem talaltatÿk, orwoſſaggal
megh chÿelekȩdhetnÿ, hogÿ ʒaporodaſra mÿnd aʒ kettȩ ÿo
leʒȩn.
Sulphur viuum Newe aʒ patÿkaban, Eʒt veſd aʒ vÿʒeletÿben
kwlȩn aʒ ferfÿnak aʒ aʒʒonÿallatnak is, ha fergek terȩmnek
aʒ vÿʒeletben, ʒaporodaſth. De ha nem, Meddwſegeoth ÿeleonth.
Ha mÿkor aʒerth aʒ Ferfinak es aʒ Aʒʒonÿallatnak...
kettȩth ves aʒ Twʒre, eʒʒel fwſteolÿe magath. De ehȩʒ
egÿ Tȩlchÿer ʒabaſu Cÿew legÿȩn, aʒ kÿnek aʒ eggÿk vege aʒ
kÿ vekonÿab, aʒ aʒʒonÿallat ʒȩmerȩm teſteben legÿȩn dugwa, aʒ
Sʒelȩſbÿk fele penÿgh aʒ Twʒ fȩlȩth alÿon. Eʒ Cÿewnek alkolmas
temerdeoknek kel leonnÿ hogÿ aʒ fwſth feol meheſſȩn bennę.
Fa heat, Sʒȩkfwet, Cardamomumot, ana uncia, s. Galangath,
gÿeomberth, ʒerechȩn dio vÿragoth, Cÿperuſth, liquiriciat, Elefant
fogat reʒelteth, Seſelÿt, ana ſcrupulus j. Megh ʒaraʒtoth Nÿulnak madraÿabol,
ſcrupulus ij. Nÿulnak olÿan teÿet melÿ aʒ Nÿulfÿnak gÿomraban
megh aluʒÿk, ſcrupulus ij. Caſſia faÿaban, peʒmaban, Ambraban, ana granum
iiij, ÿo fele Nadmeʒet melÿet roſa vÿʒben aʒtattal megh aʒ menÿ
ehȩʒ elegh, chÿnalÿ morſelluſokat. Es mÿkor reggel aʒ aʒʒonÿallat
agÿabol feol keęl, mÿndȩn napon eggÿeth vegÿȩn magahoʒ
ebben.
Toabba, aʒ Bokaÿan valo Ereth aʒ aʒʒonÿallatnak igȩn ÿo
megh vagnÿ, merth aʒ Madraÿa igȩn tÿʒtul eʒʒel, es ha aʒ
Madra helÿebȩl fȩlÿeb mȩnt volna is, ala ʒal helÿere, es aʒ
Ferfÿnak magwa aʒ kȩʒȩſwleſben hamarab el erÿ aʒ Madra
ʒaÿath.
Mÿndȩn orwoſſagokkal penÿgh akkor kel eęlnÿ mÿkor aʒ
aʒʒonÿallat hawÿ betegſegetwl ʒepȩn megh tÿʒtul.
Boroſtÿannak Faÿabol chÿnalÿ olaÿth, aʒ ket veſeÿet, es
aʒ kȩldȩketwl fogwa ÿde ala aʒ haſath eʒʒel kel melegȩn kennÿ,

merth aʒ Madrat eʒ megh erẽſſitÿ, es mÿndẽn ruth Nedweſſegẽketh
megh emeʒth aʒ melÿek megh bantÿak aʒ foganaſth.
(Aʒ kẽʒẽſwles koran) Aʒ mÿ penÿgh aʒ Ferfÿwal valo keoʒẽſwleſth
ÿlletÿ abban ÿmÿlien modot kel tartanÿ. Mÿkor aʒ
aʒʒonÿallat megh tÿʒtul, aʒ vthan mÿngÿaraſth legÿẽn
aʒ kẽʒẽſwles <eſ> akkor mÿkor ÿmmar aʒ Etel ÿtal
<ÿmmar> ÿol megh emeʒtẽdẽth. Aʒ Nemʒẽ magoth penÿgh
mÿnd aʒ Ferfÿ mÿnd aʒ aʒʒonÿallat eccʒẽrſmÿnd bocÿaſſak el,
+363
mert ha aʒ Aʒʒonÿallat keſẽdelmeſb leʒẽn aʒ el bocÿataſban,
chÿak egÿchẽp ſem kel benne hogÿ megh Nehеʒkeoſwlhetnę. Aʒ
kẽʒẽſwleſnek penÿgh chÿelekeodetÿnek el vegeʒeſe vthan, vegÿe
eʒeben aʒ ferfÿ, hogÿ ha aʒ w teſtet aʒ Madra hoʒʒa ʒÿia. Aʒ
aʒʒonÿallat is vegÿe eʒeben hogÿha aʒ Ferfÿ magoth ben tartotta,
Merth eʒ keth dologh ÿele leʒẽn annak hogÿ fogad. Akkor aʒ
aʒʒonÿallat hanÿatta fẽl egÿ egeʒ oraÿgh fekwgÿek, es erẽſſen
ẽʒwe ʒorÿccha aʒ labaÿth, es aʒ chÿpẽÿth, erẽs leheſtwl is megh
otalmaʒʒa magath. Es annak vthanna harmad napÿgh (Oruoſsagh)
aʒ Sʒẽmerẽm Teſthenek kapuÿath megh kennÿe eʒʒel. Fenÿw
vÿaʒt, Thẽmÿent, Fa olaÿt, olwaʒʒon eoʒwe es elegÿcchẽn, eʒʒel
kennÿe. Sha ennÿ Napÿgh aʒ Ferfÿ Magh kÿ Nem ÿw, biʒonÿos
ÿele hogÿ megh nehеʒkeoſẽdeoth. Ha penÿgh aʒ fogontotaſnak
ſemmÿ ÿeleÿ Nem teccʒenenek megh, Iſmeth aʒ feolwl megh ÿrth
orvoſſagokkal elÿẽn aʒ aʒʒonÿallath. Eʒ kẽwetkẽʒendẽ orwoſſag
is penÿgh ÿo es igẽn haʒnos.
Chÿẽngẽfwnek leweleth, Elefantnak reʒelt fogath, ana drachma, ij, s,
peʒmath, Ambrat, ana ſcrupulus j. vÿaʒth, drachma j. s. lo mentanak kÿ fachÿart
leweth aʒ menÿ ehẽʒ elegh, olÿ arpath kÿt megh aʒtattal, es aʒ
vthan meg ʒaraʒtottad es megh teorted, aʒ menÿ ehẽʒ elegh,
vẽrẽs karmaſÿn Selÿẽmbẽl chÿnalÿ Tÿʒ vÿ nÿomatnÿ hoʒʒu
kerẽth annÿ temerdẽkẽn aʒ menÿ elegh aʒ aʒʒonÿallat ʒẽmerẽm
teſteben, kewerd aʒ orwoſſagban, told feol aʒ teſteben, Sok
ÿdeigh oth tarchÿa, merth eʒ igẽn haʒnos orwoſſagh.
Fekete wrmẽth, Kegÿo trangot, ʒerechÿẽn Dÿoth vegÿ mÿnd
egÿ mertekẽn, es teord porra. Fekethe wrmẽt fẽʒ megh borban,
es ves bele eʒ porban, reggel es eſtwe eʒth aggÿad aʒ aʒʒonÿallatnak
ÿnnÿa. Awagÿ elegÿch meʒʒel eʒ porth, es egÿe vgÿ.
Nÿulnak megh alut Teÿet kÿ aʒ Nÿulfÿ gÿomraban talaltatÿk,
vaÿal elegÿcd eoʒwe, es aʒ hawÿ ver folÿaſnak megh

tÿʒtulaſa vthan, chÿapon nÿomd feol aʒ ʒe̊merе̊m Teſtben olÿan
modon aʒ mÿnth megh ÿrtam ſok helÿe̊n.
Vadocʒnak lÿʒtÿth, Mÿrrhat, The̊mÿenth, Enÿweth, elegÿch
e̊ʒwe, aʒʒal fwſte̊lÿed aʒ ʒe̊merе̊m teſteth, aʒ forman mÿnth megh
ÿrtuk aʒ Cÿewe̊n.
Caſtoreumoth, granum xij, Borſot is annÿth, te̊rd porra Borban
fe̊ʒ chÿombort megh, aʒ ʒerʒamokat porul ad megh aʒ borban
ÿnnÿa.
Tekene̊s Bekanak Maÿath, olÿ Malacʒnak melÿet aʒ annÿa
ʒoptath keth monÿath, aʒald megh es te̊rd porra, ad megh ÿnnÿa,
akar ferfÿ akar aʒʒonÿallat legÿe̊n ha Meddw.
Sʒamar teÿben march gÿapottath, keoſd aʒ aſßonÿallat ke̊lde̊kere,
+364
awagÿ keoſſe maga aʒ aʒʒonÿallat magara, es vgÿ
keʒwlÿe̊n aʒ ferfÿwal valo ke̊ʒe̊ſwleſhe̊ʒ.
Kan Dÿʒnonak Monÿaÿth ʒaraʒd megh arnÿekon, te̊rd porra,
es aʒ hawÿ ver folÿaſanak megh tÿʒtulaſa vthan ad megh aʒ
aʒʒonÿallatnak ÿnnÿa, chÿoda ige̊n haʒnos orwoſſagh.
Nÿulnak aʒ keth ʒaÿa vegen melÿ taÿtek vagion, mÿkor aʒ
fweth eʒÿ, ad megh borban ÿnnÿa, akar Ferfÿ legÿe̊n Meddw
akar aʒʒonÿallath.
Darunak agÿa veleÿebe̊l es ludnak haÿabol chÿnalÿ
kene̊th, aʒ Ferfÿ kennÿe aʒʒal megh aʒ Teſteth, ees vgÿ ke̊ʒe̊ſwlÿe̊n
aʒ Aʒʒonÿallattal.
Hawÿ Betegſegebeol valo megh tÿʒtulaſa vthan moſſa megh
aʒ aʒʒonÿallat ʒe̊merе̊m teſteth ve̊re̊s borral. Aʒ vthan lo mentath
feoʒ megh borban, Smÿngÿaraſth aʒʒal parolÿad alol, Es
annak vthanna Baſaliconth es e̊regh mentath tegÿe̊n maga ala
vgÿ keoʒeoſwlÿe̊n aʒ ferfÿuwal, megh terheſe̊dÿk.
Roſmarÿnt feoʒ megh Borban, aʒʒal parolÿad alol aʒ
aʒʒonÿallat ʒe̊merе̊m teſteth.
Nÿers fogÿhagÿmat te̊rÿ megh, es feoʒd megh roſa olaÿal
eggÿwth ÿo modon, aʒ ʒe̊merе̊m teſtben teod eʒt feol aʒ aʒʒonÿallatnak.
Vad Sarga repanak magwath te̊rd megh, Borban ad aʒth
ÿnnÿa.
Pomagranatnak lewelet ʒaraʒd megh es te̊rd megh. Meʒʒel
elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ Negÿ vÿ nÿomathnÿ chÿapoth gÿapotbol,
kewerd aʒ Meʒben, es aʒ hawÿ ver folÿaſnak megh tÿʒtulaſa
vthan, te̊d aʒ aʒʒonÿallat ʒe̊merе̊m teſteben, harmad napÿgh

oth tarchÿad. Ha melÿ aʒʒonÿallat aʒ elȯt gÿermȯk hoʒo volt,
es Meddwę leoth, eʒ orwoſſagh annak igȯn haʒnal.
Aʒʒu ʒȯleoth awagÿ Tengȯrÿ ʒeoleot mÿnd magoſtul tȯrÿ
megh ÿol, chÿnalÿ abbol chÿapot, es told feol aʒ aʒʒonÿallat ʒȯmerȯm
teſteben. Smÿkor aʒ chÿap kÿ keʒd oʒton aʒ aʒʒonÿallath
teſtebȯl chÿȯpȯgnÿ, mÿngÿar keʒwlÿȯn hoʒʒa, es keoʒȯſwlÿȯn aʒ
ferfÿuwal, Iſthen akarattÿabol megh nehezkeoſȯdÿk.
+365

Ha aʒth akarod hogÿ Fÿu vagÿ lean legiȯn.

Aʒ melÿ fwet Tÿʒtȯs fwnek hÿnak keth fele eʒ. Aʒ eggÿk
Hÿm, Aʒ maſÿk Nȯſten. Ha aʒert aʒt akarod hogÿ fÿat fogaggÿon
aʒ aʒʒonÿallath, aʒ hawÿ ver folÿaſnak tÿʒtulaſanak vthanna
Negÿ napon, aʒ hÿm tÿʒtȯs fwnek vagÿ aʒ kÿ fachÿart leweth
aggÿad ÿnnÿa, vagÿ feoʒ megh vÿʒben, es aʒ vÿʒet aggÿad
ÿnnÿa, fÿat fogad meheben. Ha penÿgh aʒ Nȯſten tÿʒtȯs fwet
adod vgÿan aʒon moddal negÿ Napon, leanʒoth fogad, the oʒton
aʒ vthan keoʒeoſwlÿ aʒ aʒʒonÿallattal, ha mas leʒȯn is, vgÿ
chÿelekeoggÿek.

Fogontataſnak ÿeleÿrȯl.

Aʒ Aʒʒonÿallat ha fogadot Meheben, ilÿen ÿelȯkbȯl ȯſmerhetnÿ
megh. Ha feoleotte nagÿ gÿȯnÿȯrwſeggel bochÿattÿa kÿ aʒ
magoth es eggcʒerſmÿnd aʒ ferfÿuwal, awagÿ igȯn keweſſe aʒ
vthan. Ha aʒth be vewen megh tartÿa, es aʒ kȯʒȯſwles vthan aʒ
ʒȯmerȯm teſthe nem nedwes.
Ha fogadot, aʒon napon aʒ aʒʒonÿallat, vagÿ keweſſe (Ieleÿ)
rettegh, vagÿ aʒ Madraÿat nemÿnemw chÿklandaſſal erʒÿ hogÿ
eoʒwe vonodÿk, merth aʒ Nemʒȯ magoth igȯn erȯſſen be ʒorÿttia,
awagÿ laſſu faÿdalmath erȯʒ aʒ haſa vegeben. Aʒ Madranak
ʒaÿa otben olÿ igȯn erȯſſen ȯʒwe megÿȯn es ʒorul, hogÿ aʒ twnek
hegÿt ſem tolhatnad oda.
Tele es ʒelȯſwlwe lewen oʒton aʒ Madra, aʒ ʒaÿa otben kÿ
annak elȯtte hoʒʒu ʒabaſu vala, rȯwÿdeb leʒȯn, vÿʒʒa vonatÿk
es feolÿeb megÿȯn, annÿra hogÿ aʒ Baba vÿath be bochÿatuais,
el nem eęrÿ.
Aʒ aʒʒonÿallatnak ha aʒ Nÿaka melegh, es aʒ hata hÿdegh,
nehezkȯſwleſnek ÿele.
Mÿkor el akar alunnÿ aʒ aʒʒonÿallat, agÿ Meʒes
vÿʒeth ÿnnÿa, ha aʒ haſaban tekerȯdeſth erȯʒ, fogadot. Sha nem

erȩʒ, nem fogadoth.
Iob felȩl valo oldalabol aʒ aʒʒonÿallatnak, keth vagÿ harom chÿȩp verth vegÿ kÿ, es tȩd elewen forras vÿʒben, ha fenekre megÿȩn, ÿele hogÿ fogadot, ha nem megÿȩn, nem fogadot.
Hanÿatta mÿkor fekwʒÿk aʒ aʒʒonÿallat agÿaban, ha mÿnd aʒ keth keʒeÿt aʒ haſara oldalul ʒabaſulan teʒÿ aʒ keoldȩke fele, ha Nehеʒkȩs, aʒ keʒe alat moʒdulaſt erȩʒ, mÿnth egÿ poknak el mȩneſeth.
+366
(Obſerv:) Aʒ kÿ ÿmmar Nehеʒkȩs, annak aʒ ferfÿwal valo kȩʒȩſwles nem kel, Aʒ Hawÿ ver folÿas megh aal. es aʒ ȩ ÿdeÿe koran nem folÿ, merth aʒ melÿ Erekȩn annak kellene folnÿ aʒ Madrabol, aʒ gÿermȩknek oda ragadaſa mÿa aʒok be vadnak dugwa, es aʒ Madra ʒaÿa is eoʒwe mȩnth, ſemmÿ veer aʒ Madra wregebȩl kÿ nem ÿwheth. Ha kÿknek netalam aʒ Elſȩ holnapban aʒ vtolſoban is aʒ ver folÿand, aʒ ʒarmaʒÿk aʒ Madra nÿakaban valo Erekbȩl, mÿnthogÿ folÿ onneth aʒ Sʒwʒeknek is. Eʒ ilÿen folÿas penÿgh bantaſara nem leʒȩn aʒ fogontatoth gÿermȩknek, ha vgÿan maſod holnapban ver folÿand is.
Mÿnek okaert penÿgh hogÿ aʒ gÿors termeʒeth, oda feol aʒ Cÿȩcheokben valamÿ verth helÿhȩʒteth, aʒ Cÿeochȩknek Ereÿ megh keʒdenek telnÿ, es aʒ Cÿȩchȩk feol keʒdnek puffadnÿ awagÿ domborodnÿ, es kemenÿeodnÿ is keʒdnek.
Aʒ fogadot gÿermȩk megh Newekȩdwen, aʒ oldalak es vekonÿok kÿ fognak terÿednÿ es ʒeleoſȩdnÿ, es aʒ Has mÿndȩn Nehеſſegh nekwl feol dagad.
Nemelÿ aʒʒonÿallatoknak aʒ orcʒaÿokon, vagÿ Cÿtrom ßÿnw, vagÿ ʒederÿes ʒabaſu chÿepegeſȩk vagÿ ʒeplȩk terȩmnek, aʒ Sʒȩmȩknek kerwletÿ megh kekwl es aʒ tekentetȩk megh fwggeʒkȩdeoth. Aʒ vÿʒelet Cÿtrom ʒÿnw, awagÿ fel reʒenth valo kek ʒabaſu, temerdȩk es ʒawaros, kÿth ha megh ÿndÿtaʒ, aʒ feolſȩ reʒebeol ahol ʒÿnte aʒ vÿʒeletnek kerwletÿ vagÿon, buborÿkokat bocÿath oda ala. Eʒ vÿʒelet mÿkor veʒtegh aal, aʒ mÿ aʒ fenekere le wl, awagÿ benne vß, temerdȩk aʒ es nem ȩʒwe ragadoth, hanem haſonlo aʒ megh chÿapot gÿapÿuhoʒ. Ha feÿer borral eoʒwe elegÿteod aʒ vÿʒeletȩth, haſonlo leʒȩn aʒ megh feoth Babnak lewehȩʒ.

Ha Meʒes borth megh elegÿtes eſſe̊ vÿʒʒel, es megh adod
ÿnnÿa aʒ aʒʒonÿallatnak mÿkor alunnÿ megÿe̊n, ha eʒ aʒ haſat
ragÿa, Neheʒke̊s.
Vtolſo es chÿalatkoʒhatatlan ÿegh eʒ, mÿkoron ÿmmar aʒ
gÿerme̊k megh keʒd helÿeben ÿndulnÿ, nem olÿan banto Neheʒ
tere̊hel keʒd moʒganÿ mÿnth aʒ wßeogh, nem valamÿ budoſo
Sʒelnek formaÿara, hanem ʒep laſſuſaggal, kedweſe̊n, e̊re̊mmel,
es reondʒe̊rent valo ÿndulaſſal, awagÿ ʒÿnthe vgÿ mÿntha valamÿ
legÿ re̊pe̊ſne, kÿre ha aʒ melegh keʒeth teʒe̊d, ige̊n ÿol eʒe̊dben
vehete̊d.
Hogÿha eʒ feolwl megh mondot ÿele̊k kÿwl al megh aʒ
Hawÿ ver folÿas, es vÿʒkorſagh oth Nem lewen, aʒ Has modnekwl
terwl megh, valamÿ termeʒetkÿwl valo dologh vagÿon aʒ Madraban,
+367
kÿ ſemmÿre kelle̊ es haʒontalan, vagÿ Nem egeʒ gÿerme̊k,
vagÿ wʒe̊gh, vagÿ feol fualkodas.

Ferfÿw ę vagÿ Leanÿ fogontatoth.

Ferfÿ awagÿ Leanÿ vÿſelteſſek e aʒ Aʒʒonÿallattul
ÿnneth ÿtelhetnÿ megh. Ha ferfÿat vÿſel, ʒep ʒÿnw, vÿgh orcʒaÿu,
Ha leanth vÿſel, ʒÿntelen es ʒomoru.
Aʒ Ferfÿak ÿnkab vadnak ÿob feleol valo reʒeben aʒ Madranak.
Aʒ leanÿok ÿnkab bal feleol. Es mÿkor Ferfÿ, aʒ ÿob feleol
valo Cÿeoch ʒele̊ſb es dagattab, es aʒ bÿmboÿa megh fekete̊dÿk,
ere̊s, megh meredwe aal. es hamarab cÿe̊pe̊gh Teÿ beleole. wle̊
helÿebe̊l ha el ÿndul aʒ Neheʒke̊s aʒʒonÿallat, ha ferfÿ, ele̊ʒe̊r
aʒ ÿob labat moʒdÿttÿa el, Mÿnde̊n leleok lako Erek es egÿeb
Erek is, ÿob feleol dagattabbak eęs te̊ltebbek hogÿ nem Bal
feleol, ÿele̊ſben aʒ Nÿelw alath, es aʒ ÿob keʒben valo pulſus
Eer telÿeſb, nagiob es ere̊ſb hogÿ nem mÿnth aʒ Bal keʒben.
Mÿkor penÿgh Leanÿ viſſeltetÿk, Balfeleol mÿnde̊ne̊k ere̊ſbek es
lathatobbak, es akkor aʒ Cÿe̊chnek bÿmboÿa is lankadoth, Seoth
aʒ kÿ feÿe̊t teÿ is, ha vÿʒben vettetÿk, mÿwelhogÿ vekonÿ es
vÿʒes, mÿngÿaraſth ʒellel terwl es ala megÿe̊n, De eoʒwe ragadwa
marad es ſokaÿgh aal fe̊n, ha Fÿu aʒ gÿerme̊k.
Apium magoth tegÿ aʒ Neheʒke̊s aʒʒonÿallat feÿere, hogÿ ne
tuggÿa, ha ele̊ʒe̊r ferfÿat Neweʒ, ferfÿval neheʒke̊s, ha penÿgh
leant Neweʒ, olÿant fogadoth.
Chÿnalÿ keth verme̊th aʒ fe̊ldben, eggÿkben tegÿ Buʒath,
aʒ maſÿkban arpath, mÿnde̊nÿkre teolch aʒ Neheʒke̊s aʒʒonÿallatnak

vÿʒeletÿben, fe̊d be fe̊ldel, ha ele̊ʒe̊r aʒ Buʒa cÿraʒÿk
megh, Fÿa leʒe̊n, Ha penÿgh aʒ arpa, Leanÿa leʒe̊n.
Ha aʒ Neheʒke̊s aʒʒonÿallaton fakadek fakad Bal feleol, fÿat
fogadot. Ha ÿob feleol fakad, Leanth.
Aʒ Neheʒke̊s aʒʒonÿallatnak Cÿe̊chÿ bÿmboÿara
ke̊s Eſtwe egÿ Bagolÿ Borſonÿ Soth, reggel laſd megh. Ha aʒ
So ʒaraʒon maradot, Ferfÿwal neheʒke̊s. Ha penÿgh Nedwes es
olwadot ʒabaſu leannÿal terhes.
Egÿ Acʒel twke̊rre aʒ Neheʒke̊s aʒʒonÿallat chÿe̊ppenchÿe̊n
aʒ Teÿeben, es tegÿe aʒ vere̊fenre, Ha egÿ ora mulwa e̊ʒwe forrad
mÿnth egÿ gÿe̊ngh ʒe̊m, fÿat fogadoth, de ha ʒellel el terwl,
leant fogadoth.
Aʒ Fogontataſnak vthanna Negÿwen eoth napÿgh annÿa
meheben aʒ Ferfÿ telÿes es egeʒ leʒe̊n mÿnde̊n tagaÿwal. Aʒ
+368
Leanÿ penÿgh Eothwen napra, es eʒ napok vthan aggÿa Iſthen aʒ
ele̊ lelke̊th beleÿe.
Aʒ Melÿ Aʒʒonÿallat elewen es egeſſege̊s gÿerme̊ke̊t fogadot,
ha telÿeſſeggel egeſſege̊s aʒ, ſemmÿnemw bantaſa es akadalÿa
nem leʒe̊n annak, mÿnd aʒ egeʒ gÿerme̊knek viſeleſenek el forgaſaban.
De ha betege̊s aʒ Aʒʒonÿallat, Maſodÿk, vagÿ harmadÿk
hoban mÿkor ÿmmar aʒ hawÿ ver folÿaſnak tÿʒtulaſa megh
ʒwnth, de meeg aʒ Madraban lewe̊ gÿerme̊knek eledelere nem
fordÿttatoth aʒ a ver, aʒ mÿnemw betegſegh aʒ aʒʒonÿallatban
vagÿon, akkoron keʒdÿ ere̊ʒnÿ annak ÿndulattÿath, merth aʒ
Teſtnek Nÿawaliaÿa valamÿnemw leʒe̊n, akkor oʒton nÿlwan
megh teccʒÿk. Aʒ olÿannak penÿgh aʒ kÿ gonoʒ Nedweſſege̊ktwl
awagÿ megh rakodaſtul bantatÿk. Ennek Teſthe faradaſſal el
ʒakaʒkodÿk, Aʒ vekoniaÿ, Cÿombÿa ke̊ʒÿ es Cÿombiaÿ megh
Neheʒe̊dnek es faÿnak, es Nappal neheʒ alom ÿw rea, Etelt nem
kewan, ſe̊t vtalÿa, ÿme̊lÿeogh gÿomra, es gÿakorta valo okadas
bantÿa, kÿ Neha nÿalas, Neha Saros, kÿ vagÿon attul aʒ heaban
valo Nedweſſegtwl, melÿ aʒ oldal chÿontok vegeben aʒ
Maÿ es Lep fe̊leot valo huſokban, megh gÿwlt es megh aradoth.
Aʒ kÿknek penÿgh eʒ megh gÿwlt neduеſſegh okadaſſal kÿ nem
wreſſe̊dÿk, aʒokon Neheʒ leheſeok, Sʒedwleſe̊k, Bankodo ʒorgalmatoſſagok,
es el aÿulaſok te̊rtennek. Es mÿkoron aʒ Bwde̊s Nedweſſege̊k
aʒ gÿomorhoʒ hoʒʒa ragadnak, akar mÿ hÿtwan ees
idege̊n dolgoknak etelere valo kewanſagok leʒe̊n, tudnÿ illÿk,

Holt ʒennek, Feoldnek, Chÿerepnek, agÿagnak, Soſnak, Sawanÿunak, vaſlalonak, es mÿndẟn egÿeb effeleknek etelere, ʒÿnthe mÿnd Negÿed awagÿ Eotẟd holnapÿglan.

Gÿermẟk veʒteſrẟl.

([G]ÿermẟk Veʒteſnek keth oka [L]athato) Aʒ Gÿermẟk veʒtes vagÿ lathato, vagÿ lathatatlan merth belſẟ okokbol leʒẟn. Aʒ lathatok keoʒʒwl nemelÿek aʒ fogontatoth gÿermẟkeoth megh fuÿtiak, mÿnth Sʒÿw fogas, felelẟm, Banath. Nemelÿek penÿgh eledeletwl foʒtÿak megh aʒ gÿermẟkeoth, mÿnth, Etlenſegh, feoleotteb valo purgacio, Orbol valo ver folÿas, vegſẟ nagÿ hurkanak megh Nÿlt Ereÿbeol valo ver folÿas, Merth aʒ Aʒʒonÿallath ſok ver folÿas mÿa el veʒthÿ aʒ gÿermẟkeoth, ÿelẟſben mÿkor ÿmmÿar ẟregẟchkę. Nemelÿek aʒ Madranak Ereÿth ahonnet aʒ gÿermẟknek eledele ʒolgaltatnek, megh nÿttÿak, mÿnth Erẟʒakkal valo munka, Sʒẟkes, vgras, tanchÿolas,
+369
ʒekereʒes, lowaglas, Nehеʒ terẟh vÿſſeles, Eſes, haſnak wteſe. Belſẟ okok penÿgh eʒẟk, Modnekwl valo ſok etel, ([L]athatatlan) temerdeok Nedweſſegtwl valo teleſegh, melÿ aʒ gÿermẟkẟth megh fuÿtia es megh ẟlÿ. Aʒ Madranak is gÿapÿas Nedweſſege, kÿ megh tẟltÿ aʒokat aʒ Ereketh, melÿekẟn aʒ gÿermẟk eledelt vẟnne, es annÿra megh lagittÿa es megh olgÿa aʒ kẟteleketh, hogÿ aʒ gÿermẟkẟt megh nem tarthattÿak, Gonoʒ ÿʒw etel, es abbol tamadot artalmas Nedweſſegh, kÿ mÿa aʒ gÿermẟk aʒ ẟ eledeletwl megh fogÿatkoʒwan, laſſan betegẟſkeodnÿ keʒd, es vgÿan megh is hal. Erẟs betegſegh, kÿ gÿakorta nagÿob veʒẟdeleomben hoʒʒa aʒ gÿermẟkẟt hogÿnem mÿnth aʒ Annÿath. Eʒẟkẟn kÿwl, aʒ fẟ reʒeknek es aʒ Madranak gonoʒ bantaſÿ is okaÿ.

Valamelÿ aʒʒonÿallat aʒerth, lathato ok kÿwẟl gÿermẟkẟt ʒokot veʒtenÿ, aʒ olÿan vagÿ mÿndẟn Teſtenek, vagÿ chÿak aʒ Madranak vetkewel Betegẟs.

Aʒ gÿermẟk veʒteſben penÿgh, aʒ gÿermẟk kÿ ÿw (Tanuſagh) neha elewenẟn, Neha penÿgh halwa. Elewenẟn akkor, mÿkoron aʒ Erek kÿk eledelt ʒolgaltatnanak aʒ gÿermẟknek, igẟn el oldattanak. Halwa akkor, mÿkor aʒok aʒ Erek erẟſſen megh allottanak. Iwendẟ gÿermẟk veʒteſnek penÿgh eʒẟk ÿeleÿ. Aʒ (Ielẟk) Teÿnek ʒabad akarattÿa ʒẟrenth valo kÿ folÿaſa aʒ Cÿẟchbeol,

ÿeleoſben ha vÿʒes aʒ. Mert Hippocrates aʒt mongÿa, hogÿ ÿele
aʒ, aʒ gÿermẽknek erẽtlenſegenek. Aʒ Cÿeochnek ʒabad akarattÿa
ʒẽrenth valo el aßaſa es megh vekonÿodaſa. Merth ha ʒÿnthe
kettẽs gÿermẽk volna is aʒ aʒʒonÿallat Meheben, Egÿ Fÿw es Egÿ
Leanÿ, ha aʒ ÿob felẽl valo Cÿẽchÿ vekonodÿk el, aʒ ferfÿ gÿermẽkẽt
veʒtÿ el, Sha aʒ bal Cÿẽchÿ vekonodÿk el, aʒ leanÿ gÿermẽkeoth
veʒtÿ. Ieleÿ aʒ oldaloknak es aʒ haſnak fẽlſẽ reʒenek
megh ʒorÿtaſa, Aʒ vekonÿoknak es chÿpẽknek Nehеʒ
volta, es ÿaraſra valo reſtſegh.
Ha aʒ gÿermẽk ÿmmar ÿndulnÿ keʒd, rÿtkan valo es betegẽs
aʒ ÿndulattÿa, es mÿkor aʒ el veʒteſnek ÿdeÿe ÿmmar ÿelẽn vagÿon.
Elẽʒẽr genÿetſegẽs vndok vÿʒ folÿ kÿ, haſonlo aʒ Nÿers
huſnak moſadekahoʒ. Aʒ vthan aluth verrel elegÿ genÿetſegh,
Aʒ vthan tÿʒta ver. Aʒ vthan darab verẽk, vtolʒor, oʒthon aʒ
gÿermẽk, vagÿ igaʒ formawal vagÿ ruth es forma nekwl ÿw el.
Ha mÿkor aʒ megh holt gÿermẽk aʒ Madraban ſokaÿgh
leʒẽn, eʒ feolwl megh ÿrt dolgok mÿnd Neheʒebbek leʒnek, vagÿon
aʒ gÿomornak is ragaſa. El aÿulas, Fẽnek es ʒẽmnek
faÿaſa, olÿan reʒketes mÿnth aʒ forro hÿdeg leles eleÿbe vagÿon,
Bwdẽs es nehеʒ ʒagu lehes, haſnak Neheſſege es mÿntha
+370
vgÿan le eſnek, kÿt ha tapogacʒ hÿdegnek teccʒÿk lẽnnÿ. Seoth
ha aʒ Baba be nÿwÿtia is vÿaÿth, megh erʒÿ hogÿ aʒ Madranak
nÿaka hÿdegh, Neha ÿnaknak vonodaſÿ tamadnak, mÿnth aʒ
korſagh tẽreſben vagÿon.

(Abortus) **Hogÿ Gÿermẽkẽth ne veʒeſsẽn aʒ Aʒʒonÿallath.**
(Tanuſagh) Mÿndẽn Neheʒkẽs aʒʒonÿallat, Feordẽt, Eer
vagaſth, es purgaciot igẽn el tawoʒtaſſon. De mÿkor oʒton aʒ
Sʒwleſnek napÿa kẽʒel vagÿon, megh feorẽdhetÿk, Hamar mẽneſth,
Sʒẽkdechÿeoleſt, Tancʒolaſth, Eſeſt, verekeodeſth, haragot,
Banatoth, felelmeth, megh retteneſth, es ferfÿwal valo kẽʒẽſwleſth,
igẽn el tawoʒtaſſa, Merth eʒeoknek akar melÿkbeolis,
hamar meg eſhetÿk aʒ gÿermẽk veʒtes. Feoleotte erẽs munkath
ſem ÿo aʒ Neheʒkẽs aʒʒonÿallatnak tẽnnÿ, kÿwaltkeppen
laÿtrat ne hagdoſſon.
(Oruoſsagok) Saſkeſelwnek feʒkeben aʒ melÿ fekete ʒabaſu
kẽwet talalnak, aʒ terhes aʒʒonÿallat keoſſe aʒ Bal karÿara, es
oth hordoʒʒa aʒ Sʒwleſnek napÿaigh.

Malwanak gÿeokereth, kȯronto fweth kÿth hÿnak parietarianak
aʒ ʒwleſnek ideÿeigh, ÿo aʒ Neheʒkȯs aʒʒonÿallatnak nala
hordoʒnÿ.
Terhes aʒʒonÿallatnak ha aʒ veſeÿ es haſa keʒdene faÿnÿ,
vgÿ hogÿ gÿermeok veʒteſtwl felelme leonnę. Egÿ Nagÿ kenÿeret
Sʒelere mes kettȯ, es aʒ eggÿk feleth melegÿch megh aʒ twʒnel,
es aʒth aʒ belÿ feleol Maloſawal awagÿ igȯn ÿo Borral meleggel,
ȯſd megh, tȯrȯth ʒȯkfwel feolwl hÿnch megh, es melegȯn kȯſd
aʒ kȯldeokere, aʒonnal megh ʒwnÿk aʒ haſa faÿaſa.
Apiom magoth, Sʒaraʒ Mentath, Sʒerechÿȯn kȯmenth, Aniſumoth,
ana drachma ij. Maſtixot, Sʒȯkfweth, Cardamomumnak heath, vȯrȯs
roſath, ana drachma j. Fa heat, egÿ aranÿ nÿomonÿth, Cÿtwartoth,
Cÿperuſth, ana drachma, ij, tegÿ eʒȯkheoʒ annÿ Nadmeʒeth aʒ menÿ
elegh, chÿnalÿ ebbȯl lÿktariomot, ha eʒth eʒÿ aʒ terhes aʒʒonÿallat,
megh tartÿa aʒ gÿermȯkeoth aʒ ʒwleſnek ÿdeÿeigh.
Kos tȯwÿſſeth, Gummi arabicomot, Bdeliomoth, ana uncia j.
Acatiat, Hipociſtiſt, Thȯmÿenth, Sandaracath ana drachma ij. Bolus armenuſth,
drachma iiij. Sanguis Draconiſth, uncia j. s. Feÿer vÿaʒth, uncia viij.
Maſtixot, Fenÿw vÿaʒth, ana uncia viij, egÿ kewes Terpentinat, eʒȯkbȯl
chÿnalÿ kemenÿ flaſtromoth, kend ÿrhara, es vÿſelÿe raÿta
aʒ melÿ aʒʒonÿallat feęl gÿermȯk veʒteſtwl.
+371
Aʒ Flaſtromnak formaÿa penÿgh ilÿen legÿȯn aʒ
kÿth chÿnalʒ aʒ irhabol.

(Flaſtrom formaÿa)

vekonÿara vekonÿara
Haſara

Maſtix faÿat, kÿt aʒ patÿkaban Lentiſcuſnak hÿnak. magwabol,
uncia ij, Iegȯnÿe fanak olaÿat, uncia s. Sanguis Draconiſth, drachma v. Bolus
armenus drachma, v. tȯrd porra es chÿnalÿ kemenÿ flaſtromoth ÿrhara.
Eʒ orwoſſagh penÿgh, igȯn kȯnnÿen tartoth gÿenge aʒʒonÿallatnak
valo.
Maſtixot, uncia s. Ladanumot, drachma iij, vÿ vÿaʒth, drachma ij. kegÿo
trangoth, Acaciat, Hipociſtiſth, Sanguis draconiſt, Bolus armenuſth,
Geʒtÿnenek belſȯ heath, Maknak kȯpwÿeth, ana drachma s. Terra
ſigillatat, drachma j. Thȯmÿent, galbanumoth, Stÿraxot, gummi arabicumot,
ana drachma j. s. vȯrȯs Sandalumoth, Feÿer Sandalumot, vȯrȯs
kalariſt, ana ſcrupulus ij. Aſphaltumot, uncia s. iegȯnÿe fa terpentinaÿat aʒ
menÿ ehȯʒ elegh, Mÿrtillus olaÿt is aʒ mÿ elegh. Eʒȯketh moſarban

Melegh moſar tȇrȇwel tȇrd ȇʒwe, aʒ Terpentinat es Mÿrtillus olaÿth chak apronkenth elegÿched beleÿe, tȇrd addigh hogÿ legÿȇn igaʒ flaſtrom formaÿara, ebbȇl kenÿ eccʒȇr annÿt aʒ ÿrhara aʒ menÿ elegh, chÿnald aʒ aʒʒonÿallatnak aʒ ket veſeÿere de aʒ haſara ne. Mÿkor megh ʒarad iſmegh megh vÿchiad, es neha vgÿan le is vȇd rola hogÿ aʒ veſeket fȇlȇtteb megh ne hewÿccÿe, Eʒ orwoſſagh megh erȇſſitÿ aʒ veſeketh es vekonÿokat, aʒ gÿermȇknek veʒteſetwl megh tartÿa.

Egÿ hetben eccʒer awagÿ keccʒȇr, aʒ veſeÿeth igȇn ÿo moſnÿ roſa vÿʒʒel, aʒ melÿben harmad reʒenÿ Bor is legÿȇn mÿnth aʒ roſa vÿʒ, melegȇn kel penÿgh moſnÿ vele, es aʒ Flaſtromoth vgÿ kel rea tȇnnÿ.

+372

Ha labaÿ dagadnak aʒ neheʒkȇs Aʒʒonÿallatnak.

Roſa olaÿth, drachma ij. Ecʒetȇth, Tȇrȇth Sot, ana, drachma j. tȇrd eoʒwe eʒȇketh erȇſſen, es melegȇn eʒʒel keneſd aʒ labaÿt, vgÿ hogÿ aʒ keʒedrȇl le igÿa aʒ kenechÿȇth, laſſan keneſd penÿgh ne erȇſſen.

Ha aʒ Haſa ualamÿ Sʒelnek mÿatta igȇn kÿ terwlne.

Apium magoth, Ammeoſt, vÿʒÿ Mentath, ana drachma iij. Maſtixot, Sʒȇkfweth, Cardamomumoth, pÿrito fwnek gÿȇkereth, ana drachma ij. s. ʒerechÿȇn dÿot, Cÿtwartoth, Fa heath, Caſtoreumot, ana drachma ij. eʒȇket tȇrd megh es ʒÿtald megh. Meʒʒel a kÿnek taÿtekat el hantad es megh tÿʒtÿtottal elegÿch eoʒwe, eccʒȇr agÿ ebbȇl ȇnnÿ, drachma ij. el veʒÿ aʒ Neheʒkeos aʒʒonÿallatnak megh fualkodaſath, megh oltalmaʒʒa aʒ gÿermȇk veʒteſtwl is.

Ha Gÿomraban etelnek keuanſaga megh veʒne.

Ha aʒ Neheʒkȇs aʒʒonÿallatnak gÿomra meg twʒeſȇdÿk es ha etelt nem kewan. Aʒ haʒnal valo ʒȇlȇ leuelenek fachÿard kÿ aʒ leweth, ad megh ÿnnÿa, akar penÿgh aʒ ʒȇleo kacchÿa kÿ fachÿart leweth.

Lemonÿabol, vagÿ Egrȇſbeol, vagÿ penÿg ſawanÿu pomagranatbol chÿnalt Sÿrupoth agÿ ÿnnÿa.

Echetȇs Nadmeʒeth agÿ ÿnnÿa, aʒ is igȇn ÿo.

Eʒȇknek penÿgh akar melÿkbeol, etelnek elȇtte egÿ vagÿ fel orawal, agÿ egÿ kalannal megh ÿnnÿa.

(Pica, Citta) **Ha Valamÿth keuanna ẟnnÿ.**
Aʒ Nehezkẟs aʒʒonÿallath neha olÿ dolgokath kewan ẟnnÿ,
aʒ kÿ nem talaltatÿk, awagÿ vgÿan Nem is ÿo megh etelre, aʒ
olÿannak aʒerth feoʒd megh aʒ Tengẟrÿ Labdath kẟwer leweben
Tehen huſnak, de So nekwl, aʒth aggÿad ẟnnÿ, es el mulattÿa
annak kewanſagath.
+373

Aʒ Sʒwleſrẟl.

Chÿodalatos Bẟlchÿeſeggel rendelte aʒ Iſthen mÿndẟn allatoknak
ʒaporodaſath, valamelÿben elewenſegh es lelẟk vagÿon, es
mÿndẟn allatoknak eʒkẟʒe aʒ Leleok, Melÿ lelẟk hanÿ fele, aʒt
aʒ Bẟlch Ariſtoteles igh ÿrÿa.
Harom fele Lelẟk vagÿon. Elſẟ Taplalo Leleok, (Anima nutritiua)
Eʒ mÿndẟn elẟ allatokban, mÿnd Fakban Fwekben benne vagÿon,
es eʒ taplalÿa Newelÿ eoketh. Maſÿk, Erʒẟ (Anima ſenſitiua)
leleok, Ennek haʒna eʒ, hogÿ eʒ altal erẟʒ, lath, hal, aʒ elẟ
allath, eʒ ÿmmar nÿnchen mÿndeonben aʒ mÿth Lelkẟs allatnak
hÿvonk, hanem chÿak abban, aʒ Mÿ lath, hal, eʒÿk, ÿʒÿk, es
Sʒoʒattÿa vagÿon, mÿnth aʒ Embẟrẟknek es oktalan allatoknak
Harmadÿk, Okos lelẟk, melÿ chÿak aʒ Embẟrẟknek (Animal rationale)
adatoth. Ees igh ÿmmar harom leʒẟn aʒ leleok aʒ Embẟrẟkben
Ariſtoteleſnek ertelme ʒẟrenth. Es aʒt mongÿak aʒ Beolch
phiſicuſok, hogÿ aʒ Annÿa meheben vagion keʒdetÿ, es aʒ vthan
Newekẟdÿk aʒ Embẟrẟkben. Toabba, Effele Lelẟk noha aʒ
fogontataſban nÿnchen, de aʒerth hogÿ aʒ magʒatnak elewenſege
leʒẟn, vgÿ keʒd erednÿ es ẟrẟkęodnÿ.
Valamelÿ Aʒʒonÿallatnak aʒ vr Iſten magʒatokat aad Meheben,
nagÿ hala adaſſal tartoʒÿk erẟtte, de ÿol megh laſſa hogÿ
ÿol bannÿek vele, es ſokat ne alugÿek. Se ne egÿek ſokath,
hanem dolgot tegÿẟn aʒ eo moggÿa ʒẟrenth, tetowa ÿarÿon gÿakorta,
de ne igẟn vaſtagon, hogÿ aʒ gÿermẟk megh ſerwẟdnek,
hanem chÿak aʒerth hogÿ aʒ Magʒath igẟn nagÿ ne
legÿẟn, mert ha nÿugodalomban eel aʒ Aʒʒonÿ, igẟn megh Nẟ
aʒ Nemʒẟ magh benne, ees talam mÿndẟnÿk megh hal. Nehez
emeʒtẟ allatokath ne egÿek mÿnth aʒ Tehen hus, Nÿul hus, Saÿt,
Teÿ, kaſa, kapoʒta, geʒtÿnÿe, kẟkenÿ, rÿſkaſa, hanem kẟnÿw
emeʒtẟt egÿek mÿnth aʒ Fÿge, Tengẟrÿʒẟleo, Sʒÿlwa, Tÿkhus,
gÿẟmber, Edẟs alma ſwtwe Nadmeʒʒel, igẟn ſawanÿu Borth ſe
igÿek, hanem ÿnkab Meʒes Borth igÿek.

Hogÿ penÿgh aʒ Elſe̊ ʒwle̊t gÿerme̊kbe̊l valamÿt (Tanuſagh
erthes, hanÿ es mÿnemw magʒatÿ legÿenek annak aʒ Sʒwleſkor)
vtana aʒ Aʒʒonÿallatnak. Aʒ elſe̊ ʒwle̊tteth mÿngÿaraſt hogÿ aʒ
Annÿanak Mehebe̊l kÿ ÿw, laſd ÿol megh, Merth ha aʒ gÿerme̊knek
haÿa e̊ʒwe chÿoportoʒoth keregdÿde̊n mÿntha ʒepe̊n
eoʒwe cʒÿrkalomoʒtak volna, ÿele aʒ, hogÿ annak vtanna Ferfÿat
Sʒwl aʒ Aʒʒonÿallath. Ha penÿgh keth keregdÿd chÿoportoʒas
vagÿon aʒ gÿerme̊knek haÿaban, kette̊s gÿerme̊ke leʒe̊n annak
vtanna.
+374
(Tanuſagh Vgÿan akkoron aʒth is megh e̊ſmerhetnÿ,
aʒ Sʒwleſkor) ÿwende̊ben hanÿ gÿerme̊k Annÿa leʒe̊n, es Ferfÿak
e awagÿ leanÿok leʒnek, Merth aʒ elſe̊ leoth gÿerme̊knek ke̊lde̊ken
valamenÿ chÿomo leʒe̊n, annÿ magʒattÿa leʒe̊n aʒ Aʒʒonÿallatnak,
valamenÿ ge̊mbe̊lÿw abban, annÿ Fÿa, valamenÿ hoſßu
ʒabaſu, annÿ leanÿa.

Nehezen Sʒwleſre̊l.

(Oka) Aʒ Sʒwleſnek neheſſegenek oka, vagÿ aʒ Anÿatul, vagÿ
aʒ gÿerme̊ktwl vagÿon. Aʒ Anÿatul vagion, Aʒ gonoʒul formalas,
Allapatnak re̊wÿdſege, Teſthnek ere̊tlenſege mÿnth vagÿon aʒ
Leanÿban es aʒ Agh aʒʒonÿallatban, kichÿn batorſagh es felele̊m.
Madranak es Nÿakanak gonoʒul formalaſa, ʒoroſſaga, aʒ Agÿek
chÿontnak ere̊s e̊ʒwe foglalaſa, megh ʒorÿtas es megh
nÿomas, kÿ leʒe̊n aʒ ke̊ʒel valo reʒeknek dagadaſatul es kemenſegetwl.
Vtolʒor aʒ vekonÿoknak wreſſege.
Aʒ Gÿerme̊ktwl penÿgh vagÿon, mÿkor aʒ ere̊s hartÿa
kÿben be vagÿon takarwa aʒ gÿerme̊k, nehezen ʒakadoʒ megh.
Mÿkor ere̊tlen, es aʒ Sʒwleſben aʒ Annÿat megh nem ſegitÿ, Mÿkor
nagÿ, Mÿkor chÿodas, awagÿ kette̊s, vagÿ mÿkor nem igÿene̊ſſen
ÿw fe̊wel kÿ, ſem aʒ keʒeÿwel hogÿ aʒokat aʒ keth
oldalahoʒ nÿomna, de vagÿ mÿnd aʒ keth labaÿth (kÿ ige̊n
munkas)vagÿ eggÿk labat chÿak, awagÿ eggÿk keʒeth nÿwtÿa
kÿ ele̊ʒe̊r, vagÿ e̊ʒwe haÿolwa aʒ Alfelewel ÿw kÿ, vagÿ oldal
felt eggÿk oldalawal, vagÿ ala haÿolwa, eleoʒe̊r aʒ haſat aggÿa
kÿ, eʒ penÿgh mÿnde̊n ʒwleſnel legh Nehezeb, es gonoʒb.
(Ieleÿ) Aʒ Nehezen ʒwleſnek ÿeleÿ eʒe̊k. Aʒ kwlſe̊ es aʒ
Maſodÿk Burokban melÿ vÿʒ vagÿon be rekeʒtwe, aʒ mÿnde̊ne̊ſtwl
kÿ folÿ aʒ Sʒwles ęleoth, vagÿ Nagÿ be̊ſege̊s ver omol

kÿ, kÿ aʒ gÿermẽknek kÿ ÿweſeth ſok wdẽwel veʒÿ eleol. Merth aʒ
helÿek ßaraʒon maradnak attul aʒ Nedweſſegtwl el hagÿattatwan,
aʒ melÿ Nedweſſegh kẽnÿw es Sÿma altal mẽnetelt adna,
wdẽnek hoʒʒu kẽʒbeveteſewel, lankadot faÿdalmak ÿwnek, merth
neheʒen ʒakadoʒnak megh aʒ Erek, melÿekẽn aʒ gÿermẽk eledelt
veoth, Es aʒ gÿermẽk tartok is aʒ Madratul neheʒen es alÿgh
valaʒtathatnak el.

+375

Hogÿ kẽnnÿen ſʒwlheſsẽn aʒ aʒʒonÿallath.

Mÿkor aʒ aʒʒonÿallat Sʒwleſenek ideÿeth ẽſmerÿ (Tanuſagh)
el kẽʒelgetnÿ, valamÿ melto munka tetelben ÿo gÿakorlanÿ ...
Salÿabol chÿnaltas feordeoth, es abban fẽrẽʒʒed,
merth eʒ feolẽtte igẽn haʒnos.
Poriſth agÿ ÿnnÿa aʒ Sʒwleſenek oraÿan Borban, kẽnnÿen
Sʒwl aʒ aʒʒonÿallath.
Len magoth fẽʒ megh vÿʒben, abban fẽrẽſſed, es iol megh
moſſad aʒ Aʒʒonÿallatoth, megh is igÿek benne aʒ vÿʒben mÿnd
magoſtul, igẽn keonnÿen Sʒwl.
Liquiriciat feoʒ megh borban, ad aʒth ÿnnÿa.
Aʒ melÿ napon penÿgh Sʒwlnÿ akar aʒ aʒʒonÿallath, (Tanuſagh)
enheÿra Bakʒarwo fwnek aʒ vÿʒeth aggÿad ÿnnÿa, es
kẽwer Tÿk huſth egÿek.

Belend fwnek aʒ gÿeokereth, kẽſd aʒ Bal Cÿombÿara aʒ
gÿermẽʒwlẽ aʒʒonÿallatnak, aʒonnal Sʒwl. De vgÿ kẽſſed hogÿ
hamar onneth el odhaſſad, hogÿ vtanna ne ÿwiẽn aʒ Belÿ is.
Laurus fanak leweleth ragd megh, tẽd aʒ kẽldẽkere, igẽn
hamar Sʒwl chÿudalatoſkeppen. Eʒ ÿgẽn megh probaltatoth.
Mÿrrhath teorÿ porra, veſd borban, ad megh ÿnnÿa, aʒ melÿ
aʒʒonÿallath veʒẽdÿk aʒ Sʒwleſnek ÿdeÿen megh ʒabadul.
Aʒ melÿ aʒʒonÿallath Neheʒen Sʒwl, agÿ keth Neheʒek
dictamuſth porul megh ÿnnÿa, Bakʒarwo fwnek aʒ vÿʒeben.
+376
Fwſtẽlteſſe alol magath peʒmawal vagÿ akar mÿ ÿo
ʒagu fwel, de aʒ orrath igẽn be dugÿa, hogÿ oda ne mẽnnÿẽn
aʒ Fwſth.
Mÿkor penÿgh aʒ Sʒwleſnek oraÿa el keoʒelgeth, annak
elẽtte fekwgÿek hanÿatta aʒ Agÿra egÿ egeʒ oraÿgh, aʒ vthan

kelÿe̊n feol, es aʒonnal garadÿchon fe̊l es ala ÿarÿon, es
kÿalchon. Mÿkor oʒton lattÿa hogÿ aʒ Madranak Sʒaÿa nekÿ
nÿlatkoʒÿk, eęs aʒ gÿerme̊k tarto is megh ʒakad, aʒonnal ÿo ʒagu
fwekkel kel fwſte̊lnÿ, de aʒ orraban ne haggÿa aʒ fwſte̊t me̊nnÿ,
Aʒ vthan wlÿe̊n helÿere, es aʒ Orran Sʒaÿan ere̊ſſen igÿeke̊ʒʒek
aʒ Egeth be Sʒÿnÿ, es ere̊ke̊ggÿek aʒ gÿerme̊knek ʒwleſere. Aʒ
Melÿ aʒʒonÿallat penÿgh ige̊n ke̊wer, kÿ ige̊n nehezen Sʒwl,
ilÿen modon Sʒwlÿe̊n aʒ: Aʒ feÿet ala haÿcha arcʒal, es aʒ terdeith
feol vonnÿa aʒ haſahoʒ ere̊ſſen (tÿʒte̊ſſeggel ʒolwan) mÿnt
aʒ Negÿ labu allatok olÿan modon Sʒwlÿe̊n, merth vgÿ ke̊nnÿebben
Sʒwlheth. Ebben ſemmÿ ketſeg nÿnchen.

Holth Gÿerme̊knek Annÿa mehebe̊l
kÿ hoʒaſarol.

(Ieleÿ) Ieleÿ aʒ Annÿa Meheben megh holt gÿerme̊knek ezе̊k,
Merth aʒ Aʒʒonÿallatnak Cÿe̊cheÿ le apadnak. Alol aʒ ke̊lde̊ken
aʒ haſa es aʒ agÿeka ige̊n megh hwl. Smÿkor eggÿk oldalarol
aʒ maſÿkra fordul agÿaban, ʒÿnte olÿan mÿntha egÿ keo forogna
benne eggÿk oldalarol aʒ maſÿkra.
(Oruoſsagok) Bÿkanak Epeÿeth egÿ mondolanÿth, ad megh
annÿ borban aʒ menÿ keth kalanban ferne, es mÿngÿaraſth kÿ
hoʒʒa aʒ holt gÿerme̊keoth.
Fekete wrme̊th metelÿ aprora ecʒetben, ha meg ÿhattia ad
megh ÿnnÿa melege̊n, kÿ wʒÿ aʒ holt gÿerme̊keoth.

Apro fenÿwnek aʒ leweleth, Meʒʒel feoʒd megh vÿʒben, ad
megh ÿnnÿa, aʒ holth gÿrme̊keoth kÿ hoʒʒa, es aʒ gÿerme̊k
maſſath is.
Mas aʒʒonÿallatnak Teÿeth fa olaÿal elegÿtwe ad megh
ÿnnÿa, kÿ hoʒʒa aʒ holth gÿerme̊keoth.
Eb Teÿeth Borral es Meʒʒel elegÿch e̊ʒwe, ad megh ÿnnÿa,
kÿ wʒÿ aʒ holth gÿerme̊keoth.
+377
Dÿʒno porcÿnth feoʒ megh borban, ad megh ÿnnÿa, kÿ wʒÿ
aʒ holt gÿerme̊keoth.
Fenÿw fa heawal fwſteolÿed alol hogÿ fe̊l me̊nnÿe̊n aʒ Sʒe̊mere̊m
teſteben, vÿolanak vÿragat feoʒd megh vÿʒben, ad megh
aʒt ÿnnÿa vgÿan akkor.
Hÿm papradnak gÿe̊kereth feoʒd megh Meʒes vÿʒben, de

ſokkal ÿob hogÿ teord porra aʒ gÿeokereth, es abbol negÿ aranÿ
nÿomonÿth agÿ megh Meʒes vÿʒben ÿnnÿa, kÿ hoʒʒa aʒ
holt gÿermȅkȇth.
Bors fweth teorÿ megh, keoſd aʒ haſara, kÿ hoʒʒa aʒ holt
gÿermȅkeoth.
Lo mentath, Nagÿ roponcʒoth, kÿs feold Epeÿeth, fȇʒd
megh vÿʒben, ebben agÿ ÿnnÿa, aʒ fwet kȇſd aʒ haſara, el
rontÿa aʒ holt gÿermȅkeoth, es kÿ is hoʒʒa.
Varÿu lab fwnek aʒ kÿt hÿnak, forraʒd megh vÿʒben, ad
aʒt ÿnnÿa.
Ladanummal fwſteold megh alol Cÿewȇn, aʒ mÿnth
annak aʒ moggÿat oda feolÿeb megh ÿrtam, kÿ hoʒʒa aʒ holt
gÿermȅkȇt, es aʒ gÿermȅk tartot is.
Petreſelmet tegÿ aʒ Sʒȇmerȇm teſteben feol, aʒ holt gÿermȅkeot
kÿ hoʒʒa, aʒ Madrat mÿndȇn Nedweſſegtwl megh tÿʒtÿttia,
ha aʒ petrȇſelÿeomben megh ÿʒÿk.
Keſerw babot, Rutath, Borſoth, feoʒd eoʒwe borban es ad
megh ÿnnÿa. Es eʒȇn fweketh Meʒʒel es Mÿrrhaval chÿnald
alaÿa, kÿ hoʒʒa aʒ holt gÿermȅkeoth.
Boroſtÿan fanak aʒ fwrtÿbeol teorÿ megh, elegÿch ȇʒwe
Meʒʒel, told feol aʒ ʒȇmerȇm teſteben, kÿ hoʒʒa aʒ holt gÿermeokeoth.
Chÿaba ÿreth teord megh, told feol aʒ Sʒeomerȇm teſteben
aʒ aʒʒonÿallatnak.
Apro fenÿwnek lewelet tȇrd porra. Meʒes vÿʒben ad megh
ÿnnÿa, kÿ hoʒʒa aʒ holt gÿermȅkeoth.
Ha melÿ aʒʒonÿallat eʒ orwoſſagokkal aʒ megh holt gÿermȅkȇt
kÿ nem ʒwlhetne, nem lehet oʒton abban egÿeb, hanem
ahoʒ valo eoregh fogowal, awagÿ horgas vaſſal, megh kel fognÿ
+378
aʒ megh holt gÿermeokeoth, es kÿ kel onneth aʒ Annÿanak
Mehebeol huʒnÿ es vonnÿ.

Gÿermȅk tartonak kÿ hoʒaſarol.

Hÿdegh hamubol chÿnalÿ Lugoth, abbol vegÿ keth latoth,
Malwanak magwaban porul harom Nehezekȇth, elegÿch eoʒwe es
ad megh ÿnnÿa. Es Feÿer hunÿornak porath fuÿ aʒ orraban aʒ
aʒʒonÿallatnak hogÿ pwʒȇgÿȇn, kÿ vetÿ aʒ gÿermȅk Maſſath.
Ladanummal fwſtȇld megh aʒ aʒʒonÿallatoth Cÿew
altal, annak vtanna tegÿ petreſemeoth aʒ ʒȇmerȇm teſteben, kÿ

hoʒʒa aʒ gÿermȇk tartoth.
Petreſelÿȇmnek es parhagÿmanak fachÿard kÿ aʒ leweth,
Cÿombor olaÿal elegÿch eoʒwe, teod feol aʒ ʒȇmerȇm teſteben.
Dÿnnÿe ÿʒw fwnek kÿ fachÿart leweth, ad meg ÿnnÿa.
egÿedwl eʒ kÿ hoʒʒa aʒ gÿermȇk tartoth.
Fa heat Mÿrrhawal eggÿwth agÿ megh Borban ÿnnÿa, es
kÿ hoʒʒa.
Iſthen faÿat, Rutath, Fekete pȇʒercʒeth, Farkas almat, ana.
uncia j. Fÿget huʒath, Feÿer hunÿort, drachma ij. Liliom olaÿt, uncia iiij, aʒ
menÿ ehȇʒ elegh feoʒd megh annÿ vÿʒben, Es melegȇn aʒ kÿ
vaÿot Sʒekȇn eʒʒel fwſtȇlÿed Cÿew altal. Aʒ fwſtȇles vthan, Fa
mohot feoʒ megh vÿʒben, fonnÿaʒ abban aʒ vÿʒben Baſalicont
megh, tȇd aʒt aʒ ʒȇmerȇm teſteben.
Eoregh fenÿw fanak feolſȇ heawal fwſtȇlÿed alol, kÿ hoʒʒa
aʒ gÿermȇk tartoth.
Caſtoreumoth keth nehezekeoth chÿomborral elegÿ agÿ megh
ÿnnÿa, kÿ hoʒʒa aʒ gÿermȇk tartoth.
Foghagÿma koʒoruth feoʒ megh es aʒʒal fwſtȇlÿed, kÿ hoʒʒa
aʒ gÿermȇk maſſath.
Nȇſten farkas almat Mÿrrhawal es Borſal ha megh adod
ÿnnÿa porul borban. Awagÿ ha gÿapot chÿapon fȇl tolÿod aʒ
ʒȇmerȇm teſteben, kÿ vonʒa aʒ gÿermȇktartot.
Feÿer vÿola magoth borban porul agÿ megh ÿnnÿa, aʒ por
keth nehezek legÿȇn.
Vȇrȇs hagÿmakat vÿʒben awagÿ Borban forralÿ
megh keweſſe, es teord megh aʒ hagÿmat, aʒ vtan rach megh fa
+379
olaÿban, Melegȇn flaſtrom moggÿara tȇd aʒ aʒʒonÿallatnak faÿo
haſara, el vezÿ aʒ faÿdalmat aʒonal.
Fekete wrmȇth, Fekete mentath, Saffranth, ʒerechȇn dÿo
vÿragoth, polaÿ fweth, ezȇketh feoʒd megh Borban, mÿndȇnnapon
eʒth aggÿad ÿnnÿa.
Melegh vÿʒben wlÿȇn aʒ aʒʒonÿallat, hogÿ fȇl erÿe aʒ kȇldȇketh.
Aʒ vthan hogÿ kÿ kel beleole, Belȇl aʒ ʒȇmerȇm teſteth
vÿola olaÿal kennÿed.
Momordica olaÿal kennÿed megh aʒ aʒʒonÿallatnak faÿo
haſſath, ÿgȇn haʒnal.
Ha aʒ Sʒwles vthan aʒʒonÿallatnak haſa (Haſa ſȇmȇrgȇzeſerȇl)
megh ſȇmȇrgȇʒnek. Eretlen Berekÿnÿet fȇʒ ſokaÿgh vÿʒben,

elegÿch abban tÿkmonÿ feÿereth es gummith, ebben march ruhat es tȩ̊d aʒ haſara.

Ha aʒ Sʒwles vthan aʒ aʒʒonÿallatnak ʒȩ̊merȩ̊m (Sebȩ̊ſwleſrȩ̊l)
teſthe Sebeos volna, Bÿkanak keth monÿath, hÿdegh roſa vÿʒʒel
es egÿ kewes Saffrannÿal chÿnald eoʒwe, tȩ̊d aʒ Sebȩ̊s teſtere.
Chÿnalÿ gÿapotbol kerȩ̊th, kend megh vaÿal es nÿomd feol aʒ
teſteben.

Ha aʒ Sʒwleſben aʒ aʒʒonÿallatnak orcʒaÿa (Heruadaſrol)
Sʒÿne el veʒne es el herwadna. O Bornak ſȩ̊prwÿet, feÿer liliomnak
gÿȩ̊kereth, foghagÿmath, mÿnd egÿ mertekkel vȩ̊gÿed es
elegÿch eoʒwe. Eſtwe kend meg aʒ orcʒaÿat mÿnd addÿgh
eʒʒel hogÿ ʒÿnthe megh vȩ̊rȩ̊ſſwlÿȩ̊n. Reggel moſaſd le rola, es
ebben megh ne ʒwnnÿel, Smegh ÿw aʒ Sʒÿne.

Ha aʒ Sʒwles vtan aʒ aʒʒonÿallatnak haſa (Haſa dagadaſarol)
dagadua maradna, papmonÿanak gÿwmȩ̊lchet ad megh borban
ÿnnÿa.

Ha aʒ ʒwles vthan Feÿe faÿ aʒ aʒʒonÿallatnak (Fȩ̊ faÿasrol)
Ecʒetben habarÿ hamwath, es kȩ̊ſd aʒth aʒ faÿo feÿere.

Ha aʒ Swles vtan haſa megh allana (Sʒeknek megh allaſarol)
fȩ̊lȩ̊tteb arrol ÿob nÿncʒen hogÿ ha purgaciot hoʒʒa nem veheth,
mÿnth aʒ Laba bokaÿan ereth vagnÿ.

Hawÿ ver folÿasa ha megh allana aʒ Sʒwles vthan.

Gÿakorta aʒ Sʒwles vthan ſok nÿawaliaÿa eſÿk (Tanuſagh es
aʒ aʒʒonÿallatnak. Neha aʒ Hawÿ ver folÿaſa orwoſsagh)
megh aal, es aʒ mÿath igȩ̊n nagÿ nÿawalÿaban eſÿk. Ha aʒert
nem betegȩ̊s aʒ aʒʒonÿallath, mÿngÿaraſth egÿnÿhanʒor igÿek
Borban madar kȩ̊leſth, es megh tÿʒtÿttia.
+380
Salÿat feoʒʒȩ̊n megh Borban gÿakorta aʒth igÿa.
Farkas almat is ÿo porul megh ÿnnÿa Borban.
Leweſticomnak magwais ÿo megh ÿnnÿa Borban.

Sʒeekfwet, Fekete wrmȩ̊th, forralÿ megh annÿ vÿʒben, hogÿ
bele wlÿȩ̊n aʒ aʒʒonÿallat es aʒ kȩ̊ldȩ̊ket fȩ̊l erÿe, abban wlteſſed,
es aʒ vthan hogÿ kÿ kel belȩ̊le, ʒorÿcd erȩ̊ſſen ȩ̊ʒwe keoteſſel
aʒ keth chÿpȩ̊ÿet, awagÿ tomporath, kÿt iſmeth hamar el odoʒ,
tȩ̊rleſd erȩ̊ſſen fȩ̊lwl oda ala fele. Aʒ chÿpeoÿre vettes kȩ̊ppȩ̊lÿȩ̊ket
de toua be ʒabaſulan aʒ ʒȩ̊merȩ̊m teſtehȩ̊ʒ kȩ̊ʒel, aʒ
keoppȩ̊lÿeoket chÿak helÿen haggÿad oth allanÿ, megh ſe vagdaltaſd
aʒ helÿet, de aʒert onnet feolwl tȩ̊rȩ̊ltȩ̊n tȩ̊rȩ̊lteſd ÿde ala.

Ha aʒ Sʒwleſkor kewes vere folna kÿ, es el rekedne.

Mÿkor penÿgh aʒ Sʒwleſben kewes vere folna kÿ,
aʒ aʒ, megh rekedne, es nÿnchen mÿndaʒon altal is Betegſege aʒ
aʒʒonÿallatnak. Muſtarral es Mÿrrhawal, vagÿ lo kȯrȯmmel, aʒ
ʒȯmerȯm teſteth fwſteold megh alol Cÿewȯn aʒ mod ʒȯrent aʒ
mÿnt ſok helÿȯn megh ÿrtam, el ÿndÿttia.
Ha eʒ nem leonne elegh rea, vagaſd megh aʒ laba bokaÿan
valo Ereth, es orwoſold aʒokkal melÿeket oda fȯl aʒ Madranak
megh tÿʒtulaſarol ÿrtham.
Ha penÿgh igȯn Betegh vele, kewes eledellel elÿȯn, napÿaban,
Arpa vÿʒeth igÿek, es tȯrleſȯkkel kȯteſȯkkel aʒon kel
leonnÿ hogÿ aʒ ver folÿas el ÿndÿtaſſek.
Sʒeekfwet feoʒd megh vÿʒben annÿban, hogÿ abban wlteſſed
kȯldȯkeÿgh aʒ aʒʒonÿallatoth.
Fekete pȯʒerchenek kÿ fachÿart leweth, uncia, vj. ÿo borth,
Meʒeth, ana uncia j. Feÿer Borſot, Thȯmÿenth, Mÿrrhat, ana drachma j. Eleoʒȯr
aʒ pȯʒercʒenek leweth borral eggÿwth feoʒd megh laſſu
twʒnel faʒekachkaban, hogÿ chÿak harmad reʒe maraggÿon megh,
elegÿch hoʒʒa aʒ Meʒeth, iſmet feoʒd eoʒwe laſſu Twʒnel hogÿ
ȯʒwe alugÿek aʒ Meʒʒel, Aʒ tȯb ʒerʒamot tȯrd porra, ʒÿtald
megh, elegÿcd mÿnd eoʒwe. Mÿndȯn reggel enhera agÿ egÿ kalannÿth
nekÿ. ÿgȯn rȯwÿd wdȯn megh gÿogÿttÿa.
+381

Ha ver folÿaſa fȯlȯtteb mȯnne aʒ Sʒwles vthan.

Ha aʒ ver folÿas fȯleotteb megÿȯn, aʒ ſem ÿo, merth el
fonnÿad aʒ Aʒʒonÿallath mÿatta, es el weʒ, hanem
megh kel allatnÿ raÿtha. Olÿankor penÿgh erȯſſen elÿȯn ʒerechÿȯn
dÿowal es gÿȯmberrel.
Bor ſȯprwben fȯʒd megh aʒ Fekete wrmȯth, kȯſd aʒ agÿekara
es haſara egÿnÿhanʒor, ſmegh allattÿa.
Eokȯr ʒarwaban fÿrkalÿ le vÿʒben, ad megh ÿnnÿa aʒ
aʒʒonÿallatnak.
Fwʒbȯl chÿnalt kȯtȯveſßeonek aʒ kÿwel aʒ abroncʒot kȯtÿk
aʒ heath hanch megh, es feoʒd megh aʒ heat, <vÿʒben> parolÿad
eʒʒel aʒ aʒʒonÿallat ʒȯmerȯm teſtet Cÿewȯn. igȯn Sawanÿu
borban kel eʒth penÿgh megh fȯʒnÿ.

Sʒe̊merе̊m Teſte aʒʒonÿallatnak hogÿ e̊ʒwe ſʒorulÿon.

Aʒ Aʒʒonÿallat Sʒe̊merе̊m Teſthenek be ʒorÿtaſarol (Intes)
nem aʒerth ÿrok en, hogÿ valamelÿ ʒwʒeſege el veʒte̊th leanÿ
eʒʒel gonoʒul elÿe̊n, es latorſagat el fe̊de̊ʒʒe. De aʒ Sʒwleſkor
Eoregh magʒatnak hoʒaſabol (tÿʒte̊ſſegh adaſſek mÿnde̊n ÿambor
ʒe̊melnek) aʒ Aʒʒonÿallatnak ʒe̊merе̊m Teſthe ige̊n megh romol
es megh tagaſodÿk. Aʒerth ha kÿ eʒth olwaſſa, ÿamborul olwaſſa,
vgh is elÿe̊n vele, merth en ÿth kurwaſagra, awagÿ ÿnkab valakÿnek
ʒwʒeſegenek romlaſanak el feode̊ʒeſere, ſenkÿth nem tanÿtok.
Galleſth te̊rÿ megh, veſd annÿ vadÿʒw borban aʒ (Oruoſsagok)
mÿ ahoʒ elegh, aʒ vthan lagÿ gÿapottath hÿnch megh te̊re̊th
kenke̊wel, es march aʒ vÿʒben, awagÿ ÿnkab ÿtaſd vgÿan feol
vele aʒ vÿʒeth, had vgÿ meg ʒaradnÿ, aʒ gÿapottath es kÿ ne
fachÿard, Chÿnald oʒton mÿkor megh ʒarad chÿap modra, told
aʒ ʒe̊merе̊m teſtben, olÿan leʒe̊n mÿnth egÿ Sʒwʒ.
Temſot, galleſt, vegÿ mÿnd egÿ mertekre, ige̊n vad
+382
Sawanÿu borral te̊rd e̊ʒwę eʒe̊keth, eʒʒel moſſad aʒ aʒʒonÿallat
ʒe̊merе̊m teſteth.
Lo ſoſkat te̊rÿ megh ere̊ſſen es chÿnald rea.
Cÿpros fanak gÿwme̊lchet, Cÿerfanak gubaÿath, ana libra, j.
Temſot libra s. Ecʒetben megh aʒtatoth vas Sʒarth, libra s. Aʒ
mÿnemw vÿʒeth aʒ vargak chÿnalnak be̊r feſtenÿ abban
forrald megh eʒe̊keth, de porra te̊rÿed eleoʒe̊r e̊keth, vgÿ fe̊ʒʒed
penÿgh hogÿ fele el apaggÿon, abban oʒton mÿkor laſſu melegh,
march Spongÿat, fachÿard kÿ, es aʒ Spongiat melege̊n teod aʒ
ʒe̊merе̊m teſtre, keccʒe̊r vagÿ haromʒor mÿwelÿed eʒth mÿkor aʒ
ʒwkʒegh kewannÿa.
Temſoth te̊rÿ megh, vÿʒben elegÿcd el, es abban aʒ vÿʒben
march vekonÿ ruhat, Caſſianak faÿath, Cÿperuſth, Galleſt, mÿnd
egÿ mertekre vegÿ eʒe̊kben, te̊rd megh, es veſd ige̊n O Borban,
vgÿ te̊rd aʒ vtan e̊ʒwe eoket hogÿ annÿ ſwrwſege legÿe̊n mÿnt
aʒ Meʒnek, abban marchÿad aʒ Temſos ruhat, annak vtanna
ʒaraʒd megh aʒ ruhat, te̊d aʒ ʒe̊merе̊m teſtben, oth ket egeʒ
oraÿgh tarchÿad mÿnek ele̊tte ferfÿuwal akarna aʒ aʒʒonÿallat
ke̊ʒe̊ſwlnÿ, ve̊gÿe el aʒ vtan onneth.
Meʒet es Saletromoth elegÿch eoʒwe, aʒʒal kennÿe aʒ
aʒʒonÿallat aʒ ʒe̊merе̊m teſteth.
Soſkanak magwat teorÿ megh ÿol, te̊d aʒ ʒe̊merе̊m Teſtben

es meg ʒorul.
Lenbe̊l chÿnalt gÿolcÿot e̊s megh ſawanÿu borral es hol
egcʒe̊r hol maſſor te̊d aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Fenÿw fanak aʒ kwlfe̊ heabol vegÿ Negÿ reʒth
Temſoth ket reʒth, Cÿperuſth egÿ reʒth, feoʒd megh eʒe̊ket ſawanÿu
borban, march ruhat bele, te̊d aʒ ʒeomere̊m teſtben eccʒe̊r is
maʒʒor is, te̊bʒe̊ris, Sbenne tarchÿad.

(Pruritus) **Aʒʒonÿallatnak ſʒe̊mere̊m teſte vÿʒketesere̊l.**
Fe̊ldÿ Boʒʒanak lewelet fe̊ʒd megh vÿʒben, aʒʒal parolÿad
melege̊n.
Menthanak leweleth, pomagranatnak heat, megh healt lenchÿet,
te̊rd megh eʒe̊keth, es elegÿch eoʒwe ſawanÿu borral,
gÿapoth chÿapot kewerÿ bele es te̊d aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Salÿat feoʒ megh ſawanÿu borban, aʒʒal moſſad.
Saffranth, Comforth, ana ſcrupulus s. Egete̊th onat kÿt aʒ patÿkaban
hÿnak ilÿ Newel, plumbi vſti, ſcrupulus j. Baber magoth, drachma s. te̊rd megh
es ʒÿtald megh eʒe̊keth, es habard e̊ʒwe tÿkmonÿ feÿerrel,
+383
eleoʒe̊r kend meg roſa olaÿal aʒ ʒe̊mere̊m teſte̊t, es eʒth oʒton
ragaʒd rea aʒ vthan flaſtrom moggÿara.
Saffrant, Camfort, Teÿet, Litargiriomot, tÿkmonÿ feÿert,
eʒe̊kbeol mÿnd egÿ mertekе̊n vegÿ, chÿnal chÿapot gÿapotbol,
kewerd eʒ ʒerʒamban es told fe̊l aʒ ʒe̊mere̊m teſtben.
Lud vereth, megh te̊reoth Bakʒaruo fwel elegÿch e̊ʒwe,
gÿapotbol chÿnalt chÿapot march bele, told fe̊l aʒ ʒe̊mere̊m
teſtben.

Ferfiuÿ magoth megh ſʒaporitaſrol.
Aʒ Ferfÿnak magwat eʒe̊k megh ʒaporÿttÿak, Tÿkmonÿ,
Faccʒan, Huroſmadar, Rigo, Seregelÿ, Faÿd, Pawa fÿ,
vereb, Fogolÿ, kappan, Tÿkfÿ, Mondola, Fenÿw fanak gÿwme̊lche,
Tenge̊rÿ ʒe̊leo, Ede̊s tÿʒta bor, ÿeleoſben penÿgh aʒ Muſkotalÿ
Bor.

Ferfiuÿ magoth eʒe̊k apaʒtÿak.
Aʒ Ferfiuÿ magoth eʒe̊k el apaʒtÿak. kapor, Salata, Te̊k,
vborka, Faÿ ʒederÿ, ge̊re̊gh dÿnnÿe, Baranÿ wre̊m, Lenchÿe, viʒÿ
+384

teok, porch fw, Ecʒeth, Camfor, Ruta, Feÿer Baſalicon, Fwʒfanak
lewele, Lo menta, Feÿer olaʒ vÿragh magh, kechke rago fanak
lewele es magwa.

(Arthritis Arteſis Articularis) **Az Izekrẘl.**
Aʒ Iʒekben valo faÿdalom kÿth aʒ Magÿarok kẘʒvennek
Newеʒnek egÿ Newel, kẘʒbe veteſſel es vroʒwa laſſan laſſan
ʒokot ballagnÿ, Merth nemelnek aʒ Nagÿ laba vÿan valo ÿʒben
ÿndul eleoʒẘr, Nemelnek aʒ Sarka vegen, Nemelnek aʒ Talpa
vapaÿan. Keʒdetÿk aʒert aʒ kẘʒwenÿ elẘʒẘr aʒ labon, aʒ vthan
laſſan aʒ Terdben keʒd faÿnÿ, Annak vtanna Cÿpẘknek es
Agÿeknak chÿontÿanak ÿʒeÿben, Aʒ keʒekben is. El vegre aʒ
kÿkẘn eʒ nÿawalÿa erẘth veʒẘn, Hatanak gerecʒÿ. Ees chÿontaÿnak
mÿndẘn ÿʒeÿ faÿnak, aʒ Orcʒaÿanak chÿontaÿ es aʒ Torkaÿs,
es chÿontnak nem talaltatik ſohul olÿ eoʒwe foglalaſa, aʒ kÿ
ettwl megh menekẘdhetnek es ahol nem faÿna.
Aʒ Teſtnek tagaÿth ÿollehet ſokfele faÿdalmak foglalÿak el,
merth Nemelÿek aʒ chÿontoknak hartÿaith. vagÿ aʒ Elẘ erekkel
es Inakkal kẘrwl vetetẘth Huſokath, vagÿ aʒ Inakath, vagÿ
eʒẘknek belſẘ reʒẘketh mÿnemwketh aʒ Francʒu, es aʒ
(Articularis) Feobeol valo le chÿorgas ʒokot hoʒnÿ. Nemelÿ faÿdalmak
chÿak aʒ Iʒeketh foglalÿak el, kÿkben vgÿ eſtenek
be, mÿntha vgÿan oda ʒegeʒtek volna, es chÿak eʒ aʒ,
aʒ kÿth ÿgaʒan Iʒẘkben valo faÿdalomnak Newеʒhetnÿ.
Iolleheth kwlẘmbeoʒeſth teʒnek aʒ Iʒẘkben valo faÿdalmak
(Harom Fele) kẘʒẘth, aʒ Iʒeknek ʒamok ʒẘrenth. De aʒ ʒokas
chÿak haromnak adot newеʒetẘth. Keʒben valo, Labban valo,
Ees Chÿpẘben valo kẘʒwenÿ awagÿ faÿdalom. Eʒẘkẘn kÿwl aʒ
faÿdalmak valamelÿ Iʒẘkben talaltatnak, de annak aʒ Iʒnek
faÿdalmanak Newеʒtetÿk chÿak es nem kẘʒwennek. Aʒ keʒÿ
(Keʒbelÿ) kẘʒwenÿ bantÿa aʒ keʒeth es aʒ Nÿolcʒ chÿontokat aʒ
keʒnek feÿeben, vagÿ kwlſẘ reʒeth annak, vagÿ aʒ vÿoknak
Iʒeÿth es foglalaſÿth. Eʒben gÿakorta feol verẘ faÿdalom vagÿon,
(Ieleÿ) dagadaſſal, vẘrẘſſeggel, hewſeggel, es aʒ Ereknek,
(Labon ualo, teleſegewel es feol fualkodaſawal. Aʒ Lab kẘʒwenÿe,
Ieleÿ) Banthÿa aʒ Boka chÿontokath, aʒ lab chÿontokat,
dagadaſſal vagÿon, hewſeggel. vẘrẘſſeggel es feol verẘ faÿdalommal
(Chÿpẘben ualo) eʒ is. Chÿpẘben valo kẘʒwenÿ mÿndẘnÿknel
erẘſb, ennek helÿe nem aʒ Iʒben vagÿon, aʒ melÿel aʒ Cÿombnak

chÿontaÿnak feÿe aʒ Chÿpe̊ chÿontban be foglaltatik, de aʒ
+385
Faroknak feolſe̊ reʒe fele oda feolÿeb, ahonnet aʒ vekonÿokbol
es aʒ Nagÿ ʒele̊s chÿontbol aʒ melÿe̊n wlwnk, aʒ Inak altal
ÿwen, vÿtetnek aʒ Sʒarakban. Eʒ kegÿe̊tlen faÿdalom oʒthon (Ieleÿ)
nem chÿak aʒ Chÿpe̊ben, de aʒ Chÿomban, aʒ labnak Ikraÿban,
es aʒ labnak ʒÿnte vtolſo reʒeben is el hath, aʒ aʒ, mÿnde̊nwe
oda valahowa aʒ megh bantatoth Chÿpe̊beol aʒ In el er.
Rÿtkan vagÿon eʒ chÿpe̊ben lathato dagadas, rÿtkabban hewſegh
vagÿ ve̊re̊ſſegh, merth annak aʒ helÿnek fe̊lſe̊ bwre nem
ere̊s. Aʒ Valban valo Iʒnek faÿaſa elegh nagÿ, de (Humeralis)
eʒ is ſem dagadoth, ſem ve̊re̊s, ſem hew. De aʒ melÿ Iʒe̊knek
faÿaſa aʒ ke̊nÿe̊kben es aʒ Terdben vagÿon, fe̊leotte nagÿ faÿdalommal
vagÿon eʒ, es nagÿ dagadaſſal, ve̊re̊ſſeggel, de kewes
hewſeggel. Ke̊ʒelb valo oka mÿnde̊n ÿʒekben valo faÿdalmaknak, (Okaÿ)
nem valamÿ magatul valo mertekletlenſegh, de aʒ Termeʒeth
kÿwl valo oda ʒegeʒe̊th es ragadot nedweſſegh, kÿ
magath gÿakorta aʒ dagadas altal kÿ ÿeleonthÿ. Iollehet penÿgh
nÿha, a mÿnth ele̊ʒe̊r aʒ kÿke̊n megh ÿndul, nem ige̊n nagÿ
dagadaſſal bant aʒ faÿdalma, de aʒerth vgÿan vagÿon valamÿ
kichÿn Nedweſſegh alatta. Aʒ oth lewe̊ faÿdalomnak penÿgh
oka (Sokaknak velekedefe̊k kÿwl.) ſoha awagÿ ige̊n rÿtkan megÿe̊n
abban aʒ wregben, melÿben aʒ chÿontoknak vege forogh,
de aʒ ke̊telekben chÿak, es aʒokban aʒ hartÿakban, Melÿek kÿwl
aʒ chÿontoth be takarÿak es ke̊rwl veʒÿk, es aʒ huſnak melÿ
ele̊ erekkel Inakkal moʒgaſnak okaerth ke̊rwl vetete̊th, megÿe̊n,
kÿth ebbe̊l eoſmerhetnÿ megh, hogÿ aʒ Chÿomos lab es Chÿomos
keʒ ke̊ʒwenÿeben, aʒ Nedweſſegh ÿmmar vgÿ e̊ʒwe ſwlwen
mÿnth aʒ ke̊, ha megh vagod, es megh nÿtod aʒ be̊rth, kÿ ÿw
aʒ vÿoknak Iʒeÿbe̊l bantaſa nekwl aʒ ke̊telnek. Aʒ Chÿpe̊ cÿontban
valo ke̊ʒwenben is, ha aʒ artalmas Nedweſſegh aʒ chÿpe̊
chÿontnak forgoÿaban volna, ſoha olÿan ige̊n ʒellel el terÿede̊t
faÿdalmat nem hoʒna.
Toabba, aʒ oth lewe̊ faÿdalomnak oka, Nem annÿ
ſok fele aʒ mÿnth irÿak es mongÿak. Merth eʒ ſem vere̊s, ſem
Sarga Saros, ſem Fekete Saros ſoha is, de mÿnde̊ne̊ſtwl fogwa
vagÿ Nÿalas, vagÿ Sawos. Aʒ ke̊ʒvennek aʒerth (Ke̊ʒwennek
kwle̊mbſegÿth, ige̊n heaban allattÿak le̊nnÿ aʒ kwle̊mbſegÿre̊l)
Nedweſſege̊knek Nemeÿbe̊l. hogÿ nemelÿk Melegh. nemelÿk

hÿdegh volna, merth vgÿan mÿndȩnÿk aʒ kȩʒwennek (Hÿdegh aʒ
hÿdegh es hÿdegh Nedweſſegbȩl lȩth. Hogÿha neha kȩʒuenÿ)
vȩrȩſſegh es hewſegh lattatÿk neha aʒ keʒȩn vagÿ aʒ Labon
valo kȩʒwenben, aʒ Nem aʒ betegſegnek allattÿatul, de aʒ
faÿdalomnak nagÿſagatul vagÿon, kÿ vȩrȩſſegeoth es hewſegeoth,
+386
es neha vgÿan megh gÿuladaſt is hoʒ, kÿ leʒȩn legh ÿnkab
aʒokon kÿknek teſtȩk fȩleotteb melegh es temerdȩk Nedueſſeggel
megh rakodoth, es eʒert kȩnÿw alkolmatoſſagbol Febriſben
eſnek. Eʒ aʒerth aʒ hÿdegh es vekonÿ Nedweſſegh, aʒ Iʒeknek
kȩteleÿt, hartÿakat, awagÿ aʒ Muſculuſok eleÿth megh
tȩltwen, es el terÿtwen, bantwan, faÿdalmat hoʒ. Aʒ faÿdalom
penÿgh ha ÿmmar aʒ Teſth hoʒʒa keʒwlth, vȩrȩſſegȩt, hewſegȩth
es gÿuladaſt hoʒ, melÿek aʒ faÿo es dagado nedweſſegnek
ÿeleÿ. Ilÿen oka talaltatoth aʒerth aʒ Iʒekben valo kȩʒwennek,
kÿ mÿnd okoſſaggal, mÿnd meſtȩrſeggel meg probaltatoth. Mÿndnaÿan
aʒerth igaʒan vetÿk elȩlÿaro okanak aʒ Nedweſſegȩth
leonnÿ, kÿ aʒ Erȩtlen Iʒekben maſunnat bele folÿ vagÿ bele
folÿando, de honnet awagÿ melÿ vthon folÿon, ſenkÿ meeg
annak eʒ ÿdeigh igaʒan vegere nem mehetȩth. Ebbȩl eʒ tudatlanſagbol
vagÿon aʒ, hogÿ eddÿgh aʒ Iʒekben valo faÿdalom
mÿnth giogÿulhatatlan Nÿawalÿa, vgÿ hagÿattatot el.
Aʒok penÿgh bÿʒonnÿal tewȩlȩgnek, valakÿk aʒ Agÿeknak belſȩ
reʒeÿbeol mongÿak ʒarmaʒnÿ aʒ kȩʒwent aʒ Iʒekben. Merth
mÿkeppen vÿtethetÿk aʒ belſȩ reʒekbȩl es helÿekbȩl aʒ Tÿʒta
Nedweſſegh valahowa aʒ Erek altal? Awagÿ aʒ Nedweſſegh kÿ
aʒ eleoth aʒ verrel ȩʒwe elegÿȩdȩt vala, onnath aʒ Ereknek
ʒaÿaÿrol, aʒ Iʒekben mÿkeppen ʒalhat tÿʒtan bele? Awagÿ ha
ʒÿnthe aʒ Nedueſſegh aʒ verrel eggÿwth ʒarmaʒÿk is, mÿert hogÿ
aʒ Iʒekben megh gÿwluen, olÿ twʒeſſeggel valo dagadaſt, kÿbȩl
oʒton genÿetſegȩs kelewenÿ leonne, nem ÿndÿth? De ſȩth meeg
aʒ Nÿers Nedweſſegh is, aʒ kÿ maſunnath es nem aʒ Erek altal
(Cachexia) ÿw aʒ Iʒekben, nem chÿnal Iʒben valo faÿdalmat, merth
aʒ megh veʒȩth Ruth abraʒatban valo Nÿerſeſegh aʒ belſȩ reʒekbȩl
aʒ Labra ʒalwan es aʒth megh dagaʒtwan, vgÿan nem chÿnal
kȩʒwenth. Maſunath valo eredetÿ vagÿon aʒerth aʒ kȩʒwennek,
es nem aʒ belſȩ reʒekbeol ʒarmaʒÿk, Eʒ aʒerth aʒ Embȩr Fȩ,
kÿbȩl bÿʒonÿara Nÿalas es vekonÿ Nedweſſegh folÿ aʒ Iʒekben,
Nem aʒ Agÿ velȩ penigh ſem annak belſȩ tartoÿ, aʒ melÿekben

nÿalas rutſagh ʒokot gÿwlekȩ̊ʒnÿ es ȩ̊ʒwe ſwlnÿ (merth eʒ awagÿ
aʒ orrokon ÿw kÿ, vagÿ aʒ lelȩ̊kʒet vewȩ̊ chÿewben aʒ Inȩ̊kȩ̊n
aʒ Twdeoben, vagÿ aʒ gÿomorban, es egÿeb belſȩ̊ helÿekben ʒarmaʒÿk
ala) de aʒ Fȩ̊nek kwlſȩ̊ es aʒ Agÿ kaponÿanak kÿwl
vettetȩ̊th reʒeÿ, okaÿ es eredetÿ aʒ kȩ̊ʒwennek, kÿkbeol aʒ heaban
valo Nedweſſegh, aʒ Teſtnek fȩ̊lſȩ̊ reʒen aʒ Bwr alath ala
futh. Merth aʒ Melÿ ſok Erek aʒ Nÿak erek nekȩ̊l kÿ hoʒatnak,
aʒok aʒ eo vekonÿ es Sawos ganeÿokath oda vetÿk, es mÿwel
hogÿ aʒ Fȩ̊nek temerdȩ̊k eęs erȩ̊s bwre vagÿon, kÿbȩ̊l aʒ
+387
haÿak kÿ newekȩ̊dnek, nem olÿan kȩ̊nnÿen parolkodnak kÿ
onnet aʒ Nedueſſegȩ̊k, mÿnth aʒ Teſtnek egÿeb helÿȩ̊n valo
bwreÿ altal. wdȩ̊wel aʒerth bȩ̊ſegȩ̊ſſen megh gÿwlekeoʒÿk,
ÿeleoſben aʒokban, aʒ kÿknek oth valo megh termeſenek lathato
okaÿ (kÿketh maÿd elȩ̊ ʒamlalunk) ȩ̊ʒwe gÿwlnek. Aʒ
megh gÿ6lt nedweſſegnek ÿmmar ÿeleÿ eʒȩ̊k: Fȩ̊nek (Ieleÿ)
Neheſſege es ʒunnÿadagos voltha, kwlſȩ̊ faÿdalma, melÿ faÿdalom
kÿwȩ̊l vgÿan tapaʒthato, es megh ȩ̊regbȩ̊dÿk aʒ faÿdalom
mÿkor aʒ Haÿat elȩ̊ tȩ̊rleod, Faÿdalom es forroſagh nekwl valo
olÿ lagÿ dagadas vagÿon neha hatul aʒ Bwr alat aʒ Fȩ̊ben,
mÿnth aʒ Vÿaʒ. Annak aʒerth aʒ Nedweſſegnek ſwrw es laſſu
ȩ̊ʒwe gÿwleſe taploÿa[!] es eredetÿ aʒ kȩ̊ʒwennek awagÿ aʒ Iʒekben
valo faÿdalomnak, merth aʒ fȩ̊lȩ̊tteb valo ȩ̊ʒwe gÿwlt Nedweſſegh,
kȩ̊nÿw alkolmatoſſagbol, tudnÿ illÿk, vagÿ hewſegbeol,
vagÿ hÿdegſegbeol, vagÿ tȩ̊rleſbeol, neha chÿak vgÿan ʒabad
akarattÿabol is aʒ eo helÿebȩ̊l le eſÿk, es aʒ alſo reʒekre ʒarmaʒÿk,
Es mÿwel hogÿ vekonÿ mÿnt aʒ vÿʒ vagÿ aʒ Sawo, es
ahoʒ ʒÿnthe haſonlo aʒ kÿ hÿdeg wdȩ̊n aʒ Agÿ velȩ̊rȩ̊l aʒ Or
altal le folÿ, Nem aʒ Haat gerecʒnek veleÿ altal (merth vgÿ
fel guta wtes lȩ̊nne, aʒ aʒ, Inaknak le ʒakadaſa) ſem aʒ Inak,
Sem aʒ elȩ̊ Erekkel ÿnakkal es hartÿakkal kȩ̊rwl vȩ̊th huſok altal,
de nagÿ kȩ̊nnÿen, aʒ Bȩ̊r alath, (ahol tagas vta vagÿon) aʒ
Teſtnek kwlſȩ̊ helÿeiben be folÿ. Es eʒ folÿas mÿwel hogÿ vekonÿ,
chÿak aʒ Iʒekben aʒ kÿk ȩ̊ʒwe vadnak foglalwa es erȩ̊ſſek, ragad
es marad megh. Aʒ Teſthnek penÿgh arra aʒ oldalara
folÿ fȩ̊keppen, aʒ melÿre aʒ Teſth gÿakortab fekwʒÿk, es mÿkor
aʒ Nedweſſegh fȩ̊l ÿndul, ſakkor aʒ fekwes aʒ ÿobbÿk oldalra
vagÿon, aʒ ÿobbÿk vallat es karth foglalÿa el aʒ faÿdalom, Sha
aʒ Bal oldalra vagÿon aʒ fekwes, aʒ Balogot foglalÿa el. De ha

hanÿatta vagÿon aʒ fekwes, aʒ Nÿakaŧ, aʒ ket lapocʒka kȩʒÿth,
aʒ Chÿpȩket, es aʒ Sʒarakat foglalÿa el.
Aʒ kÿk Iʒekbelÿ nÿawalÿawal keʒdnek bantatnÿ, elȩʒȩr aʒok,
Keʒbelÿ awagÿ Lab belÿ kȩnÿw kȩʒwennÿel bantathnak, kÿnek
aʒ eo Nedweſſege hogÿ aʒ Fȩbȩl hoʒattaſſek ala, vagÿ onneth
ilÿen hertelen aʒ Labnak vegſȩ reʒeÿre tÿtkon es mÿndȩn erʒes
nekwl ala ʒalÿon, ſenkÿ el nem hihetÿ, hanem chÿak aʒ kÿ Biʒonÿos
ebben. De mÿwel hogÿ igȩn vekonÿ eleoʒȩr aʒ Nedweſſegh,
kȩnÿw annak ala ʒallaſa, ÿeleoſben aʒokban aʒ kÿk melegh
feoldȩn laknak. Mÿkoŧ oʒton wdȩwel ÿmmar temeŧdȩkbe leʒȩn,
ÿeleoſben aʒ hÿdegh tartomanÿokban es aʒ Ven Embȩŧȩkben,
hertelen nem folÿ aʒ kwlſȩ reʒekre oʒthon, hanem ben marad
oth ahowa ʒalloth, es akkoŧ oʒthon aʒ Kȩʒwennek mÿnd eredetÿ
+388
mÿnd le folÿaſa eŧȩʒhetȩ, Mert aʒ faÿdalom aʒ Nÿakbolŧ vagÿ
aʒ vallak altal aʒ karokban eęs keʒekben. vagÿ aʒ Hath altal aʒ
Chÿpȩkben, Terdekben, es Labakban laſſan ala ʒal, kÿ neha
hÿdegſeggel, es mÿndȩn Teſthnek reʒketeſewel ered. Aʒ faÿdalom
aʒ fȩlſȩ reʒekbeol aʒ alſokban ʒal, de feol ſoha nem megÿȩn,
Es ÿob feleol Balfele ſem megÿȩn, awagÿ Balfeleol ÿob
fele, de mÿkoŧ aʒ ÿobfelȩl valo faÿas vthan aʒ balfeleol valo
is kȩwetkȩʒÿk, aʒt nem aʒ helÿnek valtoʒaſa teʒÿ, hanem aʒ
vÿonnan valo oda folÿas chÿnalÿa. MÿndȩnNedweſſegh
penÿgh kÿ ala folÿ vekonÿ valamenÿre, mert ha aʒ nem volna,
ſoha ala nem folÿhatna. Immar mÿkoron aʒ Iʒekben be ragadoth,
aʒ Teſtnek tulaÿdon melegſegetwl, es aʒ igȩn ereos orwoſſagoknak
ereÿetwl, megh temeŧdȩkeodÿk, es aʒ vekonÿ reʒ el oʒlatwan,
nemÿnemw feold ʒabaſu ſȩprw marad, kÿ oʒton aʒ gÿakoŧta
valo oda folÿaſſal megh ȩregbȩdwen, lathato chÿomokka newekeodÿk
aʒ vÿoknak Iʒeÿben. Aʒth Newezÿk oʒthon chÿomos
(Chÿomos kȩʒwenÿ) kȩʒwennek, kÿwel aʒ Iʒek helÿȩkbeol kÿ
mȩnnek, es moʒgaſokath el veʒtwen, megh horgadnak. Immar
ÿgh aʒerth aʒ Iʒekben valo faÿaſnak awagÿ aʒ kȩʒwennek,
(Lathato okaÿ lathato okaÿ vgÿan aʒonok mÿnth aʒ folÿaſanak,
aʒ kȩʒwennek) tudnÿ illÿk, Eggÿk, aʒ Fȩben valo Nedweſſegnek
1. bȩwȩlkeodeſe, Maſÿk aʒ aʒ Iʒeknek betegſege, Ennek
2. penÿgh eggÿke is kwlȩn, Iʒȩkben valo faÿaſth nem
chÿnal, hanem ʒwkʒegh hogÿ mÿnd aʒ kettȩ ȩʒwe mȩnnÿȩn. Aʒ

(Iteleth) Iʒnek Erẻtlenſege Betegſege, nemÿnemw egÿeb vetkekbẻl is ÿtelendẻ letele, de legh ÿnkab aʒ kẻteleknek es hartÿaknak lagÿulaſabol es aʒ vtaknak tagulaſabol. Eʒ vetkeknek penÿgh vagÿon eredetẻk aʒ Sʒwleknek erẻtelen Nemʒẻ magwokbol, es akkor aʒ kẻʒwenÿ ẻrẻkẻs. Awagÿ maas lathato okokbol vagÿon, melÿek aʒ hartÿakat megh lagÿttÿak es bantÿak, Affelek, Aʒ aʒʒonÿallattal valo fẻleotteb modnekwl keoʒẻſwles. Fẻrẻdeſſel valo gÿakorta eęles, hertelen es ſÿetwe valo ÿaras. Egÿ helÿben valo igẻn ſok ideigh allas. Lowon valo nagÿ igetes, vÿʒeletnek es Sʒeknek megh fuÿtaſa, ve9tegh hewerẻ reſtſegh, es mÿndẻneok affele kwlſẻ eſetẻk kÿk aʒ Iʒeketh megh tẻrÿk. Aʒ banatok penÿgh, nagÿ gondok, fẻlẻtteb valo vigÿaʒaſok, es elmenek fẻlẻtteb valo megh bantaſÿ, nem chÿak megh hoʒʒak aʒ kẻʒwenth, de ennel artalmaſb nÿawalÿakat is ʒẻrẻʒnek. Neha ha aʒ Colica hÿtwan moddal gÿogittatÿk megh, abbol is megh kẻwetkẻʒÿk aʒ Iʒeknek faÿdalma. Aʒ Nedweſſegnek aradaſanak penÿgh belſẻ okaÿ, aʒ Agÿ velẻnek es egeʒ aʒ Fẻnek erẻtlenſege, hÿdeg es Nedwes mertekletlenſege, Merth aʒ Eledelnek
+389
Nedweſſege aʒ Fẻben fẻl mẻnwen, mÿkor eʒ vetkek ÿelẻn vadnak, telÿeſſeggel megh nem emeʒtẻdÿk, es abbol ʒwkʒegẻs wdẻwel valamÿ ganenak gÿwlnÿ es terẻmnÿ. Eʒ folÿaſnak penÿgh allattÿa aʒ mÿbeol leʒẻn megh ſokaſul, hogÿha aʒ lathato okok is melle ÿarulnak, kÿk annak ſokaſulaſat chÿnalÿak. Eʒẻk penÿgh aʒok. Aʒ ʒabalas, feoleotte ſok ÿtal fẻkeppen Bor ÿtal, Merth eʒ aʒ Feÿeth megh tẻltÿ, es aʒ Inakath hartÿakath megh bontÿa, Fẻleotte ſok aluuas ÿelẻſben mÿngÿaraſth aʒ Etel vthan, Hewolkodas, Munkalodaſnak el hagiaſa, Sʒokot megh wreſſÿteſnek, legh ÿnkab penÿgh aʒoknak kÿk aʒ vÿʒeleth es aʒ verÿtek altal leʒẻn, megh rekedeſe es megh kÿſſebbẻdeſe.
Effele Betegſegben lewẻknek olÿ etelt kel adnÿ melÿek (Etele) vekonÿtok es keweſſe eltetẻk, tudnÿ illÿk, pareÿbol chÿnalt Etkek, Huſth penÿgh ſemmÿ feleth nem kel ẻnnÿẻk adnÿ, chÿak apro madarakat, es kẻwÿ halakath. Ha penÿgh aʒ Betegſegtwl megh leheth Bor ÿtalnak mÿndẻnẻſtwl fogwa beketh kel (Itala) hadnÿa. merth chÿak eʒ Egÿ ok aʒ, melÿel megh lehetſegẻs aʒ gÿogÿulas, Melÿet mÿwel hogÿ Eʒẻr kẻʒʒwl ſem kẻwet Egÿ, nem chÿoda hogÿ moſtan eʒ Nÿawaliabol igẻn kewes awagÿ vgÿan ſenkÿ ſem gÿogÿul megh. Legẻn aʒerth ÿtala vÿʒ, aʒ melÿben

fa heat es Aniſom magot feoʒtel megh. Gÿwmȇlchȇt es aʒ venus aʒʒonÿ mÿweth igȇn el tawoʒtaſſa eʒfele embȇr.

Aʒ kȇʒuenrȇl.

Aʒ kȇʒwenÿȇs Embȇrnek eʒȇk igȇn artalmaſok. (Artalmak)
kÿtwl igȇn oÿa magath. Heaban valo maga gÿakorlas. Etel vthan valo lowaglas, Hewolkodas, pepbeol chÿnalth eledel, awagÿ teſtabol chÿnalt etȩ̊k. vaÿas awagÿ ʒaraʒ pogachÿa, vaʒtagh hus etel mÿnth aʒ Dÿʒno hus, vÿʒbe lakoʒo allatoknak huſok aʒok vagÿ madarak vagÿ halak. Igȇn ſos, Teÿbeol leoth akar mÿ, Heatlan halak, Mÿndȇn fele gombak, Bȇchÿw etkek ÿeleoſben aʒ Lenchÿe, Mÿndȇn erȇs etkek mÿnth aʒ Borſos etȩ̊k, Nedwes gÿwmȇlchȇk mÿnth aʒ Sarga Dinnÿe, Cecla, Laboda, Mÿndȇn fele gÿwmȇlch aʒ ÿol megh erth ʒȇleotwl es aʒ Fÿgetwl megh valwa, aʒ Tengȇrÿ ʒȇleotwl es aʒ palma fa gÿwmȇlchetwl el valwa is. Sarga repa, pomagranath, Sʒÿlwa es Kȇrtweltwl el valwa is, Gÿomornak igȇn megh tȇlteſe, kÿwaltkeppen ſok kwlȇmb kwleomb fele
+390
etkekkel, Sok aʒʒonÿallattal valo kȇʒeoſwles, Seoth attul ha lehetne vgÿan megh kellene magath tartoʒtatnÿ, Melegh vÿʒben valo fȇrȇdes, de kÿwaltkeppen ſok ÿdeigh.
(Haʒnoſok) Eʒȇk penÿgh vÿʒontagh haʒnoſok, Ehȇʒes es ʒomÿuhoʒas. Eccʒȇr ȇnnÿ Napÿaban, Borth eſſȇ vÿʒʒel elegÿtwe ÿnnÿa, Eÿel alunnÿ chÿak, es nappal Nem. Merteklетȇſſen ȇnnÿ es ÿnnÿa, Mÿndȇn holnapban eccʒȇr okadnÿ, Borth ſoha nem ÿnnÿa awagÿ igȇn keweſęth.
+391
El kel aʒerth keʒdenÿ eʒ Betegſegnek orwoſlaſath aʒ Teſtnek megh wreſſÿteſen. Eleoʒȇr aʒert ereth kel raÿtha vagnÿ, Maſodcʒor purgaciot kel adnÿ, vtolʒor gÿogÿto orwoſſagokkal kel hoʒʒa nÿulnÿ. Eʒtendȇben aʒerth keccʒȇr, Tawaʒʒal es Eoſßel verth kel vȇnnÿ de chÿak kepȇs ʒȇrenth, vgÿ vagas penÿgh Ereth, ha valamÿ ok attul megh nem tÿlth. Galenus aʒt irÿa hogÿ eo ſokakat gÿogÿtoth megh chÿak eʒʒel is, hogÿ Tawaʒʒal Ereth vagatoth es megh purgalta, de aʒert olÿanokath mond, aʒ kÿk merteklетȇſſen vÿſeltek annak vthanna es nem tobʒottanak.
Aʒ Labon vagÿ aʒ keʒȇn ha kȇʒwenÿ vagÿon, (Podagra
olÿal kel orwoſlanÿ aʒ melÿel wʒʒe el embȇr aʒ oda Chiragra
ʒalloth Nedweſſegȇth. De ha Chÿpȇ chÿont keorwl Iſchias)

vagÿ benne vagÿon, mÿwel hogÿ aʒ aʒ Iʒ, igẘn Mellÿen vagÿon
oda be, legh elẘʒẘr megh enhÿtẘ laſſu orwoſſagokkal ʒwkʒegh aʒ
Chÿpẘnek faÿdalmahoʒ nÿulnÿ, melÿek ſe fẘlẘtteb ne hidegÿcchenek,
ſe penÿgh erẘſſen ne hewÿcchęnek. Megh giogÿul aʒerth
Neha chak aʒon Er vagaſſalis aʒ chÿpẘ chÿont kẘrwl valo Iʒbelÿ
faÿdalom, mÿkor aʒ Terdẘn valo Ereth megh vagÿak, Mÿkeppen
aʒerth chÿak ver vetellelis gÿakortha megh gÿogÿul aʒ Chÿpẘ
chÿontban leweo keoʒwenÿ, Eʒ ellen iſmeth, ha erẘs orwoſſagokkal
orwoſlanÿ eʒth aʒ megh wreſſÿtes eleoth, nehеʒ leʒẘn aʒth
megh gÿogÿtanÿ. Aʒerth hogÿ aʒ Chÿpẘ chÿontban valo faÿdalomnak
orwoſlaſath, ha ʒwkʒegh nem chÿak Terdẘn valo Ernek vagaſan
kel keʒdenÿ, de meeg aʒ keʒẘn valo Ernek is vagaſan.
Mÿnd eʒẘknel is penÿgh haʒnoſb aʒ okadas. Effeleknek aʒert
etel vtan mÿngÿaraſt okadnÿ kel vgÿan okadaſra ÿndito
ʒerʒammal is megh kel aʒth chÿelekeodnÿ, de gÿẘnge ʒerʒammal.
Ha penÿgh aʒ Nedweſſegẘk aʒ chÿpẘ chÿont keorwl igẘn megh
aluttak, es nehеʒ onneth el oʒlatnÿ, vettes rea nagÿ (Tanuſagh)
kẘppẘlÿẘketh es vagdaltaſd megh, merth igẘn haʒnos. Eʒth is
eʒẘdben vẘgÿed, hogÿ ha aʒ labon vagÿon, aʒ karÿan kel vagnÿ
ereth vgÿan affelẘl a honnet vagÿon aʒ kẘʒwenÿ. Ha penÿgh aʒ
kKʒẘn vagÿon, aʒ Terdẘn kel vagnÿ, awagÿ kÿwl aʒ Boka
chÿonton vgÿan affeleol aʒ melÿ feleol aʒ faÿdalom vagÿon.
Ha aʒ kẘʒwentwl wres akarʒ lẘnnÿ, Soth tẘrÿ (Tanuſagh)
megh, elegÿcd fa olaÿban, eʒʒel kennÿed reggel es eſtwe aʒ
Iʒeketh telÿes eletẘdben.
Fenÿw fanak Enÿweth tẘrÿ porra, Ebed elẘth es (Oruoſsagok)
vachÿora eleoth agÿ feÿer borban fel kalannal megh ÿnnÿa, megh
tartoʒtattÿa aʒ ÿʒẘkben valo nÿawalÿath.
Soth es Temſot egÿ mertekẘn tẘrÿ megh, Boʒʒa fanak aʒon
eʒtendeÿ Neweſenek aʒ belſẘ heat vẘgÿed, fẘʒd megh eʒẘket vÿʒben,
+392
aʒ lewewel moſſad aʒ vÿonnan tamadot kẘʒwenth. Probalt
orwoſſagh.
Feÿer ʒep tÿʒta Terpentinath vegÿ fel latot, fẘldÿ fenÿw
fanak megh tẘreoth porawal, elegÿch egÿben, mÿndẘn holnapokban
Eoʒʒel, Tawaʒʒal, Telben, keccʒẘr vegÿ ebbeol fel latoth
hoʒʒad, Ne felÿ bator hogÿ aʒ Iʒekben faÿdalom ÿndulÿon.
Eb ʒẘleonek kÿ fachÿart lewewel elegÿch eoʒwe Caſſiath,
awagÿ ha aʒ kÿ fachÿart lewe nem leheth, ʒepʒẘleonek vÿʒewel

elegÿch eoʒwe, march ruhat abban, ragaʒd aʒ kȩʒwenre, Nÿarban
hÿdegȩn, Telben melegȩn, es eʒth gÿakorta vÿchad.
Aʒ kȩʒwennek faÿdalmat roka monnÿal tȩrȩlÿed,
vagÿ roka haÿal, es aʒ vthan takard roka Bȩrrel be.
Roſa olaÿal elegÿch eoʒwe tÿkmonnak ʒekÿth es ʒepʒȩlȩ
lewewel, martogas ruhat bele, aʒʒal tarchÿad.
Beka olaÿnal ſoha ÿob nem lehet, merth chodalatos igȩn
haʒnal, aʒ faÿdalmat el veʒÿ, es nem haggia oda ʒarmaʒnÿ aʒ
Nedweſſegȩketh.
Melegh Teÿben march ruhat, es vnos vntalan rea rakÿad,
eʒth gÿakorolÿad, aʒ faÿdalmat el veʒÿ, de ſokkal ÿob aʒon
igÿekeoʒnÿ hogÿ ne aʒ faÿdalmat chak, de aʒ okat vȩgÿed el aʒ
mÿ okbol oth vagÿon.
(Iegÿȩʒd megh) Baÿrus doctor aʒth irÿa kȩnÿweben, hogÿ
annÿra volth eo raÿtha aʒ kȩʒwenÿ, hogÿ Sʒekben hordoʒtak, es
mÿndȩn chÿontaÿnak Iʒeÿben benne volt aʒ kȩʒwenÿ, chÿak aʒ
Nÿelwet forgathatta. De Eoʒʒel lÿktariommal elth, melÿben mÿkor
haÿnalban Boros oſtÿaban takarwa fel latoth ȩth volna megh,
keth ora mulwan mÿkor aʒ haſa mȩnnÿ keʒdȩt, Eotȩdÿk Sʒekÿ
vthan annÿra megh kȩnnÿebbȩdȩt, hogÿ noha aʒ elȩt egÿebek
vÿttek aʒ Sʒekre, de aʒ vthan eo maga mȩnth aʒ Sʒekre, es
aʒon napon valoban ÿarnÿ keʒdeoth. Annak vtannais keccʒȩr
probalta eʒ dolgoth megh. De vegeʒetre aʒt chÿelekȩtte hogÿ
eʒtendȩben haromʒor vagÿ Negÿcʒȩris, hoʒʒa vȩth aʒ Lÿktariomban,
nem vartha hogÿ ʒÿnthe el ÿwiȩn aʒ kȩʒwenÿ, es annak
vthanna Huʒon hat eʒtendȩigh ſoha rea nem ÿwth. Irtha penÿgh
aʒ eo keonÿweth 1560. eʒtendȩben. Aʒ lÿktariomot aʒerth igh kel
chÿnalnÿ.
Igaʒ Hermodactilluſth, ennek penÿgh aʒ gÿȩkere

[Ke]chke ganeth, Arpa [lÿʒ]tȩth, chÿgereth...gÿ lagÿ borth,
[hab]arÿ ȩʒwe, melegȩn tȩd aʒ faÿo ÿʒre. [Proba]lt orwoſſagh.
+393
Negÿ es ʒÿnthe olÿan mÿnth aʒ Embeornek vÿa, vgÿan kȩrme
vagÿon, vegÿ keth neheʒekeoth de aʒ fȩlſȩ heatul megh tÿʒtÿcchad,
Es affele hamis Hermodactilluſth Ne vegÿ aʒ kÿt Nemelÿ tudatlan
patÿkariuſok Colchicumnak hÿnak, kÿnek magÿarul Saaſhagÿma
Newe, merth aʒ igȩn halalos fw. Diagridiomot ket neheʒekȩth,
Coſtuſth, Ciminomoth, gÿeombert, Sʒȩkfweth, ana, drachma j. tȩrd megh

es ʒÿtald megh eʒe̊keth, Feÿer Borth es Meʒeth fe̊ʒ eoʒwe hogÿ
Sÿrup formaÿa legÿe̊n, chÿnald bele eʒ ʒerʒamokat. Ebben eccʒe̊r
Boros Oſtÿaban takarwa haÿnalban vegÿ keth nehe̊ʒekeoth hoʒʒad,
awagÿ harmath, awagÿ Negÿeth, aʒ aʒ, aʒ betegſegnek mÿ volta
ʒe̊renth ve̊gÿed, awagÿ Ede̊s lagÿ feÿer Borban elegÿched, es
vgÿ igÿad megh. Eʒ aʒ lÿktariom melÿel Baÿrus aʒt irÿa hogÿ
vgÿ megh gÿogÿwlt, hogÿ ſoha rea nem ÿwt te̊bʒe̊r, aʒ Iʒekben
valo faÿdalom aʒ aldoth ke̊ʒwenÿ.
Pomagranat heat ket marokkal feoʒ megh borban vgÿ hogÿ
el olwaggÿon. Aʒ vthan fwlben ereʒte̊ fwnek leweleth, Feoldÿ
ʒeode̊rÿ leweleÿnek vegſe̊ fwrtÿth, egÿ egÿ marokkal mÿnde̊nÿkbeol,
te̊rd ige̊n ereoſſen e̊ʒwe eʒe̊keth, ʒwrd megh ʒÿta altal,
tegÿ ahoʒ eretlen arpanak lÿʒtÿth egÿ marokkal awagÿ te̊bbel aʒ
menÿ aʒ feolſe̊ ʒerʒamokhoʒ elegh leʒe̊n, chÿnalÿ flaſtromot, de
eleoʒe̊r eoʒwe forrald egÿ keweſſe, Nÿarban eʒth chÿnalÿad
hÿdege̊n aʒ faÿdalmas Iʒekre, Telben penÿgh melege̊n. Eʒ ige̊n
chÿodalatos io orwoſſagh, merth aʒ oth lewe̊ Nedweſſegeoth megh
emeʒtÿ. Ees oda nem hagÿ te̊b Nedwes Nÿalat futhnÿ.
Hangÿa monÿat mÿnd feoldeſtwl ohaÿal te̊rÿ eoʒwe, aʒʒal
kennÿed.
Balha fweth harom latoth fe̊ʒ megh annÿ vÿʒben
hogÿ megh ſwrwggÿek, ʒwrd megh, es ahoʒ tegÿ harom lat vÿaʒth,
roſa olaÿt hat latoth, iſmet feoʒd vÿonnan hogÿ aʒ vÿaʒ ke̊ʒÿben
olwaggÿon, kewergeſſed es chÿnalÿ ebbe̊l flaſtromoth, te̊d
aʒ faÿo helre.
Vthÿ fwnek lewelet teorÿ eoʒwe Sowal es Nÿarfanak ʒe̊ld
lewelewel, flaſtrom moggÿara te̊d aʒ ke̊ʒwenre, aʒ Terde̊n valo
dagadaſt is megh ʒallÿttia.
Bab lÿʒte̊th habarÿ eoʒwe Tÿkmon ʒekkel, te̊d rea aʒ faÿdalmat
el veʒÿ, es aʒ dagadaſt el oʒlattÿa.
Sʒarwaſnak Sʒarwat te̊rd darabonkenth, fe̊ʒd megh feÿer
borban annÿra hogÿ chÿak hatodreʒe maraggÿon, te̊d el valamÿ
edenÿben, es megh aluʒÿk oth. Eʒʒel kend aʒ faÿdalmat es el veʒÿ.
Ecʒetnek ſe̊prwÿet, roſa olaÿth, Tÿkmon ʒekÿth, habard
e̊ʒwe es teod rea.
+394
Mogÿoro olaÿal kennÿed aʒ megh dagadaſth, eſ[!] veʒÿ es
megh is ere̊ſſitÿ aʒ Iʒeketh.
Maaknak kÿ fachÿart leweth egÿ latoth, Saffrat egÿ nehe̊ʒekeoth,

kechke awagÿ wnȩ̊ Teÿel es kenÿer bellel tȩ̊rd eoʒwe,
lagÿcʒ megh aʒ vtan aʒth roſa olaÿal, flaſtrom moggÿara chÿnald
rea, aʒ faÿdalmat chÿoda igȩ̊n megh laſſittÿa.
Thȩ̊mÿent teorÿ megh es ʒÿtald megh, Tÿkmonnak feÿereth,
Egetȩ̊th bort, Fa olaÿth, O haÿat, eʒȩ̊keth vȩ̊gÿed egÿenlȩ̊ mertekre,
tȩ̊rd moſarban aʒ haÿat, tȩ̊rÿed es aʒ Thȩ̊mÿent laſſan
laſſan hand bele, aʒ vthan aʒ tȩ̊bbith is elegÿch kȩ̊ʒiben, eʒʒel
kennÿed laſſu twʒnel aʒ faÿdalmath.
Eʒtragnak fÿat vgÿan ʒaraʒon melÿeʒd megh, tȩ̊rd
megh egeʒlen mÿndȩ̊n chÿontaÿwal, tȩ̊d vas faʒekban tȩ̊lch fa
olaÿt rea, fȩ̊ʒd erȩ̊ſſen hogÿ el ʒaraggÿon mÿnd aʒ fa olaÿ, annak
aʒ Sirÿawal kennÿed aʒ faÿdalmath.
Sʒenth Iwan heteben mÿkor aʒ Belendfw vÿragʒÿk, ʒȩ̊d
megh mÿnd vÿragoſtul, tȩ̊lch megh egÿ faʒekath vele, aʒ faʒeknak
feneken hagÿ apro lÿkakat, es fȩ̊lwl rakÿ apro facÿkakat
altal, iſmet mas faʒekat borÿch feolwl rea, de aʒt is megh rakÿad
beleol Belend fwel, aʒ ʒaÿat teʒtawal chÿnald erȩ̊ſſen be, legh
alol eʒȩ̊kȩ̊n tegÿ egÿ maʒos faʒekath, kÿben aʒ olaÿa ʒÿwarkoggÿek.
Ennek oʒton aʒ olaÿos faʒeknak ʒaÿath igȩ̊n ereoſſen
chÿnald be, es tȩ̊d fȩ̊lwl mas faʒekra kÿ igȩ̊n Ep legÿȩ̊n. Temeſd
el aʒ fȩ̊ldben eʒ keth faʒekath. hogÿ fȩ̊lwl fel ſingnÿ fȩ̊ld legiȩ̊n
raÿtok, had oth allanÿ, karachÿon heteben vȩ̊d kÿ, es aʒ mÿnemw
olaÿ aʒ alſo faʒekban leʒȩ̊n, march ruhat abban, tȩ̊d aʒ kȩ̊ʒwenÿȩ̊s
helre, choda igȩ̊n megh vonʒa aʒ faÿdalmat. Eʒth Varadÿ
Imrȩ̊h Eſpȩ̊rȩ̊ſth probalta megh.
Tehen ganenak vȩ̊d vÿʒeth mÿnth aʒ Roſanak, iſmet annÿ
fa olaÿth, es Swllȩ̊ haÿat tegÿ hoʒʒa, ÿol elegÿch ȩ̊ʒwe ȩ̊kęth,
aʒʒal kennÿed aʒ faÿdalmath. Eʒth Varadÿ prepoſth probalta
megh.
Gÿalogh fenÿwben mÿnd agaſtul chÿnalÿ fȩ̊rdeoth, fȩ̊rȩ̊ggÿek
benne. Aʒ feordȩ̊ vthan, aʒ Fenÿwnek magwat moſarban tȩ̊rd
erȩ̊ſſen megh, tȩ̊lch bort rea, fachÿard kÿ ruha altal, annak aʒ
Sirÿawal erȩ̊ſſen tȩ̊rwlteſd. Eʒth ʒÿlahÿ ferencʒ probalta megh.
Vakondaknak vȩ̊d feÿet, nÿwʒd le egeʒʒen aʒ
bȩ̊reth, ronch megh mÿndȩ̊n chÿontÿat, aʒ vthan aʒ huſat ʒȩ̊d
kÿ aʒ chÿont kȩ̊ʒʒwl, o haÿal vagdald eoʒwe, fordÿch be aʒ
ʒȩ̊rÿwel aʒ bȩ̊reth, tȩ̊lch bele aʒ huſat, vard be aʒ ʒaÿath, Twel
gÿakdoſd megh aʒ Bwrt, vond Egÿ Nÿaſra es ſwſd megh, annak
aʒ ſÿriawal kennÿed aʒ kȩ̊ʒwenth.

+395
Varÿunak feÿe veleÿeth, es ʒÿnthe annÿ O haÿath vegÿ, tȇrd
ȇʒwe erȇſſen, aʒʒal keneſd aʒ faÿo helth. Frater Georgÿ kenchtarto
Barath probalta eʒth.
Chÿerfanak gÿȇngÿth mÿnd leweleſtwl agaſtul bokroſtul fȇʒd
megh erȇſſen vÿʒben. Ha Derekaban awagÿ aʒ vallaban vagÿon
aʒ faÿdalom, fȇrȇggÿek megh aʒ vÿʒeben. Ha penÿgh aʒ lababan,
chÿak aʒ labat tarchÿa bennę. eccʒȇr, keccʒȇr, haromʒor is megh
kel melegitenÿ ha megh hwl. Eʒth Lugaſÿ Mathe probalata megh.
Fȇldÿ boʒʒath as kÿ, mÿnd leweleſtwl gÿȇkereſtwl tȇrd
megh erȇſſen, aʒ lewet ruha altal fachÿard kÿ es ʒwrd megh,
egÿ ʒoros ʒaÿu wegben tȇlch aʒ vthan, teʒtawal erȇſſen chÿnald
be, takard egÿ kenÿernÿ teʒtaban, tȇd aʒ Swtȇ kemȇncʒeben,
Shogÿ megh ſwl vȇd kÿ, annak aʒ lewewel kÿ aʒ wegben leʒȇn
kenȇgeſſed. Eʒth Nÿrÿ Bathorÿ Andras probalta.
Erdeÿ Machka haÿat, Eoregh Borʒnak aʒ haÿath, Egetȇth
borth, mÿnd egÿ mertekkel vȇgÿed eʒȇketh, fȇʒd megh eggÿwth,
aʒ faÿdalmat kend eʒʒel, ottan kȇnnÿebſegeth erʒÿ. Hogÿha
penÿgh haromʒornal tȇbʒȇr aʒ kȇʒwen raÿtha nem volth, Soha
tȇbbe aʒ vthan rea nem ÿw.
Mehfwet wtȇges megh egÿ kichÿnne, keoſd aʒ Iʒek faÿdalmara.
Kechke ganeth es Arpa lÿʒtȇth vÿʒes (Terdben ualo)
borral tȇrÿ ȇʒwę ha aʒ Terdben vagÿon aʒ kȇʒwenÿ (kȇʒwenrȇl)
kȇſd rea, es chÿoda hamar megh gÿogÿttÿa.
Kegÿo hagÿmat o haÿal tȇrÿ eoʒwe, mÿkor megh erʒÿ hogÿ
aʒ kȇʒwenÿ bantanÿ akarÿa, kennÿe megh vele mÿndȇn nap
mÿghnem vÿʒketnÿ keʒd aʒ Faÿo helÿ es megh keʒd fakadoʒnÿ.
Polaÿfwet feoʒ megh erȇſſen borban feodel alath, hogÿ
felÿgh el apaggÿon, ennek lewewel moſd aʒ faÿdalmas helÿet, es
aʒ fwet leweſſȇn keoſd rea. Eʒ orwoſſagh probalt dologh.
Polaÿ fweth feoʒ megh vÿʒben, Egÿ keo Sot awagÿ egÿ
Teglat hewÿch megh, tȇd egÿ ʒaraʒ Deſaban, aʒ deſara feolwl
tegÿ egÿ fat altal, aʒ faÿdalmas labat tȇd rea, es fȇd be. Aʒ
polaÿnak lewewel aʒ hew ſoth awagÿ Teglat ȇttȇʒʒed, aʒ labath
vgÿ parolÿad.
Keth kȇ Soth hewÿch megh, teod egÿ feordȇ kad vÿʒben,
olwaggÿon mÿnd el benne, egÿ egeʒ hetigh abban aʒ vÿʒben
fȇrȇggÿek.
Soth es Temſot bwebben, Ecʒetȇth, Egȇth borth, ros lÿʒtel

habarÿ eoʒwe, kend ruhara kȩ̊ſd aʒ faÿdalõra, ha megh Aß,
iſmeth megh vÿchÿad, megh enhitiÿ aʒ faÿdalmath. Eʒth Magocʒÿ
gaſpar probalta.
+396
Hÿgh tehen ganeth keres, es aʒʒu roſath, aʒ Sʒeek fwnek
chÿak aʒ Sarga vÿragath, len magoth, tȩ̊rd megh porra aʒ
ʒerʒamokath, elegÿch eoʒwe aʒ Tehen ganewal, aʒʒal keoſſed aʒ
faÿdalmath.
Kendȩ̊rnek gÿȩ̊kereth feoʒd megh vÿʒben, es aʒʒal kȩ̨ſſed
aʒ faÿdalmath.
Egÿ nagÿ Soth twʒeſÿch megh, aʒ Feordȩ̊ kadnak
fȩ̊lwl abroncʒbol chÿnalÿ ernÿȩ̊th, es arra chÿnalÿ egÿ laſnakoth,
wlÿȩ̊n aʒ faÿdalmas embȩ̊r egÿ kÿs ʒekre aʒ kadban, aʒ Twʒes
Soth teod alaÿa, Aʒ kadat annÿra be burÿcchad feolwl, hogÿ
ſemmÿ Eȩgh kÿ awagÿ be ne meheſſȩ̊n. Aʒ faÿdalmas Embȩ̊r
keʒeben Egÿ pÿnth bor legÿȩ̊n, es laſſan laſſan ȩ̊ttȩ̊ʒʒe aʒ twʒes
Sora, Smÿnd addÿgh aʒ kadban wlÿȩ̊n mÿgh annak aʒ gȩ̊ʒÿth
vgÿan nagÿ nÿawaliawalis el ʒenwedhetÿ. Aʒonnal oʒton kÿ kel
vȩ̊nnÿ, es aʒ agÿra kel teonnÿ es ÿol be kel takarnÿ. Aʒ Feÿet
penigh roſa vÿʒʒel kel kennÿ, hogÿ ha megh aÿult volna fȩ̊l
ebreggÿȩ̊n, Megh erʒÿ aʒ betegh hogÿ mÿndȩ̊n faÿdalomtul megh
ʒabadulth. Eʒth Baÿonÿ Iſtwan megh probalta es igaʒnak talaltatoth.
Dÿofanak lewelet feoʒd megh vÿʒben, tarch abba aʒ faÿdalmas
labadat, ÿo modon megh kȩ̊nnÿebitÿ aʒ faÿdalmath.
Harom pÿnth Fa olaÿth tȩ̊lch Eoth awagÿ hat pÿntȩ̊s wegben,
es mÿkor aʒ Belendfw vÿragoʒÿk, ʒȩ̊d megh aʒ vÿragath es aʒ
wegȩ̊th tȩ̊lch rakwa velę, chÿnald ÿol be aʒ Sʒaÿat es Nÿarban
tȩ̊d aʒ Napfenre, Telben penÿgh ʒobaban erlelÿed eʒtendeigh awagÿ
kettȩ̊igh is, merth howa toab mÿnd ÿob es haʒnoſb leʒȩ̊n. Tÿk
awagÿ Lud tallat march ebben, aʒʒal kennÿed aʒ hol faÿ, megh
laſſittÿa aʒ faÿdalmath. Eʒth Balaſſa Menÿhart megh probalta.
Vȩ̊rȩ̊s kapoʒtanak leweleth egeſd megh, annak aʒ hamwat
elegÿch eoʒwe ohaÿal, aʒʒal kennÿed.
Mÿkor aʒ Fanak lewele megh ÿndul, egÿ eoregh
furowal furÿ megh egÿ Nÿarfath, es aʒ melÿ vÿʒ abbol kÿ
chÿorogh, fogd megh bwſegeoſſen valamÿ edenben, Smÿkor aʒ
faÿdalom valakÿn leʒȩ̊n, vegÿ kÿ ebben es melegÿcd megh, tarchÿa
benne aʒ labath, ſmegh kȩ̊nnÿebbitÿ. Iſmeth aʒon vÿʒeth tȩ̊lch
vÿʒʒa aʒ altalagban, mas wdȩ̊re tarchÿad, merth megh nem veʒ,

es mẽnnel toab tartod annal ÿob, Eʒth Balaſſa Menÿhart megh probalta.
Aʒ kẽrẽſſan mÿkor aʒ ferẽgh megh ÿndul ʒẽd megh, hand igẽn ereos Ecʒetben hogÿ benne megh halÿanak, mÿnd aʒ ÿwendẽ eʒtendeoigh abban tarch ẽketh. Mÿkor eoſmerÿ valakÿ hogÿ aʒ faÿdalom rea akar ÿwnÿ, vegÿ alkolmaſſan kÿ benne, Es igẽn o
+397
haÿal tẽrd ẽʒwe, kend aʒʒal ahol faÿ. Eʒ igẽn erẽs dologh de haʒnos. Eʒth egÿ ven aʒʒonÿ porbalta.
Fa olaÿth, Egetẽth Borth, ana libra j. Feÿer vÿaʒth egÿ font Negÿedreʒeth, o haÿat annÿth, Iuh faggÿath annÿth, Sʒarwas chÿontnak veleÿet egÿ fonthnak Nÿolcʒad reʒeth, leweſticom gÿeokereth egÿ fonthnak Negÿed reʒeth. Eʒẽketh tẽrd megh elegÿcd eoʒwe, chÿnalÿ vÿ vaʒonbol Egÿ Sakchÿot es tẽd abban, es tẽd vgÿ egÿ Maʒos faʒekban. De aʒ faʒeknak keoʒepÿben fabol chÿnalÿ egÿ kẽrẽʒtẽth, arra tegÿed, hogÿ aʒ faʒeknak feneketh ne erÿe, hogÿ valahogÿhogÿ megh ne egÿẽn aʒ ʒerʒam. vtolʒor tẽlch oʒton eʒ faʒekban aʒ Fa olaÿth es aʒ Egetẽth borth, feoʒd igẽn erẽſſen es ʒwrd megh, aʒ aʒ, fachÿard kÿ erẽſſen aʒ Sakchÿobol, eʒʒel kennÿed Twʒnel aʒ faÿdalmath.
Mÿkor penÿgh aʒ Twʒnel feoʒẽd eʒ ʒerʒamoth, igẽn megh oÿad hogÿ ʒÿkra ne eſſek aʒ ʒerʒamban, merth veʒẽdelmes volna. Eʒ orwoſſaggal egÿ Barat giogult megh, a kÿ igẽn ſok eʒtendeigh volth keoʒwenÿẽs, es gÿẽtrẽdeoth benne.
Bakʒarwo fwnek magwanak lÿʒtÿth libra s. Arpa lÿʒtẽth, len magoth, ana uncia ij, kapoʒta magoth, uncia j. s. Sʒeękfw vÿragoth, Sarkerepeth, ana uncia j. Tÿʒta Meʒeth uncia vj. Feÿer bort aʒ menÿ ehẽʒ elegh, tẽrd porra aʒ kÿk arra valok, aʒ lÿʒteoket penÿgh ecʒettel hÿnch megh, aʒ vthan feoʒd megh mÿnd eggÿwth eoketh, hogÿ legiẽn Flaſtrom moggÿara, melegẽn chÿnald aʒ faÿdalomra, megh enhitÿ es aʒ dagadaſt is el veʒÿ.
Feÿer wrẽmnek kÿ fachÿart leweth, Saffranth, Opiomot,
ana drachma j. vÿaʒth, drachma iiij, kek liliom olaÿt, drachma vj, edes bort aʒ menÿ eheoʒ elegh. Aʒ vÿaʒt olwaʒd ẽʒwe aʒ liliom olaÿal, aʒ tẽb ʒerʒamot elegÿch aʒ Borban, es aʒ vthan mÿnd ẽʒwe elegÿtwen, kend ruhara es kẽſd aʒ faÿdalomra, de elẽʒẽr moſd megh aʒ helÿeth ahol aʒ faÿdalom vagÿon.
ʒanotnak magwat teord megh, vÿʒes roſa Meʒʒel (Purgacio) elegÿch eoʒwe, ad megh ÿnnÿa, mÿndẽn ruth Nÿalakat kÿ hoʒ

melÿek aʒ Iʒekben vadnak, mÿnd aʒ Sʒek altal mÿnd okadas
altal, kel penÿgh eccʒe̊r ebben adnÿ keth Nehezekeoth.
Tenge̊rÿ ʒe̊leoth te̊rÿ e̊ʒwe Opoponacummal, ezt flaſtrom
moggÿara chÿnald aʒ keoʒwenre.
Apium leweleth feoʒd megh borban, chÿnald aʒ ke̊ʒwenre
lagÿ flaſtrom moggÿara.
Aprofele Eger fwl fweth feoʒ megh borban,
Flaſtrom moggÿara keoſd rea, ha vgÿan ige̊n ere̊s volna is aʒ
faÿdalom el vezÿ.
+398
Apro chÿgaknak kÿk aʒ bokrokon tere̊mnek te̊rd megh aʒ
huſath, keoſd aʒ keoʒwenre, haʒnal.
Me̊nÿeteoth feoʒ megh fa olaÿban hogÿ vgÿan el olwaggÿon
benne, tegÿ vÿaʒth ahoʒ, Iʒeknek faÿaſat el vezÿ. Inaknak faÿaſarolis
ÿo.
Ve̊re̊s kapoʒtanak lewelet, Bakʒarwo few magvanak lÿʒtÿwel
es Ecʒettel elegÿch eoʒwe, chÿnald flaſtrom moggÿara, el vezÿ
aʒ faÿdalmat.
Narciſſuſnak gÿe̊kereth feoʒd megh Meʒben. Iʒe̊kben valo
regÿ faÿdalmath megh giogÿth chÿak eʒʒel ke̊ſſed.
Fe̊ldÿ fenÿw fweth feoʒ megh Ecʒetben meʒeſben, es roſa
Meʒben, ezt aggÿad ſok napÿgh ÿnnÿa.
Balha fweth feoʒ megh roſa olaÿban es ecʒetben, ke̊ſd aʒt
rea, akar penÿgh vÿʒben feoʒʒed.
Natragulanak gÿe̊kereth teord megh, arpath aʒtas megh
es ʒaras megh, teord megh, es aʒʒal elegÿch e̊ʒwe aʒ Natragula
gÿe̊kereth, ke̊ſd rea.
Mÿkor oʒthon aʒ Hewſegh el keʒd oʒlanÿ, chÿak marad aʒ
Iʒeknek dagadaſa faÿdalommal, korpat Soth megh forralt Muſtoth
feoʒ eoʒwe, keoſd rea, aʒ faÿdalmath megh enhitÿ, aʒ dagadaſth
is el vezÿ.

(Iſchias Sciatica) **Chÿpe̊ben valo ke̊ʒwenre̊l.**
Legh ele̊ʒe̊r valakÿn eʒ el keʒdetÿk, aʒ Eovedcʒes
(Ieleÿ) alath valo chÿontok keʒdnek faÿnÿ, Neha penÿgh vgian
aʒ chÿpe̊ chÿontban keʒdetÿk, Neha aʒ Terd alath valo chÿont
faÿ, Neha aʒ Boka chÿonth, Neha mÿnd aʒ egeʒ Sʒaar chÿonth,
Neha aʒ Agÿek chÿonth, es akkor megh bantatÿk aʒ hoÿagh, es
Nehezen leʒe̊n aʒ vÿʒelles, Es akkor mÿnd aʒ Cÿpe̊ chÿontoktul

fogwa ala aʒ Sarkÿgh leʒe̊n aʒ faÿdalom.
(Tanuſagh) Valakÿn eʒ vagÿon ha ige̊n megh rakodot teſtel vagÿon, eleoʒe̊r aʒ ke̊nÿeok chÿonton kel eret vagnÿ aʒ vthan aʒ laba boka chÿonton. Awagÿ aʒ Terd alat, merth probalt dologh eʒ, hogÿ aʒ Terd alath valo Er vagaſſal, elſe̊ nap megh gÿogult aʒ faÿdalom. Aʒ Er vagas vthan agÿ purgacioth.
(Oruoſsagok) Hermodactilluſth tÿʒtÿch megh aʒ feolſe̊ heatul es te̊rd porra, veſd melegh teÿben es march Spongÿat bele, te̊d aʒt melege̊n rea. Mÿhelt megh hÿdegwl aʒ Spongia, iſmeth march aʒ Melegh teÿben, es vgÿ te̊d rea, merth nem ÿo hÿdege̊n raÿtha tartanÿ.
+399
Ebben penÿgh eʒ ke̊ʒwenben ſokkal ÿob okadtato ʒerʒammal wreſſitenÿ aʒ Betege̊th, hogÿ nem mÿnth Crÿſtellel.
Lo mentath fonnÿaʒ megh vÿʒben, keoſd aʒ chÿpe̊re, aʒ chÿont ke̊ʒʒwl kÿ vonʒa aʒ oth valo nÿerſeſege̊th, es aʒ egeʒ tagoth megh melegitÿ.
Fenÿw ʒurkot vegÿ ket reʒth, kenke̊wet egÿ reʒth, te̊rd eoʒwe es keoſd ÿrhara, feore̊ʒd megh aʒ Betegh embeorth, hogÿ kÿ ʒal aʒ feorde̊beol, egete̊t borral hÿnte̊geſd megh aʒ faÿo helÿeth, ragaʒd aʒ vtan rea aʒ flaſtromoth, es mÿnd addÿgh raÿtha alÿon, mÿgh nem eo maga le eſÿk rola.
Keſerw babnak lÿʒtÿth ecʒettel es Meʒʒel feoʒd eoʒwe, flaſtrom moggÿara chÿnald rea.
Bakʒarwo fweth Meʒes vÿʒben feoʒ megh hogÿ ʒÿnthe el roſſaggÿon aʒ fw benne, te̊rd megh, tegÿ annÿ Meʒeth hoʒʒa aʒ menÿ ahoʒ elegh es feoʒʒed, chÿnald ruhara es ragaʒd aʒ faÿdalomra, megh enhitiÿ mÿndÿaraſth aʒ faÿdalmath.
Kapothnakot feoʒ megh vÿʒben, elegÿch eoʒwe kechke Sawowal, ad megh ÿnnÿa.
Fwgeth vegÿ keth reʒth, Muſtar magoth egÿ reʒth, aʒ fÿgeket veſd melegh vÿʒben ele̊ʒe̊r, alÿon benne Egÿ Eÿel es egÿ nappal, aʒ vthan aʒ vÿʒeth fachÿard ÿol kÿ aʒ fwgekbeol, aʒ Muſtart teord porra, elegÿch eoʒwe ecʒettel, aʒ vthan iſmet aʒ fwgekkel chÿnald eoʒwe, ke̊ſd aʒ faÿdalomra, de ſokaÿgh raÿta Ne tarchÿad, merth ige̊n megh ſebeoſſitÿ.
Cÿpros fat, drachma ij. Borſoth, drachma vj. Rutath, Boroſtÿannak leweleth ana drachma vj, Themondad fweth, drachma ij. te̊rd porra eʒe̊keth, ad megh borban ÿnnÿa.

Terpentinath vegÿ awagÿ Fenÿw vÿaʒth, Fe̊ldÿ fenÿw fweth
teorÿ porra, akar penÿgh Bechÿ fweth, elegÿch eoʒwe, es agÿ
Egÿ latoth megh eonnÿ.
Babnak lewelet, es Indiaÿ Borſoth teorÿ eoʒwe O haÿal,
aʒʒal kennÿed.
Chÿoda fanak magwath teord megh, ige̊n Agh kappanth feoʒ
megh, ad annak leweben megh ÿnnÿa.
Fekete wrmeoth aſßat teorÿ porra, borban agÿ harom Nehe̊ʒeke̊t
eccʒe̊r megh ÿnnÿa.
Feoldÿ fenÿw fw lewelet teord porra, tÿʒta vÿʒben Negÿwen
napÿgh eʒt ad ÿnnÿa.
Vad Saffrant Ecʒettel es Arpa lÿʒtel teorÿ eoʒwe,
ke̊ſd rea, haʒnos orwoſſagh.
Melegh tehen ganeth olÿat aʒ kÿ meʒe̊n aʒ chiorda ke̊ʒe̊t
ÿar veogÿed, kend rea, Nagÿot haʒnal.
+400
Iſthen faÿat feoʒ megh vÿʒben, keoſd aʒ Chÿpe̊kre, ha vgÿan
regÿ aʒ faÿdalom is, haʒnal.
Aranÿ gÿeoker fweth veogÿed, es aʒ lewet fachard kÿ,
elegÿch eoʒwe fa olaÿal, teod aʒ Cÿpe̊ chÿontokra, el veʒÿ aʒ
(Terdben) faÿdalmath, ha aʒ Terdben aʒ keoʒwenÿ aʒth is el veʒÿ.
Madra fweth teorÿ eoʒwe ohaÿal es Ecʒettel, eʒʒel kennÿed,
harmad napÿgh megh gÿogÿttia.
Nagÿ Lapunak magwat te̊rd porra, Negÿven napÿgh ÿo
Borban ad eʒth ÿnnÿa, chÿodalatoſkeppen megh giogÿttia.
Tÿʒta Meʒet kÿnek aʒ taÿtekat el hantad, libra iij. kapotnak
gÿeokeret kÿt megh tÿʒtÿtottal es megh teortel porra, libra j.
laſſu twʒnel feoʒd eʒth Egÿ egeʒ oraÿgh, ve̊d kÿ es tegÿ hoʒʒa
ige̊n ÿo fa heat, uncia j. porul, Ebbeol mÿnde̊n Nap reggel es eſtwe
Eoth kalannal agÿ megh e̊nnÿ, De aʒonke̊ʒben ilÿen flaſtromot is
chÿnalÿ aʒ faÿo helre.
Fenÿw fanak enÿweth, es eʒe̊rlabu fere̊gnek kÿt hÿnak te̊rd
eoʒwe, ahol faÿ Tÿʒ napÿgh tarch raÿtha, Aʒ vtan te̊d alab, es
tÿʒ nap iſmeth tarch oth. Harmadcʒor annalis te̊d alab, es oth
is tarch Tÿʒ napigh. Eʒ apro fakadekokath chÿnal, melÿeke̊n
mÿnd kÿ ÿw aʒ Nedweſſegh, aʒ Faÿdalom is el mulÿk, Sok tartomanÿokban
megh probaltatoth eʒ orwoſſagh.
Vÿaʒth, Cÿerfanak mohat, Terpentinat, Aſßu kek
liliomoth, Mÿrrhat, galbanumoth, ana uncia vj, ehe̊ʒ aʒ menÿ elegh

annÿ Cÿpros olaÿth, eleoʒe̊r aʒ galbanumot, aʒ vÿaʒʒal eggÿwth
veſd aʒ olaÿban, es te̊d aʒ twʒhe̊ʒ, aʒ te̊bbÿt porul hand bele,
ebbe̊l chÿnalÿ flaſtromot es teod rea.
Erdeÿ tormat teorÿ eoʒwe Dÿʒno haÿal, te̊d rea alÿon raÿtha
harom oraÿgh, annak vtanna fe̊re̊ʒd megh.
Saſa fwnek leweleth es gÿe̊kereth, Eorwenÿ gÿe̊kerrel te̊rd
eoʒwe, ke̊ſd rea.

(Tophi Nodi) **Iʒekben lewe̊ chÿomokrol.**
Aʒ Iʒekben Chÿomok es dagadaſok ige̊n kemenÿe̊k tere̊mnek,
(Okaÿ) Neha aʒ Nedweſſegtwl es annak ſwrwſegetwl, melÿ aʒ
Iʒekben maradoth. Neha penÿgh aʒ fe̊leotteb valo oʒlato es
ʒaraʒto orwoſſagoktwl, aʒert aʒoknak gÿwleſe̊k ʒÿnthe vgÿ vagion
aʒ Iʒekben, mÿnth aʒ Fe̊wenÿ aʒ veſekben.
Kechke ganeth ecʒettel awagÿ Arpa lÿʒtel elegÿch e̊ʒwe,
ke̊ſd rea, aʒ Iʒekben valo kemenſege̊keth el veʒÿ. Eʒ ſokʒor
megh probaltatoth.
+401
Ige̊n ere̊s regÿ Saÿtoth, ige̊n o ʒalannanak aʒ ke̊werÿth fe̊ʒd
megh ÿol vÿʒben, ve̊d kÿ aʒ ʒalannat aʒ vthan aʒ vÿʒbeol, es
te̊rd ige̊n ÿol e̊ʒwe aʒ Saÿtal, chÿnald aʒ chÿomoʒaſokra.
Fÿgeth te̊rÿ eoʒwe Feÿer liliom olaÿal, es ke̊ſd aʒʒal aʒ
chÿomoʒaſokath.
Dÿʒno, kechke, Borÿu es Lud haÿat te̊rÿ eoʒwe, aʒʒal ke̊ſſed
aʒ chÿomoth.
Feÿer Malwath fe̊ʒ megh keccʒe̊r, ʒabot, Chÿalanth,
Fe̊ldÿ Te̊knek gÿe̊kereth, es Saſhagÿmanak, kapornak Iſthen
faÿanak, Eoke̊rʒe̊mnek, pe̊ʒercʒenek, mÿnd eʒe̊knek ve̊d aʒ
leweleÿth, ʒurokkal es kenke̊wel elegÿch e̊ʒwe, ke̊ſd rea aʒ
chÿomokra.
Fekethe gÿoparth, Cÿombort, The mondad fweth, Fe̊ldÿ
fenÿw fweth, feoʒ megh, ad eʒth ÿnnÿa. Aʒth irÿa Galenus, hogÿ
eo ſokakath latoth kÿk eʒʒel megh giogÿtottak aʒ raÿtok valo
chÿomoth.
Kiſfeold Epeÿeth, uncia v. Themondad fweth, Chÿe̊nge̊ fweth,
ana uncia vj, Hÿm farkas almath harom Neheʒeke̊t, gencianath, petreſelme̊th,
Agaricomoth, Feoldÿ the̊mÿent, Meont, eʒt patÿkaban
talalnÿ, awagÿ eʒ helÿeoth Mirobalanomoth, ana drachma iij, Spicanardoth,
uncia v. te̊rd megh eʒe̊ket es ʒÿtald megh, megh tÿʒtÿtoth Meʒʒel
chÿnald e̊ʒwe mÿnth egÿ lÿktariomoth. Ebbeol mÿnde̊n napon

keth vagÿ harom orawal Ebed elȯth Boros oſtÿaban agÿ Egÿ
Mogÿoronÿth megh eonnÿ, awagÿ ad Bakfwnek vÿʒeben megh
ÿnnÿa.
Mogÿorot, uncia iij, Fa olaÿth libra j. Bechÿ ʒappant, uncia iiij,
Meʒeth uncia ij, vÿaʒth uncia, x, Terpentinat, uncia vj, eheʒ aʒ menÿ tÿkmon
feÿer elegh, tȯrd ȯʒwe Es chÿnald ȯʒwe, tȯd aʒ chÿomokra.
Igȯn O es erȯs Saÿtoth kÿ vgÿan megh chÿpÿ aʒ ʒaÿadath
vȯgÿed, megh Soʒoth igȯn awas dÿʒno labnak ʒaraÿth feoʒd
megh erȯſſen, hogÿ vgÿan el roſſaggÿon, elegÿcd ȯʒwe es tȯrd
eoʒwe ennek aʒ lewewel aʒ Saÿtoth, chÿnald aʒ chÿomokra,
Baÿrus biʒonnÿal irÿa, hogÿ eʒ orwoſſaggal igȯn ſokakat gÿogÿtoth
megh. Meſue doctoris aʒt irÿa.
Chÿerfa mohot tȯrÿ eoʒwe kek liliom olaÿal, kȯſd
rea aʒ chÿomora.
Vad kendȯrnek gÿȯkereth feoʒd megh vÿʒben aʒʒal kȯſſed
aʒ chÿomokath.
Bakʒarwo fw magwanak lÿʒtÿth, Ammoniacomoth kÿth megh
egettel, Fekethe Babnak lÿʒtÿth, keſerw Bab lÿʒtȯth, eʒȯket mÿnd
egÿ mertekre vȯgÿed, elegich ȯʒwe, es Melegh vÿʒʒel chÿnald
Flaſtrom moggÿara, kȯſd aʒ chÿomoʒaſra.
+402

Iʒek ha nem moʒoghatnanak.

Ha aʒ faÿdalmaknak megh giogÿtaſa vthan, aʒ Iʒek nem
moʒoghatnanak, aʒ melÿ Lÿktariomokath ÿrtham oda feol aʒ
kȯʒwenrȯl, aʒʒal kel elnÿ, Sha aʒok elegek nem lȯnnenek, eʒth
hÿelekȯggÿed.
Baber magoth, Baſa roſa magwat kÿnek aʒ fȯlſȯ heat le
vȯtted, ana uncia ij, tȯrd eoʒwe eʒȯketh, aʒ menÿ lugh ehȯʒ elegh
feoʒd megh benne, aʒʒal moſſad.
Chÿerfanak Mohat, Fenÿw magoth fȯʒ megh akar borban,
akar vÿʒben, akar lugban, eʒʒel moſſad aʒ erȯtlen tagoth.
Thȯmÿenth, uncia ij, Tȯrȯth Soth, uncia j. Sarga viola olaÿth aʒ
menÿ ehȯʒ elegh, tȯrd eoʒwe Moſarban eʒȯketh ſokaÿgh, Smÿkor
alunnÿ megÿȯn kend megh eʒʒel aʒ Iʒeketh, megh erȯſſitÿ
eoketh, megh is giogittÿa.

Chÿpȯÿrȯl Gÿermȯkchenek.

Kÿs gÿermȯknek gÿakorta megh Sebȯſȯdÿk chÿpȯÿe es
Tompora, Bȯreÿs el hamol, mÿvel hogÿ polaban vagÿon be
takarwa, aʒ vÿʒeletÿtwl es ganeÿatul. Aʒerth elȯʒȯr

aʒth ʒepe̊n megh kel tÿʒtÿtanÿ ha valamÿ rutſagh raÿtha, aʒ
vthan chÿak roſa vÿʒʒel, awagÿ roſa olaÿal, awagÿ Teÿel kel
kennÿ es moſnÿ. Lenchÿe lÿʒte̊th, Arpa lÿʒte̊th roſa olaÿal elegÿch
eoʒwe es kend be vele.
ʒalannat is olwaʒ megh, roſa olaÿt is vegÿ, mÿnd eʒe̊keth
Fwlben ereʒte̊ fweth te̊rÿ megh es ʒwrd kÿ aʒ leweth,
elegÿch eoʒwe es ruha altal fachÿard kÿ, awagÿ ha aʒ ʒalonnath
megh nem olwaʒtod is de chÿak megh rontod, meeg ÿob, eʒe̊keth
ÿo feÿer borban feoʒd megh, elegÿch hoʒʒa Egÿ Neheʒek te̊re̊th
Maſtixot, egÿ Neheʒek The̊mÿenth, valamelÿ helÿe̊n aʒ gÿerme̊kchenek
bwre le hamol, eʒʒel kennÿed, mÿnde̊n ketſegnekwl
megh gÿogÿul. Probalt dologh.

Keʒnek megh chÿwggedeſere̊l.

Chÿpke gÿwme̊lchÿeot ʒegÿ vgÿ mÿnth varadÿ Maſſel
be̊chwel, fe̊ʒd megh ele̊ʒe̊r ennek fel be̊chwÿet, vÿʒben egÿ
wſtben, es annak aʒ leweth te̊lch egÿ kadba, had maganak megh
hwlnÿ, es ſeminÿ egÿeb vÿʒet bele ne bocÿas, mÿkor megh hwl
+403
wlteſd bele aʒ Betege̊th, ʒÿnthe mÿnd farattigh benne wlÿe̊n.
Maſod napon iſmeth fel be̊chÿwt feoʒ megh aʒon modon. Harmadnapon
aʒ harmadÿk fel beochÿwth, igh feoreoʒd megh aʒ
kÿnek keʒe es ha laba megh chÿwggedeoth, es ha aʒ Teſteis
annÿra el fonnÿadoth hogÿ vgÿan nem birÿa.
Eb kaproth aʒalÿ megh mÿnd gÿe̊kereſtwl leweleſtwl, fe̊ʒd
megh wſtben, ebben eʒ feorde̊ben fe̊re̊ʒʒed.
Eorwenÿ gÿe̊kereth ohaÿal te̊rÿ e̊ʒwe ere̊ſſen, fe̊ʒd megh
borban, annak aʒ lewewel kennÿed aʒ keʒeketh.
Fwr haÿath vegÿ, de aʒ hartÿachkaÿat le vegÿed
rola. lud monÿ heaban melegh paraſban feoʒd megh, kend
melege̊n aʒ Sirÿawal twʒnel. aʒ el aʒoth keʒre huſth newel
mÿnden ketſegnekwl.
Eoke̊r fark vÿragoth keccʒe̊r egete̊th Borban feoʒ ige̊n ÿol
megh, annak vthanna ʒwrd le rola, Iſmeth hanÿ vÿragot bele es
chÿnald wegben, erleld megh aʒ vere̊fenÿe̊n, aʒʒal kennÿed.
Egÿ ke̊wer Ebet lwÿ megh, mÿnd ʒe̊re̊ſtwl bwre̊ſtwl chÿontoſtul
feoʒd megh ere̊ſſen hogÿ vgÿan el hulÿon egÿ maſtul, aʒ
vthan hogÿ megh hwl, aʒ fe̊lÿt ʒe̊d le aʒʒal kend aʒ keʒęketh.
Salÿath es roſath feoʒ megh Borban, aʒ vÿʒewel moſſad

erȯſſen aʒ karodath, aʒ vthan melegh ruhawal tȯrwlteſſed, es laurus olaÿth egeteoth borban elegÿtwen, melegȯn keneſſed, eʒth mÿndȯn napon reggel es eſtwe chÿelekeoggÿed.
Feoldÿ Boʒʒanak gÿȯkereth, Foghagÿmath, eʒȯketh kwlȯn tȯrd megh, aʒ leweth aʒoknak fachÿard egetȯth borban, tȯlch egÿ ȯregh wegben, chÿnald ÿol be aʒ wegȯth teʒtaban, ſwſd megh aʒ tȯb kenÿer keoʒeoth, hogÿ megh ſwl vȯd kÿ, haſÿch kÿ aʒ kenÿerbȯl aʒ wegȯth, aʒ vÿʒeth tȯlch egÿ Maʒos faʒekban, keres Borʒ haÿath, Medwe es vad Machka haÿath. Lochont veleÿet, eʒȯket feoʒd megh aʒ vÿʒben, es tegÿ valamÿ kewes vÿaʒth hoʒʒaÿa hogÿ kemenſege legÿȯn ennek, fȯʒd ÿol megh, es hogÿ megh fȯ veod kÿ, Megh aluʒÿk aʒ. Mÿndȯn napon eʒʒel kennÿed aʒ le chÿwggedȯt keʒeth. Probalt orwoſſagh.

Chÿerfanak mohath tȯd egÿ faʒekban, ÿo erȯs o borral tȯlch tele aʒ faʒekath, O haÿat ves alkolmaſul bele, fȯdel alath fȯʒd erȯſſen, egÿ egeʒ nap eſtÿglen mÿnd fȯʒʒed, ſgÿakorta kewerÿed, Sha aʒ Bor el keʒd apadnÿ, iſmeth megh tȯlchÿed, es fȯʒd mÿnd annÿra hogÿ aʒ Chÿerfa moha ʒÿnte ÿrre valtoʒʒek, kÿ oʒton vgÿan megh aluʒÿk, aʒʒal kennÿed melegȯn aʒ keʒeth
+404
Medwe haÿath, uncia vj. petroleum olaÿth, uncia ij.
Spicanard olaÿt uncia j. vÿaʒt aʒ Menÿ ehȯʒ elegh, feoʒd ȯʒwe eʒȯketh, eʒʒel kennÿed aʒ le chwggedeoth keʒeth awagÿ aʒ labat is.
Lonak chÿontÿa veleÿet, Eb chÿontnak veleÿeth, o haÿat, kegÿo hagÿmath, tȯrd eoʒwe eʒȯketh, olwaʒd megh es ʒwrd megh, eʒʒel kennÿed aʒ megh ʒaradoth tagokath.

(Tremor) **Keʒnek reʒketeſerȯl.**
Ha Betegſegtwl reʒketh aʒ keʒ, papa fwnek vȯd vÿʒeth es aʒʒal moſſad.
Nÿulnak agÿaveleÿeth ſwſd megh, aʒt aggÿad eonnÿ aʒ reʒketegȯs keʒwnek.
Vȯrȯs kapoʒtath agÿ eonnÿ, Es Feÿer malwath fȯʒ megh vÿʒben, aʒt aggÿad ÿnnÿa.

Gÿermȍknek ha valamÿ tagÿa el aʃʒna.

Varadÿchot keth vagÿ harom marokkal, fȍʒd megh vÿʒben, eʒʒel moʃʃad, chÿodalatos ÿo orwoʃʃagh eʒ, de igȍn gÿakorta moʃʃad vele.

Keʃęrw mondola olaÿth fel fontoth, ÿol megh tȅrȅth Bechÿ Saffranth keth nehеʒekeoth, feoʒd eoʒwe eʒeoketh, kend eʒʒel aʒ megh ʒaradoth tagoth.

Gÿalogh fenÿwnek aʒ teteÿen valo fwrtÿth, Chÿalannak gÿȅkereth, Salÿath, Sʒeekfwnek vÿragath, ana manipulus j. vÿ vaÿban

---

aʒ kÿ megh chwggedȅth es el eʃȅth, awagÿ el keʒdȅth aʒnÿ.

Eʒth Kawaʃÿ Chriſtoff megh probalta Huſtban. Labnak is igȍn ÿo orwoʃʃagh aʒonrol.

Nÿers Salÿath, Chÿaba ÿreth mÿnd gÿeokereſtwl Nÿerſeth, eʒȅkbeol vegÿ aʒ menÿ elegh, Camfort harom Neheʒekeoth, tȅd Alembicomban eʒȅketh es vȅd vÿʒeth, reggel es eſtwe Melegȍn kend eʒʒel aʒ melÿ tagh reʒketh, vgÿan ÿnnÿa is agÿ benne keweſeth.

+405

forrald megh eʒȅketh, aʒ vthan igȍn erȅʃʃen fachÿard kÿ, chÿnalÿ flaſtromot ebbȅl, es tȅd aʒ el aßoth tagra.

Fȅldÿ gÿlÿʒtakath tÿʒtÿch es mos megh, chÿnald ȅket wegben, aʒ wegeoth tapaʒd be kenÿer teʒtaÿaban, veſd aʒ kemȅncʒeben, gÿakorta megh neʒʒed, Sha haſadas lȅnne raÿtha aʒonnal be chÿnald. es be tapaʒʒad, oʒton mÿkor aranoʒod hogÿ vÿʒʒe leoth, veod kÿ, es aʒʒal kennÿed aʒ megh aſʒot tagoth.

Keʒnek awagÿ Labnak is megh aluuaſarol.

Fenÿw magoth es egȍth Borth feoʒ eoʒwe, hewÿch megh aʒ vas Sʒarth, kÿt kowach ßarnak hÿnak, aʒt ȅttȅſd ecʒettel, parold vgÿ aʒ Tagoth, aʒ vthan melegȍn kend aʒ ßerʒammal. Len magoth, Feoldÿ boʒʒath, Eger farkath, Iros vaÿath, lab moſo fweth, tȅrÿ eoʒwe erȅʃʃen, tȅd egÿ Maʒos faʒekban, eʒʒel kennÿed aʒ megh aluth keʒeth awagÿ labath, aʒ Inakath penÿgh erȅʃʃen kennÿed vele, aʒ kenes vthan tegÿ vankoſth aʒ tenerere, fȅl kȅʃʃed aʒ keʒeth aʒ Nÿakahoʒ.

Keʒnek awagÿ Labnak megh ſugorodaſarol.

Talmoſo fweth, Eger fark fwnek leweleth, fe̊ldÿ boʒʒath, Iros vaÿath, Len magoth, kwlе̊n kwlе̊n ronch ere̊ſſen megh es feoʒd eoʒwe, eʒʒel kennÿed melege̊n aʒ Inakath.

Te̊rd megh ÿol ere̊ſſen aʒ Maÿoranth, es vgÿ te̊d rea flaſtrom moggÿara, keoſd rea is.

Bdelÿummal kel kennÿ ÿol, kÿt ele̊ʒe̊r megh kel olwaʒtanÿ.

Keʒnek awagÿ Labnak is dagadaſarol.

Eoke̊rnek akar Tehennek hÿgh ganeÿath Borban fe̊ʒd megh hogÿ megh ſwrwggÿek, chÿnald rea aʒ dagadaſra melege̊n, ennel annak megh gÿogÿtaſara ſoha nem kel ÿob orwoſſagh.

Mogÿoro fanak lewelet forrald megh ere̊ſſen vÿʒben, aʒ lewewel moſſad, aʒ lewelet penÿgh ke̊ſd rea kecczе̊r vagÿ hamorʒor.

Frater Georgÿ kencʒtarto Barath orwoſſaga eʒ.

Fwʒ fanak leweleth mÿnd apro agaÿwal feoʒd megh ÿol vÿʒben vgÿ hogÿ chÿak ÿge̊n kewes lewe maraggÿon, aʒ Fwʒeth flaſtrom moggÿara chÿnald rea, akar mÿnemw Teſte̊n valo dagadaſra ÿo orwoſſagh eʒ.

+406

Roſmarÿnnak vÿragath fe̊ʒd megh Ecʒetben, eʒʒel moſſad aʒ dagadaſth.

Arpa lÿʒte̊th, Meʒeth, Soth, Ecʒete̊th fe̊ʒ ÿol e̊ʒwę, melege̊n vagÿ hatcʒor keoſd rea aʒ dagadaſra.

Nadalÿokat vagdalÿ megh aprora, Feoldÿ gÿlÿʒtakat mos megh ʒepe̊n, feÿer borban hannÿad mÿnd aʒ ket felet es fe̊ʒd megh benne, ʒe̊d kÿ abbol es aʒ vthan iſmet fa olaÿban feoʒʒed annÿra, hogÿ aʒ gÿlÿʒtak mÿkor megh haſadoʒnak, hand kÿ aʒokat aʒ olaÿbol, Es eʒʒel kennÿed eʒ olaÿal aʒ dagadaſth. De ele̊ʒe̊r aʒ Nadalÿokath megh vagdalwan, ha megh aʒalod, megh te̊re̊d porra, es megh ʒÿtalod, es vgÿ vete̊d porul bele aʒ fa olaÿban, ſokkal ÿob ees haʒnoſb aʒ dagadas keneſerę.

Nÿul roſath fe̊ʒ megh vÿʒben, annak aʒ lewewel moſſad, aʒ fweth ke̊ſd rea kecczе̊r vagÿ haromʒor.

Vad kende̊rth mÿnd leweleſtwl es magoſtul forro borral e̊s megh, ke̊ſd rea melege̊n aʒ mÿnt el twrhetÿ.

Arpa lÿʒte̊th, Bab lÿʒte̊th, fe̊ʒ eoʒwe vÿʒben, te̊d rea, ha hewſeggel vagÿon aʒ dagadaſis, el veʒÿ.

Hars fanak lewelet fe̊ʒd megh vÿʒben, eʒʒel moſſad, ige̊n

haʒnos orwoſſagh.
ʒ̊l̊ lewelet t̊rÿ megh valamÿ keweſſe, es k̊ſd rea aʒ dagadaſra.
F̊ldÿ Boʒʒath vagdalÿ megh darabonkenth, f̊ʒd megh er̊ſſen vaÿban vagÿ vÿʒben, eʒʒel k̊ſſed.
Sʒeękfwet, Meʒeth, Arpa lÿʒt̊th, elegÿch eoʒwę es f̊ʒd megh, k̊ſd rea flaſtrom moggÿara.
Apro Malwath vaÿas forro vÿʒʒel ̊s megh, eʒth k̊ſſed aʒ dagadaſra.
Apiomot, Ceclat, Muſtart, petreſelm̊th, Fa olaÿt, f̊ʒ ̊ʒwe ÿo modon, eʒʒel kęnnÿed.

Cʒÿombnak dagadaſarol.

Fekethe wrm̊th t̊rÿ eoʒwe O haÿal es Ecʒettel, k̊ſd rea ſmegh gÿogÿul.

Cʒÿomb k̊ʒÿ Twʒeſwleſer̊l.

Nÿul Lab fwnek aʒ kÿth hÿnak t̊rd megh ÿol, es k̊ſd rea aʒ twʒeſwleſre.
Chÿllagh fweth Nÿerſen teorÿ megh ÿol, es k̊ſd aʒ Twʒeſwleſrę.
+407

Terdnek dagadaſarol.

Arpa lÿʒt̊th, kechke ganeth, elegÿch eoʒwe Ecʒet̊s vÿʒʒel, es flaſtrom moggÿara t̊d rea, akar melÿ regÿ dagadaſath aʒ Terdnek chÿoda ig̊n megh giogÿttia.

Terd alath valo haÿlaſnak dagadaſarol.

Apro Boÿtorÿanth f̊ʒ megh vÿʒben hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, abban agÿ ÿnnÿa enheÿra fel poharral, es aʒ fweth keoſd aʒ Terd haÿlaſra.

Labnak dagadaſarol.

Nap tamadatkoron folÿo vÿʒb̊l hoʒas vÿʒeth es t̊lteſd tÿʒta faʒekban, t̊lch annÿ ʒÿtalt Soth rea, hogÿ aʒ So gÿ̊ʒʒe megh aʒ vÿʒeth, alÿon vgÿ harmadnapigh, aʒ vthan iſmet harmadnap mulwan, Nap tamadatkoron ʒwrd le aʒ Sorol aʒ vÿʒeth, es aʒ Soth ̊ſd kÿ, aʒ Faʒekat moſd megh tÿʒta vÿʒʒel, es aʒ elebbÿ vÿʒet t̊lch bele, aʒ vthan cʒÿnadonÿath, Feÿer wrm̊th rakÿ annÿth bele hogÿ telÿek megh es eʒ̊k nÿomÿak f̊l aʒ vÿʒeth, mÿnd̊n napon tarchÿa aʒ vÿʒben Labaÿth, es aʒ moſas vthan aʒ

fwel kẘſſe mÿndẘnnap be aʒ labaÿth, de mÿndẘn napon megh melegÿcched keweſſe, de megh ne forralÿad, eʒʒel moſſad aʒ vÿʒʒel aʒ labakath, aʒ fwewel penigh keoſſed mÿndẘn napon.

Ha vton ÿaraſban aʒ Lab megh dagad es Faÿ.

Fekete wrmẘth tẘrÿ ẘʒwe o haÿal, kẘſd rea, eʒ kÿ vonʒa aʒ faÿaſt, es aʒ faratſagot is.
Vthÿ fweth tẘrÿ eoʒwe Ecʒettel, aʒ melÿ faÿas es dagadas aʒ vton ÿaraſmÿa leʒẘn aʒ labon, kÿ vonʒa chÿak kẘſd rea.
Vẘrẘs hagÿmanak fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒtas abban

Apro boÿtorÿanth fẘʒ megh vÿʒbe hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, enhera agÿ fel poharral abban ÿnnÿa, es aʒ fweth kẘſd aʒ Terdre.
+408
Thẘÿenth megh, aʒt oʒton aʒ Thẘmÿenth tẘrd eoʒwe Tÿk haÿal, ha aʒ ÿaras feol teorÿk aʒ lab, eʒʒel kẘſſed be nekÿ.

Labnak hÿdegh megh vetelerẘl.

Tẘmÿenth O haÿal, awagÿ Lud haÿal tẘrÿ ẘʒwe, kẘſd be aʒʒal aʒ hÿdegh vẘt tagoth.
Ʒamar kẘrmẘth eges megh, tẘrd porra, vagÿ ÿnkab annak aʒ hamuÿat elegÿch eoʒwe fa olaÿal, kẘſd aʒʒal.
Venus kẘldeoke fwet Medwe haÿal tẘrÿ ẘʒwę, kẘſd be aʒʒal.
Lencÿet, Sarkerepeth, Aʒʒu roſath, pomagranat heÿath, Bÿſalmat, roſa olaÿth, elegÿch ẘʒwe eʒẘketh es tẘrd eoʒwe, eʒʒel keoſd be.
Kegÿo fwnek lewelet, fẘʒd megh borban, ees chÿnald eʒth rea.
Dÿʒno kenÿernek gÿẘkereben vaÿ egÿ lÿkat, tegÿ abban fa olaÿth, es egÿ kis vÿaʒth, vgÿan benne forraʒd feol, aʒʒal kennÿed.
Dÿʒno kenÿernek lewelet feoʒd megh vÿʒben, es aʒʒal keoſſed be.
Repath fẘʒ megh awagÿ vad lednekeoth, es kẘſd aʒth aʒ hÿdegh megh vẘth labra.
Pomagranatnak heat feoʒd megh Borban, eʒʒel kẘſd es igẘn haʒnos.
Rakokat eges megh es teord porra, elegÿch aʒt fa olaÿban, es tẘd rea.

Ceclat feoʒ megh vÿʒben, es keoſd rea aʒ labra.
Fÿgeketh eges megh, es elegÿch eoʒwe vÿaʒʒal, flaſtrom
moggÿara keoſd rea.

Turos Sʒarrol.

Ha Lo megh rugÿa vagÿ egÿeb vÿ Seb eſÿk aʒ Sʒaron,
vereb ʒart aʒalÿ megh es teord megh e̊ʒwe temſowal, aʒ Sebe̊t
moſd megh borral, aʒ vthan hÿnch rea eʒ porth, es fe̊lwl tegÿ ÿres
ruhat rea. Iſmet mÿkor be akarod ke̊tnÿ, aʒ porth el ne vaÿd
rola, hanem iſmeth vÿ porral hÿnch megh, es vÿab ÿres ruhat
tegÿ rea mÿnd addigh aʒ mÿgh megh gÿogÿul. Megh kel penÿgh
maſſel hetre gÿogwlnÿ, de addigh munkat ne tegÿ aʒ labadon.
veʒtegh wlÿ.
Gÿerme̊kdÿd ige̊n gÿe̊nge malacʒoth melÿes megh, veſd kÿ
aʒ Belÿth, te̊rÿ megh Nÿers kende̊r magoth, gÿurd eoʒwe ere̊ſſen
+409
fenÿw vÿaʒʒal mÿnth egÿ egÿ dio olÿan modon, aʒʒal teolch
megh aʒ Malacʒoth, es vard be, ÿo twʒnel ſwſd megh Nÿaſſon.
Aʒ Sirÿa ala tegÿ Mede̊ncʒeth, hogÿ abban chÿe̊pe̊gÿe̊n, aʒ
Malacʒ hogÿ megh ſwl, egÿ reʒ moſarban te̊rd ere̊ſſen megh, es
ʒÿta altal ʒwrd megh. Eʒ olÿan leʒe̊n mÿnth egÿ Ir, aʒ Cÿe̊pe̊geſſel
kend aʒ Turos labat, es aʒ Irrel keoſſed.
Bogachkoronak leweleth te̊rÿ porra, o haÿal e̊ʒwe chÿnald,
aʒʒal kennÿed es affele porralis hÿncʒed.
Olaÿ fanak lewelet, Apro boÿtorÿant, ana manipulus ij.
Aʒʒu roſath egÿ marokkal, egÿ keweſſe wte̊geſd megh eʒe̊keth
es feoʒʒed borban, de ne ſok ÿdeigh, annak aʒ lewewel moſd
megh aʒ Turos labat melege̊n. Mÿnd aʒ keth fele Farkas Almabol,
Maſtixot, Mÿrrhat, Sanguis Draconiſth, Tuciat, Aloes Epatici,
megh egete̊th Te̊keoth, eʒe̊kbe̊l mÿnde̊nÿkbe̊l, ana uncia j.
Mummÿat, Bolus armenuſth, ana drachma ij. te̊rd mÿnd porra eʒe̊keth,
elegÿch eoʒwe, es aʒ moſas vthan hÿnch be aʒ Turth eʒ porokkal,
Aʒ fweketh penigh melÿeket aʒ Borban megh feoʒtel ke̊ſd
rea mÿngÿaraſh, es igÿ Nÿolcʒ oraÿgh raÿta tartwan, aʒonnal
iſmeth megh vÿchad, ige̊n hamar valo Napon megh gÿogÿul aʒ
Seb, ha ʒÿnthe aʒ Hus mÿnd aʒ chÿontÿgh el rothath volna is.
Mÿrrhat, Aloeſt. ana uncia ij. Camfort, ſcrupulus j. Temſot libra j. galicʒke̊weth
libra j. Themÿent, uncia j. eʒe̊ket Tÿʒ pÿnth vÿʒben maʒos
faʒekban fe̊ʒd megh, te̊lch egÿ deſaban, aʒ Seb aʒ labon akarmÿnemw

helÿe̊n legÿe̊n, te̊d bele, es tarch egÿ oraigh benne, aʒ
vthan aʒon vÿʒʒel ruhat bele martwan keoſd be aʒ labadat, Aʒ
vÿʒet penÿgh el ne veſſed merth te̊bʒe̊r is ÿo. Sha aʒ vÿʒ megh
fogÿatkoʒÿk, te̊lch hew vÿʒeth hoʒʒaÿa, iſmeth olÿan ÿo leʒe̊n
mÿnth aʒ eleoth.
Egÿ pÿnth vÿʒeth, Egÿ pÿnth Ere̊s ecʒete̊th, Temſoth keth
Nehеʒeke̊th, Camfort egÿ Nehеʒekeoth, Mÿrrhat keth Nehеʒeke̊th,
Feÿer The̊mÿent egÿ latoth, Maſtixot egÿ Nehеʒeke̊t, Serapiumoth
ket nehеʒękeoth, Saffrant egÿ Nehеʒęke̊t, fe̊ʒd e̊ʒwe
eʒe̊keth, ennek aʒ vÿʒewel moſſad es ke̊ſſed.
Buʒa Lÿʒtnek ve̊d Langÿath, Tÿkmonnak Sʒekÿth, Meʒeth,
te̊rd ÿol eoʒwe eʒe̊keth, eʒʒel ke̊ſſed, de ele̊ʒe̊r Farkas almanak
porawal poroʒʒad.
Kende̊r magoth te̊rÿ megh, feoʒd megh es ʒwrd
megh, de hÿgan ʒwrÿed ne olÿan ſwrwn mÿnth aʒ Sufa, ves
bwe̊n te̊re̊th The̊mÿenth bele, ha aʒ Seb vgÿan regÿ is, march
ruhat ebben, moſd eʒʒel es el ʒaraʒtÿa.
Baraʒk magoth teorÿ megh ʒepe̊n, poroʒd aʒʒal aʒ turos
labath, ſmegh giogÿttia.
+410
Vÿaʒth, Fenÿw vÿaʒth, ana drachma j. Terpentinat, The̊mÿent, ana
uncia ij. Maſtixot, Agaricomoth, Ge̊reogh feÿert, Reʒ vÿragoth awagÿ
reʒeth, ana uncia j. Aʒ vÿaʒt, terpentinat, fenÿw vÿaʒth olwaʒd megh,
veſd bele eggÿenkenth porul aʒ ʒerʒamokath. Smÿkor aʒ te̊bbÿth
mÿnd eoʒwe elegÿte̊d, vtolʒor veſd bele aʒ reʒeth. Aʒ utan
te̊lch hÿdegh vÿʒre feolwl, veod kÿ, keʒeddel nÿomogaſd eoʒwe,
regÿ Turnak giogÿtaſara ęnnel ÿob ir nem leheth.

Labnak Twʒeſwleſere̊l Saru te̊res mÿa kÿ leʒe̊n.

Barannak, Medwenek, awagÿ Dÿʒnonak twdeÿet tegÿed rea
ſmegh giogÿttia.
O Saru talpat eges megh es teorÿ porra, aʒʒal hÿncÿed,
Awagÿ aʒ port elegÿch roſa olaÿal e̊ʒwe, es kend be vele.
Ve̊re̊s hagÿmanak kÿ fachÿarth leweth tÿk haÿawal te̊rd
e̊ʒwe, aʒʒal kennÿed.

Labnak haſadoʒaſarol.

The̊mÿenth dÿʒno es Lud haÿal chÿnald ęoʒwę, aʒʒal
kennÿed aʒ haſadoʒaſth vagÿ labon vagÿ keʒe̊n vagion.

Folÿo vÿʒ rakÿath eges megh es tẽrÿ megh, akar
Meʒʒel akar Dÿʒno awagÿ Lud haÿal elegÿch eoʒwę, kend aʒʒal.
Tengẽrÿ hagÿmath fa olaÿban fẽʒ eoʒwe fenÿw ʒurokkal,
chÿnald rea.
Tÿkmonÿ ʒekÿbeol chÿnalt olaÿal kennÿed, awagÿ Buʒabol
chÿnalt olaÿal.
Sarga vÿaʒth, Iuh gÿapÿun lewẽ kẽwerſegẽth, Recʒe haÿat,
ana uncia j. Roſa olaÿth, uncia ij. Buʒabol chÿnalt kemenÿtẽth, kos
tẽwÿſſet, Biſalma magwanak kÿ fachÿart leweth, ana uncia s. chÿnalÿ
eʒẽkbeol kenẽ ÿreth. Elẽʒẽr melegh vÿʒben march ruhat, tẽd
rea aʒ repedẽʒeſre es haſadoʒaſra, annak vtanna kennÿed eʒ
ÿrrel vagÿ keʒẽn vagÿ labon leʒẽn, ſẽth ha aʒ Aÿak repedẽʒẽt
is, megh giogÿttia.

Vak kẽrẽmrẽl.

Serapinumoth es Auiripigmentumoth elegÿch eoʒwe fa olaÿal,
tẽd aʒ vak kẽrẽmre, ketſegnekwl el eſÿk.
Labdat tẽrÿ megh valamenÿre, kẽſd rea, le vonʒa aʒ vak
kẽrmẽth bÿʒonnÿal higgÿed.
+411
Tengẽrÿ ʒẽleoth oppoponacummal tẽrÿ eoʒwe, keoſd rea,
le eÿthÿ aʒ vak kẽrmẽth.
Iſthen wneÿeth ʒakas kettẽ, kẽſd aʒ vak keorẽmre, lę eÿtÿ
onneth.
Buʒa ferget tẽrÿ eoʒwe tengeorÿ ʒẽlẽwel, keoſd aʒ vak
keorẽmre.
Sandaracat ʒurokkal elegÿch eoʒwe, kẽſd rea.
Fa mohot Arſenicommal elegÿch eoʒwe, kẽſd rea.
Len magoth, Tormath, Meʒeth, vegÿ egÿenlẽ mertekkel,
tẽrd ẽʒwe es keoſd rea.
Lo ſoſkanak gÿẽkereth tẽrd eoʒwe ecʒettel, kẽſd rea.
Vad Apiumnak gÿẽkereth kÿth mas newel kakas tareÿnak
is hÿnak, tẽrd eoʒwe, kẽſd rea.
Kenkẽweth Terpentinawal chÿnalÿ eoʒwe, es kẽſd aʒ vak
keoreomre.
Bor Sẽprwth eges megh es teord porra, Fenÿw vÿaʒʒal
elegÿch eoʒwę, kẽſd rea.
Galamb bẽgÿ fweth teorÿ megh, es keoſd rea.

Ha Inogh aʒ Kẚrẚm.

Tengẚrÿ ʒẚleoth teorÿ megh es kẚſd rea, el eÿtÿ aʒ kẚrmeoth ha ÿnogh.

Ha megh tẚrẚth aʒ kẚrẚm.

Sas hagÿmath de aʒ gÿẚkereth, arpa lÿʒtel teord ẚʒwę es keoſd rea.

Kẚrẚm merẚgrẚl.

Eʒ igẚn Neheʒ nÿawalÿa, mert nagÿ faÿdalommal vagÿon, vgÿ annÿra hogÿ Eÿel ſem alhatÿk mÿatta valakÿn eʒ vagÿon, Terẚm penÿgh aʒ kẚreomnek oldalan, kÿre ha gondviſeles nem leʒẚn, igẚn hamar megh rothaʒtÿa aʒ Elſẚ ÿʒẚn valo huſth mÿnd aʒ cÿontigh, kÿ mÿa el is ʒakad, awagÿ igẚn megh rutittÿa aʒt aʒ elſeo ÿʒeth. Aʒert hertelen kel vele bannÿ orwoſſaggal, Es legh elẚʒẚr igẚn ÿo melegh ecʒetben martanÿ aʒ vÿath.
Balha fwnek magwath tẚrd megh, es fachÿard kÿ aʒ leweth. Arpa lÿʒtel es egÿ kewes tẚrẚth Camforral elegÿch ẚʒwe ecʒetben. Sha igẚn fẚleotte nagÿ aʒ faÿdalom, tegÿ egÿ
+412
kis Opiomot is hoʒʒa, es porra tẚrẚth galleſth, kẚſd rea aʒ vÿra.
Aʒ is ÿo ha igẚn hÿdegh vÿʒben martÿa gÿakorta aʒ vÿat, es vgÿ keotÿ rea aʒ orwoſſagoth.
Aloeſt, pomagranatnak heat, galleſth, Thẚmÿenth, vegÿ egÿ mertekre es teord porra, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, es kẚſd rea.
Pomagranatnak lewet fachÿard kÿ, aʒʒal kennÿed.
Aloeſth chÿnalÿ ẚʒwe Edes borral, chÿnald rea.
Fẚldÿ Tẚkeoth feoʒ megh fa olaÿban, aʒʒal kend.
Vadʒẚleonek vÿragath egeſd megh, elegÿch ẚʒwe Meʒʒel, es chÿnald rea.
Pẚʒercʒenek leweleth tẚrd eoʒwe Meʒʒel, es aʒth chÿnalÿad rea.
Vthÿ fwnek Nÿers lewelet tẚrd megh, es keoſd rea aʒ kẚreom Merẚgre.
Thẚmÿenth tẚrÿ porra, meʒʒel elegÿch eoʒwe, es kẚſd rea.
Temſos vÿʒʒel awagÿ Ecʒetẚs ſowal moſſad.

Inaknak faÿaſarol.

Laurus olaÿal kennÿed aʒ Inakat ha faÿnak.
Kochÿordot ecʒettel es roſa olaÿal chÿnalÿ eoʒwe, es aʒʒal

kennÿed aʒ faÿo ÿnakath.
Feÿer liliomnak gÿe̊kereth ſwſd megh, Meʒʒel
elegich es te̊rd eoʒwe, ke̊ſd rea.
Apro Malwat kÿt feÿer Malwanak hÿnak te̊rd megh es keoſd
rea. Awagÿ feoʒd megh borban vagÿ Meʒes vÿʒben, flaſtrom
moggÿara chÿnald rea.
Scarlat feſte̊ fweth teorÿ eoʒwe Ecʒettel, eʒʒel ke̊ſd be aʒ
faÿo ÿnakath.
Rontho fwet teorÿ eoʒwe Ecʒettel es keoſd rea.
Fÿge fabol chÿnalÿ hamwath elegÿch eoʒwe fa olaÿal es
aʒʒal kennÿed.
Feÿer pe̊ʒercʒenek fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch e̊ʒwe
Meʒʒel, aʒʒal kennÿed.
Kÿs feold epeÿeth te̊rÿ megh, es keoſd rea, awagÿ fachÿard
kÿ aʒ leweth, ad megh ÿnnÿa.
+413

Inaknak megh nÿulaſarol.

Aʒ mÿnemw ʒerʒamok ehe̊ʒ ʒwkʒege̊ſeok, aʒokat megh nem
ÿrhatnÿ magÿarul, de aʒ patÿkaban talalnÿ megh.
Vngueti Aragonis, Agrippe, Marciatonis, ana drachma ij. Laurus
olaÿth, Dealtheat, ana drachma ij. elegÿch eoʒwe eʒe̊ket es tegÿ hoʒʒa
ʒeekfw olaÿth, uncia j. ÿo borth, uncia s. Euforbiomot ſcrupulus s. feoʒd eoʒwe
annÿra hogÿ el apaggÿon aʒ Bor, ees eʒʒel kennÿed.
Aloes loti, ſcrupulus v. Agaricomot, ſcrupulus vj, Maſtixot, Fa heat, ʒereche̊n
dÿoth, ana granum. xiij, Borral eʒe̊kbeol chÿnalÿ tÿʒe̊n eoth
pilulakath, tÿʒe̊n Negÿ nap keoʒben haromʒor ebben agÿ eote̊t
eote̊th megh e̊nnÿ vachÿora eleoth egÿ orawal.

Inaknak e̊ʒwe vonodaſarol.

Caſtoreum olaÿth, uncia j s. wne̊ ßara chÿontÿanak
veleÿet, Ebnek haÿat, Rokanak haÿat ana uncia s. Caſtoreomot porul,
drachma j. piretrumoth, Coſtuſth, ana drachma s. egÿ kewes vÿaʒth, eʒe̊ket
chÿnald eoʒwe, es eʒʒel kennÿed.
Egÿ fonth o fa olaÿath, vÿaʒth, uncia ij. olwaʒd e̊ʒwe eʒe̊keth
twʒnel, es porul ves bele Euforbiomoth, uncia j. Caſtoreumoth porul,
uncia. s. chÿnalÿ kene̊ ÿret es eʒʒel kennÿed aʒ Inakath.
Sarkerepeth, Feÿerwrme̊th, Katankorot, Apro boÿtorÿanth,
kakuk fweth, Chÿombort, Bakfweth, Salÿath, Mentath, Sʒeekfwet,
kÿs feold epeÿeth, Apro malwat, Maÿoranath, Lauendulat,
Rwh fwet, Fekete gÿoparth, te̊rd megh eʒeoketh, es folÿo

vÿʒben forraʒd feol, abban aʒ feordeoben wlteſd aʒ Betegȇt, Eʒ
fweknek penÿgh mÿndȇnÿkbeol vegÿ egÿ egÿ eoʒwe Marokkal.

Inaknak temerdȇkwleſerȇl.

Sʒȇlȇ veʒʒȇth egeſd megh, annak hamuÿat elegich eoʒwe
dÿʒno haÿal vagÿ fa olaÿal, aʒʒal kennÿed.
Vad lenth tȇrÿ megh es flaſtrom moggÿara keoſd aʒ ÿnakra.

Betegȇs Teſtnek megh hwleſerȇl.

Fa heat vegÿ Nÿolcʒ Nehezekȇth, tȇrd megh es veſd egÿ
fonth borban, es egÿ keweſſe feoʒd eoʒwe, aʒ vtan ʒwrd megh
es fachÿard kÿ erȇſſen, ahoʒ oʒton tegÿ Egÿ fonth len magh
+414
olaÿth, tȇrȇth Thȇmÿenth fel fontoth, vÿaʒth aʒ menÿ ehȇʒ elegh,
feoʒd eoʒwe eʒȇket annÿra hogÿ aʒ Bora el apaggÿon telÿeſſeggel, eʒʒel
kend aʒ Haat gerecʒ cÿontokath mÿnd vegÿgh.

Beteghnek megh dagadaſarol.

Belendfwet, Fwlben ereʒtȇ fweth, Ronthofwet, Ebʒȇlȇt,
Feÿer liliom gÿȇkereth, Feÿer malwa gÿȇkereth, ʒenth Iwan
vÿragath, Chÿȇngȇfw vÿragath, Feoldÿ boʒʒa gÿȇkereth, tȇrd
megh eʒȇketh moſarban, tegÿ fa olaÿt hoʒʒa. Baranÿ faggÿat,
Iros vaÿat, olwaʒd eoʒwe twʒnel es erȇſſen kewerÿed hogÿ megh
ne egÿȇn, chÿnald melegȇn egÿ ʒelȇncʒeben, ÿo twʒnel aʒʒal
kennÿed aʒ dagadoth betegh embeorth.
Temſot egÿ fontoth, Saletromot is annÿth, galÿcʒkȇwet is
annÿth. Margaritomoth is annÿth, tȇrd eoʒwe tÿkmonÿ feÿerrel,
es keſd aʒ dagadaſra.
Apiomoth, Petreſelmeth, Apro bwrkȇth, ʒapora fwet, Apro
boÿtorÿanth, vthÿ fweth, tȇrd eoʒwe eʒȇketh, es eʒʒel kennÿed.
Fȇldÿ boʒʒath vagdalÿ megh darabonkenth, fȇʒd megh
erȇſſen vÿʒben, kȇſd aʒ dagadaſra.
Saffrant tÿkmon ʒekkel habarÿ erȇs ecʒetben, eʒʒel kȇſſed
aʒ dagadaſth.

Hoʒʒu Betegſegrȇl.

Valakÿ igȇn hoʒʒu Betegſegben volth, annak egÿ ollowal aʒ
Nÿelwealat valo kek bȇrȇchketh chÿpeſd megh, es tegÿ tȇreoth
galÿcʒkȇweth rea.

Beteghrȇl aʒ kÿ nÿallal rakwa.

Vȇrȇs hagÿmath Borral eottȇʒ megh es Sowal hÿnch megh. ad megh eonnÿ, Eʒ mÿndȇn rutſagoth kÿ tÿʒtÿth aʒ Betegh embȇrbeol.

Gÿermȇkchenek betegȇſkȇdeſerȇl.

Egÿ Marok Arpat healÿ megh, vthÿ fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth es elegÿch ȇʒwe wketh, Feÿer wrȇmnek es Malwanak is fachÿard kÿ aʒ leweth, mÿnd ȇʒwe elegÿch eʒȇketh, flaſtrom moggÿara chÿnald aʒ Melÿe porcʒogoÿara.

+415

Roſa olaÿth, vÿola olaÿth, ana uncia j. Lud haÿath, drachma, vj. Fwlbe ereʒtȇ fwnek kÿ fachÿart leweth, uncia ij. forraʒd eoʒwe twʒnel hogÿ aʒ fwlbe ereʒtȇ fwnek lewe el apaggÿon, aʒ vthan elegÿch hoʒʒa tȇrȇt Saffranth, ſcrupulus j. chÿnalÿ ebbȇl kenȇ ÿreth, eʒʒel kennÿed aʒ megh hewȇlt veſeÿth Ees aʒ Haat gerecʒ chÿontokat napÿaban keccʒȇr, haromʒor, vagÿ Negcʒȇr. Merth eʒ vgÿan Erȇs es forro hÿdegh leleſȇkrȇlis io orwoſſagh.

Bÿſalmanak feolſȇ heat uncia j. vÿola olaÿth uncia s. vÿaʒth egÿ keweſet megh ſwrÿtenÿ valot chÿak, elegÿch ȇʒwe es mÿkor le fekwtÿk aʒ gÿermȇkcÿet eʒʒel keneſd aʒ hata gerecʒÿth. Spicanard olaÿal elegÿch eoʒwe Menthanak kÿ fachÿarth leweth, eʒʒel kennÿed aʒ gÿomrat melegȇn Eſtwe es reggel.

Magas helrȇl ala eſesrȇl.

Eokȇrnek, Lonak, Sʒamarnak ganeÿth Ecʒetben forrald ȇʒwe, es mÿnd egÿ flaſtromoth Melegȇn tȇd aʒ faÿdalomra, keth nap eſtÿgh vgÿ fekwgÿek aʒ ala eſȇth betegh.

Huſnak megh tȇrȇdeſerȇl.

Aʒ megh tȇrȇdȇt tagoth es Teſtȇth Nÿers hÿdegh Meʒʒel kennÿed be, es kȇſd altal ruhawal.

Teſtȇth mÿkor ver folÿa el.

Roſa pogachÿat tȇrÿ megh reʒ Moſarban es ʒÿtald megh, tȇlch egÿ kis roſa vÿʒeth kȇʒʒeÿe, tȇrd erȇſſen es tȇd egÿ bȇgreben, melegÿch megh es kend egÿ kÿs ruhara, tȇd oda ahol aʒ ver megh futotta aʒ Teſteoth, Smegh emeʒtÿ.

Wteſrȇl aʒ Teſtȇn.

Eokȇr farknak leweleth tȇrd megh, es fachard kÿ aʒ leweth, moſſad aʒ wteſd [!] eʒʒel, es aʒ tȇrȇth Eokȇr fark lewelet feolwl keoſd rea ruhawal, es egÿ Nap eſtÿgh had raÿta aʒ keoteſth. Ha penÿgh Sebe vagion aʒ wteſnek, aʒth elȇʒȇr borral moſſad megh, es aʒ vtan aʒ kÿ fachÿart lewel, aʒ vthan tȇd es keoſd rea aʒ leweleth feolwl, chÿoda nagÿ haʒnalattÿath latod megh eʒ orwoſſagnak.

+416

Tagnak el ſʒaradaſarol

Medwe haÿath, uncia ij, Tÿk haÿat, Nÿul haÿath, Eb haÿath, Lud haÿat, ana uncia ij. gummi arabicomot, Mümiath, Euforbiomoth, ana drachma ij. olwaʒd megh eleoʒȇr aʒ haÿakath, es porul hand bele aʒ teob ʒerʒamokath, de akkor mÿkor aʒ haÿak keweſſe melegh. Eʒʒel kennÿed elewen twʒnel vgÿ hogÿ eleoʒȇr aʒ a Tagh iol megh melegȇggÿek. De mÿnek elȇtte megh kenned, Eleoʒȇr eʒ kȇvetkȇʒendȇ orwoſſaggal megh parolÿad.

Ʒab ʒalmath, Malwath, Sʒeekfwet vegÿ annÿth aʒ menÿ elegh feoʒd megh vÿʒben, es eʒʒel parolÿad iol megh elȇʒȇr aʒ el ʒaradot tagoth. Aʒ vthan kend megh aʒ feolwl megh ÿrth kenȇ ÿrrel. Aʒ kenes vtan oʒton eʒ keowetkȇʒendȇ vÿaʒos flaſtromoth tȇgied rea, kÿt igh chÿnalÿ.

Mÿndȇn Teſtnek el ſʒaradaſarol.

Hangÿa monÿakath, Fa olaÿth, ana uncia s. Serapinumot, Armoniacumoth, galbanumoth, ana drachma j, Colofoniat, Meʒet, ana drachma iij, Sotalan vaÿath, uncia s. Chÿalan magwat, Repcʒet, ana drachma ij, Eb haÿat uncia s. Salÿanak kÿ fachÿarth leweth, Ruthanak kÿ fachÿart leweth. Eoregh chÿalannak kÿ fachÿart leweth, ana drachma ij. aʒ tȇb ʒerʒamoth mÿnd veſd aʒ kÿ fachÿart lewekben, es alÿon oth egÿ Eÿel ees egÿ Nap, annak vthanna ʒwrd le aʒ lewet rola, es aʒokkal aʒ ʒerʒamokkal kennÿed.

Egetȇt bort, libra ij. Borſoth uncia ij, Caſtoreomoth uncia j s. Repcʒe magoth, Chÿpȇ chÿalan magoth, ana uncia s. grana paradiſi, Coriandru magoth ana uncia s. Euforbiomoth, gÿȇmberth, ana drachma ij. tȇrd porra mÿnd aʒ kÿk arra valok, es veſd aʒ Egetȇt borban, egÿ Nÿhan

---

Egÿ egeʒ Machkath tegÿ egÿ vadludban be, ſwſd megh mÿnd eggÿwth, aʒ melÿ kȇwerſegh abbol le chÿorogh, ʒȇd le, eʒʒel

kennÿed aʒ melÿ Tagh ʒaradnÿ keʒdȸth volna.
Eb chÿonth veleÿeth, Lo chÿonth veleÿeth, O haÿath, Saas
hagÿmath, feoʒd eoʒwę es tȸrd ÿol eoʒwę, aʒ vthan olwaʒd megh
egÿ ſerpȸnÿeoben. Eʒʒel kennÿed.
Gÿermȸkdÿd machkakath fȸʒ erȸſſen vÿʒben abban fȸrȸſſed
aʒ Embȸrth.
+417
napigh alÿon aʒ verȸfenÿȸn, Es mÿkor elnȸd akarʒ eʒʒel, fȸl
kel kewernÿ, es igȸn ÿol erȸſſen kel kennÿ eʒʒel aʒ Teſtȸth, de
aʒ keneſnek elȸtte valamÿ Echettel vagÿ poʒtowal, erȸſſen megh
kel aʒ Teſteoth teorlenÿ, es aʒ vthan kel kennÿ. Fridericus
Hercʒegh orwoſſaga eʒ.

Beel Pokloſsagarol.

Aʒ Beel pokloſſagh igȸn mergȸs betegſegh, Melÿel aʒ egeʒ
teſtnek termeʒetÿ megh valtoʒÿk, Merth aʒ fȸldÿ Melancholicus,
aʒ aʒ, ʒomoru termeʒeth, mergȸs allapatoth veʒȸn feol, kÿt
mÿngÿaraſth aʒ belſȸ tagokra es mÿndȸn reʒekre oʒth, kÿwel
aʒ tagok megh fȸrtȸʒtethwen, meeg aʒ ÿo eledelȸkbeolis nemÿnemw
Melancholicus Nedweſſegeoth chÿnalnak, es igh leʒȸn aʒ
Beęlnek pokloſſaga, kÿ mÿndȸn tagoknak Betegſege.
Eʒ penÿgh nem chÿak aʒ fȸlſȸ bwrre, awagÿ aʒ
teſtnek kwlſȸ reʒere, de aʒ belſȸ reʒekre es mÿndȸn chÿontokra
el hat, es aʒokat el foglalÿa. Iollehet aʒerth eʒ Betegſegnek
mÿnemwſege mÿnd aʒ egeʒ teſtben vagÿon, De fwkeppen foglalÿa el
aʒ ȸ ereÿe aʒ Maÿath es aʒ Lepeth, kÿk oʒton aʒ w
megh veʒȸt vetkes voltokath, mÿnd aʒ egeʒ teſtre ʒolgaltattÿak.
Beel pokloſok nemelÿek eredeth ʒȸrÿnth, Nemelÿek reaÿok
ragadaſbol. Nemelÿek aʒoktul aʒ vetkektwl, melÿek leʒnek aʒ
eonnȸn ſaÿath teſtȸkben. Aʒ Eredetbȸl aʒok aʒ Bel pokloſok, aʒ
kÿk Bel poklos ʒwleknek Nemʒȸ magwokbol lȸttenek, Es ha aʒ
ʒwleknek valamelÿk aʒ Nemʒes kor Bel poklos volth, Aʒ Iſthennek
ilÿen nagÿ aʒ eo chÿelekȸdetÿ, hogÿ aʒ tÿʒtatalan magbol
haſonlo teſth ʒȸrȸʒteſſek. Ha penÿgh bator meeg akkor a
mÿkor Nemʒȸt aʒ ʒwlȸ Atÿa awagÿ Anÿa, Nem volth Bel poklos
is, de aʒerth ÿmmar haÿlando volt arra, hogÿ olÿan legÿȸn. Aʒ
ʒwletȸth gÿermȸk is ʒÿnthe abba aʒ wdȸben leʒȸn Bel pokloſſa.
Irÿak ſokan eʒthis, hogÿ ha mÿkor Hawÿ ver folÿas vagÿon aʒ
Aʒʒonÿallaton, es akkor fogad, Belpokloſſagra haÿlando gÿermȸkȸth

ßwl. El ragadaſbol penÿgh leʒ̊n aʒ Bel pokloſſagh, vagÿ
melleÿe fekweſb̊l aʒ Bel pokloſnak, vagÿ vele valo k̊ʒ̊eſwleſb̊l,
vagÿ ʒwntelen valo vele eggÿwth leteltwl es forgolodaſtul. Aʒ
Teſtnek ſaÿat vetkeb̊l akkor leʒ̊n aʒ Belpokloſſagh, mÿkor aʒ
Fekete Saar f̊el̊tteb bẘelk̊dÿk, kÿ wd̊ewel laſſan laſſan ÿlÿen
mer̊egge valtoʒÿk. Bẘelk̊dÿk penÿgh akkor, mÿkor vagÿ aʒ ver,
vagÿ aʒ Melancholia, Fękete Saar, vagÿ aʒ Sarga Sar kÿt choleranak
+418
hÿnak f̊el̊tteb megh ſwl. Annakokaert aʒokath ʒokta eʒ
(Varices) Betegſegh bantanÿ, aʒ kÿknek hawÿ ver folÿaſok megh
reked̊t, awagÿ aʒ kÿknek Ereknek megh dagadaſÿ,
(Haemorrhoides) awagÿ aʒ alfelben valo Ereknek regtwl valo veer
folÿaſa hertelen megh giogÿttatÿk. Aʒ kÿk Sʒamar, Eok̊r es
ʒarwas huſſal, es egÿbe Enÿwes ragado es temerd̊k eleſeggel
elnek. Aʒokat is foglalÿa el eʒ betegſegh, kÿknek vagÿ aʒ Maÿoknak
gÿuladaſa, vagÿ aʒ hewÿt̊ eleſegh, Sarga Saart gÿwteoth, kÿ
ſokara oʒton fekete Saarra valtoʒÿk, Melÿ gonoʒ es artalmas
dologh, mÿwelhogÿ chÿak aʒ Emb̊rſegnek ÿdeÿben valo
vÿragʒokat, es aʒ ÿdeſ̊ket banthÿa, aʒ Bel pokloſſagh aʒerth, ſem
aʒ gÿerm̊k̊keth, ſem aʒ Newendek̊n Ifÿachkakat nem bantÿa
aʒ teſtnek ̊nn̊n ſaÿath voltabol.
Eʒ Betegſegnek keʒdetÿben amaʒ ʒep elewen ßÿn el veß,
es aʒ Bwr megh rutul, Nemelÿeknek fekete leʒ̊n, Nemelÿeknek
feÿer Sarga, Nemelÿeknek chÿak feÿer halwanÿ, (Es eʒ Sʒÿn̊knek
kwl̊mbſegeb̊l nemellÿek harom fele Bel pokloſſagot allattanak.)
Aʒ vthan aʒ Bwr kemenÿeb, daraboſb es er̊ſb leʒ̊n, merth
ÿmmar akkor ſok Nedweſſeggel ̊ttʒtet̊th megh. Megh teccʒÿk
penÿgh eʒ ßÿn, vagÿ aʒ Orcʒan, vagÿ aʒ keʒek̊n, vagÿ aʒ labakon,
mÿwel hogÿ aʒ termeʒeth ̊r̊meſth aʒ kwlſ̊ reʒekre wʒÿ
effele vetkes dolgokath. Effele betegſegben aʒ Erʒek̊nſegh megh
reſtwl megh tunÿul, es mÿndenkor hÿdege vagÿon, ÿel̊ſben aʒ
labaknak. Iolleheth ennek keʒdetÿben aʒ moʒgas eppen megh
tartatÿk, de aʒert erʒek̊nſegnek valamÿ el veʒeſe hÿdegſegh
teccʒÿk megh. Akkoron ſok ʒ̊m̊lchÿ̊k newek̊dnek nem chÿak
aʒ keʒek̊n, de aʒ orcʒan es aʒ t̊b teſt̊n, de kÿwaltkeppen aʒ
Nÿelw gÿ̊kerenel. Aʒ labak, keʒek, es aʒ orcʒa megh dagadnak,
es aʒokon ſok kwl̊mb fele fakadaſok leʒnek, ÿel̊ſben aʒ pofakon,
kÿk kek dagadaſſal leʒnek, aʒ Aÿakak kÿ fordulnak,
Aʒ Orrok be rekednek aʒ huſanak ketfel̊l valo temerd̊kſege

mÿa, es megh haſadoʒwan, verrel elegÿ fekete varackak
ÿwnek kÿ belẻle. Aʒ Sʒẻmẻk feÿereÿ megh ſargulnak, es temerdẻkſeggel
be burÿttatnak mÿntha Halÿogh volna raÿtok. Aʒ
ʒẻmẻldẻkeok kemenÿẻk, daraboſok es megh koppattak leʒnek,
merth aʒ ʒẻmẻldẻkeok, aʒ Sʒẻmnek is ßẻreÿ, aʒ Sʒakalok, eʒ
Nÿawalias betegſegnek mergetwl el hullanak, es mÿndẻn reʒeÿ
aʒ teſtnek fẻlẻtte igẻn megh rutulnak. Aʒ Keʒnek es Labnak
viaÿ aʒ ßaraʒſagh mÿa vgÿan keth fele tagulnak Ees aʒ kẻrmẻk
megh haſadoʒnak es ʒakadoʒnak, Es mÿnd aʒ egeʒ teſtnek bẻrę
megh ʒarad, es ruth ʒaraʒ bwdẻs rwhel megh daraboſodÿk, kÿ
leʒẻn neha nagÿ vÿʒketeſſel. Aʒ olÿ Teſtẻk penÿgh, aʒ Melÿek
+419
lelẻk lako erekkel, Inakkal es hartÿakkal be vadnak kerÿttetwen,
laſſan laſſan megh Emeʒtẻdnek es vgÿan el olwadnak. Aʒ
Nÿawalÿa oʒthon megh Nehеʒẻdwen, aʒ Bẻrnek erʒekẻnſege
ʒÿnthe el veʒ, annÿra hogÿ ha tẻwel gÿakod is, nem faÿ, Sha
forro vÿʒeth ẻtteʒ reaÿa is, aʒ Eges nem faÿ. Aʒ Sʒoʒath rekẻgh
aʒ Torokban, Lelẻkʒet vetel nehеʒen leʒẻn. Aʒ lehes bwdẻs
leʒẻn es mÿnd aʒ Egeʒ teſth, vndok, Mergẻs es vaapas fakadaſok
leʒnek aʒ keʒekẻn, aʒ labakon es egÿeb helÿẻkẻn is, es Erẻs
Nehеʒ rothadas mÿndẻnẻketh megh fẻrtẻʒteth. Annÿwal kegÿẻtlemb
penÿgh aʒ Bel pokloſſagh, mÿkor nem chÿak aʒ teſtnek
kwlſẻ reʒeÿn, hanem aʒ Belſẻ tagokban is es aʒ chÿontokban,
Smÿndẻn belſẻ reʒekben vagÿon es erẻſſen be ragad.
Iollehet eʒ Betegſegh igẻn giogÿulhatatlan, de meg is hogÿ
valamÿ kẻnÿẻrwleteoſſegnek es ÿo akaratnak ÿeleth embẻr megh
mutathaſſa effele Beteghẻʒ, awagÿ chÿak valamenÿre
valo megh enhÿteſeÿert eʒ betegſegnek, hoʒʒa kel nÿulnÿ, es legh
eleoʒẻr mÿmoddal elÿẻn eʒ ilÿen betegſegben lewẻ, aʒth kel megh
mondanÿ:
Aʒ alom vthan tagokat keʒʒel igẻn laſſan, ſokaÿgh kel tẻrlenÿ
awagÿ fogdoſnÿ, arra is gongÿa legÿẻn hogÿ haſa mẻnnÿẻn.
Aʒ vthan ÿarÿon ʒellel eęs wẻlchẻn vagÿ valamÿ munkaban foglalatos
legÿẻn, es hogÿ megh verÿtẻʒÿk, aʒth rola el tẻrwlwen,
Medwe awagÿ roka haÿal kel megh kennÿ, Sha aʒ nem volna,
kechke awagÿ Bÿka haÿal, awagÿ Vÿ vaÿal. Egÿ kewes wdẻ
mulwa aʒ vthan, Ecʒetben megh aʒtatoth Ammoniacumoth awagÿ
el olwaʒtottath elegÿcchẻn ẻʒwe healt arpanak kÿ fachÿart lewewel,
aʒʒal megh kennÿe magath, es vgÿ fẻrẻggÿek megh, Merth

ebben eʒ betegſegben igẽn gÿakorta ʒwkʒegẽs aʒ fẽrẽdes, merth
nem fẽrẽdnÿ igẽn artalmas, ÿo penigh fẽreodnÿ kenkẽwes es
Temſos vÿʒekben, aʒ Tengẽr vÿʒeben is ÿo feorẽdnÿ. Igẽn ÿok
aʒ ʒaraʒ parlaſok is, kÿth chÿnalhatnÿ gÿoparbol, Fẽld fwſtÿ
fwbẽl, Rwh Fwbẽl, Sʒekfwbẽl, Saar kerepbẽl, viʒÿ feÿer Mentabol,
es effelekhẽʒ haſonlokbol. Aʒ Feorẽdes vthan megh kel
tẽrlenÿ, roſa awagÿ Maſtix olaÿth tẽrÿ ÿol eoʒwe Ecʒettel es
Borral, es aʒʒal kenеʒd, Awagÿ fẽʒes megh Borban vagÿ Ecʒetben
vthÿ fwet, vagÿ Ceclat, vagÿ folÿo fweth, es aʒʒal kel megh
moſnÿ, Igẽn ÿo Vÿ vaÿal is megh kennÿ. Annak vthanna oʒton
vgÿ mÿnth fel oraÿgh nÿugoggÿek, es igÿek ʒabad akarattÿabol
melegh vÿʒet megh hogÿ okaggÿek, aʒ vÿat vagÿ valamÿ Tal
ʒalat aʒ Torkaba ala nÿwÿtwa. Egÿ kewes wdẽ mulwa oʒton eʒ
vtan, ÿgÿek wrmẽs Borth egÿ poharral, es aʒ vthan
egÿek oʒthon. Etele penÿgh legÿẽn Arpa kenÿer awagÿ Buʒa
+420
kenÿer de vÿonnan ſwlth, Salatath, Ceclat, par hagÿmath es
kapoʒtath megh ehetÿk es kapornat is, Arpa kaſat, hÿg tÿkmonÿath,
Tatarka kaſath, es teÿet Meʒʒel ẽʒwe megh elegÿtwe
ehetÿk. Apro madarkakat, kappãt, kechke gẽdẽlÿet, Tÿkhuſt, es
effelekhẽʒ haſonlokat ehetÿk. Aʒ halak kẽʒʒwl aʒ melÿnek puha
huſa vagÿon; aʒth egÿe, Fÿgeth, Aſßuʒẽleoth, es Meʒes vÿʒben
fẽth kẽrtwelth megh ehetÿk, Egÿebfele gÿwmẽlchtwl mÿndẽntwl
oÿa magath. Iob penÿgh hogÿ Napÿaban keccʒer egÿek, hogÿ
hem mÿnth eccʒẽr igẽn megh tẽlchÿe magath. Aʒ Ebedre valo
eledel chÿak valamÿ kẽʒẽnegẽs dologbol alÿon, Aʒ vachora tẽb
es kwlẽmb felebẽl leheth. Aʒ ÿtal vekonÿ es feÿer bor legÿẽn
de vÿʒes, awagÿ faheÿal fẽth vÿʒ. Erẽs bortul es Aʒʒonÿallattal
valo kẽʒẽſwleſtwl telÿeſſeggel oÿak magokath. Nappalÿ aluuas
nem ÿo hanem aʒ Eÿelÿ. Vachora vthan penÿgh aʒ laſſu ÿdeſtowa
valo Setalas haʒnos eʒerth, merth aʒ eledel ÿnkab ala ßal.
(Oruoſſagh) Aʒ mÿ penÿgh Neʒ ennek gÿogÿtaſara mÿngiaraſt
ennek aʒ keʒdetÿben Aʒ Bal keʒẽn valo Mediana Ereth kel megh
vagnÿ, Maas napon iſmet aʒ ÿob keʒẽn valoth. Aʒ ver vetel
vthan kÿlencʒed vagÿ tÿʒed nappal, aʒ haſat kel megh ÿnditanÿ,
Affele purgaciokkal kel penÿgh elnÿ aʒ melÿeket el oda feolÿeb
aʒ Melancholÿarol ÿrtham. Egÿ nÿhan Napok el mulwan iſmeth,
Sawonak ÿtalawal elÿẽn, kÿbẽl Eothwen Neheʒek nÿomonal tẽbbet
Ne igÿek, de ehẽʒ folia Senith kel elegÿtenÿ, ÿmilÿen modon,

hogÿ aʒ Folia Senit, egÿ kewes Sawoban enhera megh kel ÿnnÿa
adnÿ, aʒ vthan aʒ tȩb Sawot is igÿa megh laſſan laſſan, Eʒʒel
penÿgh eʒ purgaciowal igȩn gÿakorta kel elnÿ. Chÿodalatos fȩ
orwoſſagh penÿgh eʒ betegſegnek megh giogÿtaſara amaʒ Mergȩs
kegÿonak etele, aʒ kÿth Deakul Viperanak Neweʒnek,
kÿth ilÿen modon kel megh keʒÿtenÿ: Elȩʒȩr vagd el aʒ vipera
kegÿonak feÿet mÿnth Negÿ vÿ nÿomathnÿra, es aʒ bwret vond
le aʒ huſarol, mÿndȩn belſȩ reßeÿth veſd kÿ, aʒ huſat keccʒȩr
awagÿ haromʒoris moſd megh, tȩd faʒekban, tȩlch elegh vÿʒeth
rea, es mÿnth Egÿ Anguilla halat fȩʒd megh, de egÿ kewes par
hagÿmat es kaprot is ves aʒ leweben es vgÿ fȩʒʒed mÿndaddigh,
hogÿ igȩn megh lagÿulÿon aʒ Hus, Aʒ mÿkor oʒthon ÿol megh
fȩ, aʒ leweben ves igȩn kewes Soth, Es igÿ oʒton aggÿad aʒ
Betegnek eʒth ę̊nnÿ, de vgÿ hogÿ aʒ Betegȩt aʒ verȩfenre kÿ
wlteſſed, es aʒ Feÿe bel legÿȩn feodwe. Effele feoth kegÿot
penÿgh nem chÿak eccʒȩr awagÿ keccʒȩr, de gÿakorta aggÿad
ȩnnÿ, merth ſemmÿ felȩlȩm ebben nÿnchen, chÿak hogÿ aʒ kegÿot
vÿonnan kel fognÿ es ha lehet Nedwes helÿrȩl. Eʒ orwoſſagot
fȩlȩtte igȩn dicherÿ Galenus.
+421
Fȩldÿ Boʒʒanak gÿȩkeret tȩrd megh es fachÿard kÿ aʒ
leweth, Eos fa olaÿth kȩʒÿben es fȩʒd mÿnd addigh hogÿ kenȩ
ÿr legÿȩn benne, eʒʒel kennÿed. Bÿʒonÿos es probalt orwoſſagh
eʒ.
Keres olÿ kegÿoth aʒ kÿnek aʒ hata fekete es aʒ haſa feÿer
es aʒ haſa kȩʒepȩth vgÿan vȩrȩs linea vagÿon, Es effele kegÿonak
veſd kÿ aʒ belÿt mÿnd, aʒ Feÿet es farkat is vagd el,
veſd vÿʒben faʒekban, es Buʒath is ves eleget aʒ faʒekban, fȩʒd
mÿnd addigh valamÿgh vgÿan el lagÿul aʒ kegÿo huſa. Aʒt
oʒton Buʒath ad oda aʒ Tÿknak megh ȩnnÿ aʒ kÿt arra
valaʒtottal, Aʒ Tÿknak awagÿ aʒoknak aʒ Tÿkoknak, mÿnd el
hul elȩʒȩr aʒ Tallok, es aʒ vthan iſmet vÿ tallok Neuekȩdÿk,
Swſd megh aʒt aʒ Tÿkot, ad eʒt ȩnnÿ aʒ bel pokloſnak. Eʒ ʒepȩn
vÿ Beorth Newel, Aʒ le chorgo kȩwerÿwel kennÿed aʒ fakadoʒot
orcʒat is.
Fekethe Tȩwÿſſes lapunak gÿȩkeret tȩrd ÿol ȩʒwe
erȩs ecʒettel, fachÿard kÿ aʒth es aʒʒal kennÿed.
Fekethe hunÿorth fȩʒ megh feÿer Borban, es aggÿad aʒt
ÿnnÿa aʒ Bel pokloſnak.

Fe̊ld fwſtÿth feoʒ megh kechke Sawoban, es eʒth aggÿad gÿakorta ÿnnÿa.
Bÿkanak Epeÿeth, Nitrummal es feÿer cretawal elegÿch e̊ʒwe es aʒʒal kennÿed aʒ fakadekokath.
Soth, Fa olaÿban es Ecʒetben forralÿ eoʒwe, es eʒʒel kenefˀd aʒ Bel pokloſth.
Temſot, kapoʒtath, Meʒeth, feoʒ e̊ʒwe ÿol, es eʒʒel kenefˀfed aʒ pokloſth.
Scamoniat fe̊ʒ megh Ecʒetben, aʒʒal kenefˀfed.
Tormat te̊rÿ eoʒwe Meʒʒel, es aʒʒal kenefˀfed.
Vadocʒoth te̊rÿ megh, aʒ lÿʒtÿth elegÿch eoʒwe kenke̊wel,
Borral es ecʒettel elegÿch eoʒwe, Eʒʒel kenefˀfed.
Buʒa korpath ere̊s ecʒetben feoʒ megh ere̊ffen, es aʒʒal kenefˀfed awagÿ ke̊tteſfed.
Gÿalogh fenÿw fanak heat eges megh, Embe̊r vÿʒeletÿwel elegÿch eoʒwe kenefˀfed aʒʒal.
Lo Soſkath, Iſthen faÿath, Feold fwſtÿth, Repcʒeth, Sʒetkÿnkoronak lewelet es vÿragath, ana manipulus s. te̊rd ÿol megh eʒe̊keth, es o haÿal moſarban te̊rd eoʒwe eʒe̊keth, te̊d reʒ Edenben aʒ vthan, es alÿon abban Nÿolcʒad napÿgh. Aʒ vthan iſmeth Temſoth, feÿer hunÿort, Auripigmentomoth, Tetwfweth, ana uncia s. te̊rÿ porra, Ehe̊ʒ tegÿ varga ʒurkot olwaʒtwa, uncia ij. veſd bele aʒ porokat, es ere̊ffen kewerÿed lapocʒkawal, amaʒ elebbÿ ʒerʒamot
+422
is eoʒwe elegÿccʒed eʒe̊kkel, es vgÿ feoʒʒed eoʒwe, kewerte̊n kewerwen aʒ lapocʒkawal, hogÿ oʒton iol megh feo, ʒwrd megh vaßon altal, Fe̊ kennÿ valo ÿr eʒ.

Francʒurol.

Aʒ Francʒu Nem egÿeb, hanem aʒ Venus mÿwetwl valo megh veʒes, kÿ fakadoʒaffal es gÿe̊trele̊mmel kwle̊mb kwle̊mb helÿe̊ke̊n nagÿ kegÿe̊tle̊nwl magat kÿ vthÿ, es mÿnth egÿ pe̊fetegh, fe̊l dagaʒtÿa. Ennek ʒe̊rʒe̊ oka aʒ Merge̊s es veʒe̊delmes ragadas, kÿ aʒ teſtnek valamelÿ reʒeben ele̊ʒe̊r be awÿk, aʒt megh vndokÿttia, es onneth oʒton mÿnd aʒ egeʒ Teſtre kÿ e̊ntetÿk es aʒ kichÿn ÿndulatbol tamadaſbol laffan laffan megh e̊regbe̊dÿk es igen el terwl, kÿ Nem chÿak aʒ lele̊kʒete̊keth es Nedwefˀfege̊keth, de aʒ teſte̊t es annak mÿnde̊n ere̊s reʒeÿth el ÿaria, es aʒoknak nem chÿak aʒ w ÿo merteklete̊ffege̊keth, de

vgÿan aʒ allatÿokat is annÿra el fordÿttia, hogÿ akar mÿ ÿo
eledelȩkkel is helÿere nem aal. Inneth oʒton ſok rutſagoknak
gÿwleſÿ newekȩdnek, es vetkeknek ſok fele Nemeÿ technek megh,
(Qualitas in humore) melÿeketh elȩ ʒamlalok. Aʒ penÿgh aʒ mÿnemwſegh
vagÿon aʒ Nedweſſegben, melÿ Nedweſſeggel eo vgÿ Eȩl,
mÿnth aʒ kÿwel ÿmmar ȩ bÿr. Aʒ kÿ ÿmmar megh feortȩʒtetȩth
penÿgh, nem chÿak leheſewel, de verÿtekewel is ha mas embȩrnek
meʒÿtelen bȩreth megh erÿ, aʒth is megh veʒtÿ es megh
fȩrtȩʒtetÿ. Annakokaerth aʒ Venus mÿwetwl valo megh veſʒes,
ragado es megh veʒtȩ betegſegh, kÿ aʒ Teſtnek nem ʒabad
akarattÿabol ſem vetkes voltabol, hanem aʒ ÿlleteſbol ʒokoth
leonnÿ, Merth ha valakÿ <ha> aʒ Eredetbȩl vȩth Francʒÿuth, aʒ
olÿannak aʒ ʒwleÿnek valamelÿk volt Francus: Legh ÿnkab
leʒȩn aʒerth aʒ venuſſal valo kȩʒȩſwleſtwl, merth annak gÿakorlaſatul
ʒaporodot el aʒ Francʒu aʒ embȩrȩk kȩʒeoth, es igh oʒton
egÿnek fȩrtelmeſſegetwl es tÿʒtatalanſagatul, eʒ egeʒ
vÿlagon ÿmmar el terÿedȩt, kÿ aʒ paraʒnaknak nÿawalÿaſſagos
oſtorok aʒ vr Iſtentwl.
Eʒ Nÿawalÿa gÿakorta aʒ Sʒȩmerȩm teſtȩn keʒdetÿk el,
noha maas egÿeb helÿȩkȩn is aʒonkȩʒben kÿ keʒd ÿndulnÿ, aʒ
melÿek ÿmmaran megh vadnak fȩrtȩʒtetwę. Megh fȩrtȩʒtetÿk
penÿgh aʒ tÿʒta aʒ tÿʒtatalantul, vagÿ aʒ tÿʒtatalan attul aʒ kÿ
nalanalis tÿʒtatalamb, de aʒ haſonlatul vagÿ keweſſe maganal
tÿʒtatalambtul, ſoha Nem, Eoʒwe kȩʒȩſwlhetnek aʒerth bantaſnekwl
aʒ tÿʒtalanok,[!] es megh nem bantÿak egÿ maſth, de ha
+423
valamelÿ tÿʒtatalan kȩʒȩſwl aʒ tÿʒtawal, aʒth megh bantogattÿa;
Nem aʒ Bȩrbȩl ÿteltetÿk penÿgh megh aʒ tÿʒtatalanſagh, mÿwel
hogÿ aʒ regÿ megh veʒeſnek kowaſßa el oda be vagÿon aʒ teſtben,
es oda rekeʒtetȩth.
Aʒ kÿnek gongÿok ÿnkab volth eʒ Nÿawalÿanak ÿeleÿre
hogÿ nem mÿnth aʒ allattÿara, Sok es kwlȩmb kwlȩmb Nemeÿt
es Spetieſith allattÿak, De aʒeth vgÿan chÿak egÿ, es vgÿan
aʒon mÿndȩnÿknek allattÿa, chÿak hogÿ kwlȩmb kwleomb rendel
vagÿon. Merth Nemelÿk kȩnnÿeb, nemelÿk neheʒeb: Aʒ melÿ
teſtȩkben be eſÿk, aʒoknak is nagÿ kwlȩmbſegȩk vagÿon, es
attul vagÿon aʒ, hogÿ eʒ nÿavalÿanak nemelÿk keonnÿebben
nemelÿk neheʒebben vagÿon. Mÿndȩnÿknel kȩnnÿeb (Elſȩ fele
aʒ, melÿel aʒ Haÿ, aʒ ʒakal, a teſtnek egÿeb bantaſa francʒu)

nekwl el hul, merth ennek merge chÿak igẽn vekonÿ para, kÿ aʒ
teſtnek fẽlſẽ ʒÿnere omol kÿ ʒÿnthe aʒ Sʒẽrẽknek tẽweÿre, es
mÿkeppen aʒ mÿndẽn napÿ hÿdegh leles aʒ rothadaſtul vagÿon,
ʒÿnthe vgÿ eʒ Francʒunak is Spetieſſe Neme kwlẽmbẽʒ aʒ
tẽbbÿtwl. Aʒ Maſodÿk ennel keweſſe gonoʒab, kÿwel (Maſodik fele
mÿnd aʒ egeʒ Bẽr ſok gonoʒ nÿawalÿakkal megh í Francʒu)
hÿntetÿk apro ʒeplẽ moggÿara, kÿ Neha vẽrẽs, Neha
Sarga, melÿek ſoha addÿgh onneth el nem tẽrwltethetnek, mÿgh
nem eʒ nÿawalÿanak gÿẽkere telÿeſſeggel kÿ ʒaggattatÿk. Ennek
merge vagÿon aʒ igẽn vekonÿ verben, es eʒth nagÿob bantaſok
ennel nem kẽwetÿk. Harmadÿk Spetieſſe es Neme (Harmadÿk fele
legh neheʒeb, es eʒ aʒ Francʒu, eʒʒel elẽʒẽr vẽrẽs Francʒu)
es Sarga pattagoʒaſok leʒnek, aʒ vakʒẽmẽk kẽrwl, aʒ homlokon,
es aʒ fwlek melleth: Annak vtanna aʒ Fẽben es aʒ egeʒ teſtẽn
kÿ omolnak kerekdÿd formara, kÿk ʒaraʒ varral oʒton be borÿttatnak
fẽlwl, kÿwel ha nem bannak, mÿnd kẽrẽſkẽrwl el futnak,
es aʒ Bẽrth mÿnd addigh vaÿak, hogÿ aʒ pattagoʒaſokbol
ruth es vndok genÿetſegẽs Mergẽs kelewenÿ leʒẽn. Aʒ melÿ
reʒek penÿgh vadnak aʒ Teſtben, tudnÿ aʒ Or, aʒ Torok, es oda
ala aʒ al fele embẽrnek, mÿwelhogÿ aʒok gÿẽngebbek, legh
elẽʒẽr is aʒok varaſodnak megh. Akkor wthnek penÿgh eʒẽk
kÿ, mÿkor aʒ Maÿ ẽ maga, aʒ Vernek es aʒ Nedweſſegnek is
mÿwolta megh veʒ, kÿtwl aʒonnal aʒ huſos puha gÿẽngeb reʒek,
romlaſth veʒnek. Negÿedÿk Speties eʒẽk vthan (Negÿedÿk fele
vagÿon, mÿkor ÿmmar aʒ Francʒu megh eoregbẽdwen, Francʒu)
aʒ Erẽſb reʒeketh, aʒ Chÿontokat, aʒ kẽteleketh, aʒ
Hartÿakath, es aʒ Inakath keʒdÿ bantanÿ, kÿknek oʒton megh
veʒeſẽktwl, ſok temerdẽk es Enÿwes Nedweſſegẽk (Tendones)
gÿwlekẽʒnek, kÿk neha aʒ moʒgaſra valo huſoknak eleÿben, aʒ
+424
chÿontok kẽʒʒe, es aʒ chÿontoknak be takaro hartÿaiban folnak.
Eʒẽk, mÿkor vagÿ aʒ hartÿath aʒ Chÿontul el valaʒtÿak, vagÿ
penÿgh chÿpkẽdẽ gondoſſagokkal bantÿak, ʒwntelen valo gÿẽtrelmeth
ʒẽrẽʒnek, kÿk Eÿelre ÿnkab megh neheʒẽdnek: Eʒẽknek
oʒton megh ẽregbwleſẽkbeol, annalis nagÿob gÿẽtrelmekkel valo
daraʒos kẽ ʒabaſu rwhek newekẽdnek, kÿket aʒon
Enÿwes nedweſſegẽk mÿkor aʒ chÿontban vadnak, terÿeʒthÿk,
tolÿak, es vgÿ mÿnth terÿeʒtÿk, vgÿan ragÿak is, kÿbeol oʒton
leʒẽn gÿakorta ruth es chÿodalatos abraʒath. Vegeʒetre oʒton aʒ

Teſth aʒ Nagÿ alhatatlanſaggal es aʒ rettenetȩs kenʒaſſal megh
emeʒtetwen es megh ʒaradwan foʒtatÿk megh eletetwl. Sokkal
kwlȩmbȩʒ eʒ betegſegh aʒ Iʒekben valo nÿaualÿatul melÿet mÿ
kȩʒwennek hÿvonk, merth aʒ kȩʒwenÿ igȩn hamar tamad, es aʒ
ala chorgaſbol leʒȩn, melÿ chorgas aʒ Iʒekben hertelenſeggel bele
megÿȩn, De aʒ Francʒuban valo faÿdalmak, laſſan es ſok ÿdeigh
ʒarmaʒnak attul aʒ rutſagtul, melÿeth aʒ megh bantatoth reß
ȩʒwe gÿwtȩth. Toabba aʒ Kȩʒwenÿ vagÿ aʒ Iʒben vagÿ penÿgh
mellette vagÿon, es oda ragadoth, De aʒ Francʒunak faÿdalma,
nem aʒ Iʒeketh hanem aʒ Tagoknak ʒÿnthe aʒ kȩʒepÿth ÿarÿa,
kÿkben gÿakorta vgÿan megh kȩweʒÿk, ÿelȩſben aʒ homlokban
es aʒ fȩben, aʒ Vaal chÿontoknak kȩʒepÿben, aʒ kÿſſebbÿk Kar
chÿontokban, es aʒ Sʒaar chÿontnak elſȩ reʒeben, Neha tȩb chÿontokban
(Ieleÿ aʒ) is. Mÿkorpenÿgh aʒ Francʒunak ÿeleÿbeol
(Francʒunak) ketȩlkeodes lehetne, annak eredetÿth ÿol megh kel
vÿſgalnÿ honnet vagÿon es melÿ reʒrȩl keʒdetÿ, Merth ha
Aʒʒonÿallattal valo keoʒȩſwleſtwl vagÿon, vagÿ ferfÿwal valo
kȩʒȩſwleſetwl aʒ Aʒʒonÿallatnak, aʒ a ʒȩmerȩm teſtȩn teccʒÿk
megh, mert oth keʒdetÿk. Ha ÿlleteſtwl, aʒ a Bwrȩn. Ha aʒ
gÿermȩk fȩrtelmes francʒus, aʒ a Daÿkanak chÿȩcheÿn, Ha aʒ
daÿka fȩrtelmes, aʒ a gÿermȩknek Sʒaÿan es torkan. Omolnak
penÿgh kÿ aʒ ʒȩmerȩm teſtȩn pattagoʒaſok, gonoʒ varak, Chÿomb
keoʒȩt valo dagadaſok leʒnek, es aʒ Nemʒȩ termeʒetnek akaratnekwl
valo el folÿaſa. De aʒ mÿgh eʒȩk belÿeb nem mȩnnek,
meeg Francʒunak nem mondathatÿk, hanem Francʒunak
keʒdetÿnek es annak fwggȩ pȩchetÿnek.
Ennek gÿogÿtaſaban legh elȩʒȩr aʒth kel ÿol megh latnÿ
(Victus ratio) ha vÿonnan valo ę vagÿ reghÿ eʒ nÿawalÿa. Merth
ha moſtan keʒdetȩth, nagÿ gÿakorta laſſub orwoſſagokkal is megh
gÿogÿttatÿk. Ha aʒerth nem regȩn keʒdetȩth eʒ betegſegh, aʒ
Betegh fel reʒenth valo melegh egȩn legÿȩn, es magath ne haggÿa
Sʒelnek ernÿ ÿelȩſben fȩl Sʒelnek. MÿndȩnEtele ÿo ÿʒw es
kȩnnÿen emeʒthetȩ legÿȩn, es Sos etket ne egÿek, ſe affelet
+425
melÿek Sʒeleth es temerdȩk Nedweſſegȩth chÿnalnak, es affele
erȩs etkeketh ſe egÿek kÿk aʒ fȩben fȩl fwſtȩleognek es fȩleotteb
igȩn melegȩk es aʒ Verth megh gÿulaʒtÿak es megh egetÿk.
Feÿer es vekonÿ borth igÿek. Maga gÿakorlaſa munkaban, es aʒ
Aluuas fel reʒenth valo legÿȩn. Valamÿgh aʒ megh gÿogÿulas

leʒe̊n, mÿnd addÿgh el tawoʒtaſſa aʒ aʒʒonÿallattal valo keoʒe̊ſwleſth,
vagÿ ha AʒʒonÿallathFranceʒus, aʒ ferfÿwal valo ke̊ʒe̊ſwleſth,
merth fe̊leotte ige̊n Newelÿ aʒ Iʒekben valo faÿdalmakat,
Elmenek megh haborodaſath, haragoth, dwhe̊ſke̊deſth, Banatoth,
felelmet es mÿnde̊n ʒorgalmatoſkodaſth es rgÿeb effeleket el
tawoʒtaſſon.
Hogÿha aʒ Teſth a kÿ FranceʒuwalvÿonnanKeʒdete̊th (Oruoſlas)
bantatnÿ, temerde̊k Nedweſſege̊kkel megh rakodoth leʒe̊n,
ha aʒ Betegnek ÿdeÿe, es aʒ eʒtende̊nek ÿdeÿenek reʒe. Swalamÿ
egÿeb affele megh nem bantÿak, aʒ Mediana Ereth kel megh
vagnÿ, Ha penÿgh aʒ Teſth megh nÿnch rakodwa Nedweſſege̊kkel,
purgatiowal kel hoʒʒa nÿulnÿ. Ha penÿglen eʒ nÿawalÿa
ÿmmar regtwl fogwa valo, aʒ Guaiacum fanak kÿth Indiabol
hoʒnak ÿtalahoʒ kel keʒdenÿ, effelenek penÿgh aʒ ÿawat kel
valaʒtanÿ, kÿ vÿ legie̊n es ne regÿ ferges es ʒwas. Ilÿ penÿgh
affeleben aʒ ÿo, hogÿ ha aʒ Twʒreteʒesbenne, aʒ
Enÿwetwl Melÿ vagÿon ʒÿnthe bele̊l aʒ fanak ke̊ʒepÿn aʒ belÿben,
hamar fe̊l gÿulad, Toabba, a kÿ puʒpangh ʒÿnw es feketelle̊
fa, Sha megh ragod nem chÿak ʒorÿttia, de vgÿan chÿpke̊dÿ es
marÿa aʒ NÿelwedethIgÿ kel penÿgh aʒt a Fath megh chÿnalnÿ.
Reʒele̊wel vagÿ valamÿ ʒerʒammal me̊nnel aprobban leheth
chÿnald vgÿ, eʒth oʒton ÿge̊n tÿʒta forras awagÿ folÿo vÿʒben
megh kel fe̊ʒnÿ Maʒos faʒekban, Valamenÿ penÿgh aʒ Fa, Tÿʒ
annÿ vÿʒeth kel rea te̊ltenÿ, aʒ aʒ hogÿ egÿ fonth Fara Tÿʒ
fonth vÿʒeth, kÿben egÿ nap eſtÿgh es egÿ Eÿel aalÿon. Aʒ vthan
Twʒnel de laſſu twʒnel, nem langallo twʒnel hanem chÿak Sʒenenel,
Hath oranalis towab feoʒʒed, vgÿ hogÿ harmad reʒe awagÿ
te̊b is el apaggÿon bennę̇, Sum̄a ʒeorenth feoʒnÿ kel eʒth aʒ
Nÿwalÿanak Naǵſaga awagÿ kichÿnſegehe̊ʒ kepe̊ſth, merth ha
nagÿ aʒ Nÿawalÿate̊b fat kel hoʒʒa adnÿ aʒ Tÿʒ font vÿʒhe̊ʒ,
es igh nagÿob haʒonnal leʒe̊n. Mÿndenkor penÿgh aʒ fe̊ʒeſkor
aʒ feolſe̊ Enÿwestaÿtekat el kel hannÿ rola, de ÿo helre. Merth
eʒ taÿtekawal ige̊n ÿo aʒ varakat es kelewenÿe̊keth kennÿ, melÿ
aʒ Francʒu mÿa aʒ Teſte̊n leʒnek. Igh oʒton megh fe̊ʒwen, ʒwrd
megh, chÿnald tÿʒta Maʒos edenben, es eʒʒel elÿe̊n orwoſſagul
aʒ FranceʒusembeR. Ettwl ÿmmar aʒ megh ʒwreſtwl aʒ melÿ
feoth fa marad, iſmeth teolch arra huß annÿ tÿʒta vÿʒeth, es
+426
vÿonnan forralÿad es feoʒʒed iſmet aʒ twʒnel, annÿra hogÿ

Negÿed reʒe aʒ vÿʒnek el apaggÿon. Eʒ vÿʒeth igÿa mÿnd Ebedẽn
vachÿoran aʒ Francʒus aʒ Bor helÿeben.
(Oruoſsagok) Scamoneat, Nadmeʒeth, ana drachma ij, Folia Senÿt,
manipulus j. ÿo borth libra j. feoʒd eoʒwe eʒth hogÿ fele el apaggion, ʒwrd
megh, Eʒ ÿo purgatio aʒ Francʒuſnak.
Salÿath, Rutath, ana manipulus j. Alumen roche, uncia ij.
eʒẽket fẽʒd eoʒwe aʒ menÿ folÿo vÿʒ ehẽʒ elegh, aʒ Torkat eʒʒel
moſſa aʒ fakadoʒaſerth.
Vthÿ fwet, Kẽkenth, Salÿat, vẽrẽs roſath, ana manipulus j. pomagranath
heat, Balauſtiomot, Mirtilluſth, ana drachma ij. Galleſth, ij.
Temſoth, drachma ij. eʒẽket elegÿch eoʒwe Negÿ font folÿo vÿʒben,
annak vtanna hogÿ eoʒwe fẽʒẽd, ʒwrd le, es tegÿ ehẽʒ, Diamoront,
roſa meʒet, ana uncia ij, elegÿch iol eoʒwe es eʒʒel moſſa aʒ torkath.
Megh egetẽth Mercuriomot, Gẽrẽgh feÿert, Alumen roche,
ana drachma vj. Sʒẽkfweth, drachma ij. Borſot, Saffrant, ana drachma ij. tẽrd porra
eʒẽketh, es veſd Eoth font Egeteoth borban, laſſu Sʒennel
haromʒor forraʒd eʒth fẽl, Ees eʒʒel kel kennÿ.
Dÿʒno haÿath, uncia viiij, Kenẽſẽth, uncia iij Thẽmÿen faÿath uncia vj,
fenÿw olaÿth, uncia viij, Egetẽth bort, uncia vij, eʒẽketh eoʒwe elegÿtwen
moſarban tẽrd ÿol ẽʒwe, eʒʒel kennÿed.
Populeont, roſa olaÿt, egÿ mertekkel aʒ menÿt akarʒ Tÿkmon
ʒekÿth Negÿet, elegÿch eoʒwe eʒẽketh, eʒʒel keneſd aʒ faÿo helt
mÿkor fẽl puffadnak.
Kakuk fweth, Sʒekfwet, Kaproth, Sarkerepeth, elegich ẽʒwe,
es feoʒ megh folÿo vÿʒben, eʒʒel moſſad aʒ Faÿo helÿet, megh
laſſÿttia.
Tamariſcuſth fẽʒ megh vÿʒben, aʒth igÿa vntalan aʒ Francÿus
embẽr.
Puʒpangh fat fẽʒ megh vÿʒben aʒth adgÿak ÿnnÿa.
Machka tẽwÿſnek aʒ vÿonnan Neoth leweleÿnek vẽd vÿʒeth,
es aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Feÿer Dictamuſth aʒ gÿẽkeret chÿak, teord porra, Ees egÿ
aranÿ nÿomonÿth ves aʒ Guaiacum fanak megh fẽt vÿʒeben
mÿndẽnapon enhera, ad aʒth ÿnnÿa.
Sʒÿlwa fanak mohat fẽʒd megh erẽs Ecʒętben kenkẽwel
eggÿwth fẽdel alath, aʒʒal kennÿęd.
Bak Machkat elewenẽn eos megh forro vÿʒʒel vgÿ hogÿ aʒ
mÿa halÿon megh, melÿeʒd megh es vond vgÿ merẽn Nÿaſra, ſe
vereth ſe belÿt kÿ ne veſſed, ſe torkat megh ne meſſed, ÿo

twʒnel ſwſd erȇſſen mÿnd addigh, mÿglen aʒ Machka
telÿeſſeggel el roſtoſodÿk es el lÿkadoʒ, de egÿ reʒ medȇncʒet
+427
tegÿ ala, es aʒ Sirÿat abban fogd megh, chÿnald aʒ Sÿrt ʒelȇncʒeben,
hÿdegȇn aʒʒal kennÿed. Bÿʒonÿos es megh probalth orwoſſagh
eʒ.
Effele betegſegben lewȇnek valla kȇʒÿre, karÿaÿra, faraÿra,
es agÿekÿra, chÿombÿaira igȇn ÿo kȇppȇlÿȇket vethnÿ es megh
vagdalnÿ, verth rolok vȇnnÿ.
Gȇʒ fȇrdȇt penÿgh chÿak ʒaraʒon, igȇn ÿo chÿnalnÿ, melÿ
gȇʒʒel aʒ verÿtekeoth kÿ kel hoʒnÿ, es egÿeb ſok vetkes Nedweſſegȇketh,
es eʒʒel gÿakorta kel elnÿ, de aʒerth wdȇnek kȇʒbe
veteſewel, nem vnos vntalan. Es aʒ melÿ napon aʒ gȇʒleſſel
akarod eltetnÿ, eʒ ÿtalth aggÿad ÿo reggel elȇʒȇr megh ÿnnÿa.
Viʒÿ Apiumoth, petreſelmȇth, kȇmenth, Eger tȇwÿſſet, aʒ kÿt
Sȇprw fanak is hÿnak, ana uncia j. Sȇprw fanak magwath, Sparganak,
leweſticomnak, ana drachma iij, viʒÿ Mentath, lo mentath, Iſthen faÿath,
ana manipulus j s. fȇʒd megh eʒȇketh keth fonth forras vÿʒben annÿra
hogÿ harmad reʒe el apaggÿon, ʒwrd megh, es aʒ vthan ves annÿ
tȇrȇth Nadmeʒeth bele hogÿ megh edȇſÿcchę, Es tÿkmon feÿerrel
tÿʒtÿcd megh. Eʒ lewhȇʒ tegÿ oʒton, Serapi acidi Simplicis, et
oxÿmelitis compoſiti ana, uncia ij. Eʒȇketh megh talalod patÿkaban,
mÿndȇn reggel agÿ ebben ÿnna, uncia iiij. Aʒ vÿonnan keʒdetȇth
Francʒw eʒʒel es igÿ, bÿʒon dologh hogÿ megh gÿogÿul.

Sarga Sarnak megh ÿnditaſarol.

Kek liliom gÿeokeret tȇrÿ megh, Meʒes vÿʒben agÿ megh
ÿnnÿa Heth Aranÿ nÿomonÿth.
Feÿer wrmȇth teorÿ megh, Melegh borban ad megh aʒth
ÿnnÿa.
Fekete hunÿort tȇrÿ porra, tegÿ ahoʒ egÿ igȇn kichÿn
Scamonÿat, es egÿ Neheʒek Soth, ad megh melegh borban ÿnnÿa.
Madra fweth ʒaraʒ megh es tȇrd megh, tegÿ ahoʒ egÿ kewes
Soth, ad megh Meʒes ecʒetben ÿnnÿa.
Choda fa magoth teorÿ megh harmÿcʒath, de elȇʒȇr megh
tÿʒtÿtcchad aʒ heatul, ad megh ÿnnÿa borban.
Saarfw magoth hatoth vagÿ heteth teorÿ megh, es fwgewel
elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ el nÿelȇ golobiſokat belȇle, es Nÿeleſd
aʒth el.
Folia Senith aʒtas megh borban, abban oʒton elegÿch Mannath

es aʒth ad megh ÿnnÿa.
Caſſianak aʒ Belÿth aggÿad megh o̊nnÿ.
+428
Tormanak magwath teorÿ megh Tÿʒ penʒ nÿomonÿth, vÿʒben elegÿched es ad megh ÿnnÿa.
Reubarbaromoth agÿ Borban megh ÿnnÿa.
Agaricomoth egÿ vagÿ keth Neheʒekeot agÿ megh ÿnnÿa Meʒes Borban.

Nÿalnak megh ÿnditaſarol.

Sʒÿlfanak aʒ feolſo̊ temerdo̊k heat to̊rd megh porra, ad megh borban awagÿ hÿdegh vÿʒben ÿnnÿ Egÿ latoth.
Kek liliom gÿo̊kerenek kÿ fachÿart leweth aggiad ÿnnÿa.
Dÿʒno kenÿer fwnek aʒ gÿo̊keret to̊rd megh, ees Meʒes vÿʒben aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Hÿſſopoth es rutath fo̊ʒ megh vÿʒben es Meʒben, aʒt ßwrd le es ad megh ÿnnÿa.
Hold fweth feoʒ megh ecʒetben, foʒd megh aʒt, es ad megh ÿnnÿa.
Ammoniacumoth egÿ aranÿ nÿomonÿt agÿ ÿnnÿa.
Fo̊ldÿ To̊knek fachÿard kÿ aʒ leweth, Meʒes vÿʒben aʒth aggÿad megh ÿnnÿa, awagÿ Meʒes borban.
Vad Saffranÿ magwanak aʒ kÿ fachÿart leweth Meʒes vÿʒben vagÿ Tÿkhus leweben ad megh ÿnnÿa.
Agaricumoth agÿ Egÿ Neheʒekeoth vagÿ ketteoth Meʒes vÿʒben megh ÿnnÿa, awagÿ Meʒes borban.
Kapotnakot feoʒ megh awagÿ aʒtas megh ſok ideigh kechke teÿben es Meʒes vÿʒben, aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Folia Senith aʒtas ſokaigh borban, elegÿch Mannat abban, es ad megh ÿnnÿa.
Kerek natha fwet feoʒ megh Meʒes Borban vagÿ Meʒes Ecʒetben, ad megh ÿnnÿa.

Fekete Sarnak ÿnditaſarol.

Natragulÿanak kÿ fachÿart lewet egÿ Neheʒeknek hatodreʒeth, awagÿ ſokkal ÿob harmadreʒenÿt egÿ Neheʒek nÿomatnÿnak, ad megh Meʒes borban ÿnnÿa.
Teÿnek Sawoÿat kechkeÿenek ad megh ÿnnÿa.
Feketę gÿopart ʒaraʒ megh, to̊rd megh es Meʒes borban tÿʒo̊n eoth Neheʒekeot agÿ megh ÿnnÿa.

+429
Cÿombort agÿ Meʒes borban megh ÿnnÿa.
Fekete Hunÿort aʒtas megh ſokaigh Borban, aʒth
aggiad megh ÿnnÿa.
Folia Senith feoʒ megh borban es ad megh ÿnnÿa.
Fe̊ldÿ kaakat fe̊ʒ megh borban ad megh ÿnnÿa.

Haſnak megh lagÿtaſarol es el ÿnditaſarol.

Chÿere̊ſnÿenek etele Enheÿra.
Feoth Sʒÿlwanak Etele. Borban fe̊ʒwe.
Rete̊knek Etele.
Feÿer Ceclanak etele. awagÿ ki fachÿart lewenek megh ÿtala.
Eoſte̊rnek Etele.
Soſkanak etele de Feoʒwe.
Malwanak Etele
Labdanak etele
Megh healt lenchÿenek fe̊t leweth ele̊ben megh ÿtala.
Sparganak Etele.
Gÿeomber akar mÿmodon megh Ewe.
Fe̊ldÿ te̊knek leweleÿt fe̊we megh eonnÿ.
Caſſianak belÿnek megh etele.
Mondola Olaÿnak ÿtala.
Mannanak ÿtala tehen hus leweben.
Malwanak gÿe̊nge leweleÿth megh feoʒwe, es aʒth Salata modra
Olaÿal es Ecʒettel megh etele.
Feÿer Ceclanak gÿeokeret megh feoʒnÿ, abbol chÿapot chÿnalnÿ,
Sowal aʒth megh ſoʒnÿ es aʒ alfelben fe̊l tolnÿ.
Pimponÿanak kÿ fachÿarth lewenek ÿtala, Egÿ Neheʒeknek vgÿ
mÿnth harmad reʒeth.
Tenge̊rÿ ʒe̊le̊nek Ebed ele̊t valo Etelę.

Hogÿ Borth ne ÿhaſsek ember.

Aʒ melÿ gombachkak tere̊mnek aʒ Sʒe̊le̊ veſße̊n, ʒe̊d le es
aʒald megh, aʒ vthan te̊rd megh, ad eʒth megh egÿ pohar borban
ÿnnÿa, aʒ vthan borth nem ÿhatÿk.
Aʒ Sʒe̊le̊ veſße̊ vÿʒeth mÿkor megh meccʒÿk, ve̊d megh,
te̊lch aʒth egÿ pohar Borban, es mÿkor reʒegh aʒ Embe̊r ad megh
ÿnnÿa.
Galamb fÿnak meſd megh egÿ Aranÿ forÿntal aʒ Torkath,
+430
ve̊d harom chÿe̊p vereth vgÿ hogÿ aʒ aranÿ forÿnton bochÿaſſad
aʒ werth Borban annÿban, aʒ menÿ Borth akarʒ hogÿ igÿek, merth

ſoha tȇbbeth annal nem ÿhatÿk, chÿak aʒ menÿben aʒth megh
adod ÿnnÿa.

(Gutta) **Lapocʒka Cÿontnak Faÿaſarł.**

Aʒ Lapocʒka Chÿontban valo faÿas, mÿkor valakÿ aʒ karÿath
fȇl Nem emelhetÿ, es ha fȇl emelhetÿ is, de nagÿ faÿdalommal.
Vegÿ feÿer wrmȇth fȇʒd megh Meeʒben, awagÿ tȇrd ÿol
eoʒwe, es ebbȇl chÿnalÿ flaſtromoth rea.

(Pruritus) **Teſtnek nagÿ Vÿʒketeſerȇl.**

Chÿnalÿ Lugoth Sʒȇlȇ veſſʒȇbȇl, es vakard ÿol megh aʒ
vÿʒketȇ teſtȇth, kend aʒʒal.
Chÿalanth fȇʒ megh borban, ʒwrd megh, mȇnÿ el aʒ gȇʒ fȇrdȇben,
ennek aʒ lewewel moſſad ÿol aʒ elȇth mÿgh megh ÿʒʒacʒ
aʒ Teſtȇdeth ahol vÿʒketh.

Teſtnek megh ȇʒtȇwerÿteſerȇl.

Wnȇnek ganeÿath elegÿch ȇʒwe ÿo Borral, mÿndȇnȇſtl
kend be aʒ egeʒ teſtȇth eʒʒel, olÿ melegh ʒobaban aʒ melÿet
Faÿ boʒʒawal fwtȇttenek be, oth wlÿȇn mÿglen ÿol megh ÿʒʒad,
aʒ vthan ha alol ʒekÿ lewen ʒȇld ganeÿ megÿȇn kÿ belȇle, ÿol
eſÿk aʒ dologh. Feorȇggÿek megh aʒon melegh ʒobaban, vgÿan
oth fekwgÿek le is, hÿdegnek magath ne haggÿa ernÿ, mÿndȇn
hetȇn haromʒor eʒth chÿelekȇggÿe, rȇwÿd wdȇn megh ȇʒtȇwerȇdÿk.
+431

Tablaÿa eʒ kȩnÿwnek Elſȩ reſʒenek.

Agÿ Velȩrȩl.

Fȩrȩl.

Fȩnek Faÿaſarol

Hewſegtwl valo Fȩ faÿaſrol

Gÿermȩkchenek aʒonrol

Hÿdegſegbȩl valo Fȩ faÿaſrol

Sʒaraʒſagbol valo Fȩ faÿaſrol

Nedweſſegbȩl valo Fȩ faÿaſrol

Teleſegbȩl valo Fȩ faÿaſrol

Saartul valo Fȩ faÿaſrol

Nÿaltul valo Fȩ faÿaſrol

Gÿomortul valo Fȩ faÿaſrol

Reßȩgſegtwl valo Fȩ faÿaſrol

Hogÿ aʒ reʒȩgh megh ÿoʒanulÿon

Hogÿ aʒ Embȩr megh ne reʒȩgwlÿȩn

Hogÿ aʒ Embȩr hamar megh reʒȩgwlÿȩn

Erȩs Fȩ faÿaſrol

Felfelȩl valo Fȩ faÿaſrol

Ha hewſegtwl vagÿon aʒ fel felȩl valo faÿas

Ha hÿdegſegtwl vagÿon aʒ faÿas

Ha Saartul vagÿon aʒ faÿas

Hagÿmaʒrol

Alom hoʒo Orwoſſagokrol

Alom hoʒo orwoſſagokrol egeſſegȩſnek

Gÿermȩkchÿenek alom hoʒo

Ha rettegh aʒ gÿermȩkche almaban

Ha ÿgȩn aſÿth aʒ gÿermȩk mÿkor aluʒÿk

Hogÿ ſokath ne Sirÿon aʒ gÿermȩkche

Fekete Saartul lȩth eʒtelenſegrȩl

+432

Dwhȩs es buſult bolondſagrol

Emlekȩʒetnek el tawoʒaſarol

Eÿel nappal nagÿ aluuo betegſegrȩl

Vigÿaʒo alomrol

Meelÿ alomnak betegſegerȩl

Moʒgaſnak es erʒekȩnſegnek el vetelenek betegſegerȩl

Alom kewanaſnak betegſegerȩl

Sʒedő̊lgeſnek betegſegerő̊l
Korſagh tő̊reſrő̊l
Gÿermő̊kchenek aʒonrol
Boʒorkanrol
Guta wteſrő̊l
Fel guta wteſrő̊l
Egÿ Tagnak guta wteſerő̊l
Gÿermő̊kchenek aʒonrol
Sʒaÿnak es orcʒanak mő̊neſerő̊l
Meredő̊krő̊l
Gő̊rchrő̊l
Reʒketegő̊ſſegrő̊l
Natharol

Sʒő̊mrő̊l.

Sandalſagrol
Sʒő̊mnek Gutaÿarol
Sʒő̊mnek ſetetſegerő̊l
Sʒő̊mnek kő̊nÿben labbaſarol
Sʒő̊m Fennek megh terÿedeſerő̊l
Sʒő̊m Fennek megh ʒorulaſarol
Sʒő̊mnek homalÿoſſagarol
Sʒő̊mnek Halÿagarol
Sʒő̊mnek Maculaÿarol
Sʒő̊mnek kő̊rmerő̊l aʒ aʒ Fekete halÿogrol
Sʒő̊mő̊n valo Fakadekokrol
Sʒő̊mnek Faÿaſarol
Sʒő̊mnek Verő̊ſſegerő̊l
Sʒő̊mnek chÿpaſſagarol
Sʒő̊mnek Vÿʒketeſerő̊l
Sʒő̊mnek Farkas Halÿagarol
Sʒő̊m ha ʒep de keweſeth lathnÿ vele
Sʒő̊mnek Twʒeſwleſerő̊l
Sʒemnek kÿ dő̊lledeſerő̊l
+433
Sʒő̊mnek kechke halÿagarol
Gÿermő̊kche Sʒő̊menek Nÿawaliaÿrol
Sʒő̊mnek varaſſagarol
Sʒő̊mnek wteſerő̊l

Sʒẚmnek lataſanak kettẚʒeſerẚl
Sʒẚmben valo Swlÿrẚl
Sʒẚmnek lataſarol
Sʒẚmre valo chÿorgaſrol aʒ Fẚbẚl
Sʒẚm hean valo Arparol
Sʒẚm hea ha megh dagad
Sʒẚm hea twʒeſwleſerẚl
Sʒẚm hea vÿʒketegerẚl rwherẚl
Sʒẚmnek hamÿs Sʒẚreÿrẚl
Sʒẚmẚldẚk ſʒẚrnek el koppadaſarol
Sʒẚmẚldẚk Sʒẚrnek el hullaſarol
Sʒẚmẚldẚk Sʒẚr hogÿ kÿ ne kelÿẚn

Fwlrẚl.

Fwlben valo kelewenreol
Hewſegbẚl valo Fwl faÿaſrol
Hÿdegſegtwl valo Fwl faÿaſrol
Nedweſſegẚktwl es Sʒeltwl valo Fwl faÿaſrol
Vÿʒtwl valo Fwl faÿaſrol
Hallaſnak megh veʒeſerẚl
Sÿketſegrẚl es Nehezen hallaſrol
Fwlnek chÿẚngeſerẚl es ʒugaſarol
Fwlben valo Fergekrẚl
Fwlnek rutſaga kÿ tÿʒtÿtaſarol
Fwl mellet valo Kelewenrẚl
Gÿermẚkchenek Fwle nÿwalÿairol

Orrol.

Ornak Varaſſagarol
Ornak twʒes fakadoʒaſarol
Orban valo rothadot Huſrol
Orban valo Fẚkelrẚl
Orban termẚth huſrol
Ornak vere ÿaraſarol
Ornak vereth el ÿndÿtaſrol
Gÿermẚkchenek orrabelÿ nÿawaliaÿrol
Gÿermẚkchenek ha orra be reked
+434
Orban chÿorgo Natharol
Pwßẚgeſth ÿndÿtaſrol
Gÿermẚkche hogÿ ne pwßẚgÿẚn

Sʒaÿrol.

Sʒaÿnak bwdő∫∫egerő́l

Sʒaÿban valo Hew fakadoʒa∫rol

Gÿermő́kcheknek Sʒaÿokrol valo orwo∫∫agh

Sʒaÿnak nÿala∫koda∫arol

Sʒaÿan aʒ kÿ aluth verth hanÿ

Sʒaÿban valo apro fakadekokrol

Fogrol.

Fognak banta∫ÿrol

Fognak faÿa∫arol

Gÿermő́kchenek aʒonrol

Gÿermő́kchenek foga hogÿ hamar kelÿő́n

Fognak feketе∫egerő́l

Fognak ÿngo∫agarol

Odwas fogak ÿngo∫agarol

Fognak hu∫arol.

Fogh hu∫anak nÿawaliaÿrol

Fogh hu∫anak rothada∫arol

Fogh hu∫anak megh kele∫erő́l

Gÿermő́kchenek Foga hu∫a nÿawalÿairol

Nÿelwrő́l.

Nÿelwnek dagada∫arol

Gÿermő́kchenek aʒonrol

Nÿelw alat valo Bekarol

Nÿelwnek gutaÿarol

Sʒawa aʒ kÿnek megh veß

Ha kÿ hertelen megh Nemul

Ha kÿ nem ʒolhat

Nÿelwnek ßarada∫arol

Aalnak kapcʒaÿarol

Pelÿp∫egrő́l es rebege∫rő́l

+435

Torokrol.

Torok elő́t valo hu∫ok dagada∫arol

Nÿelw chÿapnak megh nÿula∫arol

Nÿelw chÿapnak dagada∫arol

Torok Gÿkrol

Hogÿ ʒolhaſſon aʒ Torok gÿkos
Torok dagadaſrol
Gÿermẽkchenek aʒonrol
Torokban ha valamÿ twneÿek
Toroknak repedẽʒeſerẽl
Torokban lewẽ Natharol
Fuladaſrol
Eÿelÿ hortÿogaſrol
Almaban valo ʒollaſrol
Nÿaknak faÿaſarol

Twdẽrẽl.

Twdẽnek megh rekedeſerẽl
Horutrol
Gÿermẽkchenek aʒonrol
Nehеʒen leheſrẽl es Fuladaſrol
Gÿermẽkchenek aʒonrol
Twdẽnek Twʒeſwleſerẽl
Twdẽnek Kelewenÿerẽl
Aſßu korſagrol

Derekrol.

Oldal hartÿan valo Kelewenrẽl
Genÿetſegẽs pẽkeſrẽl
Vernek pẽkeſerẽl
Melÿnek nÿawaliaÿrol
Oldalnak faÿaſarol
Gÿermẽkchenek hata faÿaſarol

Sʒÿwrẽl.

Sʒÿw Fogaſrol
Sʒÿw reʒketeſrẽl, dobogaſrol, es nÿlallaſrol
Gÿermẽkchenek aʒonrol
+436

Chÿẽchrẽl.

Chÿẽchnek dagadaſarol
Cÿẽchnek Twʒeſwleſerẽl
Cÿẽchnek kÿ fakaʒtaſarol
Cÿẽch bÿmbonak haſadoʒaſarol
Cÿẽchben lewẽ Teÿnek megh kẽweʒeſerẽl
Cÿẽchben hogÿ megh ne alugÿek aʒ Teÿ

Cÿe̊chben aʒ Teÿnek megh keweſÿteſere̊l
Cÿe̊chben aʒ Teÿnek megh ſokaſÿtaſarol

Gÿomorrol.

Gÿomornak bantaſÿrol
Gÿomornak Twʒeſwleſere̊l
Gÿomor mÿkor ętelth vtal
Gÿomornak megh hwleſere̊l
Ven embe̊rnek valo aʒonrol
Gÿomor hogÿ emeʒtheſſe̊n
Gÿomor ha gÿlÿʒta mÿa nem emeʒthetne
Gÿomornak ʒertelen nagÿ ehſegere̊l
Gÿomornak ʒomÿuhoʒaſarol
Gÿomornak Nÿerſeſegere̊l
Gÿomornak Be̊fe̊geſere̊l
Gÿomornak Cÿoklaſarol
Gÿerme̊kchenek aʒonrol
Gÿomornak ÿme̊lgeſere̊l es okadaſarol
Betegh embe̊rnek aʒonrol
Tenge̊re̊n ÿaroknak aʒonrol
Gÿerme̊kchenek aʒonrol
Gÿomornak Verth okadaſarol
Okadaſth mÿnth kel ÿndÿtanÿ
Gÿomornak ragaſarol
Gÿomorban ha Swlÿ vagÿon
Gÿomornak megh fuualkodaſarol
Gÿomorban vernek megh aluaſarol
Gÿomornak chÿorgaſarol
Gÿomornak Saar bantaſarol
Gÿomornak Faÿaſarol
Gÿomornak Sʒaÿa faÿaſarol
Chÿe̊me̊rre̊l
+437
Tekere̊ Chÿe̊me̊rre̊l
Hÿdegh chÿe̊me̊rre̊l

Maÿrol.

Maÿnak megh rekedeſere̊l
Maÿnak kemenÿ dagadaſarol
Maÿnak Twʒeſwleſere̊l

Ha genÿetſegȩth okadÿk
Maÿnak hÿdegwleſerȩl
Maÿnak kemenÿȩdeſerȩl
Maÿnak faÿaſarol

Aʒ Eperȩl.

Epenek Nÿawalÿairol

Leprȩl.

Lepnek Faÿaſarol
Lepnek megh rekedeſerȩl
Lepnek kemenÿwleſerȩl
Lepnek Twʒeſwleſerȩl

Fekete Saarrol.

Fekete Sarbol lewȩ nÿawalÿakrol
Aʒ Bel kȩʒȩth valo hartÿarol es gÿomor alath valo huſrol
Saarnak aʒ bȩr ala valo kÿ omlaſarol
Aʒ oldal cÿontok alat valo huſos hartÿakrł
Teſtnek el ʒaradaſarol
Teſtnek gonoʒ allapattÿarol
Vÿʒ Betegſegrȩl

Belȩkrȩl.

Belȩknek Nÿawalÿaÿrol
Haſnak nem meheteſerȩl
Gÿermȩkchenek aʒonrol
Haſnak ragaſarol
Gÿermȩkchenek aʒonrol
Crÿſtel ha ben rekedne
Haſnak Faÿaſarol
Gÿermȩkchenek aʒonrol
Haſnak Mȩneſÿrȩl
+438
Nÿerſeſeggel valo Haſmȩneſrȩl
Haſnak hÿgh mȩneſerȩl
Gÿermȩkchenek aʒonrol
Haſnak Verrel valo mȩneſerȩl
Gÿermȩkchenek aʒonrol
Haſnak Nÿalas mȩneſerȩl

Gÿermẻkchenek aʒonrol
Belẻknek megh Sebẻſwleſerẻl
Belẻkben lewẻ gÿlÿʒtakrol

Al Felrẻl.

Alfelnek megh Twʒeſwleſerẻl
Alfelben lewẻ genÿetſegrẻl
Alfel lÿkanak megh dagadaſarol
Alfel lÿkanak megh hoÿagoʒaſarol
Alfelnek megh tẻrẻdeſerẻl
Alfel lÿkanak megh haſadoʒaſarol
Alfelnek varaſodaſarol
Alfel lÿkaban termẻth chÿomokrol
Alfelben lewẻ Swlÿrẻl
Gÿermẻkchenek aʒonrol
Swlÿ ha aʒ Fẻben vagÿon
Alfelbẻl valo Elewen ver folÿaſrol
Remeſnek kÿ fordulaſarol

Veſekrẻl.

Veſeknek Nÿawalÿaÿrol
Veſeknek Faÿaſarol
Veſeknek megh rekedeſerẻl
Veſekben valo Fẻwenrẻl es Kẻrẻl
Gÿermẻkchenek aʒonrol
Kẻnek megh akadaſarol
Veſekben hogÿ Fẻwenÿ ne terẻmÿẻn
Belkẻrwl valo hartÿaknak megh ʒakadaſarol
Gÿermẻkchenek aʒonrol
Aʒ Kẻldẻknek Nÿawalÿaÿrol
Gÿermẻkchenek haſa dagadaſarol
Vekonÿ Faÿaſrol
Serweſrẻl
+439

Hoÿagrol.

Hoÿagban lewẻ Kẻrẻl
Gÿermẻknek aʒonrol
Hoÿagnak Twʒeſwleſerẻl
Hoÿagnak megh Sebẻſwleſerẻl

Vÿʒeletrő̊l.

Vÿʒeletnek emeʒtetlen kÿ mő̊neſerő̊l
Vÿʒeletnek megh nem tarthataſarol
Vÿʒeletnek nem meheteſerő̊l
Vÿʒeletnek chÿő̊pő̊gwe valo mő̊neſerő̊l
Vÿʒeletnek nehezen mő̊neſerő̊l
Gÿermő̊kchenek aʒonrol
Vernek vÿʒelleſerő̊l
Genÿetſegő̊s vÿʒelleſrő̊l
Fekete es ʒawaros vÿʒelleſrő̊l
Taknÿos vÿʒeleſrő̊l
Vÿʒeletnek Forroſagarol

Sʒő̊merő̊m Teſtrő̊l.

Ferfÿ ʒő̊merő̊m Teſtenek Aʒʒonÿallathoʒ valo nagÿ
kewanſaggal es Faÿdalommal valo fő̊l
allaſarol
Aʒon Ferfÿ Teſtnek ʒwntelen fő̊n allaſarol de kÿ
mÿndő̊n kewanſagh nekwl valo
Nemʒő̊ magnak akarath ellen el mő̊neſerő̊l
Nemʒeſre valo elegtelenſegrő̊l
Sʒő̊merő̊m Teſtnek megh kő̊tteteſerő̊l
Sʒő̊merő̊m Teſtnek vÿʒketeſerő̊l
Sʒő̊merő̊m Teſtnek ʒő̊mő̊lchÿő̊ÿerő̊l
Sʒő̊merő̊m Teſtnek megh vezeſerő̊l

Tő̊krő̊l.

Tő̊knek megh twʒeſwleſerő̊l
Gÿermő̊kchenek aʒonrol
Golÿoboſoknak [!] vÿʒeketeſerő̊l
Tő̊kő̊ſſegrő̊l
Golÿobiſoknak fő̊l fuualkodaſarol
Gÿermő̊kchenek Tő̊kő̊ſſegerő̊l
+440

Madrarol.

Madranak Twʒeſwleſerő̊l
Madranak Sebő̊ſwleſerő̊l
Madranak Feneÿerő̊l
Madranak kemenÿ dagadaſarol
Madranak Fualkodaſarol

Madraban valo Sʒelrȅl
Madranak wʒȅgerȅl
Madranak Vÿʒ betegʃegerȅl
Madranak Faÿaʃarol
Madranak Sʒorulaʃarol
Madraban valo ver Folÿaʃrol
Madranak hÿdegʃegerȅl
Madranak hewʃegerȅl
Hawÿ Ver folÿaʃnak megh rekedeʃerȅl
Hawÿ Ver folÿaʃnak fȅlȅtteb mȅneʃerȅl
Feÿer genÿetʃegȅs Folÿaʃrol
Nemʒȅ magnak akarath ellen valo el mȅneʃerȅl
Madranak megh fuladaʃarol
Madranak le ʒallaʃarol es le eʃeʃerȅlis
Madranak megh dagadaʃarol
Madranak eoʒwe vonodaʃarol
Meddwʃegrȅl
Aʒʒonÿallat hogÿ ne fogadhaʃʃon
Aʒʒonÿallat hogÿ magʒatoth fogadhaʃʃon
Aʒʒonÿallat hogÿ Fÿat vagÿ leant fogagion
Fogontataʃnak bÿʒonios ÿeleÿrȅl
Ferfÿw ę vagÿ leanÿ fogontatoth
Gÿermȅk veʒteʃrȅl
Aʒʒonÿallat hogÿ gÿermȅkȅt ne veʒeʃʃȅn
Nehezʒkȅs aʒʒonÿallatnak ha labaÿ dagadnak
Nehezʒkȅs aʒʒonÿallatnak Haʃa, ha valamÿ benne lewȅ
Sʒel mÿa kÿ terwlne
Nehezʒkȅs aʒʒonÿallatnak Etelre valo kewanʃaga ha
megh veʒne
Nehezʒkȅʃnek Etel kewanʃagarol
Sʒwleʃrȅl
Nehezʒen ʒwleʃrȅl
Kȅnnÿen ʃwleʃrȅl
Holt gÿermȅknek kÿ hoʒaʃarol Annÿa mehebȅl
+441
Gÿermȅk tartonak awagÿ Maʃʃanak kj hoʒaʃarol
Madranak ʒwles vthan valo tÿʒtulaʃarol
Sʒwles vthan valo faÿdalmakrol
Haʃnak megh Sȅmȅrgȅʒeʃerȅl ʒwles vthan

Haſnak megh Sebe̊ſwleſere̊l aʒ ʒwleſben
Aʒʒonÿallatnak aʒ ʒwles vthan megh hervadaſarl
Haſnak dagadaſarol aʒ ʒwleſben
Feÿe faÿaſarol aʒʒonÿallatnak aʒ ʒwleſben
Sʒeknek megh allaſarol aʒ ʒwleſben
Hawÿ ver folÿas ha megh allana aʒ ʒwles vtan
Ha aʒ ʒwleſkor megh rekedne aʒ Ver folÿas
Ha ʒwles vthan aʒ ver folÿas fe̊le̊tteb me̊nne
Aʒʒonÿallatnak ʒe̊mere̊m teſtenek romlaſa, hogÿ aʒ
ʒwles vthan e̊ʒwe ʒorulÿon
Aʒʒonÿallath ʒe̊mere̊m Teſte vÿʒketeſere̊l
Ferfÿ Nemʒe̊ magwanak megh ʒaporÿtaſarol
Ferfÿ Nemʒe̊ magwanak megh apaʒtaſarol

Iʒekre̊l.

Ke̊ʒwenÿre̊l
Terdben valo ke̊ʒwenre̊l
Chÿpe̊ben valo ke̊ʒwenre̊l
Terdben valo ke̊ʒwenre̊l
Iʒekben valo chÿomokrol
Iʒek ha nem moʒoghatnanak
Gÿerme̊kchenek chÿpe̊ÿere̊l

Keʒre̊l es Labrol.

Keʒnek megh chÿggedeſere̊l
Keʒnek reʒketeſere̊l
Gÿerme̊knek ha valamÿ Tagÿa el aßna
Keʒnek vagÿ labnak megh aluaſarol
Keʒnek vagÿ labnak megh Sugorodaſarol
Keʒnek vagÿ Labnak megh dagadaſarol
Chÿombnak dagadaſarol
Cʒÿomb ke̊ʒÿnek Twʒeſwleſere̊l
Terdnek dagadaſarol
Terd alat valo haÿlaſnak dagadaſarol
Labnak dagadaſarol
Labnak dagadaſarol vton ÿaras mÿa
Labat ha hÿdegh megh veʒe̊n
+442
Turos Sʒarrol

Labnak twʒeſwleſerȯl Saru tȯres mÿa
Labnak haſadoʒaſarol
Vak Kȯrȯmrȯl
Ha ÿnogh aʒ kȯrȯm
Ha megh tȯrȯth aʒ kȯrȯm
Kȯrȯm Merȯgrȯl

Inakrol.

Inaknak faÿaſarol
Inaknak megh nÿulaſarol
Inaknak ȯʒwe vonodaſarol
Inaknak Temerdȯkwleſerȯl

Teſtrȯl.

Betegȯs Teſtnek megh hwleſerȯl
Betegnek megh dagadaſarol
Hoſßu Betegſegrȯl
Betegrȯl kÿ Nÿallal rakwa
Gÿermȯkchenek betegȯſkȯdeſerȯl
Magas helrȯl ala eſeſrȯl
Huſnak megh tȯrȯdeſerȯl
Teſtȯt mÿkor ver el folÿ
Teſtȯn valo wteſrȯl
Tagnak el ʒaradaſarol
Mÿndȯn Teſtnek el ʒaradaſarol
Beel Pokloſſagrol
Francʒurol
Sarga Saarnak megh ÿndÿtaſarol
Nÿalnak megh ÿndÿtaſarol
Fekete Saarnak megh ÿnditaſarol
Haſnak megh lagÿtaſarol es el ÿnditaſarol
Hogÿ Borth ne ÿhaſſek Embȯr
Lapocʒka chÿontnak faÿaſarol
Teſtnek Nagÿ vÿʒketeſerȯl
Teſthnek megh ȯʒtȯwerÿteſerȯl
+443

Teſtnek ekℓſiteſere ualo oruoſſagok.

Maſodÿk reſʒe.

+445

Embℓrÿ teſtnek ekℓſiteſere ualo oruoſſagok.

Fℓnek kopaſsagarol. (Alopecia, Ophi... ſis, Caluities)

Aʒ kopaſſagh Semmÿ nem egÿeb hanem aʒ mÿkor aʒ Haÿ vagÿ aʒ ʒakal el koppad. Leʒℓn penÿgh eʒ, aʒ Nedweſſegℓknek (Okaÿ) vetketwl es fogÿatkoʒaſatul. Merth mÿkeppen Nemelÿ plantak, aʒ Nedueſſegℓknek fogÿatkoʒaſa mÿa megh ʒaradwan, el rothadnak. Nemelÿek penÿgh idegℓn Nedweſſegℓkkel kÿk aʒ ℓ termeʒetℓkkel ellenkℓʒnek, el veʒnek. ʒÿnthe vgÿ aʒ haÿak is es aʒ ʒakal, vagÿ aʒ Nedueſſegℓknek fogÿatkoʒſaerth aʒ melÿel eok taplaltatnanak, vagÿ peniglen aʒon Nedweſſegℓknek megh veʒeſeÿerth, aʒ haÿak is megh romolnak; Aʒ Nedweſſegℓknek penÿgh fogÿatkoʒaſatul kopaſſagh leʒℓn, Aʒ Nedweſſegℓknek penÿgh megh veʒeſetwl, haÿ es ʒakal el hullas kℓwetkℓʒÿk.

Ha aʒerth aʒ kopaʒ feÿet gÿogÿtanÿ akarod, vagÿ (Tanuſagh) akar mÿnemw helt ahonneth aʒ ʒℓr el kopoth, Elℓʒℓr mÿndenkoron megh borotwaltaſd aʒ helth, ÿeleoſben a mÿkor aʒ vekonÿ lagÿ ʒℓrℓk ÿndulnak, es vgÿ tℓd reaÿa oʒthon aʒ orwoſſagoth.

Ennek penÿgh ÿmmar hogÿ gÿogÿtaſahoʒ keʒdes, (Ieleok) eʒt chÿelekℓggÿed. Aʒ kopoth helÿet elℓs vaʒon ruhawal tℓrℓld erℓſſen megh, hogÿ megh tudhaſſad ha hamar gÿogÿulo ę awagÿ Nehеʒen. Merth ha aʒ tℓrles vthan megh vℓrℓſſellÿk gÿorſon aʒ helÿ, kℓnnÿen gÿogÿulo, es eʒth gÿeongeb ʒerʒammal kel giogÿtanÿ. De ha igℓn keſℓre vℓrℓſſℓdÿk megh aʒ helÿ, Nehеʒ gÿogÿulo, es eʒth erℓſb orwoſſagokkal kel gÿogÿtanÿ.

Ha penigh aʒ tℓrles vthan feÿerlÿk aʒ kopaʒ feo, Nÿalnak ſokaſagatul vagÿon aʒ kopaſſagh, es effelenek purgaciot agÿ aʒ melÿ aʒ Nÿalat elℓʒeor kÿ tÿʒtÿcchia. Ha Sarga ʒÿnw leʒℓn purgald aʒ Sarth. Ha fekethe ʒÿnw leʒℓn, vagÿon aʒ, aʒ fekete Sartul, es arrol purgald. Ha vℓrℓs ʒÿnth mutath, eleoʒeor eʒth Eer vagaſon keʒgÿed giogÿtanÿ.

+446

(Hogÿ megh ne kopaſʒulÿ) De mÿnek elo̊tte eʒo̊dben veʒo̊d aʒth hogÿ megh akarnal kopaʒulnÿ, es kewannad hogÿ aʒ Ne leonne. Aʒ feÿedet to̊rlo̊ld megh ero̊ſſen hogÿ megh vo̊ro̊ſo̊ggÿek.
(Oruoſsagok) Aʒ vthan Recʒenek es Tÿknak haÿawal kend megh Eÿelre, Iſmeth aʒ vthan maſodcʒor mÿngÿaraſth eʒʒel kennÿed.
Fenÿw vÿaʒth, Nitromot, Maſtixoth, es Laudanumoth Mÿrtus olaÿal aʒ menÿ ahoʒ elegh elegÿcd eoʒwe.
Ladanumoth vegÿ manipulus j. venus aʒʒonÿ haÿath, manipulus v. eʒo̊ket borral to̊rd eoʒwe, es eʒʒel kenÿet [!] aʒ feÿeth aʒ kÿ kopaʒulnÿ akarna.
Lenth mÿnd magoſtul eges megh, elegÿch eoʒwe Fa olaÿal, eʒʒel kennÿed aʒ haÿad.
Feÿer fwnek gÿo̊kereth to̊rd megh ero̊ſſen, elegÿch eoʒwe fa olaÿal, eʒʒel kennÿed, eʒ megh ero̊ſſitÿ aʒ haÿath hogÿ el nem hul.
Dÿonak heat egeʒd megh, igo̊n Sawanÿu Borral es Mÿrtus olaÿal elegÿch eoʒwe, eʒʒel kennÿed.
Faÿ Boʒʒath eges megh, fa olaÿal es vÿaʒʒal elegÿch eoʒwe, eʒʒel kennÿed ha aʒt akarod hogÿ megh ne kopaʒulÿ.
Meheketh eges megh, Fa olaÿal es vo̊ro̊s Borral elegÿch eoʒwe, eʒʒel kennÿed.
ʒÿlfanak aʒ gÿo̊keret es leweleth egeſd megh, elegÿch o̊ʒwe fa olaÿal. Eʒʒel kennÿed.
Eoko̊rnek Maÿath egeſd megh, elegÿch eoʒwe tÿkmonÿ olaÿal, eʒʒel kennÿed.
Fenÿw magoth, Feÿer wrmo̊th, venus aʒʒonÿ haÿat, Ladanumot, Borral es Mÿrtus olaÿal elegÿch eoʒwe, aʒʒal kennÿed, de elo̊ʒeor eoʒwe feoʒʒed eʒ ʒerʒamokath, heted napÿgh had eggÿwth, aʒ vthan iſmeth fo̊ʒd vgÿ hogÿ aʒ bora telÿeſſeggel el apaggion, ʒwrd megh ÿo modon, es aʒ haÿaknak aʒ To̊weÿth kend eʒʒel.
Ego̊th nadnak aʒ feolſeo heath, Mÿrtuſnak magwath, Mogÿoronak heat, ana uncia s. Feÿer wrmo̊th drachma ij. galleſt drachma ij. teord porra aʒ kÿk arra valok es Mÿrtus olaÿal elegÿch eoʒwe, aʒ haÿnak to̊weÿth eʒʒel kennÿed.
Cÿpros fa dioÿat N° x, Feÿer wrmo̊th, ladanumot, ana drachma j. s. to̊rd megh eʒo̊ket es keoſd rÿtka ruhaban, es veſd Mÿrtus olaÿban forrald feol eggÿwt chÿak keweſſe, eʒʒel kennÿed aʒ haÿnak To̊weÿth, megh tartÿa aʒ haÿat, So̊mo̊rth ſem hagÿ aʒ feoben ÿndulnÿ.

Nem lehet ſoha ÿob aʒ Tÿkmonÿ olaÿnal, Merth aʒ kÿ el
hullot is aʒ haÿban, maaſth Newel erȇtthe.
(Tanuſagh) Amÿkor penÿgh aʒ haÿad hullanÿ keʒd, chÿnalÿ
+447
aʒ galambok ganeÿabol Lugoth es aʒʒal moſſad aʒ feÿedeth, aʒ
vthan orwoſolÿad oʒthon aʒ haÿadat.

Haÿ awagÿ Sʒȇr neueleſrȇl.

Galenus eʒʒel giogÿtoth volth megh egÿ Ifÿat aʒ kj aʒ ſok
Nÿaltul kopaʒodoth volth megh: Aloes Epatici Diagridion, ana ſcrupulus
ij, Alexandriaÿ Tȇknek aʒ belith (kÿt Deakul Colocintiſnek
hÿnak), ſcrupulus j. Bdeliomoth uncia s. eʒȇket feÿer wrȇmnek kÿ
fachÿart lewewel elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ pilulakath, Ebbȇl agÿ
mÿndȇn holnapban keccʒȇr vagÿ haromʒor effelÿ vthan egÿ
Nehеʒekeoth, awagÿ chÿak fel Nehеʒekeoth ha gÿeonge aʒ
Embȇr.
Lagÿ fenÿw ʒurkot. Euforbiomot, Hegÿen termȇ rutath, Baber
magoth, ana drachma j. s. kenkȇweth, ſcrupulus, j. feÿer hunÿort ſcrupulus j. teord
megh aʒ kÿk arra valok, Laurus olaÿal awagÿ fa olaÿal elegÿcd
eoʒwe, aʒʒal kennÿed. De elȇʒeor foghagÿmawal erȇſſen megh
teorȇlÿed, hogÿ aʒ helÿe megh vȇrȇſſȇggÿek.
Euforbiomoth, Tengȇr taÿtekat, galamb ganeÿath, ana uncia j,
Feÿerhunÿort, Hegÿ ruthanak magwat, geʒthÿnenek belſȇ heat,
mogÿoronak belſȇ heat, Spicanardot, Caſſianak faÿath, mÿndenÿknek
eʒȇkbeol egÿ Nehеʒeknek hatod hatod reʒeth, keſerw mondolath
kÿth megh eges mÿnd aʒ belſȇ heawal, ſcrupulus j. forroth
muſtal kÿnek chiak harmad reʒe marad megh aʒ forraſtul, es
laurus olaÿal awagÿ roſa olaÿal elegÿcd mÿnd eoʒwe, Elȇʒȇr
tȇrȇld ÿol megh aʒ kopaʒ helt foghagÿmawal eſtwe, es kend be
eʒʒel. Reggel oʒton moſd olÿ vÿʒʒel le aʒ kÿben Baboth es
feÿer Eoſtȇrth feoʒtel megh. Eʒt mÿnd addigh chÿelekeoggÿed
hogÿ haÿad Neoÿȇn. Merth Eʒ probalth orwoſſagh.
Laurus olaÿth, Euforbiomoth elegÿch eoʒwe viaʒʒal, eʒʒel
kennÿed aʒ feÿeth.
Kechkenek keormeÿth egeſd megh teord megh, elegÿch ȇʒwe
ecʒettel, eʒʒel kennÿed aʒ kopaʒth.
Feÿer liliomnak aʒ gÿȇkereth, dÿʒno haÿal Ees fa olaÿal
tȇrd eoʒwe es aʒʒal kennÿed.
Ha aʒ kopaſſagh Saar ʒabaſu Nedweſſegtwl vagÿon,

melÿet megh eoſmerʒ aʒ kopaſſagnak Sarga ʒÿnerȩ̊l, eleoʒȩ̊r igȩ̊n
eleos vaʒonnal tȩ̊rȩ̊ld ÿol megh es tȩ̊rȩ̊th tengȩ̊r taÿtekawal, eʒʒel
kennÿed aʒ vthan be. Tengȩ̊r taÿtekath, Nitrumnak taÿtekat,
Egetȩ̊t keſerw mondolath, de kÿt chak aʒ belſȩ̊ heawal eggÿwth
egettel megh, chÿnald eoʒwe Ecʒettel es Recʒe haÿal.
+448
Tȩ̊wiſſȩ̊n termȩ̊ chÿgaknak chÿak aʒ huſat, Mękheket,
Daraſokath, Nadalÿokat, es egȩ̊t Soth, eʒȩ̊ket veod egÿenlȩ̊ mertekkel,
tȩ̊d maʒos faʒekban es had oth aʒ mÿgh aʒoknak valamÿ
Nedweſſegeok ʒarmaʒÿk le, ʒȩ̊d feol aʒth es teod wegben.
Eleoʒȩ̊r tȩ̊rwld megh aʒ kopaʒ feÿeth eleos ruhawal es teorȩ̊th
tengȩ̊rÿ taÿtekkal, aʒ vthan moſd aʒ wegben valowal.
Kȩ̊rȩ̊s fergeth feoʒ megh fa olaÿban hogÿ vgÿan el
roſſaggÿanak benne, Eʒʒel kennÿed.
Vÿola olaÿth uncia ij. s. vÿaʒth drachma ij, Ladanomoth drachma iij,
Euforbiomoth, gumith, vad rutath, kȩ̊rȩ̊ſſergeth, ana drachma j. megh
egetȩ̊th Citrom magoth, Daraſt awagÿ Mehet kÿt megh egettel,
ana ſcrupulus ij. Stirax liquidat, Mÿrrhat, ana ſcrupulus ij. s. chÿnalÿ kenȩ̊th
eʒȩ̊beol. Eleoʒȩ̊r tȩ̊reold megh erȩ̊ſſen aʒ kopaʒ feÿeth eſtwe,
es kend be eʒʒel. Iſmeth reggel moſd le olÿ vÿʒʒel, amelÿben
korpath Baboth es feÿer eoſteorth feoʒtel megh.
Iſthen faÿat eges megh es vegÿ abbol drachma iij. es ſcrupulus j. kȩ̊reoſferȩ̊gnek
huſath chÿak egethwe ſcrupulus ij. Egeteoth mogÿoroth ſcrupulus ij.
Ladanomoth drachma j. es ſcrupulus j. tȩ̊rd porra eʒȩ̊ket es ʒÿtald megh,
elegÿch eoʒwe regÿ fa olaÿal, tȩ̊rȩ̊ld megh iol erȩ̊ſſen eſtwe aʒ
mÿnth megh ÿrtuk. kend be eʒʒel. Reggel iſmet moſd le aʒ
mÿnth megh ÿrtuk. Eʒth chÿelekȩ̊ggÿed mÿndȩ̊n Nap.
Nÿul feÿeth egeſd megh es Medwe haÿal teord
eoʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ feÿeth.
Iſthen faÿath egeſd megh teord porra, aʒ vthan vgian affele
Iſthen faÿat feoʒd megh vÿʒben, elegÿch abban aʒ vÿʒben aʒ
porth es chÿnalÿ lugot vgÿmÿnth beleole. Eʒʒel moſſad gÿakorta
melegȩ̊n. Probalt orwoſſagh.
Euforbiomoth, repcʒenek magwath, ana ſcrupulus ij. kenkȩ̊wet, ſcrupulus j.
feÿer hunÿort, ſcrupulus j. vÿaʒth drachma ij. Laurus olaÿth aʒ menÿ ehȩ̊ʒ
elegh, ha eʒʒel kenȩ̊d aʒ feÿedet, regÿ kopaʒſagoth is megh
giogÿth.
Muſtar magoth teorÿ megh es elegÿcd eoʒwe ecʒettel, koʒth
es Sȩ̊meort is kÿ giogÿth aʒ feobeol.

Laurus olaÿth keth latoth, Mÿrrat [!], feÿer hunÿorth, Eʒwſt
taÿtekot ana ſcrupulus j s. vÿaʒth ſcrupulus ij. eʒe̊keth chÿnald eoʒwe, ige̊n kÿ
tÿʒtÿttia aʒ koʒokath.
Mogÿoroth te̊rÿ eoʒwe Medwe haÿal, aʒʒal kennÿed, haÿath
Newel aʒ kopaʒ fe̊n.
Sʒwl dÿʒnonak aʒ Bwreth egeſd megh, Lagÿ fenÿw vÿaʒʒal
tÿmporald eoʒwe, eʒʒel kennÿed.
Chÿerfa lewelet feoʒd megh vÿʒben es aʒ belſe̊ heat, eʒʒel
moſſad aʒ kopaʒth.
+449
Bÿſalmath feoʒ megh borban, chÿnald eoʒwe aʒt oluaʒtot
vÿaʒʒal, aʒʒal kennÿed.
Ʒÿlfanak aʒ gÿeokerebeol vegÿ egÿ marokkal, fe̊ʒd megh vÿʒben,
ebben moſſad aʒ kopaʒ feÿeth, aʒ vthan kend be fa olaÿal.
Konkolt eges megh teord porra, elegÿch e̊ʒwe vÿʒʒel, eʒʒel
kend be. Iolleheth mÿkor aʒ ʒe̊meolde̊knek ʒe̊re hul, eʒ annak
te̊bbet haʒnal.
Egereth eges megh te̊rd porra, elegÿcd eoʒwe Medwe
haÿal, aʒʒal kennÿed, de eleoʒe̊r aʒ kopaʒ feÿeth tÿʒta feÿer
ʒÿnw veres hagÿmawal ere̊ſſen megh teore̊lÿed.
Aranÿ gÿeoker fweth, haÿ Neweleo fwnek is hÿak, te̊rd megh
ecʒetben awagÿ Borban, Beretwaltaſd megh aʒ el koppadot haÿnak
helÿeth, eleoʒe̊r oʒthon fwge lewellel ige̊n ere̊ſſen te̊rwld
megh, kend be aʒ vthan.
Tÿkmonÿakat feoʒ megh valamenÿre vÿʒben, ve̊d kÿ aʒ
ʒekeÿth, ſerpe̊nÿeoben mÿnd addigh pe̊rkeolÿed hogÿ valamÿ lewe
ÿndulÿon, aʒ vthan veod kÿ es fachÿard kÿ aʒ leweth. Eokeornek
ʒarwath es kecÿkenek ganeÿat egeſd megh teord megh,
elegÿcd aʒ tÿkmonÿ leweben, eʒʒel kennÿed es ʒe̊r kel aʒ kopoth
helÿe̊n.
Petreſelmeoth teorÿ eoʒwe dÿʒno verrel es feÿer Borban
forrald megh, ʒwrd megh ruha altal hÿdegh vÿʒre feolwl, es aʒ
melÿ feolÿ leʒe̊n annak feolwl, fe̊th Tÿkmonÿ ʒekÿwel chÿnald
eoʒwe Maſtixal Ees fodor menthawal, eʒʒel kennÿed, ÿge̊n hamar
Sʒe̊rt Newel.

Eges mÿa le̊th kopassagrol.

Ha mÿkor Twʒ egetÿ megh aʒ feÿeth, es akarod hogÿ aʒ
ege̊th helÿe̊n haÿ Newekeoggÿek. Fÿgenek lewelet te̊rd megh es
flaſtrom moggÿara chÿnald aʒ fe̊re ahol aʒ eges volth, haÿ

Newekeodÿk.
Sok Tatorÿanth rakÿ Maʒos faʒekban es chÿnald bele, gÿwch megh, aʒt hogÿ megh Eg, fa olaÿal teord eoʒwe, eʒʒel kennÿed. de aʒ homlokoth igẽn megh eoriʒʒed twlę.
Konkolth laſſu twʒnel eges ÿol megh, vÿʒʒel elegÿch eoʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ feÿeth.
De mÿndẽnÿknel ÿob aʒ fÿge lewelbẽl chÿnalt flaſtrom.

Chÿẽngẽ fweth manipulus. viij, Maÿoranath manipulus. j, Fa olaÿal tẽrd eoʒwe hogÿ olÿan ſwrw legÿẽn mÿnth aʒ Meʒ, aʒʒal kennÿed aʒ Eges helÿet.
+450
(Defluuium) **Haÿ el hullaſrol betegſegh mÿa.**
(Oka) Eʒ Nÿawalÿa, aʒ Bẽrnek rÿtkaſagatul es aʒ mÿ aʒ haÿat Newelne annak allattÿanak ʒwk voltatul vagÿon. merth aʒ Bẽrnek lÿkaÿnak rÿtka volta oka hogÿ aʒ ʒẽrẽk erẽſſen nem alnak. Aʒ Nedweſſegnek penÿgh a kÿnek ÿo voltabol aʒ ʒẽreok leʒnek ʒwkʒege mÿa, aʒ haÿak legh elẽʒẽr megh vekonÿodnak, aʒ vthan el is hullanak. Eʒ rÿtkan eſÿk egÿebkeppen hanem Betegſegh mÿa ʒokot el hullanÿ.
(Oruoſsagok) Eretlen ʒẽld dÿoth tẽrÿ megh erẽſſen, veſd aʒt forro fa olaÿban, ves valamenÿ Temſot is bele, es vÿ maʒos korſoban teod bele, aʒ verẽfenÿẽn tarch Negÿwen napÿgh, eʒʒel kennÿed gÿakortha.
Petreſelmeth Dÿʒno verrel forralÿ eggÿwth megh feÿer Borban, aʒ vthan ruha altal ʒwrd hÿdeg vÿʒre feolwl, aʒ mÿnemw feolÿ aʒ hÿdeg vÿʒẽn feolwl annak leʒẽn, veod el rola, feoth tÿkmonnak aʒ ʒekÿwel, Maſtixal es kẽmennÿel elegÿcd eoʒwe, aʒʒal kennÿed.
Tekenẽs Bekanak aʒ verewel kennÿed, es ÿgẽn hamar kÿ Newelÿ aʒ haÿath.
Arpa kenÿereth es Soth eges megh, elegÿch eoʒwe Medwe haÿal, valahol eʒʒel megh kenẽd de oth ʒẽr kel.
Rokanak aʒ feÿeth mÿnd beorẽſtwl egeʒd megh, es aʒ ʒẽld gÿknak feÿęt el vagwan chak aʒ derekath fa olaÿban egÿ Nap eſtigh mÿnd forralÿad, aʒʒal aʒ olaÿal kend megh eleoʒẽr aʒ feÿet, aʒ vthan aʒ roka feÿebeol egetẽth port hÿncʒ rea feolwl, eʒ ʒeorth Newel valahol akarod.
Tekenẽs Bekath eges megh Teglan, tẽrd porra aʒth, ehẽʒ

tegÿ Temſot drachma iij, ȝarwas ȝarwa veleÿeth drachma iij. fe̊ȝd megh borban
eȝe̊keth, kend eȝȝęl.
Boȝȝa fanak aȝ belſe̊ ȝeold heat, Iglicȝe teowÿſnek
aȝ vÿragath, Saffrant, Tÿkmonÿ feÿereth, feoȝd meg vÿȝben, es
aȝ mÿ feolwl lab aȝ vÿȝe̊n ȝe̊d kÿ, aȝȝal kennÿed aȝ haÿat,
aranÿ ȝÿnw leȝe̊n.
Meȝ olaÿth, Tÿkmonÿ olaÿth, vegÿ mÿnde̊nÿkbe̊l egÿ
aranth, eȝȝel kennÿed aȝ haÿat, Sarga ȝÿnw leȝe̊n.
Pirÿto fweth, Bechÿ fweth, venus aȝȝonÿ haÿath, feÿer
wrme̊th, keſerw Baboth, egÿ Maȝos faȝekban teod vÿȝben eȝe̊ket,
tarch abban kÿlencȝed napigh, de keccȝe̊r mÿnde̊nnapon ere̊ſſen
+451
megh kewerÿed, eȝȝel moſſad aȝ haÿat, es had rea ȝaradnÿ,
annak vthanna moſd meleg vÿȝȝel es ȝappannal. Aranÿ ȝÿnw
leȝe̊n aȝ Haÿ.
Keſerw babnak aȝ gÿe̊kereth veſd vÿȝben, moſd abban
Negÿed napigh aȝ haÿadat, aranÿ ȝÿnw leȝe̊n.
Sȝalannat aȝ menÿth akarȝ metelÿ aprora, teord ere̊ſſen
megh marwan ke̊we̊n hogÿ olÿan legie̊n mÿnt aȝ pep, teod
alembiconban, ve̊d vÿȝeth, eȝȝel kennÿed mÿnd haÿadat orcȝadat.
Aȝ haÿat Sarga ȝÿnwe chÿnalÿa, aȝ Orcȝath is megh fene̊ſſitÿ.
Eoke̊r fark vÿragoth, ȝeoleo veȝȝe̊nek kÿth megh egettel
hamuÿath, Faÿ Boroſtÿannak faÿaban leweleben ana manipulus j. Fenum
grecom, aȝ aȝ Bakȝarwo fewnek magvat uncia iiij. eȝe̊ket Tÿȝ fonth
eſſe̊ vÿȝben forrald megh vgÿ annÿra hogÿ chak fele maraggÿon
aȝ vÿȝnek, aȝ vthan ȝwrd megh, es ahoȝ tegÿ Negÿ fonth Bechÿ
ȝappanth, pÿnkeoſd hawaban teod eȝt aȝ Napra ȝep maȝos faȝekban,
huȝ napÿgh alÿon oth, de mÿnde̊n napon aȝ melege̊n
kewerÿed, eȝȝel kennÿed aȝ leanÿok haÿat, ha aȝt akarod hogÿ
ȝep aranÿ Sȝÿn Sarga legÿe̊n, es fene̊s, de aȝ vere̊fenÿe̊n kennÿed
mÿndenkor.
Temſot feoȝ megh vÿȝben, abban takard be aȝ
haÿadat mÿkor megh moſod benne keth egeȝ nap eſtÿgh, Aȝ Bor
Se̊prwt egeſd megh, aȝth elegÿch el vÿȝben, aȝ vthan aȝȝal aȝ
vÿȝȝel moſſad, ȝep aranÿ ȝÿnwe chÿnalÿa aȝ Haÿath.
Eoke̊r fark vÿragoth, Sarga gÿoparth, Erdeÿ Borſooth,
Cÿnadonÿath, eȝe̊kbeol chÿnalÿ lugoth, ees eȝȝel moſſad aȝ
haÿadat, ȝep aranÿ ȝÿnw leȝe̊n.
Ȝe̊leo lewelebeol eges ſok hamuth, chÿnalÿ lugoth beleole,

ves valamÿ Saffrant is bele, ebben moſd aʒ haÿat, aranÿ ʒÿnw leʒe̊n.
Erdeÿ Borſobol keſerw babnakis hiÿak eʒth, ees chÿomborbol chÿnalÿ lugoth, ha eʒʒel moſod aʒ haÿath, ige̊n ʒep aranÿ ʒÿnwe chÿnalÿa.
Orcʒa hogÿ fene̊s legÿe̊n.
Kegÿo fwnek aʒ gÿeokereth meteld aprora, ʒaraʒd megh aʒ vere̊fenÿe̊n, te̊rd porra, vekonÿ ruha altal ʒÿtald megh, elegÿch eoʒwe roſa vÿʒʒel, es maſodcʒoris te̊d aʒ Napra hogÿ megh ʒaraggÿon, teord megh iſmeth, tegÿ harmadreʒenÿ ge̊reogh feÿert hoʒʒaÿa, iſmet roſa vÿʒʒel kewerd eoʒwe, ʒaraʒd vgÿ megh harmadcʒor aʒ vere̊fenÿe̊n, aʒ vthan teord porra, eʒʒel kennÿed aʒ orcʒÿath.
+452
Lemonÿat mes harom vagÿ Negÿ reʒre de ʒaraʒ lemonÿat, feoʒd megh feÿer Borban, aʒʒal moſſad aʒ orcʒath.
Vereb ganeth meleg vÿʒben fonnÿas megh es elegÿch e̊ʒwe, aʒʒal viʒeſÿch megh aʒ vÿʒʒel orcʒadat es keʒeÿdet, chÿoda dolgoth lacʒ.
ʒÿlfanak aʒ leweth Maſtixal elegÿch eoʒwe, aʒʒal moſſad aʒ orcʒath, fene̊ſſe teʒÿ.
Ele̊ vÿʒeth, awagÿ ha aʒ nÿnchen egete̊th Borth, uncia ij. Bab vÿragnak vÿʒet uncia iiij. viʒÿ teoknek vÿʒeth, uncia vj. elegÿch eoʒwe, tegÿ ehe̊ʒ egÿ Neheʒek ʒamar te̊wÿſſeth, hat napÿgh alÿon vgÿ, aʒ vthan ʒwrd kÿ tÿʒta ruha altal, reggel eʒʒel moſſad aʒ orcʒath, es had rea ʒaradnÿ, ige̊n fene̊s leʒe̊n.
Fa heat, gÿeombert, aʒ menÿt akarʒ elegÿch eoʒwe annÿ Borral aʒ menÿ ahoʒ elegh, es alembiconon veod vÿʒeth, aʒ orcʒath eʒʒel moſſad, fene̊s leʒe̊n.
ʒep kenÿernek aʒ belÿth aʒ menÿth akarʒ veſd kechke Sawoban, fachÿard kÿ aʒ vthan aʒ kenerbe̊l, eʒʒel moſſad gÿakorta aʒ orcʒath.
Erdeÿ Borſonak lÿʒtÿth, vgÿan aʒon Erdeÿ borſonak leweben a melÿet vÿʒben feoʒtel megh, kewerd eoʒwe, aʒ orcʒath aʒʒal kennÿed.
Momordicanak tÿʒtÿch megh aʒ gÿeokeret, meteld aprora es ʒaraʒd megh, teord porra, elegÿch eoʒwe roſa vÿʒʒel, ebben march gÿapottath awagÿ vekonÿ ruhachkat, megh ʒepitÿ aʒ orcʒath es megh is pÿroſittia.

Camforth elegÿch roſa vÿʒben, aʒʒal moſſad aʒ orcʒat,
ʒepe̊n megh ſÿmÿttia fene̊ſitÿ.
Babot, Bagolÿ Borſoth, Teoreok borſoth, te̊rd porra ez̊e̊keth,
tegÿ tÿkmonÿ feÿeret hoʒʒa es ʒamar teÿeth, vÿʒet elegÿch hoʒʒa
mÿnd eʒeokheoʒ, annak vthanna ʒaraʒd megh, es mÿkor elne̊d
akarʒ eʒʒel, chak vÿʒʒel elegÿch eoʒwe, aʒʒal kennÿed aʒ
orcʒath. fene̊s leʒe̊n.
Apro chÿgakat aʒ hea nekwl tegÿ maʒos faʒekban, hÿnch
megh ʒep feÿer teore̊th ſowal es ʒaraʒ lemonÿanak kÿ fachÿart
lewewel, feod be, te̊d aʒ vere̊fenre hogÿ mÿnth egÿ kene̊ olÿan
legÿe̊n, eʒʒel kennÿed aʒ orcʒath merth eʒ ige̊n megh tÿʒtÿttÿa.
Aʒ vthan bab vÿraganak aʒ vÿʒewel moſſad le aʒ orcʒarol.
Dÿnnÿenek magwanak aʒ belÿth te̊rd megh, elegÿch
+453
eoʒwe aʒ lewewel aʒon dÿnnÿenek, geore̊gh dÿnnÿe legÿe̊n eʒ:
eʒʒel moſſad aʒ orcʒath, megh feneoſitÿ.
Bab vÿragnak veod vÿʒeth, eʒʒel moſſad aʒ orcʒath, ʒep
feneoſſe chÿnalÿa.
Roſmarÿn vÿragoth feoʒ megh feÿer borban, aʒ orcʒat moſd
eʒʒel, ʒep leʒe̊n.

Gÿerme̊kchenek.

Kenke̊weth eges megh egete̊th borban, aʒ vtan te̊rd porra
aʒth, elegÿch eoʒwe ʒarwas chÿontnak veleÿewel, kend aʒʒal aʒ
orcʒath, ʒep tÿʒta fene̊s leʒe̊n.
Babot aʒ Menÿth akarʒ ves ere̊s ecʒetben, es addigh tarchÿad
abban hogÿ aʒ Babnak hea el me̊nnÿe̊n, te̊d aʒ vere̊fenre aʒ vthan
es ʒaraʒd megh aʒ Babokat, te̊rd porra, Mÿkor el alutod aʒ
gÿermeoke̊th, aʒ orcʒaÿath kend megh, ʒepe̊n megh fene̊ſitÿ
feÿeritÿ, De aʒ babnak porath melegh vÿʒben veſſed es vgÿ
kennÿed be.

Orcʒa hogÿ Feÿer legÿe̊n.

Erdeÿ vborkanak aʒ gÿe̊kereth meteld megh Ees ʒaraʒd
megh, feoʒd megh vÿʒben aʒ vthan es te̊rd megh, kend ruhara,
es flaſtrom moggÿara te̊d aʒ orcʒara.
Ke̊menth, Lenth, Boroſtÿannak aʒ leweleth, vÿʒben forrald
megh, ebben eʒ vÿʒben annak vthanna elegÿch kenkeoweth kÿ
hanwan aʒ fweket eleoʒe̊r beleole, eʒʒel moſſad aʒ orcʒath.

Gẽrẽgh feÿerth roſa vÿʒben Nÿarban tegÿ kÿ aʒ verẽfenre,
ha megh ʒarad aʒ roſa vÿʒ iſmeth teobbeth tẽlch rea mÿnd
addigh hogÿ megh feÿerẽggÿek, abbol chÿnalÿ golÿobiſokat, mÿkor
ʒwkʒegh, eggÿket annak roſa vÿʒben kewerÿed, kend aʒ
orcʒara.
Kenkẽweth uncia j, feÿer Thẽmÿenth drachma ij. Camforth drachma j,
tẽrd porra igẽn igẽn apron, egÿ fonth roſa vÿʒben fẽʒd megh,
tẽd kÿ aʒ verẽfenre, alÿon oth tÿʒẽn eoteod napigh, aʒ vthan
Eÿelre eʒʒel moſſad aʒ orcʒath, Reggel penÿgh olÿ vÿʒʒel moſd
le, a melÿben korpath es roſat feoʒtel megh, megh feÿerÿtÿ eʒ
aʒ orcʒath.
Feÿer Bagolÿ Borſoth, uncia ij. healÿ megh, Feÿer Baboth uncia ij
healÿ megh, Erdeÿ Borſoot uncia ij healÿ megh. Egÿ marok arpath
healÿ megh, kek liliomnak aʒ gÿeokereth drachma s. gumith drachma ij, teord
megh eʒẽketh, es feoʒd megh roſa, vthÿ fw, es keokenÿ vÿʒekben,
+454
eʒ harom fele vÿʒ penigh mÿndẽnÿk uncia vj legiẽn, annÿra
feoʒʒed hogÿ chak harmad reʒe maraggÿon megh, ʒwrd megh
ruha altal igẽn erẽſſen, tegÿ ahoʒ megh tẽrth Camforth drachma j.
tẽlch wegben, kend eʒʒel aʒ orcʒath valamelÿ oraba akarod,
merth eʒ ſem eʒÿ ſem vÿʒkettetÿ, nem ÿs ʒwkʒegh eʒt le
moſnÿ.

Orcʒa hogÿ Pÿros legÿẽn.

Kapor magoth teorÿ megh, o borral es annÿ Meʒʒel kÿ ahoʒ
elegh elegÿch eoʒwe, eʒʒel kend aʒ orcʒath.
Kegÿo hagÿmath teorÿ megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, kend
megh aʒ orcʒath vele.
Pÿrÿto fweth teorÿ eoʒwe fa olaÿal, es aʒʒal kend aʒ orcʒath,
megh piroſſÿttia.
Tengẽrÿ hagÿmath, aʒ kÿt Scÿllanak hÿnak, tẽrd eoʒwe
Meʒʒel, eʒʒel kennÿed.

Orcʒaban valo vernek megh aluaſarol.

Erdeÿ Borſoot teorÿ megh es feoʒd megh, kend be aʒ orcʒadat,
el oʒlattÿa rola aʒ tẽreodeoth verth.
Aloeſt Meʒʒel elegÿch eoʒwe, kend aʒ orcʒara, el
veʒÿ rola aʒ tẽrẽdeoth verth.
Feÿer viʒÿ Mentath teorÿ megh, keoſd aʒ orcʒara, el oʒlattÿa

aʒ teorȇth verth.
Meʒeth, dÿot, Soth teorÿ eoʒwe flaſtrom moggÿara, kȇſd aʒ
orcʒara, aʒ wteſnek helÿet es aʒ megh alut verth el veʒÿ
aʒ orcʒarol.
Nadalÿ fwnek gÿeokereth, Gÿk fwnek gÿeokereth, ana libra s.
ʒeekfwnek vÿragath, Saar kerep vÿragath, ana drachma ij, Saffranth drachma s.
Bablÿʒteoth uncia iiij. Bakʒarwo fwnek lÿʒtÿben uncia j s. vaÿath
uncia v. Aʒʒu keomenth uncia j, Aʒʒu feÿer wrmeoth uncia j. aʒ
feolwl megh mondot gÿeokereknek aʒ lewet megh feoʒwen
vÿʒbeol[!], aʒ tȇb ʒerʒamoth elegÿch abban oʒtan, chÿnalÿ
flaſtromoth beleole, ragaʒd aʒ orcʒara, dagadaſth, aluth verth,
kÿ akar mÿ modon tȇrtenÿk, el veʒÿ ſmegh giogÿttÿa.
+455

Orcʒanak ruth ſʒÿnerȇl.

Egÿ Tÿkmonnÿ Erth Saÿtoth ves egÿ vÿ faʒekban, tȇlch
feÿer bort rea, es ves harom penʒ ara teoreoth Saffranth bele,
forrald megh es ʒwrd megh ʒepȇn, ad megh ÿnnÿa.
Feÿer wrmeoth feoʒ megh vÿʒben, ad megh enhera ÿnnÿa.
Ha penÿgh borban feoʒeod vgh is ÿo.
Feoldÿ Boʒʒanak magwath aʒald megh es tȇrd megh, ad
megh ÿnnÿa Borban.
Bab lÿʒtbeol chÿnalÿ pogachath, de Meʒben gÿurd megh,
aʒth ad melegȇn megh eonnÿ.

Orcʒa ſȇmȇrgeserȇl.

Iſthen kaſaÿa vÿraganak aʒ lewelewel teorȇlÿed.
Maaknak aʒ olaÿath vȇgÿed aʒʒal kennÿed aʒ
orcʒath, megh ſÿmittia aʒ ſȇmȇrgȇʒeſth, de aʒerth ſoha ifÿuwa
nem tehet ha agh vagÿ.
ʒamar vborkanak tȇweth ʒaraʒd megh, teord megh es ʒÿtald
megh, roſa vÿʒʒel elegÿch eoʒwe, aʒʒal moſſad aʒ ſȇmȇrgȇʒeſt,
aʒ vthan iſmeth hÿdeg vÿʒʒel moſſad, choda igȇn kÿ terÿeʒtÿ aʒ
ſȇmȇrgeoʒeoth orcʒath.
Feoldÿ teoknek gÿeokereth teord megh, annak lewewel
kennÿed aʒ ſȇmeorgȇʒeoth orcʒath.
Feoldÿ tȇknek gÿeokereth, Lednekeoth, Bakʒarwofwet, Cretat,
feÿert teorÿ eoʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ orcʒath.
Mÿrrha olaÿawal kennÿed gÿakorta aʒ ſȇmȇrgȇʒeſt.
Eokȇr fark vÿraganak vÿʒet melÿet alembiconon vȇttenek,
lemonÿanak aʒ leweth ʒaraʒ lemonÿanak elegicʒ egÿben, eʒʒel

moſſad aʒ orcʒath.
Keth borÿu labat feoʒ megh ket font tÿʒta folio viʒben,
vgÿ hogÿ fele el apaggÿon, abban aʒ vÿʒben tegÿ Egÿ font
rÿſkaſath, iſmeth egÿ eoregh kenÿernek aʒ Belÿth, melÿet aʒ
eleoth teÿben megh aʒtattal, ket fonth vÿ vaÿath, Tÿʒ tÿkmonnak
aʒ feÿereth mÿnd heaſtul eʒe̊ket feoʒd iol es elegÿch eoʒwe, aʒ
vthan ʒwrd le aʒ levet, es tegÿ hoʒʒa egÿ kewes Camfort, es
egÿ kewes tÿʒta te̊re̊th Temſoth, eʒʒel ha aʒ orcʒath kene̊d ha
vgÿan Agh is, olÿ ifÿuwa teʒÿ ha chÿak Huʒ eʒtende̊s volna.
+456

Orcʒa megh feketwlesere̊l.

Ha aʒ Napnak hewſege aʒ orcʒath megh feketitÿ, Fa heat
te̊rÿ eoʒwe Meʒʒel, aʒʒal kennÿed.
Fÿgenek aʒ teÿet Nÿomd kÿ aʒ leweleÿbeol, es aʒʒal
kennÿed aʒ orcʒath.
Len magoth teorÿ megh, annak aʒ Sirÿath ve̊gÿed,
es aʒʒal kennÿed aʒ fekete orcʒath.
Vad Ledneknek aʒ lÿʒtÿth ve̊gÿed elegÿch eoʒwe aʒt borral,
aʒʒal kennÿed aʒ orcʒath.
Boroſtÿanth fe̊ʒ megh borban, annak aʒ lewewel moſſad aʒ
megh fekete̊deoth orcʒath.
Feÿer The̊mÿent teorÿ megh elegÿch eoʒwe Teÿel, aʒʒal
moſſad aʒ orcʒath.
Sarga dÿnnÿenek aʒ Belÿth vaÿd kÿ, es aʒʒal kend be aʒ
fekete orcʒath.
Bab vÿraganak aʒ vÿʒewel moſſad, es aʒ fekethe orcʒa
feÿerre leʒe̊n.
Kek liliomnak aʒ gÿeokeret teord eoʒwe feÿer hunÿorral, aʒt
kennÿed aʒ orcʒara.
Nÿulnak verewel kennÿed aʒ fekete orcʒath.
Dÿʒno kenÿernek aʒ leweth fachÿard kÿ, es aʒʒal kennÿed
aʒ fekete orcʒath.
Egre̊ſnek lewet elegÿch eoʒwe aʒʒonÿ embeornek teÿewel
aʒʒal kennÿed aʒ orcʒath.

Orcʒanak dagadasarol.

Fekethe feoldet elegÿch eoʒwe vÿʒʒel, eſtwe eʒʒel kend be
aʒ orcʒath.

Tengẚrÿ taÿtekot Spicanardal elegÿch eoʒwe, ees aʒʒal kennÿed aʒ orcʒadath.

Rwh fweth vÿʒben chÿak keweſſe fẚʒ megh, hogÿ aʒ vÿʒe el apaggÿon, march ruhath ebben, es gÿakorta megh marchÿad tẚd aʒ dagadoth orcʒara.

+457

Orcʒarol fakadek helÿeknek el veʒteserẚl.

Ʒamarnak aʒ haÿawal kennÿed aʒ fakadek helth, el veʒtÿ aʒ orcʒarol.

Ʒamar vborkanak tẚrd megh aʒ gÿeokereth, elegÿc ẚʒwe Meʒʒel, ha eʒʒel kenẚd alkolmas fakadekoknak aʒ helÿet ſemmÿwe teʒÿ, Es ha wteſnek helÿe megh teccʒenek is el veʒÿ.

Ha ecʒettel eʒẚn vborkanak gÿeokeret eoʒwe elegÿteod is es aʒʒal kenẚd teorleod, haʒnal.

Babot teorÿ megh, aʒ lÿʒtÿth elegÿch eoʒwe borral, aʒt tegÿed aʒ fakadek helÿere.

Lo mentath feoʒ megh ÿol borban, teod aʒt reaÿa.

Repcʒenek aʒ magwat teord megh, eokẚrnek Epeÿewel elegÿch eoʒwe, aʒʒal kennÿed.

Ʒarwas ʒaranak aʒ velẚÿewel kennÿed.

Momortica almaÿanak vẚd vÿʒeth, aʒʒal moſſad aʒ fakadekoknak helÿet.

Vÿ tÿkmonÿakat ſws aʒ Twʒnel, mÿkor verÿteoʒnek ʒẚd le aʒ verÿteketh, aʒʒal kennÿed.

Vaÿath, Dÿʒno haÿath valamenÿth akarʒ, olwaʒ megh aʒ twʒnel, ves valamÿ kewes terpentinath bele es elegÿch iol eoʒwe, vẚd kÿ aʒ vthan es moſd megh iol vÿʒben. Ebbẚl vegÿ harom latoth, tegÿ Egÿ tÿkmon feÿerth hoʒʒa es egÿ kewes tẚreoth egeteoth temſoth, olwaʒd iſmeth es elegÿcʒd iol eoʒwe, ebbẚl chÿnalÿ Ireth es alÿon veʒtegh. Amÿkor ʒwkʒegh kend ruhara, teod aʒ fakadek helÿere, akar mÿnemw fakadek helt, ha vgÿan Francʒu mÿa eſẚth volna is, eʒ megh giogÿttia es el veʒtÿ.

Orcʒanak korpaʒasarol.

Ha aʒ Orcʒa korpaʒÿk, Tehennek es kechke baknak elegÿch eoʒwe epeÿẚketh, tẚrÿ wegẚth porra aʒt is elegÿcʒ oda, kennÿed eʒʒel aʒ orcʒath, el tÿʒtÿttia.

Orczat hogÿ az Nap megh ne egethessȇn.

Tÿkmonnak feÿerewel kennÿed be az orczath, megh nem egethetÿ az Napnak hewſege.

Dÿzno kenÿernek fachÿard kÿ az leweth, azzal moſſad az orczath, megh oltalmazza egeſtwl.

+458

(Phacos. Lentigo) **Orczan valo Zeplȇrȇl.**

Mÿkor geoz feordeoben awagÿ kaad feordȇben vagÿ, es az orczad megh melegeodÿk, fenÿw olaÿal kennÿed. Melegh helÿȇn is zÿnthe olÿan io kennÿ.

Arpa lÿzteoth Eczettel es Mezzel elegÿch eozwe, azzal kennÿed az zeplȇth.

Feÿer zeoleonek az tȇweth feozd megh fa olaÿban, azzal kennÿed az orczath.

Nÿulnak az vere mÿkor melegh, azzal kennÿed az orczan valo zepleoth.

Kegÿo hagÿmat Eczettel es mezzel teorÿ eozwe, azzal kennÿed az zeplȇth.

Konkolt teorÿ porra elegÿch eozwe Eczettel, ezzel kennÿed az orczath.

Caſſÿath elegÿch eozwe Mezzel, azzal kennÿed az zeplȇs orczath.

Elewen zeold gÿkoth feoz megh fa olaÿban hogÿ el apaggÿon harmadreze, zwrd megh es tegÿ ehȇz valamÿ kewes feÿer vÿazth, gÿakorta ezzel kennÿed.

Fodor Mentath Nÿerſet feoz megh vÿzben, Egÿ Eÿel tȇd az orczara ezth, zeplȇt es egÿęb maculakath is el vezȇn az orczarol vgÿan azon Egÿ Eÿel.

Azzu fodor mentath, uncia j. kenkȇweth uncia s. tȇrd porra ezȇketh igȇn apron, es mÿkor az feordȇben verÿteozny kezdez, hÿnch az orczadnak beorere, es az porth az orczan tȇreolÿed io modon.

Vadoczoth teorÿ porra, retkeoth teorÿ eozwe ez porral es ezth tegÿed az zeplȇs orczara.

Tÿkmonÿ zek olaÿal kend be az zeplȇth, vȇrȇs kapozтanak magwat tȇrd megh, hÿnch be fȇlwl velę.

Zab lÿzteoth zÿtalÿ megh es feozd megh Eczetben, kend be azzal az zeplȇs orczath.

Gench fwnek vȇd vÿzeth, azzal moſſad az zeplȇth.

Eokr̊ fark vÿraganak veod vÿʒeth, aʒʒal moſſad aʒ ʒeplr̊s orcʒath.
Dÿʒnonak Teÿewel moſſad aʒ ʒepleoth.
Vr̊r̊s hagÿmath, Tÿkmon ʒekÿth ecʒettel es Meʒʒel tr̊rÿ eoʒwe, aʒʒal kennÿed, megh giogÿttia aʒ ʒepleoth meeg aʒ Sr̊mr̊rth is.
+459
Fa heat tr̊rÿ eoʒwe Meʒʒel, es aʒʒal kennÿed.
Fekethe hunÿorth ecʒettel elegÿch eoʒwe, aʒʒal tr̊rr̊lÿed aʒ ʒeplr̊s orcʒath.

Orcʒan lewr̊ Fakadekokrol. (Vlcera)

Aʒ Orcʒan ſok fele Maculak es fakadekok ʒoktanak lr̊nnÿ:
Vagÿon Eoregh fele feÿer ʒepleo is, kÿ mÿnd aʒ huſÿgh (Leuce)
el be vagÿon es vgÿan megh ʒr̊rr̊ſeodÿk: Vagÿon rÿtka (Alphos)
darabos ʒeplr̊ is kÿ chÿak aʒ Bwrr̊n fr̊n vagÿon: Vagÿon (Melas)
fekethe apro ʒepleo is: Vagion Eoregh ʒabaſu fakadek is (Pustula)
igr̊n veorr̊s: Igr̊n apro fakadek is vagÿon, eʒr̊k (Varus. Ionth...)
mÿnd megh rutÿttiak aʒ orcʒath.
Aʒ Eoregh fele feÿer ʒepleoth vgÿ (Oruoſlas)
giogÿcchad: Eleoʒr̊r mÿndr̊n affele eledel tÿlalomban legÿr̊n
valamÿ aʒ Enÿwes es nÿalas verth ʒeorʒÿ. Nem mÿndr̊n (Tanuſagh)
effele ʒepleo gÿogÿulhato penÿgh, kÿth ezr̊n eoſmerhecʒ megh.
Tr̊wel gÿagd megh aʒ ʒepleonek hegÿt de mellÿen Ne hanem
chak aʒ br̊r mÿnth vagion aʒ huſÿgh, ha vere chÿorogh, aʒ megh
gÿogÿul, Ha teÿ ʒÿnw Nedweſſegh chordul kÿ rementelen annak
giogÿulaſa. Awagÿ temerdeok vaʒon ruhawal tr̊reold megh aʒ
Beorth, ha megh vr̊r̊ſſeodÿk vthanna, gÿogÿulhato. De ha
vgÿan aʒon ʒÿneben marad aʒ mÿnth vagion, gÿogÿulhatatlan.
Effele ʒepleo penÿgh mr̊nnel br̊webben vagion aʒ Teſthr̊n, annal
nehezeb giogÿtaſra, Ha regÿ is, ſokkal Nehezebben gÿogÿul megh
aʒ vÿonnan valonal.
Ennek orwoſlaſaban aʒerth mÿngÿaraſth olÿan Orwoſſagokkal
kel elnÿ aʒ kÿk aʒ Enÿwes Nedueſſegr̊ket megh vekonÿthattÿak,
Hÿſſop, Lo mentha, Aniſum, Ecʒetr̊s meʒ, es effelek,
kÿrr̊l eleget irtunk aʒ Nÿaltul valo feo faÿaſrol ahol
emlekeoʒtwnk.
Eʒ is ʒẃkʒegr̊s hogÿ megh purgaltaſſek, annak vtaña ilÿen
orwoſſagoth chÿnalÿ. ʒeold fwge leweleketh ecʒetben fonnÿaʒ

megh, aʒ Ecʒeth annÿ legÿe̊n hogÿ aʒ fÿge lewele̊n feolwl alÿon,
annak vthanna te̊rd megh aʒ fÿge lewelet es oltatlan Meſſel
elegÿch eoʒwe eʒ Menÿ ahoʒ elegh, es aʒ vere̊fenÿe̊n ſwſd megh
eleoʒe̊r aʒ orcʒath, kend be eʒʒel oʒthon, Mÿnd addigh kennÿed,
mÿgh olÿan ʒÿnwę leʒe̊n es haſonlatoſſa aʒ apro ʒeple̊he̊ʒ melÿ
ʒokot leonnÿ aʒ orcʒan, arra oʒthon feolwl iſmet fÿge lewelnek
kÿ fachÿarth leweth vÿath kenÿ, ees chak magath aʒ Nagÿ feÿer
ʒepleoth egÿ valamenÿre eʒʒel te̊reolÿed, de aʒ keornÿeket megh
laſd hogÿ megh Ne varaʒʒad.
+460
Eretlen Dÿonak aʒ kwlſe̊ heath ʒeolden ve̊d le, es
vad fÿge fanak aʒ agaÿban vagÿ le, ehe̊ʒ tegÿ eʒwſth taÿtekoth
es ecʒetben feoʒd megh, te̊rd megh hogÿ olÿan legÿe̊n mÿnth
egÿ Ir, eʒʒel kennÿed vere̊fenÿe̊n aʒ Eoregh ʒepleoth, aʒ feoʒeſkor
ebben het arpa ʒe̊me̊th tegÿ, mÿkor latod hogÿ aʒ arpa
ʒe̊me̊k megh feottenek, aʒ annak bÿʒonſaga hogÿ megh feoth aʒ
te̊bbÿ is ÿol.
Ennel ere̊ſb orvoſſagoth is chÿnalhacʒ: Sulfuris viui, Nitri
ana drachma j. Temſot, feÿer hunÿorth ana drachma s. Salis Ammoniaci
drachma s. keſerw babnak lÿʒtÿth drachma ij s. te̊rd porra eʒe̊keth, es Citrin
Irnek kÿth hÿnak elegÿch eoʒwe, aʒ menÿ eheoʒ elegh, aʒʒal
kennÿed. De mÿnek ele̊tte megh kenned, annak ele̊tte aʒ
ʒeple̊nek Be̊reth, Saletrommal megh fÿrkalÿad. Nemelÿek vgÿan
megh gÿakdoſſak aʒ ʒepleonek aʒ hegÿth ele̊ʒe̊r hogÿ aʒ ewe kÿ
chorogÿon, es aʒ vthan kenÿk megh.
Aʒ Apro fele rÿtka ʒepleo penÿgh ha valakÿn vagion, aʒ olÿ
eledellel elÿe̊n, aʒ kÿk ſem Nÿalath, ſem fekete Saarth aʒ Teſtben
nem Newelnek: Merth affele ʒeple̊ ketfele, eggÿk feÿer,
Maſÿk fekete.
Mÿkor aʒ Teſth megh leʒe̊n purgalwa, aʒ vthan mÿnd aʒ
feÿer es fekete ʒepleonek aʒon fele orwoſſagh ÿo. Mÿnth. Aluth
Meeßeth ecʒettel elegÿch eoʒwe Ecʒettel es kend aʒʒal: Awagÿ
Swlÿ fwnek awagÿ kegio fwnek aʒ gÿe̊kereth teord eoʒwe ecʒettel.
aʒʒal kennÿed.
Mÿnd aʒ ket fele Hunÿornak feoʒd megh awagÿ chak elegÿch
eoʒwe teorwe ecʒettel, aʒʒal kennÿed.
Keſerw babot feoʒ megh vÿʒben es aʒʒal moſſad: Teord
megh vgian aʒonth es aʒ lÿʒtÿth elegÿch eoʒwe Ecʒettel awagÿ
Meʒes Ecʒettel, kend aʒʒal.

Liliomnak gÿeokereth tẽrd eoʒwe Meʒʒel, aʒʒal kend.
Veorẽs hagÿmath tẽrÿ eoʒwe ecʒettel, es verẽfenÿẽn
eʒʒel kennÿed.

Morphea.

Bẽrnek de kÿwaltkeppen orcʒanak bẽrenek megh rutulaſa
fakadek mÿa. Hangÿa monÿath es fẽldÿ Boʒʒath tẽrÿ ẽʒwę es
Ecʒetẽth, tÿʒta aranÿath porul elegÿch bele, es eʒʒel kennÿed.
Kechke Epeÿeth es Pupenewernek vereth, elegÿch eoʒwe es eʒʒel
kennÿed.
+461
ʒẽleo veʒʒeoth eges megh, aʒ hamuÿat ʒÿtald megh, vegÿ
tÿʒta Meßet aʒth is ʒÿtald megh, elegÿch ẽʒwe eʒẽketh es tẽlch
vÿʒet reaÿa, had aʒ napon allanÿ egÿ oraÿgh awagÿ towabis,
eʒʒel moſſad aʒ orcʒath, de igẽn megh ẽrÿʒʒed twle aʒ ʒẽmẽth,
merth igẽn feoleotte erẽs. Eʒʒel ha aʒ orcʒath moſod, mÿndeonfele
Makulakat el veʒẽn, Harom Nap chÿelekeoggÿed aʒ moſaſth.
Nagÿ Malwanak tẽrd megh aʒ Magwath, ecʒettel es fa
olaÿal elegÿch eoʒwe, es eʒʒel kennÿed aʒ orcʒath, el veʒÿ aʒ
Maculakath.
Kek liliomnak gÿeokereth feÿer hunÿorral tẽrd ẽʒwę, es
ecʒettel elegÿch eoʒwe, eʒʒel moſſad, feÿeres maculakat el veʒẽn
aʒ orcʒarol.
Kek liliom gÿeokerenek fachÿard kÿ aʒ leweth, Babot es
Bagolÿ borſoth megh tẽrwen annak lÿʒtÿwel elegÿch ẽʒwe, aʒʒal
kennÿed aʒ orcʒath.
Pÿlÿſke fwnek aʒ gÿẽkereth teord megh kenkẽwel eoʒwe,
aʒʒal kennÿed aʒ makulas orcʒath.
Iuhnak ganeÿath elegÿch eoʒwe Ecʒettel, kend rea aʒ
orcʒara, fekete ʒepleoket el tÿʒtÿth.
Sawanÿu mondolanak aʒ Olaÿawal kennÿed.
Fẽldÿ tẽknek aʒ gÿẽkereth, vad lednekeoth, Ceclath, Bakʒarwo
fwnek magwath feoʒd eoʒwe, chÿnalÿ beleole lagÿ flaſtromoth,
tẽd aʒ orcʒara, fekete ʒeplẽt es aʒ feÿert is el veʒÿ.
Mondolath megh healwa, vad lednekeoth, Tengeorÿ taÿtekoth,
ana drachma j. Egeteoth chÿgath drachma j s. Sarga dÿnnÿe megh
healt magwat, drachma iij, Feÿer healt Bagolÿ Borſoth, drachma ij. healt
Baboth, drachma s. Erdeÿ Borſoot healtat, drachma s. eʒẽketh tẽrd mÿnd eoʒwe,
Arpa vÿʒʒel es Nadmeʒʒel elegÿch ẽʒwe, eʒʒel kennÿed aʒ

orcʒath, El veʒe̊n eʒ mÿnde̊n fekete rutſagokath es ʒeppe teʒÿ aʒ orcʒath.

Camforth, kenke̊weth, ana uncia j. Mÿrrhat, Theomÿenth, ana uncia iiij. teord megh eʒe̊ket es elegÿch roſa vÿʒben libra j, te̊d wegben, tÿʒed napÿgh tarch aʒ vere̊fenÿe̊n, aʒ vtan ve̊d be. Ha pattagoʒo varak fakadoʒnak aʒ orcʒan, awagÿ valamÿ ve̊reos fakadekok, eʒʒel kennÿed.

Leweſticomnak veod vÿʒeth, aʒʒal moſſad aʒ orcʒath ha pattagoʒo varak fakadekok leʒnek raÿtha.

Dÿʒno kenÿer fwet feoʒ megh vÿʒben annÿra hogÿ megh ſwrwggÿek valamenÿre, ha apro ve̊re̊s fakadekok vadnak aʒ orcʒan de Nem Eweſe̊k, eʒʒel kend es el giogÿttÿa.

+462

Ecʒete̊th es Meʒeth elegÿch eoʒwe, affele ige̊n apro veres fakadekokath te̊rwlÿ aʒʒal. Megh emeʒthÿ.

Lo mentath teorÿ megh, ha valamÿ fekethe ʒÿnw genÿetſege̊s fakadekok leʒnek aʒ orcʒan, teod rea Ees megh gÿogÿttia.

Gÿerme̊kchenek.

Camforth, drachma j. Mÿrrhat, The̊mÿenth, ana drachma ij. kenke̊weth drachma iij, fenÿwfa enÿweth, uncia j. pÿnkeoſd hawaban Melÿ vaÿath chÿnalnak So nekwl, uncia ij. elegÿch eoʒwe es eʒʒel kennÿed ha aʒ orcʒaÿa fakadoʒ.

Kenke̊weth, drachma ij, Camforth, drachma j. furatlan gÿeongÿe̊th drachma j. te̊rd porra es ʒÿtald megh eʒe̊keth, takard vekonÿ ruhaban, te̊lch ecʒeteoth rea, awagÿ ha gÿeonge aʒ gÿerme̊k roſa vÿʒeth, alÿon benne egÿ egeʒ holnapÿgh. Eʒʒel aʒ egÿ holnap alath mÿnde̊n napon keccʒe̊r te̊rwlÿed es moſſad aʒ kÿs gÿermeok orcʒaÿath.

Dÿʒno haÿath awagÿ ʒalannath vÿath, uncia iiij. aʒtaſd megh hÿdeg vÿʒben, kenke̊weth kÿth megh teortel, uncia s. Terpentinat megh moſottath, uncia j. kene̊ſeoth, drachma ij. Hat vÿ Tÿkmonnak ʒekÿth, vÿ tÿk haÿath uncia s. vthÿfw vÿʒet, Roſa vÿʒeth, viʒÿ te̊knek vÿʒeth, ana, uncia j, mÿnd eʒe̊keth moſarban te̊rd ige̊n ere̊ſſen eoʒwe, aʒ vthan alÿon keth oraigh hogÿ onneth kÿ veʒeod aʒ moſarbol, teod aʒ vthan valamÿ edenben, harom hetÿgh Eÿelre eʒʒel kennÿed aʒ orcʒath. Reggel oʒthon moſd el olÿ vÿʒʒel aʒ melÿ korpas vÿʒ volth kÿhe̊ʒ Bab lÿʒte̊th is elegÿte̊ttel volt, megh ʒepitÿ aʒ orcʒat aʒ fakadekokat is el veʒÿ.

Hÿmlo̊nek helÿero̊l.

Aʒ Hÿmlo̊nek aʒ helÿeth igÿ kel el veʒtenÿ.
Babnak lÿʒtÿth es keſerw babnak lÿʒtÿth, ana uncia j. tegÿ eheoʒ
Bÿkanak vÿʒeletÿth aʒ menÿ elegh, Eſtwe eʒʒel kennÿed aʒ
orcʒath, es egÿ egeʒ eÿet vgÿ alÿon, reggel moſd le tÿʒta vÿʒʒel,
choda dolgoth lacʒ hamar valo napon ha eʒth mÿweleod.
Babnak vÿragath hand ʒep feÿer borban, aʒ vthan vo̊d vÿʒeth,
eʒʒel moſſad, aʒ hÿmlo̊ helÿet megh igÿeno̊ſitÿ.
+463

Egeſnek helÿero̊l.

Boʒʒa fanak aʒ belſo̊ ʒeold heaban, manipulus j. vÿ vÿaʒth uncia vj,
Fa olaÿth libra j. laſſu twʒnel eʒo̊ket forrald o̊ʒwe hogÿ harmadreʒe
el apaggÿon, ʒwrd megh es hwÿch megh. De eleoʒeor aʒ
Egeſnek helÿeth kend Tÿk verrel megh, aʒ vthan kend
eʒ ÿrrel. Aʒ egeſnek helÿe megh nem teccʒÿk.
Vÿ Tÿkmonnak feÿeret, Roſa olaÿth, Feÿer vÿaʒth, koſnak
faggÿath, chÿnald eoʒwe eʒo̊keth, ha aʒ Egeſth eʒʒel keneod, nem
teccʒÿk megh aʒ helÿe.

Sebnek helÿero̊l.

Feÿer hunÿort, roſat, teorÿ megh es legÿch eoʒwe fa olaÿal,
heted napÿgh eʒʒel kennÿed aʒ orcʒÿath, aʒ Seb helÿet megh
feÿeritÿ.
Aʒ retkeoth teord megh, fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal moſſad
aʒ Sebnek helÿeth gÿakorta, Megh feÿeritÿ.
Fo̊ldÿ To̊knek gÿo̊kereth, Lednekkel, feÿer cretawal es
Bakʒarwo fwel teord eoʒwe, aʒth keoſd rea.
Sʒamarnak aʒ haÿawal kennÿed.
Bab lÿʒto̊th lagÿ flaſtrom moggÿara chÿnald rea.
Lo mentath feoʒd megh borban es keoſd rea.

Sę̊mo̊rro̊l. (Impetigo)

Sʒÿlwafanak aʒ Enÿwet teod ecʒetben, aʒʒal kennÿed aʒ
So̊meorth.
Temſoth teorÿ megh es elegÿch eoʒwe Meʒʒel, fo̊ʒd megh es
aʒʒal kend aʒ So̊meorth.
Fekete hunÿorth elegÿch eoʒwe Ecʒettel, aʒʒal kennÿed.
Erdeÿ vborkanak aʒ gÿo̊keret ʒaraʒd megh, teord megh,
Ecʒettel elegÿch eoʒwe es aʒʒal kennÿed.
Lorom gÿeokeret teorÿ megh mÿnth egÿ Thormat, to̊lch

ecʒetȩ̊t rea, egÿ kÿs ruhaban keos tȩ̊reoth kenkȩ̊weth, martogaſd aʒ lorom tȩ̊ leweben, es aʒʒal kennÿed.

Balſamum olaÿal kend megh aʒ Se[b] helÿet, es ragaʒ feolwl annÿ vÿa[ʒt] rea aʒ menÿ aʒ Seb helÿ, eʒth ha Tÿʒ napon chÿelekȩ̊dȩ̊d, nem teccʒÿ[k] megh aʒ Seb helÿe.
+464
Aʒʒu mogÿoro fanak vȩ̊d olaÿath, aʒʒal kennÿed.
Elewen ʒeold gÿkot Borban es olaÿban fȩ̊ʒd megh mÿnd addÿgh hogÿ aʒ Bor el apaggÿon, aʒ vthan ʒwrd megh es tegÿ annÿ vÿaʒth hoʒʒa feÿert aʒ menÿ ahoʒ elegh, olwaʒd ȩ̊ʒwe eʒȩ̊ket es aʒ Sʒȩ̊merth eʒʒel kennÿed.
Celÿdonÿanak aʒ gÿeokereth aſd kÿ, moſd megh es tȩ̊rd megh moſarban, annak aʒ lewewel kennÿed.
Lo Soſkanak moſd megh aʒ gÿȩ̊kereth, meteld aprora es tȩ̊d ecʒetben, ket nap alÿon benne, aʒʒal tȩ̊rȩ̊lÿed keccʒȩ̊r haromʒor is napÿaban, iſmeth aʒ Ecʒetben veſſed aʒ gÿeokereth.
Tegla olaÿal elegÿch eoʒwe tȩ̊reoth kenkeoweth, eʒʒel kennÿed, harom Eÿel megh gÿogÿttÿa. Probalth.
Vthÿ fwnek aʒ Nÿers leweleth teord megh, es annak aʒ lewewel kennÿed.
Pȩ̊ʒercʒenek aʒ lewelet feoʒd megh Ecʒetben, es aʒʒal moſſad aʒ Sȩ̊meorth.
Rutath teorÿ megh es temſot is teorÿ megh, eʒeoketh elegÿch eoʒwe Meʒʒel es kend aʒʒal.
Muſtar magoth tȩ̊rÿ porra, elegÿch ȩ̊ʒwe Ecʒettel, aʒʒal kennÿed.
Soth fa olaÿal es Ecʒettel elegÿch eoʒwe, aʒʒal kennÿed aʒ Seomeorth.
ʒurkot Meʒʒel elegÿch eoʒve, aʒʒal kennÿed.
Tÿkmon ʒekÿnek olaÿawal kennÿed.
Tormath tȩ̊rÿ eoʒwe Meʒʒel es aʒʒal kennÿed.
Fÿgenek kend megh aʒ Teÿewel, es teoreoth feÿer Thȩ̊mÿennel hÿnch be.
Soha ſÿnchen ÿob orwoſſagh aʒ Seomeorreol ha vgian aʒ Tenereben embeornek lo Sʒȩ̊mȩ̊r vagÿon is, mÿnth aʒ korpas Ecʒettel kȩ̊tnÿ. Eʒ igȩ̊n probalt dologh.

Orczanak zep ſʒÿnth adasrol.

Igẽnÿe fan termẽth Enÿwnek veod vÿʒeth, es aʒʒal moſſad aʒ orcʒath, agh Bwrth el veʒẽn es megh ʒepithÿ, el veʒÿ aʒ ʒeplẽth is, es aʒ orcʒath megh nem haggÿa repedẽʒnÿ ha eſtwe eʒʒel moſod, es aʒ vthan be feodẽd awagÿ vgÿan be polalod aʒ orcʒath. Reggel oʒthon aʒ Melÿ viʒben Baboth es korpath megh fẽʒtel, melegẽn aʒʒal moſſad aʒ orcʒath. Aʒ vthan iſmeth feÿer borban roſa vÿʒet elegÿch es vtolʒor aʒʒal moſſad megh.

+465

Bogachkoro leweben aʒ melÿ vÿʒeth talalʒ, gÿakortha abban moſgÿal, megh ʒepwlʒ es ʒẽmeÿdet is igẽn tÿʒtittÿa, Antonius Muſa irÿa.

Aÿaknak repedẽʒeſerẽl.

Chÿombort ecʒettel tÿmporalÿ eoʒwe, aʒʒal moſſad.

Eokẽrnek vagÿ Borÿunak faggÿath elegÿch ẽʒwe Lud haÿal, es aʒʒal kennÿed.

ʒẽdẽrÿet eretlenth es ʒẽlẽ leweleth fẽʒ megh borban hogÿ harmadreʒenÿre el apaggÿon, ha belẽl vagÿon aʒ aÿakon, eʒʒel moſſad.

Terpentÿnath, Ludhaÿath, Roſa olaÿth elegÿch ẽʒwe, es eʒʒel kennÿed.

Mondola olaÿal kennÿed.

Korpath es Lo farkanak ʒẽrÿth eges megh twʒes vaſon, tẽrd megh es elegÿch roſa Meʒben, aʒʒal kennÿed.

Fẽldÿ tẽknek kÿ fachÿart leweth elegÿch eoʒwe Sowal, es aʒʒal moſſad.

Embẽrnek aʒ fwleben melÿ koʒmo terẽm, aʒʒal kennÿed, Smegh gÿogÿul.

Eorwnek faggÿath, Baknak faggÿath, ana uncia 2. meteld eoʒwe es olwaʒd megh twʒnel, ʒwrd megh aʒ vthan Sʒÿta altal, tegÿ ehẽʒ vÿ vÿaʒth, uncia 3, Mondola olaÿth, uncia 2. aʒ twʒnel eʒẽket erẽſſen kewerÿed hogÿ ÿol eoʒwe elegÿẽggenek. Vẽd kÿ aʒ twʒtwl, tegÿ eheoʒ Camforth drachma s. kewerd mÿnd addÿgh mÿgh megh hwl. Vagÿ aÿakad vagÿ orrod beleol, vagÿ keʒed vagÿ labad haſadoʒ megh, eʒʒel kennÿed.

Vÿ vÿaʒth, Baknak faggÿath, Eokẽr chÿont veleÿet, Cÿẽngẽ fw olaÿth, ana uncia j s. Roſa olaÿth, uncia j. Soth egÿ keweſeth. Aʒ faggÿat es velẽth meteld es olwaʒd megh, aʒ vthan megh is ʒwrÿed, Es tẽd laſſu Twʒhẽʒ iſmeth a kÿ chÿak melegh. Aʒ

Olaÿokat, aʒ Soth, aʒ vÿaʒth veſd akkor bele, es elegÿch ÿol
e̊ʒwe. Aʒ vthan ve̊d kÿ aʒ Twʒtwl, tegÿ te̊re̊th Camforth hoʒʒa,
drachma j. Es kewerd mÿnd addÿgh valamÿgh megh hwl, te̊d Fa edenÿbe.
Valame̊nnel te̊b ÿdeigh tartod, annal ÿob. Repede̊ʒes akar
mÿchodan legÿe̊n, Eʒ ahoʒ ige̊n ÿo ÿr.

Ha ige̊n nagÿ Melÿſege vagÿon aʒ Aÿaknak haſadoʒaſanak,
Ele̊ʒe̊r kechke fÿnak haÿawal kennÿed, aʒ vthan, Lud haÿat,
+466

Gÿerme̊kchÿenek.

Gÿapÿat ige̊n ʒepe̊n tepÿ megh, march aʒt mÿnd aʒ ketfele
vthÿ fwnek kÿ fachÿarth leweben, elegÿch eoʒwe vaÿal awagÿ
tÿk haÿal es olwaʒd megh, ebbe march gÿeonge Tal ʒalath, aʒʒal
kend megh aʒ repede̊ʒe̊t aÿakat aʒ gÿerme̊knek.
Teÿfe̊lÿth, affele Tehen hus ke̊werÿwel aʒ melÿ a fe̊ʒe̊
kalanon marad, vegÿ egÿ aranth valo mertekeoth elegÿch eoʒwe,
aʒʒal kennÿed aʒ Aÿakath.
Ludnak Agÿa veleÿeth elegÿch eoʒwe ʒarwaſnak aʒ
chÿontÿa veleÿewel, aʒʒal kend aʒ repede̊ʒeſth.
Eʒwſth taÿtekoth, Mÿrrhat, gÿe̊mberth, vegÿ mÿnd egÿ
haſonlo mertekkel, teord porra, Sarga vÿaʒʒal, Meʒʒel es fa
olaÿal aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh, elegÿch e̊ʒwe, Aʒ gÿerme̊k Nÿalawal
kend megh ele̊ʒe̊r aʒ Aÿakath, Es aʒ vthan eʒ Irrel kennÿed, ha
megh fakadoʒoth aÿaka aʒ gÿerme̊knek.
Bÿkanak Epeÿeben keth vagÿ harom chÿeppeth vegÿ, kend
eʒʒel aʒ gÿerme̊knek fakadoʒoth aÿakath.

Cÿe̊ch hogÿ megh ne nagÿulÿon es ala ne nÿulÿon.

Puppenewernek verewel kennÿed aʒ Cÿe̊chÿe̊th Snem nagÿul
megh.
Kechke fÿnak vereben, haromʒor harom Napon ha egÿ egÿ
Nehe̊ʒeketh ecʒÿettel megh elegÿtwen megh ÿʒol, nem haggÿa aʒ
Cÿe̊chÿe̊th megh Ne̊nÿ es fwggenÿ.
Be̊rke̊th te̊rÿ megh, veſd ecʒetben, te̊d aʒth rea.
Fenÿw fanak gÿwmeolchet amÿgh eretlen, veod vÿʒe̊th, martogas
ruhat bele, teod aʒ Cÿe̊chre.
Bwde̊s Beorkeoth megh teorwe tegÿ feolwl aʒ Cÿeochre, vÿʒet
es Ecʒeteoth feoʒ eoʒwe, march Spongiat abban, es aʒ Be̊re̊ke̊n
fe̊lwl teod aʒ Cÿeochre, aʒ Spongiat, kÿlencʒed napÿgh mÿnd igh
chÿelekeoggÿel, aʒ chÿe̊ch megh marad ſokaÿgh. megh ſen [!]

nagÿul, ala fwggₒ es el nÿult ſem leʒ̨n.

Meʒeth, Iegₒnÿe fa enÿwet, roſath, Iſopoth, Maſtixot elegÿch
eoʒwe, ebbeol chÿnalÿ ÿrę̈th, es kennÿed eʒʒel.
Len magnak olaÿanak elſₒ rutſagath awagÿ tₒrkₒlÿet elegÿch
ₒʒwe gumi Arabicummal es kos Tₒwÿſſel, tegÿ ahoʒ egÿ kewes
+467
Kₒmenth teorÿ megh, lagÿ flaſtrom moggÿara tₒd
aʒ chÿₒchre, tegÿ Spongÿath feolwl rea es keoſd altal, harmad
nap mulwa veod el aʒ kₒmenth rola, vÿonnan feÿer liliomnak
gÿₒkereth tₒrd eoʒwe Meʒʒel, aʒth is tarch raÿtha harmad
napÿgh. Mÿndₒn holnapban aʒth haromʒor chÿelekeoggÿed, igₒn
ʒepₒn megh marad aʒ Cÿeochₒd, Nagÿ nem leʒₒn ſem ala fwggₒ.

Cÿₒchnek megh kemenÿteſerₒl.

Aʒ Lagÿ Cÿeochÿeoth aʒ Melÿ vgÿan el terwl mÿnth egÿ
Twdₒ igh orwoſolÿad megh.
Feÿer Agÿagoth, Tÿkmon Feÿerth, galleſt, Maſtixot, eʒₒkhₒʒ
aʒ menÿ Thₒmÿen elegh, teord megh eʒeoketh es elegÿch Ecʒetben,
Eſtwe kend aʒ Cÿₒchre, mÿnd egeʒ eccʒaka had raÿtha,
ha eccʒₒr nem fogÿa, tₒbʒₒris megh kennÿed, megh ʒorul aʒ
Cÿₒch es megh kemenÿₒdÿk.

Keʒnek feÿerÿteſerₒl.

Sʒaraʒ lemonÿanak kÿ fachÿart leweth aʒ menÿ elegh, tₒrₒt
Sot keweſeth, eʒₒket elegÿch ₒʒwe, ebben moſd megh aʒ keʒedeth
es had rea ʒaradnÿ. Aʒ vtan moſd le vÿʒʒel, eʒ mÿndₒn makulakath
el veʒₒn aʒ keʒrₒl, feÿerre es Sÿmawa chÿnalÿa.
Feÿer Malwath fₒʒ megh vÿʒben, aʒʒal moſſad.
Apro Malwat feoʒ megh, mÿndeonÿk fele Malwa aʒ ſₒmₒrgₒʒₒth
keʒeh ʒepₒn megh ſÿmÿttÿa es lagittÿa.

Sʒₒmₒlchÿₒkrₒl. (Verruca)

Aʒ Sʒₒmₒlchÿₒk noha aprok es nem ₒregₒk, de
aʒert vgÿan bantaſara vadnak aʒ teſtnek. Aʒ fele (Acrocorden)
ʒₒmₒlchÿₒ kÿth ʒₒrrel is el methetnÿ, kÿ fₒlwl ʒelₒs es alol
vekonÿ es mÿnth egÿ ʒₒrʒalon vgÿ fwgh, Eʒ kemenÿ es darabos
haſonlo aʒ Bwrhₒʒ. Aʒ maſÿk fele Apro ʒₒmₒlchÿₒ, eʒ (Thÿmus)

Maſtixot, es igẽn igẽn kichÿn Camfort, aʒ le fwggẽ es ala
Nÿulth Cÿẽchẽt megh ʒepitÿ, es ha ugÿan eoʒwe ſẽmẽrgẽʒẽt
volna is megh ſÿmÿttia, aʒonkeppen aʒ megh ſẽmẽrgeoʒẽt homlokot
is megh ſÿmÿttia.
+468
is vekonÿ aʒ gÿẽkerenel, feolwl penÿgh ʒelẽs, kemenÿ, es
darabos, kÿſſeb aʒ Elſẽ fele ʒẽmẽlcÿẽnel Effelek gÿakorta ſokaſaggal
terẽmnek ÿeleoſben aʒ gÿermẽkẽknek tenerẽkẽn vagÿ
Talpokon, eʒẽk gÿakorta kÿ technek, de gÿakorta iſmet hertelen
el is veʒnek. Harmadik fele ʒẽmẽlchÿẽ ʒelẽs, kÿ (Mÿrmecia)
vgÿan benne al aʒ huſban, kemenÿ es nem igẽn nagÿob aʒ
keſerw Bab ʒẽmnel, kÿnek gÿẽkere mellÿen vagÿon oda be.
Negÿedÿk Feÿer, kerekdÿd, darabos, es aʒ feolſẽ reʒe (Clauus)
vgÿan haſonlo aʒ Sʒegnek feÿehẽʒ, kÿ kemenÿ es erẽs gÿẽkerrel
vgÿan be ʒegeʒte magath aʒ Teſtben, mÿnt ha vgÿan aʒ Cÿontoknak
hartÿaÿbol newekeodeoth volna feol. Terẽm eʒ aʒ Tenerẽn
es Talpon vagÿ Saru ßorÿtaſtul, vagÿ penÿgh megh tẽreſetwl,
neha erẽs faÿdalommal, es mÿndenkoron aʒ ÿaronak nagÿ
bantaſawal.
Aʒ Sʒẽmẽlchẽt lo farknak ʒẽrÿwel kẽſd megh, Es naprol
napra ʒorÿch ÿobban ÿobban aʒ ʒẽrth hogÿ el ʒakaʒʒa aʒ Sʒẽmẽlcÿeoth.
Awagÿ aʒ Barbelÿ Seb metelẽ keſÿwel metteſd kẽrwl,
es vond kÿ mÿnd gÿẽkereſtwl, kÿt ha megh ſwch hew vaſſal,
annak vthanna kÿ nem ÿw tẽbbe. Ha penÿgh aʒ meccʒeſben aʒ
Sʒẽmẽlchẽnek vere ÿarna. Aʒʒonÿallat haÿat egeſd megh,
elegÿch ẽʒwe Meʒʒel, kend be vele, meg is allattÿa, Nem is
haggÿa oth tẽbbe megh Nẽnÿ.
Ha penÿgh orwoſſaggal akarod giogÿtanÿ. Elẽʒẽr
kend be Eb teÿ fwnek teÿewel, awagÿ fÿge fanak lewelenek
teÿewel.
Erdeÿ vborkanak gÿwmẽlcÿeth tẽrd eoʒwe Sowal kẽſd aʒt
aʒ el mecces vtan aʒ Sʒẽmẽlchÿẽ helÿere.
Egerfa vÿragawal tẽrẽlÿed haromʒor ÿgẽn erẽſſen aʒ
ʒẽmẽlcÿeoth.
Themÿent, Ecʒetẽth, Baknak Epeÿeth, elegÿch ẽʒwe kÿs
gÿermẽknek vÿʒeletÿwel, es keoſd rea.
Iuh awagÿ kechke ganeÿat tẽrÿ eoʒwe ÿo ecʒettel, es
kẽſd rea.

Baſalicomoth tȓrÿ eoʒwe galÿcʒkȇwel, es kȇſd rea aʒ el
meccʒes vthan.
Rutath, Borſoth, Soth teorÿ es chÿnalÿ eoʒwe, aʒ ʒȇmȇlchÿȇ
helÿere keoſd aʒth.
Tengȇrÿ ʒȇleoth tȓrÿ eoʒwe rutawal, kȇſd rea aʒ Sʒȇmȇlcheore,
el rontÿa es el veʒtÿ onneth.
Koſnak twdeÿenek fachÿard kÿ aʒ Nÿers leweth aʒʒal
kennÿed aʒ ʒȇmȇlchÿeoth.
Porchÿn fwnek lewet fachÿard kÿ, Fwʒ fanak is heat egeſd
+469
megh, ennek aʒ hamuÿat es aʒ porchÿn fw lewet elegÿch ȇʒwe
Ecʒettel, kȇſd aʒ ʒȇmȇlchȇre, el veʒtÿ onneth.
Pap monÿa fwnek gÿwmȇlcÿet kȇrȇs ferȇggel tȓrd ȇʒwe,
kȇſd aʒ Sʒȇmȇlcÿȇre. El veʒtÿ.
Veres hagÿmanak facÿard kÿ aʒ leweth, es ʒaraʒd megh
hogÿ vgÿan megh alugÿek, aʒ vthan tȓreoth Thȇmÿennel
es Sowal elegÿch eoʒwe, kȇſd aʒ ʒȇmȇlchȇre el veʒtÿ onneth.
Egernek verewel kennÿed, el veʒtÿ aʒ Sʒȇmȇlchȇt.
Tÿknak labat tȓd aʒ paras twʒben hogÿ aʒ Bwre le mȇnnÿȇn
rola, es melegȇn ennek at bwrewel tȓrȇlÿed aʒ Sʒȇmȇlcÿeoth
haromʒor vagÿ Negćʒȇr. el veʒtÿ. Probalt dologh eʒ.
Auripigmentumoth tȓrÿ megh, elegÿch ȇʒwe ecʒettel kȇſd rea,
el veʒtÿ onneth.
Cÿorbakat es nagÿ Nÿarfanak aʒ lewelet tȓrd ȇʒwę, eʒʒel
tȓrȇlÿed erȇſſen, el veʒtÿ.
Eokȇr farknak vÿragath ʒȇggÿed es veod vÿʒeth, eʒʒel
gÿakorta moſſad aʒ Sʒȇmeolcÿeoth, aʒ vÿragat penÿgh tȓrd megh,
kȇſd feolwl rea. Meg gÿogÿul.
Egÿ aranÿat awagÿ aranÿ gÿwrwt kÿben nÿnchen kȇ hewÿch
megh twʒben, awagÿ ha aʒ nÿnchen vegÿ vaſat vagÿ elewen
twʒeth, aʒ Sʒȇmȇlcÿeoth egeſd megh iol, aʒ vthan ÿo lugban
moſd megh, Smÿkor haromʒor eʒth megh cÿelekȇʒeod, Egÿ
temerdeok retkȇt vaÿ megh, Sowal tȓlch megh, es aʒ pupÿat tȓd
rea, tȓd egÿ Taalban, es alÿon benne egÿ Eÿel, reggel megh
talalod hogÿ aʒ So el olwadoth, es aʒ retȇkbȇl kÿ cÿorgoth.
Eʒʒel aʒ Sʒȇmȇlcÿȇth keth nap erȇſſen moſſad es gÿakorta ruhat
march bele es rea kȇſſed, awagÿ aʒ hogÿ eo maga le eſÿk aʒ
Sʒȇmȇlcÿȇ, awagÿ ha megh fogod keʒeddel le ʒakaʒthatod. Ha
nagÿ retkeoth nem talaʒ, Apro retkȇt metelÿ lapoſſan egÿ talban,

mÿndẽn rẽndẽth hÿnch megh ſowal, vgh is olÿan haʒnos orwoſſagh.

Aʒ Negÿedÿk ʒẽmẽlchÿẽ kÿnek olÿan kerekdÿd (Clauus) es darabos aʒ feolſẽ reʒe mÿnth aʒ Sʒegnek aʒ feÿe, Eʒ kÿwl aʒ Iʒekẽn leʒẽn, olÿ kemenÿ mÿnth Egÿ Sʒegh, Neha megh terẽm aʒ Talpon aʒ ẽregh vÿ alat aʒ labon, kÿ aʒ ÿaraſt is igẽn bantÿa. Megh kel eʒth elẽʒẽr mecchenÿ keweſſe, es tegÿ erẽs orwoſſagoth rea, kÿt aʒ Sʒẽmẽlchẽreol megh ÿrtam, mÿnd addÿgh hogÿ el eſſek. Aʒ vthan feoth vaÿal kend be, es tegÿ fẽlwl fekete onath rea.

+470

Tenernek es Talpnak fẽl tẽreſerẽl repedẽʒeſerẽl.

Buʒanak korpaÿawal keoſd be kÿth ecʒettel eoʒwe elegÿtẽttel, megh gÿogÿttÿa.

Feÿer liliomnak gÿẽkeret o haÿal tẽrd ẽʒwe es aʒʒal kennÿed.

Eoſtẽrt tẽrÿ megh, kend aʒʒal, awagÿ kẽſd be vele aʒ feol teoreſth.

Fwʒfa heanak porat veſd Ecʒetben, es aʒʒal moſſad awagÿ kẽſd be.

Temſoth tẽrẽtteth feoʒ eoʒwe Meʒʒel, aʒʒal kennÿed.

Iuh ganeÿat elegÿch ecʒettel eoʒwe, aʒʒal kend be.

Tenerben ualo vak tetwrẽl.

Aʒ Tenerben mÿkor aʒ vak Tetw vagÿon es futh, Dÿonak heat egeſſed vgÿ hogÿ twʒes legÿẽn, mÿkor Eeg arra ves korpath es Beledfw magwath, annak aʒ fwſtÿre tarchÿad aʒ Tenereth, Smÿnd megh halnak.

(Exanthema Papula Morbilli Variolae) **Hÿmlẽrẽl.**

Aʒ Hÿmlẽ ket fele, Aʒ eggÿk fele magas es vgÿan hegÿes ʒabaſu. Aʒ maſodÿk ʒelẽs hÿmleo, es eʒʒel aʒ embẽr hamarab megh hal, Mÿkor penÿgh aʒ Hÿmleo kÿ wth elẽʒẽr, ha feketek, ʒẽldelleok awagÿ kekẽk es kemenÿẽk, eʒth ne orwoſolÿad bathor, (Ieleÿ) merth halalos hÿmlẽ. Aʒ kÿn penÿgh Hÿmleo akar kÿ wthnÿ, ezẽk annak ÿeleÿ. Feÿe es hata faÿ valamÿ hÿdeg leleſſel ʒabaſulan. Aʒ orcʒaÿa megh dagad es vẽrẽſſẽdÿk, aʒ Sʒẽmeÿ megh haborodnak es kẽnÿweʒnek, Feÿe megh Nehezẽdÿk ees mÿndẽn Teſthę, Keʒe reʒketh, pwʒẽgh, Aſÿth, Neha el aÿul.

Belẽl aʒ Melÿe darabos, Nehezen leh, Fwle es aʒ Orra vÿʒketh,

Mÿndȇn teſteben vgÿ erʒÿ mÿntha twel gÿakdoſnak, Sʒawa
rekegȇ, es aluuaſakor felelȇm foglalÿa el. Mÿkor aʒerth aʒ
hÿmlȇ kÿ akar wthnÿ, awagÿ ha kÿ wtȇth is, igȇn kel hÿdegtwl
oltalmaʒnÿ es melegh helÿȇn kel fekwtnÿ, de ne fȇlȇtte ÿgȇn
hew ʒobaban, merth abbol el aÿulas kȇwetkȇʒhetÿk, hanem
melegh allattal takard be, Sha lehetne, melegh Scarlath poʒtowal
(Oka) kellene be takarnÿ. Leʒnek aʒ hÿmlȇk igȇn temerdȇk es aʒ
bwrhȇʒ ragadoth nedweſſegȇktwl. Aʒ magas hÿmlȇ mÿndaʒon
+471
altalis leʒȇn aʒ melegh es vekonÿ Nedweſſegtwl. Aʒ ʒelȇs hÿmlȇ
penÿgh aʒ hÿdegh es temerdȇk Nedweſſegtwl. Igȇn Nehеʒen wth
kÿ affelekȇn aʒ hÿmlȇ, kÿknek temerdȇk es Swrw aʒ bwrȇk,
Mÿndaʒon altal aʒ Sʒelȇſbÿk hÿmlȇ nehеʒebben wth kÿ aʒ Magas
hÿmlȇnel.
Ha latod hogÿ eo maga aʒ termeʒeth kÿ viʒÿ aʒ (Tanuſagh)
hÿmlȇth, ſoha akkor orwoſſagoth ne agÿ aʒerth hogÿ kÿ wſſȇn
raÿtha, de ha nem vthetne kÿ raÿtha, Eʒ kȇwetkȇʒendȇ orwoſſagokkal
orwoſolÿad.
Lenchÿet healÿ megh, ehȇʒ tegÿ annÿ fÿget es
tengȇrÿ ʒȇlȇt aʒ menÿth akarʒ, fȇʒd megh vÿʒben es ʒwrd megh
ʒepȇn, abbol napÿaban gÿakorta agÿ ÿnnÿa, es kÿ wth aʒ
hÿmlȇ raÿtha.
Lenchÿet fȇʒ megh vÿʒben, ehȇʒ elegich Apiomnak kÿ
fachÿarth leweth aʒ menÿth akarʒ, ebben march lepȇdeoth, es
takard be aʒ egeʒ teſtȇt vele, kÿ wth aʒ hÿmlȇ.
Lenchÿet healÿ megh es vegÿ abbol tÿʒ Neheʒekȇth, tȇrd
megh hogÿ olÿan legÿȇn mÿnth aʒ Lÿʒth, Vegÿ aʒʒu fÿgeth Tÿʒ
neheʒekeoth, Saffrant keth neheʒekeoth, Koſtȇwÿſſeth ket Neheʒekeoth,
eʒȇket hatod fel fonth forras vÿʒben fȇʒd annÿra hogÿ
eggÿk fontÿa el apaggÿon, ʒwrd megh aʒ vthan, Smÿkor el akar
alunÿ ebben agÿ ÿnnÿa, mÿnd addigh penÿgh awalameddigh kÿ
nem wth aʒ hÿmlȇ raÿtha.
Fÿgeth, uncia j. s. Megh healt Lenchÿet, uncia v. Koftȇwiſſet, uncia ij.
kȇmenÿmagoth, uncia ij. Saffranth, drachma j. keth font vÿʒben eʒȇketh
feoʒd megh hogÿ fele el apaggÿon, ʒwrd megh, reggel es eſtwe
eʒth aggÿad ÿnnÿa, kÿ wth aʒ Hÿmlȇ.
Repa magoth tȇrÿ porra, reʒelÿ aranÿat kȇʒÿben keweſeth,
ad megh ÿnnÿa, es takard aʒonnal be melegh Scarlath poʒtoban.

Hogÿ aʒ Sʒe̊mben ne ʒe̊kÿek aʒ Hÿmle̊.

Mÿkor oʒton kÿ wth aʒ Hÿmle̊, ige̊n kel oltalmaʒnÿ hogÿ aʒ Sʒe̊mben ne ʒe̊kÿek aʒ Hÿmle̊. Aʒeth Aʒʒonÿ embe̊r Teÿeth elegÿch eoʒwe roſa vÿʒʒel, es gÿakorta aʒth chÿe̊pe̊geſſed aʒ Sʒe̊mben.

Sʒapora fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, tÿkmon feÿerrel habard e̊ʒwe, abbol chÿe̊ppench gÿakorta aʒ ʒe̊mben. Sha valamÿ makula maradna aʒ ʒe̊mben, porul Nadmeʒeth gÿakorta bele kel hÿntenÿ.

+472

Hogÿ aʒ Or megh ne rutulÿon aʒ hÿmle̊twl.

Gÿakorta kennÿed Ecʒettel awagÿ roſa vÿʒʒel.

Hogÿ aʒ Twde̊re ne ragaggion aʒ Hÿmle̊.

Roſa Iulepe̊th agÿ ÿnnÿa, vagÿ vÿola Iulepe̊th, vagÿ viʒÿte̊k Iulepe̊th, vagÿ Maak Iulepe̊th, awagÿ eʒe̊knek valamelÿkbe̊l chÿnalth Sÿruppal elÿe̊n.

Hogÿ aʒ Hÿmle̊ mÿnd kÿ wth oʒton es megh erÿk.

Sos vÿʒʒel moſſad, es fe̊lwl porra te̊re̊th rÿſkaſawal hÿnch be aʒ megh Eerth Hÿmleoth.

Ke̊leſnek lÿʒtÿth elegÿch e̊ʒwe roſa vÿʒʒel, ees kend be vele aʒ hÿmleoth, hamar el ʒaraʒtÿa.

Ge̊re̊gh feÿerrel kend be, es Fanak Sʒuawal hÿnched be fe̊lwl.

Hogÿ megh keʒd aſʒnÿ aʒ hÿmle̊, es kergeſe̊dnÿ.

Melegh fa olaÿal kennÿed ige̊n gÿakorta, mÿnd Nap eſtÿgh, es mÿnd addigh mÿgh nem el hulÿanak aʒ Varaÿ.

Teſte̊n lewe̊ ÿegÿe̊kre̊l. (Naeuus)

Aʒ Embe̊rÿ Teſte̊n lewe̊ ÿegÿeoknek ÿt eʒ helÿe̊n erchÿed aʒ olÿan Iegÿe̊keth, melÿeket ʒwleteſekor Annÿa mehebe̊l hoʒ Embe̊r, melÿet igh kel el veʒtenÿ.

Ʒab lÿʒte̊th feoʒ megh ecʒetben es aʒʒal ke̊ſſed.

Keſerw Baboth kÿth Nemelÿek Erdeÿ Borſonak is hÿnak feoʒd megh ecʒetben es aʒʒal moſſad.

Kÿſfe̊ld Epeÿeth feoʒd megh Ecʒetben, aʒʒal ke̊ſſed awagÿ moſſad.

Eʒwſth Taÿtekat, Glÿtnek hÿiak eʒt aʒ Eotvȩſȩk fȩʒd megh
Ecʒetben, eʒʒel kennÿed.
+473

Rwhrȩl.

Terpentinath, uncia iiij, vaÿath, uncia ij. Cÿtromnak kÿ fachÿarth
leweth, Harom tÿkmonnak Sʒekÿth, roſa olaÿth, uncia j. eʒȩket
elegÿch eoʒwe, es eʒʒel kennÿed.
Harom ferton Temſoth, Egÿ ferton Tȩmÿenth, fel ferton
kenȩſȩth, ehȩʒ aʒ menÿ olwaʒtoth haaÿ elegh, tȩrd porra eʒȩketh
es tȩrd eoʒwe aʒ Haÿal, es eʒʒel keneſd aʒ rwhet.
Feÿer pȩʒercʒebȩl chÿnal Fȩrdȩt, haromʒor fȩrȩʒd ebben
megh, mÿnd el hul aʒ Rwh rola, eʒ probalt orwoſſagh.
Fel kalannÿ tȩrȩth kenkȩweth agÿ megh mÿndȩn Nap ÿnnÿa
akar borban akar penÿgh vÿʒben. Aʒ rwhet penÿgh Bȩrȩknek
vÿʒewel kennÿed.
Lo Soſkat vegÿ Egÿ fontoth, Dÿo olaÿth Egÿ fontnak
Negÿedreʒeth, Fenÿw Sʒurkot fel latot, aʒ aʒ, Negÿ Nehe ʒekȩth,
feoʒd es forrald mÿnd ȩʒwe eʒȩketh es ʒwrd megh, ahoʒ oʒton
tegÿ porra tȩrȩt kenkȩweth Negÿ Nehe ʒekȩt, Bor kȩwet is Negÿ
Nehe ʒekeoth, elegÿch ÿol eoʒwe. Elȩʒȩr <fȩreoʒd> moſd megh
aʒ rwheſth, es megh ʒaradwan aʒ huſa, melegh helÿȩn eʒʒel
kennÿed, Eʒ igȩn megh p[ro]balt orwoſſagh. De aʒ fȩrdȩt,
awagÿ aʒ mÿwel elȩʒȩr megh moſod legÿȩn feoldÿ boʒʒanak
kÿ fachÿarth lewe.
Eʒ is io hogÿ twʒnel kend megh olaÿal, Sowal es egÿ kÿs
Ecʒettel, vgÿ hogÿ verÿtȩʒʒek.
Glÿtȩth, Dÿʒno haÿat, ana uncia iiij, gȩrȩgh feÿerth uncia iij, Soth,
uncia ij. Storax calamitae, uncia j s. Kenȩſȩth, es Sulfur viüü, ana uncia j. len
magh olaÿt awagÿ fa olaÿth libra s. eʒȩketh chÿnald eoʒwe egÿ
kewes Sarga vÿaʒʒal, Ees eʒʒel kennÿed.
Io Borth, libra s, Kenkȩweth, uncia iij. Thȩmÿenth, drachma ij. Soth
uncia iij s. Feÿer vÿaʒth, uncia j s. eʒȩket forrald ȩʒwe es aʒ vthan ha
akarod tegÿ ehȩʒ Stÿraxot, drachma j s. es iſmet forrald ęoʒwe vgÿ
hogÿ harmadreʒe vagÿ fele aʒ Bornak el apaggÿon, aʒ vthan had
megh hwlnÿ es ȩʒwe alunnÿ, eʒʒel kennÿed aʒ rwhes Teſtȩth.
Dÿʒno Haÿath, uncia s. Laurus olaÿth, Kenȩſȩth kÿth megh
gÿalutottal, Tÿʒta vÿaʒth, Maſtixot, porra tȩrth thȩmÿenth, ana
uncia ij. Soth, uncia viij. vthÿ fwnek kÿ fachart leweth es Fȩldfwſtÿnek
kÿ fachÿart leweth aʒ menÿt akarʒ, vȩgÿed eʒȩketh, es ilÿen
modon chÿnallÿad. Aʒ Vÿaʒth es Olaÿth es aʒ Haÿath, es aʒ fweknek

kÿ fachÿart leweÿth, forraʒd eoʒwe twʒnel, aʒ vtan aʒ Soth veſd bele, aʒ Maſtixot, aʒ Thm̊ÿent, es forrald addigh hogÿ aʒ
+474
Fweknek leweÿ el apaggÿanak, Aʒ vthan veod kÿ aʒ Twʒtwl, es elegÿch hoʒʒa aʒ kenm̊ſt̊, es eʒʒel kennÿed. Igm̊n erm̊s kenm̊ ÿr eʒ. De megh laſſad hogÿ aʒ Feo tagokat Ne erÿe megh aʒ Kenm̊ſeo.
Dÿonak aʒ belſm̊ hartÿaÿth vaÿd kÿ, es megh annÿ kenkm̊wet tm̊rÿ porra, elegÿch eoʒwe vaÿal keweſſel. Eʒʒel kennÿed.
Eokm̊r nÿelw fweth aʒ gÿeokeret chÿak tm̊rd eoʒwe ecʒettel es aʒʒal kennÿed.
Apro Boÿtorÿant es Fm̊ldfwſtÿth fm̊ʒ megh kechke Sawoban, aʒt aggÿad megh ÿnnÿa, Es aʒ Boÿtoriannak lewelenek fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch eoʒwe Ecʒettel es ves Sot bele, aʒʒal kennÿed.
Bakʒarwo fwnek aʒ magwat tm̊rd megh mÿnt egÿ lÿʒth olÿan legÿm̊n, Torma mgoth [!] iſmeth, eʒm̊keth kewerd ecʒetben es ßʒel kennÿed.
Igm̊n regÿ Dÿo olaÿal kennÿed.
Adam Almaÿanak kÿth hÿnak meſd ketfele km̊ʒeparanth, tm̊rm̊th kenkm̊wel hÿnch megh, iſmeth chÿnald m̊ʒwe, melegÿch megh Hamu paraſban, vm̊d kÿ es aʒʒal tm̊rm̊lÿed aʒ rwhet.
Chÿerfa mÿkor odwas, annak aʒ Odwaban aʒ melÿ vÿʒet talalʒ hogÿ ſokaigh benne allot, aʒʒal kennÿed aʒ rwhet.
Apro Gÿalogh fenÿw fath Eges megh, es annak aʒ hamuÿabol es Borbol chÿnalÿ lugot, aʒʒal kennÿed.
Fekete Hunÿort tm̊rÿ megh, vÿaʒʒal, ʒurokkal es fa olaÿal chÿnald m̊ʒwe, aʒʒal kennÿed.

Vÿʒketegrm̊l.

Temſos vÿʒʒel kennÿed aʒ Vÿʒketegm̊th.
Soth, Fa olaÿth, Ecʒetm̊th elegÿcd es eʒʒel moſſad.
Fÿge lewelenek teÿeth elegÿcd m̊ʒwe Arpa lÿʒtel aʒth chÿnalÿad rea a hol aʒ Teſth vÿʒketegm̨s.
Vm̊rm̊s Ceclat fm̊ʒ megh vÿʒben, aʒʒal moſſad.
Teÿnek Sawoÿat aggÿad ÿnnÿa.
Komlonak aʒ lewelet es vÿragath fm̊ʒd megh vÿʒben es aʒth aggÿad ÿnnÿa.
+475

Holn alÿa mÿkor ſʒagos.

Mÿrrhat Tẘrẘth Temſowal elegÿcd ẘʒwe, es aʒʒal kennÿed.
Sʒamar Tẘwiſnek tẘweth ronch megh, es lagÿ flaſtrom moggÿara chÿnald aʒ holnalÿara.
Temſot ves Borban es aʒʒal moſſad.
Nÿers Feÿer wrmẘt tegÿ aʒ holn ala.

Iʒʒadaſnak ÿnditaſarol.

Ha Iʒʒadaſth akarʒ Embẘrẘn ÿnditanod, Muſtart agÿ aʒ olÿannak ẘnnÿ.
Feÿer gÿantath terÿ porra, es Borban aʒt aggiad megh ÿnnÿa es takard ÿol be.
Naranch es ʒaraʒ lemonÿa vÿraganak Alembiconban vẘt vÿʒeth aggÿad ÿnnÿa.

Iʒʒadaſnak megh allataſarol.

Kenkẖwel tẘrẘlÿed aʒ Teſtet, es megh allattÿa.
Vad Olaÿ fanak olaÿawal kend megh aʒ egeʒ teſtẘth.
Indiaÿ Narduſnak awagÿ parragÿ roſanak aʒ porawal tẘrẘlÿed aʒ egeʒ Teſtẘth.
+476

Tablaÿa eʒ kȇnÿwnek Maſodÿk reſʒenek.

Fȇnek korpaʒaſarol
Hogÿ aʒ Fȇ megh ne kopaʒulÿon
Haÿnak vagÿ Sʒȇrnek Neweleſerȇl
Eges mÿa lȇth kopaſſagrol
Betegſegh mÿa lȇth Haÿ el hullaſrol
Sʒȇr hogÿ el hulÿon arrol valo
Haÿnak ekȇſÿteſerȇl
Haÿ hogÿ hoʒʒu legÿȇn de Hullo ne legȇn
Haÿnak vege hogÿ ne haſadoʒʒon
Fodor Haÿ chÿnalaſrol
Vȇrȇs Haÿ chÿnalaſrol
Fekethe Haÿ chÿnalaſrol
Sʒakalnak Feketÿteſerȇl
Haÿ hogÿ megh ne Eo**ſʒ**wlÿȇn
Haÿ hogÿ feÿerre valtoʒʒek
Korpas Fȇrȇl
Fȇben valo Apro fakadekokrol
Varas es Koßos Fȇrȇl
Tw**ſʒ** Haÿrol
Gÿermȇkche Teteÿen lewȇ Varrol
Olth varrol
Fȇben lewȇ Tetwrȇl es Serkerȇl
Gÿermȇkchenek aʒonrol
Lapos Tetwrȇl
Kek ʒȇmnek Feketewe valtoʒtataſarol
Haÿ hogÿ Aranÿ ʒÿnw legÿȇn
Sʒȇme alÿa ha kÿnek kek
Orcʒÿa hogÿ Fenȇs legÿȇn
Gÿermȇkchenek aʒonrol
+477
Orcʒa hogÿ Feÿer legÿȇn
Orcʒa hogÿ pÿros legÿȇn
Orcʒaban vernek megh aluaſarol
Orcʒanak ruth ʒÿnerȇl
Orcʒa Sʒȇmȇrgeſeſerȇl [!]
Orcʒa megh Feketwleſerȇl
Orcʒa dagadaſarol
Orcʒarol mÿnth kel Fakadek helÿet el veʒtenÿ
Orcʒanak korpaʒaſarol

Orczath hogÿ az Nap megh ne Egeſſ̊n
Orczan valo Szepl̊r̊l
Orczan leẘ Fakadekokrol
Gÿerm̊kchenek azonrol
Hÿml̊nek helÿenek el vezte ſer̊l
Eges helÿenek el vezte ſer̊l
Seb helÿenek el vezte ſer̊l
S̊m̊rr̊l
Orczanak Szep zÿn adaſarol
Aÿaknak reped̊ze ſer̊l
Gÿerm̊kchenek azonrol
Cÿ̊ch hogÿ nagÿ es ala fwgg̊ ne legÿ̊n
Cÿ̊ch hogÿ kemenÿ legÿ̊n
Kezнek megh feÿerÿte ſer̊l
Sz̊m̊lchÿ̊kreol
Tenernek es Talpnak f̊l t̊re ſer̊l
Tenerben leẘ Vak Tetwr̊l
Hÿml̊r̊l
Hÿmleo hogÿ az Sz̊mbe ne z̊kÿek
Hÿml̊ mÿath hogÿ az Or megh ne rutulÿon
Hogÿ az Twd̊re ne ragaggÿon az hÿml̊
Mÿkor az Hÿml̊ megh erÿk
Mÿkor az Hÿml̊ aßnÿ kezd
Teſt̊n leẘ iegÿ̊kr̊l
Rwhr̊l
Vÿzketegr̊l
Holn alÿanak zagoſſagarol
Izzadaſnak ÿndÿtaſarol
Izzadaſnak megh allataſarol
+479

Forroſagokrol
auag̀ hÿdeg leleſrél ualok.

Harmadÿk reß.

+481

Forroſagokrol ualo oruoſſagok,
kÿth aʒ magÿarok hÿdegleleſnek neueʒnek.

Aʒ melÿ Betegſegél aʒ Magÿarok Hÿdegleleſnek (Febris
Neweʒnek, aʒth ÿgaʒan Melegh leleſnek Forro betegſegh
awagÿ Forro Betegſegnek kellene ÿnkab Neweʒnÿél, magÿarul)
Mert aʒ kÿth Deakul Febriſnek mondnak, Termeʒetkÿwl
valo hewſeg aʒ, melÿ aʒ Sʒÿwrél éttetÿk kÿ mÿndén teſtere aʒ
Embérnek. Iollehet aʒ kéʒben veteſſel valo el hagÿo Forroſagoknak
keʒdetÿben, megh vagÿon aʒ megh hwles es aʒ dédérges,
De aʒerth aʒ Nem mondathatÿk igaʒan Febriſnek, merth aʒ
Melegſegh meeg fél nem gÿuladot. Semmÿkeppen aʒerth aʒ
kwlſé reʒeknek megh hwleſe nem allattÿa es nem valoſaga aʒ
Febriſnek, es chak Egÿ Febris ſem mondathatÿk igaʒan hÿdegh
leleſnek, merth mÿndénÿk Febris aʒ Melegſegnek Nemebél vagion,
Es aʒ termeʒetkÿwl valo Melegſegh ellenkeodÿk aʒ Termeʒeth
ʒérenth valo Melegſeggel. Ketfele penÿgh aʒ (Termeʒetʒéren[t]
Termeʒetʒérenth valo melegſegh: Eggÿk, aʒ ketfele aʒ melegſegh)
Melÿ be oltatoth aʒ Embérnek Eréſb reʒeÿben, aʒ velwnk ʒwletéth
elteté Nedweſſeggel kÿ éʒwe vagion ragadwa, Melÿnek
eredetÿ Mennÿeÿ: Maſodÿk Melegſegh Elteté allatokbol valo,
kÿth aʒ Deakok Elementarius calornak Neweʒnek, kÿ mertekletés
es mÿnd aʒ Negÿ Elteté allatoknak éʒwe elegÿwleſékbél
tÿmporaltatoth. Aʒ Elſé Melegſegh, mÿndén chÿelekédetnek Fé
ees elſé megh ʒérʒéÿe aʒ Teſtben. Aʒ Maſodÿk penÿgh annak
ſegÿtéÿe, vgÿ hogÿ amaʒ elſé be oltatoth melegſegéth,
aʒ Elteté allatoknak éʒwe tÿmporalth volta, taplalÿa es ÿndÿttÿa
feol. Aʒ be oltatoth melegſegnek aʒerth ha bwélkédeſe vagÿon
is, ſoha aʒ vetketh nem teʒén, merth ménnel bwebben vagÿon
(mÿnth aʒ gÿermékéknek ÿdeÿeben) aʒ Eletnek chÿelekédetÿ
annÿwal bodogbul vadnak. Abban aʒerth ſemmÿ termeʒeth kÿwl
valo hewſegh nÿnchen es nem leheth. De aʒ Febriſnek allattÿa
termeʒeth kÿwl valo Melegſegh, kÿ mÿkor ÿelén vagÿon, Mÿnth
+482

Egÿ artalmas ellenſegh, aʒ ʒwleteſkor be oltatoth Melegſegnek allattÿath, Oſtromolÿa mÿndenkoron es tebbe̊ labbowa chÿnalÿa,

(Haromfele Febris Szelÿd) Es mÿnde̊n chÿelekе̊detÿben haborgattÿa. Haromfele penÿgh aʒ Febris, aʒ aʒ, a Forroſagh. Eggÿk, Sʒÿligh es magatul valo, kÿ chÿak aʒ Melegſegnek bwelkе̊deſe, kÿ ÿnneth tamad, hogÿ aʒ Eltete̊ allatokbol leoth Melegſegh, aʒ ʒwntelen valo Newekе̊deſſel, aʒ w mertekletе̊ſſegetwl el tawoʒwan, fe̊le̊tteb ige̊n megh bwwe̊l, es aʒ kÿ termeʒeth ʒe̊renth valo vala, ÿmmar laſſan laſſan nem termeʒethʒe̊rent valowa valtoʒoth. hanem vetkeſſe es aʒ termeʒethnek artalmaſſa. Maſodÿk,

(Rothadoth) Megh rothadot allatokbol terme̊th hewſegh, kÿ bathor ne legÿe̊n ige̊n forro is, de mÿwelhogÿ aʒ mÿtwl ʒarmaʒoth, annak allattÿanak termeʒetÿth veʒÿ magara, termeʒetkÿwl valo, es aʒ be oltatoth Melegſegnek ige̊n Neheʒ. Harmadÿk,

(Deoge̊s) gonoʒ Ees veʒe̊delmes, melÿeth aʒ De̊ge̊s es Merge̊s Materia e̊th be, Nem aʒ Melegſegnek bwe̊lke̊deſebe̊l. ſem rothadaſbol, de aʒ Egeʒ allapatnak egÿene̊tlenſegebe̊l, kÿ aʒ Eltete̊ es be oltatoth Melegſegnek ellenkeoʒeoÿe. Aʒerth aʒ Melÿ Melegſegh termeʒeth ellen vagÿon, chÿak aʒ a Febris, de vgÿ, hogÿha ÿmmar fe̊l gÿuladoth es allandokeppen vagÿon: Merth ha Nap Hewſegetwl, Fe̊re̊de̊twl, vagÿ Munka teteltwl hewe̊l megh aʒ Teſth, es aʒ Munka megh laſſodwan aʒ hewſegh is megh **ſʒ**wnÿk, Eʒth eʒ Melegſege̊th ſenkÿ Febriſnek Ne Neweʒʒe, Se penÿgh Betegſegnek: Aʒt ſe neweʒʒe termeʒetkÿwe̊l valo Melegſegnek, aʒ kÿ chÿak Feÿet, karÿat, vagÿ chak aʒ Sʒarath foglalÿa el, merth aʒ Nem hat mÿnd aʒ egeʒ Teſtre: Se aʒt Ne neweʒʒe annak, a kÿ vroʒwa valamelÿ reʒbe̊l ʒarmaʒÿk: Meeg vgÿ ſe neweʒʒe, hogÿha aʒ Melegſege̊s Maÿbol eccʒe̊rſmÿnd Verrel es leheſſel ÿw, kÿ akar akar melÿ fele kÿ omolwan, vgÿ teccʒÿk hogÿ mÿnd aʒ egeʒ Teſte̊th el foglalÿa, Merth eʒ Melegſegh nem aʒ Sʒÿwbe̊l ÿw kÿ: Chÿak egÿ aʒert aʒ termeʒetkÿwe̊l valo

(Vitalis ſpa...) Melegſegh, melÿ aʒ Sʒÿwbe̊l aʒ eltete̊ awagÿ lele̊k lako Erekе̊n, eggÿwth aʒ Lele̊kkel folÿ, es kÿ egÿedwl nagÿ hamarſaggal mÿnd aʒ Egeʒ Teſtre el oʒol. Aʒ mÿkor aʒerth aʒ Maÿ Betege̊s, akkor Nem aʒ Pulſus, de chÿak aʒ termeʒetʒe̊renth valo chÿelekе̊dete̊k valtoʒnak megh. De ha aʒ Sʒÿw Betege̊s kÿ aʒ Eletnek eredetÿ, mÿnde̊n tagok betegge leʒnek, es mÿnde̊n reß aʒ w tÿʒtÿben megh bantatÿk es el nem ÿarhath benne. Annakokaerth, mÿwelhogÿ aʒ Forroſagh mÿnd aʒ egeʒ teſte̊n

valo kȩʒȇnſegȇs Betegſegh, es aʒ Teſtnek mÿndȇn chÿelekȇdetÿth
megh bantÿa, Melto hogÿ annak aʒ reßnek tulaÿdonÿttaſſek, aʒ
Melÿ reß (tudnÿ illÿk aʒ Sʒÿw) mÿndȇn reßnek megh tartaſara
+483
ʒwkʒegȇs, es aʒ termeʒeth kÿwȇl valo Melegſegh, melÿ aʒ Sʒÿwbȇl
mÿnd aʒ egeʒ Teſtre kÿ omol, tartaſſek igaʒã Febriſnek. Nem
allando aʒerth aʒ a mÿnth Auicennas mongÿa, hogÿ mÿndȇn
Febris aʒ Melegſegȇth feol gÿwtia aʒ Sʒÿwben. Iollehet aʒth
igaʒan valhatnÿ aʒ ʒwntelen valo Forroſagh awagÿ aʒ mÿnth
Magÿarul mongÿak ʒwntelen valo Hÿdegh leles felȇl, de
aʒ el hagÿo hÿdeg leleſȇkben, aʒ Melegſegh nem aʒ Sʒÿwben
gÿulad elȇʒȇr, de Maſunnath vÿtethwen oda feol bantÿa aʒ
Sʒÿweth, kÿ Egwen, aʒ Lelȇkkel mÿngÿaraſth aʒ lelȇk lako awagÿ
eltetȇ Erek altal mÿnd aʒ egeʒ Teſtre kÿ eontetÿk. ([K]ȇʒȇnſegȇs
Mÿndȇn Forroſagnak penÿgh ilÿen kȇʒeonſegȇs ÿeleÿ ÿelȇk)
vadnak. Aʒ Pulſus gÿors es gÿakor es neha egÿenȇtlen, melÿ
chÿak aʒ melegſegȇs Sʒÿwnek tulaÿdona: El lankad aʒ Erȇ, aʒ
Teſthnek Neheſſegewel es vgÿ mÿnth el olwadaſawal, merth
mÿnd aʒ egeʒ Teſth, enged aʒ Betegȇſkȇdȇ Sʒÿwnek.
Mÿkeppen aʒerth aʒ Febriſnek telÿeſſeggel valo allattÿa aʒ
termeʒet kÿwȇl valo Melegſegh, tulaÿdonſagot is nekÿ annak aʒ
Melegſegnek kwlȇmbſegÿbȇl kel allatnÿ. Harom fele (Simplex)
aʒert aʒ Febris; Sʒÿlÿgh: Rothadoth, Dȇgȇs. Aʒ Sʒÿlid (Putreſcens)
Febris aʒ, kÿnek aʒ Eltetȇ allatokbol (kÿth deakul (Peſtilecialis)
Elemetariuſnak hÿnak) lȇth melegſege, megh newekȇdeſewel aʒ
termeʒetnek es mertekletȇſſegnek cʒelÿat megh halatta: Mondhatnÿ
vgÿan aʒonth, termeʒetʒȇrenth valo Melegſegnek twʒes
melegſegge valo valtoʒaſanak. Aʒ rothadoth Febris aʒ, a kÿnek
melegſege aʒ rothadot rutſagbol ʒarmaʒoth. Aʒ Dȇgȇs Febris, a
melÿet aʒ Mergȇs es veʒȇdelmes be ʒÿwas hoʒoth.
Toabba, Aʒ Sʒÿligh Febris haromfele: Eggÿk, Egÿ (Ephemera)
Napÿ, melÿ chÿak egÿ naponis el vegeʒȇdÿk, towab penÿgh nem
igȇn megÿȇn haromnapnal. Maſodÿk, Sʒwntelen valo (Sÿnochus)
hÿdegleles, awagÿ elhagÿaſnekwl valo. Harmadÿk, Erȇs, (Hectica)
allando, el ʒaraʒto, es egÿ modu. Eʒȇk penÿgh chÿak aʒ Melegſegnek
mÿ voltawal kwlȇmbȇʒnek egÿ maſtul, Melÿ awagÿ aʒ
Teſtnek allattÿaę, awagÿ aʒ Nedweſſege, awagÿ aʒ Lelȇkę, Merth
aʒ Teſtben [en]nel tȇb vgÿan nÿnchen. Aʒ Egÿnapÿ
Febris tulaÿdon chÿak aʒ budoſo Lelȇkben vagÿon, es aʒ

gÿuladoth megh, kÿnek hewſege mÿnd aʒ Egeʒ Teſtre is el
oʒol: Eʒ Forroſagh (awagÿ Magÿar modra eʒ Hÿdegh leleſ)
mÿwel hogÿ vekonÿ es el oʒolhato allatban vagÿon, egÿ napon
vege leʒe̊n, Eʒerth neweʒtetÿk egÿ Napÿnak, es ige̊n rÿtkan
mehet aʒ Egÿ Napnal towab. Aʒ ʒwntelen valo Sʒÿlÿgh Febris
penÿgh aʒ vernek forroſaga, Melÿ ver rothadas es De̊gnekwl
hewe̊lt megh, kÿnek ragadoſagawal aʒ Sʒÿw es mÿnde̊n reßek
+484
megh hewe̊lnek. Aʒ Ere̊s allando Febris, egÿedwl chÿak aʒ
Ereoſb reʒeknek allattÿokban, magatul aal es vagÿon. Keth
(Hectica fele penÿgh aʒ Ere̊s Febris kÿ allando: Aʒ Eggÿk Fe̊
dupplex) es ke̊ʒe̊nſege̊s, melÿ Ele̊ʒe̊r aʒ Sʒÿwnek, annak vthanna
aʒ te̊b reʒeknek allattÿath egÿenle̊keppen el foglalÿa. Aʒ Maſÿk,
kÿ magatul Ele̊ʒe̊r valamÿ reʒnek allapattÿat foglalÿa el aʒ
Teſtben, aʒ honneth oʒton mÿnd aʒ Sʒÿwre mÿnd aʒ egÿeb reʒekre
el oʒol: Effele ſok vagÿon, Merth aʒ Gÿomornak, aʒ Maÿnak, aʒ
Lepnek, aʒ Twde̊nek, talaltatÿk effele hewſege.
(Sÿnochus Immaran aʒerth aʒ rothado Febris, melÿ leʒe̊n aʒ
dupplex) megh rothadoth Nedweſſegbe̊l, aʒ is ket fele: Sʒwnetlen
valo, es el hagÿo: Mÿkor aʒert aʒ Erekben, es aʒ Lele̊k lako
nagÿ Erekben is annÿ rothadas vagÿon, melÿ awagÿ maga, awagÿ
aʒ Eo paraÿa aʒ Sʒÿweth el erÿ es megh bantÿa, Sʒwntelen valo
Febris eʒ: Mÿkor penÿgh aʒ rothadas kÿſſeb, es aʒ Sʒÿwtwl
annÿra tawol vagÿon hogÿ vnos vntalan aʒth nem erhetÿ, el
(Aʒ ʒwnetlen ualo hagÿo Febris eʒ. Aʒ Sʒwntelen valo Febris
Hÿdegh leles: Ketfele) keth fele: Aʒ eggÿk ÿgaʒ, melÿeth aʒ megh
rothadoth Nedweſſegh aʒ Nagÿob Edenÿe̊kben, melÿek vadnak aʒ
Holn alath es Cÿomb ke̊ʒe̊th gÿwÿth fe̊l. Aʒ Maſodÿk
ÿelʒe̊renth valo, kÿ valamelÿ belſe̊ Tagnak es reßnek rothadot
voltath mÿnth egÿ vthÿ tars vgÿ ke̊wetÿ. Aʒ rothadot Febris
aʒerth kÿth Sʒwntelen valonak mondek, veʒe̊n allatoth aʒ megh
gÿe̊ʒe̊ Nedweſſegnek termeʒetÿtwl, merth aʒ Vekonÿ Ereknek,
es aʒ Lele̊k lako Ereknek vere, ha rothadaſſal es gÿuladaſſal
talaltatÿk, ÿo merteklete̊s, es aʒ Negÿ Nedweſſege̊knek egÿenleo
elegÿe̊deſebe̊l vagÿon, tamaʒt eʒ rothadot Febriſt, kÿnek formaÿth
([H]ÿdegh leleſe̊knek Okaÿ) ennek vthanna megh ÿrÿuk. De ha aʒ Ver
annal is heweb es te̊b Sarga Saar vagÿon aʒ te̊b Nedweſſege̊knel
(Harmadnapÿ) aʒ Ver ke̊ʒe̊th, Bÿʒonÿoſſan Harmadnapÿ hÿdegh
leleſth ʒe̊re̊ʒ, kÿnek ha nagÿ leʒe̊n aʒ gÿuladaſa, aʒ Maÿ es Lep

fẽlẽt valo huſok alÿat es aʒ Sʒÿwet foglalÿa el, valoban valo
gÿwÿtokwan hÿdegh leleſth ʒẽrẽʒ: Ha penÿgh aʒ Ver Nÿalas,
(Mÿndẽnnapÿ) gÿuladot, Ees rothadot, Mÿndẽnnapÿ hÿdegh leleſth
(Negÿednapÿ) hoʒ. Ha penÿgh aʒ Ver Fekete Saaros, Negÿed napÿ
hÿdegh leleſth ʒẽrẽʒ. Aʒ el hagÿo rothadot Febris, Haromfele:
(Aʒ el hagÿo hÿdegh Egÿgÿw vagÿ magatul valo: Maſſal ẽʒwe
leles harom fele) elegÿwlth: ʒawaros, kwlẽmb kwlẽmb modu.
Aʒ Sʒÿligh Febriſnek harom kwlẽmbeoʒeſe vagÿon: Harmadnapÿ
hÿdegh leles, melÿ leʒẽn aʒ Leleok lako temerdẽk Erekẽn kÿwẽl
megh rothadoth Saarbol: Mÿndẽnnapÿ hÿdegh leles, melÿ leʒẽn
aʒ rothadoth Nÿalbol: Negÿednapÿ hÿdegh leles, melÿ leʒẽn
+485
aʒ rothadot Fekete Saarbol. Aʒ ẽʒwe elegÿwlth Febris, leʒẽn aʒ
Eoʒwe elegÿẽdẽt es ẽʒwe ragadoth el hagÿo Febriſẽkbẽl, mÿnth
aʒ kettẽs harmadnapÿ hÿdeg leles, es tẽbbek effelek: Ebben
mÿwelhogÿ ſokfele aʒ Febris, aʒonkeppen aʒ Nedweſſegẽk is aʒ
kÿk megh rothadnak ſokak, de nem vgÿ hogÿ egÿ helÿẽn
elegÿẽttenek volna ẽʒwe. Aʒ ʒurʒawaros Febris, nem aʒ
tÿʒta Nedweſſegẽkbẽl, hanem ſokakbol kÿk egÿ helÿẽn aʒ Nagÿ
Ereknek kÿwẽle, ẽʒwe ʒawarodnak es megh rothadnak, leʒẽn.
Aʒ Dẽgẽs Febris nem chÿak aʒ Melegſeggel, (Spm Animale Vitalem,
hanem aʒ gonoʒ es dẽgẽs veʒẽdelẽmmel, et Naturalem)
Neha aʒ Lelkẽketh, Neha aʒ Nedweſſegẽketh, Neha aʒ Teſtnek
valamelÿ reʒenek allattÿath, megh feortẽʒtetÿ, kÿbẽl kwlẽmbẽʒeſek
tamadnak.

Egÿ napÿ Hÿdegh leleſrẽl. (Ephemera Diaria)

Aʒ Egÿ Napÿ Febris ſemmÿ nem egÿeb, hanem termeʒetkÿwẽl
valo Melegſegh. (noha Magÿarok eʒth Egÿ Napÿ hÿdegh
leleſnek Neweʒÿk) aʒ Lelẽkben melÿ vagÿon. Eʒ Lelẽk penÿgh
nem aʒ, a kÿ aʒ allando Erẽs reʒeÿben Embẽrnek be vagÿon
oltatwan, De amaʒ kẽʒẽnſegẽs eltetẽ Lelẽk, melÿ aʒ Sʒÿwbẽl aʒ
Nagÿ Erekẽn mÿnd aʒ Egeʒ Teſtben be folÿ. Eʒ Egÿ Napÿ
hÿdegh leleſnek aʒerth valo oka, hogÿ aʒ Erekben (Belſẽ fẽ ok[a])
eʒ, vgÿ mÿnth fundamentom lewen, aʒ tẽb Teſtre kÿ omol,
es aʒoknak chÿelekẽdetÿth megh haborÿttia. Es mÿwel hogÿ aʒ
Leleok igẽn vekonÿ, aʒonkeppen aʒ Melÿ Febris abban vagÿon,
mÿndẽnnel kẽnnÿeb es el oʒolhatob, Mulando es chÿak altal folo
vgÿ mÿnth. Nem allando. Ennek eredetÿ penÿgh lathato okokbol

vagÿon, kÿknek ereÿe̊kbe̊l es keʒe̊rÿteſe̊kbe̊l aʒ Vekonÿ, Melegh,
Es Forro Lele̊k fe̊l gÿulad. Mÿwelhogÿ aʒerth aʒ lathato okoktul
eleb aʒ Lele̊k gÿuladhat megh, hogÿnem mÿnth aʒ Nedweſſege̊k,
Sʒwkʒegh mÿnde̊n rothadoth Febriſth melÿ aʒ Nedweſſege̊ktwl
ʒarmaʒÿk, hogÿ ele̊l ve̊gÿe eʒ Egÿ Napÿ, awagÿ egÿnehan napÿ
hÿdegleles.
Ennek bÿʒonÿos ÿeleÿ eʒe̊k, hogÿ nem laſſan ÿw, (Ieleÿ)
Melÿeth Etelnek vtalaſa, Teſtnek megh faradaſa, vagÿ
Nehеʒ Alom, vagÿ gÿakorta valo aſÿtas ele̊l veonnę, de hertelen
eccʒe̊rſmÿnd el foglal. Ele̊ʒe̊r ige̊n kewes vagÿ vgÿan ſemmÿ megh
borʒadas awagÿ reʒketes banth aʒis ha banth chÿak aʒerth,
hogÿha aʒ gonoʒ Nedweſſege̊ktwl aʒ Teſth, ſok Melegh es chÿpke̊de̊
Ere̊s lehеſt e̊nth kÿ. Melÿ aʒ hÿdegtwl megh ſwrwde̊th bwrerth,
+486
awagÿ aʒ folÿaſoknak kÿth deakul Meatuſoknak Neweʒnek e̊ʒwe
ſwleſeÿerth, aʒ ÿnas reʒeketh aʒ teſtben, bantÿa. Semmÿ kegÿeotlen
ÿeleÿ nÿnchenek aʒerth ennek, ſem valamÿ buʒgo
faÿdalom, ſem aʒ Teſtnek nagÿ hankodaſa. Iollehet ebben is aʒ
Pulſus gÿors ees gÿakor, de aʒerth ÿo rendel valo, Nagÿ es
Eres, hanemha Banattul: Etlenſegtwl: Nÿerſeſegtwl, vagÿ hÿdegtwl
tamadot: Aʒ be ʒÿwas nagÿob es gÿorſab aʒ kÿ leheſnel: Aʒ
Hewſegh is eʒ hÿdegleleſben ʒÿlÿd, eʒerth, merth vgÿan aʒon
Napon vagÿ tÿtkon el mulÿk, awagÿ termeʒetʒe̊renth valo Nedweſſegh
es verÿtek altal el oʒol: Aʒ Vÿʒeletnekisßÿne termeʒetʒe̊renth
valo, kÿ valamenÿre ve̊re̊s ßÿnw, kÿnek aʒ feneken
feÿer ʒabaſu vagÿon, awagÿ ettwl chÿak valamÿ keweſſe
kwle̊mbeoʒe̊.
(Okaÿ) Eʒ Febriſnek ele̊lÿaro es lathato okaÿ mÿnd aʒok,
valamelÿek melegh mertekletlenſege̊th hoʒnak. Napnak hewſege:
Mÿnde̊n forroſagh: Faradas: Fe̊le̊tte nagÿ munka: Vigÿaʒaſok:
Koplalaſok: Haragbol valo feddeſe̊k: Gondok: Banath: Felele̊m:
Mÿnde̊nÿknel penÿgh legh gonoʒb es Nehеʒeb aʒ Nÿerſeſegh, kÿ
vagÿ Etelnek ſokaſagatul es ʒabalodaſtul leʒe̊n, vagÿ ſok bor
ÿtaltul, vagÿ gÿwme̊lche̊knek es egÿeb roſſadot eledelnek eteletwl.
Oka aʒ termeʒetʒeorenth valo wreſſwleſe̊knek is valamÿ
okbol megh allaſa, mÿnth aʒ Sʒeknek, aʒ Vÿʒeletnekaʒ Verÿteknek,
aʒ Leheſnek megh ʒorulaſa aʒ Be̊rnek ſwrwſege mÿa, kÿ
leʒe̊n vagÿ hÿdegtwl, vagÿ valamÿ megh ʒorÿto Feorde̊twl. Legh
ÿnkab annal is Okaÿ, aʒ Cÿomb ke̊ʒnek munka mÿa le̊th dagadaſÿ,

Mÿrigÿe̊k, es kegÿe̊tlen gÿe̊trelmek, kÿk aʒ Teſte̊th fe̊l
gÿwÿtÿak, es aʒ Nedueſſege̊ket ÿʒgattÿak.
(Eledele) Effele Febriſben lewe̊nek eleſege legÿe̊n ÿo ÿʒw es
ke̊nnÿen emeʒte̊. Aʒ Napnak melegſegetwl es haragtul megh
hewe̊lteknek olÿ eleſege legÿe̊n a kÿ hÿwe̊ſÿcche̊n es Nedweſÿcche̊n.
Aʒ megh hwlteknek, olÿ eleſege aʒ melÿek keweſſe taplalÿon,
es merteklete̊ſkeppen megh melegÿcche̊n. Aʒ vÿgÿaʒas
awagÿ ʒomoruſagh mÿa, vagÿ ſok gond mÿa megh hewe̊lteknek,
eledele̊k legie̊n aʒ kÿk Nedweſÿtnek es Almat is hoʒnak.
Aʒ kÿk faradaſtul vadnak eʒ Febriſben, aʒoknak annÿ legÿe̊n
Eledele̊k aʒ menÿth megh emeʒtheſſenek, merth aʒ Nÿerſeſege̊th
mÿndeltÿgh el kel tawoʒtatnÿ. Toabba, valakÿknek
Teſte̊k merteklete̊ſſege ʒaraʒ es Melegh, aʒ olÿanoknak
mÿngÿaraſth aʒ Febriſnek el ÿweſekoran, etelth kel adnÿ, merth
eʒ ilÿen termeʒetwnek ha Etelth nem acʒ mÿngÿaraſth, ige̊n
hamar, aʒ Egÿnapÿ vagÿ Egÿnÿhan napÿ hÿdegh leles, rothadot
es Ere̊s Febriſſe hÿdegleleſſe valtoʒÿk. Aʒ kÿknek penÿgh
+487
Mÿrigÿtwl vagÿon Febriſe̊k, vekonÿon kel aʒokath eledellel
taplalnÿ. Effele Febriſe̊kben leweok Borth Feÿert, tÿʒtath, es
vekonÿth igÿanak. De aʒ kÿk Fe̊ faÿok, awagÿ aʒ kÿke̊n
Mirÿgh vagÿon, aʒok Borth ne igÿanak addigh, mÿgh attul megh
Nem ʒabadulnak.
Effele hÿdegh leleſth fe̊re̊deſſel kel gÿogÿtanÿ. (Oruoſsagok)
Annakokaerth aʒ kÿk eʒʒel bantatnak, a mÿkor reaÿok
ÿw es megh keʒd laſſodnÿ raÿtok, mÿngÿaraſth aʒ Fe̊rde̊ben kel
vinnÿ, De aʒerth nem mÿnd egÿ modon, ſem mÿnd egÿmodu fe̊rde̊ben
kel fe̊re̊ʒtenÿ. Merth aʒ kÿth Mÿrigtwl lel eʒ (Mirightwl)
hÿdegh, chÿak aʒ ge̊ʒ feorde̊nek aʒ ge̊ʒÿn kel aʒth tartanÿ, hogÿ
aʒ Teſtben lewe̊ parakat kÿ hoʒʒa. Aʒ kÿk penÿgh (Munkatul,
munkatul valo faradaſoktul, vagÿ vigÿaʒaſoktul, Vigÿaʒaſtul. Gondoktul
vagÿ nagÿ gondoktul es elmenek megh bantaſÿtwl Elmenek meg
eſtenek eʒ febriſben, kaad feorde̊ben kel megh bantaſitul)
fe̊re̊ʒtenÿ, melÿeth folÿo vÿʒbe̊l keʒÿte̊ttenek, Melege̊n es
ſokaÿgh kel bennę wltetnÿ, Onneth kÿ kel ve̊nnÿ megh kel
ʒaraʒtanÿ, es beo Melegh fa olaÿal megh kel kennÿ. Aʒ Napnak
Hewſegtwl aʒ kÿke̊n Febris vagÿon, aʒ Eleÿn (Nap hewſegetwl)
mÿngÿaraſth hwÿteſſel kel orwoſlanÿ. Ees hÿdegh folÿo vÿʒnek
feorde̊ÿeben kel gÿakorta wltethnÿ, onneth kÿ kel ve̊nnÿ

megh kel ʒaraʒtanÿ, es egÿ kewes hÿdegh fa olaÿal kel megh
e̊ntenÿ aʒ teſteth, de kennÿ egÿche̊pnere ſem ʒwkʒegh. Aʒ
Feÿere penÿgh kel chÿnalnÿ roſa olaÿth Soſth ÿmÿlÿen modon,
Eʒ olaÿt hÿdege̊n fe̊l kel ʒÿtatnÿ gÿapÿuwal, es aʒ Fe̊nek feolÿben
fe̊l kel akaʒtanÿ, keʒʒel oʒton laſſan ʒorÿtanÿ kel, hogÿ aʒ
Fe̊nek elſe̊ reʒere aʒ homloknal rea chÿepegÿen laſſan laſſan,
Eʒth mÿnd addigh kel chÿelekeodnÿ, mÿgh nem megh haÿol aʒ
Febris. Ha valakÿn hÿdegtwl vagion, eʒ Febris, mÿkor (Hÿdegtwl)
el haggÿa aʒ hÿdeghleles, Melegh fe̊rde̊ben kel wltetnÿ, de aʒ
fe̊re̊des ele̊t aʒ Feÿeth, aʒ fe̊re̊des vthan is, kekliliom Olaÿal,
awagÿ Nadrus Olaÿal megh kel kennÿ. Aʒ kÿk ehe̊ʒeſnek (Ehe̊ʒeſtwl)
Es koplalaſnak okaerth bantatnak effele Febriſſel,
mÿkor ÿmmar ʒÿnthe el keʒdene hadnÿ, Mÿngÿaraſth aʒ Melegh
fe̊rde̊ben kel vinnÿ, es ſok meleg fa olaÿal kel aʒon fe̊rde̊ben
megh e̊ntenÿ, es laſſan te̊rlenÿ, es ſokaÿgh kel aʒ fe̊rde̊ben
wltethnÿ. Mÿkorozton kÿ kel aʒ fe̊rde̊be̊l, e̊nnÿ kel adnÿ. Iſmeth
aʒ fe̊rdeoben kel wltetnÿ, hogÿ kÿ keel, iſmet e̊nnÿ agÿ Arpa
kaſath, vagÿ Salatath, vagÿ ʒep ke̊wÿ halath. Ha Nÿerſeſegtwl
vagÿon aʒ Febris, legh ele̊ʒe̊r megh kel (Nÿerſeſegt[wl])
aʒt latnÿ, ha megÿe̊n annak aʒ haſa awagÿ megh ʒorulth. Ha
megÿe̊n es chÿak a Nÿerſeſegh megÿe̊n a kÿ oth ben volth,
+488
olÿankor aʒ Febriſnek el hagÿaſaban kel fe̊re̊ʒtenÿ aʒ ilÿent, es
aʒ vtan is kel e̊nnÿ adnÿ, de ÿol megh kel aʒerth eʒth lathnÿ,
hogÿha aʒ Betegnek annÿra me̊nth aʒ haſa, hogÿ el ʒakadot aʒ
ereÿe aʒ betegnek mÿatta, aʒth nem kel megh fe̊re̊ʒtenÿ, hanem
chÿak e̊nnÿ kel adnÿ, es aʒ gÿomrath ÿo melegh fa olaÿos wre̊mmel
kel be ke̊tnÿ. Ha penÿgh aʒ haſa megh ʒorulth mÿnde̊ne̊ſtwlfogwa,
es ha meeg aʒ Nÿers eledel aʒ gÿomorban vagÿon, agÿ ſok
melegh vÿʒeth megh ÿnnÿa, hogÿ aʒth kÿ okaggÿa. Ha penÿgh
ÿmmar ala ʒallot aʒ eleſegh aʒ Bele̊kben, aʒ oldal cÿontoknak
leg alol aʒ Maÿ es Lep fe̊leot melÿ huſok vadnak, aʒ aranth kel
arra valo ÿo orwoſſagokkal be ke̊tnÿ, es arcʒÿal ala fekwgÿek
aʒ Betegh, es vgÿ alugÿek el. Aʒ Alom vthan oʒton, ÿndÿch
megh aʒ haſat Chÿappalvagÿ ke̊nÿw ClÿſterewelCubebaknak kÿ fachÿarth leweth elegÿch eoʒwe roſa olaÿal,
es aʒ pulſuſokat eʒʒel kennÿed, aʒ Sʒÿwethisaʒ hÿdegh leleſnek
mÿnde̊n hewſegeth megh enhitÿ, es megh is gÿogÿth.

(Sÿnochus Continens) **Sʒwntelen valo awagÿ Tarto Hÿdegh leleſrel̊.**
Aʒ Forroſagok, awagÿ Magÿar modon, aʒ hÿdegleleſe̊k
ke̊ʒʒwl, legh elſe̊, aʒ Allo, Tarto, oda ʒegeʒe̊th, es Sʒwntelen valo
wde̊ben lewe̊ hÿdeghleles, Merth vntalan faraʒth mÿnde̊n keoʒbe
veteſnekwl, mÿnd addigh mÿglen ʒÿnthe el hagÿ. Kethfele
([S]ÿnochus penÿgh: Eggÿk rothadas nekwl valo, kÿth
non putrida Nemelÿek <ſok> gÿnÿhan napÿgh valo hÿdegh
...iaria pluriũ dierum) Leleſnek hÿnak. Maſÿk, rothadaſſal valo, kÿth
Allandonak es ʒwntelen valonak Neweʒnek, Mÿnd aʒ keth felenek
penÿgh allattÿa es allo oka aʒ Nagÿ Edenÿe̊kben vagÿon, es
mÿnd aʒ ket felenek helÿe aʒ Holn alat es aʒ Cÿomb ke̊ʒe̊th.
Allattÿa penÿgh aʒ Ver, de nem aʒ magatul valo Sʒÿligh Ver,
hanem amaʒ Ver a kÿ aʒ Negÿ Nedweſſege̊knek egÿenle̊ e̊ʒwe
elegÿwleſe̊kbe̊l aal. Aʒokra ÿw penÿgh eʒ hÿdegh leles, aʒ kÿk
mertekletе̊ſe̊k, valamenÿre Nedweſe̊k es Melegbek, ke̊ʒep wde̊ben
vadnak, Teſte̊ſe̊k, es a kÿketh Vernek ſokaſaga, es aʒ
Nedweſſege̊knek egÿenle̊ bwe̊lke̊deſe vgÿan meg nÿomot, Egÿeb
termeʒetw Embe̊reoketh nem banth. Aʒerth aʒ rothadaſnekwl
valo, Awagÿ aʒ Egÿnÿhan Napÿ hÿdegleles, aʒ Vernek nemÿnemw
forroſaga, es ʒÿlÿgh megh gÿuladaſa. Es mÿkeppen hogÿ
aʒ Vernek allattÿa mÿnde̊nwth egÿmodu, ʒÿnthe vgÿ annak gÿuladaſa
is telÿeſſeggel egÿ modu, es aʒnak eleÿtwl fogwa vegeʒeteÿgh
aʒ hÿdegleleſeis egÿ modu.
+489
Aʒ Egÿnehan napÿ hÿdegleleſnek, kÿ vgÿan Nem ige̊n
megÿe̊n harmad napnal towab, aʒon okaÿ vadnak mÿnth
aʒ Egÿ Napÿ hÿdegh leleſnek, Melÿ okok aʒ mÿkor kÿſſebbek,
Egÿ Napÿ hÿdegh leleſth, Mÿkor penÿgh buʒgobbak, Harom
Napÿ awagÿ leg toab Het napÿ hÿdegh leleſth hoʒnak. Ebben aʒ
Teſtnek be̊renek megh ſwrwdeſe es megh ʒorulaſa vagÿon, es aʒ
vernek bwe̊lke̊deſe, kÿ leʒe̊n vagÿ aʒ Alfelben valo Eoth (Okaÿ)
Ereknek megh ʒorulaſabol, kÿbe̊l aʒ ele̊t ver folÿt kÿ, Deakul
Hemorrhoiſnak Neweʒÿk, vagÿ Or vernek chÿorgaſanak megh
allaſatul, Vagÿ Hawÿ ver folÿaſnak megh allaſatul aʒ Aʒʒonÿallatokon,
vagÿ penÿgh olÿ vertwl, melÿ Neweke̊de̊t aʒ ſok
Melegh Etkeknek Mertekletlenwl valo eteletwl. Annakokaerth
eſÿk eʒ hÿdeg leleſben aʒ Mertekletlenwl ele̊, kÿ noha ÿo allapatu
Teſtel volna, de aʒ ſok borral es ſok Huſſal magath megh
te̊ltÿ, Merth eʒ ilÿennek vere Sok es Melegh, kÿ Nem ke̊nnÿen

rothad megh. Eʒ okokbol aʒerth elȯʒȯr megh gÿulad aʒ eltetȯ
Lelȯk, es aʒ Ver laſſan laſſan megh hewȯl.
Eʒ egÿ nÿhan Napÿ hÿdegleleſnek aʒon ÿeleÿ vadnak (Ieleÿ)
mÿnth aʒ Egÿ Napÿ hÿdegleleſnek, chÿak hogÿ nÿlwabban valok,
Ebben kÿwaltkeppen mÿnd aʒ egeʒ Teſth megh twʒeſȯdÿk, de
legh ÿnkab aʒ Orcʒa. Aʒ Eoregh ÿʒeketh nagÿ lankadas foglalÿa
el, es aʒ fȯl hankodas vgÿan el faraʒtÿa: Aʒ Erek igȯn fȯl fuualkodnak:
Aʒ vak ʒȯmȯk igȯn vernek fȯl: Aʒ Fȯ faÿ es megh
Nehezȯdÿk: Gÿakorta Melÿ alom foglal el: Nehеʒ aʒ lelȯkʒeth
vetel: Aʒ Pulſus Ernek nagÿ fȯl vereſe, ʒwnetlen valo es gÿorſ:
Aʒ Bȯr Sÿma kÿ laſſu melegſeggel vagÿon.
Ehȯʒ ʒÿnthe haſonlo hÿdegleles gÿakorta megh (Sarga Sartul
leʒȯn aʒ Sarga Saarnak es aʒ Melegh Nedweſſegȯknek Hÿdegleles)
fȯlȯtteb valo megh moʒdulaſatul is. Merth ennek lathato
okaÿ mÿkor fȯlȯtteb aʒ Sarga Saros Teſtben (Bathor egeſſegȯs
legÿȯn aʒ is)be rohannak, Nem chÿak aʒ eltetȯ Lelkȯt
hewitÿk megh, de Erȯs Nedweſſegȯketh ÿndÿtnak, kÿnek hewſegetwl
rothadaſnekwl valo Febris gÿulad fȯl. Eʒ hÿdegleles ÿollehet
kÿlÿeb terÿed aʒ Egÿ Napÿ hÿdegh leleſnel, de aʒerth
vgÿan Sÿnochus Nem. Merth aʒ Egÿ Napÿ hÿdegleles, aʒ Vernek
buʒgo voltha. Eʒ penÿgh aʒ Sarga Saarnak rothadaſnekwl
valo fȯl ÿndulaſa. Aʒ Egÿ Napÿ hÿdegh leles, ÿo allapatu eęs
Mertekletȯs Teſtben eſÿk megh, De ÿmeʒ, Melegh Ees Sarga
Saaros Teſtben. Ennek penÿgh lathato okaÿ Nem egÿebek, (Okaÿ)
hanem aʒok aʒ melÿek aʒ Egÿ Napÿ Hÿdegh leleſth ÿndÿttÿak,
ÿelȯſben penÿgh affele nagÿ kenʒas aʒ mÿnemw vagÿon aʒ Veſefaÿokon,
vagÿ aʒ Sʒwlȯ Aʒʒonÿallatokon: Munka tetel: Nagÿ
+490
maga gÿakorlas: Nap hewſege: Fȯrdȯ: Haragbol valo megh
gÿuladas, es aʒ kÿk ehȯʒ haſonlok. Ebben penÿgh eʒ hÿdegleleſben,
(Ieleÿ) Sem aʒ Pulſus Erben, Sem aʒ vÿʒeletben rothadas
Nem teccʒÿk, de aʒ Sʒaÿ megh keſerȯdÿk, Aʒ Etelnek kewanſaga
el veß, Sʒomÿuſagh gÿȯtȯr, Fȯnek faÿaſa bant, Aʒ Vÿgÿaʒas
vgÿan ȯʒtȯkel, Aʒ Bȯr darabos ßaraʒ, kÿth erȯs hewſegh banth.
Mÿkor aʒ lathato okok el vetetnek, rȯwÿd nap aʒ vthan, aʒ
Febris es annak ÿeleÿ, mÿndȯn orwoſſagnekwl chÿak aʒon
(Tanuſagh) nÿugowaſſal is, megh ßwnÿk. Mÿkor aʒerth aʒ Egÿ
Napÿ hÿdeg leles rothadaſnak ÿele nekwl egÿ awagÿ keth
Napoth el halad, Eʒ ketfele Febriſnek valamelÿkenek higgÿed

lȅnnÿ.
(Oruoſsagok) Aʒ kÿk aʒ Egÿnÿhan Napÿ hÿdegleleſſel bantathnak,
Verth kel raÿtok vȅnnÿ aʒ menÿth aʒ Erȅ el ʒenwedhet, merth
eʒ bÿʒon dologh, valakÿknek Teſtȅk aʒ termeʒettwl olÿ allapatban
rendeltetȅth hogÿ aʒ kÿ leheſre es aʒ Lelȅkʒet vetelre
nÿncʒen ʒÿnthe elegſegȅk, eʒ ilÿenȅkȅn ha Verth nem
veʒnek, megh tȅrtenhetÿk hogÿ megh fuladnak, awagÿ el aÿulnak
nagÿ veʒȅdeleommel, hanemha eʒ ilÿenȅket aʒ magok nagÿ erȅs
voltok, vagÿ ſok verÿtek, vagÿ bew ver folÿas ʒabadÿttÿa megh
aʒ halaltul. Aʒ Ver vetelnek vthanna Nem ſok wdȅmulwa, etelth
agÿ Nekÿ arpa kaſath es Meʒes bort ÿnnÿa. Meʒes ecʒetȅth agÿ
ÿnnÿa es aʒʒal orwoſolÿad merth eʒ igȅn hÿwȅſÿth.
(Sartul wal[o] Ha Saartul vagÿon aʒ Hÿdegh leles, Fȅldÿ
Hÿdegh leleſrȅl) boʒʒanak gÿeokeret tÿʒtÿcchad megh mÿnt aʒ
Thormat, tȅrd megh, tȅlch bort eſtwe rea, es alÿon raÿtha reggelÿgh,
ʒwrd le reggel rola ruha altal, mÿkor aʒ hÿdegleles el
ÿw agÿ ebben fel Meʒȅllÿel megh ÿnnÿa, de addigh valamÿ
maaſt ſe egÿek ſe ÿgÿek.
(Sÿnochus Aʒ Rothadaſbol lȅth ʒwntelen valo hÿdegleles, ʒarmaʒÿk
Putrida) aʒ megh veʒȅth es rothadoth vertwl. Ennek
penÿgh eredetÿ felȅl erȅſſen ellenkȅʒnek es vÿaſkodnak aʒ Bȅlch
Embȅrȅk, hogÿha aʒ Ver megh rothadhate? es aʒ mÿ ebbȅl ÿw,
rothadot verbȅl valo hÿdeghleleſę. Vagÿ Saartul valo hÿdegleles.
De aʒ ȅ vÿʒʒalkodaſok ilÿen tanuſaggal romol el. Aʒ
(Aʒ Ver keth Ver ket modon rothad megh: Egÿkeppen, mÿkor
modon rothad) aʒ Melegſegnek Ereÿewel, termeʒetkÿwȅl el valaʒtatnak
(Elȅʒȅr) aʒ hoʒʒaÿa nem haſonlo allatok, mÿnth aʒ
Sarga Saar kÿ vekonÿ, megh valaʒtatÿk aʒ Fekete Sartul kÿ
temerdȅk es Fȅld termeʒetw. Eʒ valtoʒas penÿgh ÿgaʒban
mondathatÿk megh veßeſnek hogÿ nem mÿnth rothadaſnak. Ilÿen
okbol aʒerth ha aʒ Ver megh rothad es aʒ Febris feol gÿulad,
+491
Aʒ Nem rothadot hÿdegh leleſſę, de vagÿ Sarga Sartul, vagÿ
Fekete Sartul valo hÿdegleleſſe leʒȅn. Maſkeppen aʒ (Maſodcʒor)
Ver ÿgaʒan rothad megh, mÿkor aʒ Nem haſonlo allatoknak el
valaʒtaſa nekwl, megh veß aʒ Ver, kÿ vagÿon Nagÿ Bwʒʒel es
Nehеʒ ʒaggal, Merth mÿkeppen hogÿ aʒ Embȅrnek
Melÿeben, Gÿomraban, awagÿ aʒ Belȅkben, awagÿ egÿeb wres
helÿekȅn, aʒ termeʒeth kÿwȅl valo kÿ omloth ver vetkeſſe es

vgÿmÿnth Mergẽs allatta leʒẽn, Smegh rothad, es be omolwan
aʒ Elẽ Erekkel es Inakkal kẽrẽſkẽrwl vetetẽth Teſtben, kÿth
Deakul Muſculuſnak hÿnak, termeʒeth ellen valo dagadaſth ees
Twʒes keleventh chÿnal, kÿ elẽʒẽr megh rothad, es aʒ vthan
genÿetſegẽſſe leʒẽn. Eʒẽnkeppen nem ʒwkʒegh ketẽlkẽdnÿ, hogÿ
igẽn erẽs okokbol, mÿnth aʒ Eegnek megh veʒẽth es megh Dẽglelt
voltabol, aʒ Nagÿ Erekben aʒ Ver megh nem rothadna: Sẽth
ÿnkab mÿkor aʒ Maÿnak alla<pa>ttÿan Twʒes es forro kelewen
leʒẽn, akkor aʒ Ver nem chÿak rothadot de Neha vgÿan genÿetſegẽs
is leʒẽn. De vgÿan mÿndẽnẽk valÿak eʒth, hogÿ aʒ Ver
neha annÿra megh valtoʒÿk ees megh veß, hogÿ ſoha tẽbʒẽr
termeʒetʒẽrenth valo allapattÿara es ÿo voltara, aʒ termeʒetnek
Emeʒteſe altal nem terheth. Toabba, aʒ Melÿ Ver aʒ hÿdegh
leleſẽkben el kÿ vetetÿk Er vagaſnak altala, Nagÿ gÿakorta
megh lattÿak eʒth hogÿ nem chÿak Neheʒ ʒagu es Bwdẽs, de
rothadot is annÿra hogÿ ẽʒwe nem ragadhat aʒ ver: Ilÿen modon
aʒerth mÿkor aʒ Ver megh rothad, Allo awagÿ Sokaÿgh
tarto rothadot hÿdegh leles gÿulad fẽl. Ennek penÿgh aʒ rothadot
hÿdegleleſnek, mÿnth ʒÿnthe aʒ rothadaſnekwl valonak, mÿnd
egÿmodu el ÿweſe vagÿon. Harom moggÿa vagÿon (Harom modu
penÿgh eʒ hÿdegleleſnek, Merth Nemelÿk aʒ eleÿtwl aʒ rothadot
fogwa aʒ vegeʒeteÿgh, mÿnd egÿenlẽ buʒgoſaggal hÿdegleles)
forroſaggal vagÿon. Nemelÿk aʒ keʒdetÿtwl fogwa aʒ vegeÿgh
mÿnd ẽregbẽdÿk es Newekẽdÿk. Nemelÿk penÿgh, aʒ
Eleÿtwl fogwa aʒ vegeʒeteÿgh mÿnd ßalton ſʒal.
Ennek nagÿob Okaÿ vadnak hogÿnem mÿnth aʒ egÿnehan (Okaÿ)
Napÿ hÿdegleleſnek, merth eʒẽk nem chÿak gÿuladaſth
de rothadaſth is hoʒnak. Fẽ oka penÿgh mÿndẽnnel legh ÿnkab,
nem aʒ Embẽrÿ Teſtnek bẽrenek ʒÿlÿgh megh ʒorulaſa, de aʒ
Sok temerdẽk es Enÿwes Nedweſſegẽknek eoʒwe ragadaſatul
valo megh rekedes, kÿ nem chÿak aʒ bẽrth, de aʒ Maÿnak vekonÿ
Ereÿt, es aʒ Teſtnek egÿeb ereÿt is megh tẽltÿ. Iolllehet am
bathor aʒ Teſth telÿeſſeggel egeſſegẽs legÿẽn, es mÿndẽn Nedweſſegẽk
termeʒetʒẽrenth valok es tÿʒtak legÿenek, de mÿwel
hogÿ aʒ Erẽs megh rekedes tÿltÿa, hogÿ aʒ lelẽkʒet altal, ſe
+492
aʒ Egnek hÿwẽſÿtẽ Ereÿe ÿnneth kÿwẽl oda be ne meheſſẽn, Se
aʒ Erẽs es fwſtẽs Enÿwes rutſagok onneth belẽl kÿ ne ÿwheſſenek,
ÿnneth leʒẽn, hogÿ aʒ Embẽrnek Teſteben aʒ Melÿ termeʒeth

ʒe̊renth valo Melegſegh terme̊th, Megh fulad, Es valamÿ
Melegſegh Ees Nedweſſegh oth ben vagÿon, ʒwkʒegh hogÿ megh
(Ieleÿ) rothaggÿon. Ieleÿ haſonlok aʒ Egÿnehan Napÿ hÿdegleleſhe̊ʒ,
chÿak hogÿ Nagÿobbak es lathatobbak ebben, Aʒ hewſegh
is ebben ÿnkab banth. Aʒ Pulſus penÿgh nem chÿak Nagÿ, buʒgo,
gÿors, es gÿakor, de egÿene̊tlen is es modnekwl valo. Aʒ vÿʒeleth
temerde̊k, ve̊re̊s, ʒawaros, es aʒ feneken ſemmÿ olÿ ſe̊prw
nÿnchen.
(Oruoſsagh) Effele hÿdegh lele̊ke̊nis verth kel ve̊nnÿ ʒÿnthe
mÿnth aʒ Egÿ nÿhan Napon valo hÿdeglele̊ke̊n.
Sandalum fath mÿnde̊nÿk feleth teorÿ megh, Ees roſa vÿʒʒel
e̊ʒwe tÿmporalwan, keoſd aʒ gÿomorra awagÿ ha megh adod
ÿnnÿa is ÿo.
Sarga dÿnnÿenek heald megh aʒ magwat, aʒt ad
eonnÿ, awagÿ Ge̊re̊gh dÿnnÿenek aʒ Belÿth.

(Cauſon ...dens Febris) **Gwÿtokwan hÿdegleleſre̊l.**
Aʒ Forro Hÿdegleles leʒe̊n mÿkor aʒ Sarga Saar aʒ Erekben
megh rothad, haſonlo aʒerth aʒ Harmad Napÿ Hÿdegh
leleſhe̊ʒ, de ennÿbe̊l kwleombe̊ʒ twle, hogÿ aʒ Harmadnapÿ
hÿdegh leleſben aʒ Sarga Saar, mÿnd aʒ egeʒ teſtben el hath,
De aʒ Forro hÿdegh leleſben aʒ Sarga Saar mÿnd aʒ Verrel
eggÿwth megh tartatÿk aʒ Edenÿe̊kben.
(Ieleÿ) Ieleÿ ennek: Aʒ Nelÿw ʒaraʒ, Temerde̊k, darabos, es
fekethe: Aʒ gÿomor ragatÿk: Ere̊s ʒenwedhetetlen ʒomÿuſagh
vagÿon: Nagÿ alhatatlanſagh: Es Neha Bolondoſkodas is.
(Tanuſsagh) Effele hÿdegh leleſben valok, hÿdegh helÿe̊n
fekwgÿenek a hol aʒ Eeg ige̊n ʒepe̊n es tÿʒtan ßelle̊ʒÿk, Gÿe̊nge
tÿʒta es vekonÿ lepe̊de̊wel takartaſſek be, melÿ lepe̊de̊t gÿakorta
megh valtoʒtas: Aʒ Agÿa Sʒele̊s legÿe̊n hogÿ aʒ megh hewe̊lt
teſte̊th ÿdeſtowa ʒellel forgathaſſa, ha nÿnchen Sʒelle̊, legÿeʒe̊wel
ʒelle̊ʒʒed.
(Eledele) Etele legÿe̊n hÿdegite̊ es Nedweſÿte̊, Salata, Te̊k
(Itala) Soſka. Itala Vÿʒ kÿben egÿ kis Fa heat fe̊ʒtel megh, Vagÿ
vÿola vagÿ Roſa Iulep, kÿth Arpa vÿʒʒel elegÿte̊ttel e̊ʒwę.
(Oruoſsagok) Aʒ Gÿomrara ke̊s hÿdegÿte̊ allatokath, Roſat,
violat, viʒÿ Te̊ke̊th, es effeleketh. Ha aʒ Betegnek wde̊ÿe, Ereÿe,
+493
es egÿeb okaÿ engedÿk, leg ele̊ʒe̊ris mÿngÿaraſth Verth kel

raÿta vȩnnÿ. Er vagaſſal, Merth igh megh hÿwȩſȩdÿk
aʒ Teſthe es aʒ forroſagh megh aluʒÿk. Summaʒȩrenth aʒerth aʒ
Forro hÿdegh leleſnek gÿogitaſaban eʒ kewantatÿk es aʒ kettȩ
ʒwkʒegȩs, Vagÿ aʒ hogÿ aʒ Saaros Nedweſſegȩk kÿ tÿʒtulÿanak
Embȩrbȩl, vagÿ megh oltaſſanak: Kÿ tÿʒtulnak penÿgh, Verÿtek
altal, Okadas altal, Es Haſnak mȩneſe altal. Meg oltatnak penÿgh
hÿdeg ÿtallal, melÿel gÿakorta aʒ Forro hÿdegh leleſȩk megh
ʒoktanak gÿogÿulnÿ.
Faÿ Soſkanak Bolÿoianak fachÿard kÿ aʒ leweth vÿola
Iuleppel elegÿch ȩʒwe es eʒt aggÿad ÿnnÿa.
Faÿ Egrȩſſel feoʒ Tÿkfÿat, annak aʒ lewet aggiad megh
ÿnnÿa.
Feÿer fwʒnek leweleth, awagÿ Naadnak leweleth hÿncÿed aʒ
agÿa kȩrnÿwl.
Sarga dÿnnÿe magoth, vborka magoth, Tȩkmagoth, healÿ
megh, fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒt ad ÿnnÿa.
Dÿnnÿe ʒagu fweth, kÿt Deakul Potentillanak hÿnak, kȩʒ aʒ
Tenerere es aʒ Talpara.
Faÿ Tengȩrÿ ʒeolȩth agÿ eonnÿ.
Pomagranatnak fachÿard kÿ aʒ leweth, elegÿch ȩʒwe Nadmeʒʒel
es Salata vÿʒʒel, enhera eʒt aggÿad ÿnnÿa.
Gȩrȩg dÿnnÿeth vaÿ megh, tegÿ tȩrȩth Nadmeʒeth bele,
raʒʒad aʒ keʒeddel mÿnd addigh ÿdeſtowa, mÿgh aʒ Nad Meʒ
el olwad, eʒ legÿȩn ÿtala.
Gȩrȩgh dÿnnÿe mÿgoth, Sarga dÿnnÿe magoth, Vborka magoth,
Teok magoth healÿ megh es tȩrd megh, Arpa kaſat fȩʒ
megh es annak chÿak aʒ leweth forron ȩſd rea, ʒwrd megh,
tegÿ ehȩʒ Nadmeʒeth, Eʒth aggÿad ÿnnÿa.
Reubarbaromoth forralÿ megh vÿʒben, ehȩʒ elegÿch Nadmeʒeth
awagÿ vÿola Sÿrupot, ad megh ÿnnÿa.

Mÿnden napÿ hÿdegh leleſrȩl. (Quottidiana)

Aʒ ÿdeigh valo, awagÿ aʒ mÿnth mongÿak El hagÿo hÿdeglelefȩk,
veʒnek Neweʒetȩth, aʒ w elȩ kerwleo ÿdeÿȩknek mÿwoltatul.
Inneth Neweʒtetÿk aʒ mÿndȩn-Napÿ hÿdegleles is, merth
mÿndȩn Napon elȩ kerwl, kÿ mÿndȩn hÿdegh leleſȩk kȩʒȩth
legh rÿtkab. Leʒȩn penÿgh aʒ Nÿalnak rothadaſabol, Melÿ (Okaÿ)
Nÿal ÿgȩn rÿtkan rothad megh. Tȩrtenÿk aʒokon eʒ Hÿdegh
+494
leles, kÿk Nÿallal bwȩlkȩdeok, Kȩwerȩk, Hereltek, Ven Embȩrȩk,

Aʒʒonÿallatokon is leʒe̊n, es aʒ olÿanokon kÿk hewolkodaſſal
vagÿ hoʒʒu aluuaſſal, vagÿ gÿakor fe̊re̊deſe̊kkel, vagÿ hÿdeg es
Nedwes eledele̊kkel vagÿ gÿakorta valo ʒabalodaſokkal, vagÿ
vnos vntalan valo Etellel mÿnth aʒ gÿerme̊keok, vagÿ ſok reʒe̊ge̊ſke̊deſſel,
Nÿerſeſegnek es Nÿalaſſagnak ſokaſagath gÿwte̊ttek
be Teſte̊kben, ÿele̊ſben Telben, hÿdeg tartomanÿokban, es Eſſe̊s
wde̊ben.
(Ieleÿ) Effele hÿdegleleſben valoknak, Orcʒaÿok fekethe ʒÿnw
Sarga es valamenÿre puffadot, Aʒ gÿomor ʒaÿa betege̊s es ere̊telen,
Etelth nem kewan, Ees gÿakorta ſawanÿuth be̊fe̊g feol. Aʒ
hÿdegleleſnek penÿgh el ÿweſe nÿnchen hertelenſeggel, hanem
ÿw laſſan laſſan, es aʒ Teſtnek kwlſe̊ reʒeÿ hÿdegwlnek chÿak
megh, kÿben aʒ de̊de̊rge̊ reʒketes rÿtkan eſÿk megh: Aʒ Teſth
el Neheʒwl, es vagion raÿta alomnak nagÿ kewanſaga: Aʒ hewſegh
chÿak alÿg alÿgh es neheʒen e̊regbe̊dÿk nagÿ igÿene̊tlenſeggel,
Melÿben nÿha aʒ hewſegh, neha aʒ hÿdegſegh ere̊ʒtetÿk
aʒ Embe̊rtwl. Aʒ fe̊l gerÿede̊t hewſegh penÿgh nem olÿan ere̊s
buʒgo, mÿnt aʒ harmad Napÿ hÿdegleleſben, merth ſem
megh nem Egeth, Sem aʒ Teſtre̊l el nem hanattÿa aʒ lepleth, ſem
olÿant Nem leh pÿh nagÿ gÿakorlatoſſaggal mÿnth aʒ Langh, Sem
fe̊le̊tteb valo kewanſaga vÿʒ ÿtalra aʒ ʒomÿuſagh mÿa, hanem
mÿnth aʒ megh gÿutoth Nÿers fanak fwſte̊lgeſe ees paraÿa,
ele̊ʒe̊r olÿan, es annak vthanna oʒthon Ere̊s es vgÿan Maros.
Elſe̊ Napokon eʒ hÿdegleleſben ſemmÿ verÿtek kÿ nem wthÿ
magath, de aʒ vthan valamÿ kewes, kÿ Enÿwes ʒabaſu es ke̊wer.
Eʒ hÿdegleles penÿgh Tÿʒe̊n Nÿolcʒ orath tarth. Aʒ megh
ßwneſe hat orath. Aʒ pulſus ebben kichÿn, lankadot, es rÿtka,
ÿele̊ſben aʒ eleÿben aʒ hÿdeg el leleſnek, Mert aʒ termeʒetʒe̊renth
valo Melegſegh, aʒ hÿdeg temerde̊k es Enÿwes Nedweſſegnek
Moʒgaſawal fe̊le̊tte megh nÿomatÿk. Elſe̊ napokon aʒ
Vÿʒeleth feÿer es vekonÿ, kÿ Nÿerſeſegnek be̊ſegewel tele, Melÿ
Nÿerſeſegh fe̊leotte ÿge̊n rekeʒth, es aʒ termeʒetʒe̊renth valo
Melegſege̊th el rontÿa. Aʒ vthan mÿkor oʒton aʒ Nÿerſeſegh megh
emeʒtetÿk, es annak valamÿ reʒe aʒ vÿʒelettel el megÿe̊n, Aʒ
vthan oʒton aʒ Vÿʒeleth, Ve̊re̊s, temerde̊k, es ʒawaros leʒe̊n. Aʒ
Haſnak me̊neſe lagÿ, Nÿers, es Nÿalas.
(Eledele) Mÿnde̊n Etele eʒ hÿdegleleſben valonak olÿ legie̊n
kÿ emeʒʒe aʒ Nÿalath es vekonÿccha.
(Oruoſsagok) Gench fwnek vÿʒeth aggÿad ÿnnÿa.

Machka Tȯwiſnek melÿet chÿak apro lewelebȯl vȯttenek,
vÿʒeth aggÿad ÿnnÿa.
+495
Fekete wrȯmnek vȯd vÿʒeth, valamelÿ Napon abban acʒ
ÿnnÿa, aʒ hÿdegleles rea nem ÿw.
Harom ßal vtÿ fweth ʒakas fȯl gÿȯkereſtwl, megh
ne moſſad hanem chÿak meg vakarÿad aʒ gÿȯkereth, aʒald megh
tȯrd megh moſarban, tegÿ egÿ mogÿoronÿ tȯrÿekȯt hoʒʒaÿa, es
tȯd egÿ tÿʒta beogreben, eos feÿer bort rea, forrald ÿol megh aʒ
Twʒnel, ad megh ÿnnÿa aʒ hÿdegh leleſnek ÿdeÿen.
Feÿer wrmȯth korotlant ronch megh, gÿurd ȯʒwe Sowal,
mÿkor aʒ hÿdeg rea ÿw, abban aʒ menÿth megh ehetÿk ȯgÿe
megh, es egÿ penʒ ara bort igÿek megh rea, es takaroggÿek
ÿol be.
Aʒ melÿ Chÿga Toban terȯm, ʒeggÿed annak tekenȯÿet, hew
twʒhelÿȯn egeſd megh, aʒ ʒÿnthe olÿan leʒȯn mÿnth aʒ kek
poʒto, tȯrd meg es ʒÿtald megh, Borban awagÿ Ecʒetben ad
megh ÿnnÿa, ſoha tȯbbe nem lelÿ, meeg ha aʒ hÿdegleles Serveſbȯl
volna is el haggÿa, de ÿo ſwtȯſȯn igÿa megh.
Katankorot mÿnd gÿȯkereſtwl metelÿ aprora, erȯs ecʒetben
fȯʒd megh, reggel es eſtwe aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Iſthen faÿath, Eoregh chÿalannak magwath, kenkȯweth, fa
olaÿth, Ohaÿath, Borban fȯʒd ȯʒwe eʒȯketh, eʒʒel kennÿed aʒ
Teſteth, Snem erȯʒ hÿdegleleſth.
Sʒapora fweth, vthÿ fweth mÿnd gÿȯkereſtwl fȯʒ megh borban,
ves fel Nehezek ʒerechÿȯn Dÿo vÿragoth bele, mÿkor aʒ
hÿdeg el lelÿ, aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Egÿ Tÿkmonnak feÿereth veſd kÿ egÿ talachkaban tȯlch egÿ
penʒ ara Egetȯth bort reaÿa, gÿwch megh, mÿkor megh ſwl, ad
megh ȯnnÿ.
Ved aʒ Embȯrnek ganeÿath, aʒald megh es tȯrd
porra, mÿnek elȯtte hÿdegleles rea ÿwne, ebbȯl Meʒben agÿ
megh eonnÿ keth Nehezekȯth, awagÿ Borban agÿ annÿth megh
ÿnnÿa, harmad Napra el haggÿa.
Nÿulnak aʒ Maÿath vagÿ aʒ gÿomrath aʒald megh es tȯrd
megh, ebbȯl keth Nehezekȯth Boʒʒa fanak annÿ vÿʒeben mÿnth
egÿ tÿkmon heaban ferne, agÿ megh ÿnnÿa.
Ʒamarnak harom vagÿ Negÿ chÿȯp vereth ad megh borban
ÿnnÿa.

Egÿmodu hÿdegleleſrȯl. (Hepialus)

Affele Hÿdegleleſis, melÿben mÿnd aʒ Hewſegh, mÿnd aʒ hÿdegſegh egÿaranth vagion, aʒ Nÿalas hÿdeg leleſȯk fele, kÿ aʒ egeʒ teſtnek mÿndȯn reʒen vagÿon. Ennek oka aʒ Erȯs es (Oka) +496

wegh ʒÿnw Nÿalaſſagh, kÿ laſſuſaggal megh rothad, es a kÿnek valamÿ reße ÿmmar fȯl gÿuladoth, Nemÿnemw reʒe penÿgh meeg (Etele) megh nem rothadoth. Effele hÿdegh leleſben affelet kel mÿndȯnth ȯnnÿ adnÿ aʒ Betegnek, aʒ Melÿel hÿtwanodÿk es vekonÿodÿk.

(Oruoſsagok) Belend fwnek leweleben teorÿ megh harmath awagÿ Negÿeth, ad megh ÿnnÿa.

Spargat, kȯmenth, vagÿ agaricumoth fȯʒ megh Borban, aʒth aggÿad ÿnnÿa.

Machka tȯwÿſſeth fȯʒ megh akar borban akar vÿʒben, aʒth aggÿad ÿnnÿa.

Feÿer wrȯmnek kÿ fachÿart leweth, kȯmennek, Iſthen faÿanak.

Fodor mentanak, Apro boÿtorÿannak, ʒapora fwnek, ana uncia ij.

fa olaÿban awagÿ dÿo olaÿban fȯʒd megh addÿgh hogÿ aʒ fweknek lewe el apaggion, tegÿ ehȯʒ vÿaʒth uncia iij, chÿnalÿ kenȯ ÿreth, es aʒ Hat gerecʒȯth aʒ veſeketh, aʒ gÿomroth, karokat es ʒarakath eʒʒel kennÿed melegȯn.

(Tertiana) **Harmadnapÿ hÿdegleleſrȯl.**

Aʒ Harmad Napÿ hidegleles gÿulad fȯl aʒ megh rothadot (Oka) heaban valo Sarga Saartul. Leʒȯn penÿgh eʒ, vagÿ aʒ maga tartoÿaban, kÿth Epe hoÿagnak hÿwonk, vagÿ penÿgh aʒ Maÿ es Lep fȯleot valo huſnak alatta, es aʒ Belfȯ reʒeknek wres helÿeÿben, ahonnet oʒthon Neha valamÿ reße annak aʒ Erekben be rohanwan, aʒ Verhȯʒ elegÿȯdÿk. Eʒ Hÿdegleles foglalÿa el aʒokath aʒ kÿk termeʒetȯk ʒȯrenth Melegȯk es ʒaraʒok, karchÿuk, Eletȯknek vÿragaban vadnak, aʒ kÿk munkahoʒ, vigÿaʒaſhoʒ, Sʒomorkodaſhoʒ, gondokhoʒ, kewes eledelhȯʒ a melÿ Meleg es ʒaraʒ ʒoktattÿak magokath, es aʒ kÿknek igȯn Melegh Maÿok vagÿon, Merth eʒ ilÿenȯknek Epeÿȯk igȯn ʒaporodÿk, ÿelȯſben Nÿarban, Melegh es ʒaraʒ tartomanÿokban (Ieleÿ) kÿwaltkeppen, es Melegh forro Eegȯn. Eʒ hÿdegleleſben a kÿ eſÿk, aʒt Nagÿ Merewȯdeſſel valo el hwles foglalÿa el, kÿben aʒ Embȯrnek Teſthe ȯʒwe veretÿk es vgÿan ȯʒwe tȯretÿk, Melÿ hÿdegleleſnek oʒton aʒ vegeben mÿkor el haggÿa aʒ Embȯrth,

gÿakorta aʒ megh ÿndult Saar kÿ okattatÿk. Ebbe̊l aʒ vtan aʒ
Hewſegh ige̊n hamar fe̊l lobban, es mÿnd aʒ egeʒ teſtre kÿ omol
aʒ w ereÿe ʒe̊renth, kÿ Ere̊s es Nÿlallo hewſegh, kÿt ha keʒʒel
tapaʒtaʒ, mÿntha aʒ keʒedet vgÿan megh gÿaknak. Effele hÿdegleleſben
aʒ kÿ vagÿon, Eʒ vgÿan Egh, annÿra hogÿ aʒ Teſtet is
+497
megh Meʒÿtelenitÿ, es ÿdeſtowa hannÿa vethÿ magat,
es nagÿ lele̊kʒettel leh, aʒ Sʒomÿuſagh mÿath vgÿan megh Eped
es hÿdegh ÿtalt ker, Alhatatlanſagh es nagÿ vigÿaʒas vagÿon
raÿtha, Feÿe faÿ, Es vagion nagÿ el buſult haraggal. Ennek aʒ
hÿdegnek leleſe tarth legh toab Tÿʒe̊nket oraÿgh. Neha chÿak
Heth oraÿgh, Neha chÿak Negÿ oraÿgh, Aʒ megh tereſe penÿgh
ennek es el hagÿaſa, vagÿon ſok Melegh verÿtekkel a kÿnek
vgÿan fe̊l megÿe̊n aʒ Buſſa es vgÿ ßwnÿk megh. Vÿʒeletÿ eʒ
ilÿennek Sarga es Neheʒ ʒagu. Eʒ harmad Napÿ hÿdegh leles
Nagÿ gÿakorta chÿak heccʒe̊r kerwl aʒ Embe̊rre, aʒ vthan el
mulÿk.
Eledele eʒ ÿlÿennek es maga tartaſa ilÿen legÿe̊n, (Eledele)
Hÿdegh helÿe̊n fekwgÿek, Sok Embe̊r aʒ haʒban ne legie̊n kÿtwl
aʒ Haʒ megh melegwlne es megh hewe̊lne, Eo magath gÿakorta
hÿdegh vÿʒʒel megh hÿncÿek, vagÿ roſa vÿʒʒel, vagÿ vÿola vÿʒʒel.
Aʒ haʒnak fe̊ldere a kÿben fekʒÿk, hÿncʒÿenek Feÿer Fwʒnek
lewelet, Sʒe̊leo leweleth, awagÿ roſat, vÿolat, es viʒÿ Te̊k lewelet.
Hÿwe̊ſÿte̊ es Nedweſÿte̊ eledelth egÿek, es annÿt kÿt
keonnÿen megh emeʒtheſſe̊n. Ke̊wÿ halat, Tÿkot, Foglÿot, Galambot,
Facʒÿant, Verebfÿat, Salatat, Te̊ke̊t, Katankorot, Arpa
kaſat, Tatarkat, hÿgtÿkmonÿat kÿ chÿak alÿgh melege̊dÿk
megh, ennek is ÿele̊ſben chÿak aʒ Sʒekÿth, Egÿek. Gÿwme̊lch
feleb̊el, Chÿere̊ſnÿet, Sʒÿlwat, Sʒederÿet, Meʒeth, Muſtarth es
Sos allatoth ſemmÿt ne egÿek, ſe ſemmÿ ere̊s allatoth. Bor
ÿtaltul telÿeſſeggel el ßwnnÿek, chÿak Fa heÿal fe̊t vÿʒeth igÿek,
vagÿ Iulepe̊s Arpa vÿʒeth. Viola Iulepe̊th, Mÿgh aʒ hÿdeghleles
raÿta vagÿon, ſemmÿkeppen el ne alugÿek, (Tanuſagh)
ÿnkab ere̊ſſen vigÿaʒʒon. De mÿkor oʒton el haggÿa bathor
alugÿek aʒ vthan. Munka, Haragh, Banath, ʒomoruſagh, es ehe̊ʒ
haſonlo dolgok ige̊n el tawoʒtaſſanak.
Chÿaba ÿret es Papa fwet fe̊ʒ megh ÿo Ecʒetben (Oruoſsagok)
mÿnth egÿ oraÿgh, ʒwrd megh ruha altal, eʒt ad reggel es eſtwe
ÿnnÿa.

Tÿkmonÿat Sws megh Egetȯt borban, harom napon reggel enhera es Eſwe is, eʒth aggÿad eonnÿ.
Sʒapora fweth vagÿ Chÿaba ÿreth feoʒ megh Borban, tegÿ annÿ tȯrȯth Borſot hoʒʒaÿa aʒ Menÿth harom Arpa ʒȯm megh nÿom, mÿkor aʒ hÿdegleles rea ÿw, ad megh aʒth ÿnnÿa.
Egÿ pohar Maloſaban ves kapotnaknak megh tȯrȯth porath egÿ Nehеʒekȯth, elegÿch ȯʒwe, es melegȯn ad megh ÿnnÿa mÿkor aʒ hÿdegh rea ÿw, fekteſd le aʒ agÿon es takard erȯſſen be annÿra hogÿ megh verÿtȯʒʒek. Mÿkor oʒton ÿol megh ÿʒʒadot,
+498
es aʒ hÿdegleles is el hatta, fȯl kel e vagÿ vgian veʒtegh fekwʒÿk, ʒabad vele. Vegÿ aʒerth, Rutat, Salÿat, Geʒemÿcʒet mÿnd egÿ mertekkel, Feÿer Ecʒetȯt ÿoth keweſeth, tȯrd eoʒwe ÿol ezȯketh, Es keoſd aʒ karÿara aʒ Pulſus Erekre, es aʒ Nap tarch raÿta, aʒ vthan vȯd el rola, Eʒt harom vttal chÿelekeoggÿed mÿkor ʒÿnthe aʒ hÿdegh raÿta.
Kapotnakot fȯʒ megh Borban, elegÿch ehȯʒ tȯrȯth ʒerechÿȯn dÿo vÿragot es Fa heath, Meʒeth is, ad megh ÿnnÿa.
Feÿer Eb ganeÿat tȯrd porra, egÿ kalan borban ad megh ÿnnÿa mÿkor aʒ hÿdegleles rea ÿw.
Pokot tȯrÿ megh es kend ruhara, eʒt keoſſed aʒ homlokara es aʒ Vak ʒȯmeÿre.
Fȯldÿ gelÿʒtakath feoʒ eoʒwe Lud haÿal, es eʒʒel kennÿed.
Vthÿ fwnek harom gÿȯkeret egeʒlen tȯrd megh, es elegÿch harom pohar borban es meg annÿ vÿʒben, aʒt aggÿad megh ÿnnÿa.
Cÿengȯ fwet fȯʒ megh borban, ad megh ÿnnÿa.
Sʒȯmȯlchÿȯ fwnek kÿt deakul Heliotropiumnak Neweʒnek aʒ magwabol vegÿ Negÿth, tȯrd megh, es aʒ hÿdegh el leleſenek elȯtte ad megh borban ÿnnÿa.
ʒapora fweth aʒ fȯldtwl fogwa harmad ÿʒÿgh mÿnd leweleſtwl ʒakaʒ fȯl, feoʒd megh borban, es ad megh ÿnnÿa.
Porchÿn fwnek fachÿard kÿ aʒ lewet ad megh ÿnnÿa.
Vthÿ fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, katankoronak es Cicoreanak mÿnd egÿ mertekel, tÿʒtÿch ʒepȯn megh mÿndȯnÿknek leweth, elegÿch eoʒwe es forraʒd egÿben, tegÿ Nad Meʒet keoʒÿben hogÿ Sÿruppa legiȯn, tegÿ ehȯʒ egÿ kewes Crÿſtalt kÿt porra tȯrtel. Eʒth aggÿad ÿnnÿa. Eʒ orwoſſagh aʒ ʒomÿuſagot enhitÿ, aʒ Hewſegȯt is megh oltÿa.
Malwat fȯʒ megh vÿʒben, hÿdegÿch meg aʒ vÿʒet, mÿkor

aʒ hÿdeg leles rea ÿw, aʒ labaÿt es ßaraÿt eʒ vÿʒʒel moſaſſad.
Aʒ homlokat is.
Ha mÿkor oʒton fẽlẽtteb megh gÿulad, mÿnd labaÿt,
Sʒaraÿt, Karÿaÿth eʒ megh Newеʒẽth vÿʒben tarchÿa, es agÿ
hÿdegh vÿʒeth ÿnnÿa eccʒẽr ÿol, ʒÿnthe aʒ menÿth megh ÿhatÿk.
Chÿalannak lewelet, Feÿer Fwʒnek es Sʒẽlẽnek
lewelet, egÿ egÿ marokkal tẽrÿ megh, es erẽs Ecʒettel elegÿch
ẽʒwe, kẽrẽſkẽrwl aʒ Pulſuſokra aʒ keth karÿara keoſd rea keth
orawal annak elẽtte, hogÿ aʒ hÿdeghleles rea ÿwne, Nem haggÿa
aʒ forroſagot el ÿwnÿ.
Ecʒetẽs Nadmeʒeth uncia j s. Cicoreanak kÿ fachÿart lewet
uncia ij. vÿʒeth, drachma iiij, elegÿcd ẽʒwe, ad megh ÿnnÿa, Eʒ ÿtal megh
laſſittÿa aʒ hewſegẽt es el is weʒÿ. Eʒ megh probaltatoth.
+499
Sʒarwas ʒarwaban aʒ melÿ chÿontoth talalnÿ, tẽrd porra, ad
megh ÿnnÿa vÿʒben, Cÿoda haʒnos.
Fẽld Epeÿenek melÿ fweth hÿnak, pÿnkẽſd hawaban ʒẽd
megh, abbol vegÿ drachma j. tẽrd porra, Elegÿch eoʒwe roſa vagÿ Vÿola
Sÿruppal, uncia j, es hÿdeg vÿʒʒel ad megh ÿnnÿa. Eʒ probalt
orwoſſagh.
Aʒ Harmad Napÿ fattÿu hÿdegh leleſnek (Fattÿu harmad
kÿth hÿnak aʒ Doctorok. Leʒẽn Nemelÿk aʒ vẽrẽs napÿ hÿdegh
Sʒabaſu Sarga Sartul, kÿ aʒ gÿomorban megh leles)
rothad, es erẽſſen oda ragad aʒ gÿomorhoʒ. Awagÿ leʒẽn (Okaÿ)
aʒ Sarnak es Nÿalnak ẽʒwe elegÿẽdeſebẽl. Ebben aʒ hÿdegleles
towab <nem> tarth neha tÿʒẽnketh oranal, es mẽnnel toab tarth,
annÿwal gonoʒb. Nem heccʒÿẽr kerwl penÿgh eleo mÿnth aʒ
ÿgaʒ harmad Napÿ hÿdegleles, de Tÿʒẽn Negcʒẽr is, es gÿakorta
ſokkal tẽbʒẽr is.
Aʒ Eledel effele hÿdegleleſben Ne legÿẽn mÿndeonẽſtwl (Eledel)
fogwa olÿ, aʒ kÿ hÿdegÿt es Nedweſÿt is, de a kÿnek
valamÿ kichÿnne Melegÿtẽ ereÿe vagÿon. Eʒ ilÿen hÿdegleleſben
valoknak ÿgẽn haʒnal Arpa kaſa aʒ kÿben borſot vetẽttenek. Es
olÿan Meʒes bor, melÿben Iſopoth vagÿ fekete gÿoparth, vagÿ
Spicanardot fẽʒtel megh.
Ha mÿkor penÿgh eʒ hÿdegleles ſok (Tanuſagh)
ÿdeigh valo, es mÿnd Nap eſtÿgh tarth aʒ Embẽrẽn, Mÿndẽn
Napon ẽnnÿ Nem kel adnÿ, hanem harmadnapban. Toaba ha aʒ
Erẽk egeſſegẽſẽk, es nem felẽ hogÿ aʒ Betegh megh erẽtlenẽdÿk,

aʒ Betegſegh penÿgh nem akar megh ßwnnÿ, Ehe̊ʒtetnÿ kel aʒ
Embe̊rth. De mÿkor aʒ Ere̊k megh lankattanak es betege̊ſe̊k, Es
ve̊rſe̊nÿe̊s aʒ Betegſegis Shamar megh nem ßwnÿk, beoſege̊ſb
eledellel kel elnÿ. Itala ennek Fa heawal fe̊th vÿʒ legÿe̊n (Itala)
aʒ kÿben egÿ kewes iſopoth fe̊ʒtel megh. Aʒ Nÿugodalom ebben
haʒnal: Aʒ munka penÿgh ige̊n artalmas.
Eʒ Betegſegben lewe̊nek ige̊n haʒnos Meʒes (Oruoſsagok)
Ecʒete̊th ÿnnÿa. Etel vthan valo okadas is ÿo, aʒ kÿn eʒ hÿdegh
leles regÿ, merth aʒ Betegſegnek regÿ volta ſok Nÿalas rutſagot
chÿnal aʒ gÿomorban, kÿt mÿkor kÿ okadÿk, nagÿot haʒnal. Aʒ
Lep es Maÿ fe̊le̊t valo Huſokat is aʒ oldal chÿontokon alol, ige̊n
ÿo Melegh oruoſſagokkal tartanÿ, hogÿ aʒ Melÿ ßelek oth vadnak
el oʒolÿanak, aʒ te̊bbÿ ke̊ʒe̊t eʒ ige̊n ÿo.
Sʒeekfwnek vÿragath, Sarkerepnek, kapornak, mÿnde̊nÿkbe̊l
egÿ egeʒ Marokkal, Feÿer wreomnek fel marokkal, Ve̊re̊s roſat
egÿ marokkal, Lenmagot harom Nehezeke̊th, Bakʒarwo fwnek
magwath harom Nehezeke̊th, aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh vÿʒ ʒwkʒegh,
+500
forrald fe̊l hogÿ harmada el apaggÿon, Ebben oʒton march
Spongÿath. Eʒʒel meleggeſſed aʒ Maÿ es lep feole̊th valo
huſokath.
Maſtix olaÿal, Roſa olaÿal, Sʒeekfw olaÿal, kel kennÿ,
eʒe̊kbe̊l vegÿ ana drachma iij, Sʒe̊kfw olaÿt, drachma j s. ehe̊ʒ aʒ menÿ Vÿaʒ
elegh, chÿnalÿ kene̊ ÿret bele̊le.

(Quartana) **Negÿed napÿ Hÿdegleleſre̊l.**
(Oka) Aʒ Negÿednapÿ Hÿdegleleſnek oka aʒ Fekete Saar,
merth eʒben mÿkor ſok gÿwl e̊ʒwe, es aʒ termeʒetʒe̊renth valo
Melegſegtwl ha megh nem gÿe̊ʒettetÿk, Vgÿmÿnt maganak
hagÿattatoth dologh, gÿwÿtia fe̊l aʒ Negied Napÿ hÿdegleleſth.
(Fekete Saar Ketfele penÿgh aʒ Fekete Saar. Eggÿk termeʒeth
ketfele) ʒe̊renth valo, kÿ aʒ Vernek Se̊prwÿe es Saara. Aʒ
Maſÿk megh Ege̊th, Melÿ mÿnd aʒ Negÿ Nedweſſege̊knek melÿek
aʒ Embe̊rben vadnak vgÿ mÿnth megh ege̊th hamuÿa. Es eʒ
Neha aʒ Sarga Saarbol, Neha aʒ megh ege̊th Fekethe Saarbol,
Neha <de rÿtkabban> aʒ megh ege̊t Nÿalbol awagÿ, Verbe̊l leʒe̊n.
Eʒ Hÿdeghleles aʒerth aʒ olÿanokat foglalÿa el, aʒ kÿk Fekete
megh ege̊th Nedueſſege̊t gÿwite̊ttenek, Mÿnemwek aʒ Lepe
dagattak, es kÿk aʒ Ele̊th megh egete̊ hÿdegleleſe̊keth ʒenwettenek,

Melÿ hÿdegleleſe̊k meeg ÿol el nem hattak volth aʒ Betege̊th.
Mÿndaʒon altal nem chÿak aʒ Lepben, de aʒ Maÿ es Lep fe̊leot
valo huſok ke̊rwl is, Es aʒ Bel ke̊ʒe̊th valo kemenÿ Temerde̊k
hartÿak ke̊rwl is, aʒ bwe̊lke̊deo Fekete Saar megh ʒokot
gÿwleke̊ʒnÿ.
Leʒe̊n effele hÿdegh leles, aʒ Sʒaraʒ es Hÿdegh termeʒetw
embe̊re̊ke̊n, es aʒ kÿk vekonÿ Sÿma Teſtel vadnak, Eoregh wde̊ben,
vagÿ ÿmmar el haÿloth wde̊ben vadnak, aʒ kÿk gondokkal,
(Okaÿ) ʒomoruſagokkal es banatokkal megh emeʒtettenek, Es leʒe̊n
affelekе̊n kÿk temerde̊k, Nehеʒ, es ruth eledele̊kkel elnek. Eʒ
ilÿene̊kben aʒ Fekete Saarnak ſokaſaga meg gÿwleke̊ʒÿk, ÿele̊ſben
Eoſßel, Es igÿene̊tlen Ege̊n es tartomanÿokban.
(Ieleÿ) Ennek el leleſenek aʒ Eleÿ nagÿ hÿdegſeggel
keʒdetÿk, a kÿ laſſan laſſan mÿnd addÿgh Neweke̊dÿk, hogÿ
fe̊le̊tteb nagÿ megh hwleſth hoʒ. Nem olÿanth penÿgh mÿnth aʒ
harmad Napÿ hÿdegleleſben vagÿon vgÿmÿnt Nÿlallaſſal, hanem
e̊ʒwe de̊cʒÿe̊geſſel, melÿben aʒ egeʒ Teſth aʒ nagÿ reʒketeſnek
mÿatta vgÿan eoʒwe veretÿk. Aʒ Fogak chÿkorognak, Aʒ Iʒek
penÿgh es aʒ Chÿontok, mÿnth valamÿ Nagÿ tere̊h mÿath vgÿan
+501
e̊ʒwe te̊retnek. El mulwan aʒ hÿdegleles, Keſerw okadas ke̊wetke̊ʒÿk,
Ebben nem olÿan Nagÿ forroſaggal vagÿon aʒ Hewſegh
mÿnth aʒ harmad Napÿ hÿdegleleſben, de aʒert aʒ Mÿnde̊n Napÿ
hÿdegleleſnel forrob eʒ: Aʒ Sʒomÿuſagh, aʒ vigÿaʒas, Aʒ Fe̊
faÿas, es egÿeb ÿele̊k, kegÿe̊tlembek ÿollehet ebben hogÿnem
mÿnth aʒ Mÿnde̊n Napÿ hÿdegleleſben, De enge̊delmeſbek hogÿ
nem mÿnth aʒ Harmad Napÿ hÿdegleleſben, Toab tarth ennek
leleſe hogÿnem mÿnth aʒ te̊b hÿdeg leleſe̊knek, es Ebben te̊b
verÿtek wth kÿ aʒ el hagÿaſkor hogÿ nem aʒ mÿnde̊n napÿ hÿdeg
leleſnek el hagÿaſaban. Aʒ Pulſus ebben lankadoth, kichÿn, re̊ſth
aʒ el leleſnek eleÿben, Annak vthanna oʒthon, Nagÿ, Ere̊s,
gÿakor es gÿors. Elſe̊ napokon aʒ Vÿʒeleth vekonÿ, Feÿer es
ÿge̊n Vÿʒ ʒÿnw, Annak vthanna valtoʒo Mÿnd Sʒÿneben mÿnd
allattÿaban. Eʒ Hÿdegleles megh tarth neha harom holnapÿgh,
Neha fel eʒtendeÿgh, Neha eʒtendeigh is.
Eledele eʒ ilÿennek legÿe̊n olÿ, aʒ kÿ Sʒelet nem (Eledele)
ʒe̊re̊ʒ, Dÿʒno huſth aʒert el tawoʒtaſſon, es mÿnde̊n affele eledelth
aʒ kÿk Enÿweſe̊k es ragadok, es Nehеʒen emeʒte̊k, es
valamelÿek aʒ Teſte̊th megh hwtÿk es megh ʒaraʒtÿak. Re̊pe̊ſe̊

allatokkal elÿe̊n: Toban lako allatokath el kel tawoʒtatnÿ, Ke̊wÿ
halat ÿo e̊nnÿ. Borth tÿʒtath, Feÿerth, vekonth (Itala)
es valamenÿre Melege̊th ÿgÿek. Fe̊rde̊t telÿeſſeggel el tawoʒtaſſon.
Es chÿak te̊rleſſel elÿe̊n. Ha effele Betegh mÿnde̊n Napon
te̊re̊th borſoth ÿßÿk vÿʒben, aʒth ige̊n ÿol chÿelekeʒÿ.
Petreſelme̊th mÿnd gÿe̊kereſtwl fe̊ʒ ÿol meg (Oruoſsagok)
Ecʒetben, ʒwrd meg ruha altal, aʒ leweth te̊lch Borban, feod
ÿol be es egÿ Eÿel had vgÿ allanÿ, reggel iſmeth ʒwrd megh ruha
altal, es eʒth aggÿad Enheÿra ÿnnÿa. Vgÿan aʒonban march
ruhath, aʒ feÿeth ke̊ſd altal vele.
Fodorkanak lewelet, kÿt maſkeppen Chÿerfa lewelw fwnek
is hÿnak, mÿnd agaſtul fe̊ʒd megh borban, eʒth aggÿad ÿnnÿa.
Ige̊n p[ro]balt orwoſſagh.
Bogachkoroban terme̊t ferget kÿlencʒeth varÿ be Be̊rben,
ke̊ſd aʒ Nÿakara viſelÿe oth.
Mogÿorfanak ʒe̊ld Nÿers lewelet feoʒd ere̊ſſen megh vÿʒben,
abbol chÿnalÿ feorde̊th.
Chÿaba ÿreth, Papa fwet fe̊ʒ megh ere̊s Ecʒetben, ʒwrd
megh, aʒth aggÿad eſtwe es reggel ÿnnÿa.
Tÿkmonÿath ſws megh ere̊ſſen egete̊th borban, Negÿ Nap
Enhera es Negÿ eſtwe eʒth aggÿad e̊nnÿ.
Sʒapora fweth vagÿ Chÿabaÿreth fe̊ʒ megh borban, tegÿ annÿ
+502
te̊re̊th borſoth hoʒʒa, aʒ Menÿt harom Arpa ʒe̊m megh nÿomna,
eʒth aggÿad megh ÿnnÿa mÿkor rea ÿw aʒ hÿdegleles.
Kapotnakoth feoʒ megh feÿerborban, Meʒʒel, ʒereche̊n dÿo
vÿraggal es Fa heÿal, aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Mirrhat egÿ Neheʒeke̊th agÿ megh maloſaban ÿnnÿa, melege̊n
aʒ hÿdeg el ÿweſe ele̊th egÿ Orawal, fekwſd le, takard be ÿol
hogÿ megh ÿʒʒaggÿon, Eʒt harom el ÿwes ele̊t kel megh chÿelekeodnÿ.
Kapothnak Olaÿal kel kennÿ aʒ Hata gerencʒÿt ala
es aʒ Talpath.
Eoke̊r Farknak aʒ Ne̊ſtenenek vÿʒeth aʒ gÿe̊kerenek egÿ
Neheʒeke̊th, agÿ megh maloſaban ÿnnÿa, ʒÿnthe akkor mÿkor aʒ
hÿdegleles rea ÿw.
Chÿenge̊ fwnek porat aggÿad borban megh ÿnnÿa.
Sʒarwaſnak ʒÿweben aʒ melÿ ke̊ talaltatÿk, teord porra,
Salÿat, Diptamuſth, Fe̊ldÿ fenÿw fweth, The mondad fweth fe̊ʒd
megh borban, elegÿch eʒ borban aʒ porth, ad megh ÿnnÿa aʒ

hÿdeg el ÿweſenek elo̊tte, chÿodalatos haʒnos.
Maÿoranath fo̊ʒ megh borban, elegÿch to̊rÿeko̊t bele, aʒ hÿdeg
el ÿweſenek elo̊tte eʒth aggÿad ÿnnÿa, Eʒ is igo̊n ÿo orwoſſagh.
Boroſtÿannak megh to̊reoth lewet bocÿaſſad aʒ Orraban
mÿnek elo̊tte aʒ hÿdegleles rea ÿwne.
Rutha olaÿ [!] to̊lch aʒ orraban es ʒaÿaban aʒ hÿdeg leleſnek
el ÿweſe elo̊th, es mÿngÿaraſth agÿ egÿ ʒem peſmath ʒep tÿʒta
ÿo feÿer borban rea megh ÿnnÿa.
Iſthen faÿanak kÿ fachÿart leweth, Ruthanak, Fekete wro̊mnek
ana drachma j, Fa olaÿth, drachma ij. Laurus olaÿt, drachma j. laſſu twʒnel eʒo̊ket
forrald o̊ʒwe, addÿgh hogÿ aʒ lewek el apaggÿanak. Eho̊ʒ aʒ
vthan tegÿ vÿ vÿaʒth tÿʒtath olwaʒtottath, drachma j s. Ebbo̊l chÿnalÿ
keno̊ ÿreth, Melÿel aʒ hÿdeg el ÿweſenek elo̊tte Egÿ Orawal Twʒ
mellet kend megh aʒ veſeketh, aʒ hat gerecʒ chÿontokat onneth
fo̊lwltwl fogwa mÿnd alaÿgh, aʒ lepeth, aʒ Sʒarakat, aʒ ko̊ldo̊ko̊th,
aʒ haſath, aʒ Bal keʒnek tenereth es aʒ Bal labnak talpat,
aʒ Pulſuſokath, aʒ Vakʒemeketh, mÿngÿaraſth fekwſd le aʒ
Agÿban, es takard ÿol be, aʒ fo̊lwl megh ÿrt orwoſſagok ko̊ʒʒwl
agÿ megh ÿnnÿa Borban, borban, es eʒth gÿakorta kel
chÿelekeodnÿ, merth eʒʒel aʒ Negÿednapÿ hÿdegleles megh
gÿogwl.
Korpaÿabol kÿ ʒÿtalth lÿʒto̊th vegÿ, Feÿer Tho̊mÿenth, kÿth
porra to̊rtel, ana drachma ij. Menthanak kÿ fachÿart lewewel elegÿch
o̊ʒwe, chÿnalÿ flaſtromoth, kend ruhara vgÿ hogÿ aʒ elſo̊ hat
+503
gerecʒtwl fogwa mÿnd aʒ Farcʒÿgigh ala be ko̊ſſed vele melego̊n,
Smÿnd addigh raÿtha haggÿad mÿglen o̊ maga el eſÿk rola.
Mirrhat to̊rÿ porra ket Nehеʒeko̊th, Teorÿekel elegÿch eoʒwe
annÿwal hogÿ pilulakat chÿnalÿ belo̊le, akkorukat mÿnth egÿ
Bagolÿ borſok, mÿndo̊n nap agÿ eggÿet eʒ pilulaban enheÿra
nekÿ, mÿkor oʒton aʒ hÿdegleleſnek oraÿa el ÿwne, aʒ elo̊th egÿ
orawal vagÿ ketto̊welis agÿ Eoto̊th benne megh o̊nnÿ.
Mÿrrhat akkorat mÿnth Egÿ Bagolÿ borſo ʒo̊m to̊rÿ porra,
Feÿer wro̊mnek kÿ fachÿart lewewel es Rutaewal elegÿch eoʒwe,
aʒ hÿdegleleſnek elo̊tte ad megh ÿnnÿa.

El ſʒaraʒto hÿdegleleſro̊l. (Hectica Habitualis)

Eʒ Allando es el Sʒaraʒto megh aʒalo Febriſth (ha aʒ
to̊bbÿt annak Neweʒnek is)nem mondhatnak Hÿdegh leleſnek,
Merth termeʒet ellen valo hewſegh eʒ, Kÿ legh elo̊ʒo̊r aʒ (Oka)

Sʒÿwnek allattÿaban ragad be es ʒegeʒ̊dÿk, Annak vthanna egÿeb
tagokat is el foglal mÿnd aʒ er̊s reʒekkel egÿet̊mben. Eʒ
Beteglegh nem Faÿo, es aʒ kÿk̊n vagÿon, ÿngÿen lem velÿk
magokath betegnek l̊nnÿ, mÿwelhogÿ mÿnd̊n reʒ̊k egÿaranth
heẘlth megh. Effele Forro Beteglegh ketkeppen leʒ̊n: Leg
el̊ʒ̊r nagÿob reʒere aʒ Forro hÿdegleleſ̊ktwl kÿk annÿ
hoßara nÿulnak, hogÿ aʒ wd̊nek hoʒʒu volta mÿa, aʒ
Sʒÿwben valo Nedweſſeg̊th megh emeʒtÿk. Eʒ ilÿen penÿgh
nem chÿak megh emeʒt̊ Forroſagh de el aʒalo es ʒaraʒto,
melÿek meeg akkor megh leʒnek mÿkor vgÿan vadnak aʒ Nedweſſeg̊k.
Mÿkor penÿgh aʒ Sʒÿweth el foglalÿak ig̊n megh
gÿuladnak. Nem kwl̊mben mÿnth aʒ Mechnek langallo volta aʒ
Chÿerepb̊l. Vadnak egÿebfele ʒaraʒto Forro beteglegk̊ is, kÿk
haſonlokeppen mutattÿak magokath aʒ Egÿ Napÿ hÿdegleleſh̊ʒ,
de aʒ leʒ̊n vagÿ bankodaſbol, Vagÿ haragbol, Munkabol, Napnak
heweſegetwl, Etlenſegtwl, ʒomÿuſagtul: Eʒ ilÿen̊ket nem Nehez
penÿgh megh giogÿtanÿ. De eʒ̊kb̊lis ha melÿek aʒ Orwoſlonak
tudatlanſagabol ʒaradaſra es el aßaßra ÿuthnak. Ees valoſaggal
aʒʒa leʒnek, bator kÿ ne mutattak is magokat ʒÿnthe, Eʒ ilÿenth
nehez megh gÿogÿtanÿ, S̊t vgian ſoha ſem lehet, Merth eʒ
ilÿennek forro es ʒaraʒ termeʒetÿtwl aʒ Sʒÿwnek ʒÿnthe vgÿ
vagÿon dolga mÿnth aʒ Sʒ̊wetnek Belÿnek, a kÿ mÿkoron ig̊n
el Eegh, hamuwa es ſemmÿe leʒ̊n aʒ el ʒaradaſnak mÿatta, vgÿ
annÿra hogÿha f̊lwl rea t̊ltened aʒ Olaÿt is f̊l nem gÿuladhath.
Ieleÿ ennek eʒ Aſßu forro Beteglegnek ÿmeʒ̊k: Aʒ (Ieleÿ)
+504
Sʒ̊m̊k er̊ſſen kÿ kerek̊dnek aʒ Agÿbol, es aʒ Cÿontaÿ vgÿan
kÿ d̊llednek: Aʒ el ʒaradoth Sʒ̊mnek heaÿ be hunÿodnak
mÿnth aʒ aluuo emb̊rnek, De aʒerth nÿnchen aʒ aʒ alomtul, de
ÿnkab alhatatlanſagtul: Aʒ Sʒ̊m [!] ruth ʒaraʒ chÿpak vadnak:
Aʒ Homlokon el ʒarad aʒ B̊r: Aʒ Vakʒ̊m̊k̊n valo huſok el
aßnak, es be vaÿotnak technek: Aʒ Homlok kemenÿ es ßaraʒ: Aʒ
orcʒÿa ruth es fekete on ʒÿnw: Aʒ Has be e ſ̊th mÿntha oth
ſemmÿ Bel nem volna, merth aʒ Cÿontoknal es Inaknal egÿeb
nem maradoth: Ha tapaʒtod aʒ Teſtet, B̊re el ʒaradot,
es ha megh fogod ʒÿnte vgÿ f̊l vonhatod mÿnth aʒ B̊rth.
(F̊ Iel) F̊keppen valo Iel penÿgh eʒ, hogÿha eʒÿk aʒ Betegh,
aʒ Hewſegh megh gÿulad aʒ Etel vthan raÿtha, es aʒ Pulſus
gÿorſab leʒ̊n, ha oʒton aʒ Etelt megh emeʒthÿ, aʒ Forroſagh is

aʒ elebbenÿ moggÿaban ßal es allapodÿk. Merth mÿkeppen aʒ
Meßeth hogÿha megh ẻntẻd valamÿ Nedwes allattal, Nagÿ para
es Erẻs hewſegh ÿndul, Igÿ aʒ Erẻſb tagok is aʒ Embẻrÿ teſtben,
kÿk ÿmmar aʒ ʒaraʒto forroſagnak Betegſegewel el foglaltattanak,
nagÿob hewſegẻt ẻnthnek kÿ mÿkor aʒ Etelnek Buſßawal
megh ẻntethnek. Eʒ ilÿenẻk aʒerth olÿ helÿẻn legÿenek, hogÿ
(Tanuſagh) hÿwẻs es Nedwes Egeth ʒÿianak be, kÿ ha termeʒetʒẻrenth
olÿan nem volna, Meſtẻrſeggel is olÿant kel chÿnalnÿ,
aʒ mÿnt oda fẻlÿeb aʒ harmad Napÿ hÿdeg leleſben megh ÿrtam.
(Etele) Etele legÿẻn Arpa kaſa, Hÿdeg vÿʒben megh aʒtatoth
kenÿer, kechke fÿ, Faccʒÿan, Apro madarak, Kappan, Hÿgtÿkmonÿ,
Vÿ ſaÿth, Kẻwÿhal, Salata, Tẻk, Spinacʒ, Cÿerẻſnÿe,
Sʒÿlwa, Pomagranath, Sarga dÿnnÿe, Fÿge, Aʒ Teÿ penÿgh
(Itala) fẻlẻtte ÿo es haʒnos is. Itala legÿẻn hÿdeg vÿʒ, ÿeleoſben
ha hoʒʒa ʒokoth aʒ Betegh a vÿʒhẻʒ, De abban aʒerth mertekletẻſſeggel
igÿek, Fa heawal fẻth Vÿʒ is ÿo, Megh vÿʒeſÿttetẻth
vekonÿ Bor is ÿo. Napÿaban penÿgh gÿakorta egÿek, chÿak eʒert
is hogÿ eccʒẻr ſokath ne kelleſſek ẻnnÿ. Mÿndẻn olÿ
dolgot el tawoʒtaſſon aʒ melÿ Erẻ ʒakadaſſal lẻnne. Soha
(Tanuſagh) purgaciot eʒ ilÿennek nem kel adnÿ, hanem ha aʒ
ßwkʒegh kewanna, lagÿ, hÿwẻſÿtẻ es Nedweſÿtẻ Clÿeterth.
Orwoſſagoth mÿndẻnt Nedweſÿtẻth es hÿwẻſÿtẻth kel be adnÿ,
mÿnth aʒ kÿth violabol, Roſabol, viʒÿ Tẻkbẻl chÿnalnak
aʒ Patÿkakban, Awagÿ Salata vÿʒeth, Porchÿn vÿʒeth, Maak
vÿʒeth, Igẻn ÿo aʒ Feordẻ is eʒ ilÿen Betegnek kÿt folÿo vÿʒbẻl
chÿnaltanak, de aʒ chÿak alÿgh legÿẻn Melegh. Ees ſokaÿk aʒ
Betegh benne ne wlÿẻn, Sẻth keccʒẻr vagÿ haromʒor tegÿek
valamÿ keweſſe bele, iſmeth kÿ vẻgÿek, es el vigÿek, es eccʒẻr
hÿdegh vÿʒben telÿeſſeggel be marchÿak, de aʒonnal onnet kÿ
+505
vẻgÿek, Ha ereÿe annÿ Nem volna hogÿ ẻ maga eʒẻketh megh
chÿelekeodhetne, Lepẻdẻben kel aʒ fẻrdẻben bocÿatanÿ. Mÿkor
oʒton aʒ hÿdeg vÿʒbẻl kÿ veʒÿk, gÿolch ruhawal tẻrẻlÿek megh,
es maas ßaraʒ lepẻdẻben takarÿak be, es igh fekteſſek le agÿaban.
Oth oʒton lagÿ gÿolchal tẻrẻlÿek elẻʒẻr aʒ mÿnth ʒenwedhetÿ,
Es annak vthanna eʒ kenẻwel kennÿek megh.
Roſa olaÿth Negÿ Neheʒekẻt, Tẻkolaÿth harom (Oruoſsagok)
Neheʒekẻt, Vÿ vaÿath es Dÿʒno haÿat mÿnd eʒ ketfelet Maſſel
Neheʒekẻt, elegÿch eoʒwe eʒẻketh es mÿnd aʒ Egeʒ Teſteth eʒʒel

kennÿed.
Kos Tȩ̊wÿſnek fachÿard kÿ aʒ leweth ket Neheʒekȩ̊t, Borÿu
ßaranak veleÿeth harom Neheʒekȩ̊th, aʒ Menÿ vÿaʒ ehȩ̊ʒ elegh,
chÿnalÿ kenȩ̊ ÿreth es eʒʒel kennÿed.
Viʒÿ Tȩ̊k olaÿal, Roſa Olaÿal, Maak olaÿal, eʒʒel mÿndȩ̊nÿkkel
ÿo aʒ egeʒ Teſtȩ̊th kennÿ.
Plantariuſnak volth egÿ effele betege kÿwel banth, kÿ
ÿmmar ʒÿnthe mÿndȩ̊n ereÿetwl el fogÿatkoʒot volth, kÿnek
feordȩ̊t chÿnaltatoth vÿʒbȩ̊l, kÿben Hollonak aʒ Monÿaÿth habarta,
vgÿan aʒon Feordȩ̊be megh erȩ̊ſſȩ̊dȩ̊t aʒ Betegh es eomaga kÿ
mȩ̊nth belȩ̊le.
Tÿknak feÿer Melÿe huſath tȩ̊rd megh, elegÿch ȩ̊ʒwe Iuh
teÿel kÿben ves tÿkmonnak ʒekÿt is es kichÿn buʒa lÿʒtȩ̊th,
forrald vgÿ hogÿ megh ſwrwggÿek, tegÿ hoʒʒa egÿ
kewes Nadmeʒet is. Ennel ÿobbat ſoha ȩ̊nnÿ nem adhacʒ.
Porchÿn fwet kȩ̊s aʒ gÿomranak ʒaÿara kÿth mÿ Magÿarul
Iha feÿenek hÿwonk, es aʒ Lep es Maÿ fȩ̊lȩ̊th valo huſokra.
Mondola Olaÿal is igȩ̊n ÿo kennÿ, aʒ egeʒ teſteth.
Aʒ kÿtwl megh lehetne vgÿan melegh Teÿben kellene fȩ̊rdȩ̊t
chÿnalnÿ, de aʒ ʒegentwl aʒ Nem lehet, aʒerth melegÿttes annÿ
Teÿet megh hogÿ egÿ lepȩ̊dȩ̊t keccʒȩ̊rrel vagÿ haromʒȩ̊rrel ȩ̊ʒwe
fowan [!] be takarhaſſak aʒ betegȩ̊t, march aʒ meleg teÿben, es
takard be vele, aʒ vtan iſmet tȩ̊rȩ̊ld el aʒ teſterȩ̊l aʒ teÿeth
mÿkor megh hÿdegȩ̊ſÿk.
Sʒaʒ Tÿkmonnak aʒ ʒekÿth verÿ Teÿben, ees march ebben
lepȩ̊deot hogÿ megh melegwl, takard eʒben be.
Vÿola vÿʒeth, viʒÿ tȩ̊k vÿʒeth, Salata vÿʒeth (Sʒÿwre walo)
ana uncia iij. ÿo ecʒetȩ̊th, uncia s. Vȩ̊rȩ̊s roſath, mÿndȩ̊nÿkfele Sandalom
fat, ana drachma j. Specierũ diamargariton, drachma s. Camfort granum iij, Saffrant
Maſſel penʒ nÿomonÿth, elegÿch eoʒwe eʒȩ̊keth, hÿdegȩ̊n march
gÿolch ruhath bele es tȩ̊d aʒ Sʒÿwre.
Salata vÿʒeth, uncia ij. Ecʒetȩ̊th uncia j. Spetie[rum] (Maÿra ualo)
diarrhodon abbatis drachma j s. Elefant cÿontoth porul, drachma s. Camfort
+506
Maſſel penʒ nÿomonÿth, elegÿch ȩ̊ʒwe eʒȩ̊keth, ees tȩ̊d aʒ
Maÿra.
(Tanuſagh) Effele Betegſegben lewȩ̊knek ÿo roſat ʒagolnÿ,
viʒÿ tȩ̊k vÿragath, Camfort, vÿolath, es effele hÿwȩ̊ſÿtȩ̊ allatokath.
Oda fȩ̊l ahol aʒ ʒaraʒ korſagrol ÿrtam, Ennek valo orwoſſagokat
talalnÿ oth.

Eʒ Betegſegben aʒon kel igÿekȩʒnÿ fȩkeppen,
hogÿ mÿnd kÿwl belȩl hÿdegÿtȩ es Nedweſÿtȩ orwoſſagokkal
kel orwoſlanÿ.

(Diuturna) **Regÿ hÿdegleleſrȩl.**

Sʒeek fwnek vÿragath aʒ lewelenekwl tȩrd megh moſarban,
fa olaÿal elegÿch ȩʒwe es chÿnalÿ apro pogachÿakat beleole.
Smÿkor aʒ ʒwkʒegh kewannÿa, vgÿan aʒon ʒekfw olaÿban elegÿch
megh aʒ pogacÿat, tetetwl fogwa talpÿgh eʒʒel kend megh aʒ
betegȩth, takard be mÿngÿaraſth hogÿ megh ÿʒʒaggÿon, ha bw
verÿtek ÿw kÿ raÿtha, megh gÿogÿttia aʒ hÿdeg leleſt akarmÿnemw
legÿȩn.
Meʒes borth ÿo ÿnnÿa adnÿ, hogÿha aʒ gÿomra megh nem
erȩtlenȩdȩth.
Komlot fȩʒ megh ʒarath es leweleth vÿʒben, aʒth aggÿad
ÿnnÿa.
Agaricumoth, vagÿ Reubarbarumot agÿ ÿnnÿa, awagÿ apro
Boÿtorÿanth fȩʒ meg vÿʒben, aʒt aggÿad.

Serueſbȩl valo hÿdegleleſrȩl.

Kekliliomnak gÿȩkereth tÿʒtÿtch megh mÿnth aʒ Tormath,
tȩrd megh, Eſtwe tȩlch borth rea, alÿon raÿta reggelÿgh, reggel
ʒwrd le aʒ Borth rola ruha altal, mÿkor aʒ hÿdegh rea ÿw, ebben
agÿ fel Meʒȩllÿel megh ÿnnÿa, de addÿgh maaſt valamÿth ſe
egÿek ſe igÿek. Ha vgÿan megh dagadoʒot volna is, ha eʒten
napigh Enhera mÿndȩn Napon eʒth adod ÿnnÿa, megh gÿogÿul.
Kend megh Meʒʒel aʒ haſath, ʒÿtalt ſowal hÿnch be, keſerw
lapunak lewelewel ragd be, kȩſd be. Probalth.
+507

Mÿndȩnfele hÿdegleleſrȩl.

Sʒeekfwet fȩʒ megh vÿʒben hogÿ harmad reʒe el apaggÿon,
aʒ Melÿ Nap el ÿw aʒ hÿdeg leles, igȩn reggel Nap tamadath
elȩth ad meg ÿnnÿa Melegȩn, mÿndȩnfele hÿdegleleſrȩl ÿo
orwoſſagh eʒ.
Egÿ Tÿkmonnak feÿeret vȩd egÿ Talachkaban, tȩlch egÿ
penʒara Egetȩth borth rea, gÿuch megh, hogÿ megh ſwl ad megh
eonnÿ.
Beka tekenȩth kÿth aʒ Vÿʒ mellet talalnÿ teorÿ megh, tȩlch
bort awagÿ Ecʒetȩth reaÿa, aʒ Megh forralÿa, ad megh ÿnnÿa,
aʒ vthan fekwſd le es takard be erȩſſen hogÿ megh ÿʒʒaggÿon.

Naranchÿot agÿ Enhera ẚnnÿ, awagÿ aʒ heath tẚrd megh
es ad megh ÿnnÿa borban.
Naranch heat fẚʒd egÿ egeʒ oraÿgh Ecʒetben, moſd abban aʒ
feÿeth, es kẚſd be keʒkenẚwel.

Gÿermẚkcÿenek Aßßu betegſegerẚl. (Hectica Puerorum)

Koſnak Feÿeth es labaÿth vÿʒben ſokaÿg fẚʒʒed, addigh
hogÿ aʒ Cÿontÿarol aʒ huſa le fẚÿẚn, ennek aʒ leweben fẚrẚʒʒed
aʒ gÿermẚkcÿeth. Aʒ Fẚrdẚ vtan oʒton eʒʒel eʒ kenẚwel
kennÿed megh.
Vÿ vaÿat, Roſa olaÿth, vÿola olaÿth, mÿndeonÿkbẚl vegÿ
huʒ Nehеʒekẚth: Iuh farkanak kẚwerÿbẚl Tÿʒẚnketh Nehеʒekẚt,
Feÿer vÿaʒt Nÿolcʒ Nehеʒekeoth, eʒ kenẚwel mÿnd aʒ egeʒ
teſteth kend megh.
Mondola olaÿt vagÿ kechke teÿet Nadmeʒelÿ ÿol megh, eʒth
aggÿad vntalan ÿnnÿa. Probalth.
Feÿer Maakot vegÿ Huʒon Negÿ Nehеʒekẚth, aʒ
menÿ vÿola olaÿ ehẚʒ elegh chÿnalÿ kenẚ ÿreth beleole, eʒʒel
kennÿed mÿndẚn napon aʒ egeʒ hata gerecʒÿth keccʒẚris
haromʒor is.

Termeʒeth kÿwẚl valo hwſegrẚl.

Termeʒetkÿwl valo hewſegh mÿkor aʒ Embẚrẚn vagÿ hÿdegleleſkor
vagÿ egÿebkor vagÿon, Soſkath forralÿ feol egÿ marokkal
vad keknek aʒ vÿʒeben, aʒ mÿ ehẚʒ elegh, Tẚk magoth healtath,
vgorka magot, Sarga dÿnnÿe magoth, es Salata magoth porul
eʒẚk kẚʒʒe elegÿch, ebbẚl agÿ ÿnnÿa.
+508
Roſa conſeruaÿat, Dÿnnÿe ÿʒw fwet, Borrago deakul Newe,
Eokẚr nÿelw fweth, ana uncia, v. elegÿch ẚʒwe vÿola Sÿruppal, tegÿ
ahoʒ Camforth granum j. es peſmat is annÿth, ebbẚl reggel is Eſtweis
annÿth agÿ megh ẚnnÿ mÿnth egÿ mogÿoro volna.

Termeʒeth kÿwẚl ualo hÿdegsegrẚl.

Machka Meʒet, Spicanardot, lauendulat, roſath, ana uncia j. Fa
heat, Sʒẚkfweth, ana drachma s. Saffrãt ſcrupulus ij, peſmath, granum iij. elegÿch
eoʒwe eʒẚketh, Eʒʒel kennÿed aʒ pulſuſokath, aʒ homlokot, aʒ
Vakʒẚmẚketh, aʒ Or lÿkakath belẚl, es aʒ Sʒÿwęth.

(Contagioſus Peſtientialis) **Dȇgȇs es veßȇdelmes hÿdeglelesrȇl.**
Gonoʒ es veʒȇdelmes Hÿdegleles aʒ, kÿ nem chÿak hewſeggel
de Mergȇſſeggel is gÿȇtrÿ aʒ Sʒÿweth, Merth aʒ Menÿben
Febris, Hewſegnek: De aʒ menÿben gonoʒ veʒȇdelmes,
Mergȇs artalmas allatnak Neweʒtetÿk, kÿnek ereÿe es veʒȇdelmes
volta, aʒ kȇʒȇnſegȇs rothadaſnak moggÿa fȇleoth vagÿon. Aʒ
(Honnet leʒȇn) penÿgh ʒabad akarattÿa ʒȇrenth vagÿ belȇl leʒȇn
ſterȇm mÿ bennwnk, vagÿ penÿgh kÿwl vetetÿk be. Neha
penÿgh megh leʒȇn maas okokbol is. Vetetÿk be onneth fȇlwl aʒ
Egbeol, kÿerth Mergȇs es dȇgȇs. Egÿeb okokbol penÿgh gonoʒ es
(Okaÿ) veʒȇdelmes. Aʒ mÿnth aʒerth Galenus mongÿa: Keth oka
vagion aʒ dȇgȇs Febriſnek. Eggÿk, aʒ megh veʒȇth es vgÿmÿnth
megh rothadot Eg: Maſÿk, aʒ Teſtnek olÿfele hÿtwan eledeltwl
gÿwlth Nedweſſegetwl, kÿ megh rothadoth. Aʒ Dȇgȇs wdȇben
aʒerth, mÿerth foglaltaſſanak el aʒ Embȇrȇk dȇggel, legh nagÿob
oka aʒ Egnek be ʒÿwaſa, kÿnekwl ſemmÿ allath nem elheth, Merth
nagÿob reʒere aʒ Deogh keʒdetÿk aʒ kȇrnÿwlwnk valo Egnek be
ʒÿwaſa mÿa, melÿ aʒ megh rothadot es megh veʒȇth parakbol
lȇth, Aʒ rothadaſnak penÿgh keʒdetÿ vagÿon, Valamÿ Dȇgȇs
Teſtȇknek ſokaſagatul, Mÿnth Vÿadalban le vagattatoth embȇrȇktwl
kÿk el nem temettettenek, awagÿ egÿeb oktalan allatoknak
is holth Teſtȇktwl, Vagÿ penÿgh Saros Tooknak, Allo Tooknak,
Barlangoknak, es egÿeb affeleknek kÿk megh dȇgleltettenek,
nÿarban valo Buſßatul es aʒ Egben fȇl paralkodaſatul, Melÿ
parakath Mÿ, vagÿ aʒ Egnek be ʒÿwaſawal, vagÿ aʒ Etelnek be
vetelewel, vagÿ egÿeb modon is be veʒwnk. Aʒonkȇʒben, aʒth ſem
kel tagadnÿ, hogÿ Iſthen Neha aʒ Embȇrȇknek bwnȇkerth,
+509
gonoſſagokerth es halalos latorſagokerth, erȇs dȇgh halalt nem
bochÿatana, kÿwel aʒ Bwnȇknek ſwlÿos voltath megh
bwntetÿ, Mÿnth aʒ Profetaknal errȇl lathato bÿʒonſagÿnk vadnak
ÿrwa. Mÿnth aʒ Eʒechÿel Profetanak Eotȇdÿk reʒeben: Ime
the Hÿeruſalem, mÿwel hogÿ aʒ en ʒentſegȇmeth megh fȇrtȇʒtetted
mÿndȇn the botrankoʒaſÿdban es mÿndȇn the vtalatoſſagÿdban:
Enis tegȇdet megh rontlak, es nem kedweʒ aʒ en
Sʒȇmȇm. Nem is kȇnÿȇrwlȇk, Harmad reʒed Dȇggel hal
megh, es ehſeggel emeʒtȇdÿk megh the kȇʒȇtted. (Mÿkor uagio[n]
Toabba aʒ Dȇgh halal legh ÿnkab aʒ Nÿarnak keʒdetÿ)
vege fele, Es aʒ Eoßnek keʒdetÿben ÿndul es veʒȇn keʒdetȇth,

merth akkor aʒ Eg es aʒ Embȅrȅknek Teſtȅk, ÿnkab haÿlandob
ſok okokerth aʒ rothadaſara.
Ieleÿ aʒ El ÿwendȅ dȅgh halalnak, ilÿeneok (Ieleÿ aʒ el
ʒamlaltatnak aʒ moſtanÿ Bȅlch Embȅrȅktwl. Elſȅ kȅuetkȅʒend[ȅ]
aʒ Eʒtendȅ ÿdeÿenek valtoʒaſa es nem termeʒetʒȅrenth dȅghalalna[k])
valo ÿaraſa, Mÿnth Igȅn Eſſȅs Tawaʒ, Ees forroſaggal
valo Nÿar. Maſodÿk, wſtȅkȅs chÿllagok, Le eſȅ chÿllagok. Egȅn
teccʒȅ haſadoʒaſok awagÿ gÿuladaſok, es egÿeb effele latoth
dolgok Eÿel aʒ Egben. Harmadÿk, mÿkor nem chÿak aʒ gÿermȅkȅk,
de aʒ Eoregȅk is hÿmlȅʒnek. Negÿedÿk. Gÿakorta valo
Delÿ es Napnÿugatj Sʒeleknek fuuaſa Eoſßel. Eotȅdÿk. aʒ Egnek
Seteth es ʒawaros volta Eoſßel, kÿ hogÿmar eſſȅth bochÿath,
maga ſemmÿ Eſſȅ Nem leʒȅn. Hatodÿk, aʒ Nehеʒkȅs Aʒʒonÿallatoknak
akar mÿ kichÿn okbol gÿermȅk veʒteſȅk. Hetedÿk,
mÿkor Nÿarban aʒ Eſſȅ vthan hertelenſeggel Bekaknak ſokaſaga
teccʒÿk megh, kÿnek aʒ hatok hamu ßÿnw, aʒ haſok penÿgh
Sarga, awagÿ mas kwlȅmb kwlȅmb fele ßÿnw. Nÿolcʒadÿk.
Fergeknek es Cÿuʒo Maʒo allatoknak, mÿnth Saſkaknak, Bekaknak,
Egereknek, Balhaknak, Chÿmaʒoknak, es kwlȅmb kwlȅmb
fele legÿeknek ſokaſaga. Kÿlencʒedÿk aʒ Negÿ labu allatoknak
es Vÿʒbelÿ halaknak halalok. Tÿʒedÿk, aʒ Madaraknak
feʒkȅkbȅl valo kÿ futaſok es Monÿoknak oth el hagÿaſok. Tÿʒȅn
eggÿedÿk, aʒ Embȅrÿ Eledelnek ʒwkʒege. Tÿʒȅnkettȅdÿk, kÿ
mÿnd eʒȅknel legh ÿnkab megh ÿwendȅlÿ aʒ dȅghalalt, aʒ Egeʒ
eʒtendȅnek hewſegȅs es Nedwes allapattÿa.
Ieleÿ penÿgh annak, a kÿk megh mutattÿak (Ieleÿ aʒ dȅgh
aʒt hogÿ ÿmmar el foglalta aʒ Embȅrth aʒ Dȅgh, hogÿ el foglalt)
ſok felek. Elſȅ: Aʒ Teſth kÿwȅl hÿdegh, Belȅl penÿgh forro.
Maſod: Aʒ egeʒ Teſth Nehеʒ. Harmad, aʒ Fȅ Faÿ es Nehеʒȅdȅth,
Negÿed: aʒ Elme haborgo es ʒomoru. Eotȅd: Alomra
vagÿon nagÿ kewanſagh, Neha penÿgh vagÿon vigÿaʒas bolondoſkodaſſal.
+510
Hatod. Aʒ Sʒȅmnek kÿetlen es valtoʒo tekentetÿ.
Heted: Etelnek nem kewanaſa. Nÿolcʒad: ʒertelen nagÿ ʒomÿuſagh
es gÿakor okadas. Kÿlencʒed: Sʒaÿnak ßaraʒſaga es keſerwſege.
Tÿʒed: gÿakor Pulſus kichÿn es igȅn Melÿ. Tÿʒȅneggÿed:
Vÿʒeletnek Nÿerſeſege, ʒawaros es bwdȅs volta. Tÿʒȅnkettȅd:
Sʒeeknek mȅneſenek fȅlȅtteb valo bwdȅs volta. De leg cÿalatkoʒhatatlanb
bÿʒonÿos ÿele, ha aʒ Fwl alath, vagÿ aʒ Holn alat,

Vagÿ aʒ Cÿomb kȩʒeoth Mÿrigh, awagÿ aʒ Teſtnek egÿeb helÿen Pokol Var tamad. Melÿ Mirÿgÿeok mÿkor tamadnak, akkor aʒ termeʒetnek ereÿe, aʒ Teſtbȩl aʒ Merget kÿ akarÿa wʒnÿ, Es aʒʒal aʒth akarÿa megh mutathnÿ, aʒ Teſtnek melÿk reße bantatoth megh, kÿ ȩrȩmeſth magatul aʒ Mergȩs Nedueſſegȩketh kÿ tolÿa. Merth ha aʒ Torkon mutatodÿk kÿ, mutattÿa aʒt megh hogÿ leg ÿnkab aʒ Agÿ velȩ bantatoth megh. Ha aʒ Holn alat, aʒ Sʒÿweth mutattÿa. Ha penÿgh aʒ Cÿomb keoʒȩth, aʒ Maÿath mutattÿa.

(Tanuſagok) Ha aʒ Ielȩk ÿmmar megh teccʒenek, es valamÿ olÿ dolog ellene nem aal, mÿngÿaraſth aʒon feleol aʒ melÿ felȩl aʒ Mirÿgh vagÿon, Ereth kel vagnÿ. Ha aʒ Fwl melleth, awagÿ aʒ Aal melleth, awagÿ aʒ orcʒanak es aʒ Toroknak valamelÿ reʒen kÿ wth aʒ Mÿrÿgh, aʒ Cephalica Ereth kel megh aʒon felȩl aʒ melÿ felȩl aʒ Mirÿgh vagÿon. Ha aʒ Holn alath, aʒ Belſȩ Ereth, kÿth Maÿ Ernek hÿnak es Lep Erenek, moſth penÿgh Baſilicanak hÿiak: Melÿ Eer ha megh Nem teccʒenek, aʒ Medianat kel megh vagnÿ: Ha aʒ Cÿomb kȩʒȩth mutattÿa megh magath aʒ Mirÿgh, aʒ Belſȩ Boka cÿonton valo Ereth kel megh vagnÿ. Ha penÿgh ſohul ſemmÿ Mirÿgh aʒ Teſtȩn kÿ Nem teccʒÿk, onneth affelȩl kel Ereth vagnÿ, ahol legh nagÿob faÿdalom es Neheſſegh teccʒÿk, Melÿ faÿdalom megh mutattÿa melÿ Erbȩl kelÿȩn vert vȩnnÿ. Merth ha aʒ Dereknak fȩlſȩ reʒeben vagÿon legÿnkab aʒ faÿdalom, aʒ Fȩ Ereth kÿth Cefalicanak hÿnak kel meg vagnÿ. Ha penÿgh aʒ alſo reʒeben vagion aʒ dereknak aʒ Toroknak alol, aʒ Baſilicat vagÿ aʒ Medianath kel megh vagnÿ. Ha penÿgh aʒ leg alſo reʒeben vagÿon aʒ dereknak ʒÿnthe aʒ faÿdalom, aʒ Terdȩn vagÿ aʒ Bokan kel Ereth vagnÿ, Es ha aʒ Betegnek ereÿe leʒȩn hoʒʒa, bȩſeggel valo verth kel kÿ vȩnnÿ. Ha penÿgh aʒ Mirÿgiȩſnek vagÿ ÿdeÿe vagÿ egÿeb okok Ereth megh nem engedÿk vagnÿ, kȩppȩlÿȩketh kel aʒ Nÿakara, aʒ Vallara, vagÿ aʒ hatara, vagÿ labara vethnÿ. Ha Ebed awagÿ Vachÿora etelnek vtanna wthÿ kÿ magath aʒ Mirÿgh, aʒonnal okaggÿek aʒ olÿan, es aʒ vthan vegÿeon valamÿ orwoſſagoth magahoʒ, kÿre ſoha ÿob nem leheth

+511

aʒ Tÿkmonÿ lÿktariomnal, Melÿel Maximilianus Cÿaʒar kÿ Bȩlch es ÿelȩs Feÿedelȩm volth, Eelth. Aʒ orwoſſagot hoʒʒaÿa vewen, le fekwgÿek aʒ Betegh, es ÿol be takaroggÿek, Negÿ vagÿ

Eoth oraÿgh, ha tȇbbig lehet is oth aʒ agÿban fekwgÿek, es
mÿndȇnkeppen aʒon erȇkȇgÿek hogÿ megh ÿʒʒaggÿon. Ha ilÿen
modon megh nem verÿtȇʒhetnek, Melegh teglat kel aʒ Talpaÿra
tȇnnÿ, merth eʒȇk ÿʒʒadaſth ÿndÿtnak. Mÿkor penÿgh aʒ Beteg
ÿʒʒad, eʒ wdȇkȇʒben ne alugÿek, awagÿ ne Egÿek es ne igÿek.
Aʒ verÿtekȇt rola tÿʒta lepȇdȇwel el tȇrȇlÿek. Ahol fekʒÿk aʒ
beteg aʒ a helÿ ÿo ʒagu fwekkel legÿȇn be hÿntwe. Ees ÿo ʒagu
fwſtȇlȇ ʒerʒamokkal Napÿaban Neccʒȇr vagÿ Eothcʒȇr is megh
fwſtȇlteſſek. Aʒ Fekwȇ haʒat is ÿo gÿakorta megh valtoʒtatnÿ.
Aʒ Verÿtȇʒes vtan keth vagÿ harom orawal, Erȇſſÿteſnek okaerth
Tÿk hus leweth kel aʒ Betegnek ȇnnÿ adnÿ, aʒth penÿgh (Etele)
chÿak laſſan es gÿakorta, merth gÿakorta ÿo ȇnnÿ de keweſeth,
Merth aʒ kÿk igh taplaltatnak hamarab megh gÿogÿulnak. Tÿk
fÿat agÿ ȇnnÿ penÿgh kÿth ſoſkawal vagÿ ʒaraʒ lemonÿanak kÿ
fachÿart lewewel feoʒtek megh. Elſȇ Napon, ſemmÿkeppen (Tanuſagh)
nem kel alunnÿ hadnÿ, hanem beʒelleſſel, ʒȇrgeſſel, aʒ
Fÿlet vagÿ aʒ orrath vonaſſal, Sȇt meeg ßȇrenek ʒaggataſawal is
el nem hadnÿ alunnÿ. Spongiath igȇn ÿo Ecʒetben martanÿ,
es aʒ Orra alath tartanÿ. Sʒomÿuſaga ellen vÿʒet kel (Itala)
chÿnalnÿ kÿben egÿ kewes Arpath, roſanak kÿ fachiarth leweth
vagÿ Soſkaeth, vagÿ ʒaraʒ lemonÿaeth, ves, es ÿtalaerth eʒth kel
nekÿ adnÿ.
Aʒ Mirÿgh penÿgh kÿ mutatodÿk, kȇppȇlÿȇketh (Tanuſagh)
ves oda, es aʒ Mergeth aʒʒal ʒÿtaſſad oda aʒ helre,
awagÿ egÿeb orwoſſagokkal, mÿnth eʒʒel. Vegÿ (Aʒ Teſtben u[alo]
hat Fÿgeth, Tengȇrÿ ʒȇlȇth Negÿ Nehеʒekȇt, mergeth igÿ...
Sot keth Nehеʒekȇth, Meʒet egÿ Nehеʒekȇth, ʒÿtaſsad)
eʒȇket Sʒeekfw olaÿal tȇrd ȇʒwe, chÿnalÿ flaſtromot belȇle, es
Melegȇn kȇſd aʒ Mÿrigre.
Awagÿ vegÿ egÿ Nagÿ vȇrȇs hagÿmath, meſd el aʒ pupÿath,
vaÿd kÿ aʒ belÿth, tȇlch meg Tȇrÿekkel kÿth Andromachanak
hÿnak, melÿ tȇrÿekeoth aʒ elȇth Salÿa vagÿ rutha kÿ fachÿart
lewewel ȇʒwe elegÿtȇttel, iſmet aʒ pupÿat chÿnald rea aʒ hagÿmara
fȇlwl, es valamÿwel tapaʒd be erȇſſen, Swſd megh aʒ Twʒnel,
Smÿkor elegge megh ſwl, hamoʒd megh aʒ heatul, tȇrd megh
moſarban, chÿnalÿ ebbȇl flaſtromoth, keoſd aʒ Mirÿgre.
Bakʒarwo fw magwanak lÿʒtÿth Len magnak, (Erlelȇ Oruoſsagok)
Sʒeekfw vÿraganak porath, mÿndȇnÿkbȇl vegÿ Negÿ Negÿ
Nehеʒekȇth, Malwanak gÿeokereth es Feÿer liliomnak gÿȇkeret

+512
mÿndȩnÿkbȩl fel fel nehezekȩth. Hath Fÿgeth, Dictamuſnak
lewelet harom Nehezekȩt, Fordulo fwnek gÿeokereth keth Nehezekȩt,
Muſtar magoth, Maſſel nehezekȩth, galamb ganeth Negÿ
Nehezekȩth, Szekfw olaÿth es Feÿer liliom olaÿth, mÿnd az ket
felebȩl Tÿzȩnketh Nehezekȩth, ezȩkbȩl chÿnalÿ flaſtromoth, es
kȩſd az mÿrigre, Smegh erlelÿ ſkÿ fakazтÿa.
Kenÿernek Belÿth, Tengȩrÿ zȩlȩth, Dÿzno haÿat, Vaÿath,
kowazth, Tehen teÿet, mÿndȩnÿkbȩl vegÿ annÿth az menÿ elegh,
elegÿch egÿ kewes Saffranth hozza, chÿnalÿ ÿreth belȩle, ezzel
mÿndȩn Napon kecczȩr kȩſſed, ſhamar kÿ fakad: De az melÿ
heliȩn akarod hogÿ kÿ fakaggÿon, oda az helre tegÿ egÿ kewes
Saffranth. Mÿkor ozton megh fakad, tÿztÿto es gÿogÿto ÿrekkel
kȩſſed.
Chÿllagh fweth Nÿerſeth teorÿ megh de chÿak az
leweleth, kȩſd rea az dagadaſra.
Apro chÿgakath tȩrÿ megh, keoſd rea.
Len magot tȩrÿ megh zÿtald megh, fȩzd megh Edȩs Teÿben,
kȩſd az Mÿrigre, megh fakazтÿa.
Atraczelnak gÿȩkeret ſwſd megh, Ohaÿal awagÿ vÿazzal
teord eozwe, keoſd rea, kÿ fakazтÿa.
(Oßlato Oruoſsagh) Chÿȩpwth, de annal az Meleg ruha ÿob, vÿzeletbe
march bele, fachÿard kÿ kezed kȩzȩth, Sowal hÿnch
be az ruhat, de az ruha melegh legÿȩn, tȩd fȩlwl az Mÿrigre.
Annak vtanna Narancÿot vagÿ Citromoth mes kettȩ, az felet tȩd
rea, ha ezth cÿelekȩdȩd mÿndȩnnapon kecczȩr, hamar valo Nap
el ozol az dagadas.
(Oruoſsagok) Mÿkor valakÿn zÿnthe raÿta lezȩn az Mÿrigh, az
maga vÿzeletÿth, rutha, Mehfw, es lewendula vÿzewel elegÿch
ȩzwe, ad megh ÿnnÿa.
Bolus Armenuſth egÿ aranÿ Nÿomonÿth agÿ az Mirigÿȩſnek,
Epȩrÿ awagÿ Rw fw vÿzeben megh ÿnnÿa, Sha ezȩk nem
volnanak, Arpa vÿzben, De az elȩt ſÿeſd ezth ÿnnÿa megh adnÿ,
mÿkor meeg az Mÿrigh raÿtha keleſenek el nem multh huzon
Negÿ Oraÿa.
Baber magoth healÿ megh es tȩrd porra, Egÿ kalanban kÿ
ferne annÿth ez porban elegÿch eczetben es melegh vÿzben,
ÿeleoſben ha Forro az Betegſegh, ad megh ÿnnÿa, takard be hogÿ
megh verÿtȩzzek vtanna. Hogÿha penÿgh nem fooro az Betegſegh,

de reʒketeſſel ÿw el, eʒth aʒ porth borban aggÿad meg
ÿnnÿa. Eʒ igẽn probalth orwoſſagh.
Aloes Epatici, uncia j. Mirrhath, uncia s. Saffranth, uncia s.
eʒẽket tẽrd megh es borral elegÿcʒd eoʒwe, cÿnalÿ belẽle pilulakath,
+513
ad megh eonnÿ, fekteſd le aʒ agÿban, takard ÿol be hogÿ
megh ÿʒʒaggÿon.
Aſßu Fÿgeth Tÿʒẽn eotẽth, Dÿo belÿt kÿlencʒet, Feÿer
wrmẽth, Rutath, kapotnakoth, Rwh fweth, Hÿm ees Nẽſten
farkas almath, mÿndẽnÿkbẽl vegÿ harmadfel neheʒekeoth, Eokẽr
nÿelw fwnek vÿragath, Cÿtromnak heat, Galangat, Sʒarwas
ʒÿweben talalt cÿontoth, ʒerechÿẽn dio vÿragoth, mÿndẽnÿkbẽl
egÿ Neheʒekẽth, tẽrd megh eʒẽketh porra. Es harom font tÿʒta
Meʒben kÿnek taÿtekath el hantad veſd bele, es chÿnalÿ lÿktariomoth
belẽle, eʒth aggÿad eonnÿ.
Fẽldÿ Boʒʒanak gÿẽkereth moſd megh, Meteld aprora egÿ
Maʒos faʒekban, de bwẽn legÿẽn aʒ gÿẽker, feoʒd megh feÿer
borban fẽdel alath, ad megh melegẽn ÿnnÿa es takard ÿol be
hogÿ ÿʒʒaggÿon megh.
Cÿnadonÿat fẽʒ megh Ecʒetben, agÿ egÿ kalannal ÿnnÿa
aʒ leweben, aʒ vthan agÿ egÿ Bab ʒẽmnÿ Mitridatomoth rea megh
eonnÿ.
Fẽldÿ boʒʒanak gÿẽkereth fẽʒd megh ÿo Borban, ves Meʒet
bele es tẽrÿekẽt, ad megh ÿnnÿa enhera.
Chÿẽngẽ fw olaÿat elegÿch ẽʒwe Tẽrÿekkel, ad megh ÿnnÿa.
Foghagÿmath, Salÿat, Dÿoth teorÿ eoʒwe, fẽʒd megh vÿʒben,
ad megh ÿnnÿa.
Scorpio Olaÿal aʒ Sʒÿwet, aʒ vakʒẽmẽn valo Ereketh, es aʒ
keʒẽn labon valo Ereketh, hidegẽn megh kel kennÿ.
Dÿchẽſegẽs fwnek porat keth neheʒekẽth elegÿch ẽʒwe borban
egÿ Neheʒek Tẽrÿekkel, ad megh ÿnnÿa, takard be hogÿ megh
ÿʒʒaggÿon.
Anÿa Lapunak, kÿth Marthÿ Lapunak is hÿnak
gÿẽkereth tẽrÿ porra, ebbẽl keth Neheʒekeoth melegh Borban agÿ
megh ÿnnÿa, fekteſd le takard ÿol be hogÿ ÿʒʒaggÿon ÿol megh.
Rwh fwnek kÿ fachÿarth leweben harmÿncʒketh Neheʒekẽth
agÿ megh ÿnnÿa egÿ Neheʒek tẽrÿekeoth hoʒʒa elegÿtwen,
ÿʒʒaſd megh.
Angelica fwnek gÿẽkereth maſfel neheʒekẽth porul elegÿch
ẽʒwe egÿ Neheʒek tẽrÿekkel aʒ maga vÿʒeben, ad megh ÿnnÿa,

takard be hogÿ megh ÿʒʒaggÿon.
Lo Menthanak fachÿard kÿ aʒ leweth, ad megh ÿnnÿa, es
e̊ magath aʒ lo mentath fa olaÿban feoʒd megh, kÿwe̊l aʒʒal
keoſſed aʒ Mÿrigÿeoth.
Maſtixot keth latoth vegÿ, aʒ aʒ, Tÿʒe̊n hat Neheʒeke̊th
Euforbiomoth Nÿolcʒ Neheʒekeoth, Spicanardoth Negÿwen Neheʒekeoth,
te̊rd porra eʒe̊keth, Ha gÿermeok aʒ Betegh, agÿ eʒ porban
+514
megh ÿnnÿa Egÿ Neheʒeknek harmad reʒeth, Ha Newendeke̊n
Inas, agÿ fel Neheʒeke̊th, Ha ÿmmar Ferfÿ, agÿ egÿ Neheʒekeoth.
Ennek vtanna Eoth lewelw fweth aʒ menÿ elegh, Melÿeth megh
teorwen chÿnalÿ mÿnth egÿ Lapta bele̊le, aʒth takard ruhaban es
aʒ vthan teod melegh paraſban, ve̊d kÿ onneth aʒonnal, meſd
kette̊ es te̊d aʒ Mÿrigre, el veʒÿ mÿngÿaraſth aʒ faÿdalmath.
Metÿnge̊th mÿnd leweleſtwl gÿe̊kereſtwl, Retke̊th, Foghagÿmath,
Meʒeth, Borſoth, Ecʒete̊th, Fe̊ldÿ Boʒʒa gÿe̊kereth, Tormath,
te̊rd ere̊ſſen e̊ʒwe eʒe̊keth, es ke̊ſd rea.
Tormath, Retke̊th, Foghagÿmat, te̊rÿ egÿben, kewes meleg
ecʒete̊s korpaban elegÿtwen ke̊ſd aʒ Mÿrigre.
Sʒapora fweth mÿnd gÿe̊kereſtwl te̊rÿ megh,
Ecʒetben fe̊ʒd megh, aʒ lewewel moſſad aʒ Mÿrigÿe̊th es ala
te̊re̊lÿed, aʒ Fweth aʒ Mÿrigÿe̊n alol ke̊ſſed rea hogÿ ala vonnÿa
aʒ Mergeth.
Hÿm lo ganeÿath fachÿard megh es aʒ lewet borban ad megh
ÿnnÿa, aʒ vthan galamb ganeÿath te̊rÿ e̊ʒwe Malwawal, chÿnalÿ
flaſtromoth ebbe̊l, te̊d aʒ Mirigre, eʒth haromʒor chÿnalÿad rea,
es Ecʒete̊s Etketh agÿ eonnÿ.
Len magh pogacÿath fe̊ʒ megh Teÿben es Meʒben, Tÿk ʒe̊m
fweth bwe̊n akkor bele, aʒʒal ke̊ſſed aʒ Mirÿge̊th. Egÿ ke̊tes
penÿgh el alÿon harmad Napigh is raÿtha, mÿnde̊n ketſegnekwl
megh gÿogÿul.
Rontho fweth e̊s megh melegh Vaÿas vÿʒʒel, vÿobban vÿobban
gÿakorta keoſd rea, es ronthÿa es el oʒlattÿa aʒ Mirigÿeoth.
Retke̊th, Thormath, Dÿoth, Fenÿw magoth, Foghagÿmath vegÿ
egÿenle̊ mertekkel es Teord e̊ʒwe, ke̊ſd aʒ Mÿrigre, de mÿkor
raÿtha leʒe̊n aʒ aʒ, rea ke̊ted, tÿʒe̊n keth oraÿa meeg ne legÿe̊n
hogÿ raÿtha ke̊lth aʒ Mirÿgh, tarch raÿta ke̊teſth keth oraÿgh,
de le ne fekwgÿek hanem ÿdeſtowa ÿarÿon. Ha penÿgh aʒ Mirÿgh
egÿ helre̊l maſuwa megÿe̊n, oth ke̊ſd iſmeth rea.

Liliom gÿe̊kereth, ve̊re̊s hagÿmath, Len magh olaÿth fachÿard
kÿ es elegÿcd eoʒwe, ad megh ÿnnÿa, Aʒ Sonkolÿat penÿgh ahowa
akarod hogÿ me̊nnÿe̊n aʒ Mÿrigh, ke̊ſd oda, es el oda megÿe̊n.
Salÿath, Fÿgeth, rutath, te̊rÿ eoʒwe es chÿnalÿ bele̊le mÿnth
egÿ pogachÿath, keoſd rea aʒ Mirigre.
Foghagÿmath, Farkas alma gÿe̊kereth, Rutath te̊rÿ
e̊ʒwe, mÿhelÿe̊n megh e̊ſmere̊d aʒ Mÿrignek ereʒke̊deſeth es
annak faÿdalmath, aʒonnal te̊d rea, el allattÿa aʒ faÿdalmath.
Sʒappanth teorÿ e̊ʒwe Faÿ boʒʒanak lewelewel, mÿkor latod
ÿmmar hogÿ aʒ Mirÿgnek ÿeleonſege megh vagÿon, te̊d rea
mÿngÿaraſth.
+515
Dÿonak Belÿth, Foghagÿmath, Feÿer wre̊mnek aʒ vÿragath,
Fekete wre̊m gÿe̊kerenek feolſe̊ heath, Salÿat, Fe̊ldÿ Boʒʒa gÿe̊kerenek
fe̊lſe̊ heath, Eger farknak gÿe̊kereth, papmonÿath, Nÿul
roſa gÿe̊kereth, Fenÿw magoth, Borſoth, Saffranth, mÿnde̊nÿkbe̊l
eʒe̊knek vegÿ Negÿ Negÿ Nehеʒekeoth, Meʒeth olwaʒ megh
taÿtekath hand el, es aʒ Tÿʒta Meʒbe̊l ehe̊ʒ tegÿ annÿth aʒ menÿ
ehe̊ʒ elegh, Egete̊th Borth is tehÿ hoʒʒa, fe̊ʒd ʒepe̊n eoʒwe,
reggel es Eſtwe eʒʒel elÿe̊n mÿnde̊n Embe̊r aʒ peſtiſnek ÿdeÿen.
Sha aʒ kelewenÿ Mirÿgh kÿ mutattÿa magath, Ebben elegÿch
borban ÿo ere̊s borban, ad megh ÿnnÿa, ke̊s aʒ Mirÿgre is benne
flaſtrom moggÿara.
Baber magoth, iſthen faÿa gÿe̊kereth, Dÿokat, rutath, fenÿw
magoth te̊rÿ mÿnd e̊ʒwe, chÿnald wegben, te̊lch tele ige̊n ere̊s
Ecʒettel, mÿnde̊n napon reggel ebben agÿ keweſeth ÿnnÿa.

De̊gtwl mÿnth kelÿe̊n magath embe̊rnek oltalmaʒnÿ.

Mÿmodon De̊glelteſſek megh aʒ Egh es hanÿ modon, oda
fe̊l arrol ÿrtham, Ha aʒerth Egÿ helÿe̊n megh de̊gleltete̊th, kÿnek
bÿʒonſaga aʒ deoge̊s es Merge̊s Mirÿggÿel megh halas,
Maſuth nÿnchen de̊gleletе̊ſſege, kÿnek bÿʒonſaga aʒ, hogÿ oth
nem halnak de̊ge̊s Mÿriggÿel. Aʒth mondom aʒerth, hogÿ el
mehetnÿ aʒ de̊ge̊s helÿre̊l aʒ De̊gnekwl valo helÿre de aʒth nem
vallom hogÿ halala ele̊th el meheſſe̊n valakÿ, Maas aʒerth aʒ
de̊ge̊s helre̊l el me̊nnÿ, Mas aʒ Halal ele̊th futnÿ. El kel aʒerth
me̊nnÿ aʒ de̊ge̊s helre̊l (ÿo lelkÿ eoſmerettel) de hogÿ olÿ vegre
me̊nnÿe̊n el valakÿ, hogÿ Iſthen hÿrenekwlis megh halna ha
ÿth maradna aʒ de̊ge̊s helÿe̊n, de Maſhelÿe̊n ahol nem halnak

megh marad, Nem kereʒtÿenhe̊ʒ illende̊ vallas. No aʒerth ha
vgÿan oth aʒ de̊ge̊s helÿe̊n akar maradnÿ valakÿ, ilÿen modban
tarthattÿa magath aʒ mÿnth megh ÿrom.
Elſe̊ gongÿa erre legÿe̊n hogÿ Iſthen igeÿet halgaſſa, es
ke̊nÿeore̊gÿe̊n. Aʒ vthan aʒ Melÿ haʒban lakÿk mÿnde̊n Bwʒnekwl
valo legÿe̊n, rutſagh es vndokſagh onneth tawol legÿe̊n. Aʒ
ablakÿ be tewe legÿenek. ÿele̊ſben homÿalos [!] es Eſſe̊s wde̊ben,
hogÿ aʒ de̊ge̊s Eg be ne me̊nnÿe̊n. Ha penÿgh aʒ ablakoth akarod
megh nÿthnÿ, olÿ ablakot Nÿß megh, amelÿ vagÿon Nap keletre
awagÿ Eßakra, aʒth penÿgh chÿelekе̊ggied akkor, mÿkor
ÿmmar vagÿon keth oraÿa is hogÿ aʒ Nap fe̊l ke̊lth. Rÿtkan me̊nÿ
kÿ haʒadbol akkor is olÿkor mÿkor aʒ Eg tÿʒta, meeg akkor is
vgÿ hogÿ valamÿ orwoſſagoth vegÿ magadhoʒ kÿ oltalmaʒʒon aʒ
+516
de̊gtwl. Haʒadban mÿnde̊n Napon Twʒeth gÿwch Chÿer fabol,
Apro fenÿw fabol hogÿ aʒʒal tÿʒtulÿon aʒ Eg, Merth aʒ Twʒnek
nagÿ Ereÿe vagÿon aʒ Egnek tÿʒtÿtaſara. Elewen Twʒe̊n Eʒʒel
is io gÿakorta fwſte̊lne̊d haʒadath. Roſmarÿnth vegÿ fel marokkal,
Salÿath, Bakfÿweth, Feÿer wrme̊th, Maÿorranth, Sarga
gÿoparth, eʒe̊kbe̊l mÿnde̊nÿkbe̊l egÿ egÿ e̊ʒwe Marokkal,
te̊rd megh porra es aʒ Elewen twʒre eʒth hÿnchÿed. Aʒ
ʒegenÿe aʒ Nepnek haſogadoth Apro fenÿw fat awagÿ aʒ Magwath
tegÿe aʒ Twʒre fwſte̊lnÿ. Aʒ kaʒdaga penÿgh, Aloeſth,
Sʒe̊kfweth, Gallia Moſcatath. Ha mÿkor kÿ kel me̊nnÿ ke̊ʒe̊nſege̊s
([S]ʒagolnÿ valo) helre, ilÿen Almath chÿnalÿ, Ees viſęld veled,
eʒth ʒagolÿad: Ladanumoth, drachma iij. Stirax calamitat, drachma ij. Fa heath,
Macert, Sʒe̊kfweth, ʒerechÿe̊n dÿoth, ana drachma j. Aloes fath, ſcrupulus j.
Spicanardot ſcrupulus s. Mÿrrhat, Maſtixoth, Te̊mÿenth, ana drachma s. Moſchuſth,
aʒ aʒ, peſmath, Ambarth, ana granum iij. eʒe̊keth te̊rd megh es
ʒÿtald megh, Maÿoran vÿʒeben elegÿch e̊ʒwe aʒ menÿ ehe̊ʒ
elegh annÿra hogÿ el igÿa, chÿnalÿ ebbe̊l ßagolnÿ valo
Almath. Nÿarban haʒadban, roſath, vÿolath, viʒÿ Te̊ke̊th, Sʒe̊le̊
leweleth, Feÿer fwʒ leweleth vÿtes be hogÿ hÿwe̊ſÿcchÿe haʒadath,
Se̊th aʒ Haʒ pagÿmontomath Soſkanak kÿ fachÿart lewewel
awagÿ vÿʒewel hÿnteſſed, awagÿ hÿdeg vÿʒʒel kÿben Ecʒęte̊th
elegÿte̊ttel. Io ßagolnÿ, roſakath, Ecʒete̊th, Camforth, es affele
hÿwe̊ſÿte̊ allatokath.
(Eledel) Semmÿ gonoʒb nem leheth olÿankor mÿnth Etelben
es ÿtalban valo ʒabalodas. Legÿe̊n aʒert olÿ aʒ Eledel aʒ melÿ

kẽnnÿen emeʒtẽ, es ÿo verth chÿnal, es Nem haÿlando rothadaſra.
Mÿndenkor penÿgh aʒ melÿ eledellel eʒkorban el akarkÿ
is, valamÿ kewes Ecʒeth legÿẽn benne, awagÿ valamÿ maas
ſawanÿu dologh, Egrẽs, Cÿtrom lewe, Lemonÿa, vagÿ Naranch.
Nÿarban, Salatawal, Soſkawal, katankorowal kel elnÿ Telben,
Salÿawal, petreſelÿẽmmel, Maÿoranawal es Hiſoppal. Aʒ
(Ital) ÿtal tÿʒta es vÿʒʒel elegÿteoth Bor legÿẽn, Tÿʒta bort
es Muſtoth nem ÿo ÿnnÿa. Suma ʒẽrenth mÿndẽn eledel ʒaraʒto
es hÿwẽſÿtẽ legÿẽn.
Nagÿ munkatul, Futaſtul, ʒẽkẽlleſtwl, Tancʒtul, es
mÿndẽn olÿ chelekẽdettwl aʒ melÿben gÿakorta kel aʒ Egeth be
ßÿnÿ el kel tawoʒtatnÿ. Aʒ aluuas es aʒ vigÿaʒas is mertekletẽſẽn
legÿẽn. Aluñÿ kel penÿgh ÿol be ʒarloth haʒban, hogÿ aʒ
dẽgẽs Eg be ne meheſſẽn. Reggel aʒ haʒath megh fwſtẽlnÿ ʒwkʒegẽs.
Tÿʒta es ʒep lepẽdẽkkel kel elnÿ kÿben aʒ elẽth valamÿ
io ʒagu allatoth takartal volth. Almadbol reggel fẽl Serkenwen,
aʒon igÿekẽʒʒel hogÿ megh wreſÿcched the magadath. Soha
+517
haſadat megh ne haggÿad kemenÿẽdnÿ. Ha kÿ meghÿ valahowa,
Cʒÿtwartoth ßagolÿ, Ees vgÿan megh is ragÿad. Aʒʒonÿallattal
valo kẽʒẽſwleſnek aʒ ſokath ne chÿelekẽggÿed, Fẽrdẽth el tawoʒtas,
ÿob hogÿ haʒban chÿak tẽrleſſe Embẽr magath, Aʒ Feÿet
mÿndaʒonaltalis, aʒ Melÿ lugban kapotnakoth, Maÿoranath, leuendulat,
Roſmarÿnth, Bakfwet, Salÿat vagÿ Sʒeekfwet megh forraltal,
mÿndẽn hetẽn igẽn ÿo moſnÿ. Ifÿaknak es aʒ kÿknek
verẽk bwſegẽs, dẽgẽs wdẽben igẽn ÿo Ver vetellel elnÿẽk, Snem
chÿak eccʒẽr penÿgh ha ualamÿ dologh eleÿt nem alÿa, hanem
egÿnÿhanʒor. Purgacioth is ÿo vẽnnÿ ÿelẽſben Eoſſʒel Hipocrateſnek
ſentenciaÿa ʒẽrenth. Banath, Haragh, Gÿwlẽlſegh, felelẽm,
Nagÿ gondok, Ees mÿndẽn nehеʒ gondolatok el tawoʒtaſſanak.
Hanem kẽʒepʒẽrenth valo vÿgaſaggal es ẽrẽmmel elÿẽn aʒ
Embẽr. Iſteneth ſe feleÿcÿe el.
Baber magoth, Iſthen faÿa gÿẽkereth, dÿokat, (Oruoſsagok)
rutath fenÿw magoth, tẽrÿ mÿnd eoʒwe es tẽd wegben, tẽlch tele
igẽn erẽs Ecʒetttel, mÿndẽn napon reggel ebben igÿal keweſeth.
Terra Sigillatath egeʒlen ves vÿʒben, es mÿnd addÿgh kewerÿed
hogÿ el olwaggÿon, ebben mÿndẽn napon reggel
enhera, keth kalannal igÿal megh.
Keth dÿoth, keth fÿgeth, Rutanak leweleth Hußath, valamÿ

kichÿn Soth, tȩ̊rÿ eoʒwe, ad megh eonnÿ aʒ kÿnek akarod enheÿra, rea Nem ragad aʒ mÿrigh, (ha Iſthen akarÿa) Eʒ orwoſſagoth aʒ mÿnth Galenus es Dioſcorides irÿak. Mithridates kÿral talaltha volth aʒ dȩ̊gh ellen.

Feÿer Dictamuſt, Hÿm Farkas Almath, Sʒenth Ianos fweth, Sʒapora fweth, Gencianat, Cʒÿtwartoth, ʒarwaſnak ʒarwath, vegÿ mÿndȩ̊nÿkbȩ̊l eʒȩ̊kbeol Nÿolcʒ Nÿolcʒ Neheʒekeoth, Rutath egÿ Marokkal, egÿ keweſſe eʒȩ̊keth tȩ̊rd megh, tȩ̊d egÿ Nagÿ Aranias kupaban, es tȩ̊lch rea ʒep feÿer Bort Negÿ pÿntȩ̊th es had aʒon modon, Deoghalalnak ÿdeÿben eʒ borban mÿndȩ̊n Napon reggel haÿnalban igÿal fel poharral, de annak elȩ̊tte elȩ̊ʒȩ̊r, Dÿoth es Fÿgeth keth vagÿ harom rutha lewellel eggÿwth megh ę̊gÿel, igh ohatod megh magadat aʒ dȩ̊gtwl.

Aloes Epatici, Cinamomi electi, aʒ aʒ, ÿo Fa heath, Mirrhath, ana drachma iij. Sʒȩ̊kfweth, ʒerechÿȩ̊n dio vÿragoth, Aloes faÿath, Maſtixot, Bolus armenuſth, ana drachma, s. elegÿch eoʒwe eʒȩ̊keth es tȩ̊rd porra, Melÿ porbol mÿndȩ̊n Napon haÿnalban feÿer borban igÿal megh aʒ menÿt akarʒ, de vÿʒes borban elegÿched. Iſthen ha akarÿa megh oltalmaʒtatol aʒ dȩ̊gtwl, Merth aʒ melÿ wdȩ̊ben Angliaban amaʒ Nagÿ Mÿrigh halal volt, Anno 1348. Eʒ orwoſſagh mÿndȩ̊nȩ̊ktwl megh probaltatoth.

+518

Tablaÿa eʒ kȯnÿwnek harmadÿk reßenek.

Forroſagrol valo Orwoſſagok
Egÿ Napÿ Hÿdegh leleſrȯl
Sʒwntelen valo awagÿ Tarto Hÿdegleleſrȯl
Gÿüÿtokwan Hÿdegh leleſrȯl
Mÿndȯn napÿ Hÿdegh leleſrȯl
Egÿmodu Hÿdegh leleſrȯl
Harmadnapÿ Hÿdegh leleſrȯl
Negÿed napÿ Hÿdegh lelſrȯl
El Sʒaraʒto es megh Aßalo Hÿdegh leleſrȯl
Regÿ Hÿdegh leleſrȯl
Serweſbȯl valo Hÿdegh leleſrȯl
Mÿndȯnfele Hÿdegh leleſrȯl
Gÿermȯkchÿe Aſßu Betegſegerȯl
Termeʒeth kÿwl valo Hewſegrȯl
Termeʒet kÿwl valo Hÿdeſegrȯl
Dȯgȯs es veʒȯdelmes Hÿdeghleleſrȯl
Dȯgtwl mÿnth kelÿȯn embȯrnek magath oltalmaʒnÿ
+519

Dagadaſokrol
ees annak ſebeÿrő̊l ualok

Negÿedÿk reß.

+521

Praefatio. Elő̊lÿaro beʒed.

Aʒ Keʒʒel valo gÿogÿtas mÿndenkoron aʒ Oruoſlaſnak eggÿk reʒenek tartatoth, es mÿnd aʒ ketteonek aʒon Egÿ ʒő̊rʒő̊ÿ voltanak. Es aʒ keʒʒel valo giogÿtaſnak is nem maas tő̊rwenÿ vadnak, hanem vgÿan aʒonok mÿnth aʒ Oruoſlaſnak. De vegre oʒton, hogÿ aʒ Egÿ Oruoſlaſnak meltoſaga Fenő̊ſb es bő̊chwlető̊ſb leonne. Okoſſagbol es tanachbol vewek eʒth fő̊l aʒ Orwoſok, Es vgÿ mÿnth ʒabad Tő̊rwenÿwl magoknak tulaÿdonitak, hogÿ valamÿ ebben a keʒnek munkaÿa altal leʒő̊n, mÿnd aʒok, aʒ keʒʒel valo gÿogÿtoknak es patÿkarioſoknak meſtő̊rſeggel valo ʒolgalattÿok altal vÿteſſek veghő̊ʒ. Eʒő̊knek elſő̊ dolgok volth aʒ kÿ Mő̊nÿwlth es helÿebő̊l kÿ mő̊nth Cÿontokath helÿere chÿnalnÿ, aʒ Megh tő̊rő̊tteketh penÿgh megh igaʒgatnÿ es helÿere ʒő̊rʒenÿ, Es Nemelÿeketh vaſſakal megh Nÿtnÿ, Megh vagnÿ, kÿ Mecchenÿ, es megh egetnÿ. Annak vthanna, aʒ Sebő̊knek, kelewenÿő̊knek, Ees genÿetſegge valtoʒo dagadaſoknak is gÿogÿtaſa eo nekÿk hagÿattatoth, melÿekre ÿrrel be kenth ruhakath teʒnek. Egÿeb kwlſő̊ Nÿawalÿak, keʒʒel valo gÿogÿtas nekwl is megh gÿogÿttathatnak noha, de aʒerth neha eʒ ÿlÿenő̊khő̊ʒ is hoʒʒa Nÿulnak. Mÿndő̊nő̊knek ÿolleheth eredető̊k vgÿ mÿnth aʒ belſő̊ Okokbol leʒő̊n, kÿnek megh tanulaſa es gÿogÿtaſa Nÿlwan valo Orvoſlas. Ső̊th mÿnd aʒoknak is kÿk kÿwl leʒnek es eſnek, aʒ Orwos tuggÿa okath, kÿ meeg aʒ keʒʒel valo gÿogÿtonak is igaʒgattÿa chelekő̊detÿth, vgÿ hogÿ aʒ Orwos, Okoſſagawal: Aʒ keʒʒel gÿogÿto penÿgh, aʒ ő̊ keʒenek gÿakorlaſawal chÿelekő̊ggÿek.

+522

Dagadaſokrol kÿk termezet ellen leznek.

Aʒ mÿnemw Nÿawalÿak aʒ Teſtnek kwlſő̊ reʒeÿben aʒ Nedweſſegő̊knek vetkeÿtwl newekő̊dnek, aʒok leʒnek neha dagadaſſal, neha dagadaſnekwl. Mÿnd aʒ keth felek penÿgh, Nemelÿek aʒ Verbő̊l, Nemelÿek aʒ Nÿalbol, Nemelÿek aʒ Sarga Saarbol, Nemelÿek aʒ Fekete Sarbol. Nemelÿek aʒ Vernek Sawoÿabol, Nemelÿek Sʒelbő̊l, Nemelÿek eʒő̊knek ő̊ʒwe

elegÿwleſe̊kbeol, leʒnek. Aʒ Nedweſſegh penÿgh aʒ kÿbe̊l leʒe̊n,
vagÿ Ere̊s chÿpke̊de̊ es rago, Vagÿ laſſu es ʒÿlid, kÿ awagÿ
chÿak aʒ Bwrth fe̊lwl, awagÿ aʒ Bwrrel egÿete̊mben aʒ alatta
(Tendo) valo Huſth is, awagÿ aʒ temerde̊k Erekkel es ÿnas ke̊telekkel
(Adeni) ke̊re̊ſke̊rwl ve̊th huſnak is vegeÿt, awagÿ aʒ Spongia
ʒabaſu puha huſtis, el foglalÿa aʒ Teſtben, Es aʒth a reʒth a
kÿben vagÿon, vagÿ aʒ e̊ maga termeʒetÿre valtoʒtattÿa, (mÿnth
(Elephantiaſ[iſ]) aʒ meg teccʒÿk aʒ Bel pokloſſagban, Es aʒ Feÿerʒabaſu
(Alphos) rÿtka darabos ßeple̊ben) Vagÿ penÿgh aʒ eo
valoſaga ʒe̊renth kÿ omolwan, olÿanna chÿnalÿa aʒ mÿnemw
eo maga.
(Okaÿ aʒ Annakokaerth, mÿnde̊nÿknek oka, Nemÿnemw
dagadaſnak) termeʒetkÿwl valo olÿ vetkes Nedueſſegh aʒ kÿ
vagÿ e̊ʒwe rakodaſbol, vagÿ folÿaſbol gÿwl eoʒwe. Aʒ termeʒeth
kÿwl valo e̊ʒwe rakodas, laſſuſaggal leʒe̊n, aʒokbol aʒ Nedweſſege̊kbe̊l
melÿek aʒ Teſtnek valamelÿ reʒenek oʒtattak el. Merth
mÿkor aʒ a Reß olÿ ere̊telen, hogÿ aʒ oda chÿorgo eledelth, maga
allapattÿara valtoʒtatnÿ nem elegh, Vagÿ annÿra
megh veʒe̊th hogÿ aʒth megh rothaʒtÿa, es aʒ megh leoth rutſagoth
magatul el nem wʒhetÿ, ʒwkſegkeppen abbol termeʒetkÿwl
valo rakodas leʒe̊n. Aʒ Folÿas penÿgh, aʒ Teſtnek valamÿ
reʒeben gÿorſaſaggal valo be futaſa aʒ Nedweſſegnek, kÿ
ſokkal te̊b annal, aʒ menÿ annak aʒ reßnek taplalaſara ʒokas
+523
ʒe̊renth elegh volna. Ennek belſe̊ okaÿ: Aʒ folhato (Belſe̊ okaÿ aʒ
Materiaknak ſokaſaga: Aʒ chÿpke̊de̊ ere̊ſſegh es dagadaſnak)
vekonÿſagh: Aʒ oda wʒe̊ reʒnek ereÿe: Aʒ vtanak tagaſſaga: Aʒ
magahoʒ be vewe̊ reʒnek ere̊tlenſege, Es annak aʒ helÿnek arra
valo haÿlandoſaga. Kwlſe̊ lathato okaÿ penÿgh, Megh (Kwlſe̊ okaÿ)
te̊res: El romlas: Seb: Me̊nÿwles: Es mÿnd aʒok valamelÿek
faÿdalomnak vagÿ hewſegnek ereÿwel aʒ folÿaſth hoʒʒak.
Aʒ Melÿ Nÿawalÿak penÿgh aʒ Teſtnek kwlſe̊ reʒeÿth el
foglalÿak, vagÿ aʒ bwre̊n fe̊lwl leʒnek aʒok, Vagÿ aʒ Teſte̊th
megh lÿkaʒtÿak es megh vndokÿttÿak: Fe̊lwl leʒnek eʒe̊k:
Dagadas. Kemenÿ huſnak feol Neweke̊deſe. Pattagoʒas. Aʒ
Dagadaſok aʒerth eʒe̊k. Twʒes nÿlallo dagadas: (Dagadaſok)
Sʒele̊s kemenÿ dagadas: Nagÿ dagadas: Magas dagadas: Lagÿ
dagadas: Orbancʒ: Fe̊nek vÿʒes Nedweſſegtwl valo megh dagadaſa:
Ige̊n kemenÿ dagadas mÿnth aʒ ke̊: Vÿʒes Nedweſſegnek

gÿwleſetwl valo Tȅkȅſſegh: Sʒeltwl valo dagadas: Innak megh
chÿomoʒaſa kÿth Magÿarul Ganchÿunak hÿnak: Gelÿwa aʒ
Torokban: Fwl melleth valo dagadas: Fene. Fȅl (Fȅl neukȅdȅt huſok)
newekȅdeoth Huſok penÿgh ÿmeʒȅk. Pokol var: Twʒes es faÿo
kelewenÿ kÿ akkora mÿnth Fel Tÿkmonÿ: Sʒaaron valo Fekete
dagadas kÿ akkoru mÿnth egÿ Bagolÿ Borſo: Futoſo Mÿrigh kÿ
vagÿon neha aʒ Torokban: Chÿomo aʒ Iʒben. Pattagoʒaſok (Pattagoʒaſok)
Eʒȅk. Sʒȅmȅn valo olÿ pattanas, kÿ aʒ Sʒȅmfennek
elȅſſegeth el veʒÿ. Sʒȅmnek feÿeren valo hoÿagos pattanas.
Orcʒan valo pattagoʒas Napnak hewſege mÿa. Verÿtek,
Folÿoſo, Rwh, Vÿʒketes, Ruth Sʒȅmȅr, Orcʒan valo pattagoʒaſok
Bel pokloſſagh mÿa, es mÿndȅnfele ʒȅmȅlchÿȅk, Talpon valo hus
Newekȅdes mÿnth egÿ ʒȅmȅlchÿeo, Talpnak awagÿ Tenernek
daraboſſaga. Eʒȅkrȅl aʒerth mÿnd, ÿrnom kel valamÿth mÿndȅnÿkrȅl.

Twʒes dagadaſrol. (Phlegmon Inflammatio)

Aʒ Twʒes dagadas ſemmÿ nem egÿeb hanem termeʒet kÿwȅl
eoʒwe gÿwlth dagadas, fȅn wlȅ es hewſeggel kȅrȅſkȅrwl vetetȅth,
kÿ akkoru mÿnth Egÿ Tÿkmonÿ, Ennek ʒÿnthe olÿan vȅrȅſſege
vagÿon, mÿnt aʒ twʒnek ſwteſetwl leʒȅn awagÿ aʒ Fȅrdȅtwl. Aʒ
twʒeſwleſtwl penÿgh olÿ buʒgo Hewſege vagÿon, mÿntha Eegne,
melÿ Hewſege kÿlÿeb kÿlieb terÿed, Nagÿ Nehеʒ es Melÿ
Nÿlallaſſal, kÿtwl oʒton leʒȅn kegÿȅtlen faÿaſa.
Oka ennek aʒ Ver, kÿ nem chÿak aʒ Bȅr ala ragadot, (Oka)
de aʒ Bȅr alat valo huſrais kÿ folth aʒ Erekbȅl, Merth mÿkor aʒ
+524
Nagÿ Erek, aʒ Eltetȅ Erek is, modnekwl valo ſok vertwl megh
terwlnek, annak bantaſatul kÿ vetÿk aʒ Verth aʒ kichÿn Erekre,
aʒok iſmeth aʒ igȅn apro vękonka Apro Erekre, Akkor oʒthon
aʒoknak folÿaſokon aʒ veęr megh nem tartoʒtathatÿk, hanem kÿ
folÿ aʒ wres helÿekre, melÿek aʒ Teſtnek fȅ heleÿben vadnak,
ÿeleoſben aʒ Eltetȅ Erekkel es Inakkal kȅrȅſkȅrwl veoth Huſokban,
Inakban es Hartÿakban. Eʒ reßek aʒerth mÿkor aʒ folÿaſſal
tele telnek, Ennek beoſegetwl terwlnek kÿ, ʒaggattatnak, es aʒ
forro vernek hewſegetwl megh gÿuladnak, es faÿdalmath hoʒnak,
Merth aʒ Veęr kÿ ÿmmar megh gÿwlekȅʒȅt, megh rothad es megh
twʒeſwlth.
(Oruoſſagok) Legh elȅʒȅr, ha valamÿ Ok ellene nem
aal, Ereth kel vagnÿ. Ha aʒerth aʒ twʒes dagadas Embȅrnek alſo

reʒen vagÿon (mÿnt peldanak okaert ha aʒ Terdẽn vagion) akkor
Ereth aʒ fẽlſẽ reʒẽn kel vagnÿ, ʒwkʒeg penÿgh megh vagnÿ aʒ
karon vagÿ aʒ kwlſẽ vagÿ aʒ Belſẽ Ereth, aʒ aʒ, Aʒ Baſilicat
vagÿ aʒ Medianat. Ha penigh aʒ Twʒes dagadas aʒ Feolſẽ reʒen
vagion Embẽrnek, Verth aʒ alſo reʒen kel vẽnnÿ.
Fwlben ereʒtẽ fweth, Naranch heath feoʒ megh borban, arpa
lÿʒtel elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ lagÿ flaſtromoth ebben, es kẽſd
rea, ha nem nagÿ aʒ faÿdalma.
Vthÿ fweth, Lenchÿeth, Sʒepʒẽleoth, kenÿer belth roſa olaÿth
tẽrÿ eoʒwe, chÿnalÿ lagÿ flaſtromoth, es kẽſd rea ha nagÿ
aʒ faÿdalma.
Naadnak leweleth Nÿerſetẖ tẽrd ÿol megh, flaſtrõ moggÿara
kẽſd rea.
Erdeÿ Borſoth, keſerw Babnak is hÿak, Arpa lÿʒtel elegÿch
eoʒwe vÿʒben, keoſd rea.
Anÿa laputh Nÿerſetẖ teorÿ ÿol egÿben Meʒʒel, kẽſd
aʒth rea.
Vad kendẽrnek teord megh aʒ gÿẽkereth, Ees flaſtrom
moggÿara keoſd rea.
ʒapora fwnek aʒ feolſẽ reʒeth tẽrd megh ÿol, kẽſd rea ha
ſokaÿgh tartana aʒ Twʒeſwles.
Maaknak leweleth, mÿnd aʒ Maak tokawal es arpa lÿʒtẽth
chÿnald eoʒwe, keoſd rea.
Belend fwnek lewelet es magwat teord eoʒwe kẽſd rea.
Fẽldÿ Tẽkeoth de aʒ gÿeokereth Borban fẽʒd ÿol megh,
flaſtrom moggÿara kẽſd rea.
Faÿ Boʒʒanak es Fẽldÿ Boʒʒanak leweleth teord
ẽʒwe arpa lÿʒtel, es kẽſd rea.
+525
Buʒa lÿʒtnek korpaÿat igẽn erẽs Ecʒetben kewerd bele es
kẽſd rea.
Buʒa lÿʒteoth habarÿ eoʒwe olaÿos vÿʒʒel vagÿ Meʒes vÿʒʒel,
kẽſd aʒth rea.
Buʒa kenÿereth Meʒes vÿʒben fẽʒ megh, tẽrd ẽʒwe Cÿomborral
es vthÿ fwel, keoſd rea.
Fagÿalfanak aʒ lewelet feoʒd meʒ [!] vÿʒben, keoſd rea
flaſtrom moggÿara.
Akarmÿnemw Fanak Makÿat Nÿerſenẖ tẽrd megh, es kẽſd rea.
Cʒÿgakath mÿnd heaſtul teorÿ ÿol ẽʒwe, chÿnald ruhara, es

kẘſd rea.
Buʒa lÿʒtẘth habarÿ eoʒwe roſa olaÿal awagÿ Sʒeekfw olaÿal, keoſd rea.
Ros lÿʒteoth, es Bakʒarwo fwnek magwanak lÿʒtÿth, habard ẘʒwen, /!/ leg [!] magh olaÿal, keoſd rea.
Feÿer fwʒnek leweleth es Malwath teorÿ eoʒwe, aʒth kẘſſed rea.
Nÿers vborkath vagÿ kettẘ, awagÿ valamenÿre tẘrd meg, es kẘſd rea.
Porchÿn fweth teorÿ megh Nÿerſen, elegich ẘʒwe feÿer liliom olaÿal, keoſd rea.
Kapoʒtath vagdalÿ megh igẘn aprora, elegÿch ẘʒwe Belend fw olaÿal, keoſd rea.
Fẘldÿ mohoth feoʒ megh vÿʒben, porchÿn fwnek kÿ fachÿarth lewewel elegÿch eoʒwe, keoſd rea.

Sʒelẘs kemenÿ dagadaſrol. (Phÿgetlon Panus)

Sʒelẘs kemenÿ dagadas, kÿ nem magas, leʒẘn aʒ Holn alath, aʒ Fwl melleth, es aʒ Cÿomb kẘʒẘth, Leʒẘn haſonlo okokbol (Oka)
mÿnth aʒ Twʒes dagadas, es ÿeleÿ is aʒonok vadnak. Eʒ (Ieleÿ)
igẘn keſẘre erÿk megh. Leʒẘn Betegſegh vtan gÿakorta, awagÿ valamelÿ reʒnek faÿdalma vthan, melÿ faÿdalom keʒẘrÿtẘtte oda aʒ Chÿorgaſth, aʒ Spongia ʒabaſu puha Huſra.
Sʒaraʒ Fÿgeketh feoʒ megh, vÿʒben, kẘſd rea (Oruoſsagok)
flaſtrom moggÿara.
Eokẘrnęk Nÿers ganeÿath ʒẘdeſd aʒ Meʒẘn, Ees flaſtrom moggÿara kẘſd rea.
Labdat fẘʒ megh vÿʒben, awagÿ teord vgÿan Nÿerſen megh, keoſd rea.
Okado hagÿmath kÿth Saſhagÿmanak is Neweʒnek, tẘrd
+526
ẘʒwe Arpa lÿʒtel es keoſd rea, de Dÿʒno haÿat is tegÿ kẘʒÿben es vgÿ teord eoʒwę.
Machka tẘwÿſſet es vthÿ fweth tẘrÿ eoʒwe Sowal, tẘd rea flaſtrom moggÿara.
Iſthen Faÿath Arpa lÿʒtel es vÿʒes Olaÿal tẘrd ẘʒwę, kẘſd rea.
Corÿandrumoth Bab Lÿʒtel tẘrÿ ẘʒwe, es keoſd aʒth rea flaſtrom moggÿara.

Balha fweth roſa olaÿal akar penÿgh Ecʒettel teorÿ eoʒwe,
es keoſd rea.
Machka Meʒnek leweleth, ʒarath, es Magwath tȇrd ȇʒwe es
keoſd rea, akar penÿgh fachÿard kÿ aʒ leweth march ruhat bele
es tȇd rea.
Keſerw lapunak gÿȇkereth Dÿʒno haÿal tȇrÿ ȇʒwe,
kend aʒ lapunak lewelere, keoſd rea.
Kakas tareÿ fweth Ecʒetben vagÿ Meʒben teord ÿol ȇʒwe,
elegÿch eoʒwe, keoſd rea.
Eokȇr farknak aʒ leweleth teord megh, paraſban Melegÿch
megh, es keoſd rea.
Malwath tȇrÿ megh, legÿch ȇʒwe Arpa lÿʒtel es kȇſd rea.
Feÿer liliomnak gÿeokereth feoʒd megh, aʒ vthan tȇrd eoʒwe
len magnak Lÿʒtÿwel, kȇſd rea.

(Phÿma Tuberculum) **Magas dagadaſrol.**
Eʒ magas dagadas, melÿ aʒ Twʒes dagadaſnal es aʒ Sʒelȇs
kemenÿ dagadaſnal valamenÿwel kÿſſeb, Nÿluavalobis, leʒȇn aʒ
Spongÿa ʒabaſu puha huſon, kÿ keweſbe vȇrȇs es nem annÿra
(Oka) faÿo mÿnth amaʒok, Merth nem aʒ Tÿʒta verbȇl ÿw, hanem
affele verbȇl aʒ melÿhȇʒ valamÿ kÿs Nÿal elegÿeodeoth.
(Oruoſsagok) Konkolth es Kaſath tȇrÿ ȇʒwe, ʒÿtald megh
ʒepȇn, terpentÿnawal elegÿch eoʒwe, keoſd rea.
Eger Farkat fȇʒ megh Meʒben, eʒt kȇſd rea.
Lenchÿet es megh hamoʒoth Almakath feoʒ Eoʒwe vÿʒben,
annÿra hogÿ mÿnd ȇʒwe olwaggÿanak, elegÿch eoʒwe roſa Olaÿal,
melegȇn teod rea, aʒ Faÿdalmath megh laſſÿttÿa es megh is
erlelÿ.
+527

Pokol Varrol. (Carbunculus Anthrax Ignis Perſicus)
Aʒ Pokol varnak Eredetÿ vagÿon aʒ Verbȇl, (Oka)
De nem aʒ Vekonÿ verbȇl es ÿobol, hanem aʒ temerdȇk, fekethe
forro, es rothadoth verbȇl. Eʒ valamelÿ reßen aʒ Teſtnek (Iele)
kÿ wthÿ magath, aʒonnal aʒt megh egetÿ, es kȇrȇſkȇrwl egȇ
pattagoʒaſokath ÿndÿth. Aʒ Egeſnek penÿgh ereÿewel aʒ vthan
fekete vagÿ Hamuʒÿn ʒabaſu Var leʒȇn raÿtha. Ennek faÿdalma
es hewſege kȇrȇſkȇrwl igȇn meſße el hath aʒ teſtȇn, es fȇlȇtte
nagÿ betegſeggel vagÿon. Aʒ megh gÿuladoth reß ſoha genÿetſegge
nem valtoʒÿk, de aʒ forroſaghtul megh Egwen, aʒ rothadoth

teſtnek vẘlgÿet kÿ vethÿ, Melÿ onneth kÿ eſwen, annak aʒ helÿe
Nagÿ Meelÿ vndokſagos Seb leʒẘn. Aʒ pokol (Ketfele Pokol Var)
Varaknak Nemelÿk ʒÿlÿd, melÿ leʒẘn chÿak valamÿ gÿuladaſbol
es ʒÿlÿd rothadaſbol, De Nemelÿk veʒẘdelmes, merth Mergẘs,
mÿnth aʒ kÿ leʒẘn aʒ dẘgẘs Mirÿgh halalkor.
Ennek orwoſlaſath igẘn ÿo Ver vetelẘn el keʒdenÿ, (Oruoſsagok)
annÿt kel penÿgh kÿ vẘnnÿ hogÿ vgÿan el aÿulÿon bele, de aʒ
kÿ Erẘs wdẘÿeben vagÿon.
Vthÿ fweth Nÿerſeth, Megh feoth Lenchÿeth, es kẘʒ kenÿernek
belÿth tẘrd ẘßwe. keoſd rea.
Pap monÿa fwnek aʒ lewelet fẘʒd megh vÿʒben, tẘrd megh
es keoſd rea.
Momortica olaÿth, vẘrẘs olaÿth, Gÿk Olaÿth, Roſa vÿʒeth,
Tÿkmon feÿerth, chÿnalÿ ẘʒwe, kẘſd rea.
Kẘrẘſſanak vẘd vÿʒeth, Embẘr ganeth elegÿch ẘʒwe aʒʒal,
kend ruhara, keoſd be vele.
Arwa chÿalanth, pokkal, leggÿel, Ohaÿal teorÿ ẘʒwe, kẘſd
rea es tarch oth harmad napÿgh.
Tÿkmonʒekẘth, Papmonÿath, Tẘrÿekeoth, Temſoth,
Egẘt Bort, Saffranth, Bechÿʒappanth, tẘrÿ ẘʒwe, aʒʒal kẘſſed.
Tÿk hurt tẘrÿ megh, keoſd rea.
Egÿ Elewen gÿlÿʒtath kẘs rea, alÿon huʒon Negÿ oraÿgh
raÿta, aʒ gilÿʒta is megh hal, aʒ pokolvarat is megh ẘlÿ.
Teophraſtus irÿa.
Nÿers Tehen hus pechenÿet keos egÿ daraboth rea, alÿon
harmadnapÿgh raÿtha.
Vẘrẘs hagÿmat, Saffrant, Rutath, Fÿget, kowaʒt, O haÿath,
tẘrÿ erẘſſen ẘʒwe, aʒʒal kẘſſed.
Olwaʒd megh aʒ Sʒurkoth, Meʒʒel es Tengeorÿ ʒẘlẘwel vagÿ
aſßu ʒẘlẘwel elegÿch eoʒwe, kẘſd rea.
+528
Galamb ganeÿath, Meʒeth, Len magnak lÿʒtÿth tÿmporald
eoʒwe, eʒt keoſſed rea.
Ledneknek aʒ Lÿʒtÿth Meʒʒel elegÿch, kẘſd rea.
Kapoʒtath teorÿ eoʒwe Sowal, keoſd rea.
Coriandrumoth tẘrÿ eoʒwe Tengẘrÿ ʒẘlẘwel, es keoſd aʒt
rea flaſtrom moggÿara.
Aſſʒu ʒẘlẘth tÿʒtÿch megh aʒ heatul, tẘrd ẘʒwe Rutawal,
keoſd rea.

Fagÿalfanak lewelet fe̊ʒd megh vÿʒben, ke̊ſd rea.
(Tanuſagh) Aʒ pokol varnak penÿgh ke̊rnÿeketh tarcÿad ÿgh, Roſa vÿʒeth, Ecʒete̊th, Bolus armenuſth eoʒwe elegÿch, eʒʒel kennÿed be aʒ ke̊rnÿeketh.
(Tanuſagh) Hogÿ penÿgh aʒ pokol varath mÿnd gÿe̊kereſtwl helÿebe̊l kÿ ʒaggaſſad, Eʒth chÿelekeoggÿed: pomagranatoth ſawanÿuth aprora vagdalwan fe̊ʒd megh Ecʒetben, aʒ vthan te̊rd e̊ʒwe, kend ruhara, ke̊ſd rea.

(Furunculus Kelÿs) **Egÿ Galamb monnÿ dagadaſrol.**
Eʒ dagadas chÿak aʒkoru mÿnth egÿ Galamb Monÿ, kÿ aʒ mÿgh megh gÿwl aʒ Bwr alath, ige̊n laſſu, De ha fe̊lwl ÿwend aʒ bwre̊n, Twʒes es faÿo leʒe̊n. Maÿd haſonlo ʒabaſu aʒ Twʒes dagadaſhoʒ, Aʒ Teſtnek kichÿn reʒeth foglalÿa el. Megh genÿetſege̊ſe̊dÿk eʒ is mÿnth aʒ twʒes dagadas, kÿ Nem aʒ Tÿʒta es ÿo Verbe̊l leʒe̊n, hanem aʒ Temerde̊k rothadoth verbe̊l, de nem olÿan ige̊n rothadotbol, mÿnth aʒ pokol Var. Magÿarul igaʒan eʒ aʒ Kelÿſnek kÿth Neweʒnek.
Buʒabol chÿnalth kowaʒt tegÿ rea, megh fakaʒtia.
Feÿer vÿragu folÿo fweth te̊rÿ megh, ke̊ſd rea.
Tenge̊rÿ ʒe̊leoth, elegÿch eoʒwe O haÿal es Meʒʒel, Sowal is, ke̊ſd aʒth rea.
Aranÿ gÿeoker fwnek aʒ gÿe̊kereth feoʒd megh Bor Se̊prwben, ke̊ſd rea.
Mÿnd aʒ keth fele Cÿalanth teord eoʒwe, es keoſd rea flaſtrom moggÿara.
Erdeÿ Vborkanak gÿe̊kereth terpentÿnawal elegich e̊ʒwe es ke̊ſd rea.
Feÿer liliomnak gÿeokereth feoʒd megh vÿʒben, Es O haÿal, fa olaÿal te̊rd eoʒwe, keoſd rea.
Kakas tareÿ fweth chÿak aʒ leweleth, Ecʒettel vagÿ Meʒʒel te̊rd eoʒwe, keoſd rea.
+529
Buʒa lÿʒte̊th vÿʒes olaÿal habarÿ eoʒwe, es teod rea melege̊n.

Gonoʒ Pattagoʒaſokrol. (Epinictis Terminthus)
Eʒ pattagoʒas Ve̊re̊s es valamenÿre ʒederÿes (Epinictis) ʒabaſu, kÿ Eÿel leʒe̊n leg ÿnkab. Magatul megh eweſe̊dÿk, es verrel elegÿ valo genÿetſegh folÿ kÿ beleole, kÿnek valamÿ

haſonloſaga vagÿon aʒ pokol varhoʒ, chÿak hogÿ laſſub eʒ es
kÿſſeb is annal.
Eʒ Fakadas vagÿon annÿ mÿnth Egÿ Bagolÿ borſo, (Terminthus)
kÿ leʒe̊n aʒ forro es megh ſwlt vebwl, [!] haſonlo Nagÿſaggal aʒ
fe̊lſe̊he̊ʒ, de ennek pattagoʒaſa Fekete ees kerekdÿd, kÿ aʒ Eges
mÿa vgÿan megh chÿerepeʒÿk bele̊l, kÿth ha megh vagʒ, genÿetſege̊t
talalʒ alatta.
Kechke awagÿ Iuh ganeth elegÿch e̊ʒwe Ecʒettel, (Oruoſsagok)
es kend be vele vagÿ ke̊ſd rea.
Kapoʒtath vagÿ megh aprora, elegÿch e̊ʒwe arpa lÿʒtel es
keoſd rea.
Vthÿ fweth te̊rÿ megh es keoſd rea.
Vborkanak aʒ leweleth te̊rd e̊ʒwe Meʒʒel, keoſd rea mÿnth
egÿ flaſtromoth.
Feÿer wrme̊th fe̊ʒ megh vÿʒben, ke̊ſd rea.
Coriandrumoth teorÿ eoʒwe Tenge̊rÿ ʒe̊leowel es Meʒʒel,
keoſd rea.
Kechke awagÿ wne̊ Teÿeth vegÿ, Martogas ruhat abban es
teod rea vnos vntalan.

Lagÿ dagadaſrol. (Oedema Vndimia)

Aʒ Faÿdalom es forroſagnekwl valo lagÿ dagadaſokban, ſem
hewſegh, ſem ve̊re̊ſſegh nÿnchen, de Feÿerʒÿnw es Nagÿ aʒ
dagadaſa, kÿth ha vÿoddal megh nÿomʒ, keweſſe awagÿ ecche̊pne
ſem faÿ. Eʒ penÿgh ketfele. Aʒ Eggÿk e̊ʒwe gÿwl (Kethfele lag[ÿ]
es kerwletÿ vagÿon. Aʒ Maſÿk el kÿ dagadas)
terÿede̊th es el kÿ oʒloth. Eʒ ilÿen vagÿ aʒ Nÿers Nÿalas
Verbe̊l, Vagÿ aʒ Maÿnak vetkebe̊l, Vagÿ aʒ mÿth Embe̊r aʒ (Okaÿ)
teſtben be veoth annak vetketwl, tere̊m: Kÿ aʒ Eltete̊ reʒekbe
be me̊nwen, es aʒ e̊ allattÿokra nem valtoʒwan, hanem laſſan
oth megh gÿwlwen, bwe̊lkeodnÿ fogh, es aʒth aʒ reſth fe̊l
dagaʒtÿa, Sha megh nÿomod aʒ vÿoddal aʒ helÿe oth marad,
+530
Mÿnth aʒ Aſſʒu korſagban. Aʒ gonoʒ el veʒe̊th abraʒatban, es
aʒ Vÿʒ korſagban, Neha chÿak aʒ labak, neha penÿgh mÿnd aʒ
egeʒ Teſthis megh dagadnak. Aʒ igaʒ lagÿ dagadas penÿgh nem
aʒ Nÿalas verbe̊l, hanem aʒ heaban valo Nÿaltul leʒe̊n, kÿ vagÿ
chÿak vÿʒes, vagÿ Taknÿos. Vagion legh ÿnkab ennek eredetÿ
aʒ Fe̊nek chÿorgaſabol. Ide tartoʒnak aʒ Vÿges dagadaſok, kÿben

vagÿ Citrom ßÿnw Sarga Vÿʒ, vagÿ aʒ Vernek Savoÿa gÿwlekɐ̊ʒɐ̊th,
kÿnek Nemebɐ̊l valok, aʒ Bɐ̊r alat el folth Vÿʒ korſagh:
Aʒ Agÿ kaponÿa es Bɐ̊re kɐ̊ʒɐ̊th ɐ̊ʒwe gÿwlth Vÿʒ mÿa valo
dagadaſa aʒ Fɐ̊nek: Vÿʒ mÿa valo Tɐ̊kɐ̊ſſegh, es egÿeb effelek.
(Inflatio Ehɐ̊ʒ Haſonlok aʒ Sʒeltwl valo dagadaſok is, aʒ
Sʒeltwl Valo Melÿben Sʒel vagÿ valamÿ termeʒetkÿwl valo para
dagadas) rekeʒtetÿk megh. Effele aʒ Haſnak nagÿ fɐ̊l fuualkodaſa
mÿnth egÿ Dob, Egÿebfele fɐ̊l fuualkodaſok is aʒ Bɐ̊r
alath, Aʒ Cÿontok hartÿaÿban, Aʒ Elɐ̊ erekkel es Inakkal megh
kɐ̊rnÿekɐ̊ʒtetɐ̊th Erɐ̊s huſokban, kÿk fɐ̊l puffadnak aʒ megh
gÿwlth paratul. Eʒ Sʒeltwl valo dagadas rÿtkan leʒɐ̊n, Nemÿs
gÿulhath megh chÿak aʒon Sʒel valamÿ Maas Nedweſſegnek
ɐ̊ʒwe elegÿɐ̊deſe nekwl.
(Oruoſsagok Legh elɐ̊ʒɐ̊r valamÿ olÿ purgacioth
lagÿ daga[daſ]rol) vegÿɐ̊n eʒ ilÿen magahoʒ, aʒ melÿ kÿ vigÿe
belɐ̊le aʒ Nÿalath. Annak vthanna Echetɐ̊s vÿʒben olÿban kÿben
kewes Ecʒeth vagÿon, march Spongÿath, es kɐ̊ſd be cÿak
puhan vele aʒ dagadaſth, alol keʒd penÿgh el aʒ be tekereſeth,
ees fɐ̊lwl vegeʒʒed el. Aʒ Spongia penÿgh ha lehetſegɐ̊s Vÿ
legÿɐ̊n. Aʒ Echetɐ̊s vÿʒ is chak olÿ legÿɐ̊n, mÿnth a kÿth Embɐ̊r
vgÿan megh ÿhatnek. Ha vÿ Spongianak ʒɐ̊rÿth nem tehetnek,
Lugban moſſad megh elɐ̊ʒɐ̊r aʒ Spongÿath es aʒ vthan marchÿad
aʒ Vÿʒes Ecʒetben. Sha igh el Nem oʒlana aʒ dagadas, aʒ kɐ̊teſkor
tegÿ valamÿ kewes Temſoth is aʒ Vÿʒes Ecʒet keoʒʒe. Ha
penÿgh regÿ volna aʒ dagadas, elɐ̊ʒɐ̊r megh kennÿed Olaÿal, es
aʒ vthan keoſſed be.
Effele dagadaſnak el oʒlattataſaban, igɐ̊n haʒnos orwoſſagh
aʒ Diaquillon flaſtrom, akar penÿgh aʒ aʒ Saffranÿos Ecʒeth.
Nagÿ Malwabol feÿer Malwanak kÿth hÿnak, chÿnalj
flaſtromoth de aʒ gÿeokerebɐ̊l, fɐ̊ʒd megh vÿʒben, kɐ̊ſd rea.
Feÿer liliomnak gÿɐ̊kerebɐ̊l, Apro Malÿaebol, [!] Medwe
Talpnak gÿeokerebɐ̊l, rontho fwbɐ̊l, Len magbol, effelekbɐ̊l mÿnd
ÿo Flaſtromoth chÿnalnÿ.
(Oruoſsaga aʒ Legh elɐ̊ʒɐ̊r ebben aʒth kel chÿelekɐ̊dnÿ, hogÿ
[Sʒel]twl valo aʒ kÿnek Sʒeltwl valo feol fuualkodaſtul vagÿon aʒ
dag[a]daſnak) dagadas, mÿnd eledeltwl mÿnd ÿtaltul a kÿ aʒ
+531
fele Sʒeleketh chÿnalna, megh oÿa magath, Sɐ̊th melegh es Sʒaraʒ
eledellel elÿɐ̊n, es olÿal a kÿ ÿnkab aʒ Sʒelet el wʒʒe.

Aʒok aʒ orwoſſagok penÿgh mÿnd haʒnoſok erre, aʒ melÿeket oda fe̊l ÿrtham aʒ gÿomornak feol fualkodaſarol.
Inneth kÿwl aʒ gÿomroth, ke̊leſſel, Sowal, vagÿ Nÿers len maggal kel parlanÿ, ha aʒ faÿdalom kichÿn, ha nagÿ, rutath feoʒ megh fa olaÿban, awagÿ keomenth awagÿ Apiumoth, Ha eʒʒel is megh nem ʒwnnek faÿdalma. Egÿ nagÿ ke̊ppe̊lt kel rea vetnÿ ige̊n nagÿ langal, de megh nem kel vagdalnÿ. Eʒt aʒ ke̊lde̊kre kel vethnÿ.
Ha aʒ Iʒekben awagÿ aʒ Ele̊ erekkel es ÿnakkal be ke̊rnÿeke̊ʒeoth ere̊s huſokban leʒe̊n, awagÿ aʒ Cÿont ke̊ʒe̊th valo hartÿakban aʒ fuualkodas, ha faÿdalomnekwl vagion, vÿ Spongiawal ʒÿtas Ecʒete̊th fe̊l, Smegh ÿob annal is lugoth, es te̊d rea. Ha penÿgh faÿdalma vagÿon, aʒ fuualkodaſth ele̊ʒe̊r kend megh olaÿal, es vgÿ tegÿed rea aʒ Lugos Spongÿath, awagÿ Borth, Fa Olaÿal vagÿ forralt Muſtoth fa olaÿal rea te̊nnÿ.
Ha penÿgh effele fe̊l fuualkodas, fwſte̊s, gonoʒ megh rothadot, es Merge̊s dologtul ÿndulth, ſoha ÿob annal nÿnchen hanem ahol vagÿon fe̊lwl es alol tekerd ÿol megh, es vaſſal vagÿ Beretwawal meſd megh. Aʒ Sebet oʒton te̊lch be, Bolus armenuſth, Aloeſt, roſa olaÿt es Ecʒete̊th e̊ʒwe habarwan. Harom vagÿ Negh Napon aʒth tarch oth, aʒ vthan giogÿchad aʒ Sebe̊th aʒʒal a kÿ be giogÿttÿa.

Kemenÿ dagadaſrol mÿnth aʒ ke̊. (Schirrus)

Eʒ dagadas kÿ kemenÿ es megh ke̊weʒe̊th, termeʒeth kÿwl vagÿon, Melÿ vagÿon kichÿn faÿdalõmal awagÿ vgÿan ʒÿnthe faÿdalomnekwl. Ketfele aʒert eʒ: Eggÿk, aʒ kÿ chÿak (Kethfele)
vÿonnan valo es Nem te̊kelletes, melÿet ha Nÿomʒ, Faÿ. Aʒ Maſÿk igaʒ, kÿ mÿnde̊n erʒes es faÿdalomnekwl vagÿon. Mÿnd aʒ ketfelenek oka, aʒ temerde̊k es Enÿwes Nedweſſegh, kÿ (Oka)
annak aʒ Tagnak a hol eʒ dagadas vagÿon, wregeben be oltatwan annÿra megh kemenÿe̊de̊th, hogÿ onneth ÿge̊n Nehezen oʒol el.
Eʒ Nedueſſegh penÿgh awagÿ mÿngÿaraſth aʒ dagadaſnak eleÿben leʒe̊n ilÿen, Mÿkor aʒ wegh ʒÿnw awagÿ Maʒ ßÿnw Nÿal vagÿ aʒ Vernek termeʒetʒe̊renth valo ſe̊prwÿe, vagÿ folÿaſſal, vagÿ gÿwleſſel, valamelÿ reʒben megh rakodÿk. Awagÿ aʒ gonoʒul megh gÿogÿttatoth Tarÿagos Orbancʒtul, vagÿ Twʒes dagadaſtul le̊th ÿllÿenne, Mÿkor annak allattÿa fe̊le̊tteb megh hwlth es megh ʒorÿttatoth, awagÿ Orwoſſaggal el oʒlatwan annak

+532
valamÿ reʒe vgÿan oth megh temerdȇkeodȇth, Merth mÿkeppen
hogÿ aʒ Maÿnak mÿndȇn kemenÿ dagadaſa, kÿ aʒ Sargaſagnak
el folÿaſabol maradoth oth, laſſan laſſan megh temerdȇkwlth
Sartul leʒȇn oth, Neha aʒ kwlſȇ reʒekben is ʒÿnthe olÿan modon
leʒȇn eredetÿ.
(Oruoſsagok) Bÿka verth elegÿch eoʒwe Arpa lÿʒtel, es keoʒd
be aʒʒal aʒ kemenÿ dagadaſth.
Tehen ganeth vegÿ feol aʒ Meʒȇn, elegÿch eoʒwe Ecʒettel,
es flaſtrom moggÿara keoſd rea.
Vadocʒnak aʒ Lÿʒtÿth galamb ganewal eggÿwth fȇʒd megh
Borban, flaſtromoth chÿnalÿ, aʒʒal kȇſſed.
Len magoth Saletrommal, fȇʒ megh Fÿge fa hamuÿabol chÿnalth
lugban, aʒʒal keoſſed.
Vad kendȇrnek gÿȇkeret feoʒd megh Lugban, es kȇſd
aʒth rea.
Kechke ganeth elegÿch ȇʒwe Ecʒettel, keoſd aʒʒal.
Dÿʒno kenÿernek gÿeokereth tȇrd megh, keoſd rea.
Kegÿo fwnek tȇrd megh gÿȇkereth, es tȇd rea.
Feÿer liliom olaÿal es Mondola olaÿal igȇn ÿo kennÿ.
Fekete ʒurokkal is ÿo kȇtnÿ.

(Ganglion Concretio ne...) **Inakon valo dagadaſrol.**
Eʒ ÿnakon valo dagadaſth, kÿ kemenÿ Snęm Faÿo, es
hogÿha Nÿomodis be nem horpad, hanem oʒton ha igȇn
keʒdened nÿomnÿ vgÿ alÿgh megh erʒÿk aʒ faÿaſa, hÿiak
(Oka) Magÿarul, Inaknak megh chÿomoʒaſanak. Ered aʒ Inak es
aʒ Iʒek kȇrwl, gÿakorta aʒ keʒnek feÿenek haÿlaſÿban, aʒ
Temerdȇk es rȇſth Nÿaltul, vagÿ aʒ vernek Sȇprwÿetwl, kÿ oth
olÿan kemennÿe Newekȇdÿk. Eʒ chÿomoʒas aʒ Inakon es Iʒekȇn
kÿwlis, aʒ Mak ʒabaſu puha huſokon kÿwlis tamad, kÿth Nemelÿek
(...rnia Gutturis Gelÿwa) Chÿomonak hÿnak. Effele aʒ kÿ aʒ Torokban
leʒȇn, kÿ aʒ lelȇkʒeth vewȇ Cÿew es aʒ Bȇr
kȇʒȇth megh gÿwlwen, Nem leʒȇn igȇn Nagÿ wȇlteſbȇl, vagÿ
ÿeges vÿʒnek ÿtalabol, aʒ mÿnth Nemelÿek veltek, hanem aʒ
temerdȇk rȇſth Nÿalbol, kÿ laſſan aʒ Fȇbȇl es annak reʒeÿbȇl,
oda aʒ kwlſȇ reʒekre aʒ Fwl melle vettetÿk.
Aʒ Inakon leoth Cÿomokra keos igȇn vekonÿ plehȇth fekete
Onbol chÿnaltath, aʒ annak orwoſſaga.

+533

Torokban awagÿ egÿeb helÿekȩ̊n valo dagadaſrol. (...denum tumor Scrofulae)

Aʒ Makʒabaſu Huſnak kemenÿ dagadaſa, aʒ Inakon es aʒ ÿʒȩ̊kben valo Chÿomoktul es dagadaſtul chÿak aʒ helÿewel kwlȩ̊mbȩ̊ʒ, merth eʒ chÿak aʒ Mak ʒabaſu huſoktul de amaʒ aʒ Inaktul ʒarmaʒÿk es aʒ Iʒektwl. Mÿwel hogÿ aʒ Embȩ̊rÿ Teſtben aʒ Mak ʒabaſu huſok ſok fele el oʒlattanak, ÿelȩ̊ſben aʒ Ereknek es aʒ Lelȩ̊k lako Ereknekis oʒlaſÿban, aʒ dagadaſok is ſok fele es ſok helre be ʒoktak eſnÿ, melÿekkel neha mÿnd aʒ Egeʒ Teſth (hogÿ Sok Nÿallal bwȩ̊lkȩ̊dÿk) rakwa talaltatÿk. Effelek aʒ Fwl melleth valo kelewenÿ hÿdegh, es aʒ Eoregh Mirÿgh kÿ hÿdegh, Melÿ Mirÿgh aʒ Torokban, Aʒ Holn alath, aʒ Cÿomb keoʒȩ̊t is megh leʒȩ̊n. Eʒȩ̊kkȩ̊ʒʒwl aʒ Melÿeknek Nedweſſege nem igȩ̊n Temerdȩ̊k, laſſan el emeʒtȩ̊dhetÿk es el oʒolhath;
Nemelÿk penÿgh megh genÿetſegȩ̊ſȩ̊dÿk, es kÿ ÿwen aʒ genÿetſegh, Sebbe leʒȩ̊n.
Menÿetnek ganeÿath elegÿch ȩ̊ʒwe Meʒʒel es Bakʒarwo fwnek magwanak lÿʒtÿwel, kȩ̊ſd rea. (Oruoſsagok)
Kereʒtes fwnek gÿȩ̊kereth Nÿerſet tȩ̊rÿ megh es aʒth tȩ̊d rea flaſtrom moggÿara.
Dÿʒno kenÿernek gÿȩ̊kereth ronch megh, tȩ̊d rea.
Eokȩ̊r farknak leweleth tȩ̊rd eoʒwe Ecʒettel, Ees tȩ̊d rea flaſtrom moggÿara.
Eoregh Laputh tȩ̊rÿ megh, teod rea.
Iglÿcʒe Tȩ̊wÿs vÿragath tȩ̊rÿ megh, ad aʒt megh ȩ̊nnÿ lagÿ Tÿkmonÿban.
Fekete Fȩ̊ldÿ Tȩ̊knek gÿȩ̊kereth tȩ̊rd megh, elegÿch ȩ̊ʒwe Meʒʒel, es keoſd rea.

Gelÿwanak dagadaſarol. (Struma Oka)

Aʒ Torokban lewȩ̊ Gelÿwaknak Eredetÿ vagÿon aʒ Maaʒ ʒabaſu Nÿalbol. Feolȩ̊tte kemenÿȩ̊k penÿgh aʒ Gelÿwak es nagÿok is nÿha, Mÿndȩ̊n Gelÿwanak Toka vagÿok: kÿ terȩ̊m aʒ Torokban hol Egÿ, hol tȩ̊b, hol vgÿan Sok is.
Erdeÿ rutath dÿʒno haÿal, kechke haÿal, Bÿkanak faggÿawal elegÿch ȩ̊ʒwe, aʒʒal kennÿed. (Oruoſsagok)

Retkȇth fachÿarÿ kÿ, Soth, Borth, Ecʒetȇth, Sʒappanth, eʒȇketh +534
Gÿermȇkcÿe hugÿawal elegÿch ȇʒwe Arpa lÿʒtȇth es Sʒurkoth, kȇſd aʒʒal.
Bab lÿʒtȇth, Bakʒarwo fw magwa lÿʒtÿwel elegÿch eoʒwe es Meʒʒel, keoſd rea.
Lencÿet es Saarkerep fweth fȇʒ megh Ecʒetben, es eʒʒel kȇſſed be.
Vthÿ fwet tȇrÿ megh, Soſd megh, kȇſd rea.
Muſtar magoth tȇrÿ ȇʒwe kenkȇwel, es kȇſd rea flaſtrom moggÿara.
Cÿnadonÿat Meʒʒel es dÿʒno haÿal teorÿ eoʒwe, eʒt kȇſſed flaſtrom moggÿara rea.
Fekete wrmȇth tȇrÿ ȇʒwe Meʒʒel es dÿʒno haÿal, aʒʒal kȇſſed be.
Nagÿ Malwath fȇʒ megh Borban awagÿ Meʒes vÿʒbe, meſd megh aʒ gelÿwath es keoſd aʒʒal.
Feÿer Liliomnak gÿȇkereth feoʒd megh, o haÿal es Fa olaÿal tȇrd ȇʒwe, keoſd rea.
Natragulanak gÿȇkereth es Nagÿ laputh, fȇʒ megh vÿʒben, kȇſd aʒʒal be.
Eokȇrnek es Kan dÿʒnonak Epeÿeth elegÿch ȇʒwe, melegȇn aʒʒal kennÿed.
Fechke fÿakat es Mȇnÿetȇth eges megh, Eʒ porban agÿ megh borban ÿnnÿa, awanÿ kenÿerben megh ȇnnÿ.
Oltatlan Meßeth dÿʒno haÿal es Meʒʒel tȇrÿ ȇʒwe, aʒʒal kȇſſed.
Fȇldÿ Boʒʒanak leweleth tȇrd megh, elegÿch ȇʒwe Sȇrnek ſȇprwÿewel, kȇſd rea.
Chÿalannak gÿȇkereth fȇʒd megh Ecʒetben, tȇrd megh, tȇd aʒ gelÿwara, ha megh erth megh fakaʒtÿa, ſmegh aʒ gÿȇkeret is aʒ gelÿwanak kÿ vonʒa.
Folÿo Vÿʒbelÿ Raakot eges megh, tȇrd megh, aʒ porat elegÿch ȇʒwe meʒʒel, keoſd rea.
Muſtar magoth, meg annÿ Babbal tegÿ ȇʒwe, fȇʒd megh vÿʒben, tȇrd megh, keoſd rea.
Len magoth fȇʒ megh Borban, keoſd rea, Smegh fakaʒtÿa aʒ gelÿwath.

Lo Soſkath tȇrÿ ȇʒwe Dÿʒno haÿal, ha vÿonnan valo
aʒ Gelÿwa, kȇſd aʒth rea.

---

chÿnald ȇʒwe valamÿ edenben, egÿ Eÿel alÿon eggÿwth, ha
eʒʒel gÿakorta kenȇd, el veʒ aʒ gelÿwa.
+535
Ohaÿath, Belendfw magwath, Sʒurkoth, Fa Olaÿth, Sarga
Tÿknak ganeÿath, elegÿch ȇʒwe, kȇſd rea.
Sʒwlÿ fweth tȇrÿ ȇʒwe Medwe haÿal, kȇſd rea.
Dÿʒno haÿal tȇrd ȇʒwe aʒ Cÿalanth, tȇd rea aʒ gelÿwanak
ſebere ha ÿmmar Sebȇs ſkÿ fakadoth.
Konkolÿ lÿʒtȇth elegÿch ȇʒwe galamb ganewal, megh fakaʒtÿa
aʒ gelÿwath.

Dagadaſnak kÿ Fakaʒtaſarol.

Tȇrd megh aʒ folÿo vÿʒ rakÿath, kȇſd rea.
Eokȇrʒȇm fwnek lewelet es vÿragath tȇrd megh elegÿch
ȇʒwe vÿaʒʒal, kȇſd rea.
Natragulanak Nÿers lewelet tȇrd ȇʒwe Arpa lÿʒtel es
kȇſd rea.
Holt Chÿalannak lewelet, Sʒarath, es leweth ees Magwat,
tȇrd mÿnd ȇʒwe, keoſd rea.
Alabarſtrum kȇweth eges megh, elegÿch ȇʒwe fenÿw ʒurokkal
awagÿ Varga Sʒurokkal, tȇd rea.
Dÿo olaÿal kennÿed.
Aʒʒu fÿgeth, feÿer liliom, kek liliom, es feÿer Malwa gÿȇkereÿwel,
tȇrd eoʒwe, keoſd rea.

Fenenek etelerȇl. (Carcinoma Cancer)

Aʒ Fene kemenÿ es kerekdÿd dagadas, olÿan ʒÿnw mÿnth
aʒ Rak, es Nem egÿ formaÿu, Neha aʒ Erek kȇrȇſkȇrwl fȇl fuwa
vadnak, kÿk awagÿ ʒederÿes awagÿ Fekete ßÿnwk, kÿ
faÿdalommal es Neha nagÿ Nehеʒ forroſaggal vagÿon. Akar mÿ
reʒeben aʒ Teſtnek ʒokot ÿndulnÿ, Aʒ Sʒaÿban, Aʒ Sʒȇmȇkben,
Aʒ Ferfÿu ʒȇmerȇm Teſtben, Aʒ Aʒʒonÿallath Sʒȇmerȇm Teſthben,
Aʒ Al felben, de fȇkeppen aʒ Aſßonÿallatoknak Chÿȇchÿȇkben
mÿwel hogÿ aʒoknak puha huſok vagÿon, Es wres mÿnth
aʒ gomba vagÿ aʒ Spongia, a howa igȇn kȇnÿw aʒ Fȇbȇl ala

folnÿ, Es aʒ Madrabol is ÿnneth alol oda fe̊l futnÿ. Ennek keʒdetÿ
lathatatlan es lappango, Es legh ele̊ʒe̊r gÿakorta chÿak ([I]eleÿ)

Vaÿban fe̊ʒd meg[h] aʒ Len magoth ke̊ſd rea, es meg[h]
fakaʒtÿa.
+536
akkoru dagadaſſal ÿndul mÿnth Egÿ Bagolÿ borſo volna, olÿ
faÿdalommal es hewſeggel, mÿnth ha Twʒes Twel gÿakdoſnak,
Neha penÿgh faÿdalom nekwlis vagion. Annak vthanna akkoru
leʒe̊n mÿnth egÿ Bab ßem. Aʒ vthan mÿnth Egÿ Dÿo. Aʒ vthan
mÿnth Egÿ Tÿkmonÿ, El vegre oʒton kÿ ʒele̊ſe̊dÿk, Naggÿa
leʒe̊n es fe̊l Neweke̊dÿk. Smÿkor oʒton annak allapattÿa vagÿ aʒ
regÿſegtwl, vagÿ Etelnek ÿtaknak, vagÿ orwoſlaſnak vetkes
voltatul megh hewe̊lend, Ere̊s faÿdalom Es Twʒeſwleſnekwl valo
hewſegh banthÿa, es ʒe̊mlatomaſth megh ßederÿeſwl vagÿ megh
feketwl, Es ke̊re̊ſke̊rwl aʒ Erek Feketen vagÿ Sʒederÿeſe̊n fe̊l
puffadnak.
(Oka) Ennek ʒe̊rʒe̊ oka aʒ Fekete Saar. Aʒ Forro es megh
ege̊th Ver, kÿ gÿakorta aʒ Aʒʒonÿallatnak Hawÿ ver folÿaſanak,
Awagÿ aʒ Al felbe̊l valo Ver folÿaſnak megh rekedeſetwl, Awagÿ
Neha aʒ Negÿed Napÿ hÿdegh leleſtwl, gÿwleke̊ʒÿk. Aʒ penÿgh
aʒ hÿtwan Nedweſſegh me̊nnel re̊ſteb es laſſub, annÿwal
laſſub Feneth hoʒ. De valame̊nnel Ere̊ſb es forrob, annal
(Ket fele) Neheʒebbeth ʒe̊re̊ʒ. Aʒ Elſe̊ Fele, ha megh Nem bantatÿk,
(aʒ Fene) ſokaÿgh forroſagh nekwl aal. De aʒ Maſÿk felet
nehеʒ megh tartoʒtatnÿ, hanem ÿge̊n hamar aʒ Bwrth
kÿ Eßÿ, es magath kÿ mutattÿa, Ees leʒe̊n megh ſebe̊ſe̊de̊th
Fenę. Akkor oʒton aʒ dagadas, megh rothadot huſnak abraʒattÿat
mutattÿa, Bwde̊ſſeggel, es ſok vndokſaggal, kÿ tekentetre is
rutſagos, kÿnek aʒ Sebenek ßele kemenÿ es vgÿan kÿ fordul,
kÿbe̊l vekonÿ vere̊s genÿetſegh chÿorogh kÿ, Melÿ fekete awagÿ
vgÿan Barna ßÿnw, Es abbol Nehеʒ paara megÿe̊n aʒ Sʒaÿra,
Aʒ Sʒÿwre, Es aʒ Fe̊re, Es leʒe̊n ʒwntelen valo Forro hÿdegh
leles vgÿ mÿnth, es El is Aÿulas ÿele̊ſben mÿkor aʒ Cÿe̊chben
ragad be aʒ Fene. Aʒ Ereketh penÿgh kÿ Ewen gÿakorta ſok
Ver folÿ kÿ, es ha gonoſſagaban hamar megh nem e̊letÿk, Mÿnd
ʒellel el folÿ, Sha gÿe̊kereth verheth, Nehеʒ onneth kÿ veʒtenÿ,
hanem megh Eolÿ aʒ Embe̊rth.
(Eledele) Eledele eʒ ilÿennek olÿ legÿe̊n kÿ aʒ Fenet Ne

Newelÿe, mÿnth aʒ Tehen Hus, Sʒarwas es Nÿul hus, Soth eʒ ilÿen ne egÿek, Baboth, Borſot, Lenchÿet, Es Saÿtoth, es affelet aʒ kÿk aʒ Fekete megh egẽth Saarth chÿnalÿak Embẽrben. Hanem Elÿẽn Arpa kaſawal, Malwawal, Labodawal, Ceclawal, Kẽwÿ hallal, Es mÿndẽn fele Madarakkal, aʒ vÿʒbe lako Madarak kÿwẽl, Tÿk huſſal, kechke fÿwal, Tÿkmonnak chak aʒ ßekÿwel, es mÿndẽnnel aʒ mÿ kẽnnÿen Emeʒtẽdÿk megh. Itala legÿẽn igẽn vekonÿ Feÿer Bor, kÿ Nem igẽn O bor.

(Oruoſsagok) Gÿogÿtaſahoʒ penÿgh igh kel keʒdenÿ: Elẽʒẽr ha +537

aʒ wdẽ es aʒ Erẽ engedÿk, aʒ Mediana Ereth kel megh vagnÿ. Annak vthanna elſẽben, lagÿ purgacioth kel adnÿ. Annak vthanna aʒokbol aʒ Orwoſſagokbol melÿet ÿrtam oda feol aʒ Fekethe megh Egẽth Saarrol. Mÿndẽn harmadnap mulwa ÿo purgatioth adnÿ. Ha aʒ Aʒʒonÿallatnak Hawÿ ver folÿaſanak megh allaſatul vagÿon, arrol valo Orwoſſagokkal aʒth el kel ÿndÿtanÿ. Ha penÿgh aʒ Al felnek Ver folÿaſanak megh allaſatul vagÿon, aʒt iſmeth arrol valo orwoſſaggal kel el ÿnditanÿ. Folÿo vÿʒben termẽth rakokat eges megh, annak aʒ hamwat fẽʒd ẽʒwe Meʒʒel, es keoſd aʒʒal.

Vad Muſtarnak magwath tẽrd porra, es aʒʒal hÿncʒ be aʒ Feneth.

Holt Cÿalannak mÿnd Sʒarath, Magwat es leweleth tẽrd ẽʒwe, es teod rea.

Embẽr ganeÿnak vẽd vÿʒeth, aʒʒal moſſad, awagÿ march ruhat bele es teod rea vnos vntalan.

Bakʒarwo fwnek Magwanak aʒ Lÿʒtÿth habard ẽʒwe Borral, es kẽſd rea.

Chÿaba ÿreth tẽrÿ megh Nÿerſen, es aʒt keoſſed rea mÿnd leweſtwl.

Edẽs Teÿben kÿth mÿngÿaraſth feÿnek, habarÿ ÿo bwẽn tÿkmon feÿerth bele, kend aʒʒal be, Ees aʒontul megh aluʒÿk.

Papa fwet, Salÿat, Rutath, Iſopoth, kÿs fẽld Epeÿe fwet (kÿnek Deakul Centaureum minus Newe) Temſot, Aloeſth, Borban fẽʒ megh, eʒʒel moſſad, ha penÿgh lÿka vagÿon Eʒʒel lẽÿed.

Tÿknak ganeÿath, Agÿagot, Crÿſpant, Temſoth, teorÿ porra es ʒÿtald megh, Ecʒetẽt es Egetẽth borth eos kẽʒÿben, tẽrd ÿol ẽʒwe, kẽſd rea aʒ Fenere, kÿ rothaʒtÿa onneth, megh is giogÿttia.

Belend fweth aʒalÿ megh es tȇrd porra, aʒʒal hÿncʒed, Ha
penÿg belȇl vagion, Belend fwnek vÿʒeth aggÿad ÿnnÿa.
Mÿndȇnfele Chÿalannal ÿo kȇtnÿ.
Vÿ vaÿat aʒ menÿth akarʒ aʒ Twʒnel forralÿ fȇl, aʒ
taÿtekath hand ÿol el, vgÿan vgÿ forron tȇlch igȇn ʒep tÿʒta
reʒ moſarban, es aʒ Moſarnak Reʒ tȇrȇÿewel Nÿolcʒ egeʒ oraÿgh
kewerÿed, aʒ vthan vgÿan aʒon moſarban tȇd melegh helre, es
alÿon oth Nÿolcʒ egeʒ Oraÿglan. Iſmeth vȇd elȇ es kewerÿed

[Keg]ÿo trangoth teorÿ [por]ra, oltatlan Meſßel [eleg]ÿch
ȇʒwe es ÿo [erȇ]s ecʒettel, de aʒ ... chak harmad reʒ [legÿ]ȇn,
kȇſd eʒʒel.
+538
aʒ Teorȇÿewel, aʒ mÿgh ʒÿnthe megh hwl, Eʒʒel kennÿed. Ha
penÿgh flaſtrom moggÿara akarod chÿnalnod, ves valamÿ kÿs
vÿaʒt bele.
Nÿelwes fwnek gÿȇkereth tȇrd megh reʒ moſarban. Eʒ fw
olÿan mÿnth aʒ puʒpangh. Aʒ Erdȇn hegÿes helÿȇn terȇm, Dÿo
Olaÿal gÿurd ȇʒwe, tȇd rea, harom kȇteſſel megh gÿogÿttia.
Eʒʒel gÿogÿulth vala megh aʒ Varadÿ Vicarius.
Serekomlÿat kÿ aʒ retȇn terȇm, ʒÿnthe olÿan aʒ lewele
mÿnth aʒ Fwʒnek, Sarga bÿmboÿa vagÿon, tȇrd megh mÿnd
koroſtul es leweleſtwl, annak aʒ porawal hÿnched. Ha penÿgh
belȇl vagÿon, fȇʒd megh viʒben eʒ fweth, annak aʒ leweben agÿ
ÿnnÿa, aʒ oʒton kÿ hoʒʒa aʒ bȇr kȇʒÿben, es oth megh Feketwl,
aʒt kend megh Meʒʒel, es aʒ porawal hÿnch megh, aʒ kÿ Sebȇſȇdÿk,
de mÿnd addigh hÿncÿed mÿglen be gÿogÿul. Sʒarandÿ
Horwath Ianos eʒʒel gÿogÿulth megh.
Temſoth, kormoth, habarÿ ȇʒwe Tÿkmonÿ feÿerrel, kȇſd oda
ahol aʒ Fene ÿndulth.
Apro vȇrȇs bogarath, kÿth Verȇfenÿ kȇltȇnek hÿnak, aʒalÿ
megh es tȇrd porra, hÿnch be vele aʒ Sebȇth a hol aʒ Fene akar
ÿndulnÿ, mÿngÿaraſth el aal rola.
Kenkȇ Olaÿal kennÿed kÿth igÿ kel chÿnalnÿ: Tȇrd
megh aʒ kenkȇweth, pȇcʒe olaÿt tegÿ annÿt ahoʒ hogÿ olÿan
legÿȇn mÿnth aʒ Teʒta. Ennek oʒton vȇd Olaÿath, Alembicombol.
Ebbȇl eʒ olaÿbol vegÿ Harmÿncʒketh Nehеʒekȇth, Papa fw
vÿʒet Tÿʒȇnhat Nehеʒekeoth, eʒȇket egÿ keweſſe forrald ȇʒwe
Maʒos faʒekban, Smÿkor eʒʒel akarʒ elnȇd, Elȇʒȇr ʒep feÿer

borral vagÿ Egetℓth borral moſd megh aʒ Feneth, aʒ vthan eʒ
Olaÿal kend megh, hamar valo Napon megh gÿogÿul. Taſkas
Sebnek is igℓn ÿo orwoſſagh, es regÿ kelewennek megh
giogÿtaſara.
Kℓſ Egÿ elewen rakoth rea, tarch mÿnd addigh raÿtha aʒ
mÿgh megh hal, aʒ Feneth megh Eolÿ, Eo magais megh hal.
Teofraſtus irÿa eʒth.
Ludſʒarat vaÿban rancÿad ÿol megh, es ʒwrd megh ruha
altal, kℓrℓſkℓrwl eʒʒel kennÿed aʒ Feneth ahol vagÿon, Megh
ℓlÿ valahol vagÿon.
Roſa olaÿt, huʒon Negÿ Neheʒekeoth, Dÿʒno haÿat Nÿolcʒ
neheʒekeoth, glÿtℓth Negÿ Neheʒekeoth, Megh ſwlt Tÿkmonnak
ſʒekÿth eotℓth, ehℓʒ aʒ menÿ vÿaʒ ʒwkʒegℓs, chÿnalÿ ebbeol
flaſtromoth es keoſd rea.
Ebʒℓlℓnek es Vthÿ fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, porul
+539
elegich hoʒʒa Auripigmentom feſtekeoth, ebben march ruhat, es
tℓd rea.
Ha penÿgh ʒandekod aʒ hogÿ kÿ meſſed onneth, elℓʒℓr purgaciowal
megh tÿʒtÿcchad aʒ Embeorth, Es annak vthanna aʒ
Feneth mÿkor mÿnd kÿ meteleod gÿℓkereſtwl, aʒ vereth erℓſſen
kÿ haggÿad folnÿa, megh ſe tÿlchÿad aʒ folÿaſatul hertelenſeggel,
Sℓth vgÿan nÿomÿad hogÿ folÿon, mÿnd keorℓſkℓrwl aʒ Sebℓth
nÿomogaſſad.

Orbancʒrol, es Sʒenth Antal Twʒerℓl. (Erÿsipelas ſ[im]plex, Orban[cʒ]
Erÿsipelas vl... ratum Vel...
Sacer ignis, S[ʒent] Antal Twʒe)

Aʒ Orbancʒ es aʒ Sʒenth Antal Twʒe mÿndℓnÿk fℓlℓtteb
valo Eges, kÿ aʒ Teſtnek fℓlſℓ reʒere ℓttetÿk kÿ, de Nÿlwan
valo es lathato dagadaſa nÿnchen, es ahol vagÿon aʒt aʒ (Ieleÿ)
reʒth ſem fℓl nem dagaʒtÿa, ſem el kÿ nem terÿtÿ, es aʒ Bℓr
alath valo Huſban ſem megÿℓn oda be, de igℓn el terwl, es
ſemmÿ biʒonÿos kerekſege nÿnchen. Valamelÿ reʒben eſÿk aʒth
erℓſſen ragÿa, es egethÿ, Aʒ Sʒÿne vgÿan Sarga ßÿnw veorℓs,
kÿth ha nÿomʒ el futh, es iſmeth oda ÿw helÿere. Aʒ faÿdalma
is nem Nÿlallo ſem fℓlℓtteb forro.
Mÿkor eʒ Nÿawalÿa kÿ wth, reʒketes es valamÿ hewſegh (Ieleÿ)
aʒ vthan foglalÿa el aʒ Embℓrth, es mÿkor aʒ Labban megÿℓn,

aʒ Cÿomb kȇʒÿnek dagadaſatul veʒȇn eredetȇth, Futh penÿgh
folÿoſo moggÿara, es eggÿk helÿet el hagÿwan, aʒ kȇrwl valo
helÿekre megÿȇn es folÿ alattomban. Keth fele penÿgh: Aʒ
eggÿk laſſu, kÿ chÿak hogÿ Egȇ es vȇrȇs, de Sebȇſwleſnekwl
vagÿon. Eʒ aʒ Orbancʒ. Aʒ Maſÿk megh Sebȇſſȇdÿk (Orbancʒ
Es eʒ aʒ Sʒenth Antal Twʒe. Ennek penÿgh ʒenth anta[l] Twʒe)
keth formaÿa vagÿon, Merth aʒ Eggÿkkel chÿak aʒ bȇrnek fȇlſȇ
reʒe Melÿſegnekwl ſebȇſȇdÿk megh, kÿben korpa modu chÿerepeʒeſȇk
leʒnek. Maſÿk, kÿnek ſebȇſwleſe aʒ Bȇrben melÿebben
megiȇn be, kÿbȇl (megh fakadwan aʒ pattagoʒaſok) Ver ÿw kÿ
genÿetſeggel elegÿ. Aʒ Orbancʒnak eredetÿ vagion aʒ (Okaÿ)
vekonÿ forro vertwl. Aʒ Sʒent Antal Twʒenek penÿgh, aʒ heaban
valo forro vertwl, kÿ Saarral elegÿttetȇth megh. Aʒ a Veer, aʒ
Erekbȇl kÿ wʒethwen ſemmÿkeppen aʒ Teſtben megh
nem marad es oda nem ragad, hanem aʒ w vekonÿſagawal aʒ
Bȇrben vÿtetÿk, Melÿ Bwr temerdȇk lewen, helth ad ennek es
megh is tartÿa, Es mÿwelhogÿ vekonÿ eʒ Nedweſſegh, kȇnnÿen
el oʒol ßellel, es Nÿlwan valo dagadaſa nem leʒȇn.
+540
(Eledele) íEledele eʒ ilÿennek telÿeſſeggel mÿndȇn modon aʒ es
olÿan legÿȇn, aʒ melÿeket oda felÿeb megh ÿrtam aʒ Forro
hÿdegh leleſnek dolgaÿban.
(Tanuſagh) Ha aʒ Orcʒan leʒȇn aʒ Nÿawalÿa, aʒ Cefalica
Ereth kel megh vagnÿ. Ha penÿgh aʒ Nÿaknak es Toroknak alſo
reʒeth foglalta el, aʒ Maÿ Eret kel megh vagnÿ aʒ Karon. kÿ ha
megh nem teccʒenek, aʒ Medianat. Ha aʒ Sʒaarakon leʒȇn, vgh is
vgÿan aʒon Ereth kel megh vagnÿ. Ha penÿgh megh nem lehet
valamÿ okbol aʒ Eer vagas, purgacioth agÿ nekÿ.
(Oruoſsagok Bolus Armenuſth egÿ latoth awagÿ tȇbbet is,
Orbancʒrol) kechke teÿel elegÿch ȇʒwe, porul legiȇn aʒ bolus
armenus, es ÿol ȇʒwe elegÿched, march ruhath ebben, es teod
rea gÿakorta.
Sʒepʒȇlȇ vÿʒeth Hath latoth, Roſa vÿʒeth Maſſel latoth,
Ecʒetȇth fel latoth, Feÿer borth fel latoth, Camfort Maſſel penʒ
nÿomatnÿth, Eʒwſth taÿtekot ket Nehezekȇth, glÿtnek hÿiak,
Feÿer awag vȇrȇs Cretath ket latoth. Eʒȇkben aʒ kÿth porra
kel tȇrnȇd, teord porra, es elegÿch ÿol ȇʒwe, martogas ruhath
gÿakorta bele es aʒth tȇd rea, de melegȇn.
Galÿcʒkȇweth, Aloeſth, Camfort, teorÿ porra, Erȇs Lugban

elegÿch el ezẽketh ÿol, martogas ruhat ebben es ragd rea gÿakorta.
Tÿkmonÿ Szekÿnek Olaÿawal kennÿed, kÿt ilien modon chÿnalÿ. Tÿz vagÿ annal is tẽb tÿkmonÿakat ſws awagÿ fẽz megh, az Szekÿt vẽd kÿ es morſold egÿ tÿzta Serpẽnÿeoben, tẽd Elewen Twzre, mÿnd addigh kewergeſſed mÿgnem taÿtekozÿk, es igẽn hewenÿeben egÿ tÿzta ruha altal zwrd on Taalban fachkawal nÿomogaſſad merth ez igẽn hew. Ezzel ez olaÿal kennÿed, harmad keneſſel megh gÿogwl.
Bolus Armenuſth, Temſoth, Galÿczkẽwet tẽrÿ porra, ẽs Eczetẽth es egetẽt bort rea, egÿ kichÿn Fa olaÿt is, Tÿkmonÿ feÿeret is ws bele, ezẽketh ẽzwe habarÿad es fẽzd ẽzwe keweſſe. Ennek az Saarawal kend be.
Egÿ Tÿkmonÿ feÿereth, es Bolus armenuſt porul, elegÿch ẽzwe roſa vÿzzel, ebben gÿakorta march ruhat, es tẽd rea.
Tÿkmonÿ Feÿerth, Szappant, Erẽs Eczetẽth, Farkas Alma leweleth porul, elegÿch ẽzwe, habard addigh hogÿ taÿteka legÿẽn, kend azt az Orbanczra ennek az Taÿtekath.
Ha Embẽrnek az Feÿeben vagÿon az Orbancz, Chÿerfa heabol chÿnalÿ lugoth, ves tẽrẽth temſoth es tẽrẽth Farkas Alma leweleth az lugban, azzal moſſad az Feÿeth.
Chÿnalÿ Erẽs paar lugoth es had megh hÿggadnÿ vegÿ kÿ
+541
benne ha megh hwl es tẽd az Twzhẽz, ves tẽrẽth Thẽmÿent es Galÿczkẽweth bele, had megh hwlnÿ, ebben march tÿzta ruhath, mÿnd vnos vntalan mÿkor megh zarad megh vÿczad, tẽd rea.
Feÿer Eb zarth tẽrÿ megh zÿtalÿ megh, kewerd ẽzwe Mezzel es erẽs Eczettel, azzal kennÿed.
Fenÿw Vÿazth es Sarga vÿazth fẽz ẽzwe egÿenlẽ mertekkel, Galÿcz kẽwet vẽrẽſſes Temſoth io bwẽn, Baber magoth, gÿẽmberth, Szẽkfweth, Borſot, griſpant, Thẽmÿenth, tẽrd porra es zÿtald megh ezẽketh, elegich ẽzwe, Smÿkor az ket fele vÿazth kÿ vezẽd az Twztwl, megh varÿad hogÿ ÿol megh hwlÿẽn az forroſagatul, es az ßerßamokat vgÿ elegÿch bele, Sha megh kezd hwlnÿ, tẽd az Twzre az fazekath, es az ruhat is melÿet az Orbanczra akarz tẽnnÿ tẽd az fazekban, es vgÿ kewerÿed az ruhat az fazekban erẽſſen hogÿ megh haſſa. Az vthan vẽd kÿ es terÿczd el az ruhath mÿg megh hwl, Sha darabos lezẽn, mÿgh az ruha melegh, Egÿ keſſel tÿztÿcd el rola, es Melegẽn ezth tegÿed az Orbanczra. Sha

eccʒe̊r aʒ eggÿk feleth teʒe̊d rea, maſßor aʒ maſÿk felet fordÿchad,
de mÿkor rea ke̊teod mÿndenkoron megh melegÿched, es vgÿ
ke̊ſd rea. Ha penÿgh egÿ kewes glÿte̊th te̊rʒ megh, es aʒ ʒerʒam
ke̊ʒʒe elegÿteod annÿwal ÿob leʒe̊n.
Ere̊s Par lugoth chÿnalÿ es had megh hÿggadnÿ, vegÿ kÿ
benne ha megh hwl es te̊d aʒ Twʒhe̊ʒ, ves te̊re̊th The̊mÿenth es
galÿcʒke̊weth bele, ſhad megh hwlnÿ, ebben march Tÿʒta ruhath
te̊d aʒ Orbancʒra, mÿnd vnos vntalan megh marchÿad.
Kende̊r magoth fe̊ʒ megh Ere̊s Ecʒetben, teord megh aʒ vthan
es ves egÿ kewes te̊re̊th Kenke̊weth bele, aʒʒal kennÿed.
Epe̊rÿ lewelet aʒalÿ megh te̊rd porra, kend megh Meʒʒel aʒ
orbancʒoth, hÿnch be aʒ porral, march ruhat Ecʒetben, te̊d rea,
eʒt ſokʒor chÿelekeoggÿed.
Galÿcʒke̊weth es Temſoth te̊rÿ porra, Bort es
Ecʒete̊t eos faʒekban es veſd bele aʒ porokath, keth vagÿ
harom Tÿkmonÿath ws bele es habard ere̊ſſen e̊ʒwe, te̊d aʒ
Twʒhe̊ʒ es kewerÿed mÿnd addigh aʒ mÿgh megh forrad, es
megh ne haggÿad Turoʒnÿ, ve̊d kÿ hwlÿe̊n megh, eʒʒel kennÿed
aʒ Orbancʒoth.
Len magh pogachÿath eges megh ere̊ſſen Twʒben, olch megh
fe̊wennÿel, te̊rd megh, veſd Egete̊t borban awagÿ ere̊s Ecʒetben
es habard ere̊ſſen Egÿ Sufa habarowal, Ennek aʒ ſwrwÿeth
kennÿed gÿakorta aʒ Orbancʒos orcʒara.
Bors fweth aʒalÿ megh es te̊rÿ megh, Meʒʒel kend megh aʒ
Orbancʒoth, hÿnch megh aʒ porral.
+542
Farkas almath mÿnd ßaraſtul fe̊ʒ megh ere̊ſſen vÿʒben,
aʒʒal moſſad gÿakorta.
Eges Len magh pogachÿath, ige̊n hew tÿʒta twʒhelÿe̊n, te̊rd
porra, aʒʒal hÿnched.
Baraʒk magwanak belÿth tÿʒta vÿ faʒekban aßald megh,
te̊rd eoʒwe The̊mÿennel, forrald megh ere̊s Ecʒetben. Eʒʒel gÿakorta
kennÿed, megh ſe haggÿad ʒaradnÿ.
Nÿrfa leweleth fe̊ʒd megh ere̊ſſen vÿʒben, aʒ lewewel moſſad,
aʒ leweleth ke̊ſd rea.
Lorom gÿe̊kereth metelÿ aprora, te̊rd megh es Ere̊s Ecʒetben
veſſed, alÿon oth egÿ Nap, aʒʒal moſſad aʒ vthan aʒ
Orbancʒoth.

Aʒʒonÿallatnak Hawÿ Ver folÿaſanak aʒ verewel kend be aʒ Orbancʒoth.
(Oruoſsagok Sʒent Antal Twʒerȇl) Roſicat, Tormentillat, Sʒenth Iwan vÿragath. Ees megh egȇth agÿagoth tȇrÿ eoʒwe porra, eʒȇket Egetȇth Borban es Len magh olaÿban elegÿcched, eʒʒel kennÿed.
Ʒabot keth reʒth vegÿ, Len magoth egÿ reʒth, tȇrd megh eʒȇket moſarban, fȇʒd megh ʒepȇn vÿʒben, kend ruhara, es tȇd rea.
Vthÿ fwnek es porchÿn fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal kennÿed.
Gȇrȇgh dÿnnÿenek aʒ Belÿt tȇrd megh, elegÿch eoʒwe Camforral, es keoſd rea.
Baraʒk magwanak belÿth, Temſoth, Thȇmÿenth, Kendȇr magoth, egÿenlȇ mertek ʒȇrenth tȇrÿ eoʒwe vÿʒben, Borban, es Ecʒetben egÿenlȇ mertek ʒȇrenth, martogas ruhath ebben, es tȇd rea aʒ twʒeſſegre, Eʒ Orwoſſaggal gÿogÿulth megh Thurÿ gÿeorgÿ.
Egÿ Tÿkmonnak feÿereth, vÿola olaÿt Nÿolcʒ Nehezekȇth, glÿtȇt hat Nehezekeoth, eʒȇketh teord ÿol ȇʒwe reʒ moſarban, eʒʒel kennÿed.
Lenchÿet, Saarkerepeth, roſath megh aʒaltath, Naranch heath, tȇrd eoʒwe eʒȇketh, es hÿnch rea.
Mÿnd aʒ ket fele kapoʒtath vagdald eoʒwe, ehȇʒ tegÿ Tÿkmonÿ feÿereth es apra lÿʒteoth, keoſd rea flaſtrom moggÿara.
Ruthanak fachÿard kÿ aʒ leweth, Ecʒettel, gȇrȇgh feÿerrel es roſa olaÿal elegÿch eoʒwe, aʒʒal kennÿed.
Feÿer liliomnak leweleth ecʒettel tȇrd eoʒw, [!] es aʒʒal kȇſſed be.
Caſſianak aʒ Belÿwel kennÿed be.
+543
Anÿa lapunak lewelet tȇrd megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, es aʒʒal kȇſd be.
Maaknak aʒ Tokath tȇrd megh porra, arpa lÿʒtel elegÿch eoʒwe aʒʒal hÿnch be.
Sʒapora fweth tȇrÿ eoʒwe Ecʒettel, kȇʒd aʒʒal.
Bwdȇs Beorȇknek es Beka lenchenek fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal kennÿed.
Chÿoda fanak leweleth es Fwlben ereʒtȇ fwnek leweleth, tȇrd megh, elegÿch eoʒwe Ecʒettel, kȇſd rea.

Hiſſopoth, Soth, Ecʒetȇth tȇrÿ ȇʒwe, kȇſd eʒʒel.
Eokȇr fark vÿraganak vȇd vÿʒeth, aʒʒal kennÿed.
Sʒepʒȇlȇth fachÿarÿ kÿ, annak aʒ lewewel kennÿed.

Folÿosorol: es Farkas Sebrȇl. (Herpes miliar...
Folÿoſo Herpes exeden...
Vel Lupus Farkas Seb)

Apro Fakadekok aʒ Folÿoſok, Forrok, kÿk futnak es aʒ Bwrth
ragÿak es megh daraboſÿttÿak. Eʒ penÿgh keth (Ketfele folioſo)
fele, Eggÿk ʒÿlÿd, kÿ olÿan mÿnth ha valamÿ kȇleſſel hÿntȇttek
volna megh aʒ Bwrth. Eʒ aʒ Folÿoſo, Aʒ Maſÿk kegÿȇtlenb, kÿ
rago folÿoſo, Eʒth hÿiak Farkas Sebnek, Ennek aʒ pattagoʒaſÿ (Ieleÿ)
ha megh fakadnak, aʒ Bȇrth megh ſebȇſitÿ, ragÿa, Ees vgÿan
megh eßÿ, Es el folÿ ßellel nagÿ Mellÿȇn, kÿbȇl leʒnek ʒaraʒ
Sebȇchkek. Aʒ Sʒÿlÿd Folioſonak pattagoʒaſa vagÿon (Ieleÿ)
chÿak aʒ fȇlſȇ Bwr alath, es aʒth daraboſÿttia megh. Mÿnd aʒ
Folioſo ſmÿnd aʒ Farkas Seb ßellel futh, es aʒ kȇʒepÿ megh
maradwan helÿen, aʒ Sʒele terwl toab toab. Aʒ Farkas Seb igȇn
haſonlo aʒ Sʒenth Antal Twʒehȇʒ, de aʒert kȇʒȇttȇk
ennÿ kwlȇmbſegh vagÿon, hogÿ aʒ Sʒenth Antal twʒe lathatoul es
hertelen wth kÿ, De aʒ Farkas Seb laſſan, ſok ÿdeigh, es lathatatlanul
wth kÿ. Aʒ Farkas Sebnek pattagoʒaſÿ ʒaraʒok, kÿkbȇl ha
megh fakadnak is, ſemmÿ genÿetſegh es rutſagh nem ÿw, De aʒ
Sʒent Antal Twʒen valo fakadaſok, Nagÿok, varaſok, es Nedweſȇk
kÿkbȇl verȇs genÿetſegh ÿw kÿ. Aʒ Folÿoſo kÿ Farkas
Seb vÿʒketeſſel vagÿon, Aʒ Sʒent Antal Twʒe penÿgh faÿdalommal
es egeſſel vagÿon. Mÿndȇn Folÿoſo ſokaÿgh tarth de forroſagh
nekwl vagÿon, es ſok ÿdeigh gÿogwl megh. De aʒ Orbancʒ
awagÿ aʒ Sʒenth Antal Twʒe, nagÿ forroſaggal vagÿon, hamar es
hertelen leʒȇn, de iſmeth rȇwÿd chÿak magatul is neha
megh gÿogÿul. Mÿnd aʒ Folÿoſonak mÿnd aʒ Farkas Sebnek
letelenek oka, aʒ tÿʒta Saar kÿ forroſaggal vagÿon, Mÿnth (Oka)
+544
aʒ paſÿth ßÿnw, awagÿ aʒ roſda ʒÿnw Saar, kÿ laſſan es nem
valamÿ hertelenſeggel aʒ Erekbȇl kÿ tÿʒtulwan, aʒ w vekonÿſagawal
mÿndȇn reßekȇn, ÿelȇſben aʒ huſos reßekȇn altal megÿȇn,
mÿnd addigh hogÿ aʒ Temerdȇkbÿgh Alſo Bwrth el erÿ. Toaba,
Temerdȇgb es ragadob aʒ Folÿoſo es aʒ Farkas Seb aʒ Orbancʒnal
es aʒ Sʒenth Antal Twʒenel, es toab is tarth aʒ Bȇrben, Aʒ

melÿ folioſo aʒerth ragadob es chÿpkȩdȩb is, aʒ Bwrben veʒtegh aal, es pattagoʒaſth chÿnalÿ, kÿk megh fakadwan es aʒ Beorth megh ſebȩſÿtwen, leʒȩn oʒton aʒ Farkas Seb. Aʒ Vekonÿabbÿk folÿoſo penÿgh, aʒ temerdȩkbÿk bwrȩn altal hatwan aʒ fȩlſȩ vekonÿabbÿk Bwrȩn marad, kÿ ha vgÿ altal nem meheth aʒ Bwrȩn mÿnth aʒ verÿtek, ragÿa es ÿdeſtowa valo pattagoʒaſſal eß aʒ Bȩrth.

(Eledele) Mÿndȩn eleſege hÿdegh es Nedwes legÿȩn, ʒÿnthe vgÿ mÿnth aʒ harmadnapÿ hÿdegh leleſben. Bortul telÿeſſeggel oltalmaʒʒa magath, Vÿʒeth igÿek Fa heawal fȩtteth.

(Oruoſsagok Folÿosorol) Kendȩr magoth tȩrÿ megh moſarban, ʒwrd kÿ erȩs Ecʒettel, ves tȩrȩth Temſoth, Saffranth, es egÿ kÿs Borſot is bele, keccʒȩr vagÿ haromʒor eʒʒel kennÿed be. Eʒ orwoſſaggal gÿogwlt megh Laÿos gergȩlÿ.

Bolus armenuſth, Temſoth, Galÿcʒkȩweth, Saffranth, tȩrÿ porra, tÿmporald ȩʒwe egetȩth borral, es tÿkmonÿ feÿereth is ws bele, Eʒʒel kennÿed.

Fȩld fwʒtÿth aʒalÿ megh tȩrd porra, kend megh Meʒʒel elȩʒȩr, hÿnch be aʒ porral.

Agÿagoth egȩtteth, Erȩs Ecʒetȩth, egÿ kis tȩrȩth ſoth elegÿch ȩʒwe, kend be aʒʒal.

Kȩleſnek magwath fȩʒd megh erȩſſen Ecʒetben, aʒ betegh mÿkor ʒÿnthe le akar fekwnnÿ, egÿek megh aʒ kȩleſben.

Vȩrȩs teglat tȩrÿ megh es ʒÿtald megh, tȩd vÿ faʒekban, tȩrÿ ÿo modon Soth hoʒʒaÿa, tȩlch Erȩs Ecʒetȩth es Egetȩth borth rea, ws keth tÿkmonÿat is bele, habard ȩʒwe eʒȩketh, aʒtas tÿʒta ruhath bele, tȩd aʒ folioſora, mÿhelth megh ßarad iſmeth megh marchÿad aʒ ruhath, valamÿgh megh gÿogül mÿnd aʒth chÿelekȩggÿed. Probalt orwoſſagh eʒ.

Vÿʒeth es Ecʒetȩth vegÿ Egÿenlȩ Mertekkel, Fagÿalfa heath, Temſoth, galÿcʒkȩweth tȩrÿ eoʒwe, es fȩʒd megh, vȩd kÿ hwÿch megh. Eʒʒel kennÿed.

(Oruoſsagok a[ʒ] Farkas Sebrȩ[l]) Borſoth, Chÿgath, Papa fweth, tȩrd porra eʒȩketh, eʒʒel hÿncÿed aʒ Farkas Sebȩth.

Papmonÿa fwnek tȩrd megh aʒ gÿwmȩlcÿeth, kewerd es elegÿch Meʒben, keoſd rea.

+545

Sos Meʒʒel kend megh, Beka Tekenȩt es Temſoth tȩrÿ porra, eʒȩket erȩs Ecʒetben habard ȩʒwe, es aʒʒal hÿntȩgeſſed.

Feÿer Thẻmÿenth tẻrÿ megh es Aloeſth elegÿch eoʒwe
Tÿkmonÿ feÿerrel mÿnth egÿ pepẻth, kend ruhara es keoſd aʒ
Farkas Sebre.
Lencÿeth, Saar kerepeth, roſa olaÿth, roſa veragnak kÿ
fachÿart leweth, vagÿ chÿak aſßu roſath, Naranch heat, tẻrÿ
eoʒwe, flaſtrom moggÿara keoſd rea.
Ebʒẻlẻnek fachÿard kÿ aʒ leweth, gẻrẻgh feÿert, roſa olaÿth,
glÿtẻt, eʒẻketh elegÿch eoʒwe, kẻſd rea.
Mÿkor aʒ Sʒẻlẻ veſßẻt megh meccʒÿk, aʒ melÿ vÿʒe annak
chÿorogh fogd megh, aʒʒal moſſad.
Sʒẻlẻnek kacchÿath, Chÿpkenek awagÿ ʒẻdẻrÿnek leweleth
meeg ÿob, vthÿ fw leweleth tẻrÿ eoʒwe, Es eʒʒel keoſſed be.
Igẻn regÿ gÿapÿath kÿ ʒennÿes es moſatlan, egeſd megh
egÿ faʒekban, mÿnd addigh hogÿ egÿẻn ees megh feketwlÿẻn, eʒt
tẻrd porra, elegÿch ẻʒwe roſa vÿʒʒel, eʒ olÿan ʒabaſu leʒẻn
mÿnth aʒ Tentha, egÿ Nap keccʒẻr kend be eʒʒel.
Pomagranat vÿragath, Galleſth, ana drachma iij, Mÿrrhath, Thẻmÿenth,
Aloeſth, ana drachma ij. s. Temſoth, drachma ij. Hÿmfarkas almanak
gÿẻkereth, drachma ij s. Lo mentath, drachma j s. tẻrd megh eʒẻketh, Sawanÿu
borral elegÿch eoʒwe, es chÿnalÿ pogacÿachkakath beleole, kÿ
mÿkor ʒwkʒegh, Meʒes vÿʒben elegÿcd el, es flaſtrom moggÿara
chÿnalwan, kẻſd vagÿ kend aʒ Farkas Sebre.

Teſtnek holta leterẻl, kÿ megh leʒẻn
Twʒes dagadas mÿa.

Sok Nÿawalÿak tẻrtennek aʒ Twʒes es egÿeb fele (Gangraena)
dagadaſoktul, kÿk kẻʒʒwl gonoʒab nÿnchen ennel aʒ kÿt aʒ
Gẻrẻgẻk Gangraenanak, aʒ deakok mortificationak neweʒnek,
Magÿarul Teſtnek megh alwaſa olÿ a kÿ holta akar lẻnnÿ, Merth
annak aʒ Teſtnek reßenek ahol aʒ dagadas vagÿon, rothadaſanak
el keʒdeſe, kÿ mÿkor ÿmmar el annÿra mẻnth, hogÿ aʒ rothadas
mÿa elaluth aʒ Teſth es megh holth, Sphacelus (Sphacelus)
annak gẻrẻgwl Newe, Deakul Sideratio. Eʒ leʒẻn aʒ
Twʒeſwleſnek nagÿſagatul, kÿ el ſem oʒloth, ſem penÿgh genÿetſegge
nem valtoʒoth, de ÿnkab aʒ Teſtnek kẻʒel valo reʒeÿth,
+546
(Ieleÿ) olÿan Twʒeſſe tewen mÿnth ẻ maga. Elẻʒẻr annak okaert
aʒ Teſtnek ʒÿne el veʒ es vgÿan megh oltatÿk, Smÿkor oʒton
megh holt, megh kekwl vagÿ megh feketẻdÿk, puha, dagadot, es

telÿeſſeggel dȩ̊gȩ̊s, ſem faÿdalom ſem erʒekȩ̊nſegh benne, el
annÿra hogÿha metelned aʒ Huſtis Nem erʒÿ. Eʒ Teſtnek ilÿen
gonoʒʒa letele, aʒ Cÿontoknak ſem hagÿ beketh, hanem aʒ
(Caries oſſiu[m]) Teſtnek rothadoth Nedweſſegewel aʒokban is bele
oltÿa es eotthÿ mergeth, kÿ mÿa aʒok is megh rothadnak es megh
halnak. Aʒ Gangraena aʒerth aʒ Teſtnek reʒenek Nem telÿeſſeggel
valo megh halaſa, hanem kÿ ÿmmar holt huſſa akar lȩ̊nnÿ,
Merth mÿkor oʒton ʒÿnthe holt leʒȩ̊n aʒ Teſth, Sphacelus oʒton
Newe, kÿnek oʒton ſemmÿ maas orwoſſaga nÿnchen hanem el kel
(Okaÿ) onnath mettenÿ aʒ Elewen hus mellȩ̊l. Tamad penÿgh
abbol, mÿkor aʒ megh bantatoth reß, aʒ eltetȩ̊ Melegſegtwl es
elewenſegtwl el hagÿattatik, awagÿ penÿgh aʒ Sʒÿwrȩ̊l, aʒ
Lelȩ̊k lako Erekȩ̊n altal folnÿ nem engettetÿk valamÿ
romlas, vagÿ megh rekedes mÿa. Awagÿ penÿgh annak aʒ Teſtnek
reʒeben be oltatoth Melegſegh megh foÿtatÿk es megh
aluʒÿk. Eʒ penÿgh leʒȩ̊n vagÿ aʒ Nedweſſegȩ̊knek bȩ̊ſegeos voltatul,
mÿnth eʒ megh vagÿon aʒ ÿgȩ̊n Nagÿ megh Twʒeſwleſben.
Awagÿ leʒȩ̊n fȩ̊lȩ̊tte valo megh rekedeſtwl. Vagÿ be hatoth
Hÿdegtwl, Vagÿ penÿgh veʒȩ̊delmes Mergȩ̊ſſegtwl.
(Oruoſsagok) O dÿonak aʒ Belÿt tȩ̊rd megh, es mÿnth egÿ
flaſtromoth kȩ̊ſd rea.
Fÿge fanak hamwabol chÿnalÿ lugoth, ʒÿtald fȩ̊l Spongÿawal,
es tȩ̊d aʒth rea.
Vadocʒot tȩ̊rÿ megh, annak aʒ lÿʒtÿth Sowal Ees retȩ̊kkel
tȩ̊rd eoʒwe flaſtrom moggÿara, kȩ̊ſd rea.
Bagolÿ borſonak lÿʒtÿth, Arpa lÿʒtel es Meʒʒel elegÿch
eoʒwe, keoſd rea.
Lenchÿeth, Saar kerepeth, roſa olaÿth, ʒaraʒ roſath Naranch
heat, Sos vÿʒeth chÿnalÿ ȩ̊ʒwe, keoſd rea.
Kapoʒtath fȩ̊ʒ megh Meʒben, chÿnalÿ flaſtromoth belȩ̊le
es tȩ̊d rea.
Okado awagÿ kegÿo hagÿmath, es Ledneknek aʒ lÿʒtÿth
elegÿch eoʒwe Meʒʒel, keoſd rea.
Holth Chÿalannak leweleth, magwath, es kÿ fachart leweth,
es ßaraÿth, Ecʒettel tȩ̊rd eoʒwe, keoſd rea.
Eokȩ̊r fark fwnek aʒ kÿnek Sarga vÿraga vagion, tȩ̊rd megh
aʒ leweleth, teod rea.
Sʒedkÿn koronak kÿth Eb Teÿ fwnek is hÿnak, aʒ Teÿeth
teod rea.

+547
Fẽldÿ Tẽknek gÿeokereth, lewelet, es gÿwmẽlcÿeth tẽrd
ẽʒwe Sowal, keoſd rea.
Tengẽrÿ ʒẽleoth tÿʒtÿch megh aʒ magwatul, Soſd
megh teord ẽʒwe, aʒth tegÿed rea.
Dÿo olaÿal kennÿed, fẽ orwoſſagh eʒ.
Erdeÿ Borſoth, keſerw Babnak is hÿiak eʒth, aʒ lÿʒtÿth,
borban es fa olaÿban fẽʒd megh, tegÿ hoʒʒa Saffranth is, tẽd
rea flaſtrom moggÿara.
Reʒnek roſdaÿath, Meʒʒel es Temſowal, ees Ecʒettel fẽʒd
ẽʒwe, keoſd rea.
Bab lÿʒtẽth Meʒes ecʒettel elegÿch ẽʒwe, kẽſd rea.

Wteſtwl ualo dagadaſrol.

Kapoʒtath vagdalÿ eoʒwe Arpa lÿʒtel, es mÿnth egÿ flaſtromoth
kẽſd rea.
Tẽrd megh aʒ Tẽknek belſẽ reʒeth, chÿnald mÿnth egÿ flaſtromoth,
kẽſd rea.
Viʒÿ hunÿorth Nÿerſeth tẽrd megh, kẽſd rea.
Hold fweth es Borſſweth tẽrÿ eoʒwe, kẽſd rea.
Feÿerwrmẽth melegÿch megh melegh Teglan, aʒth aʒ wrmẽth
ẽttẽʒd megh borral, aʒt kẽſſed rea.
Meʒeÿ kẽmennek magwath tẽrd megh, fẽʒd megh annak aʒ
lÿʒtÿth Meʒben, kẽſd rea.
Bab lÿʒtẽth, Sʒeękfweth, es Bakfweth, fẽʒ megh olÿ borban
kÿt aʒ elẽth megh fẽʒtel ÿol, aʒt kẽſd rea.

Teſtnek megh kekwleſerẽl. (Ecchÿoma Sugillatio)

Aʒ Bẽr alÿa megh rutittatÿk aʒ vernek oda ala
folÿaſawal es oth megh aluwaſawal. Kÿ omol penÿgh aʒ (Okaÿ)
vekonÿ gÿẽnge Erekbẽl, vagÿ aʒ vernek ſokaſagatul vagÿ vekonÿ
voltatul, vagÿ Erẽs voltatul, vagÿ aʒ Ernek megh nÿlaſatul, vagÿ
gÿakorta valo fẽlẽtte nagÿ munkatul, Tẽreſtwl, wteſtwl, es
Eſeſtwl. Eʒẽk mÿa aʒerth aʒ Ver kÿ omolwan aʒ Bẽr ala, egÿbe
aluʒÿk, neha kichÿn dagadaſſal es faÿaſſal, Es aʒ Bẽr neha
verʒÿnw leʒẽn twle, de Neha megh feketẽdÿk, Es ennek mÿndẽnÿketh
hÿiok Magÿarul, Teſtnek megh kekwleſenek.
Buʒath, Sʒappanoʒo fweth tẽrÿ ẽʒwe, es tẽd rea. (Oruoſsagok)
Keſerw Baboth fẽʒ megh Ecʒetben, keoſd rea.

+548
Swlÿ fweth de aʒ gÿe̊kereth chÿak, Bab lÿʒteoth fe̊ʒ megh borban, te̊rd megh, keoſd rea.
Fe̊kelÿ fweth kÿth Eorde̊gh harapta fwnek is hÿnak, te̊rd megh, es keoſd rea.
Vÿ Saÿtoth keoſd rea flaſtrom moggÿara.
Sos Meʒʒel kend be ſmegh giogÿttia.
Fe̊ldÿ Te̊keoth feoʒ ere̊ſſen megh Olaÿban, aʒth ke̊ſſed rea mÿnth egÿ flaſtromoth.
Maÿoranth aʒalÿ megh aʒ leweleth, kewerd eoʒwe Meʒʒel, keoſd rea.
Lo mentath fe̊ʒ megh borban, ke̊ſd be aʒʒal.
Feÿer wrme̊th te̊rÿ e̊ʒwe Meʒʒel, ke̊ſd rea.
Bab lÿʒte̊th, Bakʒarwo fwnek magwanak lÿʒtÿth, te̊rÿ e̊ʒwe Meʒben, keoſd rea.
Retke̊th te̊rÿ eoʒwe Meʒʒel, ke̊ſd rea.
Muſtarth teorÿ megh keoſd rea.

Olÿ dagadaſokrol kÿk megh fakaduan ſebbe le̊ttenek ÿmmar.

(Aposthema Abſceſsus Suppuratio) Aʒ kÿth aʒ Magÿarok kelewennek hÿnak, aʒth aʒ Gе̊ge̊k Apoſthemanak, aʒ Deakok Abſceſſuſnak vagÿ Suppurationak Neweʒÿk, kÿ ſemmÿ nem egÿeb, hanem aʒ e̊ʒwe gÿwlth allatnak genÿetſegge vagÿ valamÿ affelehe̊ʒ haſonlowa valtoʒaſa. Aʒ Twʒes dagadaſnak allattÿa aʒ mÿbe̊l leʒe̊n, aʒ Erek kÿwl megh rothadoth Veer, kÿnek aʒ rothadaſa ha annÿra valo, hogÿ aʒ oth ben valo melegſegtwl megh nem gÿe̊ʒettetÿk, gÿakorta holthſagra valtoʒando hus leʒe̊n. Ha (Melegh kelewenÿ) penÿgh megh gÿe̊ʒettetÿk, aʒ Melegſegh aʒ olÿant genÿetſegge chinalia, es annak aʒ genÿetſegnek e̊ʒwe gÿwleſe, igaʒan Abſceſſus oʒton. Kÿ mÿkor igh leʒe̊n, aʒ helÿ dagattab, kemenÿeb, ve̊re̊ſſeb, forrob is leʒe̊n hogÿ nem aʒ ele̊th, es Nagiob faÿdalommal ke̊wetkeoʒÿk, Nÿlallaſſal es gÿe̊trele̊mmel, Es ha aʒ Teſtben fe̊ helÿe̊n vagÿon aʒ kelewenÿ, Betege̊s de̊de̊rge̊ hÿdeggel bantatÿk ÿele̊ſben eccʒaka.
Immar genÿetſegge valtoʒwan, aʒ vthan mÿnde̊ne̊k megh laſſodnak, aʒ dagadas megh hegÿeſe̊dÿk, es aʒ be̊r vÿʒketnÿ keʒd, merth aʒ genÿetſegh aʒ teſtben haſonlatos aʒ hamuhoʒ, kÿ oʒton (Hÿdegh kelewen) megh hwl. Leʒnek egÿeb fele Kelewenÿe̊k is, hÿdegh,

kemenÿ, es regÿ megh aggot dagadaſokbol is, kÿnek allattÿa ſem megh nem Twʒeſẟdÿk, ſem genÿetſegge nem valtoʒÿk. Eʒ ilÿenẟkbẟl +549
nem genÿetſegh hanem valamÿ maas allath ÿw kÿ, melÿ aʒ hÿdegh Nedweſſegnek ereÿenek megh fẟʒeſetwl lẟth,
Merth eʒ igen Nÿlwan nagÿ ſokʒor lattatoth, hogÿ effele Regÿ Kelewenÿ megh fakadwan, haſonlo ÿwth kÿ belẟle darab fẟldhẟʒ, vagÿ chÿonthoʒ, vagÿ Sʒẟrhẟʒ, vagÿ Kẟrẟmhẟʒ, vagÿ kẟhẟʒ, vagÿ puha huſhoʒ, vagÿ fahoʒ, vagÿ holth ßenhẟʒ, vagÿ Saarhoʒ, kÿ oth aʒ Teſtnek reʒeben Newekẟdẟth, kÿ aʒerth ſemmÿ Tokban vagÿ hoÿagban nem volth be takarwa. Leʒnek egÿeb Kelewenÿẟk is, kÿnek allattÿa be vagion takarwa vgÿmÿnth hoÿagochkaban, Es aʒ allatnak mÿ voltaerth harom fele kwlẟmbẟʒeſÿ vadnak eʒẟknek, Merth vagÿ Kẟwerʒabaſu, genÿetſegh ÿw kÿ, vagÿ Pep ʒabaſu, vagÿ Meeʒ ßabaſu beleole. Semmÿ nem egÿeb aʒerth aʒ Kelewenÿ, hanem olÿ dagadas, aʒ kÿ el nem oʒolhatoth, hanem genÿetſegnek letelere haÿloth, Nem vgÿ hogÿ telÿeſſeggel ÿmmar genÿetſegge lẟt volna, hanem abban egÿeb nem leheth, aʒʒa kel leonnÿ.
Mÿkor oʒton megh fakad aʒ Kelewenÿ, es kÿ tÿʒtul aʒ (Sinuſ) genÿetſegh belẟle, annak Magÿarul vẟlgÿes Seb Newe. Merth aʒ Veer aʒ Twʒes dagadaſban, awagÿ egÿebfele materianak allattÿa maſſele dagadaſokban, megh rothad, aʒ kẟʒel valo huſth megh veʒtÿ, Es Neha aʒ Inaknak es Ereknek cÿernaÿth megh eßÿ, kÿk oʒton aʒok is genÿetſegge leʒnek, es aʒ megh rothadoth bẟrrel eggwth folnak kÿ, Mÿkor oʒton aʒ kÿ chÿorogh, ʒwkʒegkeppen annak vẟlgÿe marad oth. Merth aʒ genÿetſegnek kÿ mẟnetelÿnek mÿkor ſemmÿ helÿe nÿnchen, Ot ben wl aʒ genÿetſegh, aʒ kẟʒel valo es egeſſegẟs helÿeketh is ragwan megh vẟlgÿeſitÿ, es aʒ vẟlgÿ ilÿen modon terwlwen megh wreſſeodÿk.
Kÿ ha oʒton hoſßan Nÿul el, es nagÿ hoſßu mẟnetellel leʒẟn aʒ genÿętſegh, Deakul Fiſtula Newe, Magÿarul, Sʒoros (Fiſtula) es Meelÿ hoſßu vẟlgÿnek es wreſſegnek mondhatnÿ, kÿ Neha igÿenẟs, Neha ſok fele agaʒÿk, Neha iſmeth ſok fele haÿol s terẟngh.

Twʒes Fene rothadaſrol. (Phagaedena Depaſcens Vlcus)

Aʒ Phagaedena, megh dagadoth es melÿ rohado Seb, kÿ aʒ kẟrwl valo helÿeket megh eßÿ es kÿ ragÿa, merth ebben aʒ dagadas mÿnd aʒ Sebbel ẟʒwe foglaltatwan vagion. Leʒẟn (Oka)

aʒ megh egẗh gonoʒ Fekete vagÿ roſdas ʒÿnw Saartul. Eʒ aʒ w ſokaſagawal aʒ Sebnek Sʒeleÿth megh tẗlthÿ es fẗl dagaʒtÿa, de gonoſſagawal es Erẗs chÿpkẗdẗ voltawal, aʒ kẗrwl valo reßeketh mÿnd el ragÿa ſmegh eʒÿ.
+550
(Oruoſsagok) Fenÿw fanak vagÿ Vẗrẗs Fenÿwnek aʒ kwlſẗ heath tẗrd ẗʒwe galÿcʒkẗwel, aʒʒal kẗſſed.
Sawanÿu Mondolath feoʒ megh borban, awagÿ chak vgÿ tẗrd ẗʒwe borral es kẗſd rea.
Vadocʒnak aʒ lÿʒtÿth Sowal es Retẗkkel tẗrd ẗʒwe, kẗſd aʒth rea.
Tekenẗs Bekanak Epeÿewel kennÿed.
Len magoth fẗʒ megh borban, tẗrd megh, kẗſd rea.
Ceclanak es Vthÿ fwnek leweleth tẗrd eoʒwe keoſd rea.
Boroſtÿannak lewelet fẗʒd megh borban, kẗſd rea.
Cÿnadonÿanak aʒ gÿeokereth feoʒd megh Borban, tẗrd megh es keoſd rea.
Chÿgakath teorÿ eoʒwe mÿnd huſoſtul, kẗſd rea.
Embẗr ganenak vẗd vÿʒeth, aʒʒal moſſad.
Galÿcʒkẗ olaÿal kennÿed.
Feÿer Eb ganeth tẗrd porra, aʒʒal hÿncÿed.
Temſoth, Egetẗth galleſth vegÿ mÿnd egÿ Mertekre, elegÿch ẗʒwe Ecʒethnek Sẗpreÿewel, aʒʒal kẗſſed.
Fekete tẗwÿſſes lapunak gÿẗkereth tẗrd megh mÿnth egÿ flaſtromoth, aʒʒal keoſſed.
Hÿm Farkas Almath tẗrÿ megh, aʒʒal kẗſſed.
Vad Sarga repanak leweleth tẗrd ẗʒwe Meʒʒel, es mÿnth egÿ flaſtrommal vgÿ kẗſſed.
Coriandrumoth tẗrÿ eoʒwe kenÿerrel awagÿ Arpa lÿʒtel, kẗſd aʒth rea.
Feÿer pẗʒercʒenek leweleth teord eoʒwe Meʒʒel, keoſd aʒth rea aʒ Sebre.
Nÿers chÿombort aʒ kÿth Polenak is hÿnak teorÿ megh es kẗſd rea.
Egrẗs leweth elegÿch ẗʒwe Ecʒettel, aʒʒal moſſad.
Sʒapora fweth tẗrÿ ẗʒwe Ecʒettel es kẗſd rea.
Soth eges megh, elegÿch eoʒwe arpa lÿʒtel, es aʒʒal hÿncÿed.
Sʒep ʒẗlẗnek leweleth arpa lÿʒtnek aʒ langÿawal ẗʒwe elegÿched tẗrÿed, es keoſd rea.

Bwdẽs Bẽrẽknek fachÿard kÿ leweth, aʒʒal moſſad.
Fwlben ereʒtẽ fweth tẽrÿ megh, keoſd rea.
+551

Regÿ kelewennek Seberẽl. (Diuturnum Vlcus)

Kÿs fẽld Epeÿet tẽrd megh, aʒʒal keoſſed.
Faÿ gÿẽngÿeoth teorÿ eoʒwe Thẽmÿennel, aʒʒal kẽſd be aʒ
agh ſẽbeth.
Feÿer liliomnak leweleth tẽrd megh, es fachÿard
kÿ aʒ lewelth, feoʒd eoʒwe Ecʒettel reʒ faʒekban, aʒʒal kẽſſed.
The mondad fweth tẽrÿ ẽʒwe Meʒʒel, aʒʒal keoſſed.
Chÿer lewlw fweth tẽrÿ ẽʒwe Meʒʒel, aʒʒal kẽſſed.
Pÿrito fwnek gÿẽkereth feoʒd eoʒwe fa olaÿal es Sarga
vÿaʒʒal, eʒ ÿrrel kẽſſed.
Keſerw lapunak leweleth kẽſſed rea.
Sʒuwas fanak fergeÿt ʒẽd kÿ, tẽrd eoʒwe eoketh, es kẽſd
aʒʒal.
Faÿ Soſkanak aʒ Bolÿoÿanak fachÿard kÿ leweth, es aʒʒal
moſſad aʒ Sebẽth.
Geʒemÿcʒeth teorÿ megh es kẽſd rea.
Rothadoth Cÿerfanak odwaban aʒ melÿ vÿʒet talalʒ, aʒʒal
moſſad.
Buʒa olaÿal kennÿed aʒ O Sebeoth.
Cÿnadonÿat tẽrÿ porra, aʒʒal hÿnch be elẽʒẽr, es fẽlwl tegÿ
kapoʒta leweleth rea, keoſd be.
Aloeſth, Mÿrrhat, Sanguis Draconiſt, tẽrÿ porra, elegÿch
eoʒwe es aʒʒal hÿnched.
Iſthen faÿat eges megh tẽrd megh, aʒʒal hÿncÿed.
Ragado fweth aʒalÿ megh, annak lÿʒtÿwel poroʒʒad.
Sʒakat fwnek awagÿ Gÿkfwnek lewelet tẽrd megh, awagÿ
fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal keoſſed.
Apro Boÿtorÿannak veragawal kẽſſed be.
Epẽrnek leweleth tẽrd ẽʒwe, es keoſd aʒʒal.
Apro fele Egerfwl fweth, awagÿ penÿgh kÿſebbÿk Cÿaba
ÿreth tẽrd megh, kẽſd rea.

Gonoʒ es Faÿdalmas Seberẽl kelewennek.

Vthÿ fweth tẽrÿ megh, es keoſd rea aʒ Sebre.
Kegÿo fweth aʒ gÿẽkereth meteld megh, Feoldÿ Tẽkẽt tegÿ
ehẽʒ. Meʒʒel tẽrd egÿben, aʒʒal kẽſſed.

Balha fweth tȩrÿ ȩʒwe Meʒʒel, aʒʒal kȩſſed.
Fȩldÿ Tȩknek gÿȩkeret, leweleth es gÿwmȩlcÿeth tȩrd
mÿnd ȩʒwe Sowal, keoſd rea.
+552
Chÿerfanak aʒ Makÿath teord megh, elegÿch eoʒwe Sos
dÿʒno haÿal, aʒʒal kȩſſed.
Keſerw Baboth hÿiak eʒth Erdeÿ Borſonak is, <hiÿak> fȩʒd
megh, es vgÿan vgÿ leweſtwl keoſd rea.
Geʒemÿcʒet tȩrÿ eoʒwe Swlÿ fwnek gÿȩkerewel, fachÿard
kÿ aʒ leweth, aʒʒal keoſſed.
Papa fweth teorÿ megh es kȩſd rea.
Galÿcʒkȩ Olaÿawal kennÿed.

(Sinus et Fiſtula) **Vȩlgÿes es Mēlÿ lÿku Seberȩl keleuennek.**
Kek lilÿom gÿȩkereth fȩʒd megh vÿʒben, aʒʒal moſſad vagÿ
aʒth tȩlchÿed bele.
Dÿʒno haÿath olwaʒ megh, melegȩn aʒth tȩlchÿed bele.
Meeʒeth tȩlch bele.
Vthÿ fwnek kÿ fachÿart leweth tȩlch bele.
Buʒa olaÿth tȩlch aʒ Sebben.
Vthÿ wnek fachÿard kÿ aʒ leweth, tȩlch aʒ Sebben.
Eoth lewelw fwet tȩrÿ ȩʒwe Sowal, aʒʒal keoſſed.
Viʒÿ Eger farknak kÿ fachÿart leweth tȩlch bele.
Hÿm farkas almath tȩrÿ ȩʒwe kek liliommal es Meʒʒel annak
aʒ leweth bocÿaſd bele.
Fȩldÿ folÿo fwnek kÿ fachÿart leweth elegÿch eoʒwe reʒ
roſdaÿawal, aʒth tȩlchÿed bele.

(Vlcus ſordi...) **Genÿetſegȩs Seberȩl kelewennek.**
Terpentÿnawal keoſſed be.
Sʒurkot chÿnalÿ eoʒwe Meʒʒel, es aʒʒal kȩſſed.
Kapoʒtath, Bakʒarwo fweth chÿnalÿ es elegÿch eoʒwe ecʒettel,
es aʒʒal kȩſſed.
Boroſtÿannak lewelet fȩʒd megh borban, keoſd rea.
Cÿnadonÿath tȩrÿ eoʒwe o haÿal, aʒʒal kȩſſed.
Hÿm farkas alma lewewel keoſſed.
Roſmarÿnnak gÿȩkereth ʒaraʒd megh tȩrd megh, aʒth elegÿch
ȩʒwe Meʒʒel, es aʒʒal kȩſſed.
Kochÿordnak aʒald megh gÿȩkereth, tȩrd megh, Es aʒʒal aʒ
porral hÿncÿed.

+553
Akar melÿk fele Cÿalannak lewelet tȇrd megh, kȇſd rea.
Fȇldÿ Tȇknek lewelet gÿeokereth es gÿwmeolcÿeth, tȇrd eoʒwe Sowal es keoſd rea.
Feÿer es fekete pȇʒercÿeth Meʒʒel elegÿch eoʒwe, tȇrÿ eoʒwe es kȇſd rea.

Egeſnek Seberȇl. (Ambuſtüm)

Sʒÿlfanak gÿȇkeret es leweleth aßald ÿol megh, tȇrd porra, es aʒʒal hÿncÿed.
Tehen veſeÿen valo faggÿath fȇʒ ÿol ȇʒwe len
Magh olaÿal, had megh hwlnÿ, aʒ vthan kend megh aʒ Egeſth tÿʒta len magh olaÿal, aʒ faggÿuban martogas tÿʒta ruhat, kȇſd aʒ Egeſre. Probalth orwoſſagh eʒ.
Sʒalanna kȇwerÿt olwaß megh, ʒwrd tÿʒta reʒ Medȇncʒeben, ſmÿkor megh aluʒÿk, habard ȇʒwe tÿkmon feÿerewel, eʒʒel kȇſſed.
Gÿermȇkdÿd Sʒÿlfanak gÿȇkereth moſd igȇn ʒepȇn megh, meteld aprora, fȇʒd igȇn erȇſſen megh hus leweben, O haÿat is ves bele es vgÿ fȇʒʒed. Vȇd kÿ aʒ Twʒtwl, aʒ melegh lewben march ruhath, tȇd aʒ Twʒtwl megh egetȇth helre, maas ʒaraʒ ruhawal kȇſd altal, mÿndȇn ketſegh nekwl megh gÿogÿul. Eʒ megh probaltatoth. Eʒth penÿgh igȇn gÿakorta chÿelekȇggÿed.
Roſa olaÿth Tÿʒȇnhat Nehezekeoth, Hath Tÿkmonnak Sʒekÿt, habard eoʒwe ezȇketh, tegÿ valamÿ kis Saffranth is hoʒʒa, Eʒʒel kennÿed aʒ Egeſth.
Teÿfȇllel kend be aʒ Egetȇth helÿeth, aʒ kemȇncʒenek fenekerȇl vegÿ Egȇth fȇldeth fȇl, tȇrd megh, feolwl hÿnch rea aʒ Teÿfȇlre. Eʒt gÿakorta mÿwelÿed.
Keth Tÿkmonnak feÿereth, Tucÿath Tÿʒȇn hath Nehezekȇth, Meßet olÿat, kÿt kÿlencʒȇr megh moſtal ees megh ʒaraʒtottal, Tÿʒȇnhat Nehezekeoth, Vÿ vÿaʒth Egÿ Nehezekeoth, elegÿch

---

Vÿ Faʒekban egeſd megh aʒ Roſnak korpaÿath, teord megh ÿol, es aʒth rakÿad aʒ Egeſre, vagÿ keʒȇn vagÿ labon leʒȇn, mÿnd keorȇſkeorwl rakÿad.
Roſa olaÿth, uncia j, vÿaʒth drachma ij. Gȇrȇgh feÿerth uncia s. Egÿ Tÿkmon feÿerth, ezȇketh mÿnd chÿnald ÿol ȇʒwę, es eʒʒel kennÿed.

+554
e̊ʒwe eʒe̊keth roſa Olaÿal. Ele̊ʒe̊r aʒerth aʒ Ege̊th helÿeth, Tÿknak verewel haromʒor megh moſſad, aʒ vthan kennÿed oʒton es gÿogÿcchad aʒ orwoſſaggal, megh gÿogÿul aʒ Twʒnek egeſe, es meeg aʒ helÿe ſem teccʒÿk megh.
Sʒappanth, Meʒeth, vaÿath, elegÿch e̊ʒwe, aʒʒal kennÿed be aʒ egeſth.
Oltatlan Meßeth fa olaÿban olch megh, veſd roſa olaÿban aʒ vthan, eʒʒel kennÿed aʒ Egeſth, Nÿolcʒ awagÿ Tÿʒ Napra megh gÿogÿul. Hogÿ penÿgh bwrt newelÿ rea, Faÿ Boʒʒanak belſe̊ ʒe̊ld heath ve̊gÿed, porra te̊re̊th The̊mÿenth, roſa olaÿth, Vÿ vÿaʒth, mÿnde̊nÿkben keweſeth keweſeth, elegÿch eoʒwe es chÿnalÿ ÿreth bele̊le, kend ruhara, es keoſd aʒ egeſre.
Forro vÿʒnak egeſenek aʒ helÿe mÿgh feol Nem hoÿagoʒÿk, Camforth te̊rÿ megh es elegÿch roſa vÿʒben, march ruhat ebben, te̊d rea es megh ne haggÿad ʒaradnÿ, hanem gÿakorta megh marchÿad.
Galna Fanak leweleth hand melegh vÿʒben, kend megh fa olaÿal aʒ egeſth, ragd rea fe̊lwl aʒ galna fa leweleth.
Fa olaÿal kend megh ele̊ʒe̊r aʒ Egeſth, aʒon fe̊lwl kend be hÿg Tehen ganewal.
Machkanak hertelenſeggel ve̊d vereth, melege̊n kend aʒʒal be, de aʒonnal legÿe̊n aʒ Eges vthan.
Veſe faggÿath olwaʒd megh, aʒʒal kend ele̊ʒe̊r be, aʒon fe̊lwl oʒton kend be hÿgh Tehen ganewal.
Faÿ Boroſtÿanth aʒtas Negÿed napÿgh borban megh, aʒʒal keoſſed aʒ egeſth.
Len magh olaÿth, roſa vÿʒeth, ana uncia iiij, Terpentinat, Fenÿw vÿaʒth, ana drachma j, ve̊re̊s roſath, Boʒʒa fanak aʒ belſe̊ ʒe̊ld heath, ana manipulus. 1/4. Aʒ Enÿweketh, aʒ roſath, aʒ boʒʒa fanak heath, ke̊ſd vekonÿ gÿolch ruhaban, veſd bele mÿnd eʒ fe̊lwl megh ÿrth ʒerʒamokath
Eoth pÿnth forras vÿʒben, tegÿ hoʒʒa Sarga vÿaʒth, drachma viiij. Elewen twʒnel laſſan laſſan forrald fe̊l, ve̊d kÿ aʒ twʒtwl, te̊d el ÿo helre, es mÿkor aʒ ʒwkʒegh kewannÿa hÿdege̊n eʒʒel kennÿed aʒ Egeſth, vagÿ Twʒ mÿa, vagÿ vÿʒ mÿa, vagÿ Olaÿ mÿa, vagÿ akar mÿchoda mÿa le̊th aʒ Eges.
Veſenek faggÿath, fa olaÿth, fenÿw vÿaʒth, Borth, Ecʒete̊th, fe̊ʒ ere̊ſſen e̊ʒwe, aʒʒal kennÿed.

Repath feoʒ megh vÿʒben, ves egÿ kichÿn oltatlan Meßeth bele, annak aʒ lewewel moſſad.
Fagÿalfanak leweleth fe̊ʒd megh vÿʒben, aʒʒal ke̊ſd be aʒ Egeſth.
+555
Sʒederÿeth de aʒ leweleth teord eoʒwe Ecʒettel, es aʒʒal ke̊ſſed be aʒ egeſth.
The̊mÿenth te̊rÿ porra, elegÿch eoʒwe dÿʒno haÿal awagÿ Lud haÿal, keoſd rea.
O Saru talpat eges megh, teord porra, aʒ egeſth aʒʒal hÿnch be.
Iuh ganeth elegÿch e̊ʒwe vÿaʒʒal es roſa olaÿal, es aʒʒal kend be aʒ egeſth.
Galamb vagÿ Tÿk ganeth Len magoth megh te̊rwe tÿmporalÿ e̊ʒwe fa olaÿal, ke̊ſd be.
Tÿkmonÿ feÿereth mÿnd ßekÿwel habarÿ roſa olaÿban, aʒʒal keoſd be aʒ egeſth.
Arpath eges megh, te̊rd porra, aʒʒal hÿncÿed be.
Len magh olaÿth roſa vÿʒʒel elegÿch e̊ʒwe aʒʒal kend be.
Kende̊rnek fe̊ʒd megh gÿeokereth vÿʒben, te̊d rea, awagÿ vgÿan aʒon gÿe̊kereth te̊rd e̊ʒwe vÿ vaÿal, es ke̊ſd rea aʒ egeſre.
Momordica olaÿal kennÿed.

Megh Twʒeſwleſere̊l aʒ kelewenÿ Sebenek. (Inflammatio Vlceris)

Atracʒelnak fachÿard kÿ aʒ leweth, ge̊re̊gh feÿerrel elegÿch e̊ʒwe es Camforral, aʒʒal kennÿed be.
Pokhaloth tegÿ bwe̊n reaÿa.

Kelewenÿ Sebnek be forraʒtaſarol.

Machka Te̊wÿſſeth aʒ lewelet chÿak te̊rd e̊ʒwe O haÿal, es aʒʒal ke̊ſſed.
Ne̊ſten papradot aʒalÿ megh, te̊rd porra, aʒʒal hÿnchÿed aʒ Sebe̊th.
Reʒ roſdat fa olaÿal es vÿaʒʒal elegÿch eoʒwe, es aʒʒal ke̊ſſed.
Bor ſe̊prwth eges megh, es keoſd aʒʒal.
Calariſth te̊rÿ megh, annak aʒ porawal hÿncÿed be.
Egeſd megh aʒ Temſoth, es aʒʒal hÿnch be porul.
+556

Vapas kelewenÿ Sebnek be tȩ̊lteɾerȩ̊l.

Sʒurkoth olwaʒ megh, elegÿch eoʒwe Meʒʒel, es tȩ̊lch aʒ vapas Sebben.

Akar mÿnemw Negÿlabu allatnak Cÿontÿa veleÿewel kennÿed aʒ Sebȩ̊th.

Tengȩ̊rÿ Taÿtek kȩ̊weth teorÿ porra, aʒʒal hÿncÿed.

Calariſnak porawal hÿncÿed be, vagÿ Tȩ̊mÿennel, vagÿ Mirrhawal, vagÿ Aloeſſel, vagÿ kek liliomnak gÿȩ̊kerewel. Meʒeth tȩ̊lch bele, aʒ is igȩ̊n ÿo.

+557

Tablaÿa eʒ Keonÿwnek Negiedÿk reßenek.

Temeʒeth ellen valo Dagadaſokrol

Twʒes Dagadaſrol

Sʒelẘs Kemenÿ Dagadaſrol

Magas Dagadaſrol

Pokol Varrol

Egÿ Galamb monnÿ Dagadaſrul, Kelÿſrẘl

Gonoʒ Pattagoʒaſokrol

Lagÿ Dagadaſrol

Kemenÿ Dagadaſrol mÿnth aʒ Kẘ

Inakon valo Dagadaſrol

Torokban vagÿ egÿeb helÿẘn valo dagadaſrl

Gelÿwanak Dagadaſarol

Dagadaſnak kÿ Fakaʒtaſarul

Fenenek Eteleẘl

Orbancʒrol es Sʒenth Antal Twʒeẘl

Folÿoſorol es Farkas Sebẘl

Teſtnek holta leteẘl kÿ Twʒes Dagadas mÿa leʒẘn

Wteſtwl valo Dagadaſrol

Teſtnek megh Kekwleſeẘl

Olÿ Dagadaſokrol, kÿk megh fakadwan Sebbe
lẘttene ÿmmar

Twʒes Fene rothadaſrol

Regÿ Kelewennek Seberẘl

Gonoʒ es Faÿdalmas Seberẘl Kelewennek

Vẘlgÿes es Meelÿ lÿku Seberẘl Kelewennek

Genÿetſegẘs Seberẘl Kelewennek

Egeſnek Seberẘl

Megh Twʒeſwleſeẘl aʒ Kelewenek Sebenek

Kelewenÿ Sebenek be Forraʒtaſarol

Vapas Kelewenÿ Sebnek be tẘlteſeẘl

+559

Feguer auagÿ egÿeb mÿa lȯth ſebȯkrȯl.

Es chÿontbelÿ nÿaualÿakrol.

Eotȯdÿk reß.

+561

Feǵuer auagÿ egÿeb mÿa lȯth ſebȯkrȯl. (Wlnus)

Valamelÿ Sebnek eredetÿ aʒ Teſtnek vetkes voltatul (Vlcus)
belȯl vagÿon, awagÿ aʒ melÿ genÿetſegh rothataſth vȯth ÿmmar
maganak, Newеʒtetÿk aʒ kelewenbȯl lȯth genÿetſegȯs Sebnek.
Merth aʒ twʒes dagadas megh nÿlatkoʒwan, es annak Sebe kÿ
ÿmmar vndokka es rothadotta lȯth, aʒ w ßÿnenek el valtoʒaſaerth,
genÿetſegȯs Seb.
Aʒ melÿ Seb penÿgh kÿwl tamad es vagaſtul leʒȯn, (Wlnus)
Seb eʒ. Ha hegÿes Nÿltul, vagÿ dardatul, vagÿ hegÿes tȯrtwl,
Gÿakas eʒ. Ha valamÿ Nehеʒ terȯhnek eſeſetwl aʒ (Punctio)
Teſtben, Serwes eʒ, vagÿ tȯrȯs. Aʒ Cÿontban (Contuſio)
romlas. Aʒ Hartÿakban, Inakban, Es Erben, Sʒakadas. (Fractura)
Leʒȯn aʒerth aʒ Vagas kardal es mÿndȯnnel aʒʒal (Ruptio)
valamÿnek hoſßu Elÿ vagÿon. Aʒ gÿakas leʒȯn Hegÿeſtȯrrel,
Hancʒarral, Nÿllal, valamÿ Mergȯs allatnak megh maraſawal, es
mÿndȯnnel valamÿnek vekonÿ hegÿ vagÿon. Aʒ Serwes vagÿ
tȯres, leʒȯn eſeſbȯl, Erȯʒakkal valo futaſbol, fȯlȯtteb valo ÿaraſbol,
es wȯlteſbȯl, Vadaʒaßbol, es egÿeb tȯrtenetȯkbȯl. Igÿ aʒerth
ÿmmar aʒ Teſtnek Sebenek harom kwlȯmbȯʒeſe vagÿon: Seb, a
kÿ aʒ Teſtnek lagÿab reʒen eſÿk, mÿnth aʒ bȯrȯn, Erȯn, Inon,
hartÿan, es aʒ Teſtȯn valahol. Gÿakas, Eʒ Mÿndȯn reʒenek aʒ
Teſtnek altal furaſa. Serwes vagÿ Tȯrȯdȯs, Aʒ Belſȯ puha reßnek
gÿakorta ketfele valaſa, aʒ kwlſȯ lathato reß eppen maradwan.
Aʒ kemenÿeb reßnek penÿgh, mÿnth aʒ Chÿontnak el
valaſa. Romlas. Aʒ kÿ terÿedȯth reßeknek penÿgh mÿnth aʒ
Innak, Hartÿanak, Moʒgaſnak eʒkeoʒÿnek, Ereknek, Sʒakadas.
Mÿndȯn fele Sebȯknek penÿgh ſok kwlȯmbȯʒeſÿ vadnak: Merth
aʒ Seb vagÿ chÿak fȯn valo, vagÿ penÿgh Meelÿ, Affele Seb
penÿgh aʒ melÿbȯl valamÿ darab kÿ eſȯth neweʒtetÿk wreſnek.

+562

Aʒ olÿan penÿgh mÿkor chÿak aʒ bwrȯn vagÿon es aʒt foglalÿa

el, Newezтetÿk laſſunak. Toabba aʒ Seb hoſßu vagÿ rẻwÿd,
Nagÿ vagÿ kichÿn. Es eʒẻkben nem chÿak aʒ hoſßuſagh, de aʒ
Meelÿſegh es ʒelẻſſegh is oth vagÿon. Igÿenẻs vagÿ oldalaſlagh
valo, Egÿenlẻ vagÿ Egÿenẻtlen, mÿnth aʒ Melÿ Sebnek aʒ eggÿk
vege igẻn Meelÿ es ßelẻs, Aʒ Maſÿk vege chÿẻkelÿ es ßoros. Eʒ
ilÿenẻket aʒ Erʒeſſel is de kÿwaltkeppen aʒ lataſſal es tapogataſſal
megh ẻſmerhetnÿ. De aʒerth ennek okaÿth aʒ mÿtwl aʒ
Seb eſẻth, megh kel ertenÿ, allattÿat, abraʒattiath, Nagÿſagath,
Ereÿeth, Fa ę aʒ, Nad ę Vas ę, Ercʒ ę, Both ę, Batok ę,
On ę, Sʒaru ę, awagÿ wegh? Aʒ abraʒattÿa, Elẻs ę, Tonka ę,
Igÿenẻs ę, Horgas ę, Sʒegletẻs ę, Baraʒdas ę, awagÿ hegÿekkel
chÿnaltatoth mÿnth aʒ Sʒÿgonÿos Nÿlwas. Aʒ Nagÿſaga megh
mutattÿa ẻ maga magath, Aʒ Ereÿe is megh, mÿnth aʒ kÿth Mereoggel
megh kennek, awagÿ mÿnth aʒ Dwhẻs Ebnek maraſa,
Kegÿonak, Scorpionak, Poknak, es egÿeb Mergẻs allatoknak
maraſok. Immar aʒ ÿelẻk eʒẻk aʒ kÿk megh mutattÿak aʒth
mÿndẻn Sebẻſwleſben, mÿchoda reß bantatoth legh ÿnkab megh.
Ha aʒ Eer vagatoth megh, ÿgẻn bẻſeggel omol kÿ aʒ Veer,
es annÿwal ÿnkab bẻwebben, hogÿha aʒ Eeer ßelẻs es igẻn
rakodoth leʒẻn: Folÿ penÿgh ʒwntelen, temerdẻkẻn, es mÿnd egÿ
aranth aʒ Veęr. Aʒ Temerdẻk lelẻk lako Erbẻl penÿgh, vekonÿ,
Sarga, es forro Veęr folÿ. Aʒ In penÿgh vagÿ gÿakaſtul vagÿ
vagaſtul ſebẻſwlth megh, de aʒ moʒgaſa es aʒ Erʒeſe megh
bantatÿk, awagÿ vgÿan ʒÿnthe el veß, es aʒ Sebnek kẻrwle lankadas
eſÿk, fẻlẻtte gÿẻtrẻ faÿdalommal vagÿon. Aʒ Seb keornÿeketh
Twʒeſwles bantÿa, es Neha holth huſſa akar lẻnnÿ, Nagÿ
Hewſegh gÿulad fẻl, Es aʒ Agÿ Velẻnek engẻdelmebẻl, gÿakorta
eßnekwl valo bolondoſkodas kẻwerkẻʒÿk. Neha aʒ Innak vgÿan
be vonaſa es Sugorodaſa is kẻwetkẻʒÿk, kÿ akkor leʒẻn mÿkor
aʒ In megh gÿakatÿk, awagÿ ÿnkab megh haſad, Nem olÿan igẻn
mÿkor megh vagatÿk. Aʒ Nagÿ Inak awagÿ affele hartÿak kÿk
aʒ Agÿnak kaponÿaÿath, awagÿ egÿeb chÿontokath be borÿttiak,
ha megh ſebẻſẻdnek, annak is aʒon ÿeleÿ vadnak chÿak hogÿ
homalÿoſban, Legh ÿnkab penÿgh akkor mÿkor aʒ Iʒeknek kẻtelÿ
megh vagattatnak. Aʒ megh Sebẻſwlth Cÿonth ha kÿ teccʒÿk,
aʒth aʒ Iſpotnak be bocÿataſawal megh lathatod hogÿ noha
darabos, de aʒerth mÿndẻn faÿdalomnekwl vagÿon, hanemha
tẻrteneth ʒẻrÿnth aʒ hartÿath melÿel be borÿttatoth aʒ Cÿonth,
aʒ Iſpottal megh bantanad.

Immar aʒerth, Mÿndẽn Meelÿ Seb, aʒ Embẽrnek mÿchoda
reßere hatoth oda be, aʒth ilÿen ÿelẽkbẽl kel megh ÿtelnÿ. Ha
+563
Fẽnek megh wteſetwl aʒ Agÿ velẽ hartÿaian Seb eſẽth, kegÿẽtlen
faÿdalma vagÿon annak, Melÿ faÿdalom aʒ Etellel aʒ
Aalnak moʒgaſawal, es aʒ lelẽkʒeth vetellel megh ẽregbẽdÿk
annal is ÿnkab, es mÿngÿaraſth Okadas kẽwetkẽʒÿk. Aʒ be folth
Veer, Neha aʒ Ornak lÿkaÿbol, Neha aʒ Fwlekbẽl vagÿ aʒ Sʒẽmẽkbẽl
chÿorogh kÿ. Aʒ Erʒekẽnſegh penÿgh annÿra el vetetÿk,
mÿnth Egÿ Guta wtẽth Embẽrnek, aʒ Inak kÿ nÿulnak, es nem
ſok wdẽ mulwan forroſagh es eʒnekwl valo bolondoſkodas kẽwethkẽʒÿk,
ÿelẽſben mÿkor twʒeſſegh foglalÿa el. Sha aʒ Agÿ velẽnek
allattÿa is megh bantatÿk, kÿ megh eſÿk akkor mÿkor tele
aʒ hold, merth aʒ kaponÿa is tele akkor aʒ Agÿvelẽwel, Aʒ
Elme tebolÿogh, es aʒ fẽlwl megh ÿrth ÿelęok mÿnd megh Nehezbẽdnek,
Es gÿakorta aʒ Agÿ velẽnek valamÿ reße, Eletnek vezẽdelmewel
kÿ eſÿk onneth. Ha penÿgh aʒ Agÿ velẽnek tartoÿban
aʒ Seb igẽn Melÿẽn vagÿon oda be, Awagÿ ha aʒ Sʒẽmẽk altal
verettenek, aʒth hertelen halal kẽwetÿ, ʒÿnthe vgÿ mÿnth aʒ
kÿnek Sʒÿweth altal wtÿk, Merth aʒ Sʒẽmẽkbẽl aʒ Elewenÿtẽ
lelẽk, Aʒ Sʒÿwbẽl penÿgh aʒ Eltetẽ lelẽk mÿnd aʒ verrel eggÿwth
kÿ folÿ. Mÿkor aʒ Melÿẽn vagÿon aʒ Seb es el oda be aʒ wregere
hatoth, ha aʒ Sebben, Aloes, Mirrha, vagÿ Farkas Alma porath
teʒẽd, aʒt aʒ lehelles ʒÿnthe oda fẽl viʒÿ aʒ Sʒaÿra, vgÿannÿra
hogÿ oth megh erʒenÿ aʒ keſerwſegeth. Ha aʒ Twdẽ Sebẽſÿttetÿk
megh, taÿtekoʒo verẽſth pẽk aʒ, lelẽgʒetẽt nehezen es ʒẽngeſſel
veʒẽn. Sha aʒonnal hertelen megh nem hal is eʒ ilÿen, de forroſagh
es el aßas, ʒaradas, vegeʒÿ el eletÿth ennek. Ha aʒ Sʒÿw
ſebẽſÿttetÿk megh, mÿngÿaraſth aʒ kwlſẽ reʒek mÿnd
megh hwlnek, es kẽʒel vagÿon aʒ Halal. Ha aʒ Lelẽk lako es
Sʒelẽs Erekẽn eſÿk Seb es vagas, ſok Veęr omol kÿ, aʒ Erẽ el
ʒakad, hÿdegh ees Bwdẽs verÿtek ÿw kÿ, melÿ verÿtek kẽwete aʒ
halalnak. Ha aʒ Inas erẽs Hus, kÿ aʒ Sʒÿwet es aʒ Twdẽt, aʒ
Maÿtul es leptwl ketfele valaʒtÿa ſebẽſẽdÿk megh, aʒ oldal
chÿontok alat valo huſth ʒaggattÿa, Nehezen vewẽ lelẽkʒetẽth
ʒẽrẽʒ, Bolondoſkodaſth es Eßnek el tawoʒaſath hoʒʒa, Neha
horutaſth es verẽs pẽkeſth, es el vegre mÿnth aʒ Twdẽn valo
Seb, megh aßaſth es halalth, ÿelẽſben mÿkor ʒÿnthe kẽʒep aranth
eſÿk aʒ Seb raÿtha, mÿwelhogÿ ÿnas es vernekwl vagÿon, ſmÿndenkoron

moʒogh. Aʒ Gege ha megh ſebe̊ſÿttetÿk, ſem Etel ſem
ÿtal ala nem meheth, de valamÿ be vetetÿk iſmeth vÿʒʒa okadtatÿk,
Cÿoklas, El aÿulas, es gÿakorta ge̊rch bantas gÿe̊trÿ aʒ
olÿanth. Ha aʒ Gÿomor mÿnd aʒ wregeÿgh megh ſebe̊ſÿttetÿk,
aʒ Etel ÿtal kÿ ÿw beleole, gÿakort valo cÿoklas es okadas
vagÿon es el aÿulas, Ees effele is ſokaÿgh nem elheth megh. Ha
+564
aʒ Bele̊k vagathnak megh, aʒ ganeÿ ala nem meheth, de aʒ Has
huſanak wregeben megÿe̊n be, eęs oth nehez rothadas ÿndul,
kÿbe̊l ganeÿ ʒagh ÿw kÿ. Maÿnak es Lepnek Sebe ha chÿak fe̊n
vagÿon, aʒ legh alſo oldal chÿontok alath valo huſth, aʒ oldal
chÿontok fele fe̊l vonʒa. Verrel valo okadaſth ÿndÿth, Oldalon
valo Nÿlallaſth. Es aʒ Nÿakban Torokban valo faÿaſth affele̊l,
aʒ melÿ fele̊l vagion, El baggÿadaſth es forroſagoth chÿnal,
Haſme̊neſth kÿwel vegre aʒ Teſth el hÿtuanodÿk, el
olwad, es vgÿan el emeʒte̊dÿk. Ha penÿgh aʒ Seb ÿge̊n be vagÿon,
gÿakor el aÿulaſſal bantatÿk, hÿdegh verÿtek ÿw kÿ, kÿ el
hoʒʒa aʒ Halalt is magawal. Aʒ Veſenek ſebe̊ſwleſetwl, vere̊s es
ige̊n kewes vÿʒeleth ke̊wetkeoʒÿk, aʒ faÿdalom ʒÿnthe el ala
aʒ Cÿombok keoʒʒe es aʒ keth Monÿakra vÿtetÿk, Aʒ Haſnak
be̊re alath aʒ vÿʒeleth megh gÿwlwen, Vÿʒ korſagnak betegſegeth
mutattÿa vgÿ mÿnth. Ha aʒ Hoÿagon eſÿk aʒ Seb, vgÿan
aʒon dolgokath hoʒʒa, es annak fe̊le̊tte Okadaſth, Cÿoklaſth,
Bolondoſkodaſth, es aʒ Sebe̊n ÿw kÿ aʒ Vÿʒeleth, kÿt oʒton
halal ke̊weth. Ha aʒ Haath gerecʒnek vele̊ÿ vagatnak megh, aʒ
alatta valo reßek el olwadnak vgÿmÿnth, es aʒoknak erʒeke̊nſege̊k
es moʒgaſoknak mÿnde̊n Ereÿe el ʒakadnak, vgÿ hogÿ neha ganeÿ,
Neha vÿʒeleth, Neha aʒ Nemʒeo termeʒeth megÿe̊n el, akaratnekwl.
Chÿak vgÿan maganak valo Seb rÿtkan eſÿk, hanem ÿnkab
mÿndenkoron valamelÿ reʒth el foglal, kÿbe̊l ſok es kwle̊mbe̊ʒe̊
ÿele̊k ke̊wetke̊ʒnek.

Sebnek forraʒtaſarol.

Eger Fwl fweth fe̊ʒ megh borban, aʒʒal moſſad aʒ Sebe̊th,
te̊rÿ porra aʒ fweben, es aʒʒal hÿncÿed fe̊lwl be aʒ moſaſth.
Keſelÿw fwnek, kÿth deakul Aquilegianak hÿnak, mÿnd gÿe̊kerenek
lewelenek fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal moſſad aʒ Sebe̊th,
awagÿ te̊rd eoʒwe es ke̊ſd aʒ Sebre, Eʒ hertelen e̊ʒwe forraʒtÿa
akar mÿnemw fele Sebe̊th.

Sanÿkornak gÿȇkereth aßald es tȇrd megh, hÿnch
aʒ Sebre, ȇʒwe forrad ha vgÿan mÿnd el vagdaltak volna is
egÿ maſtul.
Bakfw vÿraganak vȇd vÿʒeth, tȇlch wegben, eʒʒel gÿakorta
moſſad aʒ Sebȇth, megh giogittÿa es ȇʒwe forraʒtÿa
hamarſaggal.
Fenÿw fanak awagÿ vȇrȇs Fenÿwnek vÿaʒʒanak olwaʒd kÿ
aʒ olaÿath, aʒʒal kennÿed.
Terpentÿnawal kennÿed aʒ Sebȇth ȇʒwe forraʒtÿa.
+565
Teolÿfanak vȇrȇſſellȇ es vÿonnan kÿ ÿweo bÿmboÿath tȇrd
ȇʒwe Ecʒettel es kȇſd rea.
Chÿerfa Nÿers lewelet tȇrd megh, es kȇſd rea.
Noſpolÿanak awagÿ Somfanak leweleth ßaraʒd megh es tȇrd
porra, aʒʒal hÿncÿed.
Cÿnadonÿanak leweleth aʒald megh, tȇrd porra es aʒʒal
hÿncÿed aʒ Sebȇth.
Cÿȇngȇ fwnek akar aʒ vÿragath kȇſd rea, akar aʒ magwat
tȇrd porra es hÿnch aʒʒal, akar penÿgh aʒ Olaÿawal kennÿed.
Roſmarinth fȇʒ megh borban, elȇʒȇr aʒʒal moſd megh aʒ
Sebȇth, tȇrÿ porra is aʒ roſmarÿnbol, es fȇlwl aʒʒal hÿncÿed be.
Epȇrÿnek aʒ leweleth es gÿȇkereth tȇrd porra, aʒʒal hÿncÿed
aʒ Sebȇth.
Kegÿotrangh fweth es tormentillath, eʒȇknek gÿȇkerȇketh tȇrd
porra, hÿnch eʒʒel, awagÿ vgÿan vgÿ Nÿerſen tȇrd ȇʒwe es
kȇſd rea.
Momordica olaÿal kennÿed aʒ Sebȇth.
Feÿer Malwath Borban feoʒ megh, es kȇſd rea.

Sebnek gÿogÿtaſarol.

Fa olaÿth, glÿtȇth, mÿndȇnÿkbȇl Hetwen keth Nehezekȇt
vegÿ, Vÿ vÿaʒth huʒon Negÿ Nehezekȇth, eʒȇketh Twʒnel olwaʒd
ȇʒwe hogÿ ſwrw legÿȇn, Amomumoth, Bdeliumoth, mÿndȇnÿkbȇl
Nÿolcʒ nehezekȇth, Galbanumoth, Opopipert, mÿndȇnÿkbȇl Negÿ
Nehezekȇt, Eʒ Spetieſȇketh ecʒetben veſſed es oth aʒtaſſad hogÿ
mÿnth aʒ Pep olÿan legÿȇn, Mÿnd aʒ ket fele farkas almath,
Maſtixot, Lapis calaminariſth, Mÿrrhath, Feÿer Thȇmÿenth,
mÿndȇnÿkbȇl Negÿ Nehezekeoth, Laurus olaÿth, Terpentinath,

mÿndȩnÿkbȩl tÿʒȩnhat Nehezekȩth, Ezȩkbȩl Twʒnel fȩʒ ÿreth.
Eʒ Ir mÿndȩnfele Sebnek giogÿtaſara igȩn ÿo.

Ha Keʒe, laba, vagÿ valamelÿ tagÿa Embȩrnek el vagatÿk,
vegÿ Bakʒarwo fwnek magwath, es Len magoth, tȩrd porra
eʒȩketh, hÿnch vaÿban eʒ porokath, es had oth allanÿ harmadnapÿgh,
vȩd kÿ aʒ vthan, es veſd vÿʒben, had oth Negÿed napÿgh
allanÿ, vȩd kÿ aʒ vthan teod Sacʒkoban es fachÿard kÿ, Meʒeÿ
Mentath kÿth lo menthanak hÿnak es Malwath aʒ kÿ fachÿarth
ʒerʒammal fȩʒ megh eggÿwth vaÿban, aʒ vthan iſmeth ʒwrd megh
+566
Nÿrfanak leweleth, kÿralne aʒʒonÿ kapoʒtaÿath, kakuk fweth,
Borban es vÿʒben fȩʒ megh, aʒ vthan hand kÿ belȩle aʒ fweketh,
es ves tȩrȩth Themſoth, Tȩmÿenth es Soth bele, eʒʒel moſſad.
Eʒ mÿndȩnfele Sebnek ÿo moſaſara.
Roſa vÿʒ, Erȩs lugh, Bechÿ ʒappan, Fa olaÿ, Maſtix, Camfor,
Egetȩthbor, chÿnald ȩʒwe eʒȩketh es eʒʒel moſſad.
Fenÿw Vÿaʒth, Vÿ vaÿath, mÿndȩnÿkbȩl vegÿ harmÿncʒketh
Nehezekeoth, olwaʒd ȩʒwe eʒȩketh twʒnel, vȩd kÿ, es ÿol kewergetwen
aʒ lapocʒkawal tegÿ ehȩʒ Tÿʒȩnhat Nehezek gȩrȩgh
feÿerth, Aʒ vthan valamÿ keweſſe es vekonÿon aʒth Roſa vÿʒʒel
ȩttȩʒwen, Eʒ ʒerʒamokath porul elegÿch kȩʒʒe, Feÿer Thȩmÿenth,
Bakʒarwo fwnek magwa porath, Baraʒk magwath,
mÿndȩnÿkbȩl Tÿʒȩnhat Nehezekȩth, Maſtixoth, Mÿrrhath, Camforth,
mÿndȩnÿkbȩl Nÿolcʒ Nehezekȩth Baber magoth
Negÿ Nehezekȩth, Tÿkmonnak feÿereth aʒ menÿ ehȩʒ elegh,

Sacʒko altal, vtolʒor, tegÿ ehȩʒ vÿaʒth, Fenÿw ʒurkoth, galbanumoth,
Olwaʒd ȩʒwe mÿnd eʒȩketh, es eʒʒel kȩlſed.
Aʒ Sebnek kȩrnÿeke ha megh dagad, vadocʒoth es Sʒamar
tȩwÿlſeth, Fachÿarÿ kÿ, tȩmÿenth porul es arpa lÿʒtȩth annak
aʒ leweben elegÿch, keoſd aʒ Seb keorwl aʒ dagadaſra.

Sebnek valo Ir.

Fa Olaÿth, uncia iiij, Meʒeth, uncia iij, gummi arabicumoth es
Tȩmÿenth, ana uncia j. tȩrd porra, elegÿch ȩʒwe es olwaʒd eoʒwe
keweſſe aʒ twʒnel, vȩd kÿ hamar hogÿ megh ne egÿȩn, Eʒʒel
kȩlſed.

Ha aʒ Sebnek ruth vndokſaga mÿa, Hus nem newekẟdhetnek,
Fa olÿath es ʒalannath vegÿ egÿ mertekkel, olwaʒd megh,
aʒ menÿ eʒ leʒẟn, ves harmadreʒenÿ fenÿw ʒurkoth bele, tẟrẟth
Mÿrrath, tẟrẟth tẟmÿenth keweſebbeth ves bele, es fẟʒd mÿnd
ẟʒwe, vtolʒor ves galbanumoth bele es egÿ kewes vÿaʒth hogÿ
megh kemenÿẟggÿek. Eʒ Irrel kẟſſed.

Sʒoros lÿku Sebrẟl.

Kegÿo trangh fweth tẟrÿ porra, elegÿch ẟʒwe Sʒappannal,
tẟd eʒth aʒ ßoroʒ lÿku Sebben, platearius aʒt mongÿa, hogÿ
annÿra megh tagittÿa eʒ aʒ Sebẟth, hogÿ tẟrẟth awagÿ rothath
chÿontoth is kÿ vehecʒ beleole.
+567
chÿnald ẟʒwe mÿnd eʒẟketh, mÿndẟn fele Sebnek giogÿtaſara
ÿo Ir eʒ.
Erẟs Ecʒetẟth egÿ Meßẟllÿel, reʒnek roſdaÿath, mÿndẟnÿkbẟl
huʒon Negÿ Nehеʒekẟth, Soth Negÿwen Nÿolcʒ Nehеʒekẟth,
Temſot harmÿncʒ keth Nehеʒekeoth, Roſa pogachÿath, ehẟʒ aʒ
menÿth akarʒ, tÿmporald ẟʒwe eʒẟketh, Seb tÿʒtÿtanÿ chÿoda ÿo
vÿʒ eʒ. Taſkas Sebẟt is ÿo eʒʒel lwnÿ.
O haÿath, faggÿath, Fenÿw vÿaʒth, Fenÿw magoth, fẟʒ ẟʒwe,
eʒʒel kẟſſed aʒ Sebẟth.
Iuh vaÿath, Meʒeth, Buʒa lÿʒtẟth, fẟʒ eoʒwe, eʒʒel keoſſed
Smegh giogÿttia.
Tÿkmonnak feÿere kẟʒʒe Eos Sʒeekfw olaÿth, egÿ reʒ moſarban
habard ẟʒwe, egÿ kÿs len chÿẟpwth march ÿol bele, tẟd aʒ
Vÿ Sebre, egÿ nap eſtÿgh had alÿon raÿtha.
Vthÿ fweth mÿnd gÿẟkereſtwl, leweleſtwl, fẟʒ megh borban
es ves vaÿath bele, mÿkor ÿol megh fẟ vẟd kÿ, es allaſd megh
aʒ forraſatul, Ennek aʒ lewewel moſd megh aʒ Sebeth. Aʒ vthan
elẟʒẟr kend megh Tÿkmonÿ olaÿal aʒ Sebẟth, aʒ vthan eʒʒel eʒ
ÿrrel keoſſed. Baranÿ faggÿath, vÿ vÿaʒth, Fa olaÿth, fẟʒ erẟſſen
ẟʒwe, eʒʒel kẟſſed.
Cʒÿnadonÿath gÿẟkereſtwl, leweleſtwl, vÿragoſtul ÿol megh
aʒald es tẟrd porra. Elẟʒẟr aʒ Sebeoth moſd megh Melegh
vÿʒʒel, aʒ vthan kẟrẟſkeorwl kend megh Meʒʒel, aʒ porral
hÿnch be, keoſd altal ruhawal, Harmadnap mulwan old el, Es
Maſoccʒor, Harmoccʒor is. Sha ʒwkʒegh vgÿan tẟbʒẟris eʒth
chÿelekẟggÿed. Smegh giogÿul aʒ Seb.

Tÿʒta vÿ gÿolch ruhath march forro Fa olaÿban,
egeſd megh aʒ vthan aʒ gÿolchoth, iſmeth olch megh melegh fa
olaÿban, aʒt chÿnald aʒ Vÿ Sebre, Smegh gÿogÿttia.
Fenÿw vÿaʒth, Kenkȇweth, Feÿer Thȇmÿenth, vegÿ mÿnd
egÿ mertekkel, tȇrd es elegÿch eoʒwe, feÿerewel aʒ Tÿkmonnak,
Eʒth kend ÿrhara, vertwl aʒ Sebȇt tÿʒtÿch ʒepȇn megh es aʒ
Sebnek ßeleÿth ʒepȇn eoʒwe nÿomÿad, tȇd aʒ Sebre aʒ flaſtromot
es keoſd altal ruhawal, chÿoda haʒnos dologh.
Maſtixot, Mÿrrhath, Feÿer teomÿenth, Bolus armenuſth,
Sanguis Draconiſth, elegÿch eoʒwe porul eʒȇketh, Es eʒ porral
hÿnched aʒ Sebȇth, merth ȇʒwe ʒorÿttia.
Gȇrȇgh feÿerth, Temſoth, ana uncia iiij, vÿaʒtis annÿth, Fenÿw
olaÿth, Tÿkmonÿʒek olaÿth, ana drachma ij, Camforth uncia ij. Varga ʒurkoth,
fenÿw vÿaʒth, Sʒarwas haÿath, Thȇmÿenth, ana uncia ij. Terpentinath,
uncia iiiij, Egÿ talban elegÿch eoʒwe erȇſſen eʒȇketh laſſu
+568
twʒnel, de ÿob reʒ medȇncʒeben, eʒ ÿrrel ha keotȇd aʒ Sebȇt,
igȇn hamar megh giogÿttia.
Tÿʒta Sʒep Terpentinath, uncia ij. Roſa Meʒeth, drachma vj. forraʒd
eoʒwe, tegÿ annÿ arpa lÿʒtȇth ehȇʒ aʒ menÿ elegh, hogÿ megh
ſwrwggÿek, tegÿ ehȇʒ oʒton, Sarcocolat, drachma ij. Mÿrrhat, drachma s. elegÿch
eoʒwe, Eʒʒel kȇſſed aʒ Sebȇth kÿth ʒepȇn megh akarʒ tÿʒtitanod.
Terpentinath, uncia iiij, Roſa Meʒeth, uncia ij. vthÿ fwnek kÿ
fachÿarth leweth es Apiumeth, ana uncia j. laſſu twʒnel forraʒd vgÿ
eʒȇketh hogÿ aʒ fweknek leweÿ el apaggÿanak, Vȇd kÿ aʒ
Twʒtwl, ws keth tÿkmonÿ feÿerth bele, Arpa lÿʒtȇth, Bab lÿʒtȇth,
ana uncia j. Saffrãt ſcrupulus j. Elegÿch eoʒwe, Eʒ ÿr igȇn tÿʒtittia aʒ
Sebȇth.
Feÿer borth, vthÿ fw vÿʒeth, lugoth, ana uncia vj roſat,
Temſoth, pomagranathnak vadnak vÿragath, drachma ij. Roſa Meʒeth,
drachma vj, tȇrd porra aʒ kÿ arra valo, aʒ vthan vgÿ forralÿad twʒnel
hogÿ harmadreʒe el apaggÿon, ʒwrd megh, eʒʒel moſſad aʒ
Sebȇth megh tÿʒtÿttia.

Sebnek Verenek megh allataſarol.

Spongÿath march Ecʒetben, tȇd aʒ Twʒben, mÿkor megh
hewȇl aʒ Spongÿa, tȇd aʒ Eerre ahonneth folÿ aʒ Veęr, megh
allattÿa mÿndȇn ketſegnekwl.

Egÿ darab poʒtoth eges megh, melegẽn veſd Fa Olaÿban,
kẽſd aʒ Eęrre ahonnet folÿ aʒ Ver.

Nadalÿ fwnek aʒ fẽlſẽ heath faragd le, aʒ tẽbbÿth veſd el,
tẽrd megh aʒ fẽlſẽ heath, elegÿch ẽʒwe vÿʒʒel, vẽrẽs kapoʒta
lewelre tegÿed aʒth, es tẽd rea fẽlwl aʒ Sebre, Nÿolcʒad vagÿ
kÿlencʒed Napra ʒepẽn megh tÿʒtittÿa es megh giogÿttia.
Aʒ Embẽrnek Nÿakan melÿ Nagÿ Er vagÿon, ha Seb mÿa
annak aʒ vere megh nem allana, vard ẽʒwe ʒepẽn aʒ Sebẽth
hogÿ aʒ ver kÿ ne ÿwheſſẽn, aʒ vthan vẽrẽs porral es Bolus
Armenuſſal hÿnch be fẽlwl, es tegÿ ilÿen ÿreth rea: Thẽmÿenth
tẽrÿ porra tÿkmon Feÿerrel habard ẽʒwe, kend chÿeopwre, alÿon
Negÿed Napÿgh eʒ raÿtha, vẽd el aʒ vthan, es kẽʒd vgÿ mÿnth
egÿeb fele Sebẽketh.
+569
Galÿcʒkẽweth, galleſth, Temſoth, Bolus armenuſth, Thẽmÿenth,
tẽrd porra, es eʒʒel hÿnch be.
Galleſth eges megh kÿth annak elẽtte vagÿ Borban vagÿ
Ecʒetben megh aʒtattal volth, tẽrd porra, aʒʒal hÿnched be aʒ
porral.
Noſpolÿanak aʒald megh aʒ leweleth, es aʒʒal hÿncÿed
aʒ porral.
Kegÿo Trangoth awagÿ Tormentillat aʒalÿ megh, tẽrd porra,
aʒʒal hÿnch be.
Belend fw magoth, Cÿnobriumoth es Sanguis draconiſth tẽrÿ
eoʒwe es hÿnch be eʒ porral.
Mÿrrhath, Thẽmÿenth, Sanguis draconiſt, ana drachma j. Aloeſth,
ſcrupulus ij. tẽrd porra, eʒẽketh es elegÿ [!] eoʒwe tÿkmon feÿerrel,
kend ruhara, hÿnch fẽlwl aʒ ÿrre megh tẽrth Nÿul ßẽreth, vgÿ
kẽſd rea.
Sperma Ceti, Terra ſigillata, Mumia, ana ſcrupulus j. lapis haematitis
granum. viij, Bolus armenus, Sanguis draconis Galanga, ana granum v. tẽrd
porra es elegÿch eoʒwe, eʒ hÿncʒÿed eʒ porral.
Egeſd megh aʒ gÿapÿath, tẽrd megh es hÿnch rea.

Ha aʒ Agÿ velẽrẽl chÿorogh Ver.

Tÿknak Agÿa veleÿeth habard el Borban, aʒtj aggÿad
megh ÿnnÿa.
Pÿʒkalocʒoth tẽrÿ porra, es hÿnch aʒt rea.

Eoregh chÿalannak magwath tȩ̊rd porra, aʒʒal aʒ porral
hÿnchÿed.
Gÿapottath eges megh, tȩ̊rd porra es hÿnch rea.

Aluth Verrȩ̊l.

Ha valakÿ megh Sebȩ̊ſȩ̊dÿk teſteben kȩ̊ʒep aranth, es aʒon
feel hogÿ aʒ derekaban valamÿ aluth ver oda be nekÿ ne
archÿon, ilÿen porth chÿnalÿ annak. Gumÿth, Terra Sigillatath,
Mumÿath, Sperma Cetith, Angelica fweth, mÿndȩ̊nÿketh tȩ̊rd
megh kwlȩ̊n, es mÿndȩ̊nÿkbȩ̊l vegÿ fel Nehеʒekȩ̊th, Reubarbaromoth,
Sanguis draconiſth, Bolus armenuſth, vegÿ mÿndeonÿkbȩ̊l

---

vagÿ Laʒnak daraboth.
+570
Negÿed reʒ Nehеʒekȩ̊th, mÿnd eʒȩ̊keth porul tÿmporald ȩ̊ʒwe,
es Ebbȩ̊l eſtwe es reggel, keccʒȩ̊r awagÿ legh fȩ̊lÿeb haromʒor,
agÿ megÿ [!] ÿnnÿa, egÿ aranÿ nÿomonÿth borban, de fȩ̊lwl ne
halagÿad aʒ harmadÿk adaſth merth veʒȩ̊delmes.
Hold fweth awagÿ Bors fweth agÿ megh ÿnnÿa.

Puſka lȩ̊wes, Nÿl lȩ̊wes, es kopÿa ȩ̊kleles ellen. Ir.

Vÿ vÿaʒth egÿ fontoth, roſa olaÿth fel fontoth, Terpentinath
harmincʒketh Nehеʒekeoth, Colofoniat, Maſtixot, Feÿer Thȩ̊mÿenth,
Mÿrrhath, Carpobalſamomoth, Oxibalſamomoth, Tucia
preparatath, lapis calaminariſth, Magnes kȩ̊weth, Galbanumoth,
mÿndȩ̊nÿkbȩ̊l Tÿʒȩ̊n hat Nehеʒekȩ̊th, Fa olaÿth, Tÿʒȩ̊nket
nehеʒekȩ̊th, Mumiat, Sanguis draconiſth, mÿndȩ̊nÿkbȩ̊l Nÿolcʒ
Nehеʒekeoth, Camfort, Aloes Epaticit, mÿndȩ̊nÿkbȩ̊l Negÿ
Nehеʒekȩ̊th, mÿnd eʒȩ̊keth twʒnel fȩ̊ʒd erȩ̊ſſen ȩ̊ʒwe, es teord
ÿol eoʒwe, eʒʒel eʒ Irrel gÿogÿchad.
Vÿ vÿaʒth, Fenÿw vÿaʒth, Fenÿw olaÿth, vegÿ mÿndȩ̊nÿkbȩ̊l
egÿ latoth, Tÿkmonÿ olaÿth fel latoth, es egÿ Nehеʒeknek
harmadreʒeth, Feÿer Thȩ̊mÿenth fel latoth es egÿ Nehеʒeknek
harmad reʒeth, Magnes kȩ̊weth egÿ latoth, Mÿrrhath fel latoth,
Fȩ̊ldÿ gÿliʒtat kÿth megh aßaltal es porra tȩ̊rtel, fel latoth,
eʒȩ̊keth chÿnald eoʒwe twʒnel, es Eʒ Irrel keoſſed.
Vÿ vÿaʒth, Terpentinath, Fekete ʒurkoth vagÿ penÿgh ÿnkab
Fenÿw ʒurkoth, Gȩ̊rȩ̊gh feÿerth, mÿndȩ̊nÿkbȩ̊l vegÿ Tÿʒȩ̊nhat

---

Ha valakÿ igẽn magas helrẽl le eſÿk, es aʒ Eſes mÿa aʒ ver megh aluʒÿk, vegÿ harom egẽ Sʒÿkra ʒeneth kÿ Chÿer fabol valo, olch bele igẽn ÿo feÿer borban, gÿakorta aggÿad eʒth ÿnnÿa reggel, megh olwad aʒ megh aluth ver.
Ha mÿkor aʒ Sebbẽl Nÿl vaſath vagÿ egÿebeth el kÿ veßeʒ, es aʒ vere nem akarna ÿde chÿorognÿ, fekwſd aʒ Sebre hogÿ kÿ ÿwiẽn, Sha kÿ nem ÿw, fuÿ bele aʒ Sebben, ſkÿ ÿw, Sha ßÿwod, annal ÿobban ÿw. Aʒ vthan tẽlch egÿ kewes borth aʒ Sebben, merth aʒ Bor megh tÿʒtÿttia, es megh ſem haggÿa rothadnÿ aʒ Sebẽth.
+571
Nehеʒekeoth, Fenÿw olaÿt, Magnes kẽweth, Camforth, mÿndẽnÿkbẽl Nÿolcʒ Nehеʒekẽth, Mÿrrhat, gÿantath, Feÿer Thẽmÿenth, Maſtixoth, mÿndẽnÿkbẽl Negÿ Nehеʒekeoth, Tÿkmonÿ olaÿth, Egetẽth Temſoth, mÿndẽnÿkbẽl Negÿ Nehеʒekeoth es aʒ Nehеʒeknek harmad reʒeth, Twʒnel chÿnalÿ Ireth eʒẽkbeol es eʒʒel kẽſſed.
Vÿ vÿaʒth, Egÿ fontoth es harmÿncʒket Nehеʒekẽth, Colofonÿath, Mumÿath, Maÿoranath, mÿndẽnÿkbẽl huʒon Negÿ Nehеʒekẽth, Feÿer Thẽmÿenth, Maſtixoth, mÿndẽnÿkbẽl Tÿʒẽnhath Nehеʒekẽth, Gumÿth Egÿ fontoth, Fekethe Mÿrrhath harom Nehеʒekẽth, Feÿer es vẽrẽs Calarÿſth keth Nehеʒekeoth, Magnes kẽweth Maſfel nehеʒekeoth, Camforth huʒon Negÿ Nehеʒekẽth, tẽrd porra eʒẽketh ʒepẽn es elegÿcd ẽʒwe, laſſu Twʒnel aʒ Vÿaʒban fẽʒʒed oraÿgh, de ÿgẽn megh oÿad hogÿ fẽlẽtteb ſe ne forÿon, ſe ne taÿtekoʒʒek, Smÿkor oʒthon megh fẽʒẽd, Lepen halnak kẽwerÿwel igẽn gÿakorta megh kennÿed aʒ keʒedeth, es eʒ ÿreth vgÿ chÿnalÿad darabban, ſtarch megh. Aʒ Sebẽth penÿgh Eʒ ÿrrel huʒon Negÿ oranak elẽtte kel be kẽthnÿ, ſẽth attul ÿob mÿgh aʒ Seb melegh, mẽnnel hamarab be keothetnÿ. Elẽʒẽr aʒerth tÿʒta Spongÿawal kÿth Borban martottal, moſd megh ʒepẽn aʒ Sebẽth, es eʒ Ireth kend Irhara vagÿ ruhara, melegÿch megh elẽʒẽr tẽd rea aʒ Ires ruhath, kÿth huʒon Negÿ oraÿgh tarcʒ aʒ Sebẽn, Melÿ Orak el mulwan, iſmeth maas Ires ruhath tegÿ rea, es aʒ melÿeth aʒ Sebrẽl el veß, ʒepẽn megh tÿʒtÿchad es megh vÿchad, mas vttal iſmeth rea tegÿed, Merth ÿgh, Negÿ Ires flaſtrommal megh erẽd aʒ Sebẽth mÿnd addigh is a mÿgh megh gÿogwl. Ha penÿgh aʒ Seb gÿakas vagÿ puſka

lo̊wes, vagÿ kopÿa es Darda Eokleles, aʒ olÿan Sebnek kero̊th
chÿnalÿ aʒ o̊ moggÿa ʒo̊renth, Merth eʒ olÿ Ir, hogÿ aʒ Seb
chÿak ne legÿo̊n chÿontnak to̊reſewel es Gÿomor, Maÿ, es egÿeb
belſo̊ reʒeknek megh Serteſewel, ketſegnekwl mÿndo̊n Sebo̊th
megh giogÿth.
Galbanumoth, Oppoponacumoth, ana uncia j, Armoniacumoth,
Bdeliumoth, ana uncia ij. Feÿer vÿaʒth libra s. Aranÿ glÿteoth, libra j s.
Mÿrrhath, Tho̊mÿenth feÿerth, Reʒ roſdath, Hÿm farkas almath,
Maſtixot, Lapis calaminariſth, ana uncia j, to̊rd porra aʒ kÿk eʒo̊kben
arra valok, Aʒ Vÿaʒth es aʒ glÿteoth ero̊ſſen kewerÿed aʒ Lapocʒkawal,
aʒ porokath elo̊ʒo̊r ecʒettel megh o̊ntwen, laſſan laſſan
vgÿ kel bele hannÿ, de kewerto̊n kewernÿ kel, eʒo̊ket o̊ʒwe
elegÿtwen, eʒ ÿrrel keoſſed.
Terpentinath, vÿaʒth, Go̊ro̊gh feÿerth, ana libra s.
Fekete ʒurkoth, Fenÿw vÿaʒth, Colofoniath, Galÿcʒko̊weth, ana uncia
+572
iiij, Camforth drachma vj, Magnes ko̊weth, uncia j. Fenÿw olaÿth drachma s. Tÿkmonÿʒek
olaÿth, drachma vj. Feÿer to̊mÿenth, uncia j s. Mÿrrhath, drachma ij.
Feÿer Calariſth, drachma j. Gÿantath, uncia j s. Elegÿch eoʒwe es chÿnald
eoʒwe eʒo̊keth, Ees eʒ ÿrrel ko̊ſſed.
Vÿaʒth, Fenÿw vÿaʒth, Fekete ʒurkoth, ana uncia iiij. olwaʒd
o̊ʒwe eʒo̊keth, ʒwrd megh es to̊lch maas Edenÿbe, tegÿ hoʒʒa ʒep
tÿʒta Terpentinath, uncia vj, aʒ vthan to̊d iſmeth aʒ Twʒho̊ʒ, es
mÿndeltÿgh kewerÿed, aʒ vthan tegÿ hoʒʒa, Go̊ro̊gh feÿerth kÿth
igo̊n ʒepo̊n megh to̊rtel, uncia iiij, forrald o̊ʒwe de kewergeſſed,
Eʒo̊kho̊ʒ tegÿ oʒton porra to̊rth galÿcʒko̊weth, es feÿer Tho̊mÿenth,
ana uncia ij. forÿon ÿol de megh ne egeſd, es aʒ forraſa kor tegÿ
hoʒʒa Tÿkmonÿ ʒekÿbo̊l leoth olaÿth, es Fenÿw olaÿth, ana uncia s.
Feÿer wreomnek vÿraga porath, es fo̊ldÿ gÿlÿʒtakbol to̊rth porth,
ana drachma ij. Mÿkor oʒton Barſonÿ ʒÿnw leʒo̊n, vo̊d kÿ aʒ Twʒtwl, de
kewerto̊n kewerÿed, es vgÿ tegÿ vtolʒor to̊ro̊th Camforth hoʒʒa,
drachma vj. Eʒ ÿrrel ko̊ſſed.
Maſtixot, uncia s. Saffranth ſcrupulus iiij, Roſa olaÿth, uncia iiij. Igo̊n ÿo
aqua viteth, uncia ij, elegÿch eoʒwe. Eʒʒel kel giogÿtanÿ.
Terpentinath, uncia iij. roſa olaÿth, uncia iij, Vÿaʒth uncia j s. olwaſd
eoʒwe es eʒʒel kennÿed.

Mergo̊s Nÿlnak lo̊weſero̊l.

Dictamuſnak fachÿard kÿ aʒ leweth, ereʒd be aʒ Sebben,
igÿal megh is bennę.

Sʒarwaſnak vereth aggÿad borban megh ÿnnÿa.
Bÿſalmath agÿ igẽn eonnÿ.

Puſka pornak mergenek kÿ Vetelerẽl aʒ Sebbẽl.

Kendẽr magh Olaÿth melegÿch megh es ẽſd bele aʒ Sebben, annak vthanna march ruhath eʒ melegh olaÿban es tẽd be aʒ Sebben hogÿ be ne rekeggÿẽn aʒ Seb, fẽlwlis mÿnth egÿ tenernÿ ʒelẽs gÿapottath tegÿ aʒ Sebre kÿt eʒ olaÿban bele martottal, harmad vagÿ Negÿed Napigh is mÿnd igh kel megh kel vÿtanÿ. Es agÿ aʒ ÿtalban nekÿ melÿeth ÿde alab megh ÿrok mÿndẽn Napon eccʒẽr. Aʒ Hars fanak belſẽ ʒẽld heath veſd Nÿar fa lewelebẽl vẽth vÿʒben, vagÿ eretlen dÿonak vÿʒeben, alÿon abban egÿ Eÿel, fachÿard kÿ eʒth, es aʒ Olaÿ vthan eʒth bochÿaſſad be aʒ Sebben, megh aluʒÿk aʒ puſka por Merge.

+573

Vaſat es egÿeb allatoth mÿnth kelÿẽn aʒ Sebbẽl kÿ vẽnnÿ.

Eger fwl fwnek kÿ fachÿarth leweth, Diptamuſnak Kek liliom gÿẽkerenek kÿ fachÿarth leweth, ana uncia iiij, Magnes kẽweth, uncia iij. Euforbiomoth, Hÿm farkas Almath, ana drachma ij. Dÿʒno haÿath, Nÿul haÿath, ana uncia iij, O Fa olaÿth, uncia iiij, Lepes Meʒeth, uncia ij. eʒẽket mÿnd elegÿch eoʒwe, chÿnalÿ ÿreth es keoſd rea.

Buʒa lÿʒtẽth, Meʒeth, ana libra s. Enÿweth, uncia iiij. Armoniacumoth, uncia ij. Fa olaÿth, uncia iiij. chÿnald eoʒwe eʒẽketh es eʒ ÿrrel kẽſd be.

Hÿm farkas Almath tẽrÿ megh es kẽſd rea.

Fẽldÿ chÿgakath mÿnd heaſtul tẽrÿ megh, es kẽſd rea aʒ Sebre.

Gÿknak meſd el aʒ feÿeth, keoſd rea.

Vad kek liliomnak gÿeokereth feoʒd megh borban, tẽrd eoʒwe Thẽmÿennel es keoſd rea.

Naadnak gÿeokereth tẽrd eoʒwe Sas hagÿamawal, aʒt kẽſſed rea.

Machka Tẽwÿſnek gÿẽkereth tẽrd ẽʒwe Meʒʒel, kẽſd aʒth aʒ Sebre.

Eokẽr fark fwnek magwath es leweleth fẽʒd megh borban, es kẽſd aʒ Sebre.

Tÿkʒẽm fweth awagÿ ʒenth ianos fweth ronch megh, es keoſd rea.

Bakfwnek leweleth es magwath tȇrd eoʒwe, fachard kÿ,
awagÿ chak vgÿan vgÿ keoſd rea.

Ha vaßegh, Thȇwÿs, vagÿ darab fa, vagÿ akar mÿ fele
hegÿes allath aʒ Embȇrnek lababan megÿȇn, vȇgÿed aʒ kȇ rontho
fweth kÿth deakul Saxifraganak ÿrnak, tȇrd megh es tȇd rea.
Awagÿ Bab lewelethk [!] aʒ vÿragath, awagÿ aʒ Machkanak
ganeÿath tȇd rea, kÿ vonʒon akar mÿth onneth.
Eorwenÿ gÿȇkereth, Farkas alma gÿȇkęreth tȇrÿ ȇʒwe Meʒʒel
es Dÿʒno haÿal, keoſd rea, hamar kÿ vonʒon, Tȇwiſſeth, Nÿl vaſath,
es akar mÿ fele ſʒalkath aʒ teſtbȇl.
+574

O Sebnek valo vÿʒ.

Vÿʒeth es Ecʒetȇth fȇʒ megh erȇſſen egÿ faʒekban, ves ʒab ʒalmath
bele, es egÿ kÿs ruhaban kȇtwe tÿʒta hamwath, forrald megh,
vȇd kÿ aʒ Twʒtwl, es had megh hÿggadnÿ, aʒ vthan ves galÿcʒkȇweth
es Temſoth beleÿe, Iſmeth aʒ vÿʒeletȇdeth ʒwrd megh
tÿʒta ruha altal, Eʒʒel moſſad aʒ O Sebȇth.
Egÿ Meʒȇlÿ Borth, Eſſȇ vÿʒeth megh annÿth, Temſoth egÿ
latoth, Griſpanth fel latoth, eʒȇket elegÿch ȇʒwe es eʒʒel moſſad.
Erȇs par lugoth, Temſoth, Thȇmÿenth, vegÿ egÿenlȇ mertekkel,
harom Tÿkmonnak feÿeret es Grÿſpanth, eʒȇketh ʒep laſſu
Twʒnel fȇʒʒed es habarÿad, vȇd kÿ had megh hÿggadnÿ, es eʒʒel
moſſad.
Farkas alma leweleth tȇrÿ megh, elegÿch ȇʒwe tȇrȇth
gÿȇmberrel es Temſowal, aʒ Sebȇth kend megh Meʒʒel, hÿnch
megh fȇlwl eʒ porral.

Mergȇs Sebrȇl.

Aʒ Sebnek Merge aʒ, mÿkor aʒ Seb megh nem akar gÿogulnÿ,
de mÿndenkoron feÿerȇn aal, aʒ Sebnek ʒeleÿ megh varaſodnak
kemenÿſeggel, es Neha vgÿan megh kekwleſſel.
Olÿ lewendula vÿʒeth melÿeth chak aʒ vÿragabol vȇttenek,
elegÿch ȇʒwe egÿ Nehezek Mumÿawal es ad megh ÿnnÿa. Ha
penÿgh lȇwes aʒ Seb, tegÿ ahoʒ porul Raknak Eothnek aʒ
Sʒȇmeÿ [!].
Saffranth, hoſßu borſoth, Mÿrrhath, ʒerechȇn dÿo vÿragoth,
Baber magoth, mÿndȇnÿkbȇl fel nehezekȇth, Tȇrÿekȇth, keth
Nehezekeoth, elegÿch eʒȇketh melegh borban ad megh ÿnnÿa.

fekwſd le agÿban takard vgÿ be hogÿ megh ÿʒʒaggÿon. Probalth
igẽn.
Saffrannak vÿragath aʒ menÿ elegh. Egÿ tÿkmonÿ feÿereth,
roſa vÿʒeth, aʒ menÿ elegh, tẽrd eoʒwe egÿ Talban, ʒwrd megh,
es tẽd eʒth aʒ Sebre.
Populẽn ÿreth, libra s. roſa olaÿth libra j s. Roſa ÿreth Huʒon
Negÿ Nehеʒekẽth, Borÿu chÿontÿanak veleÿeth, hatwan Negÿ
Nehеʒekeoth, O haÿath, Huʒ Nehеʒekeoth, vthÿ fwnek kÿ fachÿarth
leweth es Eb ßẽlẽnek ana, mÿndenÿkbẽl huʒon Negÿ Nehеʒekeoth,
Eʒẽketh forrald mÿnd addigh hogÿ aʒ fwek lewe el
apaggÿon, ʒwrd megh, es tegÿ ahoʒ TÿʒẽnhatNehеʒek gẽrẽgh
feÿerth, Aranÿ es Eʒwſth taÿtekoth megh annÿth, Minÿomot es
+575
Terra Sigillatath, mÿndẽnÿkbẽl TÿʒNehеʒekeoth, Iſmeth forraʒd
fẽl es kewerÿed erẽſſen aʒ lapocʒkawal. mÿnd addigh
hogÿ megh feketẽggÿek, aʒ vthan tegÿ ahoʒ vÿaʒth aʒ menÿ
elegh, Camforth porul egÿ Nehеʒekẽth, eʒ igẽn ÿo ÿr leʒẽn nekÿ.
Fa olaÿth, uncia ij, Aranÿ glÿtẽth, drachma vj. Terpentinath drachma ij s.
Feÿer vÿaʒth, drachma v. Fenÿw ʒurkoth, drachma v. Galbanumoth. drachma vj.
Armoniacomoth, Oppoponacumoth, ana drachma iij. Hÿm farkas almath,
drachma j. Reʒ roſdaÿath, drachma ij s. Saffrat, drachma vj. Sanguis draconis,
drachma vj. Caſtoreumot, drachma j. Feÿer Calariſth, drachma s. vẽrẽs Calariſth,
drachma j. Mumÿath, drachma j. Maſtixot, drachma iij, Stÿrax liquidae,
drachma s. peſmat granum j. Aranÿ foliomoth N° iij. Bdeliomoth, drachma v.
Eleoʒẽr aʒ Olaÿth es glÿtẽth feoʒd ẽʒwe, Aʒ vthan tẽd hoʒʒa aʒ
Vÿaʒth, Fenÿw vÿaʒth es reʒ roſdaÿath, fẽʒd vgÿ eʒẽketh mÿnth
flaſtrom moduth igaʒan, aʒ vthan tẽd hoʒʒa aʒ Terpentinath es
aʒ gumatakath, melÿeket aʒ Eleoth egÿ Eÿel Ecʒetben megh
kellẽth aʒtatnod, Aʒ vthan fẽʒʒed laſſan laſſan vgÿ hogÿ megh
ne egÿẽn, Vtolʒor veſd aʒ Bdeliomoth bele, aʒ vthan aʒ Mumÿat,
tẽd el eʒth, es ebbeol chÿnalÿ flaſtromoth mÿkoron ʒwkʒegh, kÿth
megh vÿch mÿndenkor.
Miniomoth, gẽrẽgh feÿerth, ana uncia iij, Fa olaÿth vagÿ len magh
olaÿth libra j. feoʒd ẽʒwe eʒẽketh hogÿ megh feketẽggÿek es
Flaſtrom moggÿara legÿẽn, Smÿnek elẽtte eʒ Flaſtromoth rea
tẽnned, aʒ elẽth ilÿen porral hÿnched megh. Maſtixot, Feÿer
Thẽmÿenth, Aloepaticomoth, Mÿrrhath, Hÿm Farkas almath,
glÿtẽth, ana drachma v. tẽrd porra eʒẽketh ees elegÿch eoʒwe, hÿnch megh
aʒ Sebẽth vele, aʒ vtan aʒ Flaſtromoth tẽd fẽlwl rea.

Rothado Sebrél.

Tÿkmonfeÿert, galÿcʒkéweth, Temſot, feÿer ſoth, ana drachma j,
habard eoʒwe aʒ tÿkmon feÿereben, keoſd rea.
Roſa olaÿth, uncia vj. Terpentinath, uncia iij, ([A]poſtolok Ire)
Aranÿ vagÿ Eʒwſth glÿtéth, uncia j. Fekete Nadalÿ fwnek kÿ facharth
leweth, uncia j. Tucÿath, Thémÿenth, Mÿrrhath, Sarcocolat, ana drachma ij,
Egetéth Temſoth, drachma j, Aʒ Olaÿth es Fekete Nadalÿ fwnek leweth,
ahoʒ elegédendé vÿaʒʒal mÿnd addigh forralÿad aʒ Twʒnel, hogÿ
aʒ fwnek lewe telÿeſſeggel el apaggÿon, es lagÿ ʒabaſu legÿén
aʒerth aʒ féth ÿr, Sʒep laſſan aʒ téb ʒerʒamokath porul elegÿch
bele. Eʒ Ireth Apoſtolok Irenek hÿiak, kÿ tÿʒtittia eʒ aʒ rothadot
+576
huſth, ſmÿndén fele Sebéknek mÿkor tÿʒtÿtanÿ kel es megh
forraʒtanÿ igén fé Ir eʒ.
Roſa pogachÿat féʒ megh fele vÿʒ fele Borban, ves téréth
temſoth es téréth Naranch heat is bele, es melegén aʒ mÿnth el
twrhetÿ, kéſd rea, El aal aʒ rothadas rola.
Ruhat eges megh es ʒÿtald megh, Arpat is eges megh es
ʒÿtald megh, Eʒéketh Meʒʒel tÿmporald éʒwe, téd aʒ rothado
Sebre, megh allattÿa.
Kékérch vÿragnak véd vÿʒeth aʒʒal moſſad.

Taſkas es Feʒkes kemenÿ Meelÿ Sebrél.

Fa olaÿth, Erés Ecʒetéth, ana libra j. Eʒwſt taÿtekot, libra s.
Aeris vſti, plumbi vſti, ana uncia j. Lapis calaminariſth, galleſth, ana
uncia s. vthÿ fweth, Nadalÿ fweth, Bechÿ ʒeekfweth, roſa pogachÿath,
ana drachma ij, chÿnald éʒwe eʒéketh, Effele ſebnek ÿo.
Tÿʒta vÿʒeth, Thémÿenth, Temſoth, Maſtixot, Camfort, Tÿkmonÿ
feÿereth, tÿmporald éʒwe, eʒʒel léÿed.

Agÿ velé hartÿaianak Seberél.

Roſa olaÿth, vagÿ Tÿkmon Sʒek olaÿath, vagÿ vaÿath tegÿ
aʒ olÿan Sebben.
Bak féweth térd megh es aʒʒal kéſſed be, Awagÿ Chÿaba
ÿreth térÿed, aʒ is igén ÿo.
Aprofele eger fwl fweth teorÿ megh, awagÿ amaʒ Eoth
lewelw fweth, aʒ is igén ÿo, keoſd rea.

Seb mÿa aʒ kÿ nem ſʒolhath.

Aʒ Sʒe̊le̊ben awagÿ Meʒe̊ben aʒ Melÿ apro Chÿga tere̊m,
Iſoppal es Naranch heawal eggÿwt feoʒd megh borban, ad megh

Holth huſth es rothattath igh tÿʒtÿch kÿ. Megh ege̊th
Agÿagoth vegÿ aʒ Swte̊ keme̊ncʒebe̊l, elegÿch eoʒwe ecʒettel,
tegÿ egÿenle̊ mertekkel meg annÿ vborkath hoʒʒa, forraʒd feol
twʒnel, es aʒ vthan ʒwrd megh. Ve̊d annak harmadreʒeth, elegÿch
e̊ʒwe fa olaÿal es meʒʒel. Eʒʒel kennÿed.
+577
ÿnnÿa, de mÿnek ele̊tte megh adnad ÿnnÿa, annak ele̊tte agÿ
e̊nnÿ valamÿ ke̊nnÿen emeʒte̊ Eledelth.

Sebnek Twʒeſsegere̊l.

Ere̊s Ecʒete̊th, O Borth, ana libra ij, Salÿath, Balauſtiomoth,
Naranch heath, ana aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh, Te̊re̊th Temſoth, uncia j.
Bolus armenuſth, uncia v, vgÿ feoʒd eʒe̊keth e̊ʒwe hogÿ fele el
apaggÿon, Eʒʒel keoſſed aʒ Twʒeſſege̊th.
Soth egÿ marokkal, Ecʒete̊th aʒ menÿth akarʒ, lugoth aʒ
menÿth akarʒ, Temſoth egÿ Marokkal, Galÿcʒke̊weth egÿ marokkal,
te̊re̊th ſaffranth Egÿ Neheʒeke̊th, ige̊n ere̊ſſen megh
forralth Teÿeth, egÿ mas vthan eʒe̊keth elegÿch e̊ʒwe, Eʒʒel
moſſad.
Hÿgh Tehen ganeth hoʒas aʒ Meʒe̊re̊l, takard valamÿ lewelben,
Melegh hamuban hewach megh, es keoſd aʒth reaÿa.
Roſa ÿrrel vagÿ fagÿalfa olaÿal kennÿed.
Malwa leweleth feÿerfwʒnek lewelewel te̊rd e̊ʒwę es keoſd
aʒth rea.
Kegÿo Nÿelw fweth Nÿerſeth awagÿ Aſßuth, tÿk haÿal te̊rd
e̊ʒwe, aʒth keoſd rea.
Atracʒelnak leweleth Nÿerſeth keoſd rea mÿnde̊n Napon
keccʒe̊r.
Bab lÿʒtbe̊l chÿnalÿ flaſtromoth es keoſd rea.
Egerfarkath te̊rÿ e̊ʒwe Ecʒettel, keoſd rea.
Vadʒe̊le̊ vÿragath te̊rd e̊ʒwe flaſtrom moggÿara es keoſd rea.

Sebben valo Ferȇgrȇl.

Fa Olaÿth, Rutath, Salÿath, Soth tȇrÿ eoʒwe kȇſd rea, mÿnd megh halnak aʒ Fergek.

Apro boÿtorÿannak leweleth aʒald megh tȇrd megh, Meʒʒel kewerd ȇʒwe, kend ruhara, kȇſd rea aʒ Sebre, kÿ ÿwnek ʒȇmȇd lattara aʒ Fergek.

Arwa chÿalanth tȇrÿ ȇʒwe Sowal, kȇſd aʒ Sebre, Awagÿ tȇrd megh aʒ Baraʒk leweleth, aʒ leweth fachÿard aʒ Sebben.

Hunÿorth teorÿ megh, de feÿer Hunÿorth, aʒ leweth fachÿard bele.

Fel Marok roſnak aʒ Feÿeth kȇſd ȇʒwe, chÿnalÿ paar lugoth, tȇd aʒ Sebre aʒ ros feÿeketh, aʒ paar lugoth penÿgh tȇd aʒ laba +578

ala valamÿ Edenben, Es aʒ keʒeddel tȇltȇn tȇlchÿed aʒ lugoth aʒ ros feÿere, mÿndȇn napon ÿgh moſſad, mÿgh nem mÿnd kÿ mȇnnek belȇle, merth megh latod hogÿ aʒ Roſnak feÿere ragadnak.

Mÿkor oʒton oda nem ragadnak el haggÿad aʒ moſaſth, merth nÿnchen tȇb ferȇgh. Igȇn megh probaltatoth eʒ.

Pawanak Sʒara chÿontÿath ßaraʒd megh, tȇrd megh es aʒ Sebȇth aʒʒal hÿncÿed.

Meʒeth, vÿaʒth, Erȇs Ecʒetȇth, tÿmporald eoʒwe eʒȇketh, eʒʒel kennÿed.

Varadÿch koroth tȇrÿ megh moſarban, keoſd aʒ Sebre, kÿ hul aʒ ferȇgh beleole.

Meʒeth, Erȇs Ecʒetȇth, elegÿch eoʒwe borral ees chÿnalÿ ÿreth belȇle, eʒʒel keoſſed.

Belend fwnek magwath tȇrd megh moſarban, es ahol aʒ Sʒȇr ferȇgh eßÿ aʒ Teſtȇth, kend megh Meʒʒel aʒ Seb kȇrnÿeketh, hÿnch be aʒ Belÿnd magh porawal, harmad Napra megh ȇlÿ aʒ fergeketh, aʒ vthan kȇſd egÿeb hÿrrel [!], tȇbʒȇr haromʒornal ne hÿncÿed aʒ Belÿnd magwa porawal.

Sʒȇmerȇm Teſtnek Seberȇl.

Latornak valo orwoſſagh eʒ, aʒ kÿk kurwaÿoknal talalnak affele Sebȇketh. Tÿkmonÿ feÿerth, roſa olaÿth aʒ menÿ elegh, vthÿ fwnek kÿ fachÿarth leweth Sʒep ʒȇlȇnek is valamÿ keweſeth, elegÿch ȇʒwe es kend be vele aʒ Sebȇth.

Vÿaʒth Tÿʒ Neheʒekȇth, Roſa Meʒeth, roſa Sÿrupoth, mÿndȇnÿkbȇl hath Neheʒekeoth, Apiomnak kÿ fachÿarth leweth es

vthÿ fwnek mÿndȩnÿkbȩl keth Nehezekeoth, forraʒd ȩʒwe ezȩketh,
tegÿ hoʒʒa Arpa lÿʒtȩth Heth Nehezekeoth, Sarcocolat egÿ Nehezekȩth,
Saffranth egÿ Nehezeknek harmad rezeth, elegÿch eoʒwe,
eʒʒel kȩſſed eʒ megh tÿʒtÿttia.
Aloes Epatici, Thȩmÿenth, Sarcocolat, ana drachma ij. Terra ſigillatath,
Bolus armenuſth, Aranÿ es Eʒwſth taÿtekoth, ana ſcrupulus j,
Mÿrrhath, ſcrupulus j. Aprora metelth Nÿul ßȩreth, drachma j. Lÿʒt langoth,
Bab lÿʒtȩth, Lenchÿe lÿʒtȩth, Arpa lÿʒtȩth, Tÿkmonÿ feÿerth aʒ
menÿ ezȩkhȩʒ elegh elegÿch ÿol eoʒwe eoketh, es Huſth
Newel rea.
Aranÿ es Eʒwſth taÿtekoth, drachma j. Tucia praeparatath drachma s.
Bolus Armenuſth, Terra ſigillatath, ana drachma ij. Mirobalanom Citrinumoth,
+579
Egetȩth Temſoth, ana ſcrupulus ij, ezȩketh elegÿch eoʒwe, eʒʒel
kennÿed es be forraʒtÿa.
Sarcocolath, Egetȩth Temſoth, ana ſcrupulus j. kek liliomnak gÿȩkereth
annÿth, Hÿm farkas almath, Aloepaticomoth ana ſcrupulus ij.
Feÿer tȩmÿenth drachma s. vȩrȩs Calariſth, ſcrupulus s. Camfort granum. vij, elegÿch
eoʒwe eʒ porokat aʒʒal hÿncÿed, es be forraʒtÿa.

Monÿak Seberȩl.

Nȩſten Fekete Eokȩr farknak vÿragath, ʒaraʒd megh, tȩrd
porra es ʒÿtald megh, eʒ porral hÿncÿed ketſegnekwl megh
gÿogÿul, Igȩn megh p[ro]baltatoth Orwoſſagh eʒ.

Chÿontra huſnak neueleſerȩl.

Teord megh aʒ kek liliomoth es keoſd rea.
Mÿrrhat tȩrÿ eoʒwe Chÿgaknak chÿak aʒ huſawal, aʒʒal
keoſſed vagÿ kennÿed.
Thȩmÿennek aʒ heat tȩrd megh, aʒʒal hÿncÿed.
Mÿrrhath, Thȩmÿenth, Aloeſth es Sarcocolath chÿnalÿ eoʒwe,
aʒʒal hÿncÿed.
Kochÿordnak gÿȩkereth aʒald megh es tȩrd porra, aʒʒal
hÿncÿed.

Sebben Huſt neueleſrȩl.

Kek liliomnak gÿȩkereth tȩrd porra, aʒʒal hÿncÿed.
Thȩmÿenth, Mÿrrhat, Aloeſth, Sanguis Draconiſth, Sarcocolath,
ennek aʒ pornak akar melÿketh elegÿch Roſa Meʒʒel

ẚʒwe es vẚrẚs fenÿw vÿaʒʒal, kẚſd rea aʒ Sebre, Sha chÿak aʒ porral hÿntẚd is ÿo.

Fa Olaÿth uncia iiij, Meʒeth uncia iij, Gummi arabicumoth, Tẚmÿenth, ana uncia s. tẚrd porra eʒẚketh es elegÿch ẚʒwe, aʒ Twʒnel olwaʒd ẚʒwe, de kewergeſſed hogÿ megh ne egÿẚn, es aʒ Sebẚth eʒʒel kẚſſed ha akarod hogÿ aʒ hus hamareb fẚl newekẚggÿek.
<Fa Olaÿth uncia iiij, Lepes Meʒeth uncia iij, gummi arabicumoth,
+580

Vad huſnak kÿ veʒteſerẚl
aʒ Sebbẚl.

Galleſt tẚrÿ porra hÿnch aʒʒal, Gÿapÿat eges megh tẚrd porra, aʒʒal hÿnchÿed.
Chÿerlewelw fweth aʒalÿ megh, tẚrd porra es aʒʒal hÿncÿed.
Pÿʒkalocʒot tẚrÿ megh hÿnch aʒʒal.
Eʒwſth taÿtekawal vagÿ gẚrẚgh feÿerrel kennÿed. Calaris porawal hÿncÿed.
Egetẚth Temſowal, vagÿ galÿcʒkẚwel hÿncÿed, vagÿ Fekete hunÿornak aʒ porawal.

Sebẚth Fẚn be forraʒtanÿ.

Tẚreoth egetẚth Temſowal hÿnchÿed. Calariſſal hÿncÿed.
Awagÿ egeſd megh aʒ papÿroſſath, es annak aʒ hamwawal hÿncÿed.
Ruhat eges megh, annak porawal hÿncÿed.
Aſßu Tẚkeoth eges megh, tẚrd megh, aʒʒal hÿncÿed.
Bor ſẚprwth eges megh mÿnd eggÿwth vthÿ fwnek megh aßot gÿẚkerewel, tẚrd porra, es eʒʒel hÿncÿed.

Sebre hogÿ Fene ne eſsek.

Bolus armenuſth, Maʒth, Terra ſigillatath, ana drachma s. Acaciat, Balauſtiomoth ana drachma j, Arpa lÿʒtẚth. Bab lÿʒtẚth, aʒ menÿ elegh, Ecʒetẚth uncia j, Mirtilluſth uncia j. roſa Sÿrupoth, uncia j. Tÿkmonÿ feÿeret aʒ Menÿ ehẚʒ elegh, eʒʒel keoſſed, megh otalmaʒʒa Fenetwl.
Hÿm Farkas Almath es Nẚſten Farkas almath,
Tormentÿllath, Balauſtiomoth, ana drachma j, Maſtixot, Thẚmÿent, Sarcocolat, kek liliomoth, Sanguis draconiſth, Aloepatici, Apro boÿtorÿanth, Terra Sigillatath, Bolus armenuſth, Cÿerfa leweleth,

glÿtℓth, ana drachma j, Arpa lÿʒtℓth, drachma ij. Eʒℓkbℓl porth chÿnalÿ es
eʒʒel keoſſed.

Thℓmÿenth ana uncia s. tℓrd porra elegÿch eoʒwę, tℓd aʒ Twʒre
keweſſe, kewergeſſed>
+581
Ha ÿmmar raÿta volna aʒ Fene, Roſa olaÿth feÿer vÿaʒth,
ana uncia v. Sʒepʒℓlℓ magwanak kÿ fachiart leweth, uncia iiij. Megh
moſoth gℓrℓgh feÿerth, uncia ij. plumbi vſti, Tucia preparatath, ana drachma j.
Thℓmÿent uncia s. elegÿch eoʒwe es chÿnalÿ ÿreth, Eʒ Nem haggÿa
toab mℓnnÿ aʒ Feneth.

Sebℓſℓknek ualo ÿtal.

Fekethe wrℓmnek gÿℓkereth, Chÿaba ÿreth, Sʒeek fweth,
Eoth lewelw fweth, vÿolath, kℓ rontho fweth, deakul parietaria
Newe, veorℓs kapoʒtath, Veoreos fℓlſℓ fwrtÿth kendℓrnek, aʒ
tℓbbÿ mÿnd egÿ marok legÿℓn, de aʒ kendℓr harom marok,
eʒℓketh forrald megh vÿʒben vgÿ hogÿ fele el apaggÿon, ʒwrd
megh aʒ vthan, es aʒ menÿ aʒ lew, tegÿ harmad reʒenÿ Meʒeth
hoʒʒa, Aʒʒal is forrald ℓʒwe, es iſmeth ʒwrd megh, eʒ legÿℓn
aʒ ÿtal.
Ha aʒ Fℓn vagÿon aʒ Seb, tegÿ aʒ feolſℓ ʒerʒamokhoʒ Bakfweth,
Sticados arabicumoth, Salÿat, es lewendulat, Bakfwet, uncia j,
Salÿat uncia s. lauendulath drachma ij. Stecadoſth, drachma j.
Ha aʒ Melÿℓn vagÿon aʒ Seb, tegÿ aʒ fℓlſℓ ʒerʒamhoʒ,
liquiriciat, uncia j. Edes gÿeokereth, uncia s. Iſopoth drachma ij.
Ha ÿob feleol alſo oldal chÿonth alat vagion aʒ Seb, tegÿ
aʒ feolſℓ ʒerʒamhoʒ, Maÿ fweth uncia s.
Ha aʒ Bal felℓl valo vegſℓ oldal chÿonth alat
vagÿon aʒ Seb, tegÿ aʒ fℓlſℓ ʒerʒamhoʒ gem Nÿelw fweth, uncia j,
Thamariſcuſth drachma ij.
Ha aʒ Beleok taÿan vagion aʒ Seb, tegÿ aʒ fℓlſℓ ʒerʒamhoʒ,
papa fw gÿℓkereth mÿnd lewelewel.
Ha aʒ Betegh erℓtelen, tegÿ aʒ fℓlſℓ ʒerʒamhoʒ Dÿnnÿe ÿʒw
fweth kÿt borragonak hÿnak deakul, Eokℓr Nÿelw fweth, ana uncia s.
vℓrℓs roſath, drachma ij.

Ha aʒ Seb hew es Forro, tegÿ aʒ fℓlwl valo ʒerʒamokhoʒ
vÿola vÿragoth es vÿʒÿ tℓk vÿragoth ana, drachma ij.

Ha aʒ Sebe̊ſnek haſa nem me̊nne, tegÿ Foila Senit hoʒʒa uncia ij.
Caſſiat, uncia j.
Ha aʒ Keʒnek awagÿ labnak Iʒeÿn vagÿon aʒ Seb, tegÿ
gÿe̊mbert hoʒʒa, uncia ij. Hermodactilluſth uncia s. Vitriolumoth, Sulfur
viui, ana drachma s, rak ʒe̊me̊th, Baber magoth, ana drachma j.
+582
Eʒe̊k is mÿnd ÿok aʒ Sebe̊s Embe̊rnek ÿtalara, Feÿer Dictamuſnak,
Epe̊rÿenek, Tormentillanak, Kegÿo Trangnak, Nÿullab
fwnek, akar melÿknek eʒe̊knek aʒ gÿe̊kereth megh fe̊ʒnÿ Borban,
es megh adnÿ ÿnnÿa.

Inaknak Seberе̊l.

Indiaÿ Nadath, kÿth aʒ Patÿkaban Acorumnak hÿnak, Eoke̊r
Fark fweth, Feoldÿ Boʒʒath, mÿnde̊nÿkbe̊l vegÿ fel marokkal,
Sʒe̊le̊ veʒʒe̊nek hamuÿath keth latoth, Palma fa gÿwme̊lch magwath
fel latoth, Saffranth, Faheÿath, Mÿrrhath, mÿnde̊nÿkbe̊l egÿ
Nehеʒekeoth, Maſtÿx olaÿth ket latoth, eʒe̊keth elegÿch eoʒwe
chÿnalÿ Ireth es ke̊ſd eʒʒel.
Dealtheat Egÿ latoth, Caſtoreum olaÿth, Euforbiumot, Feÿer
wrme̊th, mÿnde̊nÿkben keth Nehеʒeke̊th, Dÿʒno haÿath, Tÿk
haÿath, Lud haÿath, Recʒe haÿath, mÿnde̊nÿkbe̊l keth Nehеʒeke̊th,
Oppoponacumoth, Bdeliumot, mÿnde̊nÿkbe̊l fel Nehеʒeke̊th, tegÿ
ehe̊ʒ annÿ Vÿaʒth aʒ menÿ ʒwkʒegh, feoʒd eoʒwe, Eʒʒel ke̊ſſed.
Fe̊ldÿ Chÿgakath te̊rÿ e̊ʒwe es keoſd aʒ Sebre, de lÿʒth
langal te̊rÿed e̊ʒwe aʒ chÿgakath.
Momortica Olaÿal kennÿed, Awagÿ Dÿo Olaÿal.
Fe̊ldÿ gelÿʒtakath Eoregе̊keth es ke̊were̊keth, libra ij,
tÿʒtÿcʒd megh aʒ rutſagtul ÿol, harom tÿkmonÿat ſws megh
kemenÿe̊n, annak chÿak aʒ ʒekÿth ve̊gÿed es aʒ gÿlÿʒtakat
takard aʒ ke̊ʒʒe, Smÿkor ÿol megh tÿʒtulnak, moſd megh aʒ vtan
igе̊n ʒepe̊n borban, es Meteld igе̊n aprora e̊keth, te̊d Medе̊ncʒeben
es te̊lch roſa olaÿth rea libra j, fe̊ʒ mÿnd annÿra hogÿ aʒ Olaÿban
aʒ gelÿʒtak ſemmÿwe legÿenek, Aʒ vthan ßwrd megh ʒepe̊n
aʒ Olaÿth, es elegÿch hoʒʒa eʒ porokath, Maſtixot, kek liliomoth,
Sarcocolath, Mirrat, ana uncia s. Roſa Meʒeth, Terpentinath, ana uncia j.
Eʒbe̊l igе̊n ÿo olaÿ leʒe̊n kÿ megh probaltatoth, ÿo gÿakaſrol,
Innak Seberе̊l, Es mÿnde̊n Melÿ Sebe̊kre̊l, De megh kel aʒ olaÿth
melegÿtenÿ, vgÿ kel bele te̊ltenÿ, awagÿ vele kennÿ.
Terpentina Olaÿth, regÿ roſa olaÿth, ana uncia j s. Terpentinath,

drachma x, fe̊ldÿ gÿlÿʒtakath uncia j s. Maſtixoth, drachma vj. Gummÿth

---

Eʒ ÿtalnak penÿgh be adaſa mÿnd aʒ feolſe̊ megh ʒwrt
ʒerʒam es a kÿt bele elegÿtes, Tÿʒe̊nhath Neheʒek legÿe̊n.
haromʒor agÿ penÿgh napÿaban ÿnnÿa aʒ Sebe̊ſnek, reggel, Delben,
es Eſtwę.
Ha penÿgh aʒ Seb kÿſded, keweſeb mertekkel adhacʒ ÿnnÿa,
kÿth the magad megh mertekе̊lhecʒ.
+583
drachma iij. Armoniacumot kÿt aʒ ele̊th megh aʒtattal borban drachma j s.
Saffrant, Cÿe̊nge̊fwnek vÿragath, kÿs fe̊ld Epeÿet kÿt Centaureanak
hÿnak deakul, ana manipulus. j, Len magh olaÿt drachma vj. mÿnd eʒe̊ket
valamÿ keweſſe forraʒd e̊ʒwe, ʒwrd megh, es fachÿard kÿ ere̊ſſen
ted wegben es tegÿ keoʒʒe egÿ kewes Chÿeonge̊ fw vÿragoth,
Egÿ holnapÿgh tarchÿad aʒ Vere̊fenÿe̊n, vgÿan aʒon Sebe̊kre̊l
ÿo Olaÿ eʒ.

Inaknak megh nÿulasarol.

Aragonis vnguentum, Agrippe, Marciatonis, ana drachma ij. Laurus
olaÿth, Dealteath. ana drachma ij. Sʒeękfw Olaÿth uncia j, ÿo borth, uncia s.
Euforbiomoth porul, ſcrupulus s. Mÿnd eʒe̊ket elegÿch eoʒwe, feoʒd
addigh hogÿ aʒ Bor el apaggÿon, Eʒʒel kennÿed melege̊n aʒ Inath.

Inaknak megh ßaradaſarol.

Roka haÿath, Saſkeſelÿw haÿath, mÿnde̊nÿkbe̊l Egÿ latoth,
Dealteat Negÿ latoth, Laurus olaÿt keth latoth, Feÿer wrme̊th,
Sʒeekfweth, Belendfwet, porul Egÿ latoth mÿnde̊nÿkben, Saffrant
egÿ Neheʒeke̊th, Caſtoreumot harom Neheʒeke̊th, ige̊n laſſu
twʒnel ʒepe̊n aʒ w moggÿa ʒe̊renth, chÿnalÿ ÿreth es eʒʒel
kennÿed.

Inaknak megh ſugorodaſarol.

Fe̊ldÿ Boʒʒanak gÿe̊kereth moſd ÿol es te̊rd megh, ve̊d vÿʒeth,
eʒʒel kennÿed twʒnel aʒ fe̊l Sugorodoth Labath vagÿ keʒeth.
Probalt dologh eʒ.

Iʒe̊n valo Sebnek Twʒeſsegere̊l.

Ecʒete̊th egÿ pÿnte̊th, The̊mÿent, Temſoth, galÿcʒke̊wet, te̊rÿ
porul es mÿnde̊nÿkbe̊l vegÿ fel fel marokkal, fe̊ʒd megh aʒ Ecʒetben,
had megh hwlnÿ es hÿggadnÿ, Negÿ Tÿkmonnak feÿereth

wſd bele aʒ vthan es habard igẻn erẻſſen, Aʒ melÿ Seb Iʒẻn vagÿon, march ruhat ebben es eʒʒel keoſſed, el veʒÿ aʒ Twʒeſſegeth.
+584

Iʒ Vÿʒnek chÿorgasarol.

Kenkẻweth fel latoth, Egẻth fẻldet egÿ latoth, Cÿer fanak hamwath fel latoth, Egetẻth bor ſẻprwÿet harom latoth, tÿmporald ẻʒwe eʒẻketh es fẻʒd erẻſſen ẻʒwe, eʒʒel keoſſed aʒ Iʒeth. Chÿerfa heath, papa fweth, Apro boÿtorÿant, Feoldÿ gÿlÿʒtakath, kenkẻweth. Egÿ kichÿn temſoth, vaÿat is egÿ kichÿnth, fẻʒd megh tÿʒta vÿʒben fẻdel alath, eʒʒel kẻſſed.

Sʒaraʒto ʒerʒam.

Glÿtẻth es Gẻreogh feÿerth tẻrÿ eoʒwe, elegÿcd tÿkmon feÿerben es roſa olaÿban, eʒʒel kennÿed.

Fẻnek Wteſerẻl.

Ha aʒ Feÿeth kẻwel vagÿ egÿeb ʒerʒammal megh wtÿk, es aʒ wteſen Seb nÿnchen hanem chÿak megh dagad: vegÿ Buʒa korpath, fẻʒd megh dÿʒno haÿban, tẻd aʒ dagadaſra, Sha eʒ Nem haʒnalna, Meſd megh aʒ wteſth, laſd megh ha oth valamÿ chÿont tẻrẻth megh, aʒth vẻd kÿ, kẻſd affele ÿrrel kÿth Apoſtoloconnak hÿnak. Eʒ hamar megh giogÿttÿa.

Vad Huſrol.

Galÿcʒkẻweth tegÿ faʒekban, fẻd be es erẻſſen tapaʒd be is, tẻd erẻs twʒben hogÿ megh egÿẻn aʒ galÿcʒkẻ, vẻd kÿ es tẻlch erẻs Ecʒetẻth rea, tẻrd megh aʒ vthan, Eʒ porral hÿnchÿed.
+585

Cÿonthbelÿ nÿaualÿakrol kẻuetkẻʒÿk.

Aʒ Chÿontnak vadnak Nÿawaliaÿ, es vetkeÿ, merth aʒ allo voltha megh oldatÿk neha es helÿebẻl kÿ moʒdul. Megh oldatÿk akkor mÿkor aʒ chÿonth megh vetkeſwl, be romol, megh lÿkad, megh haſad, vagÿ megh tẻrÿk. Megh vetkeſwl, mÿkor megh feketvl twʒes vaſnak egeteſe mÿa aʒ chÿonth, gonoʒ kelewenÿ mÿa, ʒoroʒ es Melÿ kelewen Sebnek lÿka mÿa, Fene mÿa, megh lagÿulas mÿa, megh veʒes es megh ʒaradas mÿa. Eʒẻkben nem chÿak aʒ ßÿne veß el aʒ chÿontnak, de aʒ allandoſaga es erẻſſege is, melÿeth kẻnnÿen megh eoſmernÿ aʒ cÿonth ha lathato,

de ha oda be vagÿon, Iſpototh kel be nÿutanÿ es vgÿ kel megh
latnÿ, hogÿ aʒ mÿkor aʒ cÿontoth erÿ, lagÿ ę aʒ cÿonth vagÿ darabos.
Be torpad vagÿ be romol aʒ cÿonth mÿkor aʒ cÿontnak fe̊lſe̊
reʒe valamÿ wteſtwl megh daraboſodÿk, vagÿ aʒ w egeʒ voltabol
megh haÿol, mÿnth aʒ oldal cÿonth, de kÿwaltkeppen mÿkor aʒ
cÿonth belÿeb nÿomatÿk, merth eʒ ilÿen vgÿan vapas leʒe̊n,
ʒÿnthe vgÿ mÿnth aʒ vaſſaʒek mÿkor be torpad. Eʒ megh leʒe̊n
aʒ gÿerme̊kcÿeke̊n mÿwel hogÿ gÿenge chÿontÿok vagion, de
kÿwaltkeppen eſÿk eʒ megh aʒ Agÿ kaponÿan, merth akkor aʒ
Cÿonton lewe̊ hus megh te̊retwen, aʒ cÿonth alatta ala nÿomatÿk,
kÿth megh e̊ſmerhetnÿ tapogataſſal. Megh lÿkad aʒ cÿonth,
mÿkor be bocÿatod aʒ Iſpototh aʒ cÿontban, es ket felе̊l ep aʒ
cÿonth, de lÿka vagÿon. Megh haſſad hoʒʒara mÿnth aʒ Fa.
Megh te̊rÿk vagÿ igÿene̊ſſen vagÿ oldalaſlag, vagÿ kÿ
fordulwa, es ennek te̊reſe vagÿ Tonka, vagÿ hegÿes, es effele aʒ
Huſth vagÿ aʒ Inath gÿakorta megh ſebe̊ſitÿ. Se̊th neha effelekbe̊l
morſolodaſok is eſnek kÿ gÿakdoſaſſal es faÿdalommal. Aʒ
megh haſadot es megh te̊re̊th cÿontoth ke̊nÿw megh e̊ſmernÿ,
hogÿha aʒoknak morſolodaſÿth helÿebe̊l kÿ moʒgatod, merth
egÿmas vthan kÿ hulnak, es daraboſſaga aʒ cÿonthnak megh
e̊ſmertetÿk. Neha te̊rtenÿk hogÿ aʒ morſolodoth cÿonth helÿeben
+586
marad es kÿ nem ÿw, es akkor nem annÿra e̊ſmerhete̊, merth nem
gÿakdos, kÿn ſem wl, hanem aʒ olÿant ebbe̊l eoſmerhetnÿ megh,
hogÿ aʒ a reß megh dagad es hew gÿakorta. Eʒe̊k aʒerth aʒ
Cÿonthban valo eſete̊k.
Aʒ Agÿ kaponÿ ha megh te̊rÿk, vagÿ megh haſad ige̊n
veʒe̊delmes es e̊ſmeretre ige̊n nehеʒ. Mÿkor valamÿ Nehеʒ allattal
aʒ Fe̊ fe̊le̊tte ige̊n megh wttetÿk, es aʒ Ver aʒ Fwle̊n vagÿ Or
lÿkakon folÿ kÿ, es aʒth Okadas es ʒede̊lges ke̊wetÿ, es aʒ
Embe̊r mÿnth egÿ guta wte̊th le eſÿk, nem ʒolhath, Nem ere̊ʒ,
aʒ Agÿ kaponÿanak ige̊n nagÿ te̊reſenek ÿele aʒ. Neha bathor be
ne te̊rÿek aʒ Agÿ kaponÿa is, aʒ Agÿ vele̊nek helÿebe̊l kÿ moʒdulaſabol
eʒ megh te̊rtenÿk. Lattatoth Eʒ is hogÿ nemelÿ Embe̊rnek
be te̊re̊th aʒ Agÿa kaponiaÿa, es Nÿolcʒad Napig is mÿnd
dologh te̊nnÿ ÿarth, de vegre nagÿ hertelen aÿulaſſal le romloth.
Ha aʒert aʒ cÿontnak romlaſa felе̊l gÿanakodas vagÿon, nÿnch
ÿob mÿnth aʒ Iſpottal megh latnÿ es megh probalnÿ, merth aʒ
Agÿ kaponÿanak valaʒÿ kÿwe̊l ha mÿ darabos talaltatÿk, te̊res

aʒ. Neha aʒ gonoʒ ÿelo̊kbo̊l is vagÿon gÿanoſagh aʒ Agÿ
Kaponÿanak to̊reſe felo̊l, merth aʒ melÿ felo̊l Sebo̊s aʒ Bo̊r,
nem onneth hanem maſfelo̊l vagÿon aʒ Cÿonthnak
haſadaſa, es akkor igo̊n ÿol megh kel latnÿ hol leg lagÿab aʒ
hus, hol dagattab, es hol faÿob, merth aʒ romlas oth vagÿon.
Toabba, hogÿha mÿngÿaraſth elo̊ʒo̊r, aʒ Embo̊rnek eßenek el
veʒeſe, megh lankadaſa, Inaknak el ʒakaſkodaſa vagÿ megh
terwle [!] ko̊werko̊ʒÿk, Nem chÿak megh to̊ro̊th vgÿ aʒ Cÿonth
de ala mo̊nth es aʒ Agÿ velo̊th es annak hartiaÿth nÿomÿa. De
ha eʒo̊k wdo̊ mulaſſal leʒnek megh, twʒes dagadaſtul leʒo̊n aʒ,
vagÿ Nedveſſegnek ſokaſagatul. Ha aʒ Orban to̊rÿk megh cÿonth
vagÿ porcʒogo, aʒ Or le lapul, aʒ Or lÿkak be ʒorulnak, es lelo̊kʒeteoth
nehezen vehetnÿ rolok. Ha penÿgh oldalul to̊ro̊th megh
aʒ Or, aʒ helÿe vapas leʒo̊n, vagÿ penÿgh aʒ Or felre megÿo̊n.
Ha aʒ Aal kapcʒa to̊rÿk megh, vagÿ aʒ Nÿak, ko̊ʒo̊nſego̊s
ÿelo̊kbo̊l megh o̊ſmerhetnÿ. Ha aʒ oldal cÿonth to̊rÿk megh, aʒ
to̊b ÿelo̊k ko̊ʒʒwl Verth po̊k, nehez faÿdalmath ero̊ʒ, nehezen leh,
megh twʒeſo̊dÿk, megh genÿetſego̊ſo̊dÿk, es eletÿ feleol veʒo̊delo̊m
ko̊wetko̊ʒÿk. Aʒ to̊res es be torpadas is haſonlo ÿelo̊kkel,
de ſokkal ko̊nnÿebbekkel leʒo̊n. Mÿkor aʒ Haath gerecʒben vagÿon
aʒ to̊res, mÿwel hogÿ aʒ cÿonth oth vgÿan elo̊s, aʒ to̊res oth
nÿlallÿk es gÿakdos, aʒ helÿ torpadoth leʒo̊n, es aʒ Teſth elo̊
haÿol twle. Vaal cÿontnak es Cÿombnak megh to̊reſenek, haſonlo
ÿeleÿ vadnak. Aʒonkeppen Karnak es aʒ Sʒaarnak.
+587
Mÿkor aʒ cÿonth helÿebo̊l kÿ moʒdul awagÿ kÿ eſÿk, aʒth
magÿarul mo̊nÿwleſnek mongÿak. Eʒ ha valoban megh leʒo̊n, vgÿ
hogÿ aʒ Iʒbo̊l kÿ moʒdulwan helÿebo̊l aʒ cÿonth kÿ eſÿk, Eʒth
Magÿarul le eſeſnek hÿiak. Ha penÿgh eggÿk cÿonth aʒ Maſÿktul
keweſſe kew&ſſe megÿo̊n es valÿk el, Magÿarul aʒth
Mo̊nÿwleſnek mongÿak. Eʒ penÿgh mÿnd aʒ ket fele, Negÿ keppen
ʒokoth lo̊nnÿ, merth vagÿ Elo̊, vagÿ hatra, vagÿ oda be, vagÿ
ide kÿ eſÿk es ÿw kÿ aʒ cÿonth. Leʒo̊n penÿgh mÿndo̊n cÿonth
kÿ eſes, nehÿ kwlſo̊ okokbol, mÿnth wteſbo̊l, Eſeſbo̊l, es egÿeb
olÿ okokbol, kÿk ero̊ʒakkal aʒ cÿontoth tulaÿdon helÿebeol el
kÿ moʒdÿttiak, awagÿ aʒ ko̊teleÿth megh ʒakaʒtÿak, vagÿ le
bocÿattÿak, Eʒ penÿgh gÿakortab megh eſÿk aʒ gÿermo̊ko̊kben es
aʒ Ero̊tleno̊kben hogÿ nem mÿnth aʒ vaſtagokban. Neha penÿgh
leʒo̊n aʒ cÿonth kÿ eſeſe belſo̊ okokbol, kÿ aʒ ko̊teleketh es aʒ

Iʒeketh megh lagittÿa, es erȍtlenne teʒÿ, mÿnth mÿkor aʒ Nÿalas, taknÿos, es Sÿma Nedweſſegh bwȍlkȍdÿk, aʒ ȍ ſokaſagawal aʒ kȍteleketh megh lagittÿa, awagÿ aʒ w Enÿwes voltawal aʒ cÿontokath chÿʒamowa chÿnalÿa. Mÿndȍn cÿonth kÿ eſeſnek penÿgh ÿele eʒ, hogÿ aʒ cÿonth valamÿ helÿebȍl kÿ eſȍth, aʒ Iʒ oth fȍl dagad, es a honneth kÿ eſȍth vapaÿa vagÿon, annak penÿgh aʒ tagnak allapattÿa igÿenȍſſen nem marad, es ahonneth aʒ cÿonth kÿ eſȍth, oda Nehеʒen haÿol, de mas fele igȍn keonnÿen. Aʒ Aal kapcʒa oda elȍ is es mÿnd aʒ keth oldalara kÿ eſÿk. Mÿkor oda elȍ eſÿk, akkor aʒ Aal megh dagad, kÿlieb ÿw, es aʒ alſo rend fogak kilÿeb haladnak aʒ fȍlſeo fogaknal. Mÿkor penÿgh oldalaſlagh leʒȍn a kÿ eſes, akkor aʒ Aal felre megÿȍn. es vonatÿk, es aʒ alſo fogak aʒ fȍlſȍwel nem egÿenlȍ rȍndben allanak. Aʒ Nÿak cÿontok ha oda be eſnek, akkor nehеʒen veʒȍn aʒ Embȍr lelȍkʒetȍth, es ennek vapaÿa teccʒÿk megh. Ha penÿgh ÿde kÿ eſnek, aʒ Aal is le bocÿatkoʒÿk aʒ Melre, es aʒ Nÿak megh dagad. Sʒÿnten eʒȍnkeppen mÿkor aʒ Haat gerecʒ cÿontok is ha le eſnek, (ÿollehet mÿndȍnȍſtwl fogwa kÿ nem eſnek) aʒ is hatul megh dagad, vagÿ vapaÿa leʒȍn, vagÿ valamelÿk oldalara haÿol, es allapattÿa nem aʒ w moggÿa ʒȍrenth leʒȍn. De mÿkoron aʒ w helÿebȍl el kÿ mȍnnek, igȍn megh valtoʒnak allaſÿ aʒ haat gerecʒnek, mert aʒ hartÿak es aʒ Inak is ʒorÿttatnak es nÿomattatnak, awagÿ helÿebȍl kÿ tolÿatnak. Aʒ Kar cÿontok es aʒ Oldalcÿontok is ha kÿ moʒdulnak, akkor Okadas es Nehеʒ lelȍkʒet vetel kȍwetkȍʒÿk. Ha mÿkor penÿgh aʒ labaknak cÿontaÿ eſnek kÿ, es kÿ mȍnÿwlnek, akkor awagÿ aʒ ganeÿ vagÿ aʒ vÿʒelet ʒorul megh, vagÿ penÿgh Neha akarat
+588
ellen igȍn megÿȍn. Aʒ Vaal cÿonth, ʒelere gÿakortab, oda elȍ rÿtkabban, de oda fȍl ſoha kÿ nem megÿȍn es kÿ nem eſÿk. Ha ʒelere eſÿk kÿ, akkor aʒ fȍlſȍ kar cÿonth el tawoʒÿk twle, es helÿere Nem ÿw. Ha oda elȍ eſÿk kÿ, aʒ feolſȍ kar cÿonth oda hatra kȍnnÿen haÿol. Aʒ alſo Kar cÿonth aʒ fȍlſȍtwl mÿndȍn fele kÿ megÿȍn. Mÿkor hatra megÿȍn, akkor be horgad, aʒ fȍlſȍ kar cÿonth, es kÿ nem nÿwÿthatnÿ, es aʒ maſÿknal rȍwÿdeb, Mÿkor elȍ megÿȍn, akkor kÿ nÿuthwa leʒȍn es be nem horgad. Haſonlokeppen vagÿon dolga aʒ kÿ mȍnÿwlth keʒnek is. Aʒ Cÿomb ha oda be eſÿk, aʒ egeʒ Lab mÿndȍnȍſtwl kÿ Nÿul, es aʒ maſÿk melle nem tehetnÿ, es hoſßab is leʒȍn aʒ Maſÿknal.

Ha ÿde kÿ eſÿk, aʒ egeʒ lab mÿndẽnẽſtwl oda be Neʒ, es aʒ
maſÿk labnal rẽwÿdeb. Ha oda elẽ vagÿ hatra eſÿk, aʒ is megh
teccʒÿk, de aʒ igẽn rÿtkan eſÿk, es aʒ Lab elẽ vagÿ hatra rÿtkan
mẽnÿwl kÿ. Aʒ Terd cÿonth mÿndẽnfele el fordulhath,
chÿak hogÿ elẽ nem, melÿet aʒ ÿelẽkbẽl kẽnnÿen megh ẽſmerhetnÿ.
Attul penÿgh hogÿ aʒ Inak megh ʒoktanak Nÿulnÿ, aʒ
Keʒnek Tenereÿnek es aʒ Talpaknak is cÿonthaÿ, Neha oda
elẽ, Neha ÿde hatra kÿ ÿwnek, es oth aʒ helÿẽn megh dagadnak,
maſſelẽl penÿgh vapaÿak leʒẽn. Viaÿ mÿnd aʒ Keʒnek mÿnd aʒ
labnak mÿndẽnfele kÿ eſnek, kÿnek egÿenlẽ ÿelẽk vagÿon, merth
aʒ termeʒetʒẽrenth valo allaſok aʒ mÿ volna, attul igẽn kwlẽmbẽʒnek,
es aʒ melÿfele eſnek, oda affele Nem haÿolnak.

Chÿontnak tẽreſerẽl.

Saffranth, Fekete ʒurkot, Colofonÿath, Sarga vÿaʒth, ana, uncia ij,
Terpentinath, galbanumoth, Armoniacumoth, Mirrhat, Thẽmÿenth,
Aloeſth. Maſtixot, ana, drachma, vj. Elẽʒẽr aʒ galbanumot es Armoniacomoth
veſd ecʒetben, aʒ tẽbbÿth fẽʒd eoʒwe laſſu twʒnel, aʒ
vthan tẽd hoʒʒa aʒ galbanumot es armoniacomoth, elegÿch ẽʒwe
eʒẽketh, es chÿnalÿ flaſtromoth ebbẽl, Melegẽn kẽſd rea.
Terpentinath, libra j, Bakkechkenek faggÿath, vÿaʒt, ana uncia
iiij, Bolus armenuſth, uncia iij. Tÿkmonÿ ʒekÿth N° iij, velẽncÿeÿ
ʒappanth, uncia ij, Egetẽt borth, uncia s. chÿnald eoʒwe eʒẽketh flaſtrom
moggÿara.
Fa Olaÿth libra j. Glÿteoth libra s. Terpentinat, es Nadalÿ fweth,
ana uncia iiij. Bab lÿʒtẽth, uncia ij. Bolus armenuſth. uncia ij. Dragantumoth,
uncia j, Vÿaʒth, uncia iiij, fẽʒd megh aʒ fa olaÿt ecʒettel eggÿwth elẽʒẽr
vgÿ hogÿ aʒ Ecʒeth mÿnd el apaggÿon, aʒ vthan fẽʒd ẽʒwe mÿnd
+589
aʒ ʒerʒamokath aʒ fa olaÿban, es flaſtrom moggÿara chÿnald
ÿrhara, keoſd rea melegẽn.
Maſtixot, Thẽmÿenth, ana uncia ij. Oppoponacumoth ees
Serapinumoth, Armoniacumoth, ana uncia ij, Fekete haÿo ʒurkoth,
Terpentinath, ana uncia ij. Vÿaʒt, Feÿer wrmẽth, Bakʒarwo fwnek
magwath, Sʒeekfwnek vÿragath, ana uncia j. Saffrant, uncia s. Fenum
grecomnak kÿ fachart leweth, Len magnak kÿ tẽrẽth es fachÿart
leweth, Feÿer Malwa gÿẽkerenek kÿ facÿarth leweth, ana uncia ij,
Eʒẽketh mÿnd chÿnald eoʒwe mÿnth flaſtromoth es kẽſd eʒʒel.
Gÿapÿat vagdalÿ megh, eoſd megh aʒt fa olaÿal, Borral, es
Ecʒettel, keoſd rea.

Egerfanak leweleth vagÿ aʒ gÿe̊kerenek aʒ heath fe̊ʒd megh
borban, aʒʒal ke̊ſſed.
Iſthen kaſaÿa fweth te̊rÿ megh fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒʒal
moſſad.
Fekethe Nadalÿ fweth aʒ gÿeokereth teord megh ÿol es
ke̊ſd rea.
Daru orru fwnek gÿe̊keret aʒ kÿnek Sarga vÿraga vagÿon
te̊rd megh, elegÿch eoʒwe ohaÿal, ke̊ſd rea.
The̊mÿenth, Aloeſth, Sanguis Draconiſth, Bolus armenuſth
te̊rÿ porra, vÿ tÿkmonnÿal aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh elegÿch eoʒwe,
es keoſd rea.
Fekete haÿonak valo ʒurkoth egÿ fontoth, Len magh olaÿth,
uncia iiij. eʒe̊keth forraſßad laſſu twʒnel, es haromʒor olch el aʒ
forraſatul, mÿnde̊n vttal harom penʒara borth es egÿ penʒ ara
Ege̊t borth bele te̊ltwen, vgÿ hogÿ eccʒe̊r el olchad, Maſodcʒor
fe̊l forraʒʒad es iſmeth el olchad, Harmadʒoris fe̊l forraʒʒad es
el olchÿad, de mÿndenkor vgÿ hogÿ aʒ Egete̊th bor megh emeʒte̊ggÿek
aʒ fe̊l forraſban, Annak vthanna, Harſfanak holt Sʒeneth,
es megh egete̊th dÿoth, ana uncia ij, eʒe̊keth chÿnald e̊ʒwe flaſtrom
moggÿara, es aʒ kette̊ ʒege̊th Sʒaar cÿontoth eʒʒel keoſſed melege̊n.
Colofonÿath, Fekete ʒurkoth, Terpentinath ana uncia ij,
Themÿenth, Auripigmentumoth, Temſoth, ana uncia ij. Fa olaÿt, uncia iij.

Embe̊rÿ haſban terme̊th gÿlÿʒtakath aʒalÿ megh es te̊rÿ
porra, elegÿch e̊ʒwe eʒ porth Meʒes Ecʒettel, kend ruhara, ke̊ʒd
be eʒʒel aʒ el te̊re̊th chÿontoth, chÿodalatoſkeppen megh forraʒtÿa.
+590
Ecʒete̊th aʒ menÿ ehe̊ʒ elegh, chÿnald eoʒwe eʒe̊keth, es melege̊n
keoſd aʒ te̊re̊th cÿontra.
(Iegÿe̊ʒd megh) Ve̊re̊s hagÿmat N° iij, Vele̊ncieÿ ʒappanth, Fa
olaÿth, ana drachma iiij. feoʒd eoʒwe eʒe̊keth, annÿ ſwrwn mÿnth egÿ
flaſtromoth, kend Sarga poʒtora, melege̊n Napÿaban eccʒe̊r teod
eʒth aʒ megh te̊re̊th cÿontra, mÿnde̊n dagadaſath el veʒÿ, Harmadnap
mulwa, ʒekfw vÿragot, Saarkerepeth, Malwath, Fenumgrecomoth,
ana manipulus. j. fe̊ʒd eoʒwe eʒe̊keth vÿʒben, es feore̊ʒd
ebben aʒ megh dagadaſth, es aʒ moſas vtan keoſd eʒ olaÿal.
Sʒeękfw olaÿth, roſa olaÿth, vegÿ aʒ menÿ elegh, elegÿch eoʒwe,
kend megh, es aʒ fe̊lwl megh ÿrth flaſtromoth teod rea iſmeth.

Ecʒetẽs Saffrannÿal kÿth Oxicroceumnak hÿnak aʒ patÿkaban igẽn ÿo keotnÿ aʒ megh tẽrth cÿontoth, merth aʒ Sebet igẽn gÿogittÿa.
Eb kẽlÿẽknek aʒ Agÿa veleÿet vẽd kÿ, kend baran bẽrre, tẽd aʒ tẽrẽth cÿontra, megh giogittÿa.
Kekliliomot, Thẽmÿenth tẽrÿ porra, lednek lÿʒtÿth, Hÿmfarkas almath, Mirrhath, Sarcocolat, Sanguis draconiſth, eʒẽketh porul elegÿcd mÿnd eoʒwe, hÿnch aʒ Cÿonth tẽreſre, ſmegh forraʒtÿa.

Tẽrẽth chÿontnak kÿ Vetelerẽl.

Ha aʒ fẽn vagÿon, ʒapora fwnek leweleth ſowal es ohaÿal tẽrd eoʒwe aʒt kẽſd aʒ Sebre, aʒ megh tẽrẽth cÿontoth kÿ vonʒa es aʒ Sebẽt is megh giogittÿa.
Bakfwnek kÿ fachÿarth leweth ʒÿtald fẽl chÿeopwel, es tẽd aʒ Fẽnek ſebere.
Hÿm farkas almath tẽrÿ megh es mÿnth egÿ lagÿ flaſtromot tẽd rea.
Kochÿornak [!] gÿẽkereth tẽrd porra, es hÿnch rea.
Fẽldÿ tẽkeoth tẽrÿ megh es keoſd rea.
Kek liliomnak gÿẽkereth tẽrd megh, hÿnch rea.
Aprofele Egerfwl fwnek akar eo magath keoſd rea, akar penÿgh aʒ kÿ fachÿarth leweth.
+591

Magas helrẽl aʒ kÿk le eſnek.

Genciana gÿeokereth ronch megh, fachÿard kÿ aʒ leweth, es agÿ egÿ neheʒekeoth megh ÿnnÿa.
Eoregh eger fark fweth feoʒ megh vÿʒben, Soſd megh es aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Sʒẽlẽ veʒʒẽth eges megh, aʒ hamwabol chÿnalÿ lugoth ecʒetbẽl, Sobol, es Meʒbẽl, aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Mumÿath, Caſſianak belÿth, Feſtẽ fwnek gÿeokere porawal eggÿwth aggÿad nekÿ.
Rak eorwenth es Harſfanak holth ʒeneth tẽrd porra, ad aʒth ÿnnÿa.
Vthÿ fwnek leweleth teord megh keoſd be vele, es ẽnnÿ is aʒth aggÿad.
Kek vÿragu konkolnak magwath tẽrd megh, ad megh ÿnnÿa, Fekete Nadalÿ fwnek awagÿ vthÿfwnek vÿʒeben.
Dÿʒno kenÿernek vÿʒeth Nadmeʒʒel elegÿtwen aggÿad ÿnnÿa.
Merẽgh gÿeoʒẽ fwnek gÿẽkereth, porul borban vagÿ fekete

Nadalÿ fw vÿʒeben ad megh ÿnnÿa.
Kegÿotrangnak vagÿ Tormentillanak kÿ fachÿart leweth, awagÿ porath, ad megh ÿnnÿa Fekethe Nadalÿ fwnek vÿʒeben.
Gÿk fweth, akar Sʒakat feÿw fweth agÿ ÿnnÿa affele ÿtalban kÿth oda feol ÿrtunk aʒ Sebẟs Embẟrnek ÿtalÿrol.

Sʒakadaſrol es romlaſrol.

Eorwenÿ gÿẟkereth Meʒʒel chÿnalÿ eoʒwe mÿnth valamÿ lÿktariomoth, aʒt aggÿad eonnÿ.
Fenÿw magoth tẟrÿ megh es ad aʒt ÿnnÿa.
Tengẟrÿ labdanak gÿẟkereth tẟrd porra, ad megh ÿnnÿa, Meʒes vÿʒben.
Kegÿo fwnek gÿẟkereth ſwſd megh, aʒ vthan fẟʒd megh Meʒben, ad aʒth eonnÿ.
Aranÿ gÿẟkernek kÿth haÿ Newelẟ fwnekis hÿnak, tẟrd megh egÿ Neheʒeketh, ad megh borban ÿnnÿa.
Gencianank kÿ fachÿarth leweth de aʒ gÿẟkerenek ad megh ÿnnÿa egÿ Neheʒekeoth.
Hÿm farkas almath agÿ megh ÿnnÿa.
+592
Kakuk fweth agÿ borban megh ÿnnÿa.
Nagÿ roponcʒnak gÿẟkereth fẟʒd megh borban, es aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Papa fwnek gÿeokereth aggÿad megh ÿnnÿa borban.
Bodog aʒʒonÿ tenerenek, kÿth Teÿes lapunak is hÿnak gÿẟkeret fẟʒd megh borban, ad megh ÿnnÿa.
Iſthen faÿanak magwath ad megh borban ÿnnÿa.
Fekete gÿoparth Fwgewel agÿ megh ẟnnÿ.
Talmoſo fwnek aʒ leweleth akar aʒ gÿẟkereth tẟrd porra, ad megh borban ÿnnÿa.
Lo mentath fẟʒ megh borban ad megh ÿnnÿa.
Cÿerlewelw fweth, Tormath, Meʒeth, Terpentinat elegÿch ẟʒwe ad megh ẟnnÿ.
Feÿer Malwath fẟʒ megh vÿʒben, ad megh ÿnnÿa.
Erdeÿ Malwa roſanak gÿẟkereth borban vagÿ vÿʒben porul ad megh ÿnnÿa.
Bakfwnek leweleth tẟrd porra, ad megh ÿnnÿa egÿ neheʒekẟth edẟs vÿʒben.
Kẟʒÿklan termẟ Nadalÿ fweth agÿ megh ÿnnÿa Meʒes ecʒetben.

Eokȇr farkath feoʒ megh, ad aʒth ÿnnÿa.
Fȇldÿ Tȇkeoth chÿnalÿ eoʒwe meʒʒel ad aʒt eonnÿ.
Kegÿo Nÿelw fweth agÿ ÿnnÿa Talmoſo fwnek vÿʒeben.
Reubarbarumoth, Mumÿath, Feſtȇ fwnek gÿȇkereth chÿnalÿ
ȇʒwe, aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Merȇgh gÿȇʒeo fwnek gÿȇkereth Borban awagÿ fekete nadalÿ
fwnek vÿʒeben aggÿad megh ÿnnÿa.
Kegÿotrangnak awagÿ Tormentillanak is gÿȇkeret tȇrd porra,
fekete nadalÿfw vÿʒeben aggÿad megh ÿnnÿa.
Chÿȇngȇ fweth fȇʒ megh borban, awagÿ teord porra, es ad
aʒth ÿnnÿa.
Galbanumoth agÿ nekÿ hogÿ el nÿelÿe.
Fenÿw vÿaʒth agÿ porul megh ÿnnÿa.
Roſmarÿnnak gÿȇkereth porul ad borban megh ÿnnÿa.
+593

Iʒeknek kÿ mȇnÿwleſerȇl. (Pararthrima Dearticulatio Subluxatio)

Vad ʒȇleoth feoʒ megh vÿʒben, es keoſd eʒth aʒ Mȇnÿwleſre.
Vÿaʒnak Sonkolÿath ecʒetben fȇʒ megh, kȇſd rea melegȇn,
mÿndȇn ketſeknekwl megh gÿogwl.
Nadnak gÿȇkereth feoʒ megh Ecʒetben, es aʒʒal kȇſſed
aʒ mȇnÿwleſth.
Bakʒarwofwnek magwanak lÿʒtÿth Meʒes vÿʒben fȇʒd megh,
tegÿ ahoʒ ohaÿath, aʒʒal kȇſd be.
Vthÿ fweth tȇrÿ eoʒwe kewes Sowal, kȇſd rea.
Iſthen kaſaÿa fwnek leweleth tȇrd megh, kȇſd rea.
Thȇmÿenth, Bolus armenuſth, Sanguis draconiſth, habarÿ
ȇʒwe tÿkmonÿ feÿerrel, es keoſd rea.
Chÿengȇfwnek gÿȇkereth tȇrd megh es kȇſd rea, el veʒÿ
faÿdalmath aʒ Mȇnÿwleſnek.
Kechke rago fanak magwath mÿnd lewelewel tȇrd eoʒwe, es
flaſtrom moggÿara tȇd rea.
Kechke ganeth vÿaʒʒal es roſa olaÿal elegÿch ȇʒwe, aʒt
kȇſſed rea.
Sparganak gÿȇkereth teord eoʒwe borral awagÿ Ecʒettel,
aʒth kȇſſed rea.
Dÿʒno kenÿeret fȇʒ megh vÿʒben, kȇſd rea.
Maÿoranath vÿaʒʒal fȇʒ ȇʒwe, keoſd aʒth rea.
Pÿrito fwnek leweleth, Meʒʒel, es buʒa lÿʒtel kewerd ȇʒwe,
es kȇſd rea.

Cÿalanth fȩʒ megh vÿʒben es keoſd rea.
Fekete fȩldÿ tȩkȩth borral tȩrÿ eoʒwe, kȩſd rea.
Sʒȩleo veʒʒȩnek megh egetȩth hamwath, es tȩrkȩlth
ecʒettel tȩrÿ eoʒwe, keoſd aʒʒal.
Soth, Meʒeth, buʒa lÿʒtȩth, habarÿ ȩʒwe, kȩſd rea.

Cÿontnak aʒ Iʒbȩl kÿ eſeserȩl. (Exarthrima Exarticulatio Luxatio)
Aʒ Aal kapcʒanak le eſeſe rÿtkan eſÿk megh, de neha megh
eſÿk Aſÿtaſbol kÿwaltkeppen. Mÿkor aʒerth le eſÿk, (Mandibulae)
helÿere kel hertelenſeggel helÿhȩʒtetnÿ, merth ha abban keſȩdelȩm
eſÿk, igȩn nehezen vÿhetÿk helÿere, Seoth megh is
genÿetſegȩſȩdÿk ha keſnek vele, es megh kemenÿȩdÿk, nagÿ fw
faÿas es ʒwntelen valo kȩwetkȩʒÿk, Neha has mȩneſe, awagÿ
Saarnak okadaſa is leʒȩn eʒ ilÿenȩn gÿakorta valo, kÿ mÿa Neha
+594
megh hal Negÿed napra, aʒerth kel ſÿetnÿ aʒ helÿere vÿtellel.
Igÿ kel aʒerth helÿere vinnÿ, Egÿ Embȩr fogÿa aʒ Feÿeth,
bochÿaſd aʒ ʒaÿaban aʒ hwelk vÿodath, es aʒ Al kapcʒat moʒgaſſad
mÿnd ÿobra balra, es hertelenſeggel terÿeʒd annÿra kÿ aʒ
alſo Aal kapcʒath hogÿ aʒ alſo es feolſȩ rend fogak egÿarant
legÿenek, Smÿngaraſth wſſed fȩl erȩſſen aʒ Aalath alol vgÿ
hogÿ aʒ wteſben vgÿan fȩl emeld aʒ Aalath, Ees mÿngÿaraſth
helÿere megÿȩn, es kȩſd be aʒ vthan.
Ha penÿgh megh kemenÿȩdȩth, es Nehez volna helÿere
helÿhȩʒtetnÿ, wlteſd fȩrȩdȩben, oth vÿʒʒel moſſad erȩſſen elȩʒȩr,
aʒ vthan fa olaÿal kentȩn kennÿed, annak vthanna fekteſd
hanÿatta, Nÿwch be ʒaÿaban aʒ hwelk vÿodath, fogd megh aʒ
Aalath es moʒgaſd ÿob es Bal fele es gÿorſon vond helÿere aʒ
mÿnth megh ÿrtuk, egÿ embȩr hatul aʒ Aal kapchÿanak feÿet
keth felȩl aʒ Fwl alath tarchÿa erȩſſen, the kend megh Dealteawal,
es ruhawal kȩſd fȩl aʒ Aalath mÿkor helÿen
leʒȩn, vgÿ kȩſſed hogÿ aʒ fogak egÿ aranth legÿenek aʒ alſok aʒ
fȩlſȩ fogakkal, de vgÿ keoʒd aʒerth hogÿ moʒoghaſſanak.
Aʒ vthan fekteſd hanÿatta vankoſth tegÿ feÿe ala, es vgÿ
fekwgÿek moʒgaſnekwl aʒ mÿgh megh gÿogwl, merth nem keſÿk
hamar megh gÿogÿul. Etelth addigh igȩn lagÿath agÿ ȩnnÿ, hogÿ
Ne legÿȩn ʒwkʒegȩs aʒ Aalath feolȩtteb moʒgatnÿ.
(Spondilia) Aʒ Nÿaknak cÿontaÿ Heth, es aʒ Haatnak cÿontaÿ
Tÿʒȩnkettȩ. Ha aʒ Nÿak cÿonth helÿebȩl kÿ eſÿk, felȩ hertelen

halaltul, merth ha oda be eſÿk, ÿnneth kÿwl nagÿ
vapaÿa marad, es megh bantÿa oda be aʒ Nÿeleſth, aʒerth
hogÿ halalos. De ha ÿde kÿ eſÿk megh giogÿulhato ha
nem keſnek aʒ giogÿtaſawal, kÿ feleol ÿgh cÿelekeoggÿel. Aʒ
Sʒaÿaban tegÿ faat hogÿ aʒ ʒaÿa nÿthwa alÿon, tegÿ egÿ
keʒkenẽth aʒ Aala ala, es aʒ keʒenẽnek mÿnd aʒ keth vegeth
tarchÿad es feol vonnÿad, aʒ eggÿk labadat veſd aʒ vallanak,
aʒ Maſÿk labadat megh aʒ maas vallanak, es aʒ vallaÿth ala
nÿomÿad aʒ labaÿddal, aʒ keʒkenẽth penÿgh erẽſſen vonnÿad
oda feol, aʒ Nÿak cÿontoth onneth belẽl Nÿomaſſal vÿd aʒ
elebÿ helÿere, kend megh aʒ vthan aʒ helth roſa olaÿal, Sʒẽſßel
fẽlwl be borÿtwan kẽſd altal ruhawal, de deʒkakath chÿnalÿ aʒ
Nÿakra aʒ w moggÿa ʒẽrenth aʒ mÿnth aʒ Nÿaknak formaÿa, aʒ
feÿehẽʒ es aʒ Valchÿonthoʒ keoſd penÿgh aʒ keoteſth hogÿ aʒ
Torokra Ne eſſek aʒ keotes, Aʒ Betegẽth hanÿatta fekteſſed es
aʒ feÿeth ÿde kÿ fele nÿwÿtaſd laſſuſaggal.
Aʒ Haath gerecʒ chÿontok ha ÿde kÿ eſnek helÿẽkbẽl, helÿere
mẽnnek eleoʒẽr, de ha oda be eſÿk awagÿ oldalaſlagh,
+595
igẽn halalos, Sha aʒ elſẽ hat gerecʒ cÿonth eſÿk kÿ helÿebẽl,
aʒ lelẽkʒeth vetelth el fogÿa. De aʒ gÿermẽkchÿekben akar melÿk
hath gerecʒ cÿonth ha kÿ eſÿk helÿebẽl, gÿogulhatatlan, es
gẽrbewe chÿnalÿa ẽketh, merth eo bennek nagÿ Nedweſſegh
vagion, Sha helÿere vÿʒẽdis, iſmeth hamar kÿ eſÿk helÿebẽl,
Effelewel aʒert igh chÿelekẽggÿel. Vegÿ Egÿ darab deʒkath es
tẽd aʒ gẽrbeſegre, eggÿk vegeth aʒ Tabla deʒkanak ted aʒ falhoʒ,
maſÿk vege legÿẽn aʒ gẽrbeſegẽn, nÿomd addigh erẽſſen hogÿ aʒ
haat gerecʒ cÿonth helÿere mẽnnÿẽn, tegÿ oʒton deʒkakat aʒ
Hatnak hoſßuſaga ʒẽrenth oda, melÿ deʒkak Negÿ vÿ nÿomatnÿ
ʒelẽſſek legÿenek, Eʒ keth deʒkath penigh ẽʒwe Spontolÿad hogÿ
egÿben alÿon. Tehen ganeth, korpath, Meʒeth, fẽʒ megh borban,
tẽd rea flaſtrom moggÿara es tegÿ Sʒẽßt fẽlwl rea mÿnth egÿ
parnath, aʒon fẽlwl tegÿ Onbol chÿnalt plehẽth, aʒon fẽlwl aʒ
Deʒkakath: kẽſd be oʒton ruhawal ÿol erẽſſen, de ʒeleoſſen es
ʒelẽs ruhawal kẽſſed.
Aʒ Val cÿontnak kÿ eſeſe, awagÿ ÿnkab aʒ fẽlſẽ (Adiutorium)
kar cÿontnak valbol kÿ eſeſe igẽn keonnÿen helÿere vÿtethetÿk
es megh gÿogÿttathatÿk aʒ gÿermẽkẽkben, es aʒ olÿanokban is
kÿknek Nedwes aʒ Valban valo Iʒ. Aʒ keʒedet aʒerth tẽd aʒ

Holna ala, emelÿed eggÿk keʒeddel fe̊l, aʒ Maas keʒeddel
vonnÿad ala aʒ kar cÿontoth, Aʒ Ere̊s embe̊re̊knek penÿgh vallok
fe̊l veteſeben igh cÿelekе̊ggÿel. Aʒ Embe̊rth fekteſd hanÿatta, aʒ
labodat nÿwch aʒ oldala melle, vgÿ hogÿ aʒ Sarkad ʒÿnthe aʒ
val cÿonthoʒ ige̊n ke̊ʒel mellette legÿe̊n, aʒ le eſe̊th keʒeth
terÿeʒd kÿ keʒeddel igÿene̊ſſen mÿnt ha kÿ akarnak ʒakaʒtanÿ
aʒ lapocʒka cÿontul, es igh aʒ keʒeth haÿch be fele egÿ keweſſe,
es helÿere megÿe̊n. Mÿkor oʒthon helÿen leʒe̊n aʒ
Cÿonth, tegÿ laptath aʒ holna ala, hogÿ megh tarchÿa aʒ Iʒeketh,
ke̊ſd ere̊ſſen aʒ val cÿonthoʒ, ke̊re̊ʒtwl ke̊ſſed penÿgh aʒ
ke̊teſth, aʒ megh ſerwe̊th valhoʒ, es aʒ maſfele̊l valo oldalhoʒ,
aʒ ke̊teſth igh haggÿad heted napÿgh.
Aʒ Ke̊nÿe̊k cÿonth mÿkor aʒ ke̊nÿe̊kbe̊l kÿ eſÿk. Eʒt (Cubitus)
mÿnde̊nnel leg nehеʒeb helÿere vinnÿ. Ige̊n ſÿetnÿ kel ennek
helÿere vÿtelewel, merth fele̊ hogÿ forro kelewen leʒe̊n aʒ Nagÿ
faÿdalom mÿath raÿtha, kÿ ha megh leʒe̊n, ige̊n nehеʒ aʒ vthan
helÿere vinnÿ aʒ chÿontoth, Se̊th fele̊ hogÿ aʒ betegh vgÿan megh
is hal mÿatta ha ige̊n kÿ eſe̊th aʒ cÿonth. Ennek ÿele nÿlwan
valo, merth egÿ fele̊l georbeſegh vagÿon, Mas fele̊l nagÿ vapa,
+596
aʒ karth megh nem haÿthatnÿ, ſem aʒ vallara fe̊l nem tehetÿ aʒ
keʒeth. Igh kel aʒerth aʒ kÿ eſe̊th ke̊nÿeokcÿontoth helÿere vinnÿ.
Egÿ Embe̊rrel tartaſd aʒ Betegh vallath, Maſÿkkal tartaſd aʒ
karÿath de aʒth ige̊n kÿ terÿeʒteſſed, the aʒ keʒedeth te̊d aʒ
ke̊ne̊k cÿontra, es mÿnd aʒ keth hwelkeoddel nÿomd aʒ ÿʒeketh,
awagÿ Nÿomd aʒ tenered te̊wewel mÿnd aʒ keth teneredewel,
addÿgh hogÿ helÿere me̊nnÿe̊n aʒ kÿ eſe̊th cÿonth. Ha penÿgh
oda be me̊nth aʒ cÿonth, igh hoʒʒad kÿ. Aʒ vallath es aʒ karÿath
aʒ mÿnth mondok tartaſſad, annak vtanna aʒ eggÿk keʒeth aʒ
maſikkal fogaſd ere̊ſſen eoʒwe, mÿnd aʒdigh hogÿ aʒ ke̊nÿe̊k
cÿonth vÿʒʒa helÿere me̊nnÿe̊n. Ha ÿde kÿ eſe̊th aʒ ke̊nÿe̊k
cÿonth, annak helÿere vÿtele ige̊n Nehеʒ, ʒwkʒege̊s aʒerth hogÿ
aʒ karÿat eʒ ilÿen ige̊n fe̊le̊tte kÿ terÿeʒʒe, ſmÿnde̊n fele kel
forgatnÿ aʒ karÿath, kend megh valamÿ olaÿal aʒ keʒedeth,
annak vthanna, nÿomÿad aʒ Iʒeketh ige̊n ere̊ſſen es ʒorÿcchad
aʒ ke̊nÿe̊k cÿontoth ige̊n ere̊ſſen mÿgh nem be megÿe̊n helÿere,
[ennek] [v]thanna ke̊ſd be giogÿto flaſtrommal, es
ke̊ſd [aʒ] ke̊nÿe̊keth aʒ Nÿakahoʒ, Smÿkor ÿmmar megh
[gÿogÿ]ul, de faÿdalom maradna oth, es Nehеʒen [moʒo]gna aʒ

kẘnÿẘk cÿonth, tegÿ Baknak faggÿat [oh]aÿath ẘʒwe elegÿtwe
reaÿa.
[A]ʒ keʒ Fẘnek helÿebẘl valo kÿ eſeſenek ees [mÿẘnÿw]leſenek
(Iunctura man[us]) kẘnÿw moggÿa vagÿon, aʒ keʒ feÿet [aʒ kÿ]
mẘnÿwlt helÿẘn teteſd egÿ deʒkara. Egÿ [embẘr] nÿucha kÿ aʒ
Betegh keʒeth, tẘd aʒ teneredeth [aʒ meg]h dagadoth Iʒre, es
nÿomÿad addigh hogÿ aʒ [termeʒ]eth ʒẘrenth valo helÿere
mẘnnÿẘn, keoſd be [va]lamÿ flaſtrommal, es had vgÿ egÿnÿhan
napon, [aʒ] vthan old el, es ha aʒ Iʒekben valamÿ Neheſſegh
[vo]lna, chÿak melegh vÿʒʒel moſſad. Ha aʒ vÿa [mẘ]nÿwl kÿ
embẘrnek, aʒ hwelkẘddel nÿomd helÿere.
(Ancha... Aʒ Cÿombnak chÿontÿa Negÿ modon eſÿk kÿ
Chÿontna... awagÿ... helÿebẘl, vagÿ ÿde kÿ fele, vagÿ oda be fele, hatra,
Chÿonth) vagÿ elẘ. Ide kÿ mÿkor eſÿk, aʒ Lab megh rẘwÿdebbwl
aʒ maſÿknal, es aʒ Cÿomb kẘʒth vapa teccʒÿk, es aʒ Cÿomb
kẘʒnek hatulſo reʒe megh dagad, es aʒ Terd oda be fordul. Oda
be fele mÿkor eſÿk, aʒ Lab hoſßabnak talaltatÿk aʒ maſÿknal,
es aʒ Terd dagattabnak laccÿk awagÿ magaſbnak aʒ maas
+597
Terdnel, es aʒ keth Cÿomb keoʒÿth eoʒwe nem ʒorÿthatnÿ, merth
aʒ Cÿomb kẘʒ fẘl dagad nÿlwan valokeppen, mÿwelhogÿ aʒ
Chÿpẘ cÿontnak feÿe ala ʒal aʒ Cÿomb kẘʒre. Mÿkor oda elẘ
eſÿk, akkor aʒ Sʒarakath ẘʒwe tehetnÿ, de aʒ Terdnek nagÿ
faÿdalmawal, es aʒ labon nem ÿarhatnÿ hanem chÿak aʒ Sarkon,
aʒ Cÿomb keoʒÿ megh dagad, es aʒ Vÿʒelet is megh bantatÿk.
Ha penÿgh oda hatra fele eſÿk kÿ, aʒ la[b megh]
rẘwÿdwl, es nehezen Nÿuÿthattÿa kÿ, aʒ [cÿomb] kẘʒÿ megh
lagÿul, es aʒ Chÿpẘ cÿontnak [feÿe] horgaſon nemwen [!] le
haÿol, aʒ Terdeketh [ẘʒwe] nem tehetnÿ kwleomben hanem ha
aʒ Cÿom[bÿat] is ẘʒwe teʒÿ. Effele kÿ eſeſẘketh megh [kel]
ſÿetwe giogÿtanÿ es helÿere vinnÿ, merth [ha va]lamÿ Nedweſſegh
ʒarmaʒÿk oda, felẘ hogÿ [megh] rothad oth, es mÿnd aʒ
Egeʒ tagoth meghr[ontÿa] Kẘʒẘnſegẘs keppen ÿgh vÿgied helÿere
[fogd] megh aʒ Chÿpẘth, es kÿ nÿwÿtwan aʒ Iʒek[et moʒ]gaſſad
kÿwl, mÿgh nem helÿere megÿẘn aʒ C[hÿpẘ] Awagÿ, egÿ
Embẘrrel,
+599

Tablaÿa eʒ Kẻnÿwnek

Eotẻdÿk reßenek.

Fegÿwer awagÿ egÿeb mÿa lẻth Sebẻkrẻl,
Sebnek Forraʒtaſarol,
Sebnek gÿogÿtaſarol,
Sebnek Verenek megh allataſarol,
Ha aʒ Agÿ Velẻrẻl chÿorogh Vęr,
Aluth Verrẻl,
Puſka lẻwes, Nÿl lẻwes, es Kopÿa Eokleles ellen valo Ir,
Mergẻs Nÿlnak lẻweſerẻl,
Puſka por Mergenek aʒ Sebbẻl kÿ vetelerl,
Vaſath es egÿeb allatoth mÿnth kelÿẻn aʒ Sebbẻl
kÿ vẻnnÿ,
O Sebnek valo Vÿʒ,
Mergẻs Sebrẻl,
Rothado Sebrẻl,
Taſkas es Feʒkes, Kemenÿ Meelÿ Sebrẻl,
Agÿ velẻ hartiaÿanak Seberẻl,
Seb mÿa ha kÿ nem ʒolhath,
Sebnek Twʒeſſeggerẻl,
Sebben Valo Ferẻgrẻl,
Sʒẻmerẻm Teſtnek Seberẻl,
Monÿaknak Seberẻl,
Chÿontra Huſnak Neweleſerẻl,
Sebben Huſth Neweleſrẻl,
Vad Huſnak aʒ Sebbẻl kÿ veʒteſerẻl,
Sebnek fẻlwl aʒ Sʒÿneth be Forraʒtaſrol,
Sebẻſẻknek valo Ital
Inaknak Seberẻl
Inaknak megh Nÿulaſarol
+600
Inaknak megh Sʒaradaſarol
Inaknak megh Sugorodaſarol
Iʒẻn valo Sebnek Twʒeſſegerẻl
Iʒ VÿʒnekChÿorgaſarol
Sʒaraʒto Sʒerʒam
[Fẻ]nek wteſerẻl
[V]ad huſrol
Chÿontbelÿ Nÿawalÿakrol
Chÿontnak Tẻreſerẻl.
Tẻrẻth Chÿontnak kÿ vetelerẻl

Magas helrő̊l ha kÿk le eſnek
Sʒakadaſrol es romlaſrol
Iʒeknek kÿ Mő̊nÿwleſerő̊l
Chÿontnak aʒ Iʒbő̊l kÿ eſeſerő̊l
+601

Mergẟs Allatoknak megh maraſarol.
Es egÿeb mergẟs dolgoknak
artalmÿ ellen

Hatodÿk reß.

+603

Mergẟs Allatokrol ualo
Oruoſſagok.

Mÿndẟnfele Merẟgh valamelÿ aʒ Teſtben be megÿẟn vetelnek altalan, vagÿ be hath Maraſnak altala, mÿndẟn ẟ tehetſegewel ellene aal annak aʒ Eledelnek, aʒ melÿel taplalÿuk magunkath, Merth Mÿkeppen hogÿ aʒ Eledel aʒ mÿ Teſtwnknek verewe valtoʒÿk, es mÿndẟn reʒeben haſonlowa leʒẟn aʒ Tagokhoʒ, aʒ melÿeketh w taplal, aʒoknak helÿeben mẟnwen aʒ melÿek ÿmmar onneth el oʒlottanak. Aʒonkeppen aʒ Merẟgh, aʒ mÿ Teſtwnketh es tagaÿnkath aʒ melÿhẟʒ legh elẟʒẟr ragad, magahoʒ haſonlo mergẟs termeʒetwe valtoʒtattÿa. Merth mÿkeppen mÿndẟn ÿo elẟ allatok, es mÿndẟn gÿwmẟlcÿẟk, melÿet terẟmth aʒ feold, Ees aʒ melÿek Etelre valok, ha mÿ altalunk megh Etetnek, aʒ mÿ taplalaſunkra es Elteteſwnkre leʒnek es valtoʒnak, Vgÿ, Ellenkẟʒẟkeppen, aʒ Mergẟs dolgok ha aʒ Mÿ teſtwnkben be vetethnek, aʒ mÿ Teſtwnknek mÿndẟn Tagaÿth mergẟſſe chÿnalÿak.
Tudnÿ illÿk aʒerth, es vgÿan ßwkſegẟs ertenÿ, hogÿ aʒ Mergek Harom rendbelÿek, Vagÿ Fwektwl, vagÿ Elewen allatoktul, Vagÿ Feoldben termẟ Ercʒẟktwl vagÿon vezẟdelmes ereÿẟk.
Aʒ Fwek keoʒʒwl, aʒ Eledelnek termeʒetÿwel ellenkẟʒnek telÿeſſeggel ees vÿaſkodnak mÿnd aʒok, aʒ melÿek ha megh Etethnek nem hogÿ taplalnak es Eltetnek aʒ Teſtẟth, Sẟth aʒ ÿol taplalth Teſtẟth is, aʒ magok mergẟs termeʒetÿre valtoʒtattÿak, mÿnth aʒ Feÿer hunÿor, Farkas haas, Bẟrẟk, Laurus fa lewelw roſa, es tẟbbek effelek. Aʒ Elewen allatok kẟʒʒwl mergẟkkel artalmaſok mÿnd aʒok, aʒ kÿknek termeʒetẟk ellenkẟʒÿk es artalmas aʒ Embẟrÿ termeʒetnek, Mÿnth eʒ megh teccʒÿk aʒ Vipera kegÿoban, Aſpis kegÿoban, Baſiliſcus kegÿoban, Tengẟrÿ nÿulban, Chÿrke Bekaban, Scorpioban, Fekete mergẟs Pookban, Salamandraban, Ees Dwhẟs allatoknak megh maraſaban. Aʒ Erchẟkben penÿgh mÿnd aʒok Mergẟſẟk, valamelÿeknek gonoʒ es halal
+604

hoʒo tehetſegȩ̊k vagÿon, Mÿnth aʒ Kenȩ̊ſȩ̊, Aranÿ ʒÿn Sarga
feſtek, Sandaracha, es Magnes kȩ̨, es ehȩ̊ʒ haſonlok.
Toabba, nem chÿak affele Mergek artalmaſok melÿeketh
Embȩ̊r aʒ Sʒaÿan be veʒȩ̊n, de Sȩ̊th aʒok is aʒ melÿek kwlſȩ̊
reʒen tȩ̊rtennek Embȩ̊rnek. Aʒ Sʒaÿon be vetetȩ̊th Mergek kÿk
Embȩ̊rnek Eletÿth el veʒÿk, adatnak vagÿ Etelben, vagÿ ÿtalban,
vagÿ valamÿ orwoſſagban. Aʒ melÿek penÿgh kÿwl eſnek, aʒok
Mergȩ̊s allatoktul tȩ̊rtennek es leʒnek. Merth aʒ Embȩ̊rȩ̊keth eʒ
ÿlÿenȩ̊k nem chÿak maraſokkal vagÿ chÿpeſȩ̊kkel ȩ̊lÿk megh, De
lataſokkal, leheſȩ̊kkel, es megh tapogatwan Eoketh (aʒ mÿnth
nemelÿek irÿak) megh ȩ̊lÿk. Maraſokkal es Chÿpeſȩ̊kkel eolnek,
aʒ Vipera kegÿok, Aſpiſok, Scorpiok, Dwhȩ̊s Ebek, Es egÿeb
effelek. Lataſſal penÿgh es leheſſel (aʒ mÿnth Galenus irÿa)
mÿngÿaraſth El Veʒth aʒ Baſiliſcus. Tapaʒtaſſal Nemelÿ kegÿo
ȩ̊lÿ megh aʒ Embȩ̊rth, (aʒ mÿnth Auicenna irÿa) hogÿ kopiaÿawal
Egÿ Vÿteʒ Egÿ kegÿot altal wtȩ̊th volth, es Mergȩ̊s ereÿeth aʒ
kegÿo aʒ kopÿan vegÿgh bochÿatotta aʒ keʒere, melÿ keʒeth
elȩ̊ʒȩ̊r megh mergȩ̊ſÿtȩ̊tte, kÿtwl oʒton mÿnd aʒ Egeʒ teſte el
veʒȩ̊th. mMtthiolus is aʒth irÿa hogÿ aʒ Tridentumÿ meʒȩ̊ben
ilÿen leoth dolgoth tud, hogÿ Egÿ paraʒth Embȩ̊r aʒ maga
ʒȩ̊leoÿeben egÿ halomra ʒokoth volth fȩ̊l mȩ̊nnÿ, es Sʒȩ̊lȩ̊ÿth
onneth ȩ̊rÿʒnÿ, Egÿ Napon oth aʒ Halmon aʒ laba melleth
megh laath egÿ rettenetȩ̊s nagÿ kegÿoth, kÿnek aʒ Feÿeben
<altal> dardaÿath altal wthÿ, Es mÿkor aʒ Kegÿo ÿdeſtowa erȩ̊ſſen
tekerȩ̊gne, vegre aʒ Darda Nÿelere tekerȩ̊dÿk feol, kÿth aʒ
paraʒth Embȩ̊r erȩ̊ſſen keʒd tartanÿ, Es aʒonkȩ̊ʒben le eſÿk aʒ
feoldre nagÿ reʒketeſſel aʒ paraʒt Embȩ̊r, kÿtwl megh ÿedwen,
keʒd erȩ̊ſſen kÿaltanÿ, es kernÿ aʒ kȩ̊rwl valo paraʒth Nepeketh
hogÿ hoʒʒaÿa ÿwienek, Melÿet amaʒok megh halwan es oda
futwan, aʒ paraʒth Embȩ̊rth holt Elewenwl talalÿak. De megh
ȩ̊ſmerwen aʒth hogÿ aʒ ʒerenchÿetlenſegh eſȩ̊th volna aʒ megh
Eoletȩ̊th kegÿo mÿa, Tȩ̊rÿekkel es Egÿeb orwoſſagokkal aʒ Embȩ̊rth
fȩ̊l elewenÿtÿk. De mÿndaʒon altalis, keth Eʒtendeÿgh aʒ
vthan, Teſtenek erʒekȩ̊nſegenek el tawoʒaſawal fekwth aʒ Agÿban,
es betegȩ̊ſkȩ̊dȩ̊th ÿelȩ̊ſben aʒʒal aʒ keʒewel melÿel aʒ Oktalan
kegÿoth megh eolthe volth. Immar aʒerth nem kel chÿudalnÿ
(aʒ mÿnth Galenus valÿa) hogÿha aʒ Dwhȩ̊s Ebnek Nÿala, aʒ
Embȩ̊rÿ Teſtȩ̊th megh erÿ, ʒÿnthe vgÿ megh dwhȩ̊ſitÿ, mÿntha

megh marta volna. Ne chÿodalÿa aʒerth ſenkÿ, ha amaʒ Aſpis
kegÿonak Nÿala, melÿeth Neweʒnek ilÿ Newel Ptÿas, aʒaʒ, Rẽſth,
+605
valakÿketh megh eęr, megh ẽlÿ. Haſonlokeppen, Nemelÿ
kegÿẽtlen Mergek kÿketh meſtẽrſeggel megh chÿnaltanak, megh
cÿelekẽʒÿk, hogÿ ha aʒ kengÿelt megh kenÿk vele, aʒ kÿ aʒ Nÿerẽgben
fẽl wl, annak aʒ Chÿʒmaÿan vagÿ Sʒekernÿeÿen altal hath,
Smÿkor aʒ Meʒÿtelen Talpara erkẽʒÿk, onneth aʒ Bwrẽn altal aʒ
Teſtben be mẽnwęn, mÿndẽn tagokath el ronth es megh Emeʒth.
Eʒth penÿgh ſenkÿnek nem kel chÿodalnÿ, merth aʒ mÿ Teſtwnkben
valo Lelẽk lako Nagÿ Erek (aʒ mÿnth irÿa Galenus)magokhoʒ
vonʒnak mÿndẽnth aʒth, valamÿ kẽrwlẽttẽk keoʒel vagÿon, Melÿ
megh bÿʒonÿttatÿk aʒ Naponkenth valo Keneſẽkbeol es
Fwſtẽleſẽkbeol, De Vadnak olÿ Mergek is, melÿek chÿak aʒ
ßaglaſſal, (aʒ mÿnth Raſes nemelÿ gombakrol emlekeoʒÿk,) halalt
hoʒnak aʒoknak, aʒ kÿk orrrokkal megh ʒagolÿak. Mÿnth eʒ megh
tẽrtenth Sena Varaſaban Olaʒ orʒagban, Merth Egÿ Embẽr aʒ
Sʒẽkfw vÿragoth Mergẽs allattal megh chÿnalta volth, Es atta
egÿ Embẽrnek ʒaglanÿ, kÿ aʒ ʒagolaſſal le eſẽth aʒ fẽldre, es
aʒonnal megh holth.
Mÿndẽn Embẽr penÿgh aʒ Mergeth nem arthatowa tehetÿ,
hogÿha orwoſſagokath, akar magatul valokath, akar penÿgh
chÿnaltakath ʒerʒamokbol, mÿnek elẽtte aʒ Merẽgtwl felelmes
volna, annak elẽtte hoʒʒaÿa veʒẽn. De Olÿakath aʒ kÿknek
bẽchwletẽs es lathato Ereÿek vagÿon, kÿkkel fẽlwl halaggÿa aʒ
Mergeketh, melÿeketh aʒ vthan magahoʒ veʒẽn. Aʒ magatul valo
orwoſſagok kÿketh Dioſcorides megh probaltnak ÿr, eʒẽk: Aſßu
Fÿge Dÿobellel ẽʒwe tẽrwę, Cÿtromnak Etele, Tatorÿan magwanak
megh ÿtala Borbol. Iſmeth lo Methanak lewele, Galenus
nagÿ dÿcherettel aÿanlotta aʒ Ruthanak leweleth dÿonak belÿwel
eoʒwe tẽrwen, es aʒth megh Ewen, Sẽth keth Fwget is megh
Soʒwan megh ẽnnÿ. Sʒerßamokbol chÿnalth kẽʒʒwl penÿgh, Nem
oknekwl ÿrta Galenus aʒ Mithridatumoth hogÿ fẽlwl halad egÿeb
orwoſſagokath, Merth annak eleſebẽl Mithridates Pontus Kÿralÿa,
olÿa chÿnalta vala magath, hogÿ a mÿkor magath megh nem
akarna adnÿ aʒ Romaÿaknak, Es megh akarna magath merẽggel
ẽlnÿ, magahoʒ vewen aʒ Mergeth, ſemmÿth aʒ Merẽgh Nekÿ
nem arthata. Melÿ dologbol aʒ vthan Galenus aʒ Tẽrÿekẽt
bẽchwletẽſbnek mondotta leonnÿ, annÿra, hogÿ lehetetlennek

montha hogÿ aʒ Tȓrÿeknek arthatna aʒ Merȓgh, valakÿ abban mÿndȓnnapon Enhera Keth Feÿer penʒ Nÿomonÿth aʒ mÿ tȓnne, magahoʒ veʒȇn, aʒ Mÿkeppen regȇn aʒ Romaÿ Aurelius Antonius Chÿaʒar ʒokot vala chÿelekȓdnÿ. Aʒ vthan Nemelÿek aʒ Arabiabelÿek kȓʒʒwl, aʒ geſtineth mondottak hogÿ fȓlȓtte igȇn
+606
haʒnos, Noſpolÿath, Foghagÿmath, es Retkȓth, de aʒok is aʒerth vgÿan fȓlÿeb valonak mondottak lȓnnÿ aʒ Tȓrÿekȓth.
(Ieleÿ) Ha kÿ aʒerth Etelben vagÿ Italban Mergȓth vȓth magahoʒ, aʒ olÿannak mÿngÿaraſth Teſtenek mÿndȇn ereÿe el ʒakaʒkodÿk. Es aʒ Sʒÿwnek feolȓtte Nagÿ bantaſatul el aÿul, Aʒ Orcʒaÿa megh kekwl, Sȓt aʒ Nÿelwe es Aÿaka megh feketȓdÿk, Aʒ Teſtenek kwlfȓ reʒeÿ, ÿeloſben aʒ kȓrmȓk, fekete
On ʒÿnwe valtoʒnak es megh kekwlnek, Aʒ Feÿȓ ßedȓleogh, Sʒawa vgÿan morgaſſal vagÿon, Es aʒ Sʒȓme kegÿȓtlenwl forogh aʒ agÿban. Homloka es Vakʒȓmeÿ kȓrwl eʒ ilÿennek, hÿdegh verÿtek wth kÿ.
Sʒwkſegȓs penÿgh Embȓrnek aʒth ÿgȇn eʒeben vȓnnÿ, ÿelȓſben aʒ Orwoſnak, hogÿ aʒ Merȓgh aʒ maga termeʒetÿ ʒȓrenth mÿchodas. Merth aʒ melÿ Merȓgh Melegh termeʒetw, mÿndȇn Belfȓ reʒeketh aʒ olÿan hamarſaggal fȓl gÿulaʒtÿa, fȓlȓtte nagÿ ʒomÿuſagoth ÿndÿth, aʒ Sʒȓmȓketh fȓl gÿulaʒtÿa, Sʒwntelen valo Nÿughatatlanſagoth ʒȓrȓʒ, es ßwntelen valo vęrÿtȓʒeſth is hoʒ.
Ha penÿglen aʒ Melegh termeʒeth melleth aʒ Merȓgnek ragaſra es rothaʒtaſra ereÿe vagÿon, mÿnth aʒ megh egetȓth Ruſicanak, Aʒ Aranÿʒÿn Sarga Feſteknek, Sandarachanak, es egÿeb effeleknek, Nagÿ faÿdalommal es gÿakdoſaſſal banthÿa megh eʒ ÿlÿen aʒ gÿomroth es aʒ Belȓketh, Melÿ Belȓkbęn gÿakorta korgaſok es morgaſok hallattatnak. Eʒȓketh oʒton kȓwetÿk, Imȓlges, Okadas, gonoʒ Melegh verÿtekȓk, neha, hÿdegȓk penÿgh neha, es aʒ Embȓr Sʒÿnenek kwlȓmb kwlȓmb valtoʒaſÿ. Aʒ melÿ
Merȓgh penÿgh hÿdegh termeʒetw, olÿ Meelÿ almath hoʒ aʒ Embȓrre, hogÿ gÿakorta vgÿan nagÿ munkawal ſerkenthetnÿ feol belȓle. Neha penÿgh annÿra el kabÿttÿa aʒ Agÿ velȓth, hogÿ ketelenſegh alat aʒ betegh ſok modnekwl valo hankodaſth teʒȇn aʒ Egeʒ teſtewel, aʒ Sʒȓmeÿwel, aʒ Sʒaÿawal, aʒ keʒeÿwel, es aʒ tȓb reʒeÿwel teſthenek, nem kwleomben mÿntha Bolond volna awagÿ reʒȓgh. Eʒȓk fȓlȓth aʒ egeʒ Teſthe el hwl, hÿdegȓt verÿtȓʒÿk, es aʒ Orcʒaÿa megh kękwl ÿgȇn es kÿetlen. Summa

ʒe̊renth mÿnde̊n Teſthe el lankad es el Tunÿul. Aʒ Melÿ
Mere̊gh Sʒaraʒ termeʒetw, aʒ olÿan megh ʒaraʒtÿa aʒ Nÿelweth,
es aʒ torkoth megh olthatatlan ʒomÿuſaggal banthÿa. Aʒ has
me̊nes megh ʒorul, Nehęʒen megÿe̊n aʒ vÿʒeleth, es mÿnde̊n
Tagok ʒaraʒokka leʒnek, es hoſßu vigÿaʒaſokkal vagÿon. Aʒ
melÿ Mere̊gh penÿgh Nedwes termeʒetw, fe̊l ſerkenthetetlen almat
hoʒ aʒ Embe̊rre, Haſme̊neſth, Aʒ ÿʒeknek es Inaknak helÿebe̊l
kÿ me̊neſeth, (aʒ mÿnth aʒ Magÿarok ʒolnak) kÿ me̊nÿwleſeth,
vgÿ annera hogÿ aʒ Sʒe̊me̊knek Inaÿ es keoteleÿ annÿra megh
+607
lagÿulnak es megh Nÿulnak, hogÿ ʒabad akarattÿok ʒe̊renth aʒ
Sʒe̊me̊k helÿe̊kbe̊l es vapaÿokbol el kÿ me̊nnek es vgÿan kÿ
fwgnek. Nagÿ gÿakorta aʒ Teſtnek is kwlfe̊ reʒeÿ megh rodhadnak.
Eʒeok aʒerth aʒ dolgok, melÿeketh aʒ Oruoſnak ige̊n eʒeben
kel ve̊nnÿ, es ÿnneth tud ÿteletе̊th te̊nnÿ. Ha aʒerth eʒe̊k eʒ
chÿelekе̊detе̊k, aʒ Embe̊rben kÿ aʒMmergeth hoʒʒa ve̊tte e̊regbe̊dnek,
halalnak bÿʒonÿos ÿele. De ha kÿſſebbe̊dnek, es aʒ Beteg
is naponkenth ÿobban vagion, megh giogÿulaſnak bÿʒonÿos ÿelę
vÿʒontagh.
Toabba, Valakÿk mergeth ve̊ttenek magokhoʒ, affelekbe̊l
legÿe̊n eledele̊k, aʒ kÿknek ereÿe̊k vagÿon nem chÿak aʒ
Teſthnek taplalaſara, hanem vagÿon tehetſege̊k aʒ Mere̊gnek
artalmanak is ellene allaſara, Kÿk keoʒʒwl fe̊le̊tteb dÿchertetÿk
aʒ Sʒamar Teÿ, Aʒ Iuh Teÿ, es kechke Teÿ. Aʒ wne̊ Teÿ es
Aʒʒonÿ allath Teÿ, ÿele̊ſben aʒ melÿeth aʒonnal feÿnek, es megh
ÿtatÿk, Iollehet mÿnde̊n Teÿ haʒnoſb legh ÿnkab aʒ olÿan
Mere̊gh ellen a kÿ Melegh termeʒetw es rago, hogÿnem mÿnth aʒ
te̊b termeʒetw Mere̊gh ellen. Io erre aʒ Vaÿ is, es aʒ Huſnak
ke̊wer lewe, aʒ Halnak is, Melÿek hogÿ Sÿroſbak legÿenek,
Vaÿat tehetnÿ hoʒʒa, awagÿ valamÿ ÿo keowerth olÿ allateth aʒ
kÿwel Embe̊r eel. Merth aʒerth ÿok aʒ keower dolgok, es aʒert
haʒnoſok, hogÿ aʒ vtakath megh rekeʒtÿk, es nem bochÿattÿak
ſnem haggÿak aʒ Merge̊th altal me̊nnÿ. Se̊th mÿkor aʒ Mere̊gh
hewÿth es ragh, eʒ ke̊werſegh chÿpke̊de̊ voltath annak megh
laſſittÿa. Annakokaerth erre eʒ dologra, Ennÿ valo allatoknak
Agÿa veleÿeok, es Chÿontÿokban lewe̊ vele̊k ÿonak ÿteltetnek
leonnÿ. Helÿe penÿgh eʒ ilÿennek aʒ kÿk mergeth ve̊ttenek,
ʒwkʒegh hogÿ vÿlagos legÿe̊n, ahol ſemmÿ artalmas dologgal aʒ
Eegh megh nem fe̊rte̊ʒtete̊th. Aʒt penÿgh aʒ helth ÿo ʒagu allatokkal

kel megh fwſtẻlnÿ, olÿakal aʒ kÿk aʒ Merẻgnek ereÿeth
el wʒÿk, Erre penÿgh igẻn ÿo, mÿndẻnÿk fele Sandalum Fa,
Mÿrrha, Stÿrax, Aloes, Maſtix Fa kÿt Agallochumnak hÿnak,
Chÿer lewelw Fw, Cÿtromnak hea, Fenÿw magh, es annak megh
ʒaradoth faÿa, ſtẻbbek effelek. Effele Merẻgh vẻth Embẻrẻk
penÿgh keweſeth alÿugÿanak awagÿ egÿ chÿẻppẻth ſe, merth aʒ
Alwas ben tartÿa aʒ Belſẻ reʒekben aʒ Mergeth, es igh kẻnnÿebben
rea megÿẻn aʒ Sʒÿwre. Aʒ vigÿaʒaſok vÿʒontagh eʒ ellen,
aʒ Teſtnek kẻʒepÿrẻl ÿde kÿ aʒ kwlſẻ reʒre vonʒak.
Eʒẻk megh lewen, legh elẻʒẻr, ʒorgalmatoſſaggal aʒon kel
igÿekẻʒnÿ, hogÿ aʒ be vẻth merẻgh kÿ vetteſſek. Melÿ dologra
haʒnoſb ſegÿtſegh ſemmÿ Nem leheth mÿnth hogÿ aʒ Betegh
okaggÿek, de vgÿ, hogÿha aʒ Merẻgh meegh aʒ gÿomorban
+608
vagÿon. Hogÿha penÿgh ÿmmar aʒ Belben ʒalloth ala, mÿngÿaraſth
onneth Crÿſtellÿel kel kÿ vẹ̈nnÿ. Eʒ is oda valo, hogÿha
okadaſth ÿndÿto orwoſſagokkal, nem okadhatnek aʒ Betegh,
tehath Has ÿndÿto orwoſſagokkal, es Crÿſtelÿẻkkel eccʒẻrſmÿnd
hoʒʒa kẹ̈l Nÿulnÿ, (aʒ mÿnth Raſis irÿa). Indÿto orwoſſagok
kẻʒʒwl penÿgh legh alkolmatoſb erre, aʒ Agaricum ees Rhabarbarum,
merth eʒẻk nem chÿak ÿndithnak, de aʒ Merẻgnek ereÿenek
is ellene tuſakodnak. Nemelÿek vgÿan eʒẻnth tulaÿdonÿttÿak,
annak aʒ Fwnek is, kÿth magÿarul Fẻld Epeÿenek Neweʒnek,
Eʒẻknek vthanna, olÿ Crÿſterẻk haʒnoſok (aʒ mÿnth Dioſcorides
mongÿa) aʒ melÿek erẻſſek es Sʒÿwo termeʒetwk, Kÿkhẻʒ ha
kẻwer lewekbẻl, vagÿ Vaÿbol, vagÿ Teÿbẻl aʒ melÿ Crÿſtereket
chÿnalnak elegÿtnek, hogÿ towab aʒ Merẻgh ne meheſſẻn es ne
haſſon, aʒ mÿnth ʒokot aʒ Ver haſban tẻrtennÿ, Nem ÿtelẻm
haʒontalan dolognak lẻnnÿ, ÿeleoſben mÿkor aʒth Embẻr bÿʒonÿoſkeppen
eʒebẹ̈n veʒÿ, hogÿ aʒ Merẻgh ÿmmar aʒ Belẻketh
megh ſebẻſÿtẻttẹ̈. Mÿnekokaerth Auicenna ÿgẻn dÿcherte eʒt,
hogÿ aʒ Okadas vthan ſok bw Teÿeth ÿgÿek aʒ olÿan Betegh, es
Crÿſtellÿel elÿẹ̈n, merth aʒ Merẻgnek artalmas voltath megh
tẻrÿ, Ees gÿogÿth is: Sẻth aʒ Okadaſok es Crÿſtelÿẻk megh
lewen, ÿgẻn haʒnalnak annak vthanna aʒ Merẻgnek erẻs el
fordÿtaſÿ, tudnÿ illÿk olÿak, kÿk nem chÿak ellene alnak
es megh tÿltÿak aʒ Mergeth hogÿ aʒ Sʒÿwre ne meheſſẻn, de
Vgÿan el kÿ vonʒak aʒ belſẻ Nẻmẻſb tagokrol, ÿde kÿ aʒ kwlſẻ
tagokra. Ennek okaerth ÿgẻn haʒnoſnak ÿtelhetnÿ aʒ kẻppẻlÿẻketh,

hogÿha gÿertÿa langal aʒ Farokra es aʒ Chÿombokra
hannÿak es ragaʒtÿak. Haʒnal eʒ is hogÿha temerdȩ̊k vaʒonnal
teorlÿk aʒ Teſtȩ̊th, es aʒ keʒeknek Labaknak vÿaÿra igȩ̊n ʒoroʒ
Belenchÿkeoth vetnek, kÿk faÿdalmath ÿndÿtnak, haſonlokeppen
aʒ karokra es aʒ Sʒarakra is, Chÿoda igȩ̊n maſſele fordul aʒ
Merȩ̊gh aʒ belſȩ̊ reʒekbȩ̊l aʒ kwlſȩ̊ reʒekre vgh is, hogÿha aʒ
Betegȩ̊th olÿ kad fȩ̊rdȩben wltętÿk, kÿben arra valo fweketh
vethnek, awagÿ olÿ Gȩ̊ʒben wltetÿk ßaraʒban, ahol verÿteke
ÿndul, Merth effele kwlſȩ̊ Melegſegh, hathato keppen aʒ Mergeth
ÿde aʒ kwlſȩ̊ reʒekre vonʒa. Eʒ penÿgh fȩ̊lȩ̊tte haʒnos orwoſſagh,
hogÿha aʒ Elewen Eoʒwernek, awagÿ Elewen Lonak aʒ belÿt
hamarſaggal kÿ vetÿk, Es aʒ betegȩ̊th aʒ Allatban bele wltetÿk
vgÿ melegȩ̊n mÿngÿaraſth, Es mÿhelÿȩ̊n aʒ megh hwl, iſmeth
maaſt haſÿcchÿanak mÿnd addigh aʒ mÿgh elegh leʒȩ̊n. Erre
penÿgh legh haʒnoſbak aʒ Hÿm awagÿ Nȩ̊ſten Eoʒwernek (talan
aʒerth hogÿ aʒ allatok fȩ̊lȩ̊tte melegh termeʒetwek) Merth vgÿ
beʒellÿk hogÿ aʒ Hatodÿk Alexander Papanak Fÿa aʒ Merȩ̊gtwl
+609
ÿgh ʒabadulth volth megh. Kÿ mÿkor Egÿ vachÿoran egÿnÿhan
Cardinalnak Mergȩ̊th akarna adnÿ, maganak es aʒ Apÿanak ada
nagÿ tudatlanul. Eʒȩ̊dben vȩ̊d aʒerth eʒth, hogÿ Eʒ Orwoſſagokkal
bathor mÿnd elteſd is aʒ Betegeoth, de aʒerth aʒ Orwoſſagokkalis
kÿk probaltattak, vgÿan elteſſed aʒ Betegȩ̊th, a melÿek
aʒ Merȩ̊gnek artalmath el vehetÿk. Aʒ magatul (Simplex)
valo Orwoſſagok penÿgh, erre, aʒ kÿk alkolmatoſoknak laccʒoth
lȩ̊nnÿ Dioſcorideſnek es aʒ tȩ̊b Gȩ̊rȩ̊gh Doctoroknak. Obor kÿth
bwſeggel kel ÿnnÿa, Agaricum, Iſthen faÿa, Vad muſtar, Machka
tȩ̊wiſnek gÿȩ̨kere, Tatorÿannak Es Sarga Repanak magwa, Lo
mentha, Bechÿ fw, Caſtoreum, pȩ̊ʒercʒenek kÿ fachÿarth lewe,
Nȩ̊ſten Farkas alma, Vad ruthanak magwa, Bakfw, Fordulo fw,
Fa heÿ, Caſſia, Fenÿw magh, Cÿtrom, Sʒaraʒ Lemonÿa, Es eʒȩ̊knek
magwok, es Naranch alma magwaſtul, Makkok, ÿelȩ̊ſben
Chÿerfa Makÿa, ha porra tȩ̊rÿk es Aʒʒonÿ embȩ̊r teÿben megh
aggÿak ÿnnÿa, Eoth lewelw fw gÿȩ̊kerenek kÿ fachÿarth lewe,
Nÿulnak megh aluth Teÿȩ̨, Menÿethnek huſa kÿth megh ſoʒtak
es megh fwſtȩ̊ltenek, awagÿ ſokkal ÿob hogÿha aʒ Arnÿekon
megh ʒaraʒtottanak, kÿth borral kel be vȩ̊nnÿ. Elȩ̊ fÿaʒo Ebnek
Teÿe, Caporna, Feÿer Tȩ̊wÿſſes lapu kÿth pÿliſke fwnek es
Baba kalacchÿanak is hÿnak aʒ gÿȩ̊kere, Apium borban fȩ̊ʒwe,

Boÿtorÿannak kÿ fachÿarth lewe, Sʒulaknak magwa Chÿerlewelw
fw, paſtor erʒenÿe, Cretabelÿ Dictamnus. Aʒ Arabſok es aʒ
moſtanÿ Oruos Doctorok kẘʒʒwl nemelÿek ÿonak mongÿak:
Geʒtÿneth, Noſpolÿat, Cʒÿtwartoth, Siriaÿ Dÿoth, Baber magoth,
Gench fwnek gÿẘkereth, Feÿer Dictamnuſth, Tormentillath, Kek
liliom gÿeokereth, Aranÿ gÿẘker fwnek gÿẘkereth, Eorwen gÿẘkereth.
Es Eoregh Eger fark fwnek gÿẘkereth: Ręubarbarumoth,
Boroſtÿannak gÿwmẘlcÿeth, Bolus Armenuſth, Chÿeongẘ fweth,
Eoregh Cÿprot [!] Fath, Mumÿath, Chÿaba ÿreth, Sʒenth Ilona
aʒʒonÿ fweth, kÿt Nagÿ roponcʒnak is hÿnak, Angelicath, Sʒapora
fwnek kÿ fachÿarth leweth, Eoregh legÿeketh, Magas papradoth,
peſmath, Ambarth, Aʒ melÿ chÿontoth aʒ Sʒarwaſnak Sʒÿweben
talalnÿ, Ees aʒ Sʒarwaſnak Sʒarwath, Medwe monÿaÿth,
es Koſnak, Fekethe gÿoparth, Smaragdoth, Beʒaharth, papa
fweth. Sok Sʒerßamokbol chÿnalth Orwoſſagok kẘʒʒwl (Composita)
penÿgh, eʒth ketſegnekwl ÿrhattÿuk, hogÿha ÿgaʒ Teorÿek talaltathatnek,
Merẘgh ellen vgÿan nem volna maas egÿeb ſegÿtſegh
ʒwkʒegẘs. De mÿerth hogÿ olÿant Nem talalhatnÿ, aʒ kÿnek
chÿnalaſa volta keppen megh volna, merth mÿ ʒwkẘlkẘdwnk effele
ʒerʒam nekwl, Igaʒ Faheÿ, Balſamum, Macedoniaÿ petreſelÿem,
Mÿrrha, Folium, Calcitis, Amomü, Aſpalathus, es Calamus odoratus
+610
nekwl, aʒ melÿ ʒerʒamok fẘlẘtte ʒwkʒegeſẘk volnanak aʒ
Tẘrÿekben, Annakokaerth Bÿʒonnÿal nem valhattÿuk, hogÿ aʒ
Moſtanÿ tẘrÿek aʒ melÿeth arulnak, aʒ Regÿwel ęrÿẘn. Ielẘſben
mÿkor nÿlwan vagÿon, hogÿ Galenus ÿdeÿben is, mÿkoron aʒ
Romaÿ bÿrodalom volth, tÿʒtan es igaʒan megh keʒÿttetẘth
Tẘrÿekeoth aʒ mÿnth kellẘth volna, Nem chÿnalhattanak (aʒ
mÿnth eo maga Galenus mongÿa, aʒ Orwoſſagokrol ÿrth elſẘ
keonÿweben), hanem chak aʒ Imperatorok, Iolleheth Noha igaʒ
elegge Nagÿ kaʒdagh Fẘ embẘrẘk voltanak Antonius Chÿaʒar
ÿdeÿeben, kÿk aʒ Tẘrÿekeoth chÿnalnak. Ha mÿndaʒonaltalis aʒ
Teorÿekẘth moſtanÿ wdẘben <hogh> tudos Embẘrẘk olÿ probawal
keʒÿtÿk megh, aʒ mÿnth Galenus tanÿttÿa Elſẘ keonÿweben, aʒ
melÿeth Piſonak ÿrth, elhetnÿ aʒ Merẘgh ellen vele, vgÿan eʒẘnth
erthetnÿ aʒ Mithridatum felẘlis kÿ ʒÿnthe annÿ haʒnos (noha
kẘnnÿebben chÿnalhatnÿ megh) merẘgh ellen mÿnth aʒ Tẘrÿek.
Egÿ orwoſſagh igẘn fw vagÿon mÿndẘn merẘgnek (Oruoſsagok)
ereÿenek megh Enhÿteſere: Fordulo fwnek gÿẘkereth vegÿ Negÿ

Nehezekȇth, Merȇgh gÿȇzȇ fweth, Chÿalaneth mÿndȇnÿkbȇl
Nÿolcʒ Nÿolcʒ Nehezekeoth, Angelicaeth, Feÿer Malwaeth
mÿndenÿkbȇl tÿzȇn hat hat Nehezekeoth, Vad Angelicaeth,
harmÿncʒ ket Nehezekeoth, Sʒenth Ianos kenÿereth, Tÿzȇnketh
Nehezekeoth, Tȇwÿſſes Lapunak kÿth Pÿliſkę fwnek is
hÿnak, Tÿʒ Nehezekeoth aʒ gÿeokerenek heaban, Eʒ fȇlwl megh
newezȇth fweknek gÿȇkereÿth vagÿ kÿs aʒʒonÿ hawanak ʒÿnthe
aʒ vegeben, vagÿ ʒenth Mÿhalÿ hawanak ʒÿnthe aʒ eleÿben
ʒȇggÿed megh, (merth mÿnd aʒ gÿȇkerȇk kel) es apro darabokra
vagdald, es ʒaraʒd megh arnÿekon. Aʒ vthan veſd egÿ faʒekban
mÿnd, tȇlch igȇn erȇs feÿer Ecʒetȇth rea, es feodeoth tegÿ aʒ
faʒekra, kÿth igȇn erȇſſen be tapaʒ, es fel oraÿgh forrald erȇſſen
twʒnel, Aʒ vthan vȇd el aʒ Twʒtwl, Es mÿkor megh hwl, ʒȇd
kÿ aʒ gÿȇkereketh, es iſmeth ʒaraʒd megh arnÿekon, Teord porra,
tegÿ eheoʒ Negÿ lewelw fwnek aʒ Bolÿoÿaban tÿzȇn kettȇth (Eʒ
fweth Farkas Babnak is hÿiak, Deakul herba paris Newe:) aʒ
lewebenis tegÿ hoʒʒa, harmÿncʒ hatoth: Ebben aʒ porban aʒ
Erȇs vaſtagoknak, agÿ megh ÿnnÿa maloſaban keth Aranÿ nÿomonÿth,
awagÿ ha aʒ nem volna, igȇn Few borban, Aʒ gÿeongeknek,
igaʒ elegh egÿ aranÿ Nÿomonÿth egÿ ÿtalban adnÿ, ha egÿ
ÿtal nem elegh tȇbzȇr agÿ, de akkor oʒton igaʒ elegh, egÿ
Nehęzeknek harmadreʒ nÿomonÿath adnod.
+611
Galenus fȇleotte igȇn dicherte eʒ orwoſſagoth aʒ Merȇgh
ellen, valakÿ Eteteſtwl fęlne, aʒ mÿnth aʒ Orwoſſagokrol ÿrth
maſodÿk keonÿweben ÿr rola. Fenÿw magoth keth Nehezekeoth,
Terra Sigillatath ket Nehezekȇth es hat feÿer penʒ Nÿomonÿth,
Ezȇketh tȇrd porra, es Fa olaÿal vagÿ Mezʒel elegÿch ȇzwę, Es
mÿkoron ʒwkʒegh lezȇn, Egÿ mogÿoronÿth Tÿzȇn Nÿolcʒ Nehezek
Meʒ Sȇrben awagÿ Mezes vÿzben ad megh ÿnnÿa,
Ezʒel eʒ Orwoſſaggal elth Nicomedes Kÿralÿ, mÿkor olÿ vendegſegben
mȇnth ahol felth Eteteſtwl, Merth ha Mergȇth vezȇn
Embȇr hoʒʒa aʒ Napon, mÿkoron eʒth reggel magahoʒ vȇtte,
Imȇlgeſt ÿndÿth, es okadnÿ kezȇrÿth, vgÿ hogÿ aʒ Merȇgh
mÿnd aʒ Orwoſſaggal eggÿeth kÿ okadodÿk, De ha Nem lezȇn
aʒ Merȇgh, Eo is vezтȇgh lezȇn aʒ gÿomorban.

Saas Hagÿmarol. (Colchion Bulbus ſilueſt...)

Ha kÿ Saas hagÿmath veʒe̊n be, aʒ egeʒ Teſtęn vÿʒketeſth (Ieleÿ)
ÿndÿth, nem kwle̊mben mÿnth aʒ kÿketh aʒ Chÿalan chÿp
megh, aʒ Belſe̊ reʒe aʒ Teſtnek ragaſth ere̊ʒ, aʒ gÿomor nagÿ
Neheſſeggel vgÿan Eegh, Aʒ Betegſegh e̊regbeodwen oʒton, aluth
ver ÿw kÿ aʒ al fele̊n valamÿ faradek ʒabaſuwal eggÿwth.
Mÿnek ele̊tte aʒerth aʒ Mere̊gh el hatalmaʒʒek, (Oruoſsagok)
fe̊ʒ megh chÿerfanak aʒ leweleth awagÿ aʒ Makÿath borban,
awagÿ pomagranatnak aʒ heath, Eʒth aggÿad ÿnnÿa. De legh
ele̊ʒe̊r aʒerth okaggÿek. Clÿſterrelis elteſd, es vgÿ agÿ aʒ vthan
ÿtalth.
Kakuk fweth feoʒ megh Teÿben, ad aʒth ÿnnÿa.
Geʒtÿnenek aʒ Belſe̊ heath te̊rd porra de Nÿers legÿe̊n,
Feoldÿ ʒederÿnek kÿ fachÿarth leweben Ees Borban elegÿch, aʒth
aggÿad megh ÿnnÿa.
Fekete gÿoparth te̊rÿ porra, ad megh lugban ÿnnÿa.
Sʒamar Teÿeth, awagÿ Bÿal teÿeth agÿ ÿnnÿa melege̊n ÿo
bwe̊n, ennel ÿob orwoſſagh nem leheth.
Fekete gÿoparth agÿ megh Innÿa Meʒes Ecʒetben.
Vÿ ʒe̊le̊ veſſʒe̊nek fachÿard kÿ aʒ leweth, es aʒth aggÿad
megh ÿnnÿa.

+612

Anacardiarol.

Aʒ Anacardia olÿ gÿwme̊lch kÿ Siciliaban tere̊m aʒ olÿ
hegÿeke̊n aʒ kÿk langalnak mÿndenkoron. Eʒ akkoru mÿnth egÿ
kÿs mondola, Vagion aʒ patÿkakban. Eʒth ha embe̊r be veʒÿ
(Ieleÿ) akar Etelben, akar ÿtalban, aʒ Torkoth, aʒ gegeth, es aʒ
gÿomroth vgÿan egethÿ, es mÿnd aʒ egeʒ teſte̊th annÿra megh
hewitÿ, hogÿ Febris, aʒ aʒ, nagÿ forro betegſegh ke̊wetkeoʒÿk,
Ees Teſtnek nemelÿ reʒeben vgÿan Innak el ʒakadaſat is ʒe̊rʒÿ,
es aʒ Okoſſagoth megh veʒte̊getÿ. Eleoʒe̊r aʒerth Okadtatnÿ kęl
(Oruoſsagok) es Crÿſtellÿel kel eltetnÿ aʒ betege̊th, Aʒ vthan
Mondola olaÿth, awagÿ Maak olaÿth, awagÿ ÿros vaÿath, awagÿ
Bÿal teÿeth agÿ ÿnnÿa, vagÿ Iuh teÿeth, Vÿola olaÿth, vagÿ
healt Arpanak kÿ fachÿarth leweth, ſe ÿeges vÿʒben ige̊n megh
hwÿched ele̊ʒe̊r, es vgÿ aggÿad megh ÿnnÿa. Ke̊wer huſnak aʒ
leweis ÿo. Dÿʒno es Lud ke̊wer is ige̊n ÿo, es akar mÿ chontnak
aʒ vele̊ÿe, Negÿ labu allatnak es Madaraknakis agÿok veleÿe
ige̊n haʒnos megh e̊nnÿ.

(Staphiſagria) **Iſſalagrol.**
Eʒ Iſʒalagh fweth hÿiak Magÿarul Tetw fwnek is. Eʒ is
igẽn egetẽ es hew termeʒetw, es aʒon gonoʒokath hoʒʒa mÿnth
(Ieleÿ) aʒ Anacardia Vagÿ aʒ Kẽrẽs fergek, merth megh ęgetÿ aʒ
Ineth es aʒ Torkoth, Okadaſth ÿndÿth, es aʒ gÿomroth erẽſſen
ragÿa, annak vtanna megh fuÿth Embẽrth ha eleÿth Nem veʒÿk,
De mÿwel hogÿ magatul is okattath, Nem ʒwkʒegh mas okadaſth
ÿndÿtanÿ. Aʒerth embẽrnek igẽn eʒeben kel vẽnnÿ, ha aʒ ÿʒalagh
is kÿ ÿw aʒ okadaſſal eggÿwth merth ha kÿ nem ÿwne,
Sok Meʒes vÿʒben Mondola olaÿth kel elegÿtenÿ, es aʒth aggÿad
megh ÿnnÿa, Arra erẽlteſſed penÿgh aʒ Betegẽth aʒonkeoʒben
hogÿ ÿarton ÿarÿon, merth chÿak igh is aʒ okadas altal kÿ ÿw,
De aʒerth aʒ Crÿſtelÿẽʒes vgÿan megh legiẽn, hogÿha valamÿ
ala ʒallot volna benne aʒ Belẽkre, aʒ Crÿſtelÿ altal onneth kÿ
veteſſek, Tẽrÿekeoth Ees Mithridatumoth is ÿo ÿnnÿa.

(Solanum man...) **Bolondÿto es halal hoʒo Eb Sʒẽlẽrẽl.**
Eʒ Bolondÿto es halalhoʒo Eb ʒẽlẽt ha kÿ megh ÿʒʒa, ʒÿnthe
(Ieleÿ) olÿan aʒ ÿʒÿ mÿnth aʒ Teÿnek, eʒ gÿakor chÿoklaſth hoʒ.
Aʒ Nÿelweth gÿeotrÿ, Veęr vettetÿk kÿ aʒ Sʒaÿon, Aʒ Sʒek
+613
Nÿalaſon es taknÿoſon leʒẽn mÿnth aʒ Verhaſas Betegẽkẽn. Sok
Meʒes vÿʒeth agÿ ÿnnÿa, hogÿ aʒt kÿ okaggÿa, eʒ igẽn ÿo es
fw orwoſſagh. Kechke Teÿ is igen ÿo.
Edes borth melegÿch megh es abban Aniſumoth ves, aʒth
aggÿad megh ÿnnÿa.

Farkas Haaſrol. (Aconitū ſecum...)
Aʒ kÿth Deakul Aconitumnak mondanak Vagÿon ſok fele,
de mÿndẽnÿk mergẽs. Eʒ kÿth Magÿarul Farkas haaſnak hÿnak
aʒerth Neweʒÿk annak, merth aʒ Farkaſth megh ẽlÿ ha megh
aggÿak huſban ẽnnÿ. Aʒ kÿ eʒth megh ÿſſa, aʒ ÿtal (Ieleÿ)
keoʒben ʒorÿto edẽſſegẽt erẽʒ, aʒonkẽʒben, ÿelẽſben ha feol
akar kelnÿ, El ʒedwl, aʒ Sʒẽmebeol keonÿ chÿorogh es megh
homalÿoſodÿk, megh is verẽſẽdÿk, Reʒketes ÿndul, Es mÿnd aʒ
egeʒ teſth megh dagad, es olÿan leʒẽn aʒ Betegh mÿnth egÿ vÿʒ
korſagos, de vgÿ ha hamarſaggal nem ſegÿtnek nekÿ.
Machka tẽwÿſnek gÿẽkereth teord megh, es Ludhuſnak
leweben ad megh ÿnnÿa.

Borban gench fweth feoʒ megh, okattaſd elȫʒȫr, es aʒ vthan
abban aʒ borban tegÿ tȫrÿekeoth, ad megh ÿnnÿa.
Eokȫr huſnak kȫwer leweth, elegÿch eoʒwe borral, aʒth
aggÿad ÿnnÿa.
Aranÿath, Eʒwſtȫth, vaſath, twʒeſÿch megh, es borban olch
bele, aʒt aggÿad ÿnnÿa.
Borban es Lugban feoʒ Tÿkoth megh, es aʒ vthan aʒt aʒ
leweth ad megh ÿnnÿa.

Tengȫrÿ Hagÿmarol. (Scilla)

Vagÿon aʒ Tengȫrÿ Hagÿmak kȫʒʒwl, aʒ kÿk termeʒeth
ʒȫrenth Mergȫſȫn terȫmnek. Effeleth ha Embȫr be veʒȫn, aʒ
gÿomroth megh ſebȫſitÿ es aʒ Belȫketh, es aʒ Ereketh is kÿk aʒ
Verth chÿnalÿak, es egÿeb mȫnetelȫketh is aʒ kÿk aʒ gÿomorbol aʒ
Maÿban mȫnnek. Inneth leʒȫn hogÿ aʒ belſȫ tagokban (Ieleÿ)
tamadnak gÿakdoſaſok, Nÿlallaſok, es Erȫs gÿȫtreſȫk, kÿbȫl
oʒton ver has mȫnes. Eʒ ellen orwoſſagh.
Acʒelth twʒeſÿch megh igȫn ſokʒor, es olch megh teÿben,
+614
aʒth aggÿad ÿnnÿa, de elȫʒȫr Ecʒetben fȫʒ megh tÿkmonÿakath,
es annak aʒ Sʒekÿth ad megh ȫnnÿ, aʒ teÿeth ad megh ÿnnÿa rea.
Tehen huſnak awagÿ Tÿkhuſnak kȫwer leweth aggÿad ÿnnÿa.
Vÿ Nÿers vaÿath bwſeggel agÿ ÿnnÿa.

(Flammula) **Kakas Lab fwrȫl.**

Eʒ kakas Lab fwnek Mergȫs ereÿe vagÿon, igȫn
hewÿtȫ termeʒetw, vgÿ annÿra, hogÿ aʒ teſtȫth is megh ſebȫſitÿ
(Ieleÿ) ha rea teʒȫd. Ha penÿgh valakÿ be veʒÿ, aʒ Torkoth, gegeth,
gÿomroth, es Belȫketh igȫn Nagÿ gÿuladaſſal banthÿa, Sȫth
twrhetetlen nagÿ ʒomÿuſagoth ÿndÿth, es aʒ Nÿelweth el ʒaraʒtÿa,
aʒ Belȫketh ragÿa, es megh egetȫ vÿʒeletȫth chÿnal, merth Neha
annÿra Nÿuʒʒa, hogÿ ragwan aʒ vÿʒelet mÿben aal, Vernek
vÿʒeletÿ leʒȫn twrhetetlen faÿdalommal.
Elȫʒȫr okadaſth ÿndÿch raÿtha, Aʒ vthan chÿnalj Crÿſtelth
Tehen vagÿ kechke teÿbeol, vagÿ igȫn kȫwer tehen hus lewebȫl,
kÿhȫʒ tegÿ roſa olaÿth is.
Tehen teÿeth vaÿaʒ megh ÿol, ad megh ÿnnÿa.
Mondola olaÿth awagÿ Maak olaÿt agÿ ÿnnÿa.
Io aʒ Maÿat is ękkor taplalnÿ orwoſſaggal, Salatanak, porchÿnnak,
es katankoronak aʒ kÿ fachÿarth lewewel.

Hogÿha penÿgh verȯs leʒȯn aʒ vÿʒeleth, kend megh mÿngÿaraſth,
aʒ veſeketh, aʒ agÿek chÿontoth, es aʒ keth monÿakath, es
aʒ ʒȯmerȯm teſtȯth, roſanak, dÿʒno porchÿnnak, vthÿ fwnek,
Atracʒelnak, Maaknak, es Belend fwnek kÿ fachÿarth lewewel.
Papmonÿa fwnek aʒ gÿwmȯlcÿeth aggÿad ȯnnÿ.

(Vrticae ſemen) **Chÿalan magwarol.**

Ha aʒ Chÿalannak magwaban ſokath eʒÿk valakj, ʒÿnthe
annÿ gonoʒokath hoʒ (aʒ mÿnth Auicenna mongia) mÿnth aʒ
Tengȯrÿ hagÿma, annak fȯlȯtte ÿgȯn allando horutoth ʒȯrȯʒ.
Vgÿan aʒon orwoſſagokkal orwoſolÿad eʒth is mÿnth aʒ
Tengȯrÿ hagÿmanak gonoʒ voltath.
Aʒ Hurotrol penÿgh mondola olaÿth agÿ, awagÿ
ʒuccharum Candidumoth, vagÿ health arpanak kÿ fachÿart teÿeth,
megh elegÿcched Nadmeʒʒel.
Fȯ orwoſſagh aʒ Chÿalannak magwarol, Biſalma magwath
tȯrd megh, melegh vÿʒben ad megh ÿnnÿa.
+615

Kegÿo Fwnek magwarol. (Dracunculi ſemęn)

Aʒ Kegÿo fw Magwais igȯn Erȯs es hewÿteo, melÿet ha
megh ÿʒÿk vagÿ eʒÿk aʒ Embȯr, aʒ torkot megh daraboſÿttia, (Ieleÿ)
egetÿ, aʒ Nÿelweth gÿakdoſſa, aʒ Inȯketh es aʒ fogakath gÿȯtrÿ,
Sȯth mÿnd aʒ egeʒ teſtre nagÿ hewſegȯth hoʒ.
Iros vaÿath agÿ ÿnnÿa vÿath.
Arpa lÿʒteoth chÿnalÿ peppę, Nadmeʒʒel, es Mondola
olaÿal, vagÿ vÿ vaÿal, ad aʒth ȯnnÿ.

Sobrak Borſrol. (Coriandrum)

Aʒ Sobrak Borſoth ha kÿ megh ÿʒʒa, daraboſſa chÿnalÿa (Ieleÿ)
aʒ ʒawath, Kabalkodaſth hoʒ mÿnth aʒ reʒȯgȯs mÿchodas,
ruth vndok beʒedwę ʒȯrʒÿ.
Tȯrÿekeoth agÿ ÿnnÿa tÿʒta borban.
Wrmȯth tȯrÿ megh chÿnald borban, ad aʒt ÿnnÿa.
Fa olaÿth agÿ ÿnnÿa.
Aſßu ʒȯleoth forralÿ megh lugban, ad aʒt ÿnnÿa.
Tÿknak vagÿ Ludnak leweth ſoſd megh, es aʒth aggÿad
ÿnnÿa.
Merȯgh gÿȯʒȯ fwnek gÿȯkereth teord megh, es ad aʒth
ÿnnÿa borban.
Sos vÿʒeth agÿ ÿnnÿa.

Balha Fwrȯl. (Pſÿllion)

Aʒ Balha fweth awagÿ aʒ Magwath (kÿwel aʒ patÿkaban igȯn elnek) ha kÿ megh ÿſſʒa, mÿnd aʒ egeʒ teſthe annak megh (Ieleÿ) hwl, megh lankad, es nagÿ bankodaſban eſÿk, Nehezen vezȯn lelȯkʒetȯth, haſa megh dagad, es aʒ Sʒÿwere olÿ fȯlȯtte valo Nagÿ ßorongas eſÿk, hogÿ a mÿa gÿakorta hÿdegh verÿtek ÿndulwan, megh hal aʒ Embȯr.

Eʒ ilÿenȯn elȯʒȯr okadaſth kel ÿndÿtanÿ, es megh is kel Crÿſterȯʒnÿ, Aʒ vthan mÿndȯn orwoſſagh aʒ melÿ vagÿon aʒ Sobrak Bors ellen, haʒnos.

Tȯrÿekȯth kel ȯnnÿ adnÿ.

Merȯgh gÿȯʒȯ fweth aʒ kÿth nemelÿek Fecʒkę fwnek is hÿnak agÿ megh ÿnnÿa.

+616

(Cicuta) **Bȯrȯkrȯl.**

Aʒ Bwdȯs Bȯrȯk, fȯlȯtte mergȯs allath, annÿra hogÿ valakÿ eʒth megh eʒÿ vagÿ megh ÿſſʒa (aʒ mÿnth Dioſcorides mongÿa) (Ieleÿ) aʒon ʒedȯlgeſth ÿndÿth, ʒȯme vÿlagath megh homalÿoſÿtwan, el veʒÿ, vgÿ hogÿ ſemmÿth nem lath, Chÿoklaſth ÿndÿth, es aʒ Elmeth annÿra megh haborÿttia, hogÿ vgÿan dwhȯs Bolondoſkodowa teʒÿ aʒ Embȯrth. A mÿnth egÿ paraʒth Embȯrȯn eʒ megh bÿʒonÿttatoth, merth Sarga repa gÿananth megh feoʒte volth aʒ Bȯrȯk gÿeokereth, Es mÿkor aʒ feleſegewel megh ȯttek volna, olÿ dwhȯs Bolondſagh ÿwth reaÿok, hogÿ ʒȯmȯk vÿlaga el vezwen, mÿnd orcʒaÿokath mÿnd egÿeb Teſtȯketh aʒ kȯ falban annÿra el tȯrtek, hogÿ aʒ dagadaſok mÿa, ver es kekſegh mÿa, ruth chÿodas abraʒattÿok volth, kÿketh Mattiolus gÿogÿtoth megh.

Haſonlokeppen egÿ Nemes aʒʒon is Murok gÿananth fȯʒte volth megh aʒ Bȯrkeoth, es vgÿ Bolondoſkodoth vele. Egÿ Barat is a kÿ valamÿ halath feoʒȯth volth Beorȯknek lewewel petreſelÿȯm gÿananth, vgÿ ÿarth volth, Eʒȯketh is Mattiolus giogÿtotta megh.

Elȯʒȯr eʒ ilÿenȯn okadaſth kel ÿnditanÿ, Es aʒ haſat is megh kel ÿnditanÿ. Aʒ vthan Sʒamar teÿeth vagÿ Bÿal teÿeth ÿo ÿnnÿa adnÿ.

Caſtoreumoth ruthawal es mentawal eggÿwth agÿ megh Borban ÿnnÿa.

Borſoth es Chÿalan magoth teorÿ megh, es ad megh borban

ÿnnÿa.
Apium magoth teorÿ megh, ad borban megh ÿnnÿa.
Kek liliom gÿ̊kereth agÿ megh ÿnnÿa.
Saletromoth agÿ B̊ɛ̊ſeg̊s vÿʒben megh ÿnnÿa.

(Taxus) **Tÿʒa farol.**

Aʒ Tÿʒa Fa, nem chÿak aʒ Emb̊r̊ketheth veʒthÿ el aʒ kÿk leweleth es gÿwm̊lchÿeth megh eſʒÿk, awagÿ aʒ lewelenek kÿ fachÿarth leweth megh ÿſſʒak, De meeg affele allatokath aʒ kÿk nem kęr̊dnek, mÿnth lowakath, ʒamarokath, Eoʒwer̊keth, es egÿeb effeleketh is. S̊th Narbonaban, olÿ merg̊s allath, hogÿ ha valakj aʒ Fanak alatta el aluʒÿk, awagÿ arnÿeka alath megh nÿugʒÿk, megh bantatÿk es nagÿ gÿakorta megh is hal.
(Ieleÿ) Eʒ ilÿennek mÿnd̊n teſte megh hideg̊dÿk, megh fuladaſth es hertelen valo halalth hoʒ aʒ vthan.
+617
Melegh ecʒet̊th agÿ ÿnnÿa hogÿ okaggÿek.
T̊rÿekeoth agÿ eonnÿ.
Mÿnd̊n orwoſſagh aʒ mÿ ÿo aʒ Bwr̊k ellen, io err̊l is.

Laurus Fa leuelw Roſarol. (Nerium)

Eʒ Bokor ʒabaſu Fa, kÿnek vagÿ aʒ leweleth, vagÿ aʒ roſaÿath ha megh eʒÿ vagÿ megh ÿſſʒa valakÿ, aʒ mÿnth Galenus es Auicenna mongÿak, es aʒ vtan valo Doctorok is, aʒ Emb̊r̊keth es aʒ Barmokath megh ę̊lÿ. Olaʒ orʒagban ſok ter̊m effele.
Sʒenwedhetetlen ʒorongaſth ÿndÿth el̊ʒ̊r, aʒ vthan aʒ (Ieleÿ) haſath megh dagaʒtÿa, kÿ vthan k̊wetk̊ʒÿk mÿnd aʒ egeʒ teſtnek forroſaga es megh gÿuladaſa.
Okadaſth kel ÿnditanÿ es Sʒeknek m̊neſeth.
Bakʒarwo fwnek magwath feoʒd megh, ad aʒth ÿnnÿa.
V̊r̊s fwʒnek kÿth kechke ragonak is hÿnak, magwath vagÿ leweleth f̊ʒd megh, ad megh ÿnnÿa.
Fenÿw magoth agÿ keth nehęʒekeoth megh ÿnnÿa.

Eot̊dÿk Kakas tareÿ fwr̊l. (Sardonia her[ba])

Eʒ fweth ha kÿ megh ę̊ßÿ, aʒ ÿnakath megh vonʒa, es (Ieleÿ) aʒ Sʒaÿath annÿra el vonʒa, mÿnth ha Newethne aʒ Emb̊r, kÿ ha megh keʒd halnÿ is, holta vthan is vgÿan Newet̊ modon marad aʒ ßaÿa.
Caſtoreumoth t̊rÿ porra, ad megh porul ę̊nnÿ, awagÿ borban megh ÿnnÿa, edes borban.

Meh fwnek fachÿard kÿ aʒ leweth, Ecʒettel elegÿch e̊ʒwe es
ad megh ÿnnÿa.
Io Chÿe̊nge̊ fw olaÿal megh kennÿ aʒ Feonek hatulſo reʒeth,
aʒ Nÿakath, es Haath gerecʒe̊keth.
Meʒes vÿʒeth agÿ be̊ſege̊ſſen ÿnnÿa.

Belend fwre̊l. (Hÿoscÿamus)

Aʒ Belendfwnek artalmarol, hamar haʒnalhatnÿ, ha ÿo
ÿdeÿen, mÿnek ele̊tte aʒ w merge̊s volta e̊regbe̊dÿk es aʒ teſtnek
ereÿeth fe̊lwl halaggÿa, orwoſſaggal erÿk. Aʒ kÿ eʒth megh (Ieleÿ)
eßÿ vagÿ megh ÿſſʒa, ʒÿnthe olÿanna chÿnalÿa, mÿnemw aʒ
+618
reʒe̊gh embe̊r, Elmeÿeth el veʒÿ, es haſonlowa teʒÿ aʒ el aÿulthoʒ,
Sʒe̊me megh veore̊ſſe̊dÿk, vÿʒketh aʒ teſte es reʒketh, vele vgÿan
Bolondoſkodÿk es kabalkodÿk aʒ betegh, es vgÿ teccʒÿk nekÿ
mÿnth ha Oſtorral vernek aʒ teſteth.
Eʒ ilÿennek be̊ſeggel agÿ Meʒes vÿʒeth ÿnnÿa, awagÿ Sʒamar
teÿeth, Kechke vagÿ Bÿal teÿeth.
Aſßu fÿgeth fe̊ʒ megh vÿʒben, aʒth aggÿad megh ÿnnÿa
be̊ſeggel.
Te̊rÿeke̊th vagÿ Mÿthridatomoth agÿ borban megh ÿnnÿa.
Feÿer wrme̊th, Caſtoreumoth, Rutath, Baber magoth, Chÿalan
magoth agÿ tÿʒta borban megh ÿnnÿa, ennek mÿnde̊nÿk haʒnos.

(Mandragora) **Natragula fwre̊l.**

Natragulanak ha kÿ aʒ gÿe̊kereth vagÿ almaÿath megh eʒÿ
vagÿ megh ÿʒʒa, es hertelen nem erÿk orwoſſaggal, de annak
ereÿe megh eoregbeodÿk, megh halhath aʒ Embe̊r twle.
(Ieleÿ) Ennek beoſegeos ÿtalatul fe̊le̊tte el aluʒÿk aʒ betegh,
Re̊ſte, lankatta es ʒomoruwa leʒe̊n, es annÿra el baggÿad, hogÿha
we̊lteſſel awagÿ ʒorongataſſal fe̊l ke̊lte̊d is, de hertelenſeggel
iſmeth mÿnth kaba Embe̊r, el aluʒÿk.
Legh ele̊ʒe̊r aʒerth okadtatnÿ kel eʒʒel hogÿ ige̊n
bwſeggel kel Meʒes vÿʒeth ÿnnÿa adnÿ.
Ha aʒ okadas vthan fe̊l nem ſe̊rkenne, fekete gÿoparth agÿ
hÿdegh vÿʒbe̊l megh ÿnnÿa.
Coriandrum magwath awagÿ Chÿomborth teorÿ porra, melegh
vÿʒben aggÿad megh ÿnnÿa.
Feÿer hunÿorth te̊rÿ porra, fud aʒ orraban hogÿ pwße̊gÿe̊n.

Kȅrȅs fargakath kowaſſal tȅrÿ ȅʒwe, es kȅſd aʒ Fȅnek hatulſo reʒerę.

(Opium) **Maaknak kÿ fachÿart Teÿerȅl.**

Aʒ Opiumnak gonoʒ ʒaga vagÿon mÿnth ʒÿnthe aʒ Natragulanak, kÿben ha fȅlȅtteb adnak embȅrnek megh ÿnnÿa, fȅlȅtteb el (Ieleÿ) aluʒÿk, es vgÿan el hal. Eʒ ilÿennek Teſtenek kwlſȅ reʒe megh hwl, aʒ Sʒȅmeÿ annÿra be hunÿodnak hogÿ Nehеʒen nÿlÿk fȅl, Sʒagos verÿtekkel verÿtȅʒÿk, aʒ Egeʒ teſte el herwad, de aʒ Aÿkaÿ vgÿan eegnek. Aʒ pofaÿ le chwggednek. Hÿdegȅth leh. Aʒ kȅrmeÿ megh kekwlnek. Aʒ Orra megh horgad, kÿ aʒ halalth kȅʒel ÿelȅnthÿ leonnÿ, Sʒȅmenek is el veß aʒ vÿlaga.

+619

Fekethe wrmȅth agÿ megh ȅnnÿ Nÿerſeth, awagÿ fachÿard kÿ aʒ leweth, ad aʒth megh ÿnnÿa.

Borſoth awagÿ Caſtreumoth tȅrÿ porra, feoʒ megh bors fweth vagÿ fekete gÿoparth borban, elegÿch abban aʒ borban, es ad megh ÿnnÿa.

Feÿer hunÿor porath fud aʒ orraban, awagÿ penÿgh kenkȅwel fwſtȅlÿed.

Peſmath vagÿ Ambarth ʒagoltas vele, tȅd aʒ orraban.

Merȅgh fwrȅl. (Napellus)

Effele fw ſok terȅm Olaʒ orʒagban, kÿ fȅlȅtte mergȅs fw. Valakÿ aʒerth eʒth megh eʒÿ vagÿ megh ÿſſa, aʒonnal kegÿȅtlen veʒȅdelȅmben eſÿk, Merth mÿngÿaraſth aʒ Aÿakaÿ megh (Ieleÿ) twʒeſȅdnek, es aʒ Nÿelwę annÿra megh dagad aʒ Nÿelwe, hogÿ aʒ Sʒaÿaban nem fęr, hanem kÿ dagad, Aʒ Sʒȅmeÿ is megh dagadnak annÿra hogÿ vgÿan kÿ dȅllednek. Feÿe ʒedȅlȅgh es nagÿ gÿakorta el aÿul, aʒ labaÿ vgÿ erȅtlenȅdnek el hogÿ megh ſem moʒdÿthattÿa, mÿndȅn Teſthe el kekwl es megh dagad, es ruth ʒÿnwe valtoʒÿk. Ettwl leʒȅn hogÿ eʒ ilÿenȅk ÿgȅn hamar megh halnak, ha hertelenſeggel ellene valo orwoſſaggal nem erÿk, olÿ halalos ennek Merge, Sȅth bator hamarſaggal erÿek aʒ Orwoſſaggal is, ſok megh hal, Sha kÿ megh eęl is, de vagÿ aſßu hÿdegh leleſtwl, vagÿ Aſßu korſagtul, vagÿ penigh korſagh tȅreſtwl megh nem ohattÿa magokath ÿwendȅben.

Legh elȅʒȅr aʒerth agÿ repa magoth porul, vagÿ Sarga repa magoth megh ÿnnÿa hogÿ okaggÿek.

Annak vthanna Bÿal vagÿ kechke vaÿath fȩʒ eoʒwe Borral,
gÿakorta nagÿ bwſeggel aggÿad aʒth ÿnnÿa.
Chÿerfa Makÿanak aʒ Tokÿath fȩʒd megh borban, aʒth aggÿad
ÿnnÿa.
Peſmath es Ambarth, es Terra Sigillatath tȩrÿ porra, ad
megh borban ÿnnÿa.
Ha eʒȩk nem fognak haʒnalnÿ, bathor ſoha aʒth ſemmÿwel
ne orwoſolÿad, merth chÿak heaban leʒȩn.
Io mÿndaʒon altal aʒ is ha Beʒoar kȩweth porra
tȩrʒ heth arpa ʒȩm nÿomonÿth, es tÿʒta borban megh adod
ÿnnÿa.
+620
(Chamaeleon niger. Ixia) **Fekete tȩwÿsses Lapurol.**
Eʒ Fekethe laputh ha kÿ megh koſtolÿa es megh ÿʒʒa, aʒ
(Ieleÿ) Nÿelwnek kwlfȩ reʒeth megh daraboſÿttia, es aʒ belfȩ reʒeketh
egethÿ vgÿmÿnth. Aʒ Sʒÿweth megh haborittÿa, es magath
annÿra megh eʒtelenitÿ bolondittÿa, hogÿ aʒ Nÿelweth is mÿnd
el ragÿa. Toabba mÿnth egÿ Agÿon wtȩth olÿan leʒȩn, mÿnd
ʒekÿnek vÿʒeletÿnek mȩnethÿ megh ʒorul, Belȩl aʒ lelȩkʒeth is
megh ʒorul, es korogh aʒ has, Neheʒen veʒȩn lelȩkʒeteoth.
Elȩʒȩr okattatnÿ kel, aʒ vthan aʒonnal feÿȩth teÿeth nagÿ
bȩfeggel agÿ megh ÿnnÿa.
Tȩrÿekȩth vagÿ Mithridatomoth olÿ borban megh ÿnnÿa, aʒ
kÿben aʒ elȩth Baranÿ wrmȩth fȩʒtel megh.
Roſa olaÿth elegÿch eoʒwe Ecʒettel, es aʒʒal kennÿed awagÿ
keoſſed aʒ Fȩnek elfȩ reʒeth.
Paſtor erʒenÿe fweth kÿth palaʒka fwnekis hÿnak agÿ megh
ÿnnÿa borban.
Ceclanak fachÿard kÿ aʒ leweth, ad aʒth megh ÿnnÿa.
Feÿer wrmȩth aʒtas megh borban, ad aʒth ÿnnÿa.
Dÿoth, Caſtoreumoth, rutath, mÿndenÿkben vegÿ egÿ Neheʒekȩth,
tȩrd megh, ad megh borban ÿnnÿa.

(Intoxicatio) **Eteteſrȩl.**
Aʒ kÿth megh Etethnek, annak aÿakaÿ es Nÿelwe vgÿan
megh gÿuladnak, es aʒ aÿaka megh is temerdȩkȩdÿk
alol, Sʒaraʒ Nÿalath pȩk. Megh cÿȩndeſÿthetetlen dwhȩs es
haragus bolondoſkodas ÿw rea, Neheʒen haʒnal aʒ orwoſſag eʒ
ilÿenȩknek.
Edes borban elegÿch roſa olaÿth, ad megh ÿnnÿa, es keʒȩrÿch

aʒ okadaſra.
Aʒ vthan repa magoth tȇrÿ porra, es ad megh borban ÿnnÿa.
Eʒtragnak gÿomrath, Maÿath, Dÿoth, Salÿath, Maÿoranth, Rutath, tÿʒta feÿer borban feoʒd megh, hamarſaggal ad megh ÿnnÿa.
Eʒtragnak gÿomrath tÿʒtÿch megh ʒepȇn, es ſwſd megh, ad megh ȇnnÿ, Aʒ etel vthan mÿngÿaraſth Egȇr fanak fȇlſȇ heabol chÿnalth fȇrdȇben wlteſſed, Smegh gÿogwl. Probalth orwoſſagh.
Eb teÿ fwnek gÿȇkereth aʒald megh es tȇrd megh, enhera ad megh vÿʒben ÿnnÿa.
+621
Karakatona Madarnak gÿomrath aʒald megh, tȇrd porra, ad megh ÿnnÿa.
Feÿer Rutanak magwath tȇrd porra, Eʒtendȇs kappannal eggÿwth fȇʒd megh eʒ porth erȇſſen, annak aʒ leweth igÿa, es aʒ huſath is egÿę.
Paÿſgÿarto gÿantarth, Tȇrÿekeoth, porra tȇrȇth Nadmeʒeth elegÿch vÿʒben, awagÿ borban, ad megh ÿnnÿa.

Gȇrȇgh feÿerrȇl. (Ceruſsa)

Aʒ Gȇrȇgh feÿer haʒnos es igȇn ÿo kwlſȇ Sebȇkre ha mÿkor kenettetÿk, de ha kÿ teſteben be veʒÿ, aʒth megh ȇlÿ mÿndȇn ketſegnekwl. Eʒ ilÿennek Ineÿ, Foga huſaÿ, es (Ieleÿ)
Nÿelwę megh feÿerȇdÿk es megh ſȇmȇrgȇʒÿk, Sʒaraʒon horuth, gÿakorta bȇfȇgh es Chÿokol is, alom fogÿa el kÿben megh hwl teſthe, Elmeÿe tantorogh, es mÿndȇn tagÿa el lankad.
El nem kel hadnÿ alunnÿ eʒ ilÿen Betegȇth, de okadaſth kel benne legh elȇʒȇr is ÿnditanÿ.
Feÿer lilium olaÿth elegÿch Meʒes vÿʒben, ad megh ÿnnÿa hogÿ okaggÿek.
Labdanak es Repanak magwath teord porra, Meʒes borban ad megh ÿnnÿa hogÿ okaggÿek.
Kek kapoʒtath fȇʒd megh Olaÿban So nekwl, ees aʒʒal criſtelÿȇʒteſd megh.
Tȇrÿekeoth vagÿ Mithridatumoth agÿ borban megh ÿnnÿa.
Tÿʒta feÿer borth igȇn bwȇn agÿ ÿnnÿa.
Scamoniath agÿ Meʒes vÿʒben ÿnnÿa.

Gombakrol. (Fungi)

Aʒ Gombak nem chÿak arthnak kȩʒȩnſegȩſkeppen, de
nemelÿek kȩʒʒwlȩk vgÿan megh is ȩlÿk aʒ Embȩrth, merth
Mergeſȩk, de aʒ kÿk kȩʒʒwlȩk megh ehetȩk is, meegis artalmaſok
ha annÿ ſok etetÿk megh a kÿth aʒ gÿomor alÿgh emeʒtheth
megh. Mÿwelhogÿ aʒerth aʒ gombak termeʒetȩkʒȩrenth Nedweſȩk
es hÿdegȩk, es igȩn Enÿweſȩk is, aʒ Teſtnek melegſegeth
megh foÿtÿak, es ha hamarſaggal eleÿth nem veʒÿk orvoſſaggal,
megh is ȩlÿk aʒ ʒegenÿ Embȩrth. Aʒ Halalhoʒo (Obseuratio)
gombath penÿgh eʒȩn megh eoſmerȩd, hogÿ ha kettȩ tȩrȩd,
kwlȩmb kwlȩmb ʒÿnre valtoʒÿk, es aʒonnal megh
+622
roſſad. Auicenna aʒth irÿa, hogÿ aʒ melÿ gombanak kek awagÿ
ʒȩld aʒ ßÿne, aʒ olÿan halalos gomba. Ha aʒerth valakÿ vgÿan
Nem akar aʒ gomba Etelnekwl el lȩnnÿ, tanulÿak megh, hogÿ
gombath kwlȩmben ſoha ne egÿenek, hanem ha vadkȩrtwellÿel
eggÿwth fȩʒÿk megh, Sha aʒ Nem talaltatnek, ʒelÿd kȩrtwellÿel
feoʒʒek, de mȩnnel ſawanÿubbath talalnak, olÿannal, aʒ akar
Nÿers akar aſßu legÿȩn. Eʒth is eʒȩdben vegÿed, hogÿ aʒ
(Halalos gomba Ieleÿ) halalos gombak es Mergȩſȩk, nem chÿak fuÿtogattÿak aʒokath kÿk aʒth megh eʒÿk, de aʒ
Belȩketh is megh varaſÿttÿak Sebȩſÿtÿk, aʒ Haſath fȩl fuualkodtattÿak,
Chÿoklaſth es Nÿlallaſth ÿndÿthnak, aʒ Egeʒ teſtȩth
megh herwaʒtÿak, es aʒ vÿʒeletȩth is megh allattÿak. Megh hwl
es reʒketh aʒ Teſth, megh allanak aʒ Erek. El aÿul aʒ betegh.
Igȩn hÿdegȩth verÿtȩʒÿk, kÿ vthan hertelen aʒ halal kȩwetkȩʒÿk.
Mȩnnel hamarab leheth eʒ ilÿenȩn okadaſth kel ÿnditanÿ,
erre igȩn ÿo aʒ repanak kÿ fachÿarth lewę, awagÿ rutha lewelnek
megh etelę, awagÿ Fekete gÿopar Es Meʒ.
Tȩrÿekȩth agÿ igȩn erȩs ecʒetben megh ÿnnÿa.
Igȩn ÿo borban feoʒ erȩſſen megh Borſoth, aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Nÿers foghagÿmath agÿ megh ȩnnÿ.
Eger ʒarth agÿ Borban megh ÿnnÿa.
Chÿoda fanak Olaÿawal kend aʒ haſath.
Parhagÿmath ſws megh paraſban, ad megh ȩnnÿ.
Vad kȩrtwelth tȩrÿ porra, awagÿ aʒ Faÿanak
agaÿth, ad megh borban ÿnnÿa.

(Sanguis Tau[ri]) **Bÿka werr̊l.**
Soha tÿtkon aʒ Bÿka vereth Emb̊rnek megh nem adhattÿak ÿnnÿa, merth mÿnd̊n megh ̊ſmerÿ aʒ verth. En nem hÿʒ̊m aʒerth hogÿ ſenkÿnek aʒth oda adhaſſak, merth Meleg̊n kellene aʒth megh adnÿ ÿnnÿa, es ÿg̊n bwſeg̊ſſen, merth ha megh aluʒÿk oʒton, Nÿawalÿath ſemmÿth awagÿ ig̊n keweſeth chÿnalhath. Nem vel̊m aʒerth hogÿ eʒth ſenkÿ egÿeb megh ÿnna, hanem aʒ kÿ Bolond, vagÿ Eord̊gh banÿk vele, vagÿ (Ieleÿ) vgÿan maga magath megh akarÿa ̊lnÿ. Ha aʒerth valakÿ Bolondſaga mÿa eʒth megh ÿſſa, banattÿaban annÿra ſÿrankoʒÿk hogÿ vgÿan el baggÿad es el emeʒt̊dÿk aʒ nagÿ gÿ̊trel̊m mÿa, mÿkor oʒton aʒ a ver megh ſwrwdue <eſ>, aʒ Sʒÿwh̊ʒ k̊ʒel megÿ̊n, awagÿ aʒ Haſnak k̊ʒepÿben, darabonkenth megh aluʒÿk, Inneth oʒton aʒ lel̊kʒetnek Cÿeweÿ be dugattatnak, es +623
aʒ lehes aʒ Torokban megh fulad, Nÿelwe emb̊rnek megh ⟨dagad⟩ v̊r̊ſſ̊dÿk.
Eʒ ilÿenth aʒerth Nem kel okadaſſal bantanÿ, hanem olÿ orwoſſagoth kel be adnÿ, aʒ kÿ el oʒlaſſa aʒ eoʒwe aluth verth, es aʒ has meheſſ̊n. Io eʒ ilÿenre aʒ Teÿ oltho Ecʒettel kapoʒta magoth porul bele elegÿtwen, es aʒth ÿnnÿa megh adwan.
Chÿnalÿ Fige fabol hamwath es abbol oʒthon lugoth, ad aʒth megh ÿnnÿa.
Sʒedernek aʒ leweth fachÿard kÿ es ecʒettel ̊ʒwe elegÿtwe ad megh ÿnnÿa.

Hawÿ vererl̊ Aʒʒonÿallatnak. (Mulierum Menſtruus)
Valakÿnek eʒth megh aggÿak ÿnnÿa, ſoha el nem kerwlhetÿ hanem hawaſſa es bolondoſkodowa chÿnalÿa. Megh aggÿak aʒ Lator Eord̊ggel t̊lth aʒʒonÿallatok penÿgh ÿnnÿa aʒ Ferÿ̊knek kÿth nem ʒerethnek.
T̊rÿ egÿ Nehezek gÿ̊ngÿeoth megh, es Mehfw vÿʒeb̊l ad megh ÿnnÿa, wlteſd melegh f̊rd̊ben.
T̊rÿekeoth agÿ megh ÿnnÿa egÿ Nehezekeoth f̊ld fwſtÿ vÿʒeben, mÿnd̊n napon.

Machkanak agÿa veleÿerl̊. (...elis Cerebrum)
Machkanak aʒ Agÿa veleÿth ha kÿ megh ̊ßÿ, ig̊n gÿakorta ʒed̊l̊gh, balgatagga es kabalkodowa leʒ̊n.
Terra ſigillatath agÿ fa olaÿban megh ÿnnÿa, mÿnd̊n het̊n

eccʒ̊r, hogÿ okaggÿon.
Peʒmath agÿ borban megh ÿnnÿa mÿnd̊n napon etel el̊th
Negÿ orawal, reggel, Ha penÿgh mÿnd vntalan ÿſſa is annal
haʒnoſb, de egÿ Nehеʒeknek chÿak hatod reʒeth aggÿad eccʒ̊r
ÿnnÿa aʒ peſmanak.

Sʒaruas Farkarol. (...da Ceruj)

Aʒ Sʒarwas Farkanak vegeben talaltatÿk olÿan ʒÿnw Nedweſſegh
mÿnth aʒ Epe, kÿ ha t̊rteneth ʒ̊renth be vetetÿk,
telÿeſſeggel mer̊gh. Mÿngÿaraſth hoʒ el ʒenwedhetetlen ʒorongaſokath,
es aʒ elmenek megh bantaſath el aÿulaſth.
Vaÿath agÿ ÿnnÿa es okadtaſd kÿ velę.
+624
T̊rÿek̊th keth Nehеʒek̊th agÿ megh borban
ÿnnÿa.
Smaragh k̊weth egÿ Nehеʒeknek hatod reʒeth teord porra,
ad megh borban ÿnnÿa.

(Sudor...) **Lonak Verÿtekerl̊.**

Aʒ Lo verÿtek̊th ha kÿ megh ÿſſʒa, aʒ orcʒaÿa megh dagad
es megh ʒ̊ldwl. Aʒ eges teſthe bwd̊s verÿtekkel verÿt̊ʒÿk
(Ieleÿ) ÿel̊ſben aʒ holn alath, Aʒ gÿomra megh baborodÿk [!]
annak, es mÿnd aʒ egeʒ haſa, merth nagÿ Sʒeleketh es korgaſokath ÿ
ÿndÿth bennę, aʒ Bel̊kben. S̊th ha Borban ÿſſʒa megh,
bolondoſkodowa teʒÿ aʒ Embeorth.
Eʒ ilÿennel melegh vÿʒeth agÿ ÿnnÿa b̊ſeggel hogÿ
okaggÿek. Aʒ okadas vthan ÿo borth ÿnnÿa adnod roſa olaÿal
elegÿtwę.
Fel neheʒek reubarbarumoth teorÿ porra, elegich egÿ kÿs
Soth hoʒʒa, ad megh ÿnnÿa.

(Caſtore[um]) **Hodnak hoÿagarol.**

F̊l̊tte ig̊n tudatlanul vetk̊ʒtenek aʒ kÿk aʒ Caſtoreumoth
Hodnak Monÿanak mondottak, Merth ſemmÿkeppen nem aʒ, hanem
hoÿagochka, melÿ mÿnd aʒ Hÿm mÿnd aʒ N̊ſten hodban
vagÿon es talaltatik, kÿnek ʒaÿa vagÿon aʒ ʒ̊merm̊ teſth melleth
lathatokeppen, kÿb̊l olaÿʒabaſu Nedweſſegh ʒarmaʒÿk kÿ, ig̊n
Nehеʒ ʒagu, kÿth aʒ Hod Nÿal Nÿelwewel, es magath aʒʒal megh
kenÿ. Eʒ hoÿagbelÿ Nedueſſegh mÿgh aʒ Hod elewen, addigh
olaÿ ʒabaſu es folÿhato, de ha holta vthan eʒ hoÿagoth kÿ

veʒÿk onneth es valamenÿre tartÿak, megh ſwrwdÿk mÿnth aʒ
Meʒ es olÿan ʒÿnw is leʒe̊n. El vegre mÿkor oʒthon aʒ
fwſtre ʒaraʒtanÿ fe̊l teʒÿk eʒ hoÿagoth, olÿan ſwrwe leʒe̊n mÿnth
aʒ vÿaʒ. Mÿkor oʒton ſokara eʒ Hod hoÿagh megh fekete̊dÿk, es
vgÿan megh roſſad, merges leʒe̊n telÿeſſeggel. Iol megh laſſak
aʒerth mÿnd aʒ Orwoſſok mÿnd aʒ patÿkariuſok, hogÿ orwoſſagban
effele roſſadoth hoÿagoth be ne aggÿanak, es valakÿth megh ne
e̊lÿenek. Merth effelek nem chÿak Dwhe̊s bolondſagban elnek, de
aʒ Nÿelwe̊k megh dagadwan kÿ vetÿk, es olÿ kegÿe̊tlen Febriſben
eſnek, hogÿ aʒon napon megh halnak.
+625
Eʒ ilÿennek okado orwoſſagoth agÿ, Tehen vaÿath agÿ ÿnnÿa,
es okadtaſſad.
Meʒes vÿʒeth agÿ megh ÿnnÿa.
Aʒ Okadas vthan, fachÿard kÿ aʒ Sʒaras lemonÿanak leweth
awagÿ Cÿtromnak, aʒth aggÿad Nadmeʒʒel elegÿtwe megh ÿnnÿa.
Coriandrum magwath kÿth Sobrak Borſnak hÿnak magÿarul
aʒalÿ megh, teord porra benne keth neheʒekeoth, ad megh ÿnnÿa,
ennel ÿob orwoſſagh nem leheth.

Oltoual elegÿte̊th Teÿre̊l. (...gulatū)

Aʒ Oltoth Teÿ ſenkÿnek artalmara nÿnchen, ſe̊th ÿge̊n
taplalÿa aʒ Embeorth affele megh aluth teÿ ha kÿ eʒÿ, De affele
Teÿ gonoʒ, a kÿ megh elegÿttete̊th ÿmmar aʒ Oltowal, es meeg
megh nem aluth volna, hanem vgÿan vgÿ hÿgan ÿſſʒa megh, es
aʒ gÿomorban aluʒÿk oʒton megh. Merth annÿra tuſakodÿk
aʒ gÿomornak emeʒte̊ termeʒetÿwel, hogÿ annak melegſegeth
fe̊lwl haladwan, foÿtogath ʒÿnthe vgÿ mÿnth aʒ Bÿka Ver.
Eʒth ʒÿnthe aʒon orwoſſagokkal orwoſolÿak, mÿnth aʒ Bÿka
vernek megh ÿtalarol oda feol ÿrtham.

Eʒwſth Taÿtekrol. (Argenti...)

Leʒe̊n aʒ Eʒwſtnek taÿteka abbol aʒ Onbol melÿeth aʒ
Eʒwſtnek olwaʒtaſakoran kÿ valaʒtanak aʒ Banÿaʒok, Magÿarul
Glÿthnek hÿiak, kÿth ha valakÿ megh ÿʒÿk, aʒ gÿomorban es (Ieleÿ)
aʒ Haſban Nagÿ gÿe̊trelmeketh ʒe̊re̊ʒ, es neha aʒ Bele̊keth megh
ſebe̊ſithÿ. Megh allattÿa aʒ vÿʒelete̊th, Aʒ egeʒ teſth megh dagad
es el kekwl, Mÿnde̊n ÿʒek megh gÿuladnak, korognak aʒ Bele̊k,
Aʒ betegſegh el vegre megh e̊regbe̊dwen, fuladwa hal eʒ
ilÿen megh.

Vaÿath agÿ megh olwaʒtwa melegẽn Meʒes borban megh ÿnnÿa, es okattaſſad.
Tÿknak vagÿ Recʒenek haÿath olwaʒd megh, Meʒes vÿʒben ad megh ÿnnÿa, es okattaſſad.
Mondola olaÿth agÿ bẽſeggel ÿnnÿa.
Apiumnak fachÿard kÿ aʒ leweth, es aʒʒal kennÿed aʒ gÿomroth.
Vaÿal kennÿed aʒ haſath.
Saar fw magoth tẽrÿ megh ket Nehеʒekeoth, es ad megh ÿnnÿa.
+626
(Ferri) **Vas Porrol.**
Aʒ vas porth vagÿ aʒ vaſnak ßarat is ha ſokaÿgh Ecʒetben megh aʒtattÿak, es eʒʒel orwoſolnak, bantaſth nem ʒẽrẽʒ, merth effeleth aʒ Orwoſok megh adnak ÿnnÿa aʒoknak kÿk verhaſſal bantathnak, Es aʒ melÿ Aʒʒonÿallatoknak Feÿer chÿorgaſok vagÿon. Aʒ melÿ Embẽrẽknek is aʒ Lepẽk megh rakodoth, es aʒ kÿknek belẽk le ʒakad. De ha kÿ feoleotteb ſokath ẽnnek megh ebben, awagÿ ha igh aʒtataſnekwl lẽnnę aʒ megh
(Ieleÿ) etel. Leʒẽn belele Belẽknek nagÿ gÿẽtrelmę. Sʒaÿnak es Nÿelwnek daraboſſaga, Mÿnd aʒ egeʒ teſtnek forroſaga, Fẽnek faÿaſa, Sʒaraʒ betegſegh es mÿndẽn tagoknak el aßaſa.
Teÿeth kÿth aʒonnal feÿtenek agÿ ÿnnÿa.
Annak vthanna agÿ olÿ orwoſſagokath, aʒ kÿk aʒ haſath erẽſſen megh ÿndÿttÿak.
Vaÿath mÿnd addÿgh agÿ ÿnnÿa valamÿgh aʒ Belẽknek faÿaſa telÿeſſeggel el mulÿk.
Aʒ Feÿeth roſa Olaÿal kennÿed, vagÿ vÿola olaÿal, vagÿ viʒÿ Tẽk olaÿal.

Magnes Kẽrẽl.

Iolleheth Auicenna aʒth irÿa, hogÿ aʒ Magnes kẽweth orwoſſagh gÿananth be adhatnÿ, de Matthiolus igẽn ellene ʒol ennek, es aʒth mongÿa hogÿ ſoha orwoſſagh gÿananth be nem kel vẽnnÿ. Ha kÿ aʒerth Magnes kẽweth be veʒẽn, Hawaſokka, es komorokka chÿnalÿa.
Aranÿath reʒelÿ porra es tẽrd megh, ad aʒth megh ÿnnÿa borban.
Smaragdoth tẽrÿ porra, kÿlencʒ Napon aʒth aggiad ÿnnÿa borban.

Mondola olaÿth es Teÿeth elegÿch e͛ʒwe, aʒʒal clÿſtere͛ʒteſd
megh.

(Squama Ae...) **Reʒnek pattagoʒo hearol.**
Halalos es felelmes aʒ Reʒnek heaÿs, Merth ha kÿ aʒth
(Ieleÿ) megh ÿʒʒa, ʒwntelen valo Sʒęk me͛neſth chÿnal, awagÿ
artalmas okadaſth aʒ gÿomorban, kÿbe͛l mÿnd aʒ Haſban mÿnd
aʒ gomorbanleʒe͛n nagÿ Nÿlallas.
Ele͛ʒe͛r okadaſth ÿndÿch eʒ ilÿen betege͛n, aʒ vthan fę͛rde͛ben
+627
vlteſd, at melÿben Bakoknak aʒ feÿeth fe͛ʒted megh, awagÿ
ſok chÿgakath.
Menthanak fachÿard kÿ aʒ leweth, ad megh ÿnnÿa.
Roſa olaÿal meleggel kend aʒ gÿomrath.
Terra Sigillatath agÿ ÿnnÿa fęÿer borban Egÿ Neheʒekkel.
Ve͛re͛s Calariſth te͛rÿ porra, agÿ megh keth Neheʒeke͛th borban
ÿnnÿa.

Eleuen Kene͛ſe͛re͛l. (Argentū Viu[um])
Aʒ kene͛ſe͛ben valakÿ ſokath ÿʒÿk, megh e͛lÿ, merth fe͛le͛tteb
Nedwes es hÿdegh allath, Ees eʒ w Nagÿ Nagÿ Nedwes hÿdegh
voltawal, aʒ Embe͛r Sʒÿweben terme͛th Nedweſſege͛th megh
rothaʒtÿa, es aʒ oth valo verth megh fagÿlalÿa, Aʒ Eltete͛ lelke͛th
es aʒ Sʒÿwnek allattÿath is aʒon modon. Ennek mÿndaʒonaltal
is gÿogÿtaſaban aʒth kel eʒeben ve͛nnÿ aʒ Orwoſnak, ha chÿak
aʒon tÿʒta kene͛ſe͛th ve͛tte e be aʒ Betegh, vagÿ Nÿallal, vagÿ
valaʒto vÿʒʒel, vagÿ Roſicawal, vagÿ galÿcʒke͛wel megh oltottath,
vagÿ e͛ʒwe egettetteth. Aʒ kÿ tÿʒta chÿak Elewen kene͛ſe͛th, vagÿ
Nÿallal megh oltottath veʒe͛n hoʒʒa, aʒon ÿeleÿ vadnak (Ieleÿ)
annak, mÿnth aʒ kÿ Eʒwſth taÿtekoth ÿʒÿk megh, de nagÿ
bwde͛s lehеſſel, olÿannal ʒÿnthe mÿnth aʒ kÿk Francʒuſok.
Aʒ kÿ penÿgh e͛ʒwe Egette͛tteth ÿʒÿk megh, aʒonnal
annak aʒ Nÿelwe es Torka ʒÿnthe vgÿ megh daraboſodÿk, mÿntha
eretlen Barkocʒanak kÿ fachÿarth leweth ÿtta volna megh, kÿth
akar mÿnemw Nagÿ moſaſſal is, el keſe͛ wde͛re vehetnÿ el onneth.
Merth valamÿheth aʒ Olÿan kene͛ſe͛ aʒ gÿomorban be ʒal, ige͛n
ere͛ſſen hoʒʒa ragad, es mÿngÿaraſth ragÿ ſmeg is ſebe͛ſſitÿ,
fe͛le͛tte nagÿ ʒomÿuſagoth ÿndÿth, es kÿ mondhatatlan megh
ßorÿtaſth ʒe͛re͛ʒ. Aʒ Nÿelw megh dagad, Aʒ betegh el baggÿad

es ereÿe el ʒakad, vÿʒeletÿ megh ʒorul, Nehеʒen leh, gÿomraban
es Beleÿben gÿe̊trele̊m olÿ nagÿ ragaſſal, hogÿha mÿngÿaraſth
aʒ Betegh megh nem ſegÿttetÿk, megh kel halnÿ aʒ Embe̊rnek,
merth altal furatÿk mÿnd gÿomra mÿnd aʒ Bele̊k.
Ha kÿ chÿak aʒon kene̊ſeoth ÿtta megh, aʒth aʒon orwoſſagokkal
orwoſolÿad, aʒ melÿekkel aʒ Eʒwſth taÿtekoth, merth ha
ſok nem ÿtatÿk aʒ kene̊ſe̊ben megh, nem e̊l megh, merth eo
Nehеʒ es folÿhato, es aʒ Al fele̊n hamar kÿ megÿe̊n, ſemmÿth
Nem keſÿk ſem aʒ gÿomorban ſem aʒ Bele̊kben.
Aʒ kÿ penÿgh maſſele kene̊ſeoth ve̊th be, kÿ egieb allatokkal
e̊ʒwe elegÿttete̊th es egettete̊th, maſſele orwoſſagokkal kel aʒ
olÿannal bannÿ, Tudnÿ illÿk Clÿſtere̊kkel, okadaſſal, ke̊wer allatnak
+628
megh ÿtalawal, es mÿnd affele orwoſſagokkal, kÿk aʒ rago
Merge̊k ellen haʒnalnak, melÿre̊l talalʒ ÿrwa aʒ ke̊re̊s fere̊gre̊l
ahol ÿrtam.
(Cinobriom ellen) Ha kÿ Cÿnobriomoth e̊nnek megh is, vgÿan
aʒon orwoſſagok haʒnalnak nekÿ.
Kene̊ſe̊ ÿtal ellen penÿgh ÿge̊n ÿo Teÿeth mÿnd Vaÿaſtul
megh ÿnnÿa, es okadaſth ÿnditanÿ.

(Calx. Auripigment[um] **Meßre̊l es Aranÿ ßÿn feſtekre̊l.**
Sandaracha)
Ha kÿ aʒ Meßeth vagÿ aʒ Aranÿʒÿn feſtekeoth megh ÿſßa,
aʒ gÿomroth es aʒ Bele̊keth fe̊le̊tte ige̊n ragÿa, telhetetlen
ʒomÿuſagoth hoʒ, toroknak es Nÿelwnek megh ʒaradaſath,
Horutoth, Nehеʒen leheſth, vÿʒeletnek megh ʒorulaſath, es veęr
(Arſenicum haſth. Sʒÿnthe aʒon gonoʒokath ʒe̊rʒÿk megh, ha kÿ
Aerugo) aʒ Roſicath, Reʒnek roſdaÿath, vagÿ affele valaʒto
vÿʒeth kÿkkel aʒ Eothve̊fe̊k valaʒtÿak el aʒ Aranÿath aʒ eʒwſtwl,
ha megh ÿſßa valakÿ.
(Meß es Sarga Aʒ Meßeth awagÿ aʒ Sarga feſtekeoth aʒerth
feſtek elle[n] valakj ha megh ÿſßa, Meʒes vÿʒben teÿeth agÿ
oruoſsagh) annak ÿnnÿa, es okattaſd kÿ aʒ vthan vele.
Io ke̊wer huſnak aggÿad aʒ leweth ÿnnÿa.
Nagÿ Feÿer Malwath awagÿ amaʒ Apro Malwath fe̊ʒd megh
vÿʒben hogÿ megh ſwrwggÿek annÿra, ʒwrd megh es ad
megh ÿnnÿa.
Bakfwnek magwath te̊rd megh, ad megh ÿnnÿa.
Len magoth fe̊ʒ megh vÿʒben, ad megh ÿnnÿa.

Rÿſkaſath fȩʒ megh, ad megh aʒ leweth ÿnnÿa.

(Roſica ellen oruoſsagh) Aʒ kÿk aʒ Roſicath megh eʒÿk, aʒth ÿgȩn gÿakorta okattaſſad, vaÿath agÿ nekÿ a kÿben repa magoth porul bele elegÿtȩttel.

Clÿſter is igȩn haʒnal eʒ ilÿennek kȩwer lewebȩl aʒ huſnak kÿth chÿnaltal, awagÿ Balha fwnek, Malwanak kÿ fachÿarth lewebȩl.

Io ȩnnÿ adnÿ Mondola olaÿth, es megh fȩʒȩth Tÿknak kȩwer leweth.

(Reʒ roſdaÿarol oruoſsagh) Aʒ kÿk reʒnek roſdaÿath ÿttak megh, aʒoknak is okadath kel raÿtok ÿndÿtanÿ kȩwer allattal. De aʒokath Sʒamar teÿel kÿben mondola olaÿth elegÿtȩttel kel megh Clÿſterȩʒnÿ.

+629

Olaÿos fȩrdȩben, aʒ aʒ, tÿʒta olaÿ feordȩben wlteſſed mÿnd aʒ gÿomraÿgh.

Tȩrd megh porra aʒ vȩrȩs Calariſth, agÿ megh Egÿ Nehezeknek aʒ keth reʒeth ÿnnÿa borban.

Feÿer Hunÿorrol. ([V]eratrū Album [E]latericum [A]garicum nigrū [C]ÿclaminus)

Valakÿ aʒ Feÿer Hunÿorth, Aʒ Erdeÿ vborka gÿwmȩlcÿeth, Aʒ Fekete gombath, vagÿ aʒ Dÿʒno kenÿeret megh eʒÿ, arra nagÿ okadas ÿw, es Nagÿ has mȩnes, Belȩknek tekereſe, fuladaſok, es lelȩkʒeth vetelnek ʒoroſſaga, kÿbȩl oʒton aʒ fȩ tagoknak erȩtlenſegȩk leʒȩn, aʒ Betegh el baggÿad el aÿul, es hÿdegeoth verÿtȩʒÿk. Ha aʒerth hertelenſeggel nem ſegÿttetÿk orwoſſaggal, Cÿokolnÿ keʒd, es vagÿ megh fulad, vagÿ nagÿ ʒaggataſſal vgÿ mÿnth hal megh.

Legh elȩʒȩr aʒerth haʒnal ennek aʒ gÿakor okadas. Annak uthanna agÿ Tȩrÿekeoth megh ÿnnÿa.

Meʒes vÿʒeth igȩn beoſegȩſſen agÿ ÿnnÿa.

Vÿʒÿ Tȩknek vÿragath agÿ keth Nehezekeoth megh ÿnnÿa Meʒes vÿʒben.

Sʒamar Vborkarol. (Elaterium)

Fȩʒd megh aʒ Baber magoth vÿʒben, es abban aʒ vÿʒben agÿ Tȩrÿekeoth megh ÿnnÿa.

Meʒben elegÿch keth Nehezek tȩrÿekȩth, ad aʒth megh ȩnnÿ.

Menthanak fachÿard kÿ aʒ leweth, ad megh ÿnnÿa.

Fekete Gombarol. (Agaricū Nig[rum])

Aʒ Fekete gomba artalmas volta ellen aʒok ÿok mÿnd aʒ orwoſſagok, melÿekkel aʒ Feÿer hunÿor ellen elhecʒ.

Dÿʒno kenÿerrȩ̊l. (Cÿclaminus)

Aʒ Dÿʒno kenÿereth kÿth Dÿʒno Repanak is hÿnak aʒ kÿ be veʒÿ aʒon ÿelȩ̊k kȩ̊wetÿk, mÿnth aʒ feÿer hunÿorth.
Fekete Borſoth tȩ̊rÿ porra, es agÿ megh benne keth Neheʒekȩ̊th ÿnnÿa.
+630
Baber magoth agÿ keth Neheʒekȩ̊th megh ÿnnÿa.
Gench fweth porul, vagÿ Terrae Sigillatath agÿ megh ÿnnÿa.

(Veratrū nig[rum]) **Fekethe Hunÿorrol.**

Aʒ Fekete Hunÿornak be veteleth rettenetȩ̊s ÿelȩ̊k kȩ̊wetÿk (aʒ mÿnth Auicenna irÿa,) Haſnak el twrhetetlen mȩ̊neſe, Fuladaſok, ʒaggataſok, El aÿulas, Sʒÿwnek dobogaſa, Nÿelwnek megh ʒaradaſa, fogaknak ȩ̊ʒwe ʒorulaſa, gÿakor Bȩ̊fȩ̊ges. Aʒ egeʒ teſtnek megh gÿuladaſa, es ha hertelen nem erÿk orwoſſaggal, Nagÿ reʒketes a kÿ mÿnd aʒ egeʒ teſtȩ̊th el foglalÿa, es vgÿ hal oʒton megh aʒ Betegh.
Eʒ ÿlÿennek Feÿer wrmȩ̊th agÿ borban ÿnnÿa.
Aniſumoth, Kȩ̊menth, Narduſth, Caſtoreumoth, tȩ̊rÿ ȩ̊ʒwe egÿenlȩ̊ mertekkel, ad megh borban ÿnnÿa.
Tȩ̊rÿekȩ̊th is ÿgȩ̊n ÿo ÿnnÿa adnÿ borban.
Vÿ Saÿtoth, Meʒeth, vaÿath, es mÿndȩ̊n affele kȩ̊wer allatoth agÿ ȩ̊nnÿ.
Io ÿnnÿa megh adnÿ aʒ Terra Sigillatath is.

(Euphorbium) **Euforbiumrol.**

Aʒ Euforbium Lÿbiaban terȩ̊m, Fabol chÿorog kÿ, ÿgȩ̊n erȩ̊s (Ieleÿ) chÿpkȩ̊deo allath, Patÿkaban vagÿon. Valakÿ eʒth megh eßÿ, annak aʒ Torka es gegeÿe ÿgȩ̊n fȩ̊lȩ̊tte eeg, aʒ Eges teſtȩ̊th megh gÿwtÿa eʒ, aʒ gÿomroth es aʒ Belȩ̊keth nagÿ faÿdalommal ragÿa, Chÿoklaſth ÿndÿth, es ʒwntelen valo has mȩ̊neſth.
Vgÿan eʒȩ̊n gonoʒokath ʒȩ̊rʒÿk, aʒ Scamonia, Olaʒ Tȩ̊k kÿth Alexandriaÿ Tȩ̊knekis hÿnak. Feoldÿ tȩ̊k, Eb teÿek, Saar fw magh, es Chÿuda fa.
Aʒ kÿ aʒ Euforbiomoth be vȩ̊tte, annak vaÿath, Mondola olaÿth, es mÿndȩ̊n kȩ̊werth agÿ ÿnnÿa.
Sʒep ʒȩ̊lȩ̊nek, vÿolanak, vagÿ vÿʒÿ Tȩ̊knek aʒ vÿʒeth aggÿad

ÿnnÿa.
Nagÿ Malwa magoth, awagÿ Feÿer Malwa magoth, awagÿ
Balha fw magoth, awagÿ len magoth, awagÿ Bÿſalma magoth
keres, fachÿard kÿ aʒ leweth, aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Megh Sawanÿodoth Teÿeth agÿ ÿnnÿa.
Roſa vÿʒben Camforth agÿ megh ÿnnÿa.
Pomagranatos Borth agÿ ÿnnÿa.
+631
Vborkath, Dÿnnÿeth gẽrẽgeoth, hwÿch megh ÿol ÿegben, aʒth
aggÿad ẽnnÿ.
Eorwenÿẽs borban Cÿtrom magwath ad ÿnnÿa.
Sawanÿu Naranchnak aʒ leweth ad ÿnnÿa.

Turpetumrol. (Turpetum)

Aʒ Turpetum gÿẽker, Eʒ is veʒẽdelmes, de Nem olÿ ÿgẽn
artalmas mÿnth aʒ Euphorbium, de mÿnd aʒok aʒ orwoſſagok ÿok
erre, aʒ melÿeketh aʒ Euphorbiomrol ÿrtam.
Tẽrÿekẽth agÿ ÿnnÿa olÿ borban, aʒ melÿbe Creta belÿ
Dictamnuſth fẽʒtel megh.
Tÿʒtha Borban agÿ Mumÿath megh ÿnnÿa.

Eb Teÿrẽl. (Thÿtimalus)

Aʒ Eb Teÿ fwek is igẽn artalmaſok, de aʒoknak ÿs vgÿan
aʒon orwoſſagok mÿnth aʒ Turpetumnak.

Fẽldÿ Tẽkrẽl. (Brÿonia)

Aʒ Feoldÿ Tẽkrẽl is haʒnal hogÿ Tẽrÿekẽth agÿ ÿnnÿa olÿ
borban, a kÿben Eorwenÿ gÿẽkereth fẽʒtel megh elẽʒẽr. Io Borſoth
is abban ÿnnÿa megh adnÿ.

Olaʒ Tẽkrẽl. (Colochÿntid...)

Mÿndẽn orwoſſagh ÿo errẽl aʒ mÿ vagion megh ÿrwa aʒ
Euforbiumrol.
Tehen Teÿet es vaÿath vÿath agÿ ÿnnÿa.
Terra Sigillatath agÿ gÿakorta ÿnnÿa.
Tẽrÿekẽth agÿ megh ÿnnÿa.
+632
(Scammonia) **Scammoniarol.**
Aʒ Scammonia Alexandriaban es Sÿriaban terẽm, es annak
aʒ leweth hoʒʒak ÿde kÿ hoʒʒank, kÿ ʒep feÿer mÿnth aʒ Nadmeʒ,
de ſok nÿawalÿakath hoʒ.
Olÿ teÿeth agÿ eʒ ilÿennek ÿnnÿa, a kÿtwl el valaʒtottak aʒ
vaÿath.

Bÿſalmanak fachÿard kÿ aʒ leweth, ad aʒth ÿnnÿa.
Faÿ Egrȇſſel chÿnalth borth agÿ ÿnnÿa.

(...athÿris [R]icinus) **Sarfw magrol es Chÿoda farol.**
Chÿȇngȇ fwnek fachÿard ÿol kÿ aʒ leweth, es aʒth aggÿad
megh ÿnnÿa. Awagÿ tȇrd megh aʒ fweth, es porul ad aʒth ÿnnÿa.
+633

Dwhȇs Ebrȇl. (Canis rabioſus)

Aʒ Eb haʒÿ allath es ʒÿlÿd marha, aʒ Embȇrȇk tarſaſagahoʒ
ȇrȇmeſth aggÿa magath, Inneth vagÿon aʒ, hogÿ mÿnd Ferfÿak,
Aʒʒonÿallatok es gÿermȇkeok is ÿnkab gÿȇnȇrkeodnek aʒ Ebekben,
hogÿ nem mÿnth egÿeb haʒÿ allatokban. Megh Dwhȇßÿk
penÿgh aʒ Eb neha aʒ Nÿarnak hewſegetwl, Neha penÿgh (Okaÿ)
aʒ Telnek is nagÿ hÿdegſegetwl, Eʒerth merth Nÿarban aʒ forro
hewſegben megh Eegh vgÿ mÿnth aʒ verę. Telben penÿgh ȇʒwe
ſwl aʒ Nagÿ hÿdegſegnek mÿatta. De egÿeb okbol is leʒȇn
dwhȇſſe aʒ Eb, mÿkor mergȇs, rothadoth, awagÿ ferges huſth
eʒÿk megh, awagÿ olÿ allatnak huſath, kÿ dȇggel, vagÿ Mȇnÿkeo
wteſſel, vagÿ Mergȇs allatnak megh maraſawal, holth megh,
merth igÿ aʒ dwhȇſſegh legh nagÿob leʒȇn raÿtha, Megh roſſath
es megh veʒȇth vÿʒnek ÿtalatul is megh leʒȇn.
Iol megh erchÿek aʒerth aʒok kÿk Apro Ebechkeben (Obſeuratio)
gÿȇnÿeorkeodnek, hogÿ Ebȇknek Erȇs Etketh eonnÿ Ne
eggÿanak, mÿnth Borſoth, gÿȇmberȇſth, merth effele erȇs
melegÿtȇ etȇknek is ſokatul, ʒÿnthe mÿnth aʒ Nÿarÿ Nagÿ forro
hewſegtwl, megh dwhȇſÿk aʒ Eb.
Ieleÿ aʒerth aʒ Dwhȇs Ebnek aʒ mÿnth Galenus (Ieleÿ aʒ dw[hȇs]
irÿa, es Dioſcorides mongÿa, Aʒ Etelth Ebnek)
es ÿtalth Nem mÿwelÿ, Sok es taÿtekoʒo Nÿalath aʒ orran es
ʒaÿan hanÿ kÿ, kÿetlenwl es ʒomorun Neʒ, mÿndȇn vgatas nekwl
akar kÿre rea rohan, es mÿnd tȇb Ebeketh es aʒ Embȇrȇketh
is, aʒok akar ȇſmerȇſek, akar penÿgh ȇſmeretlenȇk legÿenek,
mÿnd egÿenlȇkeppen Marÿa aʒ Nÿelweth kÿ vethÿ, laſſan ÿar
elȇʒȇr, fwleÿth le lankaʒtÿa, feÿe el bolondul; Elȇʒȇr aʒerth
Sebeoth chÿnal, aʒ vthan faÿ aʒ Seb, vegre aʒ vÿʒnek
vtalaſa ÿw aʒokra kÿketh aʒ Dwhȇs Eb megh mar.
Ha mÿkor aʒerth aʒ Dwhȇs Eb maraſath nem ſÿetÿk orwoſlanÿ
hanem el halogattÿak, wdȇ mulwan Nem (Ieleÿ aʒ dwhȇtt

ſokara, aʒ megh marth Embȅr gondolkodowa embȅrnek)
+634
leʒȅn, es olÿ dolgokath forgath Elmeÿeben aʒ kÿ ßokatlan,
eʒerth, merth ÿmmar aʒ Dwhȅſſegnek mergenek ereÿe fȅl mȅnth
aʒ Agÿ velȅre, es aʒ Elmelkeodeſnek tehetſegeth el foglalta. Ha
penÿgh vgÿan ſokara halad oʒton aʒ Orwoſlas, Eʒ ilÿennek
aalma el veʒ, ha el aluʒÿk is hertelen fȅl ſȅrken nagÿ felelȅmmel.
Embȅrȅkkel valo eggÿwth leteleth nem akarÿa, Es vad modra
Neʒwen ʒȅmeÿwel, magaban morogdogal, velagoſſagoth gÿwleolnÿ
keʒd, es maganak akar lȅnnÿ. Aʒ arcʒÿllattÿa vȅrȅs,
Kwlſȅ tagaÿnak Inaÿ eoʒwe vonodnak. Arra ÿuth vtolʒor, hogÿ
aʒ vÿʒtwl fel. Olÿ is vagÿon kÿ vgath mÿnth aʒ Eb, es ha kÿkre
rea meheth vgÿan megh is marÿa, kÿtwl oʒthon aʒ megh maroth
is megh dwhȅſȅdÿk.
(Oruoſsagok) Soha ÿob orwoſſagh nÿnchen aʒ Dwhȅs ebnek
megh maraſarol mÿnth aʒ kÿth Galenus ÿrwa hagÿoth. Folÿo
vÿʒnek rakÿaÿth vȅgÿed, feÿer ʒȅleonek veʒʒeÿe kȅʒȅth egeſd
megh es tȅrd porra, tȅd el. Smÿkor aʒ ʒwkʒegh kewannÿa, Eʒ
porbol vegÿ keth reʒth, Genciana gÿȅkerenek porath egÿ reʒth, eʒth

---

Tanuſagh.

Aʒ Dwhȅs Ebnek es aʒ Beęl poklos Embȅrnek Nÿala ÿgȅn
veʒȅdelmes, ha aʒ Embȅrnek Teſthe Bȅrere ragad, de aʒonnal el
kel aʒth onneth tȅrlenÿ, es mÿngÿaraſth Sowal aʒ helÿeth erȅſſen
megh kel deorgȅlnÿ.
Ha penÿgh aʒ Dwhȅs Eb, vgÿan megh mar valakÿth, es tȅrtenÿk
maraſawal aʒ Inas reʒeketh, awagÿ aʒokath kÿn aʒ Lelȅk
lako erek ʒarmaʒnak, megh ſebȅſÿtenÿ, vagÿ Bwdȅs taÿtekoʒo
Nÿalawal megh feorteoʒtetnÿ, annak Mergȅs volta mÿngÿaraſth
aʒ Sʒÿwre es aʒ Agÿvelȅre megÿȅn. Aʒ Sʒÿwben aʒ eltetȅ lelkeoth
megh veʒtwen, aʒ Sʒÿw nagÿ vezȅdelmes dolgokban eſÿk,
Aʒ Agÿ velȅ penÿgh aʒ megh ſertetȅth Inakerth, melÿ Inak ȅ
twle ʒarmaʒnak, bantatÿk megh, Okoſſagnak el vezeſewel, Bolondſaggal,
es dwhȅſſeggel.
Ha vÿʒontagh aʒ huſos reʒeketh, melÿek taplaltatnak verrel
aʒ Erekbȅl, teortenÿk hogÿ aʒ dwhȅs eb megh marÿa vagÿ megh
vndokittÿa, annak merge aʒ ver Ereknek folÿaſÿn, aʒ Maÿra es
aʒ Sʒÿwre ʒarmaʒÿk, es Negÿwen nap vagÿ valamÿwel aʒ vthan,

dwhe̊ʒÿk megh aʒ Embe̊r, es aʒ vÿʒnek ÿtalatul feel es rettegnÿ
keʒd.
+635
habard eoʒwe fel fonth tÿʒta feÿer borban, es Negÿ Napon eʒth
aggÿad ÿnnÿa: Negÿed Nap penÿg ha el multh volna aʒ dwhe̊s
Eb maraſanak, es vgÿ keʒdened orwoſlanÿ, Negÿ annÿ poron
kʒgÿed el aʒ Orwoſlaſth.
De annalis ÿob igh chÿnalnÿ aʒ porokath, legÿe̊n aʒ Raak
porabol Tÿʒ reʒ, Genciana gÿe̊kerbe̊l Eoth reß
The̊mÿen egÿ reß. Aeſchrion eʒ orwoſſaghoth igÿ chÿnalta,
Nÿarban Sʒenth Iakab hawaba ve̊re̊s Reʒbe̊l chÿnalt talacʒkaban
egette megh aʒ Raakokath, elewene̊n, mÿnd annÿra hogÿ hamuwa
leottenek, es ha kÿth aʒ Dwhe̊s Eb megh marth, Negÿwen egeʒ
Napÿgh mÿnde̊n napon, Egÿ e̊regh kalannal adoth eʒ porban,
kÿth vÿʒʒel elegÿte̊th eoʒwę, Sha penÿgh aʒ Ebnek maraſakor
nem mÿngÿaraſth keʒdeoth aʒ gÿogÿtaſhoʒ, hanem valamÿ wde̊
mulwan, keth kalanbelj poron keʒde̊tte el aʒ gÿogÿtaſth.
Aʒ mÿ egÿeb orwoſſagok vadnak is errel, mÿnth (Admonicio)
ilÿen veʒe̊delmes dologban elheth embe̊r vele.
Foghagÿmath, Dÿo Belth, Rutath, Apiomoth, te̊rÿ e̊ʒwe,
Negÿwen Napÿgh eʒth aggÿad e̊nnÿ, Es el nem hatalmaʒÿk raÿtha.
Belend fwnek mÿnd leweleth gÿe̊kereth es kaproth fe̊ʒ megh
borban, gÿakorta aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Apiomoth fe̊ʒ megh ÿol Feÿer borban, ad megh hertelen ÿo
melege̊n ÿnnÿa, ſmegh gÿogÿul.
Ke̊re̊s fergeketh ʒe̊gÿ, mÿnd Etelben Italban aʒth aggÿad nekÿ.
Eʒe̊r ÿo fweth te̊rÿ e̊ʒwe haÿal, Fekete wre̊mnek es Eger fwl
fwnek ve̊d vÿʒeth, fe̊ʒd e̊ʒwe mÿnd eʒe̊keth, feÿer borban, es ad
megh ÿnnÿa.
Parragÿ roſanak gÿe̊kereth fe̊ʒd megh vÿʒben, aʒth aggÿad
ÿnnÿa.
Aʒ mÿ penÿgh Neʒÿ aʒ Megh maraſnak Sebeth, (Aʒ Seberel)
ha aʒ kichÿn annal gonoʒb, de ha Nagÿ attul ke̊nnÿeb megh
giogÿtanÿ: Vegÿ aʒerth Egÿ fonth fe̊th Sʒurkoth Ere̊s
Ecʒete̊th Maſſel fontoth, Oppoponacumoth Huʒon Negÿ Nehezekeoth,
eʒe̊keth chÿnald eoʒwe, es keoſd aʒ Sebre.
Lo ſoſkath fe̊ʒ megh vÿʒben, eʒʒel moſſad aʒ Sebe̊th, aʒ
fweth keoſd rea, es mÿnd gÿeokereſtwl agÿ ÿnnÿa is aʒon vÿʒben.
Bakfweth es vthÿ fweth te̊rÿ e̊ʒwę, ke̊ſd aʒ Sebre, ſmegh

ʒabadul.
Kÿlencʒ dÿoth, Harom fe̊ faghagÿmath, Harom Legÿeth, Egÿ
ʒerechÿe̊n Dÿoth, Rutath, te̊rd eoʒwe ere̊ſſen eʒe̊keth, ke̊ſd aʒ
harapaſra.
+636
Eʒ penÿgh ʒwkʒege̊s hogÿ aʒ Sebhe̊ʒ keʒʒel is hoʒʒa nÿulÿ
kemelletlen, Megh kel aʒerth aʒ Sebeoth Nÿtnÿ, es aʒ Seb ke̊rnÿeketh
mÿnd el kel metelnÿ, merth igh le meccʒetÿk aʒ mÿ
megh de̊ge̊ſe̊deoth, es aʒ dwhe̊s mere̊gnek kÿ hoʒaſarais onneth
bele̊l ÿob mod adatÿk, merth aʒ vernek kÿ folÿaſawal kÿ ʒarmaʒÿk,
de aʒ megh meteleſnek helÿere ke̊ppe̊lth kel vetnÿ, kÿkkel
ere̊ſſen kÿ kel aʒ verth ʒÿtatnÿ onneth, Awagÿ Nadalÿokath kel
rea raggatnÿ. Be nem kel hadnÿ penÿgh ſok ÿdeigh is giogÿulnÿ
aʒ Sebe̊th, hogÿ ÿnkab kÿ folÿhaſſon aʒ Nagÿ Mere̊gh.
(Bÿʒonÿos Iel) Egÿ Bÿʒonÿosÿele vagÿon penÿgh Annak, ha
aʒ Dwhe̊s ębtwl megh marattatoth Embe̊r megh hal, tudnÿ illÿk
ha aʒ vÿʒtwl ÿge̊n fel. Merth ha aʒ vÿʒeth eleÿben vÿʒe̊d, (kÿth
ha megh ÿhatnek, ÿge̊n ke̊nnÿen megh giogÿulna), Nagÿ we̊lteſſel
es Eb modra valo vgataſſal vgÿmÿnth aʒ oth allokath el akarÿa
ÿeʒtenÿ. Sha aʒ vÿʒeth ſokaÿgh ele̊tte tartod, reʒketh, verÿte̊ʒÿk,
El aÿul, Bolondoſkodÿk, felele̊mmel bantatÿk, mÿnth ha valamÿ
twʒbe vettetnek.
Eʒth megh kel tudnÿ, hogÿ aʒ vÿʒtwl valo felele̊mnek
betegſegenek, nÿnchen biʒonÿos ÿdeÿe, gÿakorta ÿnkab
aʒokra aʒ kÿknek gÿogÿulaſokath halaʒtÿak, es Nem vÿſelnek
gondoth reaÿok, vgÿ mÿnth Negÿwen Nap mulwa, ÿw, Nemelÿekre
fel eʒtende̊ mulwa, De Nemelÿekre Eʒtende̊ mulwa is, aʒ mÿnth
Dioſcorides irÿa. Mongÿak Nemelÿek, hogÿ Dwhe̊s Eb martha
Embe̊r noha megh gÿogÿulth, de Heth eʒtende̊ mulwa is lattak
aʒth, hogÿ aʒ viʒtwl valo felele̊m reaÿok ÿwth. Semmÿth ÿob
orwoſſagoth penÿgh erre̊l nem mond Dioſcorides, mÿnth aʒ Feÿer
Hunÿorth.
(Eledel) Aʒ Dwhe̊s Eb megh martha Embe̊rnek, nem illÿk ſem
ige̊n ſok, ſem ige̊n kewеſeth eledelth adnÿ, Aʒ eledelth aʒerth
megh kel latnÿ hogÿ ÿol legiе̊n chÿnalwa, es aʒ Teſtnek ÿo Nedueſſege̊th
aggÿon. Arra is gondoth kel viſelnÿ, hogÿ aʒ Sʒek
es vÿʒeleth ÿol me̊nnÿe̊n, kÿre ige̊n ÿo aʒ ke̊mennek etele, es
annak aʒ fwnęk is, kÿt Magÿarul venus aʒʒonÿ fwſwÿenek
Newеʒnek, Deakul Scandix Newę aʒ fwnek. Cichoreat is ige̊n ÿo

es haʒnos arrol eonnÿ, Kapoʒta chÿmath es Spargath, lo Soſkath
is, Apro madarkakath, Es Meʒes Borban fe̊th Swl dÿʒnoth.
De ſoha ÿob nem leheth mÿnth mÿnd Ebede̊n vachÿoran, folÿo
vÿʒben terme̊th Rakokath egÿek. Borth vekonth es feÿerth agÿ
ÿnnÿa, vagÿ meeg ÿob olÿ vÿʒeth aʒ Melÿben twʒes vaſath vagÿ
oltottal megh.
+637
Mÿnde̊n fele orwoſſagh ige̊n haʒnos, valamÿ aʒ (Obſeruatio)
vÿʒelete̊th ÿndittÿa. Aʒerth is kel eʒʒel elnÿ, Merth effele betegh
Embe̊r gÿakorta darab vere̊keth vÿʒelÿk, awagÿ vgÿan huſokath
is kÿk haſonlok Eb ke̊lÿkekhe̊ʒ, hogÿ aʒerth effeleketh hamarab
kÿ vÿʒelheſſek, gÿakorta igÿek vÿʒeleth ÿndÿto orwoſſagoth.

Daras es Meh maraſrol. (...eſpa. Apis)

Iolleheth aʒ Daraſnak es Mehnek maraſa, ſenkÿnek halalth
ſoha nem hoʒoth, de mÿerth hogÿ faÿdalmas aʒ chÿpeſe, nem arth
orwoſſagath megh irnÿ.
Ha kÿ aʒerth akarÿa hogÿ Daras vagÿ Meh megh ne marÿa,
Malwath te̊rÿe̊n eoʒwe olaÿal, es kennÿe aʒʒal megh aʒ teſteth.
Hernÿoth teorÿ eoʒwe olaÿal, kend aʒʒal aʒ teſte̊th, nem
mar megh ſem Meh ſem daras.
Ha megh marth, tegÿ fodor mentha leweleth rea.
Borÿu faggÿath te̊rÿ e̊ʒwe ſowal te̊d aʒ maraſra.
Spargath te̊rÿ eoʒwe meʒʒel, kend be vele.
Ecʒetes vÿʒben elegÿch tehen ganeth, ke̊ſd rea.
Legÿeketh te̊rÿ megh, es te̊d rea.
Momordica olaÿal kend megh.

Pooknak maraſarol. (...halangium)

Aʒ Pok ÿge̊n ſok fele, de kÿwaltkeppen Hath fele vagÿon,
Mÿnde̊nÿk eʒe̊knek a kÿth megh chÿp, kwle̊mb kwle̊mb ÿeleÿ
vadnak, kÿre̊l en Nem ÿrok.
Te̊rÿeke̊th awagÿ Mithridatomoth agÿ e̊nnÿ.
Labdanak fachÿard kÿ aʒ leweth, ad megh ÿnnÿa.
Kek vÿragu konkolnak vagÿ leweleth vagÿ aʒ magwath ad
megh porul borban ÿnnÿa.
Parhagÿmanak leweleth te̊rd e̊ʒwe Meʒʒel, es keoſd aʒ
Chÿpeſre.
Pÿmponÿath elegÿch Borban porul, vagÿ Ecʒetben, ad megh ÿnnÿa.

Melegh ecʒetȩth ßÿtas fȩl Spongiawal, es kȩſd aʒ pok
maraſara.
Dÿʒno porchÿn fweth teorÿ megh, kȩſd rea.
Par hagÿmath korpawal eggÿwth feoʒ megh ÿol Ecʒetben, es
aʒth kȩſſed rea.
+638
Arpa lÿʒtȩth, Borral es Meʒʒel fȩʒd ȩʒwe, aʒth kȩſſed rea.
Kechke ganeth elegÿch ȩʒwe borral, tȩd rea.

(Scolopendr[a]) **Pap machkaÿarol.**
Aranÿ gÿȩkereth es aʒ Magwat is tȩrd porra, es ad megh
borban ÿnnÿa.
Soth, Meʒeth, Ecʒetȩth elegÿch ȩʒwe, kȩſd rea.
Vad rutath teorÿ megh nÿerſen, kȩſd rea.
Farkas almath agÿ Borban megh ÿnnÿa.
Lo mentath agÿ vak kakuk fweth borban ÿnnÿa.
Hamwath es Ecʒetȩth habarÿ ȩʒwe, kȩſd rea.

(Scorpio) **Scorpio Maraſarol.**
Nicander aʒth irÿa hogÿ Nÿolcʒ fele Scorpÿok vadnak. Ieleÿ
aʒerth aʒ Scorpio maraſanak eʒȩk. Aʒ kÿth keweſſe mar megh,
fȩlȩtte igȩn faÿ aʒ maras, kÿth hÿdegſegh es Eßnek el tawoʒaſa
kȩweth, es aʒ maras kȩrwl, es mÿnd aʒ egeʒ teſth kȩrwl ÿndul
hidegh verÿtek, Aʒ kÿknek alſo reʒȩk marattatÿk megh, aʒ
olÿannak aʒ Cÿombÿa kȩʒÿ dagad megh, Aʒ kÿknek fȩlſȩ, aʒ
holnok alÿa dagad.
(Ieleÿ) Ha kÿth penÿgh aʒ Scorpio ÿgȩn megh mar,
olÿan aʒ maras kȩrnÿeke mÿnth aʒ eges. Sʒȩmȩlchÿȩ ʒabaſuknak
kÿ wteſe aʒ aÿak keorwl es aʒ egeʒ teſtȩn, mÿnth ha valamÿ
kȩ eſſȩwel verettetȩth volna megh, Aʒ orcʒa el vonodÿk, aʒ
Sʒȩmȩk kȩrwl Enÿwes rutſagok tecchnek, es Sʒȩmnek kȩnÿweʒeſÿ
is ʒÿnthe olÿanok, Iʒeknek kemenſege, Aʒ Sʒekÿ is le eſÿk
embȩrnek, ʒeknek mȩneſenek Nagÿ kewanſaga mÿath, Taÿtekoʒÿk
aʒ Sʒaÿ vege, es leʒȩn ſok okadas, Chÿoklas, es Meredȩk.
([Or]uoſsagok) Folÿo vÿʒben lako rakokath Nÿerſenteorÿ megh,
es Sʒamar teÿben ad megh ÿnnÿa.
Fÿge fanak fachÿard kÿ lewelenek aʒ teÿeth, es kend aʒʒal
megh aʒ maraſth.
Aʒon Scorpioth tȩrd megh es keoſd rea.
Gÿkoth vagÿ kettȩ, es kȩſd rea melegȩn.

Haʒÿ Egereth vagdalÿ el, es kẘſd rea.
Lonak ganeÿath aʒ kÿ fweth eʒÿk fachÿard megh, awagÿ aʒtaſd megh borban, ʒwrd megh, ad megh ÿnnÿa.
Kenkẘweth kÿ twʒnel meeg nem volth, elegÿcʒd ẘʒwe terpentinawal, kend rea.
+639
Mumÿath tÿʒta borban agÿ ÿnnÿa, es vaÿal ẘʒwe elegÿtwe keoſd aʒ maraſra. Vÿ vaÿal.
Cÿtromnak magwath tẘrd megh, ad megh borban ÿnnÿa, es keos aʒ maraſra bennę.
Sarga repanak magwath ad megh ÿnnÿa.
Scorpio Olaÿal kel kennÿ.
Kakuk fweth, Apro Malwa gÿẘkereth, Sʒarwas eltetẘ fweth, awagÿ Eoſtẘrth agÿ borban ÿnnÿa.
Labdanak kÿ fachÿarth leweth aggÿad ÿnnÿa, Es aʒ fweth kẘſd aʒ Maraſra.
Kek vÿragu konkolnak leweleth akar penÿgh aʒ magwath fẘʒd megh borban, aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Par hagÿmanak leweleth tẘrd eoʒwe Meʒʒel es kẘſd aʒ maraſra.
Muſtar magoth tẘrÿ megh, Ecʒettel elegÿch ẘʒwe es keoſd aʒ maraſra.
Kertbelÿ Chÿgakath tẘrÿ megh, keoſd rea.
Aʒ feoldbẘl melÿ gÿlÿʒta fergek kÿ maßnak, tẘrd megh es keoſd aʒ maraſra.
Folÿo vÿʒben termẘth rakoth tẘrÿ megh nÿerſen, es ad megh borban ÿnnÿa.
Sʒapora fweth kẘs rea, es ad megh is ÿnnÿa.
Olaʒ kẘmenth konkolÿ maggal es kechke rago fanak, awagÿ vẘrẘs fwʒnek is hÿiak magwawal, tẘrÿ eoʒwe, ebben agÿ megh borban egÿ Neheʒekẘth ÿnnÿa.
Sowal tẘrd ẘʒwe aʒ Len magpth, kẘſd rea.
Rutath fẘʒ megh, es keoſd rea.

Pok Egerrẘl. (Mus araneu...)

Iolleheth aʒ Pok Eger mÿndẘnẘktwl aʒ Mergẘs allatok kẘʒʒe ʒamlaltatÿk, maga vagÿon olÿ helÿ, ahol ſem aʒ pok Eger, ſem aʒ Scorpio nem merges, mÿnth aʒ Tridentumÿ Meʒẘn, merth oth vgÿan nem is mar megh. Aʒ kÿth aʒerth aʒ pok Eger megh mar, aʒ maras nÿlwan valo leʒẘn, es aʒ Seb Negÿ modunak

laccʒÿk, Merth elɐ̊ʒɐ̊r aʒ Sebbɐ̊l tÿʒta veęr chÿorogh
kÿ, kewes wdɐ̊re aʒ vthan verɐ̊s Eweſſegh, Aʒ Seb kɐ̊rnÿeke fɐ̊l
fakadoʒ, kÿth ha megh fakaʒtaʒ, alatta rutſagos huſth talalʒ kÿ
vgÿan megh haſadoʒoth, Merth Ennek maraſatul rothadas ÿw,
es vgÿ hal megh aʒ megh marth Embɐ̊r, ha nem orwoſolÿak.
+640
([I]eleÿ) Aʒ kÿth aʒerth megh harap, aʒ megh puffad, es aʒ
Seb kɐ̊rnÿeke megh twʒeſɐ̊dÿk, Beleÿ faÿnak, vÿʒeletÿ megh aal,
es hÿdeggel verÿtɐ̊ʒÿk.
Sʒokaſa penÿgh ennek aʒ pok Egernek, hogÿ ha lehetſegɐ̊s
nem chÿak aʒ Embɐ̊rnek de egÿeb fele Allatnak is, aʒ Monÿaÿth
harapÿa megh.
([Or]uoſsagok) Aʒon pok Egereth vagdald fɐ̊l es kɐ̊ſd aʒ Sebre.
Repcʒenek magwath tɐ̊rd megh, es kɐ̊ſd rea.
Olaʒ kɐ̊menth, foghagÿmawal mÿnd heaſtul tɐ̊rÿ egÿben, es
keoſd aʒ Maraſra.
Kaporna gÿɐ̊kereth agÿ ÿnnÿa, aʒ Sebre is aʒth kɐ̊ſſed.
Tɐ̊rÿekeoth awagÿ Mithridatomoth agÿ ɐ̊nnÿ.
Foghagÿmath, Fwge leweleth, es Olaʒ kɐ̊menth tɐ̊rÿ ɐ̊ʒwe
es kɐ̊ſd rea.
Arpa lÿʒtɐ̊th Meʒes Ecʒettel habarÿ eoʒwe, es kɐ̊ſd aʒ
maraſra.
Edes pomagranatnak aʒ Magwath fɐ̊ʒd megh borban, es
keoſd rea.

(...aſtinaca marina Scorpio et Draco) **Tengɐ̊rÿ Repa, Scorpio, ees Sarkanÿ halakrol.**

(Ieleÿ) Ha kÿth aʒ Tengɐ̊rÿ repa Hal megh gÿak,
annak Sebe nÿlwan valo, es aʒonnal aʒth nagÿ erɐ̊s faÿdalom
kɐ̊wethÿ, es aʒ egeʒ teſthnek megh ʒorulaſa, el lankadas, Elmenek
tewɐ̊lgeſe, Sʒɐ̊mnek el homalÿoſodaſa, es legh vtolʒor megh
Nemulas. Aʒ megh gÿakoth helÿ penÿgh mÿnd kɐ̊rɐ̊ſkɐ̊rwl megh
feketɐ̊dÿk, es ſemmÿth nem erɐ̊ʒ, Ha kÿ megh nÿomÿa aʒ Sebɐ̊th,
temerdɐ̊k, fekete, Ees Bwdɐ̊s rutſagh ÿw kÿ beleolę. Ennek olÿ
igɐ̊n hegÿes fulakÿa vagÿon es erɐ̊s, kÿth annÿra melÿen Nÿom
be aʒ Teſtben, hogÿ aʒ Inakath is megh ſebɐ̊ſitÿ, kÿerth Nemelÿekben
ʒaggatwan hertelen mÿnd aʒ egeʒ teſtɐ̊th, Halal kɐ̊wethkɐ̊ʒÿk.
Vgÿan haſonlatoſkeppen gÿaknak megh aʒ Tengɐ̊rÿ Scorpio es
Sarkanÿ halak, aʒ hatokon lewɐ̊ ſɐ̊rteÿɐ̊kkel.

Salÿath fe̊ʒ megh borban, es aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Korpath fe̊ʒ megh Ecʒetben es keoſd aʒ Sebre.
Sawanÿu kowaʒth elegÿch eoʒwe megh olwaʒtoth ſʒurokkal,
es keoſd rea.
Fwge lewelenek kÿ fachÿarth teÿebeol vegÿ Eoth chÿe̊ppe̊th,
tegÿ ahoʒ megh te̊rwe kakuk fw magoth harmath, ad megh ÿnnÿa.
+641
Te̊rÿeke̊th agÿ eonnÿ, awagÿ Mithridatumoth.
Feÿer wrme̊th fe̊ʒ megh Ecʒetben, ad megh ÿnnÿa.
Baſalicomoth Arpa lÿʒtel es Ecʒettel te̊rÿ e̊ʒwę, ke̊ſd
aʒ Sebre.

Vipera kegÿorol. (Vipera)

Aʒ kÿth aʒ Hÿm vipera kegÿo megh harap, aʒon keth Seb
leʒe̊n, Aʒ kÿth Ne̊ſtęn aʒon Negÿ: Aʒ kÿth penÿgh megh mar,
heth orara megh hal, ha orwoſſaggal nem erÿk. awagÿ
legh toab harmad napra, ÿele̊ſben aʒ kÿk Ne̊ſten viperatul
marattatnak megh.
Leg ele̊ʒe̊r aʒ megh marth Sebbe̊l ver folÿ kÿ, Aʒ (Ieleÿ)
vthan vere̊s genÿetſegh es olaÿos. Aʒ Seb ke̊rwl valo hus megh
dagad, Neha ve̊re̊ſſen, Neha keke̊n mutattÿa magath, forro leʒe̊n
es fe̊l pattagoʒ mÿnth ha Twʒ egette volna megh, es megÿe̊n
ere̊ſſen aʒ Teſte̊n rothadaſſal, igÿ aʒerth ere̊ſſen megh twʒeſe̊dwen,
mÿnd aʒ egeʒ teſte̊th eſʒÿ. Sʒaÿnak nagÿ ſʒaradaſa vagÿon,
forroſaga is, Aʒ gegen egÿ mas vthan ʒengeſe̊k leʒnek, Aʒ
Sʒe̊me̊k forognak, Aʒ Tagok ÿge̊n el hwlnek de̊de̊rgeſſel, Saar
okadtatÿk Neha, Fe̊nek el neheʒwleſe vagÿon, Herwadas, Chÿoklas,
ÿge̊n gÿors lehes, de hÿdegh verÿtek.
Io aʒerth (aʒ mÿnth Aetius mongÿa) hogÿ aʒ (Oruoſsagok)
mÿgh vere̊ſth nem vÿʒellÿk aʒ Betegh, ſok foghagÿmath agÿ
e̊nnÿ, es ſok tÿʒta borth megh ÿnnÿa, es aʒ vthan okattaſſad,
Merth Archigenes is aʒth irÿa, hogÿ aʒ foghagÿmawal valo eles,
es aʒ tÿʒta bor ÿtal olÿ ÿo es haʒnos orwoſſagh, hogÿha kÿ
fe̊le̊tteb el eʒʒel, nem ʒwkʒegh te̊b ſegÿtſegh nekÿ.
Beʒahar ke̊weth agÿ Borban porul megh ÿnnÿa, es vgÿan
aʒonnal ke̊ſſed be aʒ Sebe̊th is.
Aʒ mÿnemw chÿpath talalʒ aʒ Sʒarwaſnak Sʒe̊meben, ad
megh ÿnnÿa Borban, es ke̊ſd aʒ Maraſra is.
Te̊rÿekeoth agÿ ÿnnÿa Borban.
Aʒ viperanak vagd el aʒ Feÿeth es Farkath, es aʒ belÿth

veſd kÿ, Nÿuʒd megh is, feoʒd megh mÿnth egÿ Anguillath, es
ad megh e̊nnÿ.
Vagd el aʒ Elewen viperanak feÿeth, ve̊d fe̊l chÿptete̊wel,
aʒ el vagoth felewel melege̊n ke̊ſd aʒ Sebrę.
Egÿ Tÿkoth vagÿ kette̊, melege̊n keoſd aʒ Sebre,
aʒth le ve̊gÿed megh maaſth ke̊s rea, es eʒth gÿakorolÿad, merth
aʒ Merge̊th ÿge̊n kÿ vonʒa.
Ke̊re̊s fanak leweleth ve̊gÿed, fachÿard kÿ aʒ lęweth, Ele̊ʒe̊r
+642
aʒ Sebre vettes ke̊ppe̊lth hogÿ aʒ Mergeth kÿ ßÿia, aʒ vthan ad
megh ÿnnÿa aʒ ke̊re̊s fa leweth, es aʒ fweth is keoſd aʒ Sebrę.
Meh fwnek leweleth te̊rd porra, ha Nÿers penÿgh fachÿard
kÿ aʒ leweth, Borban ad megh ÿnnÿa, Aʒ Sebe̊th kÿwe̊l is
eʒʒel ke̊ſſed.
Konkolth agÿ Negÿ Neheʒekeoth megh ÿnnÿa borban.
Folÿo vÿʒ Rakÿath te̊rd megh teÿel e̊ʒwe, ad aʒth megh
ÿnnÿa, es aʒ Sebe̊th is ke̊ſd be vele.
Pirÿto fweth aʒ gÿe̊kereth te̊rd porra, es ad megh borban
ÿnnÿa.
Sʒe̊me̊lchÿe̊ fweth agÿ borban megh ÿnnÿa.
Retke̊th agÿ e̊nnÿ, de vgÿ hogÿ iſmeth kÿ okattaſſad, Es aʒ
vthan agÿ Te̊rÿeke̊th nekÿ.
Par hagÿmath kenÿerrel es Sowal te̊rÿ e̊ʒwe, ke̊ſd aʒ Sebrę.
Foghagÿmath Ecʒettel es ke̊re̊s fa hamuÿawal es kenÿerrel
te̊rÿ e̊ʒwe, keoſd rea.
Eomagath aʒ Viperath te̊rd megh egeʒlen, es ke̊ſd aʒ Sebre.
Eoke̊r Nÿelw fweth fachÿarÿ megh, elegÿch eoʒwe borral, es
ad megh ÿnnÿa, aʒ fweth penÿgh ke̊ſd aʒ Sebre, ÿge̊n haʒnoſnak
mongÿak eʒ fweth, Vgÿ ÿriak hogÿ ha kÿ eʒ fweth maganal hordoʒʒa,
ſemmÿfele kegÿo aʒth megh nem marÿa, ha bÿʒonÿ.

(...mmoditen) **Kemenÿ farku Kegÿorol.**
Effele kegÿo elegh tere̊m Olaʒ orʒagban ees Toth orʒagban
is, Ige̊n haſonlo penÿgh aʒ viperahoʒ chÿak hogÿ ennek ʒele̊ſb
feÿe es ala vagÿon, Ennek maraſatul hamar megh hal aʒ Embe̊r,
merth neha chÿak harom oraÿgh eelheth, Neha harmadnapÿgh,
(Ieleÿ) Ige̊n rÿtkan hetednapÿgh. Ha kÿ aʒerth ige̊n hamar megh
Nem hal, annak Sebebe̊l veer folÿ kÿ, es aʒ Seb megh dagad,
de annak vthanna genÿetſegh ÿw kj, Ees ke̊wetke̊ʒÿk Fe̊nek
nehеʒ voltha, es el aÿulas. Ele̊ʒe̊r aʒerth aʒ Sebnek ke̊rnÿekere̊l

aʒ Huſth mÿnd el kel metelnÿ, aʒ vthan keoppe̊lth kel rea vethnÿ,
es ere̊ſſen kÿ kel ʒÿtatnÿ.
Mentath agÿ Meʒes vÿʒben megh ÿnnÿa.
Caſſia odoratat es Caſtoreumoth agÿ hÿdegh vÿʒbe̊l megh
ÿnnÿa.
Fekethe wre̊mnek fachÿard kÿ aʒ leweth, es vÿʒʒel elegÿtwe
ad megh ÿnnÿa.
Te̊rÿekeoth agÿ e̊nnÿ, es aʒ Sebre is ke̊ſd aʒth.
+643

Rothaʒto kegÿorol. (Seps)

Eʒth Nemelÿek Gÿknak mongÿak mÿnth Dioſcorides is, de
te̊bben vadnak kÿk aʒ Merge̊s kegÿok ke̊ʒʒe ʒamlalÿak, Valakÿth
aʒerth eʒ megh harap, harmad vagÿ Negÿed napÿgh elheth chÿak,
ha orwoſſaggal eleÿth Nem veʒÿk. Aʒ kÿth eʒ megh mar, (Ieleÿ)
Veer folÿ kÿ aʒ Sebbe̊l, es aʒ vthan igen bwde̊s genÿetſegh,
dagadaſa es faÿdalma laſſu, de megh feÿere̊dÿk aʒ megh harapoth
helÿ, es vgÿ mÿnth Feÿer ʒeple̊wel, aʒ ęgeʒ
Teſth megh hÿntetÿk, Haÿa es mÿnde̊n egÿeb Sʒe̊rę el hul
embe̊rnek.
Mÿnde̊n orwoſſagok aʒok kÿketh aʒ vipęra kegÿorol ÿrtham
ÿo ennek maraſarol is.
Sok porchÿn fweth agÿ megh eonnÿ Eteleben, es borth agÿ
ÿo modon ÿnnÿa.
Spongiath melegh Ecʒetben march megh, es teod aʒ Sebre.
Vaÿath es Meʒeth elegÿch e̊ʒwę, kend megh vele aʒ kegÿonak
harapaſath.
Ke̊leſth Meʒʒel eoʒwe, Awagÿ polÿwath mÿnd aʒ fe̊ldel e̊ʒwe
kÿ aʒ polÿwara ragadoth eges megh, es vgÿ ke̊ſd aʒ Sebre.

Nÿl modra re̊pwle̊ kegÿorol. (Acontia, vl Iaculus)

Eʒ kegÿo nem tekere̊gh vgÿ mÿnth egÿeb fele kegÿok, hanem
ÿgiene̊ſſen ÿar nem tekere̊gwe, Eʒ fele kegÿo fe̊l megÿe̊n aʒ
faara, es onneth nagÿ hertelenſeggel mÿnth egÿ Nÿl rea le̊wÿ
magath akar Embe̊rre, akar penÿgh egÿeb allatokra. Ennek maraſatul
is ige̊n hamar megh hal aʒ Embe̊r, ſnagÿob es Nehеʒeb
halallal, hogÿ nem mÿnth aʒ vipera kegÿo maraſatul.
Ennek giogÿtaſara aʒok aʒ orwoſſagok kÿketh aʒ vipera
kegÿorol ÿrtunk, mÿnd haʒnoſok.

Vak kegÿorol, es keth feÿw kegÿorol. (Caecilia Amphiſbaena)

Aʒ vak kegÿo maÿd mÿnd egÿ modu aʒʒal aʒ kegÿowal a
kÿth keth feÿwnek mondnak, Maga vgÿan nÿnchen
aʒerth keth feÿe, hanem olÿan mÿnth aʒ gÿlÿʒta vagÿ aʒ Nadalÿ,
hogÿ aʒ farkas feleth alÿgh e̊ſmerhete̊d megh aʒ Feÿes felętwl,
+644
eʒerth Neweʒtek aʒerth keth feÿw kegÿonak. Eʒ keth fele kegÿonak
maraſa chÿak ige̊n alÿgh teccʒÿk megh, mÿnth aʒ legÿ
chÿpes, ha aʒerth megh harapnak is, nem halalos, chÿak hogÿ
(Iele) megh gÿulad mÿnth aʒ daras awagÿ Meh chÿpeſe. Aʒerth
mÿnd aʒok aʒ orwoſſagok aʒ melÿeketh daras es Meh maraſrol
megh ÿrtam oda feol, ÿok erre is.

(Drÿinus: vl Chelÿdrus) **Chÿerfa te̊weben lako kegÿorol.**

Ennek lakaſanak helÿe igaʒan vÿʒben volna, de aʒth el
hagÿwan kÿ ÿw, es Mekath mÿth vadaʒ, aʒʒal eęl, Ige̊n bwde̊s
kegÿo eʒ, Annÿra hogÿ ha kÿnek Bokaÿath vagÿ Talpath megh
(Ieleÿ) marÿa, annak aʒ Embe̊rnek teſtebe̊l Nehеʒ ſʒagh ÿw kÿ
ʒellel, es aʒ Maras melleth ke̊rwl fekete dagadas leʒe̊n es hegÿes,
banath es gÿe̊tre̊des foglalÿa el aʒ Elmeth, Aʒ arcʒÿllatoth
penÿgh nagÿ megh fwggeʒke̊des, Aʒ Sʒe̊me̊k megh ſetete̊dnek,
Aʒ vÿʒeleth megh herwad, Nemelÿ kÿth effele kegÿo megh mar,
vgÿ me̊ke̊gh mÿnth aʒ Kechke, Aluʒÿk eʒ ilÿen es hortÿogh,
gÿakorta chÿokol, Neha mÿnth aʒ Epę olÿ fekete ʒÿnwth, Neha
vere̊ſth pe̊k, Fe̊le̊tte ere̊ſſen ʒomÿuhoʒÿk, El vegre reʒketeſth
hoʒ aʒ Embe̊rre. Sokan ennek maraſawal is megh halnak.
Eʒ kegÿonak maraſa ellen is, mÿnd haʒnoſſak aʒok aʒ orwoſſagok,
a kÿketh ÿrtonk aʒ Merge̊s kegÿo megh maraſarol.
Farkas almath fe̊ʒ megh borban, aʒth aggÿad ÿnnÿa.
Makkoth te̊rÿ porra, ad megh borban ÿnnÿa.
Te̊lÿ fanak gÿeokereth te̊rd ÿol megh ke̊ſd aʒ Sebre.
Chÿerfa lewelenek fachÿard kÿ aʒ leweth, awagÿ veteſd
vÿʒeth, ad aʒth ÿnnÿa.

(Haemorrho...) **Veer indÿto kegÿorol.**

Valakÿth Eʒ kegÿo megh mar, aʒ mÿnth Galenus irÿa, annak
ʒaÿan, orran, es mÿnde̊n teſten aʒ ver kÿ omolwan, vgÿ hal megh,
(Ieleÿ) Ke̊ʒÿkla haſadekban ʒokoth laknÿ. Ennek maraſanak helÿe
ruth fekethe, kÿbe̊l ele̊ʒe̊r chÿak valamÿ vÿʒ ʒabaſu chÿorogh kÿ.
Aʒ gÿomorr faÿ, es Nehеʒen vehetnÿ lele̊kʒete̊th. Aʒ vthan ver

folÿas ÿndul aʒ Orbol, es aʒ Maraſnak lÿkaÿbol. Eʒ penÿgh leʒe̊n
megh aʒ Hÿm kegÿonak maraſatul. Aʒ Neoſten kegÿonak maraſatul
penÿgh eʒe̊k is hoʒʒa ke̊wetkeoʒnek. Aʒ Sʒe̊mnek
+645
ʒe̊geletÿ, fogaknak huſaÿ, es aʒ ke̊rme̊knek Te̊weÿ, veerth
ʒarmaʒtatnak kÿ, Se̊th vgÿan mÿnd aʒ egeʒ teſte̊n veęr ʒarmaʒÿk
kÿ. Aʒ fogak kÿ hullanak, es aʒ fogak huſaÿ megh rothadnak.
Ennek giogÿtaſath kel aʒon el keʒdenÿ, hogÿ aʒ vernek kÿ
omlaſa megh tartoʒʒek es megh aalÿon. Aʒ vthan ʒe̊le̊ leweleth
fe̊ʒ megh vÿʒben, Meʒʒel aʒt aʒ ʒe̊le̊ leweleth te̊rd e̊ʒwe, es
porchÿn fwnek lewelewel, es Arpa lÿʒtel, Chÿnald aʒ Sebre.
De mÿnek ele̊tte verrel vÿʒellenek aʒ Betegh, ſok foghagÿmath
agÿ megh eonnÿ, es vÿʒʒel elegÿte̊th Borth ſokath
igÿek, es okadnÿ ere̊lteſſed. Aʒ okadas vthan mÿngÿaraſth
Te̊rÿeke̊th agÿ eonnÿ, Es aʒ vtan olaÿban feoth halath,
awagÿ olaÿal foghagÿmath, e̊ʒwe te̊rwen, es aʒ halakath aʒʒal
megh e̊twen bwe̊n agÿ halath e̊nnÿ. Agÿ e̊nnÿ kenÿereth is, es
aſßu ʒe̊le̊th, Es iſmeth ſok vÿʒes borth agÿ ÿnnÿa, es okattaſſad.
Aʒ Sebe̊th penÿgh hÿdegh vÿʒʒel moſſad. Aʒ hoÿagoth penÿgh
melegh Spongÿawal taplalÿad.

Sʒomÿuſagh hoʒo kegÿorol. (...ipſas Vel Situla)

Eʒ kegÿo legh ÿnkab aʒ Tenge̊r melleth lakÿk, Aʒ kÿth eʒ
megh mar, bathor elegeth agÿ ÿnnÿa is, de vgÿan ʒwntelenwl
ʒomÿuhoʒÿk, melÿ ſok ÿtal, ſem vÿʒeleth altal, ſem okadas altal,
ſem verÿtek altal kÿ nem megÿe̊n. Kethkeppen veʒnek aʒerth
eʒe̊k, merth ha nem ÿʒnak, megh egnek es megh epednek aʒ
nagÿ ʒomÿuſagh mÿa, Awagÿ aʒ Nagÿ ÿtalnak mÿatta megh te̊lte̊ʒwen,
vagÿ aʒ Has, vagÿ aʒon haſnak alſo reʒe, vagÿ aʒ
Chÿomb keoʒÿ ʒÿnthe megh fakad, mÿnth ʒokoth aʒ vÿʒ betegſegben
megh te̊rtennÿ.
Eʒ ilÿenth orwoſlanÿ kel ele̊ʒe̊r olÿakkal, kÿk aʒ vÿʒelete̊th
el ÿndittÿak, Aʒ haſath megh kel ÿnditanÿ, es okadaſra kel
keʒe̊rÿtenÿ.
Aʒ Sebe̊th keorwl el kel metelnÿ, keoppe̊lth kel rea vethnÿ,
aʒ vthan Meßeth olaÿal eoʒwe kewerwen rea kel kennÿ, es aʒ
kette̊ haſÿtoth Tÿkoth fe̊lwl ke̊thnÿ.
Haʒnalnak erre̊l is aʒok aʒ orwoſſagok mÿnd, aʒ melÿeketh
oda fe̊lÿeb megh ÿrtam aʒ vipera kegÿo maraſarol.
+646

(Hÿdr... Natrix.) **Vÿʒben lako kegÿorol.**

Elȯʒȯr eʒ kegÿo vÿʒben lakÿk vagÿ vÿʒes helÿȯn, es akkor vÿʒben lako kegÿonak Neweʒtetÿk. Aʒ vthan oʒthon ſʒaraʒ (Cherſÿdr...) helÿre megÿȯn laknÿ, es akkor Fȯldÿ es viʒÿ kegÿonak hÿwattatÿk. Mÿgh aʒerth aʒ Neduęs helÿȯkȯn lakÿk es Nedwes eledelȯkkel el, akkor nem olÿan Mergȯs, Mÿkor oʒton (Ieleÿ) Feoldÿ kegÿowa leʒȯn, artalmaſb leʒȯn. Valakÿ ettwl megh maratÿk, ʒÿnthe aʒok teortennek raÿtha, mÿnth egÿeb fele mergȯs kegÿok harapaſa mÿa. Dagadas, forroſaggal valo ʒwntelen faÿdalom, aʒ Maraſnak helÿe kek es vndok, Aʒ Sʒȯmȯk forognak. Has megÿȯn, Saar fekete okadtatÿk es bwdȯs. Aʒ Egeʒ teſth mÿndȯn mondnekwl viſeltetÿk. Es aʒ halal harmad nap alath megh leʒȯn.

Fekethe gÿoparth tȯrÿ megh, es vÿʒben chÿnalth luggal es olaÿal elegÿch eoʒwe, kȯſd aʒ Sebre.

Farkas almanak gÿȯkereth es Chÿerfa gÿȯkereth tȯrd porra, arpa lÿʒtel es Meʒʒel kewerd eoʒwe, kȯſd aʒ Sebre.

Vÿʒes Ecʒetben farkas almath keth Neheʒekeoth agÿ megh ÿnnÿa.

Pȯʒercʒenek fachÿard kÿ aʒ leweth, es ad megh borban ÿnnÿa.

Lepes Meʒeth Ecʒettel elegÿ agÿ ÿnnÿa.

Meſʒeth elegÿch ȯʒwe olaÿal, kend aʒ Sebre.

(Cenchrus) **Chÿepegetȯth kegÿorol.**

Eʒ kegÿonak maraſa haſonlo aʒ vipera kegÿonak maraſahoʒ, merth aʒ Seb megh rothad. Elȯʒȯr aʒ huſa megh dagadwan. Nagÿ alom foglalÿa el eʒ ilÿen betegeth Maÿa es Beleÿ megh bantathnak es haborognak, Sha fȯl meccʒÿk eʒ ÿlÿenth, mÿndȯn tagÿaÿ megh rothadwa talaltathnak.

Salatath tȯrÿ ȯʒwe len maggal, kȯſd aʒ Sebre.

Bors fweth es Erdeÿ vad rutath, kakuk fweth, keth Neheʒek Aranÿ gÿȯkerrel tȯrÿ eoʒwe es Maſfel fonth Borral, ad megh ÿnnÿa.

Gencianath agÿ borban megh ÿnnÿa, awagÿ farkas almanak aʒ gÿȯkereth.

+647

Sʒaruas kegÿorol. (Ceraſtes)

Affricaban terȯm aʒ Sʒarwas kegÿo, kÿnek olÿan ʒabaſu ʒarwaÿ vadnak mÿnth keth Chÿga volna. Ennek megh maraſa

halalos, hanem ha mÿngÿaraſth aʒth a huſth kÿth megh harapoth el meccʒo̊th aʒ teſtro̊l, awagÿ aʒ huſnak ko̊rnÿeketh ahol aʒ maras vagÿon, mÿnd el kerekÿto̊d es meteleod. Ha kÿt eʒ megh Mar, aʒ helÿe annak mÿnth egÿ o̊regh Sʒegnek aʒ feÿe fo̊l dagad, es Bor ʒÿnw genÿetſegh folÿ kÿ aʒ Sebbo̊l, awagÿ (Ieleÿ) fekete ʒÿnw. Aʒ Sebnek ko̊rnÿeke olÿan ʒÿnw leʒo̊n mÿnth aʒ kÿth megh vernek, awagÿ aʒ kÿnek kÿ mo̊nÿwl valamelÿ tagÿa. Egÿeb affele ÿelo̊k is megh leʒnek aʒ melÿek aʒ vipera kegÿo maraſatul, de kegÿo̊tlenbwl ebben.
Vad lenth elegÿch eoʒwe roſa olaÿal, aʒʒal kennÿed.
Reto̊k magoth to̊rÿ megh, Borban ad megh ÿnnÿa.
Sʒurokoth elegÿch eoʒwe Sowal, kend aʒʒal.
Mÿndo̊n orwoſſagok ÿok aʒ melÿeketh ÿrtam aʒ vipera kegÿorol.
+648

[Tablaÿa eʒ Kẻnÿwnek Hatodÿk reßenek.]

[Mergẻs Allatokrol ualo Oruoſſagok

Saas Hagÿmarol

Anacardiarol

Ißalagrol

Bolondÿto es halal hoʒo Eb Sʒẻlẻrẻl

Farkas Haaſrol

Tengẻrÿ Hagÿmarol

Kakas Lab fwrẻl

Chÿalan magwarol

Kegÿo Fwnek magwarol

Sobrak Borſrol

Balha Fwrẻl

Bẻrẻkrẻl

Tÿʒa farol

Laurus Fa leuelw Roſarol

Eotẻdÿk Kakas tareÿ fwrẻl

Belend fwrẻl

+649

Natragula fwrẻl

Maaknak kÿ fachÿart Teÿerẻl

Merẻgh fwrẻl

Fekete tẻwÿſſes Lapurol

Eteteſrẻl

Gẻrẻgh feÿerrẻl

Gombakrol

Bÿka werrẻl

Hawÿ vererẻl Aʒʒonÿallatnak

Machkanak agÿa veleÿerẻl

Sʒaruas Farkarol

Lonak Verÿtekerẻl

Hodnak hoÿagarol

Oltoual elegÿtẻth Teÿrẻl

Eʒwſt Taÿtekrol

Vas Porrol

Magnes Kẻrẻl

Reʒnek pattagoʒo hearol

Eleuen Kenẻſẻrẻl

Meßrẻl es Aranÿ ßÿn feſtekrẻl

Feÿer Hunÿorrol

Sʒamar Vborkarol

Fekete Gombarol

Dÿʒno kenÿerrẻl

Fekethe Hunÿorrol

Euforbiumrol
Turpetumrol
Eb Teÿrȯl
Fȯldÿ Tȯkrȯl
Olaʒ Tȯkrȯl
Scammoniarol
Sarfw magrol es Chÿoda farol
Dwhȯs Ebrȯl
Daras es Meh maraſrol
Pooknak maraſarol
Pap machkaÿarol
Scorpio maraſarol
Pok Egerrȯl
Tengȯrÿ Repa, Scorpio, ees Sarkanÿ halakrol
Vipera kegÿorol
Kemenÿ farku Kegÿorol
Rothaʒto kegÿorol
+650
Nÿl modra rȯpwlȯ kegÿorol
Vak kegÿorol, es keth feÿw kegÿorol
Chÿerfa tȯweben lako kegÿorol
Veer indÿto kegÿorol
Sʒomÿuſagh hoʒo kegÿorol
Vÿʒben lako kegÿorol
Chÿepegetȯth kegÿorol
Sʒaruas kegÿorol